။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဝိနယပိဋကေ

ဝိနယသင်္ဂဟ-အဋ္ဌကထာ

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

ဝတ္ထုတ္တယံ နမဿိတွာ၊ သရဏံ သဗ္ဗပါဏိနံ။
ဝိနယေ ပါဋဝတ္ထာယ၊ ယောဂါဝစရဘိက္ခုနံ။

ဝိပ္ပကိဏ္ဏမနေကတ္ထ၊ ပါဠိမုတ္တဝိနိစ္ဆယံ။
သမာဟရိတွာ ဧကတ္ထ၊ ဒဿယိဿမနာကုလံ။

တတြာယံ မာတိကာ –

“ဒိတသေယျာ ပရိက္ခာရော၊ ဘေသဇ္ဇကရဏမ္ပိ စ။
ပရိတ္တံ ပဋိသန္ထာရော၊ ဝိညတ္တိ ကုလသင်္ဂဟော။

“မစ္ဆမံသံ အနာမာသံ၊ အဓိဋ္ဌာနဝိကပ္ပနံ။
စီဝရေနဝိနာဝါသော၊ ဘဏ္ဍဿ ပဋိသာမနံ။

“ကယဝိက္ကယသမာပတ္တိ၊ ရူပိယာဒိပဋိဂ္ဂဟော။
အနုဝိဿာသဂ္ဂဟောပိ၊ လာဘဿ ပရိဏာမနံ။

“ပထဝီ ဘူတဂါမော စ၊ ဒုဝိဓံ သဟသေယျကံ။
ဝိဟာရေ သင်္ဃိကေ သေယျံ၊ သန္ထရိတွာန ပက္ကမော။

“ကာလိကာနိပိ စတ္တာရိ၊ ကပ္ပိယာ စတုဘူမိယော။
ခါဒနီယာဒိပဋိဂ္ဂဟော၊ ပဋိက္ခေပပဝါရဏာ။

“ပဗ္ဗဇ္ဇာ နိဿယော သီမာ၊ ဥပေါသထပဝါရဏံ။
ဝဿူပနာယိကာ ဝတ္တံ၊ စတုပစ္စယဘာဇနံ။

“ကထိနံ ဂရုဘဏ္ဍာနိ၊ စောဒနာဒိဝိနိစ္ဆယော။
ဂရုကာပတ္တိဝုဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မာကမ္မံ ပကိဏ္ဏက”န္တိ။

၁. ဒိတသေယ္ယဝိနိစ္ဆယကထာ

၁. တတ္ထ **ဒိတသေယ္ယာ** တိ ဒိတနိပဇ္ဇနံ။ တတ္ရာယံ ဝိနိစ္ဆယော – “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဒိတ ပဋိသလ္လီယန္တေန ဒွတရံ သံဝရိတွတ ပဋိသလ္လီယိတု”န္တိ (ဟရာ. ၇၇) ဝစနတော ဒိတ နိပဇ္ဇန္တေန ဒွတရံ သံဝရိတွတ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ စ ကိဉ္စာပိ ပာဠိယံ “အယံ နာမ အာပတ္တိ”တိ န ဝုတ္တာ, ဝိဝရိတွတ နိပန္နဒောသေန ပန ဥပ္ပန္နေ ဝတ္ထုသ္မိံ ဒွတရံ သံဝရိတွတ နိပဇ္ဇိတုံ အနုညာတတ္တာ အသံဝရိတွတ နိပဇ္ဇန္တဿ **အဋ္ဌကထာယံ** ဒုက္ကဋံ (ဟရာ. အဋ္ဌ. ၁.၇၇) ဝုတ္တံ။ ဘဂဝတော ဟိ အဓိပ္ပာယံ ဉတွတ ဥပာလိတ္ထေရာဒီဟိ အဋ္ဌကထာ ဌပိတာ။ “အတ္ထာပတ္တိ ဒိတ အာပဇ္ဇတိ, နော ရတ္တိ”န္တိ (ပရိ. ၃၂၃) ဣမိနာပိ စေတံ သိဒ္ဓံ။

၂. ကီဒိသံ ပန ဒွတရံ သံဝရိတဗ္ဗံ, ကီဒိသံ န သံဝရိတဗ္ဗံ? ရုက္ခပဒရဝေဠုပဒရကိလဉ္ဇပဏ္ဏာဒီနံ ယေန ကေနစိ ကတဋ္ဋံ ကတွတ ဟေဋ္ဌာ ဥဒုက္ခလေ ဥပရိ ဥတ္တရပာသကေ စ ပဝေသေတွတ ကတံ ပရိဝတ္တကဒွတရမေဝ သံဝရိတဗ္ဗံ။ အညံ ဂောရူပာနံ ဝဇေသု ဝိယ ရုက္ခသူစိကဏ္ဋကဒွတရံ, ကမထကနကံ စက္ကလကယုတ္တဒွတရံ, ဖလကေသု တ ကိဋိကာသု တ ဒွေဝ တီဏိ စက္ကလကာနိ ယောဇေတွတ ကတံ သံသရဏကိဋိကဒွတရံ, အာပဏေသု ဝိယ ကတံ ဥဂ္ဃာဋနကိဋိကဒွတရံ, ဒွိသု တီသု ဌာနေသု ဝေဠုသလာကာ ဂေပ္ပေတွတ ပဏ္ဏကုဋီသု ကတံ သလာကဟတ္ထကဒွတရံ, ဒုဿသာဏိဒွတရန္တိ ဧဝရူပံ ဒွတရံ န သံဝရိတဗ္ဗံ။ ပတ္တဟတ္ထဿ ကဝာဋပ္ပဏာမနေ ပန ဧကံ ဒုဿသာဏိဒွတရမေဝ အနာပတ္တိကရံ, အဝသေသာနိ ပဏာမေန္တဿ အာပတ္တိ။ ဒိတ ပဋိသလ္လီယန္တဿ ပန ပရိဝတ္တကဒွတရမေဝ အာပတ္တိကရံ, သေသာနိ သံဝရိတွတ တ အသံဝရိတွတ တ နိပဇ္ဇန္တဿ အာပတ္တိ နတ္ထိ, သံဝရိတွတ ပန နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ, ဧတံ ဝတ္တံ။

၃. ပရိဝတ္တကဒွတရံ ကိတ္တကေန သံဝုတံ ဟောတိ? သူစိဃဋိကာသု ဒိန္နာသု သံဝုတမေဝ ဟောတိ။ အပိစ ခော သူစိမတ္တေပိ ဒိန္နေ ဝဋ္ဋတိ, ဃဋိကာမတ္တေပိ ဒိန္နေ ဝဋ္ဋတိ, ဒွတရဗာဟံ ဖုသိတွတ ဌပိတမတ္တေပိ ဝဋ္ဋတိ, ဤသကံ အဖုသိတေပိ ဝဋ္ဋတိ, သဗ္ဗန္တိမေန ဝိဓိနာ ယာဝတာ သီသံ နပ္ပဝိသတိ, တာဝတာ အဖုသိတေပိ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဗဟူနံ ဝဠဉ္ဇနဋ္ဌာနံ ဟောတိ, ဘိက္ခုံ တ သာမဏေရံ တ “ဒွတရံ, အာဝုသော, ဇဂ္ဂာဟီ”တိ ဝတွတပိ နိပဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အထ ဘိက္ခူ စီဝရကမ္မံ တ အညံ တ ကိဉ္စိ ကရောန္တာ နိသိန္နာ ဟောန္တိ, “ဧတေ ဒွတရံ ဇဂ္ဂိဿန္တီ”တိ အာဘောဂံ ကတွတပိ နိပဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ကုရုန္ဒဋ္ဌကထာယံ** ပန “ဥပာသကမ္ပိ အာပုစ္ဆိတွတ တ ‘ဧသ ဇဂ္ဂိဿတီ’တိ အာဘောဂံ ကတွတ တ နိပဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ကေဝလံ ဘိက္ခုနိံ တ မာတုဂာမံ တ အာပုစ္ဆိတုံ န ဝဋ္ဋတီ”တိ ဝုတ္တံ, တံ ယုတ္တံ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထပိ ယော ယော ထေရဝါဒေ တ အဋ္ဌကထာဝါဒေ တ ပစ္ဆာ ဝုစ္စတိ, သော သောဝ ပမာဏန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၄. အထ ဒွတရဿ ဥဒုက္ခလံ တ ဥတ္တရပာသကော တ ဘိန္နော ဟောတိ အဋ္ဌပိတော တ, သံဝရိတုံ န သက္ကောတိ, နဝကမ္မတ္ထံ တ ပန ဣဋ္ဌကပုဉ္ဇော တ မတ္တိကာဒီနံ တ ရာသိ အန္တောဒွတရေ ကတော ဟောတိ, အဋ္ဋံ တ ဗန္ဓန္တိ, ယထာ သံဝရိတုံ န သက္ကောတိ။ ဧဝရူပေ အန္တရာယေ သတိ အသံဝရိတွတပိ နိပဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယဒိ ပန ကဝာဋံ နတ္ထိ, လဒ္ဓကပ္ပမေဝ။ ဥပရိ သယန္တေန နိဿေဏိံ အာရောပေတွတ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေ နိဿေဏိမတ္ထကေ ထကနကံ ဟောတိ, ထကေတွတပိ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဂဗ္ဘေ နိပဇ္ဇန္တေန ဂဗ္ဘဒွတရံ တ ပမုခဒွတရံ တ ယံ ကိဉ္စိ သံဝရိတွတ နိပဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဧကကုဋ္ဋကေ ဂေဟေ ဒွိသု ပဿေသု ဒွတရာနိ ကတွတ ဝဠဉ္ဇန္တိ, ဒွေပိ ဒွတရာနိ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗာနိ, တိဘူမကေပိ ပာသာဒေ ဒွတရံ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗမေဝ။ သစေ ဘိက္ခာစာရာ ပဋိက္ကမ္မ လောဟပာသာဒသဒိသံ ပာသာဒံ ဗဟူ ဘိက္ခူ ဒိတဝိဟာရတ္ထံ ပဝိသန္တိ, သင်္ဃတ္ထေရေန ဒွတရပာလဿ “ဒွတရံ ဇဂ္ဂာဟီ”တိ ဝတွတ တ “ဒွတရဇဂ္ဂနံ နာမ ဧတဿ ဘာရော”တိ အာဘောဂံ ကတွတ တ ပဝိသိတွတ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ယာဝ သင်္ဃနဝကေန ဧဝမေဝ ကာတဗ္ဗံ။ ပုရေ ပဝိသန္တာနံ “ဒွတရဇဂ္ဂနံ နာမ ပစ္ဆိမာနံ ဘာရော”တိ ဧဝံ အာဘောဂံ ကာတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ အနာပုစ္ဆာ တ အာဘောဂံ အကတွတ တ အန္တောဂဗ္ဘေ တ အသံဝုတဒွတရေ ဗဟိ တ နိပဇ္ဇန္တာနံ အာပတ္တိ။ ဂဗ္ဘေ တ ဗဟိ တ နိပဇ္ဇနကာလေပိ “ဒွတရဇဂ္ဂနံ နာမ မဟာဒွတရေ ဒွတရပာလဿ ဘာရော”တိ အာဘောဂံ ကတွတ နိပဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဧဝံ လောဟပာသာဒါဒီသု အာကာသတလေ နိပဇ္ဇန္တေနပိ ဒွတရံ သံဝရိတဗ္ဗမေဝ။

အယဉ္ဟေတ္ထ သင်္ခေပေါ – ဣဒံ ဒိတပဋိသလ္လီယနံ ယေန ကေနစိ ပရိက္ခိတ္တေ သဒွတရဗန္ဓေ ဌာနေ ကထိတံ, တသ္မာ အဗ္ဘောကာသေ တ ရုက္ခမူလေ တ မဏ္ဍပေ တ ယတ္ထ ကတ္ထစိ သဒွတရဗန္ဓေ နိပဇ္ဇန္တေန ဒွတရံ သံဝ

ရိတ္ဝာ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေ မဟာပရိဝေဏံ ဟောတိ မဟာဗောဓိယင်္ဂဏလောဟပာသာဒင်္ဂဏသဒိသံ ဗဟူနံ သြသရဏဋ္ဌာနံ, ယတ္ထ ဒ္ဝတ္တိ သံဝုတမ္ပိ သံဝုတဋ္ဌာနေ န တိဋ္ဌတိ, ဒ္ဝာရံ အလဘန္တာ ဟကာရံ အာရုဟိတ္ဝာပိ ဝိစရန္တိ, တတ္ထ သံဝရဏကိစ္စံ နတ္ထိ။ ရတ္တိံ ဒ္ဝါရံ ဝိဝရိတ္ဝာ နိပန္နော အရုဏေ ဥဂ္ဂတေ ဝုဋ္ဌာတိ, အနာပတ္တိ။ သစေ ပန ပဗုဇ္ဈိတ္ဝာ ပုန သုပတိ, အာပတ္တိ။ ယော ပန "အရုဏေ ဥဂ္ဂတေ ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ"တိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာဝ ဒ္ဝါရံ အသံဝရိတ္ဝာ ရတ္တိံ နိပဇ္ဇတိ, ယထာပရိစ္ဆေဒမေဝ ဝုဋ္ဌာတိ, တဿ အာပတ္တိယေဝ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန "ဧဝံ နိပဇ္ဇန္တော အနာဒရိယဒုက္ကဋာပိ န မုစ္စတီ"တိ ဝုတ္တံ။

၅. ယော ပန ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ ဇဂ္ဂိတ္ဝာ အဒ္ဓါနံ ဝါ ဂန္တ္ဝာ ဒိဝါ ကိလန္တရူပော မဉ္စေ နိသိန္နော ပါဒေ ဘူမိတော အမောစေတ္ဝာဝ နိဒ္ဒါဝသေန နိပဇ္ဇတိ, တဿ အနာပတ္တိ။ သစေ ဩက္ကန္တနိဒ္ဒော အဇာနန္တောပိ ပါဒေ မဉ္စကံ အာရောပေတိ, အာပတ္တိယေဝ။ နိသီဒိတ္ဝာ အပဿာယ သုပန္တဿ အနာပတ္တိ။ ယောပိ စ "နိဒ္ဒံ ဝိနောဒေဿာမီ"တိ စင်္ကမန္တော ပတိတ္ဝာ သဟသာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဿပိ အနာပတ္တိ။ ယော ပန ပတိတ္ဝာ တတ္ထေဝ သယတိ, န ဝုဋ္ဌာတိ, တဿ အာပတ္တိ။

ကော မုစ္စတိ, ကော န မုစ္စတီတိ? **မဟာပစ္စရိယံ** တာဝ "ဧကဘင်္ဂေန နိပန္နကော ဧဝ မုစ္စတိ။ ပါဒေ ပန ဘူမိတော မောစေတွာ နိပန္နောပိ ယက္ခဂဟိတကောပိ ဝိသညီဘူတောပိ န မုစ္စတီ"တိ ဝုတ္တံ။ **ကုရုန္ဒဋ္ဌကထာယံ** ပန "ဗန္ဓိတ္ဝာ နိပဇ္ဇာပိတောဝ မုစ္စတီ"တိ ဝုတ္တံ။ **မဟာအဋ္ဌကထာယံ** ပန "ယော စင်္ကမန္တော မုစ္ဆိတ္ဝာ ပတိတော တတ္ထေဝ သုပတိ, တဿပိ အဝိသယတာယ အာပတ္တိ န ဒိဿတိ။ အာစရိယာ ပန ဧဝံ န ကထယန္တိ, တသ္မာ အာပတ္တိ ယေဝါတိ မဟာပဒုမတ္ထေရေန ဝုတ္တံ။ ဒ္ဝေ ပန ဇနာ အာပတ္တိတော မုစ္စန္တိယေဝ, ယော စ ယက္ခဂဟိတကော, ယော စ ဗန္ဓိတ္ဝာ နိပဇ္ဇာပိတော"တိ။

ဣတိ ဟဋ္ဌမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ဒိဝါသေယ္ယဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၂. ပရိက္ခာရဝိနိစ္ဆယကထာ

၆. **ပရိက္ခာရောတိ** သမဏပရိက္ခာရော။ တတ္ရာယံ ကပ္ပိယာကပ္ပိယပရိက္ခာရဝိနိစ္ဆယော (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၁.၈၅) – ကေစိ တာလပဏ္ဏစ္ဆတ္တံ အန္တော ဝါ ဗဟိ ဝါ ပဉ္စဝဏ္ဏေန သုတ္တေန သိဗ္ဗိတွာ ဝဏ္ဏမဋ္ဌံ ကရောန္တိ, တံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဧကဝဏ္ဏေန ပန နီလေန ဝါ ပီတကေန ဝါ ယေန ကေနစိ သုတ္တေန အန္တော ဝါ ဗဟိ ဝါ သိဗ္ဗိတုံ, ဆတ္တဒဏ္ဍဂ္ဂါဟကံ သလာကပဉ္ဇရံ ဝါ ဝိနန္ဓိတုံ ဝဋ္ဋတိ, တဉ္စ ခော ထိရကရဏတ္ထံ ဝဋ္ဋတိ, န ဝဏ္ဏမဋ္ဌတ္ထာယ။ ဆတ္တပဏ္ဏကေသု မကရဒန္တကံ ဝါ အဍ္ဎစန္ဒကံ ဝါ ဆိန္ဒိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဆတ္တဒဏ္ဍေ ဂေဟတ္ထမ္ဘေသု ဝိယ ဃဋကော ဝါ ဝါဠရူပကံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ သဗ္ဗတ္ထ အာရဂ္ဂေန လေခါ ဒိန္နာ ဟောတိ, သာပိ န ဝဋ္ဋတိ။ ဃဋကံ ဝါ ဝါဠရူပကံ ဝါ ဘိန္ဒိတွာ ဓာရေတဗ္ဗံ, လေခါပိ ဃံသိတွာ ဝါ အပနေတဗ္ဗာ, သုတ္တကေန ဝါ ဒဏ္ဍော ဝေဌေတဗ္ဗော။ ဒဏ္ဍဗုန္ဒေ ပန အဟိစ္ဆတ္တကသဏ္ဌာနံ ဝဋ္ဋတိ။ ဝါတပ္ပဟာရေန အစလနတ္ထံ ဆတ္တမဏ္ဍလိကံ ရဇ္ဇုကေဟိ ဂါဟေတွာ ဒဏ္ဍေ ဗန္ဓန္တိ, တသ္မိံ ဗန္ဓနဋ္ဌာနေ ဝလယမိဝ ဥက္ကိရိတွာ လေခံ ဌပေန္တိ, သာ ဝဋ္ဋတိ။

၇. စီဝရမဏ္ဍနတ္ထာယ နာနာသုတ္တကေဟိ သတပဒိသဒိသံ သိဗ္ဗန္တာ အာဂန္တုကပဋ္ဋံ ဌပေန္တိ, အညမ္ပိ ယံ ကိဉ္စိ သူစိကမ္မဝိကာရံ ကရောန္တိ, ပဋ္ဋမုခေ ဝါ ပရိယန္တေ ဝါ ဝေဏိံ ဝါ သင္ခလိကံ ဝါ မုဂ္ဂရံ ဝါ ဧဝမာဒိ သဗ္ဗံ န ဝဋ္ဋတိ, ပကတိသူစိကမ္မမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ ဂဏ္ဌိကပဋ္ဋကဉ္စ ပါသကပဋ္ဋကဉ္စ အဋ္ဌကောဏမ္ပိ သောဠသကောဏမ္ပိ ကရောန္တိ, တတ္ထ အဂ္ဃိယဂယမုဂ္ဂရာဒီနိ ဒဿေန္တိ, ကက္ကဋက္ခီနိ ဥက္ကိရန္တိ, သဗ္ဗံ န ဝဋ္ဋတိ, စတုကောဏမေဝ ဝဋ္ဋတိ, ကောဏသုတ္တပိဠကာ စ စီဝရေ ရတ္တေ ဒုဝိညေယျရူပါ ဝဋ္ဋန္တိ။ ကဉ္စိကပိဋ္ဌခလိအလကာဒီသု စီဝရံ ပက္ခိပိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, စီဝရကမ္မကာလေ ပန ဟတ္ထမလသူစိမလာဒီနံ ဓောဝနတ္ထံ ကိလိဋ္ဌကာလေ စ ဓောဝနတ္ထံ ဝဋ္ဋတိ, ဂန္ဓံ ဝါ လာခံ ဝါ တေလံ ဝါ ရဇနေ ပက္ခိပိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

ရဇနေသု စ ဟလိဒ္ဒိံ ဌပေတွာ သဗ္ဗံ **မူလရဇနံ** ဝဋ္ဋတိ, မဉ္ဇိဋ္ဌိဉ္စ တုင္ဂဟာရဉ္စ ဌပေတွာ သဗ္ဗံ **ခန္ဓရဇနံ** ဝဋ္ဋတိ။ တုင္ဂဟာရော နာမ ဧကော သကဏ္ဋကရုက္ခော, တဿ ဟရိတာလဝဏ္ဏံ **ခန္ဓရဇနံ** ဟောတိ။ လောဒ္ဒဉ္စ ကဏ္ဍုလဉ္စ ဌပေတွာ သဗ္ဗံ **တစရဇနံ** ဝဋ္ဋတိ။ အလ္လိပတ္တဉ္စ နီလိပတ္တဉ္စ ဌပေတွာ သဗ္ဗံ **ပတ္တရဇနံ** ဝဋ္ဋတိ။ ဂိဟိပရိဘုတ္တကံ ပန အလ္လိပတ္တေန ဧကဝါရံ ရဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကိံသုကပုပ္ဖဉ္စ ကုသုမ္ဘပုပ္ဖဉ္စ ဌပေတွာ သဗ္ဗံ **ပုပ္ဖရဇနံ** ဝဋ္ဋတိ။ **ဖလရဇနေ** ပန န ကိဉ္စိ န ဝဋ္ဋတိ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၃၄၄)။

၈. စီဝရံ ရဇိတွာ သင္ခေန ဝါ မဏိနာ ဝါ ယေန ကေနစိ န ဃဋ္ဋေတဗ္ဗံ, ဘူမိယံ ဇာဏုကာနိ နိဟန္တွာ ဟတ္ထေဟိ ဂဟေတွာ ဒောဏိယမ္ပိ န ဃံသိတဗ္ဗံ။ ဒောဏိယံ ဝါ ဖလကေ ဝါ ဌပေတွာ အန္တေ ဂါဟာပေတွာ ဟတ္ထေန ပဟရိတုံ ပန ဝဋ္ဋတိ, တမ္ပိ မုဋ္ဌိနာ န ကာတဗ္ဗံ။ ပေါရာဏကတ္ထေရာ ပန ဒောဏိယမ္ပိ န ဌပေသုံ။ ဧကော စီဝရံ ဂဟေတွာ တိဋ္ဌတိ, အပရော ဟတ္ထေ ကတွာ ဟတ္ထေန ပဟရတိ။ စီဝရဿ ကဏ္ဏသုတ္တကံ န ဝဋ္ဋတိ, ရဇိတကာလေ ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ။ ယံ ပန "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ကဏ္ဏသုတ္တက"န္တိ (မဟာဝ. ၃၄၄) ဧဝံ အနုညာတံ, တံ အနုဝါတေ ပါသကံ ကတွာ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ ရဇနကာလေ လဂ္ဂနတ္ထာယ။ ဂဏ္ဌိကေပိ သောဘာကရဏတ္ထံ လေခါ ဝါ ပိဠကာ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ, နာသေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။

၉. ပတ္တေ ဝါ ထာလကေ ဝါ အာရဂ္ဂေန လေခံ ကရောန္တိ အန္တော ဝါ ဗဟိ ဝါ, န ဝဋ္ဋတိ။ ပတ္တံ ဘမံ အာရောပေတွာ မဇ္ဇိတွာ ပစန္တိ "မဏိဝဏ္ဏံ ကရိဿာမာ"တိ, န ဝဋ္ဋတိ, တေလဝဏ္ဏော ပန ဝဋ္ဋတိ။ ပတ္တမဏ္ဍလေ ဘိတ္တိကမ္မံ န ဝဋ္ဋတိ, မကရဒန္တကံ ပန ဝဋ္ဋတိ။

ဓမကရဏဆတ္တကဿ ဥပရိ ဝါ ဟေဋ္ဌာ ဝါ ဓမကရဏကုစ္ဆိယံ ဝါ လေခါ န ဝဋ္ဋတိ, ဆတ္တမုခဝဋ္ဋိယံ ပနဿ လေခါ ဝဋ္ဋတိ။

၁၀. ကာယဗန္ဓနဿ သောဘနတ္ထံ တဟိံ တဟိံ ဒိဂုဏံ သုတ္တံ ကောဋ္ဋေန္တိ, ကက္ကဋက္ခီနိ ဥဋ္ဌာပေန္တိ, န ဝဋ္ဋတိ, ဥဘောသု ပန အန္တေသု ဒသာမုခဿ ထိရဘာဝါယ ဒိဂုဏံ ကောဋ္ဋေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဒသာမုခေ ပန ဃဋကံ ဝါ မကရမုခံ ဝါ ဒေဍ္ဍုဘသီသံ ဝါ ယံ ကိဉ္စိ ဝိကာရရူပံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, တတ္ထ တတ္ထ အစ္ဆီနိ ဒဿေတွာ မာလာကမ္မာ

ဒီနိ တ ကတ္တ ကောင္ဂိတကာယဗန္ဓနမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ, ဥဇုကမေဝ ပန မစ္ဆကဏ္ဍကံ တ ခဇ္ဇူရိပတ္တကံ တ မင္ဂကပဋ္ဋိ ကံ တ ကတ္တ ကောဋ္ဋေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကာယဗန္ဓနဿ ဒသာ ဧကာ ဝဋ္ဋတိ, ဒွေ တီဏိ စတ္တာရိပိ ဝဋ္ဋန္တိ, တတော ပရံ န ဝဋ္ဋန္တိ။ ရဇ္ဇုကကာယဗန္ဓနံ ဧကမေဝ ဝဋ္ဋတိ, ဟမင္ဂသဏ္ဌာနံ ပန ဧကမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ, ဒသာ ပန ဟမင္ဂသဏ္ဌာ နာပိ ဝဋ္ဋတိ, ဗဟုရဇ္ဇုကေ ဧကတော ကတ္တ ဧကေန နိရန္တရံ ဝေဌေတ္တ ကတံ ဗဟုရဇ္ဇုကန္တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ ဝဋ္ဋ တိ။

ကာယဗန္ဓနဝိဓေ အဋ္ဌမင္ဂလာဒိကံ ယံ ကိဉ္စိ ဝိကာရရူပံ န ဝဋ္ဋတိ, ပရိစ္ဆေဒလေခာမတ္တံ ဝဋ္ဋတိ။ ဝိဓကေဿ ဥ ဘောသု အန္တေသု ထိရကရဏတ္ထာယ ဃဋကံ ကရောန္တိ, အယမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။

၁၁. အဉ္ဇနိယံ ဣတ္ထိပုရိသစတုပ္ပဒသကုဏရူပံ တ မာလာကမ္မလတာကမ္မမကရဒန္တကကေမုတ္တကအဗုစန္ဒကာဒိ ဘေဒံ တ ဝိကာရရူပံ န ဝဋ္ဋတိ, ဃံသိတ္တ တ ဘိန္ဒိတ္တ တ ယထာ တ န ပညာယတိ, တထာ သုတ္တကေန ဝေဌေတ္တ ဝဠဉ္ဇေတဗ္ဗာ။ ဥဇုကမေဝ ပန စတုရံသာ တ အဋ္ဌံသာ တ သောဠသံသာ တ အဉ္ဇနီ ဝဋ္ဋတိ။ ဟေဋ္ဌတောပိဿာ ဒွေ တ တိဿော တ ဝဋ္ဋလေခာယော ဝဋ္ဋန္တိ, ဂီဝာယမ္ပိဿာ ပိဓာနကဗန္ဓနတ္ထံ ဧကာ ဝဋ္ဋလေခာ ဝဋ္ဋတိ။

အဉ္ဇနီသလာကာယပိ ဝဏ္ဏမဋ္ဌကမ္မံ န ဝဋ္ဋတိ, အဉ္ဇနီထဝိကာယပိ ယံ ကိဉ္စိ နာနာဝဏ္ဏေန သုတ္တေန ဝဏ္ဏမဋ္ဌ ကမ္မံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဧသေဝ နယော ကုဉ္စိကကောသကေပိ။ ကုဉ္စိကာယ ဝဏ္ဏမဋ္ဌကမ္မံ န ဝဋ္ဋတိ, တထာ သိပာဋိကာယ။ ဧကဝဏ္ဏသုတ္တေန ပန ယေန ကေနစိ ယံ ကိဉ္စိ သိဗ္ဗိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၁၂. အာရကဏ္ဍကေပိ ဝဋ္ဋမဏိကံ တ အညံ တ ဝဏ္ဏမဋ္ဌံ န ဝဋ္ဋတိ, ဂီဝာယံ ပန ပရိစ္ဆေဒလေခာ ဝဋ္ဋတိ။ ပိပ္ဖလိ ကေပိ မဏိကံ တ ပီဠကံ တ ယံ ကိဉ္စိ ဥဋ္ဌာပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဒဏ္ဍကေ ပန ပရိစ္ဆေဒလေခာ ဝဋ္ဋတိ။ နခစ္ဆေဒနံ ဝလိတကံ ယေဝ ကရောန္တိ, တသ္မာ တံ ဝဋ္ဋတိ။ ဥတ္တရာရဏိယံ တပိ အရဏိဓနုကေ တ ဥပရိပေလ္လနဒဏ္ဍကေ တ မာလာကမ္မ မာဒိ ယံ ကိဉ္စိ ဝဏ္ဏမဋ္ဌံ န ဝဋ္ဋတိ။ ပေလ္လနဒဏ္ဍကဿ ပန ဝေမဇ္ဈေ မဏ္ဍလံ ဟောတိ, တတ္ထ ပရိစ္ဆေဒလေခာမတ္တ တံ ဝဋ္ဋတိ။ သူစိသဏ္ဍာသံ ကရောန္တိ, ယေန သူစိံ ဍံသာပေတ္တ ဃံသန္တိ, တတ္ထ မကရမုခာဒိကံ ယံ ကိဉ္စိ ဝဏ္ဏမဋ္ဌံ န ဝဋ္ဋတိ, သူစိဍံသနတ္ထံ ပန မုခမတ္တံ ဟောတိ, တံ ဝဋ္ဋတိ။

ဒန္တကဋ္ဌစ္ဆေဒနဝါသိယမ္ပိ ယံ ကိဉ္စိ ဝဏ္ဏမဋ္ဌံ န ဝဋ္ဋတိ, ဥဇုကမေဝ ကပ္ပိယလောဟေန ဥဘောသု တ ပဿေ သု စတုရံသံ တ အဋ္ဌံသံ တ ဗန္ဓိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကတ္တရဒဏ္ဍေပိ ယံ ကိဉ္စိ ဝဏ္ဏမဋ္ဌံ န ဝဋ္ဋတိ, ဟေဋ္ဌာ ဧကာ တ ဒွေ တ ဝဋ္ဋလေခာ ဥပရိ အဟိစ္ဆတ္တကမကုဠမတ္တဉ္စ ဝဋ္ဋတိ။

၁၃. တေလဘာဇနေသု ဝိသာဏေ တ နာဠိယံ တ အလာဗုကေ တ အာမဏ္ဍသာရကေ တ ဌပေတ္တ ဣတ္ထိရူပံ ပုရိ သရူပဉ္စ အဝသေသံ သဗ္ဗမ္ပိ ဝဏ္ဏမဋ္ဌကမ္မံ ဝဋ္ဋတိ။ မဉ္စပီဌေ ဘိသိဗိမ္ဗောဟနေ ဘူမတ္ထရဏေ ဟဒပုဉ္ဆနေ စင်္က မနဘိသိယာ သမ္မုဉ္စနိယံ ကစဝရဆဍ္ဍနကေ ရဇနဒောဏိကာယ ပာနီယဥဠုင်္ကေ ပာနီယဃဋေ ပာဒကထလိကာယ ဖလ ကပီဌကေ ဝလယာဓာရကေ ဒဏ္ဍာဓာရကေ ပတ္တပိဓာနေ တာလဝဏ္ဋေ ဗီဇနေတိ ဧတေသု သဗ္ဗံ မာလာကမ္မာဒိ ဝဏ္ဏမ ဋ္ဌကမ္မံ ဝဋ္ဋတိ။

၁၄. သေနာသနေ ပန ဒွာရကဝါဋဝါတပါနကဝါဋာဒီသု သဗ္ဗရတနမယမ္ပိ ဝဏ္ဏမဋ္ဌကမ္မံ ဝဋ္ဋတိ။ သေနာသနေ ကိ ဉ္စိ ပဋိသေဓေတဗ္ဗံ နတ္ထိ အညတ္ရ ဝိရုဒ္ဓသေနာသနာ ။ ဝိရုဒ္ဓသေနာသနံ နာမ အညေသံ သီမာယ ရာဇဝလ္လဘေဟိ က တသေနာသနံ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ ယေ တာဒိသံ သေနာသနံ ကရောန္တိ, တေ ဝတ္တဗ္ဗာ ''မာ အမှာကံ သီမာယ သေနာသ နံ ကရောထာ''တိ။ အနာဒိယိတ္တ ကရောန္တိယေဝ, ပုနပိ ဝတ္တဗ္ဗာ ''မာ ဧဝံ အကတ္ထ, မာ အမှာကံ ဥပေါသထပဝ ရဏာနံ အန္တရာယမကတ္ထ, မာ သာမဂ္ဂိံ ဘိန္ဒိတ္ထ, တုမှာကံ သေနာသနံ ကတမ္ပိ ကတဋ္ဌာနေ န ဌဿတီ''တိ။ သစေ ဗလက္ကာရေန ကရောန္တိယေဝ, ယဒာ တေသံ လဇ္ဇိပရိသာ ဥဿန္နာ ဟောတိ, သက္ကာ စ ဟောတိ လဒ္ဓုံ ဓမ္မိ ကော ဝိနိစ္ဆယော, တဒာ တေသံ ပေသေတဗ္ဗံ ''တုမှာကံ အာဝါသံ ဟရထာ''တိ။ သစေ ယာဝတတိယံ ပေသိတေ ဟရ န္တိ, သာဓု။ နော စေ ဟရန္တိ, ဌပေတ္တ ဗောဓိဉ္စ စေတိယဉ္စ အဝသေသသေနာသနာနိ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာနိ, နော စ ခော အပ ရိဘောဂံ ကရောန္တေဟိ, ပဋိပါဋိယာ ပန ဆဒနဂေါပာနသီဣဋ္ဌကာဒီနိ အပနေတ္တ တေသံ ပေသေတဗ္ဗံ ''တုမှာကံ ဒ ဗ္ဗသမ္ဘာရေ ဟရထာ''တိ။ သစေ ဟရန္တိ, သာဓု။ နော စေ ဟရန္တိ, အထ တေသု ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေသု ဟိမဝဿာတပါတတဟ

ဒီဟိ ပူတိဘူတေသု တ စောရေဟိ တ ဟဋ္ဌေသု အဂ္ဂိနာ တ ဒမှေသု သီမသာမိကာ ဘိက္ခူ အနုပဝဇ္ဇော, န လဗ္ဘာ စောဒေ တုံ “တုမ္ဟေဟိ အမ္ဟာကံ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရာ နာသိတာ”တိ တ “တုမ္ဟာကံ ဂီတ”တိ တ။ ယံ ပန သီမသာမိကေဟိ ဘိက္ခူဟိ ကတံ, တံ သုကတမေဝ ဟောတိ။ ယောပိ ဘိက္ခု ဗဟုဿုတော ဝိနယညူ အညံ ဘိက္ခုံ အကပ္ပိယပရိက္ခာရံ ဂဟေတွာ ဝိစရ န္တံ ဒိသွာ ဆိန္ဒာပေယျ တ ဘိန္ဒာပေယျ တ, အနုပဝဇ္ဇော, သော နေဝ စောဒေတဗ္ဗော န သာရေတဗ္ဗော, န တံ လ ဗ္ဘာ ဝတ္တုံ “အယံ နာမ မမ ပရိက္ခာရော တယာ နာသိတော, တံ မေ ဒေဟီ”တိ။

ဣတိ ဟဋ္ဌမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ပရိက္ခာရဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၃. ဘေသဇ္ဇာဒိကရဏဝိနိစ္ဆယကထာ

၁၅. ဘေသဇ္ဇကရဏပရိတ္တပဋိသန္ထာရေသု ပန **ဘေသဇ္ဇကရဏေ** တာဝ အယံ ဝိနိစ္ဆယော (ပာရာ. အဋ္ဌ. ၂.၁၈၅-၇) – အာဂတာဂတဿ ပရဇနဿ ဘေသဇ္ဇံ န ကာတဗ္ဗံ, ကရောန္တော ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။ ပဉ္စန္နံ ပန သဟဓမ္မိကာနံ ကာတဗ္ဗံ ဘိက္ခုဿ ဘိက္ခုနိယာ သိက္ခမာနာယ သာမဏေရဿ သာမဏေရိယာတိ။ သမသီလသဒ္ဓာပညာနဉှိ ဧတေသံ တီသု သိက္ခာသု ယုတ္တာနံ ဘေသဇ္ဇံ အကာတုံ န လဗ္ဘတိ။ ကရောန္တေန စ သစေ တေသံ အတ္ထိ, တေသံ သန္တကံ ဂဟေတွာ ယောဇေတွာ ဒါတဗ္ဗံ, သစေ နတ္ထိ, အတ္တနော သန္တကံ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ အတ္တနောပိ နတ္ထိ, ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန ဝါ ဉာတကပဝါရိတဋ္ဌာနတော ဝါ ပရိယေသိတဗ္ဗံ, အလဘန္တေန ဂိလာနဿ အတ္ထာယ အကတဝိညတ္တိယာပိ အာဟရိတွာ ကာတဗ္ဗံ။

၁၆. အပရေသမ္ပိ ပဉ္စန္နံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ မာတု ပိတု တဒုပဋ္ဌာကာနံ အတ္တနော ဝေယျာဝစ္စကရဿ ပဏ္ဍုပလာသဿ စာတိ။ **ပဏ္ဍုပလာသော** နာမ ယော ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခော ယာဝ ပတ္တစီဝရံ ပဋိယာဒိယတိ, တာဝ ဝိဟာရေ ဝသတိ။ တေသု သစေ မာတာပိတရော ဣဿရာ ဟောန္တိ န ပစ္စာသီသန္တိ, အကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ရဇ္ဇေပိ ဌိတာ ပစ္စာသီသန္တိ, အကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဘေသဇ္ဇံ ပစ္စာသီသန္တာနံ ဘေသဇ္ဇံ ဒါတဗ္ဗံ, ယောဇေတုံ အဇာနန္တာနံ ယောဇေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗေသံ အတ္ထာယ သဟဓမ္မိကေသု ဝုတ္တနယေနေဝ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန မာတရံ ဝိဟာရံ အာနေတွာ ဇဂ္ဂတိ, သဗ္ဗံ ပရိကမ္မံ အနာမသန္တေန ကာတဗ္ဗံ, ခါဒနီယဘောဇနီယံ သဟတ္ထာ ဒါတဗ္ဗံ။ ပိတာ ပန ယထာ သာမဏေရော, ဧဝံ သဟတ္ထေန နှာပနသမ္ဗာဟနာဒီနိ ကတွာ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော။ ယေ စ မာတာပိတရော ဥပဋ္ဌဟန္တိ ပဋိဇဂ္ဂန္တိ, တေသမ္ပိ ဧဝမေဝ ကာတဗ္ဗံ။ **ဝေယျာဝစ္စကရော** နာမ ယော ဝေတနံ ဂဟေတွာ အရညေ ဒါရူနိ ဝါ ဆိန္ဒတိ, အညံ ဝါ ကိဉ္စိ ကမ္မံ ကရောတိ, တဿ ရောဂေ ဥပ္ပန္နေ ယာဝ ဉာတကာ န ပဿန္တိ, တာဝ ဘေသဇ္ဇံ ကာတဗ္ဗံ။ ယော ပန ဘိက္ခုနိဿိတကောဝ ဟုတွာ သဗ္ဗကမ္မာနိ ကရောတိ, တဿ ဘေသဇ္ဇံ ကာတဗ္ဗမေဝ။ ပဏ္ဍုပလာသေပိ သာမဏေရေ ဝိယ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

၁၇. အပရေသမ္ပိ ဒသန္နံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ ဇေဋ္ဌဘာတု ကနိဋ္ဌဘာတု ဇေဋ္ဌဘဂိနိယာ ကနိဋ္ဌဘဂိနိယာ စူဠမာတုယာ မဟာမာတုယာ စူဠပိတုနော မဟာပိတုနော ပိတုစ္ဆာယ မာတုလဿာတိ။ တေသံ ပန သဗ္ဗေသမ္ပိ ကရောန္တေန တေသံယေဝ သန္တကံ ဘေသဇ္ဇံ ဂဟေတွာ ကေဝလံ ယောဇေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ပန နပ္ပဟောန္တိ ယာစန္တိ စ “ဒေထ နော, ဘန္တေ, တုမှာကံ ပဋိဒဿာမာ”တိ, တာဝကာလိကံ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေပိ န ယာစန္တိ, “အမှာကံ ဘေသဇ္ဇံ အတ္ထိ, တာဝကာလိကံ ဂဏှထာ”တိ ဝတွာ ဝါ “ယဒါ တေသံ ဘဝိဿတိ, တဒါ ဒဿန္တီ”တိ အာဘောဂံ ဝါ ကတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ပဋိဒေန္တိ, ဂဟေတဗ္ဗံ။ နော စေ ဒေန္တိ, န စောဒေတဗ္ဗာ။ ဧတေ ဒသ ဉာတကေ ဌပေတွာ အညေသံ န ကာတဗ္ဗံ။

ဧတေသံ ပုတ္တပရမ္ပရာယ ပန ယာဝ သတ္တမာ ကုလပရိဝဋ္ဋာ, တာဝ စတ္တာရော ပစ္စယေ အာဟရာပေန္တဿ အကတဝိညတ္တိ ဝါ ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တဿ ဝေဇ္ဇကမ္မံ ဝါ ကုလဒူသကာပတ္တိ ဝါ န ဟောတိ။ သစေ ဘာတုဇာယာ, ဘဂိနိယာ သာမိကော ဝါ ဂိလာနော ဟောတိ, ဉာတကာ စေ, တေသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ အညာတကာ စေ, ဘာတု စ ဘဂိနိယာ စ ကတွာ ဒါတဗ္ဗံ “တုမှာကံ ဇဂ္ဂနဋ္ဌာနေ ဒေထာ”တိ။ အထ ဝါ တေသံ ပုတ္တာနံ ကတွာ ဒါတဗ္ဗံ “တုမှာကံ မာတာပိတူနံ ဒေထာ”တိ။ ဧတေနုပါယေန သဗ္ဗပဒေသု ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တေသံ အတ္ထာယ စ သာမဏေရေဟိ အရညတော ဘေသဇ္ဇံ အာဟရာပေန္တေန ဉာတိသာမဏေရေဟိ ဝါ အာဟရာပေတဗ္ဗံ, အညာတကေဟိ အတ္တနော အတ္ထာယ ဝါ အာဟရာပေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ တေဟိပိ “ဥပဇ္ဈာယဿ အာဟရာမာ”တိ ဝတ္တသီသေန အာဟရိတဗ္ဗံ။ ဥပဇ္ဈာယဿ မာတာပိတရော ဂိလာနာ ဝိဟာရံ အာဂစ္ဆန္တိ, ဥပဇ္ဈာယော စ ဒိသာပက္ကန္တော ဟောတိ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန ဥပဇ္ဈာယဿ သန္တကံ ဘေသဇ္ဇံ ဒါတဗ္ဗံ။ နော စေ အတ္ထိ, အတ္တနော ဘေသဇ္ဇံ ဥပဇ္ဈာယဿ ပရိစ္စဇိတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ အတ္တနောပိ အသန္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပရိယေသိတွာ ဥပဇ္ဈာယဿ သန္တကံ ကတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ ဥပဇ္ဈာယေနပိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ မာတာပိတူသု ဧဝမေဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဧသေဝ နယော အာစရိယန္တေဝါသိကေသုပိ။ အညောပိ ယော အာဂန္တုကော ဝါ စောရော ဝါ ယုဒ္ဓပရာဇိတော ဣဿရော

တ ဉာတကေဟိ ပရိစ္စတ္တော ကပဏော တ ဂမိယမနုဿော တ ဂိလာနော ဟုတွတ ဝိဟာရံ ပဝိသတိ, သဗ္ဗေသံ အပစ္စာသီသန္တေန ဘေသဇ္ဇံ ကာတဗ္ဗံ။

၁၈. သဒ္ဓံ ကုလံ ဟောတိ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌာယကံ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ မာတာပိတုဋ္ဌာနိယံ, တတ္ထ စေ ကောစိ ဂိလာနော ဟောတိ, တဿတ္ထာယ ဝိဿာသေန "ဘေသဇ္ဇံ ကတွတ ဘန္တေ ဒေထာ"တိ ဝဒန္တိ, နေဝ အာတဗ္ဗံ န ကာတဗ္ဗံ။ အထ ပန ကပ္ပိယံ ဉတွတ ဇေံ ပုစ္ဆန္တိ "ဘန္တေ, အသုကဿ နာမ ရောဂဿ ကိံ ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တီ"တိ, "ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ဂဟေတွတ ကရောန္တီ"တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ "ဘန္တေ, မယှံ မာတာ ဂိလာနာ, ဘေသဇ္ဇံ တာဝ အာစိက္ခထာ"တိ ဇေံ ပုစ္ဆိတေ ပန န အာစိက္ခိတဗ္ဗံ, အညမညံ ပန ကထာ ကာတဗ္ဗာ "အာဝုသော, အသုကဿ နာမ ဘိက္ခုနော ဣမသ္မိံ ရောဂေ ကိံ ဘေသဇ္ဇံ ကရိံသူ"တိ။ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ဘေသဇ္ဇံ ဘန္တေတိ။ တံ သုတွတ ဣတရော မာတု ဘေသဇ္ဇံ ကရောတိ, ဝဋ္ဋတိ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ကိရ ဝသဘရညောပိ ဒေဝိယာ ရောဂေ ဥပ္ပန္နေ ဧကာယ ဣတ္ထိယာ အာဂန္တွတ ပုစ္ဆိတော "န ဇာနာမီ"တိ အဝတွတ ဧဝမေဝ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ သမုလ္လပေသိ။ တံ သုတွတ တဿာ ဘေသဇ္ဇမကံသု။ ဝူပသန္တေ စ ရောဂေ တိစီဝရေန တီဟိ စ ကဟာပဏသတေဟိ သဒ္ဓိံ ဘေသဇ္ဇစင်္ကောဋ္ဌကံ ပူရေတွတ အာဟရိတွတ ထေရဿ ပာဒမူလေ ဌပေတွတ "ဘန္တေ, ပုပ္ဖပူဇံ ကရောထာ"တိ အာဟံသု။ ထေရော "အာစရိယဘာဂေ နာမ အယ"န္တိ ကပ္ပိယဝသေန ကဟာပေတွတ ပုပ္ဖပူဇမကာသိ။ ဇေံ တာဝ ဘေသဇ္ဇေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

၁၉. ပရိတ္တေ ပန "ဂိလာနဿ ပရိတ္တံ ကရောထ, ဘန္တေ"တိ ဝုတ္တေ န ကာတဗ္ဗံ, "ပရိတ္တံ ဘဏထာ"တိ ဝုတ္တေ ပန ဘဏိတဗ္ဗံ။ သစေပိဿ ဇေံ ဟောတိ "မနုဿာ နာမ န ဇာနန္တိ, အကရိယမာနေ ဝိပ္ပဋိသာရိနော ဘဝိဿန္တီ"တိ, ကာတဗ္ဗံ။ "ပရိတ္တောဒကံ ပရိတ္တသုတ္တံ ကတွတ ဒေထာ"တိ ဝုတ္တေ ပန တေသံယေဝ ဥဒကံ ဟတ္ထေန စာလေတွတ သုတ္တံ ပရိမဇ္ဇိတွတ အာတဗ္ဗံ။ သစေ ဝိဟာရတော ဥဒကံ အတ္တနော သန္တကံ ဝါ သုတ္တံ ဒေတိ, ဒုက္ကဋံ။ မနုဿာ ဥဒကဉ္စ သုတ္တဉ္စ ဂဟေတွတ နိသီဒိတွတ "ပရိတ္တံ ဘဏထာ"တိ ဝဒန္တိ, ကာတဗ္ဗံ။ နော စေ ဇာနန္တိ, အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခူနံ နိသိန္နာနံ ပာဒေသု ဥဒကံ အာကိရိတွတ သုတ္တဉ္စ ဌပေတွတ ဂစ္ဆန္တိ "ပရိတ္တံ ကရောထ, ပရိတ္တံ ဘဏထာ"တိ, န ပာဒာ အပနေတဗ္ဗာ။ မနုဿာ ဟိ ဝိပ္ပဋိသာရိနော ဟောန္တိ။ အန္တောဂါမေပိ ဂိလာနဿ အတ္ထာယ ဝိဟာရံ ပေသေန္တိ "ပရိတ္တံ ဘဏန္တူ"တိ, ဘဏိတဗ္ဗံ။ အန္တောဂါမေ ရာဇဂေဟာဒီသု ရောဂေ ဝါ ဥပဒ္ဒဝေ ဝါ ဥပ္ပန္နေ ပက္ကောသာပေတွတ ဘဏာပေန္တိ, **အာဋာနာဋိယသုတ္တာဒီနိ** ဘဏိတဗ္ဗာနိ။ "အာဂန္တွတ ဂိလာနဿ သိက္ခာပဒါနိ ဒေန္တု, ဓမ္မံ ကထေန္တု, ရာဇန္တေပုရေ ဝါ အမစ္စဂေဟေ ဝါ အာဂန္တွတ သိက္ခာပဒါနိ ဒေန္တု, ဓမ္မံ ကထေန္တူ"တိ ပေသိတေပိ ဂန္တွတ သိက္ခာပဒါနိ အာတဗ္ဗာနိ, ဓမ္မော ကထေတဗ္ဗော။ "မတာနံ ပရိဝါရတ္ထံ အာဂစ္ဆန္တူ"တိ ပက္ကောသန္တိ, န ဂန္တဗ္ဗံ။ "သီဝထိကဒဿနေ အသုဘဒဿနေ စ မရဏဿတိံ ပဋိလဘိဿာမာ"တိ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ "ပဟာရေဒိန္နေ မတေပိ အမရဏာဓိပ္ပာယဿ အနာပတ္တိ ဝုတ္တာ"တိ န တ္တကေနေဝ အမနုဿဂဟိတဿ ပဟာရော အာတဗ္ဗော, တာလပဏ္ဏံ ပန ပရိတ္တသုတ္တံ ဝါ ဟတ္ထေ ဝါ ပါဒေ ဝါ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ, ရတနသုတ္တာဒီနိ ပရိတ္တာနိ ဘဏိတဗ္ဗာနိ, "မာ သီလဝန္တံ ဘိက္ခုံ ဝိဟေဌေဟီ"တိ ဓမ္မကထာ ကာတဗ္ဗာ, အာဋာနာဋိယပရိတ္တံ ဝါ ဘဏိတဗ္ဗံ။

ဣဓ ပန အာဋာနာဋိယပရိတ္တဿ ပရိကမ္မံ ဝေဒိတဗ္ဗံ (ဒီ. နိ. အဋ္ဌ. ၃.၂၈၂)။ ပဌမမေဝ ဟိ **အာဋာနာဋိယသုတ္တံ** န ဘဏိတဗ္ဗံ, **မေတ္တသုတ္တံ** (ခု. ပာ. ၉.၁ အာဒယော; သု. နိ. ၁၄၃ အာဒယော) **ဓဇဂ္ဂသုတ္တံ** (သံ. နိ. ၁.၂၄၉) **ရတနသုတ္တန္တိ** (ခု. ပာ. ၆.၁ အာဒယော; သု. နိ. ၂၂၄ အာဒယော) ဣမာနိ သတ္တာဟံ ဘဏိတဗ္ဗာနိ။ သစေ မုဉ္စတိ, သုန္ဒရံ။ နော စေ မုဉ္စတိ, အာဋာနာဋိယသုတ္တံ ဘဏိတဗ္ဗံ။ တံ ဘဏန္တေန စ ဘိက္ခုနာ ပိဋ္ဌံ ဝါ မံသံ ဝါ န ခါဒိတဗ္ဗံ, သုသာနေ န ဝသိတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? အမနုဿာ ဩတာရံ လဘန္တိ။ ပရိတ္တကရဏဋ္ဌာနံ ဟရိတူပလိတ္တံ ကာရေတွတ တတ္ထ ပရိသုဒ္ဓံ အာသနံ ပညပေတွတ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ ပရိတ္တကာရကော ဘိက္ခု ဝိဟာရတော ဃရံ နေန္တေဟိ ဖလကာဝုဓေဟိ ပရိဝါရေတွတ နေတဗ္ဗော။ အဗ္ဘောကာသေ နိသီဒိတွတ န ဝတ္တဗ္ဗံ, ဒွါရဝါတပါနာနိ ပိဒဟိတွတ နိသိန္နေန အာဝုဓဟတ္ထေဟိ သမ္ပရိဝါရိတေန မေတ္တစိတ္တံ ပုရေစာရိကံ ကတွတ ဝတ္တဗ္ဗံ, ပဌမံ သိက္ခာပဒါနိ ဂဟာပေတွတ သီလေ ပတိဋ္ဌိတဿ ပရိတ္တံ ကာတဗ္ဗံ။ ဧဝမ္ပိ မောစေတုံ အသက္ကောန္တေန ဝိဟာရံ နေတွတ စေတိယင်္ဂဏေ နိပဇ္ဇာပေတွတ အာသနပူဇံ ကာရေတွတ ဒီပေ ဇာလာပေတွတ စေတိယင်္ဂဏံ သမ္မဇ္ဇိတွတ မင်္ဂလကထာ ဝတ္တဗ္ဗာ, သဗ္ဗသန္နိပါတော ဃောသေတဗ္ဗော, ဝိဟာရဿ ဥပဝနေ ဇေဋ္ဌကရုက္ခော နာမ ဟောတိ, တတ္ထ "ဘိက္ခုသင်္ဃော တုမှာကံ အာဂမနံ ပတိမာနေတီ"တိ ပဟိဏိတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗသန္နိပါတဋ္ဌာနေ အနာဂန္တုံ နာမ န လဗ္ဘတိ, တတော အမနုဿဂဟိတကော "တွ

ဝံ ကောနာမောသီ’’တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, နာမေ ကထိတေ နာမေနေဝ အာလပိတဗ္ဗော, ‘‘ကတ္ထန္နာမ တုယှံ မာလာဂန္ဓာဒီသု ပတ္တိ, အာသနပူဇာယံ ပတ္တိ, ပိဏ္ဍပါတေ ပတ္တိ, ဘိက္ခုသင်္ဃေန တုယှံ ပဏ္ဏာကာရတ္ထာယ မဟာမင်္ဂလကထာ ဝုတ္တာ, ဘိက္ခုသင်္ဃေ ဂါရဝေန ဧတံ မုဉ္စာဟီ’’တိ မောစေတဗ္ဗော။ သစေ န မုဉ္စတိ, ဒေဝတာနံ အာရောစေတဗ္ဗံ ‘‘တုမှေ ဇာနာထ, အယံ အမနုဿော အမှာကံ ဝစနံ န ကရောတိ, မယံ ဗုဒ္ဓအာဏံ ကရိဿာမာ’’တိ ပရိတ္တံ ကာတဗ္ဗံ။ ဧတံ တာဝ ဂိဟီနံ ပရိကမ္မံ။ သစေ ပန ဘိက္ခု အမနုဿေန ဂဟိတော ဟောတိ, အာသနာနိ ဓောဝိတွာ သဗ္ဗသန္နိပါတံ ဃောသာပေတွာ ဂန္ဓမာလာဒီသု ပတ္တိံ ဒတွာ ပရိတ္တံ ဘဏိတဗ္ဗံ, ဣဒံ ဘိက္ခူနံ ပရိကမ္မံ။ ဧဝံ ပရိတ္တေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

၂၀. ပဋိသန္ထာရေ ပန အယံ ဝိနိစ္ဆယော (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၁၈၅-၇) – အနာမဋ္ဌပိဏ္ဍပါတော ကဿ ဒာတဗ္ဗော, ကဿ န ဒာတဗ္ဗော? မာတာပိတူနံ တာဝ ဒာတဗ္ဗော။ သစေပိ ကဟာပဏဂ္ဃနကော ဟောတိ, သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတနံ နတ္ထိ။ မာတာပိတုဥပဋ္ဌာကာနံ ဝေယျာဝစ္စကရဿ ပဏ္ဍုပလာသဿ စာတိ ဧတေသမ္ပိ ဒာတဗ္ဗော။ တတ္ထ ပဏ္ဍုပလာသဿ ထာလကေ ပက္ခိပိတွာပိ ဒာတုံ ဝဋ္ဋတိ, တံ ဌပေတွာ အညေသံ အဂါရိကာနံ မာတာပိတူနမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ **ပဗ္ဗဇိတပရိဘောဂေါ ဟိ အဂါရိကာနံ စေတိယဋ္ဌာနိယော**။ အပိစ အနာမဋ္ဌပိဏ္ဍပါတော နာမေသ သမ္ပတ္တဿ ဒာမရိကစောရဿပိ ဣဿရိယဿပိ ဒာတဗ္ဗော။ ကသ္မာ? တေ ဟိ အဒီယမာနေပိ ‘‘န ဒေန္တီ’’တိ အာမသိတွာ ဒီယမာနေပိ ‘‘ဥစ္ဆိဋ္ဌကံ ဒေန္တီ’’တိ ကုဇ္ဈန္တိ, ကုဒ္ဓါ ဇီဝိတာပိ ဝေါရောပေန္တိ, သာသနဿပိ အန္တရာယံ ကရောန္တိ။ ရဇ္ဇံ ပတ္ထယမာနဿ ဝိစရတော စောရနာဂဿ ဝတ္ထု စေတ္ထ ကထေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ အနာမဋ္ဌပိဏ္ဍပါတေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

ပဋိသန္ထာရော စ နာမာယံ ကဿ ကာတဗ္ဗော, ကဿ န ကာတဗ္ဗော? ပဋိသန္ထာရော နာမ ဝိဟာရံ သမ္ပတ္တဿ ယဿ ကဿစိ အာဂန္တုကဿ ဝါ ဒလိဒ္ဒဿ ဝါ စောရဿ ဝါ ဣဿရဿ ဝါ ကာတဗ္ဗောယေဝ။ ကထံ? အာဂန္တုကံ တာဝ ခီဏပရိဗ္ဗယံ ဝိဟာရံ သမ္ပတ္တံ ဒိသွာ ‘‘ပါနီယံ ပိဝါ’’တိ ဒာတဗ္ဗံ, ပါဒမက္ခနတေလံ ဒာတဗ္ဗံ, ကာလေ အာဂတဿ ယာဂုဘတ္တံ, ဝိကာလေ အာဂတဿ သစေ တဏ္ဍုလာ အတ္ထိ, တဏ္ဍုလာ ဒာတဗ္ဗာ။ အဝေလာယ သမ္ပတ္တောပိ ‘‘ဂစ္ဆာဟီ’’တိ န ဝတ္တဗ္ဗော, သယနဋ္ဌာနံ ဒာတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗံ အပစ္စာသီသန္တေနေဝ ကာတဗ္ဗံ။ ‘‘မနုဿာ နာမ စတုပစ္စယဒါယကာ, ဧဝံ သင်္ဂဟေ ကရိယမာနေ ပုနပ္ပုနံ ပသီဒိတွာ ဥပကာရံ ကရိဿန္တီ’’တိ စိတ္တံ န ဥပ္ပာဒေတဗ္ဗံ။ စောရာနံ ပန သင်္ဃိကမ္ပိ ဒာတဗ္ဗံ။ ပဋိသန္ထာရာနိသံသဒီပနတ္ထဉ္စ စောရနာဂဝတ္ထု, ဘာတရာ သဒ္ဓိံ ဇမ္ဗုဒီပဂတဿ မဟာနာဂရညော ဝတ္ထု, ပိတုရာဇဿ ရဇ္ဇေ စတုန္နံ အမစ္စာနံ ဝတ္ထု, အဘယစောရဝတ္ထူတိ ဧဝမာဒီနိ ဗဟူနိ ဝတ္ထူနိ **မဟာအဋ္ဌကထာယံ** ဝိတ္ထာရတော ဝုတ္တာနိ။

တတြာယံ ဧကဝတ္ထုဒီပနာ – သီဟဠဒီပေ ကိရ အဘယော နာမ စောရော ပဉ္စသတပရိဝါရော ဧကသ္မိံ ဌာနေ ခန္ဓာဝါရံ ဗန္ဓိတွာ သမန္တာ တိယောဇနံ ဥဗ္ဗာသေတွာ ဝသတိ။ အနုရာဓပုရဝါသိနော ကဒမ္ဗနဒိံ န ဥတ္တရန္တိ, စေတိယဂိရိမဂ္ဂေ ဇနသဉ္စာရော ဥပစ္ဆိန္နော။ အထေကဒိဝသံ စောရော ‘‘စေတိယဂိရိံ ဝိလုမ္ပိဿာမီ’’တိ အဂမာသိ။ အာရာမိကာ ဒိသွာ ဒီဃဘာဏကအဘယတ္ထေရဿ အာရောစေသုံ။ ထေရော ‘‘သပ္ပိဖာဏိတာဒီနိ အတ္ထီ’’တိ ပုစ္ဆိ။ ‘‘အတ္ထိ, ဘန္တေ’’တိ။ ‘‘စောရာနံ ဒေထ’’။ ‘‘တဏ္ဍုလာ အတ္ထီ’’တိ။ ‘‘အတ္ထိ, ဘန္တေ, သင်္ဃဿတ္ထာယ အာဟဋာ တဏ္ဍုလာ စ ပက္ကသာကဉ္စ ဂေါရသော စာ’’တိ။ ‘‘ဘတ္တံ သမ္ပာဒေတွာ စောရာနံ ဒေထာ’’တိ။ အာရာမိကာ တထာ ကရိံသု။ စောရာ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိတွာ ‘‘ကေနာယံ ပဋိသန္ထာရော ကတော’’တိ ပုစ္ဆိံသု။ ‘‘အမှာကံ အယျေန အဘယတ္ထေရေနာ’’တိ။ စောရာ ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တွာ ဝန္ဒိတွာ အာဟံသု ‘‘မယံ ‘သင်္ဃဿ စ စေတိယဿ စ သန္တကံ အစ္ဆိန္ဒိတွာ ဂဏှိဿာမာ’တိ အာဂတာ, တုမှာကံ ပန ဣမိနာ ပဋိသန္ထာရေန မယံ ပသန္နာ, အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ ဝိဟာရေ ဓမ္မိကာရက္ခာ အမှာကံ အာယတ္တာ ဟောတု, နာဂရာ အာဂန္တွာ ဒါနံ ဒေန္တု, စေတိယံ ဝန္ဒန္တူ’’တိ။ တတော ပဋ္ဌာယ စ နာဂရေ ဒါနံ ဒာတုံ အာဂစ္ဆန္တေ နဒီတီရေယေဝ ပစ္စုဂ္ဂန္တွာ ရက္ခန္တာ ဝိဟာရံ နေန္တိ, ဝိဟာရေပိ ဒါနံ ဒေန္တာနံ ရက္ခံ ကတွာ တိဋ္ဌန္တိ။ တေပိ ဘိက္ခူနံ ဘုတ္တာဝသေသံ စောရာနံ ဒေန္တိ။ ဂမနကာလေပိ တေ စောရာ နဒီတီရံ ပါပေတွာ နိဝတ္တန္တိ။

အထေကဒိဝသံ ဘိက္ခုသင်္ဃေ ခီယနကကထာ ဥပ္ပန္နာ ‘‘ထေရော ဣဿရဝတာယ သင်္ဃသန္တကံ စောရာနံ အဒါသီ’’တိ။ ထေရော သန္နိပါတံ ကာရာပေတွာ အာဟ ‘‘စောရာ ‘သင်္ဃဿ ပကတိဝဋ္ဋဉ္စ စေတိယသန္တကဉ္စ အစ္

ဆိန္ဒိတွာ ဂဏှိဿာမာ’တိ အာဂမိံသု, အထ တေသံ မယာ ‘ဧတံ န ဟရိဿန္တီ’တိ တွေကော နာမ ပဋ္ဋိသန္ထာရော ကတော, တံ သဗ္ဗမ္ပိ ကေတော သမ္ပိဏ္ဍေတွာ အဃ္ဃာပေထ, တေန ကာရဏေန အဝိလုတ္တံ ဘဏ္ဍံ ကေတော သမ္ပိဏ္ဍေတွာ အဃ္ဃာပေထာ”တိ။ တတော သဗ္ဗမ္ပိ ထေရေန ဒိန္နကံ စေတိယဃရေ ကော ဝရဟေတ္ထကစိတ္တတွာ ထရဏံ န အဃ္ဃတိ။ တတော အာဟံသု “ထေရေန ကတော ပဋ္ဋိသန္ထာရော သုကတော, စောဒေတုံ တ သာရေတုံ တ န လဗ္ဘတိ, ဂီတ တ အဝဟာရော တ နတ္ထီ”တိ။ ဧဝံ မဟာနိသံသော ပဋ္ဋိသန္ထာရောတိ သလ္လက္ခေတွာ ကတ္တဗ္ဗော ပဏ္ဍိတေန ဘိက္ခုနာတိ။

ဣတိ ပါဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ဘေသဇ္ဇာဒိကရဏဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၄. ဝိညတ္တိဝိနိစ္ဆယကထာ

၂၁. ဝိညတ္တီ   တိ ယာစနာ။ တတ္ထာယံ ဝိနိစ္ဆယော (ပာရာ. အဋ္ဌ. ၂.၃၄၂) – မူလစ္ဆေဇ္ဇာယ ပုရိသံ ယာစိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, “သဟာယတ္ထာယ ကမ္မကရဏတ္ထာယ ပုရိသံ ဒေထာ”တိ ယာစိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပုရိသေန ကတ္တဗ္ဗံ ဟတ္ထကမ္မသင်္ခါတံ ပုရိသတ္တကရံ ယာစိတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဟတ္ထကမ္မဉ္ဟိ ကိဉ္စိ ဝတ္ထု န ဟောတိ, တသ္မာ တံ ဌပေတွာ မိဂလုဒ္ဒကမစ္ဆဗန္ဓကာဒီနံ သကကမ္မံ အဝသေသံ သဗ္ဗံ ကပ္ပိယံ။ “ကိံ, ဘန္တေ, အာဂတတ္ထ ကေန ကမ္မေနာ”တိ ပုစ္ဆိတေ ဝါ အပုစ္ဆိတေ ဝါ ယာစိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဝိညတ္တိပစ္စယာ ဒေါသော နတ္ထိ။ မိဂလုဒ္ဒကာဒယော ပန သကကမ္မံ န ယာစိတဗ္ဗာ, “ဟတ္ထကမ္မံ ဒေထာ”တိ အနိယမေတွာပိ န ယာစိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ယာစိတာ ဟိ တေ “သာဓု, ဘန္တေ”တိ ဘိက္ခူ ဥယျောဇေတွာ မိဂေပိ မာရေတွာ အာဟရေယျုံ။ နိယမေတွာ ပန “ဝိဟာရေ ကိဉ္စိ ကတ္တဗ္ဗံ အတ္ထိ, တတ္ထ ဟတ္ထကမ္မံ ဒေထာ”တိ ယာစိတဗ္ဗာ, ဖာလနင်္ဂလာဒီနိ ဥပကရဏာနိ ဂဟေတွာ ကသိတုံ ဝါ ဝပိတုံ ဝါ လာယိတုံ ဝါ ဂစ္ဆန္တံ သကကိစ္စပသုတမ္ပိ ကဿကံ ဝါ အညံ ဝါ ကိဉ္စိ ဟတ္ထကမ္မံ ယာစိတုံ ဝဋ္ဋတေဝ။ ယော ပန ဝိဃာသာဒော ဝါ အညော ဝါ ကောစိ နိက္ကမ္မော နိရတ္ထကကထံ ကထေန္တော နိဒ္ဒါယန္တော ဝါ ဝိဟရတိ, ဧဝရူပံ အယာစိတွာပိ “ဧဟိ ရေ ဣဒံ ဝါ ဣဒံ ဝါ ကရောဟီ”တိ ယဒိစ္ဆကံ ကာရာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဟတ္ထကမ္မဿ ပန သဗ္ဗကပ္ပိယဘာဝဒီပနတ္ထံ ဣမံ နယံ ကထေန္တိ။ သစေ ဟိ ဘိက္ခု ပာသာဒံ ကာရေတုကာမော ဟောတိ, ထမ္ဘတ္ထာယ ပာသာဏကောဋ္ဋကာနံ ဃရံ ဂန္တွာ ဝတ္တဗ္ဗံ “ဟတ္ထကမ္မံ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတိ ဥပါသကာ”တိ။ “ကိံ ကာတဗ္ဗံ, ဘန္တေ”တိ? “ပာသာဏတ္ထမ္ဘာ ဥဒ္ဓရိတွာ ဒာတဗ္ဗာ”တိ။ သစေ တေ ဥဒ္ဓရိတွာ ဝါ ဒေန္တိ, ဥဒ္ဓရိတွာ နိက္ခိတ္တေ အတ္တနော ထမ္ဘေ ဝါ ဒေန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ အထာပိ ဝဒန္တိ “အမှာကံ, ဘန္တေ, ဟတ္ထကမ္မံ ကာတုံ ခဏော နတ္ထိ, အညံ ဥဒ္ဓရာပေထ, တဿ မူလံ ဒဿာမာ”တိ, ဥဒ္ဓရာပေတွာ “ပာသာဏတ္ထမ္ဘေ ဥဒ္ဓဋမနုဿာနံ မူလံ ဒေထာ”တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧတေနေဝ ဥပါယေန ပာသာဒဒါရူနံ အတ္ထာယ ဝဍ္ဎကီနံ သန္တိကံ, ကဋ္ဌကတ္ထာယ ကဋ္ဌကဝဍ္ဎကီနံ, ဆဒနတ္ထာယ ဂေဟစ္ဆာဒကာနံ, စိတ္တကမ္မတ္ထာယ စိတ္တကာရာနန္တိ ယေန ယေန အတ္ထော ဟောတိ, တဿ တဿ အတ္ထာယ တေသံ တေသံ သိပ္ပကာရကာနံ သန္တိကံ ဂန္တွာ ဟတ္ထကမ္မံ ယာစိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဟတ္ထကမ္မယာစနဝသေန စ မူလစ္ဆေဇ္ဇာယ ဝါ ဘတ္တဝေတနာနုပ္ပဒါနေန ဝါ လဒ္ဓမ္ပိ သဗ္ဗံ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အရညတော အာဟရာပေန္တေန စ သဗ္ဗံ အနဇ္ဈာဝုတ္ထကံ အာဟရာပေတဗ္ဗံ။

၂၂. န ကေဝလဉ္စ ပာသာဒံ ကာရေတုကာမေန, မဉ္စပီဌပတ္တပရိဿာဝနဓမကရဏစီဝရာဒီနိ ကာရာပေတုကာမေနပိ အရုလောဟသုတ္တာဒီနိ လဘိတွာ တေ တေ သိပ္ပကာရကေ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဟတ္ထကမ္မံ ယာစိတဗ္ဗံ။ ဟတ္ထကမ္မယာစနဝသေန စ မူလစ္ဆေဇ္ဇာယ ဝါ ဘတ္တဝေတနာနုပ္ပဒါနေန ဝါ လဒ္ဓမ္ပိ သဗ္ဗံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ကာတုံ န ဣစ္ဆန္တိ, ဘတ္တဝေတနံ ပစ္စာသီသန္တိ, အကပ္ပိယကဟာပဏာဒိ န ဒာတဗ္ဗံ, ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန တဏ္ဍုလာဒီနိ ပရိယေသိတွာ ဒာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဟတ္ထကမ္မဝသေန ပတ္တံ ကာရေတွာ တထေဝ ပစာပေတွာ နဝပက္ကဿ ပတ္တဿ ပုဉ္ဆနတေလတ္ထာယ အန္တောဂာမံ ပဝိဋ္ဌေန “ဘိက္ခာယ အာဂတော”တိ သလ္လက္ခေတွာ ယာဂုယာ ဝါ ဘတ္တေ ဝါ အာနီတေ ဟတ္ထေန ပတ္တော ပိဓာတဗ္ဗော။ သစေ ဥပါသိကာ “ကိံ, ဘန္တေ”တိ ပုစ္ဆတိ, “နဝပက္ကော ပတ္တော, ပုဉ္ဆနတေလေန အတ္ထော”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ သာ “ဒေဟိ, ဘန္တေ”တိ ပတ္တံ ဂဟေတွာ တေလေန ပုဉ္ဆိတွာ ယာဂုယာ ဝါ ဘတ္တဿ ဝါ ပူရေတွာ ဒေတိ, ဝိညတ္တိ နာမ န ဟောတိ, ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၂၃. ဘိက္ခူ ပဂေဝ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ အာသနသာလံ ဂန္တွာ အာသနံ အပဿန္တာ တိဋ္ဌန္တိ။ တတြ စေ ဥပါသကာ ဘိက္ခူ ဌိတေ ဒိသွာ သယမေဝ အာသနာနိ အာဟရာပေန္တိ, နိသီဒိတွာ ဂစ္ဆန္တေဟိ အာပုစ္ဆိတွာ ဂန္တဗ္ဗံ, အနာပုစ္ဆာ ဂတာနမ္ပိ နဋ္ဌံ ဂီဝါ န ဟောတိ, အာပုစ္ဆိတွာ ဂမနံ ပန ဝတ္တံ။ သစေ ဘိက္ခူဟိ “အာသနာနိ အာဟရထာ”တိ ဝုတ္တေဟိ အာဟဋာနိ ဟောန္တိ, အာပုစ္ဆိတွာဝ ဂန္တဗ္ဗံ, အနာပုစ္ဆာ ဂတာနံ ဝတ္တဘေဒေ စ နဋ္ဌေ စ ဂီဝါ။ အတ္ထရဏကောဇဝကာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

မက္ခိကာ ဗဟုကာ ဟောန္တိ, “မက္ခိကဗီဇနိံ အာဟရထာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, ပုစိမန္ဒသာခါဒီနိ အာဟရန္တိ, ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ။ အာသနသာလာယံ ဥဒကဘာဇနံ ရိတ္တံ ဟောတိ, “ဓမကရဏံ ဂဏှာဟီ”တိ န ဝတ္

တဗ္ဗံ။ ဓမကရဏဉှိ ရိတ္တဘာဇနေ ပက္ခိပန္တော ဘိန္ဒေယျ, “နဒိံ ဝါ တဠာကံ ဝါ ဂန္တွာ ဥဒကံ အာဟရာ”တိ ပန ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ, “ဂေဟတော အာဟရာ”တိ နေဝ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ, န အာဟဋံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ အာသနသာလာယ ဝါ အရညေ ဝါ ဘတ္တကိစ္စံ ကရောန္တေဟိ တတ္ထ ဇာတကံ အနဇ္ဈာဝုတ္ထကံ ယံ ကိဉ္စိ ဥတ္တရိဘင်္ဂါရဟံ ပတ္တံ ဝါ ဖလံ ဝါ သစေ ကိဉ္စိ ကမ္မံ ကရောန္တံ အာဟရာပေတိ, ဟတ္ထကမ္မဝသေန အာဟရာပေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ, အလဇ္ဇီဟိ ပန ဘိက္ခူဟိ ဝါ သာမဏေရေဟိ ဝါ ဟတ္ထကမ္မံ န ကာရေတဗ္ဗံ။ အယံ တာဝ ပုရိသတ္တကရေ နယော။

၂၄. ဂေါဏံ ပန အညာတကအပ္ပဝါရိတဋ္ဌာနတော အာဟရာပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, အာဟရာပေန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ ဉာတကပဝါရိတဋ္ဌာနတောပိ မူလစ္ဆေဇ္ဇာယ ယာစိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, တာဝကာလိကနယေန သဗ္ဗတ္ထ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ အာဟရာပိတဉ္စ ဂေါဏံ ရက္ခိတဗ္ဗော ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော သာမိကာ ပဋိစ္ဆာပေတဗ္ဗာ။ သစဿ ပါဒေါ ဝါ သိင်္ဂံ ဝါ ဘိဇ္ဇတိ ဝါ နဿတိ ဝါ, သာမိကာ စေ သမ္ပဋိစ္ဆန္တိ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ သမ္ပဋိစ္ဆန္တိ, ဂီဝါ ဟောတိ။ သစေ “တုမှာကံ ယေဝ ဒေမာ”တိ ဝဒန္တိ, န သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ။ “ဝိဟာရဿ ဒေမာ”တိ ဝုတ္တေ ပန “အာရာမိကာနံ အာစိက္ခထ ဇဂ္ဂနတ္ထာယာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗာ။

၂၅. “သကဋံ ဒေထာ”တိပိ အညာတကအပ္ပဝါရိတေ ဝတ္တုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဝိညတ္တိ ဧဝ ဟောတိ, ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။ ဉာတကပဝါရိတဋ္ဌာနေ ပန ဝဋ္ဋတိ, တာဝကာလိကံ ဝဋ္ဋတိ, ကမ္မံ ပန ကတွာ ပုန ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ နေမိအာဒီနိ ဘိဇ္ဇန္တိ, ပါကတိကာနိ ကတွာ ဒါတဗ္ဗံ, နဋ္ဌေ ဂီဝါ ဟောတိ။ “တုမှာကမေဝ ဒေမာ”တိ ဝုတ္တေ ဒါရုဘဏ္ဍံ နာမ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧသ နယော ဝါသိဖရသုကုဋ္ဌာရိကုဒါလနိခါဒနေသု ဝလ္လိအာဒီသု စ ပရပရိဂ္ဂဟိတေသု။ ဂရုဘဏ္ဍုပ္ပဟောနကေသုယေဝ ဝလ္လိအာဒီသု ဝိညတ္တိ ဟောတိ, န တတော ဩရံ။

၂၆. အနဇ္ဈာဝုတ္ထကံ ပန ယံ ကိဉ္စိ အာဟရာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ရက္ခိတဂေါပိတဋ္ဌာနေယေဝ ဟိ ဝိညတ္တိ နာမ ဝုစ္စတိ။ သာ ဒွီသု ပစ္စယေသု သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ န ဝဋ္ဋတိ။ သေနာသနပစ္စယေ ပန “အာဟရ ဒေဟီ”တိ ဝိညတ္တိမတ္တမေဝ န ဝဋ္ဋတိ, ပရိကထောဘာသနိမိတ္တကမ္မာနိ ဝဋ္ဋန္တိ။ တတ္ထ ဥပေါသထာဂါရံ ဝါ ဘောဇနသာလံ ဝါ အညံ ဝါ ကိဉ္စိ သေနာသနံ ဣစ္ဆတော “ဣမသ္မိံ ဝတ ဩကာသေ ဧဝရူပံ သေနာသနံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ ဝါ “ယုတ္တ”န္တိ ဝါ “အနုရူပ”န္တိ ဝါတိအာဒိနာ နယေန ဝစနံ **ပရိကထာ** နာမ။ ဥပါသကာ တုမှေ ကုဟိံ ဝသထာတိ။ ပါသာဒေ, ဘန္တေတိ။ “ကိံ ဘိက္ခူနံ ပန ဥပါသကာ ပါသာဒေါ န ဝဋ္ဋတီ”တိ ဧဝမာဒိဝစနံ **ဩဘာသော** နာမ။ မနုဿေ ဒိသွာ ရဇ္ဇုံ ပသာရေတိ, ခီလေ အာကောဋ္ဌာပေတိ, “ကိံ ဣဒံ, ဘန္တေ”တိ ဝုတ္တေ “ဣဓ အာဝါသံ ကရိဿာမာ”တိ ဧဝမာဒိကရဏံ ပန **နိမိတ္တကမ္မံ** နာမ။ ဂိလာနပစ္စယေ ပန ဝိညတ္တိပိ ဝဋ္ဋတိ, ပဂေဝ ပရိကထာဒီနိ။

ဣတိ ပါဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ဝိညတ္တိဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၅. ကုလသင်္ဂဟဝိနိစ္ဆယကထာ

၂၇. **ကုလသင်္ဂဟော** တိ ပုပ္ဖဖလာဒီဟိ ကုလာနံ သင်္ဂဟော ကုလသင်္ဂဟော။ တတ္ရာယံ ဝိနိစ္ဆယော (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၄. ၂.၄၃၁) – ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ မာလာဝစ္ဆာဒီနိ ရောပေတုံ ဝါ ရောပါပေတုံ ဝါ သိဉ္စိတုံ ဝါ သိဉ္စာပေတုံ ဝါ ပုပ္ဖာနိ ဩစိနိတုံ ဝါ ဩစိနာပေတုံ ဝါ ဂန္ထိတုံ ဝါ ဂန္ထာပေတုံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ။ တတ္ထ အကပ္ပိယဝေါဟာရော ကပ္ပိယဝေါဟာရော ပရိယာယော ဩဘာသော နိမိတ္တကမ္မန္တိ ဣမာနိ ပဉ္စ ဇာနိတဗ္ဗာနိ။

၂၈. တတ္ထ **အကပ္ပိယဝေါဟာရော** နာမ အလ္လဟရိတာနံ ကောဋ္ဋနံ ကောဋ္ဋာပနံ, အာဝါဋဿ ခဏနံ ခဏာပနံ, မာလာဝစ္ဆဿ ရောပနံ ရောပါပနံ, အာဠိယာ ဗန္ဓနံ ဗန္ဓာပနံ, ဥဒကဿ သေစနံ သေစာပနံ, မာတိကာယ သမ္မုခကရဏံ, ကပ္ပိယဥဒကသိဉ္စနံ, ဟတ္ထပါဒမုခဓောဝနနှာနောဒကသိဉ္စနံ။ **ကပ္ပိယဝေါဟာရော** နာမ “ဣမံ ရုက္ခံ ဇာန, ဣမံ အာဝါဋံ ဇာန, ဣမံ မာလာဝစ္ဆံ ဇာန, ဧတ္ထ ဥဒကံ ဇာနာ”တိအာဒိဝစနံ သုက္ခမာတိကာယ ဥဇုကရဏဉ္စ။ **ပရိယာယော** နာမ “ပဏ္ဍိတေန မာလာဝစ္ဆာဒယော ရောပါပေတဗ္ဗာ, နစိရဿေဝ ဥပကာရာယ သံဝတ္တန္တီ”တိအာဒိဝစနံ။ **ဩဘာသော** နာမ ကုဒါလခဏိတ္တာဒီနိ စ မာလာဝစ္ဆေ စ ဂဟေတွာ ဌာနံ။ ဧဝံ ဌိတဉှိ သာမဏေရာဒယော ဒိသွာ “ထေရော ကာရာပေတုကာမော”တိ ဂန္တွာ ကရောန္တိ။ **နိမိတ္တကမ္မံ** နာမ ကုဒါလခဏိတ္တိဝါသိဖရသုဥဒကဘာဇနာနိ အာဟရိတွာ သမီပေ ဌပနံ။

၂၉. ဣမာနိ ပဉ္စပိ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ ရောပနရောပါပနာဒီသု န ဝဋ္ဋန္တိ။ ဖလပရိဘောဂတ္ထာယ ကပ္ပိယာကပ္ပိယဝေါဟာရဒွယမေဝ န ဝဋ္ဋတိ, ဣတရတ္တယံ ဝဋ္ဋတိ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန “ကပ္ပိယဝေါဟာရောပိ ဝဋ္ဋတိ, ယဉ္စ အတ္တနော ပရိဘောဂတ္ထာယ ဝဋ္ဋတိ, တံ အညပုဂ္ဂလဿ ဝါ သင်္ဃဿ ဝါ စေတိယဿ ဝါ အတ္ထာယပိ ဝဋ္ဋတီ”တိ ဝုတ္တံ။ အာရာမတ္ထာယ ပန ဝနတ္ထာယ ဆာယတ္ထာယ စ အကပ္ပိယဝေါဟာရမတ္တမေဝ န ဝဋ္ဋတိ, သေသံ ဝဋ္ဋတိ။ န ကေဝလဉ္စ သေသံ, ယံ ကိဉ္စိ မာတိကမ္ပိ ဥဇုံ ကာတုံ ကပ္ပိယဥဒကံ သိဉ္စိတုံ နှာနကောဋ္ဌကံ ကတွာ နှာယိတုံ ဟတ္ထပါဒမုခဓောဝနုဒကာနိ စ တတ္ထ ဆဍ္ဍေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန **ကုရုန္ဒိယဉ္စ** “ကပ္ပိယပထဝိယံ သယံ ရောပေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတီ”တိ ဝုတ္တံ။ အာရာမာဒိအတ္ထာယ ပန ရောပိတဿ ဝါ ရောပါပိတဿ ဝါ ဖလံ ပရိဘုဉ္ဇိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။

၃၀. အယံ ပန အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဝိတ္ထာရေန အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယော – ကုလဒူသနတ္ထာယ အကပ္ပိယပထဝိယံ မာလာဝစ္ဆံ ရောပေန္တဿ ပါစိတ္တိယဉ္စေဝ ဒုက္ကဋဉ္စ, တထာ အကပ္ပိယဝေါဟာရေန ရောပါပေန္တဿ။ ကပ္ပိယပထဝိယံ ရောပနေပိ ရောပါပနေပိ ဒုက္ကဋမေဝ။ ဥဘယတ္ရာပိ သကိံ အာဏတ္တိယာ ဗဟူနမ္ပိ ရောပနေ ဧကမေဝ သပါစိတ္တိယဒုက္ကဋံ ဝါ သုဒ္ဓဒုက္ကဋံ ဝါ ဟောတိ။ ပရိဘောဂတ္ထာယ ကပ္ပိယဘူမိယံ ဝါ အကပ္ပိယဘူမိယံ ဝါ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန ရောပါပနေ အနာပတ္တိ။ အာရာမာဒိအတ္ထာယပိ အကပ္ပိယပထဝိယံ ရောပေန္တဿ ဝါ အကပ္ပိယဝစနေန ရောပါပေန္တဿ ဝါ ပါစိတ္တိယံ။ အယံ ပန နယော **မဟာအဋ္ဌကထာယံ** န သုဋ္ဌု ဝိဘတ္တော, **မဟာပစ္စရိယံ** ပန ဝိဘတ္တောတိ။

သိဉ္စနသိဉ္စာပနေ ပန အကပ္ပိယဥဒကေန သဗ္ဗတ္ထ ပါစိတ္တိယံ, ကုလဒူသနပရိဘောဂတ္ထာယ ဒုက္ကဋမ္ပိ။ ကပ္ပိယေန တေသံယေဝ ဒွိန္နံ အတ္ထာယ ဒုက္ကဋံ, ပရိဘောဂတ္ထာယ စေတ္ထ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန သိဉ္စာပနေ အနာပတ္တိ။ အာပတ္တိဋ္ဌာနေ ပန ဓာရာဝစ္ဆေဒဝသေန ပယောဂဗဟုလတာယ စ အာပတ္တိဗဟုလတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ ဩစိနနေ ပုပ္ဖဂဏနာယ ဒုက္ကဋပါစိတ္တိယာနိ, အညတ္ထ ပါစိတ္တိယာနေဝ။ ဗဟူနိ ပန ပုပ္ဖာနိ ဧကပယောဂေန ဩစိနန္တော ပယောဂဝသေန ကာရေတဗ္ဗော။ ဩစိနာပနေ ကုလဒူသနတ္ထာယ သကိံ အာဏတ္တော ဗဟုမ္ပိ ဩစိနာတိ, ဧကမေဝ သပါစိတ္တိယဒုက္ကဋံ, အညတ္ထ ပါစိတ္တိယမေဝ။

၃၁. ဂန္ထနဂန္ထာပနေသု ပန သဗ္ဗာပိ ဆ ပုပ္ဖဝိကတိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ – ဂန္ထိမံ ဂေပ္ဖိမံ ဝေဓိမံ ဝေဌိမံ ပူရိမံ ဝါယိမန္တိ။ တတ္ထ **ဂန္ထိမံ** နာမ သဒဏ္ဍကေသု ဝါ ဥပ္ပလပဒုမာဒီသု အညေသု ဝါ ဒီဃဝဏ္ဋေသု ပုပ္ဖေသု ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒဏ္ဍကေန ဝါ ဒဏ္ဍကံ, ဝဏ္ဋေန ဝါ ဝဏ္ဋံ ဂန္ထေတွာ ကတမေဝ ဟိ ဂန္ထိမံ။ တံ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ကာတုမ္

ပိ အကပ္ပိယဝစနေန ကာရာပေတုမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ, ‘‘ဧဝံ ဇာန, ဧဝံ ကတေ သောဘေယျ, ယထာ ဧတာနိ ပုပ္ဖာနိ န ဝိကိရိယန္တိ, တထာ ကရောဟီ’’တိအာဒိနာ ပန ကပ္ပိယဝစနေန ကာရာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဂေါပ္ဖိမံ နာမ သုတ္တေန ဝါ ဝါကာဒီဟိ ဝါ ဝဿိကပုပ္ဖာဒီနံ ဧကတောဝဏ္ဋိကဥဘတောဝဏ္ဋိကမာလာဝသေန ဂေါပ္ဖနံ, ဝါကံ ဝါ ရဇ္ဇုံ ဝါ ဒိဂုဏံ ကတွာ တတ္ထ အဝဏ္ဋကာနိ နီပပုပ္ဖာဒီနိ ပဝေသေတွာ ပဋိပါဋိယာ ဗန္ဓန္တိ, ဧတမ္ပိ ဂေါပ္ဖိမမေဝ။ သဗ္ဗံ ပုရိမနယေနေဝ န ဝဋ္ဋတိ။

ဝေဓိမံ နာမ သဝဏ္ဋကာနိ ဝဿိကပုပ္ဖာဒီနိ ဝဏ္ဋေ, အဝဏ္ဋကာနိ ဗကုလပုပ္ဖာဒီနိ အန္တောဆိဒ္ဒေသု သူစိတာလဟီရာဒီဟိ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ အာဝုနန္တိ, ဧတံ ဝေဓိမံ နာမ။ တံ ပုရိမနယေနေဝ န ဝဋ္ဋတိ။ ကေစိ ပန ကဒလိက္ခန္ဓမှိ ကဏ္ဋကေ ဝါ တာလဟီရာဒီနိ ဝါ ပဝေသေတွာ တတ္ထ ပုပ္ဖာနိ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ဌပေန္တိ, ကေစိ ကဏ္ဋကသာခာသု, ကေစိ ပုပ္ဖဆတ္တပုပ္ဖကူဋာဂာရကရဏတ္ထံ ဆတ္တေ စ ဘိတ္တိယဉ္စ ပဝေသေတွာ ဌပိတကဏ္ဋကေသု, ကေစိ ဓမ္မာသနဝိတာနေ ဗဒ္ဓကဏ္ဋကေသု, ကေစိ ကဏိကာရပုပ္ဖာဒီနိ သလာကာဟိ ဝိဇ္ဈန္တိ, ဆတ္တာဓိဆတ္တံ ဝိယ ကရောန္တိ, တံ အတိဩဠာရိကမေဝ။ ပုပ္ဖဝိဇ္ဈနတ္ထံ ပန ဓမ္မာသနဝိတာနေ ကဏ္ဋကမ္ပိ ဗန္ဓိတုံ ကဏ္ဋကာဒီဟိ ဝါ ဧကပုပ္ဖမ္ပိ ဝိဇ္ဈိတုံ ပုပ္ဖေယေဝ ဝါ ပုပ္ဖံ ပဝေသေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဇာလဝိတာနဝေဒိကနာဂဒန္တကပုပ္ဖပဋိစ္ဆကတာလပဏ္ဏဂုဠကာဒီနံ ပန ဆိဒ္ဒေသု အသောကပိဏ္ဍိယာ ဝါ အန္တရေသု ပုပ္ဖာနိ ပဝေသေတုံ န ဒေါသော။ န ဟေတံ ဝေဓိမံ ဟောတိ။ ဓမ္မရဇ္ဇုယမ္ပိ ဧသေဝ နယော။

ဝေဌိမံ နာမ ပုပ္ဖဒါမပုပ္ဖဟတ္ထကေသု ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကေစိ ဟိ မတ္ထကဒါမံ ကရောန္တာ ဟေဋ္ဌာ ဃဋိကာကာရံ ဒဿေတုံ ပုပ္ဖေဟိ ဝေဌေန္တိ, ကေစိ အဋ္ဌ အဋ္ဌ ဝါ ဒသ ဒသ ဝါ ဥပ္ပလပုပ္ဖာဒီနိ သုတ္တေန ဝါ ဝါကေန ဝါ ဒဏ္ဍကေသု ဗန္ဓိတွာ ဥပ္ပလဟတ္ထကေ ဝါ ပဒုမဟတ္ထကေ ဝါ ကရောန္တိ, တံ သဗ္ဗံ ပုရိမနယေနေဝ န ဝဋ္ဋတိ။ သာမဏေရေဟိ ဥပ္ပါဋေတွာ ထလေ ဌပိတဥပ္ပလာဒီနိ ကာသာဝေန ဘဏ္ဍိကမ္ပိ ဗန္ဓိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ တေသံယေဝ ပန ဝါကေန ဝါ ဒဏ္ဍကေန ဝါ ဗန္ဓိတုံ အံသဘဏ္ဍိကံ ဝါ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အံသဘဏ္ဍိကံ နာမ ခန္ဓေ ဌပိတကာသာဝဿ ဥဘော အန္တေ အာဟရိတွာ ဘဏ္ဍိကံ ကတွာ တသ္မိံ ပသိဗ္ဗကေ ဝိယ ပုပ္ဖာနိ ပက္ခိပန္တိ, အယံ ဝုစ္စတိ အံသဘဏ္ဍိကာ, ဧတံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဒဏ္ဍကေဟိ ပဒုမိနိပဏ္ဏံ ဝိဇ္ဈိတွာ ဥပ္ပလာဒီနိ ပဏ္ဏေန ဝေဌေတွာ ဂဏှန္တိ, တတြာပိ ပုပ္ဖာနံ ဥပရိ ပဒုမိနိပဏ္ဏမေဝ ဗန္ဓိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဟေဋ္ဌာ ဒဏ္ဍကံ ပန ဗန္ဓိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

ပူရိမံ နာမ မာလာဂုဏေ စ ပုပ္ဖပဋေ စ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယော ဟိ မာလာဂုဏေန စေတိယံ ဝါ ဗောဓိံ ဝါ ဝေဒိကံ ဝါ ပရိက္ခိပန္တော ပုန အာနေတွာ ပုရိမဌာနံ အတိက္ကာမေတိ, ဧတ္တာဝတာ ပူရိမံ နာမ ဟောတိ, ကော ပန ဝါဒော အနေကက္ခတ္တုံ ပရိက္ခိပန္တဿ။ နာဂဒန္တကန္တရေဟိ ပဝေသေတွာ ဟရန္တော ဩလမ္ဗကံ ကတွာ ပုန နာဂဒန္တကံ ပရိက္ခိပတိ, ဧတမ္ပိ ပူရိမံ နာမ။ နာဂဒန္တကေ ပန ပုပ္ဖဝလယံ ပဝေသေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မာလာဂုဏေဟိ ပုပ္ဖပဋံ ကရောန္တိ, တတြာပိ ဧကမေဝ မာလာဂုဏံ ဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပုန ပစ္စာဟရတော ပူရိမမေဝ ဟောတိ။ တံ သဗ္ဗံ ပုရိမနယေနေဝ န ဝဋ္ဋတိ။ မာလာဂုဏေဟိ ပန ဗဟူဟိပိ ကတံ ပုပ္ဖဒါမံ လဘိတွာ အာသနမတ္ထကာဒီသု ဗန္ဓိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အတိဒီဃံ ပန မာလာဂုဏံ ဧကဝါရံ ဟရိတွာ ပရိက္ခိပိတွာ ပုန ဣတရဿ ဘိက္ခုနော ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ, တေနပိ တထေဝ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဝါယိမံ နာမ ပုပ္ဖဇာလပုပ္ဖပဋပုပ္ဖရူပေသု ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ စေတိယေ ပုပ္ဖဇာလံ ကရောန္တဿ ဧကမေကမှိ ဇာလဆိဒ္ဒကေ ဒုက္ကဋံ။ ဘိတ္တိဆတ္တဗောဓိတ္ထမ္ဘာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ပုပ္ဖပဋံ ပန ပရေဟိ ပူရိတမ္ပိ ဝါယိတုံ န လဗ္ဘတိ။ ဂေါပ္ဖိမပုပ္ဖေဟေဝ ဟတ္ထိအဿာဒိရူပကာနိ ကရောန္တိ, တာနိပိ ဝါယိမဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌန္တိ။ ပုရိမနယေနေဝ သဗ္ဗံ န ဝဋ္ဋတိ။ အညေဟိ ကတပရိစ္ဆေဒေ ပန ပုပ္ဖာနိ ဌပေန္တေန ဟတ္ထိအဿာဒိရူပကမ္ပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန ကဠမ္ဗကေန အဍ္ဎစန္ဒကေန စ သဒ္ဓိံ အဋ္ဌ ပုပ္ဖဝိကတိယော ဝုတ္တာ။

၃၂. တတ္ထ **ကဠမ္ဗကော**တိ အဍ္ဎစန္ဒကန္တရေ ဃဋိကဒါမဩလမ္ဗကော ဝုတ္တော။ **အဍ္ဎစန္ဒကော**တိ အဍ္ဎစန္ဒာကာရေန မာလာဂုဏပရိက္ခေပေါ။ တဒုဘယမ္ပိ ပူရိမေယေဝ ပဝိဋ္ဌံ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန ‘‘ဒွေဝ တယော မာလာဂုဏေ ဧကတော ကတွာ ပုပ္ဖဒါမကရဏမ္ပိ ဝါယိမံယေဝါ’’တိ ဝုတ္တံ။ တမ္ပိ ဣဓ ပူရိမဋ္ဌာနေယေဝ ပဝိဋ္ဌံ။ န ကေဝလဉ္စ ပုပ္ဖဒါမမေဝ, ပိဋ္ဌမယဒါမမ္ပိ ဂေဏ္ဍုကပုပ္ဖဒါမမ္ပိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။ ခရပတ္တဒါမမ္ပိ သိက္ခာပဒဿ သာဓာရဏတ္တာ

ဘိက္ခူနမ္ပိ ဘိက္ခုနီနမ္ပိ နေဝ ကာတုံ, န ကာရာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပူဇာနိမိတ္တံ ပန ကပ္ပိယဝစနံ သဗ္ဗတ္ထ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပရိယာယဩဘာသနိမိတ္တကမ္မာနိ ဝဋ္ဋန္တိယေဝ။

ယော ဟရိတွာ ဝါ ဟရာပေတွာ ဝါ ပက္ကောသိတွာ ဝါ ပက္ကောသာပေတွာ ဝါ သယံ ဝါ ဥပဂတာနံ ယံ ကိဉ္စိ အတ္တနော သန္တကံ ပုပ္ဖံ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ ဒေတိ, တဿ ဒုက္ကဋံ, ပရသန္တကံ ဒေတိ, ဒုက္ကဋမေဝ။ ထေယျစိတ္တေန ဒေတိ, ဘဏ္ဍဂ္ဃေန ကာရေတဗ္ဗော။ ဧသေ နယော သင်္ဃိကေပိ။ အယံ ပန ဝိသေသော – သေနာသနတ္ထာယ နိယမိတံ ဣဿရဝတာယ ဒဒတော ထုလ္လစ္စယန္တိ။

၃၃. ပုပ္ဖံ နာမ ကဿ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ, ကဿ န ဝဋ္ဋတီတိ? မာတာပိတူနံ တာဝ ဟရိတွာပိ ဟရာပေတွာပိ ပက္ကောသိတွာပိ ပက္ကောသာပေတွာပိ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ , သေသဉာတကာနံ ပက္ကောသာပေတွာဝ။ တဉ္စ ခော ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာယ, မဏ္ဍနတ္ထာယ ပန သိဝလိင်္ဂါဒိပူဇနတ္ထာယ ဝါ ကဿစိပိ ဒါတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ မာတာပိတူနဉ္စ ဟရာပေန္တေန ဉာတိသာမဏေရေဟေဝ ဟရာပေတဗ္ဗံ။ ဣတရေ ပန ယဒိ သယမေဝ ဣစ္ဆန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ သမ္မတေန ပုပ္ဖဘာဇကေန ပုပ္ဖဘာဇနကာလေ သမ္ပတ္တာနံ သာမဏေရာနံ ဥပဍ္ဎဘာဂံ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန "သမ္ပတ္တဂိဟီနံ ဥပဍ္ဎဘာဂံ", **မဟာပစ္စရိယံ** "စူဠကံ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ ဝုတ္တံ။ အသမ္မတေန အပလောကေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ အာစရိယုပဇ္ဈာယေသု သဂါရဝါ သာမဏေရာ ဗဟူနိ ပုပ္ဖာနိ အာဟရိတွာ ရာသိံ ကတွာ ဌပေန္တိ, ထေရာ ပါတောဝ သမ္ပတ္တာနံ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒီနံ ဥပါသကာဒီနံ ဝါ "တွံ ဣဒံ ဂဏှ, တွံ ဣဒံ ဂဏှာ"တိ ဒေန္တိ, ပုပ္ဖဒါနံ နာမ န ဟောတိ။ "စေတိယံ ပူဇေဿာမာ"တိ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တာပိ ပူဇံ ကရောန္တာပိ တတ္ထ တတ္ထ သမ္ပတ္တာနံ စေတိယပူဇနတ္ထာယ ဒေန္တိ, ဧတမ္ပိ ပုပ္ဖဒါနံ နာမ န ဟောတိ။ ဥပါသကေ အက္ကပုပ္ဖာဒီဟိ ပူဇေန္တေ ဒိသွာ "ဝိဟာရေ ကဏိကာရပုပ္ဖာဒီနိ အတ္ထိ, ဥပါသကာ တာနိ ဂဟေတွာ ပူဇေထာ"တိ ဝတ္တုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခူ ပုပ္ဖပူဇံ ကတွာ ဒိဝါတရံ ဂါမံ ပဝိဋ္ဌေ "ကိံ, ဘန္တေ, အတိဒိဝါ ပဝိဋ္ဌတ္ထာ"တိ ပုစ္ဆန္တိ, "ဝိဟာရေ ပုပ္ဖာနိ ဗဟူနိ, ပူဇံ အကရိမှာ"တိ ဝဒန္တိ။ မနုဿာ "ဗဟူနိ ကိရ ဝိဟာရေ ပုပ္ဖာနီ"တိ ပုနဒိဝသေ ပဟူတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ဂဟေတွာ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ ပုပ္ဖပူဇဉ္စ ကရောန္တိ ဒါနဉ္စ ဒေန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။

၃၄. မနုဿာ "မယံ, ဘန္တေ, အသုကဒိဝသံ နာမ ပူဇေဿာမာ"တိ ပုပ္ဖဝါရံ ယာစိတွာ အနုညာတဒိဝသေ အာဂစ္ဆန္တိ, သာမဏေရေဟိ စ ပဂေဝ ပုပ္ဖာနိ ဩစိနိတွာ ဌပိတာနိ ဟောန္တိ, တေ ရုက္ခေသု ပုပ္ဖာနိ အပဿန္တာ "ကုဟိံ, ဘန္တေ, ပုပ္ဖာနီ"တိ ဝဒန္တိ, သာမဏေရေဟိ ဩစိနိတွာ ဌပိတာနိ, တုမှေ ပန ပူဇေတွာ ဂစ္ဆထ, သင်္ဃော အညံ ဒိဝသံ ပူဇေဿတီတိ။ တေ ပူဇေတွာ ဒါနံ ဒတွာ ဂစ္ဆန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန **ကုရုန္ဒိယဉ္စ** "ထေရာ သာမဏေရေဟိ ဒါပေတုံ န လဘန္တိ, သစေ သယမေဝ တာနိ ပုပ္ဖာနိ ဒေန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ ထေရေဟိ ပန 'သာမဏေရေဟိ ဩစိနိတွာ ဌပိတာနီ'တိ ဧတ္တကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗ"န္တိ ဝုတ္တံ။ သစေ ပန ပုပ္ဖဝါရံ ယာစိတွာ အနောစိတေသု ပုပ္ဖေသု ယာဂုဘတ္တာဒီနိ အာဒါယ အာဂန္တွာ သာမဏေရေ "ဩစိနိတွာ ဒေထာ"တိ ဝဒန္တိ, ဉာတိသာမဏေရာနံယေဝ ဩစိနိတွာ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အညာတကေ ဥက္ခိပိတွာ ရုက္ခသာခါယ ဌပေန္တိ, န ဩရောဟိတွာ ပလာယိတဗ္ဗံ, ဩစိနိတွာ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ ။ သစေ ပန ကောစိ ဓမ္မကထိကော "ဗဟူနိ ဥပါသကာ ဝိဟာရေ ပုပ္ဖာနိ, ယာဂုဘတ္တာဒီနိ အာဒါယ ဂန္တွာ ပုပ္ဖပူဇံ ကရောထာ"တိ ဝဒတိ, တဿေဝ န ကပ္ပတီတိ **မဟာပစ္စရိယဉ္စ ကုရုန္ဒိယဉ္စ** ဝုတ္တံ။ **မဟာအဋ္ဌကထာယံ** ပန "ဧတံ အကပ္ပိယံ န ဝဋ္ဋတီ"တိ အဝိသေသေန ဝုတ္တံ။

၃၅. ဖလမ္ပိ အတ္တနော သန္တကံ ဝုတ္တနယေနေဝ မာတာပိတူနဉ္စ သေသဉာတီနဉ္စ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ ပန ဒေန္တဿ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္တနော သန္တကေ ပရသန္တကေ သင်္ဃိကေ သေနာသနတ္ထာယ နိယမိတေ စ ဒုက္ကဋာဒီနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ အတ္တနော သန္တကံယေဝ ဂိလာနမနုဿာနံ ဝါ သမ္ပတ္တဣဿရာနံ ဝါ ခီဏပရိဗ္ဗယာနံ ဝါ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဖလဒါနံ န ဟောတိ။ ဖလဘာဇကေနပိ သမ္မတေန သင်္ဃဿ ဖလဘာဇနကာလေ သမ္ပတ္တမနုဿာနံ ဥပဍ္ဎဘာဂံ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ, အသမ္မတေန အပလောကေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ သင်္ဃာရာမေပိ ဖလပရိစ္ဆေဒေန ဝါ ရုက္ခပရိစ္ဆေဒေန ဝါ ကတိကာ ကာတဗ္ဗာ "တတော ဂိလာနမနုဿာနံ ဝါ အညေသံ ဝါ ဖလံ ယာစန္တာနံ ယထာပရိစ္ဆေဒေန စတ္တာရိ ပဉ္စ ဖလာနိ ဒါတဗ္ဗာနိ, ရုက္ခာ ဝါ ဒဿေတဗ္ဗာ 'ဣတော ဂဟေတုံ လဗ္ဘတီ'"တိ။ "ဣဓ ဖလာနိ သုန္ဒရာနိ, ဣတော ဂဏှထာ"တိ ဧဝံ ပန န ဝတ္တဗ္ဗံ။ အတ္တနော သန္တကံ သိရီသစုဏ္ဏံ ဝါ အညံ ဝါ ယံ ကိဉ္စိ ကသာဝံ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ ဒေတိ, ဒုက္ကဋံ။ ပရသန္တကာဒီသုပိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ ပန ဝိ

သေသော – သင်္ဃဿ ရက္ခိတဂေါပိတာပိ ရုက္ခဆလ္လိ ဂရုဘဏ္ဍမေဝါတိ။ မတ္တိကဒန္တကဋ္ဌဝေဠုပဏ္ဏေသုပိ ဂရုဘဏ္ဍူပဂံ ဥတွာ စုဏ္ဏေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃၆. ဇင်္ဃပေသနိယ န္တိ ဂိဟီနံ ဒူတေယျံ သာသနပဟရဏကမ္မံ ဝုစ္စတိ, တံ န ကာတဗ္ဗံ။ ဂိဟီနဉှိ သာသနံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တဿ ပဒေ ပဒေ ဒုက္ကဋံ။ တံ ကမ္မံ နိဿာယ လဒ္ဓဘောဇနံ ဘုဉ္ဇန္တဿပိ အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ဒုက္ကဋံ။ ပဌမံ သာသနံ အဂ္ဂဟေတွာပိ ပစ္ဆာ "အယံ အနိ သော ဂါမော, ဟန္ဒ နံ သာသနံ အာရောစေမီ"တိ မဂ္ဂါ ဩက္ကမန္တဿပိ ပဒေ ပဒေ ဒုက္ကဋံ။ သာသနံ အာရောစေတွာ လဒ္ဓဘောဇနံ ဘုဉ္ဇတော ပုရိမနယေနေဝ ဒုက္ကဋံ။ သာသနံ အဂ္ဂဟေတွာ အာဂတေန ပန "ဘန္တေ, တသ္မိံ ဂါမေ ဣတ္ထန္နာမဿ ကာ ပဝတ္တီ"တိ ပုစ္ဆိယမာနေန ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပုစ္ဆိတပဉှေ အဒေါသော နတ္ထိ။ ပဉ္စန္နံ ပန သဟဓမ္မိကာနံ မာတာပိတူနံ ပဏ္ဍုပလာသဿ အတ္တနော ဝေယျာဝစ္စကရဿ သာသနံ ဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဂိဟီနဉ္စ ကပ္ပိယသာသနံ, တသ္မာ "မမ ဝစနေန ဘဂဝတော ပါဒေ ဝန္ဒထာ"တိ ဝါ "စေတိယံ ပဋိမံ ဗောဓိံ သင်္ဃတ္ထေရံ ဝန္ဒထာ"တိ ဝါ "စေတိယေ ဂန္ဓပူဇံ ကရောထာ"တိ ဝါ "ပုပ္ဖပူဇံ ကရောထာ"တိ ဝါ "ဘိက္ခူ သန္နိပါတေထ, ဒါနံ ဒဿာမ, ဓမ္မံ ဒေသာပယိဿာမာ"တိ ဝါ ဤဒိသေသု သာသနေသု ကုက္ကုစ္စံ န ကာတဗ္ဗံ။ ကပ္ပိယသာသနာနိ ဟိ ဧတာနိ, န ဂိဟီနံ ဂိဟိကမ္မပဋိသံယုတ္တာနီတိ။ ဣမေဟိ ပန အဋ္ဌဟိ ကုလဒူသကကမ္မေဟိ ဥပ္ပန္နပစ္စယာ ပဉ္စန္နမ္ပိ သဟဓမ္မိကာနံ န ကပ္ပန္တိ။ အဘူတာရောစနရူပိယသံဝေါဟာရေဟိ ဥပ္ပန္နပစ္စယသဒိသာဝ ဟောန္တိ။

ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မကတော ပန ယသ္မိံ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ကုလဒူသကကမ္မံ ကတံ, ယသ္မိဉ္စ ဝိဟာရေ ဝသတိ, နေဝ တသ္မိံ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ စရိတုံ လဘတိ, န ဝိဟာရေ ဝသိတုံ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓကမ္မေနပိ စ တေန ယေသု ကုလေသု ပုဗ္ဗေ ကုလဒူသကကမ္မံ ကတံ, တတော ဥပ္ပန္နပစ္စယာ န ဂဟေတဗ္ဗာ, အာသဝက္ခယပတ္တေနပိ န ဂဟေတဗ္ဗာ, အကပ္ပိယာဝ ဟောန္တိ။ "ကသ္မာ န ဂဏှထာ"တိ ပုစ္ဆိတေန "ပုဗ္ဗေ ဧဝံ ကတတ္တာ"တိ ဝုတ္တေ သစေ ဝဒန္တိ "န မယံ တေန ကာရဏေန ဒေမ, ဣဒါနိ သီလဝန္တတာယ ဒေမာ"တိ, ဂဟေတဗ္ဗာ။ ပကတိယာ ဒါနဋ္ဌာနေယေဝ ကုလဒူသကကမ္မံ ကတံ ဟောတိ, တတော ပကတိဒါနမေဝ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ဝဍ္ဎေတွာ ဒေန္တိ, တံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယသ္မာ စ ပုစ္ဆိတပဉှေ အဒေါသော နတ္ထိ, တသ္မာ အညမ္ပိ ဘိက္ခုံ ပုဗ္ဗဏှေ ဝါ သာယနှေ ဝါ အန္တရဃရံ ပဝိဋ္ဌံ ကောစိ ပုစ္ဆေယျ "ကသ္မာ, ဘန္တေ, စရထာ"တိ။ ယေနတ္ထေန စရတိ, တံ အာစိက္ခိတွာ "လဒ္ဓံ န လဒ္ဓ"န္တိ ဝုတ္တေ သစေ န လဒ္ဓံ, "န လဒ္ဓ"န္တိ ဝတွာ ယံ သော ဒေတိ, တံ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၃၇. "န စ, ဘိက္ခဝေ, ပဏိဓာယ အရညေ ဝတ္ထဗ္ဗံ, ယော ဝသေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ န စ, ဘိက္ခဝေ, ပဏိဓာယ ပိဏ္ဍာယ စရိတဗ္ဗံ။ပေ။ န စ, ဘိက္ခဝေ, ပဏိဓာယ စင်္ကမိတဗ္ဗံ။ပေ။ န စ, ဘိက္ခဝေ, ပဏိဓာယ ဌာတဗ္ဗံ။ပေ။ န စ, ဘိက္ခဝေ, ပဏိဓာယ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ပေ။ န စ, ဘိက္ခဝေ, ပဏိဓာယ သေယျာ ကပ္ပေတဗ္ဗာ, ယော ကပ္ပေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (မဟာဝ. ၂၂၃ အာဒယော) ဝုတ္တတ္တာ "ဧဝံ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂.၂၂၃) အရညေ ဝသန္တံ မံ ဇနော အရဟတ္တေ ဝါ သေက္ခဘူမိယံ ဝါ သမ္ဘာဝေဿတိ, တတော လောကဿ သက္ကတော ဘဝိဿာမိ ဂရုကတော မာနိတော ပူဇိတော"တိ ဧဝံ ပတ္ထနံ ကတွာ အရညေ န ဝသိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပဏိဓာယ "အရညေ ဝသိဿာမီ"တိ ဂစ္ဆန္တဿ ပဒဝါရေ ပဒဝါရေ ဒုက္ကဋံ, တထာ အရညေ ကုဋိကရဏစင်္ကမနနိသီဒနနိဝါသနပါရုပနာဒီသု သဗ္ဗကိစ္စေသု ပယောဂေ ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ, တသ္မာ ဧဝံ အရညေ န ဝသိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဝသန္တော ဟိ သမ္ဘာဝနံ လဘတု ဝါ မာ ဝါ, ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။ ယော ပန သမာဒိန္နဓုတင်္ဂေါ "ဓုတင်္ဂံ ရက္ခိဿာမီ"တိ ဝါ "ဂါမန္တေ မေ ဝသတော စိတ္တံ ဝိက္ခိပတိ, အရညံ သပ္ပာယ"န္တိ စိန္တေတွာ ဝါ "အဒ္ဓါ အရညေ တိဏ္ဏံ ဝိဝေကာနံ အညတရံ ပါပုဏိဿာမီ"တိ ဝါ "အရညံ ပဝိသိတွာ အရဟတ္တံ အပါပုဏိတွာ န နိက္ခမိဿာမီ"တိ ဝါ "အရညဝါသော နာမ ဘဂဝတာ ပသတ္ထော, မယိ စ အရညေ ဝသန္တေ ဗဟူ သဗြဟ္မစာရီ ဂါမန္တံ ဟိတွာ အာရညကာ ဘဝိဿန္တီ"တိ ဝါ ဧဝံ အနဝဇ္ဇတာယ ဝသိတုကာမော ဟောတိ, တေနေဝ ဝသိတဗ္ဗံ။ ပိဏ္ဍာယ စရန္တဿပိ "အဘိက္ကန္တာဒီနိ သဏ္ဌပေတွာ ပိဏ္ဍာယ စရိဿာမီ"တိ နိဝါသနပါရုပနကိစ္စတော ပဘုတိ ယာဝ ဘောဇနပရိယောသာနံ, တာဝ ပယောဂေ ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ, သမ္ဘာဝနံ လဘတု ဝါ မာ ဝါ, ဒုက္ကဋမေဝ။ ခန္ဓကဝတ္တသေခိယဝတ္တပရိပူရဏတ္ထံ ပန သဗြဟ္မစာရီနံ ဒိဋ္ဌာနုဂတိအာပဇ္ဇနတ္ထံ ဝါ ပါသာဒိကေဟိ အဘိက္ကမပဋိက္ကမာဒီဟိ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသန္တော အနုပဝဇ္ဇော ဝိညူနံ။ စင်္ကမနာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

က္ကတိ ဟဋ္ဌိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ကုလသင်္ဂဟဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၆. မစ္ဆမံသဝိနိစ္ဆယကထာ

၁၈. မစ္ဆမံသေသု ပန မစ္ဆဂ္ဂဟဏေန သဗ္ဗမ္ပိ ဇလဇံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အကပ္ပိယံ နာမ နတ္ထိ။ မံသေသု ပန မနုဿဟတ္ထိအဿသုနခအဟိသီဟဗျဂ္ဃဒီပိအစ္ဆတရစ္ဆာနံ ဝသေန ဒသ မံသာနိ အကပ္ပိယာနိ။ တတ္ထ မနုဿမံသေ ထုလ္လစ္စယံ, သေသေသု ဒုက္ကဋံ။ ဣတိ ဣမေသံ မနုဿာဒီနံ ဒသန္နံ မံသမ္ပိ အဋ္ဌိပိ လောဟိတမ္ပိ စမ္မမ္ပိ လောမမ္ပိ သဗ္ဗံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဝသာသု ပန ဧကာ မနုဿဝသာဝ န ဝဋ္ဋတိ။ ခီရာဒီသု အကပ္ပိယံ နာမ နတ္ထိ။ ဣမေသု ပန အကပ္ပိယမံသေသု အဋ္ဌိအာဒီသု ဝါ ယံ ကိဉ္စိ ဉတွာ ဝါ အဉတွာ ဝါ ခါဒန္တဿ အာပတ္တိယေဝ။ ယဒါ ဇာနာတိ, တဒါ ဒေသေတဗ္ဗာ။ "အပုစ္ဆိတွာဝ ခါဒိဿာမီ"တိ ဂဏှတော ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ ဒုက္ကဋံ, "ပုစ္ဆိတွာ ခါဒိဿာမီ"တိ ဂဏှတော အနာပတ္တိ။ ဥဒ္ဒိဿကတံ ပန ဇာနိတွာ ခါဒန္တဿေဝ အာပတ္တိ, ပစ္ဆာ ဇာနန္တော အာပတ္တိယာ န ကာရေတဗ္ဗော (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂၈၁)။

တတ္ထ (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၄၁၀) **ဥဒ္ဒိဿကတံ** နာမ ဘိက္ခုံ အတ္တာယ ဝဓိတွာ သမ္ပာဒိတံ မစ္ဆမံသံ။ ဥဘယမ္ပိ ဟိ ဥဒ္ဒိဿကတံ န ဝဋ္ဋတိ။ တမ္ပိ အဒိဋ္ဌံ အသုတံ အပရိသင်္ကိတံ ဝဋ္ဋတိ။ တိကောဋိပရိသုဒ္ဓဉှိ မစ္ဆမံသံ ဘဂဝတာ အနုညာတံ အဒိဋ္ဌံ အသုတံ အပရိသင်္ကိတံ။ တတ္ထ **အဒိဋ္ဌံ** နာမ ဘိက္ခူနံ အတ္ထာယ မိဂမစ္ဆေ ဝဓိတွာ ဂယှမာနံ အဒိဋ္ဌံ။ **အသုတံ** နာမ ဘိက္ခူနံ အတ္ထာယ မိဂမစ္ဆေ ဝဓိတွာ ဂဟိတန္တိ အသုတံ။ **အပရိသင်္ကိတံ** ပန ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကိတံ သုတပရိသင်္ကိတံ တဒုဘယဝိနိမုတ္တပရိသင်္ကိတဉ္စ ဉတွာ တဗ္ဗိပက္ခတော ဇာနိတဗ္ဗံ။ ကထံ? ဣဓ ဘိက္ခူ ပဿန္တိ မနုဿေ ဇာလဝါဂုရာဒိဟတ္ထေ ဂါမတော ဝါ နိက္ခမန္တေ အရညေ ဝါ ဝိစရန္တေ။ ဒုတိယဒိဝသေ စ နေသံ တံ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌာနံ သမစ္ဆမံသံ ပိဏ္ဍပါတံ အဘိဟရန္တိ။ တေ တေန ဒိဋ္ဌေန ပရိသင်္ကန္တိ "ဘိက္ခူနံ နု ခေါ အတ္ထာယ ကတ"န္တိ, ဣဒံ **ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကိတံ,** ဧတံ ဂဟေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ဧဝံ အပရိသင်္ကိတံ, တံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန တေ မနုဿာ "ကသ္မာ, ဘန္တေ, န ဂဏှထာ"တိ ပုစ္ဆိတွာ တမတ္ထံ သုတွာ "နယိဒံ, ဘန္တေ, ဘိက္ခူနံ အတ္ထာယ ကတံ, အမှေဟိ အတ္တနော အတ္ထာယ ဝါ ရာဇယုတ္တာဒီနံ ဝါ အတ္ထာယ ကတ"န္တိ ဝဒန္တိ, ကပ္ပတိ။

န ဟေဝ ခေါ ဘိက္ခူ ပဿန္တိ, အပိစ ခေါ သုဏန္တိ "မနုဿာ ကိရ ဇာလဝါဂုရာဒိဟတ္ထာ ဂါမတော ဝါ နိက္ခမန္တိ, အရညေ ဝါ ဝိစရန္တီ"တိ။ ဒုတိယဒိဝသေ စ တေသံ တံ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌာနံ သမစ္ဆမံသံ ပိဏ္ဍပါတံ အဘိဟရန္တိ။ တေ တေန သုတေန ပရိသင်္ကန္တိ "ဘိက္ခူနံ နု ခေါ အတ္ထာယ ကတ"န္တိ, ဣဒံ **သုတပရိသင်္ကိတံ** နာမ, ဧတံ ဂဟေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ဧဝံ အပရိသင်္ကိတံ, တံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန တေ မနုဿာ "ကသ္မာ, ဘန္တေ, န ဂဏှထာ"တိ ပုစ္ဆိတွာ တမတ္ထံ သုတွာ "နယိဒံ, ဘန္တေ, ဘိက္ခူနံ အတ္ထာယ ကတံ, အမှေဟိ အတ္တနော အတ္ထာယ ဝါ ရာဇယုတ္တာဒီနံ ဝါ အတ္ထာယ ကတ"န္တိ ဝဒန္တိ, ကပ္ပတိ။

န ဟေဝ ခေါ ပန ဘိက္ခူ ပဿန္တိ န သုဏန္တိ, အပိစ ခေါ တေသံ တံ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌာနံ ပတ္တံ ဂဟေတွာ သမစ္ဆမံသံ ပိဏ္ဍပါတံ အဘိသင်္ခရိတွာ အဘိဟရန္တိ။ တေ ပရိသင်္ကန္တိ "ဘိက္ခူနံ နု ခေါ အတ္ထာယ ကတ"န္တိ, ဣဒံ **တဒုဘယဝိနိမုတ္တပရိသင်္ကိတံ** နာမ, ဧတမ္ပိ ဂဟေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ဧဝံ အပရိသင်္ကိတံ, တံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန တေ မနုဿာ "ကသ္မာ, ဘန္တေ, န ဂဏှထာ"တိ ပုစ္ဆိတွာ တမတ္ထံ သုတွာ "နယိဒံ, ဘန္တေ, ဘိက္ခူနံ အတ္ထာယ ကတံ, အမှေဟိ အတ္တနော အတ္ထာယ ဝါ ရာဇယုတ္တာဒီနံ ဝါ အတ္ထာယ ကတံ, ပဝတ္တမံသံ ဝါ ကပ္ပိယမေဝ လဘိတွာ ဘိက္ခူနံ အတ္ထာယ သမ္ပာဒိတ"န္တိ ဝဒန္တိ, ကပ္ပတိ။ မတာနံ ပေတကိစ္စတ္ထာယ မင်္ဂလာဒီနံ ဝါ အတ္ထာယ ကတေပိ ဧသေဝ နယော။ ယံ ယဉှိ ဘိက္ခူနံယေဝ အတ္ထာယ အကတံ, ယတ္ထ စ နိဗ္ဗေမတိကော ဟောတိ, တံ သဗ္ဗံ ကပ္ပတိ။

၁၉. သစေ ပန ဧကသ္မိံ ဝိဟာရေ ဘိက္ခူနံ ဥဒ္ဒိဿကတံ ဟောတိ, တေ စ အတ္တနော အတ္ထာယ ကတဘာဝံ န ဇာနန္တိ, အညေ ဇာနန္တိ။ ယေ ဇာနန္တိ, တေသံ န ဝဋ္ဋတိ, ဣတရေသံ ပန ဝဋ္ဋတိ။ အညေ န ဇာနန္တိ, တေယေဝ ဇာနန္တိ, တေသံယေဝ န ဝဋ္ဋတိ, အညေသံ ဝဋ္ဋတိ။ တေပိ "အမှာကံ အတ္ထာယ ကတ"န္တိ ဇာနန္တိ, အညေပိ "ဧတေသံ အတ္ထာယ ကတ"န္တိ ဇာနန္တိ, သဗ္ဗေသမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ သဗ္ဗေ န ဇာနန္တိ, သဗ္ဗေသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ပဉ္စသု ဟိ သဟဓမ္မိကေသု ယဿ ဝါ တဿ ဝါ အတ္ထာယ ဥဒ္ဒိဿကတံ သဗ္ဗေသံ န ကပ္ပတိ။

သစေ ပန ကောစိ ကေံ ဘိက္ခုံ ဥဒ္ဒိသ္သ ဟဏံ ဝဓိတ္ွတ တသ္သ ပတ္တံ ပူရေတ္ွတ ဒေတိ, သော စ အတ္တနော အတ္ွ ထာယ ကတဘာဝံ ဇာနံယေဝ ဂဟေတ္ွတ အညသ္သ ဘိက္ခုနော ဒေတိ, သော တံ တသ္သ သဒ္ဓာယ ပရိဘုဥ္ဇတိ, ကသ္သ အာပတ္တီတိ? ဒ္ွဝိန္နမ္ပိ အနာပတ္တိ။ ယဥ္ှဟိ ဥဒ္ဒိသ္သ ကတံ, တသ္သ အဘုတ္တတာယ အနာပတ္တိ, ဣတရသ္သ အ ဇာနနတာယ။ ကပ္ပိယမံသသ္သ ဟိ ပဋိဂ္ဂဟဏေ အာပတ္တိ နတ္ထိ, ဥဒ္ဒိသ္သကတဥ္စ အဇာနိတ္ွတ ဘုတ္တသ္သ ပစ္ဆာ ဥ တ္ွတ အာပတ္တိဒေသနာကိစ္စံ နာမ နတ္ထိ။ အကပ္ပိယမံသံ ပန အဇာနိတ္ွတ ဘုတ္တေန ပစ္ဆာ ဥတ္ွတပိ အာပတ္တိ ဒေသေ တဗ္ဗာ။ ဥဒ္ဒိသ္သကတဥ္ှဟိ ဥတ္ွတ ဘုဥ္ဇတောဝ အာပတ္တိ, အကပ္ပိယမံသံ အဇာနိတ္ွတ ဘုဥ္ဇန္တသ္သပိ အာပတ္တိ ယေဝ, တသ္မာ အာပတ္တိဘီရုကေန ရူပံ သလ္လက္ခေန္တေနပိ ပုစ္ဆိတ္ွတာဝ မံသံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပရိဘောဂကာလေ "ပုစ္ဆိတ္ွတ ပရိဘုဥ္ဇိသ္သာမီ"တိ တ ဂဟေတ္ွတ ပုစ္ဆိတ္ွတာဝ ပရိဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? ဒုဝိညေယ္ယတ္တာ။ အစ္ဆမံ သမ္ပိ ဟိ သူကရမံသသဒိသံ ဟောတိ, ဒီပိမံသာဒီနိ စ မိဂမံသာဒိသဒိသာနိ, တသ္မာ ပုစ္ဆိတ္ွတ ဂဟဏမေဝ ဝတ္တန္တိ ဝဒ န္တိ။

ဣတိ ဟဋ္ဌမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

မစ္ဆမံသဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၇. အနာမာသဝိနိစ္ဆယကထာ

၄၀. **အနာမာသန္တိ** န ပရာမသိတဗ္ဗံ။ တတ္ရာယံ ဝိနိစ္ဆယော (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၂၈၁) – ယသ္မာ မာတာ ဝါ ဟောတု ဓီတာ ဝါ ဘဂိနီ ဝါ, ဣတ္ထီ နာမ သဗ္ဗာပိ ဗြဟ္မစရိယဿ ပါရိပန္ထိကာဝ အနာမာသာ စ, တသ္မာ "အယံ မေ မာတာ, အယံ မေ ဓီတာ, အယံ မေ ဘဂိနီ"တိ ဂေဟဿိတပေမေန အာမသတောပိ ဒုက္ကဋမေဝ ဝုတ္တံ။ ဣမံ ပန ဘဂဝတော အာဏံ အနုဿရန္တေန သစေပိ နဒီသောတေန ဝုယှမာနံ မာတရံ ပဿတိ, နေဝ ဟတ္ထေန ပရာမသိတဗ္ဗာ, ပဏ္ဍိတေန ပန ဘိက္ခုနာ နာဝါ ဝါ ဖလကံ ဝါ ကဒလိက္ခန္ဓော ဝါ အရုက္ခန္ဓော ဝါ ဥပသံဟရိတဗ္ဗော။ တသ္မိံ အသတိ ကာသာဝမ္ပိ ဥပသံဟရိတွာ ပုရတော ဌပေတဗ္ဗံ, "ဧတ္ထ ဂဏှာဟီ"တိ ပန န ဝတ္တဗ္ဗာ။ ဂဟိတေ "ပရိက္ခာရံ ကဍ္ဎာမီ"တိ ကဍ္ဎန္တေန ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဘာယတိ, ပုရတော ပုရတော ဂန္တွာ "မာ ဘာယီ"တိ သမဿာသေတဗ္ဗာ။ သစေ ဘာယမာနာ ပုတ္တဿ သဟသာ ခန္ဓေ ဝါ အဘိရုဟတိ, ဟတ္ထေ ဝါ ဂဏှာတိ, န "အပေဟိ မဟလ္လိကေ"တိ နိဒ္ဓုနိတဗ္ဗာ, ထလံ ပါပေတဗ္ဗာ။ ကဒ္ဒမေ လဂ္ဂာယပိ ကူပေ ပတိတာယပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ရာပိ ဟိ ယောတ္တံ ဝါ ဝတ္ထံ ဝါ ပက္ခိပိတွာ ဟတ္ထေန ဂဟိတဘာဝံ ဉတွာ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ, န တွေဝ အာမသိတဗ္ဗာ။

န ကေဝလဉ္စ မာတုဂါမဿ သရီရမေဝ အနာမာသံ, နိဝါသနပါရုပနမ္ပိ အာဘရဏဘဏ္ဍမ္ပိ အန္တမသော တိဏဏ္ဍုပကံ ဝါ တာလပဏ္ဏမုဒ္ဒိကံ ဝါ ဥပါဒါယ အနာမာသမေဝ။ တဉ္စ ခော နိဝါသနပါရုပနံ ပိဠန္ဓနတ္ထာယ ဌပိတမေဝ။ သစေ ပန နိဝါသနံ ဝါ ပါရုပနံ ဝါ ပရိဝတ္တေတွာ စီဝရတ္ထာယ ပါဒမူလေ ဌပေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ အာဘရဏဘဏ္ဍေသု ပန သီသပသာဓနဒန္တသူစိအာဒိကပ္ပိယဘဏ္ဍံ "ဣမံ, ဘန္တေ, တုမှာကံ ဒေမ, ဂဏှထာ"တိ ဒီယမာနံ သိပါဋိကာသူစိအာဒိဥပကရဏတ္ထာယ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သုဝဏ္ဏရဇတမုတ္တာဒိမယံ ပန အနာမာသမေဝ, ဒီယမာနမ္ပိ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ န ကေဝလဉ္စ ဧတာသံ သရီရူပဂမေဝ အနာမာသံ, ဣတ္ထိသဏ္ဌာနေန ကတံ ကဋ္ဌရူပမ္ပိ ဒန္တရူပမ္ပိ အယရူပမ္ပိ လောဟရူပမ္ပိ တိပုရူပမ္ပိ ပေါတ္ထကရူပမ္ပိ သဗ္ဗရတနရူပမ္ပိ အန္တမသော ပိဋ္ဌမယရူပမ္ပိ အနာမာသမေဝ။ ပရိဘောဂတ္ထာယ ပန "ဣဒံ တုမှာကံ ဟောတူ"တိ လဘိတွာ ဌပေတွာ သဗ္ဗရတနမယံ အဝသေသံ ဘိန္ဒိတွာ ဥပကရဏာရဟံ ဥပကရဏေ, ပရိဘောဂါရဟံ ပရိဘောဂေ ဥပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၄၁. ယထာ စ ဣတ္ထိရူပကံ, ဧဝံ သတ္တဝိဓံ ဓညမ္ပိ အနာမာသမေဝ။ တသ္မာ ခေတ္တမဇ္ဈေန ဂစ္ဆန္တေန တတ္ထဇာတကမ္ပိ ဓညဖလံ န အာမသန္တေန ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ ဃရဒွါရေ ဝါ အန္တရာမဂ္ဂေ ဝါ ဓညံ ပသာရိတံ ဟောတိ, ပဿေန စ မဂ္ဂေါ အတ္ထိ, န မဒ္ဒန္တေန ဂန္တဗ္ဗံ။ ဂမနမဂ္ဂေ အသတိ မဂ္ဂံ အဓိဋ္ဌာယ ဂန္တဗ္ဗံ။ အန္တရဃရေ ဓညဿ ဥပရိ အာသနံ ပညပေတွာ ဒေန္တိ, နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကေစိ အာသနသာလာယ ဓညံ အာကိရန္တိ, သစေ သက္ကာ ဟောတိ ဟရာပေတုံ, ဟရာပေတဗ္ဗံ။ နော စေ, ဧကမန္တံ ဓညံ အမဒ္ဒန္တေန ပီဌကံ ပညပေတွာ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ သစေ ဩကာသော န ဟောတိ, မနုဿာ ဓညမဇ္ဈေယေဝ ပညပေတွာ ဒေန္တိ, နိသီဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထဇာတကာနိ မုဂ္ဂမာသာဒီနိ အပရဏ္ဏာနိပိ တာလပနသာဒီနိ ဝါ ဖလာနိ ကီဠန္တေန န အာမသိတဗ္ဗာနိ။ မနုဿေဟိ ရာသိကတေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အရညေ ပန ရုက္ခတော ပတိတာနိ ဖလာနိ "အနုပသမ္ပန္နာနံ ဒဿာမီ"တိ ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၄၂. မုတ္တာ မဏိ ဝေဠုရိယော သင်္ခော သိလာ ပဝါဠံ ရဇတံ ဇာတရူပံ လောဟိတင်္ကော မသာရဂလ္လန္တိ ဣမေသု ဒသသု ရတနေသု **မုတ္တာ** အဓောတာ အဝိဒ္ဓါ ယထာဇာတာဝ အာမသိတုံ ဝဋ္ဋတိ, သေသာ အနာမာသာတိ ဝဒန္တိ, တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန "မုတ္တာ ဓောတာပိ အဓောတာပိ အနာမာသာ, ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယ စ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ကုဋ္ဌရောဂဿ ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ ပန ဝဋ္ဋတီ"တိ ဝုတ္တံ, တံ ယုတ္တံ။ အန္တမသော ဇာတိဖလိကံ ဥပါဒါယ သဗ္ဗောပိ နီလပီတာဒိဝဏ္ဏဘေဒော **မဏိ** ဓောတဝိဒ္ဓဝဋ္ဋိတော အနာမာသော, ယထာဇာတော ပန အာကရမုတ္တော ပတ္တာဒိဘဏ္ဍမူလတ္ထံ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဝုတ္တံ, တမ္ပိ **မဟာပစ္စရိယံ** ပဋိက္ခိတ္တံ။ ပစိတွာ ကတော ကာစမဏိယေဝေကော ဝဋ္ဋတီတိ ဝုတ္တံ။ **ဝေဠုရိယေပိ** မဏိသဒိသောဝ ဝိနိစ္ဆယော။

သင်္ခော ဓမနသင်္ခော စ ဓောတဝိဒ္ဓော စ ရတနမိဿော အနာမာသော, ပါနီယသင်္ခော ဓောတောပိ အဓောတောပိ အာမာသောဝ။ သေသဉ္စ အဉ္ဇနာဒိဘေသဇ္ဇတ္ထာယပိ ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယပိ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **သိလာ** ဓောတဝိဒ္ဓါ ရတနသံယုတ္တာ မုဂ္ဂဝဏ္ဏာဝ အနာမာသာ, သေသာ သတ္ထကနိသာနာဒိအတ္ထာယ ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧတ္ထ စ

ရတနသံယုတ္တာ တိ သုဝဏ္ဏေန သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ ပစိတွာ ကတာတိ ဝဒန္တိ။ **ပတဋ္ဌံ** ခေါတဝိဒ္ဓံ အနာမာသံ, သေသံ အာမာသဥ္စ ဘဏ္ဍမူလတ္ထဥ္စ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဝဒန္တိ, တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန ''ခေါတမ္ပိ အခေါတမ္ပိ သဗ္ဗံ အနာမာသဥ္စ န စ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတီ''တိ ဝုတ္တံ, တံ ယုတ္တံ။

ရဇတဥ္စ ဇာတရူပဥ္စ ကတဘဏ္ဍမ္ပိ အကတဘဏ္ဍမ္ပိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဗီဇတော ပဋ္ဌာယ အနာမာသဥ္စ အသမ္ပဋိစ္ဆနီယဥ္စ။ ဥတ္တရရာဇပုတ္တော ကိရ သုဝဏ္ဏစေတိယံ ကာရာပေတွာ မဟာပဒုမတ္ထေရဿ ပေသေသိ။ ထေရော ''န ကပ္ပတီ''တိ ပဋိက္ခိပိ။ စေတိယဃရေ သုဝဏ္ဏပဒုမသုဝဏ္ဏဗုဗ္ဗုဠကာဒီနိ ဟောန္တိ, တာနိပိ အနာမာသာနိ။ စေတိယဃရဂောပကာ ပန ရူပိယဆဍ္ဍကဋ္ဌာနေ ဌိတာ , တသ္မာ တေသံ ကေဠာပယိတုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဝုတ္တံ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန တမ္ပိ ပဋိက္ခိတ္တံ, သုဝဏ္ဏစေတိယေ ကစဝရမေဝ ဟရိတုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဧတ္တကမေဝ အနုညာတံ။ အာရကူဋလောဟမ္ပိ ဇာတရူပဂတိကမေဝ အနာမာသန္တိ သဗ္ဗဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တံ။ သေနာသနပရိဘောဂေ ပန သဗ္ဗောပိ ကပ္ပိယော, တသ္မာ ဇာတရူပရဇတမယာ သဗ္ဗေပိ သေနာသနပရိက္ခာရာ အာမာသာ, ဘိက္ခူနံ ဓမ္မဝိနယဝဏ္ဏနဋ္ဌာနေ ရတနမဏ္ဍပေ ကရောန္တိ ဖလိကတ္ထမ္ဘေ ရတနအမပဋိမဏ္ဍိတေ, တတ္ထ သဗ္ဗူပကရဏာနိ ဘိက္ခူနံ ပဋိဇဂ္ဂိတုံ ဝဋ္ဋန္တိ။ **လောဟိတင်္ကမသာရဂလ္လာ** ခေါတဝိဒ္ဓာ အနာမာသာ, ဣတရေ အာမာသာ, ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယ စ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဝုတ္တံ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန ''ခေါတာပိ အခေါတာပိ သဗ္ဗသော အနာမာသာ, န စ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋန္တီ''တိ ပဋိက္ခိတ္တံ။

၄၃. သဗ္ဗံ **အာဝုဓဘဏ္ဍံ** အနာမာသံ, ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယ ဒီယမာနမ္ပိ န သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ။ သတ္ထဝဏိဇ္ဇာ နာမ န ဝဋ္ဋတိ။ သုဒ္ဓဓနုဒဏ္ဍကောပိ ဓနုဇိယာပိ ပတောဒောပိ တောမရောပိ အင်္ကုသောပိ အန္တမသော တသိဖရသုအာဒီနိပိ အာဝုဓသင်္ခေပေန ကတာနိ အနာမာသာနိ။ သစေ ကေနစိ ဝိဟာရေ သတ္တိ ဝါ တောမရော ဝါ ဌပိတော ဟောတိ, ဝိဟာရံ ဇဂ္ဂန္တေန ''ဟရန္တူ''တိ သာမိကာနံ ပေသေတဗ္ဗံ။ သစေ န ဟရန္တိ, တံ အစာလေန္တေန ဝိဟာရော ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗော။ ယုဒ္ဓဘူမိယံ ပန ပတိတံ အသိံ ဝါ သတ္တိံ ဝါ တောမရံ ဝါ ဒိသွာ ပါသာဏေန ဝါ ကေနစိ ဝါ အသိံ ဘိန္ဒိတွာ သတ္ထကတ္ထာယ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဣတရာနိပိ ဝိယောဇေတွာ ကိဉ္စိ သတ္ထကတ္ထာယ, ကိဉ္စိ ကတ္တရဒဏ္ဍာဒိအတ္ထာယ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ''ဣဒံ ဂဏှထာ''တိ ဒီယမာနံ ပန ဝိနာသေတွာ ''ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ကရိဿာမီ''တိ သဗ္ဗမ္ပိ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

မစ္ဆဇာလပက္ခိဇာလာဒီနိပိ ဖလကဇာလိကာဒီနိပိ သရပရိတ္တာဏာနိပိ သဗ္ဗာနိ အနာမာသာနိ, ပရိဘောဂတ္ထာယ လဗ္ဘမာနေသု ပန ဇာလံ တာဝ ''အာသနဿ ဝါ စေတိယဿ ဝါ ဥပရိ ဗန္ဓိဿာမိ, ဆတ္တံ ဝါ ဝေဌေဿာမီ''တိ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သရပရိတ္တာဏံ သဗ္ဗမ္ပိ ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပရူပရောဓနိဝါရဏဉှိ တေံ, န ဥပရောဓကရန္တိ။ ဖလကံ ''ဒန္တကဋ္ဌဘာဇနံ ကရိဿာမီ''တိ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

စမ္မဝိနဒ္ဓာနိ ဝီဏာဘေရိအာဒီနိ အနာမာသာနိ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန ''ဘေရိသင်္ဃာဋောပိ ဝီဏာသင်္ဃာဋောပိ တုစ္ဆပေါက္ခရမ္ပိ မုခဝဋ္ဋိယံ အာရောပိတစမ္မမ္ပိ ဝီဏာဒဏ္ဍကောပိ သဗ္ဗံ အနာမာသ''န္တိ ဝုတ္တံ။ ဩနဟိတုံ ဝါ ဩနဟာပေတုံ ဝါ ဝါဒေတုံ ဝါ ဝါဒာပေတုံ ဝါ န လဗ္ဘတိယေဝ။ စေတိယင်္ဂဏေ ပူဇံ ကတွာ မနုဿေဟိ ဆဍ္ဍိတံ ဒိသွာပိ အစာလေတွာဝ အန္တရန္တရေ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ, ကစဝရဆဍ္ဍနကာလေ ပန ကစဝရနိယာမေနေဝ ဟရိတွာ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတုံ ဝဋ္ဋတီတိ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။ ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယ သမ္ပဋိစ္ဆိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ပရိဘောဂတ္ထာယ လဗ္ဘမာနေသု ပန ဝီဏာအေဏိကဉ္စ ဘေရိပေါက္ခရဉ္စ ဒန္တကဋ္ဌဘာဇနံ ကရိဿာမ, စမ္မံ သတ္ထကကောသကန္တိ ဧဝံ တဿ တဿ ပရိက္ခာရဿ ဥပကရဏတ္ထာယ ဂဟေတွာ တထာ တထာ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဣတိ ဟဋ္ဌိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

အနာမာသဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၈. အဓိဋ္ဌာနဝိကပ္ပနဝိနိစ္ဆယကထာ

၄၄. **အဓိဋ္ဌာနဝိကပ္ပနေသု** ပန – အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတုံ, ဝဿိကသာဋိကံ ဝဿာနံ စာတုမာသံ အဓိဋ္ဌာတုံ တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတုံ, နိသီဒနံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတုံ, ပစ္စတ္ထရဏံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတုံ, ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိံ ယာဝ အာဗာဓာ အဓိဋ္ဌာတုံ တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတုံ, မုခပုဉ္ဆနစောဠံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတုံ, ပရိက္ခာရစောဠံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတု”န္တိ (မဟာဝ. ၃၅၈) ဝစနတော တိစီဝရာဒိနိယာမေနေဝ အဓိဋ္ဌဟိတ္ွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမေန “ဣမံ သင်္ဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမီ”တိအာဒိနာ နာမံ ဝတွာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ ဝိကပ္ပေန္တေန ပန နာမံ အဂ္ဂဟေတွာဝ “ဣမံ စီဝရံ တုယှံ ဝိကပ္ပေမီ”တိ ဝတွာ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ (ဟရာ. အဋ္ဌ. ၂.၄၆၉) **တိစီဝရံ** အဓိဋ္ဌဟန္တေန ရဇိတွာ ကပ္ပဗိန္ဒုံ ဒတွာ ပမာဏယုတ္တမေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ အဿ ပမာဏံ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန သုဂတစီဝရတော ဦနကံ ဝဋ္ဋတိ, လာမကပရိစ္ဆေဒေန သင်္ဃာဋိယာ ဥတ္တရာသင်္ဂဿ စ ဒီဃတော မုဋ္ဌိပဉ္စကံ, တိရိယံ မုဋ္ဌိတ္တိကံ ပမာဏံ ဝဋ္ဋတိ။ အန္တရဝါသကော ဒီဃသော မုဋ္ဌိပဉ္စကော, တိရိယံ ဒွိဟတ္ထောပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဟရုပနေနပိ ဟိ သက္ကာ နာဘိံ ပဋိစ္ဆာဒေတုန္တိ။ ဝုတ္တပ္ပမာဏတော ပန အတိရေကဉ္စ ဦနကဉ္စ “ပရိက္ခာရစောဠက”န္တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။

တတ္ထ ယသ္မာ “ဒွေ စီဝရဿ အဓိဋ္ဌာနာ ကာယေန ဝါ အဓိဋ္ဌေတိ, ဝါစာယ ဝါ အဓိဋ္ဌေတီ”တိ (ပရိ. ၃၂၂) ဝုတ္တံ, တသ္မာ ပုရာဏသင်္ဃာဋိံ “ဣမံ သင်္ဃာဋိံ ပစ္စုဒ္ဓရာမီ”တိ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ နဝံ သင်္ဃာဋိံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ “ဣမံ သင်္ဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမီ”တိ စိတ္တေန အာဘောဂံ ကတွာ ကာယဝိကာရံ ကရောန္တေန ကာယေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ ဣဒံ ကာယေန အဓိဋ္ဌာနံ, တံ ယေန ကေနစိ သရီရာဝယဝေန အဖုသန္တဿ န ဝဋ္ဋတိ။ ဝါစာယ အဓိဋ္ဌာနေ ပန ဝစီဘေဒံ ကတွာ ဝါစာယ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ တတြ ဒုဝိဓံ အဓိဋ္ဌာနံ – သစေ ဟတ္ထပါသေ ဟောတိ, “ဣမံ သင်္ဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမီ”တိ ဝါစာ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ။ အထ အန္တောဂဗ္ဘေ ဝါ ဥပရိပါသာဒေ ဝါ သာမန္တဝိဟာရေ ဝါ ဟောတိ, ဌပိတဋ္ဌာနံ သလ္လက္ခေတွာ “ဧတံ သင်္ဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမီ”တိ ဝါစာ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ။ ဧသ နယော ဥတ္တရာသင်္ဂေ အန္တရဝါသကေ စ။ နာမမတ္တမေဝ ဟိ ဝိသေသော, တသ္မာ သဗ္ဗာနိ သင်္ဃာဋိံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ အန္တရဝါသကန္တိ ဧဝံ အတ္တနော နာမေနေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ။ သစေ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဌပိတဝတ္ထေဟိ သင်္ဃာဋိအာဒီနိ ကရောတိ, နိဋ္ဌိတေ ရဇနေ စ ကပ္ပေ စ “ဣမံ ပစ္စုဒ္ဓရာမီ”တိ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ။ အဓိဋ္ဌိတေန ပန သဒ္ဓိံ မဟန္တတရမေဝ ဒုတိယပဋ္ဋံ ဝါ ခဏ္ဍံ ဝါ သိဗ္ဗန္တေန ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ သမေ ဝါ ခုဒ္ဒကေ ဝါ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိ။

တိစီဝရံ ပန ပရိက္ခာရစောဠံ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝဋ္ဋတိ, န ဝဋ္ဋတီတိ? မဟာပဒုမတ္ထေရော ကိရာဟ “တိစီဝရံ တိစီဝရမေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ, သစေ ပရိက္ခာရစောဠာဓိဋ္ဌာနံ လဘေယျ, ဥဒောသိတသိက္ခာပဒေ ပရိဟာရော နိရတ္ထကော ဘဝေယျာ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ကိရ အဝသေသာ ဘိက္ခူ အာဟံသု “ပရိက္ခာရစောဠမ္ပိ ဘဂဝတာဝ ‘အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ’န္တိ ဝုတ္တံ, တသ္မာ ဝဋ္ဋတီ”တိ။ **မဟာပစ္စရိယ** မ္ပိ ဝုတ္တံ “ပရိက္ခာရစောဠံ နာမ ပဋေက္ကံ နိဓာနမုခမေတံ။ တိစီဝရံ ‘ပရိက္ခာရစောဠ’န္တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဥဒောသိတသိက္ခာပဒေ (ဟရာ. ၄၇၁ အာဒယော) ပန တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဟရန္တဿ ပရိဟာရော ဝုတ္တော”တိ။ ဥဘတောဝိဘင်္ဂဘာဏကော ပုဏ္ဏဝလိကတဿိ မဟာတိဿတ္ထေရောပိ ကိရာဟ “မယံ ပုဗ္ဗေ မဟာထေရာနံ အဿုမှာ ‘အရညတသိနော ဘိက္ခူ ရက္ခသုသိရာဒီသု စီဝရံ ဌပေတွာ ပဓာနံ ပဒဟနတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တိ, သာမန္တဝိဟာရေ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ ဂတာနဉ္စ တေသံ သူရိယေ ဥဋ္ဌိတေ သာမဏေရာ ဝါ ဒဟရဘိက္ခူ ဝါ ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တိ, တသ္မာ သုခပရိဘောဂတ္ထံ တိစီဝရံ ပရိက္ခာရစောဠံ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝဋ္ဋတီ’”တိ။ **မဟာပစ္စရိယမ္ပိ** ဝုတ္တံ “ပုဗ္ဗေ အာရညိကာ ဘိက္ခူ အဗဒ္ဓသီမာယ ဒုပ္ပရိဟာရန္တိ တိစီဝရံ ပရိက္ခာရစောဠမေဝ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိံသူ”တိ။

၄၅. **ဝဿိကသာဋိကာ** အနတိရိတ္တပ္ပမာဏာ နာမံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ စတ္တာရော ဝဿိကေ မာသေ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ, တတော ပရံ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ။ ဝဏ္ဏဘေဒမတ္တရတ္တာပိ စေသာ ဝဋ္ဋတိ, ဒွေ ပန န ဝဋ္ဋန္တိ။ **နိသီဒနံ** ဝုတ္တနယေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ, တဉ္စ ခော ပမာဏယုတ္တံ ဧကမေဝ, ဒွေ န ဝဋ္ဋန္တိ။ **ပစ္စတ္ထရဏာ** မ္ပိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ, တံ ပန မဟန္တမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ဧကမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ဗဟူနိပိ ဝဋ္ဋန္တိ, နီလမ္ပိ ပီတကမ္ပိ သဒသမ္ပိ ပုပ္ဖဒသမ္ပိတိ သဗ္ဗပ္ပကာရံ ဝဋ္ဋတိ။ **ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိ** ယာဝ အာဗာဓော အတ္ထိ, တာဝ ပမာဏိကာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ အာဗာဓေ ဝူပသန္တေ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ, ဧကာဝ ဝဋ္ဋတိ။ **မုခပုဉ္ဆနစောဠံ** အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ, ယာဝ ဧကံ ဓောဝိ

ယတိ, တာဝ အညံ ပရိဘောဂတ္ထာယ ဣစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ ဒွေဝပိ ဝဋ္ဋန္တိ။ အပရေ ပန ထေရာ “နိဓာနမုခမေတံ, ဗဟူနိပိ ဝဋ္ဋန္တီ”တိ ဝဒန္တိ။ **ပရိက္ခာရစောဠေ** ဂဏနာ နတ္ထိ, ယတ္တကံ ဣစ္ဆတိ, တတ္တကံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ။ **ထဝိကာပိ ပရိဿာဝနမ္ပိ** ဝိကပ္ပနူပဂပစ္ဆိမစီဝရပ္ပမာဏံ “ပရိက္ခာရစောဠ”န္တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ။ တဿ ပမာဏံ ဒီဃတော ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော တိရိယံ ဝိဒတ္ထိ, တံ ပန ဒီဃတော ဝဍ္ဎကီဟတ္ထပ္ပမာဏံ, ဝိတ္ထာရတော တတော ဥပဍ္ဎပ္ပမာဏံ ဟောတိ။ တတြာယံ ပါဠိ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အာယာမေန အဋ္ဌင်္ဂုလံ သုဂတင်္ဂုလေန စတုရင်္ဂုလဝိတ္ထတံ ပစ္ဆိမံ စီဝရံ ဝိကပ္ပေတု”န္တိ (မဟာဝ. ၃၅၈)။ ဗဟူနိပိ ဧကတော ကတွာ “ဣမာနိ စီဝရာနိ ပရိက္ခာရစောဠာနိ အဓိဋ္ဌာမီ”တိ အဓိဋ္ဌာတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဘေသဇ္ဇနဝကမ္မမာတာပိတုအာဒီနံ အတ္ထာယ ဌပေန္တေန အနဓိဋ္ဌိတေပိ နတ္ထိ အာပတ္တိ။ မဉ္စဘိသိ ပီဌဘိသိ ဗိမ္ဗောဟနံ ပါဝါရော ကောဇဝောတိ ဧတေသု ပန သေနာသနပရိက္ခာရတ္ထာယ ဒိန္နပစ္စတ္ထရဏေ စ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိယေဝ။

သစေ ပန (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၆၃၆-၃၈) ဉာတကပဝါရိတဋ္ဌာနတော သုတ္တံ လဘိတွာ ဉာတကပဝါရိတေနေဝ တန္တဝါယေန အညေန ဝါ မူလံ ဒတွာ စီဝရံ ဝါယာပေတိ, ဝါယာပနပစ္စယာ အနာပတ္တိ။ ဒသာဟာတိက္ကမနပစ္စယာ ပန အာပတ္တိံ ရက္ခန္တေန ဝိကပ္ပနုပဂပ္ပမာဏမတ္တေ ဝီတေ တန္တေ ဌိတံယေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ ဒသာဟာတိက္ကမေန နိဋ္ဌာပိယမာနဉ္ဟိ နိဿဂ္ဂိယံ ဘဝေယျာတိ။ ဉာတကာဒီဟိ တန္တံ အာရောပေတွာ “တုမှာကံ, ဘန္တေ, ဣဒံ စီဝရံ ဂဏှေယျာထာ”တိ နိယျာတိတေပိ ဧသေဝ နယော။

သစေ တန္တဝါယော ဧဝံ ပယောဇိတော ဝါ သယံ ဝါ အတုကာမော ဝါ ဟုတွာ “အဟံ, ဘန္တေ, တုမှာကံ စီဝရံ အသုကဒိဝသေ နာမ ဝါယိတွာ ဌပေဿာမီ”တိ ဝဒတိ, ဘိက္ခု စ တေန ပရိစ္ဆိန္နဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဒသာဟံ အတိက္ကာမေတိ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ သစေ ပန တန္တဝါယော “အဟံ တုမှာကံ စီဝရံ ဝါယိတွာ သာသနံ ပေသေဿာမီ”တိ ဝတွာ တထေဝ ကရောတိ, တေန ပေသိတဘိက္ခု ပန တဿ ဘိက္ခုနော န အာရောစေတိ, အညော ဒိသွာ ဝါ သုတွာ ဝါ “တုမှာကံ, ဘန္တေ, စီဝရံ နိဋ္ဌိတ”န္တိ အာရောစေတိ, ဧတဿ အာရောစနံ န ပမာဏံ။ ယဒါ ပန တေန ပေသိတောယေဝ အာရောစေတိ, တဿ ဝစနံ သုတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဒသာဟံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

သစေ တန္တဝါယော “အဟံ တုမှာကံ စီဝရံ ဝါယိတွာ ကဿစိ ဟတ္ထေ ပဟိဏိဿာမီ”တိ ဝတွာ တထေဝ ကရောတိ, စီဝရံ ဂဟေတွာ ဂတဘိက္ခု ပန အတ္တနော ပရိဝေဏေ ဌပေတွာ တဿ န အာရောစေတိ, အညော ကောစိ ဘဏတိ “အပိ, ဘန္တေ, အဓုနာ အာဘတံ စီဝရံ သုန္ဒရ”န္တိ။ ကုဟိံ, အာဝုသော, စီဝရန္တိ။ ဣတ္ထန္နာမဿ ဟတ္ထေ ပေသိတန္တိ။ ဧတဿပိ ဝစနံ န ပမာဏံ။ ယဒါ ပန သော ဘိက္ခု စီဝရံ ဒေတိ, လဒ္ဓဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဒသာဟံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ သစေ ပန ဝါယာပနမူလံ အဒိန္နံ ဟောတိ, ယာဝ ကာကဏိကမတ္တမ္ပိ အဝသိဋ္ဌံ, တာဝ ရက္ခတိ။

၄၆. အဓိဋ္ဌိတစီဝရံ (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၄၆၉) ပန ပရိဘုဉ္ဇတော ကထံ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတီတိ ? အညဿ ဒါနေန အစ္ဆိန္ဒိတွာ ဂဟဏေန ဝိဿာသဂ္ဂါဟေန ဟီနာယာဝတ္တနေန သိက္ခာပစ္စက္ခါနေန ကာလကိရိယာယ လိင်္ဂပရိဝတ္တနေန ပစ္စုဒ္ဓရဏေန ဆိဒ္ဒဘာဝေနာတိ ဣမေဟိ နဝဟိ ကာရဏေဟိ ဝိဇဟတိ။ တတ္ထ ပုရိမေဟိ အဋ္ဌဟိ သဗ္ဗစီဝရာနိ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟန္တိ, ဆိဒ္ဒဘာဝေန ပန တိစီဝရဿေဝ သဗ္ဗဋ္ဌကထာသု အဓိဋ္ဌာနဝိဇဟနံ ဝုတ္တံ, တဉ္စ နခပိဋ္ဌိပ္ပမာဏေန ဆိဒ္ဒေန။ တတ္ထ နခပိဋ္ဌိပ္ပမာဏံ ကနိဋ္ဌင်္ဂုလိနခဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ, ဆိဒ္ဒဉ္စ ဝိနိဝိဒ္ဓဆိဒ္ဒမေဝ။ ဆိဒ္ဒဿ ဟိ အဗ္ဘန္တရေ ဧကတန္တုပိ စေ အစ္ဆိန္နော ဟောတိ, ရက္ခတိ။ တတ္ထ သင်္ဃာဋိယာ စ ဥတ္တရာသင်္ဂဿ စ ဒီဃန္တတော ဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏဿ, တိရိယန္တတော အဋ္ဌင်္ဂုလပ္ပမာဏဿ ပဒေသဿ ဩရတော ဆိဒ္ဒံ အဓိဋ္ဌာနံ ဘိန္ဒတိ, အန္တရဝါသကဿ ပန ဒီဃန္တတော ဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏဿေဝ, တိရိယန္တတော စတုရင်္ဂုလပ္ပမာဏဿ ပဒေသဿ ဩရတော ဆိဒ္ဒံ အဓိဋ္ဌာနံ ဘိန္ဒတိ, ပရတော န ဘိန္ဒတိ, တသ္မာ ဇာတေ ဆိဒ္ဒေ တိစီဝရံ အတိရေကစီဝရဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ, သူစိကမ္မံ ကတွာ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ ယော ပန ဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနေ ပဌမံ အဂ္ဂဠံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနံ ဆိန္ဒိတွာ အပနေတိ, အဓိဋ္ဌာနံ န ဘိဇ္ဇတိ။ မဏ္ဍလပရိဝတ္တနေပိ ဧသေဝ နယော။ ဒုပဋ္ဋဿ ဧကသ္မိံ ပဋလေ ဆိဒ္ဒေ ဝါ ဇာတေ ဂဠိတေ ဝါ အဓိဋ္ဌာနံ န ဘိဇ္ဇတိ, ခုဒ္ဒကံ စီဝရံ မဟန္တံ ကရောတိ, မဟန္တံ ဝါ ခုဒ္ဒကံ ကရောတိ, အဓိဋ္ဌာနံ န ဘိဇ္ဇတိ။ ဥဘော ကောဋိယော မဇ္ဈေ ကရောန္တော သစေ ပဌမံ ဆိန္ဒိတွာ ပစ္ဆာ ဃဋေတိ, အဓိဋ္ဌာနံ ဘိဇ္ဇတိ။

အထ ဃဋ္ဋေတွာ ဆိန္ဒတိ, န ဘိဇ္ဇတိ။ ရဇကေဟိ ဓောတပေတွာ သေတံ ကာရာပေန္တဿပိ အဓိဋ္ဌာနံ အဓိဋ္ဌာနမေ တတိ။ အယံ တာဝ အဓိဋ္ဌာနေ ဝိနိစ္ဆယော။

၄၇. **ဝိကပ္ပနေ** ပန ဒွေ ဝိကပ္ပနာ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ ပရမ္မုခါဝိကပ္ပနာ စ။ ကထံ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ ဟောတိ? စီဝရာနံ ဧကဗဟုဘာဝံ သန္နိဟိတာသန္နိဟိတဘာဝဉ္စ ဉတွာ "ဣမံ စီဝရ"န္တိ ဝါ "ဣမာနိ စီဝရာနီ"တိ ဝါ "ဧတံ စီဝရ"န္တိ ဝါ "ဧတာနိ စီဝရာနီ"တိ ဝါ ဝတွာ "တုယှံ ဝိကပ္ပေမီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, အယမေကာ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ။ ဧတ္တာဝတာ နိဓေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ပန ဝိဿဇ္ဇေတုံ ဝါ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ။ "မယှံ သန္တကံ, မယှံ သန္တကာနိ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရောဟီ"တိ ဧဝံ ပန ဝုတ္တေ ပစ္စုဒ္ဓါရော နာမ ဟောတိ, တတော ပဘုတိ ပရိဘောဂာဒယောပိ ဝဋ္ဋန္တိ။

အပရော နယော – တထေဝ စီဝရာနံ ဧကဗဟုဘာဝံ သန္နိဟိတာသန္နိဟိတဘာဝဉ္စ ဉတွာ တဿေဝ ဘိက္ခုနော သန္တိကေ "ဣမံ စီဝရ"န္တိ ဝါ "ဣမာနိ စီဝရာနီ"တိ ဝါ "ဧတံ စီဝရ"န္တိ ဝါ "ဧတာနိ စီဝရာနီ"တိ ဝါ ဝတွာ ပဉ္စသု သဟဓမ္မိကေသု အညတရဿ အတ္တနာ အဘိရုစိတဿ ယဿ ကဿစိ နာမံ ဂဟေတွာ "တိဿဿ ဘိက္ခုနော ဝိကပ္ပေမီ"တိ ဝါ "တိဿာယ ဘိက္ခုနိယာ, တိဿာယ သိက္ခမာနာယ, တိဿဿ သာမဏေရဿ, တိဿာယ သာမဏေရိယာ ဝိကပ္ပေမီ"တိ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗံ, အယံ အပရာပိ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ။ ဧတ္တာဝတာ နိဓေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပရိဘောဂါဒီသု ပန ဧကမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ တေန ပန ဘိက္ခုနာ "တိဿဿ ဘိက္ခုနော သန္တကံ။ပေ။ တိဿာယ သာမဏေရိယာ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရောဟီ"တိ ဝုတ္တေ ပစ္စုဒ္ဓါရော နာမ ဟောတိ, တတော ပဘုတိ ပရိဘောဂါဒယောပိ ဝဋ္ဋန္တိ။

ကထံ ပရမ္မုခါဝိကပ္ပနာ ဟောတိ? စီဝရာနံ တထေဝ ဧကဗဟုဘာဝံ သန္နိဟိတာသန္နိဟိတဘာဝဉ္စ ဉတွာ "ဣမံ စီဝရ"န္တိ ဝါ "ဣမာနိ စီဝရာနီ"တိ ဝါ "ဧတံ စီဝရ"န္တိ ဝါ "ဧတာနိ စီဝရာနီ"တိ ဝါ ဝတွာ "တုယှံ ဝိကပ္ပနတ္ထာယ ဒမ္မီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေန ဝတ္တဗ္ဗော "ကော တေ မိတ္တော ဝါ သန္ဒိဋ္ဌော ဝါ"တိ။ တတော ဣတရေန ပုရိမနယေနေဝ "တိဿော ဘိက္ခူ"တိ ဝါ။ပေ။ "တိဿာ သာမဏေရီ"တိ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပုန တေန ဘိက္ခုနာ "အဟံ တိဿဿ ဘိက္ခုနော ဒမ္မီ"တိ ဝါ။ပေ။ "တိဿာယ သာမဏေရိယာ ဒမ္မီ"တိ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗံ, အယံ ပရမ္မုခါဝိကပ္ပနာ။ ဧတ္တာဝတာ နိဓေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပရိဘောဂါဒီသု ပန ဧကမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ တေန ပန ဘိက္ခုနာ ဒုတိယသမ္မုခါဝိကပ္ပနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ "ဣတ္ထန္နာမဿ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရောဟီ"တိ ဝုတ္တေ ပစ္စုဒ္ဓါရော နာမ ဟောတိ, တတော ပဘုတိ ပရိဘောဂါဒယောပိ ဝဋ္ဋန္တိ။

ဒွိန္နံ ဝိကပ္ပနာနံ ကိံ နာနာကရဏံ? သမ္မုခါဝိကပ္ပနာယံ သယံ ဝိကပ္ပေတွာ ပရေန ပစ္စုဒ္ဓရာပေတိ, ပရမ္မုခါဝိကပ္ပနာယံ ပရေနေဝ ဝိကပ္ပာပေတွာ ပရေနေဝ ပစ္စုဒ္ဓရာပေတိ, ဣဒမေတ္ထ နာနာကရဏံ။ သစေ ပန ယဿ ဝိကပ္ပေတိ, သော ပညတ္တိကောဝိဒော န ဟောတိ, န ဇာနာတိ ပစ္စုဒ္ဓရိတုံ, တံ စီဝရံ ဂဟေတွာ အညဿ ဗျတ္တဿ သန္တိကံ ဂန္တွာ ပုန ဝိကပ္ပေတွာ ပရေန ပစ္စုဒ္ဓရာပေတဗ္ဗံ။ ဝိကပ္ပိတဝိကပ္ပနာ နာမေသာ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ တာဝ စီဝရေ အဓိဋ္ဌာနဝိကပ္ပနာနယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၈. **ပတ္တေ** ပန အယံ နယော – ပတ္တံ အဓိဋ္ဌဟန္တေန ဥက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမောမကာနံ အညတရော ပမာဏယုတ္တောဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော။ တဿ ပမာဏံ "အဍ္ဎာဠှကောဒနံ ဂဏှာတီ"တိအာဒိနာ (ပာရာ. ၆၀၂) နယေန ပာဠိယံ ဝုတ္တံ။ တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော (ပာရာ. အဋ္ဌ. ၂.၆၀၂ အာဒယော) – အနုပဟတပုရာဏသာလိတဏ္ဍုလာနံ သုကောဋ္ဋိတပရိသုဒ္ဓါနံ ဒွေ မဂဓနာဠိယော ဂဟေတွာ တေဟိ တဏ္ဍုလေဟိ အနုတ္တဏ္ဍုလမကိလိန္နမပိဏ္ဍိတံ သုဝိသဒံ ကုန္ဒမကုဠရာသိသဒိသံ အဝဿာဝိတောဒနံ ပစိတွာ နိရဝသေသံ ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ တဿ ဩဒနဿ စတုတ္ထဘာဂပ္ပမာဏော နာတိဃနော နာတိတနုကော ဟတ္ထဟာရိယော သဗ္ဗသမ္ဘာရသင်္ခတော မုဂ္ဂသူပေါ ပက္ခိပိတဗ္ဗော, တတော အာလောပဿ အာလောပဿ အနုရူပံ ယာဝစရိမာလောပပ္ပဟောနကံ မစ္ဆမံသာဒိဗျဉ္ဇနံ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ, သပ္ပိတေလတက္ကရသကဉ္ဇိကာဒီနိ ပန ဂဏနူပဂါနိ န ဟောန္တိ။ တာနိ ဟိ ဩဒနဂတိကာနိ ဟောန္တိ, နေဝ ဟာပေတုံ, န ဝဍ္ဎေတုံ သက္ကောန္တိ။ ဧဝမေတံ သဗ္ဗမ္ပိ ပက္ခိတ္တံ သစေ ပတ္တဿ မုခဝဋ္ဋိယာ ဟေဋ္ဌိမရာဇိသမံ တိဋ္ဌတိ, သုတ္တေန ဝါ ဟီရေန ဝါ ဆိန္ဒန္တဿ သုတ္တဿ ဝါ ဟီရဿ ဝါ ဟေဋ္ဌိမန္တံ ဖုသတိ, အယံ **ဥက္ကဋ္ဌော** နာမ ပတ္တော။ သစေ တံ ရာဇိံ အတိ

က္ကမ္မ ထူပီကတံ တိဋ္ဌတိ, အယံ **ဥက္ကဋ္ဌောမကော** နာမ ပတ္တော။ သစေ တံ ရာဇိံ န သမ္ပာပုဏာတိ အန္တောဂဓမေဝ ဟောတိ, အယံ **ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌော** နာမ ပတ္တော။

ဥက္ကဋ္ဌတော ဥပဍ္ဍပ္ပမာဏော မဇ္ဈိမော နာမ ပတ္တော။ မဇ္ဈိမတော ဥပဍ္ဍပ္ပမာဏော ဩမကော။ တသ္မာ သစေ မဂဓနာဠိယာ နာဠိကောဒနာဒိသဗ္ဗမ္ပိ ပက္ခိတ္တံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဟေဋ္ဌိမရာဇိသမံ တိဋ္ဌတိ, အယံ **မဇ္ဈိမော** နာမ ပတ္တော။ သစေ တံ ရာဇိံ အတိက္ကမ္မ ထူပီကတံ တိဋ္ဌတိ, အယံ **မဇ္ဈိမောမကော** နာမ ပတ္တော။ သစေ တံ ရာဇိံ န သမ္ပာပုဏာတိ အန္တောဂဓမေဝ ဟောတိ, အယံ **မဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌော** နာမ ပတ္တော။ သစေ မဂဓနာဠိယာ ဥပဍ္ဍနာဠိကောဒနာဒိ သဗ္ဗမ္ပိ ပက္ခိတ္တံ ဟေဋ္ဌိမရာဇိသမံ တိဋ္ဌတိ, အယံ **ဩမကော** နာမ ပတ္တော။ သစေ တံ ရာဇိံ အတိက္ကမ္မ ထူပီကတံ တိဋ္ဌတိ, အယံ **ဩမကောမကော** နာမ ပတ္တော။ သစေ တံ ရာဇိံ န သမ္ပာပုဏာတိ အန္တောဂဓမေဝ ဟောတိ, အယံ **ဩမကုက္ကဋ္ဌော** နာမ ပတ္တော။ ဧဝမေတေ နဝ ပတ္တာ။ တေသု ဒွေ အပတ္တာ ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌော စ ဩမကောမကော စာတိ။ တသ္မာ ဧတေ ဘာဇနပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ, န အဓိဋ္ဌာနူပဂါ န ဝိကပ္ပနူပဂါ။ ဣတရေ ပန သတ္တ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဝါ ဝိကပ္ပေတွာ ဝါ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ။

ပမာဏယုတ္တာနမ္ပိ ဧတေသံ အဓိဋ္ဌာနဝိကပ္ပနူပဂတ္တံ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ – အယောပတ္တော ပဉ္စဟိ ပါကေဟိ, မတ္တိကာပတ္တော ဒွီဟိ ပါကေဟိ ပက္ကော အဓိဋ္ဌာနူပဂေါ။ ဥဘောပိ ယံ မူလံ အာတဗ္ဗံ, တသ္မိံ ဒိန္နေယေဝ။ သစေ ဧကောပိ ပါကော ဦနော ဟောတိ, ကာကဏိကမတ္တမ္ပိ ဝါ မူလံ အဒိန္နံ, န အဓိဋ္ဌာနူပဂေါ။ သစေ ပတ္တသာမိကော ဝဒတိ "ယဒါ တုမှာကံ မူလံ ဘဝိဿတိ, တဒါ ဒဿထ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဘုဉ္ဇထာ"တိ, နေဝ အဓိဋ္ဌာနူပဂေါ ဟောတိ, ပါကဿ ဟိ ဦနတ္တာ ပတ္တသင်္ချံ န ဂစ္ဆတိ, မူလဿ သကလဿ ဝါ ဧကဒေသဿ ဝါ အဒိန္နတ္တာ သကဘာဝံ န ဥပေတိ, အညဿေဝ သန္တကော ဟောတိ, တသ္မာ ပါကေ စ မူလေ စ သုနိဋ္ဌိတေယေဝ အဓိဋ္ဌာနူပဂေါ ဟောတိ။ ယော အဓိဋ္ဌာနူပဂေါ, သွေဝ ဝိကပ္ပနူပဂေါ။ သော ဟတ္ထံ အာဂတောပိ အနာဂတောပိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော ဝိကပ္ပေတဗ္ဗော ဝါ။ ယဒိ ဟိ ပတ္တကာရကော မူလံ လဘိတွာ သယံ ဝါ အာတုကာမော ဟုတွာ "အဟံ ဘန္တေ တုမှာကံ ပတ္တံ ကတွာ အသုကဒိဝသေ နာမ ပစိတွာ ဌပေဿာမီ"တိ ဝဒတိ, ဘိက္ခု စ တေန ပရိစ္ဆိန္နဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဒသာဟံ အတိက္ကာမေတိ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ သစေ ပန ပတ္တကာရကော "အဟံ တုမှာကံ ပတ္တံ ကတွာ ပစိတွာ သာသနံ ပေသေဿာမီ"တိ ဝတွာ တထေဝ ကရောတိ, တေန ပေသိတဘိက္ခု ပန တဿ ဘိက္ခုနော န အာရောစေတိ, အညော ဒိသွာ ဝါ သုတွာ ဝါ "တုမှာကံ, ဘန္တေ, ပတ္တော နိဋ္ဌိတော"တိ အာရောစေတိ, ဧတဿ အာရောစနံ န ပမာဏံ။ ယဒါ ပန တေန ပေသိတောယေဝ အာရောစေတိ, တဿ ဝစနံ သုတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဒသာဟံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ သစေ ပန ပတ္တကာရကော "အဟံ တုမှာကံ ပတ္တံ ကတွာ ပစိတွာ ကဿစိ ဟတ္ထေ ပဟိဏိဿာမီ"တိ ဝတွာ တထေဝ ကရောတိ, ပတ္တံ ဂဟေတွာ အာဂတဘိက္ခု ပန အတ္တနော ပရိဝေဏေ ဌပေတွာ တဿ န အာရောစေတိ, အညော ကောစိ ဘဏတိ "အပိ, ဘန္တေ, အဓုနာ အာဘတော ပတ္တော သုန္ဒရော"တိ။ "ကုဟိံ, အာဝုသော, ပတ္တော"တိ? "ဣတ္ထန္နာမဿ ဟတ္ထေ ပေသိတော"တိ။ ဧတဿပိ ဝစနံ န ပမာဏံ။ ယဒါ ပန သော ဘိက္ခု ပတ္တံ ဒေတိ, လဒ္ဓဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဒသာဟံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ, တသ္မာ ဒသာဟံ အနတိက္ကာမေတွာဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော ဝိကပ္ပေတဗ္ဗော ဝါ။

တတ္ထ ဒွေ ပတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနာ ကာယေန ဝါ အဓိဋ္ဌာတိ, ဝါစာယ ဝါ အဓိဋ္ဌာတိ။ တေသံ ဝသေန အဓိဋ္ဌဟန္တေန "ဣမံ ပတ္တံ ပစ္စုဒ္ဓရာမီ"တိ ဝါ "ဧတံ ပတ္တံ ပစ္စုဒ္ဓရာမီ"တိ ဝါ ဝတွာ ဧဝံ သမ္မုခေ ဝါ ပရမ္မုခေ ဝါ ဌိတံ ပုရာဏပတ္တံ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ အညဿ ဝါ ဒတွာ နဝံ ပတ္တံ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဌိတံ ဟတ္ထေန ပရာမသိတွာ "ဣမံ ပတ္တံ အဓိဋ္ဌာမီ"တိ စိတ္တေန အာဘောဂံ ကတွာ ကာယဝိကာရံ ကရောန္တေန ကာယေန ဝါ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော။ ဝစီဘေဒံ ကတွာ ဝါစာယ ဝါ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော။ တတြ ဒုဝိဓံ အဓိဋ္ဌာနံ – သစေ ဟတ္ထပါသေ ဟောတိ, "ဣမံ ပတ္တံ အဓိဋ္ဌာမီ"တိ ဝါစာ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ, အထ အန္တောဂဗ္ဘေ ဝါ ဥပရိပါသာဒေ ဝါ သာမန္တဝိဟာရေ ဝါ ဟောတိ, ဌပိတဋ္ဌာနံ သလ္လက္ခေတွာ "ဧတံ ပတ္တံ အဓိဋ္ဌာမီ"တိ ဝါစာ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ။ အဓိဋ္ဌဟန္တေန ပန ဧကေန အဓိဋ္ဌာတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, အညဿ သန္တိကေ အဓိဋ္ဌာတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ အညဿ သန္တိကေ အယမာနိသံသော – သစဿ "အဓိဋ္ဌိတော နု ခော မေ, နော"တိ ဝိမတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဣတရော သာရေတွာ ဝိမတိံ ဆိန္ဒိဿတီတိ။ သစေ ကောစိ ဒသ ပတ္တေ လဘိတွာ သဗ္ဗေ အတ္တနာဝ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမော ဟောတိ, န သဗ္ဗေ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ, ဧကံ ပတ္တံ အဓိဋ္ဌာယ ပုနဒိဝသေ တံ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ အညော အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော။ ဧတေနေဝ ဥပါယေန ဝဿသတမ္ပိ ပရိဟရိတုံ သက္ကာ။

ဇဝံ အပ္ပမတ္တဿ သိယာ အဓိဋ္ဌာနဝိဇဟနန္တိ? သိယာ။ သစေ ဟိ သယံ ပတ္တံ အညဿ ဒေတိ, ဝိဗ္ဘမတိ တ, သိက္ခံ တ ပစ္စက္ခာတိ, ကာလံ တ ကရောတိ, လိင်္ဂံ တဿ ပရိဝတ္တတိ, ပစ္စုဒ္ဓရတိ တ, ပတ္တေ တ ဆိဒ္ဒံ ဟောတိ, အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ –

> "ဒိန္နဝိဗ္ဘန္တပစ္စက္ခာ ၊ ကာလကိရိယာကတေန စ။
> လိင်္ဂပစ္စုဒ္ဓရာ စေဝ၊ ဆိဒ္ဒေန ဘဝတိ သတ္တမ"န္တိ။ (ဟရာ. အဌ. ၂.၆၀၈) –

စောရဂဟဏာဝိဿာသဂ္ဂဟေဟိပိ ဝိဇဟတိယေဝ။ ကိတ္တကေန ဆိဒ္ဒေန အဓိဋ္ဌာနံ ဘိဇ္ဇတိ? ယေန ကင်္ဂုသိတ္ထံ နိက္ခမတိ စေဝ ပဝိသတိ စ။ ဣဒဉ္ဟိ သတ္တန္နံ ဓညာနံ လာမကဓညသိတ္ထံ။ တသ္မိံ ဆိဒ္ဒေ အယစုဏ္ဏေန တ အာဏိယာ တ ပဋိပာကတိကေ ကတေ ဒသာဟဗ္ဘန္တရေ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော။ အယံ တာဝေတ္ထ အဓိဋ္ဌာနေ ဝိနိစ္ဆယော။

၄၉. ဝိကပ္ပနေ ပန ဒွေ ဝိကပ္ပနာ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ စေဝ ပရမ္မုခါဝိကပ္ပနာ စ။ ကထံ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ ဟောတိ? ပတ္တာနံ ဧကဗဟုဘာဝံ သန္နိဟိတာသန္နိဟိတဘာဝဉ္စ ဉတွာ "ဣမံ ပတ္တ"န္တိ တ "ဣမေ ပတ္တေ"တိ တ "ဧတံ ပတ္တ"န္တိ တ "ဧတေ ပတ္တေ"တိ တ ဝတွာ "တုယှံ ဝိကပ္ပေမီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, အယမေကာ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ။ ဧတ္တာဝတာ နိဓေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ပန ဝိဿဇ္ဇေတုံ တ အဓိဋ္ဌာတုံ တ န ဝဋ္ဋတိ။ "မယှံ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ တ ဝိဿဇ္ဇေဟိ တ ယထာပစ္စယံ တ ကရောဟီ"တိ ဇဝံ ပန ဝုတ္တေ ပစ္စုဒ္ဓါရော နာမ ဟောတိ, တတော ပဘုတိ ပရိဘောဂာဒယောပိ ဝဋ္ဋန္တိ။

အပရော နယော – တဿေဝ ပတ္တာနံ ဧကဗဟုဘာဝံ သန္နိဟိတာသန္နိဟိတဘာဝဉ္စ ဉတွာ တဿေဝ ဘိက္ခုနော သန္တိကေ "ဣမံ ပတ္တ"န္တိ တ "ဣမေ ပတ္တေ"တိ တ "ဧတံ ပတ္တ"န္တိ တ "ဧတေ ပတ္တေ"တိ တ ဝတွာ ပဉ္စသု သဟဓမ္မိကေသု အညတရဿ အတ္တနာ အဘိရုစိတဿ ယဿ ကဿစိ နာမံ ဂဟေတွာ "တိဿဿ ဘိက္ခုနော ဝိကပ္ပေမီ"တိ တ "တိဿာယ ဘိက္ခုနိယာ, သိက္ခမာနာယ, သာမဏေရဿ, တိဿာယ သာမဏေရိယာ ဝိကပ္ပေမီ"တိ တ ဝတ္တဗ္ဗံ, အယံ အပရာပိ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ။ ဧတ္တာဝတာ နိဓေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပရိဘောဂါဒီသု ပန ဧကမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ တေန ပန ဘိက္ခုနာ တိဿဿ ဘိက္ခုနော သန္တကံ။ပေ။ တိဿာယ သာမဏေရိယာ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ တ ဝိဿဇ္ဇေဟိ တ ယထာပစ္စယံ တ ကရောဟီတိ ဝုတ္တေ ပစ္စုဒ္ဓါရော နာမ ဟောတိ, တတော ပဘုတိ ပရိဘောဂာဒယောပိ ဝဋ္ဋန္တိ။

ကထံ ပရမ္မုခါဝိကပ္ပနာ ဟောတိ? ပတ္တာနံ တထေဝ ဧကဗဟုဘာဝံ သန္နိဟိတာသန္နိဟိတဘာဝဉ္စ ဉတွာ "ဣမံ ပတ္တ"န္တိ တ "ဣမေ ပတ္တေ"တိ တ "ဧတံ ပတ္တ"န္တိ တ "ဧတေ ပတ္တေ"တိ တ ဝတွာ "တုယှံ ဝိကပ္ပနတ္ထာယ ဒမ္မီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေန ဝတ္တဗ္ဗော "ကော တေ မိတ္တော တ သန္ဒိဋ္ဌော တ"တိ ။ တတော ဣတရေန ပုရိမနယေန "တိဿော ဘိက္ခူ"တိ တ။ပေ။ "တိဿာ သာမဏေရီ"တိ တ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပုန တေန ဘိက္ခုနာ "အဟံ တိဿဿ ဘိက္ခုနော ဒမ္မီ"တိ တ။ပေ။ "တိဿာယ သာမဏေရိယာ ဒမ္မီ"တိ တ ဝတ္တဗ္ဗံ, အယံ ပရမ္မုခါဝိကပ္ပနာ။ ဧတ္တာဝတာ နိဓေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပရိဘောဂါဒီသု ပန ဧကမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ တေန ပန ဘိက္ခုနာ ဒုတိယသမ္မုခါဝိကပ္ပနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ "ဣတ္ထန္နာမဿ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ တ ဝိဿဇ္ဇေဟိ တ ယထာပစ္စယံ တ ကရောဟီ"တိ ဝုတ္တေ ပစ္စုဒ္ဓါရော နာမ ဟောတိ, တတော ပဘုတိ ပရိဘောဂာဒယောပိ ဝဋ္ဋန္တိ။ အယံ ဝိကပ္ပနေ နယော။

၅၀. ဇဝံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဝိကပ္ပေတွာ စ ပရိဘုဉ္ဇန္တေန ပတ္တေ ဘိန္နေ ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ? ယဿ ပတ္တေ ရာဇိမုခဝဋ္ဋိတော ဟေဋ္ဌာ ဒွင်္ဂုလပ္ပမာဏာ န ဟောတိ တေန န ကိဉ္စိ ကာတဗ္ဗံ။ ယဿ (ဟရာ. အဌ. ၂.၆၁၂-၃) ပန တာဒိသာ ဧကာပိ ရာဇိ ဟောတိ, တေန တဿာ ရာဇိယာ ဟေဋ္ဌိမပရိယန္တေ ပတ္တဝေဓကေန ဝိဇ္ဈိတွာ ပစိတွာ သုတ္တရဇ္ဇုကမကစိရဇ္ဇုကာဒီဟိ တ တိပုသုတ္တကေန တ ဗန္ဓိတွာ တံ ဗန္ဓနံ အာမိသဿ အလဂ္ဂနတ္ထံ တိပုပဋ္ဋေန တ ကေနစိ တ ဗဒ္ဓသိလေသေန ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗံ။ သော စ ပတ္တော အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။ သုခုမံ တ ဆိဒ္ဒံ ကတွာ ဗန္ဓိတဗ္ဗော။ သုဒ္ဓေဟိ ပန မဓုကသိတ္ထကလာခါသဇ္ဇုရသာဒီဟိ ဗန္ဓိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဖာဏိတံ ဈာပေတွာ ပာသာဏစုဏ္ဏေန ဗန္ဓိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မုခဝဋ္ဋိသမီပေ ပန ပတ္တဝေဓကေန ဝိဇ္ဈိယမာနော ကပာလဿ ဗဟလတ္တာ ဘိဇ္ဇတိ, တသ္မာ ဟေဋ္ဌာ ဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော။ ယဿ ပန ဒွေ ရာဇိယော, ဧကာယေဝ တ စတုရင်္ဂုလာ, တဿ ဒွေ ဗန္ဓနာနိ

အတဗ္ဗာနိ။ ယဿ တိဿော, ကောယေ၀ တ ဆဠင်္ဂုလာ, တဿ တိဏ္ဏိ။ ယဿ စတဿော, ကောယေ၀ တ အဋ္ဌင်္ဂုလာ, တဿ စတ္တာရိ။ ယဿ ပဉ္စ, ကောယေ၀ တ ဒသင်္ဂုလာ, သော ဗဒ္ဓေပိ အဗဒ္ဓေပိ အပတ္တောယေ၀, အညော ဝိညာပေတဗ္ဗော။ သေ တာ၀ မတ္တိကာပတ္တေ ဝိနိစ္ဆယော။

အယောပတ္တေ ပန သစေပိ ပဉ္စ တ အတိရေကာနိ တ ဆိဒ္ဒါနိ ဟောန္တိ, တာနိ စ အယစုဏ္ဏေန တ အာဏိယာ တ လောဟမဏ္ဍလကေန တ ဗဒ္ဓါနိ မဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, သေ့၀၀ ပတ္တော ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော, အညော န ဝိညာပေတဗ္ဗော။ အထ ပန ကေမ္ပိ ဆိဒ္ဒံ မဟန္တံ ဟောတိ, လောဟမဏ္ဍလကေန ဗဒ္ဓမ္ပိ မဋ္ဌံ န ဟောတိ, ပတ္တေ အာမိသံ လဂ္ဂတိ, အကပ္ပိယော ဟောတိ, အယံ အပတ္တော, အညော ဝိညာပေတဗ္ဗော။ ဝိညာပေန္တေန စ သင်္ဃ၀သေန ပတရိတဋ္ဌာနေ ပဉ္စဗန္ဓနေနေ၀ ပတ္တေန အညံ ပတ္တံ ဝိညာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပုဂ္ဂလ၀သေန ပန ပတရိတဋ္ဌာနေ ဦနပဉ္စဗန္ဓနေနာပိ ဝဋ္ဋတိ။ ပတ္တံ လဘိတ့တ ပရိဘုဉ္ဇန္တေန စ ယာဂုရန္ဓနရဇနပစနာဒိနာ အပရိဘောဂေန န ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော, အန္တရာမဂ္ဂေ ပန ဗျာဓိမ့ဟိ ဥပ္ပန္နေ အညသ္မိံ ဘာဇနေ အသတိ မတ္တိကာယ လိမ္ပေ့တ ယာဂုံ တ ပစိတုံ ဥဒကံ တ တာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မဉ္စပီဌဆတ္တနာဂဒန္တကာဒိကေ အဒေသေပိ န နိက္ခိပိတဗ္ဗော။ ပတ္တဿ ဟိ နိက္ခိပနဒေသော "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခ၀ေ, ပတ္တာဓာရက"န္တိအာဒိနာ (စူဠ၀. ၂၅၄) နယေန ခန္ဓကေ ဝုတ္တောယေ၀။

ဣတိ ပါဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

အဓိဋ္ဌာနဝိကပ္ပနဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၉. စီဝရဝိပ္ပဝါသဝိနိစ္ဆယကထာ

၅၁. **စီဝရေနဝိနာဝါသော**တိ တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနေန အဓိဋ္ဌိတာနံ တိဏ္ဏံ စီဝရာနံ အညတရေန ဝိပ္ပဝါသော။ ဧဝံ အဓိဋ္ဌိတေသု ဟိ တီသု စီဝရေသု ဧကေနပိ ဝိနာ ဝသိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဝသန္တဿ သဟ အရုဏုဂ္ဂမနာ စီဝရံ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ, တသ္မာ အရုဏုဂ္ဂမနသမယေ စီဝရံ အဍ္ဎတေယျရတနပ္ပမာဏေ ဟတ္ထပါသေ ကတွာ ဝသိတဗ္ဗံ။ ဂါမနိဝေသနဥဒေါသိတအဋ္ဋမာဠပါသာဒဟမ္မိယနာဝါသတ္ထခေတ္တဓညကရဏအာရာမဝိဟာရရုက္ခမူလအဇ္ဈောကာသေသု ပန အယံ ဝိသေသော (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၄၇၇-၈) – သစေ ဧကဿ ရညော ဂါမဘောဇကဿ ဝါ သန္တကော **ဂါမော** ဟောတိ, ယေန ဧကေနစိ ပါကာရေန ဝါ ဝတိယာ ဝါ ပရိခါယ ဝါ ပရိက္ခိတ္တော စ, ဧဝရူပေ ဂါမေ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ ဂါမဗ္ဘန္တရေ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ယထာရုစိတဋ္ဌာနေ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန အပရိက္ခိတ္တော ဟောတိ, ဧဝရူပေ ဂါမေ ယသ္မိံ ဃရေ စီဝရံ နိက္ခိတ္တံ, တသ္မိံ ဝတ္ထဗ္ဗံ, တဿ ဝါ ဃရဿ ဟတ္ထပါသေ သမန္တာ အဍ္ဎတေယျရတနဗ္ဘန္တရေ ဝသိတဗ္ဗံ။ တံ ပမာဏံ အတိက္ကမိတွာ သစေပိ ဣဒ္ဓိမာ ဘိက္ခု အာကာသေ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတိ, စီဝရံ နိဿဂ္ဂိယမေဝ ဟောတိ။

သစေ နာနာရာဇူနံ ဝါ ဘောဇကာနံ ဝါ ဂါမော ဟောတိ ဝေသာလီကုသိနာရာဒိသဒိသော ပရိက္ခိတ္တော စ, ဧဝရူပေ ဂါမေ ယသ္မိံ ဃရေ စီဝရံ နိက္ခိတ္တံ, တတ္ထ ဝါ ဝတ္ထဗ္ဗံ, တတ္ထ သဒ္ဒသင်္ဃဋ္ဋနေန ဝါ ဇနသမ္ဗာဓေန ဝါ ဝသိတုံ အသက္ကောန္တေန သဘာယေ ဝါ ဝတ္ထဗ္ဗံ နဂရဒွါရမူလေ ဝါ။ တတ္ရာပိ ဝသိတုံ အသက္ကောန္တေန ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဖာသုကဋ္ဌာနေ ဝသိတွာ အန္တောအရုဏေ အာဂမ္မ တေသံယေဝ သဘာယနဂရဒွါရမူလာနံ ဟတ္ထပါသေ ဝသိတဗ္ဗံ။ ဃရဿ ပန စီဝရဿ ဝါ ဟတ္ထပါသေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။

သစေ ဃရေ အဋ္ဌပေတွာ “သဘာယေ ဌပေဿာမီ”တိ သဘာယံ ဂစ္ဆန္တော ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ “ဟန္ဒိမံ စီဝရံ ဌပေဟီ”တိ ဧဝံ နိက္ခေပသုခေ ဟတ္ထပါသဂတေ ကိသ္မိဉ္စိ အာပဏေ စီဝရံ နိက္ခိပတိ, တေန ပုရိမနယေနေဝ သဘာယေ ဝါ ဝတ္ထဗ္ဗံ, ဒွါရမူလေ ဝါ တေသံ ဟတ္ထပါသေ ဝါ ဝသိတဗ္ဗံ။

သစေ နဂရဿ ဗဟူနိပိ ဒွါရာနိ ဟောန္တိ ဗဟူနိ စ သဘာယာနိ, သဗ္ဗတ္ထ ဝသိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယဿာ ပန ဝီထိယာ စီဝရံ ဌပိတံ, ယံ တဿာ သမ္မုခဋ္ဌာနေ သဘာယဉ္စ ဒွါရဉ္စ, တဿ သဘာယဿ စ ဒွါရဿ စ ဟတ္ထပါသေ ဝသိတဗ္ဗံ။ ဧဝဉှိ သတိ သက္ကာ စီဝရဿ ပဝတ္တိံ ဇာနိတုံ။ သဘာယံ ပန ဂစ္ဆန္တေန ယဿ အာပဏိကဿ ဟတ္ထေ နိက္ခိတ္တံ, သစေ သော တံ စီဝရံ အတိဟရိတွာ ဃရေ နိက္ခိပတိ, ဝီထိဟတ္ထပါသော န ရက္ခတိ, ဃရဿ ဟတ္ထပါသေ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ သစေ မဟန္တံ ဃရံ ဟောတိ ဒွေ ဝီထိယော ဖရိတွာ ဌိတံ, ပုရတော ဝါ ပစ္ဆတော ဝါ ဟတ္ထပါသေယေဝ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ သဘာယေ နိက္ခိပိတွာ ပန သဘာယေ ဝါ တဿ သမ္မုခေ နဂရဒွါရမူလေ ဝါ တေသံယေဝ ဟတ္ထပါသေ ဝါ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဂါမော အပရိက္ခိတ္တော ဟောတိ, ယသ္မိံ ဃရေ စီဝရံ နိက္ခိတ္တံ, တသ္မိံ ဃရေ တဿ ဃရဿ ဝါ ဟတ္ထပါသေ ဝတ္ထဗ္ဗံ။

သစေ (ပါရာ. ၄၈၀) ဧကကုလဿ သန္တကံ **နိဝေသနံ** ဟောတိ ပရိက္ခိတ္တဉ္စ နာနာဂဗ္ဘံ နာနာဩဝရကံ, အန္တောနိဝေသနေ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ အန္တောနိဝေသနေ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ သစေ အပရိက္ခိတ္တံ, ယသ္မိံ ဂဗ္ဘေ စီဝရံ နိက္ခိတ္တံ ဟောတိ, တသ္မိံ ဂဗ္ဘေ ဝတ္ထဗ္ဗံ ဂဗ္ဘဿ ဟတ္ထပါသေ ဝါ။ သစေ နာနာကုလဿ နိဝေသနံ ဟောတိ ပရိက္ခိတ္တဉ္စ နာနာဂဗ္ဘံ နာနာဩဝရကံ, ယသ္မိံ ဂဗ္ဘေ စီဝရံ နိက္ခိတ္တံ ဟောတိ, တသ္မိံ ဂဗ္ဘေ ဝတ္ထဗ္ဗံ, သဗ္ဗေသံ သာဓာရဏေ ဃရဒွါရမူလေ ဝါ ဂဗ္ဘဿ ဝါ ဃရဒွါရမူလဿ ဝါ ဟတ္ထပါသေ။ သစေ အပရိက္ခိတ္တံ ဟောတိ, ယသ္မိံ ဂဗ္ဘေ စီဝရံ နိက္ခိတ္တံ, တသ္မိံ ဂဗ္ဘေ ဝတ္ထဗ္ဗံ ဂဗ္ဘဿ ဝါ ဟတ္ထပါသေ။ **ဥဒေါသိတအဋ္ဋမာဠပါသာဒဟမ္မိယေသု**ပိ နိဝေသနေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သစေ ဧကကုလဿ **နာဝါ** ဟောတိ, အန္တောနာဝါယံ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ အန္တောနာဝါယံ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ သစေ နာနာကုလဿ နာဝါ ဟောတိ နာနာဂဗ္ဘာ နာနာဩဝရကာ, ယသ္မိံ ဩဝရကေ စီဝရံ နိက္ခိတ္တံ ဟောတိ, တသ္မိံ ဩဝရကေ ဝတ္ထဗ္ဗံ ဩဝရကဿ ဟတ္ထပါသေ ဝါ။

သစေ ဧကကုလသ္သ **သတ္ထော** ဟောတိ, တသ္မိံ သတ္ထေ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ ပုရတော ဝါ ပစ္ဆတော ဝါ သတ္
တဗ္ဘန္တရာ န ဝိဇဟိတဗ္ဗာ, ပသ္သတော အဗ္ဘန္တရံ န ဝိဇဟိတဗ္ဗံ။ ဧကံ အဗ္ဘန္တရံ အဋ္ဌဝီသတိဟတ္ထံ ဟောတိ။
သစေ နာနာကုလသ္သ သတ္ထော ဟောတိ, သတ္ထေ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ စီဝရသ္သ ဟတ္ထပါသေ ဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ သ
တ္ထော ဂစ္ဆန္တော ဂါမံ ဝါ နဒိံ ဝါ ပရိယာဒိယိတွာ တိဋ္ဌတိ, အန္တောပဝိဋ္ဌေန သဒ္ဓိံ ဧကာဗဒ္ဓော ဟုတွာ ဩရဋ္ဌ
ပါရဋ္ဌ ဖရိတွာ ဌိတော ဟောတိ, သတ္ထပရိဟာရော လဗ္ဘတိ။ အထ ဂါမေ ဝါ နဒိယာ ဝါ ပရိယာပန္နော ဟောတိ, ဂါမ
ပရိဟာရော စေဝ နဒီပရိဟာရော စ လဗ္ဘတိ။ သစေ ဝိဟာရသီမံ အတိက္ကမိတွာ တိဋ္ဌတိ, အန္တောသီမာယ စ စီဝရံ
ဟောတိ, ဝိဟာရံ ဂန္တွာ ဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ ဗဟိသီမာယ စီဝရံ ဟောတိ, သတ္ထသမီပေယေဝ ဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ ဂစ္ဆန္
တော သတ္ထော သကဋေ ဝါ ဘဂ္ဂေ ဧကေ ဝါ နဋ္ဌေ အန္တရာ ဆိဇ္ဇတိ, ယသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ စီဝရံ နိက္ခိတ္တံ, တ
တ္ထ ဝသိတဗ္ဗံ။

သစေ ဧကကုလသ္သ **ခေတ္တံ** ဟောတိ ပရိက္ခိတ္တဉ္စ, အန္တောခေတ္တေ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ အန္တောခေတ္
တေ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ သစေ အပရိက္ခိတ္တံ ဟောတိ, စီဝရသ္သ ဟတ္ထပါသေ ဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ နာနာကုလသ္သ ခေတ္တံ
ဟောတိ ပရိက္ခိတ္တဉ္စ, အန္တောခေတ္တေ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ ဒွါရမူလေ ဝတ္ထဗ္ဗံ ဒွါရမူလသ္သ ဟတ္ထပါသေ
ဝါ။ သစေ အပရိက္ခိတ္တံ ဟောတိ, စီဝရသ္သ ဟတ္ထပါသေ ဝသိတဗ္ဗံ။

သစေ ဧကကုလသ္သ **ဓညကရဏံ** ဟောတိ ပရိက္ခိတ္တဉ္စ, အန္တောဓညကရဏေ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ အန္တောဓ
ညကရဏေ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ သစေ အပရိက္ခိတ္တံ ဟောတိ, စီဝရသ္သ ဟတ္ထပါသေ ဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ နာနာကုလသ္သ ဓည
ကရဏံ ဟောတိ ပရိက္ခိတ္တဉ္စ, အန္တောဓညကရဏေ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ ဒွါရမူလေ ဝါ ဝတ္ထဗ္ဗံ ဒွါရမူလသ္သ ဝါ
ဟတ္ထပါသေ။ သစေ အပရိက္ခိတ္တံ ဟောတိ, စီဝရသ္သ ဟတ္ထပါသေ ဝသိတဗ္ဗံ။ **ပုပ္ဖာရာမဖလာရာမေသု** ပိ ခေတ္
တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သစေ ဧကကုလသ္သ **ဝိဟာရော** ဟောတိ ပရိက္ခိတ္တော စ, အန္တောဝိဟာရေ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ အန္တောဝိဟာ
ရေ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ သစေ အပရိက္ခိတ္တော ဟောတိ, ယသ္မိံ ဝိဟာရေ စီဝရံ နိက္ခိတ္တံ, တသ္မိံ ဝတ္ထဗ္ဗံ တသ္သ ဝိဟာရ
သ္သ ဝါ ဟတ္ထပါသေ။

သစေ ဧကကုလသ္သ **ရုက္ခမူလံ** ဟောတိ, ယံ မဇ္ဈန္ဟိကေ ကာလေ သမန္တာ ဆာယာ ဖရတိ, အန္တောဆာယာယ စီ
ဝရံ နိက္ခိပိတွာ အန္တောဆာယာယ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ဝိရဠသာခသ္သ ပန ရုက္ခသ္သ အာတပေန ဖုဋ္ဌောကာသေ ဌပိတံ နိသ္
သဂ္ဂိယမေဝ ဟောတိ, တသ္မာ တာဒိသသ္သ ရုက္ခသ္သ သာခစ္ဆာယာယ ဝါ ခန္ဓစ္ဆာယာယ ဝါ ဌပေတဗ္ဗံ။ သစေ
သာခာယ ဝါ ဝိဋပေ ဝါ ဌပေတိ, ဥပရိ အညသာခစ္ဆာယာယ ဖုဋ္ဌောကာသေယေဝ ဌပေတဗ္ဗံ။ ခုဇ္ဇရုက္ခသ္သ ဆာယာ
ဒူရံ ဂစ္ဆတိ, ဆာယာယ ဂတဋ္ဌာနေ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ သစေ နာနာကုလသ္သ ရုက္ခမူလံ ဟောတိ, စီဝရသ္သ ဟတ္ထ
ပါသေ ဝသိတဗ္ဗံ။

အဇ္ဈောကာသေ ပန အဂါမကေ အရညေ စီဝရံ ဌပေတွာ တသ္သ သမန္တာ သတ္တဗ္ဘန္တရေ ဝသိတဗ္ဗံ။ အဂါ
မကံ နာမ အရညံ ဝိဉ္ဈာဋဝီအာဒီသု ဝါ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ ဝါ မစ္ဆဗန္ဓာနံ အဂမနပထေ ဒီပကေသု လဗ္ဘတိ။ တာဒိသေ အရ
ညေ မဇ္ဈေ ဌိတသ္သ သမန္တာ သတ္တဗ္ဘန္တရပရိစ္ဆေဒေ, ဝိနိဗ္ဗေဓေန စုဒ္ဒသ ဟောန္တိ။ မဇ္ဈေ နိသိန္နော ပုရတ္
ထိမာယ ဝါ ပစ္ဆိမာယ ဝါ ဒိသာယ ပရိယန္တေ ဌပိတစီဝရံ ရက္ခတိ။ သစေ ပန အရုဏုဂ္ဂမနသမယေ ကေသဂ္ဂမတ္တမ္
ပိ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ဂစ္ဆတိ, ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ စီဝရံ နိသ္သဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ ဧသ နယော ဣတရသ္မိံ။ နိသ္သဂ္ဂိယံ ပန စီ
ဝရံ အနိသ္သဇ္ဇိတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တော ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။

၅၂. သစေ ပဓာနိကော ဘိက္ခု သဗ္ဗရတ္တိံ ပဓာနမနုယုဉ္ဇိတွာ ပစ္စူသသမယေ “နဟာယိသ္သာမိ”တိ တီဏိ စီဝရာနိ
တီရေ ဌပေတွာ နဒိံ ဩတရတိ, နဟာယန္တသ္သေဝ စသ္သ အရုဏံ ဥဋ္ဌဟတိ, ကိံ ကာတဗ္ဗံ? သော ဟိ ယဒိ ဥတ္တရိတွာ
ဝါ စီဝရံ နိဝါသေတိ, နိသ္သဂ္ဂိယံ စီဝရံ, အနိသ္သဇ္ဇိတွာ ပရိဘုဉ္ဇနပစ္စယာ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။ အထ နဂ္ဂေါ ဂစ္ဆ
တိ, ဧဝမ္ပိ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတီတိ? နာပဇ္ဇတိ။ သော ဟိ ယာဝ အညံ ဘိက္ခုံ ဒိသွာ ဝိနယကမ္မံ န ကရောတိ, တာဝ တေ
သံ စီဝရာနံ အပရိဘောဂရဟတ္တာ နဋ္ဌစီဝရဋ္ဌာနေ ဌိတော ဟောတိ, နဋ္ဌစီဝရသ္သ စ အကပ္ပိယံ နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ

ကေံ နိတသေတ္တ ဒ္ဝေ ဟတ္ထေန ဂဟေတ္တ ဝိဟာရံ ဂန္တ္တ ဝိနယကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ ဒူရေ ဝိဟာရော ဟောတိ, အန္တရာမဂ္ဂေ မနုဿာ သဥ္စရန္တိ, ကေံ နိတသေတ္တ ကေံ ဟာရုပိတ္တ ကေံ အံသကူဋ္ဌေ ဌပေတ္တ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ ဝိဟာရေ သဘာဂံ ဘိက္ခုံ န ပဿတိ, ဘိက္ခာစာရံ ဂတာ ဟောန္တိ, သင္ဃာဋိံ ဗဟိကမေ ဌပေတ္တ သန္တရုတ္တရေန အာသနသာလံ ဂန္တ္တ ဝိနယကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ ဗဟိကမေ စောရဘယံ ဟောတိ, ဟာရုပိတ္တ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ အာသနသာလာ သမ္ဗာဓာ ဟောတိ, ဇနာကိဏ္ဏာ န သက္ကာ ကေမန္တေ စီဝရံ အပနေတ္တ ဝိနယကမ္မံ ကာတုံ, ကေံ ဘိက္ခုံ အာအာယ ဗဟိကမံ ဂန္တ္တ ဝိနယကမ္မံ ကတ္တ စီဝရာနိ ပရိဘုဥ္ဇိတဗ္ဗာနိ။

သစေ ထေရာ ဘိက္ခူ ဒဟရာနံ ဟတ္ထေ ပတ္တစီဝရံ ဒတ္တ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တာ ပစ္ဆိမယာမေ သယိတုကာမာ ဟောန္တိ, အတ္တနော အတ္တနော စီဝရံ ဟတ္ထပာသေ ကတ္တဝ သယိတဗ္ဗံ။ သစေ ဂစ္ဆန္တာနံယေဝ အသမ္ပတ္တေသု ဒဟရေသု အရုဏံ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ, စီဝရံ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ, နိဿယော ပန န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ ဒဟရာနမ္ပိ ပုရတော ဂစ္ဆန္တာနံ ထေရေသု အသမ္ပတ္တေသု ဧသေဝ နယော။ မဂ္ဂံ ဝိရဇ္ဈိတ္တ အရညေ အညမညံ အပဿန္တေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပန ဒဟရာ "မယံ, ဘန္တေ, မုဟုတ္တံ သယိတ္တ အသုကသ္မိံ နာမ ဩကာသေ တုမှေ ဟ သမ္ပာပုဏိဿာမာ"တိ ဝတ္တ ယာဝ အရုဏုဂ္ဂမနာ သယန္တိ, စီဝရဥ္စ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ, နိဿယော စ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ ဒဟရေ ဥယ္ယောဇေတ္တ ထေရေသု သယန္တေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဒ္ဝေဓာပထံ ဒိသ္တ ထေရာ "အယံ မဂ္ဂေါ", ဒဟရာ "အယံ မဂ္ဂေါ"တိ ဝတ္တ အညမညဿ ဝစနံ အဂ္ဂဟေတ္တ ဂတာ, သဟ အရုဏဿ ဥဂ္ဂမနာ စီဝရာနိ စ နိဿဂ္ဂိယာနိ ဟောန္တိ, နိဿယော စ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ သစေ ဒဟရာ မဂ္ဂတော ဩက္ကမ္မ "အန္တောအရုဏေယေဝ နိဝတ္တိဿာမာ"တိ ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ ကမံ ပဝိသိတ္တ အာဂစ္ဆန္တိ, အသမ္ပတ္တာနံယေဝ စ နေသံ အရုဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ, စီဝရာနိ နိဿဂ္ဂိယာနိ ဟောန္တိ, နိဿယော ပန န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ သစေ ပန ခေနုဘယေန တ သုနခဘယေန တ မုဟုတ္တံ ဌတ္တ "ဂမိဿာမာ"တိ ဌတ္တ တ နိသီဒိတ္တ တ ဂစ္ဆန္တိ, အန္တရာ အရုဏေ ဥဂ္ဂတေ စီဝရာနိ စ နိဿဂ္ဂိယာနိ ဟောန္တိ, နိဿယော စ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။

သစေ "အန္တောအရုဏေယေဝ အာဂမိဿာမာ"တိ အန္တောသီမာယံ ကမံ ပဝိဋ္ဌာနံ အန္တရာ အရုဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ, နေဝ စီဝရာနိ နိဿဂ္ဂိယာနိ ဟောန္တိ, န နိဿယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ သစေ ပန "ဝိဘာယတု တာတ"တိ နိသီဒန္တိ, အရုဏေ ဥဂ္ဂတေ န စီဝရာနိ နိဿဂ္ဂိယာနိ ဟောန္တိ, နိဿယော ပန ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ သစေ ယေပိ "အန္တောအရုဏေယေဝ အာဂမိဿာမာ"တိ သာမန္တဝိဟာရံ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ သဥဿာဟာ ဂစ္ဆန္တိ, အန္တရာမဂ္ဂေယေဝ စ နေသံ အရုဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ, စီဝရာနိ နိဿဂ္ဂိယာနိ ဟောန္တိ, နိဿယော ပန န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ သစေ ဓမ္မကရဝေန "ယာဝပရိယောသာနံ သုတ္တဝ ဂမိဿာမာ"တိ နိသီဒန္တိ, သဟ အရုဏဿ ဥဂ္ဂမနာ စီဝရာနိပိ နိဿဂ္ဂိယာနိ ဟောန္တိ, နိဿယော စ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ ထေရေန ဒဟရံ စီဝရဓောဝနတ္ထာယ ကမကံ ပေသေန္တေန အတ္တနော စီဝရံ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္တဝ အတဗ္ဗံ, ဒဟရဿပိ စီဝရံ ပစ္စုဒ္ဓရာပေတ္တဝ ဌပေတဗ္ဗံ။ သစေ အသတိယာ ဂစ္ဆတိ, အတ္တနော စီဝရံ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္တ ဒဟရဿ စီဝရံ ဝိဿာသေန ဂဟေတ္တ ဌပေတဗ္ဗံ။ သစေ ထေရော န သရတိ, ဒဟရော ဝ သရတိ, ဒဟရေန အတ္တနော စီဝရံ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္တ ထေရဿ စီဝရံ ဝိဿာသေန ဂဟေတ္တ ဂန္တ္တ ဝတ္တဗ္ဗံ "ဘန္တေ, တုမှာကံ စီဝရံ အဓိဋ္ဌဟိတ္တ ပရိဘုဥ္ဇထာ"တိ။ အတ္တနောပိ စီဝရံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ကေဿ သတိယာပိ အာပတ္တိမောက္ခော ဟောတိ။

ဣတိ ဟဋ္ဌိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

စီဝရဝိပ္ပဝါသဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၁၀. ဘဏ္ဍပဋိသာမနဝိနိစ္ဆယကထာ

၅၃. ဘဏ္ဍဿ **ပဋိသာမနန္တိ** ပရေသံ ဘဏ္ဍဿ ဂေါပနံ။ ပရေသဉှိ (ပါစိ. အဋ္ဌ. ၅၀၆) ကပ္ပိယဝတ္ထု ဝါ အကပ္ပိယဝတ္ထု ဝါ, အန္တမသော မာတု ကဏ္ဏပိဠန္ဓနံ ကာလပဏ္ဏမ္ပိ ဂိဟိသန္တကံ ဘဏ္ဍာဂါရိကသီသေန ပဋိသာမေန္တဿ ပါစိတ္တိယံ။ သစေ ပန မာတာပိတူနံ သန္တကံ အဝဿံ ပဋိသာမေတဗ္ဗံ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဟောတိ, အတ္တနော အတ္ထာယ ဂဟေတွာ ပဋိသာမေတဗ္ဗံ။ ‘‘ဣဒံ ပဋိသာမေတွာ ဒေဟီ’’တိ ပန ဝုတ္တေ ‘‘န ဝဋ္ဋတီ’’တိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သစေ ‘‘ပဋိသာမေဟီ’’တိ ပါတေတွာ ဂစ္ဆန္တိ, ပလိဗောဓော နာမ ဟောတိ, ပဋိသာမေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဝိဟာရေ ကမ္မံ ကရောန္တာ ဝဍ္ဎကီအာဒယော ဝါ ရာဇဝလ္လဘာ ဝါ ‘‘အတ္တနော ဥပကရဏဘဏ္ဍံ ဝါ သယနဘဏ္ဍံ ဝါ ပဋိသာမေတွာ ဒေထာ’’တိ ဝဒန္တိ, ဆန္ဒေနပိ ဘယေနပိ န ကာတဗ္ဗမေဝ, ဂုတ္တဋ္ဌာနံ ပန ဒဿေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဗလက္ကာရေန ပါတေတွာ ဂတေသု စ ပဋိသာမေတုံ။

သစေ (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၁.၁၁၁) အတ္တနော ဟတ္ထေ ပဋိသာမနတ္ထာယ ဌပိတံ ဘဏ္ဍံ သာမိကေန ‘‘ဒေဟိ မေ ဘဏ္ဍ’’န္တိ ယာစိတော အဒါတုကာမော ‘‘နာဟံ ဂဏှာမီ’’တိ ဘဏတိ, သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေပိ အဒိန္နာဒာနဿ ပယောဂတ္တာ ဒုက္ကဋံ။ ‘‘ကိံ တုမှေ ဘဏထ, နေဝိဒံ မယှံ အနုရူပံ, န တုမှာက’’န္တိအာဒီနိ ဝဒန္တဿပိ ဒုက္ကဋမေဝ။ ‘‘ရဟော မယာ ဧတဿ ဟတ္ထေ ဌပိတံ, န အညော ကောစိ ဇာနာတိ, ဒဿတိ နု ခေါ မေ, နော’’တိ သာမိကော ဝိမတိံ ဥပ္ပါဒေတိ, ဘိက္ခုဿ ထုလ္လစ္စယံ။ တဿ ဖရုသာဒိဘာဝံ ဒိသွာ သာမိကော ‘‘န မယှံ ဒဿတီ’’တိ ဓုရံ နိက္ခိပတိ, တတ္ထ သစာယံ ဘိက္ခု ‘‘ကိလမေတွာ နံ ဒဿာမီ’’တိ အဒါနေ သဥဿာဟော, ရက္ခတိ တာဝ။ သစေပိ သော အဒါနေ နိရုဿာဟော, ဘဏ္ဍသာမိကော ပန ဂဟဏေ သဥဿာဟော, ရက္ခတိယေဝ။ ယဒိ ပန တသ္မိံ အဒါနေ နိရုဿာဟော ဘဏ္ဍသာမိကော ‘‘န မယှံ ဒဿတီ’’တိ ဓုရံ နိက္ခိပတိ, ဧဝံ ဥဘိန္နံ ဓုရနိက္ခေပေန ဘိက္ခုနော ပါရာဇိကံ။ ယဒိပိ မုခေန ‘‘ဒဿာမီ’’တိ ဝဒတိ, စိတ္တေန ပန အဒါတုကာမော, ဧဝမ္ပိ သာမိကဿ ဓုရနိက္ခေပေ ပါရာဇိကံ။ တံ ပန သင်္ဂေါပနတ္ထာယ အတ္တနော ဟတ္ထေ ပရေဟိ ဌပိတံ ဘဏ္ဍံ အဂုတ္တဒေသတော ဌာနာ စာဝေတွာ ဂုတ္တဋ္ဌာနေ ဌပနတ္ထာယ ဟရတော အနာပတ္တိ။ ထေယျစိတ္တေနပိ ဌာနာ စာဝေန္တဿ အဝဟာရော နတ္ထိ။ ကသ္မာ? အတ္တနော ဟတ္ထေ နိက္ခိတ္တတ္တာ, ဘဏ္ဍဒေယျံ ပန ဟောတိ။ ထေယျစိတ္တေန ပရိဘုဉ္ဇတောပိ ဧသေဝ နယော။

၅၄. ပဉ္စန္နံ သဟဓမ္မိကာနံ သန္တကံ ပန ယံ ကိဉ္စိ ပရိက္ခာရံ ပဋိသာမေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ အာဂန္တုကော ဘိက္ခု အာဝါသိကာနံ စီဝရကမ္မံ ကရောန္တာနံ သမီပေ ပတ္တစီဝရံ ဌပေတွာ ‘‘ဧတေ သင်္ဂေါပေဿန္တီ’’တိ မညမာနော နဟာယိတုံ ဝါ အညတ္ထ ဝါ ဂစ္ဆတိ, သစေ တံ အာဝါသိကာ သင်္ဂေါပေန္တိ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ, နဋ္ဌေ ဂီဝါ န ဟောတိ။ သစေပိ သော ‘‘ဣဒံ, ဘန္တေ, ဌပေထာ’’တိ ဝတွာ ဂစ္ဆတိ, ဣတရေ စ ကိစ္စပသုတတ္တာ န ဇာနန္တိ, ဧသေဝ နယော။ အထာပိ တေ ‘‘ဣဒံ, ဘန္တေ, ဌပေထာ’’တိ ဝုတ္တာ ‘‘မယံ ဗျာဝဋာ’’တိ ပဋိက္ခိပန္တိ, ဣတရော စ ‘‘အဝဿံ ဌပေဿန္တီ’’တိ အနာဒိယိတွာ ဂစ္ဆတိ, ဧသေဝ နယော။ သစေ ပန တေ တေန ယာစိတာ ဝါ အယာစိတာ ဝါ ‘‘မယံ ဌပေဿာမ, တွံ ဂစ္ဆာ’’တိ ဝဒန္တိ, တံ သင်္ဂေါပိတဗ္ဗံ။ နော စေ သင်္ဂေါပေန္တိ, နဋ္ဌေ ဂီဝါ။ ကသ္မာ? သမ္ပဋိစ္ဆိတတ္တာ။

ယော ဘိက္ခု ဘဏ္ဍာဂါရိကော ဟုတွာ ပစ္စူသသမယေ ဧဝ ဘိက္ခူနံ ပတ္တစီဝရာနိ ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ ဩရောပေတွာ ဒွါရံ အပိဒဟိတွာ တေသမ္ပိ အနာရောစေတွာဝ ဒူရေ ဘိက္ခာစာရံ ဂစ္ဆတိ, တာနိ စေ စောရာ ဟရန္တိ, တဿေဝ ဂီဝါ။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ‘‘ဩရောပေထ, ဘန္တေ, ပတ္တစီဝရာနိ, ကာလော သလာကဂ္ဂဟဏဿာ’’တိ ဝုတ္တော ‘‘သမာဂတတ္ထာ’’တိ ပုစ္ဆိတွာ ‘‘အာမ သမာဂတမှာ’’တိ ဝုတ္တေ ပတ္တစီဝရာနိ နီဟရိတွာ နိက္ခိပိတွာ ဘဏ္ဍာဂါရဒွါရံ ဗန္ဓိတွာ ‘‘တုမှေ ပတ္တစီဝရာနိ ဂဟေတွာ ဟေဋ္ဌာပါသာဒဒွါရံ ပဋိဇဂ္ဂိတွာ ဂစ္ဆေယျာထာ’’တိ ဝတွာ ဂစ္ဆတိ။ တတြ စေကော အလသဇာတိကော ဘိက္ခု ဘိက္ခူသု ဂတေသု ပစ္ဆာ အက္ခီနိ ပုဉ္ဆန္တော ဥဋ္ဌဟိတွာ ဥဒကဋ္ဌာနံ မုခဓောဝနတ္ထံ ဂစ္ဆတိ, တံ ခဏံ ဒိသွာ စောရာ တဿ ပတ္တစီဝရံ ဟရန္တိ, သုဟဋံ, ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ ဂီဝါ န ဟောတိ။

သစေပိ ကောစိ ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ အနာရောစေတွာဝ ဘဏ္ဍာဂါရေ အတ္တနော ပရိက္ခာရံ ဌပေတိ, တသ္မိမ္ပိ နဋ္ဌေ ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ ဂီဝါ န ဟောတိ။ သစေ ပန ဘဏ္ဍာဂါရိကော တံ ဒိသွာ “အဋ္ဌာနေ ဌပိတ”န္တိ ဂဟေတွာ ဌပေတိ, နဋ္ဌေ တဿေဝ ဂီဝါ။ သစေပိ ဌပိတဘိက္ခုနာ “မယှံ, ဘန္တေ, ဤဒိသော နာမ ပရိက္ခာရော ဌပိတော, ဥပဓာရေယျာထာ”တိ ဝုတ္တော “သာဓူ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆတိ, ဒုန္နိက္ခိတ္တံ ဝါ မညမာနော အညသ္မိံ ဌာနေ ဌပေတိ, နဋ္ဌေ တဿေဝ ဂီဝါ။ “နာဟံ ဇာနာမီ”တိ ပဋိက္ခိပန္တဿ ပန နတ္ထိ ဂီဝါ။ ယောပိ တဿ ပဿန္တဿေဝ ဌပေတိ, ဘဏ္ဍာဂါရိကဉ္စ န သမ္ပဋိစ္ဆာပေတိ, နဋ္ဌံ သုနဋ္ဌမေဝ။ သစေ ပန နံ ဘဏ္ဍာဂါရိကော အညတြ ဌပေတိ, နဋ္ဌေ ဂီဝါ ။ သစေ ဘဏ္ဍာဂါရံ သုဂုတ္တံ, သဗ္ဗော သင်္ဃဿ စေတိယဿ စ ပရိက္ခာရော တတ္ထေဝ ဌပီယတိ, ဘဏ္ဍာဂါရိကော စ ဗာလော အဗျတ္တော ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ ဓမ္မကထံ ဝါ သောတုံ အညံ ဝါ ကိဉ္စိ ကာတုံ ကတ္ထစိ ဂစ္ဆတိ, တံ ခဏံ ဒိသွာ ယတ္တကံ စောရာ ဟရန္တိ, သဗ္ဗံ တဿ ဂီဝါ။ ဘဏ္ဍာဂါရတော နိက္ခမိတွာ ဗဟိ စင်္ကမန္တဿ ဝါ ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ သရီရံ ဥတုံ ဂါဟာပေန္တဿ ဝါ တတ္ထေဝ သမဏဓမ္မာနုယောဂေန နိသီဒန္တဿ ဝါ တတ္ထေဝ နိသီဒိတွာ ဝါ ကေနစိ ကမ္မေန ဗျာဝဋဿ ဝါ ဥစ္စာရပဿာဝပီဠိတဿပိ သတော တတ္ထေဝ ဥပစာရေ ဝိဇ္ဇမာနေ ဗဟိ ဂစ္ဆတော ဝါ အညေန ဝါ ကေနစိ အာကာရေန ပမတ္တဿ သတော ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ ဝါ ဝိဝဋမေဝ ပဝိသိတွာ ဝါ သန္ဓိံ ဆိန္ဒိတွာ ဝါ ယတ္တကံ တဿ ပမာဒပစ္စယာ စောရာ ဟရန္တိ, သဗ္ဗံ တဿေဝ ဂီဝါ။ “ဥဏှသမယေ ပန ဝါတပါနံ ဝိဝရိတွာ နိပဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ ဝဒန္တိ။ ဥစ္စာရပီဠိတဿ ပန တသ္မိံ ဥပစာရေ အသတိ အညတ္ထ ဂစ္ဆန္တဿ ဂိလာနပက္ခေ ဌိတတ္တာ အဝိသယော, တသ္မာ ဂီဝါ န ဟောတိ။

၅၅. ယော ပန အန္တော ဥဏှပီဠိတော ဒွါရံ သုဂုတ္တံ ကတွာ ဗဟိ နိက္ခမတိ, စောရာ တံ ဂဟေတွာ “ဒွါရံ ဝိဝရာ”တိ ဝဒန္တိ, ယာဝတတိယံ န ဝိဝရိတဗ္ဗံ။ ယဒိ ပန တေ စောရာ “သစေ န ဝိဝရသိ, တဉ္စ မာရေဿာမ, ဒွါရဉ္စ ဘိန္ဒိတွာ ပရိက္ခာရံ ဟရိဿာမာ”တိ ဖရသုအာဒီနိ ဥက္ခိပန္တိ, “မယိ စ မတေ သင်္ဃဿ စ သေနာသနေ ဝိနဋ္ဌေ ဂုဏော နတ္ထီ”တိ ဝိဝရိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဣဓာပိ “အဝိသယတ္တာ ဂီဝါ နတ္ထီ”တိ ဝဒန္တိ။ သစေ ကောစိ အာဂန္တုကော ကုဉ္စိကံ ဝါ ဒေတိ, ဒွါရံ ဝါ ဝိဝရတိ, ယတ္တကံ စောရာ ဟရန္တိ, သဗ္ဗံ တဿ ဂီဝါ။ သင်္ဃေန ဘဏ္ဍာဂါရံ ဂုတ္တတ္ထာယ သူစိယန္တကဉ္စ ကုဉ္စိကမုဒ္ဒိကာ စ ယောဇေတွာ ဒိန္နာ ဟောတိ, ဘဏ္ဍာဂါရိကော ဃဋိကမတ္တံ ဒတွာ နိပဇ္ဇတိ, စောရာ ဝိဝရိတွာ ပရိက္ခာရံ ဟရန္တိ, တဿေဝ ဂီဝါ။ သူစိယန္တကဉ္စ ကုဉ္စိကမုဒ္ဒိကဉ္စ ယောဇေတွာ နိပန္နံ ပနေတံ သစေ စောရာ အာဂန္တွာ “ဒွါရံ ဝိဝရာဟီ”တိ ဝဒန္တိ, တတ္ထ ပုရိမနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သုဂုတ္တံ ကတွာ နိပန္နေ ပန သစေ ဘိတ္တိံ ဝါ ဆဒနံ ဝါ ဘိန္ဒိတွာ ဥမင်္ဂေန ဝါ ပဝိသိတွာ ဟရန္တိ, န တဿ ဂီဝါ။

သစေ ဘဏ္ဍာဂါရေ အညေပိ ထေရာ ဝသန္တိ, ဝိဝဋေ ဒွါရေ အတ္တနော အတ္တနော ပရိက္ခာရံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တိ, ဘဏ္ဍာဂါရိကော တေသု ဂတေသု ဒွါရံ န ဇဂ္ဂတိ, သစေ တတ္ထ ကိဉ္စိ အဝဟရီယတိ, ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ ဣဿရဝတာယ ဘဏ္ဍာဂါရိကဿေဝ ဂီဝါ, ထေရေဟိ ပန သဟာယေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ။ အယဉှိ သာမီစိ။ ယဒိ ဘဏ္ဍာဂါရိကော “တုမှေ ဗဟိ ဌတွာ တုမှာကံ ပရိက္ခာရံ ဂဏှထ , မာ ပဝိသိတ္ထာ”တိ ဝဒတိ, တေသဉ္စ ဧကော လောလမဟာထေရော သာမဏေရေဟိ စေဝ ဥပဋ္ဌာကေဟိ စ သဒ္ဓိံ ဘဏ္ဍာဂါရံ ပဝိသိတွာ နိသီဒတိ စေဝ နိပဇ္ဇတိ စ, ယတ္တကံ ဘဏ္ဍံ နဿတိ, သဗ္ဗံ တဿ ဂီဝါ, ဘဏ္ဍာဂါရိကေန ပန အဝသေသထေရေဟိ စ သဟာယေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ။ အထ ဘဏ္ဍာဂါရိကောဝ လောလသာမဏေရေ စ ဥပဋ္ဌာကေ စ ဂဟေတွာ ဘဏ္ဍာဂါရေ နိသီဒတိ စေဝ နိပဇ္ဇတိ စ, ယတ္တကံ နဿတိ, သဗ္ဗံ တဿေဝ ဂီဝါ။ တသ္မာ ဘဏ္ဍာဂါရိကေနေဝ တတ္ထ ဝသိတဗ္ဗံ, အဝသေသေဟိ အပ္ပေဝ ရုက္ခမူလေ ဝသိတဗ္ဗံ, န စ ဘဏ္ဍာဂါရေတိ။

၅၆. ယေ ပန အတ္တနော အတ္တနော သဘာဂဘိက္ခူနံ ဝသနဂဗ္ဘေသု ပရိက္ခာရံ ဌပေန္တိ, ပရိက္ခာရေ နဋ္ဌေ ယေဟိ ဌပိတော, တေသံယေဝ ဂီဝါ, ဣတရေဟိ ပန သဟာယေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ။ ယဒိ ပန သင်္ဃော ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ ဝိဟာရေယေဝ ယာဂုဘတ္တံ ဒါပေတိ, သော စ ဘိက္ခာစာရတ္ထာယ ဂါမံ ဂစ္ဆတိ, နဋ္ဌံ တဿေဝ ဂီဝါ။ ဘိက္ခာစာရံ ပဝိသန္တေဟိ အတိရေကစီဝရံ ရက္ခဏတ္ထာယ ဌပိတဝိဟာရဝါရိကဿပိ ယာဂုဘတ္တံ ဝါ နိဝါပံ ဝါ လဘမာနဿေဝ ဘိက္ခာစာရံ ဂစ္ဆတော ယံ တတ္ထ နဿတိ, သဗ္ဗံ ဂီဝါ။ န ကေဝလဉ္စ ဧတ္တကမေဝ, ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ ဝိယ ယံ တဿ ပမာဒပစ္စယာ နဿတိ, သဗ္ဗံ ဂီဝါ။

သစေ ဝိဟာရော မဟာ ဟောတိ, အညံ ပဒေသံ ရက္ခိတုံ ဂစ္ဆန္တဿ အညသ္မိံ ပဒေသေ နိက္ခိတ္တံ ဟရန္တိ, အဝိသယတ္တာ ဂီဝါ န ဟောတိ။ ဤဒိသေ ပန ဝိဟာရေ ဝေမဇ္ဈေ သဗ္ဗေသံ ဩသရဏဋ္ဌာနေ ပရိက္ခာရေ ဌပေတွာ နိသီဒိတဗ္ဗံ, ဝိဟာရဝါရိကာ ဝါ ဒွေ ဝါ တယော ဌပေတဗ္ဗာ။ သစေ တေသမ္ပိ အပ္ပမတ္တာနံ ဣတော စိတော စ ရက္ခတံယေဝ ကိဉ္စိ နဿတိ, ဂီဝါ န ဟောတိ။ ဝိဟာရဝါရိကေ ဗန္ဓိတွာ ဟရိတဘဏ္ဍမ္ပိ စောရာနံ ပဋိပထံ ဂတေသု အညေန မဂ္ဂေန ဟရိတဘဏ္ဍမ္ပိ န တေသံ ဂီဝါ။ သစေ ဝိဟာရဝါရိကာနံ ဝိဟာရေ အာဝသထ္ ယာဂုဘတ္တံ ဝါ နိဝါပေါ ဝါ န ဟောတိ, တေဟိ ပတ္တဗ္ဗလာဘတော အတိရေကာ ဒွေ ဝါ တိဿော ယာဂုသလာကာ တေသံ ပဟောနကဘတ္တသလာကာ စ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ, နိဗဒ္ဓံ ကတွာ ပန န ဌပေတဗ္ဗာ။ မနုဿာ ဟိ ဝိပ္ပဋိသာရိနော ဟောန္တိ "ဝိဟာရဝါရိကာယေဝ အမှာကံ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇန္တီ"တိ, တသ္မာ ပရိဝတ္တေတွာ ပရိဝတ္တေတွာ ဌပေတဗ္ဗာ။ သစေ တေသံ သဘာဂ သလာကဘတ္တ တာဒီနိ အာဟရိတွာ ဒေန္တိ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ ။ နော စေ ဒေန္တိ, ဝါရံ ကဟာပေတွာ နီဟရာပေတဗ္ဗာနိ။ သစေ ဝိဟာရဝါရိကော ဒွေ ဝါ တိဿော ယာဂုသလာကာ စ စတ္တာရိ ပဉ္စ သလာကဘတ္တာနိ စ လဘမာနော ဘိက္ခာစာရံ ဂစ္ဆတိ, ဘဏ္ဍကရက္ခိယံ ဝိယ သဗ္ဗံ နဋ္ဌံ ဂီဝါ ဟောတိ။ သစေ သဏ္ဍိသ္သ ဝိဟာရဟလာနံ အာဝသထ္ ဘတ္တံ ဝါ နိဝါပေါ ဝါ နတ္ထိ, ဘိက္ခူ ဝိဟာရဝါရံ ဂဟေတွာ အတ္တနော အတ္တနော နိဿိတကေ ဝိဟာရံ ဇဂ္ဂာပေန္တိ, သမ္ပတ္တဝါရံ အဂ္ဂဟေတုံ န လဗ္ဘတိ။ ယထာ အညေ ဘိက္ခူ ကရောန္တိ, တထေဝ ကာတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခူဟိ ပန အသဟာယဿ ဝါ အဒုတိယဿ ဝါ ယဿ သဘာဂေ ဘိက္ခု ဘတ္တံ အာနေတွာ ဒါတာ နတ္ထိ, ဧဝရူပဿ ဝါရော န ပါပေတဗ္ဗော။

ယမ္ပိ ဟာကဝဋ္ဋတ္ထာယ ဝိဟာရေ ဌပေန္တိ, တံ ဂဟေတွာ ဥပဇီဝန္တေန ဌာတဗ္ဗံ။ ယော တံ န ဥပဇီဝတိ, သော ဝါရံ န ကဟာပေတဗ္ဗော။ ဖလာဖလတ္ထာယပိ ဝိဟာရေ ဘိက္ခုံ ဌပေန္တိ, ဇဂ္ဂိတွာ ဂောပေတွာ ဖလဝါရေန ဘာဇေတွာ ခါဒန္တိ။ ယော တာနိ ခါဒတိ, တေန ဌာတဗ္ဗံ, အနုပဇီဝန္တော န ကဟာပေတဗ္ဗော။ သေနာသနမဉ္စပီဌပစ္စတ္ထရဏ ရက္ခဏတ္ထာယပိ ဌပေန္တိ, အာဝါသေ ဝသန္တေန ဌာတဗ္ဗံ, အဗ္ဘောကာသိကော ပန ရုက္ခမူလိကော ဝါ န ကဟာပေ တဗ္ဗော။ ဧကော နဝကော ဟောတိ, ဗဟုဿုတော ပန ဗဟူနံ ဓမ္မံ ဝါစေတိ, ပရိပုစ္ဆံ ဒေတိ, ပါဠိံ ဝဏ္ဏေတိ, ဓမ္မကထံ ကထေတိ, သင်္ဃဿ ဘာရံ နိတ္ထရတိ, အယံ လာဘံ ပရိဘုဉ္ဇန္တောပိ အာဝါသေ ဝသန္တောပိ ဝါရံ န ကဟာပေတဗ္ဗော။ "ပုရိသဝိသေသော နာမ ဉာတဗ္ဗော"တိ ဝဒန္တိ။ ဥပောသထာဂါရပဋိမာဃရဇဂ္ဂနကဿ ပန ဒိဂုဏံ ယာဂုဘတ္တံ, ဒေဝသိကံ တဏ္ဍုလနာဠိ, သံဝစ္ဆရေ တိစီဝရံ ဒသဝီသဂ္ဃနကံ ကပ္ပိယဘဏ္ဍဉ္စ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ပန တဿ တံ လဘ မာနဿေဝ ပမာဒေန တတ္ထ ကိဉ္စိ နဿတိ, သဗ္ဗံ ဂီဝါ။ ဗန္ဓိတွာ ဗလက္ကာရေန အစ္ဆိန္နံ, န ဂီဝါ။ တတ္ထ စေ တိယဿ ဝါ သင်္ဃဿ ဝါ သန္တကေန စေတိယဿ သန္တကံ ရက္ခာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ, စေတိယဿ သန္တကေန သင်္ဃဿ သန္တကံ ရက္ခာပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ပန စေတိယဿ သန္တကေန သဒ္ဓိံ သင်္ဃဿ သန္တကံ ဌပိတံ ဟောတိ, တံ စေတိယသန္တကေ ရက္ခာပိတေ ရက္ခိတမေဝ ဟောတီတိ ဧဝံ ဝဋ္ဋတိ။ ပက္ခဝါရေန ဥပောသထာဂါရာဒီနိ ရက္ခတောပိ ပမာဒဝသေန နဋ္ဌံ ဂီဝါယေဝါတိ။

ဣတိ ဟဋ္ဌိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ဘဏ္ဍပဋိသာမနဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၁၁. ကယဝိက္ကယသမာပတ္တိဝိနိစ္ဆယကထာ

၅၇. ကယဝိက္ကယသမာပတ္တီတိ ကယဝိက္ကယသမာပဇ္ဇနံ။ “ဣမိနာ ဣမံ ဒေဟီ”တိအာဒိနာ (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၅၉၅) ဟိ နယေန ပရဿ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဂဏှန္တော ကယံ သမာပဇ္ဇတိ, အတ္တနော ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဒေန္တော ဝိက္ကယံ။ အယံ ပန ကယဝိက္ကယော ဌပေတွာ ပဉ္စ သဟဓမ္မိကေ အဝသေသေဟိ ဂိဟိပဗ္ဗဇိတေဟိ အန္တမသော မာတာပိတူဟိပိ သဒ္ဓိံ န ဝဋ္ဋတိ။

တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော – ဝတ္ထေန ဝါ ဝတ္ထံ ဟောတု, ဘတ္တေန ဝါ ဘတ္တံ, ယံ ကိဉ္စိ ကပ္ပိယံ “ဣမိနာ ဣမံ ဒေဟီ”တိ ဝဒတိ, ဒုက္ကဋံ။ ဧဝံ ဝတွာ မာတုယာပိ အတ္တနော ဘဏ္ဍံ ဒေတိ, ဒုက္ကဋံ, “ဣမိနာ ဣမံ ဒေဟီ”တိ ဝုတ္တော ဝါ “ဣမံ ဒေဟိ, ဣမံ ဝါ ဒဿာမီ”တိ တံ ဝတွာ ဝါ မာတုယာပိ ဘဏ္ဍံ အတ္တနာ ဂဏှာတိ, ဒုက္ကဋံ, အတ္တနော ဘဏ္ဍေ ပရဟတ္ထံ, ပရဘဏ္ဍေ စ အတ္တနော ဟတ္ထံ သမ္ပတ္တေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ မာတရံ ဝါ ပန ပိတရံ ဝါ “ဣမံ ဒေဟီ”တိ ဝဒတော ဝိညတ္တိ န ဟောတိ, “ဣမံ ဂဏှာဟီ”တိ ဒဒတော သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတနံ န ဟောတိ။ အညာတကံ “ဣမံ ဒေဟီ”တိ ဝဒတော ဝိညတ္တိ, “ဣမံ ဂဏှာဟီ”တိ ဒဒတော သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတနံ, “ဣမိနာ ဣမံ ဒေဟီ”တိ ကယဝိက္ကယံ အာပဇ္ဇတော နိဿဂ္ဂိယံ။ တသ္မာ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ပရိဝတ္တေန္တေန မာတာပိတူဟိပိ သဒ္ဓိံ ကယဝိက္ကယံ, အညာတကေဟိ သဒ္ဓိံ တိဿော အာပတ္တိယော မောစေန္တေန ပရိဝတ္တေတဗ္ဗံ။

တတြာယံ ပရိဝတ္တနဝိဓိ – ဘိက္ခုဿ ပါထေယျတဏ္ဍုလာ ဟောန္တိ, သော အန္တရာမဂ္ဂေ ဘတ္တဟတ္ထံ ပုရိသံ ဒိသွာ “အမှာကံ တဏ္ဍုလာ အတ္ထိ, န စ နော ဣမေဟိ အတ္ထော, ဘတ္တေန ပန အတ္ထော”တိ ဝဒတိ, ပုရိသော တဏ္ဍုလေ ဂဟေတွာ ဘတ္တံ ဒေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ တိဿောပိ အာပတ္တိယော န ဟောန္တိ, အန္တမသော နိမိတ္တကမ္မမတ္တမ္ပိ န ဟောတိ။ ကသ္မာ? မူလဿ အတ္ထိတာယ။ ယော ပန ဧဝံ အကတွာ “ဣမိနာ ဣမံ ဒေဟီ”တိ ပရိဝတ္တေတိ, ယထာဝတ္ထုကမေဝ။ ဝိဃာသာဒံ ဒိသွာ “ဣမံ ဩဒနံ ဘုဉ္ဇိတွာ ရဇနံ ဝါ ဒါရူနိ ဝါ အာဟရာ”တိ ဝဒတိ, ရဇနဆလ္လိဂဏနာယ ဒါရုဂဏနာယ စ နိဿဂ္ဂိယာနိ ဟောန္တိ။ “ဣမံ ဩဒနံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဣမံ နာမ ကရောထာ”တိ ဒန္တကာရာဒီဟိ သိပ္ပိကေဟိ ဓမ္မကရဏာဒီသု တံ တံ ပရိက္ခာရံ ကာရေတိ, ရဇကေဟိ ဝါ ဝတ္ထံ ဓောဝါပေတိ, ယထာဝတ္ထုကမေဝ။ နှာပိတေန ကေသေ ဆိန္ဒာပေတိ , ကမ္မကာရေဟိ နဝကမ္မံ ကာရေတိ, ယထာဝတ္ထုကမေဝ။ သစေ ပန “ဣဒံ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဣဒံ ကရောထာ”တိ န ဝဒတိ, “ဣဒံ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇ, ဘုတ္တောသိ, ဘုဉ္ဇိဿသိ, ဣဒံ နာမ ကရောဟီ”တိ ဝဒတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ဧတ္ထ စ ကိဉ္စာပိ ဝတ္ထဓောဝနေ ဝါ ကေသစ္ဆေဒနေ ဝါ ဘူမိသောဓနာဒိနဝကမ္မေ ဝါ ပရဘဏ္ဍံ အတ္တနော ဟတ္ထဂတံ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗံ နာမ နတ္ထိ, **မဟာအဋ္ဌကထာယံ** ပန ဒဠှံ ကတွာ ဝုတ္တတ္တာ န သက္ကာ ဧတံ ပဋိက္ခိပိတုံ, တသ္မာ ယထာ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုမှိ ပရိဘုတ္တေ ဝါ နဋ္ဌေ ဝါ ပါစိတ္တိယံ ဒေသေတိ, ဧဝမိဓာပိ ဒေသေတဗ္ဗံ။

ယံ ကိဉ္စိ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဂဏှိတုကာမတာယ အဂ္ဃံ ပုစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ, တသ္မာ “အယံ တဝ ပတ္တော ကိံ အဂ္ဃတီ”တိ ပုစ္ဆိတေ “ဣဒံ နာမာ”တိ ဝဒတိ, သစေ အတ္တနော ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ မဟဂ္ဃံ ဟောတိ, ဧဝဉ္စ နံ ပဋိဝဒတိ “ဥပါသက မမ ဣဒံ ဝတ္ထု မဟဂ္ဃံ, တဝ ပတ္တံ အညဿ ဒေဟီ”တိ။ တံ သုတွာ ဣတရော “အညံ ထာလကမ္ပိ ဒဿာမီ”တိ ဝဒတိ, ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ သော ပတ္တော မဟဂ္ဃော, ဘိက္ခုနော ဝတ္ထု အပ္ပဂ္ဃံ, ပတ္တသာမိကော စဿ အပ္ပဂ္ဃဘာဝံ န ဇာနာတိ, ပတ္တော န ဂဟေတဗ္ဗော, “မမ ဝတ္ထု အပ္ပဂ္ဃ”န္တိ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ မဟဂ္ဃဘာဝံ ဉတွာ ဝဉ္စေတွာ ဂဏှန္တောပိ ဟိ ဘဏ္ဍံ အဂ္ဃာပေတွာ ကာရေတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ သစေ ပတ္တသာမိကော “ဟောတု, ဘန္တေ, သေသံ မမ ပုညံ ဘဝိဿတီ”တိ ဒေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ကပ္ပိယကာရကဿ ပန “ဣမိနာ ဣမံ ဂဟေတွာ ဒေဟီ”တိ အာစိက္ခိတုံ ဝဋ္ဋတိ, တသ္မာ ယဿ ဟတ္ထတော ဘဏ္ဍံ ဂဏှာတိ, တံ ဌပေတွာ အညံ အန္တမသော တဿ ပုတ္တဘာတိကမ္ပိ ကပ္ပိယကာရကံ ကတွာ “ဣမိနာ ဣမံ နာမ ဂဟေတွာ ဒေဟီ”တိ အာစိက္ခတိ, သော စေ ဆေကော ဟောတိ, ပုနပ္ပုနံ အပနေတွာ ဝိဝဒိတွာ ဂဏှာတိ, တုဏှီဘူတေန ဌာတဗ္ဗံ။ နော စေ ဆေကော ဟောတိ, န ဇာနာတိ ဂဟေတုံ, ဝါဏိဇကော စ နံ ဝဉ္စေတိ, “မာ ဂဏှာဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။

“ဣဒံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ တေလံ ဝါ သပ္ပိ ဝါ အမှာကံ အတ္ထိ, အမှာကဉ္စ အညေန အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကေန အတ္ထော”တိ ဝုတ္တေ ပန သစေ သော တံ ဂဟေတွာ အညံ ဒေတိ, ပဌမံ အတ္တနော တေလံ န မိနာပေတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? နာဠိယ

ဥပ္ပဟိ အဝသိဋ္ဌတေလံ ဟောတိ, တံ ပစ္ဆာ မိနန္တဿ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံ ဒူသေယျ။ အယဉ္စ ကယဝိက္ကယော နာမ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဝသေန ဝုတ္တော။ ကပ္ပိယေန ဟိ ကပ္ပိယံ ပရိဝတ္တေန္တဿ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒေန နိဿဂ္ဂိယံ ဝုတ္တံ, အကပ္ပိယေန ပန အကပ္ပိယံ ပရိဝတ္တေန္တဿ, ကပ္ပိယေန ဝါ အကပ္ပိယံ အကပ္ပိယေန ဝါ ကပ္ပိယံ ပရိဝတ္တေန္တဿ ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပဒေန နိဿဂ္ဂိယံ, တသ္မာ ဥဘောသု ဝါ ဧကသ္မိံ ဝါ အကပ္ပိယေ သတိ ရူပိယသံဝေါဟာရော နာမ ဟောတိ။

၅၈. ရူပိယသံဝေါဟာရဿ စ ဂရုဘာဝဒီပနတ္ထံ ဣဒံ ပတ္တစတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယော ဟိ ရူပိယံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ တေန အယဗီဇံ သမုဋ္ဌာပေတိ, တံ ကောဋ္ဋာပေတွာ တေန လောဟေန ပတ္တံ ကာရေတိ, အယံ ပတ္တော မဟာအကပ္ပိယော နာမ, န သက္ကာ ကေနစိ ဥပါယေန ကပ္ပိယော ကာတုံ။ သစေပိ တံ ဝိနာသေတွာ ထာလကံ ကာရေတိ, တမ္ပိ အကပ္ပိယံ။ ဝါသိံ ကာရေတိ, တာယ ဆိန္နဒန္တကဋ္ဌမ္ပိ အကပ္ပိယံ။ ဗဠိသံ ကာရေတိ, တေန မာရိတာ မစ္ဆာပိ အကပ္ပိယာ။ ဝါသိံ တာပေတွာ ဥဒကံ ဝါ ခီရံ ဝါ ဥဏှာပေတိ, တမ္ပိ အကပ္ပိယမေဝ။

ယော ပန ရူပိယံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ တေန ပတ္တံ ကိဏာတိ, အယမ္ပိ ပတ္တော အကပ္ပိယော။ "ပဉ္စန္နမ္ပိ သဟဓမ္မိကာနံ န ကပ္ပတီ"တိ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။ သက္ကာ ပန ကပ္ပိယော ကာတုံ။ သော ဟိ မူလေ မူလသာမိကာနံ, ပတ္တေ စ ပတ္တသာမိကာနံ ဒိန္နေ ကပ္ပိယော ဟောတိ, ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဒတွာ ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ယောပိ ရူပိယံ ဥဂ္ဂဏှာပေတွာ ကပ္ပိယကာရကေန သဒ္ဓိံ ကမ္မာရကုလံ ဂန္တွာ ပတ္တံ ဒိသွာ "အယံ မယှံ ရုစ္စတီ"တိ ဝဒတိ, ကပ္ပိယကာရကော စ တံ ရူပိယံ ဒတွာ ကမ္မာရံ သညာပေတိ, အယမ္ပိ ပတ္တော ကပ္ပိယဝေါဟာရေန ဂဟိတောပိ ဒုတိယပတ္တသဒိသောယေဝ, မူလဿ သမ္ပဋိစ္ဆိတတ္တာ အကပ္ပိယော။ ကသ္မာ သေသာနံ န ကပ္ပတီတိ? မူလဿ အနိဿဋ္ဌတ္တာ။

ယော ပန ရူပိယံ အသမ္ပဋိစ္ဆိတွာ "ထေရဿ ပတ္တံ ကိဏိတွာ ဒေဟီ"တိ ပဟိတကပ္ပိယကာရကေန သဒ္ဓိံ ကမ္မာရကုလံ ဂန္တွာ ပတ္တံ ဒိသွာ "ဣမေ ကဟာပဏေ ဂဟေတွာ ဣမံ ဒေဟီ"တိ ကဟာပဏေ ဒါပေတွာ ဂဟိတော, အယံ ပတ္တော ဧတဿေဝ ဘိက္ခုနော န ဝဋ္ဋတိ ဒုဗ္ဗိစာရိတတ္တာ, အညေသံ ပန ဝဋ္ဋတိ မူလဿ အသမ္ပဋိစ္ဆိတတ္တာ။ မဟာသုမတ္ထေရဿ ကိရ ဥပဇ္ဈာယော အနုရုဒ္ဓတ္ထေရော နာမ အဟောသိ။ သော အတ္တနော ဧဝရူပံ ပတ္တံ သပ္ပိဿ ပူရေတွာ သင်္ဃဿ နိဿဇ္ဇိ။ တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရဿ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ ဧဝရူပေါ ပတ္တော အဟောသိ။ တံ ထေရောပိ သပ္ပိဿ ပူရေတွာ သင်္ဃဿ နိဿဇ္ဇာပေသီတိ။ ဣဒံ အကပ္ပိယပတ္တစတုက္ကံ။

သစေ ပန ရူပိယံ အသမ္ပဋိစ္ဆိတွာ "ထေရဿ ပတ္တံ ကိဏိတွာ ဒေဟီ"တိ ပဟိတကပ္ပိယကာရကေန သဒ္ဓိံ ကမ္မာရကုလံ ဂန္တွာ ပတ္တံ ဒိသွာ "အယံ မယှံ ရုစ္စတီ"တိ ဝါ "ဣမာဟံ ဂဟေဿာမီ"တိ ဝါ ဝဒတိ, ကပ္ပိယကာရကော စ တံ ရူပိယံ ဒတွာ ကမ္မာရံ သညာပေတိ, အယံ ပတ္တော သဗ္ဗကပ္ပိယော ဗုဒ္ဓါနမ္ပိ ပရိဘောဂါရဟော။ ဣမံ ပန ရူပိယသံဝေါဟာရံ ကရောန္တေန "ဣမိနာ ဣမံ ဂဟေတွာ ဒေဟီ"တိ ကပ္ပိယကာရကမ္ပိ အာစိက္ခိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

ဣတိ ပါဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ကယဝိက္ကယသမာပတ္တိဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၁၂. ရူပိယာဒိပဋိဂ္ဂဟဏဝိနိစ္ဆယကထာ

၅၉. ရူပိယာဒိပဋိဂ္ဂဟော တိ ဇာတရူပာဒိပဋိဂ္ဂဏှာပနံ။ တတ္ထ (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၅၈၃-၄) ဇာတရူပံ ရဇတံ ဇာတရူပမာသကော ရဇတမာသကောတိ စတုဗ္ဗိဓံ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု။ တမ္ဗလောဟာဒီဟိ ကတော **လောဟမာသကော**။ သာရဒာရုနာ တ ဝေဠုပေသိကာယ တ အန္တမသော တာလပဏ္ဏေနပိ ရူပံ ဆိန္ဒိတွာ ကတော **ဒာရုမာသကော**။ လာခါယ တ နိယ္ယာသေန တ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတွာ ကတော **ဇတုမာသကော**။ ယော ယော ယတ္ထ ယတ္ထ ဇနပဒေ ယဒါ ယဒါ ဝောဟာရံ ဂစ္ဆတိ, အန္တမသော အဋ္ဌိမယောပိ စမ္မမယောပိ ရုက္ခဖလဗီဇမယောပိ သမုဋ္ဌာပိတရူပောပိ အသမုဋ္ဌာပိတရူပောပီတိ အယံ သဗ္ဗောပိ ရဇတမာသကေနေဝ သင်္ဂဟိတော။ မုတ္တာ မဏိ ဝေဠုရိယော သင်္ခော သိလာ ပဝါဠံ လောဟိတင်္ကော မသာရဂလ္လံ သတ္တ ဓညာနိ အသိအာသဒေတ္တုဝတ္ထုပုပ္ဖာရာမဖလာရာမာဒယောတိ ဣဒံ ဒုက္ကဋဝတ္ထု။ တတ္ထ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုံ အတ္တနော တ သင်္ဃဂဏပုဂ္ဂလစေတိယာနံ တ အတ္ထာယ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ အတ္တနော အတ္ထာယ သမ္ပဋိစ္ဆတော နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ, သေသာနံ အတ္ထာယ ဒုက္ကဋံ။ ဒုက္ကဋဝတ္ထုံ သဗ္ဗေသမ္ပိ အတ္ထာယ သမ္ပဋိစ္ဆတော ဒုက္ကဋမေဝ။

တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၅၃၈-၉) – သစေ ကောစိ ဇာတရူပရဇတံ အာဟရိတွာ ''ဣဒံ သင်္ဃဿ ဒမ္မိ, အာရာမံ တ ကရောထ စေတိယံ တ ဘောဇနသာလာဒီနံ တ အညတရ''န္တိ ဝဒတိ, ဣဒံ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ''နယိဒံ ဘိက္ခူနံ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတီ''တိ ပဋိက္ခိပ္ပတ္တေ ''ဝဍ္ဎကီနံ တ ကမ္မကာရာနံ တ ဟတ္ထေ ဘဝိဿတိ , ကေဝလံ တုမှေ သုကတဒုက္ကဋံ ဇာနာထာ''တိ ဝတွာ တေသံ ဟတ္ထေ ဒတွာ ပက္ကမတိ, ဝဋ္ဋတိ။ အထာပိ ''မမ မနုဿာနံ ဟတ္ထေ ဘဝိဿတိ, မယှမေဝ တ ဟတ္ထေ ဘဝိဿတိ, ကေဝလံ တုမှေ ယံ ယဿ အတဗ္ဗံ, တဒတ္ထာယ ပေသေထာ''တိ ဝဒတိ, ဧဝမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန သံဃံ တ ဂဏံ တ ပုဂ္ဂလံ တ အနာမသိတွာ ''ဣဒံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ စေတိယဿ ဒေမ, ဝိဟာရဿ ဒေမ, နဝကမ္မဿ ဒေမာ''တိ ဝဒန္တိ, ပဋိက္ခိပိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ''ဣမေ ဣဒံ ဘဏန္တီ''တိ ကပ္ပိယကာရကာနံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ ''စေတိယာဒီနံ အတ္ထာယ တုမှေ ဂဟေတွာ ဌပေတွာ''တိ ဝုတ္တေ ပန ''အမှာကံ ဂဟေတုံ န ဝဋ္ဋတီ''တိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ။

သစေ ပန ကောစိ ဗဟုံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ အာနေတွာ ''ဣဒံ သံဃဿ ဒမ္မိ, စတ္တာရော ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇထာ''တိ ဝဒတိ, တဉ္စေ သံဃော သမ္ပဋိစ္ဆတိ, ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ ပရိဘောဂေပိ အာပတ္တိ။ တတြ စေကော ဘိက္ခု ''နယိဒံ ကပ္ပတီ''တိ ပဋိက္ခိပတိ, ဥပါသကော စ ''ယဒိ န ကပ္ပတိ, မယှမေဝ ဘဝိဿတီ''တိ တံ အာဒါယ ဂစ္ဆတိ။ သော ဘိက္ခု ''တယာ သံဃဿ လာဘန္တရာယော ကတော''တိ န ကေနစိ ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ယော ဟိ တံ စောဒေတိ, သော ဝ သာပတ္တိကော ဟောတိ။ တေန ပနေကေန ဗဟူ အနာပတ္တိကာ ကတာ။ သစေ ပန ဘိက္ခူဟိ ''န ဝဋ္ဋတီ''တိ ပဋိက္ခိတ္တေ ''ကပ္ပိယကာရကာနံ တ ဟတ္ထေ ဘဝိဿတိ, မမ ပုရိသာနံ တ မယှံ တ ဟတ္ထေ ဘဝိဿတိ, ကေဝလံ တုမှေ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇထာ''တိ ဝဒတိ, ဝဋ္ဋတိ။

စတုပစ္စယတ္ထာယ စ ဒိန္နံ ယေန ယေန ပစ္စယေန အတ္ထော ဟောတိ, တံ တဒတ္ထံ ဥပနေတဗ္ဗံ။ **စီဝရတ္ထာယ** ဒိန္နံ စီဝရေယေဝ ဥပနေတဗ္ဗံ။ သစေ စီဝရေန တာဒိသော အတ္ထော နတ္ထိ, ပိဏ္ဍပါတာဒီဟိ သံဃော ကိလမတိ, သံဃသုဋ္ဌုတာယ အပလောကေတွာ တဒတ္ထာယပိ ဥပနေတဗ္ဗံ။ ဧသ နယော **ပိဏ္ဍပါတဂိလာနပစ္စယတ္ထာယ** ဒိန္နေပိ။ **သေနာသနတ္ထာယ** ဒိန္နံ ပန သေနာသနဿ ဂရုဘဏ္ဍတ္တာ သေနာသနေယေဝ ဥပနေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဘိက္ခူသု သေနာသနံ ဆဍ္ဍေတွာ ဂတေသု သေနာသနံ ဝိနဿတိ, ဤဒိသေ ကာလေ သေနာသနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာပိ ဘိက္ခူနံ ပရိဘောဂေ အနုညာတော, တသ္မာ သေနာသနဇဂ္ဂနတ္ထံ မူလစ္ဆေဇ္ဇံ အကတွာ ယာပနမတ္တံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။

၆၀. သစေ ကောစိ ''မယှံ တိသဿသမ္ပာဒနကံ မဟာတဠာကံ အတ္ထိ, တံ သံဃဿ ဒမ္မီ''တိ ဝဒတိ, တဉ္စေ သံဃော သမ္ပဋိစ္ဆတိ, ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ ပရိဘောဂေပိ အာပတ္တိယေဝ။ ယော ပန တံ ပဋိက္ခိပတိ, သော ပုရိမနယေနေဝ န ကေနစိ ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ယော ဟိ တံ စောဒေတိ, သော ဝ သာပတ္တိကော ဟောတိ ။ တေန ပနေကေန ဗဟူ အနာပတ္တိကာ ကတာ။ ယော ပန ''တာဒိသံယေဝ တဠာကံ ဒမ္မီ''တိ ဝတွာ ဘိက္ခူဟိ ''န ဝဋ္ဋတီ''တိ ပဋိက္ခိတ္တော ဝဒတိ ''အသုကဉ္စ အသုကဉ္စ သံဃဿ တဠာကံ အတ္ထိ, တံ ကထံ ဝဋ္ဋတီ''တိ။ သော ဝတ္တဗ္ဗော ''ကပ္ပိယံ ကတွာ ဒိန္နံ

ဘဝိဿတီ”တိ။ ကထံ ဒိန္နံ ကပ္ပိယံ ဟောတီတိ။ “စတ္တာရော ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇထာ”တိ ဝုတ္တေ ဒိန္နံ ဟိ။ သော သစေ “သာဓု, ဘန္တေ စတ္တာရော ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇထာ”တိ ဒေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ အထာပိ “တဠာကံ ဂဏှထာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဝဋ္ဋတီ”တိ ပဋိက္ခိတ္တော “ကပ္ပိယကာရကော အတ္ထီ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “နတ္ထီ”တိ ဝုတ္တေ “ဣဒံ အသုကော နာမ ဝိစာရေဿတိ, အသုကဿ တ ဟတ္ထေ မယှံ တ ဟတ္ထေ ဘဝိဿတိ, သင်္ဃော ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ပရိဘုဉ္ဇတူ”တိ ဝဒတိ, ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ “န ဝဋ္ဋတီ”တိ ပဋိက္ခိတ္တော “ဥဒကံ ပရိဘုဉ္ဇိဿတိ, ဘဏ္ဍကံ ဓောဝိဿတိ, မိဂပက္ခိနော ပိဝိဿန္တီ”တိ ဝဒတိ, ဧဝမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ အထာပိ “န ဝဋ္ဋတီ”တိ ပဋိက္ခိတ္တော ဝဒတိ “ကပ္ပိယသီသေန ဂဏှထာ”တိ။ “သာဓု ဥပါသက, သင်္ဃော ပါနီယံ ပိဝိဿတိ, ဘဏ္ဍကံ ဓောဝိဿတိ, မိဂပက္ခိနော ပိဝိဿန္တီ”တိ ဝတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အထာပိ “မမ တဠာကံ တ ပေါက္ခရဏိံ တ သင်္ဃဿ ဒမ္မီ”တိ ဝုတ္တေ “သာဓု ဥပါသက, သင်္ဃော ပါနီယံ ပိဝိဿတီ”တိအာဒီနိ ဝတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

ယဒိ ပန ဘိက္ခူဟိ ဟတ္ထကမ္မံ ယာစိတွာ သဟတ္ထေန စ ကပ္ပိယပထဝိံ ခဏိတွာ ဥဒကပရိဘောဂတ္ထာယ တဠာကံ ကာရိတံ ဟောတိ, တဉ္စ နိဿာယ သဿံ နိပ္ဖာဒေတွာ မနုဿာ ဝိဟာရေ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဒေန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ အထ မနုဿာ ဧဝ သင်္ဃဿ ဥပကာရတ္ထာယ သင်္ဃိကဘူမိံ ခဏိတွာ တံ နိဿာယ နိပ္ဖန္နသဿတော ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဒေန္တိ, ဧဝမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ “အမှာကံ ဧကံ ကပ္ပိယကာရကံ ဌပေထာ”တိ ဝုတ္တေ စ ဌပေတုမ္ပိ လဗ္ဘတိ။ အထ တေ မနုဿာ ရာဇဗလိနာ ဥပဒ္ဒုတာ ပက္ကမန္တိ, အညေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ, န စ ဘိက္ခူနံ ကိဉ္စိ ဒေန္တိ, ဥဒကံ တရေတုံ လဗ္ဘတိ, တဉ္စ ခော ကသိကမ္မကာလေယေဝ, န သဿကာလေ။ သစေ တေ ဝဒန္တိ “နနု, ဘန္တေ, ပုဗ္ဗေပိ မနုဿာ ဣမံ နိဿာယ သဿံ အကံသူ”တိ, တတော ဝတ္တဗ္ဗာ “တေ သင်္ဃဿ ဣမဉ္စ ဣမဉ္စ ဥပကာရံ အကံသု, ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ကပ္ပိယဘဏ္ဍကံ အဒံသူ”တိ။ သစေ တေ ဝဒန္တိ “မယမ္ပိ ဒဿာမာ”တိ, ဧဝမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။

သစေ ပန ကောစိ အဗျတ္တော အကပ္ပိယဝေါဟာရေန တဠာကံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ တ ကာရေတိ တ, တံ ဘိက္ခူဟိ န ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, တံ နိဿာယ လဒ္ဓကပ္ပိယဘဏ္ဍမ္ပိ အကပ္ပိယမေဝ ။ သစေ ဘိက္ခူဟိ ပရိစ္စတ္တဘာဝံ ဉတွာ သာမိကော တ တဿ ပုတ္တဓီတရော တ အညော တ ကောစိ ဝံသေ ဥပ္ပန္နော ပုန ကပ္ပိယဝေါဟာရေန ဒေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ပစ္ဆိန္နေ ကုလဝံသေ ယော တဿ ဇနပဒဿ သာမိကော, သော အစ္ဆိန္ဒိတွာ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန ပုန ဒေတိ စိတ္တလပဗ္ဗတေ ဘိက္ခုနာ နီဟဋဥဒကဝါဟကံ **အဠနာဂရာဇမဟေသီ** ဝိယ, ဧဝမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ကပ္ပိယဝေါဟာရေပိ ဥဒကဝသေန ပဋိဂ္ဂဟိတတဠာကေ သုဒ္ဓစိတ္တာနံ မတ္တိကုဒ္ဓရဏပါဠိဗန္ဓနာဒီနိ စ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တံ နိဿာယ ပန သဿံ ကရောန္တေ ဒိသွာ ကပ္ပိယကာရကံ ဌပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယဒိ တေ သယမေဝ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဒေန္တိ, ဂဟေတဗ္ဗံ။ နော စေ ဒေန္တိ, န စောဒေတဗ္ဗံ။ ပစ္စယဝသေန ပဋိဂ္ဂဟိတတဠာကေ ကပ္ပိယကာရကံ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ, မတ္တိကုဒ္ဓရဏပါဠိဗန္ဓနာဒီနိ ကာရေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ကပ္ပိယကာရကာ သယမေဝ ကရောန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ အဗျတ္တေန ပန လဇ္ဇိဘိက္ခုနာ ကာရာပိတေသု ကိဉ္စာပိ ပဋိဂ္ဂဟဏံ ကပ္ပိယံ, ဘိက္ခုဿ ပန ပယောဂပစ္စယာ ဥပ္ပန္နေန မိဿတ္တာ ဝိသဂတပိဏ္ဍပါတော ဝိယ အကပ္ပိယမံသရသမိဿဘောဇနံ ဝိယ စ ဒုဗ္ဗိနိဘောဂံ ဟောတိ, သဗ္ဗေသံ အကပ္ပိယမေဝ။

၆၁. သစေ ပန ဥဒကဿ ဩကာသော အတ္ထိ, တဠာကဿ ပါဠိ ထိရာ, “ယထာ ပါဠိ ဥဒကံ ဂဏှာတိ, ဧဝံ ကရောဟိ, တီရသမီပေ ဥဒကံ ကရောဟီ”တိ ဧဝံ ဥဒကမေဝ ဝိစာရေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ဥဒ္ဓနေ အဂ္ဂိံ န ပါတေန္တိ, “ဥဒကကမ္မံ လဗ္ဘတု ဥပါသကာ”တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ, “သဿံ ကတွာ အာဟရထာ”တိ ဝတ္တုံ ပန န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန တဠာကေ အတိဗဟုံ ဥဒကံ ဒိသွာ ပဿတော တ ပစ္ဆတော တ မာတိကံ နီဟရာပေတိ, ဝနံ ဆိန္ဒာပေတွာ ကေဒါရေ ကာရာပေတိ, ပေါရာဏကေဒါရေသု တ ပကတိဘာဂံ အဂ္ဂဟေတွာ အတိရေကံ ဂဏှာတိ, နဝသဿေ တ အပရိစ္ဆိန္နဘာဂေ “ဧတ္တကေ ကဟာပဏေ ဒေထာ”တိ ကဟာပဏေ ဥဋ္ဌာပေတိ, သဗ္ဗေသံ အကပ္ပိယံ။

ယော ပန “ကသထ ဝပထာ”တိ အဝတွာ “ဧတ္တကာယ ဘူမိယာ ဧတ္တကော နာမ ဘာဂေါ”တိ ဧဝံ ဘူမိံ တ ပတိဋ္ဌာပေတိ, “ဧတ္တကေ ဘူမိဘာဂေ အမှေဟိ သဿံ ကတံ, ဧတ္တကံ နာမ ဘာဂံ ဂဏှထာ”တိ ဝဒန္တေသု ကဿကေသု ဘူမိပ္ပမာဏဂဟဏတ္ထံ ရဇ္ဇုယာ တ ဒဏ္ဍေန တ မိနာတိ, ခလေ တ ဌတွာ ရက္ခတိ, ခလတော တ နီဟရာပေတိ, ကောဋ္ဌာဂါရေ တ ပဋိသာမေတိ, တဿေဝ တံ အကပ္ပိယံ။ သစေ ကဿကာ ကဟာပဏေ အာဟရိတွာ “ဣမေ သင်္ဃဿ အာဟဋာ”တိ ဝဒန္တိ, အညတရော စ ဘိက္ခု “န သင်္ဃော ကဟာပဏေ ခါဒတီ”တိ သညာယ “ဧတ္တကေဟိ ကဟာပဏေဟိ သာဋကေ အာဟရထ , ဧတ္တကေဟိ ယာဂုအာဒီနိ သမ္ပာဒေထာ”တိ ဝဒတိ, ယံ တေ အာဟရန္တိ, တံ သ

ဗ္ဗေသံ အကပ္ပိယံ။ ကသ္မာ? ကဟာပဏာနံ ဝိစာရိတတ္တာ။ သစေ ပန အာဟရိတွာ “ဣဒံ သင်္ဃဿ အာဟရာမာ”တိ ဝဒန္တိ, အညတရော စ ဘိက္ခု ပုရိမနယေနေဝ “ဧတ္တကေဟိ ဝီဟီဟိ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ အာဟရထာ”တိ ဝဒတိ, ယံ တေ အာဟရန္တိ, တံ တဿေဝ အကပ္ပိယံ။ ကသ္မာ? ဓညဿ ဝိစာရိတတ္တာ။ သစေ တဏ္ဍုလံ ဝါ အပရဏ္ဏံ ဝါ အာဟရိတွာ “ဣဒံ သင်္ဃဿ အာဟရာမာ”တိ ဝဒန္တိ, အညတရော စ ဘိက္ခု ပုရိမနယေနေဝ “ဧတ္တကေဟိ တဏ္ဍုလေဟိ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ အာဟရထာ”တိ ဝဒတိ, ယံ တေ အာဟရန္တိ, တံ သဗ္ဗေသံ ကပ္ပိယံ။ ကသ္မာ? ကပ္ပိယာနံ တဏ္ဍုလာဒီနံ ဝိစာရိတတ္တာ။ ကယဝိက္ကယေပိ အနာပတ္တိ ကပ္ပိယကာရကဿ အာစိက္ခိတတ္တာ။

၆၂. ပုဗ္ဗေ ပန စိတ္တလပဗ္ဗတေ ဧကော ဘိက္ခု စတုသာလဒွါရေ “အဟော ဝတ သွေဝ သင်္ဃဿ ဧတ္တကပ္ပမာဏော ပူဝေ ပစေယျု”န္တိ အာရာမိကာနံ သညာဇနနတ္ထံ ဘူမိယံ မဏ္ဍလံ အကာသိ။ တံ ဒိသွာ ဆေကော အာရာမိကော တထေဝ ကတွာ ဒုတိယဒိဝသေ ဘေရိယာ အာကောဋိတာယ သန္နိပတိတေ သင်္ဃေ ပူဝံ ဂဟေတွာ သင်္ဃတ္ထေရံ အာဟ – “ဘန္တေ, အမှေဟိ ဣတော ပုဗ္ဗေ နေဝ ပိတူနံ, န ပိတာမဟာနံ ဧဝရူပံ သုတပုဗ္ဗံ, ဧကေန အယျေန စတုသာလဒွါရေ ပူဝတ္ထာယ သညာ ကတာ, ဣတော အနိ ပဘုတိ အယျာ အတ္တနော အတ္တနော စိတ္တာနုရူပံ ဝဒန္တု, အမှာကမ္ပိ ဖာသုဝိဟာရော ဘဝိဿတီ”တိ။ မဟာထေရော တတောဝ နိဝတ္တိ, ဧကဘိက္ခုနာပိ ပူဝေါ န ဂဟိတော။ ဧဝံ ပုဗ္ဗေ တတြုပ္ပာဒံ န ပရိဘုဉ္ဇိံသု။ တသ္မာ –

သလ္လေခံ အစ္စဇန္တေန၊ အပ္ပမတ္တေန ဘိက္ခုနာ။
ကပ္ပိယေပိ န ကာတဗ္ဗာ၊ အာမိသတ္ထာယ လောလတာတိ။ (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၅၃၈-၉)။

ယော စာယံ တဠာကေ ဝုတ္တော, ပေါက္ခရဏီဥဒကဝါဟကမာတိကာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၆၃. ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏဥစ္ဆုဖလာဖလာဒီနံ ဝိရုဟနဋ္ဌာနံ ယံ ကိဉ္စိ ခေတ္တံ ဝါ ဝတ္ထုံ ဝါ “ဒမ္မီ”တိ ဝုတ္တေပိ “န ဝဋ္ဋတီ”တိ ပဋိက္ခိပိတွာ တဠာကေ ဝုတ္တနယေနေဝ ယဒါ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန “စတုပစ္စယပရိဘောဂတ္ထာယ ဒမ္မီ”တိ ဝဒတိ, တဒါ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ, “ဝနံ ဒမ္မိ အရညံ ဒမ္မီ”တိ ဝုတ္တေ ပန ဝဋ္ဋတိ။ သစေ မနုဿာ ဘိက္ခူဟိ အနာဏတ္တာယေဝ တတ္ထ ရုက္ခေ ဆိန္ဒိတွာ အပရဏ္ဏာဒီနိ သမ္ပာဒေတွာ ဘိက္ခူနံ ဘာဂံ ဒေန္တိ, ဝဋ္ဋတိ, အဒေန္တာ န စောဒေတဗ္ဗာ။ သစေ ကေနစိ ဒေဝ အန္တရာယေန တေသု ပက္ကန္တေသု အညေ ကရောန္တိ, န စ ဘိက္ခူနံ ကိဉ္စိ ဒေန္တိ, တေ ဝါရေတဗ္ဗာ။ သစေ ဝဒန္တိ “နနု, ဘန္တေ, ပုဗ္ဗေ မနုဿာ ဣဓ သဿာနိ အကံသူ”တိ, တတော ဝတ္တဗ္ဗာ “တေ သင်္ဃဿ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ အဒံသူ”တိ။ သစေ ဝဒန္တိ “မယမ္ပိ ဒဿာမာ”တိ, ဧဝံ ဝဋ္ဋတိ။

ကိဉ္စိ သဿုဋ္ဌာနကံ ဘူမိပ္ပဒေသံ သန္ဓာယ “သီမံ ဒေမာ”တိ ဝဒန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ သီမပရိစ္ဆေဒနတ္ထံ ပန ထမ္ဘာ ဝါ ပါသာဏာ ဝါ န ဌပေတဗ္ဗာ, ဘူမိ နာမ အနဂ္ဃာ, အပ္ပကေနပိ ပါရာဇိကော ဘဝေယျ။ အာရာမိကာနံ ပန ဝတ္တဗ္ဗံ “ဣမိနာ ဌာနေန အမှာကံ သီမာ ဂတာ”တိ။ သစေပိ ဟိ တေ အဓိကံ ဂဏှန္တိ, ပရိယာယေန ကထိတတ္တာ အနာပတ္တိ။ ယဒိ ပန ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒယော သယမေဝ ထမ္ဘေ ဌပါပေတွာ “စတ္တာရော ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇထာ”တိ ဒေန္တိ, ဝဋ္ဋတိယေဝ။

သစေ ကောစိ အန္တောသီမာယံ တဠာကံ ဝါ ခဏတိ, ဝိဟာရမဇ္ဈေန ဝါ မာတိကံ နေတိ, စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏာဒီနိ ဒုဿန္တိ, ဝါရေတဗ္ဗော။ သစေ သင်္ဃော ကိဉ္စိ လဘိတွာ အာမိသဂရုကတာယ န ဝါရေတိ, ဧကော ဘိက္ခု ဝါရေတိ, သောဝ ဘိက္ခု ဣဿရော။ သစေ ဧကော ဘိက္ခု န ဝါရေတိ “နေထ တုမှေ”တိ, တေသံယေဝ ပက္ခော ဟောတိ။ သင်္ဃော ဝါရေတိ, သင်္ဃောဝ ဣဿရော။ သင်္ဃိကေသု ဟိ ကမ္မေသု ယော ဓမ္မကမ္မံ ကရောတိ, သောဝ ဣဿရော။ သစေ ဝါရိယမာနောပိ ကရောတိ, ဟေဋ္ဌာ ဂဟိတံ ပံသုံ ဟေဋ္ဌာ ပက္ခိပိတွာ, ဥပရိ ဂဟိတံ ပံသုံ ဥပရိ ပက္ခိပိတွာ ပူရေတဗ္ဗာ။

သစေ ကောစိ ယထာဇာတမေဝ ဥစ္ဆုံ ဝါ အပရဏ္ဏံ ဝါ အလာဗုကုမ္ဘဏ္ဍာဒိကံ ဝါ ဝလ္လိဖလံ ဒါတုကာမော “ဧတံ သဗ္ဗံ ဥစ္ဆုခေတ္တံ အပရဏ္ဏဝတ္ထုံ ဝလ္လိဖလာဝါဋံ ဒမ္မီ”တိ ဝဒတိ, သဟ ဝတ္ထုနာ ပရာမဋ္ဌတ္တာ န ဝဋ္ဋတီတိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပန “အဘိလာပမတ္တမေတံ, သာမိကာနံယေဝ ဟိ သော ဘူမိဘာဂေါ, တသ္မာ ဝဋ္ဋတီ”တိ အာဟ။ “အသံ ဒမ္မီ”တိ ဝဒတိ, န ဝဋ္ဋတိ။ “အာရာမိကံ ဒမ္မိ, ဝေယျာဝစ္စကရံ ဒမ္မိ, ကပ္ပိယကာရ

ကံ ဒမ္မီ’’တိ ဝုတ္တေ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ အာရာမိကော ပုရေဘတ္တမ္ပိ ပစ္ဆာဘတ္တမ္ပိ သင်္ဃဿေဝ ကမ္မံ ကရောတိ, သာမဏေရဿ ဝိယ သဗ္ဗံ ဘေသဇ္ဇံ ပဋိဇဂ္ဂနမ္ပိ တဿ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ ပုရေဘတ္တမေဝ သင်္ဃဿ ကမ္မံ ကရောတိ, ပစ္ဆာဘတ္တံ အတ္တနော ကရောတိ, သာယံ နိဝါပေါ န ဒါတဗ္ဗော။ ယေပိ ပဉ္စဒိဝသဝါရေန ဝါ ပက္ခဝါရေန ဝါ သင်္ဃဿ ကမ္မံ ကတွာ သေသကာလေ အတ္တနော ကမ္မံ ကရောန္တိ, တေသမ္ပိ ကရဏကာလေယေဝ ဘတ္တဉ္စ နိဝါပေါ စ ဒါတဗ္ဗော။ သစေ သင်္ဃဿ ကမ္မံ နတ္ထိ, အတ္တနောယေဝ ကမ္မံ ကတွာ ဇီဝန္တိ, တေ စေ ဟတ္ထကမ္မမူလံ အာနေတွာ ဒေန္တိ, ဂဟေတဗ္ဗံ။ နော စေ ဒေန္တိ, န ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗာ။ ယံ ကိဉ္စိ ရဇကဒါသမ္ပိ ပေသကာရဒါသမ္ပိ အာရာမိကနာမေန သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

သစေ ‘‘ကတေ ဒေမာ’’တိ ဝဒန္တိ, ‘‘န ဝဋ္ဋတီ’’တိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ။ ဣမာ ကတေ ကုတောတိ။ ပဏ္ဍိတေဟိ ပဉ္စဂေါရသပရိဘောဂတ္ထာယ ဒိန္နာတိ။ ‘‘မယမ္ပိ ပဉ္စဂေါရသပရိဘောဂတ္ထာယ ဒေမာ’’တိ ဝုတ္တေ ဝဋ္ဋန္တိ။ အဇိကာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ‘‘ဟတ္ထိံ ဒေမ, အဿံ, မဟိံသံ, ကုက္ကုဋံ, သူကရံ ဒေမာ’’တိ ဝဒန္တိ, သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ကေစိ မနုဿာ ‘‘အပ္ပေါဿုက္ကာ, ဘန္တေ, တုမှေ ဟောထ, မယံ ဣမေ ဂဟေတွာ တုမှာကံ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဒဿာမာ’’တိ ဂဏှန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ ကုက္ကုဋသူကရေ ‘‘သုခံ ဇီဝန္တူ’’တိ အရညေ ဝိဿဇ္ဇာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ‘‘ဣမံ တဠာကံ, ဣမံ ခေတ္တံ, ဣမံ ဝတ္ထုံ ဝိဟာရဿ ဒေမာ’’တိ ဝုတ္တေ ပဋိက္ခိပိတုံ န လဗ္ဘတိ။

၆၄. သစေ ကောစိ ဘိက္ခုံ ဥဒ္ဒိဿ ဒူတေန ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိစီဝရစေတာပန္နံ ပဟိဏေယျ ‘‘ဣမိနာ စီဝရစေတာပန္နေန စီဝရံ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ စီဝရေန အစ္ဆာဒေဟီ’’တိ, သော စေ ဒူတော တံ ဘိက္ခုံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ ‘‘ဣဒံ ခေါ, ဘန္တေ, အာယသ္မန္တံ ဥဒ္ဒိဿ စီဝရစေတာပန္နံ အာဘတံ, ပဋိဂ္ဂဏှာတု အာယသ္မာ စီဝရစေတာပန္န’’န္တိ, တေန ဘိက္ခုနာ သော ဒူတော ဧဝမဿ ဝစနီယော ‘‘န ခေါ မယံ, အာဝုသော, စီဝရစေတာပန္နံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ, စီဝရဉ္စ ခေါ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ ကာလေန ကပ္ပိယ’’န္တိ။ သော စေ ဒူတော တံ ဘိက္ခုံ ဧဝံ ဝဒေယျ ‘‘အတ္ထိ ပနာယသ္မတော ကောစိ ဝေယျာဝစ္စကရော’’တိ, စီဝရတ္ထိကေန ဘိက္ခုနာ ဝေယျာဝစ္စကရော နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော အာရာမိကော ဝါ ဥပါသကော ဝါ ‘‘ဧသော ခေါ, အာဝုသော, ဘိက္ခူနံ ဝေယျာဝစ္စကရော’’တိ။ န ဝတ္တဗ္ဗော ‘‘တဿ ဒေဟီ’’တိ ဝါ ‘‘သော ဝါ နိက္ခိပိဿတိ, သော ဝါ ပရိဝတ္တေဿတိ, သော ဝါ စေတာပေဿတီ’’တိ ။ သော စေ ဒူတော တံ ဝေယျာဝစ္စကရံ သညာပေတွာ တံ ဘိက္ခုံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ ‘‘ယံ ခေါ, ဘန္တေ, အာယသ္မာ ဝေယျာဝစ္စကရံ နိဒ္ဒိသိ, သညတ္တော သော မယာ, ဥပသင်္ကမတု အာယသ္မာ ကာလေန, စီဝရေန တံ အစ္ဆာဒေဿတီ’’တိ။ စီဝရတ္ထိကေန ဘိက္ခုနာ ဝေယျာဝစ္စကရော ဥပသင်္ကမိတွာ ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ စောဒေတဗ္ဗော သာရေတဗ္ဗော ‘‘အတ္ထော မေ, အာဝုသော, စီဝရေနာ’’တိ။ န ဝတ္တဗ္ဗော ‘‘ဒေဟိ မေ စီဝရံ, အာဟရ မေ စီဝရံ, ပရိဝတ္တေဟိ မေ စီဝရံ, စေတာပေဟိ မေ စီဝရ’’န္တိ။ သစေ ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ စောဒယမာနော သာရယမာနော တံ စီဝရံ အဘိနိပ္ဖာဒေတိ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ အဘိနိပ္ဖာဒေတိ, တတ္ထ ဂန္တွာ စတုက္ခတ္တုံ ပဉ္စက္ခတ္တုံ ဆက္ခတ္တုပရမံ တုဏှီဘူတေန ဥဒ္ဒိဿ ဌာတဗ္ဗံ, န အာသနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, န အာမိသံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, န ဓမ္မော ဘာသိတဗ္ဗော။ ‘‘ကိံ ကာရဏာ အာဂတောသီ’’တိ ပုစ္ဆိယမာနေန ‘‘ဇာနာဟိ, အာဝုသော’’တိ ဧတ္တကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ။

သစေ အာသနေ ဝါ နိသီဒတိ, အာမိသံ ဝါ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ, ဓမ္မံ ဝါ ဘာသတိ, ဌာနံ ဘဉ္ဇတိ။ သစေ စတုက္ခတ္တုံ စောဒေတိ, စတုက္ခတ္တုံ ဌာတဗ္ဗံ။ ပဉ္စက္ခတ္တုံ စောဒေတိ, ဒွိက္ခတ္တုံ ဌာတဗ္ဗံ။ ဆက္ခတ္တုံ စောဒေတိ, န ဌာတဗ္ဗံ။ ဧကာယ ဟိ စောဒနာယ ဌာနဒွယံ ဘဉ္ဇတိ။ ယထာ ဆက္ခတ္တုံ စောဒေတွာ န ဌာတဗ္ဗံ, ဧဝံ ဒွါဒသက္ခတ္တုံ ဌတွာ န စောဒေတဗ္ဗံ။ တသ္မာ သစေ စောဒေတိယေဝ န တိဋ္ဌတိ, ဆ စောဒနာ လဗ္ဘန္တိ။ သစေ တိဋ္ဌတိယေဝ န စောဒေတိ, ဒွါဒသ ဌာနာနိ လဗ္ဘန္တိ။ သစေ စောဒေတိပိ တိဋ္ဌတိပိ, ဧကာယ စောဒနာယ ဒွေ ဌာနာနိ ဟာပေတဗ္ဗာနိ။ တတ္ထ ယော ဧကဒိဝသမေဝ ပုနပ္ပုနံ ဂန္တွာ ဆက္ခတ္တုံ စောဒေတိ, သကိံယေဝ ဝါ ဂန္တွာ ‘‘အတ္ထော မေ, အာဝုသော, စီဝရေနာ’’တိ ဆက္ခတ္တုံ ဝဒတိ, တထာ ဧကဒိဝသမေဝ ပုနပ္ပုနံ ဂန္တွာ ဒွါဒသက္ခတ္တုံ တိဋ္ဌတိ, သကိမေဝ ဝါ ဂန္တွာ တတြ တတြ ဌာနေ တိဋ္ဌတိ, သောပိ သဗ္ဗစောဒနာယော သဗ္ဗဋ္ဌာနာနိ စ ဘဉ္ဇတိ, ကော ပန ဝါဒော နာနာဒိဝသေသု။ တတော စေ ဥတ္တရိ ဝါယမမာနော တံ စီဝရံ အဘိနိပ္ဖာဒေတိ, ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ နော စေ သက္ကောတိ တံ အဘိနိပ္ဖာဒေတုံ, ယတော ရာဇတော ရာဇမဟာမတ္တတော ဝါ အဿ ဘိက္ခုနော တံ စီဝရစေတာပန္နံ အာနီတံ, တဿ သန္တိကံ သာမံ ဝါ ဂန္တဗ္ဗံ, ဒူတော ဝါ ပါဟေတဗ္ဗော ‘‘ယံ ခေါ တုမှေ အာယသ္မန္တော ဘိက္ခုံ ဥဒ္ဒိဿ စီဝရစေတာပန္နံ ပဟိဏိတ္ထ, န တံ တဿ ဘိက္ခုနော ကိဉ္စိ အတ္ထံ အနုဘောတိ, ယုဉ္ဇန္တာ

ယသ္မန္တော သကံ, မာ တုမ္ဟာကံ သန္တကံ ဝိနဿတူ’’တိ။ အယံ တတ္ထ သာမီစိ။ ယော ပန နေဝ သာမံ ဂဏှာတိ, န ဒူတံ ဟာပေတိ, ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။

၆၅. ကိံ ပန (ဟရာ. အဋ္ဌ. ၂.၅၃၈-၉) သဗ္ဗကပ္ပိယကာရကေသု ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ? န ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ အယဉှိ ကပ္ပိယကာရကော နာမ သင်္ခေပတော ဒုဝိဓော နိဒ္ဒိဋ္ဌော အနိဒ္ဒိဋ္ဌော စ။ တတ္ထ နိဒ္ဒိဋ္ဌော ဒုဝိဓော ဘိက္ခုနာ နိဒ္ဒိဋ္ဌော ဒူတေန နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ။ အနိဒ္ဒိဋ္ဌောပိ ဒုဝိဓော မုခဝေဝဋိကကပ္ပိယကာရကော ပရမ္မုခကပ္ပိယကာရကောတိ။ တေသု ဘိက္ခုနာ နိဒ္ဒိဋ္ဌော သမ္မုခာသမ္မုခဝသေန စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ, တထာ ဒူတေန နိဒ္ဒိဋ္ဌောပိ။ ကထံ? ဣဓေကစ္စော ဘိက္ခုဿ သ စီဝရတ္ထာယ ဒူတေန အကပ္ပိယဝတ္ထုံ ပဟိဏာတိ, ဒူတော တံ ဘိက္ခုံ ဥပသင်္ကမိတွာ ‘‘ဣဒံ, ဘန္တေ, ဣတ္ထန္နာမေန တုမ္ဟာကံ စီဝရတ္ထာယ ပဟိတံ, ဂဏှထ န’’န္တိ ဝဒတိ, ဘိက္ခု ‘‘နယိဒံ ကပ္ပတီ’’တိ ပဋိက္ခိပတိ, ဒူတော ‘‘အတ္ထိ ပန တေ, ဘန္တေ, ဝေယျာဝစ္စကရော’’တိ ပုစ္ဆတိ, ပုညတ္ထိကေဟိ စ ဥပာသကေဟိ ‘‘ဘိက္ခူနံ ဝေယျာဝစ္စံ ကရောထာ’’တိ အာဏတ္တာ ဝာ, ဘိက္ခူနံ ဝာ သန္ဒိဋ္ဌသမ္ဘတ္တာ ကေစိ ဝေယျာဝစ္စကရာ ဟောန္တိ, တေသံ အညတရော တသ္မိံ ခဏေ ဘိက္ခုဿ သန္တိကေ နိသိန္နော ဟောတိ, ဘိက္ခု တံ နိဒ္ဒိသတိ ‘‘အယံ ဘိက္ခူနံ ဝေယျာဝစ္စကရော’’တိ, ဒူတော တဿ ဟတ္ထေ အကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဒတွာ ‘‘ထေရဿ စီဝရံ ကိဏိတွာ ဒေဟီ’’တိ ဂစ္ဆတိ, အယံ ဘိက္ခုနာ သမ္မုခာနိဒ္ဒိဋ္ဌော။

နော စေ ဘိက္ခုဿ သန္တိကေ နိသိန္နော ဟောတိ, အပိစ ခော ဘိက္ခု နိဒ္ဒိသတိ ‘‘အသုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခူနံ ဝေယျာဝစ္စကရော’’တိ, သော ဂန္တွာ တဿ ဟတ္ထေ အကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဒတွာ ‘‘ထေရဿ စီဝရံ ကိဏိတွာ ဒဒေယျာသီ’’တိ အာဂန္တွာ ဘိက္ခုဿ အာရောစေတွာ ဂစ္ဆတိ, အယမေကော ဘိက္ခုနာ အသမ္မုခာနိဒ္ဒိဋ္ဌော။

န ဟေဝ ခော သော ဒူတော အတ္တနာ အာဂန္တွာ အာရောစေတိ, အပိစ ခော အညံ ပဟိဏာတိ ‘‘ဒိန္နံ မယာ, ဘန္တေ, တဿ ဟတ္ထေ စီဝရစေတာပန္နံ, တုမှေ စီဝရံ ဂဏှေယျာထာ’’တိ, အယံ ဒုတိယော ဘိက္ခုနာ အသမ္မုခာနိဒ္ဒိဋ္ဌော။

န ဟေဝ ခော အညံ ပဟိဏာတိ, အပိစ ဂစ္ဆန္တောဝ ဘိက္ခုံ ဝဒတိ ‘‘အဟံ တဿ ဟတ္ထေ စီဝရစေတာပန္နံ ဒဿာမိ, တုမှေ စီဝရံ ဂဏှေယျာထာ’’တိ, အယံ တတိယော ဘိက္ခုနာ အသမ္မုခာနိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ ဧဝံ ဧကော သမ္မုခာနိဒ္ဒိဋ္ဌော တယော အသမ္မုခာနိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ ဣမေ စတ္တာရော ဘိက္ခုနာ နိဒ္ဒိဋ္ဌဝေယျာဝစ္စကရာ နာမ။ ဧတေသု ဣမိနာ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

အပရော ဘိက္ခု ပုရိမနယေနေဝ ဒူတေန ပုစ္ဆိတော နတ္ထိတာယ ဝာ အဝိစာရေတုကာမတာယ ဝာ ‘‘နတ္ထမှာကံ ကပ္ပိယကာရကော’’တိ ဝဒတိ, တသ္မိံ ခဏေ ကောစိ မနုဿော အာဂစ္ဆတိ, ဒူတော တဿ ဟတ္ထေ အကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဒတွာ ‘‘ဣမဿ ဟတ္ထတော စီဝရံ ဂဏှေယျာထာ’’တိ ဝတွာ ဂစ္ဆတိ, အယံ ဒူတေန သမ္မုခာနိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ ဧဝံ ဧကော သမ္မုခာနိဒ္ဒိဋ္ဌော။

အပရော ဒူတော ဂါမံ ပဝိသိတွာ အတ္တနာ အဘိရုစိတဿ ကဿစိ ဟတ္ထေ အကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဒတွာ ပုရိမနယေနေဝ အာဂန္တွာ ဝာ အာရောစေတိ, အညံ ဝာ ပဟိဏာတိ ‘‘အဟံ အသုကဿ နာမ ဟတ္ထေ စီဝရစေတာပန္နံ ဒဿာမိ, တုမှေ စီဝရံ ဂဏှေယျာထာ’’တိ ဝတွာ ဝာ ဂစ္ဆတိ, အယံ တတိယော ဒူတေန အသမ္မုခာနိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ ဧဝံ ဧကော သမ္မုခာနိဒ္ဒိဋ္ဌော တယော အသမ္မုခာနိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ ဣမေ စတ္တာရော ဒူတေန နိဒ္ဒိဋ္ဌဝေယျာဝစ္စကရာ နာမ။ ဧတေသု မေဏ္ဍကသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဉှေတံ –

> ‘‘သန္တိ, ဘိက္ခဝေ, မနုဿာ သဒ္ဓါ ပသန္နာ, တေ ကပ္ပိယကာရကာနံ ဟတ္ထေ ဟိရညံ ဥပနိက္ခိပန္တိ ‘ဣမိနာ ယံ အယျဿ ကပ္ပိယံ, တံ ဒေထာ’တိ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ယံ တတော ကပ္ပိယံ, တံ သာဒိတုံ, န တွေဝါဟံ, ဘိက္ခဝေ, ‘ကေနစိ ပရိယာယေန ဇာတရူပရဇတံ သာဒိတဗ္ဗံ ပရိယေသိတဗ္ဗ’န္တိ ဝဒါမီ’’တိ (မဟာဝ. ၂၉၉)။

ဧတ္ထ စောဒနာယ ပရိမာဏံ နတ္ထိ, မူလံ အသာဒိယန္တေန သဟဿက္ခတ္တုမ္ပိ စောဒနာယ ဝါ ဌာနေန ဝါ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ သာဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ နော စေ ဒေတိ, အညံ ကပ္ပိယကာရကံ ဌပေတွာပိ အာဟရာပေတဗ္ဗံ။ သစေ ဣစ္ဆတိ, မူလသာမိကာနမ္ပိ ကထေတဗ္ဗံ။ နော စေ ဣစ္ဆတိ, န ကထေတဗ္ဗံ။

အပရော ဘိက္ခု ပုရိမနယေနေဝ ဒူတေန ပုစ္ဆိတော "နတ္ထမှာကံ ကပ္ပိယကာရကော"တိ ဝဒတိ, တဒညော သမီပေ ဌိတော သုတွာ "အာဟရ ဘော, အဟံ အယျဿ စီဝရံ စေတာပေတွာ ဒဿာမီ"တိ ဝဒတိ။ ဒူတော "ဟန္ဒ ဘော ဒဒေယျာသီ"တိ တဿ ဟတ္ထေ ဒတွာ ဘိက္ခုဿ အနာရောစေတွာဝ ဂစ္ဆတိ, အယံ မုခဝေဝဋိကကပ္ပိယကာရကော။ အပရော ဘိက္ခုနော ဥပဋ္ဌာကဿ ဝါ အညဿ ဝါ ဟတ္ထေ အကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဒတွာ "ထေရဿ စီဝရံ ဒဒေယျာသီ"တိ ဧတ္တောဝ ပက္ကမတိ, အယံ ပရမ္မုခါကပ္ပိယကာရကောတိ ဣမေ ဒွေဝ အနိဒ္ဒိဋ္ဌကပ္ပိယကာရကာ နာမ။ ဧတေသု အညာတကအပ္ပဝါရိတေသု ဝိယ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေ သယမေဝ စီဝရံ အာနေတွာ ဒဒန္တိ, ဂဟေတဗ္ဗံ။ နော စေ, န ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗာ။ ယထာ စ ဒူတဿ ဟတ္ထေ စီဝရတ္ထာယ အကပ္ပိယဝတ္ထုမှိ ပေသိတေ ဝိနိစ္ဆယော ဝုတ္တော, ဧဝံ ပိဏ္ဍပါတာဒီနမ္ပိ အတ္ထာယ ပေသိတေ သယံ အာဂန္တွာ ဒီယမာနေ စ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၆၆. ဥပနိက္ခိတ္တသာဒိယနေ ပန အယံ ဝိနိစ္ဆယော (ပာရာ. အဋ္ဌ. ၂.၅၈၃-၄) – ကိဉ္စိ အကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဟဒမူလေ ဌပေတွာ "ဣဒံ အယျဿ ဟောတူ"တိ ဝုတ္တေ သစေပိ စိတ္တေန သာဒိယတိ, ဂဏှိတုကာမော ဟောတိ, ကာယေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ "နယိဒံ ကပ္ပတီ"တိ ပဋိက္ခိပတိ, အနာပတ္တိ။ ကာယဝါစာဟိ ဝါ အပ္ပဋိက္ခိပိတွာပိ သုဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ "နယိဒံ အမှာကံ ကပ္ပတီ"တိ န သာဒိယတိ, အနာပတ္တိယေဝ။ တီသု ဒွါရေသု ဟိ ယေန ကေနစိ ပဋိက္ခိတ္တံ ပဋိက္ခိတ္တမေဝ ဟောတိ။ သစေ ပန ကာယဝါစာဟိ အပ္ပဋိက္ခိပိတွာ စိတ္တေန အဓိဝါသေတိ, ကာယဝါစာဟိ ကတ္တဗ္ဗဿ ပဋိက္ခေပဿ အကရဏတော အကိရိယသမုဋ္ဌာနံ ကာယဒွါရေ စ ဝစီဒွါရေ စ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ, မနောဒွါရေ ပန အာပတ္တိ နာမ နတ္ထိ။

ဧကော သတံ ဝါ သဟဿံ ဝါ ဟဒမူလေ ဌပေတိ "တုယှိဒံ ဟောတူ"တိ, ဘိက္ခု "နယိဒံ ကပ္ပတီ"တိ ပဋိက္ခိပတိ, ဥပါသကော "ပရိစ္စတ္တံ မယာ တုမှာက"န္တိ ဂတော, အညော တတ္ထ အာဂန္တွာ ပုစ္ဆတိ "ကိံ, ဘန္တေ, ဣဒ"န္တိ, ယံ တေန စ အတ္တနာ စ ဝုတ္တံ, တံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ သော စေ ဝဒတိ "ဂောပယိဿာမဟံ, ဘန္တေ, ဂုတ္တဋ္ဌာနံ ဒဿေထာ"တိ, သတ္တဘူမိကမ္ပိ ပါသာဒံ အဘိရုဟိတွာ "ဣဒံ ဂုတ္တဋ္ဌာန"န္တိ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ, "ဣဓ နိက္ခိပါဟီ"တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာ ကပ္ပိယဉ္စ အကပ္ပိယဉ္စ နိဿာယ ဌိတံ ဟောတိ, ဒွါရံ ပိဒဟိတွာ ရက္ခန္တေန ဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ ကိဉ္စိ ဝိက္ကာယိကဘဏ္ဍံ ပတ္တံ ဝါ စီဝရံ ဝါ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆတိ, "ဣဒံ ဂဏှိဿထ, ဘန္တေ"တိ ဝုတ္တေ "ဥပါသက, အတ္ထိ အမှာကံ ဣမိနာ အတ္ထော, ဝတ္ထု စ ဧဝရူပံ နာမ သံဝိဇ္ဇတိ, ကပ္ပိယကာရကော နတ္ထီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ သော ဝဒတိ "အဟံ ကပ္ပိယကာရကော ဘဝိဿာမိ, ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ ဒေထာ"တိ, ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ "ဣမသ္မိံ ဩကာသေ ဌပိတ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, "ဣဒံ ဂဏှာ"တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝမ္ပိ ကပ္ပိယဉ္စ အကပ္ပိယဉ္စ နိဿာယ ဌိတမေဝ ဟောတိ။ သော စေ တံ ဂဟေတွာ တဿ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဒေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ သစေ အဓိကံ ဂဏှာတိ, "န မယံ တဝ ဘဏ္ဍံ ဂဏှာမ, နိက္ခမာဟီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော။

၆၇. ယေန ပန ဇာတရူပါဒိစတုဗ္ဗိဓံ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ, တေန ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ? သင်္ဃမဇ္ဈေ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ကထံ? တေန ဘိက္ခုနာ (ပာရာ. ၅၈၄) သင်္ဃံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဝုဍ္ဎာနံ ဘိက္ခူနံ ပါဒေ ဝန္ဒိတွာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော "အဟံ, ဘန္တေ, ရူပိယံ ပဋိဂ္ဂဟေသိံ, ဣဒံ မေ နိဿဂ္ဂိယံ, ဣမာဟံ သင်္ဃဿ နိဿဇ္ဇာမီ"တိ နိဿဇ္ဇိတွာ အာပတ္တိ ဒေသေတဗ္ဗာ။ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန အာပတ္တိ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ သစေ တတ္ထ အာဂစ္ဆတိ အာရာမိကော ဝါ ဥပါသကော ဝါ, သော ဝတ္တဗ္ဗော "အာဝုသော, ဣဒံ ဇာနာဟီ"တိ။ သစေ သော ဘဏတိ "ဣမိနာ ကိံ အာဟရိဿာမီ"တိ, န ဝတ္တဗ္ဗော "ဣမံ ဝါ ဣမံ ဝါ အာဟရာ"တိ, ကပ္ပိယံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ သပ္ပိ ဝါ တေလံ ဝါ မဓု ဝါ ဖာဏိတံ ဝါ။ အာစိက္ခန္တေန စ "ဣမိနာ သပ္ပိံ ဝါ တေလံ ဝါ မဓုံ ဝါ ဖာဏိတံ ဝါ အာဟရာ"တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ, "ဣဒဉ္စိဒဉ္စ သင်္ဃဿ ကပ္ပိယ"န္တိ ဧတ္တကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ သော တေန ပရိဝတ္တေတွာ ကပ္ပိယံ အာဟရတိ, ရူပိယပဋိဂ္ဂါဟကံ ဌပေတွာ သဗ္ဗေဟေဝ ဘာဇေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, ရူပိယပဋိဂ္ဂါဟကေန ဘာဂေါ န ဂဟေတဗ္ဗော။

အညေသံ (ဟရာ. အဋ္ဌ. ၂.၅၈၃-၄) ဘိက္ခုနံ တ အာရာမိကာနံ တ ပတ္တဘာဂမ္ပိ လဘိတ္ွတ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, အန္တမသော မက္ကဋ္ဌာဒီဟိ တတော ဟရိတ္ွတ အရညေ ဌပိတံ တ တေသံ ဟတ္ထတော ဂဋ္ဌိတံ တ တိရစ္ဆာနပဋ္ဌိဂ္ဂဟိ တမ္ပိ ပံသုကူလမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိယေဝ။ တတော အာဟဋ္ဌေန ဖာဏိတေန သေနာသနဓူပနမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ သပ္ပိနာ တ တေလေ န တ ပဒီပံ ကတ္ွတ ဒီဟလောကေ နိပဇ္ဇိတုံ, ကသိဏပရိကမ္မံ ကာတုံ, ပောတ္ထကမ္ပိ တစေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ တေလမဓုဖာ ဏိတေဟိ ပန သရီရေ ဝဏံ မက္ခေတုံ န ဝဋ္ဋတိယေဝ။ တေန ဝတ္ထုနာ မဥ္စပီဌာဒီနိ တ ဂဏ္ှဟတ္ကိ, ဥပေါသထာဂရံ တ ဘောဇနသာလံ တ ကရောန္တိ, ပရိဘုဥ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဆာယာပိ ဂေဟပရိစ္ဆေဒေန ဌိတာဝ န ဝဋ္ဋတိ, ပရိစ္ဆေအာတိက္ကန္တာ အာဂန္တုကတ္တာ ဝဋ္ဋတိ။ တံ ဝတ္ထုံ ဝိသ္သဇ္ဇေတ္ွတ ကတေန မဂ္ဂေနပိ သေတုနာပိ နာတယပိ ဥဋ္ဌုမ္ပေနာပိ ဂန္တုံ န ဝဋ္ဋတိ။ တေန ဝတ္ထုနာ ခဏာပိတာယ ပေါက္ခရဏိယာ ဥဗ္ဘိဒေဒကံ ဟတုံ တ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ တ န ဝဋ္ဋတိ။ အန္တော ဥဒ ကေ ပန အသတိ အညံ အာဂန္တုကံ ဥဒကံ တ ဝဿောဒကံ တ ပဝိဋ္ဌံ ဝဋ္ဋတိ။ ကီတာယ ယေန သဒ္ဓိံ ကီတာ, တံ အာဂန္တု ကမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ တံ ဝတ္ထုံ ဥပနိက္ခေပံ ဌပေတ္ွတ သင်္ဃော ပစ္စယေ ပရိဘုဥ္ဇတိ, တေပိ ပစ္စယာ တဿ န ဝဋ္ဋန္တိ။ အာရာမော ဂဟိတော ဟောတိ, သောပိ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယဒိ ဘူမိပိ ဗီဇမ္ပိ အကပ္ပိယံ, နေဝ ဘူမိံ, န ဖလံ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဘူမိံယေဝ ကိဏိတ္ွတ အညာနိ ဗီဇာနိ ရောပိတာနိ, ဖလံ ဝဋ္ဋတိ။ အထ ဗီဇာနိ ကိဏိတ္ွတ ကပ္ပိယဘူမိယံ ရောပိတာနိ, ဖလံ န ဝဋ္ဋတိ, ဘူမိယံ နိသီဒိတုံ တ နိပဇ္ဇိတုံ တ ဝဋ္ဋတိ။

သစေ ပန တတ္ထ အာဂတော ကပ္ပိယကာရကော တံ ပရိဝတ္တေတ္ွတ သင်္ဃဿ ကပ္ပိယံ သပ္ပိတေလာဒိံ အာဟရိ တုံ န ဇာနာတိ, သော ဝတ္တဗ္ဗော "အာဝုသော, ဣမံ ဆဍ္ဍေဟီ"တိ။ သစေ သော ဆဍ္ဍေတိ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ ဆဍ္ဍေတိ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ရူပိယဆဍ္ဍကော သမ္မန္နိတဗ္ဗော ယော န ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, န ဒောသာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, န မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, န ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, ဆဍ္ဍိတာဆဍ္ဍိတဉ္စ ဇာနေယျ။ ဧ ဝဉ္စ ပန သမ္မန္နိတဗ္ဗော, ပဌမံ ဘိက္ခု ယာစိတဗ္ဗော, ယာစိတ္ွတ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သင်္ဃော ဉာပေတဗ္ ဗော –

"သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ ရူပိ ယဆဍ္ဍကံ သမ္မန္နေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။ သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ ရူ ပိယဆဍ္ဍကံ သမ္မန္နတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော ရူပိယဆဍ္ဍကဿ သမ္မု တိ , သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။ သမ္မတော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု ရူပိယဆဍ္ဍကော, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ"တိ (ဟရာ. ၅၈၅)။

၆၈. တေန သမ္မတေန (ဟရာ. အဋ္ဌ. ၂.၅၈၅) ဘိက္ခုနာ နိမိတ္တံ အကတ္ွတ အက္ခီနိ နိမီလေတ္ွတ နဒိယာ တ ပပာ တေ တ ဝနဂဟနေ တ ဂူထံ ဝိယ အနပေက္ခေန ပတိတောကာသံ အသမန္နာရပန္တေန ဆဍ္ဍေတဗ္ဗံ။ သစေ နိမိတ္တံ က တ္ွတ ပာတေတိ, ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗေပိ ရူပိယေ ဘဂဝတ ပရိယာယေန ဘိက္ခုနံ ပရိဘောဂံ အာစိက္ခိ။ ရူပိယပဋိဂ္ဂါဟကဿ ပန ကေနစိ ပရိယာယေန တတော ဥပ္ပန္နပစ္စယပရိဘောဂေါ န ဝဋ္ဋတိ။ ယထာ စာယံ တေဿ န ဝဋ္ဋတိ, ဧဝံ အသန္တသမ္ဘာဝနာယ တ ကုလဒူသကကမ္မေန တ ကုဟနာဒီဟိ တဥပ္ပန္နပစ္စယာ နေဝ တဿ, န အညဿ ဝဋ္ဋန္တိ, ဓမ္မေန သမေန ဥပ္ပန္နာပိ အပစ္စဝေက္ခိတ္ွတ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋန္တိ။ စတ္တာရော ဟိ ပရိဘောဂါ – ထေ ယျပရိဘောဂေါ ဣဏပရိဘောဂေါ အာယဇ္ဇပရိဘောဂေါ သာမိပရိဘောဂေါတိ။ တတ္ထ သင်္ဃမဇ္ဈေပိ နိသီဒိတ္ွတ ပ ရိဘုဥ္ဇန္တဿ ဒုဿီလဿ ပရိဘောဂေါ **ထေယျပရိဘောဂေါ** နာမ။ သီလဝတော အပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ **ဣဏပရိဘောဂေါ** နာမ။ တသ္မာ စီဝရံ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ, ပိဏ္ဍပါတော အာလောပေ အာလော ပေ , တထာ အသက္ကောန္တေန ပုရေဘတ္တပစ္ဆာဘတ္တပုရိမယာမမဇ္ဈိမယာမပစ္ဆိမယာမေသု။ သစဿ အပစ္စဝေ က္ခတော အရုဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ, ဣဏပရိဘောဂဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ သေနာသနမ္ပိ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ ပစ္စဝေက္ခိ တဗ္ဗံ။ ဘေသဇ္ဇဿ ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ ပရိဘောဂေပိ သတိပစ္စယတာ ဝဋ္ဋတိ, ဧဝံ သန္တေပိ ပဋိဂ္ဂဟဏေ သတိံ ကတ္ွတ ပရိဘောဂေ အကရောန္တဿေဝ အာပတ္တိ, ပဋိဂ္ဂဟဏေ ပန သတိံ အကတ္ွတ ပရိဘောဂေ ကရောန္တဿ အနာပ တ္တိ။ စတုဗ္ဗိဓာ ဟိ သုဒ္ဓိ – ဒေသနာသုဒ္ဓိ သံဝရသုဒ္ဓိ ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ ပစ္စဝေက္ခဏာသုဒ္ဓီတိ။

တတ္ထ **ဒေသနာသုဒ္ဓိ** နာမ ပာတိမောက္ခသံဝရသီလံ။ တဥ္ဟိ ဒေသနာယ သုဇ္ဈနတော "ဒေသနာသုဒ္ဓီ"တိ ဝုစ္စတိ။ **သံဝရသုဒ္ဓိ** နာမ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ။ တဥ္ဟိ "န ပုနေဝံ ကရိဿာမီ"တိ စိတ္တာဓိဋ္ဌာနသံဝရေနေဝ သုဇ္ဈန

တော “သံဝရသုဒ္ဓိ”တိ ဝုစ္စတိ။ **ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ** နာမ အာဇီဝပာရိသုဒ္ဓိသီလံ။ တဉှိ အနေသနံ ပဟာယ ဓမ္မေန သမေန ပစ္စယေ ဥပ္ပာဒေန္တဿ ပရိယေသနာယ သုဒ္ဓတ္တာ “ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ”တိ ဝုစ္စတိ။ **ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိ** နာမ ပစ္စယပရိဘောဂသန္နိဿိတသီလံ။ တဉှိ “ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စီဝရံ ပဋိသေဝါမိ”တိအာဒိနာ (မ. နိ. ၁.၂၃; အ. နိ. ၆.၅၈) နယေန ဝုတ္တေန ပစ္စဝေက္ခဏေန သုဇ္ဈနတော “ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိ”တိ ဝုစ္စတိ, တေန ဝုတ္တံ “ပဋိဂ္ဂဟဏေ ပန သတိံ အကတွာ ပရိဘောဂေ ကရောန္တဿ အနာပတ္တီ”တိ။

သတ္တန္နံ သေက္ခာနံ ပစ္စယပရိဘောဂေါ **ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ** နာမ။ တေ ဟိ ဘဂဝတော ပုတ္တာ, တသ္မာ ပိတုသန္တကာနံ ပစ္စယာနံ ဒါယာဒါ ဟုတွာ တေ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ ကိံ ပန တေ ဘဂဝတော ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ, ဂိဟီနံ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တီတိ? ဂိဟီဟိ ဒိန္နာပိ ဘဂဝတာ အနုညာတတ္တာ ဘဂဝတော သန္တကာ ဟောန္တိ, တသ္မာ ဘဂဝတော ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တံ** (မ. နိ. ၁.၂၉ အာဒယော) စေတ္ထ သာဓကံ။ ခီဏာသဝါနံ ပရိဘောဂေါ **သာမိပရိဘောဂေါ** နာမ။ တေ ဟိ တဏှာယ ဒါသဗျံ အတီတတ္တာ သာမိနော ဟုတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ ဣတိ ဣမေသု ပရိဘောဂေသု သာမိပရိဘောဂေါ စ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ စ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ဣဏပရိဘောဂေါ န ဝဋ္ဋတိ, ထေယျပရိဘောဂေ ကထာယေဝ နတ္ထိ။

အပရေပိ စတ္တာရော ပရိဘောဂါ – လဇ္ဇိပရိဘောဂေါ အလဇ္ဇိပရိဘောဂေါ ဓမ္မိယပရိဘောဂေါ အဓမ္မိယပရိဘောဂေါတိ။ တတ္ထ အလဇ္ဇိနော လဇ္ဇိနာ သဒ္ဓိံ ပရိဘောဂေါ ဝဋ္ဋတိ, အာပတ္တိယာ န ကာရေတဗ္ဗော။ လဇ္ဇိနော အလဇ္ဇိနာ သဒ္ဓိံ ယာဝ န ဇာနာတိ, တာဝ ဝဋ္ဋတိ။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဟိ အလဇ္ဇီ နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ ယဒါဿ အလဇ္ဇိဘာဝံ ဇာနာတိ, တဒါ ဝတ္တဗ္ဗော “တုမှေ ကာယဒွါရေ ဝစီဒွါရေ စ ဝီတိက္ကမံ ကရောထ, တံ အပ္ပတိရူပံ, မာ ဧဝမကတ္ထာ”တိ။ သစေ အနာဒိယိတွာ ကရောတိယေဝ, ယဒိ တေန သဒ္ဓိံ ပရိဘောဂံ ကရောတိ, သောပိ အလဇ္ဇီယေဝ ဟောတိ။ ယောပိ အတ္တနော ဘာရဘူတေန အလဇ္ဇိနာ သဒ္ဓိံ ပရိဘောဂံ ကရောတိ, သောပိ နိဝါရေတဗ္ဗော။ သစေ န ဩရမတိ, အယမ္ပိ အလဇ္ဇီယေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ ဧကော အလဇ္ဇီ အလဇ္ဇိသတမ္ပိ ကရောတိ။ အလဇ္ဇိနော ပန အလဇ္ဇိနာဝ သဒ္ဓိံ ပရိဘောဂေ အာပတ္တိ နာမ နတ္ထိ။ လဇ္ဇိနော လဇ္ဇိနာ သဒ္ဓိံ ပရိဘောဂေါ ဒွိန္နံ ခတ္တိယကုမာရာနံ သုဝဏ္ဏပါတိယံ ဘောဇနသဒိသော။ ဓမ္မိယာဓမ္မိယပရိဘောဂေါ ပစ္စယဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ သစေ ပုဂ္ဂလောပိ အလဇ္ဇီ, ပိဏ္ဍပါတောပိ အဓမ္မိယော, ဥဘော ဇေဂုစ္ဆာ။ ပုဂ္ဂလော အလဇ္ဇီ, ပိဏ္ဍပါတော ဓမ္မိယော, ပုဂ္ဂလံ ဇိဂုစ္ဆိတွာ ပိဏ္ဍပါတော န ဂဟေတဗ္ဗော။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန “ဒုဿီလော သင်္ဃတော ဥဒ္ဒေသဘတ္တာဒီနိ လဘိတွာ သင်္ဃဿေဝ ဒေတိ, ဧတာနိ ယထာဒါနမေဝ ဂဟိတတ္တာ ဝဋ္ဋန္တီ”တိ ဝုတ္တံ။ ပုဂ္ဂလော လဇ္ဇီ, ပိဏ္ဍပါတော အဓမ္မိယော, ပိဏ္ဍပါတော ဇေဂုစ္ဆော န ဂဟေတဗ္ဗော။ ပုဂ္ဂလော လဇ္ဇီ, ပိဏ္ဍပါတောပိ ဓမ္မိယော, ဝဋ္ဋတိ။

အပရေ ဒွေ ပဂ္ဂဟာ ဒွေ စ ပရိဘောဂါ – လဇ္ဇိပဂ္ဂဟော အလဇ္ဇိပဂ္ဂဟော, ဓမ္မပရိဘောဂေါ အာမိသပရိဘောဂေါတိ။ တတ္ထ အလဇ္ဇိနော လဇ္ဇိံ ပဂ္ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ, န သော အာပတ္တိယာ ကာရေတဗ္ဗော ။ သစေ ပန လဇ္ဇီ အလဇ္ဇိံ ပဂ္ဂဏှာတိ, အနုမောဒနာယ အဇ္ဈေသတိ, ဓမ္မကထာယ အဇ္ဈေသတိ, ကုလေသု ဥပတ္ထမ္ဘေတိ, ဣတရောပိ “အမှာကံ အာစရိယော ဤဒိသော စ ဤဒိသော စာ”တိ တဿ ပရိသတိ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ, အယံ သာသနံ ဩသက္ကာပေတိ အန္တရဓာပေတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဓမ္မပရိဘောဂအာမိသပရိဘောဂေသု ပန ယတ္ထ အာမိသပရိဘောဂေါ ဝဋ္ဋတိ, ဓမ္မပရိဘောဂေါပိ တတ္ထ ဝဋ္ဋတိ။ ယော ပန ကောဋိယံ ဌိတော, ဂန္ထော တဿ ပုဂ္ဂလဿ အစ္စယေန နဿိဿတိ, တံ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန ဥဂ္ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဝုတ္တံ။ တတြိဒံ ဝတ္ထု – မဟာဘယေ ကိရ ဧကဿေဝ ဘိက္ခုနော မဟာနိဒ္ဒေသော ပဂုဏော အဟောသိ။ အထ စတုနိကာယိကတိဿတ္ထေရဿ ဥပဇ္ဈာယော မဟာတိပိဋကတ္ထေရော နာမ မဟာရက္ခိတတ္ထေရံ အာဟ “အာဝုသော မဟာရက္ခိတ, ဧတဿ သန္တိကေ မဟာနိဒ္ဒေသံ ဂဏှာဟီ”တိ။ “ပါပေါ ကိရာယံ, ဘန္တေ, န ဂဏှာမီ”တိ။ “ဂဏှာဝုသော, အဟံ တေ သန္တိကေ နိသီဒိဿာမီ”တိ။ “သာဓု, ဘန္တေ, တုမှေသု နိသိန္နေသု ဂဏှိဿာမီ”တိ ပဋ္ဌပေတွာ ရတ္တိန္ဒိဝံ နိရန္တရံ ပရိယာပုဏန္တော ဩသာနဒိဝသေ ဟေဋ္ဌာမဉ္စေ ဣတ္ထိံ ဒိသွာ “ဘန္တေ, သုတံယေဝ မေ ပုဗ္ဗေ, သစာဟံ ဧဝံ ဇာနေယျံ, န ဤဒိသဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏေယျ”န္တိ အာဟ။ တဿ ပန သန္တိကေ ဗဟူ မဟာထေရာ ဥဂ္ဂဏှိတွာ မဟာနိဒ္ဒေသံ ပတိဋ္ဌာပေသုန္တိ။

ဣတိ ပါဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟော

ရူပိယာဒိပဋိဂ္ဂဟဏာဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၁၃. အနလက္ခဏာဒိဝိနိစ္ဆယကထာ

၆၉. အနဝိဿာသဂ္ဂါဟေဟိ လာဘဿ ပရိဏာမနန္တိ ဧတ္ထ တာဝ **အနန္တိ** အတ္တနော သန္တကဿ စီဝရာဒိ ပရိက္ခာရဿ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒီသု ယဿ ကဿစိ အနံ။ တတ္ရိဒံ အနလက္ခဏံ – “ဣဒံ တုယှံ ဒေမိ ဒဒါမိ ဒဇ္ဇာမိ ဩဏောဇေမိ ပရိစ္စဇာမိ ဝိဿဇ္ဇာမီ”တိ တ “ဣတ္ထန္နာမဿ ဒေမိ။ပေ.။ ဝိဿဇ္ဇာမီ”တိ တ ဝဒတိ, သမ္မုခာပိ ပရမ္မုခာပိ ဒိန္နံယေဝ ဟောတိ။ “တုယှံ ဂဏှာဟီ”တိ ဝုတ္တေ “မယှံ ဂဏှာမီ”တိ ဝဒတိ, သုဒိန္နံ သုဂ္ဂဟိတဉ္စ။ “တဝ သန္တကံ ကရောဟိ, တဝ သန္တကံ ဟောတု, တဝ သန္တကံ ဟောတီ”တိ ဝုတ္တေ “မမ သန္တကံ ကရောမိ, မမ သန္တကံ ဟောတု, မမ သန္တကံ ကရိဿာမီ”တိ ဝဒတိ, ဒုဒိန္နံ ဒုဂ္ဂဟိတဉ္စ။ နေဝ အတ္တာ အတ္တံ ဇာနာတိ, န ဣတရော ဂဟေတုံ, သစေ ပန “တဝ သန္တကံ ကရောဟီ”တိ ဝုတ္တေ “သာဓု, ဘန္တေ, မယှံ ဂဏှာမီ”တိ ဂဏှာတိ, သုဂ္ဂဟိတံ။ သစေ ပန ဧကော “ဣဒံ စီဝရံ ဂဏှာဟီ”တိ ဝဒတိ, ဣတရော “န ဂဏှာမီ”တိ ဝဒတိ, ပုန သော “ဒိန္နံ မယာ တုယှံ, ဂဏှာဟီ”တိ ဝဒတိ, ဣတရောပိ “န မယှံ ဣမိနာ အတ္ထော”တိ ဝဒတိ, တတော ပုရိမောပိ “မယာ ဒိန္န”န္တိ ဒသာဟံ အတိက္ကာမေတိ, ပစ္ဆိမောပိ “မယာ ပဋိက္ခိတ္တ”န္တိ, ကဿ အာပတ္တီတိ? န ကဿစိ။ ယဿ ပန ရုစ္စတိ, တေန အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ “ဣတ္ထန္နာမဿ ဒေဟီ”တိ ဒိန္နံ ယာဝ ပရဿ ဟတ္ထံ န ပာပုဏာတိ, တာဝ ယော ပဟိဏတိ, တဿေဝ သန္တကံ, “ဣတ္ထန္နာမဿ ဒမ္မီ”တိ ဒိန္နံ ပန ယဿ ပဟီယတိ, တဿ သန္တကံ။ တသ္မာ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဟတ္ထေ စီဝရံ ပဟိဏတိ “ဣဒံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဒေဟီ”တိ။ သော အန္တရာမဂ္ဂေ ယော ပဟိဏတိ, တဿ ဝိဿာသာ ဂဏှာတိ, သုဂ္ဂဟိတံ။ ယဿ ပဟီယတိ, တဿ ဝိဿာသာ ဂဏှာတိ, ဒုဂ္ဂဟိတံ။

ဘိက္ခု (မဟာဝ. ၃၇၈-၃၇၉) ဘိက္ခုဿ ဟတ္ထေ စီဝရံ ပဟိဏတိ “ဣမံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဒေဟီ”တိ။ သော အန္တရာမဂ္ဂေ သုဏာတိ “ယော ပဟိဏတိ, သော ကာလကတော”တိ, တဿ မတကစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတိ, သွာဓိဋ္ဌိတံ။ ယဿ ပဟီယတိ, တဿ ဝိဿာသာ ဂဏှာတိ, ဒုဂ္ဂဟိတံ။ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဟတ္ထေ စီဝရံ ပဟိဏတိ “ဣမံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဒေဟီ”တိ။ သော အန္တရာမဂ္ဂေ သုဏာတိ “ယဿ ပဟီယတိ, သော ကာလကတော”တိ, တဿ မတကစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတိ, ဒွာဓိဋ္ဌိတံ။ ယော ပဟိဏတိ, တဿ ဝိဿာသာ ဂဏှာတိ, သုဂ္ဂဟိတံ။ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဟတ္ထေ စီဝရံ ပဟိဏတိ “ဣမံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဒေဟီ”တိ။ သော အန္တရာမဂ္ဂေ သုဏာတိ “ဥဘော ကာလကတာ”တိ, ယော ပဟိဏတိ, တဿ မတကစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတိ, သွာဓိဋ္ဌိတံ။ ယဿ ပဟီယတိ, တဿ မတကစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတိ, ဒွာဓိဋ္ဌိတံ။ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဟတ္ထေ စီဝရံ ပဟိဏတိ “ဣမံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဒမ္မီ”တိ။ သော အန္တရာမဂ္ဂေ ယော ပဟိဏတိ, တဿ ဝိဿာသာ ဂဏှာတိ, ဒုဂ္ဂဟိတံ။ ယဿ ပဟီယတိ, တဿ ဝိဿာသာ ဂဏှာတိ, သုဂ္ဂဟိတံ။ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဟတ္ထေ စီဝရံ ပဟိဏတိ “ဣမံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဒမ္မီ”တိ။ သော အန္တရာမဂ္ဂေ သုဏာတိ “ယော ပဟိဏတိ, သော ကာလကတော”တိ, တဿ မတကစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတိ, ဒွာဓိဋ္ဌိတံ။ ယဿ ပဟီယတိ, တဿ ဝိဿာသာ ဂဏှာတိ, သုဂ္ဂဟိတံ။ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဟတ္ထေ စီဝရံ ပဟိဏတိ “ဣမံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဒမ္မီ”တိ။ သော အန္တရာမဂ္ဂေ သုဏာတိ “ယဿ ပဟီယတိ, သော ကာလကတော”တိ, တဿ မတကစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတိ, သွာဓိဋ္ဌိတံ။ ယော ပဟိဏတိ, တဿ ဝိဿာသာ ဂဏှာတိ, ဒုဂ္ဂဟိတံ။ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဟတ္ထေ စီဝရံ ပဟိဏတိ “ဣမံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဒမ္မီ”တိ။ သော အန္တရာမဂ္ဂေ သုဏာတိ “ဥဘော ကာလကတာ”တိ။ ယော ပဟိဏတိ, တဿ မတကစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတိ, ဒွာဓိဋ္ဌိတံ။ ယဿ ပဟီယတိ, တဿ မတကစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတိ, သွာဓိဋ္ဌိတံ။

ပရိစ္စဇိတွာ ဒိန္နံ ပုန ကေနစိ ကာရဏေန ကုပိတော အာဟရာပေတုံ န လဘတိ။ အတ္တနာ ဒိန္နမ္ပိ ဟိ စီဝရံ သကသညာယ အစ္ဆိန္ဒတော နိဿဂ္ဂိယံ, အညံ ပရိက္ခာရံ အန္တမသော သူစိမ္ပိ အစ္ဆိန္ဒတော ဒုက္ကဋံ။ သစေ ပန “ဘန္တေ, တုမှာကံ ဣဒံ သာရုပ္ပ”န္တိ သယမေဝ ဒေတိ, ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အထ ပန “အာဝုသော, မယံ တုယှံ ‘ဝတ္တပဋိဝတ္တံ ကရိဿတိ, အမှာကံ သန္တိကေ ဥပဇ္ဈံ ဂဏှိဿတိ, ဓမ္မံ ပရိယာပုဏိဿတီ’တိ စီဝရံ အဒမှာ, သော အနိ ဒါနိ န ဝတ္တံ ကရောသိ, န ဥပဇ္ဈံ ဂဏှာသိ, န ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာသီ”တိ ဧဝမာဒီနိ ဝုတ္တော “ဘန္တေ, စီဝရတ္ထာယ မညေ ဘဏထ, ဣဒံ ဝေ စီဝရ”န္တိ ဒေတိ, ဧဝမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဒိသာပက္ကမန္တံ ဝာ ပန ဒဟရံ “နိဝတ္တေထ န”န္တိ ဘဏတိ, သော န နိဝတ္တတိ, စီဝရေ ဂဟေတွာ နိရုန္ဓထာတိ, ဧဝဉ္စေ နိဝတ္တတိ, သာဓု။ သစေ “ပတ္တစီဝရတ္ထာ

ယ မယေ တုမှေဟ ဘဏထ, ဂဏှထ န”န္တိ ဒေတိ, ဧဝမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဝိဗ္ဘမန္တံ တ ဒိသွတ “မယံ တုယှံ ‘ဝတ္တံ ကရိဿတီ’တိ ပတ္တစီဝရံ အဒမှာ, သော အနိ တွံ ဝိဗ္ဘမိတွတ စရသီ”တိ ဝဒတိ, ဣတရော “ဂဏှထ တုမှာကံ ပတ္တစီဝရ”န္တိ ဒေတိ, ဧဝမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ “မမ သန္တိကေ ဥပဇ္ဈံ ဂဏှန္တဿေဝ ဒေမိ, အညတ္ထ ဂဏှန္တဿ န ဒေမိ, ဝတ္တံ ကရောန္တဿေဝ ဒေမိ, အကရောန္တဿ န ဒေမိ, ဓမ္မံ ပရိယာပုဏန္တဿေဝ ဒေမိ, အပရိယာပုဏန္တဿ န ဒေမိ, အဝိဗ္ဘမန္တဿေဝ ဒေမိ, ဝိဗ္ဘမန္တဿ န ဒေမီ”တိ ဧဝံ ပန အတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဒဒတော ဒုက္ကဋံ, အာဟရာပေတုံ ပန ဝဋ္ဋတိ, ဝိဿဇ္ဇေတွတ ဒိန္နံ အစ္ဆိန္ဒိတွတ ဂဏှန္တော ဘဏ္ဍဂ္ဃေန ကာရေတဗ္ဗော။ အယံ တာဝ အနေ ဝိနိစ္ဆယော။

၇၀. ဝိဿာသဂ္ဂာဟလက္ခဏံ ပန ဣမိနာ သုတ္တေန ဇာနိတဗ္ဗံ –

“အနုဇာနာမိ , ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ ဝိဿာသံ ဂဟေတုံ သန္ဒိဋ္ဌော စ ဟောတိ, သမ္ဘတ္တော စ, အာလပိတော စ, ဇီဝတိ စ, ဂဟိတေ စ အတ္တမနော ဟောတီ”တိ (မဟာဝ. ၃၅၆)။

တတ္ထ (ပာရာ. အဋ္ဌ. ၁.၁၃၁) **သန္ဒိဋ္ဌော** တိ ဒိဋ္ဌမတ္တကမိတ္တော။ **သမ္ဘတ္တော** တိ ဒဠှမိတ္တော။ **အာလပိတော**တိ “မမ သန္တကံ ယံ ဣစ္ဆသိ, တံ ဂဏှေယျာသိ, အာပုစ္ဆိတွတ ဂဟဏေ ကာရဏံ နတ္ထီ”တိ ဝုတ္တော။ **ဇီဝတီ**တိ အနုဋ္ဌာနသေယျာယ သယိတောပိ ယာဝဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒံ န ပာပုဏာတိ။ **ဂဟိတေ စ အတ္တမနော**တိ ဂဟိတေ တုဋ္ဌစိတ္တော ဟောတိ။ “ဧဝရူပဿ သန္တကံ ဂဟိတေ မေ အတ္တမနော ဘဝိဿတီ”တိ ဇာနန္တေန ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အနဝသေသပရိယာဒါနဝသေန စေတာနိ ပဉ္စင်္ဂါနိ ဝုတ္တာနိ, ဝိဿာသဂ္ဂါဟော ပန တီဟိ အင်္ဂေဟိ ရုဟတိ သန္ဒိဋ္ဌော, ဇီဝတိ, ဂဟိတေ အတ္တမနော, သမ္ဘတ္တော, ဇီဝတိ, ဂဟိတေ အတ္တမနော, အာလပိတော, ဇီဝတိ, ဂဟိတေ အတ္တမနောတိ။ ယော ပန န ဇီဝတိ, န စ ဂဟိတေ အတ္တမနော ဟောတိ, တဿ သန္တကံ ဝိဿာသဂ္ဂါဟေန ဂဟိတမ္ပိ ပုန အတတဗ္ဗံ။ ဒဒမာနေန စ မတကဓနံ တာဝ ယေ တဿ ဓနေ ဣဿရာ ဂဟဋ္ဌာ တ ပဗ္ဗဇိတာ တ, တေသံ အတတဗ္ဗံ။ အနတ္တမနဿ သန္တကံ တဿေဝ အတတဗ္ဗံ, ယော ပန ပဌမံယေဝ “သုဋ္ဌု ကတံ တယာ မမ သန္တကံ ဂဏှန္တေနာ”တိ ဝစီဘေဒေန တ စိတ္တုပ္ပာဒမတ္တေန တ အနုမောဒိတွတ ပစ္ဆာ ကေနစိ ကာရဏေန ကုပိတော, ပစ္စာဟရာပေတုံ န လဘတိ, ယောပိ အဒာတုကာမော, စိတ္တေန ပန အဓိဝာသေတိ, န ကိဉ္စိ ဝဒတိ, သောပိ ပုန ပစ္စာဟရာပေတုံ န လဘတိ။ ယော ပန “မယာ တုမှာကံ သန္တကံ ဂဟိတံ တ ပရိဘုတ္တံ တ”တိ ဝုတ္တေ “ဂဟိတံ တ ဟောတု ပရိဘုတ္တံ တ, မယာ ပန တံ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ဌပိတံ, တံ ပာကတိကံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ ဝဒတိ, အယံ ပစ္စာဟရာပေတုံ လဘတိ။ အယံ ဝိဿာသဂ္ဂါဟေ ဝိနိစ္ဆယော။

၇၁. လာဘဿ ပရိဏာမနန္တိ ဣဒံ ပန အညေသံ အတ္ထာယ ပရိဏတလာဘဿ အတ္တနော အညဿ တ ပရိဏာမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော (ပာရာ. အဋ္ဌ. ၂.၆၅၉-၆၆၀) – သင်္ဃဿ ပရိဏတံ သဟဓမ္မိကာနံ တ ဂိဟီနံ တ အန္တမသော မာတုသန္တကမ္ပိ “ဣဒံ မယှံ ဒေဟီ”တိ သင်္ဃဿ ပရိဏတဘာဝံ ဉတွတ အတ္တနော ပရိဏာမေတွတ ဂဏှန္တဿ နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ, “ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဒေဟီ”တိ ဧဝံ အညဿ ပရိဏာမေန္တဿ သုဒ္ဓိကပာစိတ္တိယံ။ တသ္မာ ယောပိ ဝဿိကသာဋိကသမယေ မာတုဃရေပိ သင်္ဃဿ ပရိဏတံ ဝဿိကသာဋိကံ ဉတွတ အတ္တနော ပရိဏာမေတိ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ, ပရဿ ပရိဏာမေတိ, သုဒ္ဓိကပာစိတ္တိယံ။ မနုဿာ “သင်္ဃဘတ္တံ ကရိဿာမာ”တိ သပ္ပိတေလာဒီနိ အာဟရန္တိ, ဂိလာနော စေပိ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ပရိဏတဘာဝံ ဉတွတ ကိဉ္စိ ယာစတိ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယမေဝ။ သစေ ပန သော “တုမှာကံ သပ္ပိအာဒီနိ အာဘတာနိ အတ္ထီ”တိ ပုစ္ဆိတွတ “အာမ, အတ္ထီ”တိ ဝုတ္တေ “မယှမ္ပိ ဒေထာ”တိ ဝဒတိ, ဝဋ္ဋတိ။ အထာပိ နံ ကုက္ကုစ္စာယန္တံ ဥပာသကာ ဝဒန္တိ “သင်္ဃောပိ အမှေဟိ ဒိန္နမေဝ လဘတိ, ဂဏှထ, ဘန္တေ”တိ, ဧဝမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။

ကေသိဉ္စိ ဝိဟာရေ သင်္ဃဿ ပရိဏတံ အညဝိဟာရံ ဥဒ္ဒိသိတွတ “အသုကသ္မိံ နာမ ဝိဟာရေ သင်္ဃဿ ဒေထာ”တိ ပရိဏာမေတိ, “ကိံ သင်္ဃဿ အနေန, စေတိယဿ ပူဇံ ကရောထာ”တိ ဧဝံ စေတိယဿ တ ပရိဏာမေတိ, ဒုက္ကဋံ။ စေတိယဿ ပရိဏတံ အညစေတိယဿ တ သင်္ဃဿ တ ဂဏဿ တ ပုဂ္ဂလဿ တ ပရိဏာမေတိ, ဒုက္ကဋမေဝ။ နိယမေတွတ အညစေတိယဿ အတ္ထာယ ရောပိတမာလာဝစ္ဆတော အညစေတိယမှဟိ ပုပ္ဖမ္ပိ အာရောပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဧကဿ စေတိယဿ ပန ဆတ္တံ တ ပဋာကံ တ အာရောပေတွတ ဌိတံ ဒိသွတ သေသံ အညစေတိယ

သ္သ ဒါပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အန္တမသော သုနခသ္သပိ ပရိဏတံ “ဣမသ္သ သုနခသ္သ မာ ဒေဟိ, ဧတသ္သ ဒေဟီ”တိ ဧဝံ အညပုဂ္ဂလသ္သ ပရိဏာမေတိ, ဒုက္ကဋံ။ သစေ ပန ဒါယကာ “မယံ သင်္ဃဘတ္တံ ကာတုကာမာ, စေတိယပူဇံ ကာတုကာမာ, ဧကသ္သ ဘိက္ခုနော ပရိက္ခာရံ ဒါတုကာမာ, တုမှာကံ ရုစိယာ ဒသ္သာမ, ဘဏထ ကတ္ထ ဒေမာ”တိ ဝဒန္တိ, ဧဝံ ဝုတ္တေ တေန ဘိက္ခုနာ “ယတ္ထ ဣစ္ဆထ, တတ္ထ ဒေထာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗာ။ သစေ ပန ကေဝလံ “ကတ္ထ ဒေမာ”တိ ပုစ္ဆန္တိ, “ယတ္ထ တုမှာကံ ဒေယျဓမ္မော ပရိဘောဂံ ဝါ လဘေယျ, ပဋိသင်္ခါရံ ဝါ လဘေယျ, စိရဋ္ဌိတိကော ဝါ အသ္သ, ယတ္ထ ဝါ ပန တုမှာကံ စိတ္တံ ပသီဒတိ, တတ္ထ ဒေထာ”တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဣတိ ပါဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ဒါနလက္ခဏာဒိဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၁၄. ပထဝီခဏနဝိနိစ္ဆယကထာ

၇၂. **ပထဝီ**တိ ဒွေ ပထဝီ ဇာတာ စ ပထဝီ အဇာတာ စ ပထဝီတိ။ တတ္ထ **ဇာတာ** နာမ **ပထဝီ** သုဒ္ဓပံသုကာ သုဒ္ဓမတ္တိကာ အပ္ပပါသာဏာ အပ္ပသက္ခရာ အပ္ပကဌလာ အပ္ပမရုမ္ဗာ အပ္ပဝါလုကာ ယေဘုယျေနပံသုကာ ယေဘုယျေန မတ္တိကာ, အဒဍ္ဎာပိ ဝုစ္စတိ "ဇာတာ ပထဝီ"တိ။ ယောပိ ပံသုပုဉ္ဇော ဝါ မတ္တိကာပုဉ္ဇော ဝါ အတိရေကစာတုမာသံ ဩဝဋ္ဌော, သောပိ ဝုစ္စတိ "ဇာတာ ပထဝီ"တိ။ **အဇာတာ** နာမ **ပထဝီ** သုဒ္ဓပါသာဏာ သုဒ္ဓသက္ခရာ သုဒ္ဓကဌလာ သုဒ္ဓမရုမ္ဗာ သုဒ္ဓဝါလုကာ အပ္ပပံသုကာ အပ္ပမတ္တိကာ ယေဘုယျေနပါသာဏာ ယေဘုယျေနသက္ခရာ ယေဘုယျေနကဌလာ ယေဘုယျေနမရုမ္ဗာ ယေဘုယျေနဝါလုကာ, ဒဍ္ဎာပိ ဝုစ္စတိ "အဇာတာ ပထဝီ"တိ။ ယောပိ ပံသုပုဉ္ဇော ဝါ မတ္တိကာပုဉ္ဇော ဝါ ဩမကစာတုမာသံ ဩဝဋ္ဌော, သောပိ ဝုစ္စတိ "အဇာတာ ပထဝီ"တိ (ပါစိ. ၈၄-၈၆)။

တတ္ထ ဇာတပထဝိံ ခဏန္တဿ ခဏာပေန္တဿ စ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ရာယံ ဝိနိစ္ဆယော (ပါစိ. အဋ္ဌ. ၈၆) – သယံ ခဏတိ, ပဟာရေ ပဟာရေ ပါစိတ္တိယံ။ သစေ အညံ အာဏာပေတိ, သကိံ အာဏတ္တော သစေပိ သကလဒိဝသံ ခဏတိ, အာဏာပကဿ ဧကမေဝ ပါစိတ္တိယံ။ သစေ ပန ကုသီတော ဟောတိ, ပုနပ္ပုနံ အာဏာပေတဗ္ဗော, တံ အာဏာပေတွာ ခဏာပေန္တဿ ဝါစာယ ဝါစာယ ပါစိတ္တိယံ။ သစေ "ပောက္ခရဏိံ ခဏာဟီ"တိ ဝဒတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ခတာယေဝ ဟိ ပောက္ခရဏီ နာမ ဟောတိ။ တသ္မာ အယံ ကပ္ပိယဝေါဟာရော။ ဧသ နယော "ဝါပိံ တဠာကံ အာဝါဋံ"တိအာဒီသုပိ။ "ဣမံ ဩကာသံ ခဏ, ဣမသ္မိံ ဩကာသေ ပောက္ခရဏိံ ခဏာ"တိ ဝတ္တုံ ပန န ဝဋ္ဋတိ။ "ကန္ဒံ ခဏ, မူလံ ခဏာ"တိ အနိယမေတွာ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ, "ဣမံ ဝလ္လိံ ခဏ, ဣမသ္မိံ ဩကာသေ ကန္ဒံ ဝါ မူလံ ဝါ ခဏာ"တိ ဝတ္တုံ န ဝဋ္ဋတိ။

၇၃. ပောက္ခရဏိံ သောဓေန္တေဟိ ယော ကုဋေဟိ ဥဿိဉ္စိတုံ သက္ကာ ဟောတိ တနုကကဒ္ဒမော, တံ အပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဗဟလော န ဝဋ္ဋတိ။ အာတပေန သုက္ခကဒ္ဒမော ဖလတိ, တတ္ရ ယော ဟေဋ္ဌာ ပထဝိယာ အသမ္ဗန္ဓော, တမေဝ အပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဥဒကေန ဂတဋ္ဌာနေ ဥဒကပပ္ပဋကော နာမ ဟောတိ, ဝါတပဟာရေန စလတိ, တံ အပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပောက္ခရဏီအာဒီနံ တဋံ ဘိန္ဒိတွာ ဥဒကသာမန္တာ ပတတိ။ သစေ ဩမကစာတုမာသံ ဩဝဋ္ဌံ, ဆိန္ဒိတုံ ဘိန္ဒိတုံ ဝါ ဝဋ္ဋတိ, စာတုမာသတော ဥဒ္ဓံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ဥဒကေယေဝ ပတတိ, ဒေဝေန အတိရေကစာတုမာသံ ဩဝဋ္ဌေပိ ဥဒကေယေဝ ဥဒကဿ ပတိတတ္တာ ဝဋ္ဋတိ။

ဟာသာဏပိဋ္ဌိယံ သောဏ္ဍိံ ခဏန္တိ, သစေ တတ္ထ ပဌမမေဝ သုခုမရဇံ ပတတိ, တံ ဒေဝေန ဩဝဋ္ဌံ ဟောတိ, စာတုမာသစ္စယေန အကပ္ပိယပထဝီသင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဥဒကေ ပရိယာဒိန္နေ သောဏ္ဍိံ သောဓေန္တေဟိ ဝိကောပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပဌမမေဝ ဥဒကေန ပူရတိ, ပစ္ဆာ ရဇံ ပတတိ, တံ ဝိကောပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တတ္ထ ဟိ ဒေဝေ ဝဿန္တေပိ ဥဒကေယေဝ ဥဒကံ ပတတိ။ ပိဋ္ဌိပါသာဏေ သုခုမရဇံ ဟောတိ, ဒေဝေ ဖုသာယန္တေ အလ္လီယတိ, တမ္ပိ စာတုမာသစ္စယေန ဝိကောပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ အကတပဗ္ဘာရေ ဝမ္မိကော ဥဋ္ဌိတော ဟောတိ, ယထာသုခံ ဝိကောပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ အဗ္ဘောကာသေ ဥဋ္ဌဟတိ, ဩမကစာတုမာသံ ဩဝဋ္ဌောယေဝ ဝဋ္ဋတိ။ ရုက္ခာဒီသု အာရုဠှဥပစိကမတ္တိကာယမ္ပိ ဧသေဝ နယော။ ဂဏ္ဍုပ္ပာဒဂူထမူသိကုက္ကုရကေကဏ္ဍကာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ကေကဏ္ဍကော နာမ ကဝီနံ ခုရစ္ဆိန္နကဒ္ဒမော ဝုစ္စတိ။ သစေ ပန ဟေဋ္ဌိမတလေန ဘူမိသမ္ဗန္ဓော ဟောတိ, ဧကဒိဝသမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ ကသိတဋ္ဌာနေ နင်္ဂလစ္ဆိန္နမတ္တိကာပိဏ္ဍံ ဂဏှန္တဿ ဧသေဝ နယော။

ပုရာဏသေနာသနံ ဟောတိ အစ္ဆဒနံ ဝါ ဝိနဋ္ဌစ္ဆဒနံ ဝါ အတိရေကစာတုမာသံ ဩဝဋ္ဌံ ဇာတပထဝီသင်္ခမေဝ ဂစ္ဆတိ, တတော အဝသေသံ ဆဒနိဋ္ဌကံ ဝါ ကေဟနသီအာဒိကံ ဥပကရဏံ ဝါ "ဣဋ္ဌကံ ဂဏှာမိ, ကေဟနသိံ ဘိတ္တိပါဒံ ပဒရတ္ထရဏံ ပါသာဒတ္ထမ္ဘံ ဂဏှာမီ"တိ သညာယ ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတိ, တေန သဒ္ဓိံ မတ္တိကာ ပတတိ, အနာပတ္တိ, ဘိတ္တိမတ္တိကံ ဂဏှန္တဿ ပန အာပတ္တိ။ သစေ ယာ ယာ အတိန္တာ, တံ တံ ဂဏှာတိ, အနာပတ္တိ။ အန္တောဂေဟေ မတ္တိကာပုဉ္ဇော ဟောတိ, တသ္မိံ ဧကဒိဝသံ ဩဝဋ္ဌေ ဂေဟံ ဆာဒေန္တိ။ သစေ သဗ္ဗော တိန္တော, စာတုမာသစ္စယေန ဇာတပထဝီယေဝ။ အထဿ ဥပရိဘာဂေကဒေသော တိန္တော, အန္တော အတိန္တော, ယတ္တကံ တိန္တံ, တံ ကပ္ပိယကာရကေဟိ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန အပနာမေတွာ သေသံ ယထာသုခံ ဝဠဉ္ဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ ဥဒကေန

တေမိတတ္တာ။ ကောဗဒ္ဓာယေဝ ဟိ ဇာတပထဝီ ဟောတိ, န ဣတရာတိ။ အဇ္ဈောကာသေ မတ္တိကာပါကာရော ဟောတိ, အတိရေကစာတုမာသံ ဩဝဋ္ဌော ဇာတပထဝီသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ, တတ္ထ လဂ္ဂပံသုံ ပန အလ္လဟတ္ထေန ဆုပိတွာ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဣဋ္ဌကပါကာရော ဟောတိ, ယေဘုယ္ယေနကဌလဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ, ယထာသုခံ ဝိကောပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အဇ္ဈောကာသေ ဌိတမဏ္ဍပတ္ထမ္ဘံ ဣတော စိတော စ သဉ္စာလေတွာ ပထဝိံ ဝိကောပေန္တေန ဂဟေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဥဇုကမေဝ ဥဒ္ဓရိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အညမ္ပိ သုက္ခရုက္ခံ သုက္ခခါဏုကံ ဝါ ဂဏှန္တဿ ဧသေဝ နယော။

၇၉. နဝကမ္မတ္ထံ ထမ္ဘံ ဝါ ပါသာဏံ ဝါ ရုက္ခံ ဝါ ဒဏ္ဍကေဟိ ဥစ္စာလေတွာ ပဝဋ္ဋေန္တာ ဂစ္ဆန္တိ, တတ္ထ ဇာတပထဝီ ဘိဇ္ဇတိ, သစေ သုဒ္ဓစိတ္တာ ပဝဋ္ဋေန္တိ, အနာပတ္တိ။ အထ ပန တေန အပဒေသေန ပထဝိံ ဘိန္ဒိတုကာမာယေဝ ဟောန္တိ, အာပတ္တိ။ သာခါဒီနိ ကဍ္ဎန္တာနမ္ပိ ပထဝိယံ ဒါရူနိ ဖာလေန္တာနမ္ပိ ဧသေဝ နယော။ ပထဝိယံ အဋ္ဌိသူစိကဏ္ဍကာဒီသုပိ ယံ ကိဉ္စိ အာကောဋ္ဋေတုံ ဝါ ပဝေသေတုံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ, “ပဿာဝဓာရာယ ဝေဂေန ပထဝိံ ဘိန္ဒိဿာမီ”တိ ဧဝံ ပဿာဝမ္ပိ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ကရောန္တဿ ဘိဇ္ဇတိ, အာပတ္တိ, “ဝိသမဘူမိံ သမံ ကရိဿာမီ”တိ သမ္မဇ္ဇနိယာ ဃံသိတုမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ ဝတ္တသီသေနေဝ ဟိ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ကေစိ ကတ္တရယဋ္ဌိယာ ဘူမိံ ကောဋ္ဋေန္တိ, ပါဒင်္ဂုဋ္ဌကေန ဝိလိခန္တိ, “စင်္ကမိတဋ္ဌာနံ ဒဿေဿာမာ”တိ ပုနပ္ပုနံ ဘူမိံ ဘိန္ဒန္တာ စင်္ကမန္တိ, သဗ္ဗံ န ဝဋ္ဋတိ, ဝီရိယသမ္ပဂ္ဂဟတ္ထံ ပန သမဏဓမ္မံ ကရောန္တေန သုဒ္ဓစိတ္တေန စင်္ကမိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ “ဟတ္ထံ ဓောဝိဿာမာ”တိ ပထဝိယံ ဃံသန္တိ, န ဝဋ္ဋတိ, အဃံသန္တေန ပန အလ္လဟတ္ထံ ပထဝိယံ ဌပေတွာ ရဇံ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ကေစိ ကဏ္ဍုကစ္ဆုအာဒီဟိ အာဗာဓိကာ ဆိန္နတဋာဒီသု အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ ဃံသန္တိ, န ဝဋ္ဋတိ။ ဇာတပထဝိံ ဒဟတိ ဝါ ဒဟာပေတိ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ, အန္တမသော ပတ္တမ္ပိ ပစန္တော ယတ္တကေသု ဌာနေသု အဂ္ဂိံ ဒေတိ ဝါ ဒါပေတိ ဝါ, တတ္တကာနိ ပါစိတ္တိယာနိ, တသ္မာ ပတ္တံ ပစန္တေနပိ ပုဗ္ဗေ ပက္ကဋ္ဌာနေယေဝ ပစိတဗ္ဗော။ အဒဍ္ဎာယ ပထဝိယာ အဂ္ဂိံ ဌပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ပတ္တပစနကပါလဿ ပန ဥပရိ အဂ္ဂိံ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဒါရူနံ ဥပရိ ဌပေတိ, သော အဂ္ဂိ တာနိ ဒဟန္တော ဂန္တွာ ပထဝိံ ဒဟတိ, န ဝဋ္ဋတိ။ ဣဋ္ဌကကပါလာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတြာပိ ဟိ ဣဋ္ဌကာဒီနံယေဝ ဥပရိ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကသ္မာ? တေသံ အနုပါဒါနတ္တာ။ န ဟိ တာနိ အဂ္ဂိဿ ဥပါဒါနသင်္ချံ ဂစ္ဆန္တိ, သုက္ခခါဏုသုက္ခရုက္ခာဒီသုပိ အဂ္ဂိံ ဒါတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန “ပထဝိံ အပ္ပတ္တမေဝ နိဗ္ဗာပေတွာ ဂမိဿာမီ”တိ ဒေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ပစ္ဆာ နိဗ္ဗာပေတုံ န သက္ကောတိ, အဝိသယတ္တာ အနာပတ္တိ။ တိဏုက္ကံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တော ဟတ္ထေ ဍယှမာနေ ဘူမိယံ ပါတေတိ, အနာပတ္တိ။ ပတိတဋ္ဌာနေယေဝ ဥပါဒါနံ ဒတွာ အဂ္ဂိံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဒဍ္ဎပထဝိယာ စ ယတ္တကံ ဌာနံ ဥသုမာယ အနုဂတံ, သဗ္ဗံ ဝိကောပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ယော ပန အဇာနန္တော ဘိက္ခု အရဏိသဟိတေန အဂ္ဂိံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဟတ္ထေန ဥက္ခိပိတွာ “ကိံ ကရောမီ”တိ ဝဒတိ, “ဇာလေဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ “ဟတ္ထော ဍယှတီ”တိ ဝဒတိ, “ယထာ န ဍယှတိ, တထာ ကရောဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ “ဘူမိယံ ပါတေဟီ”တိ ပန န ဝတ္တဗ္ဗော။ သစေ ဟတ္ထေ ဍယှမာနေ ပါတေတိ, “ပထဝိံ ဒဟိဿာမီ”တိ အပါတိတတ္တာ အနာပတ္တိ, ပတိတဋ္ဌာနေ ပန အဂ္ဂိံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ “ဣမဿ ထမ္ဘဿ အာဝါဋံ ဇာန, မဟာမတ္တိကံ ဇာန, ထုသမတ္တိကံ ဇာန, မဟာမတ္တိကံ ဒေဟိ, ထုသမတ္တိကံ ဒေဟိ, မတ္တိကံ အာဟရ, ပံသုံ အာဟရ, မတ္တိကာယ အတ္ထော, ပံသုနာ အတ္ထော , ဣမဿ ထမ္ဘဿ အာဝါဋံ ကပ္ပိယံ ကရောဟိ, ဣမံ မတ္တိကံ ကပ္ပိယံ ကရောဟိ, ဣမံ ပံသုံ ကပ္ပိယံ ကရောဟီ”တိ ဧဝံ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန ယံ ကိဉ္စိ ကာရာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အညဝိဟိတော ကေနစိ သဒ္ဓိံ ကိဉ္စိ ကထေန္တော ပါဒင်္ဂုဋ္ဌကေန ကတ္တရယဋ္ဌိယာ ဝါ ပထဝိံ ဝိလိခန္တော တိဋ္ဌတိ, ဧဝံ အသတိယာ ဝိလိခန္တဿ ဘိန္ဒန္တဿ ဝါ အနာပတ္တိ။

ဣတိ ပါဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ပထဝီခဏနဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၁၅. ဘူတဂါမဝိနိစ္ဆယကထာ

၇၅. **ဘူတဂါမော**တိ ပဉ္စဟိ ဗီဇေဟိ ဇာတာနံ ရုက္ခလတာဒီနမေတံ အဓိဝစနံ။ တတ္ရိမာနိ ပဉ္စ ဗီဇာနိ – မူလဗီဇံ ခန္ဓဗီဇံ ဖဠုဗီဇံ အဂ္ဂဗီဇံ ဗီဇဗီဇန္တိ။ တတ္ထ **မူလဗီဇံ** နာမ ဟလိဒ္ဒိ သိင်္ဂိဝေရံ ဝစာ ဝစတ္တံ အတိဝိသံ ကဋုကရောဟိဏီ ဥသီရံ ဘဒ္ဒမုတ္တကံ, ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ အတ္ထိ မူလေ ဇာယန္တိ မူလေ သဉ္ဇာယန္တိ, ဧတံ မူလဗီဇံ နာမ။ **ခန္ဓဗီဇံ** နာမ အဿတ္ထော နိဂြောဓော ပိလက္ခော ဥဒုမ္ဗရော ကစ္ဆကော ကပိတ္ထနော, ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ အတ္ထိ ခန္ဓေ ဇာယန္တိ ခန္ဓေ သဉ္ဇာယန္တိ, ဧတံ ခန္ဓဗီဇံ နာမ။ **ဖဠုဗီဇံ** နာမ ဥစ္ဆု ဝေဠု နဠော, ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ အတ္ထိ ပဗ္ဗေ ဇာယန္တိ ပဗ္ဗေ သဉ္ဇာယန္တိ, ဧတံ ဖဠုဗီဇံ နာမ။ **အဂ္ဂဗီဇံ** နာမ အဇ္ဇုကံ ဖဏိဇ္ဇကံ ဟိရိဝေရံ, ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ အတ္ထိ အဂ္ဂေ ဇာယန္တိ အဂ္ဂေ သဉ္ဇာယန္တိ, ဧတံ အဂ္ဂဗီဇံ နာမ။ **ဗီဇဗီဇံ** နာမ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ အပရဏ္ဏံ, ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ အတ္ထိ ဗီဇေ ဇာယန္တိ ဗီဇေ သဉ္ဇာယန္တိ, ဧတံ ဗီဇဗီဇံ နာမ (ပါစိ. ၉၁)။ တတ္ထ ဘူတဂါမေ ဘူတဂါမသညီ ဆိန္ဒတိ ဝါ ဆိန္ဒာပေတိ ဝါ ဘိန္ဒတိ ဝါ ဘိန္ဒာပေတိ ဝါ ပစတိ ဝါ ပစာပေတိ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။ ဘူတဂါမဉှိ ဝိကောပေန္တဿ ပါစိတ္တိယံ, ဘူတဂါမပရိမောစိတံ ပဉ္စဝိဓမ္ပိ ဗီဇဂါမံ ဝိကောပေန္တဿ ဒုက္ကဋံ။

၇၆. ဗီဇဂါမဘူတဂါမော (ပါစိ. အဋ္ဌ. ၉၂) နာမေသ အတ္ထိ ဥဒကဋ္ဌော, အတ္ထိ ထလဋ္ဌော။ တတ္ထ ဥဒကဋ္ဌော သာသပမတ္တိကတိလဗီဇကာဒိဘေဒာ သပဏ္ဏိကာ စ အပဏ္ဏိကာ စ သဗ္ဗာ သေဝါလဇာတိ, အန္တမသော ဥဒကပပ္ပဋကံ ဥပါဒါယ "ဘူတဂါမော"တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဥဒကပပ္ပဋကော နာမ ဥပရိ ထဒ္ဓေါ ဖရုသဝဏ္ဏော ဟေဋ္ဌာ မုဒု နီလဝဏ္ဏော ဟောတိ။ တတ္ထ ယဿ သေဝါလဿ မူလံ ဩရုဟိတွာ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌိတံ, တဿ ပထဝီ ဌာနံ။ ယော ဥဒကေ သဉ္စရတိ, တဿ ဥဒကံ။ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌိတံ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဝိကောပေန္တဿ, ဥဒ္ဓရိတွာ ဝါ ဌာနန္တရံ သင်္ကာမေန္တဿ ပါစိတ္တိယံ, ဥဒကေ သဉ္စရန္တံ ဝိကောပေန္တဿေဝ ပါစိတ္တိယံ။ ဟတ္ထေဟိ ပန ဣတော စိတော စ ဝိယူဟိတွာ နဟာယိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သကလဉှိ ဥဒကံ တဿ ဌာနံ, တသ္မာ န သော ဧတ္တာဝတာ ဌာနန္တရံ သင်္ကာမိတော ဟောတိ။ ဥဒကတော ပန ဥဒကေန ဝိနာ သဉ္စိစ္စ ဥက္ခိပိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဥဒကေန သဒ္ဓိံ ဥက္ခိပိတွာ ပုန ဥဒကေ ပက္ခိပိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဥပ္ပလိနိပဒုမိနိအာဒီနိ ဇလဇဝလ္လိတိဏာနိ ဥဒကတော ဥဒ္ဓရန္တဿ ဝါ တတ္ထေဝ ဝိကောပေန္တဿ ဝါ ပါစိတ္တိယံ, ပရေဟိ ဥပ္ပါဋိတာနိ ဝိကောပေန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ တာနိ ဟိ ဗီဇဂါမေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ, တိလဗီဇကသာသပမတ္တိကသေဝါလောပိ ဥဒကတော ဥဒ္ဓဋော အမိလာတော အဂ္ဂဗီဇသင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ **မဟာပစ္စရိယာ**ဒီသု "အနန္တကတိလဗီဇကဥဒကပပ္ပဋကာဒီနိ ဒုက္ကဋဝတ္ထူနီ"တိ ဝုတ္တံ, တတ္ထ ကာရဏံ န ဒိဿတိ။ **အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ** "သမ္ပုဏ္ဏဘူတဂါမံ န ဟောတိ, တသ္မာ ဒုက္ကဋ"န္တိ ဝုတ္တံ, တမ္ပိ န သမေတိ။ ဘူတဂါမေ ဟိ ပါစိတ္တိယံ ဗီဇဂါမေ ဒုက္ကဋံ ဝုတ္တံ။ အသမ္ပုဏ္ဏဘူတဂါမော နာမ တတိယော ကောဋ္ဌာသော နေဝ **ပါဠိယံ,** န **အဋ္ဌကထာသု** အာဂတော, အထေတံ ဗီဇဂါမသင်္ဂဟံ ဂမိဿတီတိ, တမ္ပိ န ယုတ္တံ အဘူတဂါမမူလတ္တာ တာဒိသဿ ဗီဇဂါမဿ။ အပိစ "ဂရုကလဟုကေသု ဂရုကေ ဌာတဗ္ဗ"န္တိ ဧတံ ဝိနယလက္ခဏံ။

ထလဋ္ဌေ ဆိန္နရုက္ခာနံ အဝသိဋ္ဌော ဟရိတခါဏု နာမ ဟောတိ, တတ္ထ ကကုဓကရဉ္ဇပိယင်္ဂုပနသာဒီနံ ခါဏု ဥဒ္ဓံ ဝဍ္ဎတိ, သော ဘူတဂါမေန သင်္ဂဟိတော။ တာလနာဠိကေရာဒီနံ ခါဏု ဥဒ္ဓံ န ဝဍ္ဎတိ, သော ဗီဇဂါမေန သင်္ဂဟိတော။ ကဒလိယာ ပန အဖလိတာယ ခါဏု ဘူတဂါမေန သင်္ဂဟိတော, ဖလိတာယ ဗီဇဂါမေန။ ကဒလီ ပန ဖလိတာ ယာဝ နီလပဏ္ဏာ, တာဝ ဘူတဂါမေနေဝ သင်္ဂဟိတာ, တထာ ဖလိတော ဝေဠု။ ယဒါ ပန အဂ္ဂတော ပဋ္ဌာယ သုဿတိ, တဒါ ဗီဇဂါမေန သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ ကတရဗီဇဂါမေန? ဖဠုဗီဇဂါမေန။ ကိံ တတော နိဗ္ဗတ္တတိ? န ကိဉ္စိ။ ယဒိ ဟိ နိဗ္ဗတ္တေယျ, ဘူတဂါမေန သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆေယျ။ ဣန္ဒသာလာဒိရုက္ခေ ဆိန္ဒိတွာ ရာသိံ ကရောန္တိ, ကိဉ္စာပိ ရာသိကတဒဏ္ဍကေဟိ ရတနပ္ပမာဏာပိ သာခါ နိက္ခမန္တိ, ဗီဇဂါမေနေဝ ပန သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ မဏ္ဍပတ္ထာယ ဝါ ဝတိအတ္ထာယ ဝါ ဝလ္လိအာရောပနတ္ထာယ ဝါ ဘူမိယံ နိခဏန္တိ, မူလေသု စေဝ ပဏ္ဏေသု စ နိဂ္ဂတေသု ပုန ဘူတဂါမသင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ, မူလမတ္တေသု ပန ပဏ္ဏမတ္တေသု ဝါ နိဂ္ဂတေသုပိ ဗီဇဂါမေန သင်္ဂဟိတာ ဧဝ။

ယာနိ ကာနိစိ ဗီဇာနိ ပထဝိယံ ဝါ ဥဒကေန သိဉ္စိတွာ ဌပိတာနိ, ကပါလာဒီသု ဝါ အလ္လပံသုံ ပက္ခိပိတွာ နိက္ခိတ္တာနိ ဟောန္တိ, သဗ္ဗာနိ မူလမတ္တေ ဝါ ပဏ္ဏမတ္တေ ဝါ နိဂ္ဂတေပိ ဗီဇာနိယေဝ။ သစေပိ မူလာနိ စ ဥပရိ အင်္ကုရော စ နိဂ္ဂစ္ဆတိ, ယာဝ အင်္ကုရော ဟရိတော န ဟောတိ, တာဝ ဗီဇာနိယေဝ။ မုဂ္ဂါဒီနံ ပန ပဏ္ဏေသု ဥဋ္ဌိတေသု, ဝီဟိအာ

ဒီနံ တ အင်္ဂုရေ ဟရိတေ နီလဝဏ္ဏော ဇာတေ ဘူတကမသင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ တာလင်္ဂြိနံ ပဌမံ သူကရအဂ္ဂါ ဝိယ မူလံ နိဂ္
ဂစ္ဆတိ, နိဂ္ဂတေပိ ယာဝ ဉပရိ ပတ္တဝဋ္ဋိ န နိဂ္ဂစ္ဆတိ, တာဝ ဗီဇကမော နာမယေဝ။ နာဠိကေရဿ တစံ ဘိန္ဒိတွာ
ဒန္တသူစိ ဝိယ အင်္ကုရော နိဂ္ဂစ္ဆတိ, ယာဝ မိဂသိင်္ဂသဒိသာ နီလပတ္တဝဋ္ဋိ န ဟောတိ, တာဝ ဗီဇကမောယေဝ။ မူလေ
အနိဂ္ဂတေပိ တာဒိသာယ ပတ္တဝဋ္ဋိယာ ဇာတာယ အမူလကဘူတကမေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။

အမ္ဗဋ္ဌိအာဒီနိ ဝီဟိအာဒီဟိ ဝိနိစ္ဆိနိတဗ္ဗာနိ။ ဝန္ဒာကာ တ အညာ တ ယာ ကာစိ ရုက္ခေ ဇာယိတွာ ရုက္ခံ ဩတ္ထ
ထရတိ, ရုက္ခောဝ တဿာ ဌာနံ, တံ ဝိကောပေန္တဿ တ တတော ဥဒ္ဓရန္တဿ တ ပါစိတ္တိယံ။ ဧကာ အမူလိကာ
လတာ ဟောတိ, အင်္ဂုလိဝေဌကော ဝိယ ဝနပ္ပဂုမ္ဗဒဏ္ဍကေ ဝေဌေတိ, တဿာပိ အယမေဝ ဝိနိစ္ဆယော။ ဂေဟပမုခ
ပာကာရဝေဒိကာ စေတိယာဒီသု နီလဝဏ္ဏော သေဝလော ဟောတိ, ယာဝ ဒွေ တီဏိ ပတ္တာနိ န သဥ္ဇာယန္တိ, တာဝ အဂ္ဂ
ဗီဇသင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ ပတ္တေသု ဇာတေသု ပါစိတ္တိယဝတ္ထု, တသ္မာ တာဒိသေသု ဌာနေသု သုဓာလေပမ္ပိ အတုံ န ဝဋ္ဋ
ဋတိ, အနုပသမ္ပန္နေန လိတ္တဿ ဥပရိ သိနေဟလေပော အတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ နိဒါဃသမယေ သုက္ခသေဝလော တိ
ဋ္ဌတိ, တံ သမ္မုဥ္ဆနီအာဒီဟိ ဃံသိတွာ အပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဟနီယဃဋ္ဋာဒီနံ ဗဟိ သေဝလော ဒုက္ကဋဝတ္ထု, အန္တော အ
ဗ္ဗောဟာရိကော, ဒန္တကဋ္ဌပူတဒီသု ကဏ္ဏကမ္ပိ အဗ္ဗောဟာရိကမေဝ။ ဝုတ္တဥ္ဟေတံ “သစေ ဂေရုကပရိကမ္မက
တာ ဘိတ္တိ ကဏ္ဏကိတာ ဟောတိ, စောဠကံ တေမေတွာ ပီဠေတွာ ပမဇ္ဇိတဗ္ဗာ”တိ (မဟာဝ. ၆၆)။

၇၇. ဟသာဏဇာတိ ဟသာဏဒဒ္ဒုသေတလသေလေယ္ယကာဒီနိ အဟရိတဝဏ္ဏာနိ အပတ္တကာနိ စ ဒုက္ကဋဝတ္ထု
ကာနိ။ အဟိစ္ဆတ္တကံ ယာဝ မကုဠံ ဟောတိ, တာဝ ဒုက္ကဋဝတ္ထု, ပုပ္ဖိတကာလတော ပဋ္ဌာယ အဗ္ဗောဟာရိကံ, အလ္
လရုက္ခတော ပန အဟိစ္ဆတ္တကံ ဂဏှန္တော ရုက္ခတစံ ဝိကောပေတိ, တသ္မာ တတ္ထ ပါစိတ္တိယံ။ ရုက္ခပပဋိကာယ
ပိ ဧသေဝ နယော။ ယာ ပန ဣန္ဒသာလကကုဓာဒီနံ ပပဋိကာ ရုက္ခတော မုစ္စိတွာ တိဋ္ဌတိ, တံ ဂဏှန္တဿ အနာပတ္
တိ။ နိယ္ယာသမ္ပိ ရုက္ခတော မုစ္စိတွာ ဌိတံ သုက္ခရုက္ခေ တ လဂ္ဂံ ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတိ, အလ္လရုက္ခတော န ဝဋ္ဋတိ။
လာခါယပိ ဧသေဝ နယော။ ရုက္ခံ ဓာလေတွာ ပဏ္ဏုပလာသံ တ ပရိဏတကဏိကာရာဒိပုပ္ဖံ တ ဟာတေန္တဿ ပါစိတ္
တိယမေဝ။ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စေန မုဒုကေသု ဣန္ဒသာလနုဟီခန္ဓာဒီသု တ တတ္ထဇာတကတာလပဏ္ဏာဒီသု တ အက္ခရံ
ဆိန္ဒန္တဿပိ ဧသေဝ နယော။ သာမဏေရာနံ ပုပ္ဖံ ဩစိနန္တာနံ သာခံ ဩနာမေတွာ အတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တေဟိ ပန ပုပ္ဖေ
ဟိ ဟနီယံ န တသေတဗ္ဗံ, ဟနီယတသတ္တိကေန သာမဏေရံ ဥက္ခိပိတွာ ဩစိနာပေတဗ္ဗာနိ။ ဖလသာခါပိ အတ္တနာ ခါ
ဒိတုကာမေန န ဩနာမေတဗ္ဗာ, သာမဏေရံ ဥက္ခိပိတွာ ဖလံ ကဟာပေတဗ္ဗံ။ ကိဉ္စိ ဂစ္ဆံ တလတံ တ ဥပ္ပာဋေန္တော
ဟိ သာမဏေရေဟိ သဒ္ဓိံ ဂဟေတွာ အာကမိုတုံ န ဝဋ္ဋတိ, တေသံ ပန ဥဿာဟဇနနတ္ထံ အနာကမုန္တေန ကမု
နာကာရံ ဒဿေန္တေန ဝိယ အဂ္ဂေ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယေသံ ရုက္ခာနံ သာခါ ရုဟတိ, တေသံ သာခံ မက္ခိကဗီဇနာဒီနံ
အတ္ထာယ ကပ္ပိယံ အကာရာပေတွာ ဂဟိတံ, တစေ တ ပတ္တေ တ အန္တမသော နခေနပိ ဝိလေခန္တဿ ဒုက္ကဋံ။
အလ္လသိင်္ဂိဝေရာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပန ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာ သီတလေ ပဒေသေ ဌပိတဿ မူလံ သဉ္ဇာ
ယတိ, ဥပရိဘာဂေ ဆိန္ဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ အင်္ကုရော ဇာယတိ, ဟေဋ္ဌာဘာဂေ ဆိန္ဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ, မူလေ စ အင်္ကုရေ စ
ဇာတေ န ဝဋ္ဋတိ။

“သမ္မုဥ္ဆနီသလာကာယပိ တိဏာနိ ဆိန္ဒိဿာမီ”တိ ဘူမိယံ သမ္ဗဇ္ဇန္တော သယံ တ ဆိန္ဒတိ, အညေန တ ဆေ
အာပေတိ, န ဝဋ္ဋတိ။ စင်္ကမန္တောပိ “ဆိဇ္ဇနကံ ဆိဇ္ဇတု, ဘိဇ္ဇနကံ ဘိဇ္ဇတု, စင်္ကမိတဋ္ဌာနံ ဒဿေဿာမီ”တိ သ
ဥ္စိစ္စ ဟာဒေဟိ အက္ကမန္တော တိဏဝလ္လိအာဒီနိ သယံ တ ဆိန္ဒတိ, အညေန တ ဆေအာပေတိ, န ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ ဟိ
တိဏံ တ လတံ တ ဂဏ္ဌိံ ကရောန္တဿ ဘိဇ္ဇတိ, ဂဏ္ဌိမ္ပိ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ တာလရုက္ခာဒီသု ပန စောရာနံ အနာရုဟ
ဏတ္ထာယ အရုမက္ကဋကံ အာကောဋေန္တိ, ကဏ္ဍကေ ဗန္ဓန္တိ, ဘိက္ခုဿ ဧဝံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ အရုမက္က
ဋကော ရုက္ခေ အလ္လီနမတ္တောဝ ဟောတိ, ရုက္ခံ န ပီဠေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ “ရုက္ခံ ဆိန္ဒ, လတံ ဆိန္ဒ, ကန္ဒံ တ မူလံ တ ဥ
ပ္ပာဋေဟီ”တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ အနိယမိတတ္တာ။ နိယမေတွာ ပန “ဣမံ ရုက္ခံ ဆိန္ဒာ”တိအာဒိ ဝတ္တုံ န ဝဋ္ဋတိ။ နာမံ
ဂဟေတွာပိ “အမ္ဗရုက္ခံ စတုရံသဝလ္လိံ အာလုဝကန္ဒံ မုဥ္ဇတိဏံ အသုကရုက္ခစ္ဆလ္လိံ ဆိန္ဒ ဘိန္ဒ ဥပ္ပာဋေဟီ”တိ
အာဒိဝစနမ္ပိ အနိယမိတမေဝ ဟောတိ။ “ဣမံ အမ္ဗရုက္ခ”န္တိအာဒိဝစနမေဝ ဟိ နိယမိတံ နာမ, တံ န ဝဋ္ဋတိ။ ပတ္တမ္ပိ
ပစိတုကာမော တိဏာဒီနံ ဥပရိ သဉ္စိစ္စ အဂ္ဂိံ ကရောန္တော သယံ တ ပစတိ, အညေန တ ပစာပေတိ, န ဝဋ္ဋတိ။ အနိယ
မေတွာ ပန “မုဂ္ဂေ ပစ, မာသေ ပစာ”တိအာဒိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ, “ဣမေ မုဂ္ဂေ ပစာ”တိ ဧဝံ ဝတ္တုံ န ဝဋ္ဋတိ။ “ဣမံ
မူလဘေသဇ္ဇံ ဇာန, ဣမံ မူလံ တ ပဏ္ဏံ တ ဒေဟိ, ဣမံ ရုက္ခံ တ လတံ တ အာဟရ, ဣမိနာ ပုပ္ဖေန ဖလေန တ အတ္

ထော, ဣမံ ရုက္ခံ ဝါ လတံ ဝါ ဖလံ ဝါ ကပ္ပိယံ ကရောဟီ”တိ ဧဝံ ပန ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧတ္တာဝတာ ဘူတဂါမပရိမောစိတံ ကတံ ဟောတိ။

၇၈. ပရိဘုဉ္ဇန္တေန ပန ဗီဇဂါမပရိမောစနတ္ထံ ပုန ကပ္ပိယံ ကာရာပေတဗ္ဗံ။ ကပ္ပိယကရဏဉ္စေတ္ထ ဣမိနာ သုတ္တာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ –

“အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟိ သမဏကပ္ပေဟိ ဖလံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အဂ္ဂိပရိဇိတံ သတ္ထပရိဇိတံ နခပရိဇိတံ အဗီဇံ နိဗ္ဗဋ္ဋဗီဇညေဝ ပဉ္စမ”န္တိ (စူဠဝ. ၂၅၀)။

တတ္ထ **အဂ္ဂိပရိဇိတ**န္တိ အဂ္ဂိနာ ပရိဇိတံ အဘိဘူတံ ဒဍ္ဎံ ဖုဋ္ဌန္တိ အတ္ထော။ **သတ္ထပရိဇိတ**န္တိ သတ္ထေန ပရိဇိတံ အဘိဘူတံ ဆိန္နံ ဝိဒ္ဓံ ဝါတိ အတ္ထော။ ဧသ နယော နခပရိဇိတေ။ အဗီဇနိဗ္ဗဋ္ဋဗီဇာနိ သယမေဝ ကပ္ပိယာနိ။ အဂ္ဂိနာ ကပ္ပိယံ ကရောန္တေန ကဋ္ဌဂ္ဂိဂေါမယဂ္ဂိအာဒီသု ယေန ကေနစိ အန္တမသော လောဟခဏ္ဍေနပိ အာဒိတ္တေန ကပ္ပိယံ ကာတဗ္ဗံ, တဉ္စ ခော ဧကဒေသေ ဖုသန္တေန “ကပ္ပိယ”န္တိ ဝတွာဝ ကာတဗ္ဗံ။ သတ္ထေန ကရောန္တေန ယဿ ကဿစိ လောဟမယသတ္ထဿ အန္တမသော သူစိနခစ္ဆေဒနာနမ္ပိ တုဏ္ဍေန ဝါ ဓာရာယ ဝါ ဆေဒံ ဝါ ဝေဓံ ဝါ ဒဿေန္တေန “ကပ္ပိယ”န္တိ ဝတွာဝ ကာတဗ္ဗံ။ နခေန ကပ္ပိယံ ကရောန္တေန ပူတိနခေန န ကာတဗ္ဗံ, မနုဿာနံ ပန သီဟဗျဂ္ဃဒီပိမက္ကဋာနံ သကုန္တာနဉ္စ နခာ တိခိဏာ ဟောန္တိ, တေဟိ ကာတဗ္ဗံ။ အဿမဟိံသသူကရမိဂဂေါရူပါဒီနံ ခုရာ အတိခိဏာ, တေဟိ န ကာတဗ္ဗံ, ကတမ္ပိ အကတံ ဟောတိ။ ဟတ္ထိနခာ ပန ခုရာ န ဟောန္တိ, တေဟိ စ ဝဋ္ဋတိ။ ယေဟိ ပန ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, တေဟိ တတ္ထဇာတကေဟိပိ ဥဒ္ဓရိတွာ ဂဟိတကေဟိပိ ဆေဒံ ဝါ ဝေဓံ ဝါ ဒဿေန္တေန “ကပ္ပိယ”န္တိ ဝတွာဝ ကာတဗ္ဗံ။

တတ္ထ သစေပိ ဗီဇာနံ ပဗ္ဗတမတ္တော ရာသိ, ရုက္ခသဟဿံ ဝါ ဆိန္ဒိတွာ ဧကာဗဒ္ဓံ ကတွာ ဥစ္ဆူနံ ဝါ မဟာဘာရော ဗန္ဓိတွာ ဌပိတော ဟောတိ, ဧကသ္မိံ ဗီဇေ ဝါ ရုက္ခသာခာယ ဝါ ဥစ္ဆုမ္ဟိ ဝါ ကပ္ပိယေ ကတေ သဗ္ဗံ ကတံ ဟောတိ။ ဥစ္ဆူ စ ဒါရူနိ စ ဧကတော ဗဒ္ဓါနိ ဟောန္တိ, “ဥစ္ဆုံ ကပ္ပိယံ ကရိဿာမီ”တိ ဒါရုံ ဝိဇ္ဈတိ, ဝဋ္ဋတိယေဝ။ သစေ ပန ယာယ ရဇ္ဇုယာ ဝါ ဝလ္လိယာ ဝါ ဗဒ္ဓါနိ, တံ ဝိဇ္ဈတိ, န ဝဋ္ဋတိ။ ဥစ္ဆုခဏ္ဍာနံ ပစ္ဆိံ ပူရေတွာ အာဟရန္တိ, ဧကသ္မိံ ခဏ္ဍေ ကပ္ပိယေ ကတေ သဗ္ဗံ ကတမေဝ။ မရိစပက္ကာဒီဟိ စ မိဿေတွာ ဘတ္တံ အာဟရန္တိ, “ကပ္ပိယံ ကရောဟီ”တိ ဝုတ္တေ သစေပိ ဘတ္တသိတ္ထေ ဝိဇ္ဈတိ, ဝဋ္ဋတိယေဝ။ တိလတဏ္ဍုလာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ယာဂုယာ ပက္ခိတ္တာနိ ပန ဧကဗဒ္ဓါနိ ဟုတွာ န သန္တိဋ္ဌန္တိ, တတ္ထ ဧကမေကံ ဝိဇ္ဈိတွာ ကပ္ပိယံ ကာတဗ္ဗမေဝ။ ကပိတ္ထဖလာဒီနံ အန္တော မိဉ္ဇံ ကဋာဟံ မုဉ္စိတွာ သဉ္စရတိ, ဘိန္ဒာပေတွာ ကပ္ပိယံ ကာရာပေတဗ္ဗံ, ဧကာဗဒ္ဓံ ဟောတိ, ကဋာဟေပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဣတိ ပါဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ဘူတဂါမဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၁၆. သဟသေယျဝိနိစ္ဆယကထာ

၇၉. ဒုဝိဓံ သဟသေယျကန္တိ “ယော ပန ဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နေန ဥတ္တရိဒိရတ္တတိရတ္တံ သဟသေယျံ ကပ္ပေယျ, ပါစိတ္တိယံ (ပါစိ. ၄၉)။ ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဟသေယျံ ကပ္ပေယျ, ပါစိတ္တိယ”န္တိ (ပါစိ. ၅၆) ဧဝံ ဝုတ္တံ သဟသေယျသိက္ခာပဒဒွယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော (ပါစိ. အဋ္ဌ. ၅၀-၅၁) – အနုပသမ္ပန္နေန သဒ္ဓိံ တိဏ္ဏံ ရတ္တီနံ ဥပရိ စတုတ္ထဒိဝသေ အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ သဗ္ဗစ္ဆန္နသဗ္ဗပရိစ္ဆန္နေ ယေဘုယျစ္ဆန္နယေဘုယျပရိစ္ဆန္နေ ဝါ သေနာသနေ ပုဗ္ဗာပရိယေန ဝါ ဧကက္ခဏေ ဝါ နိပဇ္ဇန္တဿ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထ ဆဒနံ အနာဟစ္စ ဒိယဍ္ဎဟတ္ထုဗ္ဗေဓေန ပါကာရာဒိနာ ယေန ကေနစိ ပရိစ္ဆန္နမ္ပိ သဗ္ဗပရိစ္ဆန္နမိစ္စေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယံ သေနာသနံ ဥပရိ ပဉ္စဟိ ဆဒနေဟိ အညေန ဝါ ကေနစိ သဗ္ဗမေဝ ပရိစ္ဆန္နံ, ဣဒံ **သဗ္ဗစ္ဆန္နံ** နာမ သေနာသနံ။ အဋ္ဌကထာသု ပန ပါကဋဝေါဟာရံ ဂဟေတွာ စတုဂ္ဂတဝသေန “သဗ္ဗစ္ဆန္နံ နာမ ပဉ္စဟိ ဆဒနေဟိ ဆန္န”န္တိ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ, အထ ခေါ ဒုဿကုဋိယံ သယန္တဿပိ န သက္ကာ အနာပတ္တိ ကာတုံ, တသ္မာ ယံ ကိဉ္စိ ပဋိစ္ဆာဒနသမတ္ထံ ဣဓ ဆဒနဉ္စ ပရိစ္ဆန္နဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပဉ္စဝိဓစ္ဆဒနေယေဝ ဟိ ဂယှမာနေ ပဒရစ္ဆန္နေပိ သဟသေယျာ န ဘဝေယျ, တသ္မာ ယံ သေနာသနံ ဘူမိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝဆဒနံ အာဟစ္စ ပါကာရေန ဝါ အညေန ဝါ ကေနစိ အန္တမသော ဝတ္ထေနပိ ပရိက္ခိတ္တံ, ဣဒံ **သဗ္ဗပရိစ္ဆန္နံ** နာမ သေနာသနံ။ ဆဒနံ အနာဟစ္စ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိယာယေန ဒိယဍ္ဎဟတ္ထုဗ္ဗေဓေန ပါကာရာဒိနာ ပရိက္ခိတ္တမ္ပိ သဗ္ဗပရိစ္ဆန္နမေဝ။ ယဿ ပန ဥပရိ ဗဟုတရံ ဌာနံ ဆန္နံ, အပ္ပံ အစ္ဆန္နံ, သမန္တတော ဝါ ဗဟုတရံ ပရိက္ခိတ္တံ, အပ္ပံ အပရိက္ခိတ္တံ, ဣဒံ **ယေဘုယျေနဆန္နံ ယေဘုယျေနပရိစ္ဆန္နံ** နာမ။

ဣမိနာ လက္ခဏေန သမန္နာဂတော သစေပိ သတ္တဘူမိကော ပါသာဒော ဧကူပစာရော ဟောတိ, သတဂဗ္ဘံ ဝါ စတုသာလံ, ဧကံ သေနာသနမိစ္စေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝရူပေ သေနာသနေ အနုပသမ္ပန္နေန သဒ္ဓိံ စတုတ္ထဒိဝသေ အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ နိပဇ္ဇန္တဿ ပါစိတ္တိယံ ဝုတ္တံ။ သစေ ပန သမ္ဗဟုလာ သာမဏေရာ, ဧကော ဘိက္ခု, သာမဏေရဂဏနာယ ပါစိတ္တိယာ။ တေ စေ ဥဋ္ဌာယုဋ္ဌာယ နိပဇ္ဇန္တိ, တေသံ ပယောဂေ ပယောဂေ ဘိက္ခုဿ အာပတ္တိ, ဘိက္ခုဿ ဥဋ္ဌာယုဋ္ဌာယ နိပဇ္ဇနေ ပန ဘိက္ခုဿေဝ ပယောဂေန ဘိက္ခုဿ အာပတ္တိ။ သစေ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခူ, ဧကော သာမဏေရော, ဧကောပိ သဗ္ဗေသံ အာပတ္တိံ ကရောတိ။ တဿ ဥဋ္ဌာယုဋ္ဌာယ နိပဇ္ဇနေနပိ ဘိက္ခူနံ အာပတ္တိယေဝ။ ဥဘယေသံ သမ္ဗဟုလဘာဝေပိ ဧသေဝ နယော။

၈၀. အပိစေတ္ထ ဧကာဝါသာဒိကမ္ပိ စတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယော ဟိ ဧကသ္မိံ အာဝါသေ ဧကေနေဝ အနုပသမ္ပန္နေန သဒ္ဓိံ တိရတ္တံ သဟသေယျံ ကပ္ပေတိ, တဿ စတုတ္ထဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဒေဝသိကာ အာပတ္တိ။ ယောပိ ဧကသ္မိံယေဝ အာဝါသေ နာနာအနုပသမ္ပန္နေဟိ သဒ္ဓိံ တိရတ္တံ သဟသေယျံ ကပ္ပေတိ, တဿပိ။ ယောပိ နာနာအာဝါသေသု ဧကေနေဝ အနုပသမ္ပန္နေန သဒ္ဓိံ တိရတ္တံ သဟသေယျံ ကပ္ပေတိ, တဿပိ။ ယောပိ နာနာအာဝါသေသု နာနာအနုပသမ္ပန္နေဟိ သဒ္ဓိံ ယောဇနသတမ္ပိ ဂန္တွာ သဟသေယျံ ကပ္ပေတိ, တဿပိ စတုတ္ထဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဒေဝသိကာ အာပတ္တိ။

အယဉ္စ သဟသေယျာပတ္တိ နာမ “ဘိက္ခုံ ဌပေတွာ အဝသေသော အနုပသမ္ပန္နော နာမာ”တိ ဝစနတော အန္တမသော ပါရာဇိကဝတ္ထုဘူတေနပိ တိရစ္ဆာနဂတေနပိ သဒ္ဓိံ ဟောတိ, တသ္မာ သစေပိ ဂောဓာဗိဠာလမင်္ဂုသာဒီသု ကောစိ ပဝိသိတွာ ဘိက္ခုနော ဝသနသေနာသနေ ဧကူပစာရဋ္ဌာနေ သယတိ, သဟသေယျာဝ ဟောတိ။ ယဒိ ပန ထမ္ဘာနံ ဥပရိ ကတပါသာဒဿ ဥပရိမတလေန သဒ္ဓိံ အသမ္ဗဒ္ဓဘိတ္တိကဿ ဘိတ္တိယာ ဥပရိဌိတသုသိရတုလာသီသဿ သုသိရေန ပဝိသိတွာ တုလာယ အဗ္ဘန္တရေ သယိတွာ တေနေဝ သုသိရေန နိက္ခမိတွာ ဂစ္ဆတိ, ဟေဋ္ဌာပါသာဒေ သယိတဘိက္ခုဿ အနာပတ္တိ။ သစေ ဆဒနေ ဆိဒ္ဒံ ဟောတိ, တေန ပဝိသိတွာ အန္တောဆဒနေ ဝသိတွာ တေနေဝ ပက္ကမတိ, နာနူပစာရေ ဥပရိမတလေ ဆဒနဗ္ဘန္တရေ သယိတဿ အာပတ္တိ, ဟေဋ္ဌိမတလေ သယိတဿ အနာပတ္တိ။ သစေ အန္တောပါသာဒေနေဝ အာရောဟိတွာ သဗ္ဗတလာနိ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ, ဧကူပစာရာနိ ဟောန္တိ, တေသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ သယိတဿ အာပတ္တိ, သဘာသင်္ခေပေန ကတေ အဍ္ဎကုဋ္ဋကေ သေနာသနေ သယိတဿ တုလာတဋ္ဋသဃာဋ္ဋာဒီသု ကပောတာဒယော သယန္တိ, အာပတ္တိယေဝ။ ပရိက္ခေပဿ ဗဟိဂတေ နိဗ္ဗကောသဗ္ဘန္တရေ သယန္တိ,

အနာပတ္တိ။ ပရိမဏ္ဍလံ တ စတုရဿံ တ ကေစ္စဒနာယ ဂဏ္ဍမာလာယ သတဂဏ္ဍံ စေပိ သေနာသနံ ဟောတိ, တတ္ထ ရ စေ ကောန သာဓာရဏဒ္ဒတရေန ပဝိသိတ္တ ဝိသံ ဟကာရေန အပရိစ္ဆိန္နဂဏ္ဍူပစာရေ သဗ္ဗဂဗ္ဘေပိ ပဝိသန္တိ, ကောဂဗ္ဘေပိ အနုပသမ္ပန္နေ နိပန္နေ သဗ္ဗဂဗ္ဘေသု နိပန္နာနံ အာပတ္တိ။ သစေ သပမုခာ ဂဏ္ဍာ ဟောန္တိ, ပမုခဠ္ဌ ဥပရိ အစ္ဆန္နံ, ပမုခေ သယိတော ဂဗ္ဘေ သယိတာနံ အာပတ္တိ န ကရောတိ။ သစေ ပန ဂဏ္ဍစ္ဆဒနေနေဝ သဒ္ဓိံ သမ္ဗန္ဓဆဒနံ, တတ္ထ သယိတော သဗ္ဗေသံ အာပတ္တိံ ကရောတိ။ ကသ္မာ? သဗ္ဗစ္ဆန္နတ္တာ စ သဗ္ဗပရိစ္ဆန္နတ္တာ စ။ ဂဏ္ဍပရိက္ခေပဟေယေဝ ဟိဿ ပရိက္ခေပေ။

၈၁. ယေပိ ကေသာလဒ္ဒဝိသာလတိသာလစတုသာလသန္နိဝေသာ မဟာပာသာဒာ ကေသိံ ဩကာသေ ဟဒေ ဓောဝိတ္တ တ ပဝိဋ္ဌေန သက္ကာ ဟောန္တိ သဗ္ဗတ္ထ အနုပရိဂန္တုံ, တေသုပိ သဟသေယ္ယာပတ္တိယာ န မုစ္စတိ။ သစေ တသိံ တသိံ ဌာနေ ဥပစာရံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္တ ကတာ ဟောန္တိ, ကူပစာရဋ္ဌာနေယေဝ အာပတ္တိ။ ဒွိဝိဟိ ဒ္ဒတရေဟိ ယုတ္တာသ္တ သ သုဓာဆဒနမဏ္ဍပဿ မဇ္ဈေ ဟကာရံ ကရောန္တိ, ဧကေန ဒ္ဒတရေန ပဝိသိတ္တ ကေသိံ ပရိစ္ဆေဒေ အနုပသမ္ပန္နော သယတိ, ကေသိံ ဘိက္ခု, အနာပတ္တိ။ ဟကာရေ ကေဓာဒီနံ ပဝိသနမတ္တံ ဆိဒ္ဒံ ဟောတိ, ကေသိဠ္ဌ ပရိစ္ဆေဒေ ကေဓာ သယန္တိ, အနာပတ္တိယေဝ။ န ဟိ ဆိဒ္ဒေန ဂေဟံ ကူပစာရံ နာမ ဟောတိ။ သစေ ဟကာရမဇ္ဈေ ဆိန္ဒိတ္တ ဒ္ဒတရံ ယောဇေန္တိ, ကူပစာရတာယ အာပတ္တိ။ တံ ဒ္ဒတရံ ကတဋ္ဌေန ပိဒဟိတ္တ သယန္တိ, အာပတ္တိယေဝ။ န ဟိ ဒ္ဒတရ ပိဒဟနေန ဂေဟံ နာနူပစာရံ နာမ ဟောတိ, ဒ္ဒတရံ တ အဒ္ဒတရံ။ ကတဋ္ဌဥ္စဟိ သံဝရဏဝိဝရဏေဟိ ယထာသုခံ ဝဋ္ဋဥ္စနတ္တာ ယ ကတံ, န ဝဋ္ဋဥ္စပစ္ဆေဒနတ္တာယ။ သစေ တံ ဒ္ဒတရံ ပုန ကတ္ထကာဟိ ပိဒဟန္တိ, အဒ္ဒတရံ ဟောတိ, ပုရိမေ နာနူပစာရ ဘာဝေယေဝ တိဋ္ဌတိ။ ဒီဃပမုခံ စေတိယဃရံ ဟောတိ, ဧကံ ကတဋ္ဌံ အန္တော, ဧကံ ဗဟိ, ဒ္ဒဝိန္နံ ကတဋ္ဌာနံ အန္တရေ အနုပသမ္ပန္နော အန္တောစေတိယဃရေ သယန္တဿ အာပတ္တိံ ကရောတိ ကူပစာရတ္တာ။

အယဉ္စေတ္ထ သင်္ခေပေ – သေနာသနံ ခုဒ္ဒကံ တ ဟောတု မဟန္တံ တ, အညေန သဒ္ဓိံ သမ္ဗန္ဓံ တ အသမ္ဗန္ဓံ တ, ဒီဃံ တ ဝဋ္ဋံ တ စတုရဿံ တ, ကေဘူမိကံ တ အနေကဘူမိကံ တ, ယံ ယံ ကူပစာရံ, သဗ္ဗတ္ထ သဟသေယ္ယာပတ္တိ ဟောတိတိ။ တေ့တ္တ စ ယေန ကေနစိ ပဋိစ္ဆဒနေန သဗ္ဗစ္ဆန္နေ သဗ္ဗပရိစ္ဆန္နေ ဟစိတ္တိယံ, ယေဘုယ္ယေန ဆန္နေ ယေဘုယ္ယေနပရိစ္ဆန္နေ ဟစိတ္တိယံ, သဗ္ဗစ္ဆန္နေ ယေဘုယ္ယေနပရိစ္ဆန္နေ ဟစိတ္တိယံ, သဗ္ဗစ္ဆန္နေ ဥပမုပရိစ္ဆန္နေ ဟစိတ္တိယံ, ယေဘုယ္ယေနဆန္နေ ဥပမုပရိစ္ဆန္နေ ဟစိတ္တိယံ, သဗ္ဗပရိစ္ဆန္နေ ယေဘုယ္ယေန ဆန္နေ ဟစိတ္တိယံ, သဗ္ဗပရိစ္ဆန္နေ ဥပမုစ္ဆန္နေ ဟစိတ္တိယံ, ယေဘုယ္ယေနပရိစ္ဆန္နေ ဥပမုစ္ဆန္နေ ဟစိတ္တိယန္တိ အဋ္ဌ ဟစိတ္တိယာနိ။ ဥပမုစ္ဆန္နေ ဥပမုပရိစ္ဆန္နေ ဒုက္ကဋံ, သဗ္ဗစ္ဆန္နေ စူဠကပရိစ္ဆန္နေ ဒုက္ကဋံ, ယေဘုယ္ယေနဆန္နေ စူဠကပရိစ္ဆန္နေ ဒုက္ကဋံ, သဗ္ဗပရိစ္ဆန္နေ စူဠကစ္ဆန္နေ ဒုက္ကဋံ, ယေဘုယ္ယေနပရိစ္ဆန္နေ စူဠကစ္ဆန္နေ ဒုက္ကဋန္တိ ပဉ္စ ဒုက္ကဋာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ သဗ္ဗစ္ဆန္နေ သဗ္ဗအပရိစ္ဆန္နေ, သဗ္ဗပရိစ္ဆန္နေ သဗ္ဗအစ္ဆန္နေ, ယေဘုယ္ယေနအစ္ဆန္နေ ယေဘုယ္ယေနအပရိစ္ဆန္နေ, ဥပမုစ္ဆန္နေ စူဠကပရိစ္ဆန္နေ, ဥပမုပရိစ္ဆန္နေ စူဠကစ္ဆန္နေ စူဠကပရိစ္ဆန္နေ စ အနာပတ္တိ။ မာတုကမေန သဟ နိပဇ္ဇနဿပိ အယမေဝ ဝိနိစ္ဆယော။ အယဉ္ဟိ ဟောတ္တ ဝိသေသော – အနုပသမ္ပန္နေန သဒ္ဓိံ နိပဇ္ဇနဿ စတုတ္ထဒိဝသေ အာပတ္တိ, မာတုကမေန သဒ္ဓိံ ပဌမဒိဝသေတိ။ ယက္ခိပေတီဟိ ပန ဒိဿမာနကရူပာဟိ တိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိယာ စ မေထုနဓမ္မဝတ္ထုဘူတာယ ဧဝ ဒုက္ကဋံ, သေသာဟိ အနာပတ္တိ။

ဣတိ ဟင္ခိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

သဟသေယ္ယဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၁၇. မဉ္စပီဌာဒိသင်္ဃိကသေနာသနေသု ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗဝိနိစ္ဆယကထာ

၈၂. ဝိဟာရေ သင်္ဃိကေ သေယျံ, သန္ထရိတွာန ပက္ကမေတိ သင်္ဃိကေ ဝိဟာရေ သေယျံ သန္ထရိတွာန အညတ္ထ ဝသိတုကာမတာယ ဝိဟာရတော ပက္ကမန်။ တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော –

“ယော ပန ဘိက္ခု သင်္ဃိကေ ဝိဟာရေ သေယျံ သန္ထရိတွာ ဝါ သန္ထရာပေတွာ ဝါ တံ ပက္ကမန္တော နေဝ ဥဒ္ဓရေယျ န ဥဒ္ဓရာပေယျ အနာပုစ္ဆံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ, ပါစိတ္တိယ”န္တိ (ပါစိ. ၁၁၅) –

ဝစနတော သင်္ဃိကေ ဝိဟာရေ သေယျံ သယံ သန္ထရိတွာ အညေန ဝါ သန္ထရာပေတွာ ဥဒ္ဓရဏာဒီနိ အကတွာ ပရိက္ခိတ္တဿ အာရာမဿ ပရိက္ခေပံ, အပရိက္ခိတ္တဿ ဥပစာရံ အတိက္ကမန္တဿ ပါစိတ္တိယံ။

တတ္ထ **သေယျာ** နာမ ဘိသိ စိမိလိကာ ဥတ္တရတ္ထရဏံ ဘူမတ္ထရဏံ တဋ္ဋိကာ စမ္မခဏ္ဍော နိသီဒနံ ပစ္စတ္ထရဏံ တိဏသန္ထာရော ပဏ္ဏသန္ထာရောတိ ဒသဝိဓာ။ တတ္ထ **ဘိသီ**တိ မဉ္စကဘိသိ ဝါ ပီဌကဘိသိ ဝါ။ **စိမိလိကာ** နာမ သုဓာဒိပရိကမ္မကတာယ ဘူမိယာ ဝဏ္ဏာနုရက္ခဏတ္ထံ ကတာ, တံ ပါဟေတွာ ပတ္ထရိတွာ ဥပရိ ကဋသာရကံ ပတ္ထရန္တိ။ **ဥတ္တရတ္ထရဏံ** နာမ မဉ္စပီဌာနံ ဥပရိ အတ္ထရိတဗ္ဗကပစ္စတ္ထရဏံ။ **ဘူမတ္ထရဏံ** နာမ ဘူမိယံ အတ္ထရိတဗ္ဗာ ကဋသာရကာဒိဝိကတိ။ **တဋ္ဋိကာ** နာမ တာလပဏ္ဏေဟိ ဝါ ဝါကေဟိ ဝါ ကတတဋ္ဋိကာ။ **စမ္မခဏ္ဍော** နာမ သီဟဗျဂ္ဃဒီပိတရစ္ဆစမ္မာဒီသုပိ ယံ ကိဉ္စိ စမ္မံ။ အဋ္ဌကထာသု ဟိ သေနာသနပရိဘောဂေ ပဋိက္ခိတ္တစမ္မံ န ဒိဿတိ, တသ္မာ သီဟဗျဂ္ဃစမ္မာဒီနံ ပရိဟရဏေယေဝ ပဋိက္ခေပေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **နိသီဒန**န္တိ သဒသံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ပစ္စတ္ထရဏ**န္တိ ပါဝါရော ကောဇဝေါတိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ။ **တိဏသန္ထာရော**တိ ယေသံ ကေသဉ္စိ တိဏာနံ သန္ထာရော။ ဧသ နယော **ပဏ္ဏသန္ထာရေ**ပိ။ ဧဝံ ပန ဣမံ ဒသဝိဓံ သေယျံ သင်္ဃိကေ ဝိဟာရေ သန္ထရိတွာ ဝါ သန္ထရာပေတွာ ဝါ ပက္ကမန္တေန အာပုစ္ဆိတွာ ပက္ကမိတဗ္ဗံ, အာပုစ္ဆန္တေန စ ဘိက္ခုမှိ သတိ ဘိက္ခု အာပုစ္ဆိတဗ္ဗော, တသ္မိံ အသတိ သာမဏေရော, တသ္မိံ အသတိ အာရာမိကော, တသ္မိံ အသတိ ယေန ဝိဟာရော ကာရိတော, သော ဝိဟာရသာမိကော, တဿ ဝါ ကုလေ ယော ကောစိ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗော, တသ္မိမ္ပိ အသတိ စတူသု ပါသာဏေသု မဉ္စံ ဌပေတွာ မဉ္စေ အဝသေသမဉ္စပီဌာနိ အာရောပေတွာ ဥပရိ ဘိသိအာဒိကံ ဒသဝိဓမ္ပိ သေယျံ ရာသိံ ကတွာ ဒါရုဘဏ္ဍံ မတ္တိကာဘဏ္ဍံ ပဋိသာမေတွာ ဒွါရဝါတပါနာနိ ပိဒဟိတွာ ဂမိယဝတ္တံ ပူရေတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။

သစေ ပန သေနာသနံ ဩဝဿတိ, ဆဒနတိဏံ ဝါ ဣဋ္ဌကာ ဝါ အာနီတာ ဟောန္တိ, သစေ ဥဿဟတိ, ဆာဒေတဗ္ဗံ။ နော စေ သက္ကောတိ, ယော ဩကာသော အနောဝဿကော, တတ္ထ မဉ္စပီဌာဒီနိ နိက္ခိပိတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ သဗ္ဗမ္ပိ ဩဝဿတိ, ဥဿဟန္တေန အန္တောဂါမေ ဥပါသကာနံ ဃရေ ဌပေတဗ္ဗံ။ သစေ တေပိ “သင်္ဃိကံ နာမ, ဘန္တေ, ဘာရိယံ, အဂ္ဂိဒါဟာဒီနံ ဘာယာမာ”တိ န သမ္ပဋိစ္ဆန္တိ, အဗ္ဘောကာသေပိ ပါသာဏာနံ ဥပရိ မဉ္စံ ဌပေတွာ သေသံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ နိက္ခိပိတွာ တိဏေဟိ စ ပဏ္ဏေဟိ စ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယဉှိ တတ္ထ အင်္ဂမတ္တမ္ပိ အဝသိဿတိ, တံ အညေသံ တတ္ထ အာဂတဘိက္ခူနံ ဥပကာရံ ဘဝိဿတီတိ။ ဥဒ္ဓရိတွာ ဂစ္ဆန္တေန ပန မဉ္စပီဌကဝါဋံ သဗ္ဗံ အပနေတွာ သံဟရိတွာ စီဝရဝံသေ လဂ္ဂေတွာဝ ဂန္တဗ္ဗံ။ ပစ္ဆာ အာဂန္တွာ ဝသနကဘိက္ခူနာပိ ပုန မဉ္စပီဌံ ဌပယိတွာ ဂစ္ဆန္တေန တထေဝ ကာတဗ္ဗံ။ အန္တောကုဋ္ဋတော သေယျံ ဗဟိ ကုဋ္ဋေ ပညပေတွာ ဝသန္တေန ဂမနကာလေ ပုန ဂဟိတဋ္ဌာနေယေဝ ပဋိသာမေတဗ္ဗံ။ ဥပရိပါသာဒတော ဩရောပေတွာ ဟေဋ္ဌာပါသာဒေ ဝသန္တဿပိ ဧသေဝ နယော။ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနေသု မဉ္စပီဌံ ပညပေတွာ ဗဟိဂမနကာလေ ပုန ဂဟိတဋ္ဌာနေယေဝ ဌပေတဗ္ဗံ။

၈၃. သေနာသနေသု ပန အယံ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗာနာပုစ္ဆိတဗ္ဗဝိနိစ္ဆယော – ယာ တာဝ ဘူမိယံ ဒီဃသာလာ ဝါ ပဏ္ဏသာလာ ဝါ ဟောတိ, ယံ ဝါ ရုက္ခတ္ထမ္ဘေသု ကတဂေဟံ ဥပစိကာနံ ဥဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ ဟောတိ, တတော ပက္ကမန္တေန တာဝ အာပုစ္ဆိတွာဝ ပက္ကမိတဗ္ဗံ။ တသ္မိဉှိ ကတိပယာနိ ဒိဝသာနိ အဇဂ္ဂိယမာနေ ဝမ္မိကာဝ သဏ္ဌဟန္တိ။ ယံ ပန ပါသာဏပိဋ္ဌိယံ ဝါ ပါသာဏတ္ထမ္ဘေသု ဝါ ကတသေနာသနံ သိလုစ္စယလေဏံ ဝါ သုဓာလိတ္တသေနာသနံ ဝါ, ယတ္ထ ယတ္ထ ဥပစိကာသင်္ကာ နတ္ထိ, တတော ပက္ကမန္တဿ အာပုစ္ဆိတွာပိ အနာပုစ္ဆိတွာပိ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ, အာပုစ္ဆနံ ပန ဝတ္တံ။ သစေ တာဒိသေပိ သေနာသနေ ဧကေန ပဿေန ဥပစိကာ အာရောဟန္တိ, အာပုစ္ဆိတွာဝ ဂန္

တဗ္ဗံ။ ယော ပန အာဂန္တုကော ဘိက္ခု သင်္ဃိကသေနာသနံ ဂဟေတွာ ဝသန္တံ ဘိက္ခုံ အနုဝတ္တန္တော အတ္တနော သေနာသနံ အဂ္ဂဟေတွာ ဝသတိ, ယာဝ သော န ဂဏှာတိ, တာဝ တံ သေနာသနံ ပုရိမဘိက္ခုဿေဝ ပလိဗောဓော။ ယဒါ ပန သော သေနာသနံ ဂဟေတွာ အတ္တနော ကူသ္သရိယေန ဝသတိ, တတော ပဋ္ဌာယ အာဂန္တုကဿေဝ ပလိဗောဓော။ သစေ ဥဘောပိ ဝိဘဇိတွာ ဂဏှန္တိ, ဥဘိန္နမ္ပိ ပလိဗောဓော။

မဟာပစ္စရိယံ ပန ဝုတ္တံ – သစေ ဒွေ တယော ဧကတော ဟုတွာ ပညပေန္တိ, ဂမနကာလေ သဗ္ဗေဟိ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ တေသု စေ ပဌမံ ဂစ္ဆန္တော "ပစ္ဆိမော ဇဂ္ဂိဿတီ"တိ အာဘောဂံ ကတွာ ဂစ္ဆတိ, ဝဋ္ဋတိ, ပစ္ဆိမဿ အာဘောဂေန မုတ္တိ နတ္ထိ။ ဗဟူ ဧကံ ပေသေတွာ သန္ထရာပေန္တိ, ဂမနကာလေ သဗ္ဗေဟိ ဝါ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ, ဧကံ ဝါ ပေသေတွာ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ အညတော မဉ္စပီဌာဒီနိ အာနေတွာ အညတြ ဝသိတွာ ဂမနကာလေ တတ္ထေဝ နေတဗ္ဗာနိ။ သစေ အညတော အာနေတွာ ဝသမာနဿ အညော ဝုဍ္ဎတရော အာဂစ္ဆတိ, န ပဋိဗာဟိတဗ္ဗော, "မယာ, ဘန္တေ, အညာတသတော အာနီတံ, ပာကတိကံ ကရေယျာထာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေန "ဧဝံ ကရိဿာမီ"တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတေ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ အညတ္ထ ဟရိတွာပိ သင်္ဃိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ဟိ နဋ္ဌံ ဝါ ဇိဏ္ဏံ ဝါ စောရေဟိ ဝါ ဟဋံ ဂီဝါ နေဝ ဟောတိ, ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ပန ဂီဝါ ဟောတိ။ အညဿ မဉ္စပီဌံ ပန သင်္ဃိကပရိဘောဂေန ဝါ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ဝါ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ နဋ္ဌံ ဂီဝါယေဝ။ အန္တောဝိဟာရေ သေယျံ သန္ထရိတွာ "အဇ္ဇေဝ အာဂန္တွာ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမီ"တိ ဧဝံ သာပေက္ခော နဒီပာရံ ဂါမန္တရံ ဝါ ဂန္တွာ ယတ္ထ ဌိတဿ ဂမနစိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ, တတ္ထေဝ ဌိတော ကဉ္စိ ပေသေတွာ အာပုစ္ဆတိ, နဒီပူရရာဇစောရာဒီသု ဝါ ကေနစိ ပလိဗောဓော ဟောတိ ဥပဒ္ဒုတော, န သက္ကောတိ ပစ္စာဂန္တုံ, ဧဝံဘူတဿ အနာပတ္တိ။

ဝိဟာရဿ ဥပစာရေ ပန ဥပဋ္ဌာနသာလာယ ဝါ မဏ္ဍပေ ဝါ ရုက္ခမူလေ ဝါ သေယျံ သန္ထရိတွာ ဝါ သန္ထရာပေတွာ ဝါ တံ ပက္ကမန္တော နေဝ ဥဒ္ဓရတိ န ဥဒ္ဓရာပေတိ အနာပုစ္ဆံ ဝါ ဂစ္ဆတိ, ဒုက္ကဋံ။ ဝုတ္တပ္ပကာရဉှိ ဒသဝိဓံ သေယျံ အန္တောဂဗ္ဘာဒိမှိ ဂုတ္တဋ္ဌာနေ ပညပေတွာ ဂစ္ဆန္တဿ ယသ္မာ သေယျာပိ သေနာသနမ္ပိ ဥပစိကာဟိ ပလုဇ္ဇတိ, ဝမ္မိကရာသိယေဝ ဟောတိ, တသ္မာ ပါစိတ္တိယံ ဝုတ္တံ။ ဗဟိ ပန ဥပဋ္ဌာနသာလာဒီသု ပညပေတွာ ဂစ္ဆန္တဿ သေယျာမတ္တမေဝ နဿေယျ ဌာနဿ အဂုတ္တတာယ, န သေနာသနံ, တသ္မာ တတ္ထ ဒုက္ကဋံ ဝုတ္တံ။ မဉ္စပီဌံ ပန ယသ္မာ န သက္ကာ သဟသာ ဥပစိကာဟိ ခါယိတုံ, တသ္မာ တံ ဝိဟာရေပိ သန္ထရိတွာ ဂစ္ဆန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ ဝိဟာရဿူပစာရေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ မဏ္ဍပေ ရုက္ခမူလေပိ သန္ထရိတွာ ပက္ကမန္တဿ ဒုက္ကဋမေဝ။

၈၄. "ယော ပန ဘိက္ခု သင်္ဃိကံ မဉ္စံ ဝါ ပီဌံ ဝါ ဘိသိံ ဝါ ကောစ္ဆံ ဝါ အဇ္ဈောကာသေ သန္ထရိတွာ ဝါ သန္ထရာပေတွာ ဝါ တံ ပက္ကမန္တော နေဝ ဥဒ္ဓရေယျ န ဥဒ္ဓရာပေယျ အနာပုစ္ဆံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ, ပါစိတ္တိယ"န္တိ (ပါစိ. ၁၀၉) ဝစနတော သင်္ဃိကာနိ ပန မဉ္စပီဌာဒီနိ စတ္တာရိ အဇ္ဈောကာသေ သန္ထရိတွာ ဝါ သန္ထရာပေတွာ ဝါ ဥဒ္ဓရဏာဒီနိ အကတွာ "အဇ္ဇေဝ အာဂမိဿာမီ"တိ ဂစ္ဆန္တဿပိ ထာမမဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ လေဍ္ဍုပါတာတိက္ကမေ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထ **ကောစ္ဆံ** နာမ ဝါကမယံ ဝါ ဥသီရမယံ ဝါ မုဉ္ဇမယံ ဝါ ပဗ္ဗဇမယံ ဝါ ဟေဋ္ဌာ စ ဥပရိ စ ဝိတ္ထတံ မဇ္ဈေ သံခိတ္တံ ပဏဝသဏ္ဌာနံ ကတွာ ဗဒ္ဓံ။ တံ ကိရ မဇ္ဈေ သီဟဗျဂ္ဃစမ္မပရိက္ခိတ္တမ္ပိ ကရောန္တိ, အကပ္ပိယစမ္မံ နာမေတ္ထ နတ္ထိ။ သေနာသနဉှိ သောဝဏ္ဏမယမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, တသ္မာ တံ မဟဂ္ဃံ ဟောတိ။

"အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အဋ္ဌ မာသေ အဝဿိကသင်္ကေတေ မဏ္ဍပေ ဝါ ရုက္ခမူလေ ဝါ ယတ္ထ ကာကာ ဝါ ကုလလာ ဝါ န ဩဟဒန္တိ, တတ္ထ သေနာသနံ နိက္ခိပိတု"န္တိ (ပါစိ. ၁၁၀) ဝစနတော ပန ဝဿိကဝဿာနမာသာတိ ဧဝံ အပညာတေ စတ္တာရော ဟေမန္တိကေ, စတ္တာရော ဂိမှိကေတိ အဋ္ဌ မာသေ သာခါမဏ္ဍပေ ဝါ ပဒရမဏ္ဍပေ ဝါ ရုက္ခမူလေ ဝါ နိက္ခိပိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယသ္မိံ ပန ကာကာ ဝါ ကုလလာ ဝါ အညေ ဝါ သကုန္တာ ဓုဝနိဝါသေန ကုလာဝကေ ကတွာ ဝသန္တိ, တဿ ရုက္ခဿ မူလေ န နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ "အဋ္ဌ မာသေ"တိ ဝစနတော ယေသု ဇနပဒေသု ဝဿကာလေ န ဝဿတိ, တေသု စတ္တာရော မာသေ နိက္ခိပိတုံ န ဝဋ္ဋတိယေဝ။ "အဝဿိကသင်္ကေတေ"တိ ဝစနတော ယတ္ထ ဟေမန္တေ ဒေဝေါ ဝဿတိ, တတ္ထ ဟေမန္တေပိ အဇ္ဈောကာသေ နိက္ခိပိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဂိမှေ ပန သဗ္ဗတ္ထ ဝိဂတဝလာဟကံ ဝိသုဒ္ဓံ နတံ ဟောတိ, ဧဝရူပေ ကာလေ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန အဇ္ဈောကာသေ မဉ္စပီဌံ နိက္ခိပိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၈၅. အဗ္ဘောကာသိကေနပိ ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တဿ ဟိ သစေ ပုဂ္ဂလိကမဉ္စကော အတ္ထိ, တတ္ထေဝ သယိတဗ္ဗံ။ သင်္ဃိကံ ဂဏှာပေန္တေန ဝေတ္တေန ဝါ ဝါကေန ဝါ ဝီတမဉ္စကော ဂဟေတဗ္ဗော, တသ္မိံ အသတိ ပုရာဏမဉ္စကော ဂဟေတဗ္ဗော, တသ္မိံ အသတိ နဝဝါယိမော ဝါ ဩနဒ္ဓကော ဝါ ဂဟေတဗ္ဗော။ ဂဟေတွာ ပန "အဟံ ဥက္ကဋ္ဌရုက္ခမူလိကော ဥက္ကဋ္ဌအဗ္ဘောကာသိကော"တိ စီဝရကုဋိမ္ပိ အကတွာ အသမယေ အဗ္ဘောကာသေ ဝါ ရုက္ခမူလေ ဝါ ပညပေတွာ နိပဇ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန စတုဂ္ဂုဏေနပိ စီဝရေန ကတာ ကုဋိ အတေမနတ္ထံ ရက္ခိတုံ န သက္ကောတိ, သတ္တာဟဝဒ္ဒလိကာဒီသု ဘဝန္တိ, ဘိက္ခုနော ကာယာနုဂတိကတ္တာ ဝဋ္ဋတိ။ အရညေ ပဏ္ဏကုဋီသု ဝသန္တာနံ သီလသမ္ပဒါယ ပသန္နစိတ္တာ မနုဿာ နဝံ မဉ္စပီဌံ ဒေန္တိ "သင်္ဃိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇထာ"တိ, ဝသိတွာ ဂစ္ဆန္တေဟိ သာမန္တဝိဟာရေ သဘာဂဘိက္ခူနံ ပေသေတွာ ဂန္တဗ္ဗံ, သဘာဂါနံ အဘာဝေန အနောဝဿကေ နိက္ခိပိတွာ ဂန္တဗ္ဗံ, အနောဝဿကေ အသတိ ရုက္ခေ လဂ္ဂေတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ စေတိယင်္ဂဏေ သမ္မဇ္ဇနိံ ဂဟေတွာ ဘောဇနသာလင်္ဂဏံ ဝါ ဥပေါသထာဂါရင်္ဂဏံ ဝါ ပရိဝေဏဒိဝါဋ္ဌာနအဂ္ဂိသာလာဒီသု ဝါ အညတရံ သမ္မဇ္ဇိတွာ ဓောဝိတွာ ပုန သမ္မဇ္ဇနိမာဠကေယေဝ ဌပေတဗ္ဗာ။ ဥပေါသထာဂါရာဒီသု အညတရသ္မိံ ဂဟေတွာ အဝသေသာနိ သမ္မဇ္ဇန္တဿပိ ဧသေဝ နယော။

ယော ပန ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂံ သမ္မဇ္ဇန္တော ဂန္တုကာမော ဟောတိ, တေန သမ္မဇ္ဇိတွာ သစေ အန္တရာမဂ္ဂေ သာလာ အတ္ထိ, တတ္ထ ဌပေတဗ္ဗာ။ သစေ နတ္ထိ, ဝလာဟကာနံ အနုဋ္ဌိတဘာဝံ သလ္လက္ခေတွာ "ယာဝါဟံ ကမတော နိက္ခမာမိ, တာဝ န ဝဿိဿတီ"တိ ဇာနန္တေန ယတ္ထ ကတ္ထစိ နိက္ခိပိတွာ ပုန ပစ္စာဂစ္ဆန္တေန ပါကတိကဋ္ဌာနေ ဌပေတဗ္ဗာ။ "သစေ ဝဿိဿတီ"တိ ဇာနန္တော အဗ္ဘောကာသေ ဌပေတိ, ဒုက္ကဋ"န္တိ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။ သစေ ပန တတ္ရ တတ္ရေဝ သမ္မဇ္ဇနတ္ထာယ သမ္မဇ္ဇနီ နိက္ခိတ္တာ ဟောတိ, တံ တံ ဌာနံ သမ္မဇ္ဇိတွာ တတ္ရ တတ္ရေဝ နိက္ခိပိတုံ ဝဋ္ဋတိ, အာသနသာလံ သမ္မဇ္ဇန္တေန ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တတြိဒံ ဝတ္တံ – မဇ္ဈတော ပဋ္ဌာယ ပါဒဋ္ဌာနာဘိမုခါ ဝါလိကာ ဟရိတဗ္ဗာ, ကစဝရံ ဟတ္ထေဟိ ဂဟေတွာ ဗဟိ ဆဍ္ဍေတဗ္ဗံ။

၈၆. သစေ ဝုတ္တပ္ပကာရံ စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ သင်္ဃိကံ သေနာသနံ အဗ္ဘောကာသေ ဝါ ရုက္ခမူလေ ဝါ မဏ္ဍပေ ဝါ အနုပသမ္ပန္နေန သန္ထရာပေတိ, ယေန သန္ထရာပိတံ, တဿ ပလိဗောဓော။ သစေ ပန ဥပသမ္ပန္နေန သန္ထရာပေတိ, ယေန သန္ထတံ, တဿ ပလိဗောဓော။ တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော (ပါစိ. အဋ္ဌ. ၁၁၁) – ထေရော ဘောဇနသာလာယံ ဘတ္တကိစ္စံ ကတွာ ဒဟရံ အာဏာပေတိ "ဂစ္ဆ ဒိဝါဋ္ဌာနေ မဉ္စပီဌံ ပညပေဟီ"တိ။ သော တထာ ကတွာ နိသိန္နော, ထေရော ယထာရုစိ ဝိစရိတွာ ဝါ တတ္ထ ဂန္တွာ ထဝိကံ ဝါ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ဝါ ဌပေတိ, တတော ပဋ္ဌာယ ထေရဿ ပလိဗောဓော။ နိသီဒိတွာ သယံ ဂစ္ဆန္တော နေဝ ဥဒ္ဓရတိ န ဥဒ္ဓရာပေတိ, လေဍ္ဍုပါတာတိက္ကမေ ပါစိတ္တိယံ။ သစေ ပန ထေရော တတ္ထ ထဝိကံ ဝါ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ဝါ အဌပေတွာ စင်္ကမန္တောဝ ဒဟရံ "ဂစ္ဆ တွံဝ"န္တိ ဘဏတိ, တေန "ဣဒံ, ဘန္တေ, မဉ္စပီဌ"န္တိ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ သစေ ထေရော ဝတ္တံ ဇာနာတိ, "တွံ ဂစ္ဆ, အဟံ ပါကတိကံ ကရိဿာမီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ ဗာလော ဟောတိ အနုဂ္ဂဟိတဝတ္တော, "ဂစ္ဆ, မာ ဣဓ တိဋ္ဌ, နေဝ နိသီဒိတုံ န နိပဇ္ဇိတုံ ဒေမီ"တိ ဒဟရံ တဇ္ဇေတိယေဝ။ ဒဟရေန "ဘန္တေ, သုခံ သယထာ"တိ ကပ္ပံ လဘိတွာ ဝန္ဒိတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ တသ္မိံ ဂတေ ထေရဿေဝ ပလိဗောဓော, ပုရိမနယေနေဝ စဿ အာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အထ ပန အာဏတ္တိက္ခဏေယေဝ ဒဟရော "မယှံ ဘန္တေ ဘဏ္ဍဓောဝနာဒိ ကိစ္စံ ကရဏီယံ အတ္ထီ"တိ ဝဒတိ, ထေရော ပန တံ "ပညပေတွာ ဂစ္ဆာဟီ"တိ ဝတွာ ဘောဇနသာလတော နိက္ခမိတွာ အညတ္ထ ဂစ္ဆတိ, ပါဒုဒ္ဓါရေန ကာရေတဗ္ဗော။ သစေ တတ္ထေဝ ဂန္တွာ နိသီဒတိ, ပုရိမနယေနေဝ စဿ လေဍ္ဍုပါတာတိက္ကမေ အာပတ္တိ။ သစေ ပန ထေရော သာမဏေရံ အာဏာပေတိ, သာမဏေရေ တတ္ထ မဉ္စပီဌံ ပညပေတွာ နိသိန္နေပိ ဘောဇနသာလတော အညတ္ထ ဂစ္ဆန္တော ပါဒုဒ္ဓါရေန ကာရေတဗ္ဗော။ ဂန္တွာ နိသိန္နော ပုန ဂမနကာလေ လေဍ္ဍုပါတာတိက္ကမေ အာပတ္တိယာ ကာရေတဗ္ဗော။ သစေ ပန အာဏာပေန္တော "မဉ္စပီဌံ ပညပေတွာ တတ္ထေဝ နိသီဒါ"တိ အာဏာပေတိ, ယတ္ရိစ္ဆတိ, တတ္ရ ဂန္တွာ အာဂန္တုံ လဘတိ။ သယံ ပန ပါကတိကံ အကတွာ ဂစ္ဆန္တဿ လေဍ္ဍုပါတာတိက္ကမေ ပါစိတ္တိယံ။ အန္တရသန္နိပါတေ မဉ္စပီဌာဒီနိ ပညပေတွာ နိသိန္နေဟိ ဂမနကာလေ အာရာမိကာနံ "ဣဒံ ပဋိသာမေထာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, အဝတွာ ဂစ္ဆန္တာနံ လေဍ္ဍုပါတာတိက္ကမေ အာပတ္တိ။

၈၇. မဟာဓမ္မဿဝနံ နာမ ဟောတိ, တတ္ထ ဥပေါသထာဂါရတောပိ ဘောဇနသာလတောပိ အာဟရိတွာ မဇ္ဈေ ပီဌာနိ ပညပေန္တိ, အာဝါသိကာနံယေဝ ပလိဗောဓော။ သစေ အာဂန္တုကာ “ဣဒံ အမှာကံ ဥပဇ္ဈာယဿ, ဣဒံ အာစရိယဿာ”တိ ဂဏှန္တိ, တတော ပဋ္ဌာယ တေသံ ပလိဗောဓော။ ဂမနကာလေ ပါကတိကံ အကတွာ လေဍ္ဍုပါတံ အတိက္ကမန္တာနံ အာပတ္တိ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန ဝုတ္တံ “ယာဝ အညေ န နိသီဒန္တိ, တာဝ ယေဟိ ပညတ္တံ, တေသံ ဘာရော, အညေသု အာဂန္တွာ နိသိန္နေသု နိသိန္နကာနံ ဘာရော။ သစေ တေ အနုဒ္ဓရိတွာ ဝါ အနုဒ္ဓရာပေတွာ ဝါ ဂစ္ဆန္တိ, ဒုက္ကဋံ။ ကသ္မာ? အနာဏတ္တိယာ ပညပိတတ္တာ”တိ။ ဓမ္မာသနေ ပညတ္တေ ယာဝ ဥဿာရကော ဝါ ဓမ္မကထိကော ဝါ နာဂစ္ဆတိ, တာဝ ပညာပကာနံ ပလိဗောဓော။ တသ္မိံ အာဂန္တွာ နိသိန္နေ တဿ ပလိဗောဓော။ သကလံ အဟောရတ္တံ ဓမ္မဿဝနံ ဟောတိ, အညော ဥဿာရကော ဝါ ဓမ္မကထိကော ဝါ ဥဋ္ဌာတိ, အညော နိသီဒတိ, ယော ယော အာဂန္တွာ နိသီဒတိ, တဿ တဿေဝ ဘာရော။ ဥဋ္ဌဟန္တေန ပန “ဣဒမာသနံ တုမှာကံ ဘာရော”တိ ဝတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေပိ ဣတရသ္မိံ အနာဂတေ ပဌမံ နိသိန္နော ဥဋ္ဌာယ ဂစ္ဆတိ, တသ္မိဉ္စ အန္တောဥပစာရဋ္ဌေယေဝ ဣတရော အာဂန္တွာ နိသီဒတိ, ဥဋ္ဌာယ ဂတော အာပတ္တိယာ န ကာရေတဗ္ဗော။ သစေ ပန ဣတရသ္မိံ အနာဂတေယေဝ ပဌမံ နိသိန္နော ဥဋ္ဌာယာသနာ လေဍ္ဍုပါတံ အတိက္ကမတိ, အာပတ္တိယာ ကာရေတဗ္ဗော။ “သဗ္ဗတ္ထ လေဍ္ဍုပါတာတိက္ကမေ ပဌမပါဒေ ဒုက္ကဋံ, ဒုတိယပါဒေ ပါစိတ္တိယ”န္တိ အယံ နယော **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တောတိ။

၈၈. သစေ ပန ဝုတ္တပ္ပကာရသေနာသနတော အညံ သင်္ဃိကံ စိမိလိကံ ဝါ ဥတ္တရတ္ထရဏံ ဝါ ဘူမတ္ထရဏံ ဝါ တဋ္ဋိကံ ဝါ စမ္မခဏ္ဍံ ဝါ ပါဒပုဉ္ဆနိံ ဝါ ဖလကပီဌံ ဝါ အဇ္ဈောကာသေ သန္ထရိတွာ ဝါ သန္ထရာပေတွာ ဝါ တံ ပက္ကမန္တော နေဝ ဥဒ္ဓရတိ န ဥဒ္ဓရာပေတိ အနာပုစ္ဆံ ဝါ ဂစ္ဆတိ, ဒုက္ကဋံ။ အာဓာရကံ ပတ္တပိဓာနကံ ပါဒကဌလိကံ တာလဝဏ္ဋံ ဗီဇနိပတ္တကံ ယံ ကိဉ္စိ ဒါရုဘဏ္ဍံ အန္တမသော ပါနီယဥဠုင်္ကံ ပါနီယသင်္ခံ အဇ္ဈောကာသေ နိက္ခိပိတွာ ဂစ္ဆန္တဿပိ ဒုက္ကဋံ။ အဇ္ဈောကာသေ ရဇနံ ပစိတွာ ရဇနဘာဇနံ ရဇနဥဠုင်္ကော ရဇနဒေါဏိကာတိ သဗ္ဗံ အဂ္ဂိသာလာယ ပဋိသာမေတဗ္ဗံ။ သစေ အဂ္ဂိသာလာ နတ္ထိ, အနောဝဿကေ ပဗ္ဘာရေ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ တသ္မိမ္ပိ အသတိ ယတ္ထ ဩလောကေန္တာ ဘိက္ခူ ပဿန္တိ, တာဒိသေ ဌာနေ ဌပေတွာ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ အညပုဂ္ဂလိကေ ပန မဉ္စပီဌာဒိသေနာသနေပိ ဒုက္ကဋမေဝ။ ဧတ္ထ ပန “ယသ္မိံ ဝိဿာသဂ္ဂါဟော န ရုဟတိ, တဿ သန္တကေ ဒုက္ကဋံ။ ယသ္မိံ ပန ဝိဿာသဂ္ဂါဟော ရုဟတိ, တဿ သန္တကံ အတ္တနော ပုဂ္ဂလိကမေဝ ဟောတီ”တိ **မဟာပစ္စရိယာ** ဒီသု ဝုတ္တံ။ အတ္တနော ပုဂ္ဂလိကေ ပန အနာပတ္တိယေဝ။ ယော ဘိက္ခု ဝါ သာမဏေရော ဝါ အာရာမိကော ဝါ လဇ္ဇီ ဟောတိ, အတ္တနော ပလိဗောဓံ ဝိယ မညတိ, တထာရူပံ အနာပုစ္ဆိတွာ ဂစ္ဆန္တဿပိ အနာပတ္တိ။ ယော ပန အာတပေ ဩတာပေန္တော “အာဂန္တွာ ဥဒ္ဓရိဿာမီ”တိ ဂစ္ဆတိ, တဿပိ အနာပတ္တိ။

ဣတိ ပါဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

မဉ္စပီဌာဒိသင်္ဃိကသေနာသနေသု

ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၁၈. ကာလိကဝိနိစ္ဆယကထာ

၈၉. ကာလိကာနိပိ စတ္တာရီ တိ ဧတ္ထ (ပာစိ. အဋ္ဌ. ၂၅၅-၂၅၆) ယာဝကာလိကံ ယာမကာလိကံ သတ္တာဟကာလိကံ ယာဝဇီဝိကန္တိ ဣမာနိ စတ္တာရိ ကာလိကာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တတ္ထ ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ ယံ ကိဉ္စိ ခါဒနီယဘောဇနီယံ ယာဝ မဇ္ဈန္ဟိကသင်္ခါတော ကာလော, တာဝ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော **ယာဝကာလိကံ**။ သဒ္ဓိံ အနုလောမပါနေဟိ အဋ္ဌဝိဓံ ပါနံ ယာဝ ရတ္တိယာ ပစ္ဆိမယာမသင်္ခါတော ယာမော, တာဝ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော ယာမော ကာလော အဿာတိ **ယာမကာလိကံ**။ သပ္ပိအာဒိ ပဉ္စဝိဓံ ဘေသဇ္ဇံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သတ္တာဟံ နိဓေတဗ္ဗတော သတ္တာဟော ကာလော အဿာတိ **သတ္တာဟကာလိကံ**။ ဌပေတွာ ဥဒကံ အဝသေသံ သဗ္ဗမ္ပိ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ယာဝဇီဝံ ပရိဟရိတွာ သတိ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော **ယာဝဇီဝိကန္တိ** ဝုစ္စတိ။

၉၀. တတ္ထ ယာဝကာလိကေသု **ဘောဇနီယံ** နာမ ဩဒနော ကုမ္မာသော သတ္တု မစ္ဆော မံသန္တိ။ ပဉ္စ ဘောဇနာနိ ယာမကာလိကံ သတ္တာဟကာလိကံ ယာဝဇီဝိကဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ **ခါဒနီယံ** နာမ။ ဧတ္ထ (ပာစိ. အဋ္ဌ. ၂၄၈-၉) ပန ယံ တာဝ သက္ခလိမောဒကာဒိ ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏမယံ ခါဒနီယံ, တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ယမ္ပိ ဝနမူလာဒိပ္ပဘေဒံ အာမိသဂတိကံ ဟောတိ။ သေယျထိဒံ – မူလခါဒနီယံ ကန္ဒခါဒနီယံ မုဠာလခါဒနီယံ မတ္ထကခါဒနီယံ ခန္ဓခါဒနီယံ တစခါဒနီယံ ပတ္တခါဒနီယံ ပုပ္ဖခါဒနီယံ ဖလခါဒနီယံ အဋ္ဌိခါဒနီယံ ပိဋ္ဌခါဒနီယံ နိယျာသခါဒနီယန္တိ, ဣဒမ္ပိ ခါဒနီယသင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ။

တတ္ထ ပန အာမိသဂတိကသလ္လက္ခဏတ္ထံ ဣဒံ မုခမတ္တနိဒဿနံ – **မူလခါဒနီယေ** တာဝ မူလကမူလံ ခါရကမူလံ စစ္စုမူလံ တမ္ဗကမူလံ တဏ္ဍုလေယျကမူလံ ဝတ္ထုလေယျကမူလံ ဝဇကလိမူလံ ဇဇ္ဈရိမူလန္တိ ဧဝမာဒီနိ သူပေယျပဏ္ဏမူလာနိ အာမိသဂတိကာနိ။ ဧတ္ထ စ ဝဇကလိမူလေ ဇရဋ္ဌံ ဆိန္ဒိတွာ ဆဍ္ဍေန္တိ, တံ ယာဝဇီဝိကံ ဟောတိ။ အညမ္ပိ ဧဝရူပံ ဧတေနေဝ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မူလကခါရကဇဇ္ဈရိမူလာနံ ပန ဇရဋ္ဌာနိပိ အာမိသဂတိကာနေဝါတိ ဝုတ္တံ။ ယာနိ ပန ဟလိဒ္ဒိ –

“အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, မူလာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ ဟလိဒ္ဒိံ သိင်္ဂိဝေရံ ဝစံ ဝစတ္ထံ အတိဝိသံ ကဋုကရောဟိဏိံ ဥသီရံ ဘဒ္ဒမုတ္တကံ, ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ အတ္ထိ မူလာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ နေဝ ခါဒနီယေ ခါဒနီယတ္ထံ ဖရန္တိ, န ဘောဇနီယေ ဘောဇနီယတ္ထံ ဖရန္တိ”တိ (မဟာဝ. ၂၆၃) –

ဝုတ္တာနိ, တာနိ ယာဝဇီဝိကာနိ။ တေသံ စူဠပဉ္စမူလံ မဟာပဉ္စမူလန္တိအာဒိနာ နယေန ဂဏိယမာနာနံ ဂဏနာယ အန္တော နတ္ထိ, ခါဒနီယတ္ထဉ္စ ဘောဇနီယတ္ထဉ္စ အဖရဏဘာဝေယေဝ ပနေတေသံ လက္ခဏံ။ တသ္မာ ယံ ကိဉ္စိ မူလံ တေသု တေသု ဇနပဒေသု ပကတိအာဟာရဝသေန မနုဿာနံ ခါဒနီယတ္ထံ ဘောဇနီယတ္ထဉ္စ ဖရတိ, တံ ယာဝကာလိကံ, ဣတရံ ယာဝဇီဝိကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ ။ သုဗဟုံ ဝတွာပိ ဟိ ဣမသ္မိံယေဝ လက္ခဏေ ဌာတဗ္ဗံ။ နာမသညာသု ပန ဝုစ္စမာနာသု တံ တံ နာမံ အဇာနန္တာနံ သမ္မောဟောယေဝ ဟောတိ, တသ္မာ နာမသညာယ အာဒရံ အကတွာ လက္ခဏမေဝ ဒဿိတံ။ ယထာ စ မူလေ, ဧဝံ ကန္ဒာဒီသုပိ လက္ခဏံ ဒဿယိဿာမ, တသ္မေဝ ဝသေန ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယဉ္စ တံ ဟလိဒ္ဒိယံ ဟလိဒ္ဒာဒိ အဋ္ဌဝိဓံ ဝုတ္တံ, တဿ ခန္ဓတစပုပ္ဖဖလာဒိ သဗ္ဗံ ယာဝဇီဝိကန္တိ ဝုတ္တံ။

ကန္ဒခါဒနီယေ ဒုဝိဓော ကန္ဒော ဒီဃော စ ဘိသကိံသုကကန္ဒာဒိ, ဝဋ္ဋော စ ဥပ္ပလကသေရုကကန္ဒာဒိ, ယံ ဂဏ္ဍိတိပိ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ သဗ္ဗေသံ ကန္ဒာနံ ဇိဏ္ဏဇရဋ္ဌဋ္ဌာနဉ္စ ဆလ္လိ စ သုခုမမူလာနိ စ ယာဝဇီဝိကာနိ, တရုဏော ပန သုခခါဒနီယော သာလကလျာဏိပောတကကန္ဒော ကိံသုကပောတကကန္ဒော အမ္ဗာဋကကန္ဒော ကေတကကန္ဒော မာလုဝကန္ဒော ဘိသသင်္ခါတော ပဒုမပုဏ္ဍရီကကန္ဒော ပိဏ္ဍာလုမသာလုအာဒယော စ ခီရဝလ္လိကန္ဒော အာလုဝကန္ဒော သိဂ္ဂုကန္ဒော တာလကန္ဒော နီလုပ္ပလရတ္တုပ္ပလကုမုဒသောဂန္ဓိကာနံ ကန္ဒာ ကဒလိကန္ဒော ဝေဠုကန္ဒော ကသေရုကကန္ဒောတိ ဧဝမာဒယော တေသု တေသု ဇနပဒေသု ပကတိအာဟာရဝသေန မနုဿာနံ ခါဒနီယတ္ထဉ္စ ဘောဇနီယတ္ထဉ္စ ဖရဏကကန္ဒာ ယာဝကာလိကာ။ ခီရဝလ္လိကန္ဒော အဓောတော ယာဝဇီဝိကော, ဓောတော ယာဝကာလိကော။ ခီရကာကောလိဇီဝိကဥသဘကလသုဏာဒိကန္ဒာ ပန ယာဝဇီဝိကာ။ တေ ဟလိဒ္ဒိယံ “ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ အတ္ထိ မူလာနိ ဘေသဇ္ဇာနီ”တိ ဧဝံ (မဟာဝ. ၂၆၃) မူလဘေသဇ္ဇသင်္ဂဟေနေဝ သင်္ဂဟိတာ။

မုဋ္ဌာလခာဒနီယေ ပဒုမမုဋ္ဌာလံ ပုဏ္ဍရီကမုဋ္ဌာလံ မူလသဒိသံယေဝ။ ဧရကမုဋ္ဌာလံ ကန္ဒုလမုဋ္ဌာလန္တိ ဧဝမာဒိ တေသု တေသု ဇနပဒေသု ပကတိအာဟာရဝသေန မနုဿာနံ ခာဒနီယတ္ထံ ဘောဇနီယတ္ထဉ္စ ဖရဏကမုဋ္ဌာလံ ယာဝကာလိကံ, ဟလိဒ္ဒိသိင်္ဂိဝေရမကစိစတုရဿဝလ္လိကေတကတာလဟိန္တာလကုန္တာလနာဠိကေရပူဂရုက္ခာဒိမုဋ္ဌာလံ ပန ယာဝဇီဝိကံ။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ဟဋ္ဌိယံ "ယာနိ တ ပနညာနိပိ အတ္ထိ မူလာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ"တိ ဧဝံ မူလဘေသဇ္ဇသင်္ဂဟေနေဝ သင်္ဂဟိတံ။

မတ္ထကခာဒနီယေ တာလဟိန္တာလကုန္တာလကေတကနာဠိကေရပူဂရုက္ခခဇ္ဇူရိဝေတ္တဧရကကဒလီနံ ကဠီရသင့္ ခာတာ မတ္ထကာ, ဝေဏုကဠီရော နဠကဠီရော ဥစ္ဆုကဠီရော မူလကကဠီရော သာသပကဠီရော သတာဝရိကဠီရော သတ္တန္နံ ဓညာနံ ကဠီရာတိ ဧဝမာဒိ တေသု တေသု ဇနပဒေသု ပကတိအာဟာရဝသေန မနုဿာနံ ခာဒနီယတ္ထံ ဘောဇနီယတ္ထဉ္စ ဖရဏကော ရုက္ခဝလ္လိအာဒီနံ မတ္ထကော ယာဝကာလိကော, ဟလိဒ္ဒိသိင်္ဂိဝေရဝစမကစိလသုဏာနံ ကဠီရာ, တာလဟိန္တာလကုန္တာလနာဠိကေရကဠီရာနဉ္စ ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဟတိတော ဇရဋ္ဌဗုန္ဒော ယာဝဇီဝိကော။

ခန္ဓခာဒနီယေ အန္တောပထဝိဂတော သာလကလျာဏိခန္ဓော ဥစ္ဆုခန္ဓော နီလုပ္ပလရတ္တုပ္ပလကုမုဒသောဂန္ဓိကာနံ ဒဏ္ဍကခန္ဓာတိ ဧဝမာဒိ တေသု တေသု ဇနပဒေသု ပကတိအာဟာရဝသေန မနုဿာနံ ခာဒနီယတ္ထံ ဘောဇနီယတ္ထဉ္စ ဖရဏကော ခန္ဓော ယာဝကာလိကော, ဥပ္ပလဇာတီနံ ပဏ္ဏဒဏ္ဍကော ပဒုမဇာတီနံ သဗ္ဗောပိ ဒဏ္ဍကော ကရဝိန္ဒဒဏ္ဍာဒယော စ အဝသေသသဗ္ဗခန္ဓာ ယာဝဇီဝိကာ။

တစခာဒနီယေ ဥစ္ဆုတစောဝ ဧကော ယာဝကာလိကော, သောပိ သရသော, သေသော သဗ္ဗော ယာဝဇီဝိကော။ တေသံ ပန မတ္ထကခန္ဓတစာနံ တိဏ္ဏမ္ပိ ဟဋ္ဌိယံ ကသာဝဘေသဇ္ဇေန သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝုတ္တဉှေတံ –

> "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ကသာဝါနိ ဘေသဇ္ဇာနိ နိမ္ဗကသာဝံ ကုဋဇကသာဝံ ပဋောလကသာဝံ ဖဂ္ဂဝကသာဝံ နတ္တမာလကသာဝံ, ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ အတ္ထိ ကသာဝါနိ ဘေသဇ္ဇာနိ နေဝ ခာဒနီယေ ခာဒနီယတ္ထံ ဖရန္တိ, န ဘောဇနီယေ ဘောဇနီယတ္ထံ ဖရန္တိ"တိ (မဟာဝ. ၂၆၃)။

တတ္ထ ဟိ ဧတေသမ္ပိ သင်္ဂဟော သိဒ္ဓေါတိ။ ဝုတ္တကသာဝါနိ စ သဗ္ဗကပ္ပိယာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ပတ္တခာဒနီယေ မူလကံ ခာရကော စစ္စု တမ္ဗကော တဏ္ဍုလေယျကော ပပုန္နာဂေါ ဝတ္တုလေယျကော ဝဇကလိ ဇဇ္ဈရိ သေလ္လု သိဂ္ဂု ကာသမဒ္ဒကော ဥမ္မာစီနမုဂ္ဂေါ မာသော ရာဇမာသော ဌပေတွာ မဟာနိပ္ဖာဝံ အဝသေသနိပ္ဖာဝေ အဂ္ဂိမန္ထော သုနိသန္နကော သေတဝရဏော နာဠိကာ ဘူမိယံ ဇာတလောဏီတိ ဧတေသံ ပတ္တာနိ, အညာနိ စ ဝေရူပါနိ တေသု တေသု ဇနပဒေသု ပကတိအာဟာရဝသေန မနုဿာနံ ခာဒနီယတ္ထဉ္စ ဘောဇနီယတ္ထဉ္စ ဖရဏကာနိ ပတ္တာနိ ဧကံသေန ယာဝကာလိကာနိ , ယာ ပနညာ မဟာနခပိဋ္ဌိမတ္တပဏ္ဏာ လောဏီရုက္ခေ စ ဂစ္ဆေ စ အာရောဟတိ, တဿာ ပတ္တံ ယာဝဇီဝိကံ။ ဗုဟ်မ္ပိပတ္တဉ္စ ယာဝကာလိကန္တိ ဒီပတသိနော ဝဒန္တိ။ အမ္ဗပလ္လဝံ ယာဝကာလိကံ, အသောကပလ္လဝံ ပန ယာဝဇီဝိကံ။ ယာနိ စညာနိ ဟဋ္ဌိယံ –

> "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပဏ္ဏာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ နိမ္ဗပဏ္ဏံ ကုဋဇပဏ္ဏံ ပဋောလပဏ္ဏံ သုလသိပဏ္ဏံ ကပ္ပါသပဏ္ဏံ, ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ အတ္ထိ ပဏ္ဏာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ နေဝ ခာဒနီယေ ခာဒနီယတ္ထံ ဖရန္တိ, န ဘောဇနီယေ ဘောဇနီယတ္ထံ ဖရန္တိ"တိ (မဟာဝ. ၂၆၃) –

ဝုတ္တာနိ, တာနိ ယာဝဇီဝိကာနိ။ န ကေဝလဉ္စ ပဏ္ဏာနိ, တေသံ ပုပ္ဖဖလာနိပိ။ ယာဝဇီဝိကပဏ္ဏာနံ ပန ဖဂ္ဂဝပဏ္ဏံ အဇ္ဈုကပဏ္ဏံ ဖဏိဇ္ဇကပဏ္ဏံ တမ္ဗူလပဏ္ဏံ ပဒုမိနိပဏ္ဏန္တိ ဧဝံ ဂဏနဝသေန အန္တော နတ္ထိ။

ပုပ္ဖခာဒနီယေ မူလကပုပ္ဖံ ခာရကပုပ္ဖံ စစ္စုပုပ္ဖံ တမ္ဗကပုပ္ဖံ ဝဇကလိပုပ္ဖံ ဇဇ္ဈရိပုပ္ဖံ စူဠနိပ္ဖာဝပုပ္ဖံ မဟာနိပ္ဖာဝပုပ္ဖံ ကသေရုကပုပ္ဖံ နာဠိကေရတာလကေတကာနံ တရုဏပုပ္ဖာနိ သေတဝရဏပုပ္ဖံ သိဂ္ဂုပုပ္ဖံ ဥပ္ပလပဒုမဇာတိကာနံ ပုပ္ဖာနံ ကဏ္ဏိကာမတ္တံ အဂန္ဓိပုပ္ဖံ ကရီရပုပ္ဖံ ဇီဝန္တိ ပုပ္ဖန္တိ ဧဝမာဒိ တေသု တေသု ဇနပဒေသု ပကတိအာဟာရဝသေန မနုဿာနံ ခာဒနီယတ္ထံ ဘောဇနီယတ္ထဉ္စ ဖရဏပုပ္ဖံ ယာဝကာလိကံ, အသောကဗကုလကုယျကပု

န္ဒာဂစမ္ပကဇာတိကရဝိရကဏိကာရကုန္ဒနဝမာလိကမလ္လိကာဒီနံ ပန ပုပ္ဖံ ယာဝဇီဝိကံ, တသ္သ ဂဏနာယ အန္တော နတ္ထိ။ ဟဋ္ဌိယံ ပနဿ ကသာဝဘာသဓ္ဓေန သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဖလခါဒနီယေ ပနသလဗုဇတာလနာဠိကေရအမ္ဗဇမ္ဗုအမ္ဗာဋကတိန္တိဏိကမာတုလုင်္ဂကပိတ္ထလာဗုကုမ္ဘဏ္ဍ ပုဿဖလတိမ္ဗရူသကတိပုသတတိဂ္ဂဏစောစမောစမဓုကာဒီနံ ဖလာနိ, ယာနိ လောကေ တေသု တေသု ဇနပဒေသု ပကတိအာဟာရဝသေန မနုဿာနံ ခါဒနီယတ္ထံ ဘောဇနီယတ္ထဉ္စ ဖရန္တိ, သဗ္ဗာနိ တာနိ ယာဝကာလိကာနိ, နာမဂဏ နဝသေန တေသံ န သက္ကာ ပရိယန္တံ ဒဿေတုံ။ ယာနိ ပန ဟဋ္ဌိယံ –

"အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဖလာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ ဗိလင်္ဂ ပိပ္ပလိ မရိစံ ဟရီတကံ ဝိဘီတကံ အာမလကံ ဂောဋ္ဌ ဖလံ, ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ အတ္ထိ ဖလာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ နေဝ ခါဒနီယေ ခါဒနီယတ္ထံ ဖရန္တိ, န ဘောဇနီယေ ဘောဇနီယတ္ထံ ဖရန္တီ"တိ (မဟာဝ. ၂၆၃) –

ဝုတ္တာနိ , တာနိ ယာဝဇီဝိကာနိ။ တေသမ္ပိ အပရိပက္ကာနိ အစ္ဆိဝဗိမ္ဗဝရဏကေတကကာသ္မရီအာဒီနံ ဖလာနိ ဇာတိ ဖလံ ကဋုကဖလံ ဧဠာ တက္ကောလန္တိ ဧဝံ နာမဝသေန န သက္ကာ ပရိယန္တံ ဒဿေတုံ။

အဋ္ဌိခါဒနီယေ လဗုဇဋ္ဌိ ပနသဋ္ဌိ အမ္ဗာဋကဋ္ဌိ သာလဋ္ဌိ ခဇ္ဇူရိကေတကတိမ္ဗရူသကာနံ တရုဏဖလဋ္ဌိ တိန္တိ ဏိကဋ္ဌိ ဗိမ္ဗဖလဋ္ဌိ ဥပ္ပလပဒုမဇာတီနံ ပေါက္ခရဋ္ဌီတိ ဧဝမာဒီနိ တေသု တေသု ဇနပဒေသု မနုဿာနံ ပကတိ အာဟာရဝသေန ခါဒနီယတ္ထံ ဘောဇနီယတ္ထဉ္စ ဖရဏကာနိ အဋ္ဌီနိ ယာဝကာလိကာနိ, မဓုကဋ္ဌိ ပုန္နာဂဋ္ဌိ ဟရီတကာ ဒီနံ အဋ္ဌီနိ သိဒ္ဓတ္ထကဋ္ဌိ ရာဇိကဋ္ဌီတိ ဧဝမာဒီနိ အဋ္ဌီနိ ယာဝဇီဝိကာနိ။ တေသံ ဟဋ္ဌိယံ ဖလဘေသဇ္ဇေနေဝ သင်္ဂ ဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပိဋ္ဌခါဒနီယေ သတ္တန္နံ တာဝ ဓညာနံ ဓညာနုလောမာနံ အပရဏ္ဏာနဉ္စ ပိဋ္ဌံ ပနသပိဋ္ဌံ လဗုဇပိဋ္ဌံ အမ္ဗာဋကပိ ဋ္ဌံ သာလပိဋ္ဌံ ဓောတကတာလပိဋ္ဌံ ခီရဝလ္လိပိဋ္ဌဉ္စာတိ ဧဝမာဒီနိ တေသု တေသု ဇနပဒေသု ပကတိအာဟာရဝသေန မ နုဿာနံ ခါဒနီယတ္ထံ ဘောဇနီယတ္ထဉ္စ ဖရဏကာနိ ပိဋ္ဌာနိ ယာဝကာလိကာနိ, အဓောတကံ တာလပိဋ္ဌံ ခီရဝလ္လိပိဋ္ ဋ္ဌံ အဿဂန္ဓာဒိပိဋ္ဌာနိ စ ယာဝဇီဝိကာနိ။ တေသံ ဟဋ္ဌိယံ ကသာဝေဟိ မူလဖလေဟိ စ သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။

နိယ္ယာသခါဒနီယေ – ဧကော ဥစ္ဆုနိယ္ယာသောဝ သတ္တာဟကာလိကော, သေသာ –

"အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဇတူနိ ဘေသဇ္ဇာနိ ဟိင်္ဂုံ ဟိင်္ဂုဇတုံ ဟိင်္ဂုသိပာဋိကံ တကံ တကပတ္တိံ တကပ ဏ္ဏိံ သဇ္ဇုလသံ, ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ အတ္ထိ ဇတူနိ ဘေသဇ္ဇာနီ"တိ (မဟာဝ. ၂၆၃) –

ဧဝံ ဟဋ္ဌိယံ ဝုတ္တာ နိယ္ယာသာ ယာဝဇီဝိကာ။ တတ္ထ ယေတပနကဝသေန သင်္ဂဟိတာနံ အမ္ဗနိယ္ယာသော ကဏိကာရ နိယ္ယာသောတိ ဧဝံ နာမဝသေန န သက္ကာ ပရိယန္တံ ဒဿေတုံ။ ဧဝံ ဣမေသု မူလခါဒနီယာဒီသု ယံ ကိဉ္စိ ယာဝကာလိ ကံ, သဗ္ဗမ္ပိ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အဝသေသံ ခါဒနီယံ နာမာတိ သင်္ဂဟိတံ။

၉၁. ယာမကာလိကေသု ပန **အဋ္ဌ ပာနာနိ** နာမ အမ္ဗပာနံ ဇမ္ဗုပာနံ စောစပာနံ မောစပာနံ မဓုကပာနံ မုဒ္ဒိကပာနံ သာလူကပာနံ ဖာရုသကပာနန္တိ ဣမာနိ အဋ္ဌ ပာနာနိ။ တတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၃၀၀) **အမ္ဗပာန** န္တိ အာမေဟိ ဝါ ပက္ ကေဟိ ဝါ အမ္ဗေဟိ ကတပာနံ။ တတ္ထ အာမေဟိ ကရောန္တေန အမ္ဗတရုဏာနိ ဘိန္ဒိတွာ ဥဒကေ ပက္ခိပိတွာ အာ တပေ အာဒိစ္စပါကေန ပစိတွာ ပရိဿာဝေတွာ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတကေဟိ မဓုသက္ကရကပ္ပူရာဒီဟိ ယောဇေတွာ ကာတဗ္ဗံ, ဧဝံ ကတံ ပုရေဘတ္တမေဝ ကပ္ပတိ။ အနုပသမ္ပန္နေဟိ ကတံ လဘိတွာ ပန ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ပုရေ ဘတ္တံ သာမိသပရိဘောဂေနပိ ဝဋ္ဋတိ, ပစ္ဆာဘတ္တံ နိရာမိသပရိဘောဂေန ယာဝ အရုဏုဂ္ဂမနာ ဝဋ္ဋတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗပာနေသု။ **ဇမ္ဗုပာန** န္တိ ဇမ္ဗုဖလေဟိ ကတပာနံ။ **စောစပာန**န္တိ အဋ္ဌိကကဒလိဖလေဟိ ကတပာနံ။ **မောစပာန**န္တိ အနဋ္ဌိကေဟိ ကဒလိဖလေဟိ ကတပာနံ။ **မဓုကပာန**န္တိ မဓုကာနံ ဇာတိရသေန ကတပာနံ။ တံ ပန ဥဒကသမ္ဘိန္နံ ဝဋ္ဋ တိ, သုဒ္ဓံ န ဝဋ္ဋတိ။ **မုဒ္ဒိကပာန** န္တိ မုဒ္ဒိကာ ဥဒကေ မဒ္ဒိတွာ ကတပာနံ ဝိယ ကတပာနံ။ **သာလူကပာန**န္တိ ရတ္တုပ္ပ

လနီလုပ္ပလာဒီနံ သာလူကေ မဒ္ဒိတ္ဝတ ကတဟနံ။ **ဖာရုသကဟန္**တိ ဖာရုသကဖလေဟိ အမ္ဗဟနံ ဝိယ ကတဟနံ။ ဣမာနိ အဋ္ဌ ဟနာနိ သီတာနိပိ အာဒိစ္စဟကာနိပိ ဝဋ္ဋန္တိ, အဂ္ဂိဟကာနိ န ဝဋ္ဋန္တိ။

အဝသေသာနိ ဝေတ္တတိန္တိဏိကမာတုလုင်္ဂကပိတ္ထကောသမ္ဗကရမန္ဒာဒိခုဒ္ဒကဖလဟနာနိ အဋ္ဌဟနဂတိကာနေဝ။ တာနိ ကိဉ္စာပိ ဟဋ္ဌိယံ န ဝုတ္တာနိ, အထ ခော ကပ္ပိယံ အနုလောမေန္တိ, တသ္မာ ကပ္ပန္တိ။ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗံ ဖလရသံ ဌပေတ္ဝာ ဓညဖလရသ''န္တိ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၃၀၀) ဝုတ္တတ္တာ ဌပေတ္ဝာ သာနုလောမဓညဖလရသံ အညံ ဖလဟနံ နာမ အကပ္ပိယံ နတ္ထိ, သဗ္ဗံ ယာမကာလိကမေဝ။ တတ္ထ **သာနုလောမဓညဖလရသော** နာမ သတ္တန္နဉ္စ ဓညာနံ တာလနာဠိကေရပနသလဗုဇအလာဗုကုမ္ဘဏ္ဍပုဿဖလတိပုသဠောလုကာတိ နဝန္နဉ္စ မဟာဖလာနံ သဗ္ဗေသဉ္စ ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏာနံ အနုလောမဓညာနံ ရသော ယာဝကာလိကော, တသ္မာ ပစ္ဆာဘတ္တံ န ဝဋ္ဋတိ။ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗံ ပတ္တရသံ ဌပေတ္ဝာ ဍာကရသ''န္တိ (မဟာဝ. ၃၀၀) ဝုတ္တတ္တာ ပက္ကဍာကရသံ ဌပေတ္ဝာ ယာဝကာလိကပတ္တာနမ္ပိ သီတောဒကေန မဒ္ဒိတ္ဝာ ကတရသော ဝါ အာဒိစ္စပကော ဝါ ဝဋ္ဋတိ။ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗံ ပုပ္ဖရသံ ဌပေတ္ဝာ မဓုကပုပ္ဖရသ''န္တိ ဝုတ္တတ္တာ မဓုကပုပ္ဖရသံ ဌပေတ္ဝာ သဗ္ဗောပိ ပုပ္ဖရသော ဝဋ္ဋတိ။

၉၂. သတ္တာဟကာလိကံ နာမ သပ္ပိ နဝနီတံ တေလံ မဓု ဖာဏိတန္တိ ဣမာနိ ပဉ္စ ဘေသဇ္ဇာနိ။ တတ္ထ **သပ္ပိ** နာမ ဂေါသပ္ပိ ဝါ အဇိကာသပ္ပိ ဝါ မဟိံသသပ္ပိ ဝါ ယေသံ မံသံ ကပ္ပတိ, တေသံ သပ္ပိ။ **နဝနီတံ** နာမ တေသံယေဝ နဝနီတံ။ **တေလံ** နာမ တိလတေလံ သာသပတေလံ မဓုကတေလံ ဧရဏ္ဍတေလံ ဝသာတေလံ။ **မဓု** နာမ မက္ခိကာမဓု။ **ဖာဏိတံ** နာမ ဥစ္ဆုမှာ နိဗ္ဗတ္တံ (ပါစိ. ၂၆၀)။ ယာဝဇီဝိကံ ပန ဟေဋ္ဌာ ယာဝကာလိကေ မူလခါဒနီယာဒီသု ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၉၃. တတ္ထ (ပါစိ. အဋ္ဌ. ၂၅၆) အရုဏောဒယေ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ယာဝကာလိကံ သတက္ခတ္တုမ္ပိ နိဒဟိတ္ဝာ ယာဝကာလော နာတိက္ကမတိ, တာဝ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ယာမကာလိကံ ဧကံ အဟောရတ္တံ, သတ္တာဟကာလိကံ သတ္တရတ္တံ, ဣတရံ သတိ ပစ္စယေ ယာဝဇီဝမ္ပိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဧကရတ္တံ ဝီတိနာမိတံ ပန ယံ ကိဉ္စိ ယာဝကာလိကံ ဝါ ယာမကာလိကံ ဝါ အဇ္ဈောဟရိတုကာမတာယ ဂဏှန္တဿ ပဋိဂ္ဂဟဏေ တာဝ ဒုက္ကဋံ, အဇ္ဈောဟရတော ပန ဧကမေကသ္မိံ အဇ္ဈောဟာရေ သန္နိဓိပစ္စယာ ပါစိတ္တိယံ။ သစေပိ ပတ္တော ဒုဒ္ဓေါတော ဟောတိ, ယံ အင်္ဂုလိယာ ဃံသန္တဿ လေခါ ပညာယတိ, ဂဏ္ဌိကပတ္တဿ ဝါ ဂဏ္ဌိကန္တရေ သ္နေဟော ပဝိဋ္ဌော ဟောတိ, သော ဥဏှေ ဩတာပေန္တဿ ပဂ္ဃရတိ, ဥဏှယာဂုယာ ဝါ ဂဟိတာယ သန္ဒိဿတိ, တာဒိသေ ပတ္တေပိ ပုနဒိဝသေ ဘုဉ္ဇန္တဿ ပါစိတ္တိယံ, တသ္မာ ပတ္တံ ဓောဝိတ္ဝာ ပုန တတ္ထ အစ္ဆောဒကံ ဝါ အာသိဉ္စိတ္ဝာ အင်္ဂုလိယာ ဝါ ဃံသိတ္ဝာ နိသ္နေဟဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော။ သစေ ဟိ ဥဒကေ ဝါ သ္နေဟဘာဝေါ, ပတ္တေ ဝါ အင်္ဂုလိလေခါ ပညာယတိ, ဒုဒ္ဓေါတော ဟောတိ, တေလဝဏ္ဏပတ္တေ ပန အင်္ဂုလိလေခါ ပညာယတိ, သာ အဗ္ဗောဟာရိကာ။ ယမ္ပိ ဘိက္ခူ နိရပေက္ခာ သာမဏေရာနံ ပရိစ္စဇန္တိ, တဉ္စေ သာမဏေရာ နိဒဟိတ္ဝာ ဒေန္တိ, သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ။ သယံ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ အပရိစ္စတ္တမေဝ ဟိ ဒုတိယဒိဝသေ န ဝဋ္ဋတိ။ တတော ဟိ ဧကသိတ္ထမ္ပိ အဇ္ဈောဟရတော ပါစိတ္တိယမေဝ။ အကပ္ပိယမံသေသု မနုဿမံသေ ထုလ္လစ္စယေန သဒ္ဓိံ ပါစိတ္တိယံ, အဝသေသေသု ဒုက္ကဋေန သဒ္ဓိံ။

ယာမကာလိကံ သတိ ပစ္စယေ အဇ္ဈောဟရတော ပါစိတ္တိယံ, အာဟာရတ္ထာယ အဇ္ဈောဟရတော ဒုက္ကဋေန သဒ္ဓိံ ပါစိတ္တိယံ။ သစေ ပတရိတော ဟုတ္ဝာ အနတိရိတ္တကတံ အဇ္ဈောဟရတိ, ပကတိအာမိသေ ဒွေ ပါစိတ္တိယာနိ, မနုဿမံသေ ထုလ္လစ္စယေန သဒ္ဓိံ ဒွေ, သေသအကပ္ပိယမံသေ ဒုက္ကဋေန သဒ္ဓိံ။ ယာမကာလိကံ သတိ ပစ္စယေ သာမိသေန မုခေန အဇ္ဈောဟရတော ဒွေ, နိရာမိသေန ဧကမေဝ။ အာဟာရတ္ထာယ အဇ္ဈောဟရတော ဝိကပ္ပဒွယေပိ ဒုက္ကဋံ ဝဍ္ဎတိ။ သစေ ဝိကာလေ အဇ္ဈောဟရတိ, ပကတိဘောဇနေ သန္နိဓိပစ္စယာ စ ဝိကာလဘောဇနပစ္စယာ စ ဒွေ ပါစိတ္တိယာနိ, အကပ္ပိယမံသေ ထုလ္လစ္စယံ ဒုက္ကဋဉ္စ ဝဍ္ဎတိ။ ယာမကာလိကေ ဝိကာလပစ္စယာ အနာပတ္တိ။ အနတိရိတ္တပစ္စယာ ပန ဝိကာလေ သဗ္ဗဝိကပ္ပေသု အနာပတ္တိ။

သတ္တာဟကာလိကံ ပန ယာဝဇီဝိကဉ္စ အာဟာရတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဏှတော ပဋိဂ္ဂဏှနပစ္စယာ တာဝ ဒုက္ကဋံ, အဇ္ဈောဟရတော ပန သစေ နိရာမိသံ ဟောတိ, အဇ္ဈောဟာရေ ဒုက္ကဋံ။ အထ အာမိသသံသဋ္ဌံ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဌပိတံ

ဟောတိ, ယထာဝတ္ထုကံ ပါစိတ္တိယမေဝ။

၉၄. သတ္တာဟကာလိကေသု ပန သပ္ပိအာဒီသု အယံ ဝိနိစ္ဆယော (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၆၂၂) – **သပ္ပိ** တာဝ ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ တဒဟုပုရေဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ နိရာမိသမ္ပိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ သတ္တာဟံ နိရာမိသံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ သတ္တာဟာတိက္ကမေ သစေ ဧကဘာဇနေ ဌပိတံ, ဧကံ နိဿဂ္ဂိယံ။ သစေ ဗဟူသု, ဝတ္ထုဂဏနာယ နိဿဂ္ဂိယာနိ။ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ နိရာမိသမေဝ ဝဋ္ဋတိ, ပုရေဘတ္တံ ဝါ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ ဥဂ္ဂဟိတကံ ကတွာ နိက္ခိတ္တံ အဇ္ဈောဟရိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, အဗ္ဘဉ္ဇနာဒီသု ဥပနေတဗ္ဗံ။ သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိ အနဇ္ဈောဟရဏီယတံ အာပန္နတ္တာ။ သစေ အနုပသမ္ပန္နော ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတနဝနီတေန သပ္ပိံ ကတွာ ဒေတိ, ပုရေဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, သစေ သယံ ကရောတိ, သတ္တာဟမ္ပိ နိရာမိသမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတနဝနီတေန ယေန ကေနစိ ကတသပ္ပိ သတ္တာဟမ္ပိ နိရာမိသမေဝ ဝဋ္ဋတိ, ဥဂ္ဂဟိတကေန ကတေ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တသုဒ္ဓသပ္ပိနယေနေဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတခီရေန ဝါ ဒဓိနာ ဝါ ကတသပ္ပိ အနုပသမ္ပန္နေန ကတံ သာမိသမ္ပိ တဒဟုပုရေဘတ္တံ ဝဋ္ဋတိ, သယံကတံ နိရာမိသမေဝ ဝဋ္ဋတိ။

၉၅. နဝနီတံ တာပေန္တေန ဟိ သာမံပါကော န ဟောတိ, သာမံပက္ကေန ပန တေန သဒ္ဓိံ အာမိသံ န ဝဋ္ဋတိ, ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ စ န ဝဋ္ဋတိယေဝ။ သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိ သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ။ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတကေဟိ ကတံ ပန အဗ္ဘဉ္ဇနာဒီသု ဥပနေတဗ္ဗံ။ ပုရေဘတ္တမ္ပိ စ ဥဂ္ဂဟိတကေဟိ ကတံ, ဥဘယေသမ္ပိ သတ္တာဟာတိက္ကမေ အနာပတ္တိ။ ဧသ နယော အကပ္ပိယမံသသပ္ပိမှိ။ အယံ ပန ဝိသေသော – ယတ္ထ ပါဠိယံ အာဂတသပ္ပိနာ နိဿဂ္ဂိယံ, တတ္ထ ဣမိနာ ဒုက္ကဋံ။ **အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ** ကာရဏပတိရူပကံ ဝတွာ မနုဿသပ္ပိ စ နဝနီတဉ္စ ပဋိက္ခိတ္တံ, တံ ဒုပ္ပဋိက္ခိတ္တံ **သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု** အနုညာတတ္တာ။ ပရတော စဿ ဝိနိစ္ဆယောပိ အာဂမိဿတိ။ ပါဠိယံ အာဂတနဝနီတမ္ပိ ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ တဒဟုပုရေဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ နိရာမိသမေဝ။ သတ္တာဟာတိက္ကမေ နာနာဘာဇနေသု ဌပိတေ ဘာဇနဂဏနာယ, ဧကဘာဇနေပိ အမိဿေတွာ ပိဏ္ဍပိဏ္ဍဝသေန ဌပိတေ ပိဏ္ဍဂဏနာယ နိဿဂ္ဂိယာနိ။ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ သပ္ပိနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ ပန ဒဓိဂုဠိကာယောပိ တက္ကဗိန္ဒူနိပိ ဟောန္တိ, တသ္မာ ဓောတံ ဝဋ္ဋတီတိ ဥပတိဿတ္ထေရော အာဟ။ မဟာသိဝတ္ထေရော ပန ‘‘ဘဂဝတာ အနုညာတကာလတော ပဋ္ဌာယ တက္ကတော ဥဒ္ဓဋမတ္တမေဝ ခါဒိံသူ’’တိ အာဟ။ တသ္မာ နဝနီတံ ပရိဘုဉ္ဇန္တေန ဓောဝိတွာ ဒဓိတက္ကမက္ခိကာကိပိလ္လိကာဒီနိ အပနေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ပစိတွာ သပ္ပိံ ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမေန အဓောတမ္ပိ ပစိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယံ တတ္ထ ဒဓိဂတံ ဝါ တက္ကဂတံ ဝါ, တံ ခယံ ဂမိဿတိ။ ဧတ္တာဝတာ ဟိ သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတံ နာမ န ဟောတီတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပာယော။ အာမိသေန သဒ္ဓိံ ပက္ကတ္တာ ပန တသ္မိမ္ပိ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ ကုက္ကုစ္စကာ။ ဣဒါနိ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဌပိတနဝနီတေ စ ပုရေဘတ္တံ ခီရဒဓီနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ကတနဝနီတေ စ ပစ္ဆာဘတ္တံ တာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ကတနဝနီတေ စ ဥဂ္ဂဟိတကေဟိ ကတနဝနီတေ စ အကပ္ပိယမံသနဝနီတေ စ သဗ္ဗော အာပတ္တာနာပတ္တိပရိဘောဂါပရိဘောဂနယော သပ္ပိမှိ ဝုတ္တက္ကမေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေလဘိက္ခာယ ပဝိဋ္ဌာနံ ပန ဘိက္ခူနံ တတ္ထေဝ သပ္ပိမ္ပိ နဝနီတမ္ပိ ပက္ကတေလမ္ပိ အပက္ကတေလမ္ပိ အာကိရန္တိ။ တတ္ထ တက္ကဒဓိဗိန္ဒူနိပိ ဘတ္တသိတ္ထာနိပိ တဏ္ဍုလကဏာပိ မက္ခိကာဒယောပိ ဟောန္တိ, အာဒိစ္စပါကံ ကတွာ ပရိဿာဝေတွာ ဂဟိတံ သတ္တာဟကာလိကံ ဟောတိ။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ စ ဌပိတဘေသဇ္ဇေဟိ သဒ္ဓိံ ပစိတွာ နတ္ထုပါနမ္ပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဝဒ္ဒလိသမယေ လဇ္ဇီ သာမဏေရော ယထာ တတ္ထ ပတိတတဏ္ဍုလကဏာဒယော န ပစ္စန္တိ, ဧဝံ အဂ္ဂိမှိ ဝိလီယာပေတွာ ပရိဿာဝေတွာ ပုန ပစိတွာ ဒေတိ, ပုရိမနယေနေဝ သတ္တာဟံ ဝဋ္ဋတိ။

၉၆. တေလေသု တိလတေလံ တာဝ ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ပုရေဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ နိရာမိသမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ သတ္တာဟာတိက္ကမေ တဿ ဘာဇနဂဏနာယ နိဿဂ္ဂိယဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ သတ္တာဟံ နိရာမိသမေဝ ဝဋ္ဋတိ, ဥဂ္ဂဟိတကံ ကတွာ နိက္ခိတ္တံ အဇ္ဈောဟရိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, သီသမက္ခနာဒီသု ဥပနေတဗ္ဗံ, သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိ။ ပုရေဘတ္တံ တိလေ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ကတတေလံ ပုရေဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ အနဇ္ဈောဟရဏီယံ ဟောတိ, သီသမက္ခနာဒီသု ဥပနေတဗ္ဗံ, သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိ။ ပစ္ဆာဘတ္တံ တိလေ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ကတတေလံ အနဇ္ဈောဟရဏီယမေဝ သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ။ သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိ, သီသမက္ခနာဒီသု ဥပနေတဗ္ဗံ။ ပု

ရေဘတ္တံ တ ပစ္ဆာဘတ္တံ တ ဥဂ္ဂဟိတကတိလေဟိ ကတတေလေပိ ဧသေဝ နယော။ ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတတိလေ ဘဇ္ဇိတွာ တ တိလပိဋ္ဌံ တ သေဒေတွာ ဥဏှောဒကေန တ တေမေတွာ ကတတေလံ သစေ အနုပသမ္ပန္နေန ကတံ, ပုရေဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, အတ္တနာ ကတံ နိဗ္ဗဋ္ဋိတတ္တာ ပုရေဘတ္တံ နိရာမိသံ ဝဋ္ဋတိ, သာမံပက္ကတ္တာ သာမိသံ န ဝဋ္ဋတိ။ သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ ပန ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ ဥဘယမ္ပိ အနဇ္ဈောဟရဏီယံ, သီသမက္ခနာဒီသု ဥပနေတဗ္ဗံ, သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိ။ ယဒိ ပန အပ္ပံ ဥဏှောဒကံ ဟောတိ အဗ္ဗုက္ကိရဏမတ္တံ, အဗ္ဗောဟာရိကံ ဟောတိ သာမံပာကဂဏနံ န ဂစ္ဆတိ။ သာသပတေလာဒီသုပိ အဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတေသု အဝတ္ထုကတိလတေလေ ဝုတ္တသဒိသော ဝိနိစ္ဆယော။

သစေ ပန ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတာနံ သာသပာဒီနံ စုဏ္ဏေဟိ အာဒိစ္စပာကေန သက္ကာ တေလံ ကာတုံ, တံ ပုရေဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ နိရာမိသမေဝ ဝဋ္ဋတိ, သတ္တာဟာတိက္ကမေ နိဿဂ္ဂိယံ။ ယသ္မာ ပန သာသပမဓုကစုဏ္ဏာနိ သေဒေတွာ ဧရဏ္ဍကဋ္ဌိနိ စ ဘဇ္ဇိတွာ ဧဝ တေလံ ကရောန္တိ, တသ္မာ ဧတေသံ တေလံ အနုပသမ္ပန္နေဟိ ကတံ ပုရေဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ဝတ္ထူနံ ယာဝဇီဝိကတ္တာ ပန သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟဏေ ဒောသော နတ္ထိ။ အတ္တနာ ကတံ သတ္တာဟံ နိရာမိသပရိဘောဂေနေဝ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဥဂ္ဂဟိတကေဟိ ကတံ အနဇ္ဈောဟရဏီယံ, ဗာဟိရပရိဘောဂေ ဝဋ္ဋတိ, သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိ။ တေလကရဏတ္ထာယ သာသပမဓုကဧရဏ္ဍကဋ္ဌိနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ကတတေလံ သတ္တာဟကာလိကံ, ဒုတိယဒိဝသေ ကတံ ဆာဟံ ဝဋ္ဋတိ, တတိယဒိဝသေ ကတံ ပဉ္စာဟံ ဝဋ္ဋတိ, စတုတ္ထ, ပဉ္စမ, ဆဋ္ဌ, သတ္တမဒိဝသေ ကတံ တဒဟေဝ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ယာဝ အရုဏဿ ဥဂ္ဂမနာ တိဋ္ဌတိ, နိဿဂ္ဂိယံ, အဋ္ဌမဒိဝသေ ကတံ အနဇ္ဈောဟရဏီယံ, အနိဿဂ္ဂိယတ္တာ ပန ဗာဟိရပရိဘောဂေ ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ န ကရောတိ, တေလတ္ထာယ ဂဟိတသာသပာဒီနံ သတ္တာဟာတိက္ကမေ ဒုက္ကဋမေဝ။ ပာဠိယံ ပန အနာဂတာနိ အညာနိပိ နာဠိကေရနိမ္ဗကောသမ္ဗကရမန္ဒာဒီနံ တေလာနိ အတ္ထိ, တာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သတ္တာဟံ အတိက္ကာမယတော ဒုက္ကဋံ ဟောတိ။ အယမေတေသု ဝိသေသော – သေသံ ယာဝကာလိကဝတ္ထုံ ယာဝဇီဝိကဝတ္ထုဉ္စ သလ္လက္ခေတွာ သာမံပာကသဝတ္ထုကပုရေဘတ္တပစ္ဆာဘတ္တပဋိဂ္ဂဟိတဥဂ္ဂဟိတဝတ္ထုဝိဓာနံ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝသာတေလံ နာမ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စ ဝသာနိ အစ္ဆဝသံ မစ္ဆဝသံ သုသုကာဝသံ သူကရဝသံ ဂဒြဘဝသ''န္တိ (မဟာဝ. ၂၆၂) ဧဝံ အနုညာတဝသာနံ တေလံ။ ဧတ္ထ စ ''အစ္ဆဝသ''န္တိ ဝစနေန ဌပေတွာ မနုဿဝသံ သဗ္ဗေသံ အကပ္ပိယမံသာနံ ဝသာ အနုညာတာ။ မစ္ဆဂ္ဂဟဏေန စ သုသုကာပိ ဂဟိတာ ဟောန္တိ, တဋ္ဌမစ္ဆတ္တာ ပန ဝိသုံ ဝုတ္တံ။ မစ္ဆာဒိဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ သဗ္ဗေသမ္ပိ ကပ္ပိယမံသာနံ ဝသာ အနုညာတာ။ မံသေသု ဟိ ဒသ မနုဿဟတ္ထိအဿသုနခအဟိသီဟဗျဂ္ဃဒီပိအစ္ဆတရစ္ဆာနံ မံသာနိ အကပ္ပိယာနိ, ဝသာသု ဧကာ မနုဿဝသာ။ ခီရာဒီသု အကပ္ပိယံ နာမ နတ္ထိ။ အနုပသမ္ပန္နေဟိ ကတံ နိဗ္ဗဋ္ဋိတံ ဝသာတေလံ ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ပုရေဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ သတ္တာဟံ နိရာမိသမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ပန တတ္ထ သုခုမရဇသဒိသံ မံသံ ဝါ နှာရု ဝါ အဋ္ဌိ ဝါ လောဟိတံ ဝါ ဟောတိ, တံ အဗ္ဗောဟာရိကံ။ သစေ ပန ဝသံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သယံ ကရောတိ, ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ပစိတွာ ပရိဿာဝေတွာ သတ္တာဟံ နိရာမိသပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ နိရာမိသပရိဘောဂဉှိ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ ''ကာလေ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ကာလေ နိပ္ပက္ကံ ကာလေ သံသဋ္ဌံ တေလပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတု''န္တိ (မဟာဝ. ၂၆၂)။ တတြာပိ အဗ္ဗောဟာရိကံ အဗ္ဗောဟာရိကမေဝ, ပစ္ဆာဘတ္တံ ပန ပဋိဂ္ဂဟေတုံ ဝါ ကာတုံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဝုတ္တဉှေတံ –

''ဝိကာလေ စေ, ဘိက္ခဝေ, ပဋိဂ္ဂဟိတံ ဝိကာလေ နိပ္ပက္ကံ ဝိကာလေ သံသဋ္ဌံ, တံ စေ ပရိဘုဉ္ဇေယျ, အာပတ္တိ တိဏ္ဏံ ဒုက္ကဋာနံ။ ကာလေ စေ, ဘိက္ခဝေ, ပဋိဂ္ဂဟိတံ ဝိကာလေ နိပ္ပက္ကံ ဝိကာလေ သံသဋ္ဌံ, တံ စေ ပရိဘုဉ္ဇေယျ, အာပတ္တိ ဒွိန္နံ ဒုက္ကဋာနံ။ ကာလေ စေ, ဘိက္ခဝေ, ပဋိဂ္ဂဟိတံ ကာလေ နိပ္ပက္ကံ ဝိကာလေ သံသဋ္ဌံ, တံ စေ ပရိဘုဉ္ဇေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ ။ ကာလေ စေ, ဘိက္ခဝေ, ပဋိဂ္ဂဟိတံ ကာလေ နိပ္ပက္ကံ ကာလေ သံသဋ္ဌံ, တံ စေ ပရိဘုဉ္ဇေယျ, အနာပတ္တီ''တိ (မဟာဝ. ၂၆၂)။

ဥပတိဿတ္ထေရံ ပန အန္တေဝါသိကာ ပုစ္ဆိံသု ''ဘန္တေ, သပ္ပိနဝနီတဝသာနိ ဧကတော ပစိတွာ နိဗ္ဗဋ္ဋိတာနိ ဝဋ္ဋန္တိ, န ဝဋ္ဋန္တီ''တိ? ''န ဝဋ္ဋန္တိ, အာဝုသော''တိ။ ထေရော ကိရေတ္ထ ပက္ကတေလကသဋ္ဌေ ဝိယ ကုက္ကုစ္စာ

ယတိ။ တတော နံ ဥတ္တရိ ပုစ္ဆိံသု "ဘန္တေ, နဝနီတေ ဒဓိဂုဠိကာ တ တက္ကဗိန္ဒု တ ဟောတိ, တေံ ဝဋ္ဋတီ"တိ? "တေမ္ပိ, အာဝုသော, န ဝဋ္ဋတီ"တိ။ တတော နံ အာဟံသု "ဘန္တေ, ဧကတော ပစိတ္ွာ ဧကတော သံသဋ္ဌာနိ တေဇဝန္တာနိ ဟောန္တိ, ရောဂံ နိဂ္ဂဏှန္တီ"တိ။ "သာဓာဝုသော"တိ ထေရော သမ္ပဋိစ္ဆိ။ မဟာသုမတ္ထေရော ပနာဟ "ကပ္ပိယ မံသဝသာဝ သာမိသပရိဘောဂေ ဝဋ္ဋတိ, ဣတရာ နိရာမိသပရိဘောဂေ ဝဋ္ဋတီ"တိ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပန "ဣဒံ ကိ"န္တိ ပဋိက္ခိပိတ္ွာ "နနု တတာဗာဓိကာ ဘိက္ခူ ပဉ္စမူလကသာဝယာဂုယံ အစ္ဆသူကရတေလာဒီနိ ပက္ခိပိတ္ွာ ယာဂုံ ပိဝန္တိ, သာ တေဇုဿဒတ္တာ ရောဂံ နိဂ္ဂဏှာတီ"တိ ဝတ္ွာ "ဝဋ္ဋတီ"တိ အာဟ။

၉၇. **မဓု** နာမ မဓုကရီဟိ မဓုမက္ခိကာဟိ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာဟိ ဘမရမက္ခိကာဟိ စ ကတံ မဓု။ တံ ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ပုရေဘတ္တံ သာမိသပရိဘောဂမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ သတ္တာဟံ နိရာမိသပရိဘောဂမေဝ ဝဋ္ဋတိ, သတ္တာဟာတိက္ကမေ နိဿဂ္ဂိယံ။ သစေ သိလေသသဒိသံ မဟာမဓုံ ခဏ္ဍံ ကတ္ွာ ဌပိတံ, ဣတရံ တ နာနာဘာဇနေသု, ဝတ္ထုဂဏနာယ နိဿဂ္ဂိယာနိ။ သစေ ဧကမေဝ ခဏ္ဍံ, ဧကဘာဇနေ တ ဣတရံ, ဧကမေဝ နိဿဂ္ဂိယံ။ ဥဂ္ဂဟိတကံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ, အရုမက္ခနာဒီသု ဥပနေတဗ္ဗံ။ မဓုပဋလံ တ မဓုသိတ္ထကံ တ သစေ မဓုနာ အမက္ခိတံ ပရိသုဒ္ဓံ, ယာဝဇီဝိကံ, မဓုမက္ခိတံ ပန မဓုဂတိကမေဝ။ စီရိကာ နာမ သပက္ခာ ဒီဃမက္ခိကာ တုမ္ဗဠနာမိကာ စ အဋ္ဌိပက္ခိကာ ကာဠမဟာဘမရာ ဟောန္တိ, တေသံ အာသယေသု နိယျာသသဒိသံ မဓု ဟောတိ, တံ ယာဝဇီဝိကံ။

၉၈. **ဖာဏိတံ** နာမ ဥစ္ဆုရသံ ဥပာဒာယ အပက္ကာ တ အဝတ္ထုကပက္ကာ တ သဗ္ဗာပိ အဝတ္ထုကာ ဥစ္ဆုဝိကတိ။ တံ ဖာဏိတံ ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ပုရေဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ သတ္တာဟံ နိရာမိသမေဝ ဝဋ္ဋတိ, သတ္တာဟာတိက္ကမေ ဝတ္ထုဂဏနာယ နိဿဂ္ဂိယံ။ ဗဟူ ပိဏ္ဍာ စုဏ္ဏေ ကတ္ွာ ဧကဘာဇနေ ပက္ခိတ္ွာ ဟောန္တိ ဃနသန္နိဋ္ဌေ, ဧကမေဝ နိဿဂ္ဂိယံ။ ဥဂ္ဂဟိတကံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ, ဃရဓူပနာဒီသု ဥပနေတဗ္ဗံ။ ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတေန အပရိဿာဝိတဥစ္ဆုရသေန ကတဖာဏိတံ သစေ အနုပသမ္ပန္နေန ကတံ, သာမိသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, သယံကတံ နိရာမိသမေဝ ဝဋ္ဋတိ, ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ ပန သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ အနဇ္ဈောဟရဏီယံ, သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိ။ ပစ္ဆာဘတ္တံ အပရိဿာဝိတပဋိဂ္ဂဟိတေန ကတမ္ပိ အနဇ္ဈောဟရဏီယမေဝ, သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိ။ သေ နယော ဥစ္ဆုံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ကတဖာဏိတေပိ။ ပုရေဘတ္တံ ပန ပရိဿာဝိတပဋိဂ္ဂဟိတေန ကတံ သစေ အနုပသမ္ပန္နေန ကတံ, ပုရေဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ သတ္တာဟံ နိရာမိသမေဝ။ သယံကတံ ပုရေဘတ္တမ္ပိ နိရာမိသမေဝ, ပစ္ဆာဘတ္တံ ပရိဿာဝိတပဋိဂ္ဂဟိတေန ကတံ ပန နိရာမိသမေဝ သတ္တာဟံ ဝဋ္ဋတိ။ ဥဂ္ဂဟိတကကတံ ဝုတ္တနယမေဝ။ "ဈာမဥစ္ဆုဖာဏိတံ တ ကောဋ္ဋိတဥစ္ဆုဖာဏိတံ တ ပုရေဘတ္တမေဝ ဝဋ္ဋတီ"တိ **မဟာအဋ္ဌကထာယံ** ဝုတ္တံ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန "တေံ သဝတ္ထုကပက္ကံ ဝဋ္ဋတိ, နော ဝဋ္ဋတီ"တိ ပုစ္ဆံ ကတ္ွာ "ဥစ္ဆုဖာဏိတံ ပစ္ဆာဘတ္တံ နော ဝဋ္ဋနကံ နာမ နတ္ထီ"တိ ဝုတ္တံ, တံ ယုတ္တံ။ သီတောဒကေန ကတံ မဓုကပုပ္ဖဖာဏိတံ ပုရေဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ သတ္တာဟံ နိရာမိသမေဝ ဝဋ္ဋတိ, သတ္တာဟာတိက္ကမေ ဝတ္ထုဂဏနာယ ဒုက္ကဋံ, ခီရံ ပက္ခိပိတ္ွာ ကတံ မဓုကဖာဏိတံ ယာဝကာလိကံ။ ခဏ္ဍသက္ခရံ ပန ခီရဇလ္လိကံ အပနေတ္ွာ သောဓေန္တိ, တသ္မာ ဝဋ္ဋတိ။

၉၉. မဓုကပုပ္ဖံ ပန ပုရေဘတ္တမ္ပိ အလ္လံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘဇ္ဇိတမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ဘဇ္ဇိတ္ွာ တိလာဒီဟိ မိဿံ တ အမိဿံ တ ကတ္ွာ ကောဋ္ဋိတံ ဝဋ္ဋတိ။ ယဒိ ပန တံ ဂဟေတ္ွာ မေရယတ္ထာယ ယောဇေန္တိ, ယောဇိတံ ဗီဇတော ပဋ္ဌာယ န ဝဋ္ဋတိ။ ကဒလီခဇ္ဇူရီအမ္ဗလဗုဇပနသစိဉ္စာဒီနံ သဗ္ဗေသံ ယာဝကာလိကဖလာနံ ဖာဏိတံ ယာဝကာလိကမေဝ။ မရိစပက္ကေဟိ ဖာဏိတံ ကရောန္တိ, တံ ယာဝဇီဝိကံ။ ဧဝံ ယထာဝုတ္တာနိ သတ္တာဟကာလိကာနိ သပ္ပိအာဒီနိ ပဉ္စ "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စ ဘေသဇ္ဇာနီ"တိ (မဟာဝ. ၂၆၀) ဘေသဇ္ဇနာမေန အနုညာတတ္တာ ဘေသဇ္ဇကိစ္စံ ကရောန္တု ဝါ မာ ဝါ, အာဟာရတ္ထံ ဖရိတုံ သမတ္ထာနိပိ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ွာ တဒဟုပုရေဘတ္တံ ယထာသုခံ, ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ သတိ ပစ္စယေ ဝုတ္တနယေန သတ္တာဟံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ, သတ္တာဟာတိက္ကမေ ပန ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒေန နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။ သစေပိ သာသပမတ္တံ ဟောတိ, သကိံ တ အင်္ဂုလိယာ ဂဟေတ္ွာ ဇိဝှာယ သာယနမတ္တံ, နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗမေဝ ပာစိတ္တိယဉ္စ ဒေသေတဗ္ဗံ။ နိဿဋ္ဌံ ပဋိလဘိတ္ွာ န အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗံ, န ကာယိကေန ပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ , ကာယော တ ကာယေ အရု တ န မက္ခေတဗ္ဗံ။ တေဟိ မက္ခိတာနိ ကာသာဝကတ္တရယဋ္ဌိဥပါဟနပာဒကဌလိကမဉ္စပီဌာဒီနိပိ အပရိဘောဂါနိ။ "ဒွါရဝါတပါနကဝါဋေသုပိ ဟတ္ထေန ဂဟဏဋ္ဌာနံ န မက္ခေတဗ္ဗ"န္တိ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။ "ကသာဝေ ပန ပက္ခိပိတ္ွာ ဒွါရဝါတပါနကဝါဋာနိ မက္ခေတဗ္ဗာနီ"တိ **မဟာ**

အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ ပဒီပေ တ ကာဋ္ဌဝဏ္ဏော တ ဥပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အညေန ပန ဘိက္ခုနာ ကာယိကေန ပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, န အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗံ။ ''အနာပတ္တိ အန္တောသတ္တာဟံ အဓိဋ္ဌေတီ''တိ (ပာရာ. ၆၂၅) ဝစနတော ပန သ တ္တာဟဗ္ဘန္တရေ သပ္ပိဉ္စ တေလဉ္စ ဝသဉ္စ မုဒ္ဓနိ တေလံ တ အဗ္ဘဉ္ဇနံ တ မဓုံ အရုမက္ခနံ ဖာဏိတံ ဃရဓူပနံ အ ဓိဋ္ဌေတိ အနာပတ္တိ, နေဝ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ သစေ အဓိဋ္ဌိတတေလံ အနဓိဋ္ဌိတတေလဘာဇနေ အာကိရိတုကာမော ဟောတိ, ဘာဇနေ စေ သုခုမံ ဆိဒ္ဒံ, ပဝိဋ္ဌံ ပဝိဋ္ဌံ တေလံ ပုရာဏတေလေန အဇ္ဈောတ္ထရီယတိ, ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ အထ မဟာမုခံ ဟောတိ, သဟသာဝ ဗဟု တေလံ ပဝိသိတ္ဝာ ပုရာဏတေလံ အဇ္ဈောတ္ထရတိ, ပုန အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိ။ အဓိဋ္ဌိတဂတိကမေဝ ဟိ တံ ဟောတိ။ ဧတေန နယေန အဓိဋ္ဌိတတေလဘာဇနေ အနဓိဋ္ဌိတတေလအာကိရဏမ္ပိ ဝေဒိတ ဗ္ဗံ။

သစေ ပန သတ္တာဟာတိက္ကန္တံ အနုပသမ္ပန္နဿ ပရိစ္စဇိတွာ ဒေတိ, ပုန တေန အတ္တနော သန္တကံ ကတ္ဝာ တ ဒိန္နံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဟိ သော အဘိသင်္ခရိတွာ တ အနဘိသင်္ခရိတွာ တ တဿ ဘိက္ခုနော နတ္ထုက မ္မတ္ထံ ဒဒေယျ, ဂဟေတွာ နတ္ထုကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ ဗာလော ဟောတိ, အတုံ န ဇာနာတိ, အညေန ဘိက္ခုနာ ဝ တ္တဗ္ဗော ''အတ္ထိ တေ သာမဏေရ တေလ''န္တိ? ''အာမ, ဘန္တေ, အတ္ထီ''တိ။ အာဟရ ထေရဿ ဘေသဇ္ဇံ ကရိ ဿာမာတိ။ ဧဝမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဒွိန္နံ သန္တကံ ဧကေန ပဋိဂ္ဂဟိတံ အဝိဘတ္တံ ဟောတိ, သတ္တာဟာတိက္ကမေ ဒွိန္နမ္ပိ အနာပတ္တိ, ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ပန န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ယေန ပဋိဂ္ဂဟိတံ, သော ဣတရံ ဘဏတိ ''အာဝုသော, ဣမံ တေလံ သတ္တာဟမတ္တံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတီ''တိ, သော စ ပရိဘောဂံ န ကရောတိ, ကဿ အာပတ္တိ? န ကဿစိ။ ကသ္မာ? ယေန ပဋိဂ္ဂဟိတံ, တေန ဝိဿဇ္ဇိတတ္တာ, ဣတရဿ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ။

၁၀၀. ဣမေသု (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၃၀၅) ပန စတူသု ကာလိကေသု ယာဝကာလိကံ ယာမကာလိကန္တိ ဣဒမေဝ ဒွယံ အန္တောဝုတ္ထကဉ္စေဝ သန္နိဓိကာရကဉ္စ ဟောတိ, သတ္တာဟကာလိကဉ္စ ယာဝဇီဝိကဉ္စ အကပ္ပိယကုဋိယံ နိက္ခိပိ တုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, သန္နိဓိမ္ပိ န ဇနေတိ။ ယာဝကာလိကံ ပန အတ္တနာ သဒ္ဓိံ သမ္ဘိန္နရသာနိ တီဏိပိ ယာမကာလိကာဒီနိ အတ္တ နော သဘာဝံ ဥပနေတိ။ ယာမကာလိကံ ဒွေပိ သတ္တာဟကာလိကာဒီနိ အတ္တနော သဘာဝံ ဥပနေတိ, သတ္တာဟကာလိ ကမ္ပိ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ သံသဋ္ဌံ ယာဝဇီဝိကံ အတ္တနော သဘာဝညေဝ ဥပနေတိ, တသ္မာ ယာဝကာလိကေန တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိ တေန သဒ္ဓိံ သံသဋ္ဌံ သမ္ဘိန္နရသံ သေသကာလိကတ္တယံ တဒဟုပုရေဘတ္တမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ ယာမကာလိကေန သံသဋ္ဌ ဋ္ဌံ ပန ဣတရဒွယံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ ယာဝ အရုဏုဂ္ဂမနာ ဝဋ္ဋတိ။ သတ္တာဟကာလိကေန ပန တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတေန သဒ္ဓိံ သံသဋ္ဌံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ တ ပုရေပဋိဂ္ဂဟိတံ တ ယာဝဇီဝိကံ သတ္တာဟံ ကပ္ပတိ။ ဒွီဟပဋိဂ္ဂဟိတေန ဆာ ဟံ။ တီဟပဋိဂ္ဂဟိတေန ပဉ္စာဟံ။ပေ.။ သတ္တာဟပဋိဂ္ဂဟိတေန တဒဟေဝ ကပ္ပတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကာလယာမသတ္ တာဟာတိက္ကမေသု စေတ္ထ ဝိကာလဘောဇနသန္နိဓိဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒာနံ ဝသေန အာပတ္တိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သစေ ပန ဧကတော ပဋိဂ္ဂဟိတာနိပိ စတ္တာရိ ကာလိကာနိ သမ္ဘိန္နရသာနိ န ဟောန္တိ, တဿ တဿေဝ ကာ လဿ ဝသေန ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋန္တိ။ သစေ ဟိ ဆလ္လိမ္ပိ အနပနေတွာ သကလေနေဝ နာဠိကေရဖလေန သဒ္ဓိံ အမ္ဗ ပာနာဒိပာနကံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ, နာဠိကေရံ အပနေတွာ တံ ဝိကာလေပိ ကပ္ပတိ။ ဥပရိ သပ္ပိပိဏ္ဍံ ဌပေတွာ သီတ လပာယာသံ ဒေန္တိ, ယံ ပာယာသေန အသံသဋ္ဌံ သပ္ပိ, တံ အပနေတွာ သတ္တာဟံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ထဒ္ဓမဓုဖာဏိ တာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ တက္ကောလဇာတိဖလာဒီဟိ အလင်္ကရိတွာ ပိဏ္ဍပာတံ ဒေန္တိ, တာနိ ဥဒ္ဓရိတွာ ဓောဝိတွ တ ယာဝဇီဝံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ။ ယာဂုယံ ပက္ခိပိတွာ ဒိန္နသိင်္ဂိဝေရာဒီသုပိ တေလာဒီသု ပက္ခိပိတွာ ဒိန္နလဋ္ဌိမဓုကာဒီ သုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ ယံ ယံ အသမ္ဘိန္နရသံ ဟောတိ, တံ တံ ဧကတော ပဋိဂ္ဂဟိတမ္ပိ ယထာ သုဒ္ဓံ ဟောတိ, တထာ ဓောဝိတွာ တစ္ဆေတွာ တ တဿ တဿ ကာလဿ ဝသေန ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ သမ္ဘိန္နရသံ ဟောတိ သံသဋ္ဌံ, န ဝဋ္ဋတိ။

ဣတိ ပာဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ကာလိကဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၁၉. ကပ္ပိယဘူမိဝိနိစ္ဆယကထာ

၁၀၁. ကပ္ပိယာစတုဘူမိယောတိ ဧတ္ထ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, စတဿော ကပ္ပိယဘူမိယော ဥဿာဝနန္တိကံ ဂောနိသာဒိကံ ဂဟပတိံ သမ္မုတိ''န္တိ (မဟာဝ. ၂၉၅) ဝစနတော ဥဿာဝနန္တိကာ ဂောနိသာဒိကာ ဂဟပတိ သမ္မုတီတိ ဣမာ စတဿော ကပ္ပိယဘူမိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂၉၅) **ဥဿာဝနန္တိကာ** တာဝ ဧဝံ ကာတဗ္ဗာ – ယော ထမ္ဘာနံ ဝါ ဥပရိ ဘိတ္တိပါဒေ ဝါ နိခနိတ္ဝာ ဝိဟာရော ကရီယတိ, တဿ ဟေဋ္ဌာ ထမ္ဘပဋိစ္ဆကာ ပါသာဏာ ဘူမိဂတိကာ ဧဝ။ ပဌမတ္ထမ္ဘံ ပန ပဌမဘိတ္တိပါဒံ ဝါ ပတိဋ္ဌာပေန္တေဟိ ဗဟူဟိ သမ္ပရိဝါရေတွာ ''ကပ္ပိယကုဋိံ ကရောမ, ကပ္ပိယကုဋိံ ကရောမာ''တိ တိက္ခတ္တုံ ဝါစံ နိစ္ဆာရေန္တေဟိ မနုဿေသု ဥက္ခိပိတွာ ပတိဋ္ဌာပေန္တေသု အာမသိတွာ ဝါ သယံ ဥက္ခိပိတွာ ဝါ ထမ္ဘော ဝါ ဘိတ္တိပါဒေါ ဝါ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ **ကုရုန္ဒိမဟာပစ္စရီသု** ပန ''ကပ္ပိယကုဋိ ကပ္ပိယကုဋီတိ ဝတွာ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗ''န္တိ ဝုတ္တံ။ **အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ** ''သင်္ဃဿ ကပ္ပိယကုဋိံ အဓိဋ္ဌာမီ''တိ ဝုတ္တံ, တံ ပန အဝတွာပိ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တနယေန ဝုတ္တေ ဒေါသော နတ္ထိ။ ဣဒံ ပနေတ္ထ သာဓာရဏလက္ခဏံ ''ထမ္ဘပတိဋ္ဌာပနဉ္စ ဝစနပရိယောသာနဉ္စ သမကာလံ ဝဋ္ဋတီ''တိ။ သစေ ဟိ အနိဋ္ဌိတေ ဝစနေ ထမ္ဘော ပတိဋ္ဌာတိ, အပ္ပတိဋ္ဌိတေ ဝါ တသ္မိံ ဝစနံ နိဋ္ဌာတိ, အကတာ ဟောတိ ကပ္ပိယကုဋိ။ တေနေဝ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ ''ဗဟူဟိ သမ္ပရိဝါရေတွာ ဝတ္တဗ္ဗံ, အဝဿဉှိ ဧတ္ထ ဧကဿပိ ဝစနနိဋ္ဌာနဉ္စ ထမ္ဘပတိဋ္ဌာနဉ္စ ဧကတော ဘဝိဿတီ''တိ။ ဣဋ္ဌကာသိလာမတ္တိကာကုဋ္ဋကာသု ပန ကုဋီသု ဟေဋ္ဌာ စယံ ဗန္ဓိတွာ ဝါ အဗန္ဓိတွာ ဝါ ကရောန္တု, ယတော ပဋ္ဌာယ ဘိတ္တိံ ဥဋ္ဌာပေတုကာမာ ဟောန္တိ, တံ သဗ္ဗပဌမံ ဣဋ္ဌကံ ဝါ သိလံ ဝါ မတ္တိကာပိဏ္ဍံ ဝါ ဂဟေတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ ကပ္ပိယကုဋိ ကာတဗ္ဗာ, ဣဋ္ဌကာဒယော ဘိတ္တိယံ ပဌမိဋ္ဌကာဒီနံ ဟေဋ္ဌာ န ဝဋ္ဋန္တိ, ထမ္ဘာ ပန ဥပရိ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တိ, တသ္မာ ဝဋ္ဋန္တိ။ **အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ** ''ထမ္ဘေဟိ ကရိယမာနေ စတူသု ကောဏေသု စတ္တာရော ထမ္ဘာ, ဣဋ္ဌကာဒိကုဋ္ဋေ စတူသု ကောဏေသု ဒွေ ဝါ တိဿော ဣဋ္ဌကာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ''တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ပန အကတာယပိ ဒေါသော နတ္ထိ, အဋ္ဌကထာသု ဟိ ဝုတ္တမေဝ ပမာဏံ။

ဂေါနိသာဒိကာ ဒုဝိဓာ အာရာမဂေါနိသာဒိကာ ဝိဟာရဂေါနိသာဒိကာတိ။ တာသု ယတ္ထ နေဝ အာရာမော, န သေနာသနာနိ ပရိက္ခိတ္တာနိ ဟောန္တိ, အယံ **အာရာမဂေါနိသာဒိကာ** နာမ။ ယတ္ထ သေနာသနာနိ သဗ္ဗာနိ ဝါ ဧကစ္စာနိ ဝါ ပရိက္ခိတ္တာနိ, အာရာမော အပရိက္ခိတ္တော, အယံ **ဝိဟာရဂေါနိသာဒိကာ** နာမ။ ဣတိ ဥဘယတ္ရာပိ အာရာမဿ အပရိက္ခိတ္တဘာဝောယေဝ ပမာဏံ။ ''အာရာမော ပန ဥပဍ္ဎပရိက္ခိတ္တောပိ ဗဟုတရံ ပရိက္ခိတ္တောပိ ပရိက္ခိတ္တောယေဝ နာမာ''တိ **ကုရုန္ဒိမဟာပစ္စရီသု** ဝုတ္တံ, ဧတ္ထ ကပ္ပိယကုဋိ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဂဟပတီတိ မနုဿာ အာဝါသံ ကတွာ ''ကပ္ပိယကုဋိံ ဒေမ, ပရိဘုဉ္ဇထာ''တိ ဝဒန္တိ, ဧသာ ဂဟပတိ နာမ, ''ကပ္ပိယကုဋိံ ကာတုံ ဒေမာ''တိ ဝုတ္တေပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ **အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ** ပန ''ယသ္မာ ဘိက္ခုံ ဌပေတွာ သေသ သဟဓမ္မိကာနံ သဗ္ဗေသဉ္စ ဒေဝမနုဿာနံ ဟတ္ထတော ပဋိဂ္ဂဟော စ သန္နိဓိ စ အန္တောဝုတ္ထဉ္စ တေသံ သန္တကံ ဘိက္ခုဿ ဝဋ္ဋတိ, တသ္မာ တေသံ ဂေဟာနိ ဝါ တေဟိ ဒိန္နကပ္ပိယကုဋိ ဝါ ဂဟပတီတိ ဝုစ္စတီ''တိ ဝုတ္တံ, ပုနပိ ဝုတ္တံ ''ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ဝိဟာရံ ဌပေတွာ ဘိက္ခုနုပဿယော ဝါ အာရာမိကာနံ ဝါ တိတ္ထိယာနံ ဝါ ဒေဝတာနံ ဝါ နာဂာနံ ဝါ အပိ ဗြဟ္မာနံ ဝိမာနံ ကပ္ပိယကုဋိ ဟောတီ''တိ, တံ သုဝုတ္တံ။ သင်္ဃသန္တကမေဝ ဟိ ဘိက္ခုသန္တကံ ဝါ ဂေဟံ ဂဟပတိကုဋိကာ န ဟောတိ။

သမ္မုတိ နာမ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာယ သာဝေတွာ သမ္မတာ။ ဝုတ္တဉ္စ ပန, ဘိက္ခဝေ, သမ္မန္နိတဗ္ဗာ, ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သင်္ဃော ဉာပေတဗ္ဗော –

''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော။ ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဝိဟာရံ ကပ္ပိယဘူမိံ သမ္မန္နေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော။ သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဝိဟာရံ ကပ္ပိယဘူမိံ သမ္မန္နတိ။ ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဝိဟာရဿ ကပ္ပိယဘူမိယာ သမ္မုတိ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“သမ္မတော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမော ဝိဟာရော ကပ္ပိယဘူမိ ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ (မဟာဝ. ၂၉၅)။

ကမ္မဝါစံ အဝတွာ အပလောကနကမ္မဝသေန သာဝေတွာ ကတာပိ သမ္မတာ ဧဝ။

၁၀၂. ယံ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂၉၅) ဣမာသု စတူသု ကပ္ပိယဘူမီသု ဝုတ္တံ အာမိသံ, တံ သဗ္ဗံ အန္တောဝုတ္ထသင်္ချံ န ဂစ္ဆတိ။ ဘိက္ခူနဉ္စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ အန္တောဝုတ္ထအန္တောပက္ကမောစနတ္ထဉှိ ကပ္ပိယကုဋိယော အနုညာတာ။ ယံ ပန အကပ္ပိယဘူမိယံ သဟသေယျပ္ပဟောနကေ ဂေဟေ ဝုတ္တံ သင်္ဃိကံ ဝါ ပုဂ္ဂလိကံ ဝါ ဘိက္ခုဿ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ သန္တကံ ဧကရတ္တမ္ပိ ဌပိတံ, တံ အန္တောဝုတ္ထံ, တတ္ထ ပက္ကဉ္စ အန္တောပက္ကံ နာမ ဟောတိ, ဧတံ န ကပ္ပတိ။ သတ္တာဟကာလိကံ ပန ယာဝဇီဝိကဉ္စ ဝဋ္ဋတိ။

တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော – သာမဏေရော ဘိက္ခုဿ တဏ္ဍုလာဒိကံ အာမိသံ အာဟရိတွာ ကပ္ပိယကုဋိယံ နိက္ခိပိတွာ ပုနဒိဝသေ ပစိတွာ ဒေတိ, အန္တောဝုတ္ထံ န ဟောတိ။ တတ္ထ အကပ္ပိယကုဋိယံ နိက္ခိတ္တသပ္ပိအာဒီသု ကိဉ္စိ ပက္ခိပိတွာ ဒေတိ။ မုခသန္နိဓိ နာမ ဟောတိ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန “အန္တောဝုတ္ထံ ဟောတီ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ နာမမတ္တမေဝ နာနာကရဏံ, ဘိက္ခု အကပ္ပိယကုဋိယံ ဌပိတသပ္ပိဉ္စ ယာဝဇီဝိကပဏ္ဏဉ္စ ဧကတော ပစိတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ, သတ္တာဟံ နိရာမိသံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ အာမိသသံသဋ္ဌံ ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ, အန္တောဝုတ္ထဉ္စေဝ သာမံပက္ကဉ္စ ဟောတိ။ ဧတေနုပါယေန သဗ္ဗသံသဂ္ဂါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယံ ကိဉ္စိ အာမိသံ ဘိက္ခုနော ပစိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိဿ ဥဏှယာဂုယာ သုလသိပဏ္ဏာနိ ဝါ သိင်္ဂိဝေရံ ဝါ လောဏံ ဝါ ပက္ခိပန္တိ, တမ္ပိ စာလေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, “ယာဂုံ နိဗ္ဗာပေမီ”တိ ပန စာလေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဥတ္တဏ္ဍုလဘတ္တံ လဘိတွာ ပိဒဟိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန မနုဿာ ပိဒဟိတွာ ဒေန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ “ဘတ္တံ မာ နိဗ္ဗာယတူ”တိ ပိဒဟိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ခီရတက္ကာဒီသု ပန သကိံ ကုထိတေသု အဂ္ဂိံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ ပုနပါကဿ အနုညာတတ္တာ။

ဣမာ ပန ကပ္ပိယကုဋိယော ကဒါ ဇဟိတဝတ္ထုကာ ဟောန္တိ? ဥဿာဝနန္တိကာ တာဝ ယာ ထမ္ဘာနံ ဥပရိ ဘိတ္တိပါဒေ ဝါ နိခနိတွာ ကတာ, သာ သဗ္ဗေသု ထမ္ဘေသု စ ဘိတ္တိပါဒေသု စ အပနီတေသု ဇဟိတဝတ္ထုကာ ဟောတိ။ သစေ ပန ထမ္ဘေ ဝါ ဘိတ္တိပါဒေ ဝါ ပရိဝတ္တေန္တိ, ယော ယော ဌိတော, တတ္ထ တတ္ထ ပတိဋ္ဌာတိ, သဗ္ဗေသုပိ ပရိဝတ္တိတေသု အဇဟိတဝတ္ထုကာဝ ဟောတိ။ ဣဋ္ဌကာဒီဟိ ကတာ စယဿ ဥပရိ ဘိတ္တိအတ္ထာယ ဌပိတံ ဣဋ္ဌကံ ဝါ သိလံ ဝါ မတ္တိကာပိဏ္ဍံ ဝါ အာဒိံ ကတွာ ဝိနာသိတကာလေ ဇဟိတဝတ္ထုကာဝ ဟောတိ။ ယေဟိ ပန ဣဋ္ဌကာဒီဟိ အဓိဋ္ဌိတာ, တေသု အပနီတေသုပိ တဒညေသု ပတိဋ္ဌာတီတိ အဇဟိတဝတ္ထုကာဝ ဟောတိ။ ဂေါနိသာဒိကာ ပါကာရာဒီဟိ ပရိက္ခေပေ ကတေ ဇဟိတဝတ္ထုကာဝ ဟောတိ။ ပုန တသ္မိံ အာရာမေ ကပ္ပိယကုဋိံ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ပုနပိ ပါကာရာဒယော တတ္ထ တတ္ထ ခဏ္ဍာ ဟောန္တိ, တတော တတော ဂါဝေါ ပဝိသန္တိ, ပုန ကပ္ပိယကုဋိ ဟောတိ။ ဣတရာ ပန ဒွေ ဂေါပါနသီမတ္တံ ဌပေတွာ သဗ္ဗသ္မိံ ဆဒနေ ဝိနဋ္ဌေ ဇဟိတဝတ္ထုကာဝ ဟောန္တိ။ သစေ ဂေါပါနသီနံ ဥပရိ ဧကမ္ပိ ပက္ခပါသကမဏ္ဍလံ အတ္ထိ, ရက္ခတိ။

၁၀၃. ယတ္ထ ပနိမာ စတဿောပိ ကပ္ပိယဘူမိယော နတ္ထိ, တတ္ထ ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ? အနုပသမ္ပန္နဿ ဒတွာ တဿ သန္တကံ ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ တတြိဒံ ဝတ္ထု – ကရဝိကတိဿတ္ထေရော ကိရ ဝိနယဓရပါမောက္ခော မဟာသီဝတ္ထေရဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ သော ဒီပါလောကေန သပ္ပိကုမ္ဘံ ပဿိတွာ “ဘန္တေ, ကိမေတ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ ထေရော “အာဝုသော, ဂါမတော သပ္ပိကုမ္ဘော အာဘတော လူခဒိဝသေ သပ္ပိနာ ဘုဉ္ဇနတ္ထာယာ”တိ အာဟ။ တတော နံ တိဿတ္ထေရော “န ဝဋ္ဋတိ, ဘန္တေ”တိ အာဟ။ ထေရော ပုနဒိဝသေ ပမုခေ နိက္ခိပါပေသိ။ တိဿတ္ထေရော ပုန ဧကဒိဝသံ အာဂတော တံ ဒိသွာ တထေဝ ပုစ္ဆိတွာ “ဘန္တေ, သဟသေယျပ္ပဟောနကဋ္ဌာနေ ဌပေတုံ န ဝဋ္ဋတီ”တိ အာဟ။ ထေရော ပုနဒိဝသေ ဗဟိ နီဟရာပေတွာ နိက္ခိပါပေသိ, တံ စောရာ ဟရိံသု။ သော ပုန ဧကဒိဝသံ အာဂတံ တိဿတ္ထေရမာဟ “အာဝုသော, တယာ ‘န ဝဋ္ဋတီ’တိ ဝုတ္တော သော ကုမ္ဘော ဗဟိ နိက္ခိတ္တော စောရေဟိ ဟဋော”တိ။ တတော နံ တိဿတ္ထေရော အာဟ “နနု, ဘန္တေ, အနုပသမ္ပန္နဿ ဒါတဗ္ဗော အဿ, အနုပသမ္ပန္နဿ ဟိ ဒတွာ တဿ သန္တကံ ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ။

ဣတိ ပါဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ကပ္ပိယဘူမိဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၂၀. ပဋိဂ္ဂဟဏဝိနိစ္ဆယကထာ

၁၀၄. ခာဒနီယာဒိပဋိဂ္ဂဟောတိ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗဿ ယဿ ကဿစိ ခာဒနီယဿ တ ဘောဇနီယဿ တ ပဋိဂ္ဂဟဏံ။ တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော – ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ ပဋိဂ္ဂဟဏံ ရုဟတိ, ထာမမဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ ဥစ္စာရဏမတ္တံ ဟောတိ, ဟတ္ထပါသော ပညာယတိ, အဘိဟာရော ပညာယတိ, ဒေတော တ မနုဿော တ တိရစ္ဆာနဂတော တ ကာယေန ကာယပဋိဗဒ္ဓေန နိဿဂ္ဂိယေန တ ဒေတိ, တဉ္စေ ဘိက္ခု ကာယေန တ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန တ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ ဧဝံ ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ ပဋိဂ္ဂဟဏံ ရုဟတိ။

တတ္ထ ဌိတနိသိန္နနိပန္နာနံ ဝသေန ဧဝံ **ဟတ္ထပါသော** ဝေဒိတဗ္ဗော – သစေ ဘိက္ခု နိသိန္နော ဟောတိ, အာသနဿ ပစ္ဆိမန္တတော ပဋ္ဌာယ, သစေ ဌိတော, ပဏှိအန္တတော ပဋ္ဌာယ, သစေ နိပန္နော, ယေန ပဿေန နိပန္နော, တဿ ပါရိမန္တတော ပဋ္ဌာယ, ဒါယကဿ နိသိန္နဿ တ ဌိတဿ တ နိပန္နဿ တ ဌပေတွာ ပသာရိတဟတ္ထံ ယံ အာသန္နတရံ အင်္ဂံ, တဿ ဩရိမန္တေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ အဍ္ဎတေယျဟတ္ထော ဟတ္ထပါသော နာမ။

သစေ ပန ဒါယကပဋိဂ္ဂါဟကေသု ဧကော အာကာသေ ဟောတိ, ဧကော ဘူမိယံ, ဘူမဋ္ဌဿ စ သီသေန, အာကာသဋ္ဌဿ စ ဌပေတွာ ဒါတုံ တ ဂဟေတုံ တ ပသာရိတဟတ္ထံ ယံ အာသန္နတရံ အင်္ဂံ, တဿ ဩရိမန္တေန ဟတ္ထပါသပမာဏံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ။ သစေပိ ဧကော ကူပေ ဟောတိ, ဧကော ကူပတဋေ, ဧကော တ ပန ရုက္ခေ, ဧကော ပထဝိယံ, ဝုတ္တနယေနေဝ ဟတ္ထပါသပမာဏံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝရူပေ ဟတ္ထပါသေ ဌတွာ သစေပိ ပက္ခီ မုခတုဏ္ဍကေန တ ဟတ္ထီ တ သောဏ္ဍာယ ဂဟေတွာ ပုပ္ဖံ တ ဖလံ တ ဒေတိ, ပဋိဂ္ဂဟဏံ ရုဟတိ။ သစေ ပန အဍ္ဎဋ္ဌမရတနဿပိ ဟတ္ထိနော ခန္ဓေ နိသိန္နော တေန သောဏ္ဍာယ ဒီယမာနံ ဂဏှာတိ, ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဟတ္ထာဒီသု ယေန ကေနစိ သရီရာဝယဝေန အန္တမသော ပါဒင်္ဂုလိယာပိ ဒီယမာနံ ကာယေန ဒိန္နံ နာမ ဟောတိ။ ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ ဧသေဝ နယော။ ယေန ကေနစိ ဟိ သရီရာဝယဝေန ဂဟိတံ ကာယေန ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ သစေပိ နတ္ထုကရဏိယံ ဒီယမာနံ နာသာပုဋေန အကလ္လကော တ မုခေန ပဋိဂ္ဂဏှာတိ, အာဘောဂမေဝ ဟေတ္ထ ပမာဏံ။

၁၀၅. ကဋစ္ဆုအာဒီသု ပန ယေန ကေနစိ ဥပကရဏေန ဒိန္နံ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဒိန္နံ နာမ ဟောတိ။ ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ ဧသေဝ နယော။ ယေန ကေနစိ ဟိ သရီရသမ္ဗဒ္ဓေန ပတ္တထာလကာဒိနာ ဂဟိတံ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ ကာယတော ပန ကာယပဋိဗဒ္ဓတော စ မောစေတွာ ဟတ္ထပါသေ ဌိတဿ ကာယေ တ ကာယပဋိဗဒ္ဓေ တ ပါတိယမာနမ္ပိ နိဿဂ္ဂိယေန ပယောဂေန ဒိန္နံ နာမ ဟောတိ။ ဧကော ဗဟူနိ ဘတ္တဗျဉ္ဇနဘာဇနာနိ သီသေ ကတွာ ဘိက္ခုဿ သန္တိကံ အာဂန္တွာ ဌိတကောဝ "ဂဏှထာ"တိ ဝဒတိ, န တာဝ အဘိဟာရော ပညာယတိ, တသ္မာ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဤသကမ္ပိ ဩနမတိ, ဘိက္ခုနာ ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ ဟေဋ္ဌိမဘာဇနံ ဧကဒေသေနပိ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ။ တေ တာဝတာ သဗ္ဗဘာဇနာနိ ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ ဟောန္တိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဩရောပေတွာ ဥဂ္ဃာဋေတွာ တ ယံ ဣစ္ဆတိ, တံ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘတ္တပစ္ဆိအာဒိမှိ ပန ဧကဘာဇနေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။

ကာဇေန ဘတ္တံ ဟရန္တောပိ သစေ ကာဇံ ဩနမေတွာ ဒေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ တိံသဟတ္ထော ဝေဏု ဟောတိ, ဧကသ္မိံ အန္တေ ဂုဠကုမ္ဘော ဗဒ္ဓေါ, ဧကသ္မိံ သပ္ပိကုမ္ဘော, တဉ္စေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ, သဗ္ဗံ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ။ ဥစ္ဆုယန္တဒေါဏိတော ပဂ္ဃရန္တမေဝ "ရသံ ဂဏှထာ"တိ ဝဒတိ, အဘိဟာရော န ပညာယတီတိ န ဂဟေတဗ္ဗော။ သစေ ပန ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ ဟတ္ထေန ဥဿိဉ္စိတွာ ဒေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ဗဟူ ပတ္တာ မဉ္စေ တ ပီဌေ တ ကဋသာရေ တ ဒေါဏိယံ တ ဖလကေ တ ဌပိတာ ဟောန္တိ, ယတ္ထ ဌိတဿ ဒါယကော ဟတ္ထပါသေ ဟောတိ, တတ္ထ ဌတွာ ပဋိဂ္ဂဟဏသညာယ မဉ္စာဒီနိ အင်္ဂုလိယာပိ ဖုသိတွာ ဌိတေန တ နိသိန္နေန တ နိပန္နေန တ ယံ တေသု ပတ္တေသု ဒီယတိ, တံ သဗ္ဗံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ။ သစေပိ "ပဋိဂ္ဂဟေဿာမီ"တိ မဉ္စာဒီနိ အဘိရုဟိတွာ နိသီဒတိ, ဝဋ္ဋတိယေဝ။

ပထဝိယံ ပန သစေပိ ကုစ္ဆိယာ ကုစ္ဆိံ အာဟစ္စ ဌိတာ ဟောန္တိ, ယံ ယံ အင်္ဂုလိယာ တ သူစိယာ တ ဖုသိတွာ နိသိန္နော ဟောတိ, တတ္ထ တတ္ထ ဒီယမာနမေဝ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ မဟာကဋသာရဟတ္ထတ္ထရဏာဒီသု ဌပိတပတ္တေ ပဋိဂ္ဂဟဏံ န ရုဟတီတိ ဝုတ္တံ, တံ ဟတ္ထပါသာတိက္ကမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ, ဟတ္ထပါသေ ပန သတိ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဝဋ္ဋတိ အညတြ တတ္ထဇာတကာ။ တတ္ထဇာတကေ ပန ပဒုမိနိပဏ္ဏေ တ ကိံ

သုကပဏ္ဏာဒိမ္ပိ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ။ န ဟိ တံ ကာယပဋိဗဒ္ဓသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ယထာ စ တတ္ထဇာတကေ, ဧဝံ ခါဏုကေ ဗန္ဓိတွာ ဌပိတမဥ္စာဒိမ္ပိ အသံဟာရိမေ ဖလကေ ဝါ ပါသာဏေ ဝါ န ရုဟတိယေဝ။ တေပိ ဟိ တတ္ထဇာတကသင်္ချုပကာ ဟောန္တိ။ ဘူမိယံ အတ္ထတေသု သုခုမေသု တိန္တိဏိကာဒိပဏ္ဏေသု ပဋိဂ္ဂဟဏံ န ရုဟတိ။ န ဟိ တာနိ သန္ဓာရေတုံ သမတ္ထာနီတိ။ မဟန္တေသု ပန ပဒုမိနိပဏ္ဏာဒီသု ရုဟတိ။ သစေ ဟတ္ထပာသံ အတိက္ကမ္မဋ္ဌိတော ဒီဃဒဏ္ဍကေန ဥဠုင်္ကေန ဒေတိ, "အာဂန္တွာ ဒေဟီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဝစနံ အသုတွာ ဝါ အနာဒိယိတွာ ဝါ ပတ္တေ အာကိရတိယေဝ, ပုန ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဒူရေ ဌတွာ ဘတ္တပိဏ္ဍံ ခိပန္တေပိ ဧသေဝ နယော။

၁၀၆. သစေ ပတ္တထဝိကတော နီဟရိယမာနေ ပတ္တေ ရဇနစုဏ္ဏာနိ ဟောန္တိ, သတိ ဥဒကေ ဓောဝိတဗ္ဗော, အသတိ ရဇနစုဏ္ဏံ ပုဉ္ဆိတွာ ဝါ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရိတဗ္ဗံ။ သစေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တဿ ပတ္တေ ရဇံ ပတတိ, ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘိက္ခာ ဂဏှိတဗ္ဗာ, အပ္ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဂဏှတော ဝိနယဒုက္ကဋံ, တံ ပန ပုန ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇတော အနာပတ္တိ။ သစေ ပန "ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဒေထာ"တိ ဝုတ္တေ ဝစနံ အသုတွာ ဝါ အနာဒိယိတွာ ဝါ ဘိက္ခံ ဒေန္တိယေဝ, ဝိနယဒုက္ကဋံ နတ္ထိ, ပုန ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အညာ ဘိက္ခာ ဂဟေတဗ္ဗာ။ သစေ မဟာဝါတော တတော ဝါ တတော ဝါ ရဇံ ပါတေတိ, န သက္ကာ ဟောတိ ဘိက္ခံ ဂဟေတုံ, "အနုပသမ္ပန္နဿ ဒဿာမီ"တိ သုဒ္ဓစိတ္တေန အာဘောဂံ ကတွာ ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဝိဟာရံ ဝါ အာသနသာလံ ဝါ ဂန္တွာ တံ အနုပသမ္ပန္နဿ ဒတွာ ပုန တေန ဒိန္နံ ဝါ တဿ ဝိဿာသေန ဝါ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဘိက္ခာစာရေ သရဇံ ပတ္တံ ဘိက္ခုဿ ဒေတိ, သော ဝတ္တဗ္ဗော "ဣမံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘိက္ခံ ဝါ ဂဏှေယျာသိ ပရိဘုဉ္ဇေယျာသိ ဝါ"တိ, တေန တထာ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ ရဇံ ဥပရိ ဥပ္ပိလဝတိ, ကဉ္ဇိကံ ပဝါဟေတွာ သေသံ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေ အန္တောပဝိဋ္ဌံ ဟောတိ, ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ အနုပသမ္ပန္နေ အသတိ ဟတ္ထတော အမောစေန္တေနေဝ ယတ္ထ အနုပသမ္ပန္နော အတ္ထိ, တတ္ထ နေတွာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ သုက္ခဘတ္တေ ပတိတရဇံ အပနေတွာ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ အတိသုခုမံ ဟောတိ, ဥပရိ ဘတ္တေန သဒ္ဓိံ အပနေတဗ္ဗံ, ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဝါ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ယာဂုံ ဝါ သူပံ ဝါ ပုရတော ဌပေတွာ အာလုဠေန္တာနံ ဘာဇနတော ဖုသိတာနိ ဥဂ္ဂန္တွာ ပတ္တေ ပတန္တိ, ပတ္တော ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။

၁၀၇. ဥဠုင်္ကေန အာဟရိတွာ ဒေန္တာနံ ပဌမတရံ ဥဠုင်္ကတော ထေဝါ ပတ္တေ ပတန္တိ, သုပတိတာ, အဘိဟဋ္ဌုတ္တာ ဒောသော နတ္ထိ။ သစေပိ စရုကေန ဘတ္တေ အာကိရိယမာနေ စရုကတော မသိ ဝါ ဆာရိကာ ဝါ ပတတိ, အဘိဟဋ္ဌုတ္တာ နေဝတ္ထိ ဒောသော။ အနန္တရဿ ဘိက္ခုနော ဒီယမာနံ ပတ္တတော ဥပ္ပတိတွာ ဣတရဿ ပတ္တေ ပတတိ, သုပတိတံ။ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ ဟိ တံ ဟောတိ။ သစေ ဇဇ္ဇရိသာခါဒိံ ဖာလေတွာ ဧကဿ ဘိက္ခုနော ဒေန္တာနံ သာခတော ဖုသိတာနိ အညဿ ပတ္တေ ပတန္တိ, ပတ္တော ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, ယဿ ပတ္တဿ ဥပရိ ဖာလေန္တိ, တဿ ပတ္တေ ပတိတေသု အတုကာမတာယ အဘိဟဋ္ဌုတ္တာ ဒောသော နတ္ထိ။ ဟယာသဿ ပူရေတွာ ပတ္တံ ဒေန္တိ, ဥဏှတ္တာ ဟေဋ္ဌာ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ, မုခဝဋ္ဋိယာပိ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ တထာပိ န သက္ကောတိ, အာဓာရကေန ဂဟေတဗ္ဗော။ အာသနသာလာယ ပတ္တံ ဂဟေတွာ နိသိန္နော ဘိက္ခု နိဒ္ဒံ ဩက္ကန္တော ဟောတိ, နေဝ အာဟရိယမာနံ, န ဒီယမာနံ ဇာနာတိ, အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ။ သစေ ပန အာဘောဂံ ကတွာ နိသိန္နော ဟောတိ, ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ သော ဟတ္ထေန အာဓာရကံ မုဉ္စိတွာ ပါဒေန ပေလ္လေတွာ နိဒ္ဒာယတိ, ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ပါဒေန အာဓာရကံ အက္ကမိတွာ ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿ ပန ဇာဂရန္တဿပိ အနာဒရပဋိဂ္ဂဟဏံ ဟောတိ, တသ္မာ န ကတ္တဗ္ဗံ။ ကေစိ "ဧဝံ အာဓာရကေန ပဋိဂ္ဂဟဏံ ကာယပဋိဗဒ္ဓပဋိဗဒ္ဓေန ပဋိဂ္ဂဟဏံ နာမ ဟောတိ , တသ္မာ န ဝဋ္ဋတီ"တိ ဝဒန္တိ, တံ ဝစနမတ္တမေဝ, အတ္ထတော ပန သဗ္ဗမ္ပေတံ ကာယပဋိဗဒ္ဓမေဝ ဟောတိ။ ကာယသံသဂ္ဂေပိ စေသ နယော ဒဿိတော။ ယမ္ပိ ဘိက္ခုဿ ဒီယမာနံ ပတတိ, တမ္ပိ သာမံ ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

တတ္ရိဒံ သုတ္တံ –

"အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ယံ ဒီယမာနံ ပတတိ, တံ သာမံ ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ, ပရိစ္စတ္တံ တံ, ဘိက္ခဝေ, ဒါယကေဟီ"တိ (စူဠဝ. ၂၇၃)။

ဣဒဉ္စ ပန သုတ္တံ နေယျတ္ထံ, တသ္မာ ဧဝမေတ္ထ အဓိပ္ပာယော ဝေဒိတဗ္ဗော – ယံ ဒီယမာနံ ဒါယကဿ ဟတ္ထတော ပရိဂဠိတွာ သုဒ္ဓာယ ဝါ ဘူမိယာ ပဒုမိနိပဏ္ဏေ ဝါ ဝတ္ထကဋသာရကာဒီသု ဝါ ပတတိ, တံ သာမံ ဂဟေ

တ္ဍတ ပရိဘုဗ္ဂတုံ ဝင္ဍတိ။ ယံ ပန သရဇာယ ဘူမိယံ ပတတိ, တံ ရဇံ ပုဉ္ဆိတ္ဍတ တ ဆောဝိတ္ဍတ တ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဍတ တ ပ
ရိဘုဥ္ဂိတဗ္ဗံ။ သစေ ပဝဋ္ဋန္တံ အညသ္သ ဘိက္ခုနော သန္တိကံ ဂစ္ဆတိ, တေန အာဟရာပေတုမ္ပိ ဝင္ဍတိ။ သစေ တံ ဘိ
က္ခုံ ဝဒတိ "တ္ဍဝံယေဝ ခါအ"တိ, တသ္သပိ ခါဒိတုံ ဝင္ဍတိ, အနာဏတ္တေန ပန တေန န ဂဟေတဗ္ဗံ။ "အနာဏတ္တေ
နပိ ဣတရသ္သ ဒသ္သာမီတိ ဂဟေတုံ ဝင္ဍတီ"တိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။ ကသ္မာ ပနေတံ ဣတရသ္သ ဘိက္ခုနော ဂဟေတုံ
န ဝင္ဍတီတိ? ဘဂဝတာ အနနုညာတတ္တာ။ ဘဂဝတာ ဟိ "သာမံ ဂဟေတ္ဍတ ပရိဘုဥ္ဂိတု"န္တိ ဝဒန္တေန ယသ္သေဝ တံ
ဒီယမာနံ ပတတိ, တသ္သ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကမ္ပိ တံ ဂဟေတ္ဍတ ပရိဘောဂေ အနုညာတော။ "ပရိစ္စတ္တံ တံ, ဘိက္ခဝေ,
ဒါယကေဟီ"တိ ဝစနေန ပနေတ္ထ ပရသန္တကဘာဝေါ ဒီပိတော, တသ္မာ အညသ္သ သာမံ ဂဟေတ္ဍတ ပရိဘုဥ္ဂိတုံ န
ဝင္ဍတိ, တသ္သ ပန အာဏတ္တိယာ ဝင္ဍတီတိ အယံ ကိရေတ္ထ အဓိပ္ပာယော။ ယသ္မာ စ တေံ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကတ္တာ
အနုညာတံ, တသ္မာ ယထာဌိတံယေဝ အနာမသိတ္ဍတ ကေနစိ ပိဒဟိတ္ဍတ ဌပိတံ ဒုတိယဒိဝသေပိ ပရိဘုဥ္ဂိတုံ ဝင္ဍတိ, သန္
နိဓိပစ္စယာ အနာပတ္တိ, ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဍတ ပန ပရိဘုဥ္ဂိတဗ္ဗံ။ တံ ဒိဝသံယေဝ ဟိ တသ္သ သာမံ ဂဟေတ္ဍတ ပရိဘောဂေ
အနုညာတော, န တတော ပရန္တိ အယမ္ပိ ကိရေတ္ထ အဓိပ္ပာယော။

၁၀၈. ဣဒါနိ အဗ္ဗောဟာရိကနယော ဝုစ္စတိ။ ဘုဥ္ဇန္တာနဉ္ဟိ ဒန္တာ ခီယန္တိ, နခါ ခီယန္တိ, ပတ္တသ္သ
ဝဏ္ဏော ခီယတိ, သဗ္ဗံ အဗ္ဗောဟာရိကံ။ သတ္ထကေန ဥစ္ဆုအာဒီသု ဖာလိတေသု မလံ ပညာယတိ, တေံ နဝသမုဋ္ဌိတံ
နာမ, ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဍတ ပရိဘုဥ္ဂိတဗ္ဗံ။ သတ္ထကံ ဓောဝိတ္ဍတ ဖာလိတေသု မလံ န ပညာယတိ, လောဟဂန္ဓမတ္တံ ဟော
တိ, တံ အဗ္ဗောဟာရိကံ။ ယမ္ပိ သတ္ထကံ ဂဟေတ္ဍတ ပရိဟရန္တိ , တေန ဖာလိတေပိ ဧသေဝ နယော။ န ဟိ တံ ပရိဘော
ဂတ္ထာယ ပရိဟရန္တီတိ။ မူလဘေသဇ္ဇာဒီနိ ပိသန္တာနံ တ ကောဋ္ဋေန္တာနံ တ နိသဒနိသဒပေါတကဥဒုက္ခလမုသလာဒီနိ
ခီယန္တိ, ပရိဟရဏကတသိ တာပေတ္ဍတ ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ တက္ကေ တ ခီရေ တ ပက္ခိပန္တိ, တတ္ထ နီလိကာ ပညာ
ယတိ, သတ္ထကေ ဝုတ္တသဒိသောဝ ဝိနိစ္ဆယော။ အာမကတက္ကာဒီသု ပန သယံ န ပက္ခိပိတဗ္ဗာ, ပက္ခိပတိ စေ,
သာမံပာကတော န မုစ္စတိ။ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တဿ သရီရတော တ စီဝရတော တ ကိလိဋ္ဌဥဒကံ ပတ္ဍ
တေ ပတတိ, ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ ရုက္ခမူလာဒီသု ဘုဥ္ဇန္တဿ ပတိတေပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပန သတ္တာဟံ ဝဿန္
တေ ဒေဝေ သုဒ္ဓံ ဥဒကံ ဟောတိ, အဗ္ဘောကာသတော တ ပတတိ, ဝင္ဍတိ။

၁၀၉. သာမဏေရဿ ဩဒနံ ဒေန္တေန တဿ ပတ္တဂတံ အစ္ဆုပန္တေနေဝ အတဗ္ဗော, ပတ္တော တဿ ပ
ဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတေ ဩဒနံ ဆုပိတ္ဍတ ပုန အတ္တနော ပတ္တေ ဩဒနံ ဂဏ္ဍဟန္တဿ ဥဂ္ဂဟိတကော ဟော
တိ။ သစေ ပန အတုကာမော ဟုတ္ဍတ "အာဟရ, သာမဏေရ, ပတ္တံ, ဩဒနံ ဂဏ္ဍဟာဟီ"တိ ဝဒတိ, ဣတရော "အလံ မယ္ဍ
ဟ"န္တိ ပဋိက္ခိပတိ, ပုန "တဝေတံ မယာ ပရိစ္စတ္တ"န္တိ စ ဝုတ္တေ "န မယ္ဍဟံ ဧတေနတ္ထော"တိ ဝဒတိ, သတက္ခ
တ္တုမ္ပိ ပရိစ္စဇတု, ယာဝ အတ္တနော ဟတ္ထဂတံ, တာဝ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ သစေ ပန အာဓာရကေ ဌိတံ နိရပေက္ဍ
ခော "ဂဏ္ဍဟာဟီ"တိ ဝဒတိ, ပုန ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ သာပေက္ခော အာဓာရကေ ပတ္တံ ဌပေတ္ဍတ "ဧတ္တော ပူဝံ တ ဘ
တ္တံ တ ဂဏ္ဍဟာဟီ"တိ သာမဏေရံ ဝဒတိ, သာမဏေရော ဟတ္ထံ ဓောဝိတ္ဍတ သစေပိ သတက္ခတ္တုံ ဂဟေတ္ဍတ အတ္တ
နော ပတ္တဂတံ အဖုသန္တောဝ အတ္တနော ပတ္တေ ပက္ခိပတိ, ပုန ပဋိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ။ ယဒိ ပန အတ္တနော ပတ္တဂတံ
ဖုသိတ္ဍတ တတော ဂဏ္ဍဟာတိ, သာမဏေရသန္တကေန သံသဋ္ဌံ ဟောတိ, ပုန ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ ကေစိ ပန "သစေပိ ဂယ္ဍ
ဟမာနံ ဆိဇ္ဇိတ္ဍတ တတ္ထ ပတတိ, ပုန ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗ"န္တိ ဝဒန္တိ။ တံ "ဧကံ ဘတ္တပိဏ္ဍံ ဂဏ္ဍဟ, ဧကံ ပူဝံ ဂဏ္ဍ
ဟ, ဣမသ္သ ဂုဠပိဏ္ဍသ္သ ဧတ္တကံ ပဒေသံ ဂဏ္ဍဟာ"တိ ဧဝံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဍတ ဝုတ္တေ ဝေဒိတဗ္ဗံ, ဣဓ ပန ပရိစ္ဆေ
ဒော နတ္ထိ, တသ္မာ ယံ သာမဏေရဿ ပတ္တေ ပတတိ, တဒေဝ ပဋိဂ္ဂဟဏံ ဝိဇဟတိ, ဟတ္ထဂတံ ပန ယာဝ သာမဏေ
ရော တ "အလ"န္တိ န ဩရမတိ, ဘိက္ခု တ န တရေတိ, တာဝ ဘိက္ခုဿေဝ သန္တကံ, တသ္မာ ပဋိဂ္ဂဟဏံ န ဝိဇဟ
တိ။ သစေ အတ္တနော တ ဘိက္ခုနံ တ ယာဂုပစနကဘာဇနေ ကေသဉ္စိ အတ္ထာယ ဘတ္တံ ပက္ခိပတိ, "သာမဏေရ, ဘာ
ဇနဿ ဥပရိ ဟတ္ထံ ကရောဟီ"တိ ဝတ္ဍတ တဿ ဟတ္ထေ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ။ တဿ ဟတ္ထတော ဘာဇနေ ပတိတဉ္
ဟိ ဒုတိယဒိဝသေ ဘာဇနဿ အကပ္ပိယဘာဝံ န ကရောတိ ပရိစ္စတ္တတ္တာ။ သစေ ဧဝံ အကတ္ဍတ ပက္ခိပတိ, ပတ္တမိ
ဝ ဘာဇနံ နိရာမိသံ ကတ္ဍတ ပရိဘုဥ္ဂိတဗ္ဗံ။

၁၁၀. အယကာ ယာဂုကုဋ္ဋံ ဌပေတ္ဍတ ဂတာ, တံ ဒဟရသာမဏေရော ပဋိဂ္ဂဏ္ဍဟာပေတုံ န သက္ကောတိ, ဘိက္ခု ပတ္ဍ
တံ ဥပနာမေတိ, သာမဏေရော ကုဋ္ဋဿ ဂီဝံ ပတ္တဿ မုခဝဋ္ဋိယံ ဌပေတ္ဍတ အာဝဇ္ဇေတိ, ပတ္တဂတာ ယာဂု ပဋိဂ္ဂ
ဟိတာဝ ဟောတိ။ အထ တ ဘိက္ခု ဘူမိယံ ဟတ္ထံ ဌပေတိ, သာမဏေရော ပဝဋ္ဋေတ္ဍတ ဟတ္ထံ အာရောပေတိ, ဝင္ဍတိ။

ပူဝပဏ္ဏိဘတ္တပဏ္ဏိဥစ္ဆုဘာရာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပဋိဂ္ဂဟဏူပဂံ ဘာရံ ဒွေ တယော သာမဏေရာ ဒေန္တိ, ဧကေန တ ဗလဝတာ ဥက္ခိတ္တံ ဒွေ တယော ဘိက္ခူ ဂဏှန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ မဉ္စသ္သ တ ပီဌသ္သ တ ဟာဒေ တေလဃဋံ့ တ ဖာဏိတဃဋံ့ တ လဂ္ဂေန္တိ, ဘိက္ခုသ္သ မဉ္စေပိ ပီဌေပိ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဥဂ္ဂဟိတကံ နာမ န ဟောတိ။

နာဂဒန္တကေ တ အဂ္ဂဠသကေ တ ဒွေ တေလဃဋာ လဂ္ဂိတာ ဟောန္တိ ဥပရိ ပဋိဂ္ဂဟိတကော, ဟေဋ္ဌာ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကော။ ဥပရိမံ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဟေဋ္ဌာ ပဋိဂ္ဂဟိတကော, ဥပရိ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကော, ဥပရိမံ ဂဟေတွာ ဣတရံ ဂဏှတော ဥပရိမော ဥဂ္ဂဟိတကော ဟောတိ။ ဟေဋ္ဌာမဉ္စေ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကံ တေလထာလကံ ဟောတိ, တဉ္စေ သမ္မဇ္ဇန္တော သမ္မုဉ္ဇနိယာ ဃဋ္ဋေတိ, ဥဂ္ဂဟိတကံ န ဟောတိ, ''ပဋိဂ္ဂဟိတကံ ဂဏှိသ္သာမီ''တိ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကံ ဂဟေတွာ ဉတွာ ပုန ဌပေတိ, ဥဂ္ဂဟိတကံ န ဟောတိ, ဗဟိ နီဟရိတွာ သဉ္ဇာနာတိ, ဗဟိ အဌပေတွာ ဟရိတွာ တ တတ္ထေဝ ဌပေတဗ္ဗံ, နတ္ထိ ဒေါသော။ သစေ ပန ပုဗ္ဗေ ဝိဝရိတွာ ဌပိတံ, န ပိဒဟိတဗ္ဗံ။ ယထာ ပုဗ္ဗေ ဌိတံ, တထေဝ ဌပေတဗ္ဗံ။ သစေ ဗဟိ ဌပေတိ, ပုန န ဆုပိတဗ္ဗံ။

၁၁၁. ပဋိဂ္ဂဟိတကေ တေလာဒိမ္ဟိ ကဏ္ဏိကာ ဥဋ္ဌေတိ, သိင်္ဂိဝေရာဒိမ္ဟိ ဃနစုဏ္ဏံ, တံသမုဋ္ဌာနမေဝ နာမ တံ, ပုန ပဋိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ။ တာလံ တ နာဠိကေရံ တ အာရုဠှော ယောတ္တေန ဖလပိဏ္ဍိံ ဩတာရေတွာ ဥပရိ ဌိတောဝ ''ဂဏှထာ''တိ ဝဒတိ, န ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ အညော ဘူမိယံ ဌိတော ယောတ္တဟသကေ ဂဟေတွာ ဥက္ခိပိတွာ တ ဒေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ သဖလံ မဟာသာခံ ကပ္ပိယံ ကာရေတွာ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ, ဖလာနိ ပဋိဂ္ဂဟိတာနေဝ ဟောန္တိ, ယထာ သုခံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အန္တောဝတိယံ ဌတွာ ဝတိံ ဆိန္ဒိတွာ ဥစ္ဆုံ တ တိမ္ဗရူသကံ တ ဒေန္တိ, ဟတ္ထဟာသေ သတိ ဝဋ္ဋတိ။ ဒဏ္ဍကေသု အပဟရိတွာ နိဂ္ဂတံ ဂဏှန္တသ္သ ဝဋ္ဋတိ, ပဟရိတွာ နိဂ္ဂတေ အဋ္ဌကထာသု ဒေါသော န ဒသ္သိတော။ မယံ ပန ''ယံ ဌာနံ ပဟဋံ, တတော သယံပတိတမိဝ ဟောတီ''တိ တက္ကယာမ, တမ္ပိ ဌတွာ ဂစ္ဆန္တေ ယုဇ္ဇတိ သုက္ကဃာတတော ပဝဋ္ဋေတွာ ဗဟိပတိတဘဏ္ဍံ ဝိယ။ ဝတိံ တ ဟာကာရံ တ လင်္ဃာပေတွာ ဒေန္တိ, သစေ ပန အပုထုလော ဟာကာရော, အန္တောဟာကာရေ ဗဟိဟာကာရေ စ ဌိတသ္သ ဟတ္ထဟာသော ပဟောတိ, ဟတ္ထသတမ္ပိ ဥဒ္ဓံ ဂန္တွာ သမ္ပတ္တံ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဘိက္ခု ဂိလာနံ သာမဏေရံ ခန္ဓေန ဝဟတိ, သော ဖလာဖလံ ဒိသွာ ဂဟေတွာ ခန္ဓေ နိသိန္နောဝ ဒေတိ , ဝဋ္ဋတိ။ အပရော ဘိက္ခုံ ဝဟန္တော ခန္ဓေ နိသိန္နသ္သ ဘိက္ခုနော ဒေတိ, ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဘိက္ခု ဖလိနိံ သာခံ ဆာယတ္ထာယ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆတိ, ဖလာနိ ခာဒိတုံ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ ပဋိဂ္ဂဟာပေတွာ ခာဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မစ္ဆိကတရဏတ္ထံ ကပ္ပိယံ ကာရေတွာ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ, ခာဒိတုကာမော စေ ဟောတိ, မူလပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ ဝဋ္ဋတိ, ခာဒန္တသ္သ နတ္ထိ ဒေါသော။ ဘိက္ခု ပဋိဂ္ဂဟဏာရဟံ ဘဏ္ဍံ မနုသ္သာနံ ယာနေ ဌပေတွာ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆတိ, ယာနံ ကဒ္ဒမေ လဂ္ဂတိ, ဒဟရော စက္ကံ ဂဟေတွာ ဥက္ခိပတိ, ဝဋ္ဋတိ, ဥဂ္ဂဟိတကံ နာမ န ဟောတိ။ နာတယ ဌပေတွာ နာဝံ အရိတ္တေန တ ဟာဇေတိ, ဟတ္ထေန တ ကမုတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ဥဠုမ္ပေပိ ဧသေဝ နယော။ စာဋိယံ တ ကုဏ္ဍကေ တ ဌပေတွာပိ တံ အနုပသမ္ပန္နေန ကဟာပေတွာ အနုပသမ္ပန္နံ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာ တရိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တသ္မိမ္ပိ အသတိ အနုပသမ္ပန္နံ ကဟာပေတွာ တံ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာ တရိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဥဟာသကာ ဂမိကဘိက္ခူနံ ဟထေယ္ယတဏ္ဍုလေ ဒေန္တိ, သာမဏေရာ ဘိက္ခူနံ တဏ္ဍုလေ ဂဟေတွာ အတ္တနော တဏ္ဍုလေ ဂဟေတုံ န သက္ကောန္တိ, ဘိက္ခူ တေသံ တဏ္ဍုလေ ဂဏှန္တိ, သာမဏေရာ အတ္တနာ ဂဟိတတဏ္ဍုလေသု ခီဏေသု ဣတရေဟိ တဏ္ဍုလေဟိ ယာဂုံ ပစိတွာ သဗ္ဗေသံ ပတ္တာနိ ပဋိဟဋိယာ ဌပေတွာ ယာဂုံ အာကိရန္တိ, ပဏှဋ္ဌိတော သာမဏေရော အတ္တနော ပတ္တံ ဂဟေတွာ ထေရသ္သ ဒေတိ, ထေရသ္သ ပတ္တံ ဒုတိယတ္ထေရသ္သာတိ ဧဝံ သဗ္ဗာနိပိ ပရိဝတ္တေတိ, သဗ္ဗေဟိ သာမဏေရသ္သ သန္တကံ ဘုတ္တံ ဟောတိ, ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ သာမဏေရော အပဏ္ဍိတော ဟောတိ, အတ္တနော ပတ္တေ ယာဂုံ သယမေဝ ဟတုံ အာရဘတိ, ''အာဝုသော, တုယှံ ယာဂုံ မယှံ ဒေဟီ''တိ ထေရေဟိ ပဋိဟဋိယာ ယာစိတွာပိ ပိဝိတုံ ဝဋ္ဋတိ, သဗ္ဗေဟိ သာမဏေရသ္သ သန္တကမေဝ ဘုတ္တံ ဟောတိ, နေဝ ဥဂ္ဂဟိတပစ္စယာ, န သန္နိဓိပစ္စယာ ဝဇ္ဇံ ဖုသန္တိ။ ဧတ္ထ ပန မာတာပိတူနံ တေလာဒီနိ, ဆာယာဒီနံ အတ္ထာယ သာခာဒီနိ စ ဟရန္တာနံ ဣမေသဉ္စ ဝိသေသော န ဒိသ္သတိ, တသ္မာ ကာရဏံ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ။

၁၁၂. သာမဏေရော ဘတ္တံ ပစိတုကာမော တဏ္ဍုလေ ဓောဝိတ္တတ နိစ္စာလေတုံ န သက္ကောတိ, ဘိက္ခုနာ တဏ္ဍုလေ စ ဘာဇနဉ္စ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တတ တဏ္ဍုလေ ဓောဝိတ္တတ နိစ္စာလေတ္တတ ဘာဇနံ ဥဒ္ဒနံ အာရောပေတဗ္ဗံ, အဂ္ဂိ န ကာတဗ္ဗော, ပက္ကကာလေ ဝိဝရိတ္တတ ပက္ကဘာဝေ ဇာနိတဗ္ဗော။ သစေ ဒုပ္ပက္ကံ ဟောတိ, ဟာကတ္တာယ ပိဒဟိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ရဇဿ တ ဆာရိကာယ တ အပတနတ္ထာယ ဝဋ္ဋတိ, ပက္ကကာလေ ဩရောပိတုံ ဘုဥ္ဇိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ပုန ပဋိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ။ သာမဏေရော ပဋိဗလော ပစိတုံ, ခဏော ပနဿ နတ္ထိ ကတ္ထစိ ဂန္တုကာမော, ဘိက္ခုနာ သတဏ္ဍုလောဒကံ ဘာဇနံ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တတ ဥဒ္ဒနံ အာရောပေတ္တတ "အဂ္ဂိံ ဇာလေတ္တတ ဂစ္ဆာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ တတော ပရံ ပုရိမနယေနေဝ သဗ္ဗံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခု ယာဂုအတ္ထာယ သုဒ္ဓဘာဇနံ အာရောပေတ္တတ ဥဒကံ တာပေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ တတ္တေ ဥဒကေ သာမဏေရော တဏ္ဍုလေ ပက္ခိပတိ, တတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခုနာ အဂ္ဂိ န ကာတဗ္ဗော, ပက္ကယာဂုံ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တတ ဟာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သာမဏေရော ယာဂုံ ပစတိ, ဟတ္ထကုက္ကုစ္စကော ဘိက္ခု ကီဠန္တော ဘာဇနံ အာမသတိ, ပိဓာနံ အာမသတိ, ဥဂ္ဂတံ ဖေဏံ ဆိန္ဒိတ္တတ ပဟရတိ, တဿေဝ ဟာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဒုရုပစိဏ္ဏံ နာမ ဟောတိ။ သစေ ပန ဒဗ္ဗိံ တ ဥဠုင်္ကံ တ ဂဟေတ္တတ အနုက္ခိပန္တော အာလောဠေတိ, သဗ္ဗေသံ န ဝဋ္ဋတိ, သာမံပာကဉ္စေဝ ဟောတိ ဒုရုပစိဏ္ဏဉ္စ။ သစေ ဥက္ခိပတိ, ဥဂ္ဂဟိတကမ္ပိ ဟောတိ။

၁၁၃. ဘိက္ခုနာ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္တတ အာဓာရကေ ပတ္တော ဌပိတော ဟောတိ။ တတ္ထ စေ အညော လောလဘိက္ခု ကီဠန္တော ပတ္တံ အာမသတိ, ပတ္တပိဓာနံ အာမသတိ, တဿေဝ တတော လဒ္ဓဘတ္တံ န ဝဋ္ဋတိ။ **သစေ** န ပတ္တံ ဥက္ခိပိတ္တတ ဌပေတိ, သဗ္ဗေသံ န ဝဋ္ဋတိ။ တတ္ထဇာတကဖလိနိသာခာယ တ ဝလ္လိယာ တ ဂဟေတ္တတ စာလေတိ, တဿေဝ တတော လဒ္ဓဖလံ န ဝဋ္ဋတိ, ဒုရုပစိဏ္ဏဒုက္ကဋဉ္စ အာပဇ္ဇတိ။ "ဖလရုက္ခံ ပန အပဿယိတုံ တ တတ္ထ ကဏ္ဍကံ တ ဗန္ဓိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဒုရုပစိဏ္ဏံ န ဟောတိ"တိ **မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ** ။ အရညေ ပတိတံ ပန အမ္ဗဖလာဒိံ ဒိသွတ "သာမဏေရဿ ဒဿာမီ"တိ အာဟရိတ္တတ အတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သီဟဝိဃာသာဒိံ ဒိသွတပိ "သာမဏေရဿ ဒဿာမီ"တိ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တတ တ အပ္ပဋိဂ္ဂဟေတ္တတ တ အာဟရိတ္တတ အတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန သက္ကောတိ ဝိတက္ကံ သောဓေတုံ, တတော လဒ္ဓံ ခာဒိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, နေဝ အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏပစ္စယာ, န ဥဂ္ဂဟိတကပစ္စယာ ဝဇ္ဇံ ဖုသတိ။ မာတာပိတူနံ အတ္ထာယ တေလာဒီနိ ဂဟေတ္တတ ဂစ္ဆတော အန္တရာမဂ္ဂေ ဗျာဓိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တတော ယံ ကိဉ္စိ, တံ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တတ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန မူလေပိ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ, ပုန ပဋိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ။ မာတာပိတူနံ တဏ္ဍုလေ အာဟရိတ္တတ ဒေတိ, တေ တတောယေဝ ယာဂုအာဒီနိ သမ္ပာဒေတ္တတ တဿ ဒေန္တိ, ဝဋ္ဋတိ, သန္နိဓိပစ္စယာ ဥဂ္ဂဟိတပစ္စယာ တ ဒေါသော နတ္ထိ။

၁၁၄. ဘိက္ခု ပိဒဟိတ္တတ ဥဒကံ တာပေတိ, ယာဝ ပရိက္ခယာ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပနေတ္ထ ဆာရိကာ ပတတိ, ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဒီဃသဏ္ဍာသေန ထာလကံ ဂဟေတ္တတ တေလံ ပစန္တဿ ဆာရိကာ ပတတိ, ဟတ္ထေန အမုဥ္စန္တေနေဝ ပစိတ္တတ ဩတာရေတ္တတ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ အင်္ဂါရာပိ အရူနိပိ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တတ ဌပိတာနိ, မူလပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခု ဥစ္ဆုံ ခာဒတိ, သာမဏေရော "မယှမ္ပိ ဒေထာ"တိ ဝဒတိ, "ဣတော ဆိန္ဒိတ္တတ ဂဏှာ"တိ ဝုတ္တော ဂဏှာတိ, အဝသေသေ ပုန ပဋိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ။ ဂုဠပိဏ္ဍံ ခါဒန္တဿပိ ဧသေဝ နယော။ ဝုတ္တောကာသတော ဆိန္ဒိတ္တတ ဂဟိတာဝသေသဉ္ဟိ အဇဟိတပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ ဟောတိ။ ဘိက္ခု ဂုဠံ ဘာဇေန္တော ပဋိဂ္ဂဟေတ္တတ ကောဋ္ဌာသေ ကရောတိ, ဘိက္ခူပိ သာမဏေရာပိ အာဂန္တ္တတ ဧကေဂဟဏေနေဝ ဧကမေကံ ကောဋ္ဌာသံ ဂဏှန္တိ, ဂဟိတာဝသေသံ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ သစေ လောလသာမဏေရော ဂဏှိတ္တတ ဂဏှိတ္တတ ပုန ဌပေတိ, တဿ ဂဟိတာဝသေသံ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကမေဝ ဟောတိ။

ဘိက္ခု စူမဝဋ္ဋံ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တတ စူမံ ပိဝတိ, မုခဉ္စ ကဏ္ဌော စ မနောသိလာယ လိတ္တော ဝိယ ဟောတိ, ယာဝကာလိကံ ဘုဥ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ယာဝကာလိကေန ယာဝဇီဝိကသံသဂ္ဂေ ဒေါသော နတ္ထိ။ ပတ္တံ တ ရဇနံ တ ပစန္တဿ ကဏ္ဏနာသစ္ဆိဒ္ဒေဟိ စူမော ပဝိသတိ, ဗျာဓိပစ္စယာ ပုပ္ဖံ တ ဖလံ တ ဥပသိင်္ဃတိ, အဗ္ဗောဟာရိကတ္တာ ဝဋ္ဋတိ။ ဘတ္တုဂ္ဂကရော တာလုံ အာဟစ္စ အန္တောယေဝ ပဝိသတိ, အဝိသယတ္တာ ဝဋ္ဋတိ, မုခံ ပဝိဋ္ဌံ ပန အဇ္ဈောဟရတော ဝိကာလေ အာပတ္တိ။ ဒန္တန္တရေ လဂ္ဂဿ အာမိသဿ ရသော ပဝိသတိ, အာပတ္တိယေဝ။ သစေ သုခုမံ အာမိသံ ဟောတိ, ရသော န ပညာယတိ, အဗ္ဗောဟာရိကပက္ခံ ဘဇတိ။ ဥပကဋ္ဌေ ကာလေ နိရုဒကဋ္ဌာနေ ဘတ္တံ ဘုဥ္ဇိတ္တတ ကက္ခာရေတ္တတ ဒွေဝ တယော ခေဠပိဏ္ဍေ ဟာတေတ္တတ ဥဒကဋ္ဌာနံ ဂန္တ္တတ မုခံ ဝိက္ခာလေတဗ္ဗံ။ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တတ ဌပိတသိင်္ဂိဝေရာဒီနံ အင်္ကုရာ နိက္ခမန္တိ, ပုန ပဋိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ။ လောဏေ အသတိ သမုဒ္ဒောဒကေန လောဏကိစ္စံ ကာတုံ ဝဋ္ဋ

တိ, ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ဌပိတလောဏောဒကံ လောဏံ ဟောတိ, လောဏံ တ ဥဒကံ ဟောတိ, ရသော တ ဖာဏိတံ ဟောတိ, ဖာဏိတံ တ ရသော ဟောတိ, မူလပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ ဝဋ္ဋတိ။

ဟိမကရကာ ဥဒကဂတိကာ ဧဝ။ ဟရိဟာရိကေန ကတကဋ္ဌိနာ ဥဒကံ ပသာဒေန္တိ, တံ အဗ္ဗောဟာရိကံ, အာမိသေန သဒ္ဓိံ ဝဋ္ဋတိ။ အာမိသဂတိကေဟိ ကပိတ္ထဖလာဒီဟိ ပသာဒိတံ ပုရေဘတ္တမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ ပောက္ခရဏီအာဒီသု ဥဒကံ ဗဟလံ ဟောတိ, ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန မုခေ ဟတ္ထေ စ လဂ္ဂတိ, န ဝဋ္ဋတိ, ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ခေတ္တေသု ကသိတဋ္ဌာနေ ဗဟလံ ဥဒကံ ဟောတိ, ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ သန္ဒိတ္ဝာ ကန္ဒရာဒီနိ ပဝိသိတ္ဝာ နဒိံ ပူရေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ကကုဓသောဗ္ဘာဒယော ဟောန္တိ ရုက္ခတော ပတိတေဟိ ပုပ္ဖေဟိ သဉ္ဆန္နောဒကာ။ သစေ ပုပ္ဖရသော န ပညာယတိ, ပဋိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ။ ပရိတ္တံ ဥဒကံ ဟောတိ, ရသော ပညာယတိ, ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပဗ္ဗတကန္ဒရာဒီသု ကာဠဝဏ္ဏပဏ္ဏစ္ဆန္နဥဒကေပိ ဧသေဝ နယော။

ဟနိယဃဋေ့ သရေဏုကာနိ တ သဝဏ္ဋခီရာနိ တ ပုပ္ဖာနိ ပက္ခိတ္တာနိ ဟောန္တိ, ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, ပုပ္ဖာနိ တ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ပက္ခိပိတဗ္ဗာနိ။ ဟဋ္ဌလိမလ္လိကာ ပက္ခိတ္တာ ဟောန္တိ, တသမတ္တံ တိဋ္ဌတိ, တံ အဗ္ဗောဟာရိကံ။ ဒုတိယဒိဝသေပိ အာမိသေန သဒ္ဓိံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခုနာ ဌပိတပုပ္ဖဝာသိတကပာနီယတော သာမဏေရော ပာနီယံ ဂဟေတ္ဝာ ပီတာဝသေသကံ တတ္ထေဝ အာကိရတိ, ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပဒုမသရာဒီသု ဥဒကံ သန္ထရိတ္ဝာ ဌိတံ ပုပ္ဖရေဏုံ ဃဋေန ဝိက္ခမ္ဘေတ္ဝာ ဥဒကံ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကပ္ပိယံ ကာရာပေတ္ဝာ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဌပိတံ ဒန္တကဋ္ဌံ ဟောတိ, သစေ တသ္သ ရသံ ပိဝိတုကာမော , မူလပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ ဝဋ္ဋတိ, အပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဌပိတံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ အဇာနန္တသ္သ ရသေ ပဝိဋ္ဌေပိ အာပတ္တိယေဝ။ အစိတ္တကဉ္ဟိ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ။

၁၁၅. မဟာဘူတေသု ကိံ ဝဋ္ဋတိ, ကိံ န ဝဋ္ဋတီတိ? ခီရံ တာဝ ဝဋ္ဋတိ, ကပ္ပိယမံသခီရံ တ ဟောတု အကပ္ပိယမံသခီရံ တ, ပိဝန္တသ္သ အနာပတ္တိ။ အသ္သု ခေဠော သိင်္ဃာဏိကာ မုတ္တံ ကရီသံ သေမ္ဟံ ဒန္တမလံ အက္ခိဂူထကော ကဏ္ဏဂူထကော သရီရေ ဥဋ္ဌိတလောဏန္တိ ဣဒံ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ပနေတ္ထ ဌာနတော စဝိတ္ဝာ ပတ္တေ တ ဟတ္ထေ တ ပတတိ, တံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, အင်္ဂလဂ္ဂံ ပဋိဂ္ဂဟိတကမေဝ။ ဥဏှသမယေ ဘုဉ္ဇန္တသ္သ သေဒော အင်္ဂုလိအနုသာရေန ကောဗန္ဓေဝ ဟုတ္ဝာ ဟယာသေ သန္တိဋ္ဌတိ, ပိဏ္ဍာယ တ စရန္တသ္သ ဟတ္ထတော ပတ္တသ္သ မုခဝဋ္ဋိတော တ ပတ္တတလံ ဩရောဟတိ, တတ္ထ ပဋိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ, ဈာမမဟာဘူတေ ဣဒံ နာမ န ဝဋ္ဋတီတိ နတ္ထိ, ဒုဗ္ဗိုပိတံ ပန န ဝဋ္ဋတိ။ သုဗ္ဗိုပိတံ ပန မနုဿဋ္ဌိမ္ပိ စုဏ္ဏံ ကတ္ဝာ လေဟေ ဥပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ စတ္တာရိ မဟာဝိကဋာနိ အသတိ ကပ္ပိယကာရကေ သာမံ ဂဟေတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋန္တိ။ ဧတ္ထ စ ဒုဗ္ဗစောပိ အသမတ္ထောပိ ကပ္ပိယကာရကော အသန္တပက္ခေယေဝ တိဋ္ဌတိ။ ဆာရိကာယ အသတိ သုက္ခအရုံ ဈာပေတ္ဝာ ဆာရိကာ ဂဟေတဗ္ဗာ။ သုက္ခအရုမ္ပိ အသတိ အလ္လအရုံ ရုက္ခတော ဆိန္ဒိတ္ဝာပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဣဒံ ပန စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ မဟာဝိကဋံ ကာလောဒိဿ နာမ, သပ္ပဒဋ္ဌက္ခဏေယေဝ ဝဋ္ဋတိ။

ဣတိ ဟဋ္ဌိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ပဋိဂ္ဂဟဏဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၂၁. ပဝါရဏာဝိနိစ္ဆယကထာ

၁၁၆. ပဋိက္ခေပပဝါရဏာ တိ ပဉ္စန္နံ ဘောဇနာနံ အညတရံ ဘုဉ္ဇမာနေန ယဿ ကဿစိ အဘိဟဋ္ဌဘောဇနဿ ပဋိက္ခေပသင်္ခါတာ ပဝါရဏာ။ သာ စ န ကေဝလံ ပဋိက္ခေပမတ္တေန ဟောတိ, အထ ခော ပဉ္စင်္ဂဝသေန။ တတြိမာနိ ပဉ္စင်္ဂါနိ – အသနံ, ဘောဇနံ, ဒါယကဿ ဟတ္ထပါသေ ဌာနံ, အဘိဟာရော, အဘိဟဋ္ဌဿ ပဋိက္ခေပေါတိ။ တတ္ထ **အသန**န္တိ ဝိပ္ပကတဘောဇနံ, ဘုဉ္ဇမာနော စေသ ပုဂ္ဂလော ဟောတီတိ အတ္ထော။ **ဘောဇန**န္တိ ပဝါရဏပ္ပဟောနကံ ဘောဇနံ, ဩဒနာဒီနဉ္စ အညတရံ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ ဘောဇနံ ဟောတီတိ အတ္ထော။ **ဒါယကဿ ဟတ္ထပါသေ ဌာန**န္တိ ပဝါရဏပ္ပဟောနကံ ဘောဇနံ ဂဏှိတွာ ဒါယကဿ အဍ္ဎတေယျဟတ္ထပ္ပမာဏေ ဩကာသေ အဝဋ္ဌာနံ။ **အဘိဟာရော**တိ ဟတ္ထပါသေ ဌိတဿ ဒါယကဿ ကာယေန အဘိဟာရော။ **အဘိဟဋ္ဌဿ ပဋိက္ခေပေါ**တိ ဧဝံ အဘိဟဋ္ဌဿ ကာယေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ ပဋိက္ခေပေါ။ ဣတိ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ အင်္ဂါနံ ဝသေန ပဝါရဏာ ဟောတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ –

> “ပဉ္စဟိ, ဥပါလိ, အာကာရေဟိ ပဝါရဏာ ပညာယတိ, အသနံ ပညာယတိ, ဘောဇနံ ပညာယတိ, ဟတ္ထပါသေ ဌိတော, အဘိဟရတိ, ပဋိက္ခေပေါ ပညာယတီ”တိ (ပရိ. ၄၂၈)။

၁၁၇. တတ္ရာယံ ဝိနိစ္ဆယော (ပါစိ. အဋ္ဌ. ၂၃၈-၉) – “အသန”န္တိအာဒီသု တာဝ ယံ အသ္နာတိ, ယဉ္စ ဘောဇနံ ဟတ္ထပါသေ ဌိတေန အဘိဟဋံ ပဋိက္ခိပတိ, တံ ဩဒနော ကုမ္မာသော သတ္တု မစ္ဆော မံသန္တိ ဣမေသံ အညတရမေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ **ဩဒနော** နာမ သာလိ ဝီဟိ ယဝေါ ဂောဓုမော ကင်္ဂု ဝရကော ကုဒြူသကောတိ သတ္တန္နံ ဓညာနံ တဏ္ဍုလေဟိ နိဗ္ဗတ္တော။ တတ္ထ **သာလီ**တိ အန္တမသော နီဝါရံ ဥပါဒါယ သဗ္ဗာပိ သာလိဇာတိ။ **ဝီဟီ**တိ သဗ္ဗာပိ ဝီဟိဇာတိ။ **ယဝဂေါဓုမေသု** ဘေဒော နတ္ထိ။ **ကင်္ဂူ** တိ သေတရတ္တကာဠဘေဒါ သဗ္ဗာပိ ကင်္ဂုဇာတိ။ **ဝရကော**တိ အန္တမသော ဝရကစောရကံ ဥပါဒါယ သဗ္ဗာပိ သေတဝဏ္ဏာ ဝရကဇာတိ။ **ကုဒြူသကော** တိ ကာဠကုဒြူသကော စေဝ သာမာကာဒိဘေဒါ စ သဗ္ဗာပိ တိဏဓညဇာတိ။ နီဝါရဝရကစောရကာ စေတ္ထ ဓညာနုလောမာတိ ဝဒန္တိ, ဓညာနိ ဟောန္တု ဓညာနုလောမာနိ ဝါ, ဧတေသံ ဝုတ္တပ္ပဘေဒါနံ သတ္တန္နံ ဓညာနံ တဏ္ဍုလေ ဂဟေတွာ “ဘတ္တံ ပစိဿာမာ”တိ ဝါ “ယာဂုံ ပစိဿာမာ”တိ ဝါ “အမ္ဗိလပါယာသာဒီသု အညတရံ ပစိဿာမာ”တိ ဝါ ယံ ကိဉ္စိ သန္ဓာယ ပစန္တု, သစေ ဥဏှံ ဝါ သီတလံ ဝါ ဘုဉ္ဇန္တာနံ ဘောဇနကာလေ ဂဟိတဂဟိတဋ္ဌာနေ ဩဓိ ပညာယတိ, ဩဒနသင်္ဂဟမေဝ ဂစ္ဆတိ, ပဝါရဏံ ဇနေတိ။ သစေ ဩဓိ န ပညာယတိ, ယာဂုသင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ, ပဝါရဏံ န ဇနေတိ။

ယောပိ ပါယာသော ဝါ ပဏ္ဏဖလကဠီရမိဿကာ အမ္ဗိလယာဂု ဝါ ဥဒ္ဓနတော ဩတာရိတမတ္တာ အဗ္ဘုဏှာ ဟောတိ အာဝဋ္ဋိတွာ ပိဝိတုံ သက္ကာ, ဟတ္ထေန ဂဟိတောကာသေပိ ဩဓိံ န ဒဿေတိ, ပဝါရဏံ န ဇနေတိ။ သစေ ပန ဥသုမာယ ဝိဂတာယ သီတလဘူတာ ဃနဘာဝံ ဂစ္ဆတိ, ဩဓိံ ဒဿေတိ, ပုန ပဝါရဏံ ဇနေတိ, ပုဗ္ဗေ တနုဘာဝေါ န ရက္ခတိ။ သစေပိ ဒဓိတက္ကာဒီနိ အာရောပေတွာ ဗဟူ ပဏ္ဏဖလကဠီရေ ပက္ခိပိတွာ မုဋ္ဌိမတ္တာပိ တဏ္ဍုလာ ပက္ခိတ္တာ ဟောန္တိ, ဘောဇနကာလေ စေ ဩဓိ ပညာယတိ, ပဝါရဏံ ဇနေတိ။ အယာဂုကေ နိမန္တနေ “ယာဂုံ ဒဿာမာ”တိ ဘတ္တေ ဥဒကကဉ္ဇိကခီရာဒီနိ အာကိရိတွာ “ယာဂုံ ဂဏှထာ”တိ ဒေန္တိ။ ကိဉ္စာပိ တနုကာ ဟောတိ, ပဝါရဏံ ဇနေတိယေဝ။ သစေ ပန ပက္ကုထိတေသု ဥဒကာဒီသု ပက္ခိပိတွာ ပစိတွာ ဒေန္တိ, ယာဂုသင်္ဂဟမေဝ ဂစ္ဆတိ။ ယာဂုသင်္ဂဟံ ဂတေပိ တသ္မိံ ဝါ အညသ္မိံ ဝါ ယတ္ထ မစ္ဆမံသံ ပက္ခိပန္တိ, သစေ သာသပမတ္တမ္ပိ မစ္ဆမံသခဏ္ဍံ ဝါ နှာရု ဝါ ပညာယတိ, ပဝါရဏံ ဇနေတိ, သုဒ္ဓရသကော ပန ရသကယာဂု ဝါ န ဇနေတိ။ ဌပေတွာ ဝုတ္တဓညတဏ္ဍုလေ အညေဟိ ဝေဏုတဏ္ဍုလာဒီဟိ ဝါ ကန္ဒမူလဖလေဟိ ဝါ ယေဟိ ကေဟိစိ ကတံ ဘတ္တမ္ပိ ပဝါရဏံ န ဇနေတိ, ပဂေဝ ဃနယာဂု။ သစေ ပနေတ္ထ မစ္ဆမံသံ ပက္ခိပန္တိ, ဇနေတိ။ **မဟာပစ္စရိယံ** “ပုပ္ဖိအတ္ထာယ ဘတ္တမ္ပိ ပဝါရဏံ ဇနေတီ”တိ ဝုတ္တံ။ ပုပ္ဖိအတ္ထာယ ဘတ္တံ နာမ ပုပ္ဖိခဇ္ဇကတ္ထာယ ကုထိတုဒကေ ပက္ခိပိတွာ သေဒိတတဏ္ဍုလာ ဝုစ္စန္တိ။ သစေ ပန တေ တဏ္ဍုလေ သုက္ခာပေတွာ ခါဒန္တိ, ဝဋ္ဋတိ, နေဝ သတ္တုသင်္ချံ, န ဘတ္တသင်္ချံ ဂစ္ဆန္တိ။ ပုန တေဟိ ကတဘတ္တံ ပဝါရေတိယေဝ။ တေ တဏ္ဍုလေ သပ္ပိတေလာဒီသု ဝါ ပစန္တိ, ပူဝံ ဝါ ကရောန္တိ, န ပဝါရေန္တိ။ ပုထုကာ ဝါ တာဟိ ကတသတ္တုဘတ္တာဒီနိ ဝါ န ပဝါရေန္တိ။

ကုမ္မာသော နာမ ယဝေဟိ ကတကုမ္မာသော။ အညေဟိ ပန မုဂ္ဂါဒီဟိ ကတကုမ္မာသော ပတရဏံ န ဇနေတိ။

သတ္တု နာမ သာလိဝီဟိယဝေဟိ ကတသတ္တု။ ကင်္ဂုဝရကကုဒြူသကသီသာနိပိ ဘဇ္ဇိတွာ ဤသကံ ကောဋ္ဋေတွာ ထုသေ ပလာပေတွာ ပုန ဒဠှံ ကောဋ္ဋေတွာ စုဏ္ဏံ ကရောန္တိ။ သစေပိ တံ အလ္လတ္တာ ဧကဗဒ္ဓံ ဟောတိ, သတ္တုသင်္ဂဟမေဝ ဂစ္ဆတိ။ ခရပါကဘဇ္ဇိတာနံ ဝီဟီနံ တဏ္ဍုလေ ကောဋ္ဋေတွာ ဒေန္တိ, တမ္ပိ စုဏ္ဏံ သတ္တုသင်္ဂဟမေဝ ဂစ္ဆတိ။ သမပါကဘဇ္ဇိတာနံ ပန ဝီဟီနံ တ ဝီဟိပလာသာနံ တ တဏ္ဍုလာ ဘဇ္ဇိတတဏ္ဍုလာ ဧဝ တ န ပတရေန္တိ။ တေသံ ပန တဏ္ဍုလာနံ စုဏ္ဏံ ပတရေတိ, ခရပါကဘဇ္ဇိတာနံ ဝီဟီနံ ကုဏ္ဍကမ္ပိ ပတရေတိ။ သမပါကဘဇ္ဇိတာနံ ပန အာတပသုက္ခာနံ တ ကုဏ္ဍကံ န ပတရေတိ။ လာဇာ တ တေဟိ ကတဘတ္တသတ္တုအာဒီနိ တ န ပတရေန္တိ, ဘဇ္ဇိတပိဋ္ဌံ တ ယံ ကိဉ္စိ သုဒ္ဓခဇ္ဇကံ တ န ပတရေတိ။ မစ္ဆမံသပူရိတခဇ္ဇကံ ပန သတ္တုမောဒကော တ ပတရေတိ။ **မစ္ဆော မံသဉ္စ** ပာကဋမေဝ။

အယံ ပန ဝိသေသော – သစေ ယာဂုံ ပိဝန္တဿ ယာဂုသိတ္ထမတ္တာနေဝ ဒွေ မစ္ဆခဏ္ဍာနိ တ မံသခဏ္ဍာနိ တ ဧကဘာဇနေ တ နာနာဘာဇနေ တ ဒေန္တိ, တာနိ စေ အခါဒန္တော အညံ ယံ ကိဉ္စိ ပတရဏပ္ပဟောနကံ ပဋိက္ခိပတိ, န ပတရေတိ။ တတော ဧကံ ခါဒိတံ, ဧကံ ဟတ္ထေ တ ပတ္တေ တ ဟောတိ, သော စေ အညံ ပဋိက္ခိပတိ, ပတရေတိ။ ဒွေပိ ခါဒိတာနိ ဟောန္တိ, မုခေ သာသပမတ္တမ္ပိ အဝသိဋ္ဌံ နတ္ထိ, သစေပိ အညံ ပဋိက္ခိပတိ, န ပတရေတိ။ ကပ္ပိယမံသံ ခါဒန္တော ကပ္ပိယမံသံ ပဋိက္ခိပတိ, ပတရေတိ။ ကပ္ပိယမံသံ ခါဒန္တော အကပ္ပိယမံသံ ပဋိက္ခိပတိ, န ပတရေတိ။ ကသ္မာ? အဝတ္ထုတာယ။ ယဉှိ ဘိက္ခုနော ခါဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ, တံယေဝ ပဋိက္ခိပတော ပတရဏာ ဟောတိ။ ဣဒံ ပန ဇာနန္တော အကပ္ပိယတ္တာ ပဋိက္ခိပတိ, အဇာနန္တောပိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗဋ္ဌာနေ ဌိတမေဝ ပဋိက္ခိပတိ နာမ, တသ္မာ န ပတရေတိ။ သစေ ပန အကပ္ပိယမံသံ ခါဒန္တော ကပ္ပိယမံသံ ပဋိက္ခိပတိ, ပတရေတိ။ ကသ္မာ? ဝတ္ထုတာယ။ ယဉှိ တေန ပဋိက္ခိတ္တံ, တံ ပတရဏာယ ဝတ္ထု, ယံ ပန ခါဒတိ, တံ ကိဉ္စာပိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗဋ္ဌာနေ ဌိတံ, ခါဒိယမာနံ ပန မံသဘာဝံ န ဇဟာတိ, တသ္မာ ပတရေတိ။ အကပ္ပိယမံသံ တ ခါဒန္တော အကပ္ပိယမံသံ ပဋိက္ခိပတိ, ပုရိမနယေနေဝ န ပတရေတိ။ ကပ္ပိယမံသံ တ အကပ္ပိယမံသံ တ ခါဒန္တော ပဉ္စန္နံ ဘောဇနာနံ ယံ ကိဉ္စိ ကပ္ပိယဘောဇနံ ပဋိက္ခိပတိ, ပတရေတိ။ ကုလဒူသကဝေဇ္ဇကမ္မဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာရောစနသာဒိတရူပိယာဒီဟိ နိဗ္ဗတ္တံ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌံ အနေသနာယ ဥပ္ပန္နံ အကပ္ပိယဘောဇနံ ပဋိက္ခိပတိ, န ပတရေတိ။ ကပ္ပိယဘောဇနံ တ အကပ္ပိယဘောဇနံ ပဋိက္ခိပတိ, န ပတရေတိ။ ကပ္ပိယဘောဇနံ တ အကပ္ပိယဘောဇနံ တ ဘုဉ္ဇန္တောပိ ကပ္ပိယဘောဇနံ ပဋိက္ခိပတိ, ပတရေတိ။ အကပ္ပိယဘောဇနံ ပဋိက္ခိပတိ, န ပတရေတီတိ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ကာရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၁၈. ဧဝံ "အသန"န္တိအာဒီသု ယဉ္စ အသ္နာတိ, ယဉ္စ ဘောဇနံ ဟတ္ထပါသေ ဌိတေန အဘိဟဋံ ပဋိက္ခိပန္တော ပတရဏံ အာပဇ္ဇတိ, တံ ဥတွာ ဣဒါနိ ယထာ အာပဇ္ဇတိ, တဿ ဇာနနတ္ထံ အယံ ဝိနိစ္ဆယော – **အသနံ ဘောဇနန္တိ** ဧတ္ထ တာဝ ယေန ဧကသိတ္ထမ္ပိ အဇ္ဈောဟဋံ ဟောတိ သော သစေ ပတ္တမုခဟတ္ထာနံ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပဉ္စသု ဘောဇနေသု ဧကသ္မိမ္ပိ သတိ အညံ ပဉ္စသု ဘောဇနေသု ဧကမ္ပိ ပဋိက္ခိပတိ, ပတရေတိ။ ကတ္ထစိ ဘောဇနံ နတ္ထိ, အာမိသဂန္ဓမတ္တံ ပညာယတိ, န ပတရေတိ။ မုခေ စ ဟတ္ထေ စ ဘောဇနံ နတ္ထိ, ပတ္တေ အတ္ထိ, တသ္မိံ ပန အာသနေ အဘုဉ္ဇိတုကာမော, ဝိဟာရံ တ ပဝိသိတွာ ဘုဉ္ဇိတုကာမော, အညဿ တ အတုကာမော တသ္မိံ စေ အန္တရေ ဘောဇနံ ပဋိက္ခိပတိ, န ပတရေတိ။ ကသ္မာ? ဝိပ္ပကတဘောဇနဘာဝဿ ဥပစ္ဆိန္နတ္တာ။ "ယောပိ အညတ္ထ ဂန္တွာ ဘုဉ္ဇိတုကာမော မုခေ ဘတ္တံ ဂိလိတွာ သေသံ အာဒာယ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ အညံ ဘောဇနံ ပဋိက္ခိပတိ, တဿပိ ပတရဏာ န ဟောတီ"တိ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။ ယထာ စ ပတ္တေ, ဧဝံ ဟတ္ထေပိ။ မုခေပိ တ ဝိဇ္ဇမာနံ ဘောဇနံ သစေ အနဇ္ဈောဟရိတုကာမော ဟောတိ, တသ္မိဉ္စ ခဏေ အညံ ပဋိက္ခိပတိ, န ပတရေတိ။ ဧကသ္မိဉှိ ပဒေ ဝုတ္တံ လက္ခဏံ သဗ္ဗတ္ထ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ အပိစ **ကုရုန္ဒိယံ** ဧသ နယော ဒဿိတောယေဝ။ ဝုတ္တဉှိ တတ္ထ "မုခေ ဘတ္တံ ဂိလိတံ, ဟတ္ထေ ဘတ္တံ ဝိဃာသာဒဿ အတုကာမော, ပတ္တေ ဘတ္တံ ဘိက္ခုဿ အတုကာမော, သစေ တသ္မိံ ခဏေ ပဋိက္ခိပတိ, န ပတရေတီ"တိ။

ဟတ္ထပါသေ ဌိတော တိ ဧတ္ထ ပန သစေ ဘိက္ခု နိသိန္နော ဟောတိ, အာသနဿ ပစ္ဆိမန္တတော ပဋ္ဌာယ, သစေ ဌိတော, ပဏှိအန္တတော ပဋ္ဌာယ, သစေ နိပန္နော, ယေန ပဿေန နိပန္နော, တဿ ပါရိမန္တတော ပဋ္ဌာယ, အယကဿ နိသိန္နဿ တ ဌိတဿ တ နိပန္နဿ တ ဌပေတွာ ပသာရိတဟတ္ထံ ယံ အာသန္နတရံ အင်္ဂံ, တ

သ္သ ဩရိမန္တေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာတ အမုတေယ္ယဟတ္ထော ''ဟတ္ထပာသော''တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မိံ ဌတ္ဝာတ အဘိဟဋံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တသ္သေဝ ပတရဏာ ဟောတိ, န တတော ပရံ။

အဘိဟရတီတိ ဟတ္ထပာသဗ္ဘန္တရေ ဌိတော ဂဟဏတ္ထံ ဥပနာမေတိ။ သစေ ပန အနန္တရနိသိန္နောပိ ဘိက္ခု ဟတ္ထေ တ ဥိရူသု တ အာဓာရကေ တ ဌိတံ ပတ္တံ အနဘိဟရိတ္ဝာတ ''ဘတ္တံ ဂဏှာဟာဟီ''တိ ဝဒတိ, တံ ပဋိက္ခိပတော ပ တရဏာ နတ္ထိ။ ဘတ္တပစ္ဆိံ အာနေတ္ဝာတ ပုရတော ဘူမိယံ ဌပေတ္ဝာတ ''ဂဏှာဟာဟီ''တိ ဝုတ္တေပိ ဧသေဝ နယော။ ဤသ ကံ ပန ဥဒ္ဓရိတ္ဝာတ တ အပနာမေတ္ဝာတ တ ''ဂဏှာဟထာ''တိ ဝုတ္တေ ပဋိက္ခိပတော ပတရဏာ ဟောတိ။ ထေရာသနေ နိ သိန္နော ထေရော ဒူရေ နိသိန္နသ္သ ဒဟရဘိက္ခုသ္သ ပတ္တံ ပေသေတ္ဝာတ ''က္လတော ဩဒနံ ဂဏှာဟာဟီ''တိ ဝဒတိ, ဂဏှာ ဟိတ္ဝာတ ပန ဂတော တုဏှာဟီ တိဋ္ဌတိ, ဒဟရော ''အလံ မယှဟ''န္တိ ပဋိက္ခိပတိ, န ပတရေတိ။ ကသ္မာ? ထေရသ္သ ဒူရ ဘာဝတော ဒူတသ္သ စ အနဘိဟရဏတော။ သစေ ပန ဂဟေတ္ဝာတ အာဂတော ဘိက္ခု ''က္လဒံ ဘတ္တံ ဂဏှာဟာ''တိ ဝဒတိ, တံ ပဋိက္ခိပတော ပတရဏာ ဟောတိ။ ပရိဝေသနာယဧကော ဧကေန ဟတ္ထေန ဩဒနပစ္ဆိံ, ဧကေန ကဋစ္ဆုံ ဂဟေတ္ဝာ တ ဘိက္ခုံ ပရိဝိသတိ, တတ္ထ စေ အညော အာဂန္တွာ ''အဟံ ပစ္ဆိံ ဓာရေဿာမိ, တ္ဝံ ဩဒနံ ဒေဟီ''တိ ဝတ္ဝာတ ဂဟိ တမတ္တမေဝ ကရောတိ, ပရိဝေသကော ဧဝ ပန တံ ဓာရေတိ, တသ္မာ သာ အဘိဟဋ္ဌာဝ ဟောတိ, တတော အတုကာမတာယ ဂဏှာဟန္တံ ပဋိက္ခိပန္တဿ ပတရဏာ ဟောတိ။ သစေ ပန ပရိဝေသကေန ဖုဋ္ဌမတ္တာဝ ဟောတိ, က္လတရောဝ နံ ဓာရေ တိ, တတော အတုကာမတာယ ဂဏှာဟန္တံ ပဋိက္ခိပန္တဿ ပတရဏာ န ဟောတိ, ကဋစ္ဆုနာ ဥဒ္ဓဋဘတ္တေ ပန ဟော တိ။ ကဋစ္ဆုနာ အဘိဟာရောယေဝ ဟိ တသ္သ အဘိဟာရော။ ''ဒ္ဝိန္နံ သမဘာရေပိ ပဋိက္ခိပန္တော ပတရေတိယေ ဝ''တိ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။ အနန္တရဿ ဘိက္ခုနော ဘတ္တေ ဒီယမာနေ က္လတရော ပတ္တံ ဟတ္ထေန ပိဒဟတိ, ပတ ရဏာ နတ္ထိ။ ကသ္မာ? အညဿ အဘိဟဋ္ဌေ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ။

ပဋိက္ခေပော ပညာယတီ တိ ဧတ္ထ ဝါစာယ အဘိဟဋံ ပဋိက္ခိပတော ပတရဏာ နတ္ထိ, ကာယေန အဘိဟဋံ ပန ယေန ကေနစိ အာကာရေန ကာယေန တ တစာယ တ ပဋိက္ခိပန္တဿ ပတရဏာ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ကာ ယေန ပဋိက္ခေပော နာမ အင်္ဂုလိံ တ ဟတ္ထံ တ မက္ခိကာဗီဇနိံ တ စီဝရကဏ္ဏံ တ စာလေတိ, ဘမုကာယ တ အာကာရံ ကရောတိ, ကုဒ္ဓော တ ဩလောကေတိ။ တစာယ ပဋိက္ခေပော နာမ ''အလ''န္တိ တ ''န ဂဏှာဟာမီ''တိ တ ''မာ အာကိ ရာ''တိ တ ''အပဂစ္ဆာ''တိ တ ဝဒတိ။ ဧဝံ ယေန ကေနစိ အာကာရေန ကာယေန တ တစာယ တ ပဋိက္ခိတ္တေ ပတရဏာ ဟောတိ။

၁၁၉. ဧကော အဘိဟဋ္ဌေ ဘတ္တေ ပတရဏာယ ဘီတော ဟတ္ထေ အပနေတ္ဝာတ ပုနပ္ပုနံ ပတ္တေ ဩဒနံ အာကိရန္တံ ''အာကိရ အာကိရ, ကောဋ္ဋေတ္ဝာတ ကောဋ္ဋေတ္ဝာတ ပူရေဟီ''တိ ဝဒတိ, ဧတ္ထ ကထန္တိ? မဟာသုမတ္ထေရော တာဝ ''အနာကိရဏတ္ထာယ ဝုတ္တတ္တာ ပတရဏာ ဟောတီ''တိ အာဟ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပန ''အာကိရ ပူရေဟီတိ ဝဒန္တော တသ္သ နာမ ကသ္သစိ ပတရဏာ အတ္ထိ''တိ ဝတ္ဝာတ ''န ပတရေတီ''တိ အာဟ။

အပရော ဘတ္တံ အဘိဟရန္တံ ဘိက္ခုံ သလ္လက္ခေတ္ဝာတ ''ကိံ, အာဝုသော, က္လတောပိ ကိဉ္စိ ဂဏှာဟိဿသိ, ဒမ္မိ တေ ကိဉ္စီ''တိ အာဟ, တတ္ရာပိ ''ဧဝံ နာဂမိဿတီတိ ဝုတ္တတ္တာ ပတရဏာ ဟောတီ''တိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပန ''ဂဏှာဟိဿသီတိ ဝဒန္တဿ နာမ ကဿစိ ပတရဏာ အတ္ထိ''တိ ဝတ္ဝာတ ''န ပတ ရေတီ''တိ အာဟ။

ဧကော သမံသကံ ရသံ အဘိဟရိတ္ဝာတ ''ရသံ ဂဏှာဟထာ''တိ ဝဒတိ, တံ သုတ္ဝာတ ပဋိက္ခိပတော ပတရဏာ နတ္ထိ။ ''မ စ္ဆမံသရသ''န္တိ ဝုတ္တေ ပဋိက္ခိပတော ပတရဏာ ဟောတိ, ''က္လဒံ ဂဏှာဟထာ''တိ ဝုတ္တေပိ ဟောတိယေဝ။ မံသံ ဝိသုံ ကတ္ဝာတ ''မံသရသံ ဂဏှာဟထာ''တိ ဝဒတိ, ''တတ္ထ စေ သာသပမတ္တမ္ပိ မံသခဏ္ဍံ အတ္ထိ, တံ ပဋိက္ခိပတော ပတရ ဏာ ဟောတိ။ သစေ ပန ပရိဿာဝိတော ဟောတိ, ဝဋ္ဋတီ''တိ အဘယတ္ထေရော အာဟ။

မံသရသေန အာပုစ္ဆန္တံ မဟာထေရော ''မုဟုတ္တံ အာဂမေဟီ''တိ ဝတ္ဝာတ ''ထာလကံ, အာဝုသော, အာဟရာ''တိ အာဟ, ဧတ္ထ ကထန္တိ? မဟာသုမတ္ထေရော တာဝ ''အဘိဟာရကဿ ဂမနံ ဥပစ္ဆိန္နံ, တသ္မာ ပတရေတီ''တိ

အာဟ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပန ''အယံ ကုဟိံ ဂစ္ဆတိ, ကီဒိသံ ဝေတသ္သ ဂမနံ, ဂဏှာဟန္တသ္သပိ နာမ ကသ္သစိ ပတရ ဏာ အတ္ထိ''တိ ဝတွာ ''န ပတရေတိ''တိ အာဟ။

ကင္ဒီရပနသာဒီဟိ မိသ္သေတွာ မံသံ ပစန္တိ, တံ ဂဟေတွာ ''ကင္ဒီရသူပံ ဂဏှာဟထ, ပနသဗျဉ္ဇနံ ဂဏှာဟထာ''တိ ဝဒန္တိ, ဧဝမ္ပိ န ပတရေတိ။ ကသ္မာ? အပတရဏာရဟသ္သ နာမေန ဝုတ္တတ္တာ။ သစေ ပန ''မစ္ဆသူပံ မံသသူပ''န္တိ တ ''ဣဒံ ဂဏှာဟထာ''တိ တ ဝဒန္တိ, ပတရေတိ, မံသကရမ္ဗကော နာမ ဟောတိ။ တံ အာတုကာမောပိ ''ကရမ္ဗကံ ဂဏှာ ဟထာ''တိ ဝဒတိ, ဝဋ္ဋတိ, န ပတရေတိ, ''မံသကရမ္ဗက''န္တိ တ ''ဣဒ''န္တိ တ ဝုတ္တေ ပန ပတရေတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗေသု မစ္ဆမံသမိသ္သကေသု။

၁၂၀. ''ယော ပန နိမန္တနေ ဘုဥ္စမာနော မံသံ အဘိဟဋ္ဌံ 'ဥဒ္ဒိသ္သကတ'န္တိ မညမာနော ပဋိက္ခိပတိ, ပတရိတော ဝ ဟောတိ''တိ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။ မိသ္သကကထာ ပန **ကုရုန္ဒိယံ** သုဋ္ဌု ဝုတ္တာ။ ဧဝဥ္ဟိ တတ္ထ ဝုတ္တံ – ပိဏ္ဍ စာရိကော ဘိက္ခု ဘတ္တမိသ္သကံ ယာဂုံ အာဟရိတွာ ''ယာဂုံ ဂဏှာဟထာ''တိ ဝဒတိ, န ပတရေတိ, ''ဘတ္တံ ဂဏှာဟ ထာ''တိ ဝုတ္တေ ပတရေတိ။ ကသ္မာ? ယေနာပုစ္ဆိတော, တသ္သ အတ္ထိတာယ။ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပာယော – ''ယာဂုမိသ္သကံ ဂဏှာဟထာ''တိ ဝဒတိ, တတ္ရ စေ ယာဂု ဗဟုတရာ ဟောတိ သမသမာ တ, န ပတရေတိ။ ယာဂု မန္ဒာ, ဘတ္တံ ဗဟုတရံ, ပတရေတိ။ ဣဒဉ္စ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တတ္တာ န သက္ကာ ပဋိက္ခိပိတုံ, ကာရဏံ ပနေတ္ထ ဒုဒ္ဒ သံ။ ''ဘတ္တမိသ္သကံ ဂဏှာဟထာ''တိ ဝဒတိ, ဘတ္တံ ဗဟုတရံ တ သမံ တ အပ္ပတရံ တ ဟောတိ, ပတရေတိယေဝ ။ ဘ တ္တံ တ ယာဂုံ တ အနာမသိတွာ ''မိသ္သကံ ဂဏှာဟထာ''တိ ဝဒတိ, တတ္ရ စေ ဘတ္တံ ဗဟုတရံ တ သမကံ တ ဟော တိ, ပတရေတိ, အပ္ပတရံ န ပတရေတိ, ဣဒဥ္စ ကရမ္ဗကေန န သမာနေတဗ္ဗံ။ ကရမ္ဗကော ဟိ မံသမိသ္သကောပိ ဟော တိ အမံသမိသ္သကောပိ, တသ္မာ ကရမ္ဗကန္တိ ဝုတ္တေ ပတရဏာ နတ္ထိ, ဣဒံ ပန ဘတ္တမိသ္သကမေဝ။ ဧတ္ထ ဝုတ္တ တနယေနေဝ ပတရဏာ ဟောတိ။ ဗဟုရသေ ဘတ္တေ ရသံ, ဗဟုခီရေ ခီရံ, ဗဟုသပ္ပိမှိ စ ပာယာသေ သပ္ပိံ ဂဏှာဟထာ တိ ဝိသုံ ကတွာ ဒေတိ, တံ ပဋိက္ခိပတော ပတရဏာ နတ္ထိ။

ယော ပန ဂစ္ဆန္တော ပတရေတိ, သော ဂစ္ဆန္တောဝ ဘုဥ္ဇိတုံ လဘတိ။ ကဒ္ဒမံ တ ဥဒကံ တ ပတွာ ဌိတေန အတိရိတ္တံ ကာရေတဗ္ဗံ။ သစေ အန္တရာ နဒီ ပူရာ ဟောတိ, နဒီတီရေ ဂုမ္ဗံ အနုပရိယာယန္တေန ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။ အထ နာ တ တ သေတု တ အတ္ထိ, တံ အဘိရုဟိတွာပိ စင်္ကမန္တေနေဝ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ, ဂမနံ န ဥပစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ။ ယာနေ တ ဟတ္ ထိအဿပိဋ္ဌေ တ စန္ဒမဏ္ဍလေ တ သူရိယမဏ္ဍလေ တ နိသီဒိတွာ ပတရိတေန ယာဝ မဇ္ဈန္ဟိကံ, တာဝ တေသု ဂစ္ ဆန္တေသုပိ နိသိန္နေနေဝ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။ ယော ဌိတော ပတရေတိ, ဌိတေနေဝ, ယော နိသိန္နော ပတရေတိ, နိသိန္နေနေဝ ပ ရိဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ, တံ တံ ဣရိယာပထံ ဝိကောပေန္တေန အတိရိတ္တံ ကာရေတဗ္ဗံ။ ယော ဥက္ကုဋိကော နိသီဒိတွာ ပတရေ တိ, တေန ဥက္ကုဋိကေနေဝ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။ တသ္သ ပန ဟေဋ္ဌာ ပလာလပီဌံ တ ကိဉ္စိ တ နိသီဒနကံ အာတဗ္ဗံ။ ပီဌကေ နိသီ ဒိတွာ ပတရိတေန အာသနံ အစာလေတွာဝ စတသ္သော ဒိသာ ပရိဝတ္တန္တေန ဘုဥ္ဇိတုံ လဗ္ဘတိ။ မဉ္စေ နိသီဒိတွာ ပတရိတေန ဣတော တ ဧတ္တော တ သဥ္စရိတုံ န လဗ္ဘတိ။ သစေ ပန နံ သဟ မဉ္စေန ဥက္ခိပိတွာ အညတ္ရ နေန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ နိပဇ္ဇိတွာ ပတရိတေန နိပန္နေနေဝ ပရိဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။ ပရိဝတ္တန္တေန ယေန ပဿေန နိပန္နော, တသ္သ ဌာနံ နာတိက္ကမေတဗ္ဗံ။

၁၂၁. ပတရိတေန ပန ကိံကာတဗ္ဗန္တိ? ယေန ဣရိယာပထေန ပတရိတော ဟောတိ, တံ ဝိကောပေတွာ အညေန ဣ ရိယာပထေန စေ ဘုဥ္ဇတိ, အတိရိတ္တံ ကာရာပေတွာ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။ အနတိရိတ္တံ ပန ယံ ကိဉ္စိ ယာဝကာလိကသင်္ဂဟိ တံ ခါဒနီယံ တ ဘောဇနီယံ တ ခါဒတိ တ ဘုဥ္ဇတိ တ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ပာစိတ္တိယံ။

တတ္ထ **အနတိရိတ္တံ** နာမ နာတိရိတ္တံ, န အဓိကန္တိ အတ္ထော။ တံ ပန ယသ္မာ ကပ္ပိယကတာဒီဟိ သတ္တဟိ ဝိန ယကမ္မာကာရေဟိ အကတံ တ ဂိလာနသ္သ အနဓိကံ တ ဟောတိ, တသ္မာ ပဒဘာဇနေ ဝုတ္တံ –

> ''အနတိရိတ္တံ နာမ အကပ္ပိယကတံ ဟောတိ, အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကတံ ဟောတိ, အနုစ္စာရိတကတံ ဟောတိ, အ ဟတ္ထပာသေ ကတံ ဟောတိ, အဘုတ္တာဝိနာ ကတံ ဟောတိ, ဘုတ္တာဝိနာ စ ပတရိတေန အာသနာ ဝုဋ္ဌိတေန

> ကတံ ဟောတိ, ‘အလမေတံ သဗ္ဗ’န္တိ အဝုတ္တံ ဟောတိ, န ဂိလာနာတိရိတ္တံ ဟောတိ, ဇတံ အနတိရိတ္တံ နာမာ’’တိ (ပာစိ. ၂၃၉)။

တတ္ထ **အကပ္ပိယကတ**န္တိ ယံ တတ္ထ ဖလံ ဝါ ကန္ဒမူလာဒိ ဝါ ပဉ္စဟိ သမဏကပ္ပေဟိ ကပ္ပိယံ အကတံ, ယဉ္စ အကပ္ပိယမံသံ ဝါ အကပ္ပိယဘောဇနံ ဝါ, ဧတံ အကပ္ပိယံ နာမ။ တံ အကပ္ပိယံ ‘‘အလမေတံ သဗ္ဗ’’န္တိ ဧဝံ အတိရိတ္တံ ကတမ္ပိ ‘‘အကပ္ပိယကတ’’န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကတ** န္တိ ဘိက္ခုနာ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံယေဝ ပုရိမနယေန အတိရိတ္တံ ကတံ။ **အနုစ္စာရိတကတ** န္တိ ကပ္ပိယံ ကာရေတုံ အာဂတေန ဘိက္ခုနာ ဤသကမ္ပိ အနုက္ခိတ္တံ ဝါ အနပနာမိတံ ဝါ ကတံ။ **အဟတ္ထပာသေ ကတ** န္တိ ကပ္ပိယံ ကာရေတုံ အာဂတဿ ဟတ္ထပာသတော ဗဟိ ဌိတေန ကတံ။ **အဘုတ္တာဝိနာ ကတ**န္တိ ယော ‘‘အလမေတံ သဗ္ဗ’’န္တိ အတိရိတ္တံ ကရောတိ, တေန ပဝါရဏပ္ပဟောနကဘောဇနံ အဘုတ္တေန ကတံ။ **ဘုတ္တာဝိနာ ပဝါရိတေန အာသနာ ဝုဋ္ဌိတေန ကတ** န္တိ ဣဒံ ဥတ္တာနမေဝ။ **‘‘အလမေတံ သဗ္ဗ’’န္တိ အဝုတ္တ** န္တိ ဝစီဘေဒံ ကတွာ ဧဝံ အဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣတိ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ဝိနယကမ္မာကာရေဟိ ယံ အတိရိတ္တံ ကပ္ပိယံ အကတံ, ယဉ္စ န ဂိလာနာတိရိတ္တံ, တဒုဘယမ္ပိ ‘‘အနတိရိတ္တ’’န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၂၂. အတိရိတ္တံ ပန တဿေဝ ပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနေဝ ဝုတ္တံ ပဒဘာဇနေ –

> ‘‘အတိရိတ္တံ နာမ ကပ္ပိယကတံ ဟောတိ, ပဋိဂ္ဂဟိတကတံ ဟောတိ, ဥစ္စာရိတကတံ ဟောတိ, ဟတ္ထပာသေ ကတံ ဟောတိ, ဘုတ္တာဝိနာ ကတံ ဟောတိ, ဘုတ္တာဝိနာ ပဝါရိတေန အာသနာ အဝုဋ္ဌိတေန ကတံ ဟောတိ, ‘အလမေတံ သဗ္ဗ’န္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ, ဂိလာနာတိရိတ္တံ ဟောတိ, ဧတံ အတိရိတ္တံ နာမာ’’တိ (ပာစိ. ၂၃၉)။

အပိစေတ္ထ **ဘုတ္တာဝိနာ ကတံ ဟောတီ** တိ အနန္တရနိသိန္နဿ သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော ပတ္တတော ဧကမ္ပိ သိတ္ထံ ဝါ မံသဟီရံ ဝါ ခါဒိတွာ ကတမ္ပိ ‘‘ဘုတ္တာဝိနာဝ ကတံ ဟောတီ’’တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အာသနာ အဝုဋ္ဌိတေနာ** တိ ဧတ္ထ ပန အသမ္မောဟတ္ထံ အယံ ဝိနိစ္ဆယော – ဒွေ ဘိက္ခူ ပာတောယေဝ ဘုဉ္ဇမာနာ ပဝါရိတာ ဟောန္တိ, ဧကေန တတ္ထေဝ နိသီဒိတဗ္ဗံ, ဣတရေန နိစ္စဘတ္တံ ဝါ သလာကဘတ္တံ ဝါ အာနေတွာ ဥပဍ္ဎံ တဿ ဘိက္ခုနော ပတ္တေ အာကိရိတွာ ဟတ္ထံ ဓောဝိတွာ သေသံ တေန ဘိက္ခုနာ ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? ယဉ္ဟိ တဿ ဟတ္ထေ လဂ္ဂံ, တံ အကပ္ပိယံ ဟောတိ။ သစေ ပန ပဌမံ နိသိန္နော ဘိက္ခု သယမေဝ တဿ ပတ္တတော ဟတ္ထေန ဂဏှာတိ, ဟတ္ထဓောဝနကိစ္စံ နတ္ထိ။ သစေ ပန ဧဝံ ‘ကပ္ပိယံ ကာရေတွာ ဘုဉ္ဇန္တဿ ပုန ကိဉ္စိ ဗျဉ္ဇနံ ဝါ ခါဒနီယံ ဝါ ပတ္တေ အာကိရ’န္တိ, ယေန ပဌမံ ကပ္ပိယံ ကတံ ဟောတိ, သော ပုန ကာတုံ န လဘတိ။ ယေန အကတံ, တေန ကာတဗ္ဗံ, ယဉ္စ အကတံ, တံ ကာတဗ္ဗံ။ **ယေန အကတ**န္တိ အညေန ဘိက္ခုနာ ယေန ပဌမံ န ကတံ, တေန ကာတဗ္ဗံ။ **ယဉ္စ အကတ**န္တိ ယေန ပဌမံ ကပ္ပိယံ ကတံ, တေနပိ ယံ အကတံ, တံ ကာတဗ္ဗံ။ ပဌမဘာဇနေ ပန ကာတုံ န လဗ္ဘတိ။ တတ္ထ ဟိ ကရိယမာနေ ပဌမံ ကတေန သဒ္ဓိံ ကတံ ဟောတိ, တသ္မာ အညသ္မိံ ဘာဇနေ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီတိ အဓိပ္ပာယော။ ဧဝံ ကတံ ပန တေန ဘိက္ခုနာ ပဌမံ ကတေန သဒ္ဓိံ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ကပ္ပိယံ ကရောန္တေန စ န ကေဝလံ ပတ္တေယေဝ, ကုណ္ဍေပိ ပစ္ဆိယမ္ပိ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပုရတော ဌပေတွာ ဩနာမိတဘာဇနေ ကာတဗ္ဗံ။ တံ သစေ ဘိက္ခုသတံ ပဝါရိတံ ဟောတိ, သဗ္ဗေသံ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ, အပ္ပဝါရိတာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ယေန ပန ကပ္ပိယံ ကတံ, တဿ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ ပဝါရေတွာ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌံ ဘိက္ခုံ ပတ္တံ ဂဟေတွာ အဝဿံ ဘုဉ္ဇနကေ မင်္ဂလနိမန္တနေ နိသီဒာပေန္တိ, အတိရိတ္တံ ကာရာပေတွာဝ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေ တတ္ထ အညော ဘိက္ခု နတ္ထိ, အာသနသာလံ ဝါ ဝိဟာရံ ဝါ ပတ္တံ ပေသေတွာ ကာရေတဗ္ဗံ, ကပ္ပိယံ ကရောန္တေန ပန အနုပသမ္ပန္နဿ ဟတ္ထေ ဌိတံ န ကာတဗ္ဗံ။ သစေ အာသနသာလာယံ အဗ္ဗောကာသော ဘိက္ခု ဟောတိ, သယံ ဂန္တွာ ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာ အာနေတွာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။

ဂိလာနာတိရိတ္တ န္တိ ဧတ္ထ န ကေဝလံ ယံ ဂိလာနဿ ဘုတ္တာဝသေသံ ဟောတိ, တံ ဂိလာနာတိရိတ္တံ, အထ ခေါ ယံ ကိဉ္စိ ဂိလာနံ ဥဒ္ဒိဿ ‘‘အဇ္ဇ ဝါ ယဒါ ဝါ ဣစ္ဆတိ, တဒါ ခါဒိဿတီ’’တိ အာဟဋံ, တံ သဗ္ဗံ ဂိလာနာတိရိတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယာမကာလိကံ ပန သတ္တာဟကာလိကံ ယာဝဇီဝိကံ ဝါ ယံ ကိဉ္စိ အနတိရိတ္တံ အာဟာရတ္ထာယ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ဒုက္ကဋံ။ သစေ ပန ယာမကာလိကာဒီနိ အာမိသသံသဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ

တိ, အာဟာရဋ္ဌာယပိ အနာဟာရဋ္ဌာယပိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အဇ္ဈောဟရန္တဿ ဟစိတ္တိယမေဝ, အသံသဋ္ဌာနိ ပန သတိ ပစ္စယေ ဘုဉ္ဇန္တဿ အနာပတ္တိ။

ဣတိ ဟဋ္ဌမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ပတရဏာဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၂၂. ပဗ္ဗဇ္ဇာဝိနိစ္ဆယကထာ

၁၂၃. **ပဗ္ဗဇ္ဇာ**တိ ဧတ္ထ ပန ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခံ ကုလပုတ္တံ ပဗ္ဗာဇေန္တေန ယေ ဟဋ္ဌိယံ “န ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဟိ အာဗာဓေဟိ ဖုဋ္ဌော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော”တိအာဒိနာ (မဟာဝ. ၈၉) ပဋိက္ခိတ္တာ ပုဂ္ဂလာ, တေ ဝဇ္ဇေတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒောသဝိရဟိတော ပုဂ္ဂလော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၈၈) – ကုဋ္ဌံ ဂဏ္ဍော ကိလာသော သောသော အပမာရောတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ အာဗာဓေဟိ ဖုဋ္ဌော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, ပဗ္ဗာဇေန္တော ပန ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ “ယော ပဗ္ဗာဇေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ တတ္ထ **ကုဋ္ဌ**န္တိ ရတ္တကုဋ္ဌံ ဝါ ဟောတု ကာဠကုဋ္ဌံ ဝါ, ယံ ကိဉ္စိ ကိဋိဘဒဒ္ဒုကစ္ဆုအာဒိပ္ပဘေဒမ္ပိ သဗ္ဗံ ကုဋ္ဌမေဝါတိ ဝုတ္တံ။ တဉ္စေ နခပိဋ္ဌိပ္ပမာဏမ္ပိ ဝဍ္ဎနကပက္ခေ ဌိတံ ဟောတိ, န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေ ပန နိဝါသနပါရုပနေဟိ ပကတိပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနေ နခပိဋ္ဌိပ္ပမာဏံ အဝဍ္ဎနကပက္ခေ ဌိတံ ဟောတိ, ဝဋ္ဋတိ။ “မုခေ ပန ဟတ္ထပါဒပိဋ္ဌီသု ဝါ သစေပိ အဝဍ္ဎနကပက္ခေ ဌိတံ, နခပိဋ္ဌိတော စ ခုဒ္ဒကတရမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိယေဝါ”တိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။ တိကိစ္ဆာပေတွာ ပဗ္ဗာဇေန္တေနာပိ ပကတိဝဏ္ဏေ ဇာတေယေဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, ဂောဓာပိဋ္ဌိသဒိသစုဏ္ဏဩကိရဏသရီရမ္ပိ ပဗ္ဗာဇေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

ဂဏ္ဍောတိ မေဒဂဏ္ဍော ဝါ ဟောတု အညော ဝါ, ယော ကောစိ ကောလဋ္ဌိမတ္တကောပိ စေ ဝဍ္ဎနကပက္ခေ ဌိတော ဂဏ္ဍော ဟောတိ, န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနေ ပန ကောလဋ္ဌိမတ္တေ အဝဍ္ဎနကပက္ခေ ဌိတေ ဝဋ္ဋတိ, မုခါဒိကေ အပ္ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနေ အဝဍ္ဎနကပက္ခေ ဌိတေပိ န ဝဋ္ဋတိ။ တိကိစ္ဆာပေတွာ ပဗ္ဗာဇေန္တေနာပိ သရီရံ သစ္ဆဝိံ ကာရာပေတွာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ဥဏ္ဏိဂဏ္ဍာ နာမ ဟောန္တိ ဂေါထနကာ ဝိယ အင်္ဂုလိကာ ဝိယ စ တတ္ထ တတ္ထ လမ္ဗန္တိ, ဧတေပိ ဂဏ္ဍာယေဝ, ဧတေသု သတိ ပဗ္ဗာဇေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဒဟရကာလေ ခီရပီဠကာ ယောဗ္ဗနကာလေ စ မုခေ ခရပီဠကာ နာမ ဟောန္တိ, မဟလ္လကကာလေ နဿန္တိ, န တာ ဂဏ္ဍသင်္ခံ ဂစ္ဆန္တိ, တာသု သတိ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အညာ ပန သရီရေ ခရပီဠကာ နာမ, အပရာ ပဒုမကဏ္ဏိကာ နာမ ဟောန္တိ, အညာ သာသပဗီဇကာ နာမ သာသပမတ္တာယေဝ သကလသရီရံ ဖရန္တိ, သဗ္ဗာ ကုဋ္ဌဇာတိကာဝ, တာသု သတိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

ကိလာသောတိ န ဘိဇ္ဇနကံ န ပဂ္ဃရဏကံ ပဒုမပုဏ္ဍရီကပတ္တဝဏ္ဏံ ကုဋ္ဌံ။ ယေန ဂုန္နံ ဝိယ သဗလံ သရီရံ ဟောတိ, တသ္မိံ ကုဋ္ဌေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **သောသော**တိ သောသဗျာဓိ။ တသ္မိံ သတိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ **အပမာရော**တိ ပိတ္တုမ္မာရော ဝါ ယက္ခုမ္မာရော ဝါ။ တတ္ထ ပုဗ္ဗဝေရိကေန အမနုဿေန ဂဟိတော ဒုတ္တိကိစ္ဆော ဟောတိ, အပ္ပမတ္တကေပိ ပန အပမာရေ သတိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

၁၂၄. “န, ဘိက္ခဝေ, ရာဇဘဋော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, ယော ပဗ္ဗာဇေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၉၀) ဝစနတော ရာဇဘဋောပိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ စ အမစ္စော ဝါ ဟောတု မဟာမတ္တော ဝါ သေဝကော ဝါ ကိဉ္စိ ဌာနန္တရံ ပတ္တော ဝါ အပ္ပတ္တော ဝါ, ယော ကောစိ ရညော ဘတ္တဝေတနဘဋော, သဗ္ဗော ရာဇဘဋောတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ, သော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ တဿ ပန ပုတ္တနတ္တဘာတုကာ ယေ ရာဇတော ဘတ္တဝေတနံ န ဂဏှန္တိ, တေ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယော ပန ရာဇတော လဒ္ဓံ နိဗဒ္ဓဘောဂံ ဝါ မာသသံဝစ္ဆရပရိဗ္ဗယံ ဝါ ရညောယေဝ နိယျာဒေတိ, ပုတ္တဘာတုကေ ဝါ တံ ဌာနံ သမ္ပဋိစ္ဆာပေတွာ ရာဇာနံ “န အနာဟံ ဒေဝဿ ဘဋော”တိ အာပုစ္ဆတိ, ယေန ဝါ ယံကာရဏာ ဝေတနံ ဂဟိတံ, တံ ကမ္မံ ကတံ ဟောတိ, ယော ဝါ “ပဗ္ဗဇဿု”တိ ရညာ အနုညာတော ဟောတိ, တမ္ပိ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၁၂၅. စောရောပိ ဓဇဗန္ဓော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော “န, ဘိက္ခဝေ, ဓဇဗန္ဓော စောရော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, ယော ပဗ္ဗာဇေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၉၁) ဝုတ္တတ္တာ။ တတ္ထ ဓဇံ ဗန္ဓိတွာ ဝိယ ဝိစရတီတိ **ဓဇဗန္ဓော,** မူလဒေဝါဒယော ဝိယ လောကေ ပါကဋောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တသ္မာ ယော ဂါမဃာတံ ဝါ ပန္ထဒုဟနံ ဝါ နဂရေ သန္ဓိစ္ဆေဒါဒိကမ္မံ ဝါ ကရောန္တော ဝိစရတိ, ပညာယတိ စ “အသုကော နာမ ဣဒံ ဣဒံ ကရောတီ”တိ, သော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယော ပန ရာဇပုတ္တော ရဇ္ဇံ ပတ္ထေန္တော ဂါမဃာတာဒီနိ ကရောတိ, သော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ရာဇာနော ဟိ တသ္မိံ ပဗ္ဗဇိတေ တုဿန္တိ, သစေ ပန န တုဿန္တိ, န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ပုဗ္ဗေ မဟာဇနေ ပါကဋော စောရော ပစ္ဆာ စောရကမ္မံ ပဟာယ ပဉ္စ သီလာနိ သမာဒိယတိ, တဉ္စေ မနုဿာ ဧဝံ ဇာနန္တိ, ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယေ ပန အမ္ဗလဗုဇာဒိ

စောရကာ သန္ဓိစ္ဆေဒာဒိစောရာ ဝေ တ အဒိသ္သမာနာ ထေယျံ ကရောန္တိ, ပဏ္ဍာပိ "ဣမိနာ နာမ ဣဒံ ကတ"န္တိ န ပညာယန္တိ, တေပိ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၁၂၆. ကာရဘေဒကော ပန စောရော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော "န, ဘိက္ခဝေ, ကာရဘေဒကော စောရော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, ယော ပဗ္ဗာဇေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (မဟာဝ. ၉၂) ဝုတ္တတ္တာ။ တတ္ထ ကာရော ဝုစ္စတိ ဗန္ဓနာကာရံ၊ ဣဓ ပန အန္ဒုဗန္ဓနံ ဝါ သင်္ခလိကဗန္ဓနံ ဝါ ရဇ္ဇုဗန္ဓနံ ဝါ ကမဗန္ဓနံ ဝါ နိဂမဗန္ဓနံ ဝါ နဂရဗန္ဓနံ ဝါ ပုရိသဂုတ္တိ ဝါ ဇနပဒဗန္ဓနံ ဝါ ဒီပဗန္ဓနံ ဝါ, ယော ဧတေသု ယံ ကိဉ္စိ ဗန္ဓနံ ဘိန္ဒိတွာ ဆိန္ဒိတွာ မုဉ္စိတွာ ဝိဝရိတွာ ဝါ အပဿမာနာနံ ဝါ ပလာယတိ, သော **ကာရဘေဒကော**တိ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ တသ္မာ ဤဒိသော ကာရဘေဒကော စောရော ဒီပဗန္ဓနံ ဘိန္ဒိတွာ ဒီပန္တရံ ဂတောပိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယော ပန န စောရော, ကေဝလံ ဟတ္ထကမ္မံ အကရောန္တော "ဧဝံ နော အပလာယန္တော ကရိဿတီ"တိ ရာဇယုတ္တာဒီဟိ ဗဒ္ဓော, သော ကာရံ ဘိန္ဒိတွာ ပလာတောပိ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယော ပန ကမနိဂမပဋ္ဋနာဒီနိ ကေဏိယာ ဂဟေတွာ တံ အသမ္ပာဒေန္တော ဗန္ဓနာကာရံ ပဝေသိတော ဟောတိ, သောပိ ပလာယိတွာ အာဂတော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယောပိ ကသိကမ္မာဒီဟိ ဓနံ သမ္ပာဒေတွာ ဇီဝန္တော "နိဓာနံ ဣမိနာ လဒ္ဓ"န္တိ ပေသုညံ ဥပသံဟရိတွာ ကေနစိ ဗန္ဓာပိတော ဟောတိ, တံ တတ္ထေဝ ပဗ္ဗာဇေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ပလာယိတွာ ဂတံ ပန ဂတဋ္ဌာနေ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၁၂၇. "န, ဘိက္ခဝေ, လိခိတကော စောရော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, ယော ပဗ္ဗာဇေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (မဟာဝ. ၉၃) ဝစနတော ပန လိခိတကော စောရော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ တတ္ထ **လိခိတကော** နာမ ယော ကောစိ စောရိကံ ဝါ အညံ ဝါ ဂရုံ ရာဇာပရာဓံ ကတွာ ပလာတော, ရာဇာ စ နံ ပဏ္ဏေ ဝါ ပောတ္ထကေ ဝါ "ဣတ္ထန္နာမော ယတ္ထ ဒိဿတိ, တတ္ထ ဂဟေတွာ မာရေတဗ္ဗော"တိ ဝါ "ဟတ္ထပါဒါဒီနိ အဿ ဆိန္ဒိတဗ္ဗာနီ"တိ ဝါ "ဧတ္တကံ နာမ ဒဏ္ဍံ အာဟရာပေတဗ္ဗော"တိ ဝါ လိခါပေတိ, အယံ လိခိတကော နာမ, သော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

၁၂၈. ကသာဟတော ကတဒဏ္ဍကမ္မောပိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော "န, ဘိက္ခဝေ, ကသာဟတော ကတဒဏ္ဍကမ္မော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, ယော ပဗ္ဗာဇေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (မဟာဝ. ၉၄) ဝစနတော။ ဧတ္ထ ပန ယော ဝစနပေသနာဒီနိ အကရောန္တော ဟညတိ, န သော ကတဒဏ္ဍကမ္မော။ ယော ပန ကေဏိယာ ဝါ အညထာ ဝါ ကိဉ္စိ ဂဟေတွာ ခါဒိတွာ ပုန ဒာတုံ အသက္ကောန္တော "အယမေဝ တေ ဒဏ္ဍော ဟောတူ"တိ ကသာဟိ ဟညတိ, အယမေဝ **ကသာဟတော ကတဒဏ္ဍကမ္မော**။ သော စ ကသာဟိ ဝါ ဟတော ဟောတု အဍ္ဎဒဏ္ဍကာဒီနံ ဝါ အညတရေန, ယာဝ အလ္လဝဏော ဟောတိ, န တာဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, ဝဏေ ပန ပါကတိကေ ကတွာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေ ပန ဇာဏူဟိ ဝါ ကပ္ပရေဟိ ဝါ နာဠိကေရပါသာဏာဒီဟိ ဝါ ဃာတေတွာ မုတ္တော ဟောတိ, သရီရေ စဿ ဂဏ္ဌိယော ပညာယန္တိ, န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, ဖာသုကံ ကတွာ ဧဝ ဂဏ္ဌီသု သန္နိသိန္နာသု ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

၁၂၉. လက္ခဏာဟတော ပန ကတဒဏ္ဍကမ္မော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော "န, ဘိက္ခဝေ, လက္ခဏာဟတော ကတဒဏ္ဍကမ္မော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, ယော ပဗ္ဗာဇေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (မဟာဝ. ၉၅) ဝစနတော။ ဧတ္ထပိ ကတဒဏ္ဍကမ္မဘာဝေ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယဿ ပန နလာဋေ ဝါ ဦရုအာဒီသု ဝါ တတ္တေန လောဟေန လက္ခဏံ အာဟတံ ဟောတိ, သော သစေ ဘုဇိဿော, ယာဝ အလ္လဝဏော ဟောတိ , တာဝ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေပိဿ ဝဏာ ရုဠှာ ဟောန္တိ ဆဝိယာ သမပရိစ္ဆေဒာ, လက္ခဏံ န ပညာယတိ, တိမဏ္ဍလံ နိဝတ္ထဿ ဥတ္တရာသင်္ဂေ ကတေ ပဋိစ္ဆန္နောကာသေ စေ ဟောတိ, ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ, အပ္ပဋိစ္ဆန္နောကာသေ စေ, န ဝဋ္ဋတိ။

၁၃၀. "န, ဘိက္ခဝေ, ဣဏာယိကော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, ယော ပဗ္ဗာဇေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (မဟာဝ. ၉၆) ဝစနတော ဣဏာယိကောပိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ တတ္ထ **ဣဏာယိကော** နာမ ယဿ ပိတိပိတာမဟေဟိ ဝါ ဣဏံ ဂဟိတံ ဟောတိ , သယံ ဝါ ဣဏံ ဂဟိတံ ဟောတိ, ယံ ဝါ အာဌပေတွာ မာတာပိတူဟိ ကိဉ္စိ ဂဟိတံ ဟောတိ, သော တံ ဣဏံ ပရေသံ ဓာရေတီတိ ဣဏာယိကော။ ယံ ပန အညေ ဉာတကာ အာဌပေတွာ ကိဉ္စိ ဂဏှန္တိ, သော န ဣဏာယိကော။ န ဟိ တေ တံ အာဌပေတုံ ဣဿရာ, တသ္မာ တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဣတရံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပနဿ ဉာတိသာလောဟိတာ "မယံ ဒဿာမ, ပဗ္ဗာဇေထ န"န္တိ ဣဏံ အတ္တနော ဘာရံ ကရောန္တိ, အညော ဝါ ကောစိ တဿ အာစာရသမ္ပတ္တိံ ဒိသွာ "ပဗ္ဗာဇေထ နံ, အဟံ ဣဏံ ဒဿာမီ"တိ ဝဒတိ, ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တေသု အသတိ

ဘိက္ခုနာ တထာရူပဿ ဥပဇ္ဈာကဿပိ အာရောစေတဗ္ဗံ “သဟေတုကော သတ္တော ဣဏာပလိဗောဓေန န ပဗ္ဗဇတီ”တိ။ သစေ သော ပဋိပဇ္ဇတိ, ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေပိ အတ္တနော ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ အတ္ထိ, “ဇာတံ ဒဿာမီ”တိ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေ ပန နေဝ ဉာတကာဒယော ပဋိပဇ္ဇန္တိ, န အတ္တနော ဓနံ အတ္ထိ, “ပဗ္ဗာဇေတွာ ဘိက္ခာယ စရိတွာ မောစေဿာမီ”တိ ပဗ္ဗာဇေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပဗ္ဗာဇေတိ, ဒုက္ကဋံ။ ပလာတောပိ အာနေတွာ အာတဗ္ဗော။ နော စေ ဒေတိ, သဗ္ဗံ ဣဏံ ဂီဝါ ဟောတိ။ အဇာနိတွာ ပဗ္ဗာဇယတော အနာပတ္တိ, ပဿန္တေန ပန အာနေတွာ ဣဏသာမိကာနံ ဒဿေတဗ္ဗော, အပဿန္တဿ ဂီဝါ န ဟောတိ။

သစေ ဣဏာယိကော အညံ ဒေသံ ဂန္တွာ ပုစ္ဆိယမာနောပိ “နာဟံ ကဿစိ ကိဉ္စိ ဓာရေမီ”တိ ဝတွာ ပဗ္ဗဇတိ, ဣဏသာမိကော စ တံ ပရိယေသန္တော တတ္ထ ဂစ္ဆတိ, ဒဟရော တံ ဒိသွာ ပလာယတိ, သော ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ “အယံ, ဘန္တေ, ကေန ပဗ္ဗာဇိတော, မမ ဧတ္တကံ နာမ ဓနံ ဂဟေတွာ ပလာတော”တိ ဝဒတိ, ထေရေန ဝတ္တဗ္ဗံ “မယာ, ဥပါသက, ‘အဏဏော အဟ’န္တိ ဝဒန္တော ပဗ္ဗာဇိတော, ကိံ အဒါနိ ကရောမိ, ပဿ မေ ပတ္တစီဝရ”န္တိ။ အယံ တတ္ထ သာမီစိ။ ပလာတေ ပန ဂီဝါ န ဟောတိ။ သစေ ပန နံ ထေရဿ သမ္မုခါဝ ဒိသွာ “အယံ မမ ဣဏာယိကော”တိ ဝဒတိ, “တဝ ဣဏာယိကံ တွံဝမေဝ ဇာနာဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော, ဧဝမ္ပိ ဂီဝါ န ဟောတိ။ သစေပိ သော “ပဗ္ဗဇိတော အယံ အဒါနိ ကုဟိံ ဂမိဿတီ”တိ ဝဒတိ, ထေရေန “တွံယေဝ ဇာနာဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဧဝမ္ပိဿ ပလာတေ ဂီဝါ န ဟောတိ။ သစေ ပန ထေရော “ကုဟိံ အဒါနိ အယံ ဂမိဿတိ, ဣဓေဝ အစ္ဆတူ”တိ ဝဒတိ, သော စေ ပလာယတိ, ဂီဝါ ဟောတိ။ သစေ သော သဟေတုကော သတ္တော ဟောတိ ဝတ္တသမ္ပန္နော, ထေရေန “ဤဒိသော အယ”န္တိ ဝတွာ တဗ္ဗံ။ ဣဏသာမိကော စေ “သာဓူ”တိ ဝိဿဇ္ဇေတိ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ, “ဥပဍ္ဎုပဍ္ဎံ ဒေထာ”တိ ဝဒတိ, အာတဗ္ဗံ။ အပရေန သမယေန အတိအာရာဓကော ဟောတိ, “သဗ္ဗံ ဒေထာ”တိ ဝုတ္တေပိ အာတဗ္ဗမေဝ။ သစေ ပန ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒီသု ကုသလော ဟောတိ ဗဟူပကာရော ဘိက္ခုနံ, ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန ပရိယေသိတွာပိ ဣဏံ အာတဗ္ဗမေဝ။

၁၃၁. အသောပိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော “န, ဘိက္ခဝေ, အသော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, ယော ပဗ္ဗာဇေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၉၇) ဝစနတော။ တတ္ထ စတ္တာရော **အသာ** အန္တောဇာတော ဓနက္ကီတော ကရမရာနီတော သာမံ အသဗ္ဗုံ ဥပဂတောတိ။ တတ္ထ **အန္တောဇာတော** နာမ ဇာတိယာ အသော ဃရအသိယာ ပုတ္တော။ **ဓနက္ကီတော** နာမ မာတာပိတူနံ သန္တိကာ ပုတ္တော တ သာမိကာနံ သန္တိကာ အသော တ ဓနံ ဒတွာ အသစာရိတ္တံ အာရောပေတွာ ကီတော။ ဧတေ ဒွေပိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗာ။ ပဗ္ဗာဇေန္တေန တတ္ထ တတ္ထ စာရိတ္တဝသေန အအာသေ ကတွာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗာ။ **ကရမရာနီတော** နာမ တိရောရဋ္ဌံ ဝိလောပံ တ ကတွာ ဥပလာပေတွာ တ တိရောရဋ္ဌတော ဘုဇိဿမာနုသကာနိ အာဟရန္တိ, အန္တောရဋ္ဌေယေဝ တ ကတာပရာဓံ ကိဉ္စိ ကမံ ရာဇာ “ဝိလုမ္ပထာ”တိ စ အာဏာပေတိ, တတော မာနုသကာနိပိ အာဟရန္တိ, တတ္ထ သဗ္ဗေ ပုရိသာ အသာ, ဣတ္ထိယော အသိယော။ ဧဝရူပေ ကရမရာနီတော အသော ယေဟိ အာနီတော, တေသံ သန္တိကေ ဝသန္တော တ ဗန္ဓနာကရေ ဗဒ္ဓော တ ပုရိသေဟိ ရက္ခိယမာနော တ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, ပလာယိတွာ ပန ဂတော ဂတဋ္ဌာနေ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ရညာ တုဋ္ဌေန “ကရမရာနီတကေ မုဉ္စထာ”တိ ဝတွာ တ သဗ္ဗသာဓာရဏေန တ နယေန ဗန္ဓနမောက္ခေ ကတေ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗောဝ။

သာမံ အသဗ္ဗုံ ဥပဂတော နာမ ဇီဝိတဟေတု တ အာရက္ခဟေတု တ “အဟံ တေ အသော”တိ သယမေဝ အသဘာဝံ ဥပဂတော ရာဇူနံ ဟတ္ထိအဿဂေါမဟိံသဂေါပကာဒယော ဝိယ။ တာဒိသော အသော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ရညော ဝဏ္ဏအသီနံ ပုတ္တာ ဟောန္တိ အမစ္စပုတ္တသဒိသာ, တေပိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗာ။ ဘုဇိဿိတ္ထိယော အသညတာ ဝဏ္ဏအသီဟိ သဒ္ဓိံ ဝိစရန္တိ, တာသံ ပုတ္တေ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ သယမေဝ ပဏ္ဏံ အာရောပေန္တိ, န ဝဋ္ဋတိ။ ဘဋိပုတ္တဂဏာဒီနံ အသာပိ တေဟိ အဒိန္နာ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗာ။ ဝိဟာရေသု ရာဇူဟိ အာရာမိကအသာ နာမ ဒိန္နာ ဟောန္တိ, တေပိ ပဗ္ဗာဇေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဘုဇိဿေ ကတွာ ပန ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **မဟာပစ္စရိယံ** “အန္တောဇာတဓနက္ကီတကေ အာနေတွာ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ‘အာရာမိကေ ဒေမာ’တိ ဒေန္တိ, တက္ခံ သီသေ အာသိတ္တကသဒိသာဝ ဟောန္တိ, တေ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ ဝုတ္တံ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန “အာရာမိကံ ဒေမာတိ ကပ္ပိယတေဟာရေန ဒေန္တိ, ယေန ကေနစိ တေဟာရေန ဒိန္နော ဟောတု, နေဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တံ။ ဒုဂ္ဂတမနုဿာ “သင်္ဃံ နိဿာယ ဇီဝိဿာမာ”တိ ဝိဟာရေ ကပ္ပိယကာရကာ ဟောန္တိ, ဧတေ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယဿ မာတာပိတရော အသာ , မာတာ ဧဝ တ အသီ, ပိတာ အအာသော, တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယဿ ပန မာတာ အအာသီ, ပိတာ အသော, တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ဉာတကာ တ ဥပဋ္ဌာကာ တ အသံ ဒေန္တိ “ဣမံ ပဗ္ဗာဇေထ, တုမှာကံ ဝေယျာဝစ္စံ ကရိဿတီ”တိ,

အတ္တနော ဒါသော အသော အတ္ထိ, ဘုဇိဿော ကတောဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သာမိကာ ဒါသံ ဒေန္တိ “ဣမံ ပဗ္ဗာဇေထ, သစေ အဘိရမိဿတိ, အဒါသော။ ဝိဗ္ဘမိဿတိ စေ, အမှာကံ ဒါသောဝ ဘဝိဿတီ”တိ, အယံ တာဝကာလိကော နာမ, တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ န ဝဋ္ဋတီတိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။ နိဿာမိကဒါသော ဟောတိ, သောပိ ဘုဇိဿော ကတောဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ အဇာနန္တော ပဗ္ဗာဇေတွာ ဥပသမ္ပာဒေတွာ ဝါ ပစ္ဆာ ဇာနန္တိ, ဘုဇိဿံ ကာတုမေဝ ဝဋ္ဋတိ။

ဣမဿ စ အတ္ထဿ ပကာသနတ္ထံ ဣဒံ ဝတ္ထုံ ဝဒန္တိ – ဧကော ကိရ ကုလဒါသီ ဧကေန သဒ္ဓိံ အနုရာဓပုရာ ပလာယိတွာ ရောဟဏေ ဝသမာနာ ပုတ္တံ ပဋိလဘိ, သော ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပန္နကာလေ လဇ္ဇီ ကုက္ကုစ္စကော အဟောသိ။ အထေကဒိဝသံ မာတရံ ပုစ္ဆိ “ကိံ ဥပာသိကေ တုမှာကံ ဘာတာ ဝါ ဘဂိနီ ဝါ နတ္ထိ, န ကိဉ္စိ ဉာတကံ ပဿာမီ”တိ။ တာတ, အဟံ အနုရာဓပုရေ ကုလဒါသီ, တဝ ပိတရာ သဒ္ဓိံ ပလာယိတွာ ဣဓ ဝသာမီတိ။ သီလဝါ ဘိက္ခု “အသုဒ္ဓါ ကိရ မေ ပဗ္ဗဇ္ဇာ”တိ သံဝေဂံ လဘိတွာ မာတရံ တဿ ကုလဿ နာမဂေါတ္တံ ပုစ္ဆိတွာ အနုရာဓပုရံ အာဂမ္မ တဿ ကုလဿ ဃရဒွါရေ အဋ္ဌာသိ, “အတိစ္ဆထ, ဘန္တေ”တိ ဝုတ္တေပိ နာတိက္ကမိ။ တေ အာဂန္တွာ “ကိံ, ဘန္တေ”တိ ပုစ္ဆိံသု။ “တုမှာကံ ဣတ္ထန္နာမာ ဒါသီ ပလာတာ အတ္ထီ”တိ? “အတ္ထိ, ဘန္တေ”။ အဟံ တဿာ ပုတ္တော, သစေ မံ တုမှေ အနုဇာနာထ, ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဘာမိ, တုမှေ မယှံ သာမိကာတိ။ တေ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ဟုတွာ “သုဒ္ဓါ, ဘန္တေ, တုမှာကံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ”တိ တံ ဘုဇိဿံ ကတွာ မဟာဝိဟာရေ ဝသာပေသုံ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ပဋိဇဂ္ဂန္တာ။ ထေရော တံ ကုလံ နိဿာယ ဝသမာနောယေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏီတိ။

၁၃၂. “န, ဘိက္ခဝေ, ဟတ္ထစ္ဆိန္နော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ န ပါဒစ္ဆိန္နော, န ဟတ္ထပါဒစ္ဆိန္နော, န ကဏ္ဏစ္ဆိန္နော, န နာသစ္ဆိန္နော, န ကဏ္ဏနာသစ္ဆိန္နော, န အင်္ဂုလိစ္ဆိန္နော, န အဠစ္ဆိန္နော, န ကဏ္ဍရစ္ဆိန္နော, န ဖဏဟတ္ထကော, န ခုဇ္ဇော, န ဝါမနော န ဂလဂဏ္ဍီ, န လက္ခဏာဟတော, န ကသာဟတော, န လိခိတကော, န သီပဒီ, န ပါပရောဂီ, န ပရိသဒူသကော, န ကာဏော, န ကုဏီ, န ခဉ္ဇော, န ပက္ခဟတော, န ဆိန္နိရိယာပထော, န ဇရာဒုဗ္ဗလော, န အန္ဓော, န မူဂေါ, န ဗဓိရော, န အန္ဓမူဂေါ, န အန္ဓဗဓိရော, န မူဂဗဓိရော, န အန္ဓမူဂဗဓိရော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, ယော ပဗ္ဗာဇေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၁၁၉) ဝစနတော ပန ဟတ္ထစ္ဆိန္နာဒယောပိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗာ။

တတ္ထ **ဟတ္ထစ္ဆိန္နော**တိ ယဿ ဟတ္ထတလေ ဝါ မဏိဗန္ဓေ ဝါ ကပ္ပရေ ဝါ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ ဟတ္ထာ ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ **ပါဒစ္ဆိန္နော**တိ ယဿ အဂ္ဂပါဒေ ဝါ ဂေါပ္ဖကေသု ဝါ ဇင်္ဃာယ ဝါ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ ပါဒါ ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ **ဟတ္ထပါဒစ္ဆိန္နော**တိ ယဿ ဝုတ္တပ္ပကာရေနေဝ စတူသု ဟတ္ထပါဒေသု ဒွေ ဝါ တယော ဝါ သဗ္ဗေ ဝါ ဟတ္ထပါဒါ ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ **ကဏ္ဏစ္ဆိန္နော**တိ ယဿ ကဏ္ဏမူလေ ဝါ ကဏ္ဏသက္ခလိကာယ ဝါ ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ ကဏ္ဏာ ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ ယဿ ပန ကဏ္ဏာဝဋ္ဋေ ဆိဇ္ဇန္တိ, သက္ကာ စ ဟောတိ သင်္ဃာဋေတုံ, သော ကဏ္ဏံ သင်္ဃာဋေတွာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ **နာသစ္ဆိန္နော**တိ ယဿ အဇပဒကေ ဝါ အဂ္ဂေ ဝါ ဧကပုဋေ ဝါ ယတ္ထ ကတ္ထစိ နာသာ ဆိန္နာ ဟောတိ။ ယဿ ပန နာသိကာ သက္ကာ ဟောတိ သန္ဓေတုံ, သော တံ ဖာသုကံ ကတွာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ **ကဏ္ဏနာသစ္ဆိန္နော** ဥဘယဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အင်္ဂုလိစ္ဆိန္နော**တိ ယဿ နခသေသံ အဒဿေတွာ ဧကာ ဝါ ဗဟူ ဝါ အင်္ဂုလိယော ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ ယဿ ပန သုတ္တတန္တုမတ္တမ္ပိ နခသေသံ ပညာယတိ, တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **အဠစ္ဆိန္နော**တိ ယဿ စတူသု အင်္ဂုဋ္ဌကေသု အင်္ဂုလိယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဧကော ဝါ ဗဟူ ဝါ အင်္ဂုဋ္ဌကာ ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ **ကဏ္ဍရစ္ဆိန္နော**တိ ယဿ ကဏ္ဍရနာမကာ မဟာနှာရူ ပုရတော ဝါ ပစ္ဆတော ဝါ ဆိန္နာ ဟောန္တိ, ယေသု ဧကဿာပိ ဆိန္နတ္တာ အဂ္ဂပါဒေန ဝါ စင်္ကမတိ, မူလေန ဝါ စင်္ကမတိ, န ပါဒံ ပတိဋ္ဌာပေတုံ သက္ကောတိ။

ဖဏဟတ္ထကောတိ ယဿ ဝဂ္ဂုလိပက္ခကာ ဝိယ အင်္ဂုလိယော သမ္ဗဒ္ဓါ ဟောန္တိ, တံ ပဗ္ဗာဇေတုကာမေန အင်္ဂုလန္တရိကာယော ဖာလေတွာ သဗ္ဗံ အန္တရစမ္မံ အပနေတွာ ဖာသုကံ ကတွာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယဿပိ ဆ အင်္ဂုလိယော ဟောန္တိ, တံ ပဗ္ဗာဇေတုကာမေန အဓိကံ အင်္ဂုလိံ ဆိန္ဒိတွာ ဖာသုကံ ကတွာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ **ခုဇ္ဇော**တိ ယော ဥရဿ ဝါ ပိဋ္ဌိယာ ဝါ ပဿဿ ဝါ နိက္ခန္တတ္တာ ခုဇ္ဇသရီရော။ ယဿ ပန ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂံ ဤသကံ ဝင်္ကံ, တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မဟာပုရိသော ဧဝ ဟိ ဗြဟ္မုဇုဂတ္တော, အဝသေသော သတ္တော အခုဇ္ဇော နာမ နတ္ထိ။ **ဝါမနော**တိ ဇင်္ဃဝါမနော ဝါ ကဋိဝါမနော ဝါ ဥဘယဝါမနော ဝါ။ ဇင်္ဃဝါမနဿ ကဋိတော ပဋ္ဌာယ ဟေဋ္ဌိမကာယော ရဿော ဟောတိ, ဥပရိမကာယော ပရိပုဏ္ဏော။ ကဋိဝါမနဿ ကဋိတော ပဋ္ဌာယ ဥပရိမကာယော

ရဿော ဟောတိ, ဟေဋ္ဌိမကာယော ပရိပုဏ္ဏော။ ဥဘယတမနုဿ ဥဘောပိ ကာယာ ရဿာ ဟောန္တိ, ယေသံ ရဿတ္တာ ဘူတာနံ ဝိယ ပရိဝဋုမော မဟာကုစ္ဆိဃဋသဒိသော အတ္တဘာဝေါ ဟောတိ, တံ တိဝိဓမ္ပိ ပဗ္ဗာဇေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

ဂလဂဏ္ဍီတိ ယဿ ကုမ္ဘဏ္ဍံ ဝိယ ဂလေ ဂဏ္ဍော ဟောတိ။ ဒေသနာမတ္တမေဝ စေတံ, ယသ္မိံ ကိသ္မိဉ္စိ ပန ပဒေသေ ဂဏ္ဍေ သတိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ တတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော "န, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟိ အာဗာဓေဟိ ဖုဋ္ဌော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော"တိ (မဟာဝ. ၈၉) ဧတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **လက္ခဏာဟတကသာဟတလိခိတကေသု** ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ **သီပဒီ**တိ ဘာရပါဒော ဝုစ္စတိ။ ယဿ ပါဒေါ ထူလော ဟောတိ သဉ္ဇာတပီဠကော ခရော, သော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယဿ ပန န တာဝ ခရဘာဝံ ဂဏှာတိ, သက္ကာ ဟောတိ ဥပနာဟံ ဗန္ဓိတွာ ဥဒကအာတဋ္ဋေ ပဝေသေတွာ ဥဒကတလိကာယ ပူရေတွာ ယထာ သိရာ ပညာယန္တိ, ဇင်္ဃာ စ တေလနာဠိကာ ဝိယ ဟောတိ, ဧဝံ မိလာပေတုံ, တဿ ဟဒံ ဤဒိသံ ကတွာ တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပုန ဝဍ္ဎတိ, ဥပသမ္ပာဒေန္တေနပိ တထာ ကတွာဝ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော။ **ပါပရောဂီ**တိ အရိသဘဂန္ဒရပိတ္တသေမှကာသသောသာဒိသု ယေန ကေနစိ ရောဂေန နိစ္စာတုရော အတေကိစ္ဆရောဂေ ဇေဂုစ္ဆော အမနာပေါ, အယံ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

၁၃၃. ပရိသဒူသကောတိ ယော အတ္တနော ဝိရူပတာယ ပရိသံ ဒူသေတိ, အတိဒီဃော ဝါ ဟောတိ အညေသံ သီသပ္ပမာဏနာဘိပ္ပဒေသော, အတိရဿော ဝါ ဥဘယတမနုဿဘူတရူပံ ဝိယ, အတိကာဠော ဝါ ဈာပိတက္ခေတ္တေ ခါဏုကော ဝိယ, အစ္စောဒာတော ဝါ ဒဓိတက္ကာဒီဟိ ပမဇ္ဇိတတမ္ဗလောဟဝဏ္ဏော, အတိကိသော ဝါ မန္ဒမံသလောဟိတော အဋ္ဌိသိရာစမ္မသရီရော ဝိယ, အတိထူလော ဝါ ဘာရိယမံသော မဟောဒရော မဟာဘူတသဒိသော, အတိမဟန္တသီသော ဝါ ပစ္ဆိံ သီသေ ကတွာ ဌိတော ဝိယ, အတိခုဒ္ဒကသီသော ဝါ သရီရဿ အနနုရူပေန အတိခုဒ္ဒကေန သီသေန သမန္နာဂတော, ကူဋကူဋသီသော ဝါ တာလဖလပိဏ္ဍိသဒိသေန သီသေန သမန္နာဂတော, သိခရသီသော ဝါ ဥဒ္ဓံ အနုပုဗ္ဗတနုကေန သီသေန သမန္နာဂတော, နာဠိသီသော ဝါ မဟာဝေဠုပဗ္ဗသဒိသေန သီသေန သမန္နာဂတော, ကပ္ပသီသော ဝါ ပဗ္ဘာရသီသော ဝါ စတူသု ပဿေသု ယေန ကေနစိ ပဿေန ဩနတေန သီသေန သမန္နာဂတော, ဝဏသီသော ဝါ ပူတိသီသော ဝါ ကဏ္ဏိကကေသော ဝါ ပါဏကေဟိ ခါယိတကေသတာယ တတ္ထ တတ္ထ ဥဋ္ဌိတေဟိ ကေသေဟိ သမန္နာဂတော, နိလ္လောမသီသော ဝါ ထူလထဒ္ဓကေသော ဝါ တာလဟီရသဒိသေဟိ ကေသေဟိ သမန္နာဂတော, ဇာတိပလိတေဟိ ပဏ္ဍရကေသော ဝါ ပကတိတမ္ဗကေသော ဝါ အာဒိတ္တေဟိ ဝိယ ကေသေဟိ သမန္နာဂတော, အာဝဋ္ဋသီသော ဝါ ဂုန္နံ သရီရေ အာဝဋ္ဋသဒိသေဟိ ဥဒ္ဓဂ္ဂေဟိ ကေသာဝဋ္ဋေဟိ သမန္နာဂတော, သီသလောမေဟိ သဒ္ဓိံ ဧကာဗဒ္ဓဘမုကလောမော ဝါ ဇာလဗဒ္ဓေန ဝိယ နလာဋေန သမန္နာဂတော။

သမ္ဗဒ္ဓဘမုကော ဝါ နိလ္လောမဘမုကော ဝါ မက္ကဋဘမုကော ဝါ အတိမဟန္တက္ခိ ဝါ အတိခုဒ္ဒကက္ခိ ဝါ မဟိံသစမ္မေ ဝါသိကောဏေန ပဟရိတွာ ကတဆိဒ္ဒသဒိသေဟိ အက္ခီဟိ သမန္နာဂတော, ဝိသမက္ခိ ဝါ ဧကေန မဟန္တေန, ဧကေန ခုဒ္ဒကေန အက္ခိနာ သမန္နာဂတော, ဝိသမစက္ကလော ဝါ ဧကေန ဥဒ္ဓံ, ဧကေန အဓောတိ ဧဝံ ဝိသမဇာတေဟိ အက္ခိစက္ကေဟိ သမန္နာဂတော, ကေကရော ဝါ ဂမ္ဘီရက္ခိ ဝါ ယဿ ဂမ္ဘီရေ ဥဒပါနေ ဥဒကတာရကာ ဝိယ အက္ခိတာရကာ ပညာယန္တိ, နိက္ခန္တက္ခိ ဝါ ယဿ ကက္ကဋဿေဝ အက္ခိတာရကာ နိက္ခန္တာ ဟောန္တိ, ဟတ္ထိကဏ္ဏော ဝါ မဟန္တေဟိ ကဏ္ဏသက္ခလီဟိ သမန္နာဂတော, မူသိကကဏ္ဏော ဝါ ဇတုကကဏ္ဏော ဝါ ခုဒ္ဒကေဟိ ကဏ္ဏသက္ခလီဟိ သမန္နာဂတော, ဆိဒ္ဒမတ္တကဏ္ဏော ဝါ ယဿ ဝိနာ ကဏ္ဏသက္ခလီဟိ ကဏ္ဏစ္ဆိဒ္ဒမတ္တမေဝ ဟောတိ, အဝိဒ္ဓကဏ္ဏော ဝါ, ယောနကဇာတိကော ပန ပရိသဒူသကော န ဟောတိ, သဘာဝေနေဝ ဟိ သော တာဒိသော။ ကဏ္ဏဘဂန္ဒရိကော ဝါ နိစ္စပူတိနာ ကဏ္ဏေန သမန္နာဂတော, ဂဏ္ဍကဏ္ဏော ဝါ သဒါ ပဂ္ဃရိတပုဗ္ဗေန ကဏ္ဏေန သမန္နာဂတော, ဋင်္ကိတကဏ္ဏော ဝါ ဂောဘတ္တနာဠိကာယ အဂ္ဂသဒိသေဟိ ကဏ္ဏေဟိ သမန္နာဂတော, အတိပိင်္ဂလက္ခိ ဝါ, မဓုပိင်္ဂလံ ပန ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ နိပ္ပခုမက္ခိ ဝါ အဿုပဂ္ဃရဏက္ခိ ဝါ ပုပ္ဖိတက္ခိ ဝါ အက္ခိပါကေန သမန္နာဂတက္ခိ ဝါ။

အတိမဟန္တနာသိကော ဝါ အတိခုဒ္ဒကနာသိကော ဝါ စိပိဋနာသိကော ဝါ မဇ္ဈေ အပ္ပတိဋ္ဌဟိတွာ ဧကပဿေ ဌိတဝင်္ကနာသိကော ဝါ ဒီဃနာသိကော ဝါ သုကတုဏ္ဍသဒိသာယ ဇိဝှာယ လေဟိတုံ သက္ကုဏေယျာယ နာသိကာယ သမန္နာဂတော, နိစ္စံ ပဂ္ဃရိတသိင်္ဃာဏိကနာသော ဝါ, မဟာမုခေါ ဝါ ယဿ ပဋင်္ဂမဏ္ဍူကဿေဝ မုခနိမိတ္တံယေဝ မဟန္တံ ဟောတိ, မုခံ ပန လာဗုသဒိသံ အတိခုဒ္ဒကံ, ဘိန္နမုခေါ ဝါ ဝင်္ကမုခေါ ဝါ မဟာဩဋ္ဌော ဝါ ဥက္ခ

လိမုခဝင္ရိသဒိသေဟိ ညြေဌဟိ သမန္နာဂတော, တနုကညြေဌာ တ ဘေရိစမ္မသဒိသေဟိ ဒန္တေ ပိဒဟိတုံ အသမတ္ထေဟိ ညြေဌဟိ သမန္နာဂတော, မဟာဓရောဌော တ တနုကဥတ္တရောဌော တ တနုကအဓရောဌော တ မဟာဥတ္တရောဌော တ ညြေဌဆိန္နကော တ ဧဠမုခော တ ဥပ္ပက္ကမုခော တ သင္ခတုဏ္ဍကော တ ဗဟိ သေတေဟိ အန္တော အတိရတ္တေဟိ ညြေဌဟိ သမန္နာဂတော, ဒုဂ္ဂန္ဓကုဏပမုခော တ, မဟာဒန္တော တ အဠကဒန္တသဒိသေဟိ ဒန္တေဟိ သမန္နာဂတော, အသုရဒန္တော တ ဟေဋ္ဌာ တ ဥပရိ တ ဗဟိ နိက္ခန္တဒန္တော, ယဿ ပန သက္ကာ ဟောတိ ညြေဌေဟိ ပိဒဟိတုံ, ကထေန္တဿေဝ ပညာယတိ, နော အကထေန္တဿ, တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပူတိဒန္တော တ နိဒ္ဒန္တော တ အတိခုဒ္ဒကဒန္တော တ ယဿ ပန ဒန္တန္တရေ ကလန္ဒကဒန္တော ဝိယ သုခုမဒန္တော ဟောတိ, တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

မဟာဟနုကော တ ဂေဟနုသဒိသေန ဟနုနာ သမန္နာဂတော, ဒီဃဟနုကော တ စိပိဋ္ဌဟနုကော တ အန္တောပဝိဋ္ဌေန ဝိယ အတိရဿေန ဟနုကေန သမန္နာဂတော, ဘိန္နဟနုကော တ ဝင်္ကဟနုကော တ နိမ္မဿုဒါဌိကော တ ဘိက္ခုနိသဒိသမုခော, ဒီဃဂလော တ ဗကဂလသဒိသေန ဂလေန သမန္နာဂတော, ရဿဂလော တ အန္တောပဝိဋ္ဌေန ဝိယ ဂလေန သမန္နာဂတော, ဘိန္နဂလော တ ဘဋ္ဌအံသကူဋော တ အဟတ္ထော တ ဧကဟတ္ထော တ အတိရဿဟတ္ထော တ အတိဒီဃဟတ္ထော တ ဘိန္နဥရော တ ဘိန္နပိဋ္ဌိ တ ကစ္ဆုဂတ္တော တ ကဏ္ဍုဂတ္တော တ ဒဒ္ဒုဂတ္တော တ ဂောဓာဂတ္တော တ ယဿ ဂောဓာယ ဝိယ ဂတ္တတော စုဏ္ဏာနိ ပတန္တိ၊ သဗ္ဗဒေတံ ဝိရူပကရဏံ သန္ဓာယ ဝိတ္ထာရိတဝသေန ဝုတ္တံ, ဝိနိစ္ဆယော ပနေတ္ထ ပဉ္စဗာဓေသု ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘဋ္ဌကဋိကော တ မဟာအာနိသဒော တ ဥဒ္ဓနကူဋသဒိသေဟိ အာနိသဒမံသေဟိ အစ္စုဂ္ဂတေဟိ သမန္နာဂတော, မဟာဦရုကော တ ဝါတဏ္ဍိကော တ မဟာဇာဏုကော တ သင်္ဃဋ္ဋနဇာဏုကော တ ဒီဃဇင်္ဃော တ ယဋ္ဌိသဒိသဇင်္ဃော, ဝိကဇ္ဇော တ သင်္ဃဋ္ဌော တ ဥဗ္ဗဒ္ဓပိဏ္ဍိကော တ, သော ဒုဝိဓော ဟေဋ္ဌာ ဩရုဠှမဟာပိဏ္ဍိ တ ဥပရိ အာရုဠှမဟာပိဏ္ဍိ တ မဟာဇင်္ဃော ဇင်္ဃာပိဏ္ဍိကာဟိ သမန္နာဂတော, မဟာဇင်္ဃော တ ထူလဇင်္ဃပိဏ္ဍိကော တ မဟာပါဒော တ မဟာပဏှိ တ ပိဋ္ဌိကပါဒော တ ပါဒဝေမဇ္ဈတော ဥဋ္ဌိတဇင်္ဃော, ဝင်္ကပါဒော တ, သော ဒုဝိဓော အန္တော တ ဗဟိ တ ပရိဝတ္တပါဒော, ဂဏ္ဌိကင်္ဂုလိ တ သိင်္ဂိဝေရဖဏသဒိသာဟိ အင်္ဂုလီဟိ သမန္နာဂတော, အန္ဓနခော တ ကာဠဝဏ္ဏေဟိ ပူတိနခေဟိ သမန္နာဂတော, သဗ္ဗောပိ ဧသ ပရိသဒူသကော။ ဧဝရူပေ ပရိသဒူသကော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

၁၃၄. ကာဏောတိ ပသန္နန္ဓော တ ဟောတု ပုပ္ဖဒီဟိ တ ဥပဟတပသာဒော, ဒွီဟိ တ ဧကေန တ အက္ခိနာ န ပဿတိ, သော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန ဧကက္ခိကာဏော ''ကာဏော''တိ ဝုတ္တော, ဒွိအက္ခိကာဏော အန္ဓေန သင်္ဂဟိတော။ **မဟာအဋ္ဌကထာယံ** ဇစ္စန္ဓော ''အန္ဓော''တိ ဝုတ္တော။ တသ္မာ ဥဘယမ္ပိ ပရိယာယေန ယုဇ္ဇတိ။ **ကုဏီ**တိ ဟတ္ထကုဏီ တ ပါဒကုဏီ တ အင်္ဂုလိကုဏီ တ, ယဿ ဧတေသု ဟတ္ထာဒီသု ယံ ကိဉ္စိ ဝင်္ကံ ပညာယတိ။ **ခဉ္ဇော** တိ နတဇာဏုကော တ ဘိန္နဇင်္ဃော တ မဇ္ဈေ သံကုဋိတပါဒတ္တာ ကုဏ္ဍပါဒကော တ ပိဋ္ဌိပါဒမဇ္ဈေန စင်္ကမန္တော, အဂ္ဂေ သံကုဋိတပါဒတ္တာ ကုဏ္ဍပါဒကော တ ပိဋ္ဌိပါဒဂ္ဂေန စင်္ကမန္တော, အဂ္ဂပါဒေနေဝ စင်္ကမနခဉ္ဇော တ ပဏှိကာယ စင်္ကမနခဉ္ဇော တ ပါဒဿ ဗာဟိရန္တေန စင်္ကမနခဉ္ဇော တ ပါဒဿ အဗ္ဘန္တရေန စင်္ကမနခဉ္ဇော တ ဂေါပ္ဖကာနံ ဥပရိ ဘဂ္ဂတ္တာ သကလေန ပိဋ္ဌိပါဒေန စင်္ကမနခဉ္ဇော တ။ သဗ္ဗောပေသ ခဉ္ဇော ယေဝ, န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

ပက္ခဟတောတိ ယဿ ဧကော ဟတ္ထော တ ပါဒော တ အဍ္ဎသရီရံ တ သုခံ န ဝဟတိ။ **ဆိန္နိရိယာပထော** တိ ပီဌသပ္ပိ ဝုစ္စတိ။ **ဇရာဒုဗ္ဗလော** တိ ဇိဏ္ဏဘာဝေန ဒုဗ္ဗလော အတ္တနော စီဝရရဇနာဒိကမ္မမ္ပိ ကာတုံ အသမတ္ထော။ ယော ပန မဟလ္လကောပိ ဗလဝါ ဟောတိ, အတ္တာနံ ပဋိဇဂ္ဂိတုံ သက္ကောတိ, သော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ **အန္ဓော** တိ ဇစ္စန္ဓော ဝုစ္စတိ။ **မူဂေ**တိ ယဿ ဝစီဘေဒော န ပဝတ္တတိ, ယဿပိ ပဝတ္တတိ, သရဏဂမနံ ပန ပရိပုဏ္ဏံ ဘာသိတုံ န သက္ကောတိ, တာဒိသံ မမ္မနမ္ပိ ပဗ္ဗာဇေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယော ပန သရဏဂမနမတ္တံ ပရိပုဏ္ဏံ ဘာသိတုံ သက္ကောတိ, တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ဗဓိရော**တိ ယော သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ န သုဏာတိ။ ယော ပန မဟာသဒ္ဒံ သုဏာတိ, တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **အန္ဓမူဂ**ဒယော ဥဘယဒောသဝသေန ဝုတ္တာ။ ယေသဉ္စ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ပဋိက္ခိတ္တာ, ဥပသမ္ပဒာပိ တေသံ ပဋိက္ခိတ္တာဝ။ သစေ ပန တေ သင်္ဃော ဥပသမ္ပာဒေတိ, သဗ္ဗေပိ သူပသမ္ပန္နာ, ကာရကသင်္ဃော ပန အာစရိယုပဇ္ဈာယာ စ အာပတ္တိတော န မုစ္စန္တိ။

၁၃၅. ပဏ္ဍကော ဥဘတောဗျဉ္ဇနကော ထေယျသံဝါသကော တိတ္ထိယပက္ကန္တကော တိရစ္ဆာနဂတော မာတုဃာတကော ပိတုဃာတကော အရဟန္တဃာတကော လောဟိတုပ္ပာဒကော သင်္ဃဘေဒကော ဘိက္ခုနိဒူသကောတိ ဣမေ ပန ဧကာဒသ ပုဂ္ဂလာ "ပဏ္ဍကော, ဘိက္ခဝေ, အနုပသမ္ပန္နော န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော, ဥပသမ္ပန္နော နာသေတဗ္ဗော"တိ (မဟာဝ. ၁၀၉) အာဒိဝစနတော အဘဗ္ဗာ, နေဝ နေသံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ, န ဥပသမ္ပဒာ စ ရုဟတိ, တသ္မာ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗာ, ဇာနိတွာ ပဗ္ဗာဇေန္တော ဥပသမ္ပာဒေန္တော စ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။ အဇာနိတွာပိ ပဗ္ဗာဇိတာ ဥပသမ္ပာဒိတာ စ ဇာနိတွာ လိင်္ဂနာသနာယ နာသေတဗ္ဗာ။

တတ္ထ **ပဏ္ဍကော**တိ အာသိတ္တပဏ္ဍကော ဥသူယပဏ္ဍကော ဩပက္ကမိကပဏ္ဍကော ပက္ခပဏ္ဍကော နပုံသကပဏ္ဍကောတိ ပဉ္စ ပဏ္ဍကာ။ တေသု ယဿ ပရေသံ အင်္ဂဇာတံ မုခေန ဂဟေတွာ အသုစိနာ အာသိတ္တဿ ပရိဠာဟော ဝူပသမ္မတိ, အယံ **အာသိတ္တပဏ္ဍကော**။ ယဿ ပရေသံ အဇ္ဈာစာရံ ပဿတော ဥသူယာယ ဥပ္ပန္နာယ ပရိဠာဟော ဝူပသမ္မတိ, အယံ **ဥသူယပဏ္ဍကော**။ ယဿ ဥပက္ကမေန ဗီဇာနိ အပနီတာနိ, အယံ **ဩပက္ကမိကပဏ္ဍကော**။ ဧကစ္စော ပန အကုသလဝိပါကာနုဘာဝေန ကာဠပက္ခေ ပဏ္ဍကော ဟောတိ, ဇုဏှပက္ခေ ပနဿ ပရိဠာဟော ဝူပသမ္မတိ, အယံ **ပက္ခပဏ္ဍကော**။ ယော ပန ပဋိသန္ဓိယံယေဝ အဘာဝကော ဥပ္ပန္နော, အယံ **နပုံသကပဏ္ဍကော**။ တေသု အာသိတ္တပဏ္ဍကဿ စ ဥသူယပဏ္ဍကဿ စ ပဗ္ဗဇ္ဇာ န ဝါရိတာ, ဣတရေသံ တိဏ္ဏံ ဝါရိတာ။ "တေသုပိ ပက္ခပဏ္ဍကဿ ယသ္မိံ ပက္ခေ ပဏ္ဍကော ဟောတိ, တသ္မိံယေဝဿ ပက္ခေ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဝါရိတာ"တိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။

၁၃၆. **ဥဘတောဗျဉ္ဇနကော**တိ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၁၆) ဣတ္ထိနိမိတ္တုပ္ပာဒနကမ္မတော စ ပုရိသနိမိတ္တုပ္ပာဒနကမ္မတော စ ဥဘတောဗျဉ္ဇနမဿ အတ္ထီတိ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကော။ သော ဒုဝိဓော ဟောတိ ဣတ္ထိဥဘတောဗျဉ္ဇနကော ပုရိသဥဘတောဗျဉ္ဇနကောတိ။ တတ္ထ ဣတ္ထိဥဘတောဗျဉ္ဇနကဿ ဣတ္ထိနိမိတ္တံ ပာကဋံ ဟောတိ, ပုရိသနိမိတ္တံ ပဋိစ္ဆန္နံ။ ပုရိသဥဘတောဗျဉ္ဇနကဿ ပုရိသနိမိတ္တံ ပာကဋံ, ဣတ္ထိနိမိတ္တံ ပဋိစ္ဆန္နံ။ ဣတ္ထိဥဘတောဗျဉ္ဇနကဿ ဣတ္ထီသု ပုရိသတ္တံ ကရောန္တဿ ဣတ္ထိနိမိတ္တံ ပဋိစ္ဆန္နံ ဟောတိ, ပုရိသနိမိတ္တံ ပာကဋံ။ ပုရိသဥဘတောဗျဉ္ဇနကဿ ပုရိသာနံ ဣတ္ထိဘာဝံ ဥပဂစ္ဆန္တဿ ပုရိသနိမိတ္တံ ပဋိစ္ဆန္နံ ဟောတိ, ဣတ္ထိနိမိတ္တံ ပာကဋံ ဟောတိ။ ဣတ္ထိဥဘတောဗျဉ္ဇနကော သယဉ္စ ဂဗ္ဘံ ဂဏှာတိ, ပရဉ္စ ဂဏှာပေတိ, ပုရိသဥဘတောဗျဉ္ဇနကော ပန သယံ န ဂဏှာတိ, ပရံ ပန ဂဏှာပေတီတိ ဣဒမေတေသံ နာနာကရဏံ။ ဣမဿ ပန ဒုဝိဓဿပိ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကဿ နေဝ ပဗ္ဗဇ္ဇာ အတ္ထိ, န ဥပသမ္ပဒါ။

၁၃၇. **ထေယျသံဝါသကော**တိ တယော ထေယျသံဝါသကာ လိင်္ဂတ္ထေနကော သံဝါသတ္ထေနကော ဥဘယတ္ထေနကောတိ။ တတ္ထ ယော သယံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ န ဘိက္ခုဝဿာနိ ဂဏေတိ, န ယထာဝုဍ္ဍံ ဝန္ဒနံ သာဒိယတိ, န အာသနေန ပဋိဗာဟတိ, န ဥပေါသထပဝါရဏာဒီသု သန္ဒိဿတိ, အယံ လိင်္ဂမတ္တဿေဝ ထေနိတတ္တာ **လိင်္ဂတ္ထေနကော** နာမ။ ယော ပန ဘိက္ခုပိ ပဗ္ဗဇိတော သာမဏေရော သမာနော ဝိဒေသံ ဂန္တွာ "အဟံ ဒသဝဿော တ ဝီသတိဝဿော တ"တိ မုသာ ဝတွာ ဘိက္ခုဝဿာနိ ဂဏေတိ, ယထာဝုဍ္ဍံ ဝန္ဒနံ သာဒိယတိ, အာသနေန ပဋိဗာဟတိ, ဥပေါသထပဝအာရဏာဒီသု သန္ဒိဿတိ, အယံ သံဝါသမတ္တဿေဝ ထေနိတတ္တာ **သံဝါသတ္ထေနကော** နာမ။ ဘိက္ခုဝဿဂဏနာဒိကော ဟိ သဗ္ဗောပိ ကိရိယဘေဒော ဣမသ္မိံ အတ္ထေ "သံဝါသော"တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ "န မံ ကောစိ ဇာနာတီ"တိ ပုန ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တေပိ ဧသေဝ နယော။ ယော ပန သယံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ ဘိက္ခုဝဿာနိ ဂဏေတိ, ယထာဝုဍ္ဍံ ဝန္ဒနံ သာဒိယတိ, အာသနေန ပဋိဗာဟတိ, ဥပေါသထပဝါရဏာဒီသု သန္ဒိဿတိ, အယံ လိင်္ဂဿ စေဝ သံဝါသဿ စ ထေနိတတ္တာ **ဥဘယတ္ထေနကော** နာမ။ အယံ တိဝိဓောပိ ထေယျသံဝါသကော အနုပသမ္ပန္နော န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော, ဥပသမ္ပန္နော နာသေတဗ္ဗော, ပုန ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစန္တောပိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

၁၃၈. ဧတ္ထ စ အသမ္မောဟတ္ထံ ဣဒံ ပကိဏ္ဏကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ –

"ရာဇဒုဗ္ဘိက္ခကန္တာရ၊ ရောဂဝေရိဘယေန ဝါ။
စီဝရာဟရဏတ္ထံ ဝါ၊ လိင်္ဂံ အာဒိယတီဓ ယော။

“သံတသံ နာမိတသေတိ၊ ယာဝ သော သုဒ္ဓမာနသော။
ထေယျသံတသကော နာမ၊ တာဝ ဧသ န ဝုစ္စတီ”တိ။ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၁၀)။

တတြာယံ ဝိတ္ထာရနယော – ဣဓေကစ္စဿ ရာဇာ ကုဒ္ဓော ဟောတိ, သော “ဧဝံ မေ သောတ္ထိ ဘဝိဿတီ”တိ သယမေဝ လိင်္ဂံ ဂဟေတွာ ပလာယတိ။ တံ ဒိသွာ ရညော အာရောစေန္တိ, ရာဇာ “သစေ ပဗ္ဗဇိတော, န တံ လဗ္ဘာ ကိဉ္စိ ကာတု”န္တိ တသ္မိံ ကောဓံ ပဋိဝိနေတိ။ သော “ဝူပသန္တံ မေ ရာဇဘယ”န္တိ သင်္ဃမဇ္ဈံ အနောသရိတွာဝ ဂိဟိလိင်္ဂံ ဂဟေတွာ အာဂတော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ အထာပိ “သာသနံ နိဿာယ မယာ ဇီဝိတံ လဒ္ဓံ, ဟန္ဒ ဒါနိ အဟံ ပဗ္ဗဇာမီ”တိ ဥပ္ပန္နသံဝေဂေ တေနေဝ လိင်္ဂေန အာဂန္တွာ အာဂန္တုကဝတ္တံ န သာဒိယတိ, ဘိက္ခူဟိ ပုဋ္ဌော ဝါ အပုဋ္ဌော ဝါ ယထာဘူတမတ္တာနံ အာဝိကတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစတိ, လိင်္ဂံ အပနေတွာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေ ပန သော ဝတ္တံ သာဒိယတိ, ပဗ္ဗဇိတာလယံ ဒဿေတိ, သဗ္ဗံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ဝဿဂဏနာဒိဘေဒံ ဝိဓိံ ပဋိပဇ္ဇတိ, အယံ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

ဣဓ ပနေကစ္စော ဒုဗ္ဘိက္ခေ ဇီဝိတုံ အသက္ကောန္တော သယမေဝ လိင်္ဂံ ဂဟေတွာ သဗ္ဗပါသဏ္ဍိယဘတ္တာနိ ဘုဉ္ဇန္တော ဒုဗ္ဘိက္ခေ ဝီတိဝတ္တေ သင်္ဃမဇ္ဈံ အနောသရိတွာဝ ဂိဟိလိင်္ဂံ ဂဟေတွာ အာဂတောတိ သဗ္ဗံ ပုရိမသဒိသမေဝ။

အပရော မဟာကန္တာရံ နိတ္ထရိတုကာမော ဟောတိ, သတ္ထဝါဟော စ ပဗ္ဗဇိတေ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆတိ။ သော “ဧဝံ မံ သတ္ထဝါဟော ဂဟေတွာ ဂမိဿတီ”တိ သယမေဝ လိင်္ဂံ ဂဟေတွာ သတ္ထဝါဟေန သဒ္ဓိံ ကန္တာရံ နိတ္ထရိတွာ ခေမန္တံ ပတွာ သင်္ဃမဇ္ဈံ အနောသရိတွာဝ ဂိဟိလိင်္ဂံ ဂဟေတွာ အာဂတောတိ သဗ္ဗံ ပုရိမသဒိသမေဝ။

အပရော ရောဂဘယေ ဥပ္ပန္နေ ဇီဝိတုံ အသက္ကောန္တော သယမေဝ လိင်္ဂံ ဂဟေတွာ သဗ္ဗပါသဏ္ဍိယဘတ္တာနိ ဘုဉ္ဇန္တော ရောဂဘယေ ဝူပသန္တေ သင်္ဃမဇ္ဈံ အနောသရိတွာဝ ဂိဟိလိင်္ဂံ ဂဟေတွာ အာဂတောတိ သဗ္ဗံ ပုရိမသဒိသမေဝ။

အပရဿ ဧကော ဝေရိကော ကုဒ္ဓော ဟောတိ, ဃာတေတုကာမော နံ ဝိစရတိ။ သော “ဧဝံ မေ သောတ္ထိ ဘဝိဿတီ”တိ သယမေဝ လိင်္ဂံ ဂဟေတွာ ပလာယတိ။ ဝေရိကော “ကုဟိံ သော”တိ ပရိယေသန္တော “ပဗ္ဗဇိတွာ ပလာတော”တိ သုတွာ “သစေ ပဗ္ဗဇိတော, န တံ လဗ္ဘာ ကိဉ္စိ ကာတု”န္တိ တသ္မိံ ကောဓံ ပဋိဝိနေတိ။ သော “ဝူပသန္တံ မေ ဝေရိဘယ”န္တိ သင်္ဃမဇ္ဈံ အနောသရိတွာဝ ဂိဟိလိင်္ဂံ ဂဟေတွာ အာဂတောတိ သဗ္ဗံ ပုရိမသဒိသမေဝ။

အပရော ဉာတိကုလံ ဂန္တွာ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဂိဟီ ဟုတွာ “ဣမာနိ စီဝရာနိ ဣဓ နဿိဿန္တိ, သစေပိ ဣမာနိ ဂဟေတွာ ဝိဟာရံ ဂမိဿာမိ, အန္တရာမဂ္ဂေ မံ ‘စောရော’တိ ဂဟေဿန္တိ, ယံနူနာဟံ ကာယပရိဟာရိယာနိ ကတွာ ဂစ္ဆေယျ”န္တိ စီဝရာဟရဏတ္ထံ နိဝါသေတွာ စ ပါရုပိတွာ စ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆတိ။ တံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ သာမဏေရာ စ ဒဟရာ စ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆန္တိ, ဝတ္တံ ဒဿေန္တိ။ သော န သာဒိယတိ, ယထာဘူတမတ္တာနံ အာဝိကရောတိ။ သစေ ဘိက္ခူ “န ဒါနိ မယံ တံ မုဉ္စိဿာမာ”တိ ဗလက္ကာရေန ပဗ္ဗာဇေတုကာမာ ဟောန္တိ, ကာသာယာနိ အပနေတွာ ပုန ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေ ပန “နယိမေ မံ ဟီနာယာဝတ္တဘာဝံ ဇာနန္တီ”တိ တံယေဝ ဘိက္ခုဘာဝံ ပဋိဇာနိတွာ သဗ္ဗံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ဝဿဂဏနာဒိဘေဒံ ဝိဓိံ ပဋိပဇ္ဇတိ, အယံ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

အပရော မဟာသာမဏေရော ဉာတိကုလံ ဂန္တွာ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မန္တာနုဋ္ဌာနေန ဥဗ္ဗာဠှော ပုန “ဒါနိ အဟံ သာမဏေရော ဘဝိဿာမိ, ထေရောပိ မေ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ န ဇာနာတီ”တိ တဒေဝ ပတ္တစီဝရံ အာဒာယ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆတိ, တမတ္ထံ ဘိက္ခူနံ န အာရောစေတိ, သာမဏေရဘာဝံ ပဋိဇာနာတိ, အယံ ထေယျသံဝါသကောယေဝ, ပဗ္ဗဇ္ဇံ န လဘတိ။ သစေပိဿ လိင်္ဂဂ္ဂဟဏကာလေ ဧဝံ ဟောတိ “နာဟံ ကဿစိ အာရောစေဿာမီ”တိ, ဝိဟာရဉ္စ ဂတော အာရောစေတိ, ဂဟဏေနေဝ ထေယျသံဝါသကော။ အထာပိဿ ဂဟဏကာလေ “အာစိက္ခိဿာမီ”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ, ဝိဟာရဉ္စ ဂန္တွာ “ကုဟိံ တွံ, အာဝုသော, ဂတော”တိ ဝုတ္တော “န ဒါနိ မံ ဣမေ ဇာနန္တီ”တိ ဝဉ္စေတွာ နာစိက္ခတိ, “နာစိက္ခိဿာမီ”တိ သဟ ဓုရနိက္ခေပေန အယမ္ပိ ထေယျသံဝါသကောဝ။ သစေ ပနဿ ဂဟဏကာလေပိ “အာစိက္ခိဿာမီ”တိ ဟောတိ, ဝိဟာရံ ဂန္တွာပိ အာစိက္ခတိ, အယံ ပုန ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဘတိ။

အပရော ဒဟရသာမဏေရော မဟန္တော တ ပန အဗ္ဘုတ္တော။ သော ပုရိမနယေနေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဃရေ ဝတ္ထ ကကေရက္ခဏာဒီနိ ကမ္မာနိ ကာတုံ န ဣစ္ဆတိ။ တမေနံ ဉာတကာ တာနိယေဝ ကာသာယာနိ အစ္ဆာဒေတွာ ထာလကံ တ ပတ္တံ တ ဟတ္ထေ ဒတွာ "ဂစ္ဆ, သမဏောဝ ဟောဟီ"တိ ဃရာ နီဟရန္တိ။ သော ဝိဟာရံ ဂစ္ဆတိ, နေဝ နံ ဘိက္ခူ ဇာနန္တိ "အယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပုန သယမေဝ ပဗ္ဗဇိတော"တိ, နာပိ သယံ ဇာနာတိ "ယော ဧဝံ ပဗ္ဗဇတိ, သော ထေယျသံဝါသကော နာမ ဟောတီ"တိ။ သစေ ပန တံ ပရိပုဏ္ဏဝဿံ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ, သူပသမ္ပန္နော။ သစေ ပန အနုပသမ္ပန္နကာလေယေဝ ဝိနယဝိနိစ္ဆယေ ဝတ္တမာနေ သုဏာတိ "ယော ဧဝံ ပဗ္ဗဇတိ, သော ထေယျသံဝါသကော နာမ ဟောတီ"တိ, တေန "မယာ ဧဝံ ကတ"န္တိ ဘိက္ခူနံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပုန ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဘတိ။ သစေ ပန "အနိ န မံ ကောစိ ဇာနာတီ"တိ နာရောစေတိ, ဓုရံ နိက္ခိတ္တမတ္တေယေဝ ထေယျသံဝါသကော။

ဘိက္ခု သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ လိင္ဂံ အနပနေတွာ ဒုဿီလကမ္မံ ကတွာ တ အကတွာ တ ပုန သဗ္ဗံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ဝဿဂဏနာဒိဘေဒံ ဝိဓိံ ပဋိပဇ္ဇတိ, ထေယျသံဝါသကော ဟောတိ။ သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ သလိင္ဂေ ဌိတော မေထုနံ ပဋိသေဝိတွာ ဝဿဂဏနာဒိဘေဒံ ဝိဓိံ အာပဇ္ဇန္တော ထေယျသံဝါသကော န ဟောတိ, ပဗ္ဗဇ္ဇာမတ္တံ လဘတိ။ **အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ** ပန "ဧသော ထေယျသံဝါသကော"တိ ဝုတ္တံ, တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။

ဧကော ဘိက္ခု ကာသာယေ သဉ္ဇာဟောဝ ဩအတံ နိတသေတွာ မေထုနံ ပဋိသေဝိတွာ ပုန ကာသာယာနိ နိတသေတွာ ဝဿဂဏနာဒိဘေဒံ ဝိဓိံ အာပဇ္ဇတိ, အယမ္ပိ ထေယျသံဝါသကော န ဟောတိ, ပဗ္ဗဇ္ဇာမတ္တံ လဘတိ။ သစေ ပန ကာသာယေ ဓုရံ နိက္ခိပိတွာ ဩအတံ နိတသေတွာ မေထုနံ ပဋိသေဝိတွာ ပုန ကာသာယာနိ နိတသေတွာ ဝဿဂဏနာဒိဘေဒံ ဝိဓိံ အာပဇ္ဇတိ, ထေယျသံဝါသကော ဟောတိ။ သာမဏေရော သလိင္ဂေ ဌိတော မေထုနာဒိအသ္သမဏကရဏဓမ္မံ အာပဇ္ဇိတွာပိ ထေယျသံဝါသကော န ဟောတိ။ သစေပိ ကာသာယေ သဉ္ဇာဟောဝ ကာသာယာနိ အပနေတွာ မေထုနံ ပဋိသေဝိတွာ ပုန ကာသာယာနိ နိတသေတိ, နေဝ ထေယျသံဝါသကော ဟောတိ။ သစေ ပန ကာသာယေ ဓုရံ နိက္ခိပိတွာ နဂ္ဂေ တ ဩအတဝတ္ထော တ မေထုနသေဝနာဒီဟိ အဿမဏော ဟုတွာ ကာသာယံ နိတသေတိ, ထေယျသံဝါသကော ဟောတိ။

သစေ ဂိဟိဘာဝံ ပတ္ထယမာနော ကာသာယံ ဩဝဋ္ဋိကံ ကတွာ အညေန တ အာကာရေန ဂိဟိနိတသနေန နိတသေတိ "သောဘတိ နု ခော မေ ဂိဟိလိင္ဂံ, န သောဘတီ"တိ ဝီမံသနတ္ထံ, ရက္ခတိ တာဝ။ "သောဘတီ"တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ ပန ပုန လိင္ဂံ သာဒိယန္တော ထေယျသံဝါသကော ဟောတိ။ ဩအတံ နိတသေတွာ ဝီမံသနသမ္ပဋိစ္ဆနေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပန နိဝတ္ထကာသာဝဿ ဥပရိ ဩအတံ နိတသေတွာ ဝီမံသတိ တ သမ္ပဋိစ္ဆတိ တ, ရက္ခတိယေဝ။ ဘိက္ခုနိယာပိ ဧသေဝ နယော။ သာပိ ဂိဟိဘာဝံ ပတ္ထယမာနာ သစေ ကာသာယံ ဂိဟိနိတသနံ နိတသေတိ "သောဘတိ နု ခော မေ ဂိဟိလိင္ဂံ, န သောဘတီ"တိ ဝီမံသနတ္ထံ, ရက္ခတိယေဝ။ သစေ "သောဘတီ"တိ သမ္ပဋိစ္ဆတိ, န ရက္ခတိ။ ဩအတံ နိတသေတွာ ဝီမံသနသမ္ပဋိစ္ဆနေသုပိ ဧသေဝ နယော။ နိဝတ္ထကာသာယဿ ပန ဥပရိ ဩအတံ နိတသေတွာ ဝီမံသတု တ သမ္ပဋိစ္ဆတု တ, ရက္ခတိယေဝ။

သစေ ကောစိ ဝုဍ္ဎပဗ္ဗဇိတော ဝဿာနိ အဂဏေတွာ ဟာဋ္ဌယမ္ပိ အဋ္ဌတွာ ဧကပဿေန ဂန္တွာ မဟာပေဠာဒီသု ကဋစ္ဆုနာ ဥက္ခိတ္တေ ဘတ္တပိဏ္ဍေ ပတ္တံ ဥပနာမေတွာ သေနော ဝိယ မံသပေသိံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆတိ, ထေယျသံဝါသကော န ဟောတိ, ဘိက္ခုဝဿာနိ ပန ဂဏေတွာ ဂဏှန္တော ထေယျသံဝါသကော ဟောတိ။ သယံ သာမဏေရောဝ သာမဏေရပဋိပာဋိယာ ကူဋဝဿာနိ ဂဏေတွာ ဂဏှန္တော ထေယျသံဝါသကော န ဟောတိ။ ဘိက္ခု ဘိက္ခုပဋိပာဋိယာ ကူဋဝဿာနိ ဂဏေတွာ ဂဏှန္တော ဘဏ္ဍဂ္ဃေန ကာရေတဗ္ဗော။

၁၃၉. တိတ္ထိယပက္ကန္တကော တိ တိတ္ထိယေသု ပက္ကန္တော ပဝိဋ္ဌောတိ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော, သောပိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော – ဥပသမ္ပန္နော ဘိက္ခု "တိတ္ထိယော ဘဝိဿာမီ"တိ သလိင္ဂေနေဝ တေသံ ဥပဿယံ ဂစ္ဆတိ, ပဒဝါရေ ပဒဝါရေ ဒုက္ကဋံ, တေသံ လိင္ဂေ အာဒိန္နမတ္တေ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော ဟောတိ။ ယောပိ သယမေဝ "တိတ္ထိယော ဘဝိဿ"န္တိ ကုသစီရာဒီနိ နိတသေတိ, တိတ္ထိယပက္ကန္တကော ဟောတိယေဝ။ ယော ပန နဂ္ဂေ နဟာယန္တော အတ္တာနံ ဩလောကေတွာ "သောဘတိ မေ အာဇီဝကဘာဝေါ, အာဇီဝကော ဘဝိဿ"န္တိ ကာသာယာနိ အနာဒာယ နဂ္ဂေ အာဇီဝကာနံ ဥပဿယံ ဂစ္ဆတိ, ပဒဝါရေ ပဒဝါရေ ဒုက္ကဋံ။ သစေ ပနဿ အန္တရာမဂ္ဂ

ဂေ ဟိရောတ္တပ္ပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဒုက္ကဋာနိ ဒေသေတုံ မုစ္စတိ။ တေသံ ဥပဿယံ ဂန္တွာပိ တေဟိ ဝါ ဩဝဒိတော အတ္တနာ ဝါ “ဣမေသံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ အတိဒုက္ခာ”တိ ဒိသွာ ဝါ နိဝတ္တန္တောပိ မုစ္စတိယေဝ။ သစေ ပန “ကိံ တုမှာကံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဥက္ကဋ္ဌ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ “ကေသမဿုလုဉ္စနာဒီနီ”တိ ဝုတ္တော ဧကေကသမ္ပိ လုဉ္စာပေတိ, ဥက္ကုဋိကပ္ပဓာနာဒီနိ ဝါ ဝတ္တာနိ အာဒိယတိ, မောရပိဉ္ဆာဒီနိ ဝါ နိဝါသေတိ, တေသံ လိင်္ဂံ ဂဏှာတိ, “အယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ သေဋ္ဌာ”တိ သေဋ္ဌဘာဝံ ဝါ ဥပဂစ္ဆတိ, န မုစ္စတိ, တိတ္ထိယပက္ကန္တကော ဟောတိ။ သစေ ပန “သောဘတိ နု ခော မေ တိတ္ထိယပဗ္ဗဇ္ဇာ, နနု ခော သောဘတီ”တိ ဝီမံသနတ္ထံ ကုသစီရာဒီနိ ဝါ နိဝါသေတိ, ဇဋံ ဝါ ဗန္ဓတိ, ခာရိကာဇံ ဝါ အာဒိယတိ, ယာဝ န သမ္ပဋိစ္ဆတိ လဒ္ဓိံ, တာဝ ရက္ခတိ, သမ္ပဋိစ္ဆိတမတ္တေ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော ဟောတိ။ အစ္ဆိန္နစီဝရော ပန ကုသစီရာဒီနိ နိဝါသေန္တော ရာဇဘယာဒီဟိ ဝါ တိတ္ထိယလိင်္ဂံ ဂဏှန္တော လဒ္ဓိယာ အဘာဝေန နေဝ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော ဟောတိ။ “အယဉ္စ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော နာမ ဥပသမ္ပန္နဘိက္ခုနာ ကထိတော, တသ္မာ သာမဏေရော သလိင်္ဂေန တိတ္ထိယာယတနံ ဂတောပိ ပုန ပဗ္ဗဇ္ဇဉ္စ ဥပသမ္ပဒဉ္စ လဘတီ”တိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။ ပုရိမော ပန ထေယျသံဝါသကော အနုပသမ္ပန္နေန ကထိတော, တသ္မာ ဥပသမ္ပန္နော ကူဋဝဿံ ဂဏှန္တောပိ အဿမဏော န ဟောတိ။ လိင်္ဂေ သဥဿာဟော ပါရာဇိကံ အာပဇ္ဇိတွာ ဘိက္ခုဝဿာဒီနိ ဂဏှန္တောပိ ထေယျသံဝါသကော န ဟောတိ။

၁၄၀. တိရစ္ဆာနဂတော တိ နာဂေ ဝါ ဟောတု သုပဏ္ဏမာဏဝကာဒီနံ ဝါ အညတရော အန္တမသော သက္ကံ ဒေဝရာဇာနံ ဥပါဒါယ ယော ကောစိ အမနုဿဇာတိယော, သဗ္ဗောဝ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ “တိရစ္ဆာနဂတော”တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော စ နေဝ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, ဥပသမ္ပန္နောပိ နာသေတဗ္ဗော။

၁၄၁. မာတုဃာတကာဒီသု ပန ယေန မနုဿိတ္ထိဘူတာ ဇနိကာ မာတာ သယမ္ပိ မနုဿဇာတိကေနေဝ သတာ သဉ္စိစ္စ ဇီဝိတာ ဝေါရောပိတာ, အယံ အာနန္တရိယေန မာတုဃာတကကမ္မေန **မာတုဃာတကော**။ ဧတဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ ဥပသမ္ပဒါ စ ပဋိက္ခိတ္တာ။ ယေန ပန မနုဿိတ္ထိဘူတာပိ အဇနိကာ ပေါသာဝနိကာ မာတာ ဝါ စူဠမာတာ ဝါ ဇနိကာပိ ဝါ န မနုဿိတ္ထိဘူတာ မာတာ ဃာတိတာ, တဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာ န ဝါရိတာ, န စ အာနန္တရိကော ဟောတိ။ ယေန သယံ တိရစ္ဆာနဘူတေန မနုဿိတ္ထိဘူတာ မာတာ ဃာတိတာ, သောပိ အာနန္တရိကော န ဟောတိ, တိရစ္ဆာနဂတတ္တာ ပနဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ပဋိက္ခိတ္တာ။ **ပိတုဃာတကေ**ပိ ဧသေဝ နယော။ သစေပိ ဟိ ဝေသိယာ ပုတ္တော ဟောတိ, “အယံ မေ ပိတာ”တိ န ဇာနာတိ, ယဿ သမ္ဘဝေန နိဗ္ဗတ္တော, သော စေ အနေန ဃာတိတော, ပိတုဃာတကောတွေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ, အာနန္တရိယဉ္စ ဖုသတိ။

အရဟန္တဃာတကော ပိ မနုဿအရဟန္တဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ မနုဿဇာတိယဉှိ အန္တမသော အပဗ္ဗဇိတမ္ပိ ခီဏာသဝံ အရကံ ဝါ အရိကံ ဝါ သဉ္စိစ္စ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေန္တော အရဟန္တဃာတကောဝ ဟောတိ, အာနန္တရိယဉ္စ ဖုသတိ, ပဗ္ဗဇ္ဇာ စဿ ဝါရိတာ။ အမနုဿဇာတိကံ ပန အရဟန္တံ မနုဿဇာတိကံ ဝါ အဝသေသံ အရိယပုဂ္ဂလံ ဃာတေတွာ အာနန္တရိကော န ဟောတိ, ပဗ္ဗဇ္ဇာပိဿ န ဝါရိတာ, ကမ္မံ ပန ဗလဝံ ဟောတိ။ တိရစ္ဆာနော မနုဿအရဟန္တမ္ပိ ဃာတေတွာ အာနန္တရိကော န ဟောတိ, ကမ္မံ ပန ဘာရိယန္တိ အယမေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော။

ယော ပန ဒေဝဒတ္တော ဝိယ ဒုဋ္ဌစိတ္တေန ဝဓကစိတ္တေန တထာဂတဿ ဇီဝမာနကသရီရေ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာယ ပိဝနမတ္တမ္ပိ လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေတိ, အယံ **လောဟိတုပ္ပါဒကော** နာမ။ ဧတဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ ဥပသမ္ပဒါ စ ဝါရိတာ။ ယော ပန ရောဂဝူပသမတ္ထံ ဇီဝကော ဝိယ သတ္ထေန ဖာလေတွာ ပူတိမံသလောဟိတံ ဟရိတွာ ဖာသုကံ ကရောတိ, ဗဟုံ သော ပုညံ ပသဝတီတိ။

ယော ဒေဝဒတ္တော ဝိယ သာသနံ ဥဒ္ဓမ္မံ ဥဗ္ဗိနယံ ကတွာ စတုန္နံ ကမ္မာနံ အညတရဝသေန သံဃံ ဘိန္ဒတိ, အယံ **သံဃဘေဒကော** နာမ။ ဧတဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ ဥပသမ္ပဒါ စ ဝါရိတာ။

ယော ပန ပကတတ္တံ ဘိက္ခုနိံ တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ အညတရသ္မိံ ဒူသေတိ, အယံ **ဘိက္ခုနီဒူသကော** နာမ။ ဧတဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ ဥပသမ္ပဒါ စ ဝါရိတာ။ ယော ပန ကာယသံသဂ္ဂေန သီလဝိနာသံ ပါပေတိ, တဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ ဥပသမ္ပဒါ စ န ဝါရိတာ။ ဗလက္ကာရေန ဩဒါတဝတ္ထဝသနံ ကတွာ အနိစ္ဆမာနံယေဝ ဒူသေန္တောပိ ဘိက္ခုနီဒူသကောယေဝ, ဗလက္ကာရေန ပန ဩဒါတဝတ္ထဝသနံ ကတွာ ဣစ္ဆမာနံ ဒူသေန္တော ဘိက္ခုနီဒူသကော န ဟောတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ဂိ

ဟိဘာဝေ သမ္ပဋိစ္ဆိ တမတ္တေယေဝ သာ အဘိက္ခုနီ ဟောတိ။ သကိံသီလဝိပန္နံ ပန ဒူသေန္တော သိက္ခမာန သာမဏေရီသု စ ဝိပ္ပဋိပဇ္ဇန္တော နေဝ ဘိက္ခုနိဒူသကော ဟောတိ, ပဗ္ဗဇ္ဇမ္ပိ ဥပသမ္ပဒမ္ပိ လဘတိ။ ဧတ္ထ ကမ္မေ ဧကာဒသ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂလာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၄၂. ဦနဝီသတိဝဿဒဿ ပန ဥပသမ္ပဒာယေဝ ပဋိက္ခိတ္တာ, န ပဗ္ဗဇ္ဇာ, တသ္မာ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော ပဋ္ဌာယ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿော ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော။ ဂဗ္ဘဝီသောပိ ဟိ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿောတွေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ယထာဟ ဘဂဝါ –

“ယံ, ဘိက္ခဝေ, မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ ပဌမံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ, ပဌမံ ဝိညာဏံ ပါတုဘူတံ, တဒုပါဒါယ သာဝဿ ဇာတိ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဂဗ္ဘဝီသံ ဥပသမ္ပာဒေတု”န္တိ (မဟာဝ. ၁၂၄)။

တတ္ထ (ပါစိ. အဋ္ဌ. ၄၀၄) ယော ဒွါဒသ မာသေ မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ ဝသိတွာ မဟာပဝါရဏာယ ဇာတော, သော တတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဧကူနဝီသတိမေ ဝဿေ မဟာပဝါရဏာ, တံ အတိက္ကမိတွာ ပာဋိပဒေ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော။ ဧတေနုပါယေန ဟာယနဝဍ္ဎနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပောရာဏကတ္ထေရာ ပန ဧကူနဝီသတိဝဿံ သာမဏေရံ နိက္ခမနီယပုဏ္ဏမာသိံ အတိက္ကမ္မ ပာဋိပဒဒိဝသေ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ။ ကသ္မာ? ယေသ္မိံ ဝဿေ ဆ စာတုဒ္ဒသိကဥပောသထာ ဟောန္တိ, ဧတ္ထ ဝီသတိယာ ဝဿေသု စတ္တာရော မာသာ ပရိဟာယန္တိ, ရာဇာနော တတိယေ တတိယေ ဝဿေ ဝဿံ ဥက္ကဍ္ဎန္တိ, ဣတိ အဋ္ဌာရသဝဿေသု ဆ မာသာ ဝဍ္ဎန္တိ, တတော ဥပောသထဝသေန ပရိဟီနေ စတ္တာရော မာသေ အပနေတွာ ဒွေ မာသာ အဝသေသာ ဟောန္တိ, တေ ဒွေ မာသေ ဂဟေတွာ ဝီသတိ ဝဿာနိ ပရိပုဏ္ဏာနိ ဟောန္တီတိ နိက္ကင်္ခါ ဟုတွာ နိက္ခမနီယပုဏ္ဏမာသိံ အတိက္ကမ္မ ပာဋိပဒေ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ။

ဧတ္ထ ပန ယော ပဝါရေတွာ ဝီသတိဝဿော ဘဝိဿတိ, တံ သန္ဓာယ “ဧကူနဝီသတိဝဿ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ယော မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ ဒွါဒသ မာသေ ဝသိ, သော ဧကဝီသတိဝဿော ဟောတိ။ ယော သတ္တ မာသေ ဝသိ, သော သတ္တမာသာဓိကဝီသတိဝဿော။ ဆမာသဇာတော ပန န ဇီဝတိ, ဦနဝီသတိဝဿံ ပန “ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿော”တိ သညာယ ဥပသမ္ပာဒေန္တဿ အနာပတ္တိ, ပုဂ္ဂလော ပန အနုပသမ္ပန္နောဝ ဟောတိ။ သစေ ပန သော ဒသဝဿစ္စယေန အညံ ဥပသမ္ပာဒေတိ, တဉ္စေ မုဉ္စိတွာ ဂဏော ပူရတိ, သူပသမ္ပန္နော။ သောပိ စ ယာဝ န ဇာနာတိ, တာဝဿ နေဝ သဂ္ဂန္တရာယော န မောက္ခန္တရာယော, ဉတွာ ပန ပုန ဥပသမ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

၁၄၃. ဧတ္ထ ကမ္မေဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒေသေဟိ ဝိရဟိတောပိ “န, ဘိက္ခဝေ, အနနုညာတော မာတာပိတူဟိ ပုတ္တော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော”တိ (မဟာဝ. ၁၀၅) ဝစနတော မာတာပိတူဟိ အနနုညာတော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ တတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၀၅) **မာတာပိတူဟီ**တိ ဇနကေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သစေ ဒွေပိ အတ္ထိ, ဒွေပိ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗာ။ သစေ ပိတာ မတော ဟောတိ မာတာ ဝါ, ယော ဇီဝတိ, သော အာပုစ္ဆိတဗ္ဗော, ပဗ္ဗဇိတာပိ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗာဝ။ အာပုစ္ဆန္တေန သယံ ဝါ ဂန္တွာ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ, အညော ဝါ ပေသေတဗ္ဗော။ သော ဧဝ ဝါ ပေသေတဗ္ဗော “ဂစ္ဆ မာတာပိတရော အာပုစ္ဆိတွာ ဧဟီ”တိ။ သစေ “အနုညာတောမှီ”တိ ဝဒတိ, သဒ္ဒဟန္တေန ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ပိတာ သယံ ပဗ္ဗဇိတော ပုတ္တမ္ပိ ပဗ္ဗာဇေတုကာမော ဟောတိ, မာတရံ အာပုစ္ဆိတွာ ပဗ္ဗာဇေတု။ မာတာ ဝါ ဓီတရံ ပဗ္ဗာဇေတုကာမာ ပိတရံ အာပုစ္ဆိတွာဝ ပဗ္ဗာဇေတု။ ပိတာ ပုတ္တဒါရေန အနတ္ထိကော ပလာယိ, မာတာ “ဣမံ ပဗ္ဗာဇေထာ”တိ ပုတ္တံ ဘိက္ခူနံ ဒေတိ, “ပိတာဿ ကုဟိ”န္တိ ဝုတ္တေ “စိတ္တကေဠိံ ကီဠိတုံ ပလာတော”တိ ဝဒတိ, တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မာတာ ကေနစိ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ပလာတာ ဟောတိ, ပိတာ ပန “ပဗ္ဗာဇေထာ”တိ ဝဒတိ, ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ ပိတာ ဝိပ္ပဝုတ္ထော ဟောတိ, မာတာ ပုတ္တံ “ပဗ္ဗာဇေထာ”တိ အနုဇာနာတိ, “ပိတာဿ ကုဟိ”န္တိ ဝုတ္တေ “ကိံ တုမှာကံ ပိတရာ, အဟံ ဇာနိဿာမီ”တိ ဝဒတိ, ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတီတိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။

မာတာပိတရော မတာ, အရကော စူဠမာတာဒီနံ သန္တိကေ သံဝဍ္ဎော, တသ္မိံ ပဗ္ဗာဇိယမာနေ ဉာတကာ ကလဟံ တကရောန္တိ ခီယန္တိ တ, တသ္မာ ဝိဝါဒုပစ္ဆေဒနတ္ထံ အာပုစ္ဆိတွာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, အနာပုစ္ဆိတွာ ပဗ္ဗာဇေန္တဿ ပန အာပတ္တိ နတ္ထိ။ ဒဟရကာလေ ဂဟေတွာ ပေါသကာ မာတာပိတရော နာမ ဟောန္တိ, တေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ပုတ္တော အတ္တာနံ နိဿာယ ဇီဝတိ, န မာတာပိတရော။ သစေပိ ရာဇာ ဟောတိ, အာပုစ္ဆိတွာဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္

ဗော။ မာတာပိတူဟိ အနုညာတော ပဗ္ဗဇိတ္ေတ ပုန ဝိဗ္ဘမတိ, သစေပိ သတက္ခတ္တုံ ပဗ္ဗဇိတ္ေတ ဝိဗ္ဘမတိ, အာဂတာဂ တကာလေ ပုနပ္ပုနံ အာပုစ္ဆိတ္ေတ၀ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေပိ ဧဝံ ဝဒန္တိ ''အယံ ဝိဗ္ဘမိတ္ေတ ဂေဟံ အာဂတော, အမ္ဟာကံ ကမ္မံ န ကရောတိ, ပဗ္ဗဇိတ္ေတ တုမ္ဟာကံ ဝတ္တံ န ပူရေတိ, နတ္ထိ ဣမဿ အာပုစ္ဆနကိစ္စံ , အာဂတာဂတံ နံ ပဗ္ဗာဇေယျာထာ''တိ, ဧဝံ နိဿဋ္ဌံ ပုန အနာပုစ္ဆာပိ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ယောပိ ဒဟရကာလေယေဝ ''အယံ တုမ္ဟာကံ ဒိန္နော, ယဒာ ဣစ္ဆထ, တဒါ ပဗ္ဗာဇေယျာထာ''တိ ဧဝံ ဒိန္နော ဟောတိ, သောပိ အာဂတာဂတော ပုန အနာပုစ္ဆိတ္ေတ၀ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယံ ပန ဒဟရကာလေယေဝ ''ဣမံ, ဘန္တေ, ပ ဗ္ဗာဇေယျာထာ''တိ အနုဇာနိတ္ေတ ပစ္ဆာ ဝုမ္ပိပ္ပတ္တကာလေ နာနုဇာနန္တိ, အယံ န အနာပုစ္ဆာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ဧ ကော မာတာပိတူဟိ သဒ္ဓိံ ဘဏ္ဍိတ္ေတ ''ပဗ္ဗာဇေထ မ''န္တိ အာဂစ္ဆတိ, ''အာပုစ္ဆိတ္ေတ ဧဟီ''တိ စ ဝုတ္တော ''နာ ဟံ ဂစ္ဆာမိ, သစေ မံ န ပဗ္ဗာဇေထ, ဝိဟာရံ ဝါ ဈာပေမိ, သတ္ထေန ဝါ တုမ္ဟေ ပဟရာမိ, တုမ္ဟာကံ ဉာတကာနံ ဝါ ဥ ပဋ္ဌာကာနံ ဝါ အာရာမစ္ဆေဒနာဒီဟိ အနတ္ထံ ဥပ္ပာဒေမိ, ရုက္ခာ ဝါ ပတိတ္ေတ မရာမိ, စောရမဇ္ဈံ ဝါ ပဝိသာမိ, ဒေသန္ တရံ ဝါ ဂစ္ဆာမီ''တိ ဝဒတိ, တံ တသ္ေသ၀ ရက္ခဏတ္ထာယ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပနဿ မာတာပိတရော အာဂ န္တွာ ''ကသ္မာ အမ္ဟာကံ ပုတ္တံ ပဗ္ဗာဇယိတ္ထာ''တိ ဝဒန္တိ, တေသံ တမတ္ထံ အာရောစေတွာ ''ရက္ခဏတ္ထာ ယ နံ ပဗ္ဗာဇယိမ္ဟ, ပညာယထ တုမ္ဟေ ပုတ္တေနာ''တိ ဝတ္တဗ္ဗာ။ ''ရုက္ခာ ပတိဿာမီ''တိ အဘိရူဟိတ္ေတ ပန ဟ တ္ထပါဒေ မုဥ္စန္တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

ဧကော ဝိဒေသံ ဂန္တွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစတိ, အာပုစ္ဆိတ္ေတ စေ ဂတော, ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ နော စေ, ဒဟရဘိက္ခုံ ပေ သေတွာ အာပုစ္ဆာပေတ္ေတ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ အတိဒူရဉ္စေ ဟောတိ, ပဗ္ဗာဇေတ္ေတပိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ပေသေတ္ေတ ဒသ္ သေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန ဝုတ္တံ ''သစေ ဒူရံ ဟောတိ, မဂ္ဂေ စ မဟာကန္တာရော, 'ဂန္တွာ အာပုစ္ဆိဿာမီ'တိ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတီ''တိ။ သစေ ပန မာတာပိတူနံ ဗဟူ ပုတ္တာ ဟောန္တိ, ဧဝဉ္စ ဝဒန္တိ ''ဘန္တေ, ဧတေသံ ဒာရကာနံ ယံ ဣစ္ဆထ, တံ ပဗ္ဗာဇေယျာထာ''တိ, ဒာရကေ ဝီမံသိတ္ေတ ယံ ဣစ္ဆတိ, သော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေပိ သကလေ န ကုလေန ဝါ ဂမေန ဝါ အနုညာတော ဟောတိ ''ဘန္တေ, ဣမသ္မိံ ကုလေ ဝါ ဂါမေ ဝါ ယံ ဣစ္ဆထ, တံ ပဗ္ဗာဇေယ္ ယာထာ''တိ, ယံ ဣစ္ဆတိ, သော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗောတိ။

၁၄၄. ဧဝံ (မဟာ၀. အဋ္ဌ. ၃၄) ပဗ္ဗဇ္ဇာအေသဝိရဟိတံ မာတာပိတူဟိ အနုညာတံ ပဗ္ဗာဇေန္တေနပိ စ သစေ အစ္ဆိ န္နကေသော ဟောတိ, ဧကသီမာယဉ္စ အညေပိ ဘိက္ခူ အတ္ထိ, ကေသစ္ဆေဒနတ္ထာယ ဘဏ္ဍုကမ္မံ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ တ တ္ရာယံ အာပုစ္ဆနဝိဓိ (မဟာ၀. အဋ္ဌ. ၉၈) – သီမာပရိယာပန္နေ ဘိက္ခူ သန္နိပါတေတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခံ တတ္ထ နေ တွာ ''သင်္ဃံ, ဘန္တေ, ဣမဿ အရကဿ ဘဏ္ဍုကမ္မံ အာပုစ္ဆာမီ''တိ တိက္ခတ္တုံ ဝါ ဒွိက္ခတ္တုံ ဝါ သကိံ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ စ ''ဣမဿ အရကဿ ဘဏ္ဍုကမ္မံ အာပုစ္ဆာမီ''တိပိ ''ဣမဿ သမဏကရဏံ အာပုစ္ဆာမီ''တိပိ ''အယံ သမဏော ဟောတုကာမော''တိပိ ''အယံ ပဗ္ဗဇိတုကာမော''တိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ သစေ သဘာဂဋ္ဌာနံ ဟော တိ, ဒသ ဝါ ဝီသတိ ဝါ တိံသံ ဝါ ဘိက္ခူ ဝသန္တိ, တေ ပရိဝေဏာနုပရိဝေဏံ ဂန္တွာ ဥပဿယံ ဝါ နိသိန္နောကာသံ ဝါ ဂန္တွာပိ ပုရိမနယေနေဝ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခံ ဝိနာ၀ ဒဟရဘိက္ခူ ဝါ သာမဏေရေ ဝါ ပေသေတွာပိ ''ဧကော, ဘန္တေ, ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခော အတ္ထိ, တဿ ဘဏ္ဍုကမ္မံ အာပုစ္ဆာမာ''တိအာဒိနာ နယေန အာပုစ္ဆာပေတုံ ဝဋ္ ဋတိ။ သစေ ကေစိ ဘိက္ခူ သေနာသနံ ဝါ ဂုမ္ဗာဒီနိ ဝါ ပဝိသိတ္ေတ နိဒ္ဒါယန္တိ ဝါ သမဏဓမ္မံ ဝါ ကရောန္တိ, အာပုစ္ဆ ကာ စ ပရိယေသန္တာပိ အဒိသ္ေတ ''သဗ္ဗေ အာပုစ္ဆိတာ အမှေဟီ''တိ သညိနော ဟောန္တိ, ပဗ္ဗဇ္ဇာ နာမ လဟုကကမ္ မံ, တသ္မာ ပဗ္ဗဇိတော သုပဗ္ဗဇိတော, ပဗ္ဗာဇေန္တဿပိ အနာပတ္တိ။

သစေ ပန ဝိဟာရော မဟာ ဟောတိ အနေကဘိက္ခုသဟဿာဝါသော, သဗ္ဗေ ဘိက္ခူ သန္နိပါတာပေတုမ္ပိ ဒုက္က ရံ, ပဂေဝ ပဋိပာဋိယာ အာပုစ္ဆိတုံ, ခဏ္ဍသီမာယ ဝါ ဌတ္ေတ နဒီသမုဒ္ဒာဒီနိ ဝါ ဂန္တွာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယော ပန နဝ မုဏ္ဍော ဝါ ဟောတိ ဝိဗ္ဘန္တကော ဝါ နိဂဏ္ဌာဒီသု အညတရော ဝါ ဒွင်္ဂုလကေသော ဝါ ဩနဒွင်္ဂုလကေသော ဝါ, တဿ ကေသစ္ဆေဒနကိစ္စံ နတ္ထိ, တသ္မာ ဘဏ္ဍုကမ္မံ အနာပုစ္ဆိတ္ေတပိ တာဒိသံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဒွင်္ဂုလာတိရိ တ္တကေသော ပန ယော ဟောတိ အန္တမသော ဧကသိခာမတ္တဓရောပိ, သော ဘဏ္ဍုကမ္မံ အာပုစ္ဆိတ္ေတ၀ ပဗ္ဗာဇေတ ဗ္ဗော။

၁၄၅. ဧဝံ အာပုစ္ဆိတ္ဝာ ပဗ္ဗာဇေန္တေန စ ပရိပုဏ္ဏပတ္တစီဝရောဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေ တဿ နတ္ထိ, ယာ စိတကေနပိ ပတ္တစီဝရေန ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ, သဘာဂဋ္ဌာနေ ဝိဿာသေန ဂဟေတ္ဝာပိ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၁၈) ပန အပက္ကံ ပတ္တံ စီဝရူပကာနိ စ ဝတ္ထာနိ ဂဟေတ္ဝာ အာဂတော ဟောတိ, ယာဝ ပတ္တော ပစ္စတိ, စီဝရာနိ စ ကရီယန္တိ, တာဝ ဝိဟာရေ ဝသန္တဿ အနာမဋ္ဌပိဏ္ဍပါတံ အတုံ ဝဋ္ဋတိ, ထာလကေသု ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပုရေဘတ္တံ သာမဏေရဘာဂသမကော အာမိသဘာဂေ အတုံ ဝဋ္ဋတိ, သေနာသနဂ္ဂါဟော ပန သလာကဘတ္တ ဥဒ္ဒေသဘတ္တနိမန္တနာဒီနိ စ န ဝဋ္ဋန္တိ။ ပစ္ဆာဘတ္တမ္ပိ သာမဏေရဘာဂသမော တေလတဏ္ဍုလမဓုဖာဏိတာဒိ ဘေသဇ္ဇဘာဂေ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဂိလာနော ဟောတိ, ဘေသဇ္ဇမဿ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, သာမဏေရဿ ဝိယ သဗ္ဗံ ပဋိဇဂ္ဂနကမ္မံ။ ဥပသမ္ပဒာပေက္ခံ ပန ယာစိတကေန ပတ္တစီဝရေန ဥပသမ္ပာဒေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ “န, ဘိက္ခဝေ, ယာစိတကေန ပတ္တစီဝရေန ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော, ယော ဥပသမ္ပာဒေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၁၁၈) ဝုတ္တံ။ တသ္မာ သော ပရိပုဏ္ဏပတ္တစီဝရောယေဝ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော။ သစေ တဿ နတ္ထိ, အာစရိယုပဇ္ဈာယာ စဿ အတုကာမာ ဟောန္တိ, အညေ ဝါ ဘိက္ခူ နိရပေက္ခေဟိ နိဿဇ္ဇိတ္ဝာ အဓိဋ္ဌာနုပဂံ ပတ္တစီဝရံ အတဗ္ဗံ။ ယာစိတကေန ပန ပတ္တေန ဝါ စီဝရေန ဝါ ဥပသမ္ပာဒေန္တဿေဝ အာပတ္တိ ဟောတိ, ကမ္မံ ပန န ကုပ္ပတိ။

၁၄၆. ပရိပုဏ္ဏပတ္တစီဝရံ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၃၄) ပဗ္ဗာဇေန္တေနပိ သစေ ဩကာသော ဟောတိ, သယံ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒီဟိ ဗျာဝဋော ဟောတိ, ဩကာသံ န လဘတိ, ဧကော ဒဟရဘိက္ခု ဝတ္တဗ္ဗော “ဧတံ ပဗ္ဗာဇေဟီ”တိ။ အဝုတ္တောပိ စေ ဒဟရဘိက္ခု ဥပဇ္ဈာယံ ဥဒ္ဒိဿ ပဗ္ဗာဇေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဒဟရဘိက္ခု နတ္ထိ, သာမဏေရောပိ ဝတ္တဗ္ဗော “ဧတံ ခဏ္ဍသီမံ နေတ္ဝာ ပဗ္ဗာဇေတ္ဝာ ကာသာယာနိ အစ္ဆာဒေတ္ဝာ ဧဟီ”တိ။ သရဏာနိ ပန သယံ အတဗ္ဗာနိ။ ဧဝံ ဘိက္ခုနာဝ ပဗ္ဗာဇိတော ဟောတိ။ ပုရိသဉ္ဟိ ဘိက္ခုတော အညော ပဗ္ဗာဇေတုံ န လဘတိ, မာတုဂါမံ ဘိက္ခုနီတော အညော, သာမဏေရော ပန သာမဏေရီ ဝါ အာဏတ္တိယာ ကာသာယာနိ အတုံ လဘန္တိ, ကေသောရောပနံ ယေန ကေနစိ ကတံ သုကတံ။

သစေ ပန ဘဗ္ဗရူပော ဟောတိ သဟေတုကော ဉာတော ယသဿီ ကုလပုတ္တော, ဩကာသံ ကတ္ဝာပိ သယမေဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော, “မတ္တိကာမုဋ္ဌိံ ဂဟေတ္ဝာ နဟာယိတ္ဝာ အာဂစ္ဆာဟီ”တိ စ န ပန ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော ။ ပဗ္ဗဇိတု ကာမာနဉ္ဟိ ပဌမံ ဗလဝဉဿာဟော ဟောတိ, ပစ္ဆာ ပန ကာသာယာနိ စ ကေသဟရဏသတ္ထကဉ္စ ဒိသ္ဝာ ဥတ္တသန္တိ, ဧတ္တောယေဝ ပလာယန္တိ, တသ္မာ သယမေဝ နဟာနတိတ္ထံ နေတ္ဝာ သစေ နာတိဒဟရော, “နဟာဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော, ကေသာ ပနဿ သယမေဝ မတ္တိကံ ဂဟေတ္ဝာ ဓောဝိတဗ္ဗာ ။ ဒဟရကုမာရကော ပန သယံ ဥဒကံ ဩတရိတ္ဝာ ဂေါမယမတ္တိကာဟိ ဃံသိတ္ဝာ နဟာပေတဗ္ဗော။ သစေပိဿ ကစ္ဆု ဝါ ပိဠကာ ဝါ ဟောန္တိ, ယထာ မာတာ ပုတ္တံ န ဇိဂုစ္ဆတိ, ဧဝမေဝံ အဇိဂုစ္ဆန္တေန သာဓုကံ ဟတ္ထပါဒတော စ သီသတော စ ပဋ္ဌာယ ဃံသိတ္ဝာ ဃံသိတ္ဝာ နဟာပေတဗ္ဗော။ ကသ္မာ? ဧတ္တကေန ဟိ ဥပကာရေန ကုလပုတ္တာ အာစရိယုပဇ္ဈာယေသု စ သာသနေ စ ဗလဝသိနေဟာ တိဗ္ဗဂါရဝာ အနိဝတ္တိဓမ္မာ ဟောန္တိ, ဥပ္ပန္နံ အနဘိရတိံ ဝိနောဒေတ္ဝာ ထေရဘာဝံ ပာပုဏန္တိ, ကတညုကတဝေဒိနော ဟောန္တိ။

ဧဝံ နဟာပနကာလေ ပန ကေသမဿုံ ဩရောပနကာလေ ဝါ “တ္ဝံ ဉာတော ယသဿီ, ဣဒါနိ မယံ တံ နိဿာယ ပစ္စယေဟိ န ကိလမိဿာမာ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗော, အညာပိ အနိယျာနိကကထာ န ဝတ္တဗ္ဗာ, အထ ခ္ဝဿ “အာဝုသော, သုဋ္ဌု ဥပဓာရေဟိ, သတိံ ဥပဋ္ဌာပေဟီ”တိ ဝတ္ဝာ တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ အာစိက္ခန္တေန စ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓာသယောကာသဝသေန အသုစိဇေဂုစ္ဆပဋိက္ကူလဘာဝံ နိဇ္ဇီဝနိဿတ္တဘာဝံ ဝါ ပာကဋံ ကရောန္တေန အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ သစေ ဟိ သော ပုဗ္ဗေ မဒ္ဒိတသင်္ခါရော ဟောတိ ဘာဝိတဘာဝနော ကဏ္ဍကဝေဓာပေက္ခော ဝိယ ပရိပက္ကဂဏ္ဍော သူရိယုဂ္ဂမနာပေက္ခံ ဝိယ စ ပရိဏတပဒုမံ, အထဿ အာရဒ္ဓမတ္တေ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကာ ရေ ဣန္ဒာသနိ ဝိယ ပဗ္ဗတေ ကိလေသပဗ္ဗတေ စုဏ္ဏယမာနံယေဝ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ, ခုရဂ္ဂေယေဝ အရဟတ္တံ ပာပုဏာတိ။ ယေ ဟိ ကေစိ ခုရဂ္ဂေ အရဟတ္တံ ပတ္တာ, သဗ္ဗေ တေ ဧဝရူပံ သဝနံ လဘိတ္ဝာ ကလျာဏမိတ္တေန အာစရိယေန ဒိန္နနယံ နိဿာယ, နော အနိဿာယ။ တသ္မာဿ အာဒိတောဝ ဧဝရူပီ ကထာ ကထေတဗ္ဗာတိ။

ကေသေသု ပန ဩရောပိတေသု ဟလိဒ္ဒိစုဏ္ဏေန ဝါ ဂန္ဓစုဏ္ဏေန ဝါ သီသဉ္စ သရီရဉ္စ ဥဗ္ဗဋ္ဋေတ္ဝာ ဂိဟိဂန္ဓံ အပနေတ္ဝာ ကာသာယာနိ တိက္ခတ္တုံ ဝါ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ ဝါ သကိံ ဝါ ပဋိဂ္ဂဟာပေတဗ္ဗော။ အထာပိဿ ဟတ္ထေ အ

ဒတ္တ အာစရိယော တ ဥပဇ္ဈာယော တ သယမေဝ အစ္ဆာဒေတိ, ဝဋ္ဋတိ။ သစေ အညံ ဒဟရံ တ သာမဏေရံ တ ဥဟာသ ကံ တ အာဏာပေတိ "အာဝုသော, တောနိ ကာသာယာနိ ဂဟေတ္ဝာ တေံ အစ္ဆာဒေဟီ"တိ, တထေဝ တ အာဏာပေတိ "တောနိ ဂဟေတ္ဝာ အစ္ဆာဒေဟီ"တိ, သဗ္ဗံ တံ ဝဋ္ဋတိ, သဗ္ဗံ တေန ဘိက္ခုနာဝ ဒိန္နံ ဟောတိ။ ယံ ပန နိတသနံ တ ဟရု ပနံ တ အနာဏတ္တိယာ နိတသေတိ တ ဟရုပတိ တ, တံ အပနေတ္ဝာ ပုန အာတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခုနာ ဟိ သဟတ္ထေန တ အာဏ တ္တိယာ တ ဒိန္နမေဝ ကာသာယံ ဝဋ္ဋတိ, အဒိန္နံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ တဿေဝ သန္တကံ ဟောတိ, ကော ပန တအေ ဥပ ဇ္ဈာယမူလကော။

၁၄၇. ဧဝံ ပန ဒိန္နာနိ ကာသာယာနိ အစ္ဆာအပေတ္ဝာ ကေသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကာရာပေတ္ဝာ ယေ တတ္ထ သန္နိ ပတိတာ ဘိက္ခူ, တေသံ ဟဒေ ဝန္ဒာပေတ္ဝာ အထ သရဏဂဟဏတ္ထံ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒာပေတ္ဝာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဏှာ ပေတ္ဝာ "ဧဝံ ဝဒေဟီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော, "ယမဟံ ဝဒာမိ, တံ ဝဒေဟီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ အထဿ ဥပဇ္ဈာယေန တ အာစရိယေန တ "ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမီ"တိအာဒိနာ နယေန သရဏာနိ အာတဗ္ဗာနိ ယထာဝုတ္တပဋိဟဋိယာဝ, န ဥပ္ပဋိဟဋိ ယာ။ သစေ ဟိ ကေပဒမ္ပိ ကေက္ခရမ္ပိ ဥပ္ပဋိဟဋိယာ ဒေတိ, ဗုဒ္ဓံ သရဏံယေဝ တ တိက္ခတ္တုံ ဒတ္ဝာ ပုန ဣတရေသု ဧ ကေကံ တိက္ခတ္တုံ ဒေတိ, အဒိန္နာနိ ဟောန္တိ သရဏာနိ။

ဣမဿ ပန သရဏဂမနုပသမ္ပဒံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ အနုညာတဥပသမ္ပဒာ ကေတောသုဒ္ဓိယာ ဝဋ္ဋတိ, သာမဏေရပဗ္ဗဇ္ဇာ ပန ဥဘတောသုဒ္ဓိယာဝ ဝဋ္ဋတိ, နော ကေတောသုဒ္ဓိယာ။ တသ္မာ ဥပသမ္ပဒာယ သစေ အာစရိယော ဥတ္တိဒေသ ဧနွေဝ ကမ္မတစာဒေသန္တ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ ကမ္မံ ကရောတိ, သုကတံ ဟောတိ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ပန ဣမာနိ တီဏိ သရဏာနိ ဗု-ကာရ ဓ-ကာရာဒီနံ ဗ္ယဉ္ဇနာနံ ဌာနကရဏသမ္ပဒံ အဟာပေန္တေန အာစရိယေနပိ အန္တေတသိကေနပိ ဝတ္တဗ္ဗာနိ။ သစေ အာစရိယော ဝတ္တုံ သက္ကောတိ, အန္တေတသိကော န သက္ကောတိ, အန္တေတသိကော တ သက္ကောတိ, အာစရိယော န သက္ကောတိ, ဥဘောပိ တ န သက္ကောန္တိ, န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ဥဘောပိ သက္ကောန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ ဣမာနိ စ ပန ဒဒမာနေန "ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမီ"တိ ဧဝံ ကေသမ္ဗန္ဓာနိ အနုနာသိကန္တာနိ တ ကတ္ဝာ အာတဗ္ဗာနိ, "ဗုဒ္ဓမ သရဏမ ဂစ္ဆာမီ"တိ ဧဝံ ဝိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ မကာရန္တာနိ တ ကတ္ဝာ အာတဗ္ဗာနိ။ **အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ** "နာမံ သာဝေတ္ဝာ 'အဟံ, ဘန္တေ, ဗုဒ္ဓရက္ခိတော ယာဝဇီဝံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမီ'တိ ဝုတ္တံ, တံ ကေဋ္ဌကထာယမ္ပိ နတ္ထိ, ဟဋ္ဌိယမ္ပိ န ဝု တ္တံ, တေသံ ရုစိမတ္တမေဝ, တသ္မာ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ န ဟိ တထာ အဝဒန္တဿ သရဏံ ကုပ္ပတိ။ တ္တောဝတာ စ သာမဏေရဘူမိယံ ပတိဋ္ဌိတော ဟောတိ။

၁၄၈. သစေ ပနေသ ဂတိမာ ဟောတိ ပဏ္ဍိတဇာတိကော, အထဿ တသ္မိံယေဝ ဌာနေ သိက္ခာပဒါနိ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ နိ။ ကထံ? ယထာ ဘဂဝတာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ –

> "အနုဇာနာမိ , ဘိက္ခဝေ, သာမဏေရာနံ ဒသ သိက္ခာပဒါနိ, တေသု စ သာမဏေရေဟိ သိက္ခိတုံ။ ပာဏာတိပာတာ ဝေရမဏီ, အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ, အဗ္ရဟ္မစရိယာ ဝေရမဏီ, မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ, သုရာမေရယမဇ္ဇ ပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီ, ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏီ, နစ္စဂီတဝါဒိတ ဝိသူကဒဿနာ ဝေရမဏီ, မာလာဂန္ဓ ဝိ လေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီ, ဥစ္စာသယနမဟာသယနာ ဝေရမဏီ, ဇာတရူပရဇတပဋိဂ္ဂဟ ဏာ ဝေရမဏီ"တိ (မဟာဝ. ၁၀၆)။

အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ ပန "အဟံ, ဘန္တေ, ဣတ္ထန္နာမော ယာဝဇီဝံ ပာဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာ မီ"တိ ဧဝံ သရဏဒါနံ ဝိယ သိက္ခာပဒဒါနမ္ပိ ဝုတ္တံ, တံ နေဝ ဟဋ္ဌိယံ, န အဋ္ဌကထာသု အတ္ထိ, တသ္မာ ယထာဟဋ္ဌိယာဝ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗာနိ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဟိ သရဏဂမနေဟေဝ သိဒ္ဓာ, သိက္ခာပဒါနိ ပန ကေဝလံ သိက္ခာပဒပူရဏတ္ထံ ဇာနိတဗ္ဗာနိ, တသ္မာ ဟဋ္ဌိယာ အာဂတနယေနေဝ ဥဂ္ဂဟေတုံ အသက္ကောန္တဿ ယာယ ကာယစိ ဘာသာယ အတ္ထဝသေနပိ အာ စိက္ခိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယာဝ ပန အတ္တနာ သိက္ခိတဗ္ဗသိက္ခာပဒါနိ န ဇာနာတိ, သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာဒီသု ဟာနဘောဇနာဒိဝိဓိမ္ဟိ စ န ကုသလော ဟောတိ, တာဝ ဘောဇနသာလံ တ သလာကဘာဇနဋ္ဌာနံ တ အညံ တ တထာရူပဋ္ဌ ဌာနံ န ပေသေတဗ္ဗော, သန္တိကာဝစရောယေဝ ကာတဗ္ဗော, ဗာလဒါရကော ဝိယ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗော, သဗ္ဗမဿ ကပ္ပိယာ ကပ္ပိယံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ, နိဝါသနပါရုပနာဒီသု အဘိသမာစာရိကေသု ဝိနေတဗ္ဗော။ တေနပိ –

‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဒသဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ သာမဏေရံ နာသေတုံ။ ပာဏာတိပာတီ ဟောတိ, အဒိန္နာဒာယီ ဟောတိ, အဗ္ရဟ္မစာရီ ဟောတိ, မုသာဝါဒီ ဟောတိ, မဇ္ဇပာယီ ဟောတိ, ဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ, ဓမ္မဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ, သင်္ဃဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ, ဘိက္ခုနိဒူသကော ဟောတီ’’တိ (မဟာဝ. ၁၀၈) –

ဧဝံ ဝုတ္တာနိ ဒသ နာသနင်္ဂါနိ အာရဗ္ဘ ပရိဝဇ္ဇေတ္ဗတ အာဘိသမာစာရိကံ ပရိပူရေန္တေန ဒသဝိဓေ သီလေ သာဓုကံ သိက္ခိတဗ္ဗံ။

၁၄၉. ယော ပန (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၀၈) ပာဏာတိပာတာဒီသု ဒသသု နာသနင်္ဂေသု ဧကမ္ပိ ကမ္မံ ကရောတိ, သော လိင်္ဂနာသနာယ နာသေတဗ္ဗော။ တီသု ဟိ နာသနာသု လိင်္ဂနာသနာယေဝ ဣဓာဓိပ္ပေတာ။ ယထာ စ ဘိက္ခူနံ ပာဏာတိပာတာဒီသု တာ တာ အာပတ္တိယော ဟောန္တိ, န တထာ သာမဏေရာနံ။ သာမဏေရော ဟိ ကုန္ထ ကိပိလ္လိကမ္ပိ မာရေတွာ မင်္ဂုလဏ္ဍကမ္ပိ ဘိန္ဒိတွာ နာသေတဗ္ဗတံယေဝ ပာပုဏာတိ, တာဝဒေဝဿ သရဏဂမနာနိ စ ဥပဇ္ဈာယဂ္ဂဟဏဉ္စ သေနာသနဂ္ဂါဟော စ ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိ, သင်္ဃလာဘံ န လဘတိ, လိင်္ဂမတ္တမေဝ ဧကံ အဝသိဋ္ဌံ ဟောတိ။ သော သစေ အာကိဏ္ဏဒေါသောဝ ဟောတိ, အာယတိံ သံဝရေ န တိဋ္ဌတိ, နိက္ကဍ္ဍိတဗ္ဗော။ အထ သဟသာ ဝိရဇ္ဈိတွာ ‘‘ဒုဋ္ဌု မယာ ကတ’’န္တိ ပုန သံဝရေ ဌာတုကာမော ဟောတိ, လိင်္ဂနာသနကိစ္စံ နတ္ထိ, ယထာနိဝတ္ထပါရုတဿေဝ သရဏာနိ အတဗ္ဗာနိ, ဥပဇ္ဈာယော အတဗ္ဗော။ သိက္ခာပဒါနိ ပန သရဏဂမနေနေဝ ဣဇ္ဈန္တိ။ သာမဏေရာနဉ္ဟိ သရဏဂမနံ ဘိက္ခူနံ ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာသဒိသံ, တသ္မာ ဘိက္ခူနံ ဝိယ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဣမိနာပိ ဒသ သီလာနိ သမာဒိန္နာနေဝ ဟောန္တိ, ဧဝံ သန္တေပိ ဒဠှီကရဏတ္ထံ အာယတိံ သံဝရေ ပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ ပုန အတဗ္ဗာနိ။ သစေ ပုရိမိကာယ ပုန သရဏာနိ ဂဟိတာနိ, ပစ္ဆိမိကာယ ဝဿာဝါသိကံ လစ္ဆတိ။ သစေ ပစ္ဆိမိကာယ ဂဟိတာနိ, သင်္ဃေန အပလောကေတွာ လာဘော အတဗ္ဗော။ အဒိန္နာဒာနေ တိဏသလာကမတ္တေနပိ ဝတ္ထုနာ, အဗ္ရဟ္မစရိယေ တီသု မဂ္ဂေသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဝိပ္ပဋိပတ္တိယာ, မုသာဝါဒေ ဟသာဓိပ္ပာယတာယပိ မုသာ ဘဏိတေ အဿမဏော ဟောတိ, နာသေတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ, မဇ္ဇပါနေ ပန ဘိက္ခုနော အဇာနိတွာပိ ဗီဇတော ပဋ္ဌာယ မဇ္ဇံ ပိဝန္တဿ ပာစိတ္တိယံ။ သာမဏေရော ဇာနိတွာ ပိဝန္တော သီလဘေဒံ အာပဇ္ဇတိ, န အဇာနိတွာ။ ယာနိ ပနဿ ဣတရာနိ ပဉ္စ သိက္ခာပဒါနိ, တေသု ဘိန္နေသု န နာသေတဗ္ဗော, ဒဏ္ဍကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ သိက္ခာပဒေ ပန ပုန ဒိန္နေပိ အဒိန္နေပိ ဝဋ္ဋတိ, ဒဏ္ဍကမ္မေန ပန ပီဠေတွာ အာယတိံ သံဝရေ ဌပနတ္ထာယ အတဗ္ဗမေဝ။

အဝဏ္ဏဘာသနေ ပန ‘‘အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော’’တိအာဒီနံ ပဋိပက္ခဝသေန ဗုဒ္ဓဿ တ ‘‘သွာက္ခာတော’’တိအာဒီနံ ပဋိပက္ခဝသေန ဓမ္မဿ တ ‘‘သုပ္ပဋိပန္နော’’တိအာဒီနံ ပဋိပက္ခဝသေန သင်္ဃဿ တ အဝဏ္ဏံ ဘာသန္တော ရတနတ္တယံ နိန္ဒန္တော ဂရဟန္တော အာစရိယုပဇ္ဈာယာဒီဟိ ‘‘မာ ဧဝံ အဝစာ’’တိ အဝဏ္ဏဘာသနေ အာဒီနဝံ ဒဿေတွာ နိ တရေတဗ္ဗော။ ‘‘သစေ ယာဝတတိယံ ဝုစ္စမာနော န ဩရမတိ, ကဏ္ဋကနာသနာယ နာသေတဗ္ဗော’’တိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။ **မဟာအဋ္ဌကထာယံ** ပန ‘‘သစေ ဧဝံ ဝုစ္စမာနော တံ လဒ္ဓိံ နိဿဇ္ဇတိ, ဒဏ္ဍကမ္မံ ကာရေတွာ အစ္စယံ ဒေသာပေတဗ္ဗော။ သစေ န နိဿဇ္ဇတိ, တထေဝ အာဒာယ ပဂ္ဂယှ တိဋ္ဌတိ, လိင်္ဂနာသနာယ နာသေတဗ္ဗော’’တိ ဝုတ္တံ, တံ ယုတ္တံ။ အယမေဝ ဟိ နာသနာ ဣဓာဓိပ္ပေတာတိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကေပိ ဧသေဝ နယော။ သဿတုစ္ဆေဒာနဉ္ဟိ အညတရဒိဋ္ဌိကော သစေ အာစရိယာဒီဟိ ဩဝဒိယမာနော နိဿဇ္ဇတိ, ဒဏ္ဍကမ္မံ ကာရေတွာ အစ္စယံ ဒေသာပေတဗ္ဗော, အပဋိနိဿဇ္ဇန္တောဝ နာသေတဗ္ဗော။ ဘိက္ခုနိဒူသကော စေတ္ထ ကာမံ အဗ္ရဟ္မစာရိဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတောဝ, အဗ္ရဟ္မစာရိံ ပန အာယတိံ သံဝရေ ဌာတုကာမံ သရဏာနိ ဒတွာ ဥပသမ္ပာဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခုနိဒူသကော အာယတိံ သံဝရေ ဌာတုကာမောပိ ပဗ္ဗဇ္ဇမ္ပိ န လဘတိ, ပဂေဝ ဥပသမ္ပဒန္တိ ဧတမတ္ထံ ဒဿေတုံ ‘‘ဘိက္ခုနိဒူသကော’’တိ ဣဒံ ဝိသုံ ဒသမံ အင်္ဂံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၅၀. ‘‘အနုဇာနာမိ , ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ သာမဏေရဿ ဒဏ္ဍကမ္မံ ကာတုံ။ ဘိက္ခူနံ အလာဘာယ ပရိသက္ကတိ, ဘိက္ခူနံ အနတ္ထာယ ပရိသက္ကတိ, ဘိက္ခူနံ အဝါသာယ ပရိသက္ကတိ, ဘိက္ခူ အက္ကောသတိ, ပရိဘာသတိ, ဘိက္ခူ ဘိက္ခူဟိ ဘေဒေတီ’’တိ (မဟာဝ. ၁၀၇) ‘‘ဝစနတော ပန ဣမာနိ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ, သိက္ခာပဒေသု စ ပစ္ဆိမာနိ ဝိကာလဘောဇနာဒီနိ ပဉ္စာတိ ဒသ ဒဏ္ဍကမ္မဝတ္ထူနိ။ ကိံပနေတ္ထ ဒဏ္ဍကမ္မံ ကတ္တဗ္ဗ’’န္တိ? ‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ယတ္ထ ဝါ ဝသတိ, ယတ္ထ ဝါ ပဋိက္ကမတိ, တတ္ထ အာဝရဏံ ကာတု’’န္တိ (မဟာဝ. ၁၀၇)

ဝစနတော ယတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၀၇) ဝသတိ တ ပဝိသတိ တ, တတ္ထ အာဝရဏံ ကာတဗ္ဗံ “မာ ဣဓ ပဝိသာ”တိ။ ဥဘယေနပိ အတ္တနော ပရိဝေဏဥ္စ ဝဿဂ္ဂေန ပတ္တသေနာသနဥ္စ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ န သဗ္ဗော သင်္ဃာရာမော အာဝရဏံ ကာတဗ္ဗော, ကရောန္တော စ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ “န, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗော သင်္ဃာရာမော အာဝရဏံ ကာတဗ္ဗော, ယော ကရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ န စ မုခဒ္ဝာရိကော အာဟာရော အာဝရဏံ ကာတဗ္ဗော, ကရောန္တော စ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ “န, ဘိက္ခဝေ, မုခဒ္ဝာရိကော အာဟာရော အာဝရဏံ ကာတဗ္ဗော, ယော ကရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ တသ္မာ “အဇ္ဇ မာ ခါဒ မာ ဘုဉ္ဇ”တိ ဝဒတောပိ “အာဟာရမ္ပိ နိဝါရေဿာမီ”တိ ပတ္တစီဝရံ အန္တော နိက္ခိပတောပိ သဗ္ဗပယောဂေသု ဒုက္ကဋံ။ အနာစာရဿ ပန ဒုဗ္ဗစသာမဏေရဿ ဒဏ္ဍကမ္မံ ကတ္ဝာ ယာဂုံ ဝါ ဘတ္တံ ဝါ ပတ္တစီဝရံ ဝါ ဒဿေတ္ဝာ “ဧတ္တကေ နာမ ဒဏ္ဍကမ္မေ အာဟဋေ ဣဒံ လစ္ဆသီ”တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘဂဝတာ ဟိ အာဝရဏမေဝ ဒဏ္ဍကမ္မံ ဝုတ္တံ။ ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရေဟိ ပန “အပရာဓာနုရူပံ ဥဒကအာရုတလိကာဒီနံ အာဟရာပနမ္ပိ ကာတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ, တသ္မာ တမ္ပိ ကာတဗ္ဗံ, တဉ္စ ခော “ဩရမိဿတိ ဝိရမိဿတီ”တိ အနုကမ္ပာယ, န “နဿိဿတိ ဝိဗ္ဘမိဿတီ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တေန ဟပဓ္ဈာသယေန။ “ဒဏ္ဍကမ္မံ ကရောမီ”တိ စ ဥဏှပာသာဏေ ဝါ နိပဇ္ဇာပေတုံ ပာသာဏိဋ္ဌကာဒီနိ ဝါ သီသေ နိက္ခိပာပေတုံ ဥဒကံ ဝါ ပဝေသေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

ဥပဇ္ဈာယံ အနာပုစ္ဆာပိ ဒဏ္ဍကမ္မံ န ကာရေတဗ္ဗံ “န, ဘိက္ခဝေ, ဥပဇ္ဈာယံ အနာပုစ္ဆာ အာဝရဏံ ကာတဗ္ဗံ, ယော ကရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၁၀၈) ဝစနတော။ ဧတ္တ ပန “တုမှာကံ သာမဏေရဿ အယံ နာမ အပရာဓော, ဒဏ္ဍကမ္မမဿ ကရောထာ”တိ တိက္ခတ္တုံ ဝုတ္တေ သစေ သော ဥပဇ္ဈာယော ဒဏ္ဍကမ္မံ န ကရောတိ, သယံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ အာဒိတော ဥပဇ္ဈာယော ဝဒတိ “မယှံ သာမဏေရာနံ ဒောသေ သတိ တုမှေဟ ဒဏ္ဍကမ္မံ ကရောထာ”တိ, ကာတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ယထာ စ သာမဏေရာနံ, ဧဝံ သဒ္ဓိဝိဟာရိကန္တေဝါသိကာနမ္ပိ ဒဏ္ဍကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, အညေသံ ပန ပရိသာ န အပလာဠေတဗ္ဗာ, အပလာဠေန္တော ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ “န, ဘိက္ခဝေ, အညဿ ပရိသာ အပလာဠေတဗ္ဗာ, ယော အပလာဠေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၁၀၈) ဝစနတော ။ တသ္မာ “တုမှာကံ ပတ္တံ ဒေမ, စီဝရံ ဒေမာ”တိ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာနကရဏတ္ထံ သင်္ဂဏှိတ္ဝာ သာမဏေရာ တ ဟောန္တု ဥပသမ္ပန္နာ တ, အန္တမသော ဒုဿီလဘိက္ခုဿပိ ပရဿ ပရိသဘူတေ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ဂဏှိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, အာဒီနဝံ ပန ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ “တယာ နဟာယိတုံ အာဂတေန ဂူထမက္ခနံ ဝိယ ကတံ ဒုဿီလံ နိဿာယ ဝိဟရန္တေနာ”တိ။ သစေ သော သယမေဝ ဇာနိတ္ဝာ ဥပဇ္ဈံ ဝါ နိဿယံ ဝါ ယာစတိ, အတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဣတိ ဟဋ္ဌိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ပဗ္ဗဇ္ဇာဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၂၃. နိဿယဝိနိစ္ဆယကထာ

၁၅၁. **နိဿယော** တိ ဧတ္ထ ပန အယံ နိဿယော နာမ ကေန ဒါတဗ္ဗော, ကေန န ဒါတဗ္ဗော, ကဿ ဒါတဗ္ဗော, ကဿ န ဒါတဗ္ဗော, ကထံ ဂဟိတော ဟောတိ, ကထံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ, နိဿာယ ကေန ဝသိတဗ္ဗံ, ကေန စ န ဝသိတဗ္ဗန္တိ? တတ္ထ **ကေန ဒါတဗ္ဗော, ကေန န ဒါတဗ္ဗော** တိ ဧတ္ထ တာဝ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန ဒသဝဿေန ဝါ အတိရေကဒသဝဿေန ဝါ ဥပသမ္ပာဒေတုံ, နိဿယံ ဒါတု”န္တိ (မဟာဝ. ၇၆, ၈၂) စ ဝစနတော ယော ဗျတ္တော ဟောတိ ပဋိဗလော ဥပသမ္ပဒာယ ဒသဝဿော ဝါ အတိရေကဒသဝဿော ဝါ, တေန ဒါတဗ္ဗော, ဣတရေန န ဒါတဗ္ဗော။ သစေ ဒေတိ, ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။

ဧတ္ထ (ပာစိ. အဋ္ဌ. ၁၄၅-၁၄၇) စ “ဗျတ္တော”တိ ဣမိနာ ပရိသုပဋ္ဌာပကဗဟုဿုတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပရိသုပဋ္ဌာပကေန ဟိ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန ပရိသံ အဘိဝိနယေ ဝိနေတုံ ဒွေ ဝိဘင်္ဂါ ပဂုဏာ ဝါစုဂ္ဂတာ ကာတဗ္ဗာ, အသက္ကောန္တေန တီဟိ ဇနေဟိ သဒ္ဓိံ ပရိဝတ္တနက္ခမာ ကာတဗ္ဗာ, ကမ္မာကမ္မဉ္စ ခန္ဓကဝတ္တဉ္စ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, ပရိသာယ ပန အဘိဓမ္မေ ဝိနယနတ္ထံ သစေ မဇ္ဈိမဘာဏကော ဟောတိ, မူလပဏ္ဏာသကော ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, ဒီဃဘာဏကေန မဟာဝဂ္ဂေါ, သံယုတ္တဘာဏကေန ဟေဋ္ဌိမာ ဝါ တယော ဝဂ္ဂါ မဟာဝဂ္ဂေါ ဝါ, အင်္ဂုတ္တရဘာဏကေန ဟေဋ္ဌာ ဝါ ဥပရိ ဝါ ဥပဍ္ဎနိကာယော ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, အသက္ကောန္တေန တိကနိပါတတော ပဋ္ဌာယ ဥဂ္ဂဟေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန “ဧကံ ဂဏှန္တေန စတုက္ကနိပါတံ ဝါ ပဉ္စကနိပါတံ ဝါ ဥဂ္ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ ဝုတ္တံ။ ဇာတကဘာဏကေန သာဋ္ဌကထံ ဇာတကံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, တတော ဩရံ န ဝဋ္ဋတိ။ “ဓမ္မပဒမ္ပိ သဟ ဝတ္ထုနာ ဥဂ္ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။ တတော တတော သမုစ္စယံ ကတွာ မူလပဏ္ဏာသကမတ္တံ ဝဋ္ဋတိ, “န ဝဋ္ဋတီ”တိ **ကုရုန္ဒဋ္ဌကထာယံ** ပဋိက္ခိတ္တံ, ဣတရာသု ဝိစာရဏာယေဝ နတ္ထိ။ အဘိဓမ္မေ ကိဉ္စိ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ န ဝုတ္တံ။ ယဿ ပန သာဋ္ဌကထမ္ပိ ဝိနယပိဋကံ အဘိဓမ္မပိဋကဉ္စ ပဂုဏံ, သုတ္တန္တေ စ ဝုတ္တပ္ပကာရော ဂန္ထော နတ္ထိ, ပရိသံ ဥပဋ္ဌာပေတုံ န လဘတိ။ ယေန ပန သုတ္တန္တတော စ ဝိနယတော စ ဝုတ္တပ္ပမာဏော ဂန္ထော ဥဂ္ဂဟိတော, အယံ ပရိသုပဋ္ဌာပကော ဗဟုဿုတော ဟောတိ, ဒိသာပါမောက္ခော ယေနကာမံဂမော ပရိသံ ဥပဋ္ဌာပေတုံ လဘတိ, အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ “ဗျတ္တော”တိ အဓိပ္ပေတော။

ယော ပန အန္တေဝါသိနော ဝါ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ ဝါ ဂိလာနဿ သက္ကောတိ ဥပဋ္ဌာနာဒီနိ ကာတုံ, အယံ ဣဓ “ပဋိဗလော”တိ အဓိပ္ပေတော။ ယံ ပန ဝုတ္တံ –

“ပဉ္စဟိ, ဘိက္ခဝေ, အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ န အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ, န အသေက္ခေန သမာဓိက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ, န အသေက္ခေန ပညာက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ, န အသေက္ခေန ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ, န အသေက္ခေန ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။

“အပရေဟိပိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ အတ္တနာ န အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ, န ပရံ အသေက္ခေ သီလက္ခန္ဓေ သမာဒပေတာ။ အတ္တနာ န အသေက္ခေန သမာဓိက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ, န ပရံ အသေက္ခေ သမာဓိက္ခန္ဓေ သမာဒပေတာ။ အတ္တနာ န အသေက္ခေန ပညာက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ, န ပရံ အသေက္ခေ ပညာက္ခန္ဓေ သမာဒပေတာ။ အတ္တနာ န အသေက္ခေန ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ, န ပရံ အသေက္ခေ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေ သမာဒပေတာ။ အတ္တနာ န အသေက္ခေန ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ, န ပရံ အသေက္ခေ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေ သမာဒပေတာ။ ဣမေဟိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။

“အပရေဟိပိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ အဿဒ္ဓော ဟောတိ, အဟိရိကော ဟောတိ, အနောတ္တပ္ပီ ဟောတိ, ကုသီတော ဟောတိ, မုဋ္ဌဿတိ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ , န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။

“အပရေဟိပိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ အဓိသီလေ သီလဝိပန္နော ဟောတိ, အဇ္ဈာစာရေ အာစာရဝိပန္နော ဟောတိ, အတိဒိဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော ဟောတိ, အပ္ပဿုတော ဟောတိ, ဒုပ္ပညော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။

“အပရေဟိပိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ န ပဋိဗလော ဟောတိ အန္တေဝာသိံ ဝါ သဒ္ဓိဝိဟာရိံ ဝါ ဂိလာနံ ဥပဋ္ဌာတုံ ဝါ ဥပဋ္ဌာပေတုံ ဝါ, အနဘိရတံ ဝူပကာသေတုံ ဝါ ဝူပကာသာပေတုံ ဝါ, ဥပ္ပန္နံ ကုက္ကုစ္စံ ဓမ္မတော ဝိနောဒေတုံ, အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, အာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာနံ န ဇာနာတိ။ ဣမေဟိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။

“အပရေဟိပိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ န ပဋိဗလော ဟောတိ အန္တေဝာသိံ ဝါ သဒ္ဓိဝိဟာရိံ ဝါ အာဘိသမာစာရိကာယ သိက္ခာယ သိက္ခာပေတုံ, အာဒိဗြဟ္မစရိယကာယ သိက္ခာယ ဝိနေတုံ, အဘိဓမ္မေ ဝိနေတုံ, အဘိဝိနယေ ဝိနေတုံ, ဥပ္ပန္နံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဓမ္မတော ဝိဝေစေတုံ။ ဣမေဟိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။

“အပရေဟိပိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော ။ အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, အနာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, လဟုကံ အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, ဂရုကံ အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, ဥဘယာနိ ခေါ ပနဿ ပါတိမောက္ခာနိ ဝိတ္ထာရေန န သွာဂတာနိ ဟောန္တိ န သုဝိဘတ္တာနိ န သုပ္ပဝတ္တီနိ န သုဝိနိစ္ဆိတာနိ သုတ္တသော အနုဗျဉ္ဇနသော။ ဣမေဟိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။

“အပရေဟိပိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, အနာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, လဟုကံ အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, ဂရုကံ အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, ဦနဒသဝဿော ဟောတိ ။ ဣမေဟိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော ဒါတဗ္ဗော, န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော”တိအာဒိ (မဟာဝ. ၈၄)။ တမ္ပိ –

“အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန ဒသဝဿေန ဝါ အတိရေကဒသဝဿေန ဝါ ဥပသမ္ပာဒေတုံ, နိဿယံ ဒါတု”န္တိ (မဟာဝ. ၇၆, ၈၂) စ ဧဝံ သင်္ခေပတော ဝုတ္တဿေဝ ဥပဇ္ဈာယာစရိယလက္ခဏဿ ဝိတ္ထာရဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၈၄) ကိဉ္စိ အယုတ္တဝသေန ပဋိက္ခိတ္တံ, ကိဉ္စိ အာပတ္တိအင်္ဂဝသေန။ တထာ ဟိ “န အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေနာ”တိ စ “အတ္တနာ န အသေက္ခေနာ”တိ စ “အဿဒ္ဓော”တိ စ အာဒီသု တီသု ပဉ္စကေသု အယုတ္တဝသေန ပဋိက္ခေပေါ ကတော, န အာပတ္တိအင်္ဂဝသေန။ ယော ဟိ အသေက္ခေဟိ သီလက္ခန္ဓာဒီဟိ အသမန္နာဂတော ပရေ စ တတ္ထ သမာဒပေတုံ အသက္ကောန္တော အဿဒ္ဓိယာဒိဒေါသယုတ္တော ဝါ ဟုတွာ ပရိသံ ပရိဟရတိ, တဿ ပရိသာ သီလာဒီဟိ ပရိဟာယတိယေဝ န ဝဍ္ဎတိ, တသ္မာ “တေန န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗ”န္တိအာဒိ အယုတ္

တဝသေန ဝုတ္တံ, န အာပတ္တိအင်္ဂဝသေန။ န ဟိ ခီဏာသဝဿေဝ ဥပဇ္ဈာစရိယဘာဝေါ ဘဂဝတာ အနုညာတော, ယဒိ တဿေဝ အနုညာတော အဘဝိဿ, “သစေ ဥပဇ္ဈာယဿ အနဘိရတိ ဥပ္ပန္နာ ဟောတီ”တိအာဒိ န ဝဒေယျ, ယသ္မာ ပန ခီဏာသဝဿ ပရိသာ သီလာဒီဟိ န ပရိဟာယတိ, တသ္မာ “ပဉ္စဟိ, ဘိက္ခဝေ, အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အဓိသီလေ သီလဝိပန္နော တိအာဒီသု ဟရာဇိကဉ္စ သင်္ဃာဒိသေသဉ္စ အာပန္နော အဓိသီလေ သီလဝိပန္နော နာမ။ ဣတရေ ပဉ္စာပတ္တိက္ခန္ဓေ အာပန္နော **အဇ္ဈာစာရေ အာစာရဝိပန္နော** နာမ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပဟာယ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော **အတိဒိဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော** နာမ။ ယတ္တကံ သုတံ ပရိသံ ပရိဟရန္တဿ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ, တေန ဝိရဟိတတ္တာ **အပ္ပဿုတော** ။ ယံ တေန ဇာနိတဗ္ဗံ အာပတ္တာဒိ, တဿ အဇာနနတော **ဒုပ္ပညော** ။ ဣမသ္မိံ ပဉ္စကေ ပုရိမာနိ တီဏိ ပဒါနိ အယုတ္တဝသေန ဝုတ္တာနိ, ပစ္ဆိမာနိ ဒွေ အာပတ္တိအင်္ဂဝသေန။

အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ တိ “ဣဒံ နာမ မယာ ကတ”န္တိ ဝုတ္တေ “ဣမံ နာမ အာပတ္တိံ အယံ အာပန္နော”တိ န ဇာနာတိ။ **ဝုဋ္ဌာနံ န ဇာနာတိ** တိ “ဝုဋ္ဌာနကမိနိတော တ ဒေသနာကမိနိတော တ အာပတ္တိတော ဧဝံ နာမ ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတီ”တိ န ဇာနာတိ။ ဣမသ္မိဥ္ပိ ပဉ္စကေ ပုရိမာနိ ဒွေ ပဒါနိ အယုတ္တဝသေန ဝုတ္တာနိ, ပစ္ဆိမာနိ တီဏိ အာပတ္တိအင်္ဂဝသေန။

အာဘိသမာစာရိကာယ သိက္ခာယာတိ ခန္ဓကဝတ္တေ ဝိနေတုံ န ပဋိဗလော ဟောတီတိ အတ္ထော။ **အာဒိဗ္ရဟ္မစရိယကာယာ**တိ သေက္ခပဏ္ဏတ္တိယံ ဝိနေတုံ န ပဋိဗလောတိ အတ္ထော။ **အဘိဓမ္မေ** တိ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေ ဝိနေတုံ န ပဋိဗလောတိ အတ္ထော။ **အဘိဝိနယေ**တိ သကလေ ဝိနယပိဋကေ ဝိနေတုံ န ပဋိဗလောတိ အတ္ထော။ **ဝိနေတုံ န ပဋိဗလော** တိ စ သဗ္ဗတ္ထ သိက္ခာပေတုံ န သက္ကောတီတိ အတ္ထော။ **ဓမ္မတော ဝိဝေစေတု**န္တိ ဓမ္မေန ကာရဏေန ဝိဿဇ္ဇာပေတုံ။ ဣမသ္မိံ ပဉ္စကေ သဗ္ဗပဒေသု အာပတ္တိ။

“အာပတ္တိံ န ဇာနာတီ”တိအာဒိပဉ္စကသ္မိံ **ဝိတ္ထာရေနာ** တိ ဥဘတောဝိဘင်္ဂေန သဒ္ဓိံ။ **န သွာဂတာနီ**တိ န သုဋ္ဌု အာဂတာနိ။ **သုဝိဘတ္တာနီ** တိ သုဋ္ဌု ဝိဘတ္တာနိ ပဒပစ္စာဘဋ္ဌသင်္ကရဒေါသရဟိတာနိ။ **သုပ္ပဝတ္တီနီ** တိ ပဂုဏာနိ တ စုဂ္ဂတာနိ သုဝိနိစ္ဆိတာနိ။ **သုတ္တသော** တိ ခန္ဓကပရိဝါရတော အာဟရိတဗ္ဗသုတ္တဝသေန သုဋ္ဌု ဝိနိစ္ဆိတာနိ။ **အနုဗျဉ္ဇနသော**တိ အက္ခရပဒပါရိပူရိယာ စ သုဝိနိစ္ဆိတာနိ အခဏ္ဍာနိ အဝိပရီတက္ခရာနိ။ ဧတေန အဋ္ဌကထာ ဒီပိတာ။ အဋ္ဌကထာတော ဟိ ဧသ ဝိနိစ္ဆယော ဟောတီတိ။ ဣမသ္မိံ ပဉ္စကေပိ သဗ္ဗပဒေသု အာပတ္တိ။ ဦနဒသဝဿပရိယောသာနပဉ္စကေပိ ဧသေဝ နယော။ ဣတိ အာဒိတော တယော ပဉ္စကာ, စတုတ္ထေ တီဏိ ပဒါနိ, ပဉ္စမေ ဒွေ ပဒါနီတိ သဗ္ဗေပိ စ တ္တာရော ပဉ္စကာ အယုတ္တဝသေန ဝုတ္တာ, စတုတ္ထေ ပဉ္စကေ ဒွေ ပဒါနိ, ပဉ္စမေ တီဏိ, ဆဋ္ဌသတ္တမဋ္ဌမာ တယော ပဉ္စကာတိ သဗ္ဗေပိ စတ္တာရော ပဉ္စကာ အာပတ္တိအင်္ဂဝသေန ဝုတ္တာ။

သုက္ကပက္ခေ ပန ဝုတ္တဝိပရိယာယေန “ပဉ္စဟိ, ဘိက္ခဝေ, အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, နိဿယော အတတဗ္ဗော, သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတီ”တိအာဒိနာ (မဟာဝ. ၈၄) အဋ္ဌ ပဉ္စကာ အာဂတာယေဝ။ တတ္ထ သဗ္ဗတ္ထေဝ အနာပတ္တိ။

၁၅၂. ကဿ အတတဗ္ဗော, ကဿ န အတတဗ္ဗော တိ ဧတ္ထ ပန ယော လဇ္ဇီ ဟောတိ, တဿ အတတဗ္ဗော။ ဣတရဿ န အတတဗ္ဗော “န, ဘိက္ခဝေ, အလဇ္ဇီနံ နိဿယော အတတဗ္ဗော, ယော ဒဒေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၁၂၀) ဝစနတော။ နိဿာယ ဝသန္တေနပိ အလဇ္ဇီ နိဿာယ န ဝသိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ “န, ဘိက္ခဝေ, အလဇ္ဇီနံ နိဿာယ ဝတ္ထဗ္ဗံ, ယော ဝသေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၁၂၀)။ ဧတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၂၀) စ **အလဇ္ဇီန**န္တိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ, အလဇ္ဇီပုဂ္ဂလေ နိဿာယ န ဝသိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တသ္မာ နဝံ ဌာနံ ဂတေန “ဧဟိ, ဘိက္ခု, နိဿယံ ဂဏှာဟီ”တိ ဝုစ္စမာနေနပိ စတူဟပဉ္စာဟံ နိဿယဒါယကဿ လဇ္ဇိဘာဝံ ဥပပရိက္ခိတွာ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော။ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, စတူဟပဉ္စာဟံ အာဂမေတုံ ယာဝ ဘိက္ခုသဘာဂတံ ဇာနာမီ”တိ (မဟာဝ. ၁၂၀) ဟိ ဝုတ္တံ။ သစေ “ထေရော လဇ္ဇီ”တိ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ သုတွာ အာဂတဒိဝသေယေဝ ဂဟေတုကာမော ဟောတိ, ထေရော ပန “အာဂမေဟိ တာဝ, ဝသန္တော ဇာနိဿသီ”တိ ကတိပာဟံ အာစာရံ

ဥပပရိက္ခိတ္ဝာ နိဿယံ ဒေတိ, ဝဋ္ဋတိ, ပကတိယာ နိဿယဂဟဏဋ္ဌာနံ ဂတေန ပန တဒဟေဝ ဂဟေတဗ္ဗော, ဧကဒိ
ဝသမ္ပိ ပရိဟာရော နတ္ထိ။ သစေ ပဌမယာမေ အာစရိယဿ ဩကာသော နတ္ထိ, ဩကာသံ အလဘန္တော ''ပစ္စူသသမ
ယေ ဂဟေဿာမီ''တိ သယတိ, အရုဏံ ဥဂ္ဂတမ္ပိ န ဇာနာတိ, အနာပတ္တိ။ သစေ ပန ''ဂဏ္ဟိဿာမီ''တိ အာဘောဂံ
အကတ္ဝာ သယတိ, အရုဏုဂ္ဂမနေ ဒုက္ကဋံ။ အဂတပုဗ္ဗံ ဌာနံ ဂတေန ဒ္ဝေ တီဏိ ဒိဝသာနိ ဝသိတ္ဝာ ဂန္တုကာမေန အနိ
ဿိတေန ဝသိတဗ္ဗံ။ ''သတ္တာဟံ ဝသိဿာမီ''တိ အာလယံ ကရောန္တေန ပန နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော။ သစေ
ထေရော ''ကိံ သတ္တာဟံ ဝသန္တဿ နိဿယေနာ''တိ ဝဒတိ, ပဋိက္ခိတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ လဒ္ဓပရိဟာရော
ဟောတိ။

''အနုဇာနာမိ , ဘိက္ခဝေ, အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နေန ဘိက္ခုနာ နိဿယံ အလဘမာနေန အနိဿိတေန ဝတ္ထု''န္တိ ဝ
စနတော ပန အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော သစေ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နံ နိဿယဒာယကံ န လဘတိ, ဧဝံ နိဿ
သယံ အလဘမာနေန အနိဿိတေန ဗဟူနိပိ ဒိဝသာနိ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပုဗ္ဗေ နိဿယံ ဂဟေတ္ဝာ ဝုတ္ထပုဗ္ဗံ ကိ
ဉ္စိ အာဝါသံ ပဝိသတိ, ဧကရတ္တံ ဝသန္တေနပိ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော။ အန္တရာမဂ္ဂေ ဝိဿမန္တော ဝါ သတ္
ထံ ဝါ ပရိယေသန္တော ကတိပာဟံ ဝသတိ, အနာပတ္တိ။ အန္တောဝဿေ ပန နိဗဒ္ဓဝါသံ ဝသိတဗ္ဗံ, နိဿယော စ
ဂဟေတဗ္ဗော။ နာဝါယ ဂစ္ဆန္တဿ ပန ဝဿာနေ အာဂတေပိ နိဿယံ အလဘန္တဿ အနာပတ္တိ။ သစေ အန္
တရာမဂ္ဂေ ဂိလာနော ဟောတိ, နိဿယံ အလဘမာနေန အနိဿိတေန ဝသိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဂိလာနုပဋ္ဌာကောပိ ဂိလာနေန ယာစိယမာနော အနိဿိတော ဧဝ ဝသိတုံ လဘတိ။ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ ''အနုဇာနာမိ, ဘိ
က္ခဝေ, ဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ နိဿယံ အလဘမာနေန အနိဿိတေန ဝတ္ထုံ, အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဂိလာနုပဋ္ဌာကေန
ဘိက္ခုနာ နိဿယံ အလဘမာနေန ယာစိယမာနေန အနိဿိတေန ဝတ္ထု''န္တိ (မဟာဝ. ၁၂၁)။ သစေ ပန ''ယာစာဟိ မ''န္
တိ ဝုစ္စမာနောပိ ဂိလာနော မာနေန န ယာစတိ, ဂန္တဗ္ဗံ။

''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အာရညိကေန ဘိက္ခုနာ ဖာသုဝိဟာရံ သလ္လက္ခေန္တေန နိဿယံ အလဘမာနေန အနိ
ဿိတေန ဝတ္ထုံ 'ယဒါ ပတိရူပော နိဿယဒါယကော အာဂစ္ဆိဿတိ, တဒါ တဿ နိဿာယ ဝသိဿာမီ'''တိ
ဝစနတော ပန ယတ္ထ ဝသန္တဿ သမထဝိပဿနာနံ ပဋိလာဘဝသေန ဖာသု ဟောတိ, တာဒိသံ ဖာသုဝိဟာရံ သလ္လ
က္ခေန္တေန နိဿယံ အလဘမာနေန အနိဿိတေန ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ဣမဉ္စ ပန ပရိဟာရံ နေဝ သောတာပန္နော, န သကဒါ
ဂါမိအနာဂါမိအရဟန္တော လဘန္တိ, န ထာမဂတဿ သမာဓိနော ဝါ ဝိပဿနာယ ဝါ လာဘီ, ဝိဿဋ္ဌကမ္မဋ္ဌာနေ
ပန ဗာလပုထုဇ္ဇနေ ကထာဝ နတ္ထိ။ ယဿ ခော ပန သမထော ဝါ ဝိပဿနာ ဝါ တရုဏာ ဟောတိ, အယံ ဣမံ ပရိဟာရံ
လဘတိ, ပဝာရဏာသင်္ဂဟောပိ ဧတဿေဝ အနုညာတော။ တသ္မာ ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေန အာစရိယေ ပဝာရေတ္ဝာ ဂတေပိ
''ယဒါ ပတိရူပောနိဿယဒါယကော အာဂစ္ဆိဿတိ, တံ နိဿာယ ဝသိဿာမီ''တိ အာဘောဂံ ကတ္ဝာ ပုန ယာဝ
အာသာဠ္ဟီပုဏ္ဏမာ, တာဝ အနိဿိတေန ဝတ္ထုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန အာသာဠ္ဟီမာသေ အာစရိယော နာဂစ္ဆတိ, ယ
တ္ထ နိဿယော လဗ္ဘတိ, တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။

၁၅၃. ကထံ ဂဟိတော ဟောတီတိ ဧတ္ထ ဥပဇ္ဈာယဿ သန္တိကေ တာဝ ဥပဇ္ဈံ ဂဏ္ဟန္တေန ဧကံသံ ဥတ္တ
ရာသင်္ဂံ ကရိတ္ဝာ ဟဒေ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္ဝာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ ''ဥပဇ္ဈာယော မေ, ဘန္တေ, ဟော
ဟီ''တိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန ဝုတ္တေ သစေ ဥပဇ္ဈာယော ''သာဟူ''တိ ဝါ ''လဟူ''တိ ဝါ
''ဩပာယိက''န္တိ ဝါ ''ပတိရူပ''န္တိ ဝါ ''ပါသာဒိကေန သမ္ပာဒေဟီ''တိ ဝါ ကာယေန ဝိညာပေတိ, ဝါစာယ ဝိညာပေ
တိ, ကာယေန ဝါစာယ ဝိညာပေတိ, ဂဟိတော ဟောတိ ဥပဇ္ဈာယော။ ဣဒမေဝ ဟေတ္ထ ဥပဇ္ဈာယဂ္ဂဟဏံ, ယဒိဒံ ဥပဇ္
ဈာယဿ ဣမေသု ပဉ္စသု ပဒေသု ယဿ ကဿစိ ပဒဿ ဝါစာယ သာဝနံ ကာယေန ဝါ အတ္ထဝိညာပနန္တိ။ ကေစိ
ပန ''သာဓူ''တိ သမ္ပဋိစ္ဆနံ သန္ဓာယ ဝဒန္တိ, န တံ ပမာဏံ။ အာယာစနအနမတ္တေန ဟိ ဂဟိတော ဟောတိ ဥပဇ္ဈာ
ယော, န ဧတ္ထ သမ္ပဋိစ္ဆနံ အင်္ဂံ။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေနပိ န ကေဝလံ ''ဣမိနာ မေ ပဒေန ဥပဇ္ဈာယော ဂဟိတော''တိ ဉာ
တုံ ဝဋ္ဋတိ, ''အဇ္ဇတဂ္ဂေ ဒါနိ ထေရော မယ္ဟံ ဘာရော, အဟမ္ပိ ထေရဿ ဘာရော''တိ ဣဒမ္ပိ ဉာတုံ ဝဋ္ဋတိ (မဟာ
ဝ. အဋ္ဌ. ၆၄)။ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ –

‘‘ဥပဇ္ဈာယော, ဘိက္ခဝေ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကမှိ ပုတ္တစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေဿတိ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ဥပဇ္ဈာယမှိ ပိတုစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေဿတိ, ဧဝံ တေ အညမညံ သဂါရဝါ သပ္ပတိဿာ သဘာဂဝုတ္တိနော ဝိဟရန္တာ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ဝုဍ္ဎိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇိဿန္တီ’’တိ (မဟာဝ. ၆၅)။

အာစရိယဿ သန္တိကေ နိဿယဂ္ဂဟဏေပိ အယမေဝ ဝိနိစ္ဆယော။ အယံ ပနေတ္ထ ဝိသေသော – အာစရိယဿ သန္တိကေ နိဿယံ ဂဏှန္တေန ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတွာ ‘‘အာစရိယော မေ, ဘန္တေ, ဟောဟိ, အာယသ္မတော နိဿာယ ဝစ္ဆာမီ’’တိ (မဟာဝ. ၇၇) တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗံ, သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၁၅၄. ကထံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတီတိ ဧတ္ထ တာဝ ဥပဇ္ဈာယမှာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ, အာစရိယမှာ ဆဟိ အာကာရေဟိ။ ဝုတ္တဉှေတံ –

‘‘ပဉ္စိမာ, ဘိက္ခဝေ, နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယော ဥပဇ္ဈာယမှာ။ ဥပဇ္ဈာယော ပက္ကန္တော ဝါ ဟောတိ, ဝိဗ္ဘန္တော ဝါ, ကာလကတော ဝါ, ပက္ခသင်္ကန္တော ဝါ, အာဏတ္တိယေဝ ပဉ္စမီ။ ဣမာ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စ နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယော ဥပဇ္ဈာယမှာ။

ဆယိမာ , ဘိက္ခဝေ, နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယော အာစရိယမှာ။ အာစရိယော ပက္ကန္တော ဝါ ဟောတိ, ဝိဗ္ဘန္တော ဝါ, ကာလကတော ဝါ, ပက္ခသင်္ကန္တော ဝါ, အာဏတ္တိယေဝ ပဉ္စမီ, ဥပဇ္ဈာယေန ဝါ သမောဓာနဂတော ဟောတိ။ ဣမာ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဆ နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယော အာစရိယမှာ’’တိ (မဟာဝ. ၈၃)။

တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၈၃) – **ပက္ကန္တော**တိ ဒိသံ ဂတော။ ဧဝံ ဂတေ စ ပန တသ္မိံ သစေ ဝိဟာရေ နိဿယဒါယကော အတ္ထိ, ယဿ သန္တိကေ အညဒါပိ နိဿယော ဝါ ဂဟိတပုဗ္ဗော ဟောတိ, ယော ဝါ ဧကသမ္ဘောဂပရိဘောဂေါ, တဿ သန္တိကေ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော, ဧကဒိဝသမ္ပိ ပရိဟာရော နတ္ထိ။ သစေ တာဒိသော နတ္ထိ, အညော လဇ္ဇီ ပေသလော အတ္ထိ, တဿ ပေသလဘာဝံ ဇာနန္တေန တဒဟေဝ နိဿယော ယာစိတဗ္ဗော။ သစေ ဒေတိ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ အထ ပန ‘‘တုမှာကံ ဥပဇ္ဈာယော လဟုံ အာဂမိဿတီ’’တိ ပုစ္ဆတိ, ဥပဇ္ဈာယေန စေ တထာ ဝုတ္တံ, ‘‘အာမ, ဘန္တေ’’တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ ဝဒတိ ‘‘တေန ဟိ ဥပဇ္ဈာယဿ အာဂမနံ အာဂမေထာ’’တိ, ဝဋ္ဋတိ။ အထ ပနဿ ပကတိယာ ပေသလဘာဝံ န ဇာနာတိ, စတ္တာရိ ပဉ္စ ဒိဝသာနိ တဿ ဘိက္ခုဿ သဘာဂတံ ဩလောကေတွာ ဩကာသံ ကာရေတွာ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော။ သစေ ပန ဝိဟာရေ နိဿယဒါယကော နတ္ထိ, ဥပဇ္ဈာယော စ ‘‘အဟံ ကတိပါဟေန အာဂမိဿာမိ, မာ ဥက္ကဏ္ဌိတ္ထာ’’တိ ဝတွာ ဂတော, ယာဝ အာဂမနာ ပရိဟာရော လဗ္ဘတိ, အထာပိ နံ တတ္ထ မနုဿာ ပရိစ္ဆိန္နကာလတော ဥတ္တရိပိ ပဉ္စ ဝါ ဒသ ဝါ ဒိဝသာနိ ဝါသေန္တိယေဝ, တေန ဝိဟာရံ ပဝတ္တိ ပေသေတဗ္ဗာ ‘‘ဒဟရာ မာ ဥက္ကဏ္ဌန္တု, အဟံ အသုကဒိဝသံ နာမ အာဂမိဿာမီ’’တိ, ဧဝမ္ပိ ပရိဟာရော လဗ္ဘတိ။ အထ အာဂစ္ဆတော အန္တရာမဂ္ဂေ နဒီပူရေန ဝါ စောရာဒီဟိ ဝါ ဥပဒ္ဒဝေါ ဟောတိ, ထေရော ဥဒကောသက္ကနံ ဝါ အာဂမေတိ, သဟာယေ ဝါ ပရိယေသတိ, တံ စေ ပဝတ္တိံ ဒဟရာ သုဏန္တိ, ယာဝ အာဂမနာ ပရိဟာရော လဗ္ဘတိ။ သစေ ပန သော ‘‘ဣဓေဝါဟံ ဝသိဿာမီ’’တိ ပဟိဏတိ, ပရိဟာရော နတ္ထိ။ ယတ္ထ နိဿယော လဗ္ဘတိ, တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဝိဗ္ဘန္တေ ပန ကာလကတေ ပက္ခသင်္ကန္တေ ဝါ ဧကဒိဝသမ္ပိ ပရိဟာရော နတ္ထိ, ယတ္ထ နိဿယော လဗ္ဘတိ, တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။

အာဏတ္တီတိ ပန နိဿယပဏာမနာ ဝုစ္စတိ, တသ္မာ ‘‘ပဏာမေမိ ဝါ’’န္တိ ဝါ ‘‘မာ ဣဓ ပဋိက္ကမီ’’တိ ဝါ ‘‘နီဟရ တေ ပတ္တစီဝရ’’န္တိ ဝါ ‘‘နာဟံ တယာ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော’’တိ ဝါတိ ဣမိနာ ဟဋ္ဌိနယေန ‘‘မာ မံ ကမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆိ’’တိအာဒိနာ ဟဋ္ဌိမုတ္တကနယေန ဝါ ယော နိဿယပဏာမနာယ ပဏာမိတော ဟောတိ, တေန ဥပဇ္ဈာယော ခမာပေတဗ္ဗော။ သစေ အာဒိတောဝ န ခမတိ, ဒဏ္ဍကမ္မံ အာဟရိတွာ တိက္ခတ္တုံ တာဝ သယမေဝ ခမာပေတဗ္ဗော။ နော စေ ခမတိ, တသ္မိံ ဝိဟာရေ မဟာထေရေ ဂဟေတွာ ခမာပေတဗ္ဗော။ နော စေ ခမတိ, သာမန္တဝိဟာရေ ဘိက္ခူ ဂဟေတွာ ခမာပေတဗ္ဗော။ သစေ ဧဝမ္ပိ န ခမတိ, အညတ္ထ ဂန္တွာ ဥပဇ္ဈာယဿ သဘာဂါနံ သန္တိကေ ဝသိတဗ္ဗံ ‘‘အပ္ပေဝ နာမ ‘သဘာဂါနံ မေ သန္တိကေ ဝသတီ’တိ ဥတွာပိ ခမေယျာ’’တိ။ သစေ ဧဝမ္ပိ န ခမတိ, တတြေဝ ဝသိ

တဗ္ဗံ။ တတ္ထ စ ဒုဗ္ဘိက္ခာဒိဒောသေန န သက္ကာ ဟောတိ ဝသိတုံ, တံယေဝ ဝိဟာရံ အာဂန္တွာ အညဿ သန္တိကေ နိဿယံ ဂဟေတွာ ဝသိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အယမာဏတ္တိယံ ဝိနိစ္ဆယော။

အာစရိယမှာ နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓီသု **အာစရိယော ပက္ကန္တော ဝါ ဟောတီ**တိ ဧတ္ထ ကောစိ အာစရိယော အာပုစ္ဆိတွာ ပက္ကမတိ, ကောစိ အနာပုစ္ဆိတွာ, အန္တေဝါသိကောပိ ဧဝမေဝ။ တတ္ထ သစေ အန္တေဝါသိကော အာစရိယံ အာပုစ္ဆတိ "အသုကံ နာမ, ဘန္တေ, ဌာနံ ဂန္တုံ ဣစ္ဆာမိ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေနာ"တိ, အာစရိယေန စ "ကဒါ ဂမိဿသီ"တိ ဝုတ္တော "သာယန္ဟေ ဝါ ရတ္တိံ ဝါ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဂမိဿာမီ"တိ ဝဒတိ, အာစရိယောပိ "သာဓူ"တိ သမ္ပဋိစ္ဆတိ, တံ ခဏံယေဝ နိဿယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ သစေ ပန "ဘန္တေ, အသုကံ နာမ ဌာနံ ဂန္တုကာမောမှီ"တိ ဝုတ္တေ အာစရိယော "အသုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္ဆာ ဇာနိဿသီ"တိ ဝဒတိ, သော စ "သာဓူ"တိ သမ္ပဋိစ္ဆတိ, တတော စေ ဂတော သုဂတော။ သစေ ပန န ဂစ္ဆတိ, နိဿယော န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ အထာပိ "ဂစ္ဆာမီ"တိ ဝုတ္တေ အာစရိယေန "မာ တာဝ ဂစ္ဆ, ရတ္တိံ မန္တေတွာ ဇာနိဿာမာ"တိ ဝုတ္တော မန္တေတွာ ဂစ္ဆတိ, သုဂတော။ နော စေ ဂစ္ဆတိ, နိဿယော န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ အာစရိယံ အနာပုစ္ဆာ ပက္ကမန္တဿ ပန ဥပစာရသီမာတိက္ကမေ နိဿယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ, အန္တောဥပစာရသီမတော ပဋိနိဝတ္တန္တဿ န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ သစေ ပန အာစရိယော အန္တေဝါသိကံ အာပုစ္ဆတိ "အာဝုသော, အသုကံ နာမ ဌာနံ ဂမိဿာမီ"တိ, အန္တေဝါသိကေန စ "ကဒါ"တိ ဝုတ္တေ "သာယန္ဟေ ဝါ ရတ္တိဘာဂေ ဝါ"တိ ဝဒတိ, အန္တေဝါသိကောပိ "သာဓူ"တိ သမ္ပဋိစ္ဆတိ, တံ ခဏံယေဝ နိဿယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ, သစေ ပန အာစရိယော "သွေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဂမိဿာမီ"တိ ဝဒတိ, ဣတရော စ "သာဓူ"တိ သမ္ပဋိစ္ဆတိ, ဧကဒိဝသံ တာဝ နိဿယော န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ, ပုနဒိဝသေ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေါ ဟောတိ။ "အသုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဇာနိဿာမိ မမ ဂမနံ ဝါ အဂမနံ ဝါ"တိ ဝတွာ ပန သစေ န ဂစ္ဆတိ, နိဿယော န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ အထာပိ "ဂစ္ဆာမီ"တိ ဝုတ္တေ အန္တေဝါသိကေန "မာ တာဝ ဂစ္ဆထ, ရတ္တိံ မန္တေတွာ ဇာနိဿထာ"တိ ဝုတ္တော မန္တေတွာပိ န ဂစ္ဆတိ, နိဿယော န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ သစေ ဥဘောပိ အာစရိယန္တေဝါသိကာ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ဗဟိသီမံ ဂစ္ဆန္တိ, တတော စေ အာစရိယော ဂမိယစိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ အနာပုစ္ဆာဝ ဂန္တွာ ဒွိန္နံ လေဍ္ဍုပါတာနံ အန္တောယေဝ နိဝတ္တတိ, နိဿယော န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ သစေ ဒွေ လေဍ္ဍုပါတေ အတိက္ကမိတွာ နိဝတ္တတိ, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေါ ဟောတိ။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ ဒွေ လေဍ္ဍုပါတေ အတိက္ကမ္မ အညသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝသန္တိ, နိဿယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ အာစရိယေ ဝိဗ္ဘန္တေ ကာလကတေ ပက္ခသင်္ကန္တေ စ တံ ခဏံယေဝ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။

အာဏတ္တိယံ ပန အာစရိယော မုဉ္စိတုကာမောဝ ဟုတွာ နိဿယပဏာမနာယ ပဏာမေတိ, အန္တေဝါသိကော စ "ကိဉ္စာပိ မံ အာစရိယော ပဏာမေတိ, အထ ခော ဟဒယေန မုဒုကော"တိ သာလယော ဟောတိ, နိဿယော န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ သစေပိ အာရိယော သာလယော, အန္တေဝါသိကော နိရာလယော "န ဒါနိ ဣမံ နိဿာယ ဝသိဿာမီ"တိ ဓုရံ နိက္ခိပတိ, ဧဝမ္ပိ န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ ဥဘိန္နံ သာလယဘာဝေ ပန န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိယေဝ, ဥဘိန္နံ ဓုရနိက္ခေပေန ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ, ပဏာမိတေန ဒဏ္ဍကမ္မံ အာဟရိတွာ တိက္ခတ္တုံ ခမာပေတဗ္ဗော။ နော စေ ခမတိ, ဥပဇ္ဈာယေ ဝုတ္တနယေန ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ယထာပညတ္တံ ပန အာစရိယုပဇ္ဈာယဝတ္တံ ပရိပူရေန္တံ အဓိမတ္တပေမာဒိပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတံ အန္တေဝါသိကံ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ ဝါ ပဏာမေန္တဿ ဒုက္ကဋံ, ဣတရံ အပဏာမေန္တဿပိ ဒုက္ကဋမေဝ။ ဝုတ္တဉှေတံ –

"န, ဘိက္ခဝေ, သမ္မာဝတ္တန္တော ပဏာမေတဗ္ဗော, ယော ပဏာမေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ န စ, ဘိက္ခဝေ, အသမ္မာဝတ္တန္တော န ပဏာမေတဗ္ဗော, ယော န ပဏာမေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ (မဟာဝ. ၈၀)။

"ပဉ္စဟိ , ဘိက္ခဝေ, အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ အန္တေဝါသိကံ အပဏာမေန္တော အာစရိယော သာတိသာရော ဟောတိ, ပဏာမေန္တော အနတိသာရော ဟောတိ။ အာစရိယမှိ နာဓိမတ္တံ ပေမံ ဟောတိ, နာဓိမတ္တော ပသာဒော ဟောတိ, နာဓိမတ္တာ ဟိရီ ဟောတိ, နာဓိမတ္တော ဂါရဝော ဟောတိ, နာဓိမတ္တာ ဘာဝနာ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ အန္တေဝါသိကံ အပဏာမေန္တော အာစရိယော သာတိသာရော ဟောတိ, ပဏာမေန္တော အနတိသာရော ဟောတိ (မဟာဝ. ၈၁)။

“ပဉ္စဟိ , ဘိက္ခဝေ, အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ အပဏ္ဏာမေန္တော ဥပဇ္ဈာယော သာတိသာရော ဟောတိ, ပဏ္ဏာမေန္တော အနတိသာရော ဟောတိ။ ဥပဇ္ဈာယမှိ နာဓိမတ္တံ ပေမံ ဟောတိ, နာဓိမတ္တော ပသာဒေါ ဟောတိ, နာဓိမတ္တာ ဟိရီ ဟောတိ, နာဓိမတ္တော ဂါရဝေါ ဟောတိ, နာဓိမတ္တာ ဘာဝနာ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ အပဏ္ဏာမေန္တော ဥပဇ္ဈာယော သာတိသာရော ဟောတိ, ပဏ္ဏာမေန္တော အနတိသာရော ဟောတီ”တိအာဒိ (မဟာဝ. ၆၈)။

တတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၆၈) **နာဓိမတ္တံ ပေမံ ဟောတီ** တိ ဥပဇ္ဈာယမှိ အဓိမတ္တံ ဂေဟဿိတပေမံ န ဟောတိ။ **နာဓိမတ္တာ ဘာဝနာ ဟောတီ** တိ အဓိမတ္တာ မေတ္တာဘာဝနာ န ဟောတီတိ အတ္ထော။

ဥပဇ္ဈာယေန တ သမောဓာနဂတော တိ ဧတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၈၃) ဒဿနသဝနဝသေန သမောဓာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သစေ ဟိ အာစရိယံ နိဿာယ ဝသန္တော သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ဧကဝိဟာရေ စေတိယံ ဝ ဝန္ဒိတုံ, ဧကကမေ ဝ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဥပဇ္ဈာယံ ပဿတိ, နိဿယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ ဥပဇ္ဈာယော ပဿတိ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကော န ပဿတိ, န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နံ ဝ အာကာသေန ဝ ဂစ္ဆန္တံ ဥပဇ္ဈာယံ ဒိသွာ ဒူရတ္တာ “ဘိက္ခူ”တိ ဇာနာတိ, “ဥပဇ္ဈာယော”တိ န ဇာနာတိ, န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ သစေ ဇာနာတိ, ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ ဥပရိပါသာဒေ ဥပဇ္ဈာယော ဝသတိ, ဟေဋ္ဌာ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော, တံ အဒိသွာဝ ယာဂုံ ပိဝိတွာ ပဋိက္ကမတိ, အာသနသာလာယ ဝ နိသိန္နံ အဒိသွာဝ ဧကမန္တေ ဘုဉ္ဇိတွာ ပက္ကမတိ, ဓမ္မဿဝနမဏ္ဍပေ ဝ နိသိန္နမ္ပိ တံ အဒိသွာဝ ဓမ္မံ သုတွာ ပက္ကမတိ, နိဿယော န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ ဧဝံ တာဝ ဒဿနဝသေန သမောဓာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သဝနဝသေန ပန သစေ ဥပဇ္ဈာယဿ ဝိဟာရေ ဝ အန္တရဃရေ ဝ ဓမ္မံ ဝ ကထေန္တဿ အနုမောဒနံ ဝ ကရောန္တဿ သဒ္ဒံ သုတွာ “ဥပဇ္ဈာယဿ မေ သဒ္ဒော”တိ သဉ္ဇာနာတိ, နိဿယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ, အသဉ္ဇာနန္တဿ န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ အယံ သမောဓာနေ ဝိနိစ္ဆယော။

၁၅၅. နိဿာယ ကေန ဝသိတဗ္ဗံ, ကေန န ဝသိတဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ ပန “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန ပဉ္စ ဝဿာနိ နိဿာယ ဝတ္ထုံ, အဗျတ္တေန ယာဝဇီဝ”န္တိ (မဟာဝ. ၁၀၃) ဝစနတော ယော အဗျတ္တော ဟောတိ, တေန ယာဝဇီဝံ နိဿာယေဝ ဝသိတဗ္ဗံ။ သစာယံ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၀၃) ဝုဍ္ဎတရံ အာစရိယံ န လဘတိ, ဥပသမ္ပဒာယ သဋ္ဌိဝဿော ဝ သတ္တတိဝဿော ဝ ဟောတိ, နဝကတရဿာပိ ဗျတ္တဿ သန္တိကေ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ “အာစရိယော မေ, အာဝုသော, ဟောတိ, အာယသ္မတော နိဿာယ ဝစ္ဆာမီ”တိ ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ဝတွာ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗောဝ။ ကမ္မပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆန္တေနပိ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ “ကမ္မပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆာမိ အာစရိယာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သေ နယော သဗ္ဗအာပုစ္ဆနေသု။

ယော ပန ဗျတ္တော ဟောတိ ဥပသမ္ပဒာယ ပဉ္စဝဿော, တေန အနိဿိတေန ဝတ္ထုံ ဝဋ္ဋတိ။ တသ္မာ နိဿယမုစ္စနကေန (ပာစိ. အဋ္ဌ. ၁၄၅-၁၄၇) ဥပသမ္ပဒာယ ပဉ္စဝဿေန သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန ဒွေ မာတိကာ ပဂုဏာ ဝါစုဂ္ဂတာ ကတ္တဗ္ဗာ, ပက္ခဒိဝသေသု ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ သုတ္တန္တတော စတ္တာရော ဘာဏဝါရာ, သမ္ပတ္တာနံ ပရိသာနံ ပရိကထနတ္ထာယ **အန္ဓကဝိန္ဒ** (အ. နိ. ၅.၁၁၄) **မဟာရာဟုလောဝါဒ**(မ. နိ. ၂.၁၁၃ အာဒယော) **အမ္ဗဋ္ဌ** (ဒီ. နိ. ၁.၂၅၄ အာဒယော) သဒိသော ဧကော ကထာမဂ္ဂေါ, သင်္ဃဘတ္တမင်္ဂလာမင်္ဂလေသု အနုမောဒနတ္ထာယ တိဿော အနုမောဒနာ, ဥပေါသထပဝါရဏာဒိဇာနနတ္ထံ ကမ္မာကမ္မဝိနိစ္ဆယော, သမဏဓမ္မကရဏတ္ထံ သမာဓိဝသေန ဝ ဝိပဿနာဝသေန ဝ အရဟတ္တပရိယောသာနမေကံ ကမ္မဋ္ဌာနံ, ဧတ္တကံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာ ဟိ အယံ ဗဟုဿုတော ဟောတိ စာတုဒ္ဒိသော, ယတ္ထ ကတ္ထစိ အတ္တနော ဣဿရိယေန ဝသိတုံ လဘတိ။ ယံ ပန ဝုတ္တံ –

“ပဉ္စဟိ , ဘိက္ခဝေ, အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န အနိဿိတေန ဝတ္ထဗ္ဗံ။ န အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ, န အသေက္ခေန သမာဓိက္ခန္ဓေန။ န အသေက္ခေန ပညာက္ခန္ဓေန။ န အသေက္ခေန ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေန။ န အသေက္ခေန ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န အနိဿိတေန ဝတ္ထဗ္ဗံ။

“အပရေဟိပိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န အနိဿိတေန ဝတ္ထဗ္ဗံ။ အဿဒ္ဓော ဟောတိ, အဟိရိကော ဟောတိ, အနောတ္တပ္ပီ ဟောတိ, ကုသီတော ဟောတိ, မုဋ္ဌဿတိ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န အနိဿိတေန ဝတ္ထဗ္ဗံ။

“အပရေဟိပိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န အနိဿိတေန ဝတ္ထဗ္ဗံ။ အဓိသီလေ သီလဝိပန္နော ဟောတိ, အဇ္ဈာစာရေ အာစာရဝိပန္နော ဟောတိ, အတိဒိဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော ဟောတိ, အပ္ပဿုတော ဟောတိ, ဒုပ္ပညော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န အနိဿိတေန ဝတ္ထဗ္ဗံ။

“အပရေဟိပိ , ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န အနိဿိတေန ဝတ္ထဗ္ဗံ။ အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, အနာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, လဟုကံ အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, ဂရုကံ အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, ဥဘယာနိ ခော ပနဿ ပာတိမောက္ခာနိ ဝိတ္ထာရေန န သွာဂတာနိ ဟောန္တိ န သုဝိဘတ္တာနိ န သုပ္ပဝတ္တီနိ န သုဝိနိစ္ဆိတာနိ သုတ္တသော အနုဗျဉ္ဇနသော။ ဣမေဟိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န အနိဿိတေန ဝတ္ထဗ္ဗံ။

“အပရေဟိပိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န အနိဿိတေန ဝတ္ထဗ္ဗံ။ အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, အနာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, လဟုကံ အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, ဂရုကံ အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ, ဦနပဉ္စဝဿော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ န အနိဿိတေန ဝတ္ထဗ္ဗ”န္တိ (မဟာဝ. ၁၀၃)။ ဧတ္ထာပိ ပုရိမနယေနေဝ အယုတ္တဝသေန အာပတ္တိအင်္ဂဝသေန စ ပဋိက္ခေပေါ ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဗာလာနံ ပန အဗျတ္တာနံ ဒိသံဂမိကာနံ အန္တေဝါသိကသဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ အနုညာ န အတဗ္ဗာ။ သစေ ဒေန္တိ, အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ ဒုက္ကဋံ။ တေ စေ အနနုညာတာ ဂစ္ဆန္တိ, တေသမ္ပိ ဒုက္ကဋံ။ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ –

“ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခူ ဗာလာ အဗျတ္တာ ဒိသံဂမိကာ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ အာပုစ္ဆန္တိ။ တေ, ဘိက္ခဝေ, အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ “ကဟံ ဂမိဿထ, ကေန သဒ္ဓိံ ဂမိဿထာ”တိ။ တေ စေ, ဘိက္ခဝေ, ဗာလာ အဗျတ္တာ အညေ ဗာလေ အဗျတ္တေ အပဒိသေယျုံ။ န, ဘိက္ခဝေ, အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ အနုဇာနိတဗ္ဗာ, အနုဇာနေယျုံ စေ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ တေ စေ, ဘိက္ခဝေ, ဗာလာ အဗျတ္တာ အနနုညာတာ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ ဂစ္ဆေယျုံ စေ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၁၆၃)။

ဣတိ ပါဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

နိဿယဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၂၄. သီမာဝိနိစ္ဆယကထာ

၁၅၆. သီမာတိ ဧတ္ထ (ကင်္ခာ. အဋ္ဌ. နိဒာနဝဏ္ဏနာ) သီမာ နာမေသာ ဗဒ္ဓသီမာ အဗဒ္ဓသီမာတိ ဒုဝိဓာ ဟောတိ။ တတ္ထ ဧကာဒသ ဝိပတ္တိသီမာယော အတိက္ကမိတွာ တိဝိဓသမ္ပတ္တိယုတ္တာ နိမိတ္တေန နိမိတ္တံ ဗန္ဓိတွာ သမ္မတာ သီမာ **ဗဒ္ဓသီမာ** နာမ။ အတိခုဒ္ဒကာ, အတိမဟတီ, ခဏ္ဍနိမိတ္တာ, ဆာယာနိမိတ္တာ, အနိမိတ္တာ, ဗဟိသီမေ ဌိတသမ္မတာ, နဒိယာ သမ္မတာ, သမုဒ္ဒေ သမ္မတာ, ဇာတဿရေ သမ္မတာ, သီမာယ သီမံ သမ္ဘိန္ဒန္တေန သမ္မတာ, သီမာယ သီမံ အဇ္ဈောတ္ထရန္တေန သမ္မတာတိ ဣမေဟိ ဧကာဒသဟိ အာကာရေဟိ သီမတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တီတိ ဝစနတော **ဝိပတ္တိသီမာယော** နာမ။

တတ္ထ **အတိခုဒ္ဒကာ** နာမ ယတ္ထ ဧကဝီသတိ ဘိက္ခူ နိသီဒိတုံ န သက္ကောန္တိ။ **အတိမဟတီ** နာမ ယာ ကေသဂ္ဂမတ္တေနပိ တိယောဇနံ အတိက္ကမိတွာ သမ္မတာ။ **ခဏ္ဍနိမိတ္တာ** နာမ အဃဋိတနိမိတ္တာ ဝုစ္စတိ။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွာ အနုက္ကမေန ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ ပစ္ဆိမာယ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ကိတ္တေတွာ ပုန ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပုဗ္ဗကိတ္တိတံ ပဋိကိတ္တေတွာ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဧဝံ အခဏ္ဍနိမိတ္တာ ဟောတိ။ သစေ ပန အနုက္ကမေန အာဟရိတွာ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွာ တတ္ထေဝ ဌပေတိ, ခဏ္ဍနိမိတ္တာ ဟောတိ။ အပရာပိ **ခဏ္ဍနိမိတ္တာ** နာမ ယာ အနိမိတ္တုပဂံ တစသာရရုက္ခံ ဝါ ခါဏုကံ ဝါ ပံသုပုဉ္ဇံ ဝါ ဝါလုကပုဉ္ဇံ ဝါ အညတရံ ဝါ အန္တရာ ဧကံ နိမိတ္တံ ကတွာ သမ္မတာ။ **ဆာယာနိမိတ္တာ** နာမ ပဗ္ဗတဆာယာဒီနံ ယံ ကိဉ္စိ ဆာယံ နိမိတ္တံ ကတွာ သမ္မတာ။ **အနိမိတ္တာ** နာမ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နိမိတ္တာနိ အကိတ္တေတွာ သမ္မတာ။ **ဗဟိသီမေ ဌိတသမ္မတာ** နာမ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတွာ နိမိတ္တာနံ ဗဟိ ဌိတေန သမ္မတာ။ **နဒိယာ, သမုဒ္ဒေ, ဇာတဿရေ သမ္မတာ** နာမ ဧတေသု နဒိအာဒီသု သမ္မတာ။ သာ ဟိ ဧဝံ သမ္မတာပိ "သဗ္ဗာ, ဘိက္ခဝေ, နဒီ အသီမာ, သဗ္ဗော သမုဒ္ဒော အသီမော, သဗ္ဗော ဇာတဿရော အသီမော"တိ (မဟာဝ. ၁၄၇) ဝစနတော အသမ္မတာဝ ဟောတိ။ **သီမာယ သီမံ သမ္ဘိန္ဒန္တေန သမ္မတာ** (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၄၈) နာမ အတ္တနော သီမာယ ပရေသံ သီမံ သမ္ဘိန္ဒန္တေန သမ္မတာ။ သစေ ဟိ ပောရာဏကဿ ဝိဟာရဿ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ အမ္ဗော စေဝ ဇမ္ဗု စာတိ ဒွေ ရုက္ခာ အညမညံ သံသဋ္ဌဝိဋပါ ဟောန္တိ, တေသု အမ္ဗဿ ပစ္ဆိမဒိသာဘာဂေ ဇမ္ဗု, ဝိဟာရသီမာ စ **ဇမ္ဗုံ** အန္တောကတွာ အမ္ဗံ ကိတ္တေတွာ ဗဒ္ဓာ ဟောတိ။ အထ ပစ္ဆာ တဿ ဝိဟာရဿ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဝိဟာရေ ကတေ သီမံ ဗန္ဓန္တာ ဘိက္ခူ တံ အမ္ဗံ အန္တောကတွာ ဇမ္ဗုံ ကိတ္တေတွာ ဗန္ဓန္တိ, သီမာယ သီမံ သမ္ဘိန္နာ ဟောတိ။ တသ္မာ သစေ ပဌမတရံ ကတဿ ဝိဟာရဿ သီမာ အသမ္မတာ ဟောတိ, သီမာယ ဥပစာရော ဌပေတဗ္ဗော။ သစေ သမ္မတာ ဟောတိ, ပစ္ဆိမကောဋိယာ ဟတ္ထမတ္တာ သီမန္တရိကာ ဌပေတဗ္ဗာ။ **ကုရုန္ဒိယံ** "ဝိဒတ္ထိမတ္တမ္ပိ", **မဟာပစ္စရိယံ** "စတုရင်္ဂုလမတ္တမ္ပိ ဝဋ္ဋတီ"တိ ဝုတ္တံ။ **ဧက**ရုက္ခောပိ စ ဒွိန္နံ သီမာနံ နိမိတ္တံ ဟောတိ။ သော ပန ဝဍ္ဎန္တော သီမသင်္ကရံ ကရောတိ, တသ္မာ န ကာတဗ္ဗော။ **သီမာယ သီမံ အဇ္ဈောတ္ထရန္တေန သမ္မတာ** နာမ အတ္တနော သီမာယ ပရေသံ သီမံ အဇ္ဈောတ္ထရန္တေန သမ္မတာ။ သစေ ဟိ ပရေသံ ဗဒ္ဓသီမံ သကလံ ဝါ တဿာ ပဒေသံ ဝါ အန္တောကတွာ အတ္တနော သီမံ သမ္မန္နန္တိ, သီမာယ သီမံ အဇ္ဈောတ္ထရိတာ နာမ ဟောတိ။ ဘိက္ခုနီနံ ပန သီမံ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ အန္တောပိ ဘိက္ခူနံ သီမံ သမ္မန္နိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခုနီနမ္ပိ ဘိက္ခူနံ သီမာယ ဧသေဝ နယော။ န ဟိ တေ အညမညဿ ကမ္မေ ဂဏပူရကာ ဟောန္တိ, န ကမ္မဝါစံ ဝဂ္ဂံ ကရောန္တိ။ ဣတိ ဣမာ ဧကာဒသ ဝိပတ္တိသီမာယော အတိက္ကမိတွာ သီမာ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။

၁၅၇. တိဝိဓသမ္ပတ္တိယုတ္တာ နာမ နိမိတ္တသမ္ပတ္တိယာ ပရိသသမ္ပတ္တိယာ ကမ္မဝါစာသမ္ပတ္တိယာ စ ယုတ္တာ။ တတ္ထ **နိမိတ္တသမ္ပတ္တိယာ ယုတ္တာ** နာမ ပဗ္ဗတနိမိတ္တံ ပါသာဏနိမိတ္တံ ဝနနိမိတ္တံ ရုက္ခနိမိတ္တံ မဂ္ဂနိမိတ္တံ ဝမ္မိကနိမိတ္တံ နဒီနိမိတ္တံ ဥဒကနိမိတ္တန္တိ ဧဝံ ဝုတ္တေသု အဋ္ဌသု နိမိတ္တေသု တသ္မိံ တသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ ယထာလဒ္ဓာနိ နိမိတ္တုပဂါနိ နိမိတ္တာနိ "ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တံ။ ပဗ္ဗတော, ဘန္တေ။ ဧသော ပဗ္ဗတော နိမိတ္တ"န္တိ အာဒိနာ နယေန သမ္မာ ကိတ္တေတွာ သမ္မတာ။

တတ္ရာယံ ဝိနိစ္ဆယော (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၃၈) – ဝိနယဓရေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ "ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တ"န္တိ? "ပဗ္ဗတော, ဘန္တေ"တိ။ ဣဒံ ပန ဥပသမ္ပန္နော ဝါ အာစိက္ခတု အနုပသမ္ပန္နော ဝါ, ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ပုန ဝိနယဓရေန "ဧသော ပဗ္ဗတော နိမိတ္တ"န္တိ ဧဝံ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတဗ္ဗံ, "ဧတံ ပဗ္ဗတံ နိမိတ္တံ ကရောမ, ကရိဿာမ, နိမိ

တ္တံ ကတော, နိမိတ္တံ ဟောတု, ဟောတိ, ဘဝိဿတီ”တိ ဧဝံ ပန ကိတ္တေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ပါသာဏာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ, ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ, ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ, ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ, ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ, ပစ္ဆိမာယ အနုဒိသာယ, ဥတ္တရာယ ဒိသာယ, ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တံ? ဥဒကံ, ဘန္တေ။ ဧတံ ဥဒကံ နိမိတ္တန္တိ ကိတ္တေတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ ပန အဋ္ဌပေတွာ ပုန “ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တံ? ပဗ္ဗတော, ဘန္တေ။ ဧသော ပဗ္ဗတော နိမိတ္တ”န္တိ ဧဝံ ပဌမံ ကိတ္တိတနိမိတ္တံ ကိတ္တေတွာဝ ဌပေတဗ္ဗံ။ ဧဝဉှိ နိမိတ္တေန နိမိတ္တံ ဃဋိတံ ဟောတိ, နိမိတ္တာနိ သကိံ ကိတ္တိတာနိပိ ကိတ္တိတာနေဝ ဟောန္တိ။ **အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ** ပန “တိက္ခတ္တုံ သီမမဏ္ဍလံ ဗန္ဓန္တေန နိမိတ္တံ ကိတ္တေတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။

၁၅၈. ဣဒါနိ နိမိတ္တုပဂါနိ ပဗ္ဗတာဒီနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ – တိဝိဓော **ပဗ္ဗတော** သုဒ္ဓပံသုပဗ္ဗတော သုဒ္ဓပါသာဏပဗ္ဗတော ဥဘယမိဿကောတိ။ သော တိဝိဓောပိ ဝဋ္ဋတိ, ဝါလိကရာသိ ပန န ဝဋ္ဋတိ။ ဣတရောပိ ဟတ္ထိပ္ပမာဏတော ဩမကတရော န ဝဋ္ဋတိ, ဟတ္ထိပ္ပမာဏတော ပဋ္ဌာယ သိနေရုပ္ပမာဏောပိ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ စတူသု ဒိသာသု စတ္တာရော တီသု ဝါ တယော ပဗ္ဗတာ ဟောန္တိ, စတူဟိ ဝါ တီဟိ ဝါ ပဗ္ဗတနိမိတ္တေဟိ သမ္မန္နိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ဒွီဟိ ပန နိမိတ္တေဟိ ဧကေန ဝါ သမ္မန္နိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဣတော ပရေသု ပါသာဏနိမိတ္တာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ တသ္မာ ပဗ္ဗတနိမိတ္တံ ကရောန္တေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ “ဧကာဗဒ္ဓော, န ဧကာဗဒ္ဓော”တိ။ သစေ ဧကာဗဒ္ဓော ဟောတိ, န ကာတဗ္ဗော။ တဉှိ စတူသု ဝါ တီသု ဝါ ဒိသာသု ကိတ္တေန္တေနာပိ ဧကမေဝ နိမိတ္တံ ကိတ္တိတံ ဟောတိ, တသ္မာ ယော ဧဝံ စက္ကသဏ္ဌာနေန ဝိဟာရမ္ပိ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတော ပဗ္ဗတော, တံ ဧကဒိသာယ ကိတ္တေတွာ အညာသု ဒိသာသု တံ ဗဟိဒ္ဓါ ကတွာ အညာနိ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတဗ္ဗာနိ။ သစေ ပဗ္ဗတဿ တတိယဘာဂံ ဝါ ဥပဍ္ဎံ ဝါ အန္တောသီမာယ ကတ္တုကာမာ ဟောန္တိ, ပဗ္ဗတံ အကိတ္တေတွာ ယတ္တကံ ပဒေသံ အန္တော ကတ္တုကာမာ, တဿ ပရတော တသ္မိံယေဝ ပဗ္ဗတေ ဇာတရုက္ခဝမ္မိကာဒီသု အညတရံ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတဗ္ဗံ။ သစေ ဧကယောဇနဒွိယောဇနပ္ပမာဏံ သဗ္ဗံ ပဗ္ဗတံ အန္တော ကတ္တုကာမာ ဟောန္တိ, ပဗ္ဗတဿ ပရတော ဘူမိယံ ဇာတရုက္ခဝမ္မိကာဒီနိ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတဗ္ဗာနိ။

ပါသာဏနိမိတ္တေ အယဂုဠောပိ ပါသာဏသင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ, တသ္မာ ယော ကောစိ ပါသာဏော ဝဋ္ဋတိ။ ပမာဏတော ပန ဟတ္ထိပ္ပမာဏော ပဗ္ဗတသင်္ချံ ဂတော, တသ္မာ သော န ဝဋ္ဋတိ, မဟာဂေါဏမဟာမဟိံသပ္ပမာဏော ပန ဝဋ္ဋတိ။ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန ဒွတ္တိံသပလဂုဠပိဏ္ဍပ္ပမာဏော ဝဋ္ဋတိ, တတော ခုဒ္ဒကတရော ဣဋ္ဌကာ ဝါ မဟန္တီပိ န ဝဋ္ဋတိ, အနိမိတ္တုပဂပါသာဏာနံ ရာသိပိ န ဝဋ္ဋတိ, ပဂေဝ ပံသုဝါလုကရာသိ။ ဘူမိသမော ခလမဏ္ဍလသဒိသော ပိဋ္ဌိပါသာဏော ဝါ ဘူမိတော ခါဏုကော ဝိယ ဥဋ္ဌိတပါသာဏော ဝါ ဟောတိ, သောပိ ပမာဏုပဂေါ စေ, ဝဋ္ဋတိ။ ပိဋ္ဌိပါသာဏော အတိမဟန္တောပိ ပါသာဏသင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ, တသ္မာ သစေ မဟတော ပိဋ္ဌိပါသာဏဿ ဧကပ္ပဒေသံ အန္တောသီမာယ ကတ္တုကာမာ ဟောန္တိ, တံ အကိတ္တေတွာ တဿုပရိ အညော ပါသာဏော ကိတ္တေတဗ္ဗော။ သစေ ပိဋ္ဌိပါသာဏုပရိ ဝိဟာရံ ကရောန္တိ, ဝိဟာရမဇ္ဈေန ဝါ ပိဋ္ဌိပါသာဏော ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ဂစ္ဆတိ, ဧဝရူပော ပိဋ္ဌိပါသာဏော န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဟိ တံ ကိတ္တေန္တိ, နိမိတ္တဿ ဥပရိ ဝိဟာရော ဟောတိ, နိမိတ္တဉ္စ နာမ ဗဟိသီမာယ ဟောတိ, ဝိဟာရောပိ ဗဟိသီမာယံ အာပဇ္ဇတိ။ ဝိဟာရံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတပိဋ္ဌိပါသာဏော ဧကတ္ထ ကိတ္တေတွာ အညတ္ထ န ကိတ္တေတဗ္ဗော။

ဝနနိမိတ္တေ တိဏဝနံ ဝါ တစသာရတာလနာဠိကေရာဒိရုက္ခဝနံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ, အန္တောသာရာနံ ပန သာကသာလာဒီနံ အန္တောသာရမိဿကာနံ ဝါ ရုက္ခာနံ ဝနံ ဝဋ္ဋတိ, တဉ္စ ခေါ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန စတုပဉ္စရုက္ခမတ္တမ္ပိ, တတော ဩရံ န ဝဋ္ဋတိ, ပရံ ယောဇနသတိကမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ဝနမဇ္ဈေ ဝိဟာရံ ကရောန္တိ, ဝနံ န ကိတ္တေတဗ္ဗံ။ ဧကဒေသံ အန္တောသီမာယ ကာတုကာမေဟိပိ ဝနံ အကိတ္တေတွာ တတ္ထ ရုက္ခပါသာဏာဒယော ကိတ္တေတဗ္ဗာ။ ဝိဟာရံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတဝနံ ဧကတ္ထ ကိတ္တေတွာ အညတ္ထ န ကိတ္တေတဗ္ဗံ။

ရုက္ခနိမိတ္တေ တစသာရော တာလနာဠိကေရာဒိရုက္ခော န ဝဋ္ဋတိ, အန္တောသာရော ဇီဝမာနကော အန္တမသော ဥဗ္ဗေဓတော အဋ္ဌင်္ဂုလော ပရိဏာဟတော သူစိဒဏ္ဍကပ္ပမာဏောပိ ဝဋ္ဋတိ။ တတော ဩရံ န ဝဋ္ဋတိ, ပရံ ဒွါဒသယောဇနော သုပ္ပတိဋ္ဌိတနိဂြောဓောပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဝံသနဠကသရာဝါဒီသု ဗီဇံ ရောပေတွာ ဝဍ္ဎာပိတော ပမာဏုပဂေါပိ န ဝဋ္ဋတိ, တတော အပနေတွာ ပန တံ ခဏမ္ပိ ဘူမိယံ ရောပေတွာ ကောဋ္ဌကံ ကတွာ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတွာ ကိတ္တေတုံ ဝဋ္ဋ

ဋ္ဋတိ။ နဝမူလသာခါနိဂ္ဂမနံ အကာရဏံ, ခန္ဓံ ဆိန္ဒိတွာ ရောပိတေ ပန ဇာတံ ယုဇ္ဇတိ။ ကိတ္တေန္တေန စ "ရုက္ခော"တိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ "သာကရုက္ခော"တိပိ "သာလရုက္ခော"တိပိ။ ကောဇဒ္ဓံ ပန သုပ္ပတိဋ္ဌိတနိဂြောဓသဒိသံ ကေဝလ ကိတ္တေတွာ အညတ္ထ ကိတ္တေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

မဂ္ဂနိမိတ္တေ အရညခေတ္တနဒီတဠာကမဂ္ဂါဒယော န ဝဋ္ဋန္တိ, ဇင်္ဃမဂ္ဂေါ ဝါ သကဋမဂ္ဂေါ ဝါ ဝဋ္ဋတိ။ ယော နိဗ္ဗိဇ္ဈိတွာ ဒွေ တီဏိ ဂါမန္တရာနိ ဂစ္ဆတိ, ယော ပန ဇင်္ဃမဂ္ဂသကဋမဂ္ဂတော ဩက္ကမိတွာ ပုန သကဋမဂ္ဂမေဝ ဩတရတိ, ယေ ဝါ ဇင်္ဃမဂ္ဂသကဋမဂ္ဂါ အဝိဘူတာ, တေ န ဝဋ္ဋန္တိ, ဇင်္ဃသတ္ထသကဋသတ္ထေဟိ ဝဠဉ္ဇိယမာနာယေဝ ဝဋ္ဋန္တိ။ သစေ ဒွေဝ မဂ္ဂါ နိက္ခမိတွာ ပစ္ဆာ သကဋဓုရမိဝ ဧကီဘဝန္တိ, ဒွေဝဏာ ဘိန္နဋ္ဌာနေ စ သမ္ဗန္ဓဋ္ဌာနေ စ သကိံ ကိတ္တေတွာ ပုန န ကိတ္တေတဗ္ဗာ။ ကောဇဒ္ဓနိမိတ္တဋ္ဌေဟာတံ ဟောတိ။ သစေ ဝိဟာရံ ပရိက္ခိပိတွာ စတ္တာရော မဂ္ဂါ စတူသု ဒိသာသု ဂစ္ဆန္တိ, မဇ္ဈေ ဧကံ ကိတ္တေတွာ အပရံ ကိတ္တေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ကောဇဒ္ဒခနိမိတ္တဋ္ဌေဟာတံ။ ကောဏံ နိဗ္ဗိဇ္ဈိတွာ ဂတံ ပန ပရဘာဂေ ကိတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဝိဟာရမဇ္ဈေန နိဗ္ဗိဇ္ဈိတွာ ဂတမဂ္ဂေါ ပန န ကိတ္တေတဗ္ဗော, ကိတ္တိတေ နိမိတ္တဿ ဥပရိ ဝိဟာရော ဟောတိ။ သစေ သကဋမဂ္ဂဿ အန္တိမစက္ကမဂ္ဂံ နိမိတ္တံ ကရောန္တိ, မဂ္ဂေါ ဗဟိသီမာယ ဟောတိ, သစေ ဗာဟိရစက္ကမဂ္ဂံ နိမိတ္တံ ကရောန္တိ, ဗာဟိရစက္ကမဂ္ဂေါ ဗဟိသီမာယ ဟောတိ , သေသံ အန္တောသီမံ ဘဇတိ။ မဂ္ဂံ ကိတ္တေန္တေန "မဂ္ဂေါ ပန္ထော ပထော ပဇ္ဇော"တိ အာဒီသု ဒသသု ယေန ကေနစိ နာမေန စ ကိတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပရိခါသဏ္ဌာနေန ဝိဟာရံ ပရိက္ခိပိတွာ ဂတမဂ္ဂေါ ကေဝလ ကိတ္တေတွာ အညတ္ထ ကိတ္တေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

ဝမ္မိကနိမိတ္တေ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန တံ ဒိဝသံ ဇာတော အဋ္ဌင်္ဂုလုဗ္ဗေဓော ဂောဝိသာဏပ္ပမာဏောပိ ဝမ္မိကော ဝဋ္ဋတိ, တတော ဩရံ န ဝဋ္ဋတိ။ ပရံ ဟိမဝန္တပဗ္ဗတသဒိသောပိ ဝဋ္ဋတိ, ဝိဟာရံ ပရိက္ခိပိတွာ ဋ္ဌိတံ ပန ကောဇဒ္ဓံ ကေဝလ ကိတ္တေတွာ အညတ္ထ ကိတ္တေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

နဒီနိမိတ္တေ ယဿာ ဓမ္မိကာနံ ရာဇူနံ ကာလေ အန္ဝဍ္ဎမာသံ အနုဒသာဟံ အနုပဉ္စာဟန္တိ ဧဝံ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဝလာဟကေသု ဝိဂတမတ္တေသု သောတံ ပစ္ဆိဇ္ဇတိ, အယံ နဒီသင်္ချံ န ဂစ္ဆတိ။ ယဿာ ပန ဤဒိသေ သုဝုဋ္ဌိကာလေ ဝဿာနဿ စာတုမာသေ သောတံ န ပစ္ဆိဇ္ဇတိ, ယတ္ထ တိတ္ထေန ဝါ အတိတ္ထေန ဝါ သိက္ခာကရဏီယေ အာဂတလက္ခဏေန တိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အန္တရဝါသကံ အနုက္ခိပိတွာ ဥတ္တရန္တိယာ ဘိက္ခုနိယာ ဧကင်္ဂုလဒွင်္ဂုလမတ္တမ္ပိ အန္တရဝါသကော တေမိယတိ, အယံ နဒီ သီမံ ဗန္ဓန္တာနံ နိမိတ္တံ ဟောတိ။ ဘိက္ခုနိယာ နဒီပာရဂမနေပိ ဥပေါသထာဒိသင်္ဃကမ္မကရဏေပိ နဒီပာရသီမာသမ္မန္နနေပိ အယမေဝ နဒီ။ ယာ ပန မဂ္ဂေါ ဝိယ သကဋဓုရသဏ္ဌာနေန ဝါ ပရိခါသဏ္ဌာနေန ဝါ ဝိဟာရံ ပရိက္ခိပိတွာ ဂတာ, တံ ကေဝလ ကိတ္တေတွာ အညတ္ထ ကိတ္တေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဝိဟာရဿ စတူသု ဒိသာသု အညမညံ ဝိနိဗ္ဗိဇ္ဈိတွာ ဂတေ နဒီစတုက္ကေပိ ဧသေဝ နယော။ အသမ္မိဿာ နဒိယော ပန စတဿောပိ ကိတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဝတိံ ကရောန္တော ဝိယ ရုက္ခပါဒေ နိခဏိတွာ ဝလ္လိပလာလာဒီဟိ နဒီသောတံ ရုန္ဓန္တိ, ဥဒကံ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ အာဝရဏံ ပဝတ္တတိယေဝ, နိမိတ္တံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယထာ ပန ဥဒကံ န ပဝတ္တတိ, ဧဝံ သေတုမှိ ကတေ အပ္ပဝတ္တမာနာ နဒီနိမိတ္တံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ပဝတ္တနဋ္ဌာနေ နဒီနိမိတ္တံ, အပ္ပဝတ္တနဋ္ဌာနေ ဥဒကနိမိတ္တံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယာ ပန ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိကာလေ ဝါ ဂိမှေ ဝါ နိရုဒကဘာဝေန န ပဝတ္တတိ, သာ ဝဋ္ဋတိ။ မဟာနဒိတော ဥဒကမာတိကံ နီဟရန္တိ, သာ ကုန္နဒီသဒိသာ ဟုတွာ တီဏိ သဿာနိ သမ္ပာဒေန္တီ နိစ္စံ ပဝတ္တတိ, ကိဉ္စာပိ ပဝတ္တတိ, နိမိတ္တံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယာ ပန မူလေ မဟာနဒိတော နီဟတာပိ ကာလန္တရေန တေနေဝ နီဟတမဂ္ဂေန နဒိံ ဘိန္ဒိတွာ သယံ ဂစ္ဆတိ, ဂစ္ဆန္တီ ပရတော သုသုမာရာဒိသမာကိဏ္ဏာ နာဝါဒီဟိ သဉ္စရိတဗ္ဗာ နဒီ ဟောတိ, တံ နိမိတ္တံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဥဒကနိမိတ္တေ နိရုဒကဋ္ဌာနေ နာဝါယ ဝါ စာဋိအာဒီသု ဝါ ဥဒကံ ပူရေတွာ ဥဒကနိမိတ္တံ ကိတ္တေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဘူမိဂတမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ တဉ္စ ခေါ အပ္ပဝတ္တနဥဒကံ အာဝါဋပေါက္ခရဏီတဠာကဇာတဿရလောဏိသမုဒ္ဒါဒီသု ဌိတံ, အဋ္ဌိတံ ပန ဩဃနဒီဥဒကတဟကမာတိကာဒီသု ဥဒကံ န ဝဋ္ဋတိ ။ **အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ** ပန "ဂမ္ဘီရေသု အာဝါဋာဒီသု ဥက္ခေပိမံ ဥဒကံ နိမိတ္တံ န ကာတဗ္ဗ"န္တိ ဝုတ္တံ, တံ ဒုဝုတ္တံ, အတ္တနောမတိမတ္တမေဝ။ ဌိတံ ပန အန္တမသော သူကရခတာယပိ ဂာမဒါရကာနံ ကီဠနတ္ထာယပိ တံ ခဏေယေဝ ပထဝိယံ အာဝါဋံ ကတွာ ကုဋေဟိ အာဟရိတွာ ပူရိတဥဒကမ္ပိ သစေ ယာဝ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနာ တိဋ္ဌတိ, အပ္ပံ ဝါ ဟောတု ဗဟုံ ဝါ, ဝဋ္ဋတိ။ တသ္မိံ ပန ဌာနေ နိမိတ္တသ

ညာကရဏတ္ထံ ဟသာဏတလိကာပံသုအာဒိရာသိ တ ဟသာဏတ္ထမ္ဘော တ အရုတ္ထမ္ဘော တ ကာတဗ္ဗော။ တံ ကာတုံ ကာရေတုဉ္စ ဘိက္ခုဿ ဝဋ္ဋတိ, လာဘသီမာယံ ပန န ဝဋ္ဋတိ။ သမာနသံတသကသီမာ ကဿစိ ပိဋ္ဌနံ န ကရော တိ, ကေဝလံ ဘိက္ခူနံ ဝိနယကမ္မမေဝ သာဓေတိ, တသ္မာ ဧတ္ထ ဝဋ္ဋတိ။

ဣမေဟိ စ အဋ္ဌဟိ နိမိတ္တေဟိ အသမ္မိဿေဟိပိ အညမညံ သမ္မိဿေဟိပိ သီမာ သမ္မန္နိတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ သာ ဧဝံ သမ္မန္နိတ္ဝာ ဗဇ္ဈမာနာ ဧကေန ဒွီဟိ တ နိမိတ္တေဟိ အဗဒ္ဓာ ဟောတိ, တီဏိ ပန အာဒိံ ကတ္ဝာ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ နိမိတ္တာနံ သတေနပိ ဗဒ္ဓာ ဟောတိ။ သာ တီဟိ သိင်္ဃာဋကသဏ္ဌာနာ ဟောတိ, စတူဟိ စတုရဿာ တ သိင်္ဃာဋကအမုစန္ဒမုဒိင်္ဂါဒိသဏ္ဌာနာ တ, တတော အဓိကေဟိ နာနာသဏ္ဌာနာ။ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေ တွာ သမ္မတာ “နိမိတ္တသမ္ပတ္တိယုတ္တာ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၅၉. ပရိသသမ္ပတ္တိယုတ္တာ နာမ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန စတူဟိ ဘိက္ခူဟိ သန္နိပတိတွာ ယာဝတိကာ တသ္မိံ ကမခေတ္တေ ဗဒ္ဓသီမံ တ နဒီသမုဒ္ဒဇာတဿရေ တ အနောက္ကမိတွာ ဌိတာ ဘိက္ခူ, တေ သဗ္ဗေ ဟတ္ထပါသေ တ ကတွာ ဆန္ဒံ တ အာဟရိတွာ သမ္မတာ။

၁၆၀. ကမ္မဝါစာသမ္ပတ္တိယုတ္တာ နာမ –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ယာဝတာ သမန္တာ နိမိတ္တာ ကိတ္တိတာ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တက လ္လံ, သင်္ဃော ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ သီမံ သမ္မန္နေယျ သမာနသံဝါသံ ဧကူပေါသထံ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ယာဝတာ သမန္တာ နိမိတ္တာ ကိတ္တိတာ, သင်္ဃော ဧတေဟိ နိမိတ္တေ ဟိ သီမံ သမ္မန္နတိ သမာနသံဝါသံ ဧကူပေါသထံ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ သီမာယ သမ္မုတိ သမာနသံဝါသာယ ဧကူပေါသထာယ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“သမ္မတာ သီမာ သင်္ဃေန ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ သမာနသံဝါသာ ဧကူပေါသထာ, ခမတိ သင်္ဃဿ, တ သ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ (မဟာဝ. ၁၃၉) –

ဧဝံ ဝုတ္တာယ ပရိသုဒ္ဓာယ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာယ သမ္မတာ။ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ နိမိတ္တာနံ အန္တော သီ မာ ဟောတိ, နိမိတ္တာနိ သီမတော ဗဟိ ဟောန္တိ။

၁၆၁. ဧဝံ ဗဒ္ဓာယ စ သီမာယ တိစီဝရေန ဝိပ္ပဝါသသုခတ္ထံ ဒဠှီကမ္မတ္ထဉ္စ အဝိပ္ပဝါသသမ္မုတိ ကာတဗ္ ဗာ။ သာ ပန ဧဝံ ကတ္တဗ္ဗာ –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ယာ သာ သင်္ဃေန သီမာ သမ္မတာ သမာနသံဝါသာ ဧကူပေါသထာ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော တံ သီမံ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသံ သမ္မန္နေယျ ဌပေတွာ ဂါမဉ္စ ဂါမူပစာရဉ္စ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ယာ သာ သင်္ဃေန သီမာ သမ္မတာ သမာနသံဝါသာ ဧကူပေါသထာ, သင်္ဃော တံ သီမံ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသံ သမ္မန္နတိ ဌပေတွာ ဂါမဉ္စ ဂါမူပစာရဉ္စ, ယဿာယသ္မတော ခ မတိ ဧတိဿာ သီမာယ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသာယ သမ္မုတိ ဌပေတွာ ဂါမဉ္စ ဂါမူပစာရဉ္စ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“သမ္မတာ သာ သီမာ သင်္ဃေန တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသာ ဌပေတွာ ဂါမဉ္စ ဂါမူပစာရဉ္စ, ခမတိ သင်္ဃ ဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ (မဟာဝ. ၁၄၄)။

ဧတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၄၄) စ နိဂမနဂရာနမ္ပိ ဂါမေနေဝ သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဂါမူပစာရောတိ** ပရိက္ခိတ္တ ဿ ပရိက္ခေပေါ, အပရိက္ခိတ္တဿ ပရိက္ခေပေါကာသော။ ဣမေသု ပန ဂါမဂါမူပစာရေသု အဓိဋ္ဌိတတေစီဝရိ

ကော ဘိက္ခု ပရိဟာရံ န လဘတိ။ အယဉှိ အဝိပ္ပဝာသသီမာ "ဌပေတွာ ကမဋ္ဌ ကမူပစာရဋ္ဌာ"တိ ဝုတ္တတ္တာ ကမ ဋ္ဌ ကမူပစာရဋ္ဌ န ဩတ္ထရတိ, သမာနသံဝါသကသီမာဝ ဩတ္ထရတိ။ သမာနသံဝါသကသီမာ စေတ္ထ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဂစ္ဆတိ, အဝိပ္ပဝာသသီမာ ပန ယတ္ထ သမာနသံဝါသကသီမာ, တတ္ထေဝ ဂစ္ဆတိ။ န ဟိ တဿာ ဝိသုံ နိမိ တ္တကိတ္တနံ အတ္ထိ, တတ္ထ သစေ အဝိပ္ပဝါသာယ သမ္မုတိကာလေ ကမော အတ္ထိ, တံ သာ န ဩတ္ထရတိ ။ သစေ ပန သမ္မတာယ သီမာယ ပစ္ဆာ ကမော နိဝိသတိ, သောပိ သီမသင်္ခ္ယေဝ ဂစ္ဆတိ။ ယထာ စ ပစ္ဆာ နိဝိဋ္ဌော, ဧဝံ ပဌမံ နိဝိဋ္ဌဿ ပစ္ဆာ ဝဍ္ဍိတပ္ပဒေသောပိ သီမသင်္ခမေဝ ဂစ္ဆတိ။ သစေ သီမာသမ္မုတိကာလေ ဂေဟာနိ က တာနိ, "ပဝိသိဿာမာ"တိ အာလယောပိ အတ္ထိ, မနုဿာ ပန အပ္ပဝိဋ္ဌာ, ပောရာဏကကမံ ဝါ သစေ ဂေဟမေဝ ဆဍ္ဍေ ဍေတွာ အညတ္ထ ဂတာ, အကမောယေဝ သေ, သီမာ ဩတ္ထရတိ။ သစေ ပန ဧကမ္ပိ ကုလံ ပဝိဋ္ဌံ ဝါ အဂတံ ဝါ အတ္ထိ, ကမောယေဝ, သီမာ န ဩတ္ထရတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပော။

၁၆၂. အယံ ပန ဝိတ္ထာရော (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၃၈) သီမံ ဗန္ဓိတုကာမေန ဟိ သာမန္တဝိဟာရေသု ဘိက္ခူ တဿ တဿ ဝိဟာရဿ သီမာပရိစ္ဆေဒံ ပုစ္ဆိတွာ ဗဒ္ဓသီမဝိဟာရာနံ သီမာယ သီမန္တရိကံ, အဗဒ္ဓသီမဝိဟာရာနံ သီမာ ယ ဥပစာရံ ဌပေတွာ ဒိသာစာရိကဘိက္ခူနံ နိဿဥ္စာရသမယေ သစေ ဧကသ္မိံ ကမခေတ္တေ သီမံ ဗန္ဓိတုကာမာ, ယေ တတ္ထ ဗဒ္ဓသီမဝိဟာရာ, တေသု ဘိက္ခူနံ "မယံ အဇ္ဇ သီမံ ဗန္ဓိဿာမ, တုမှေ သကသီမာယ ပရိစ္ဆေဒတော မာ နိက္ခမိတ္ထာ"တိ ပေသေတဗ္ဗံ။ ယေ အဗဒ္ဓသီမဝိဟာရာ, တေသု ဘိက္ခူ ဧကဇ္ဈံ သန္နိပါတေတဗ္ဗာ, ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒော အာဟရာပေတဗ္ဗော။ "သစေ အညာနိပိ ကမခေတ္တာနိ အန္တောကာတုကာမာ, တေသု ကမေသု ယေ ဘိက္ခူ ဝသန္တိ, တေဟိပိ အာဂန္တဗ္ဗံ, အနာဂစ္ဆန္တာနံ ဆန္ဒော အာဟရိတဗ္ဗော"တိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပန "နာနာကမခေတ္တာနိ နာမ ပာဋိယေက္ကံ ဗဒ္ဓသီမသဒိသာနိ, န တတော ဆန္ဒဟရိယုဒ္ဓိ အာဂစ္ဆတိ, အန္တောနိမိတ္တဂတေဟိ ပန ဘိက္ခူဟိ အာဂန္တဗ္ဗ"န္တိ ဝတွာ ပုန အာဟ "သမာနသံဝါသကသီမာသမ္မန္နနကာလေ အာဂမနမ္ပိ အနာဂမနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, အဝိပ္ပဝါသသီမာသမ္မန္နနကာလေ ပန အန္တောနိမိတ္တဂတေဟိ အာဂန္တဗ္ဗံ, အနာ ဂစ္ဆန္တာနံ ဆန္ဒော အာဟရိတဗ္ဗော"တိ။

ဧဝံ သန္နိပတိတေသု ဘိက္ခူသု ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒေ အာဟဋေ တေသု တေသု မဂ္ဂေသု နဒီတိတ္ထကမဒွာရာဒီသု စ အာဂန္တုကဘိက္ခူနံ သီဃံ သီဃံ ဟတ္ထပာသနယနတ္ထဉ္စေဝ ဗဟိသီမကရဏတ္ထဉ္စ အာရာမိကေ စေဝ သမဏုဒ္ဒေ သေ စ ဌပေတွာ ဘေရိသညံ ဝါ သင်္ခသညံ ဝါ ကတွာ နိမိတ္တကိတ္တနာနန္တရံ ဝုတ္တာယ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သင်္ဃော"တိအာဒိကာယ ကမ္မဝါစာယ သီမာ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေယေဝ နိမိတ္တာနိ ဗဟိကတွာ ဟေဋ္ဌာ ပထဝီသန္ဓာရကံ ဥဒကပရိယန္တံ ကတွာ သီမာ ဂတာ ဟောတိ။

၁၆၃. ဣမံ ပန သမာနသံဝါသကသီမံ သမ္မန္နန္တေဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇူပသမ္ပဒါဒီနံ သင်္ဃကမ္မာနံ သုခကရဏတ္ထံ ပဌမံ **ခဏ္ဍသီမာ** ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။ တံ ပန ဗန္ဓန္တေဟိ ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ သစေ ဟိ ဗောဓိစေတိယဘတ္တသာလာဒီနိ သဗ္ဗဝတ္ထူ နိ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ကတဝိဟာရေ ဗန္ဓန္တိ, ဝိဟာရမဇ္ဈေ ဗဟူနံ သမောသရဏဋ္ဌာနေ အဗန္ဓိတွာ ဝိဟာရပစ္စန္တေ ဝိ ဝိတ္တောကာသေ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။ အကတဝိဟာရေ ဗန္ဓန္တေဟိ ဗောဓိစေတိယာဒီနံ သဗ္ဗဝတ္ထူနံ ဌာနံ သလ္လက္ခေတွာ ယထာ ပတိဋ္ဌိတေသု ဝတ္ထူသု ဝိဟာရပစ္စန္တေ ဝိဝိတ္တောကာသေ ဟောတိ, ဧဝံ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။ သာ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေ ဒေန သစေ ဧကဝီသတိ ဘိက္ခူ ဂဏှာတိ, ဝဋ္ဋတိ, တတော ဩရံ န ဝဋ္ဋတိ, ပရံ ဘိက္ခုသဟဿံ ဂဏှန္တီပိ ဝဋ္ဋတိ။ တံ ဗန္ဓန္တေဟိ သီမမာဠကဿ သမန္တာ နိမိတ္တုပဂါ ပါသာဏာ ဌပေတဗ္ဗာ, န ခဏ္ဍသီမာယ ဌိတေဟိ မဟာသီမာ ဗ န္ဓိတဗ္ဗာ, န မဟာသီမာယ ဌိတေဟိ ခဏ္ဍသီမာ, ခဏ္ဍသီမာယမေဝ ပန ဌတွာ ခဏ္ဍသီမာ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။

တတြာယံ ဗန္ဓနဝိဓိ – သမန္တာ "ဧသော ပါသာဏော နိမိတ္တ"န္တိ ဧဝံ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတွာ ကမ္မဝါစာယ သီမာ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။ အထ တဿာ ဧဝ ဒဠှီကမ္မတ္ထံ အဝိပ္ပဝါသကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။ ဧဝဉှိ "သီမံ သမူဟနိ ဿာမာ"တိ အာဂတာ သမူဟနိတုံ န သက္ခိဿန္တိ။ သီမံ သမ္မန္နိတွာ ဗဟိ သီမန္တရိကပါသာဏာ ဌပေတဗ္ဗာ။ သီ မန္တရိကာ ပစ္ဆိမကောဋိယာ ဧကရတနပ္ပမာဏာ ဝဋ္ဋတိ။ "ဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏာပိ ဝဋ္ဋတီ"တိ **ကုရုန္ဒိယံ,** "စတုရင်္ဂုလပ္ပ မာဏာပိ ဝဋ္ဋတီ"တိ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။ သစေ ပန ဝိဟာရော မဟာ ဟောတိ, ဒွေပိ တိဿောပိ တတုတ္တရိမ္ပိ ခ ဏ္ဍသီမာယော ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။

ဇဝံ ခဏ္ဍာသီမံ သမ္မန္နိတ္ဝတ မဟာသီမသမ္မုတိကာလေ ခဏ္ဍာသီမတော နိက္ခမိတ္ဝတ မဟာသီမာယံ ဌတ္ဝတ သမန္တာ အနုပရိယာယန္တေဟိ သီမန္တရိကပဟာသာဏာ ကိတ္တေတဗ္ဗာ, တတော အဝသေသနိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတ္ဝတ ဟတ္ထုပာသံ အဝိဇဟန္တေဟိ ကမ္မဝာစာယ သမာနသံဝာသကသီမံ သမ္မန္နိတ္ဝတ တသ္သာ ဒဠှီကမ္မတ္ထံ အဝိပ္ပဝာသကမ္မဝာစာပိ ကာတဗ္ဗာ။ ဧဝဉှိ ''သီမံ သမူဟနိဿာမာ''တိ အာဂတာ သမူဟနိတုံ န သက္ခိဿန္တိ။ သစေ ပန ခဏ္ဍာသီမာယ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတ္ဝတ တတော သီမန္တရိကာယ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတ္ဝတ မဟာသီမာယ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေန္တိ, ဇဝံ တီသု ဌာနေသု နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတ္ဝတ ယံ သီမံ ဣစ္ဆန္တိ, တံ ပဌမံ ဗန္ဓိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဇဝံ သန္တေပိ ယထာဝုတ္တနယေန ခဏ္ဍာသီမတောဝ ပဋ္ဌာယ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။ ဇဝံ ဗဒ္ဓာသု ပန သီမာသု ခဏ္ဍာသီမာယ ဌိတာ ဘိက္ခူ မဟာသီမာယ ကမ္မံ ကရောန္တာနံ န ကောပေန္တိ, မဟာသီမာယ ဝါ ဌိတာ ခဏ္ဍာသီမာယ ကရောန္တာနံ, သီမန္တရိကာယ ပန ဌိတာ ဥဘိန္နမ္ပိ န ကောပေန္တိ။ ဂါမခေတ္တေ ဌတ္ဝတ ကမ္မံ ကရောန္တာနံ ပန သီမန္တရိကာယ ဌိတာ ကောပေန္တိ။ သီမန္တရိကာ ဟိ ဂါမခေတ္တံ ဘဇတိ။

သီမာ စ နာမေသာ န ကေဝလာ ပထဝီတလေယေဝ ဗဒ္ဓာ ဗဒ္ဓာ နာမ ဟောတိ, အထ ခော ပိဋ္ဌိပာသာဏေပိ ကုဋိဂေဟေပိ လေဏေပိ ပာသာဒေပိ ပဗ္ဗတမတ္ထကေပိ ဗဒ္ဓာ ဗဒ္ဓာယေဝ ဟောတိ။ တတ္ထ **ပိဋ္ဌိပာသာဏေ** ဗန္ဓန္တေဟိ ပာသာဏပိဋ္ဌိယံ ရာဇိ ဝါ ကောဋ္ဋေတ္ဝတ ဥဒုက္ခလံ ဝါ ခဏိတ္ဝတ နိမိတ္တံ န ကာတဗ္ဗံ, နိမိတ္တုပဂပာသာဏေ ဌပေတ္ဝတ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတဗ္ဗာနိ။ ကမ္မဝာစာပရိယောသာနေ သီမာ ပထဝီသန္ဓာရကံ ဥဒကပရိယန္တံ ကတ္ဝတ ဩတရတိ။ နိမိတ္တပာသာဏာ ယထာဌာနေ န တိဋ္ဌန္တိ, တသ္မာ သမန္တတော ရာဇိ ဝါ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ, စတူသု ဝါ ကောဏေသု ပာသာဏာ ဝိဇ္ဈိတဗ္ဗာ, ''အယံ သီမာပရိစ္ဆေဒော''တိ ဝတ္ဝတ အက္ခရာနိ ဝါ ဆိန္ဒိတဗ္ဗာနိ။ ကေစိ ဥဿူယကာ ''သီမံ စာ္လေဿာမာ''တိ အဂ္ဂိံ ဒေန္တိ, ပာသာဏာဝ စာ္လယန္တိ, န သီမာ။

ကုဋိဂေဟေပိ ဘိတ္တိံ အကိတ္တေတ္ဝတ ဧကဝီသတိယာ ဘိက္ခူနံ ဩကာသဋ္ဌာနံ အန္တောကရိတ္ဝတ ပာသာဏနိမိတ္တာနိ ဌပေတ္ဝတ သီမာ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ, အန္တောကုဋ္ဋမေဝ သီမာ ဟောတိ။ သစေ အန္တောကုဋ္ဋေ ဧကဝီသတိယာ ဘိက္ခူနံ ဩကာသော နတ္ထိ, ပမုခေ နိမိတ္တပာသာဏေ ဌပေတ္ဝတ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။ သစေ ဧဝမ္ပိ နပ္ပဟောတိ, ဗဟိ နိဗ္ဗောဒကပတနဋ္ဌာနေပိ နိမိတ္တာနိ ဌပေတ္ဝတ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။ ဇဝံ သမ္မတာယ ပန သဗ္ဗံ ကုဋိဂေဟံ သီမဋ္ဌမေဝ ဟောတိ။

စတုဘိတ္တိယလေဏေပိ ဗန္ဓန္တေဟိ ကုဋ္ဋံ အကိတ္တေတ္ဝတ ပာသာဏာဝ ကိတ္တေတဗ္ဗာ, အန္တော ဩကာသေ အသတိ ပမုခေပိ နိမိတ္တာနိ ဌပေတဗ္ဗာနိ, ဇဝံ လေဏဿ အန္တော စ ဗဟိ စ သီမာ ဟောတိ။

ဥပရိပာသာဒေပိ ဘိတ္တိံ အကိတ္တေတ္ဝတ အန္တောပာသာဏေ ဌပေတ္ဝတ သီမာ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။ သစေ နပ္ပဟောတိ, ပမုခေပိ ပာသာဏေ ဌပေတ္ဝတ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။ ဇဝံ သမ္မတာ ဥပရိပာသာဒေယေဝ ဟောတိ, ဟေဋ္ဌာ န ဩတရတိ။ သစေ ပန ဗဟူသု ထမ္ဘေသု တုလာနံ ဥပရိ ကတပာသာဒဿ ဟေဋ္ဌိမတလေ ကုဋ္ဋော ယထာ နိမိတ္တာနံ အန္တော ဟောတိ, ဇဝံ ဥဋ္ဌဟိတ္ဝတ တုလာရုက္ခေဟိ ဧကသမ္ဗန္ဓော ဌိတော, ဟေဋ္ဌာပိ ဩတရတိ, ဧကထမ္ဘပာသာဒဿ ပန ဥပရိတလေ ဗဒ္ဓာ သီမာ။ သစေ ထမ္ဘမတ္ထကေ ဧကဝီသတိယာ ဘိက္ခူနံ ဩကာသော ဟောတိ, ဟေဋ္ဌာ ဩတရတိ။ သစေ ပာသာဒဘိတ္တိတော နိဂ္ဂတေသု နိယ္ယူဟကာဒီသု ပာသာဏေ ဌပေတ္ဝတ သီမံ ဗန္ဓန္တိ, ပာသာဒဘိတ္တိ အန္တောသီမာယ ဟောတိ။ ဟေဋ္ဌာ ပနဿာ ဩတရဏာနောတရဏံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဟေဋ္ဌာပာသာဒေ ကိတ္တေန္တေဟိပိ ဘိတ္တိ စ ရုက္ခတ္ထမ္ဘာ စ န ကိတ္တေတဗ္ဗာ, ဘိတ္တိလဂ္ဂေ ပန ပာသာဏတ္ထမ္ဘေ ကိတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဇဝံ ကိတ္တိတာ သီမာ ဟေဋ္ဌာပာသာဒဿ ပရိယန္တထမ္ဘာနံ အန္တောယေဝ ဟောတိ။ သစေ ပန ဟေဋ္ဌာပာသာဒဿ ကုဋ္ဋော ဥပရိမတလေန သမ္ဗဒ္ဓော ဟောတိ, ဥပရိပာသာဒမ္ပိ အဘိရုဟတိ။ သစေ ပာသာဒဿ ဗဟိ နိဗ္ဗောဒကပတနဋ္ဌာနေ နိမိတ္တာနိ ကရောန္တိ, သဗ္ဗော ပာသာဒော သီမဋ္ဌော ဟောတိ။

ပဗ္ဗတမတ္ထကေ တလံ ဟောတိ ဧကဝီသတိယာ ဘိက္ခူနံ ဩကာသာရဟံ, တတ္ထ ပိဋ္ဌိပာသာဏေ ဝိယ သီမံ ဗန္ဓန္တိ, ဟေဋ္ဌာပဗ္ဗတေပိ တေနေဝ ပရိစ္ဆေဒေန သီမာ ဩတရတိ။ တာလမူလကပဗ္ဗတေပိ ဥပရိ သီမာ ဗဒ္ဓာ ဟေဋ္ဌာ ဩတရတေဝ။ ယော ပန ဝိတာနသဏ္ဌာနော ဟောတိ, ဥပရိ ဧကဝီသတိယာ ဘိက္ခူနံ ဩကာသော အတ္ထိ, ဟေဋ္ဌာ နတ္ထိ, တဿုပရိ ဗဒ္ဓာ သီမာ ဟေဋ္ဌာ န ဩတရတိ။ ဇဝံ မုဒိင်္ဂသဏ္ဌာနော ဝါ ဟောတု ပဏဝသဏ္ဌာနော ဝါ, ယဿ ဟေဋ္ဌာ

ဌာ ဝါ မဇ္ဈေ ဝါ သီမပ္ပမာဏံ နတ္ထိ, တဿ ဥပရိ ဗဒ္ဓာ သီမာ ဟေဋ္ဌာ န ဩတရတိ။ ယဿ ပန ဒွေဝ ကူဋာနိ အာသန္နေ ဌိတာနိ, ဧကဿပိ ဥပရိ သီမပ္ပမာဏံ နပ္ပဟောတိ, တဿ ကူဋန္တရံ စိနိတွာ ဝါ ပူရေတွာ ဝါ ဧကာဗဒ္ဓံ ကတွာ ဝါ ဥပရိ သီမာ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။ ဧကော သပ္ပဖဏာသဒိသော ပဗ္ဗတော, တဿ ဥပရိ သီမပ္ပမာဏဿ အတ္ထိတာယ သီမံ ဗန္ဓန္တိ, တဿ စေ ဟေဋ္ဌာ အာကာသပဗ္ဘာရံ ဟောတိ, သီမာ န ဩတရတိ။ သစေ ပနဿ ဝေမဇ္ဈေ သီမပ္ပမာဏော သုသိရပါသာဏော ဟောတိ, ဩတရတိ, သော စ ပါသာဏော သီမဋ္ဌောယေဝ ဟောတိ။ အထာပိဿ ဟေဋ္ဌာ လေဏဿ ကုဋ္ဋော အဂ္ဂကောဋိံ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ , ဩတရတိ, ဟေဋ္ဌာ စ ဥပရိ စ သီမာယေဝ ဟောတိ။ သစေ ပန ဟေဋ္ဌာ ဥပရိမဿ သီမာပရိစ္ဆေဒဿ ပါရတော အန္တောလေဏံ ဟောတိ, ဗဟိ သီမာ န ဩတရတိ။ အထာပိ ဥပရိမဿ သီမာပရိစ္ဆေဒဿ ဩရတော ဗဟိ လေဏံ ဟောတိ, အန္တော သီမာ န ဩတရတိ။ အထာပိ ဥပရိ သီမာပရိစ္ဆေဒေ ခုဒ္ဒကော, ဟေဋ္ဌာ လေဏံ မဟန္တံ သီမာပရိစ္ဆေဒမတိက္ကမိတွာ ဌိတံ, သီမာ ဥပရိယေဝ ဟောတိ, ဟေဋ္ဌာ န ဩတရတိ။ ယဒိ ပန လေဏံ ခုဒ္ဒကံ သဗ္ဗပစ္ဆိမသီမာပရိမာဏံ, ဥပရိ သီမာ မဟတီ တံ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ ဌိတာ, သီမာ ဩတရတိ။ အထ လေဏံ အတိခုဒ္ဒကံ သီမပ္ပမာဏံ န ဟောတိ, သီမာ ဥပရိယေဝ ဟောတိ, ဟေဋ္ဌာ န ဩတရတိ။ သစေ တတော ဥပဍ္ဎံ ဘိဇ္ဇိတွာ ပတတိ, သီမပ္ပမာဏံ စေပိ ဟောတိ, ဗဟိ ပတိတံ အသီမာ။ အပတိတံ ပန ယဒိ သီမပ္ပမာဏံ, သီမာ ဟောတိယေဝ။

ခဏ္ဍသီမာ စ နီစဝတ္ထုကာ ဟောတိ, တံ ပူရေတွာ ဥစ္စဝတ္ထုကံ ကရောန္တိ, သီမာယေဝ။ သီမာယ ဂေဟံ ကရောန္တိ, သီမဋ္ဌကမေဝ ဟောတိ။ သီမာယ ပေါက္ခရဏိံ ခဏန္တိ, သီမာယေဝ။ ဩဃော သီမာမဏ္ဍလံ ဩတ္ထရိတွာ ဂစ္ဆတိ, သီမာမာဠကေ အဋ္ဋံ ဗန္ဓိတွာ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သီမာယ ဟေဋ္ဌာ ဥမင်္ဂနဒီ ဟောတိ, ဣဒ္ဓိမာ ဘိက္ခု တတ္ထ နိသီဒတိ။ သစေ သာ နဒီ ပဌမံ ဂတာ, သီမာ ပစ္ဆာ ဗဒ္ဓာ, ကမ္မံ န ကောပေတိ။ အထ ပဌမံ သီမာ ဗဒ္ဓာ, ပစ္ဆာ နဒီ ဂတာ, ကမ္မံ ကောပေတိ, ဟေဋ္ဌာပထဝီတလေ ဌိတော ပန ကောပေတိယေဝ။

သီမာမာဠကေ ဝဋရုက္ခော ဟောတိ, တဿ သာခါ ဝါ တတော နိက္ခန္တပါရောဟော ဝါ မဟာသီမာယ ပထဝီတလံ ဝါ တတ္ထဇာတရုက္ခာဒီနိ ဝါ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ, မဟာသီမံ ဝါ သောဓေတွာ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ, တေ ဝါ သာခါပါရောဟာ ဆိန္ဒိတွာ ဗဟိဋ္ဌကာ ကာတဗ္ဗာ။ အနာဟစ္စ ဌိတသာခါဒီသု အာရုဠှဘိက္ခူ ဟတ္ထပါသံ အာနေတဗ္ဗာ။ ဧဝံ မဟာသီမာယ ဇာတရုက္ခဿ သာခါ ဝါ ပါရောဟော ဝါ ဝုတ္တနယေနေဝ သီမာမာဠကေ ပတိဋ္ဌာတိ, ဝုတ္တနယေနေဝ သီမံ သောဓေတွာ ဝါ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ, တေ ဝါ သာခါပါရောဟာ ဆိန္ဒိတွာ ဗဟိဋ္ဌကာ ကာတဗ္ဗာ။ သစေ မာဠကေ ကမ္မေ ကရိယမာနေ ကောစိ ဘိက္ခု မာဠကဿ အန္တော ပဝိသိတွာ ဝေဟာသံ ဌိတသာခါယ နိသီဒတိ, ပါဒါ ဝါဿ ဘူမိဂတာ ဟောန္တိ, နိဝါသနပါရုပနံ ဝါ ဘူမိံ ဖုသတိ, ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ပါဒေ ပန နိဝါသနပါရုပနဉ္စ ဥက္ခိပါပေတွာ ကာတုံ ကမ္မံ ဝဋ္ဋတိ, ဣဒဉ္စ လက္ခဏံ ပုရိမနယေပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ ပန ဝိသေသော – တတြ ဥက္ခိပါပေတွာ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဟတ္ထပါသမေဝ အာနေတဗ္ဗော။ သစေ အန္တောသီမတော ပဗ္ဗတော အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ, တတြဋ္ဌော ဘိက္ခု ဟတ္ထပါသံ အာနေတဗ္ဗော။ ဣဒ္ဓိယာ အန္တောပဗ္ဗတံ ပဝိဋ္ဌေပိ ဧသေဝ နယော။ ဗဇ္ဈမာနာ ဧဝ ဟိ သီမာ ပမာဏရဟိတံ ပဒေသံ န ဩတရတိ, ဗဒ္ဓာယ သီမာယ ဇာတံ ယံ ကိဉ္စိ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဧကသမ္ဗန္ဓေန ဂတံ သီမာသင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတီတိ။

တိယောဇနပရမံ ပန **သီမံ** သမ္မန္နန္တေန မဇ္ဈေ ဌတွာ ယထာ စတူသုပိ ဒိသာသု ဒိယဍ္ဎဒိယဍ္ဎယောဇနံ ဟောတိ, ဧဝံ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။ သစေ ပန မဇ္ဈေ ဌတွာ ဧကေကဒိသတော တိယောဇနံ ကရောန္တိ, ဆယောဇနံ ဟောတီတိ န ဝဋ္ဋတိ။ စတုရဿံ ဝါ တိကောဏံ ဝါ သမ္မန္နန္တေန ယထာ ကောဏတော ကောဏံ တိယောဇနံ ဟောတိ, ဧဝံ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။ သစေ ဟိ ယေန ကေနစိ ပရိယန္တေန ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ တိယောဇနံ အတိက္ကာမေတိ, အာပတ္တိဉ္စ အာပဇ္ဇတိ, သီမာ စ အသီမာ ဟောတိ။

၁၆၄. “န, ဘိက္ခဝေ, နဒီပါရသီမာ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ, ယော သမ္မန္နေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၁၄၀) ဝစနတော နဒီပါရသီမာ န သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။ ယတ္ထ ပန ဓုဝနာဝါ ဝါ ဓုဝသေတု ဝါ အဘိမုခတိတ္ထေယေဝ အတ္ထိ, ဧဝရူပံ နဒီပါရသီမံ သမ္မန္နိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ယတ္ထဿ ဓုဝနာဝါ ဝါ ဓုဝသေတု ဝါ, ဧဝရူပံ နဒီပါရသီမံ သမ္မန္နိတု”န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ သစေ ဓုဝနာဝါ ဝါ ဓုဝသေတု ဝါ အဘိမုခတိတ္ထေ နတ္ထိ, ဤသကံ ဥဒ္ဓံ အဘိရုဟိတွ

တ အဓော တ သြရောပိတ္တ အတ္ထိ, ဧဝမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ကရဝိကတိဿတ္ထေရော ပန “ကဝ္ဂတမတ္တာဟတ္ထဲ့ရေပိ ဝဋ္ဋတိ”တိ အာဟ။

ဣမသ္မိံ ပန နဒီပါရသီမံ သမ္မန္နန္တေန ကေသွိဥ္စိ တီရေ ဌတွာ ဥပရိသောတေ နဒီတီရေ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွာ တတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနာ ပရိက္ခိပနေ ယတ္တကံ ပရိစ္ဆေဒံ ဣစ္ဆတိ, တဿ ပရိယောသာနေ အဓောသောတေ ပိ နဒီတီရေ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွာ ပရတီရေ သမ္မုခဋ္ဌာနေ နဒီတီရေ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတဗ္ဗံ။ တတော ပဋ္ဌာယ ယတ္တကံ ပရိစ္ဆေဒံ ဣစ္ဆတိ, တဿ ဝသေန ယာဝ ဥပရိသောတေ ပဌမံ ကိတ္တိတနိမိတ္တဿ သမ္မုခါ နဒီတီရေ နိမိတ္တံ, တာဝ ကိတ္တေတွာ ပစ္စာဟရိတွာ ပဌမကိတ္တိတနိမိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဃဋေတဗ္ဗံ။ အထ သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ အန္တော ဌိတေ ဘိက္ခူ ဟတ္ထပါသဂတေ ကတွာ ကမ္မဝါစာယ သီမာ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။ နဒိယာ ဌိတာ အနာဂတာပိ ကမ္မံ န ကောပေန္တိ, သမ္မုတိပရိယောသာနေ ဌပေတွာ နဒိံ နိမိတ္တာနံ အန္တော ပရတီရေ စ ဩရိမတီရေ စ ဧကသီမာ ဟောတိ, နဒီ ပန ဗဒ္ဓသီမာသင်္ချံ န ဂစ္ဆတိ။ ဝိသုံ နဒီသီမာ ဧဝ ဟိ သာ။

သစေ အန္တောနဒိယံ ဒီပကော ဟောတိ, တံ အန္တောသီမာယ ကာတုကာမေန ပုရိမနယေနေဝ အတ္တနာ ဌိတတီရေ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတွာ ဒီပကဿ ဩရိမန္တေ စ ပါရိမန္တေ စ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတဗ္ဗံ။ အထ ပရတီရေ နဒိယာ ဩရိမတီရေ နိမိတ္တဿ သမ္မုခဋ္ဌာနေ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွာ တတော ပဋ္ဌာယ ပုရိမနယေနေဝ ယာဝ ဥပရိသောတေ ပဌမံ ကိတ္တိတနိမိတ္တဿ သမ္မုခါ နိမိတ္တံ, တာဝ ကိတ္တေတဗ္ဗံ။ အထ ဒီပကဿ ပါရိမန္တေ စ ဩရိမန္တေ စ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွာ ပစ္စာဟရိတွာ ပဌမံ ကိတ္တိတနိမိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဃဋေတဗ္ဗံ။ အထ ဒွီသု တီရေသု ဒီပကေသု စ ဘိက္ခူ သဗ္ဗေ ဟတ္ထပါသဂတေ ကတွာ ကမ္မဝါစာယ သီမာ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ, နဒိယံ ဌိတာ အနာဂစ္ဆန္တာပိ ကမ္မံ န ကောပေန္တိ, သမ္မုတိပရိယောသာနေ ဌပေတွာ နဒိံ နိမိတ္တာနံ အန္တော တီရဒွယဉ္စ ဒီပကော စ ဧကသီမာ ဟောတိ, နဒီ ပန နဒီသီမာယေဝ။

သစေ ပန ဒီပကော ဝိဟာရသီမာပရိစ္ဆေဒတော ဥဒ္ဓံ ဝါ အဓော ဝါ အဓိကတရော ဟောတိ, အထ ဝိဟာရသီမာပရိစ္ဆေဒနိမိတ္တဿ ဥဇုကမေဝ သမ္မုခီဘူတေ ဒီပကဿ ဩရိမန္တေ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွာ တတော ပဋ္ဌာယ ဒီပကသိခရံ ပရိက္ခိပန္တေန ပုန ဒီပကဿ ဩရိမန္တေ နိမိတ္တသမ္မုခေ ပါရိမန္တေ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတဗ္ဗံ။ တတော ပရံ ပုရိမနယေနေဝ ပရတီရေ သမ္မုခနိမိတ္တမာဒိံ ကတွာ ပရတီရေ နိမိတ္တာနိ စ ဒီပကဿ ပါရိမန္တဩရိမန္တေ နိမိတ္တာနိ စ ကိတ္တေတွာ ပဌမကိတ္တိတနိမိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဃဋနာ ကာတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ကိတ္တေတွာ သမ္မတာ သီမာ ပဗ္ဗတသဏ္ဌာနာ ဟောတိ။ သစေ ပန ဒီပကော ဝိဟာရသီမာပရိစ္ဆေဒတော ဥဒ္ဓမ္ပိ အဓောပိ အဓိကတရော ဟောတိ, ပုရိမနယေနေဝ ဒီပကဿ ဥဘောပိ သိခရာနိ ပရိက္ခိပိတွာ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေန္တေန နိမိတ္တဃဋနာ ကာတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ကိတ္တေတွာ သမ္မတာ သီမာ မုဒိင်္ဂသဏ္ဌာနာ ဟောတိ။ သစေ ဒီပကော ဝိဟာရသီမာပရိစ္ဆေဒဿ အန္တော ခုဒ္ဒကော ဟောတိ, သဗ္ဗပဌမေန နယေန ဒီပကေ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတဗ္ဗာနိ။ ဧဝံ ကိတ္တေတွာ သမ္မတာ သီမာ ပဏဝသဏ္ဌာနာ ဟောတိ။ ဧဝံ တာဝ သီမာဗန္ဓနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၆၅. ဧဝံ ဗဒ္ဓာ ပန သီမာ ကအာ အသီမာ ဟောတီတိ? ယအာ သင်္ဃော သီမံ သမူဟနတိ, တအာ အသီမာ ဟောတိ။ ကထံ ပနေသာ သမူဟနိတဗ္ဗာတိ? “သီမံ , ဘိက္ခဝေ, သမ္မန္နန္တေန ပဌမံ သမာနသံဝါသသီမာ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ, ပစ္ဆာ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသော သမ္မန္နိတဗ္ဗော။ သီမံ, ဘိက္ခဝေ, သမူဟနန္တေန ပဌမံ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသော သမူဟန္တဗ္ဗော, ပစ္ဆာ သမာနသံဝါသသီမာ သမူဟန္တဗ္ဗာ”တိ ဝစနတော ပဌမံ အဝိပ္ပဝါသော သမူဟနိတဗ္ဗော, ပစ္ဆာ သီမာ သမူဟနိတဗ္ဗာတိ။ ကထံ? ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သင်္ဃော ဉာပေတဗ္ဗော –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ယော သော သင်္ဃေန တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသော သမ္မတော, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော တံ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသံ သမူဟနေယျ, သော ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ယော သော သင်္ဃေန တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသော သမ္မတော, သင်္ဃော တံ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသံ သမူဟနတိ။ ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဧတဿ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသဿ သမုဂ္ဃာတော, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

‘‘သမူဟတော သော သင်္ဃေန တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသော, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ’’တိ (မဟာဝ. ၁၄၅) –

ဧဝံ တာဝ အဝိပ္ပဝါသော သမူဟနိတဗ္ဗော။

‘‘သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ယာ သာ သင်္ဃေန သီမာ သမ္မတာ သမာနသံဝါသာ ဧကူပောသထာ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော တံ သီမံ သမူဟနေယျ သမာနသံဝါသံ ဧကူပောသထံ, ဧသာ ဉတ္တိ။

‘‘သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ယာ သာ သင်္ဃေန သီမာ သမ္မတာ သမာနသံဝါသာ ဧကူပောသထာ, သင်္ဃော တံ သီမံ သမူဟနတိ သမာနသံဝါသံ ဧကူပောသထံ။ ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဧတိဿာ သီမာယ သမာနသံဝါသာယ ဧကူပောသထာယ သမုဂ္ဃာတော, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

‘‘သမူဟတာ သာ သီမာ သင်္ဃေန သမာနသံဝါသာ ဧကူပောသထာ, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ’’တိ (မဟာဝ. ၁၄၆) –

ဧဝံ သီမာ သမူဟနိတဗ္ဗာ။

သမူဟနန္တေန ပန ဘိက္ခုနာ ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တတြိဒံ ဝတ္တံ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၄၄) – ခဏ္ဍသီမာယ ဌတွာ အဝိပ္ပဝါသသီမာ န သမူဟန္တဗ္ဗာ, တထာ အဝိပ္ပဝါသသီမာယ ဌတွာ ခဏ္ဍသီမာပိ။ ခဏ္ဍသီမာယ ပန ဌိတေန ခဏ္ဍသီမာဝ သမူဟနိတဗ္ဗာ, တထာ ဣတရာယ ဌိတေန ဣတရာ။ သီမံ နာမ ဒွီဟိ ကာရဏေဟိ သမူဟနန္တိ ပကတိယာ ခုဒ္ဒကံ ပုန အာဝါသဝဍ္ဎနတ္ထာယ မဟတိံ ဝါ ကာတုံ, ပကတိယာ မဟတိံ ပုန အညေသံ ဝိဟာရောကာသဒါနတ္ထာယ ခုဒ္ဒကံ ဝါ ကာတုံ။ တတ္ထ သစေ ခဏ္ဍသီမဉ္စ အဝိပ္ပဝါသသီမဉ္စ ဇာနန္တိ, သမူဟနိတုဉ္စေဝ ဗန္ဓိတုဉ္စ သက္ခိဿန္တိ။ ခဏ္ဍသီမံ ပန ဇာနန္တာ အဝိပ္ပဝါသံ အဇာနန္တာပိ သမူဟနိတုဉ္စေဝ ဗန္ဓိတုဉ္စ သက္ခိဿန္တိ။ ခဏ္ဍသီမံ အဇာနန္တာ အဝိပ္ပဝါသံယေဝ ဇာနန္တာ စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏဥပေါသထာဂါရာဒီသု နိရာသင်္ကဋ္ဌာနေသု ဌတွာ အပ္ပေဝ နာမ သမူဟနိတုံ သက္ခိဿန္တိ, ပဋိဗန္ဓိတုံ ပန န သက္ခိဿန္တေဝ။ သစေ ဗန္ဓေယျုံ, သီမာသမ္ဘေဒံ ကတွာ ဝိဟာရံ အဝိဟာရံ ကရေယျုံ, တသ္မာ န သမူဟနိတဗ္ဗာ။ ယေ ပန ဥဘောပိ န ဇာနန္တိ, တေ နေဝ သမူဟနိတုံ, န ဗန္ဓိတုံ သက္ခိဿန္တိ။ အယဉှိ သီမာ နာမ ကမ္မဝါစာယ ဝါ အသီမာ ဟောတိ သာသနန္တရဓာနေန ဝါ, န စ သက္ကာ သီမံ အဇာနန္တေဟိ ကမ္မဝါစံ ကာတုံ, တသ္မာ န သမူဟနိတဗ္ဗာ, သာဓုကံ ပန ဉတွာယေဝ သမူဟနိတဗ္ဗာ စေဝ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ စာတိ။ အယံ တာဝ ဗဒ္ဓသီမာယ ဝိနိစ္ဆယော။

၁၆၆. အဗဒ္ဓသီမာ ပန ဂါမသီမာ သတ္တဗ္ဘန္တရသီမာ ဥဒကုက္ခေပသီမာတိ တိဝိဓာ။ တတ္ထ ယာဝတာ ဧကံ ဂါမခေတ္တံ, အယံ **ဂါမသီမာ** နာမ, ဂါမဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၄၇) နဂရမ္ပိ နိဂမမ္ပိ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ တတ္ထ ယတ္တကေ ပဒေသေ တဿ တဿ ဂါမဿ ဂါမဘောဇကာ ဗလိံ လဘန္တိ, သော ပဒေသော အပ္ပော ဝါ ဟောတု မဟန္တော ဝါ, ဂါမသီမာတွေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ နဂရနိဂမသီမာသုပိ ဧသေဝ နယော။ ယမ္ပိ ဧကသ္မိံယေဝ ဂါမခေတ္တေ ဧကံ ပဒေသံ ‘‘အယံ ဝိသုံဂါမော ဟောတူ’’တိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ရာဇာ ကဿစိ ဒေတိ, သောပိ ဝိသုံဂါမသီမာ ဟောတိယေဝ, တသ္မာ သာ စ ဣတရာ စ ပကတိဂါမနဂရနိဂမသီမာ ဗဒ္ဓသီမာသဒိသာယေဝ ဟောန္တိ, ကေဝလံ ပန တိစီဝရဝိပ္ပဝါသပရိဟာရံ န လဘန္တိ။

အဂါမကေ ပန အရညေ သမန္တာ သတ္တဗ္ဘန္တရာ **သတ္တဗ္ဘန္တရသီမာ** နာမ။ တတ္ထ **အဂါမကံ** နာမ **အရညံ** ဝိဉ္ဈာဋဝီအာဒီသု ဝါ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ ဝါ မစ္ဆဗန္ဓာနံ အဂမနပထေ ဒီပကေသု လဗ္ဘတိ။ **သမန္တာ သတ္တဗ္ဘန္တရာ**တိ မဇ္ဈေ ဌိတာနံ သဗ္ဗဒိသာသု သတ္တဗ္ဘန္တရာ ဝိနိဗ္ဗေဓေန စုဒ္ဒသ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ဧကံ အဗ္ဘန္တရံ အဋ္ဌဝီသတိဟတ္ထပ္ပမာဏံ ဟောတိ။ အယဉ္စ သီမာ ပရိသဝသေန ဝဍ္ဎတိ , တသ္မာ သမန္တာ ပရိသပရိယန္တတော ပဋ္ဌာယ

အဇ္ဈတ္တရုပပရိစ္ဆေဒေ ကာတဗ္ဗော။ သစေ ပန ဒွေဝ သင်္ဃာ ဝိသုံ ဥပောသထံ ကရောန္တိ, ဒွိန္နံ သင်္ဃာနံ ဘိက္ခူနံ အန္တရေ အညမေကံ အဇ္ဈတ္တရုံ ဥပစာရတ္ထာယ ဌပေတဗ္ဗံ။

၁၆၇. ယာ ပနေသာ ''သမ္မတာ, ဘိက္ခဝေ, နဒီ အသီမာ, သမုဒ္ဒေါ အသီမော, သဗ္ဗော ဇာတဿရော အသီမော''တိ (မဟာဝ. ၁၄၇) ဧဝံ နဒီအာဒီနံ ဗဒ္ဓသီမဘာဝံ ပဋိက္ခိပိတွာ ပုန ''နဒိယာ တ, ဘိက္ခဝေ, သမုဒ္ဒေ တ ဇာတဿရေ တ ယံ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ သမန္တာ ဥဒကုက္ခေပေ, အယံ တတ္ထ သမာနသံဝါသာ ဧကူပောသထာ''တိ (မဟာဝ. ၁၄၇) ဝုတ္တာ, အယံ **ဥဒကုက္ခေပသီမာ** နာမ။ တတ္ထ နဒီ နဒီနိမိတ္တေ ဝုတ္တလက္ခဏာဝ, သမုဒ္ဒေါပိ ပာကဋောယေဝ။ ယော ပန ယေန ကေနစိ ခဏိတွာ အကတော သယံဇာတော သောဗ္ဘော သမန္တတော အာဂတေန ဥဒကေန ပူရိတော တိဋ္ဌတိ, ယတ္ထ နဒိယံ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ဝဿကာလေ ဥဒကံ သန္တိဋ္ဌတိ, အယံ ဇာတဿရော နာမ။ ယောပိ နဒိံ တ သမုဒ္ဒံ တ ဘိန္ဒိတွာ နိက္ခန္တဥဒကေန ခတော သောဗ္ဘော ဧတံ လက္ခဏံ ပာပုဏာတိ, အယမ္ပိ ဇာတဿရောယေဝ။ ဧတေသု နဒီအာဒီသု ယံ ဌာနံ ထာမမဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ သမန္တတော ဥဒကုက္ခေပေန ပရိစ္ဆိန္နံ, အယံ ဥဒကုက္ခေပသီမာ နာမ။

ကထံ ပန ဥဒကုက္ခေပေါ ကာတဗ္ဗောတိ? ယထာ အက္ခဓုတ္တာ အရုဂုဠံ ခိပန္တိ, ဧဝံ ဥဒကံ တ တလုကံ တ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ ထာမမဇ္ဈိမေန ပုရိသေန သဗ္ဗထာမေန ခိပိတဗ္ဗံ။ ယတ္ထ ဧဝံ ခိတ္တံ ဥဒကံ တ တလုကာ တ ပတတိ, အယမေကော ဥဒကုက္ခေပေါ, တဿ အန္တောဟတ္ထပာသံ ဝိဇဟိတွာ ဌိတော ကမ္မံ ကောပေတိ။ ယာဝ ပရိသာ ဝဍ္ဎတိ, တာဝ သီမာပိ ဝဍ္ဎတိ, ပရိသပရိယန္တတော ဥဒကုက္ခေပေါယေဝ ပမာဏံ, အယံ ပန ဧတေသံ နဒီအာဒီနံ အန္တောယေဝ လဗ္ဘတိ, န ဗဟိ။ တသ္မာ နဒိယာ တ ဇာတဿရေ တ ယတ္တကံ ပဒေသံ ပကတိဝဿကာလေ စတူသု မာသေသု ဥဒကံ ဩတ္ထရတိ, သမုဒ္ဒေ ယသ္မိံ ပဒေသေ ပကတိဝီစိယော ဩသရိတွာ သဏ္ဌဟန္တိ, တတော ပဋ္ဌာယ ကပ္ပိယဘူမိ, တတ္ထ ဌတွာ ဥပောသထာဒိကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိကာလေ တ ဂိမှေ ဟ တ နဒီဇာတဿရေသု သုက္ခေသုပိ သာ ဧဝ ကပ္ပိယဘူမိ။ သစေ ပန သုက္ခေ ဇာတဿရေ တပိ တ ခဏန္တိ, ဝပ္ပံ တ ကရောန္တိ, တံ ဌာနံ ကမဝေတ္တံ ဟောတိ။ ယာ ပနေသာ ''ကပ္ပိယဘူမိ''တိ ဝုတ္တာ, တတော ဗဟိ ဥဒကုက္ခေပသီမာ န ဂစ္ဆတိ, အန္တော ဂစ္ဆတိ, တသ္မာ တေသံ အန္တော ပရိသပရိယန္တတော ပဋ္ဌာယ သမန္တာ ဥဒကုက္ခေပပရိစ္ဆေဒေ ကာတဗ္ဗော, အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။

အယံ ပန ဝိတ္ထာရော – သစေ နဒီ နာတိဒီဃာ ဟောတိ, ပဘဝတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ မုခဒွာရာ သဗ္ဗတ္ထ သင်္ဃော နိသီဒတိ, ဥဒကုက္ခေပသီမာယ ကမ္မံ နတ္ထိ, သကလာပိ နဒီ ဧတေသံယေဝ ဘိက္ခူနံ ပဟောတိ ။ ယံ ပန မဟာသုမတ္ထေရေန ဝုတ္တံ ''ယောဇနံ ပဝတ္တမာနာယေဝ နဒီ, တတြာပိ ဥပရိ အဍ္ဎယောဇနံ ပဟာယ ဟေဋ္ဌာ အဍ္ဎယောဇနေ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ''တိ, တံ မဟာပဒုမတ္ထေရေနေဝ ပဋိက္ခိတ္တံ။ ဘဂဝတာ ဟိ ''တိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဥတ္တရန္တိယာ ဘိက္ခုနိယာ အန္တရဝါသကော တေမိယတီ''တိ (ပာစိ. ၆၉၂) ဣဒံ နဒိယာ ပမာဏံ ဝုတ္တံ, န ယောဇနံ တ အဍ္ဎယောဇနံ တ, တသ္မာ ယာ ဣမဿ သုတ္တဿ ဝသေန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တလက္ခဏာ နဒီ, တဿာ ပဘဝတော ပဋ္ဌာယ သင်္ဃကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပနေတ္ထ ဗဟူ ဘိက္ခူ ဝိသုံ ဝိသုံ ကမ္မံ ကရောန္တိ, သဗ္ဗေဟိ အတ္တနော စ အညေသဉ္စ ဥဒကုက္ခေပပရိစ္ဆေဒဿ အန္တရာ အညော ဥဒကုက္ခေပေါ သီမန္တရိကတ္ထာယ ဌပေတဗ္ဗော, တတော အဓိကံ ဝဋ္ဋတိယေဝ, ဦနံ ပန န ဝဋ္ဋတီတိ ဝုတ္တံ။ ဇာတဿရသမုဒ္ဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။

နဒိယာ ပန ''ကမ္မံ ကရိဿာမာ''တိ ဂတေဟိ သစေ နဒီ ပရိပုဏ္ဏာ ဟောတိ သမတိတ္တိကာ, ဥဒကသာဋိကံ နိဝာသေတွာ အန္တောနဒိယံယေဝ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ န သက္ကောန္တိ, နာဝါယပိ ဌတွာ ကာတဗ္ဗံ။ ဂစ္ဆန္တိယာ ပန နာဝါယ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ကသ္မာ? ဥဒကုက္ခေပမတ္တမေဝ ဟိ သီမာ။ တံ နာဝါ သီဃမေဝ အတိက္ကမတိ, ဧဝံ သတိ အညိဿာ သီမာယ ဉတ္တိ, အညိဿာ အနုဿာဝနာ ဟောတိ, တသ္မာ နာဝံ အရိတ္တေန တ ဌပေတွာ ပါသာဏေ တ လမ္ဗေတွာ အန္တောနဒိယံ ဇာတရုက္ခေ တ ဗန္ဓိတွာ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ အန္တောနဒိယံ ဗဒ္ဓအဋ္ဋကေပိ အန္တောနဒိယံ ဇာတရုက္ခေပိ ဌိတေဟိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ရုက္ခဿ သာခါ တ တတော နိက္ခန္တပာရောဟော တ ဗဟိနဒီတီရေ ဝိဟာရသီမာယ တ ဂါမသီမာယ တ ပတိဋ္ဌိတော, သီမံ တ သောဓေတွာ သာခံ တ ဆိန္ဒိတွာ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ ဗဟိနဒီတီရေ ဇာတရုက္ခဿ အန္တောနဒိယံ ပဝိဋ္ဌသာခါယ တ ပါရောဟေ တ နာဝံ ဗန္ဓိတွာ ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ကရောန္တေဟိ သီမာ တ သောဓေတဗ္ဗာ, ဆိန္ဒိတွာ တဿ ဗဟိပတိဋ္ဌိတဘာဝေါ နာသေတဗ္ဗော။ နဒီတီရေ ပန ခာဏုံ

ကံ ကောဋ္ဌေတ္တတ တတ္ထ ဗဒ္ဓနာတယ န ဝဋ္ဋတိယေဝ။ နဒိယံ သေတုံ ကရောန္တိ, သစေ အန္တောနဒိယံယေဝ သေတု စ သေတုပာဒါ စ ဟောန္တိ, သေတုမ္ပိ ဋ္ဌိတေဟိ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန သေတု တ သေတုပာဒါ တ ဗဟိတီရေ ပတိဋ္ဌိတာ, ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, သီမံ သောဓေတ္တတ ကာတဗ္ဗံ။ အထ သေတုပာဒါ အန္တော, သေတု ပန ဥဘိန္နမ္ပိ တီရာနံ ဥပရိအာကာသေ ဋ္ဌိတော, ဝဋ္ဋတိ။

အန္တောနဒိယံ ပာသာဏော တ ဒီပကော တ ဟောတိ, တတ္ထ ယတ္တကံ ပဒေသံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ပကတိဝ သ္သကာလေ ဝဿာနဿ စတူသု မာသေသု ဥဒကံ ဩတ္ထရတိ, သော နဒီသင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ။ အတိဝုဋ္ဌိကာလေ ဩဃေန ဩတ္ထတောကာသော န ဂဟေတဗ္ဗော။ သော ဟိ ကမသီမာသင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ။ နဒိတော မာတိကံ နီဟရန္တ တာ နဒိယံ အာဝရဏံ ကရောန္တိ, တံ စေ ဩတ္ထရိတ္တတ တ ဝိနိဗ္ဗိဇ္ဈိတ္တတ တ ဥဒကံ ဂစ္ဆတိ, သဗ္ဗတ္ထ ပဝတ္တနဋ္ဌ ဌာနေ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန အာဝရဏေန တ ကောဋ္ဋကဗန္ဓနေန တ သောတံ ပစ္ဆိန္ဒတိ, ဥဒကံ နပ္ပဝတ္တ တိ, အပ္ပဝတ္တနဋ္ဌာနေ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, အာဝရဏမတ္တကေပိ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ကောစိ အာဝရဏပ္ပဒေသော ပုဗ္ ဗေ ဝုတ္တပာသာဏဒီပကပ္ပဒေသော ဝိယ ဥဒကေန အဇ္ဈောတ္ထရီယတိ, တတ္ထ ဝဋ္ဋတိ။ သော ဟိ နဒီသင်္ချမေဝ ဂ စ္ဆတိ။ နဒိံ ဝိနာသေတ္တတ တဠာကံ ကရောန္တိ, ဟေဋ္ဌာ ပာဠိဗဒ္ဓာ ဥဒကံ အာဂန္တွာ တဠာကံ ပူရေတ္တတ တိဋ္ဌတိ, ဧတ္ ထ ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဥပရိ ပဝတ္တနဋ္ဌာနေ ဟေဋ္ဌာ စ ဆဍ္ဍိတောဒကံ နဒိံ ဩတရိတ္တတ သန္ဒနဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာ ယ ဝဋ္ဋတိ။ ဒေဝေ အဝဿန္တေ ဟေမန္တဂိမှေသု တ သုက္ခနဒိယာပိ ဝဋ္ဋတိ, နဒိတော နီဟဋမာတိကာယ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ သာ ကာလန္တရေန ဘိဇ္ဇိတ္တတ နဒီ ဟောတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ကာစိ နဒီ ဥပ္ပတိတ္တတ ကမနိဂမသီမံ ဩတ္ထရိတ္တတ ပဝတ္ တတိ, နဒီယေဝ ဟောတိ, ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ဝိဟာရသီမံ ဩတ္ထရတိ, ဝိဟာရသီမာတွေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆ တိ။

သမုဒ္ဒေ ပိ ကမ္မံ ကရောန္တေဟိ ယံ ပဒေသံ ဥဒ္ဓံ ဝမုနဥဒကံ တ ပကတိဝီစိ တ ဝေဂေန အာဂန္တွာ ဩတ္ထရတိ, တတ္ထ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယသ္မိံ ပန ပဒေသေ ပကတိဝီစိယော ဩသရိတ္တတ သဏ္ဍဟန္တိ, သော ဥဒကန္တတော ပဋ္ဌာ ယ အန္တော သမုဒ္ဒော နာမ, တတ္ထ ဋ္ဌိတေဟိ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ ဦမိဝေဂေ ဗာဓတိ, နာတယ တ အဋ္ဋကေ တ ဌ တ္တတ ကာတဗ္ဗံ။ တေသု ဝိနိစ္ဆယော နဒိယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သမုဒ္ဒေ ပိဋ္ဌိပာသာဏော ဟောတိ, တံ က ဒါစိ ဦမိယော အာဂန္တွာ ဩတ္ထရန္တိ, ကဒါစိ န ဩတ္ထရန္တိ, တတ္ထ ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သော ဟိ ကမသီမာ သင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ။ သစေ ပန ဝီစီသု အာဂတာသုပိ အနာဂတာသုပိ ပကတိဥဒကေနေဝ ဩတ္ထရီယတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ဒီပ ကော တ ပဗ္ဗတော တ ဟောတိ, သော စေ ဒူရေ ဟောတိ မစ္ဆဗန္ဓာနံ အဂမနပထေ, အရညသီမာသင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ။ တေသံ ဂမနပရိယန္တဿ ဩရတော ပန ကမသီမာသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ, တတ္ထ ကမသီမံ အသောဓေတ္တတ ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သမုဒ္ဒော ကမသီမံ တ နိဂမသီမံ တ ဩတ္ထရိတ္တတ တိဋ္ဌတိ, သမုဒ္ဒောဝ ဟောတိ, တတ္ထ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋ ဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ဝိဟာရသီမံ ဩတ္ထရတိ, ဝိဟာရသီမာတွေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။

ဇာတဿရေ ကမ္မံ ကရောန္တေဟိ ယတ္ထ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ဝဿကာလေ ဝဿေ ပစ္ဆိန္နမတ္တေ ပိ ဝိတုံ တ ဟတ္ထပာဒေ တ ဓောဝိတုံ ဥဒကံ န ဟောတိ, သုက္ခတိ, အယံ န ဇာတဿရော, ကမခေတ္တသင်္ချမေဝ ဂစ္ဆ တိ, တတ္ထ ကမ္မံ န ကာတဗ္ဗံ။ ယတ္ထ ပန ဝုတ္တပ္ပကာရေ ဝဿကာလေ ဥဒကံ သန္တိဋ္ဌတိ, အယမေဝ ဇာတဿ သရော။ တဿ ယတ္တကေ ပဒေသေ ဝဿာနံ စာတုမာသေ ဥဒကံ တိဋ္ဌတိ, တတ္ထ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဂမ္ ဘီရံ ဥဒကံ, အဋ္ဋကံ ဗန္ဓိတ္တတ တတ္ထ ဋ္ဌိတေဟိပိ ဇာတဿရဿ အန္တောဇာတရုက္ခမ္ဟိ ဗဒ္ဓအဋ္ဋကေပိ ကာတုံ ဝ ဋ္ဋတိ။ ပိဋ္ဌိပာသာဏဒီပကေသု ပနေတ္ထ နဒိယံ ဝုတ္တသဒိသောဝ ဝိနိစ္ဆယော။ သမဝဿဒေဝကာလေ ပဟောနကဇာ တဿရော ပန စေပိ ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိကကာလေ တ ဂိမှဟေမန္တေသု တ သုက္ခတိ, နိရုဒကော ဟောတိ, တတ္ထ သင်္ဃကမ္ မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယံ **အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ** ဝုတ္တံ "သဗ္ဗော ဇာတဿရော သုက္ခော အနောဒကော ကမခေတ္တံယေဝ ဘဇတီ"တိ, တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ပနေတ္ထ ဥဒကတ္ထာယ အာဝါဋံ တ ပောက္ခရဏိအာဒီနိ တ ခဏန္တိ, တံ ဌာနံ အ ဇာတဿရော ဟောတိ, ကမသီမာသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ လာဗုတိပုသကာဒိဝပ္ပေ ကတေပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပန နံ ပူ ရေတ္တတ ထလံ တ ကရောန္တိ, ဧကသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ ပာဠိံ ဗန္ဓိတ္တတ သဗ္ဗမေဝ နံ မဟာတဠာကံ တ ကရောန္တိ, သဗ္ဗောပိ အဇာတဿရော ဟောတိ, ကမသီမာသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ လောဏိပိ ဇာတဿရသင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ။ ဝဿိကေ စတ္ တာရော မာသေ ဥဒကဋ္ဌာနောကာသေ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီတိ။ အယံ အဗဒ္ဓသီမာယ ဝိနိစ္ဆယော။

က္ကတိ ဟာဋ္ဌိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင္ဂဟေ

သီမာဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၂၅. ဥပေါသထပတရဏာဝိနိစ္ဆယကထာ

၁၆၈. ဥပေါသထပတရဏာတိ ဧတ္ထ (ကင်္ခါ. အဋ္ဌ. နိဒါနဝဏ္ဏနာ) ဒိဝသဝသေန တယော ဥပေါသထာ စာတုဒ္ဒသိကော ပန္နရသိကော သာမဂ္ဂိဥပေါသထောတိ။ တတ္ထ ဟေမန္တဂိမှဝဿာနာနံ တိဏ္ဏံ ဥတူနံ တတိယသတ္တမပက္ခေသု ဒွေ ဒွေ ကတွာ ဆ **စာတုဒ္ဒသိကာ,** သေသာ **ပန္နရသိကာ** တိ ဧဝံ ဧကသံဝစ္ဆရေ စတုဝီသတိ ဥပေါသထာ။ ဣဒံ တာဝ ပကတိစာရိတ္တံ။ တထာရူပပစ္စယေ သတိ အညသ္မိမ္ပိ စာတုဒ္ဒသေ ဥပေါသထံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပုရိမဝဿံဝုတ္ထာနံ ပန ပုဗ္ဗကတ္တိကပုဏ္ဏမာ, တေသံယေဝ သစေ ဘဏ္ဍနကာရကေဟိ ဥပဒ္ဒုတာ ပဝါရဏံ ပစ္စုက္ကဍ္ဎန္တိ, အထ ကတ္တိကမာသဿ ကာဠပက္ခစာတုဒ္ဒသော ဝါ ပစ္ဆိမကတ္တိကပုဏ္ဏမာ ဝါ ပစ္ဆိမဝဿံဝုတ္ထာနဉ္စ ပစ္ဆိမကတ္တိကပုဏ္ဏမာ ဧဝ ဝါတိ ဣမေ တယော ပဝါရဏာဒိဝသာပိ ဟောန္တိ။ ဣဒမ္ပိ ပကတိစာရိတ္တမေဝ။ တထာရူပပစ္စယေ သတိ ဒွိန္နံ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာနံ ပုရိမေသု စာတုဒ္ဒသေသုပိ ပဝါရဏံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယဒါ ပန **ကောသမ္ဗကက္ခန္ဓကေ** (မဟာဝ. ၄၅၁ အာဒယော) အာဂတနယေန ဘိန္နေ ဘိက္ခုသင်္ဃေ ဩသာရိတေ တသ္မိံ ဘိက္ခုသ္မိံ သင်္ဃော တဿ ဝတ္ထုဿ ဝူပသမာယ သင်္ဃသာမဂ္ဂိံ ကရောတိ, တဒါ တာဝဒေဝ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ "ဟတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိ ဝစနတော ဌပေတွာ စာတုဒ္ဒသပန္နရသေ အညောပိ ယော ကောစိ ဒိဝသော **ဥပေါသထဒိဝသော** နာမ ဟောတိ, ဝဿံဝုတ္ထာနံ ပန ကတ္တိကမာသဗ္ဘန္တရေ အယမေဝ သာမဂ္ဂိပဝါရဏာဒိဝသော နာမ ဟောတိ။ ဣတိ ဣမေသု တီသု ဒိဝသေသု ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ ကရောန္တေန ပန သစေ စာတုဒ္ဒသိကော ဟောတိ, "အဇ္ဇုပေါသထော စာတုဒ္ဒသော"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ သာမဂ္ဂိဥပေါသထော ဟောတိ, "အဇ္ဇုပေါသထော သာမဂ္ဂီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပန္နရသိယံ ပန ဟဋ္ဌိယံ အာဂတနယေနေဝ "အဇ္ဇုပေါသထော ပန္နရသော"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

၁၆၉. သင်္ဃေ ဥပေါသထော (ကင်္ခါ. အဋ္ဌ. နိဒါနဝဏ္ဏနာ), ဂဏေ ဥပေါသထော, ပုဂ္ဂလေ ဥပေါသထောတိ ဧဝံ ကာရကဝသေန အပရေပိ တယော ဥပေါသထာ ဝုတ္တာ, ကတ္တဗ္ဗာကာရဝသေန ပန သုတ္တုဒ္ဒေသော ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော အဓိဋ္ဌာနုပေါသထောတိ အပရေပိ တယော ဥပေါသထာ။ တတ္ထ **သုတ္တုဒ္ဒေသော** နာမ "သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော"တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တော ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော။ ယေ ပနိတရေ ဒွေ ဥပေါသထာ, တေသု **ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော** တာဝ အညေသဉ္စ သန္တိကေ အညမညဉ္စ အာရောစနဝသေန ဒုဝိဓော။ တတ္ထ ယွာယံ အညေသံ သန္တိကေ ကရီယတိ, သောပိ ပဝါရိတာနဉ္စ အပ္ပဝါရိတာနဉ္စ သန္တိကေ ကရဏဝသေန ဒုဝိဓော။ တတ္ထ မဟာပဝါရဏာယ ပဝါရိတာနံ သန္တိကေ ပစ္ဆိမိကာယ ဥပဂတေန ဝါ အနုပဂတေန ဝါ ဆိန္နဝဿေန ဝါ စာတုမာသိနိယံ ပန ပဝါရိတာနံ သန္တိကေ အနုပဂတေန ဝါ ဆိန္နဝဿေန ဝါ ကာယသာမဂ္ဂိံ ဒတွာ "ပရိသုဒ္ဓော အဟံ ဘန္တေ, ပရိသုဒ္ဓောတိ မံ ဓာရေထာ"တိ တိက္ခတ္တုံ ဝတွာ ကာတဗ္ဗော။ ဌပေတွာ ပန ပဝါရဏာဒိဝသံ အညသ္မိံ ကာလေ အာဝါသိကေဟိ ဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တေ ပါတိမောက္ခေ အဝုဋ္ဌိတာယ ဝါ ဧကစ္စာယ ဝုဋ္ဌိတာယ ဝါ သဗ္ဗာယ ဝါ ဝုဋ္ဌိတာယ ပရိသာယ ယေ အညေ သမသမာ ဝါ ထောကတရာ ဝါ အာဂစ္ဆန္တိ, တေဟိ တေသံ သန္တိကေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပါရိသုဒ္ဓိ အာရောစေတဗ္ဗာ။

ယော ပနာယံ အညမညံ အာရောစနဝသေန ကရီယတိ, သော ဉတ္တိံ ဌပေတွာ ကရဏဝသေန စ အဋ္ဌပေတွာ ကရဏဝသေန စ ဒုဝိဓော။ တတ္ထ ယသ္မိံ အာဝါသေ တယော ဘိက္ခူ ဝိဟရန္တိ, တေသု ဥပေါသထဒိဝသေ သန္နိပတိတေသု ဧကေန ဘိက္ခုနာ "သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တာ, အဇ္ဇုပေါသထော စာတုဒ္ဒသော"တိ ဝါ "ပန္နရသော"တိ ဝါ ဝတွာ "ယဒာယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ, မယံ အညမညံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရေယျာမာ"တိ ဉတ္တိယာ ဌပိတာယ ထေရေန ဘိက္ခုနာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ "ပရိသုဒ္ဓော အဟံ, အာဝုသော, ပရိသုဒ္ဓောတိ မံ ဓာရေထာ"တိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဣတရေဟိ "ဘန္တေ"တိ ဝတွာ ဧဝမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဉတ္တိံ ဌပေတွာ ကာတဗ္ဗော။ ယတ္ထ ပန ဒွေ ဘိက္ခူ ဝိဟရန္တိ, တတ္ထ ဉတ္တိံ အဋ္ဌပေတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ ပါရိသုဒ္ဓိ အာရောစေတဗ္ဗာတိ အယံ **ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော** ။

သစေ ပန ဧကော ဘိက္ခု ဟောတိ, သဗ္ဗံ ပုဗ္ဗကရဏီယံ ကတွာ အညေသံ အနာဂမနံ ဉတွာ "အဇ္ဇ မေ ဥပေါသထော စာတုဒ္ဒသော"တိ ဝါ "ပန္နရသော"တိ ဝါ ဝတွာ "အဓိဋ္ဌာမီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အယံ **အဓိဋ္ဌာနုပေါသထော** တိ ဧဝံ ကတ္တဗ္ဗာကာရဝသေန တယော ဥပေါသထာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတ္တာဝတာ နဝ ဥပေါသထာ ဒီပိတာ ဟောန္တိ။ တေသု ဒိဝသဝသေန ပန္နရသိကော, ကာရကဝသေန သင်္ဃုပေါသထော, ကတ္တဗ္ဗာကာရဝသေန သုတ္တုဒ္ဒေသောတိ ဧဝံ တိလ

ကွဏာသမ္ပန္နေ ဥပေါသထေ ပဝတ္တမာနေ ဥပေါသထံ အကတွာ တဒဟုပေါသထေ အညံ အဘိက္ခုကံ နာနာသံဝါသ ကေပ်ါ တ သဘိက္ခုကံ အာဝါသံ တ အနာဝါသံ တ တသေတ္တာယ အညတ္ရ သင်္ဃေန အညတ္ရ အန္တရာယာ ဂစ္ဆန္တဿ ဒုက္ကဋံ ဟောတိ။

၁၇၀. ဥပေါသထကရဏတ္ထံ သန္နိပတိတေ သင်္ဃေ ဗဟိ ဥပေါသထံ ကတွာ အာဂတေန သန္နိဟတဌာနံ ဂန္တွာ တ ကာယသာမဂ္ဂိ အဒေန္တေန ဆန္ဒော အာတဗ္ဗော။ ယောပိ ဂိလာနော တ ဟောတိ ကိစ္စပသုတော တ, တေနပိ ဟရိသုဒ္ဓိံ ဒေန္တေန ဆန္ဒောပိ အာတဗ္ဗော။ ကထံ? ဧကေဿ ဘိက္ခုနော သန္တိကေ ''ဆန္ဒံ ဒမ္မိ, ဆန္ဒံ မေ ဟရ, ဆန္ဒံ မေ အာရောစေဟိ''တိ အယမတ္ထော ကာယေန တ တစာယ တ ဥဘာယေန တ ဝိညာပေတဗ္ဗော, ဧဝံ ဒိန္နော ဟောတိ ဆန္ဒော။ အကတုပေါသထေန ဂိလာနေန တ ကိစ္စပသုတေန တ ဟရိသုဒ္ဓိ အာတဗ္ဗာ။ ကထံ? ဧကေဿ ဘိက္ခုနော သန္တိကေ ''ဟရိသုဒ္ဓိံ ဒမ္မိ, ဟရိသုဒ္ဓိံ မေ ဟရ , ဟရိသုဒ္ဓိံ မေ အာရောစေဟိ''တိ အယမတ္ထော ကာယေန တ တစာယ တ ဥဘာယေန တ ဝိညာပေတဗ္ဗော, ဧဝံ ဒိန္နာ ဟောတိ ဟရိသုဒ္ဓိ။ တံ ပန ဒေန္တေန ဆန္ဒောပိ အာတဗ္ဗော။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, တဒဟုပေါသထေ ဟရိသုဒ္ဓိံ ဒေန္တေန ဆန္ဒမ္ပိ အတုံ, သန္တိ သင်္ဃဿ ကရဏီယ''န္တိ (မဟာဝ. ၁၆၅)။ တတ္ထ ဟရိသုဒ္ဓိအာနံ သင်္ဃဿပိ အတ္တနောပိ ဥပေါသထကရဏံ သမ္ပာဒေတိ, န အဝသေသံ သင်္ဃကိစ္စံ, ဆန္ဒအာနံ သင်္ဃဿေဝ ဥပေါသထကရဏဉ္စ သေသကိစ္စဉ္စ သမ္ပာဒေတိ, အတ္တနော ပနဿ ဥပေါသထော အကတောယေဝ ဟောတိ, တသ္မာ ဟရိသုဒ္ဓိံ ဒေန္တေန ဆန္ဒောပိ အာတဗ္ဗော။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ပန သုဒ္ဓိကစ္ဆန္ဒံ တ ဟရိသုဒ္ဓိံ တ က္လမံ တ ဆန္ဒဟရိသုဒ္ဓိံ ဧကေန ဗဟူနမ္ပိ အာဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန သော အန္တရာမဂ္ဂေ အညံ ဘိက္ခုံ ပဿိတွာ ယေသံ တေန ဆန္ဒော တ ဟရိသုဒ္ဓိ တ ဂဟိတာ, တေသဉ္စ အတ္တနော စ ဆန္ဒဟရိသုဒ္ဓိံ ဒေတိ, တဿေဝ အာဂစ္ဆတိ။ က္လတရာ ပန ဗိဠာလသင်္ခလိကာ ဆန္ဒဟရိသုဒ္ဓိ နာမ ဟောတိ, သာ န အာဂစ္ဆတိ, တသ္မာ သယမေဝ သန္နိဟတဌာနံ ဂန္တွာ အာရောစေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန သဉ္စိစ္စ နာရောစေတိ, ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ, ဆန္ဒဟရိသုဒ္ဓိ ပန တသ္မိံ ဟတ္ထပါသံ ဥပဂတမတ္တေယေဝ အာဂတာ ဟောတိ။

၁၇၁. ဟရိတသိယေန ပန ဆန္ဒအာနေန ယံ ကိဉ္စိ သင်္ဃကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ တတ္ထ (ဟစိ. အဋ္ဌ. ၁၁၆၇) စတုဗ္ဗိခံ ဟရိတသိယံ ပရိသဟရိတသိယံ ရတ္တိဟရိတသိယံ ဆန္ဒဟရိတသိယံ အဇ္ဈာသယဟရိတသိယန္တိ။ တေသု **ပရိသဟရိတသိယံ** နာမ ဘိက္ခူ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန သန္နိပတိတာ ဟောန္တိ, အထ မေဃော တ ဥဋ္ဌေတိ, ဥဿာရဏာ တ ကရီယတိ, မနုဿာ တ အဇ္ဈောတ္ထရန္တာ အာဂစ္ဆန္တိ, ဘိက္ခူ ''အနောကာသာ မယံ, အညတ္ထ ဂစ္ဆာမာ''တိ ဆန္ဒံ အဝိဿဇ္ဇေတွာဝ ဥဋ္ဌဟန္တိ။ က္လဒံ ပရိသဟရိတသိယံ။ ကိဉ္စာပိ ပရိသဟရိတသိယံ, ဆန္ဒဿ ပန အဝိဿဋ္ဌတ္တာ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ပုန ဘိက္ခူ ''ဥပေါသထာဒီနိ ကရိဿာမာ''တိ ရတ္တိံ သန္နိပတိတွာ ''ယာဝ သဗ္ဗေ သန္နိပတန္တိ, တာဝ ဓမ္မံ သုဏိဿာမာ''တိ ဧကံ အဇ္ဈေသန္တိ, တသ္မိံ ဓမ္မကထံ ကထေန္တေယေဝ အရုဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ။ သစေ ''စာတုဒ္ဒသိကံ ဥပေါသထံ ကရိဿာမာ''တိ နိသိန္နာ, ပန္နရသောတိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန္နရသိကံ ကာတုံ နိသိန္နာ, ဟဋိပဒေ အနုပေါသထေ ဥပေါသထံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, အညံ ပန သင်္ဃကိစ္စံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ က္လဒံ **ရတ္တိဟရိတသိယံ** နာမ။

ပုန ဘိက္ခူ ''ကိဉ္စိဒေဝ အဗ္ဘာနာဒိသင်္ဃကမ္မံ ကရိဿာမာ''တိ နိသိန္နာ ဟောန္တိ, တတြေကော နက္ခတ္တ ဟာဌကော ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒတိ ''အဇ္ဇ နက္ခတ္တံ အရုဏံ, မာ က္လမံ ကရောထာ''တိ။ တေ တဿ ဝစနေန ဆန္ဒံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ တတ္ထေဝ နိသိန္နာ ဟောန္တိ။ အထညော အာဂန္တွာ ''နက္ခတ္တံ ပတိမာနေန္တံ, အတ္ထော ဗာလံ ဥပစ္စ က''တိ (ဇာ. ၁.၁.၄၉) ဝတွာ ''ကိံ နက္ခတ္တေန, ကရောထာ''တိ ဝဒတိ။ က္လဒံ **ဆန္ဒဟရိတသိယဉ္စေဝ အဇ္ဈာသယဟရိတသိယဉ္စ**။ တေသ္မိံ ဟရိတသိယေ ပုန ဆန္ဒဟရိသုဒ္ဓိံ အနာနေတွာ ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

၁၇၂. သစေ ကောစိ ဘိက္ခု ဂိလာနော န သက္ကောတိ ဆန္ဒဟရိသုဒ္ဓိံ အတုံ, သော မဉ္စေန တ ပီဌေန တ သင်္ဃမဇ္ဈံ အာနေတဗ္ဗော။ သစေ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ ဘိက္ခူနံ ဧဝံ ဟောတိ ''သစေ ခော မယံ ဂိလာနံ ဌာနာ စာဝေဿာမ, အာဗာဓော တ အဘိဝမိဿတိ, ကာလကိရိယာ တ ဘဝိဿတီ''တိ, န သော ဘိက္ခု ဌာနာ စာဝေတဗ္ဗော, သင်္ဃေန တတ္ထ ဂန္တွာ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ သစေ ဗဟူ တာဒိသာ ဂိလာနာ ဟောန္တိ, သင်္ဃေန ပဋိပာဋိယာ ဌတွာ သဗ္ဗေ ဟ

တ္ထပါသေ ကာတဗ္ဗာ။ သစေ ဒူရေ ဟောန္တိ, သင်္ဃော နပ္ပဟောတိ, တံ ဒိဝသံ ဥပေါသထော န ကာတဗ္ဗော။ န တွေဝ ဝဂ္ဂေန သင်္ဃေန ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော, ကရေယျ စေ, ဒုက္ကဋံ။

သစေ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၄၉) ကေသ္မိဉ္စိ ဝိဟာရေ စတူသု ဘိက္ခူသု ဝသန္တေသု ဧကဿ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိံ အာဟရိတွာ တယော ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရောန္တိ, တီသု ဝါ ဝသန္တေသု ဧကဿ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိံ အာဟရိတွာ ဒွေ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသန္တိ, **အဓမ္မေန ဝဂ္ဂံ** ဥပေါသထကမ္မံ ဟောတိ။ သစေ ပန စတ္တာရောပိ သန္နိပတိတွာ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရောန္တိ, တယော ဝါ ဒွေ ဝါ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသန္တိ, **အဓမ္မေန သမဂ္ဂံ** နာမ ဟောတိ။ သစေ စတူသု ဇနေသု ဧကဿ ပါရိသုဒ္ဓိံ အာဟရိတွာ တယော ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသန္တိ, တီသု ဝါ ဇနေသု ဧကဿ ပါရိသုဒ္ဓိံ အာဟရိတွာ ဒွေ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရောန္တိ, **ဓမ္မေန ဝဂ္ဂံ** နာမ ဟောတိ။ သစေ ပန စတ္တာရော ဧကတ္ထ ဝသန္တာ သဗ္ဗေ သန္နိပတိတွာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသန္တိ, တယော ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရောန္တိ, ဒွေ အညမညံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရောန္တိ, **ဓမ္မေန သမဂ္ဂံ** နာမ ဟောတိ။

၁၇၃. ပဝါရဏာကမ္မေသု (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂၁၂) ပန သစေ ကေသ္မိဉ္စိ ဝိဟာရေ ပဉ္စသု ဘိက္ခူသု ဝသန္တေသု ဧကဿ ပဝါရဏံ အာဟရိတွာ စတ္တာရော ဂဏဉ္ဉတ္တိံ ဌပေတွာ ပဝါရေန္တိ, စတူသု ဝါ တီသု ဝါ ဝသန္တေသု ဧကဿ ပဝါရဏံ အာဟရိတွာ တယော ဝါ ဒွေ ဝါ သင်္ဃဉ္ဉတ္တိံ ဌပေတွာ ပဝါရေန္တိ, သဗ္ဗမေတံ **အဓမ္မေန ဝဂ္ဂံ** ပဝါရဏာကမ္မံ။ သစေ ပန သဗ္ဗေပိ ပဉ္စ ဇနာ ဧကတော သန္နိပတိတွာ ဂဏဉ္ဉတ္တိံ ဌပေတွာ ပဝါရေန္တိ, စတ္တာရော ဝါ တယော ဝါ ဒွေ ဝါ ဝသန္တာ ဧကတော သန္နိပတိတွာ သင်္ဃဉ္ဉတ္တိံ ဌပေတွာ ပဝါရေန္တိ, သဗ္ဗမေတံ **အဓမ္မေန သမဂ္ဂံ** ပဝါရဏာကမ္မံ။ သစေ ပဉ္စသု ဇနေသု ဧကဿ ပဝါရဏံ အာဟရိတွာ စတ္တာရော သင်္ဃဉ္ဉတ္တိံ ဌပေတွာ ပဝါရေန္တိ, စတူသု ဝါ တီသု ဝါ ဧကဿ ပဝါရဏံ အာဟရိတွာ တယော ဝါ ဒွေ ဝါ ဂဏဉ္ဉတ္တိံ ဌပေတွာ ပဝါရေန္တိ, သဗ္ဗမေတံ **ဓမ္မေန ဝဂ္ဂံ** ပဝါရဏာကမ္မံ။ သစေ ပန သဗ္ဗေပိ ပဉ္စ ဇနာ ဧကတော သန္နိပတိတွာ သင်္ဃဉ္ဉတ္တိံ ဌပေတွာ ပဝါရေန္တိ, စတ္တာရော ဝါ တယော ဝါ ဧကတော သန္နိပတိတွာ ဂဏဉ္ဉတ္တိံ ဌပေတွာ ပဝါရေန္တိ, ဒွေ အညမညံ ပဝါရေန္တိ, ဧကော ဝသန္တော အဓိဋ္ဌာနပဝါရဏံ ကရောတိ, သဗ္ဗမေတံ **ဓမ္မေန သမဂ္ဂံ** နာမ ပဝါရဏာကမ္မန္တိ။

ဧတ္ထ သစေ စာတုဒ္ဒသိကာ ဟောတိ, ‘‘အဇ္ဇ မေ ပဝါရဏာ စာတုဒ္ဒသီ’’တိ, သစေ ပန္နရသိကာ, ‘‘အဇ္ဇ မေ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ’’တိ ဧဝံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ ပဝါရဏံ ဒေန္တေန ပန ‘‘ပဝါရဏံ ဒမ္မိ, ပဝါရဏံ မေ ဟရ, မမတ္ထာယ ပဝါရေဟီ’’တိ ကာယေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ ကာယဝါစာဟိ ဝါ အယမတ္ထော ဝိညာပေတဗ္ဗော။ ဧဝံ ဒိန္နာယ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂၁၃) ပဝါရဏာယ ပဝါရဏာဟာရကေန သင်္ဃံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ပဝါရေတဗ္ဗံ ‘‘တိဿော, ဘန္တေ, ဘိက္ခု သင်္ဃံ ပဝါရေတိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ, ဝဒတု တံ, ဘန္တေ, သင်္ဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ, ပဿန္တော ပဋိကရိဿတိ။ ဒုတိယမ္ပိ, ဘန္တေ။ပေ။ တတိယမ္ပိ, ဘန္တေ, တိဿော ဘိက္ခု သင်္ဃံ ပဝါရေတိ။ပေ။ ပဋိကရိဿတီ’’တိ။ သစေ ပန ဝုဍ္ဎတရော ဟောတိ, ‘‘အာယသ္မာ, ဘန္တေ, တိဿော’’တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝဉှိ တေန တဿတ္ထာယ ပဝါရိတံ ဟောတိ။ ပဝါရဏံ ဒေန္တေန ပန ဆန္ဒောပိ ဒါတဗ္ဗော, ဆန္ဒဒါနံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကိဉ္စာပိ ဆန္ဒဒါနံ အဝသေသကမ္မတ္ထာယ။ တသ္မာ သစေ ပဝါရဏံ ဒေန္တော ဆန္ဒံ ဒေတိ, ဝုတ္တနယေန အာဟဋာယ ပဝါရဏာယ တေန စ ဘိက္ခုနာ သင်္ဃေန စ ပဝါရိတမေဝ ဟောတိ။ အထ ပဝါရဏမေဝ ဒေတိ, န ဆန္ဒံ, တဿ စ ပဝါရဏာယ အာရောစိတာယ သင်္ဃေန စ ပဝါရိတေ သဗ္ဗေသံ သုပ္ပဝါရိတံ ဟောတိ, အညံ ပန ကမ္မံ ကုပ္ပတိ။ သစေ ဆန္ဒမေဝ ဒေတိ, န ပဝါရဏံ, သင်္ဃဿ ပဝါရဏာ စ သေသကမ္မာနိ စ န ကုပ္ပန္တိ, တေန ပန ဘိက္ခုနာ အပ္ပဝါရိတံ ဟောတိ, ပဝါရဏာဒိဝသေ ပန ဗဟိသီမာယ ပဝါရဏံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ အာဂတေနာပိ ဆန္ဒော ဒါတဗ္ဗော တေန သင်္ဃဿ ပဝါရဏာကမ္မံ န ကုပ္ပတိ။

သစေ ပုရိမိကာယ ပဉ္စ ဘိက္ခူ ဝဿံ ဥပဂတာ, ပစ္ဆိမိကာယပိ ပဉ္စ, ပုရိမေဟိ ဉတ္တိံ ဌပေတွာ ပဝါရိတေ ပစ္ဆိမေဟိ တေသံ သန္တိကေ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော, န ဧကသ္မိံ ဥပေါသထဂ္ဂေ ဒွေ ဉတ္တိယော ဌပေတဗ္ဗာ။ သစေပိ ပစ္ဆိမိကာယ ဥပဂတာ စတ္တာရော တယော ဒွေ ဧကော ဝါ ဟောတိ, ဧသေဝ နယော။ အထ ပုရိမိကာယ စတ္တာရော, ပစ္ဆိမိကာယပိ စတ္တာရော တယော ဒွေ ဧကော ဝါ, ဧသေဝ နယော။ အထာပိ ပုရိမိကာယ တယော, ပစ္ဆိမိကာယပိ တယော ဒွေ ဧကော ဝါ, ဧသေဝ နယော။ ဣဒဉ္ဟေတ္ထ လက္ခဏံ။

သစေ ပုရိမိကာယ ဥပဂတေဟိ ပစ္ဆိမိကာယ ဥပဂတာ ထေောကတရာ စေဝ ဟောန္တိ သမသမာ စ, သင္ဃပတရဏာယ စ ဂဏံ ပူရေန္တိ, သင္ဃပတရဏာဝသေန ဥတ္တိ ဌပေတဗ္ဗာ။ သစေ ပန ပစ္ဆိမိကာယ ဧကော ဟောတိ, တေန သဒ္ဓိံ တေ စတ္တာရော ဟောန္တိ, စတုန္နံ သင္ဃဉတ္တိံ ဌပေတ္ဝာ ပတာရေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဂဏဉတ္တိယာ ပန သော ဂဏပူရကော ဟောတိ, တသ္မာ ဂဏဝသေန ဥတ္တိံ ဌပေတွာ ပုရိမေဟိ ပတာရေတဗ္ဗံ, ဣတရေန တေသံ သန္တိကေ ဟာရိသုဒ္ဓိဥပေသထော ကာတဗ္ဗောတိ။ ပုရိမိကာယ ဒွေ, ပစ္ဆိမိကာယ ဒွေ တ ဧကော တ ဧသေဝ နယော။ ပုရိမိကာယ ဧကော ပစ္ဆိမိကာယ ဧကောတိ ဧကေန ဧကဿ သန္တိကေ ပတာရေတဗ္ဗံ, ဧကေန ဟာရိသုဒ္ဓိဥပေသထော ကာတဗ္ဗော။ သစေ ပုရိမေဟိ ဝဿူပဂတေဟိ ပစ္ဆာ ဝဿူပဂတာ ဧကေနပိ အဓိကတရာ ဟောန္တိ, ပဌမံ ပာတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ ပစ္ဆာ ထေောကတရေဟိ တေသံ သန္တိကေ ပတာရေတဗ္ဗံ။

ကတ္တိကာယ စာတုမာသိနိပတရဏာယ ပန သစေ ပဌမဝဿူပဂတေဟိ မဟာပတရဏာယ ပတရိတေဟိ ပစ္ဆာ ဥပဂတာ အဓိကတရာ တ သမသမာ တ ဟောန္တိ, ပတရဏာဉတ္တိံ ဌပေတွာ ပတာရေတဗ္ဗံ။ တေဟိ ပတရိတေ ပစ္ဆာ ဣတရေဟိ ဟာရိသုဒ္ဓိဥပေသထော ကာတဗ္ဗော။ အထ မဟာပတရဏာယံ ပတရိတာ ဗဟူ ဟောန္တိ, ပစ္ဆာ ဝဿူပဂတာ ထေောကာ တ ဧကော တ, ပာတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဋ္ဌေ ပစ္ဆာ တေသံ သန္တိကေ တေန ပတာရေတဗ္ဗံ။ ကိံ ပနေတံ ပာတိမောက္ခံ သကလမေဝ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ, ဥဒာဟု ဧကဒေသမ္ပီတိ? ဧကဒေသမ္ပိ ဥဒ္ဒိသိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ –

> ''ပဉ္စိမေ, ဘိက္ခဝေ, ပာတိမောက္ခုဒ္ဒေသာ, နိဒာနံ ဥဒ္ဒိသိတွာ အဝသေသံ သုတေန သာဝေတဗ္ဗံ, အယံ ပဌမော ပာတိမောက္ခုဒ္ဒေသော။ နိဒာနံ ဥဒ္ဒိသိတွာ စတ္တာရိ ပာရာဇိကာနိ ဥဒ္ဒိသိတွာ အဝသေသံ သုတေန သာဝေတဗ္ဗံ, အယံ ဒုတိယော ပာတိမောက္ခုဒ္ဒေသော။ နိဒာနံ ဥဒ္ဒိသိတွာ စတ္တာရိ ပာရာဇိကာနိ ဥဒ္ဒိသိတွာ တေရသ သင္ဃာဒိသေသေ ဥဒ္ဒိသိတွာ အဝသေသံ သုတေန သာဝေတဗ္ဗံ, အယံ တတိယော ပာတိမောက္ခုဒ္ဒေသော။ နိဒာနံ ဥဒ္ဒိသိတွာ စတ္တာရိ ပာရာဇိကာနိ ဥဒ္ဒိသိတွာ တေရသ သင္ဃာဒိသေသေ ဥဒ္ဒိသိတွာ ဒွေ အနိယတေ ဥဒ္ဒိသိတွာ အဝသေသံ ဘုတေန သာဝေတဗ္ဗံ, အယံ စတုတ္ထော ပာတိမောက္ခုဒ္ဒေသော။ ဝိတ္ထာရေနေဝ ပဉ္စမော''တိ (မဟာဝ. ၁၅၀)။

တတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၅၀) **နိဒာနံ ဥဒ္ဒိသိတွာ အဝသေသံ သုတေန သာဝေတဗ္ဗ**န္တိ ''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင္ဃော။ပေ။ အာဝိကတာ ဟိဿ ဖာသု ဟောတီ''တိ ဣမံ နိဒာနံ ဥဒ္ဒိသိတွာ ''ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ခော အာယသ္မန္တော နိဒာနံ, တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ။ပေ။ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။ သုတာ ခော ပနာယသ္မန္တေဟိ စတ္တာရော ပာရာဇိကာ ဓမ္မာ ။ပေ။ အဝိဝဒမာနေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗ''န္တိ ဧဝံ အဝသေသံ သုတေန သာဝေတဗ္ဗံ။ ဧတေန နယေန သေသာပိ စတ္တာရော ပာတိမောက္ခုဒ္ဒေသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၇၄. ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သတိ အန္တရာယေ သံခိတ္တေန ပာတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတုံ။ န, ဘိက္ခဝေ, အသတိ အန္တရာယေ သံခိတ္တေန ပာတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ, ယော ဥဒ္ဒိသေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (မဟာဝ. ၁၅၀) ဝစနတော ပန ဝိနာ အန္တရာယာ သံခိတ္တေန ပာတိမောက္ခံ န ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။ တတ္ရိမေ အန္တရာယာ – ရာဇန္တရာယော စောရန္တရာယော အဂ္ဂျန္တရာယော ဥဒကန္တရာယော မနုဿန္တရာယော အမနုဿန္တရာယော တဠန္တရာယော သရီသပန္တရာယော ဇီဝိတန္တရာယော ဗြဟ္မစရိယန္တရာယောတိ။

တတ္ထ သစေ ဘိက္ခူသု ဥပေသထံ ကရိဿာမာတိ နိသိန္နေသု ရာဇာ အာဂစ္ဆတိ, အယံ **ရာဇန္တရာယော**။ စောရာ အာဂစ္ဆန္တိ, အယံ **စောရန္တရာယော**။ ဒဝဍာဟော အာဂစ္ဆတိ, အာဝါသေ တ အဂ္ဂိ ဥဋ္ဌာတိ, အယံ **အဂ္ဂျန္တရာယော**။ မေဃော တ ဥဋ္ဌေတိ, ဩဃော တ အာဂစ္ဆတိ, အယံ **ဥဒကန္တရာယော**။ ဗဟူ မနုဿာ အာဂစ္ဆန္တိ, အယံ **မနုဿန္တရာယော**။ ဘိက္ခုံ ယက္ခော ဂဏှာတိ, အယံ **အမနုဿန္တရာယော**။ ဗျဂ္ဃာဒယော စဏ္ဍမိဂါ အာဂစ္ဆန္တိ, အယံ **တဠန္တရာယော**။ ဘိက္ခုံ သပ္ပာဒယော ဍံသန္တိ, အယံ **သရီသပန္တရာယော**။ ဘိက္ခု ဂိလာနော တ ဟောတိ, ကာလံ တ ကရောတိ, ဝေရိနော တ တံ မာရေတုကာမာ ဂဏှန္တိ, အယံ **ဇီဝိတန္တရာယော**။ မနုဿာ ဧကံ တ ဗဟူ တ ဘိက္ခူ ဗြဟ္မစရိယာ စာဝေတုကာမာ ဂဏှန္တိ, အယံ **ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော**။ ဧဝရူပေသု အန္တရာယေသု သံခိတ္တေန ပာတိမောက္ခော ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗော, ပဌမော တ ဥဒ္ဒေသော ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗော။ အာဒိမှိ ဒွေ တယော စတ္တာရော

တာ။ ဧတ္ထ ဒုတိယာဒီသု ဥဒ္ဒေသေသု ယသ္မိံ အပရိယောသိတေ အန္တရာယော ဟောတိ, သောပိ သုတေနေဝ သာဝေတဗ္ဗော။ နိဒါနုဒ္ဒေသေ ပန အနိဋ္ဌိတေ သုတေန သာဝေတဗ္ဗံ နာမ နတ္ထိ။

ပဝါရဏာကမ္မေပိ သတိ အန္တရာယေ ဒွေဝါစိကံ ဧကဝါစိကံ သမာနဝဿိကံ စ ပဝါရေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂၃၄) ဥတ္တိံ ဌပေန္တေနပိ "ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဒွေဝါစိကံ ပဝါရေယျာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧကဝါစိကေ "ဧကဝါစိကံ ပဝါရေယျာ"တိ, သမာနဝဿိကေပိ "သမာနဝဿိကံ ပဝါရေယျာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ စ ဗဟူပိ သမာနဝဿာ ဧကတော ပဝါရေတုံ လဘန္တိ။ "သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ပဝါရေယျာ"တိ ဣမာယ ပန သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာယ ဉတ္တိယာ ဌပိတာယ တေဝါစိကံ ဒွေဝါစိကံ ဧကဝါစိကဉ္စ ပဝါရေတုံ ဝဋ္ဋတိ, သမာနဝဿိကံ န ဝဋ္ဋတိ။ "တေဝါစိကံ ပဝါရေယျာ"တိ ဝုတ္တေ ပန တေဝါစိကမေဝ ဝဋ္ဋတိ, အညံ န ဝဋ္ဋတိ။ "ဒွေဝါစိကံ ပဝါရေယျာ"တိ ဝုတ္တေ ဒွေဝါစိကံ တေဝါစိကဉ္စ ဝဋ္ဋတိ, ဧကဝါစိကဉ္စ သမာနဝဿိကဉ္စ န ဝဋ္ဋတိ။ "ဧကဝါစိကံ ပဝါရေယျာ"တိ ဝုတ္တေ ပန ဧကဝါစိကဒွေဝါစိကတေဝါစိကာနိ ဝဋ္ဋန္တိ, သမာနဝဿိကမေဝ န ဝဋ္ဋတိ။ "သမာနဝဿိက"န္တိ ဝုတ္တေ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ။

၁၇၅. ကေန ပန ဟတ္ထိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ? "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ထေရာဓိကံ ပာတိမောက္ခ"န္တိ (မဟာဝ. ၁၅၄) ဝစနတော ထေရေန ဝါ ပာတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ, "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ယော တတ္ထ ဘိက္ခု ဗျတ္တော ပဋိဗလော, တဿာဓေယျံ ပာတိမောက္ခ"န္တိ (မဟာဝ. ၁၅၅) ဝစနတော နဝကတရေန ဝါ။ ဧတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၅၅) စ ကိဉ္စာပိ နဝကတရဿပိ ဗျတ္တဿ ပါတိမောက္ခံ အနုညာတံ, အထ ခေါ ဧတ္ထ အယံ အဓိပ္ပာယော – သစေ ထေရဿ ပဉ္စ ဝါ စတ္တာရော ဝါ တယော ဝါ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာ နာဂစ္ဆန္တိ, ဒွေ ပန အခဏ္ဍာ သုဝိသဒါ ဝါစုဂ္ဂတာ ဟောန္တိ, ထေရာယတ္တောဝ ပါတိမောက္ခော။ သစေ ပန ဧတ္တကမ္ပိ ဝိသဒံ ကာတုံ န သက္ကောတိ, ဗျတ္တဿ ဘိက္ခုနော အာယတ္တော ဟောတိ, တသ္မာ သယံ ဝါ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ, အညော ဝါ အဇ္ဈေသိတဗ္ဗော။ "န, ဘိက္ခဝေ, သင်္ဃမဇ္ဈေ အနဇ္ဈိဋ္ဌေန ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ, ယော ဥဒ္ဒိသေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (မဟာဝ. ၁၅၄) ဝစနတော အနဇ္ဈိဋ္ဌေန ပါတိမောက္ခံ န ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။ န ကေဝလံ ပါတိမောက္ခံယေဝ, ဓမ္မောပိ န ဘာသိတဗ္ဗော "န, ဘိက္ခဝေ, သင်္ဃမဇ္ဈေ အနဇ္ဈိဋ္ဌေန ဓမ္မော ဘာသိတဗ္ဗော, ယော ဘာသေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (မဟာဝ. ၁၅၀) ဝစနတော။

အဇ္ဈေသနာ စေတ္ထ သင်္ဃေန သမ္မတဓမ္မဇ္ဈေသကာယတ္တာ ဝါ သင်္ဃတ္ထေရာယတ္တာ ဝါ, တသ္မာ ဓမ္မဇ္ဈေသကေ အသတိ သင်္ဃတ္ထေရံ အာပုစ္ဆိတ္ဝာ ဝါ တေန ယာစိတော ဝါ ဘာသိတုံ လဘတိ။ သင်္ဃတ္ထေရေနပိ သစေ ဝိဟာရေ ဗဟူ ဓမ္မကထိကာ ဟောန္တိ, ဝါရပဋိပါဋိယာ ဝတ္တဗ္ဗော။ "တွံ ဓမ္မံ ဘဏ, ဓမ္မဒါနံ ဒေဟီ"တိ ဝါ ဝုတ္တေန တီဟိပိ ဝိဓီဟိ ဓမ္မော ဘာသိတဗ္ဗော, "ဩသာရေဟီ"တိ ဝုတ္တော ပန ဩသာရေတုမေဝ လဘတိ, "ကထေဟီ"တိ ဝုတ္တော ကထေတုမေဝ, "သရဘညံ ဘဏာဟီ"တိ ဝုတ္တော သရဘညမေဝ။ သင်္ဃတ္ထေရောပိ စ ဥစ္စတရေ အာသနေ နိသိန္နော ယာစိတုံ န လဘတိ။ သစေ ဥပဇ္ဈာယော ဝေဝ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော စ ဟောတိ, ဥပဇ္ဈာယော စ နံ ဥစ္စာသနေ နိသိန္နော "ဘဏာ"တိ ဝဒတိ, သဇ္ဈာယံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဘဏိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဒဟရဘိက္ခု ဟောန္တိ, "တေသံ ဘဏာမီ"တိ ဘဏိတဗ္ဗံ။ သစေ ဝိဟာရေ သင်္ဃတ္ထေရော အတ္တနော ယေဝ နိဿိတကေ ဘဏာပေတိ, အညေ မဟာထေရာဘဏကေပိ နာဇ္ဈေသတိ, သော အညေဟိ ဝတ္တဗ္ဗော – "ဘန္တေ, အသုကံ နာမ ဘဏာပေမာ"တိ။ သစေ "ဘဏာပေထာ"တိ ဝဒတိ, တုဏှီ ဝါ ဟောတိ, ဘဏာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ပဋိဗာဟတိ, န ဘဏာပေတဗ္ဗံ။ ယဒိ ပန အနာဂတေယေဝ သင်္ဃတ္ထေရေ ဓမ္မဿဝနံ အာရဒ္ဓံ, ပုန အာဂတေ ဌပေတွာ အာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ။ ဩသာရေတွာ ပန ကထေန္တေန အာပုစ္ဆိတွာ အဋ္ဌပေတွာဝ ကထေတဗ္ဗံ။ ကထေန္တဿ ပုန အာဂတေပိ ဧသေဝ နယော။

ဥပနိသိန္နကထာယပိ သင်္ဃတ္ထေရောဝ သာမီ, တသ္မာ တေန သယံ ဝါ ကထေတဗ္ဗံ, အညော ဝါ ဘိက္ခု "ကထေဟီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော, နော စ ခေါ ဥစ္စတရေ အာသနေ နိသိန္နေန, မနုဿာနံ ပန "ဘဏာဟီ"တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ မနုဿာ အတ္တနော ဇာနနကံ ဘိက္ခုံ ပုစ္ဆန္တိ, တေန ထေရံ အာပုစ္ဆိတွာပိ ကထေတဗ္ဗံ။ သစေ သင်္ဃတ္ထေရော "ဘန္တေ, ဣမေ ပဉှံ ပုစ္ဆန္တီ"တိ ပုဋ္ဌော "ကထေဟီ"တိ ဝါ ဘဏတိ, တုဏှီ ဝါ ဟောတိ, ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အ

န္တရာယရေ အနုမောဒနာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ သင္ဃတ္ထေရော “ဝိဟာရေ တ အန္တရာယရေ တ မံ အနာပုစ္ဆိတ္ဝာ တပိ ကထေယျာသီ”တိ အနုဇာနာတိ, လဒ္ဓကပ္ပိယံ ဟောတိ, သဗ္ဗတ္ထ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ သဇ္ဈာယံ ကရောန္တေနာပိ ထေရော အာပုစ္ဆိတဗ္ဗောယေဝ။ ဧကံ အာပုစ္ဆိတ္ဝာ သဇ္ဈာယန္တဿ အပရော အာဂစ္ဆတိ, ပုန အာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ။ သစေပိ “ဝိဿမိဿာမီ”တိ ဌပိတဿ အာဂစ္ဆတိ, ပုန အာရဘန္တေန အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ သင္ဃတ္ထေရေ အနာဂတေယေဝ အာရဒ္ဓံ သဇ္ဈာယန္တဿာပိ ဧသေဝ နယော။ ဧကေန သင္ဃတ္ထေရေန “မံ အနာပုစ္ဆာပိ ယထာသုခံ သဇ္ဈာယာဟီ”တိ အနုညာတေ ယထာသုခံ သဇ္ဈာယိတုံ ဝဋ္ဋတိ, အညသ္မိံ ပန အာဂတေ တံ အာပုစ္ဆိတ္ဝာဝ သဇ္ဈာယိ တဗ္ဗံ။

ယသ္မိံ ပန ဝိဟာရေ သဗ္ဗေဝ ဘိက္ခူ ဗာလာ ဟောန္တိ အဗျတ္တာ န ဇာနန္တိ ဟတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတုံ, တတ္ထ ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ? တေဟိ ဘိက္ခူဟိ ဧကော ဘိက္ခု သာမန္တာ အာဝါသာ သဇ္ဇုကံ ဟာဟေတဗ္ဗော “ဂစ္ဆာဝုသော, သံခိတ္တေန ဝါ ဝိတ္ထာရေန ဝါ ဟာတိမောက္ခံ ပရိယာပုဏိတ္ဝာ အာဂစ္ဆာဟီ”တိ။ ဧဝဋ္ဌေဝတံ လဘေထ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ လဘေထ, တေဟိ ဘိက္ခူဟိ သဗ္ဗေဟေဝ ယတ္ထ တာဒိသာ ဘိက္ခူ ဟောန္တိ, သော အာဝါသော ဥပေဟာသ ထကရဏတ္ထာယ အန္ဓဝမာသံ ဂန္တဗ္ဗော, အဂစ္ဆန္တာနံ ဒုက္ကဋံ။ ဣဒ္ဓ ဥတုဝဿေယေဝ, ဝဿာနေ ပန ပုရိမိ ကာယ ဟတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန ဝိနာ န ဝဿံ ဥပဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ သော ဝဿူပဂတာနံ ပက္ကမတိ ဝါ ဝိဗ္ဗမတိ ဝါ ကာလံ ဝါ ကရောတိ, အညသ္မိံ သတိယေဝ ပစ္ဆိမိကာယ ဝသိတုံ ဝဋ္ဋတိ, အသတိ အညတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ, အဂစ္ဆန္တာနံ ဒုက္ကဋံ။ သစေ ပန ပစ္ဆိမိကာယ ပက္ကမတိ ဝါ ဝိဗ္ဗမတိ ဝါ ကာလံ ဝါ ကရောတိ, မာသဒ္ဝယံ ဝသိတဗ္ဗံ။

ယတ္ထ ပန တေ ဗာလာ ဘိက္ခူ ဝိဟရန္တိ အဗျတ္တာ, သစေ တတ္ထ ကောစိ ဘိက္ခု အာဂစ္ဆတိ ဗဟုဿုတော အာဂတာဂမော ဓမ္မဓရော ဝိနယဓရော မာတိကာဓရော ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော မေဓာဝီ လဇ္ဇီ ကုက္ကုစ္စကော သိက္ခာကာမော, တေဟိ ဘိက္ခူဟိ သော ဘိက္ခု သင္ဂဟေတဗ္ဗော အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗော ဥပလာပေတဗ္ဗော , ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော စုဏ္ဏေန မတ္တိကာယ ဒန္တကဋ္ဌေန မုခောဒကေန။ နော စေ သင္ဂဟေယျုံ အနုဂ္ဂဟေယျုံ ဥပလာပေယျုံ, ဥပဋ္ဌာပေယျုံ စုဏ္ဏေန မတ္တိကာယ ဒန္တကဋ္ဌေန မုခောဒကေန, သဗ္ဗေသံ ဒုက္ကဋံ။ ဣဓ နေဝ ထေရာ, န ဒဟရာ မုစ္စန္တိ, သဗ္ဗေဟိ ဝါရေန ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ အတ္တနော ဝါရေ အနုပဋ္ဌဟန္တဿ အာပတ္တိ။ တေန ပန မဟာထေရာနံ ပရိဝေဏသမ္မဇ္ဇနဒန္တကဋ္ဌအနာဒီနိ န သာဒိတဗ္ဗာနိ, ဧဝမ္ပိ သတိ မဟာထေရေဟိ သာယံပာတံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂန္တဗ္ဗံ, တေန ပန တေသံ အာဂမနံ ဥတွာ ပဌမတရံ မဟာထေရာနံ ဥပဋ္ဌာနံ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစဿ သဒ္ဓိဥ္စရာ ဘိက္ခူ ဥပဋ္ဌာကာ အတ္ထိ, “မယှံ ဥပဋ္ဌာကာ အတ္ထိ, တုမှေ အပ္ပောဿုက္ကာ ဝိဟရထာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အထာပိဿ သဒ္ဓိဥ္စရာ နတ္ထိ, တသ္မိံယေဝ ဝိဟာရေ ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ ဝတ္တသမ္ပန္နာ ဝဒန္တိ “မယံ ထေရဿ ကတ္တဗ္ဗံ ကရိဿာမ, အဝသေ သာ ဖာသု ဝိဟရန္တူ”တိ, သဗ္ဗေသံ အနာပတ္တိ။

၁၇၆. “ယဿ သိယာ အာပတ္တိ, သော အာဝိကရေယျာ”တိ(မဟာဝ. ၁၃၄) အာဒိဝစနတော န သာပတ္တိကေန ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော, တသ္မာ တဒဟုပေါသထေ အာပတ္တိံ သရန္တေန ဒေသေတဗ္ဗာ။ ဒေသေန္တေန စ ဧကံ ဘိ က္ခုံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတ္ဝာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္ဝာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော “အဟံ, အာဝုသော, ဣတ္ထန္နာမံ အာပတ္တိံ အာပန္နော, တံ ပဋိဒေသေမီ”တိ။ သစေ နဝကတရော ဟောတိ, “အဟံ, ဘန္တေ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ “တံ ပဋိဒေသေမီ”တိ ဣဒံ ပန အတ္တနော အတ္တနော အနုရူပဝသေန “တံ တုယှံ့ပဋိဒေသေမိ, တံ တုမှာကံ လေ ပဋိဒေသေမီ”တိ ဝုတ္တေပိ သုဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။ ပဋိဂ္ဂါဟကေနပိ အတ္တနော အတ္တနော အနုရူပဝသေန “ပဿထ, ဘန္တေ, တံ အာပတ္တိံ, ပဿသိ, အာဝုသော, တံ အာပတ္တိ”န္တိ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗံ, ပုန ဒေသကေန “အာမ, အာဝုသော, ပဿာမိ, အာမ, ဘန္တေ, ပဿာမီ”တိ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပုန ပဋိဂ္ဂါဟကေန “အာယတိံ, ဘန္တေ, သံဝရေ ယျာထ, အာယတိံ, အာဝုသော, သံဝရေယျာသီ”တိ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဒေသကေန “သာဓု သုဋ္ဌု အာဝုသော သံဝရိဿာမိ, သာဓု သုဋ္ဌု, ဘန္တေ, သံဝရိဿာမီ”တိ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ အာပတ္တိယာ ဝေမတိကော ဟောတိ, ဧကံ ဘိက္ခုံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတ္ဝာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္ဝာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော “အဟံ, အာဝုသော, ဣတ္ထန္နာမာယ အာပတ္တိယာ ဝေမတိကော, ယဒါ နိဗ္ဗေမတိကော ဘဝိဿာမိ, တဒါ တံ အာပတ္တိံ ပဋိကရိဿာမီ”တိ ဝတ္ဝာ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော, ဟာတိမောက္ခံ သောတဗ္ဗံ, န တွေဝ တပ္ပစ္စယာ ဥ ပေါသထဿ အန္တရာယော ကာတဗ္ဗော။ “န, ဘိက္ခဝေ, သဘာဂါ အာပတ္တိ ဒေသေတဗ္ဗာ, ယော ဒေသေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ န, ဘိက္ခဝေ, သဘာဂါ အာပတ္တိ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ, ယော ပဋိဂ္ဂဏှေယျ, အာပတ္တိ ဒု

က္ကဋ္ဌသ္သာ’’တိ (မဟာဝ. ၁၆၉) ဝစနတော ယံ ဒွေဝပိ ဇနာ ဝိကာလဘောဇနာဒိနာ သဘာဂဝတ္ထုနာ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇန္တိ, ဧဝရူပာ ဝတ္ထုသဘာဂါ အာပတ္တိ နေဝ ဒေသေတဗ္ဗာ, န စ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ ဝိကာလဘောဇနပစ္စယာ အာပန္နံ ပန အာပတ္တိံ သဘာဂံ အနတိရိတ္တဘောဇနပစ္စယာ အာပန္နဿ သန္တိကေ ဒေသေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

သစေ ပန သဗ္ဗော သင်္ဃော ဝိကာလဘောဇနာဒိနာ သဘာဂဝတ္ထုနာ လဟုကာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ, တတ္ထ ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ? တေဟိ ဘိက္ခူဟိ ဧကော ဘိက္ခု သာမန္တာ အာဝါသာ သဇ္ဇုကံ ပါဟေတဗ္ဗော ‘‘ဂစ္ဆာဝုသော, တံ အာပတ္တိံ ပဋိကရိတွာ အာဂစ္ဆ, မယံ တေ သန္တိကေ အာပတ္တိံ ပဋိကရိဿာမာ’’တိ။ ဧဝဉ္စေတံ လဘေထ, ကုသလံ။ နော စေ လဘေထ, ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သင်္ဃော ဉာပေတဗ္ဗော – ‘‘သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ သဗ္ဗော သင်္ဃော သဘာဂံ အာပတ္တိံ အာပန္နော, ယဒါ အညံ ဘိက္ခုံ သုဒ္ဓံ အနာပတ္တိကံ ပဿိဿတိ, တဒါ တဿ သန္တိကေ တံ အာပတ္တိံ ပဋိကရိဿတီ’’တိ (မဟာဝ. ၁၇၁) ဝတွာ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ သစေ ပန ဝေမတိကော ဟောတိ, ‘‘သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ သဗ္ဗော သင်္ဃော သဘာဂာယ အာပတ္တိယာ ဝေမတိကော, ယဒါ နိဗ္ဗေမတိကော ဘဝိဿတိ, တဒါ တံ အာပတ္တိံ ပဋိကရိဿတီ’’တိ (မဟာဝ. ၁၇၁) ဝတွာ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ သစေ ပနေတ္ထ ကောစိ ‘‘တံ သဘာဂံ အာပတ္တိံ ဒေသေတုံ ဝဋ္ဋတီ’’တိ မညမာနော ဧကဿ သန္တိကေ ဒေသေတိ, ဒေသိတာ သုဒေသိတာဝ။ အညံ ပန ဒေသနာပစ္စယာ ဒေသကော ပဋိဂ္ဂဟဏပစ္စယာ ပဋိဂ္ဂါဟကော စာတိ ဥဘောပိ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇန္တိ, တံ နာနာဝတ္ထုကံ ဟောတိ, တသ္မာ အညမညံ ဒေသေတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာ တေ နိရာပတ္တိကာ ဟောန္တိ, တေသံ သန္တိကေ သေသေဟိ သဘာဂါပတ္တိယော ဒေသေတဗ္ဗာ ဝါ အာရောစေတဗ္ဗာ ဝါ။ သစေ တေ ဧဝံ အကတွာ ဥပေါသထံ ကရောန္တိ, ‘‘ပာရိသုဒ္ဓိံ အာယသ္မန္တော အာရောစေထာ’’တိအာဒိနာ နယေန သာပတ္တိကဿ ဥပေါသထကရဏေ ပညတ္တံ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇန္တိ။

သစေ ကောစိ ဘိက္ခု ပာတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဿမာနေ အာပတ္တိံ သရတိ, တေန ဘိက္ခုနာ သာမန္တော ဘိက္ခု ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော ‘‘အဟံ, အာဝုသော, ဣတ္ထန္နာမံ အာပတ္တိံ အာပန္နော, ဣတော ဝုဋ္ဌဟိတွာ တံ အာပတ္တိံ ပဋိကရိဿာမီ’’တိ။ သာမန္တော စ ဘိက္ခု သဘာဂေယေဝ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဝိသဘာဂဿ ဟိ ဝုစ္စမာနေ ဘဏ္ဍနကလဟသင်္ဃဘေဒါဒီနိပိ ဟောန္တိ, တသ္မာ တဿ အဝတွာ ‘‘ဣတော ဝုဋ္ဌဟိတွာ ပဋိကရိဿာမီ’’တိ အာဘောဂံ ကတွာ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ သစေ ပန ကောစိ ပာတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဿမာနေ အာပတ္တိယာ ဝေမတိကော ဟောတိ, တေနပိ သဘာဂေယေဝ သာမန္တော ဘိက္ခု ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော ‘‘အဟံ, အာဝုသော, ဣတ္ထန္နာမာယ အာပတ္တိယာ ဝေမတိကော, ယဒါ နိဗ္ဗေမတိကော ဘဝိဿာမိ, တဒါ တံ အာပတ္တိံ ပဋိကရိဿာမီ’’တိ။ ဧဝဉ္စ ဝတွာ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော, ပာတိမောက္ခံ သောတဗ္ဗံ, န တေဝေ တပ္ပစ္စယာ ဥပေါသထဿ အန္တရာယော ကာတဗ္ဗော။

၁၇၇. ‘‘အနုဇာနာမိ , ဘိက္ခဝေ, ဥပေါသထကာရံ သမ္မန္နိတု’’န္တိ(မဟာဝ. ၁၅၉) အာဒိဝစနတော –

> ‘‘သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ။
> ဥပေါသထဿ ဧတာနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတီ’’တိ။ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၆၈) –

ဧဝံ ဝုတ္တံ စတုဗ္ဗိဓံ ပုဗ္ဗကရဏံ ကတွာဝ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ ကေန ပန တံ ကာတဗ္ဗန္တိ? ‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ထေရေန ဘိက္ခုနာ နဝံ ဘိက္ခုံ အာဏာပေတုံ, န, ဘိက္ခဝေ, ထေရေန အာဏတ္တေန အဂိလာနေန န သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ, ယော န သမ္မဇ္ဇေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ’’တိအာဒိဝစနတော ယော ထေရေန အာဏတ္တော, တေန ကာတဗ္ဗံ။ အာဏာပေန္တေန စ ကိဉ္စိ ကမ္မံ ကရောန္တော ဝါ သဒါကာလမေဝ ဧကော ဝါ ဘာရနိတ္ထရဏကော ဝါ သရဘာဏက ဓမ္မကထိကာဒီသု အညတရော ဝါ န ဥပေါသထာဂါရသမ္မဇ္ဇနတ္ထံ အာဏာပေတဗ္ဗော, အဝသေသာ ပန ဝါရေန အာဏာပေတဗ္ဗာ။ သစေ အာဏတ္တော သမ္မုဉ္ဇနိံ တာဝကာလိကမ္ပိ န လဘတိ, သာခာဘင်္ဂံ ကပ္ပိယံ ကာရေတွာ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ, တမ္ပိ အလဘန္တဿ လဒ္ဓကပ္ပိယံ ဟောတိ။

အာသနပညာပနတ္ထံ အာဏတ္တေန စ သစေ ဥပေါသထာဂါရေ အာသနာနိ နတ္ထိ, သင်္ဃိကာဝါသတော အာဟရိတွာ ပညပေတွာ ပုန အာဟရိတဗ္ဗာနိ, အာသနေသု အသတိ ကဋသာရကေပိ တဋ္ဋိကာယောပိ ပညာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ, တဋ္ဋိ

ကာသုပိ အသတိ သာခါဘင္ဂါနိ ကပ္ပိယံ ကာရေတ္ဝာ ပညပေတဗ္ဗာနိ, ကပ္ပိယကာရကံ အလဘန္တဿ လဒ္ဓကပ္ပိယံ ဟောတိ။

ပဒီပကရဏတ္ထံ အာဏာပေန္တေန ပန ''အသုကသ္မိံ နာမ ဩကာသေ တေလံ ဝါ ဝဋ္ဋိ ဝါ ကပလ္လိကာ ဝါ အတ္ထိ, တံ ဂဟေတွာ ကရောဟီ''တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ သစေ တေလာဒီနိ နတ္ထိ, ပရိယေသိတဗ္ဗာနိ, ပရိယေသိတွာ အလဘန္တဿ လဒ္ဓကပ္ပိယံ ဟောတိ။ အပိစ ကပာလေ အဂ္ဂိပိ ဇာလေတဗ္ဗော။

''ဆန္ဒဟရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနံ၊ ဘိက္ခုဂဏနာစ ဩဝါဒော။
ဥပေါသထဿ ဧတာနိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတီ''တိ။ (မဟာဝ. ၁၆၈) –

ဧဝံ ဝုတ္တံ ပန စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ပုဗ္ဗကရဏတော ပစ္ဆာ ကာတဗ္ဗံ။ တမ္ပိ ဟိ အကတွာ ဥပေါသထော န ကာတဗ္ဗော။

၁၇၈. ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဥပေါသထံ ကရေယျာ''တိ (မဟာဝ. ၁၃၃) ဝစနတော ယအာ သင်္ဃဿ ဥပေါသထကမ္မံ ပတ္တကလ္လံ ဟောတိ, တအာ တံ ကာတဗ္ဗံ, ပတ္တကလ္လင်္ဂ နာမေတံ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သင်္ဂဟိတံ။ တေနာဟု အဋ္ဌကထာစရိယာ –

''ဥပေါသထော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တာ၊
သဘာဂါပတ္တိယော စ န ဝိဇ္ဇန္တိ။
ဝဇ္ဇနီယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ န ဟောန္တိ၊
ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတီ''တိ။ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၆၈)။

တတ္ထ **ဥပေါသထော**တိ တီသု ဥပေါသထဒိဝသေသု အညတရဒိဝသော။ တသ္မိဉ္ဟိ သတိ ဣဒံ သင်္ဃဿ ဥပေါသထကမ္မံ ပတ္တကလ္လံ နာမ ဟောတိ, နာသတိ။ ယထာဟ ''န စ, ဘိက္ခဝေ, အနုပေါသထေ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော''တိ (မဟာဝ. ၁၈၃)။

ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တာတိ ယတ္တကာ ဘိက္ခူ တဿ ဥပေါသထကမ္မဿ ပတ္တာ ယုတ္တာ အနုရူပါ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန စတ္တာရော ပကတတ္တာ, တေ စ ခော ဟတ္ထပါသံ အဝိဇဟိတွာ ဧကသီမာယံ ဌိတာ။ တေသု ဟိ စတူသု ဘိက္ခူသု ဧကသီမာယံ ဟတ္ထပါသံ အဝိဇဟိတွာ ဌိတေသွေဝ တံ သင်္ဃဿ ဥပေါသထကမ္မံ ပတ္တကလ္လံ နာမ ဟောတိ, န ဣတရထာ။ ယထာဟ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, စတုန္နံ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတု''န္တိ (မဟာဝ. ၁၆၈)။

သဘာဂါပတ္တိယော စ န ဝိဇ္ဇန္တီတိ ဧတ္ထ ယံ သဗ္ဗော သင်္ဃော ဝိကာလဘောဇနာဒိနာ သဘာဂဝတ္ထုနာ လဟုကာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ, ဧဝရူပါ ဝတ္ထုသဘာဂါ သဘာဂါတိ ဝုစ္စတိ။ တာသု အဝိဇ္ဇမာနာသုပိ သဘာဂါသု ဝိဇ္ဇမာနာသုပိ ပတ္တကလ္လံ ဟောတိယေဝ။

ဝဇ္ဇနီယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ န ဟောန္တီတိ ''န, ဘိက္ခဝေ, သဂဟဋ္ဌာယ ပရိသာယ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗ''န္တိ (မဟာဝ. ၁၅၄) ဝစနတော ဂဟဋ္ဌော စ, ''န, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနိယာ နိသိန္နပရိသာယ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗ''န္တိအာဒိနာ (မဟာဝ. ၁၈၃) နယေန ဝုတ္တာ ဘိက္ခုနီ, သိက္ခမာနာ, သာမဏေရော, သာမဏေရီ, သိက္ခာပစ္စက္ခာတကော, အန္တိမဝတ္ထုအဇ္ဈာပန္နကော , အာပတ္တိယာ အဒဿနေ ဥက္ခိတ္တကော, အာပတ္တိယာ အပ္ပဋိကမ္မေ ဥက္ခိတ္တကော, ပါပိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေ ဥက္ခိတ္တကော, ပဏ္ဍကော, ထေယျသံဝါသကော, တိတ္ထိယပက္ကန္တကော, တိရစ္ဆာနဂတော, မာတုဃာတကော , ပိတုဃာတကော, အရဟန္တဃာတကော, ဘိက္ခုနိဒူသကော, သင်္ဃဘေဒကော, လောဟိတုပ္ပာဒကော, ဥဘတောဗျဉ္ဇနကောတိ ဣမေ ဝီသတိ စာတိ ဧကဝီသတိ ပုဂ္ဂလာ ဝဇ္ဇနီယာ နာမ။ တေ ဟတ္ထပါသတော ဗဟိကရဏဝသေန ဝဇ္ဇေတဗ္ဗာ။ ဧတေသု ဟိ တိဝိဓေ ဥက္ခိတ္တကေ သတိ ဥပေါသထံ ကရောန္တော သင်္ဃော ပါစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတိ, သေသေသု ဒုက္ကဋံ, ဧတ္ထ စ **တိရစ္ဆာနဂတော** တိ ယဿ ဥပသမ္ပဒါ ပဋိ

က္ခိတ္တာ။ တိတ္ထိယာ ဂဟဋ္ဌေနေဝ သင်္ဂဟိတာ။ ဧတေပိ ဟိ ဝဇ္ဇနီယာ။ ဧဝံ ပတ္တကလ္လံ ဣမေဟိ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သင်္ဂဟိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒဉ္စ သဗ္ဗံ ပဝါရဏာကမ္မေပိ ယောဇေတွာ ဒဿေတဗ္ဗံ။ “န, ဘိက္ခဝေ, ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန သဉ္စိစ္စ န သာဝေတဗ္ဗံ, ယော န သာဝေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန ဝါယမိတုံ ‘ကထံ သာဝေယျ’န္တိ, ဝါယမန္တဿ အနာပတ္တီ”တိ (မဟာဝ. ၁၅၄) ဝစနတော ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန ပရိသံ သာဝေတုံ ဝါယမိတဗ္ဗန္တိ။

ဣတိ ပါဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ဥပေါသထပဝါရဏာဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၂၆. ဝဿူပနာယိကဝိနိစ္ဆယကထာ

၁၇၉. **ဝဿူပနာယိကာ** တိ ဧတ္ထ ပုရိမိကာ ပစ္ဆိမိကာတိ ဒုဝေ ဝဿူပနာယိကာ။ တတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၈၄ အာဒယော) အာသာဠ္ဟီပုဏ္ဏမာယ အနန္တရေ ပာဋိပဒဒိဝသေ ပုရိမိကာ ဥပဂန္တဗ္ဗာ, ပစ္ဆိမိကာ ပန အာသာဠ္ဟီပုဏ္ဏမတော အပရာယ ပုဏ္ဏမာယ အနန္တရေ ပာဋိပဒဒိဝသေ။ ဥပဂစ္ဆန္တေန စ ဝိဟာရံ ပဋိဇဂ္ဂိတွာ ပာနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတွာ သဗ္ဗံ စေတိယဝန္ဒနာဒိသာမီစိကမ္မံ နိဋ္ဌာပေတွာ "ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမံ တေမာသံ ဝဿံ ဥပေမီ"တိ သကိံ ဝါ ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ ဝါ ဝါစံ နိစ္ဆာရေတွာ ဝဿံ ဥပဂန္တဗ္ဗံ။ သစေပိ "ဣဓ ဝသိဿာမီ"တိ အာလယော အတ္ထိ, အသတိယာ ပန ဝဿံ န ဥပေတိ, ဂဟိတသေနာသနံ သုဂ္ဂဟိတံ, ဆိန္နဝဿော န ဟောတိ, ပဝါရေတုံ လဗ္ဘတိယေဝ။ ဝိနာပိ ဟိ ဝစီဘေဒံ အာလယကရဏမတ္တေနပိ ဝဿံ ဥပဂတမေဝ ဟောတိ။ "ဣဓ ဝဿံ ဝသိဿာမီ"တိ စိတ္တုပ္ပာဒေယေဝေတ္ထ အာလယော နာမ။

"န , ဘိက္ခဝေ, တဒဟုဝဿူပနာယိကာယ ဝဿံ အနုပဂန္တုကာမေန သဉ္စိစ္စ အာဝါသော အတိက္ကမိတဗ္ဗော, ယော အတိက္ကမေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (မဟာဝ. ၁၈၆) ဝစနတော ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ဝဿံ အနုပဂန္တုကာမော ဝိဟာရသီမံ အတိက္ကမတိ, ဝိဟာရဂဏနာယ ဒုက္ကဋံ။ သစေ ဟိ တံ ဒိဝသံ ဝိဟာရသတဿ ဥပစာရံ ဩက္ကမိတွာ အတိက္ကမတိ, သတံ အာပတ္တိယော။ သစေ ပန ဝိဟာရံ အတိက္ကမိတွာ အညဿ ဝိဟာရဿ ဥပစာရံ အနောက္ကမိတွာဝ နိဝတ္တတိ, ဧကာဝ အာပတ္တိ။ ကေနစိ အန္တရာယေန ပုရိမိကံ အနုပဂတေန ပစ္ဆိမိကာ ဥပဂန္တဗ္ဗာ။

"န, ဘိက္ခဝေ, အသေနာသနိကေန ဝဿံ ဥပဂန္တဗ္ဗံ, ယော ဥပဂစ္ဆေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (မဟာဝ. ၂၀၄) ဝစနတော ယဿ ပဉ္စန္နံ ဆဒနာနံ အညတရေန ဆန္နံ ယောဇိတဒွါရဗန္ဓနံ သေနာသနံ နတ္ထိ, တေန န ဥပဂန္တဗ္ဗံ။ "န, ဘိက္ခဝေ, ဆဝကုဋိကာယ ဝဿံ ဥပဂန္တဗ္ဗံ, ယော ဥပဂစ္ဆေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ(မဟာဝ. ၂၀၄) အာဒိဝစနတော ဆဝကုဋိကာယံ ဆတ္တေ စာဋိယဉ္စ ဥပဂန္တုံ န ဝဋ္ဋတိ။ တတ္ထ **ဆဝကုဋိကာ** နာမ ဋင်္ကိတမဉ္စာဒိဘေဒါ ကုဋိ။ တတ္ထေဝ ဥပဂန္တုံ န ဝဋ္ဋတိ, သုသာနေ ပန အညံ ကုဋိကံ ကတွာ ဥပဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ, ဆတ္တေပိ စတူသု ထမ္ဘေသု ဆတ္တံ ဌပေတွာ အာဝရဏံ ကတွာ ဒွါရံ ယောဇေတွာ ဥပဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ, ဆတ္တကုဋိ နာမေသာ ဟောတိ။ စာဋိယာပိ မဟန္တေန ကပလ္လေန ဆတ္တေ ဝုတ္တနယေန ကုဋိကံ ကတွာ ဥပဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။

"န, ဘိက္ခဝေ, ရုက္ခသုသိရေ ဝဿံ ဥပဂန္တဗ္ဗံ, ယော ဥပဂစ္ဆေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (မဟာဝ. ၂၀၄) ဝစနတော သုဒ္ဓေ ရုက္ခသုသိရေ ဥပဂန္တုံ န ဝဋ္ဋတိ, မဟန္တဿ ပန ရုက္ခသုသိရဿ အန္တော ပဒရစ္ဆဒနံ ကုဋိကံ ကတွာ ပဝိသနဒွါရံ ယောဇေတွာ ဥပဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ, ရုက္ခံ ဆိန္ဒိတွာ ခါဏုကမတ္ထကေ ပဒရစ္ဆဒနံ ကုဋိကံ ကတွာပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ "န, ဘိက္ခဝေ, ရုက္ခဝိဋပိယာ"တိ(မဟာဝ. ၂၀၄) အာဒိဝစနတော သုဒ္ဓေ ဝိဋပိမတ္တေ ဥပဂန္တုံ န ဝဋ္ဋတိ, မဟာဝိဋပေ ပန အဋ္ဋကံ ဗန္ဓိတွာ တတ္ထ ပဒရစ္ဆဒနံ ကုဋိကံ ကတွာ ဒွါရံ ယောဇေတွာ ဥပဂန္တဗ္ဗံ။

"အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဝဇေ ဝဿံ ဥပဂန္တု"န္တိအာဒိဝစနတော ဝဇေ သတ္ထေ နာဝါယဉ္စ ဥပဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ တတ္ထ **ဝဇော**တိ ဂေါပါလကာနံ နိဝါသဋ္ဌာနံ။ ဝဇေ ဝုဋ္ဌိတေ ဝဇေန သဒ္ဓိံ ဂတဿ ဝဿစ္ဆေဒေ အနာပတ္တိ "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ယေန ဝဇော, တေန ဂန္တု"န္တိ (မဟာဝ. ၂၀၃) ဝုတ္တတ္တာ။ သတ္ထေ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆန္တေန ပန ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ဥပါသကာ ဝတ္တဗ္ဗာ "ကုဋိကာ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ။ သစေ ကရိတွာ ဒေန္တိ, တတ္ထ ပဝိသိတွာ "ဣဓ ဝဿံ ဥပေမီ"တိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ နော စေ ဒေန္တိ, သာလာသင်္ခေပေန ဌိတသကဋဿ ဟေဋ္ဌာ ဥပဂန္တဗ္ဗံ။ တမ္ပိ အလဘန္တေန အာလယော ကာတဗ္ဗော, သတ္ထေ ပန ဝဿံ ဥပဂန္တုံ န ဝဋ္ဋတိ။ **အာလယော** နာမ "ဣဓ ဝဿံ ဝသိဿာမီ"တိ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တံ။ သစေ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နေယေဝ သတ္ထေ ပဝါရဏာဒိဝသော ဟောတိ, တတ္ထေဝ ပဝါရေတဗ္ဗံ။ အထ သတ္ထော အန္တောဝဿေယေဝ ဘိက္ခုနော ပတ္ထိတဋ္ဌာနံ ပတွာ အတိက္ကမတိ, ပတ္ထိတဋ္ဌာနေ ဝသိတွာ တတ္ထ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ပဝါရေတဗ္ဗံ။ အထာပိ သတ္ထော အန္တောဝဿေယေဝ အန္တရာ ဧကသ္မိံ ဂါမေ တိဋ္ဌတိ ဝါ ဝိပ္ပကိရတိ ဝါ, တသ္မိံယေဝ ဂါမေ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ဝသိတွာ ပဝါရေတဗ္ဗံ, အပ္ပဝါရေတွာ တတော ပရံ ဂန္တုံ န ဝဋ္ဋတိ။ နာဝါယ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆန္တေနာပိ ကုဋိယံယေဝ ဥပဂန္တဗ္ဗံ, ပရိယေသိတွာ အလဘန္

တေန အာလယော ကာတဗ္ဗော။ သစေ အန္တောတေမာသံ နာတ သမုဒ္ဒေယေဝ ဟောတိ, တတ္ထေဝ ပတာရေတဗ္ဗံ။ အထ နာတ ကူလံ လဘတိ, အယဥ္စ ပရတော ဂန္တုကာမော ဟောတိ, ဂန္တုံ န ဝဋ္ဋတိ, နာတယ လဒ္ဓကမေယေဝ ဝသိတ္ဂာ တ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ပတာရေတဗ္ဗံ။ သစေပိ နာတ အနုတီရမေဝ အညတ္ထ ဂစ္ဆတိ, ဘိက္ခု စ ပဌမံ လဒ္ဓကမေယေဝ ဝသိတုကာမော, နာတ ဂစ္ဆတု, ဘိက္ခုနာ တတ္ထေဝ ဝသိတ္ဂာ တ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ပတာရေတဗ္ဗံ။ ဣတိ ဝဇေ သတ္ထေ နာတယ န္တို တီသု ဌာနေသု နတ္ထိ ဝဿစ္ဆေဒေ အာပတ္တိ, ပတာရေတုဥ္စ လဘတိ။

"န, ဘိက္ခဝေ, ဝဿံ ဥပဂန္တ္ဘ ပုရိမံ တ တေမာသံ ပစ္ဆိမံ တ တေမာသံ အဝသိတ္ဂာ စာရိကာ ပက္ကမိတဗ္ဗာ, ယော ပက္ကမေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (မဟာဝ. ၁၈၆) ဝစနတော ပုရိမိကာယ ဝဿံ ဥပဂတေန ပုရိမံ တေမာသံ, ပစ္ဆိမိကာယ ဥပဂတေန ပစ္ဆိမံ တေမာသံ အဝသိတ္ဂာ စာရိကာ န ပက္ကမိတဗ္ဗာ, ဝဿံ ဥပဂန္တ္ဘ ပန အရုဏံ အနုဋ္ဌာပေတ္ဂာပိ တဒဟေဝ သတ္တာဟကရဏီယေန ပက္ကမန္တဿပိ အန္တောသတ္တာဟေ နိဝတ္တန္တဿ အနာပတ္တိ, ကော ပန ဝါဒေါ ဒွီဟတီဟံ ဝသိတ္ဂာ သတ္တာဟကရဏီယေန ပက္ကမန္တဿ အန္တောသတ္တာဟေ နိဝတ္တန္တဿ။

၁၈၀. "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သတ္တန္နံ သတ္တာဟကရဏီယေန ပဟိတေ ဂန္တုံ, န တွေဝ အပ္ပဟိတေ။ ဘိက္ခုဿ ဘိက္ခုနိယာ သိက္ခမာနာယ သာမဏေရဿ သာမဏေရိယာ ဥပါသကဿ ဥပါသိကာယာ"တိ (မဟာဝ. ၁၈၇) ဝစနတော ပဥ္စန္နံ သဟဓမ္မိကာနံ အညတရေန သင်္ဃဂဏပုဂ္ဂလေ ဥဒ္ဒိဿ အတ္တနော တ အတ္ထာယ ဝိဟာရံ အမုယော ဂံ ဟသာဒံ ဟမ္မိယံ ဂုဟံ ပရိဝေဏံ ကောဋ္ဌကံ ဥပဋ္ဌာနသာလံ အဂ္ဂိသာလံ ကပ္ပိယကုဋိံ ဝစ္စကုဋိံ စင်္ကမံ စင်္ကမနသာလံ ဥဒပါနံ ဥဒပါနသာလံ ဇန္တာဃရံ ဇန္တာဃရသာလံ ပောက္ခရဏိံ မဏ္ဍပံ အာရာမံ အာရာမဝတ္ထုံ တ ကာရေတ္ဂာ "အာဂစ္ဆန္တု ဘိက္ခူ, ဣစ္ဆာမိ အနုဥ္စ အတုံ ဓမ္မဥ္စ သောတုံ ဘိက္ခူ စ ပဿိတု"န္တိ ဧဝံ နိဒ္ဒိသိတ္ဂာ ပေသိတေ ဂန္တ္ဗံ သတ္တာဟကရဏီယေန, န တွေဝ အပ္ပဟိတေ။ ဥပါသကော တ ဥပါသိကာ တ တထေဝ သင်္ဃဂဏပုဂ္ဂလေ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟာရာဒီသု အညတရံ ကာရေတ္ဂာ အတ္တနော တ အတ္ထာယ နိဝေသနသယနိဃရာဒီသု အညတရံ ကာရာပေတ္ဂာ အညံ တ ကိစ္စကရဏီယံ နိဒ္ဒိသိတ္ဂာ ဂိလာနော တ ဟုတ္ဂာ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဒူတံ ပဟိဏေယျ "အာဂစ္ဆန္တု ဘဒန္တာ, ဣစ္ဆာမိ အနုဥ္စ အတုံ ဓမ္မဥ္စ သောတုံ ဘိက္ခူ စ ပဿိတု"န္တိ, ဂန္တဗ္ဗံ သတ္တာဟကရဏီယေန, န တွေဝ အပ္ပဟိတေ။

"အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သတ္တန္နံ သတ္တာဟကရဏီယေန အပ္ပဟိတေပိ ဂန္တုံ, ပဂေဝ ပဟိတေ။ ဘိက္ခုဿ ဘိက္ခုနိယာ သိက္ခမာနာယ သာမဏေရဿ သာမဏေရိယာ မာတုယာ စ ပိတုဿ စာ"တိ (မဟာဝ. ၁၈၈) ဝစနတော "ဂိလာနာနံ ဧတေသံ ဘိက္ခုအာဒီနံ သဟဓမ္မိကာနံ မာတာပိတူနဥ္စ ဂိလာနာနံယေဝ ဂိလာနဘတ္တံ တ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တံ တ ဘေသဇ္ဇံ တ ပရိယေသိဿာမိ, ပုစ္ဆိဿာမိ တ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ တ"တိ ဣမိနာ ကာရဏေန အပ္ပဟိတေပိ ဂန္တ္ဗံ, ပဂေဝ ပဟိတေ။ **အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ** ပန "ယေ မာတာပိတူနံ ဥပဋ္ဌာကာ ဉာတကာ တ အညာတကာ တ, တေသမ္ပိ အပ္ပဟိတေ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ ဝုတ္တံ, တံ နေဝ အဋ္ဌကထာယံ, န ပာဠိယံ ဝုတ္တံ, တသ္မာ န ဂဟေတဗ္ဗံ။

သစေ ပန ဘိက္ခုနော ဘာတာ တ အညော တ ဉာတကော ဂိလာနော ဟောတိ, သော စေ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဒူတံ ပဟိဏေယျ "အဟံ ဂိလာနော, အာဂစ္ဆတု ဘဒန္တော, ဣစ္ဆာမိ ဘဒန္တဿ အာဂတ"န္တိ, ဂန္တဗ္ဗံ သတ္တာဟ ကရဏီယေန, န တွေဝ အပ္ပဟိတေ။ သစေ ဧကသ္မိံ ဝိဟာရေ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ဝသန္တော ဘိက္ခုဘတ္တိကော ဂိလာနော ဟောတိ, သော စေ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဒူတံ ပဟိဏေယျ "အဟံ ဂိလာနော, အာဂစ္ဆန္တု ဘိက္ခူ, ဣစ္ဆာမိ ဘိက္ခူနံ အာဂတ"န္တိ, ဂန္တဗ္ဗံ သတ္တာဟကရဏီယေန, န တွေဝ အပ္ပဟိတေ။

သစေ ဘိက္ခုဿ ဘိက္ခုနိယာ သိက္ခမာနာယ သာမဏေရဿ သာမဏေရိယာ အနဘိရတိ တ ကုက္ကုစ္စံ တ ဒိဋ္ဌိ ဂတံ တ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ, ဂန္တဗ္ဗံ သတ္တာဟကရဏီယေန အပ္ပဟိတေပိ "အနဘိရတိံ ဝူပကာသေဿာမိ တ ဝူပကာ သာပေဿာမိ တ ကုက္ကုစ္စံ ဝိနောဒေဿာမိ တ ဝိနောဒါပေဿာမိ တ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဝိဝေစေဿာမိ တ ဝိဝေစာပေဿာ မိ တ ဓမ္မကထံ တ ကရိဿာမီ"တိ, ပဂေဝ ပဟိတေ။ သစေ ကောစိ ဘိက္ခု ဂရုဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နော ဟောတိ ပရိဝါသာရ ဟော မူလာယပဋိကဿနာရဟော မာနတ္တာရဟော အဗ္ဘာနာရဟော တ, အပ္ပဟိတေပိ ဂန္တဗ္ဗံ "ပရိဝါသဒါနာဒီသု ဥ ဿုက္ကံ အာပဇ္ဇိဿာမိ, အနုဿာဝေဿာမိ, ဂဏပူရကော တ ဘဝိဿာမီ"တိ, ပဂေဝ ပဟိတေ။ ဘိက္ခုနိယာပိ မာ

နတ္တာရဟာယ မူလာယပဋိကဿနာရဟာယ အဗ္ဘာနာရဟာယ တ ဧသေဝ နယော။ သစေ သာမဏေရော ဥပသမ္ပဇ္ဇိ
တုကာမော ဟောတိ, ဝဿံ တ ပုစ္ဆိတုကာမော, သိက္ခမာနာ တ ဥပသမ္ပဇ္ဇိတုကာမာ ဟောတိ, သိက္ခာ တဿာ ကု
ပိတာ, သာမဏေရီ တ သိက္ခာ သမာဒိယိတုကာမာ ဟောတိ, ဝဿံ တ ပုစ္ဆိတုကာမာ, အပ္ပဟိတေပိ ဂန္တဗ္ဗံ, ပဂေဝ ပဟိ
တေ။

သစေ ဘိက္ခုဿ ဘိက္ခုနိယာ တ သဗ္ဗော ကမ္မံ ကာတုကာမော ဟောတိ, တဇ္ဇနီယံ တ နိယဿံ တ ပဗ္ဗာဇနီယံ
တ ပဋိသာရဏီယံ တ ဥက္ခေပနီယံ တ, အပ္ပဟိတေပိ ဂန္တဗ္ဗံ, ပဂေဝ ပဟိတေ "ကိံ နု ခော သဗ္ဗော ကမ္မံ န ကရေယ္
ယ, လဟုကာယ တ ပရိဏာမေယျာ"တိ။ သစေပိ ကတံယေဝ ဟောတိ ကမ္မံ, အပ္ပဟိတေပိ ဂန္တဗ္ဗံ "ကိံ နု ခော သမ္မာ ဝ
တ္တေယျ, လောမံ ပာတေယျ, နေတ္ထာရံ ဝတ္တေယျ, သဗ္ဗော တံ ကမ္မံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေယျာ"တိ။

၁၈၁. "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သင်္ဃကရဏီယေန ဂန္တု"န္တိ (မဟာဝ. ၁၉၉) ဝစနတော သေနာသနပဋိဗဒ္ဓသင်္
ဃကရဏီယေနပိ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ တတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၉၉) ဟိ ယံ ကိဉ္စိ ဥပေါသထာဂါရာဒီသု သေနာသနေသု စေတိ
ယဆတ္တဝေဒိကာဒီသု တ ကတ္တဗ္ဗံ, အန္တမသော ဘိက္ခုနော ပုဂ္ဂလိကသေနာသနမ္ပိ သဗ္ဗံ သင်္ဃကရဏီယမေတတိ
အဓိပ္ပေတံ, တသ္မာ တဿ နိပ္ဖာဒနတ္ထံ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရာဒီနိ တ အာဟရိတုံ ဝဍ္ဎကီပဘုတီနံ ဘတ္တဝေတနာဒီနိ တ အတုံ
ဂန္တဗ္ဗံ။ အပိစေတ္ထ အယမ္ပိ ဟင်္ဒိမုတ္တကနယော ဝေဒိတဗ္ဗော – ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ အနိမန္တိတေန ဂန္တုံ န ဝဋ္ဋ
တိ, သစေ ဧကသ္မိံ မဟာတသေ ပဌမံယေဝ ကတိကာ ကတာ ဟောတိ "အသုကဒိဝသံ နာမ သန္နိပတိတဗ္ဗ"န္တိ, နိမန္တိ
တောယေဝ နာမ ဟောတိ, ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ "ဘဏ္ဍကံ ဓောဝိဿာမီ"တိ ဂန္တုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန အာစရိယုပဇ္ဈာယာ
ပဟိဏန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ နာတိဒူရေ ဝိဟာရော ဟောတိ, "တတ္ထ ဂန္တွာ အဇ္ဇေဝ အာဂမိဿာမီ"တိ သမ္မာပုဏိတုံ န သ
က္ကောတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒီနံ အတ္ထာယပိ ဂန္တုံ န လဘတိ, "အာစရိယံ ပန ပဿိဿာမီ"တိ ဂန္တုံ လဘ
တိ။ သစေ နံ အာစရိယော "အဇ္ဇ မာ ဂစ္ဆာ"တိ ဝဒတိ, ဝဋ္ဋတိ, ဥပဋ္ဌာကကုလံ တ ဉာတိကုလံ တ ဒဿနာယ ဂန္တုံ န
လဘတိ။

သစေ ဘိက္ခူသု ဝဿူပဂတေသု ကမော စောရေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ, တတ္ထ ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ? ယေန ကမော, တေန ဂန္
တဗ္ဗံ။ သစေ ကမော ဒွိဓာ ဘိဇ္ဇတိ, ယတ္ထ ဗဟုတရာ မနုဿာ, တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ ဗဟုတရာ အဿဒ္ဓာ
ဟောန္တိ အပ္ပသန္နာ, ယတ္ထ သဒ္ဓာ ပသန္နာ, တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။ တတ္ထ စ သစေ ကမော အဝိဒူရဂတော ဟောတိ, တတ္
ထ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဝိဟာရမေဝ အာဂန္တွာ ဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ ဒူရံ ဂတော, သတ္တာဟဝါရေန အရုဏော ဥဋ္ဌာပေတ
ဗ္ဗော, န သက္ကာ စေ ဟောတိ, တတ္ထေဝ သဘာဂဋ္ဌာနေ ဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ မနုဿာ ယထာပဝတ္တာနိ သလာကဘ
တ္တာဒီနိ ဒေန္တိ, "န မယံ တသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝသိမ္ဟာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗာ။ "မယံ ဝိဟာရဿ တ ဟာသာဒဿ တ န ဒေမ,
တုမ္ဟာကံ ဒေမ, ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဝသိတွာ ဘုဉ္ဇထာ"တိ ဝုတ္တေ ပန ယထာသုခံ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, တေသံယေဝ တံ ဟာပု
ဏာတိ။ "တုမ္ဟာကံ ဝသနဋ္ဌာနေ ဟာပုဏာပေတွာ ဘုဉ္ဇထာ"တိ ဝုတ္တေ ပန ယတ္ထ ဝသန္တိ, တတ္ထ နေတွာ ဝသ္
သဂ္ဂေန ဟာပုဏာပေတွာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေ ပတရိတကာလေ ဝဿာတသိကံ ဒေန္တိ, ယဒိ သတ္တာဟဝါရေန အရုဏံ
ဥဋ္ဌာပယိံသု, ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဆိန္နဝဿေဟိ ပန "န မယံ တတ္ထ ဝသိမှ, ဆိန္နဝဿာ မယ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယဒိ
"ယေသံ အမှာကံ သေနာသနံ ဟာပိတံ, တေ ဂဏှန္တူ"တိ ဝဒန္တိ, ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယံ ပန "ဝိဟာရေ ဥပနိက္ခိတ္တကံ
မာ ဝိနဿီ"တိ ဣမခ အာဟဋ္ဌံ စီဝရာဒိဝေဘင်္ဂိယဘဏ္ဍံ, တံ တတ္ထေဝ ဂန္တွာ အပလောကေတွာ ဘာဇေတဗ္ဗံ။ "ဣ
တော အယျာနံ စတ္တာရော ပစ္စယေ ဒေထာ"တိ ကပ္ပိယကာရကာနံ ဒိန္နေ ခေတ္တဝတ္ထုအာဒိကေ တတြုပ္ပာဒေပိ ဧသေဝ
နယော။ သင်္ဃိကဉ္ဟိ ဝေဘင်္ဂိယဘဏ္ဍံ အန္တောဝိဟာရေ တ ဗဟိသီမာယ တ ဟောတု, ဗဟိသီမာယ ဋ္ဌိတာနံ အပလော
ကေတွာ ဘာဇေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဥဘယတ္ထ ဋ္ဌိတမ္ပိ ပန အန္တောသီမာယ ဋ္ဌိတာနံ အပလောကေတွာ ဘာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ
ယေဝ။

သစေ ပန ဝဿူပဂတာ ဘိက္ခူ တဋ္ဌေဟိ ဥဗ္ဗာဠှာ ဟောန္တိ, ဂဏှန္တိပိ ပရိပာတေန္တိပိ, သရီသပေဟိ တ ဥဗ္
ဗာဠှာ ဟောန္တိ, ဍံသန္တိပိ ပရိပာတေန္တိပိ, စောရေဟိ တ ဥဗ္ဗာဠှာ ဟောန္တိ, ဝိလုမ္ပန္တိပိ အာကောဋေန္တိပိ, ပိ
သာစေဟိ တ ဥဗ္ဗာဠှာ ဟောန္တိ, အာဝိသန္တိပိ ဟနန္တိပိ, "ဧသေဝ အန္တရာယော"တိ ပက္ကမိတဗ္ဗံ, နတ္ထိ ဝဿ
သစ္ဆေဒေ အာပတ္တိ။ သစေ ကမော အဂ္ဂိနာ တ ဒယှော ဟောတိ, ဥဒကေန တ ဝုယှော။ ဘိက္ခူ ပိဏ္ဍကေန ကိလမန္တိ,
"ဧသေဝ အန္တရာယော"တိ ပက္ကမိတဗ္ဗံ, ဝဿစ္ဆေဒေ အနာပတ္တိ။ သေနာသနံ အဂ္ဂိနာ တ ဒဍ္ဎံ ဟောတိ, ဥဒကေန

တ ဝုဋ္ဌဟံ, ဘိက္ခု သေနာသနေန ကိလမန္တိ, ''ဧသေဝ အန္တရာယော''တိ ပက္ကမိတဗ္ဗံ, ဝဿစ္ဆေဒေ အနာပတ္တိ။ သစေ ဝဿူပဂတာ ဘိက္ခု န လဘန္တိ လူခသ္သ တ ပဏီတဿ တ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပာရိပူရိံ, ''ဧသေဝ အန္တရာယော''တိ ပက္ကမိတဗ္ဗံ။ သစေ လဘန္တိ လူခဿ တ ပဏီတဿ တ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပာရိပူရိံ, န လဘန္တိ သပ္ပာယာနိ ဘောဇနာနိ, ''ဧသေဝ အန္တရာယော''တိ ပက္ကမိတဗ္ဗံ။ သစေပိ လဘန္တိ လူခဿ တ ပဏီတဿ တ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပာရိပူရိံ, လဘန္တိ သပ္ပာယာနိ ဘောဇနာနိ, န လဘန္တိ သပ္ပာယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ, ''ဧသေဝ အန္တရာယော''တိ ပက္ကမိတဗ္ဗံ။ သစေ လဘန္တိ လူခဿ တ ပဏီတဿ တ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပာရိပူရိံ, လဘန္တိ သပ္ပာယာနိ ဘောဇနာနိ, လဘန္တိ သပ္ပာယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ, န လဘန္တိ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ, ''ဧသေဝ အန္တရာယော''တိ ပက္ကမိတဗ္ဗံ, သဗ္ဗတ္ထ ဝဿစ္ဆေဒေ အနာပတ္တိ။

သစေ ပန ဝဿူပဂတံ ဘိက္ခုံ ဣတ္ထီ နိမန္တေတိ ''ဧဟိ, ဘန္တေ, ဟိရညံ တ တေ ဒေမိ, သုဝဏ္ဏံ တ ခေတ္တံ တ ဝတ္ထုံ တ ဂါဝံ တ ဂါဝိံ တ ဒါသံ တ ဒါသိံ တ တေ ဒေမိ, ဓီတရံ တ တေ ဒေမိ ဘရိယတ္ထာယ, အဟံ တ တေ ဘရိယာ ဟောမိ, အညံ တ တေ ဘရိယံ အာနေမီ''တိ, တတ္ရ စေ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ ''လဟုပရိဝတ္တံ ခေါ စိတ္တံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ, သိယာပိ မေ ဗြဟ္မစရိယဿ အန္တရာယော''တိ, ပက္ကမိတဗ္ဗံ, နတ္ထိ ဝဿစ္ဆေဒေ အာပတ္တိ။ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေသီ တ နိမန္တေတိ, ထုလ္လကုမာရီ တ နိမန္တေတိ, ပဏ္ဍကော တ နိမန္တေတိ, ဉာတကာ တ နိမန္တေန္တိ, ရာဇာနော တ နိမန္တေန္တိ, စောရာ တ နိမန္တေန္တိ, ဓုတ္တာ တ နိမန္တေန္တိ, ဧသေဝ နယော။ သစေ ဝဿူပဂတော ဘိက္ခု ပဿတိ အသာမိကံ နိဓိံ, တတ္ရ စေ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ ''လဟုပရိဝတ္တံ ခေါ စိတ္တံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ, သိယာပိ မေ ဗြဟ္မစရိယဿ အန္တရာယော''တိ, ပက္ကမိတဗ္ဗံ, အနာပတ္တိ ဝဿစ္ဆေဒေ။

သစေ ဝဿူပဂတော ဘိက္ခု ပဿတိ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ သင်္ဃဘေဒာယ ပရက္ကမန္တေ, သုဏာတိ တ ''သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခူ သင်္ဃဘေဒာယ ပရက္ကမန္တီ''တိ, တတ္ရ စေ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ ''ဂရုကော ခေါ သင်္ဃဘေဒော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, မာ မယိ သမ္မုခီဘူတေ သင်္ဃော ဘိဇ္ဇီ''တိ, ပက္ကမိတဗ္ဗံ, အနာပတ္တိ ဝဿစ္ဆေဒေ။ သစေ ဝဿူပဂတော ဘိက္ခု သုဏာတိ ''အသုကသ္မိံ ကိရ အာဝါသေ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခူ သင်္ဃဘေဒာယ ပရက္ကမန္တီ''တိ, တတ္ရ စေ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ ''တေ စ ခေါ မေ ဘိက္ခူ မိတ္တာ, တျာဟံ ဝက္ခာမိ 'ဂရုကော ခေါ, အာဝုသော, သင်္ဃဘေဒော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, မာ အာယသ္မန္တာနံ သင်္ဃဘေဒော ရုစ္စိတ္ထာ'တိ, ကရိဿန္တိ မေ ဝစနံ သုဿူသိဿန္တိ, သောတံ ဩဒဟိဿန္တီ''တိ, ပက္ကမိတဗ္ဗံ, အနာပတ္တိ ဝဿစ္ဆေဒေ, ဘိန္နေ ပန သင်္ဃေ ဂန္တုံ ကရဏီယံ နတ္ထိ။

သစေ ပန ကောစိ ဘိက္ခု ''ဣမံ တေမာသံ ဣဓ ဝဿံ ဝသထာ''တိ ဝုတ္တော ပဋိဿုဏိတွာ ဝိသံဝါဒေတိ, ဒုက္ကဋံ။ န ကေဝလံ တဿေဝ ပဋိဿဝဿ ဝိသံဝါဒေ ဒုက္ကဋံ, ''ဣမံ တေမာသံ ဘိက္ခံ ဂဏှထ, ဥဘောပိ မယံ ဣဓ ဝဿံ ဝသိဿာမ, ဧကတော ဥဒ္ဒိသာပေဿာမာ''တိ ဧဝမာဒိနာပိ တဿ တဿ ပဋိဿဝဿ ဝိသံဝါဒေ ဒုက္ကဋံ။ တဉ္စ ခေါ ပဌမံ သုဒ္ဓစိတ္တဿ ပစ္ဆာ ဝိသံဝါဒနပစ္စယာ, ပဌမမ္ပိ အသုဒ္ဓစိတ္တဿ ပန ပဋိဿဝေ ပာစိတ္တိယံ။ ဝိသံဝါဒေ ဒုက္ကဋန္တိ ပာစိတ္တိယေန သဒ္ဓိံ ဒုက္ကဋံ ယုဇ္ဇတိ။

၁၈၂. ဝဿူပဂတေဟိ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၃၁၈) အန္တောဝဿေ နိဗဒ္ဓဝတ္တံ ဌပေတွာ ဝဿူပဂတာ ဘိက္ခူ ''သမ္မုဉ္ဇနိယော ဗန္ဓထာ''တိ ဝတ္တဗ္ဗာ။ သုလဘာ စေ ဒဏ္ဍကာ စေဝ သလာကာယော စ ဟောန္တိ, ဧကေကေန ဆ ပဉ္စ မုဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနိယော ဒွေ တိဿော ယဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနိယော တ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။ ဒုလ္လဘာ ဟောန္တိ, ဒွေ တိဿော မုဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနိယော ဧကာ ယဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနီ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။ သာမဏေရေဟိ ပဉ္စ ပဉ္စ ဥက္ကာ တ ကောဋ္ဌေတဗ္ဗာ, ဝသနဋ္ဌာနေသု ကသာဝပရိဘဏ္ဍံ ကာတဗ္ဗံ။ ဝတ္တံ ကရောန္တေဟိ စ န ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ န ဥဒ္ဒိသာပေတဗ္ဗံ, န သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော, န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗံ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, န နိဿယော အတဗ္ဗော, န ဓမ္မဿဝနံ ကာတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗေဝ ဟိ ဧတေ ပပဉ္စာ, နိပ္ပပဉ္စာ ဟုတွာ သမဏဓမ္မမေဝ ကရိဿာမာတိ တ သဗ္ဗေ တေရသ ဓုတင်္ဂါနိ သမာဒိယန္တု, သေယျံ အကပ္ပေ တွာ ဌာနစင်္ကမေဟိ ဝီတိနာမေန္တု, မူဂဗ္ဗတံ ဂဏှန္တု, သတ္တာဟကရဏီယေန ဂတာပိ ဘာဇနီယဘဏ္ဍံ လဘန္တူတိ တ ဝေရူပံ အဓမ္မိကဝတ္တံ န ကာတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပန ကာတဗ္ဗံ – ပရိယတ္တိဓမ္မော နာမ တိဝိဓမ္ပိ သဒ္ဓမ္မံ ပတိဋ္ဌာပေတိ, တသ္မာ သက္ကစ္စံ ဥဒ္ဒိသထ ဥဒ္ဒိသာပေထ, သဇ္ဈာယံ ကရောထ, ပဓာနဃရေ ဝသန္တာနံ သင်္ဃဋ္ဋနံ အကတွာ အန္တောဝိဟာရေ နိသီဒိတွာ ဥဒ္ဒိသထ ဥဒ္ဒိသာပေထ, သဇ္ဈာယံ ကရောထ, ဓမ္မဿဝနံ သမိဒ္ဓံ ကရောထ, ပဗ္ဗာဇေန္တာ

သောဓေတွာ ပဗ္ဗာဇေထ, သောဓေတွာ ဥပသမ္ပာဒေထ, သောဓေတွာ နိဿယံ ဒေထ။ ဧကောပိ ဟိ ကုလပုတ္တော ပဗ္ဗဇ္ဇဉ္စ ဥပသမ္ပဒဉ္စ လဘိတွာ သကလံ သာသနံ ပတိဋ္ဌာပေတိ, အတ္တနော ထာမေန ယတ္တကာနိ သက္ကောထ, တတ္တကာနိ ဓုတင်္ဂါနိ သမာဒိယထ, အန္တောဝဿံ နာမေတံ သကလဒိဝသံ ရတ္တိယာ စ ပဌမယာမပစ္ဆိမယာမေသု အပ္ပမတ္တေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ, ဝီရိယံ အာရဘိတဗ္ဗံ။ ပောရာဏကမဟာထေရာပိ သဗ္ဗပလိဗောဓေ ဆိန္ဒိတွာ အန္တောဝဿေ ဧကစာရိယဝတ္တံ ပူရယိံသု, ဘဿေ မတ္တံ ဓာနိတွာ ဒသဝတ္ထုကထံ ဒသအသုဘဒသာနုဿတိအဋ္ဌတိံသာရမ္မဏကထံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, အာဂန္တုကာနံ ဝတ္တံ ကာတုံ, သတ္တာဟကရဏီယေန ဂတာနံ အပလောကေတွာ အတုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဧဝရူပံ ဝတ္တံ ကာတဗ္ဗံ။

အပိစ ဘိက္ခူ ဩဝဒိတဗ္ဗာ "ဝိဂ္ဂါဟိကပိသုဏဖရုသဝစနာနိ မာ ဝဒထ, ဒိဝသေ ဒိဝသေ သီလာနိ အာဝဇ္ဇေန္တာ စတုရာရက္ခံ အဟာပေန္တာ မနသိကာရဗဟုလာ ဝိဟရထာ"တိ။ ဒန္တကဋ္ဌခါဒနဝတ္တံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ, စေတိယံ ဝါ ဗောဓိံ ဝါ ဝန္ဒန္တေန ဂန္ဓမာလံ ဝါ ပူဇေန္တေန ပတ္တံ ဝါ ထဝိကာယ ပက္ခိပန္တေန န ကထေတဗ္ဗံ, ဘိက္ခာစာရဝတ္တံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ, အန္တောဂါမေ မနုဿေဟိ သဒ္ဓိံ ပစ္စယသညုတ္တကထာ ဝါ ဝိသဘာဂကထာ ဝါ န ကထေတဗ္ဗာ, ရက္ခိတိန္ဒြိယေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ, ခန္ဓကဝတ္တဉ္စ သေခိယဝတ္တဉ္စ ပူရေတဗ္ဗန္တိ ဧဝရူပါ ဗဟုကာပိ နိယျာနိကကထာ အာစိက္ခိတဗ္ဗာတိ။

ဣတိ ပါဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ဝဿူပနာယိကဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၂၇. ဥပဇ္ဈာယာဒိဝတ္တဝိနိစ္ဆယကထာ

၁၃၂. ဝတ္တန္တိ ဧတ္ထ ပန ဝတ္တံ နာမေတံ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တံ အာစရိယဝတ္တံ အာဂန္တုကဝတ္တံ အာဝါသိကဝတ္တံ ဂမိကဝတ္တံ ဘတ္တဂ္ဂဝတ္တံ ပိဏ္ဍစာရိကဝတ္တံ အာရညိကဝတ္တံ သေနာသနဝတ္တံ ဇန္တာဃရဝတ္တံ ဝစ္စကုဋိဝတ္တန္တိ ဗဟုဝိဓံ။ တတ္ထ **ဥပဇ္ဈာယဝတ္တံ** တာဝ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ – သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန ကာလဿေဝ ဥဋ္ဌာယ ဥပါဟနာ ဩမုဉ္စိတွာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဥပဇ္ဈာယဿ ဒန္တကဋ္ဌံ ဒါတဗ္ဗံ, မုခေါဒကံ ဒါတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဒန္တကဋ္ဌံ ဒေန္တေန မဟန္တံ မဇ္ဈိမံ ခုဒ္ဒကန္တိ တီဏိ ဒန္တကဋ္ဌာနိ ဥပနေတွာ ဣတော ယံ တီဏိ ဒိဝသာနိ ဂဏှာတိ, စတုတ္ထဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ တာဒိသမေဝ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ အနိယမံ ကတွာ ယံ ဝါ တံ ဝါ ဂဏှာတိ, အထ ယာဒိသံ လဘတိ, တာဒိသံ ဒါတဗ္ဗံ။ မုခေါဒကံ ဒေန္တေနပိ သီတဉ္စ ဥဏှဉ္စ ဥဒကံ ဥပနေတွာ တတော ယံ တီဏိ ဒိဝသာနိ ဝဠဉ္ဇေတိ, စတုတ္ထဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ တာဒိသမေဝ မုခဓောဝနောဒကံ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ဒုဝိဓမ္ပိ ဝဠဉ္ဇေတိ, ဒုဝိဓမ္ပိ ဥပနေတဗ္ဗံ။ ဥဒကံ မုခဓောဝနဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ဝစ္စကုဋိတော ပဋ္ဌာယ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ထေရေ ဝစ္စကုဋိံ ဂတေ ပရိဝေဏံ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ, ဧဝံ ပရိဝေဏံ အသုညံ ဟောတိ။ ထေရေ ဝစ္စကုဋိတော အနိက္ခန္တေယေဝ အာသနံ ပညပေတဗ္ဗံ။ သရီရကိစ္စံ ကတွာ အာဂန္တွာ တသ္မိံ နိသိန္နဿ သစေ ယာဂု ဟောတိ, ဘာဇနံ ဓောဝိတွာ ယာဂု ဥပနာမေတဗ္ဗာ, ယာဂုံ ပိဝိတဿ ဥဒကံ ဒတွာ ဘာဇနံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ နီစံ ကတွာ သာဓုကံ အပ္ပဋိဃံသန္တေန ဓောဝိတွာ ပဋိသာမေတဗ္ဗံ။ ဥပဇ္ဈာယမှိ ဝုဋ္ဌိတေ အာသနံ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗံ။ သစေ သော ဒေသော ဥက္လာပေါ ဟောတိ ကေနစိ ကစဝရေန သံကိဏ္ဏော, သော ဒေသော သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗော။ သစေ ပန အညော ကစဝရော နတ္ထိ, ဥဒကဖုသိတာနေဝ ဟောန္တိ, ဟတ္ထေန ပမဇ္ဇိတဗ္ဗော။

သစေ ဥပဇ္ဈာယော ဂါမံ ပဝိသိတုကာမော ဟောတိ, နိဝါသနံ ဒါတဗ္ဗံ, ပဋိနိဝါသနံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, ကာယဗန္ဓနံ ဒါတဗ္ဗံ, သဂုဏံ ကတွာ သင်္ဃာဋိယော ဒါတဗ္ဗာ, ဓောဝိတွာ ပတ္တော သောဒကော ဒါတဗ္ဗော။ သစေ ဥပဇ္ဈာယော ပစ္ဆာသမဏံ အာကင်္ခတိ, တိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေန ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေတွာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ သဂုဏံ ကတွာ သင်္ဃာဋိယော ပါရုပိတွာ ဂဏ္ဌိကံ ပဋိမုဉ္စိတွာ ဓောဝိတွာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ဥပဇ္ဈာယဿ ပစ္ဆာသမဏေန ဟောတဗ္ဗံ, နာတိဒူရေ ဂန္တဗ္ဗံ, နာစ္စာသန္နေ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ ပန သစေ ဥပဇ္ဈာယံ နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေန္တော ဧကေန ဝါ ဒွီဟိ ဝါ ပဒဝီတိဟာရေဟိ သမ္ပာပုဏာတိ, ဧတ္တာဝတာ နာတိဒူရေ နာစ္စာသန္နေ ဂတော ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သစေ ဥပဇ္ဈာယေန ဘိက္ခာစာရေ ယာဂုယာ ဝါ ဘတ္တေ ဝါ လဒ္ဓေ ပတ္တော ဥဏှော ဝါ ဘာရိကော ဝါ ဟောတိ, အတ္တနော ပတ္တံ တဿ ဒတွာ သော ပတ္တော ဂဟေတဗ္ဗော, န ဥပဇ္ဈာယဿ ဘဏမာနဿ အန္တရန္တရာ ကထာ ဩပါတေတဗ္ဗာ။ ဣတော ပဋ္ဌာယ ပန ယတ္ထ ယတ္ထ န-ကာရေန ပဋိသေဓော ကရီယတိ, သဗ္ဗတ္ထ ဒုက္ကဋာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဥပဇ္ဈာယော အာပတ္တိသာမန္တာ ဘဏမာနော နိဝါရေတဗ္ဗော။ နိဝါရေန္တေန စ "ဘန္တေ, ဤဒိသံ နာမ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ, အာပတ္တိ န ဟောတီ"တိ ဧဝံ ပုစ္ဆန္တေန ဝိယ ဝါရေတဗ္ဗော, "ဝါရေဿာမီ"တိ ပန ကတွာ "မဟလ္လက, မာ ဧဝံ ဘဏာ"တိ န ဝတ္တဗ္ဗော။

သစေ အာသန္နေ ဂါမော ဟောတိ, ဝိဟာရေ ဝါ ဂိလာနော ဘိက္ခု ဟောတိ, ဂါမတော ပဌမတရံ အာဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ ဒူရေ ဂါမော ဟောတိ, ဥပဇ္ဈာယေန သဒ္ဓိံ အာဂစ္ဆန္တဿပိ နတ္ထိ, တေနေဝ သဒ္ဓိံ ဂါမတော နိက္ခမိတွာ စီဝရေန ပတ္တံ ဝေဌေတွာ အန္တရာမဂ္ဂတော ပဌမတရံ အာဂန္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပဌမတရံ အာဂတေန အာသနံ ပညပေတဗ္ဗံ, ပါဒေါဒကံ ပါဒပီဌံ ပါဒကထလိကံ ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗံ, ပစ္စုဂ္ဂန္တွာ ပတ္တစီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, ပဋိနိဝါသနံ ဒါတဗ္ဗံ, နိဝါသနံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ စီဝရံ သိန္နံ ဟောတိ, မုဟုတ္တံ ဥဏှေ ဩတာပေတဗ္ဗံ, န စ ဥဏှေ စီဝရံ နိဒဟိတဗ္ဗံ, စီဝရံ သင်္ဂရိတဗ္ဗံ။ စီဝရံ သင်္ဂရန္တေန စ စတုရင်္ဂုလံ ကဏ္ဏံ ဥဿာရေတွာ စီဝရံ သင်္ဂရိတဗ္ဗံ။ ကိံကာရဏာ? မာ မဇ္ဈေ ဘင်္ဂေါ အဟောသီတိ။ သမံ ကတွာ သင်္ဂရိတဿ ဟိ မဇ္ဈေ ဘင်္ဂေါ ဟောတိ, တတော နိစ္စံ ဘိဇ္ဇမာနံ ဒုဗ္ဗလံ ဟောတိ, တံ နိဝါရဏတ္ထမေတံ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ယထာ အဇ္ဇ ဘင်္ဂဋ္ဌာနေယေဝ သွေ န ဘိဇ္ဇိဿတိ, တထာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ စတုရင်္ဂုလံ ဥဿာရေတွာ သင်္ဂရိတဗ္ဗံ, ဩဘောဂေ ကာယဗန္ဓနံ ကာတဗ္ဗံ။

သစေ ပိဏ္ဍပါတော ဟောတိ, ဥပဇ္ဈာယော စ ဘုဉ္ဇိတုကာမော ဟောတိ, ဥဒကံ ဒတွာ ပိဏ္ဍပါတော ဥပနာမေတဗ္ဗော, ဥပဇ္ဈာယော ပါနီယေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ ပုစ္ဆန္တေန စ တိက္ခတ္တုံ "ပါနီယံ, ဘန္တေ, အာဟရီယတူ"တိ ပါနီယေ

နပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ သစေ ကာလော အတ္ထိ, ဥပဇ္ဈာယေ ဘုတ္တေ သယံ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေ ဥပကဋ္ဌော ကာလော, ဟနိ ယံ ဥပဇ္ဈာယဿ သန္တိကေ ဌပေတ္ွတ သယမ္ပိ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဘုတ္တာဝိဿ ဥဒကံ ဒတ္ွတ ပတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ွတ နီစံ ကတ္ွတ သာဓုကံ အပ္ပဋိဃံသန္တေန ဓောဝိတ္ွတ ဝောဒကံ ကတ္ွတ မုဟုတ္တံ ဥဏှေ ဩတာပေတဗ္ဗော, န စ ဥဏှေ ပတ္တော နိဒဟိတဗ္ဗော, ပတ္တစီဝရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ ပတ္တံ နိက္ခိပန္တေန ဧကေန ဟတ္ထေန ပတ္တံ ဂဟေတ္ွတ ဧကေန ဟတ္ထေန ဟေဋ္ဌာမဉ္စံ တ ဟေဋ္ဌာပီဌံ တ ပရာမသိတ္ွတ ပတ္တော နိက္ခိပိတဗ္ဗော, န စ တဋ္ဋိကစမ္မခဏ္ဍာဒီ ဟိ အနန္တရဟိတာယ ဘူမိယာ ပတ္တော နိက္ခိပိတဗ္ဗော။ သစေ ပန ကာဠဝဏ္ဏကတာ တ သုဓာဗဒ္ဓာ တ ဘူမိ ဟောတိ နိရဇ မတ္တိကာ, တထာရူပာယ ဘူမိယာ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဓောတတလိကာယပိ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပံသုရဇသက္ခရာဒီသု န ဝဋ္ဋ တိ။ တတ္ရ ပန ပဏ္ဏံ တ အာဓာရကံ တ ဌပေတ္ွတ တတ္ရ နိက္ခိပိတဗ္ဗော။ စီဝရံ နိက္ခိပန္တေန ဧကေန ဟတ္ထေန စီဝ ရံ ဂဟေတ္ွတ ဧကေန ဟတ္ထေန စီဝရဝံသံ တ စီဝရရဇ္ဇုံ တ ပမဇ္ဇိတ္ွတ ပာရတော အန္တံ ဩရတော ဘောဂံ ကတ္ွတ စီဝ ရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ ဣဒဉ္စ စီဝရဝံသာဒီနံ ဟေဋ္ဌာ ဟတ္ထံ ပဝေသေတ္ွတ အဘိမုခေန ဟတ္ထေန သဏိကံ နိက္ခိပနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ အန္တေ ပန ဂဟေတ္ွတ ဘောဂေန စီဝရဝံသာဒီနံ ဥပရိ ခိပန္တဿ ဘိတ္တိယံ ဘောဂေ ပဋိဟညတိ, တသ္မာ တထာ န ကာတဗ္ဗံ။ ဥပဇ္ဈာယမှိ ဝုဋ္ဌိတေ အာသနံ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗံ, ဟာဒေဒကံ ဟာဒပီဌံ ဟာဒကထလိကံ ပဋိသာမေတဗ္ဗံ။ သစေ သော ဒေသော ဥက္လာပေ ဟောတိ, သော ဒေသော သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗော။

သစေ ဥပဇ္ဈာယော နဟာယိတုကာမော ဟောတိ, နဟာနံ ပဋိယာဒေတဗ္ဗံ။ သစေ သီတေန အတ္ထော ဟောတိ, သီတံ ပဋိယာဒေတဗ္ဗံ။ သစေ ဥဏှေန အတ္ထော ဟောတိ, ဥဏှံ ပဋိယာဒေတဗ္ဗံ။

သစေ ဥပဇ္ဈာယော ဇန္တာဃရံ ပဝိသိတုကာမော ဟောတိ, စုဏ္ဏံ သန္နေတဗ္ဗံ, မတ္တိကာ တေမေတဗ္ဗာ။ ဇန္တာ ဃရပီဌံ အာဒာယ ဥပဇ္ဈာယဿ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော ဂန္တ္ွာ ဇန္တာဃရပီဌံ ဒတ္ွတ စီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ွတ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ, စုဏ္ဏံ ဒါတဗ္ဗံ, မတ္တိကာ ဒါတဗ္ဗာ။ သစေ ဥဿဟတိ, ဇန္တာဃရံ ပဝိသိတဗ္ဗံ, ပဝိသန္တ္ွ တေန မတ္တိကာယ မုခံ မက္ခေတ္ွတ ပုရတော စ ပစ္ဆတော စ ပဋိစ္ဆာဒေတ္ွတ ဇန္တာဃရံ ပဝိသိတဗ္ဗံ။ န ထေရေ ဘိ က္ခူ အနုပခဇ္ဇ နိသီဒိတဗ္ဗံ, န နဝါ ဘိက္ခူ အာသနေန ပဋိဗာဟိတဗ္ဗာ, ဇန္တာဃရေ ဥပဇ္ဈာယဿ ပရိကမ္မံ ကာတဗ္ ဗံ။ ဇန္တာဃရေ ပရိကမ္မံ နာမ အင်္ဂါရမတ္တိကာဥဏှောဒကဒါနာဒိကံ သဗ္ဗကိစ္စံ။ ဇန္တာဃရာ နိက္ခမန္တေန ဇန္တာ ဃရပီဌံ အာဒာယ ပုရတော စ ပစ္ဆတော စ ပဋိစ္ဆာဒေတ္ွတ ဇန္တာဃရာ နိက္ခမိတဗ္ဗံ။

ဥဒကေပိ ဥပဇ္ဈာယဿ အင်္ဂပစ္စင်္ဂဃံသနာဒိကံ ပရိကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ, နဟာတေန ပဌမတရံ ဥတ္တရိတ္ွတ အတ္တ နော ဂတ္တံ ဝောဒကံ ကတ္ွတ နိဝါသေတ္ွတ ဥပဇ္ဈာယဿ ဂတ္တတော ဥဒကံ ပမဇ္ဇိတဗ္ဗံ, နိဝါသနံ ဒါတဗ္ဗံ, သင် ဃာဋိ ဒါတဗ္ဗာ , ဇန္တာဃရပီဌံ အာဒာယ ပဌမတရံ အာဂန္တ္ွာ အာသနံ ပညပေတဗ္ဗံ, ဟာဒေဒကံ ဟာဒပီဌံ ဟာဒကထလိ ကံ ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗံ, ဥပဇ္ဈာယော ပာနီယေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ ဇန္တာဃရေ ဟိ ဥဏှသန္တာပေန ပိပါသာ ဟောတိ။ သစေ ဥဒ္ဒိသာပေတုကာမော ဟောတိ, ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗော။ သစေ ပရိပုစ္ဆိတုကာမော ဟောတိ, ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗော။

ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဥပဇ္ဈာယော ဝိဟရတိ, သစေ သော ဝိဟာရော ဥက္လာပေ ဟောတိ, သစေ ဥဿဟတိ, ကေနစိ ဂေလညေန အနဘိဘူတော ဟောတိ, သောဓေတဗ္ဗော။ အဂိလာနေန ဟိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန သဋ္ဌိဝဿေနပိ သဗ္ဗံ ဥပဇ္ ဈာယဝတ္တံ ကာတဗ္ဗံ, အနာဒရေန အကရောန္တဿ ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋံ, န-ကာရပဋိသံယုတ္တေသု ပန ပဒေသု ဂိ လာနဿပိ ပဋိက္ခိတ္တကိရိယံ ကရောန္တဿ ဒုက္ကဋမေဝ။ ဝိဟာရံ သောဓေန္တေန ပဌမံ ပတ္တစီဝရံ နီဟရိတ္ွတ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ, နိသီဒနပစ္စတ္ထရဏံ နီဟရိတ္ွတ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ, ဘိသိဗိမ္ဗောဟနံ နီဟရိတ္ွတ ဧကမန္ တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ, မဉ္စော နီစံ ကတ္ွတ သာဓုကံ အပ္ပဋိဃံသန္တေန အသင်္ဃဋ္ဋေန္တေန ကဝါဋပီဌံ နီဟရိတ္ွတ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗော, ပီဌံ နီစံ ကတ္ွတ သာဓုကံ အပ္ပဋိဃံသန္တေန အသင်္ဃဋ္ဋေန္တေန ကဝါဋပီဌံ နီဟရိတ္ွတ ဧကမန္တံ နိက္ ခိပိတဗ္ဗံ, မဉ္စပဋိပါဒကာ နီဟရိတ္ွတ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗာ, ခေဠမလ္လကော နီဟရိတ္ွတ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ ဗော, အပဿေနဖလကံ နီဟရိတ္ွတ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ ဘူမတ္ထရဏံ ယထာပညတ္တံ သလ္လက္ခေတ္ွတ နီဟရိ တ္ွတ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သစေ ဝိဟာရေ သန္တာနကံ ဟောတိ, ဥလ္လောကာ ပဌမံ ဩဟာရေတဗ္ဗံ, အာလောကသန္ဓိ ကဏ္ဏဘာဂါ ပမဇ္ဇိတဗ္ဗာ။ သစေ ဂေရုကပရိကမ္မကတာ ဘိတ္တိ ကဏ္ဏကိတာ ဟောတိ, စောဠကံ တေမေတ္ွတ ပီဠေတ္ွ တ္ွတ ပမဇ္ဇိတဗ္ဗာ။ သစေ ကာဠဝဏ္ဏကတာ ဘူမိ ကဏ္ဏကိတာ ဟောတိ, စောဠကံ တေမေတ္ွတ ပီဠေတ္ွတ ပမဇ္ဇိတဗ္

ဗာ။ သစေ အကတာ ဟောတိ ဘူမိ, ဥဒကေန ပရိပ္ဖောသိတ္ဝာ ပရိပ္ဖောသိတ္ဝာ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗာ "မာ ဝိဟာရော ရဇေန ဥ
ဟညိ"တိ, သင်္ကာရံ ဝိစိနိတ္ဝာ ဧကမန္တံ ဆဍ္ဍေတဗ္ဗံ။

ဘူမတ္ထရဏံ ဩဟရိတ္ဝာ ဩတာပေတ္ဝာ သောဓေတ္ဝာ ပပ္ဖောဋေတ္ဝာ အဘိဟရိတ္ဝာ ယထာ ပဋ္ဌမံ ပညတ္တံ အဟောသိ, တ
ထေဝ ပညပေတဗ္ဗံ။ တေဒတ္ထမေဝ ဟိ "ယထာပညတ္တံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ နီဟရိတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗ"န္တိ
ဝုတ္တံ။ သစေ ပန ပဋ္ဌမံ အဇာနန္တေန ဧကနစိ ပညတ္တံ အဟောသိ, သမန္တတော ဘိတ္တိံ ဒ္ဝင်္ဂုလမတ္တေန တ တိဝင်္
ဂုလမတ္တေန တ မောစေတ္ဝာ ပညပေတဗ္ဗံ။ ဣဒဥ္စေဟတ္ထ ပညာပနဝတ္တံ – သစေ ကဋ္ဌသာရကော ဟောတိ အတိမဟ
န္တော စ, ဆိန္ဒိတ္ဝာ ကောဋ္ဋိ နိဝတ္တေတ္ဝာ ဗန္ဓိတ္ဝာ ပညပေတဗ္ဗော။ သစေ ကောဋ္ဋိ နိဝတ္တေတ္ဝာ ဗန္ဓိတုံ န ဇာနာ
တိ, န ဆိန္ဒိတဗ္ဗော။ မဥ္စပဋိဟာဒကာ ဩတာပေတ္ဝာ ပမဇ္ဇိတ္ဝာ ယထာဌာနေ ဌပေတဗ္ဗာ, မဥ္စော ဩတာပေတ္ဝာ
သောဓေတ္ဝာ ပပ္ဖောဋေတ္ဝာ နီစံ ကတ္ဝာ သာဓုကံ အပဋိဃံသန္တေန အသင္ဃဋ္ဋေန္တေန ကတဋ္ဌပီဌံ အတိဟရိတ္ဝာ
ယထာပညတ္တံ ပညပေတဗ္ဗော, ပီဌံ ဩတာပေတ္ဝာ သောဓေတ္ဝာ ပပ္ဖောဋေတ္ဝာ နီစံ ကတ္ဝာ သာဓုကံ အပဋိဃံသန္
တေန အသင္ဃဋ္ဋေန္တေန ကတဋ္ဌပီဌံ အတိဟရိတ္ဝာ ယထာပညတ္တံ ပညပေတဗ္ဗံ, ဘိသိဗိမ္ဗောဟနံ ဩတာပေတ္ဝာ
သောဓေတ္ဝာ ပပ္ဖောဋေတ္ဝာ အတိဟရိတ္ဝာ ယထာပညတ္တံ ပညပေတဗ္ဗံ, နိသီဒနပစ္စတ္ထရဏံ ဩတာပေတ္ဝာ
သောဓေတ္ဝာ ပပ္ဖောဋေတ္ဝာ အတိဟရိတ္ဝာ ယထာပညတ္တံ ပညပေတဗ္ဗံ, ခေဠမလ္လကော ဩတာပေတ္ဝာ ပမဇ္ဇိတ္
တ အတိဟရိတ္ဝာ ယထာဌာနေ ဌပေတဗ္ဗော, အပဿေနဖလကံ ဩတာပေတ္ဝာ ပမဇ္ဇိတ္ဝာ အတိဟရိတ္ဝာ ယထာ
ဌာနေ ဌပေတဗ္ဗံ။ ပတ္တစီဝရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ, ပတ္တံ နိက္ခိပန္တေန ဧကေန ဟတ္ထေန ပတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ ဧကေန ဟတ္
ထေန ဟေဋ္ဌာမဥ္စံ တ ဟေဋ္ဌာပီဌံ တ ပရာမသိတ္ဝာ ပတ္တော နိက္ခိပိတဗ္ဗော, န စ အနန္တရဟိတာယ ဘူမိယာ ပတ္တော
နိက္ခိပိတဗ္ဗော။ စီဝရံ နိက္ခိပန္တေန ဧကေန ဟတ္ထေန စီဝရံ ဂဟေတ္ဝာ ဧကေန ဟတ္ထေန စီဝရဝံသံ တ စီဝရရဇ္ဇုံ တ
ပမဇ္ဇိတ္ဝာ ဟရတော အန္တံ, ဩရတော ဘောဂံ ကတ္ဝာ စီဝရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။

သစေ ပုရတ္ထိမာ သရဇာ တတာ တယန္တိ, ပုရတ္ထိမာ တတပာနာ ထကေတဗ္ဗာ။ သစေ ပစ္ဆိမာ, ဥတ္တရာ, ဒက္
ခိဏာ သရဇာ တတာ တယန္တိ, ဒက္ခိဏာ တတပာနာ ထကေတဗ္ဗာ။ သစေ သီတကာလော ဟောတိ, ဒိတ တတပာနာ ဝိဝရိ
တဗ္ဗာ, ရတ္တိံ ထကေတဗ္ဗာ။ သစေ ဥဏှကာလော ဟောတိ, ဒိတ ထကေတဗ္ဗာ, ရတ္တိံ ဝိဝရိတဗ္ဗာ။

သစေ ဥက္လာပံ ဟောတိ, ပရိဝေဏံ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ, ကောဋ္ဌကော သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗော, ဥပဋ္ဌာနသာလာ သမ္မဇ္ဇိတ
ဗ္ဗာ, အဂ္ဂိသာလာ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗာ, ဝစ္စကုဋိ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗာ, ဟနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ, အာစမနကုမ္ဘိ
ယာ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတဗ္ဗံ။

သစေ ဥပဇ္ဈာယဿ အနဘိရတိ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန အညတ္ထ နေတဗ္ဗော, အညော တ ဘိက္ခု
ဝတ္တဗ္ဗော "ထေရံ ဂဟေတ္ဝာ အညတ္ထ ဂစ္ဆာ"တိ, ဓမ္မကထာ တဿ ကာတဗ္ဗာ။ သစေ ဥပဇ္ဈာယဿ ကုက္ကု
စ္စံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန ဝိနောဒေတဗ္ဗံ, အညေန တ ဝိနောဒာပေတဗ္ဗံ ဓမ္မကထာ တဿ ကာတဗ္ဗာ။
သစေ ဥပဇ္ဈာယဿ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗံ, အညော တ ဝတ္တဗ္ဗော "ထေရံ
ဒိဋ္ဌိဂတံ ဝိဿဇ္ဇာပေဟီ"တိ, ဓမ္မကထာ တဿ ကာတဗ္ဗာ။ သစေ ဥပဇ္ဈာယော ဂရုဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နော ဟောတိ ပရိ
တသာရဟော, သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန ဥဿုက္ကံ ကာတဗ္ဗံ, ပရိတသအနတ္တံ သော သော ဘိက္ခု ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ယာစိတ
ဗ္ဗော။ သစေ အတ္တနာ ပဋိဗလော ဟောတိ, အတ္တနာဝ အာတဗ္ဗော။ နော စေ ပဋိဗလော ဟောတိ, အညေန အာပေတဗ္ဗော။
သစေ ဥပဇ္ဈာယော မူလာယပဋိကဿနာရဟော ဟောတိ မာနတ္တာရဟော အဗ္ဘာနာရဟော တ, ဝုတ္တနယေနေဝ ဥ
ဿုက္ကံ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ သင်္ဃော ဥပဇ္ဈာယဿ ကမ္မံ ကတ္တုကာမော ဟောတိ တဇ္ဇနီယံ တ နိယဿံ တ ပဗ္
ဗာဇနီယံ တ ပဋိသာရဏီယံ တ ဥက္ခေပနီယံ တ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန ဥဿုက္ကံ ကာတဗ္ဗံ "ကေန နု ခော ဥပာယေန သင်္
ဃော ဥပဇ္ဈာယဿ ကမ္မံ န ကရေယျ, လဟုကာယ တ ပရိဏာမေယျာ"တိ။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန ဟိ "ဥပဇ္ဈာယဿ
သ ဥက္ခေပနီယကမ္မံ ကတ္တုကာမော သင်္ဃော"တိ ဥတ္ဝာ ဧကမေကံ ဘိက္ခုံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ "မာ, ဘန္တေ, အမ္
ဟာကံ ဥပဇ္ဈာယဿ ကမ္မံ ကရိတ္ထာ"တိ ယာစိတဗ္ဗာ။ သစေ ကရောန္တိယေဝ, "တဇ္ဇနီယံ တ နိယဿံ တ လဟု
ကကမ္မံ ကရောထာ"တိ ယာစိတဗ္ဗာ။ သစေ ကရောန္တိယေဝ, အထ ဥပဇ္ဈာယော "သမ္မာ ဝတ္တထ, ဘန္တေ"တိ ယာစိ
တဗ္ဗော။ ဣတိ တံ သမ္မာ ဝတ္တာပေတ္ဝာ "ပဋိပ္ပဿမ္ဘေထ, ဘန္တေ, ကမ္မ"န္တိ ဘိက္ခူ ယာစိတဗ္ဗာ။

သစေ ဥပဇ္ဈာယဿ စီဝရံ ဓောဝိတဗ္ဗံ ဟောတိ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန ဓောဝိတဗ္ဗံ, ဥဿုက္ကံ တ ကာတဗ္ဗံ “ကိန္
တိ နု ခော ဥပဇ္ဈာယဿ စီဝရံ ဓောဝိယေထာ”တိ။ သစေ ဥပဇ္ဈာယဿ စီဝရံ ကာတဗ္ဗံ ဟောတိ, ရဇနံ တ ပစိတဗ္ဗံ, စီ
ဝရံ တ ရဇေတဗ္ဗံ ဟောတိ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန သဗ္ဗံ ကာတဗ္ဗံ, ဥဿုက္ကံ တ ကာတဗ္ဗံ “ကိန္တိ နု ခော ဥပဇ္ဈာယဿ
သ စီဝရံ ရဇိယေထာ”တိ။ စီဝရံ ရဇန္တေန သာဓုကံ သံပရိဝတ္တေတွာ ရဇေတဗ္ဗံ, န စ အစ္ဆိန္နေ ထေဝေ ပက္ကမိတဗ္
ဗံ။

န ဥပဇ္ဈာယံ အနာပုစ္ဆာ ဧကစ္စဿ ပတ္တော အဒါတဗ္ဗော, န ဧကစ္စဿ ပတ္တော ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, န ဧကစ္စ
ဿ စီဝရံ အဒါတဗ္ဗံ, န ဧကစ္စဿ စီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, န ဧကစ္စဿ ပရိက္ခာရော အဒါတဗ္ဗော, န ဧကစ္စဿ ပ
ရိက္ခာရော ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, န ဧကစ္စဿ ကေသာ ဆေဒေတဗ္ဗာ, န ဧကစ္စေန ကေသာ ဆေဒာပေတဗ္ဗာ , န ဧကစ္
စဿ ပရိကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ, န ဧကစ္စေန ပရိကမ္မံ ကာရာပေတဗ္ဗံ, န ဧကစ္စဿ ဝေယျာဝစ္စော ကာတဗ္ဗော, န ဧ
ကစ္စေန ဝေယျာဝစ္စော ကာရာပေတဗ္ဗော, န ဧကစ္စဿ ပစ္ဆာသမဏေန ဟောတဗ္ဗံ, န ဧကစ္စော ပစ္ဆာသမ
ဏော အာဒာတဗ္ဗော, န ဧကစ္စဿ ပိဏ္ဍပာတော နီဟရိတဗ္ဗော, န ဧကစ္စေန ပိဏ္ဍပာတော နီဟရာပေတဗ္ဗော, န ဥ
ပဇ္ဈာယံ အနာပုစ္ဆာ ဂါမော ပဝိသိတဗ္ဗော, ပိဏ္ဍာယ တ အညေန တ ကရဏီယေန ပဝိသိတုကာမေန အာပုစ္ဆိတွာဝ ပဝိ
သိတဗ္ဗော။ သစေ ဥပဇ္ဈာယော ကာလဿေဝ ဝုဋ္ဌာယ ဒူရံ ဘိက္ခာစာရံ ဂန္တုကာမော ဟောတိ, “ဒဟရာ ပိဏ္ဍာယ ပ
ဝိသန္တူ”တိ ဝတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ အဝတွာ ဂတေ ပရိဝေဏံ ဂန္တွာ ဥပဇ္ဈာယံ အပဿန္တေန ဂါမံ ပဝိသိတုံ ဝဋ္ဋတိ။
သစေ ဂါမံ ပဝိသန္တောပိ ပဿတိ, ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ အာပုစ္ဆိတုံယေဝ ဝဋ္ဋတိ။ န ဥပဇ္ဈာယံ အနာပုစ္ဆာ တသ
တ္ထာယ တ အသုဘဒဿနတ္ထာယ တ သုသာနံ ဂန္တဗ္ဗံ, န ဒိသာ ပက္ကမိတဗ္ဗာ, ပက္ကမိတုကာမေန ပန ကမ္မံ အာ
စိက္ခိတွာ ယာဝတတိယံ ယာစိတဗ္ဗော။ သစေ အနုဇာနာတိ, သာဓု, နော စေ အနုဇာနာတိ, တံ နိဿာယ ဝသတော စဿ
သ ဥဒ္ဒေသော တ ပရိပုစ္ဆာ တ ကမ္မဋ္ဌာနံ တ န သမ္ပဇ္ဇတိ, ဥပဇ္ဈာယော ဗာလော ဟောတိ အဗျတ္တော, ကေဝလံ
အတ္တနော သန္တိကေ ဝသာပေတုကာမတာယ ဧဝ ဂန္တုံ န ဒေတိ, ဧဝရူပေ နိဝါရေန္တေပိ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဥပဇ္ဈာ
ယော ဂိလာနော ဟောတိ, ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော, ဝုဋ္ဌာနမဿ အာဂမေတဗ္ဗံ, န ကတ္ထစိ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ အ
ညော ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အတ္ထိ, ဘေသဇ္ဇံ ပရိယေသိတွာ တဿ ဟတ္ထေ ဒတွာ “ဘန္တေ, အယံ ဥပဋ္ဌဟိဿ
သတီ”တိ ဝတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဣဒံ တာဝ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တံ။

၁၈၄. ဣဒမေဝ စ အန္တေဝါသိကေန အာစရိယဿ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ **အာစရိယဝတ္တ** န္တိ ဝုစ္စတိ။ နာမမတ္တမေ
ဝ ဟေတ္ထ နာနံ။ တတ္ထ ယာဝ စီဝရရဇနံ, တာဝ ဝတ္တေ အကရိယမာနေ ဥပဇ္ဈာယဿ အာစရိယဿ စ ပရိဟာနိ
ဟောတိ, တသ္မာ တံ အကရောန္တဿ နိဿယမုတ္တကဿပိ အမုတ္တကဿပိ အာပတ္တိယေဝ, ဧကစ္စဿ ပတ္တ
အနတော ပဋ္ဌာယ အမုတ္တနိဿယဿေဝ အာပတ္တိ။ ဥပဇ္ဈာယေ အာစရိယေ တ ဝတ္တံ သာဒိယန္တေ သဒ္ဓိဝိဟာရိ
ကာ အန္တေဝါသိကာ စ ဗဟုကာပိ ဟောန္တု, သဗ္ဗေသံ အာပတ္တိ။ သစေ ဥပဇ္ဈာယော အာစရိယော တ “မယှံ ဥပဋ္
ဌာကော အတ္ထိ, တုမှေ အတ္တနော သဇ္ဈာယမနသိကာရာဒီသု ယောဂံ ကရောထာ”တိ ဝဒတိ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒီနံ အနာ
ပတ္တိ။ ဥပဇ္ဈာယော တ အာစရိယော တ သစေ သာဒိယနံ တ အသာဒိယနံ တ န ဇာနာတိ, ဗာလော ဟောတိ, သဒ္ဓိဝိဟာရိ
ကာဒယော ဗဟူ, တေသု ဧကော ဝတ္တသမ္ပန္နော ဘိက္ခု “ဥပဇ္ဈာယဿ တ အာစရိယဿ တ ကိစ္စံ အဟံ ကရိဿ
သာမိ, တုမှေ အပ္ပောဿုက္ကာ ဝိဟရထာ”တိ ဧဝမ္ပေ အတ္တနော ဘာရံ ကတွာ ဣတရေ ဝိဿဇ္ဇေတိ, တဿ
ဘာရကရဏတော ပဋ္ဌာယ တေသံ အနာပတ္တိ။ တတ္ထ အန္တေဝါသိကေသု ပန နိဿယန္တေဝါသိကေန ယာဝ
အာစရိယံ နိဿာယ ဝသတိ, တာဝ သဗ္ဗံ အာစရိယဝတ္တံ ကာတဗ္ဗံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇဥပသမ္ပဒဓမ္မန္တေဝါသိကေဟိ ပန နိဿ
သယမုတ္တကေဟိပိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ စီဝရရဇနံ, တာဝ ဝတ္တံ ကာတဗ္ဗံ။ အနာပုစ္ဆိတွာ ပတ္တအနာဒိမ္ဟိ ပန
ဧတေသံ အနာပတ္တိ။

ဧတေသု ပဗ္ဗဇ္ဇန္တေဝါသိကော စ ဥပသမ္ပဒန္တေဝါသိကော စ အာစရိယဿ ယာဝဇီဝံ ဘာရော။ နိဿယန္တေ
ဝါသိကော စ ဓမ္မန္တေဝါသိကော စ ယာဝ သမီပေ ဝသန္တိ, တာဝ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိပိ အန္တေဝါသိကသဒ္ဓိဝိဟာ
ရိကာ သင်္ဂဟေတဗ္ဗာ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ ဥဒ္ဒေသေန ပရိပုစ္ဆာယ ဩတဒေန အနုသာသနိယာ။ သစေ အန္တေဝါသိကသဒ္
ဓိဝိဟာရိကာနံ ပတ္တော တ စီဝရံ တ အညော တ ကောစိ ပရိက္ခာရော နတ္ထိ, အတ္တနော အတိရေကပတ္တစီဝရံ အတိရေကပ
ရိက္ခာရော တ အတ္ထိ, အဒါတဗ္ဗံ။ နော စေ, ဓမ္မိယေန နယေန ပရိယေသနတ္ထာယ ဥဿုက္ကံ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ အန္
တေဝါသိကသဒ္ဓိဝိဟာရိကာ ဂိလာနာ ဟောန္တိ, ဥပဇ္ဈာယဝတ္တေ ဝုတ္တနယေန ဒန္တကဋ္ဌအနံ အာဒိံ ကတွာ အာစ

မနကုမ္ဘိယာ ဥဒကသိဥ္စနပရိယောသာနံ သဗ္ဗံ ဝတ္တံ ကာတဗ္ဗမေဝ, အကရောန္တာနံ အာပတ္တိ။ တသ္မာ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိပိ အန္တေဝါသိကသဒ္ဓိဝိဟာရိကေသု သမ္မာ ဝတ္တိတဗ္ဗံ။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာဒီသု ဟိ ယော ယော န သမ္မာ ဝတ္တတိ, တဿ တဿ အာပတ္တိ။ ဥပဇ္ဈာယာဒိဝတ္တကထာ။

၁၈၅. ဣဒါနိ **အာဂန္တုကဝတ္တာဒီနိ** ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ အာဂန္တုကေန ဘိက္ခုနာ ဥပစာရသီမာသမီပံ ဂန္တွာ ဥပာဟနာ ဩမုဉ္စိတွာ နီစံ ကတွာ ပပ္ဖောဋေတွာ ဥပာဟနဒဏ္ဍကေန ဂဟေတွာ ဆတ္တံ ဥပနာမေတွာ သီသံ ဝိဝရိတွာ သီသေ စီဝရံ ခန္ဓေ ကရိတွာ သာဓုကံ အတရမာနေန အာရာမော ပဝိသိတဗ္ဗော, အာရာမံ ပဝိသန္တေန သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ “ကတ္ထ အာဝါသိကာ ဘိက္ခူ သန္နိပတန္တီ”တိ။ ယတ္ထ အာဝါသိကာ ဘိက္ခူ သန္နိပတန္တိ ဥပဋ္ဌာနသာလာယ ဝါ မဏ္ဍပေ ဝါ ရုက္ခမူလေ ဝါ, တတ္ထ ဂန္တွာ ဧကမန္တံ ပတ္တော နိက္ခိပိတဗ္ဗော, ဧကမန္တံ စီဝရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ, ပတိရူပံ အာသနံ ဂဟေတွာ နိသီဒိတဗ္ဗံ, ပါနီယံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ, ပရိဘောဇနီယံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ “ကတမံ ပါနီယံ, ကတမံ ပရိဘောဇနီယ”န္တိ။ သစေ ပါနီယေန အတ္ထော ဟောတိ, ပါနီယံ ဂဟေတွာ ပါတဗ္ဗံ။ သစေ ပရိဘောဇနီယေန အတ္ထော ဟောတိ, ပရိဘောဇနီယံ ဂဟေတွာ ပါဒါ ဓောဝိတဗ္ဗာ။ ပါဒေ ဓောဝန္တေန ဧကေန ဟတ္ထေန ဥဒကံ အာသိဉ္စိတဗ္ဗံ, ဧကေန ဟတ္ထေန ပါဒါ ဓောဝိတဗ္ဗာ, န တေနေဝ ဟတ္ထေန ဥဒကံ အာသိဉ္စိတဗ္ဗံ, န တေနေဝ ဟတ္ထေန ပါဒါ ဓောဝိတဗ္ဗာ, ဥပါဟနပုဉ္ဆနစောဠကံ ပုစ္ဆိတွာ ဥပါဟနာ ပုဉ္ဆိတဗ္ဗာ, ဥပါဟနာ ပုဉ္ဆန္တေန ပဌမံ သုက္ခေန စောဠကေန ပုဉ္ဆိတဗ္ဗာ, ပစ္ဆာ အလ္လေန, ဥပါဟနပုဉ္ဆနစောဠကံ ဓောဝိတွာ ဧကမန္တံ ပတ္ထရိတဗ္ဗံ။

သစေ အာဝါသိကော ဘိက္ခု ဝုဍ္ဎော ဟောတိ, အဘိဝါဒေတဗ္ဗော။ သစေ နဝကော ဟောတိ, အဘိဝါဒါပေတဗ္ဗော။ သေနာသနံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ “ကတမံ မေ သေနာသနံ ပါပုဏာတီ”တိ, အဇ္ဈာဝုဋ္ဌံ ဝါ အနဇ္ဈာဝုဋ္ဌံ ဝါ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ, “ဂေါစရ ဂါမော အာသန္နေ, ဥဒါဟု ဒူရေ, ကာလဿေဝ ပိဏ္ဍာယ စရိတဗ္ဗံ, ဥဒါဟု ဒိဝါ”တိ ဧဝံ ဘိက္ခာစာရော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, အဂေါစရော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, ဂေါစရော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ အဂေါစရော နာမ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာနံ ဂါမော ပရိစ္ဆိန္နဘိက္ခော ဝါ ဂါမော, ယတ္ထ ဧကဿ ဝါ ဒွိန္နံ ဝါ ဘိက္ခာ ဒီယတိ, သေက္ခသမ္မတာနိ ကုလာနိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာနိ, ဝစ္စဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ, ပဿာဝဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ, “ကိံ ဣမသ္မိံ ဟောက္ခရဏိယာ ပါနီယံယေဝ ပိဝန္တိ, နဟာနာဒိပရိဘောဂမ္ပိ ကရောန္တီ”တိ ဧဝံ ပါနီယဥ္စေဝ ပရိဘောဇနီယဉ္စ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ, ကတ္တရဒဏ္ဍော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, သင်္ဃဿ ကတိကသဏ္ဌာနံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ, ကေသုစိ ဌာနေသု တဋ္ဋမိကာ ဝါ အမနုဿာ ဝါ ဟောန္တိ, တသ္မာ “ကံ ကာလံ ပဝိသိတဗ္ဗံ, ကံ ကာလံ နိက္ခမိတဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ သစေ ဝိဟာရော အနဇ္ဈာဝုဋ္ဌော ဟောတိ, ကဝါဋံ အာကောဋေတွာ မုဟုတ္တံ အာဂမေတွာ ဃဋိကံ ဥဂ္ဃာဋေတွာ ကဝါဋံ ပဏာမေတွာ ဗဟိ ဌိတေန နိလ္လောကေတဗ္ဗော။

သစေ သော ဝိဟာရော ဥက္လာပေါ ဟောတိ, မဉ္စေ ဝါ မဉ္စော အာရောပိတော ဟောတိ, ပီဌေ ဝါ ပီဌံ အာရောပိတံ ဟောတိ, သေနာသနံ ဥပရိ ပုဉ္ဇီကတံ ဟောတိ, သစေ သက္ကောတိ, သောဓေတဗ္ဗော, အသက္ကောန္တေန အတ္တနော ဝသနောကာသော ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော။ သဗ္ဗံ သောဓေတုံ သက္ကောန္တေန ပန ဥပဇ္ဈာယဝတ္တေ ဝုတ္တနယေန ဘူမတ္ထရဏမဉ္စပီဌာဒီနိ ဗဟိ နီဟရိတွာ ဝိဟာရံ သောဓေတွာ ပုန အတိဟရိတွာ ယထာဌာနေ ပညပေတဗ္ဗာနိ။

သစေ ပုရတ္ထိမာ သရဇာ ဝါတာ ဝါယန္တိ, ပုရတ္ထိမာ ဝါတပါနာ ထကေတဗ္ဗာ။ သစေ ပစ္ဆိမာ, ဥတ္တရာ, ဒက္ခိဏာ သရဇာ ဝါတာ ဝါယန္တိ, ဒက္ခိဏာ ဝါတပါနာ ထကေတဗ္ဗာ။ သစေ သီတကာလော ဟောတိ, ဒိဝါ ဝါတပါနာ ဝိဝရိတဗ္ဗာ, ရတ္တိံ ထကေတဗ္ဗာ။ သစေ ဥဏှကာလော ဟောတိ, ဒိဝါ ထကေတဗ္ဗာ, ရတ္တိံ ဝိဝရိတဗ္ဗာ။

သစေ ဥက္လာပံ ဟောတိ, ပရိဝေဏံ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ, ကောဋ္ဌကော သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗော, ဥပဋ္ဌာနသာလာ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗာ , အဂ္ဂိသာလာ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗာ, ဝစ္စကုဋိ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗာ, ပါနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ, အာစမနကုမ္ဘိယာ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ အာဂန္တုကဝတ္တံ။

၁၈၆. အာဝါသိကဝတ္တေ အာဝါသိကေန ဘိက္ခုနာ အာဂန္တုကံ ဘိက္ခုံ ဝုဍ္ဎတရံ ဒိသွာ အာသနံ ပညပေတဗ္ဗံ, ပါဒေါဒကံ ပါဒပီဌံ ပါဒကထလိကံ ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗံ, ပစ္စုဂ္ဂန္တွာ ပတ္တစီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, ပါနီယေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, ပုစ္ဆန္တေန ပန သကိံ အာနီတံ ပါနီယံ သဗ္ဗံ ပိဝတိ, “ပုန အာနေမီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗောယေဝ။ ဗီဇနေနပိ ဗီဇိတဗ္ဗော, ဗီဇန္တေန သကိံ ပါဒပိဋ္ဌိယံ ဗီဇိတွာ သကိံ မဇ္ဈေ, သကိံ သီသေ ဗီဇိတဗ္ဗော, “အလံ ဟောတူ”တိ ဝုတ္တေန မန္ဒတရံ ဗီဇိ

တဗ္ဗံ, ပုန “အလ”န္တိ ဝုတ္တေန တတော မန္ဒတရံ ဗီဇိတဗ္ဗံ, တတိယတရံ ဝုတ္တေန ဗီဇနီ ဌပေတဗ္ဗာ, ဟာအပိသ္သ
ဓောဝိတဗ္ဗာ။ သစေ အတ္တနော တေလံ အတ္ထိ, တေလေန မက္ခေတဗ္ဗာ။ နော စေ အတ္ထိ, တသ္သ သန္တကေန မက္
ခေတဗ္ဗာ။ သစေ ဥသ္သဟတိ, ဥပဟာနာ ပုဉ္ဆိတဗ္ဗာ။ ဥပဟာနာ ပုဉ္ဆန္တေန ပဌမံ သုက္ခေန စောဠေန ပုဉ္ဆိတဗ္ဗာ,
ပစ္ဆာ အလ္လေန, ဥပဟာနပုဉ္ဆနစောဠကံ ဓောဝိတွာ ဧကမန္တံ ဝိသ္သဇ္ဇေတဗ္ဗံ။

အာဂန္တုကော ဘိက္ခု အဘိတဒေတဗ္ဗော, သေနာသနံ ပညပေတဗ္ဗံ “ဧတံ သေနာသနံ ပာပုဏာတီ”တိ။ အဇ္ဈာဝုဋ္ဌံ
တ အနဇ္ဈာဝုဋ္ဌံ တ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ, ဂောစရော အာစိက္ခိတဗ္ဗော, အဂေါစရော အာစိက္ခိတဗ္ဗော, သေက္ခသမ္မတာနိ
ကုလာနိ အာစိက္ခိတဗ္ဗာနိ, ဝစ္စဋ္ဌာနံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ, ပသ္သာဝဋ္ဌာနံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ, ပာနီယံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ, ပရိဘော
ဇနီယံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ, ကတ္တရဒဏ္ဍော အာစိက္ခိတဗ္ဗော, သင်္ဃသ္သ ကတိကသဏ္ဌာနံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ “ကာလံ ကာ
လံ ပဝိသိတဗ္ဗံ, ကာလံ ကာလံ နိက္ခမိတဗ္ဗ”န္တိ။

သစေ အာဂန္တုကော နဝကော ဟောတိ, နိသိန္နကေနေဝ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ “အတြ ပတ္တံ နိက္ခိပာဟိ, အတြ စီဝရံ နိ
က္ခိပာဟိ, ဣဒံ အာသနံ, နိသီဒါဟီ”တိ။ ပာနီယံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ, ပရိဘောဇနီယံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ, ဥပဟာနပုဉ္ဆနစောဠကံ
အာစိက္ခိတဗ္ဗံ, အာဂန္တုကော ဘိက္ခု အဘိတအပေတဗ္ဗော, သေနာသနာဒီနိပိ နိသိန္နေနေဝ အာစိက္ခိတဗ္ဗာနိ။ ဝုမှတ
ရေ ပန အာဂတေ အာသနံ ပညပေတဗ္ဗန္တိ ဧဝမာဒိ သဗ္ဗံ စီဝရကမ္မံ တ နဝကမ္မံ တ ဌပေတွာပိ ကာတဗ္ဗံ။ စေတိယင်္
ဂဏံ သမ္မဇ္ဇန္တေန သမ္မုဉ္ဇနိံ နိက္ခိပိတွာ တသ္သ ဝတ္တံ ကာတုံ အာရဘိတဗ္ဗံ။ ပဏ္ဍိတော ဟိ အာဂန္တုကော “သမ္
မဇ္ဇာဟိ တာဝ စေတိယင်္ဂဏ”န္တိ ဝက္ခတိ။ ဂိလာနသ္သ ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တေန ပန သစေ နာတိအာတုရော ဂိလာနော
ဟောတိ, ဘေသဇ္ဇံ အကတွာ ဝတ္တမေဝ ကာတဗ္ဗံ, မဟာဂိလာနသ္သ ပန ဘေသဇ္ဇမေဝ ကာတဗ္ဗံ။ ပဏ္ဍိတော ဟိ
အာဂန္တုကော “ကရောဟိ တာဝ ဘေသဇ္ဇ”န္တိ ဝက္ခတိ။ ဣဒံ အာတသိကဝတ္တံ။

၁၈၇. ဂမိကဝတ္တေ ဂမိကေန ဘိက္ခုနာ မတ္တိကာဘဏ္ဍမ္ပိ ရဇနဘာဇနာဒိ သဗ္ဗံ အဂ္ဂိ
သာလာယံ တ အညသ္မိံ တ ဂုတ္တဋ္ဌာနေ ပဋိသာမေတွာ ဒွါရဝာတပါနံ ထကေတွာ သေနာသနံ အာပုစ္ဆိတွာ ပက္
ကမိတဗ္ဗံ။ သစေ ဘိက္ခု န ဟောတိ, သာမဏေရော အာပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ သစေ သာမဏေရော န ဟောတိ, အာရာမိကော အာ
ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ သစေ န ဟောတိ ဘိက္ခု တ သာမဏေရော တ အာရာမိကော တ, စတူသု ပာသာဏေသု မဉ္စံ ပညပေတွာ
မဉ္စေ မဉ္စံ အာရောပေတွာ ပီဌေ ပီဌံ အာရောပေတွာ သေနာသနံ ဥပရိ ပုဉ္ဇံ ကရိတွာ အရညဘဏ္ဍံ မတ္တိကာဘဏ္ဍံ ပ
ဋိသာမေတွာ ဒွါရဝာတပါနံ ထကေတွာ ပက္ကမိတဗ္ဗံ။ သစေ ဝိဟာရော ဩဝသ္သတိ, သစေ ဥသ္သဟတိ, သဗ္ဗော
ဆာဒေတဗ္ဗော, ဥသ္သုက္ကံ တ ကာတဗ္ဗံ “ကိန္တိ နု ခော ဝိဟာရော ဆာဒိယေထာ”တိ, ဧဝဉ္စေတံ လဘေထ, ဣစ္စေ
တံ ကုသလံ။ နော စေ လဘေထ, ယော ဒေသော အနောဝသ္သကော ဟောတိ, တတ္ထ စတူသု ပာသာဏေသု မဉ္စံ ပညပေ
တွာ မဉ္စေ မဉ္စံ အာရောပေတွာ ပီဌေ ပီဌံ အာရောပေတွာ သေနာသနံ ဥပရိ ပုဉ္ဇံ ကရိတွာ အရညဘဏ္ဍံ မတ္တိကာဘ
ဏ္ဍံ ပဋိသာမေတွာ ဒွါရဝာတပါနံ ထကေတွာ ပက္ကမိတဗ္ဗံ။ သစေ ဝိဟာရော ဩဝသ္သတိ, သစေ ဥသ္သဟတိ,
သေနာသနံ ဂာမံ အတိဟရိတဗ္ဗံ, ဥသ္သုက္ကံ တ ကာတဗ္ဗံ “ကိန္တိ နု ခော သေနာသနံ ဂာမံ အတိဟရိယေထာ”တိ, ဧဝဉ္
စေတံ လဘေထ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ လဘေထ, အဇ္ဈောကာသေ စတူသု ပာသာဏေသု မဉ္စံ ပညပေတွာ မဉ္
စေ မဉ္စံ အာရောပေတွာ ပီဌေ ပီဌံ အာရောပေတွာ သေနာသနံ ဥပရိ ပုဉ္ဇံ ကရိတွာ အရညဘဏ္ဍံ မတ္တိကာဘဏ္ဍံ ပဋိ
သာမေတွာ တိဏေန တ ပဏ္ဏေန တ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ပက္ကမိတဗ္ဗံ “အပ္ပေဝ နာမ အင်္ဂါနိပိ သေသေယျု”န္တိ။
ဣဒံ ဂမိကဝတ္တံ။

၁၈၈. ဘတ္တဂ္ဂဝတ္တေ သစေ အာရာမေ ကာလော အာရောစိတော ဟောတိ, တိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေန ပရိမ
ဏ္ဍလံ နိဝါသေတွာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ သဂုဏံ ကတွာ သင်္ဃာဋိယော ပာရုပိတွာ ဂဏ္ဌိကံ ပဋိမုဉ္စိတွာ ဓောဝိ
တွာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ သာဓုကံ အတရမာနေန ကမော ပဝိသိတဗ္ဗော။

န ဩက္ကမ္မ ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ ပုရတော ဂန္တဗ္ဗံ။ သုပ္ပဋိစ္ဆန္နေန, သုသံဝုတေန, ဩက္ခိတ္တစက္ခုနာ, အပ္ပသဒ္
ဒေန အန္တရဃရေ ဂန္တဗ္ဗံ, န ဥက္ခိတ္တကာယ, န ဥဇ္ဇဂ္ဃိကာယ အန္တရဃရေ ဂန္တဗ္ဗံ, န ကာယပ္ပစာလကံ, န ဗာ
ဟုပ္ပစာလကံ, န သီသပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂန္တဗ္ဗံ, န ခမ္ဘကတေန, န ဩဂုဏ္ဌိတေန, န ဥက္ကုဋိကာယ အန္တ
ရဃရေ ဂန္တဗ္ဗံ။

သုပဗ္ဗိဋ္ဌန္တေန , သုသံဝုတေန, ဩကၡိတ္တစက္ခုနာ, အပ္ပသဒ္ဒေန အန္တရဃရေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, န ဥက္ခိတ္တကာ ယ, န ဥဇ္ဇဂ္ဃိကာယ အန္တရဃရေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, န ကာယပ္ပစာလကံ, န ဗာဟုပ္ပစာလကံ, န သီသပ္ပစာလကံ အန္တရ ဃရေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, န ခမ္ဘကတေန, န ဩဂုဏ္ဌိတေန, န ပလ္လတ္ထိကာယ အန္တရဃရေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, န ထေရေ ဘိက္ ခူ အနုပခဇ္ဇ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ သစေ မဟာထေရဿ နိသိန္နာသနေန သမကံ အာသနံ ဟောတိ, ဗဟူသု အာသနေသု သတိ ဧကံ ဒွေ ဝ အာသနာနိ ဌပေတွာ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခူ ဂဏေတွာ ပညတ္တာသနေသု အနိသီဒိတွာ မဟာထေရေန ''နိသီ အ''တိ ဝုတ္တေန နိသီဒိတဗ္ဗံ။ နော စေ မဟာထေရော ဝဒတိ, ''ဣဒံ, ဘန္တေ, အာသနံ ဥစ္စ''န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ''နိသီ အ''တိ ဝုတ္တေန နိသီဒိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဧဝံ အာပုစ္ဆိတေပိ န ဝဒတိ, နိသီဒန္တဿ အနာပတ္တိ, မဟာထေရဿေဝ အာပတ္တိ။ နဝကော ဟိ ဧဝရူပေ အာသနေ အနာပုစ္ဆာ နိသီဒန္တော အာပဇ္ဇတိ, ထေရော အာပုစ္ဆိတေ အနနုဇာနန္တော။ န နဝ ဘိက္ခူ အာသနေန ပဋိဗာဟိတဗ္ဗာ, န သင်္ဃာဋိံ ဩတ္ထရိတွာ အန္တရဃရေ နိသီဒိတဗ္ဗံ။

ပတ္တဓောဝနောဒကေ ဒီယမာနေ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ပတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဥဒကံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, ဒက္ခိ ဏောဒကံ ပန ပုရတော အာဓာရကေ ပတ္တံ ဌပေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ, နီစံ ကတွာ ဥဒကသဒ္ဒံ အကရောန္တေန အပဋိဃံသ န္တေန ပတ္တော ဓောဝိတဗ္ဗော။ သစေ ဥဒကပဋိဂ္ဂါဟကော ဟောတိ, နီစံ ကတွာ ဥဒကပဋိဂ္ဂါဟကေ ဥဒကံ အာသိဉ္စိ တဗ္ဗံ ''မာ ဥဒကပဋိဂ္ဂါဟကော ဥဒကေန ဩသိဉ္စိ , မာ သာမန္တာ ဘိက္ခူ ဥဒကေန ဩသိဉ္စိံသု, မာ သင်္ဃာဋိ ဥဒကေန ဩသိဉ္စီ''တိ။ သစေ ဥဒကပဋိဂ္ဂါဟကော န ဟောတိ, နီစံ ကတွာ ဆမာယ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတဗ္ဗံ ''မာ သာမန္တာ ဘိက္ ခူ ဥဒကေန ဩသိဉ္စိံသု, မာ သင်္ဃာဋိ ဥဒကေန ဩသိဉ္စီ''တိ။

ဩဒနေ ဒီယမာနေ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ပတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဩဒနော ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ ယထာ သူပဿ ဩကာသော ဟောတိ, ဧဝံ မတ္တာယ ဩဒနော ဂဏှိတဗ္ဗော။ သစေ ဟောတိ သပ္ပိ တ တေလံ တ ဥတ္တရိဘင်္ဂံ တ, ထေရေန ဝတ္တဗ္ဗော ''သဗ္ဗေသံ သမကံ သမ္ပာဒေဟီ''တိ။ ဣဒဥ္စ န ကေဝလံ သပ္ပိအာဒီသု, ဩဒနေပိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သ ပ္ပိအာဒီသု ပန ယံ အပ္ပံ ဟောတိ ဧကဿ တ ဒွိန္နံ တ အနုရူပံ, တံ သဗ္ဗေသံ သမကံ သမ္ပာဒေဟီတိ ဝုတ္တေ မနုဿ သာနံ ဝိဟေသာ ဟောတိ, တသ္မာ တာဒိသံ သကိံ တ ဒွိက္ခတ္တုံ တ ဂဟေတွာ သေသံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ သက္ကစ္စံ ပိဏ္ ဍပာတော ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, ပတ္တသညိနာ ပိဏ္ဍပာတော ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, သမသူပကော သမတိတ္တိကော ပိဏ္ဍပာ တော ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, န တာဝ ထေရေန ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, ယာဝ န သဗ္ဗေသံ ဩဒနော သမ္ပတ္တော ဟောတိ။ ဣဒဥ္စ ယံ ပရိစ္ဆိန္နဘိက္ခုကံ ဘတ္တဂ္ဂံ, ယတ္ထ မနုဿာ သဗ္ဗေသံ ဟပေတွာ ဝန္ဒိတုကာမာ ဟောန္တိ, တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ။ ယံ ပန မဟာဘတ္တဂ္ဂံ ဟောတိ, ယတ္ထ ဧကသ္မိံ ပဒေသေ ဘုဉ္ဇန္တိ, ဧကသ္မိံ ပဒေသေ ဥဒကံ ဒီယတိ, တတ္ထ ယ ထာသုခံ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။

သက္ကစ္စံ ပိဏ္ဍပာတော ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော, ပတ္တသညိနာ ပိဏ္ဍပာတော ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော, သပဒါနော ပိဏ္ဍပာတော ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော, သမသူပကော ပိဏ္ဍပာတော ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော, န ထူပကတော ဩမဒ္ဒိတွာ ပိဏ္ဍပာတော ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော, န သူပံ တ ဗျဉ္ဇနံ တ ဩဒနေန ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗံ ဘိယျောကမျတံ ဥပာဒာယ, န သူပံ တ ဩဒနံ တ အဂိလာနေန အတ္တနော အတ္ထာယ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, န ဥဇ္ဈာနသညိနာ ပရေသံ ပတ္တော ဩလောကေတဗ္ဗော, နာတိမဟန္ တော ကဗဠော ကာတဗ္ဗော, ပရိမဏ္ဍလံ အာလောပော ကာတဗ္ဗော, န အနာဟဋေ ကဗဠေ မုခဒွါရံ ဝိဝရိတဗ္ဗံ, န ဘုဉ္ဇ မာနေန သဗ္ဗော ဟတ္ထော မုခေ ပက္ခိပိတဗ္ဗော, န သကဗဠေန မုခေန ဗျာဟရိတဗ္ဗံ, န ပိဏ္ဍုက္ခေပကံ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, န ကဗဠာဝစ္ဆေဒကံ, န အဝဂဏ္ဍကာရကံ, န ဟတ္ထနိဒ္ဓုနကံ, န သိတ္ထာဝကာရကံ, န ဇိဝှာနိစ္ဆာရကံ, န စပုစပုကာရ ကံ, န သုရုသုရုကာရကံ, န ဟတ္ထနိလ္လေဟကံ, န ပတ္တနိလ္လေဟကံ, န ဩဋ္ဌနိလ္လေဟကံ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။

န သာမိသေန ဟတ္ထေန ပါနီယထာလကော ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, န တာဝ ထေရေန ဟတ္ထဓောဝနုဒကံ ပဋိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗံ, ယာဝ န သဗ္ဗေ ဘုတ္တာဝိနော ဟောန္တိ။ သစေ မနုဿာ ''ဓောဝထ, ဘန္တေ, ပတ္တဉ္စ ဟတ္ထေ စာ''တိ ဝဒ န္တိ, ဘိက္ခူ တ ''တုမှေဟ ဥဒကံ ဂဏှထာ''တိ ဝဒန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ ဥဒကေ ဒီယမာနေ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ပတ္တံ ပဋိဂ္ ဂဟေတွာ ဥဒကံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, နီစံ ကတွာ ဥဒကသဒ္ဒံ အကရောန္တေန အပဋိဃံသန္တေန ပတ္တော ဓောဝိတဗ္ ဗော။ သစေ ဥဒကပဋိဂ္ဂါဟကော ဟောတိ, နီစံ ကတွာ ဥဒကပဋိဂ္ဂါဟကေ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတဗ္ဗံ ''မာ ဥဒကပဋိဂ္ဂါဟ ကော ဥဒကေန ဩသိဉ္စိ, မာ သာမန္တာ ဘိက္ခူ ဥဒကေန ဩသိဉ္စိံသု, မာ သင်္ဃာဋိ ဥဒကေန ဩသိဉ္စီ''တိ။ သစေ ဥဒက

ပဋိဂ္ဂဟဟကော န ဟောတိ, နီစံ ကတွာ ဆမာယ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတဗ္ဗံ ''မာ သာမန္တာ ဘိက္ခူ ဥဒကေန ဩသိဉ္စိံသု, မာ သင္ဃာဋိ ဥဒကေန ဩသိဉ္စီ''တိ, န သသိတ္ထကံ ပတ္တဓောဝနံ အန္တရဃရေ ဆဍ္ဍေတဗ္ဗံ။

ဘတ္တဂ္ဂတော ဥဋ္ဌာယ နိဝတ္တန္တေသု နဝကေဟိ ဘိက္ခူဟိ ပဌမတရံ နိဝတ္တိတဗ္ဗံ, ပစ္ဆာ ထေရေဟိ။ သမ္ဗာဓေသု ဟိ ဃရေသု မဟာထေရာနံ နိက္ခမနောကာသော န ဟောတိ, တသ္မာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ နိဝတ္တန္တေဟိ ပန နဝကေဟိ ဂေဟဒွာရေ ဌတွာ ထေရေသု နိက္ခမန္တေသု ပဋိပာဋိယာ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ ပန မဟာထေရာ ခုရေ နိသိန္နာ ဟောန္တိ, နဝကာ အန္တောဂေဟေ, ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ပဋိပာဋိယာ ဧဝ နိက္ခမိတဗ္ဗံ , ကာယေန ကာယံ အသင်္ဃဋ္ဋေန္တေန ယထာ အန္တရေန မနုဿာ ဂန္တုံ သက္ကောန္တိ, ဧဝံ ဝိရဠာယ ပာဠိယာ ဂန္တဗ္ဗံ။

''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ထေရေန ဘိက္ခုနာ ဘတ္တဂ္ဂေ အနုမောဒိတု''န္တိ (စူဠဝ. ၃၆၂) ဝစနတော သင်္ဃတ္ထေရေန ဘတ္တဂ္ဂေ အနုမောဒိတဗ္ဗံ။ တံ ဧကမေဝ ဩဟာယ သေသေဟိ န ဂန္တဗ္ဗံ။

''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဘတ္တဂ္ဂေ စတူဟိ ပဉ္စဟိ ထေရာနုထေရေဟိ ဘိက္ခူဟိ အာဂမေတု''န္တိ (စူဠဝ. ၃၆၂) ဝစနတော သင်္ဃတ္ထေရေန အနုမောဒနတ္ထာယ နိသိန္နေ ဟေဋ္ဌာ ပဋိပာဋိယာ စတူဟိ နိသီဒိတဗ္ဗံ, အနုထေရေ နိသိန္နေ မဟာထေရေန စ ဟေဋ္ဌာ စ တီဟိ နိသီဒိတဗ္ဗံ, ပဉ္စမေ နိသိန္နေ ဥပရိ စတူဟိ နိသီဒိတဗ္ဗံ, သင်္ဃတ္ထေရေန ဟေဋ္ဌာ ဒဟရဘိက္ခုသ္မိံ အဇ္ဈိဋ္ဌေပိ သင်္ဃတ္ထေရတော ပဋ္ဌာယ စတူဟိ နိသီဒိတဗ္ဗမေဝ။ သစေ ပန အနုမောဒကော ဘိက္ခု ''ဂစ္ဆထ, ဘန္တေ, အာဂမေတဗ္ဗကိစ္စံ နတ္ထီ''တိ ဝဒတိ, ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ မဟာထေရေန ''ဂစ္ဆာမ, အာဝုသော''တိ ဝုတ္တေ ''ဂစ္ဆထာ''တိ ဝဒတိ, ဧဝမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ''ဗဟိကမေ အာဂမိဿာမာ''တိ အာဘောဂံ ကတွာပိ ဗဟိကမံ ဂန္တွာ အတ္တနော နိဿိတကေ ''တုမှေဟိ တဿ အာဂမနံ အာဂမေထာ''တိ ဝတွာပိ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ သစေ ပန မနုဿာ အတ္တနော ရုစိတေန ဧကေန အနုမောဒနံ ကာရေန္တိ, နေဝ တဿ အနုမောဒတော အာပတ္တိ, န မဟာထေရဿ ဘာရော ဟောတိ။ ဥပနိသိန္နကထာယမေဝ ဟိ မနုဿေသု ကထာပေန္တေသု ထေရော အာပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ မဟာထေရေန စ အနုမောဒနာယ အဇ္ဈိဋ္ဌော ဝ အာဂမေတဗ္ဗောတိ ဣဒမေတ္ထ လက္ခဏံ။ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သတိ ကရဏီယေ အာနန္တရိကံ ဘိက္ခုံ အာပုစ္ဆိတွာ ဂန္တု''န္တိ (စူဠဝ. ၃၆၂) ဝစနတော ပန ဝစ္စာဒိပီဠိတေန အနန္တရံ ဘိက္ခုံ အာပုစ္ဆိတွာ ဂန္တဗ္ဗန္တိ။ ဣဒံ ဘတ္တဂ္ဂဝတ္တံ။

၁၈၉. ပိဏ္ဍစာရိကဝတ္တေ ပန ပိဏ္ဍစာရိကေန ဘိက္ခုနာ ''ဣဒါနိ ဂာမံ ပဝိသိဿာမီ''တိ တိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေန ပရိမဏ္ဍလံ နိဝာသေတွာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ သဂုဏံ ကတွာ သင်္ဃာဋိယော ပာရုပိတွာ ဂဏ္ဌိကံ ပဋိမုဉ္စိတွာ ဓောဝိတွာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ သာဓုကံ အတရမာနေန ဂါမော ပဝိသိတဗ္ဗော။ သုပ္ပဋိစ္ဆန္နေန အန္တရဃရေ ဂန္တဗ္ဗန္တိအာဒိ သဗ္ဗံ ဘတ္တဂ္ဂဝတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဣဓာပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

နိဝေသနံ ပဝိသန္တေန သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ ''ဣမိနာ ပဝိသိဿာမိ, ဣမိနာ နိက္ခမိဿာမီ''တိ, နာတိသဟသာ ပဝိသိတဗ္ဗံ, နာတိဒူရေ နာစ္စာသန္နေ ဌာတဗ္ဗံ, နာတိစိရံ ဌာတဗ္ဗံ, နာတိလဟုကံ နိဝတ္တိတဗ္ဗံ, ဌိတေန သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ ''ဘိက္ခံ ဒါတုကာမာ ဝါ အဒါတုကာမာ ဝါ''တိ ။ သစေ ကမ္မံ ဝါ နိက္ခိပတိ, အာသနာ ဝါ ဝုဋ္ဌာတိ, ကဋစ္ဆုံ ဝါ ပရာမသတိ, ဘာဇနံ ဝါ ပရာမသတိ, ဌပေတိ ဝါ, ''ဒါတုကာမဿာ''တိ ဌာတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခာယ ဒီယမာနာယ ဝါမေန ဟတ္ထေန သင်္ဃာဋိံ ဥစ္စာရေတွာ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန ပတ္တံ ပဏာမေတွာ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ပတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘိက္ခာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ, ဣတ္ထီ ဝါ ဟောတု ပုရိသော ဝါ, ဘိက္ခာဒါနသမယေ မုခံ န ဩလောကေတဗ္ဗံ, သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ ''သူပံ ဒါတုကာမာ ဝါ အဒါတုကာမာ ဝါ''တိ။ သစေ ကဋစ္ဆုံ ဝါ ပရာမသတိ, ဘာဇနံ ဝါ ပရာမသတိ, ဌပေတိ ဝါ, ''ဒါတုကာမဿာ''တိ ဌာတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခာယ ဒိန္နာယ သင်္ဃာဋိယာ ပတ္တံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ သာဓုကံ အတရမာနေန နိဝတ္တိတဗ္ဗံ။

ယော ပဌမံ ဂါမတော ပိဏ္ဍာယ ပဋိက္ကမတိ, တေန အာသနံ ပညပေတဗ္ဗံ, ပာဒောဒကံ ပာဒပီဌံ ပာဒကထလိကံ ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗံ, အဝက္ကာရပာတိ ဓောဝိတွာ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ, ပာနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ ယော ပစ္ဆာ ဂါမတော ပိဏ္ဍာယ ပဋိက္ကမတိ, သစေ ဟောတိ ဘုတ္တာဝသေသော, သစေ အာကင်္ခတိ, ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ နော စေ အာကင်္ခတိ, အပ္ပဟရိတေ ဝါ ဆဍ္ဍေတဗ္ဗံ, အပ္ပါဏကေ ဝါ ဥဒကေ ဩပိလာပေတဗ္ဗံ, တေန အာသနံ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗံ, ပာဒောဒကံ

ပါဒပီဌံ ပါဒကထလိကံ ပဋိသာမေတဗ္ဗံ, အဝက္ကာရပါတိ ဓောဝိတွာ ပဋိသာမေတဗ္ဗာ, ပါနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ပဋိသာမေတဗ္ဗံ, ဘတ္တဂ္ဂံ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ယော ပဿတိ ပါနီယဃဋံ ဝါ ပရိဘောဇနီယဃဋံ ဝါ ဝစ္စဃဋံ ဝါ ရိတ္တံ တုစ္ဆံ, တေန ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ သစဿ ဟောတိ အဝိသယှံ, ဟတ္ထဝိကာရေန ဒုတိယံ အာမန္တေတွာ ဟတ္ထဝိလင်္ဃကေန ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ, န စ တပ္ပစ္စယာ ဝါစာ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာတိ။ ဣဒံ ပိဏ္ဍစာရိကဝတ္တံ။

၁၉၀. အာရညိကဝတ္တေ အာရညိကေန ဘိက္ခုနာ ကာလဿေဝ ဥဋ္ဌာယ ပတ္တံ ထဝိကာယ ပက္ခိပိတွာ အံသေ လဂ္ဂေတွာ စီဝရံ ခန္ဓေ ကရိတွာ ဥပါဟနာ အာရောဟိတွာ ဒါရုဘဏ္ဍံ မတ္တိကာဘဏ္ဍံ ပဋိသာမေတွာ ဒွါရဝါတပါနံ ထကေတွာ ဝသနဋ္ဌာနတော နိက္ခမိတဗ္ဗံ။ "ဣဒါနိ ဂါမံ ပဝိသိဿာမီ"တိ ဥပါဟနာ ဩမုဉ္စိတွာ နီစံ ကတွာ ပပ္ဖောဋေတွာ ထဝိကာယ ပက္ခိပိတွာ အံသေ လဂ္ဂေတွာ တိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေန ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေတွာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ သဂုဏံ ကတွာ သင်္ဃာဋိယော ပါရုပိတွာ ဂဏ္ဌိကံ ပဋိမုဉ္စိတွာ ဓောဝိတွာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ သာဓုကံ အတရမာနေန ဂါမော ပဝိသိတဗ္ဗော။ သုပ္ပဋိစ္ဆန္နေန အန္တရဃရေ ဂန္တဗ္ဗန္တိအာဒိ သဗ္ဗံ ဂမနဝိဓာနံ ဣဓာပိ ဘတ္တဂ္ဂဝတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

နိဝေသနံ ပဝိသန္တေန သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ "ဣမိနာ ပဝိသိဿာမိ, ဣမိနာ နိက္ခမိဿာမီ"တိအာဒိ သဗ္ဗံ ဘိက္ခာစာရဝိဓာနံ ပိဏ္ဍစာရိကဝတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာရညိကေန ဘိက္ခုနာ ပါနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ သစေ ဘာဇနာနိ နပ္ပဟောန္တိ, ပါနီယမေဝ ပရိဘောဇနီယမ္ပိ ကတွာ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ ဘာဇနံ အလဘန္တေန ဝေဠုနာဠိကာယပိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ တမ္ပိ အလဘန္တဿ ယထာ သမီပေ ဥဒကအာဓာရော ဟောတိ, ဧဝံ ကာတဗ္ဗံ။ အဂ္ဂိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော, အရဏိသဟိတံ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ, အရဏိသဟိတေ သတိ အဂ္ဂိံ အကာတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ယထာ စ အာရညိကဿ, ဧဝံ ကန္တာရပ္ပဋိပန္နဿပိ အရဏိသဟိတံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ဂဏဝါသိနော ပန တေန ဝိနာပိ ဝဋ္ဋတိ။ ကတ္တရဒဏ္ဍော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော, နက္ခတ္တပဒါနိ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ သကလာနိ ဝါ ဧကဒေသာနိ ဝါ, ဒိသာကုသလေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ အာရညိကဝတ္တံ။

၁၉၁. သေနာသနဝတ္တေ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝိဟရတိ, သစေ သော ဝိဟာရော ဥက္လာပော ဟောတိ, သစေ ဥဿဟတိ, သောဓေတဗ္ဗော။ ဝိဟာရံ သောဓေန္တေန ပဌမံ ပတ္တစီဝရံ နီဟရိတွာ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ, နိသီဒနပစ္စတ္ထရဏံ နီဟရိတွာ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ, ဘိသိဗိဗ္ဗောဟနံ နီဟရိတွာ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ, မဉ္စော နီစံ ကတွာ သာဓုကံ အပ္ပဋိဃံသန္တေန အသင်္ဃဋ္ဋေန္တေန ကဝါဋပိဋ္ဌံ နီဟရိတွာ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗော, ပီဌံ နီစံ ကတွာ သာဓုကံ အပ္ပဋိဃံသန္တေန အသင်္ဃဋ္ဋေန္တေန ကဝါဋပိဋ္ဌံ နီဟရိတွာ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ, မဉ္စပဋိပါဒကာ နီဟရိတွာ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗာ, ခေဠမလ္လကော နီဟရိတွာ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗော, အပဿေနဖလကံ နီဟရိတွာ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ, ဘူမတ္ထရဏံ ယထာပညတ္တံ သလ္လက္ခေတွာ နီဟရိတွာ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သစေ ဝိဟာရေ သန္တာနကံ ဟောတိ, ဥလ္လောကာ ပဌမံ ဩဟာရေတဗ္ဗံ, အာလောကသန္ဓိကဏ္ဏဘာဂါ ပမဇ္ဇိတဗ္ဗာ။ သစေ ဂေရုကပရိကမ္မကတာ ဘိတ္တိ ကဏ္ဍကိတာ ဟောတိ, စောဠကံ တေမေတွာ ပီဠေတွာ ပမဇ္ဇိတဗ္ဗာ။ သစေ ကာဠဝဏ္ဏကတာ ဘူမိ ကဏ္ဍကိတာ ဟောတိ, စောဠကံ တေမေတွာ ပီဠေတွာ ပမဇ္ဇိတဗ္ဗာ။ သစေ အကတာ ဟောတိ ဘူမိ, ဥဒကေန ပရိပ္ဖောသိတွာ ပရိပ္ဖောသိတွာ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗာ "မာ ဝိဟာရော ရဇေန ဥဟညီ"တိ, သင်္ကာရံ ဝိစိနိတွာ ဧကမန္တံ ဆဍ္ဍေတဗ္ဗံ။

န ဘိက္ခုသာမန္တာ သေနာသနံ ပပ္ဖောဋေတဗ္ဗံ, န ဝိဟာရသာမန္တာ သေနာသနံ ပပ္ဖောဋေတဗ္ဗံ, န ပါနီယသာမန္တာ သေနာသနံ ပပ္ဖောဋေတဗ္ဗံ, န ပရိဘောဇနီယသာမန္တာ သေနာသနံ ပပ္ဖောဋေတဗ္ဗံ, န ပဋိဝါတေ အင်္ဂဏေ သေနာသနံ ပပ္ဖောဋေတဗ္ဗံ, အဓောဝါတေ သေနာသနံ ပပ္ဖောဋေတဗ္ဗံ။

ဘူမတ္ထရဏံ ဩတာပေတွာ သောဓေတွာ ပပ္ဖောဋေတွာ အတိဟရိတွာ ယထာပညတ္တံ ပညပေတဗ္ဗံ, မဉ္စပဋိပါဒကာ ဩတာပေတွာ ပမဇ္ဇိတွာ အတိဟရိတွာ ယထာဌာနေ ဌပေတဗ္ဗာ, မဉ္စော ဩတာပေတွာ သောဓေတွာ ပပ္ဖောဋေတွာ နီစံ ကတွာ သာဓုကံ အပ္ပဋိဃံသန္တေန အသင်္ဃဋ္ဋေန္တေန ကဝါဋပိဋ္ဌံ အတိဟရိတွာ ယထာပညတ္တံ ပညပေတဗ္ဗော, ပီဌံ ဩတာပေတွာ သောဓေတွာ ပပ္ဖောဋေတွာ နီစံ ကတွာ သာဓုကံ အပ္ပဋိဃံသန္တေန အသင်္ဃဋ္ဋေန္တေန ကဝါဋပိဋ္ဌံ အတိဟရိတွာ ယထာပညတ္တံ ပညပေတဗ္ဗံ , ဘိသိဗိဗ္ဗောဟနံ

ဧကမန္တံ ဩတာပေတွာ သောဓေတွာ ပပ္ဖောဋေတွာ အတိဟရိတွာ ယထာပညတ္တံ ပညပေတဗ္ဗံ, နိသီဒနပစ္စတ္ထရဏံ ဩတာပေတွာ ပပ္ဖောဋေတွာ အတိဟရိတွာ ယထာပညတ္တံ ပညပေတဗ္ဗံ, ခေဠမလ္လကော ဧကမန္တံ ဩတာပေတွာ ပမဇ္ဇိတွာ အတိဟရိတွာ ယထာဌာနေ ဌပေတဗ္ဗော, အပဿေနဖလကံ ဧကမန္တံ ဩတာပေတွာ ပမဇ္ဇိတွာ ယထာဌာနေ ဌပေတဗ္ဗံ။ ပတ္တစီဝရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ, ပတ္တံ နိက္ခိပန္တေန ဧကေန ဟတ္ထေန ပတ္တံ ဂဟေတွာ ဧကေန ဟတ္ထေန ဟေဋ္ဌာမဉ္စံ ဝါ ဟေဋ္ဌာပီဌံ ဝါ ပရာမသိတွာ ပတ္တော နိက္ခိပိတဗ္ဗော, န စ အနန္တရဟိတာယ ဘူမိယာ ပတ္တော နိက္ခိပိတဗ္ဗော။ စီဝရံ နိက္ခိပန္တေန ဧကေန ဟတ္ထေန စီဝရံ ဂဟေတွာ ဧကေန ဟတ္ထေန စီဝရဝံသံ ဝါ စီဝရရဇ္ဇုံ ဝါ ပမဇ္ဇိတွာ ပါရတော အန္တံ ဩရတော ဘောဂံ ကတွာ စီဝရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။

သစေ ပုရတ္ထိမာ သရဇာ ဝါတာ ဝါယန္တိ, ပုရတ္ထိမာ ဝါတပါနာ ထကေတဗ္ဗာ။ သစေ ပစ္ဆိမာ, ဥတ္တရာ, ဒက္ခိဏာ သရဇာ ဝါတာ ဝါယန္တိ, ဒက္ခိဏာ ဝါတပါနာ ထကေတဗ္ဗာ။ သစေ သီတကာလော ဟောတိ, ဒိဝါ ဝါတပါနာ ဝိဝရိတဗ္ဗာ, ရတ္တိံ ထကေတဗ္ဗာ။ သစေ ဥဏှကာလော ဟောတိ, ဒိဝါ ဝါတပါနာ ထကေတဗ္ဗာ, ရတ္တိံ ဝိဝရိတဗ္ဗာ။

သစေ ဥက္လာပံ ဟောတိ, ပရိဝေဏံ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ, ကောဋ္ဌကော သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗော, ဥပဋ္ဌာနသာလာ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗာ, အဂ္ဂိသာလာ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗာ, ဝစ္စကုဋိ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗာ။ သစေ ပါနီယံ န ဟောတိ, ပါနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ သစေ ပရိဘောဇနီယံ န ဟောတိ, ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ သစေ အာစမနကုမ္ဘိယာ ဥဒကံ န ဟောတိ, အာစမနကုမ္ဘိယာ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတဗ္ဗံ။

သစေ ဝုဍ္ဎေန သဒ္ဓိံ ဧကဝိဟာရေ ဝိဟရတိ, န ဝုဍ္ဎံ အနာပုစ္ဆာ ဥဒ္ဒေသော ဒါတဗ္ဗော, န ပရိပုစ္ဆာ ဒါတဗ္ဗာ, န သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော, န ဓမ္မော ဘာသိတဗ္ဗော, န ပဒီပော ကာတဗ္ဗော, န ပဒီပော ဝိဇ္ဈာပေတဗ္ဗော, န ဝါတပါနာ ဝိဝရိတဗ္ဗာ, န ဝါတပါနာ ထကေတဗ္ဗာ။ ဒွါရံ နာမ ယသ္မာ မဟာဝဠဉ္ဇံ, တသ္မာ တတ္ထ အာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ, သေသာနိ ပန ဥဒ္ဒေသအနာဒီနိ အာပုစ္ဆိတွာဝ ကာတဗ္ဗာနိ, ဒေဝသိကမ္ပိ အာပုစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အထာပိ "ဘန္တေ, အာပုစ္ဆိတမေဝ ဟောတူ"တိ ဝုတ္တေ ဝုဍ္ဎတရော "သာဓူ"တိ သမ္ပဋိစ္ဆတိ, သယမေဝ ဝါ "တွံ ယထာသုခံ ဝိဟရာဟီ"တိ ဝဒတိ, ဧဝမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ သဘာဂဿ ဝိဿာသေနပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ သစေ ဝုဍ္ဎေန သဒ္ဓိံ ဧကစင်္ကမေ စင်္ကမတိ, ယေန ဝုဍ္ဎော, တေန ပရိဝတ္တိတဗ္ဗံ, န စ ဝုဍ္ဎော သင်္ဃာဋိကဏ္ဏေန ဃဋ္ဋေတဗ္ဗော။ ဣဒံ သေနာသနဝတ္တံ။

၁၉၂. ဇန္တာဃရဝတ္တံ ယော ပဌမံ ဇန္တာဃရံ ဂစ္ဆတိ, သစေ ဆာရိကာ ဥဿန္နာ ဟောတိ, ဆာရိကာ ဆဍ္ဍေတဗ္ဗာ။ သစေ ဥက္လာပံ ဟောတိ, ဇန္တာဃရံ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ, ပရိဘဏ္ဍံ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ, ပရိဝေဏံ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ, ကောဋ္ဌကော သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗော, ဇန္တာဃရသာလာ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗာ, စုဏ္ဏံ သန္နေတဗ္ဗံ, မတ္တိကာ တေမေတဗ္ဗာ, ဥဒကဒောဏိယာ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတဗ္ဗံ။ ဇန္တာဃရံ ပဝိသန္တေန မတ္တိကာယ မုခံ မက္ခေတွာ ပုရတော စ ပစ္ဆတော စ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဇန္တာဃရံ ပဝိသိတဗ္ဗံ, န ထေရေ ဘိက္ခူ အနုပခဇ္ဇ နိသီဒိတဗ္ဗံ, န နဝါ ဘိက္ခူ အာသနေန ပဋိဗာဟိတဗ္ဗာ။ သစေ ဥဿဟတိ, ဇန္တာဃရေ ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ ပရိကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ ဇန္တာဃရာ နိက္ခမန္တေန ဇန္တာဃရပီဌံ အာဒါယ ပုရတော စ ပစ္ဆတော စ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဇန္တာဃရာ နိက္ခမိတဗ္ဗံ။ သစေ ဥဿဟတိ, ဥဒကေပိ ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ ပရိကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ, န ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ ပုရတော နဟာယိတဗ္ဗံ, န ဥပရိတော နဟာယိတဗ္ဗံ, နဟာတေန ဥတ္တရန္တေန ဩတရန္တာနံ မဂ္ဂေါ ဒါတဗ္ဗော။ ယော ပစ္ဆာ ဇန္တာဃရာ နိက္ခမတိ, သစေ ဇန္တာဃရံ စိက္ခလ္လံ ဟောတိ, ဓောဝိတဗ္ဗံ, မတ္တိကာဒောဏိံ ဓောဝိတွာ ဇန္တာဃရပီဌံ ပဋိသာမေတွာ အဂ္ဂိံ ဝိဇ္ဈာပေတွာ ဒွါရံ ထကေတွာ ပက္ကမိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ဇန္တာဃရဝတ္တံ။

၁၉၃. ဝစ္စကုဋိဝတ္တံ ယော ဝစ္စကုဋိံ ဂစ္ဆတိ, ဗဟိ ဌိတေန ဥက္ကာသိတဗ္ဗံ, အန္တော နိသိန္နေနပိ ဥက္ကာသိတဗ္ဗံ, စီဝရဝံသေ ဝါ စီဝရရဇ္ဇုယာ ဝါ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ သာဓုကံ အတရမာနေန ဝစ္စကုဋိ ပဝိသိတဗ္ဗာ, နာတိသဟသာ ပဝိသိတဗ္ဗာ, န ဥဗ္ဘဇိတွာ ပဝိသိတဗ္ဗာ, ဝစ္စပါဒုကာယ ဌိတေန ဥဗ္ဘဇိတဗ္ဗံ, န နိတ္ထုနန္တေန ဝစ္စော ကာတဗ္ဗော, န ဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒန္တေန ဝစ္စော ကာတဗ္ဗော, န ဗဟိဒ္ဓါ ဝစ္စဒောဏိကာယ ဝစ္စော ကာတဗ္ဗော, န ဗဟိဒ္ဓါ ပဿာဝဒောဏိကာယ ပဿာဝေါ ကာတဗ္ဗော, န ပဿာဝဒောဏိကာယ ခေဠော ကာတဗ္ဗော, ဖရုသေန ဝါ ခရေန ဝါ ဂဏ္ဌိကေန ဝါ ကဏ္ဋကေန ဝါ သုသိရေန ဝါ ပူတိနာ ဝါ ကဋ္ဌေန န အဝလေခိတဗ္ဗံ, အဝလေခနကဋ္ဌံ ပန အဂ္ဂဟေတွာ ပဝိဋ္ဌဿ အာပတ္တိ နတ္ထိ, န အဝလေခနကဋ္ဌံ ဝစ္စကူပမှိ ပါတေတဗ္ဗံ, ဝစ္စပါဒုကာယ ဌိတေန ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗံ, နာ

တိသဟသာ နိက္ခမိတဗ္ဗံ, န ဥပ္ပာဗိတ္ုတ နိက္ခမိတဗ္ဗံ, အာစမနပာဒုကာယ ဌိတေန ဥပ္ပာဗိတဗ္ဗံ, န စပုစပုကာရကံ အာစမေတဗ္ဗံ, န အာစမနသရာဝကေ ဥဒကံ သေသေတဗ္ဗံ။ ဣဒဉ္စ သဗ္ဗသာဓာရဏဋ္ဌာနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပန ဟိ အညေ အညေ အာဂစ္ဆန္တိ, တသ္မာ ဥဒကံ န သေသေတဗ္ဗံ။ ယံ ပန သင်္ဃိကေပိ ဝိဟာရေ ကေဒေသေ နိဗဒ္ဓဂမနတ္ထာယ ကတံ ဌာနံ ဟောတိ ပုဂ္ဂလိကဋ္ဌာနံ တ, တသ္မိံ ဝဋ္ဋတိ။ ဝိရေစနံ ပိဝိတ္ုတ ပုနပ္ပုနံ ပဝိသန္တဿပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ အာစမနပာဒုကာယ ဌိတေန ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗံ။

သစေ ဝစ္စကုဋိ ဥပဟတာ ဟောတိ ဗဟိ ဝစ္စမက္ခိတာ, ဥဒကံ အာဟရိတ္ုတ ဓောဝိတဗ္ဗာ။ ဥဒကံ အတ္ထိ, ဘာဇနံ နတ္ထိ, အသန္တံ နာမ ဟောတိ။ ဘာဇနံ အတ္ထိ, ဥဒကံ နတ္ထိ, တေပိ အသန္တံ ။ ဥဘယသ္မိံ အသတိ အသန္တမေဝ, ကဋ္ဌေန တ ကေနစိ တ ပုဉ္ဆိတ္ုတ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ အဝလေခနပိဌကော ပူရိတော ဟောတိ, အဝလေခနကဋ္ဌံ ဆဍ္ဍေတဗ္ဗံ။ သစေ ကစဝရံ အတ္ထိ, ဝစ္စကုဋိ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗာ, ပရိဘဏ္ဍံ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ, ပရိဝေဏံ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ, ကောဋ္ဌကော သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗော။ သစေ အာစမနကုမ္ဘိယာ ဥဒကံ န ဟောတိ, အာစမနကုမ္ဘိယာ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတဗ္ဗံ။

“န, ဘိက္ခဝေ, ဝစ္စံ ကတ္ုတ သတိ ဥဒကေ နာစမေတဗ္ဗံ, ယော နာစမေယ္ယ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (စူဠဝ. ၃၇၃) ဝစနတော ဥဒကေ သတိ ဥဒကကိစ္စံ အကရောန္တဿ အာပတ္တိ။ သစေ ဥဒကံ အတ္ထိ, ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနံ ပန နတ္ထိ, ဘာဇနေန နီဟရိတ္ုတ အာစမိတဗ္ဗံ။ ဘာဇနေ အသတိ ပတ္တေန နီဟရိတဗ္ဗံ, ပတ္တေပိ အသတိ အသန္တံ နာမ ဟောတိ။ “ဣဒံ အတိဝိဝဋံ, ပုရတော အညံ ဥဒကံ ဘဝိဿတီ”တိ ဂတဿ ဥဒကံ အလဘန္တဿေဝ ဘိက္ခာစာရဝေလာ ဟောတိ, ကဋ္ဌေန တ ကေနစိ တ ပုဉ္ဆိတ္ုတ ဂန္တဗ္ဗံ, ဘုဉ္ဇိတုမ္ပိ အနုမောဒိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ “န, ဘိက္ခဝေ, ဝစ္စကုဋိယာ ယထာဝုဍ္ဎံ ဝစ္စော ကာတဗ္ဗော, ယော ကရေယ္ယ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အာဂတပဋိပါဋိယာ ဝစ္စံ ကာတု”န္တိ (စူဠဝ. ၃၇၃) ဝစနတော ဝစ္စကုဋိံ ပဝိသန္တေန အာဂတပဋိပါဋိယာ ပဝိသိတဗ္ဗံ။ ဝစ္စကုဋိယံ ပဿာဝဋ္ဌာနေ နဟာနတိတ္ထေတိ တီသုပိ အာဂတပဋိပါဋိယေဝ ပမာဏံ။ ဣဒံ ဝစ္စကုဋိဝတ္တံ။

ဣတိ ပာဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ဥပဇ္ဈာယာဒိဝတ္တဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၂၈. စတုပစ္စယဘာဇနီယဝိနိစ္ဆယကထာ

၁၉၄. စတုပစ္စယဘာဇနန္တိ စီဝရာဒီနံ စတုန္နံ ပစ္စယာနံ ဘာဇနံ။ တတ္ထ စီဝရဘာဇနေ တာဝ စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကော ဝေဒိတဗ္ဗော, စီဝရနိဒဟကော ဝေဒိတဗ္ဗော, ဘဏ္ဍာဂါရိကော ဝေဒိတဗ္ဗော, ဘဏ္ဍာဂါရံ ဝေဒိတဗ္ဗံ, စီဝရဘာဇကော ဝေဒိတဗ္ဗော, စီဝရဘာဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၃၄၀-၃၄၂) "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဘိက္ခုံ စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကံ သမ္မန္နိတုံ, ယော န ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, န ဒောသာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, န မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, န ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, ဂဟိတာဂဟိတဉ္စ ဇာနေယျာ"တိ (မဟာဝ. ၃၄၂) ဝစနတော ဣမေဟိ ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော **စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကော** သမ္မန္နိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ပစ္ဆာ အာဂတာနမ္ပိ အတ္တနော ဉာတကာဒီနံ ပဌမတရံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော တ ဇေကစ္စသ္မိံ ပေမံ ဒဿေတွာ ဂဏှန္တော တ လောဘပကတိတာယ အတ္တနော ပရိဏာမေန္တော တ **ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ နာမ**။ ပဌမတရံ အာဂတဿာပိ ကောဓဝသေန ပစ္ဆာ ဂဏှန္တော တ ဒုဂ္ဂတမနုဿေသု အဝမညံ ကတွာ ဂဏှန္တော တ "ကိံ တေ ဃရေ ဌပနောကာသော နတ္ထိ, တုမှာကံ သန္တကံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆထာ"တိ ဧဝံ သင်္ဃဿ လာဘန္တရာယံ ကရောန္တော တ **ဒောသာဂတိံ ဂစ္ဆတိ** နာမ။ ယော ပန မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနော, အယံ **မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆတိ** နာမ။ ပစ္ဆာ အာဂတာနမ္ပိ ဣဿရာနံ ဘယေန ပဌမတရံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော တ "စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကဋ္ဌာနံ နာမေတံ ဘာရိယ"န္တိ သန္တသန္တော တ **ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆတိ နာမ** ။ "မယာ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ဂဟိတံ, ဣဒဉ္စိဒဉ္စ န ဂဟိတ"န္တိ ဧဝံ ဇာနန္တော **ဂဟိတာဂဟိတံ ဇာနာတိ နာမ**။ တသ္မာ ယော ဆန္ဒာဂတိအာဒိဝသေန န ဂစ္ဆတိ, ဉာတကအညာတကအဍ္ဍဒုဂ္ဂတေသု ဝိသေသံ အကတွာ အာဂတပဋိပာဋိယာ ဂဏှာတိ, သီလာစာရပဋိပတ္တိယုတ္တော ဟောတိ သတိမာ မေဓာဝီ ဗဟုဿုတော, သက္ကောတိ အယကာနံ ဝိဿဇ္ဇာယ တစာယ ပရိမဏ္ဍလေဟိ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ အနုမောဒနံ ကရောန္တော ပသာဒံ ဇနေတုံ, ဧဝရူပေါ သမ္မန္နိတဗ္ဗော။

ဧဝဉ္စ ပန သမ္မန္နိတဗ္ဗော။ ပဌမံ ဘိက္ခု ယာစိတဗ္ဗော, ယာစိတွာ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သင်္ဃော ဉာပေတဗ္ဗော –

"သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကံ သမ္မန္နေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

"သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကံ သမ္မန္နတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကဿ သမ္မုတိ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

"သမ္မတော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကော, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ"တိ (မဟာဝ. ၃၄၂) –

ဣတိ ဣမာယ ကမ္မဝါစာယ တ အပလောကနေန တ အန္တောဝိဟာရေ သဗ္ဗသင်္ဃမဇ္ဈေပိ ခဏ္ဍသီမာယမ္ပိ သမ္မန္နိတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဧဝံ သမ္မတေန စ ဝိဟာရပစ္စန္တေ တ ပဓာနဃရေ တ န အစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ယတ္ထ ပန အာဂတာဂတာ မနုဿာ သုခံ ပဿန္တိ, တာဒိသေ ဓုရဝိဟာရဋ္ဌာနေ ဗီဇနိံ ပဿေ ဌပေတွာ သုနိဝတ္ထေန သုပာရုတေန နိသီဒိတဗ္ဗံ။

၁၉၅. စီဝရနိဒဟကောပိ "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဘိက္ခုံ စီဝရနိဒဟကံ သမ္မန္နိတုံ, ယော န ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, န ဒောသာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, န မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, န ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, နိဟိတာနိဟိတဉ္စ ဇာနေယျာ"တိ ဝစနတော ပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတော ဘိက္ခု –

"သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ စီဝရနိဒဟကံ သမ္မန္နေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ ဘန္တေ သင်္ဃော, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ စီဝရနိဒဟကံ သမ္မန္နတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော စီဝရနိဒဟကဿ သမ္မုတိ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“သမ္မတော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု စီဝရနိဒဟကော, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ (မဟာဝ. ၃၄၂) –

ဣတိ ဣမာယ ကမ္မဝါစာယ တ အပလောကနေန တ ဝုတ္တနယေနေဝ သမ္မန္နိတဗ္ဗော။

၁၉၆. ဘဏ္ဍာဂါရိကောပိ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဘိက္ခုံ ဘဏ္ဍာဂါရိကံ သမ္မန္နိတုံ, ယော န ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, န ဒောသာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, န မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, န ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆေယျ, ဂုတ္တာဂုတ္တဉ္စ ဇာနေယျာ”တိ (မဟာဝ. ၃၄၃) ဝစနတော ပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတော ဘိက္ခု “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ ဘဏ္ဍာဂါရိကံ သမ္မန္နေယျာ”တိအာဒိနာ (မဟာဝ. ၃၄၃) နယေန ကမ္မဝါစာယ တ အပလောကနေန တ သမ္မန္နိတဗ္ဗော။

ဧတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၃၄၃) စ ယတ္ထ ဆဒနာဒီသု ကောစိ ဒေါသော နတ္ထိ, တံ ဂုတ္တံ။ ယတ္ထ ပန ဆဒနတိဏံ တ ဆဒနိဋ္ဌကာ တ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပတိတာ, ယေန ဩဝဿတိ တ, မူသိကာဒီနံ တ ပဝေသော ဟောတိ, ဘိတ္တိအာဒီသု တ ကတ္ထစိ ဆိဒ္ဒံ ဟောတိ, ဥပစိကာ တ ဥဋ္ဌဟန္တိ, တံ သဗ္ဗံ အဂုတ္တံ နာမ။ တံ သလ္လက္ခေတွာ တ ဘဏ္ဍာဂါရိကေန ပဋိသင်္ခရိတဗ္ဗံ။ သီတသမယေ ဒွါရဉ္စ ဝါတပါနဉ္စ သုပိဟိတံ ကာတဗ္ဗံ။ သီတေန ဟိ စီဝရာနိ ကဏ္ဏကိတာနိ ဟောန္တိ။ ဥဏှသမယေ အန္တရန္တရာ ဝါတပ္ပဝေသနတ္ထံ ဝိဝရိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ကရောန္တော ဟိ **ဂုတ္တာဂုတ္တံ ဇာနာတိ** နာမ။

၁၉၇. “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဘဏ္ဍာဂါရံ သမ္မန္နိတုံ, ယံ သင်္ဃော အာကင်္ခတိ ဝိဟာရံ တ အဍ္ဎယောဂံ တ ပါသာဒံ တ ဟမ္မိယံ တ ဂုဟံ တ”တိ (မဟာဝ. ၃၄၃) ဝစနတော **ဘဏ္ဍာဂါရံ** သမ္မန္နိတွာ တ ဌပေတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ စ ယော အာရာမမဇ္ဈေ အာရာမိကသာမဏေရာဒီဟိ အဝိဝိတ္တော သဗ္ဗေသံ သမောသရဏဋ္ဌာနေ ဝိဟာရော တ အဍ္ဎယောဂေ တ ဟောတိ, သော သမ္မန္နိတဗ္ဗော။ ပစ္စန္တသေနာသနံ ပန န သမ္မန္နိတဗ္ဗံ။ ဣမံ ပန ဘဏ္ဍာဂါရံ ခဏ္ဍသီမံ ဂန္တွာ ခဏ္ဍသီမာယ နိသိန္နေဟိ သမ္မန္နိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဝိဟာရမဇ္ဈေယေဝ “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဝိဟာရံ ဘဏ္ဍာဂါရံ သမ္မန္နေယျာ”တိအာဒိနာ (မဟာဝ. ၃၄၃) နယေန ကမ္မဝါစာယ တ အပလောကနေန တ သမ္မန္နိတဗ္ဗံ။

စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကာဒီဟိ ပန တီဟိပိ အတ္တနော ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကေန တာဝ ယံ ယံ မနုဿာ “ကာလစီဝရ”န္တိ တ “အကာလစီဝရ”န္တိ တ “အစ္စေကစီဝရ”န္တိ တ “ဝဿိကသာဋိက”န္တိ တ “နိသီဒန”န္တိ တ “ပစ္စတ္ထရဏ”န္တိ တ “မုခပုဉ္ဆနစောဠ”န္တိ တ ဒေန္တိ, တံ သဗ္ဗံ ဧကရာသိံ ကတွာ မိဿေတွာ န ဂဏှိတဗ္ဗံ, ဝိသုံ ဝိသုံ ကတွာဝ ဂဏှိတွာ စီဝရနိဒဟကဿ တထေဝ အာစိက္ခိတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ စီဝရနိဒဟကေနပိ ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ ဒဒမာနေန “ဣဒံ ကာလစီဝရံ။ပေ.။ ဣဒံ မုခပုဉ္ဆနစောဠ”န္တိ အာစိက္ခိတွာဝ ဒါတဗ္ဗံ။ ဘဏ္ဍာဂါရိကေနပိ တထေဝ ဝိသုံ ဝိသုံ သညာဏံ ကတွာ ဌပေတဗ္ဗံ။ တတော သင်္ဃေန “ကာလစီဝရံ အာဟရာ”တိ ဝုတ္တေ ကာလစီဝရမေဝ ဒါတဗ္ဗံ။ပေ.။ “မုခပုဉ္ဆနစောဠံ အာဟရာ”တိ ဝုတ္တေ တဒေဝ ဒါတဗ္ဗံ။ ဣတိ ဘဂဝတာ စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကော အနုညာတော, စီဝရနိဒဟကော အနုညာတော, ဘဏ္ဍာဂါရိကော အနုညာတော, ဘဏ္ဍာဂါရံ အနုညာတံ, န ဗာဟုလိကတာယ, န အသန္တုဋ္ဌိတာယ, အပိစ ခော သင်္ဃာနုဂ္ဂဟာယ။ သစေ ဟိ အာဟဋာဟဋံ ဂဟေတွာ ဘိက္ခူ ဘာဇေယျုံ, နေဝ အာဟဋံ, န အနာဟဋံ, န ဒိန္နံ, န အဒိန္နံ, န လဒ္ဓံ, န အလဒ္ဓံ ဇာနေယျုံ, အာဟဋာဟဋံ ထေရာသနေ တ ဒဒေယျုံ, ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ တ ဆိန္ဒိတွာ ဂဏ္ဟေယျုံ, ဧဝံ သတိ အယုတ္တပရိဘောဂေ စ ဟောတိ, န စ သဗ္ဗေသံ သင်္ဂဟော ကတော ဟောတိ။ ဘဏ္ဍာဂါရေ ပန စီဝရံ ဌပေတွာ ဥဿန္နကာလေ ဧကေကဿ ဘိက္ခုနော တိစီဝရံ တ ဒွေ ဒွေ တ ဧကေကံ တ စီဝရံ ဒဿန္တိ, လဒ္ဓာလဒ္ဓံ ဇာနိဿန္တိ, အလဒ္ဓဘာဝံ ဉတွာ သင်္ဂဟံ ကာတုံ မညိဿန္တီတိ။

၁၉၈. စီဝရဘာဇကောဝိ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပဥ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဘိက္ခုံ စီဝရဘာဇကံ သမ္မန္နိတုံ, ယော န ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆေယ္ယ, န ဒောသာဂတိံ ဂစ္ဆေယ္ယ, န မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆေယ္ယ, န ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆေယ္ယ, ဘာဇိတာဘာဇိတဉ္စ ဇာနေယျာ''တိ (မဟာ၀. ၃၄၃) ဝစနတော ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတောယေဝ ''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ စီဝရဘာဇကံ သမ္မန္နေယျ''တိ(မဟာ၀. ၃၄၃) အာဒိနာ နယေန ကမ္မဝါစာယ ဝါ အပလောကနေန ဝါ သမ္မန္နိတဗ္ဗော။

တတ္ထ သဘာဂါနံ ဘိက္ခူနံ အပါပုဏန္တမ္ပိ မဟဂ္ဃစီဝရံ ဒေန္တော **ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ** နာမ။ အညေသံ ဝုဍ္ဍတရာနံ ပါပုဏန္တမ္ပိ မဟဂ္ဃစီဝရံ အဒတွာ အပ္ပဂ္ဃံ ဒေန္တော **ဒောသာဂတိံ ဂစ္ဆတိ** နာမ။ မောဟမူဠှော စီဝရဒါနဝတ္တံ အဇာနန္တော **မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆတိ** နာမ။ မုခရာနံ နဝကာနမ္ပိ ဘယေန အပါပုဏန္တံယေဝ မဟဂ္ဃံ စီဝရံ ဒေန္တော **ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆတိ** နာမ။ ယော ဧဝံ န ဂစ္ဆတိ, သဗ္ဗေသံ တုလာဘူတော ပမာဏဘူတော မဇ္ဈတ္တော, သော သမ္မန္နိတဗ္ဗော။ တေနပိ စီဝရံ ဘာဇေန္တေန ပဌမံ ''ဣဒံ ထူလံ, ဣဒံ သဏှံ, ဣဒံ ဃနံ, ဣဒံ တနုကံ, ဣဒံ ပရိဘုတ္တံ, ဣဒံ အပရိဘုတ္တံ, ဣဒံ ဒီဃတော ဧတ္တကံ, ပုထုလတော ဧတ္တက''န္တိ ဧဝံ ဝတ္ထာနိ ဝိစိနိတွာ ''ဣဒံ ဧတ္တကံ အဂ္ဃတိ, ဣဒံ ဧတ္တက''န္တိ ဧဝံ အဂ္ဃပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ သစေ သဗ္ဗေသံ ဧကေကမေဝ ဒသဒသအဂ္ဃနကံ ပါပုဏာတိ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ ပါပုဏာတိ, ယံ နဝ ဝါ အဋ္ဌ ဝါ အဂ္ဃတိ, တံ အညေန ဧကအဂ္ဃနကေန စ ဒွိအဂ္ဃနကေန စ သဒ္ဓိံ ဗန္ဓိတွာ ဧတေန ဥပာယေန သမေ ပဋိဝီသေ ဌပေတွာ ကုသော ပါတေတဗ္ဗော။ သစေ ဧကေကဿ ဒီယမာနေ စီဝရေ ဒိဝသော နပ္ပဟောတိ, ဒသ ဒသ ဘိက္ခူ ဂဏေတွာ ဒသ ဒသ စီဝရပဋိဝီသေ ဧကတော ဗန္ဓိတွာ ဘဏ္ဍိကံ ကတွာ ဧကော စီဝရပဋိဝီသော ဌပေတဗ္ဗော ။ ဧဝံ ဌပိတေသု စီဝရပဋိဝီသေသု ကုသော ပါတေတဗ္ဗော။ တေဟိပိ ဘိက္ခူဟိ ပုန ကုသပါတံ ကတွာ ဘာဇေတဗ္ဗံ။

''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သာမဏေရာနံ ဥပဍ္ဎပဋိဝီသံ ဒါတု''န္တိ (မဟာ၀. ၃၄၃) ဝစနတော ယေ သာမဏေရာ အတ္တိဿရာ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ န ကရောန္တိ, ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာသု ယုတ္တာ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံယေဝ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ကရောန္တိ, အညေသံ န ကရောန္တိ, ဧတေသံယေဝ ဥပဍ္ဎဘာဂေါ ဒါတဗ္ဗော။ ယေ ပန ပုရေဘတ္တဉ္စ ပစ္ဆာဘတ္တဉ္စ ဘိက္ခုသင်္ဃဿေဝ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ ကရောန္တိ, တေသံ သမကော ဒါတဗ္ဗော။ ဣဒဉ္စ ပိဋ္ဌိသမယေ ဥပ္ပန္နေန ဘဏ္ဍာကရေ ဌပိတေန အကာလစီဝရေနေဝ ကထိတံ, ကာလစီဝရံ ပန သမကံယေဝ ဒါတဗ္ဗံ။ တတ္ထုပ္ပာဒဝဿာဝါသိကံ သမ္မုဉ္ဇနီဗန္ဓနာဒိ သင်္ဃဿ ဖာတိကမ္မံ ကတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဧတေဟုပ္ပန္နံ သဗ္ဗေသံ ဝတ္တံ။ ဘဏ္ဍာကရစီဝရေပိ သစေ သာမဏေရာ အာဂန္တွာ ''ဘန္တေ, မယံ ယာဂုံ ပစာမ, ဘတ္တံ ပစာမ, ခဇ္ဇကံ ပစာမ, အပ္ပဟရိတံ ကရောမ, ဒန္တကဋ္ဌံ အာဟရာမ, ရင်္ဂဆလ္လိံ ကပ္ပိယံ ကတွာ ဒေမ, ကိံ အမှေဟိ န ကတံ နာမာ''တိ ဥက္ကုဋ္ဌိံ ကရောန္တိ, သမဘာဂေါဝ ဒါတဗ္ဗော။ ဧတံယေဝ ဝိရဇ္ဈိတွာ ကရောန္တိ, ယေသဉ္စ ကရဏဘာဝေါ န ပညာယတိ, တေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သာမဏေရာနံ ဥပဍ္ဎပဋိဝီသံ ဒါတု''န္တိ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန ''သစေ သာမဏေရာ 'ကသ္မာ မယံ, ဘန္တေ, သင်္ဃကမ္မံ န ကရောမ, ကရိဿာမာ'တိ ယာစန္တိ, သမပဋိဝီသော ဒါတဗ္ဗော''တိ ဝုတ္တံ။

သစေ ကောစိ ဘိက္ခု သကံ ဘာဂံ ဂဟေတွာ သတ္ထံ လဘိတွာ နဒိံ ဝါ ကန္တာရံ ဝါ ဥတ္တရိတွာ ဒိသာပက္ကမိတုကာမော ဟောတိ, တဿ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဥတ္တရန္တဿ သကံ ဘာဂံ ဒါတု''န္တိ (မဟာ၀. ၃၄၃) ဝစနတော စီဝရေသု ဘဏ္ဍာကရတော ဗဟိ နီဟဋေသု ဃဏ္ဍိံ ပဟရိတွာ ဘိက္ခုသင်္ဃေ သန္နိပတိတေ စီဝရဘာဇကေန ''ဣမဿ ဘိက္ခုနော ကောဋ္ဌာသေန ဧတ္တကေန ဘဝိတဗ္ဗ''န္တိ တက္ကေတွာ နယဂ္ဂါဟေန သမဘာဂေန စီဝရံ ဒါတဗ္ဗံ။ တုလာယ တုလိတမိဝ ဟိ သမသမံ ဒါတုံ န သက္ကာ, တသ္မာ ဦနံ ဝါ ဟောတု အဓိကံ ဝါ, ဧဝံ တက္ကေန နယေန ဒိန္နံ သုဒိန္နံ။ နေဝ ဦနကံ ပုန ဒါတဗ္ဗံ, နာတိရိတ္တံ ပဋိဂ္ဂဏှိတဗ္ဗံ။ သစေ ဒသ ဘိက္ခူ ဟောန္တိ, သာဋကာပိ ဒသေဝ, တေသု ဧကော ဒွာဒသ အဂ္ဃတိ, သေသာ ဒသဂ္ဃနကာ။ သဗ္ဗေသု ဒသဂ္ဃနကဝသေန ကုသေ ပါတိတေ ယဿ ဘိက္ခုနော ဒွာဒသဂ္ဃနကော ကုသော ပါတိတော, တေန ယတ္တကံ တသ္မိံ ပဋိဝီသေ အဓိကံ, တတ္တကံ အဂ္ဃနကံ ယံ ကိဉ္စိ အတ္တနော သန္တကံ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဒတွာ သော အတိရေကဘာဂေါ ဂဟေတဗ္ဗော။ သစေ သဗ္ဗေသံ ပဉ္စ ပဉ္စ ဝတ္ထာနိ ပတ္တာနိ, သေသာနိပိ အတ္ထိ, ဧကေကံ ပန န ပါပုဏာတိ, ဆိန္ဒိတွာ ဒါတဗ္ဗာနိ။

ဆိန္ဒန္တေန စ အမုဗဏ္ဍလာဒီနံ ဝါ ဥပါဟနတ္ထဝိကာဒီနံ ဝါ ပဟောနကာနိ ခဏ္ဍာနိ ကတွာ ဒါတဗ္ဗာနိ။ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန စတုရင်္ဂုလဝိတ္ထာရမ္ပိ အနုဝါတပ္ပဟောနကာယာမံ ခဏ္ဍံ ကတွာ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ, အပရိဘောဂံ ပန န

ကာတဗ္ဗံ။ သစေပိ ကေသ္သ ဘိက္ခုနော ကောဋ္ဌာသေ ဧကံ တ ဒ္ဒေ၀ တ ၀တ္ထာနိ နပ္ပဟောန္တိ, တတ္ထ အညံ သာမဏာ ကံ ပရိက္ခာရံ ဌပေတ္ဂာ ယော တေန တုဿတိ, တဿ တံ ဘာဂံ ကတ္ဂာ ပစ္ဆာ ကုသပာတော ကာတဗ္ဗော။ သစေ ဒသ ဒသ ဘိက္ခူ ဂဏေတ္ဂာ ဝဂ္ဂံ ကရောန္တာနံ ဧကော ဝဂ္ဂေါ န ပူရတိ, အဋ္ဌ တ နဝ တ ဟောန္တိ, တေသံ အဋ္ဌ တ နဝ တ ကောဋ္ဌာသာ "တုမ္ဟေဟ ဣမေ ဂဟေတ္ဂာ ဝိသုံ ဘာဇေထာ"တိ ဒာတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ဒတ္ဂာ ပစ္ဆာ ကုသပာတော ကာ တဗ္ဗော။

၁၉၉. ဣဒာနိ "အဋ္ဌိမာ, ဘိက္ခဝေ, မာတိကာ စီဝရဿ ဥပ္ပာဒာယ, သီမာယ ဒေတိ, ကတိကာယ ဒေတိ, ဘိက္ခာပ ညတ္တိယာ ဒေတိ, သင်္ဃဿ ဒေတိ, ဉဘတောသင်္ဃဿ ဒေတိ, ဝဿံဝုဋ္ဌသင်္ဃဿ ဒေတိ, အာဒိဿ ဒေတိ, ပု ဂ္ဂလဿ ဒေတီ"တိ (မဟာဝ. ၃၇၉) စီဝရာနံ ပဋိလာဘခေတ္တဒဿနတ္ထံ ယာ တာ အဋ္ဌ မာတိကာ ဝုတ္တာ, တာသံ ဝ သေန ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ "သီမာယ ဒမ္မီ"တိ ဧဝံ သီမံ ပရာမသိတ္ဂာ ဒေန္တော **သီမာယ ဒေတိ** နာမ။ ဧဝံ သီမာယ ဒိန္နံ ယာဝတိကာ ဘိက္ခူ အန္တောသီမာဂတာ, တေဟိ ဘာဇေတဗ္ဗံ။ သီမာ စ နာမေသာ ခဏ္ဍသီမာ ဥပစာရသီမာ သမာနသံဝါသသီမာ အဝိ ပ္ပဝါသသီမာ လာဘသီမာ ကမသီမာ နိဂမသီမာ နဂရသီမာ အဗ္ဘန္တရသီမာ ဥဒကုက္ခေပသီမာ ဇနပဒသီမာ ရဋ္ဌသီမာ ရ ဇ္ဇသီမာ ဒီပသီမာ စက္ကဝါဠသီမာတိ ပန္နရသဝိဓာ ဟောတိ။ တတ္ထ **ခဏ္ဍသီမာ** သီမာကထာယံ ဝုတ္တာဝ။ **ဥပစာရသီ မာ** နာမ ပရိက္ခိတ္တဿ ဝိဟာရဿ ပရိက္ခေပေန, အပရိက္ခိတ္တဿ ပရိက္ခေပာရဟဋ္ဌာနေန ပရိစ္ဆိန္နာ ဟော တိ။ အပိစ ဘိက္ခူနံ ဓုဝသန္နိပါတဋ္ဌာနတော ပရိယန္တေ ဌိတဘောဇနသာလတော ဝါ နိဗဒ္ဓဝသနအာဝါသတော ဝါ ထာ မမဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ ဒွိန္နံ လေဍ္ဍုပါတာနံ အန္တော ဥပစာရသီမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သာ ပန အာဝါသေသု ဝဍ္ဎန္တေ သု ဝဍ္ဎတိ, ပရိဟာယန္တေသု ပရိဟာယတိ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန "ဘိက္ခူသုပိ ဝဍ္ဎန္တေသု ဝဍ္ဎတီ"တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ သစေ ဝိဟာရေ သန္နိပတိတဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ဧကာဗဒ္ဓာ ဟုတ္ဂာ ယောဇနသတမ္ပိ ပူရေတ္ဂာ နိသီဒန္တိ, ယောဇနသတမ္ ပိ ဥပစာရသီမာဝ ဟောတိ, သဗ္ဗေသံ လာဘော ပာပုဏာတိ။ **သမာနသံဝါသအဝိပ္ပဝါသသီမာ** ဒ္ဒယမ္ပိ ဝုတ္တမေဝ။ **လာ ဘသီမာ** နာမ နေဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန အနုညာတာ, န ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရေဟိ ဌပိတာ, အပိစ ခေါ ရာဇရာဇမဟာမတ္ တာ ဝိဟာရံ ကာရေတ္ဂာ ဂါဝုတံ ဝါ အဍ္ဎယောဇနံ ဝါ ယောဇနံ ဝါ သမန္တတော ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဂာ "အယံ အမှာကံ ဝိဟာရဿ လာဘသီမာ"တိ နာမလိခိတကေ ထမ္ဘေ နိခဏိတ္ဂာ "ယံ ဧတ္ထန္တရေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, သဗ္ဗံ အမှာကံ ဝိဟာရဿ ဒေမာ"တိ သီမာ ဌပေန္တိ, အယံ လာဘသီမာ နာမ။ **ကမနိဂမနဂရအဗ္ဘန္တရဥဒကုက္ခေပသီမာ** ပိ ဝုတ္တာ ဧဝ။

ဇနပဒသီမာ နာမ ကာသိကောသလရဋ္ဌာဒီနံ အန္တော ဗဟူ ဇနပဒာ ဟောန္တိ, တတ္ထ ဧကေကော ဇနပဒပရိစ္ဆေ ဒော ဇနပဒသီမာ။ **ရဋ္ဌသီမာ** နာမ ကာသိကောသလာဒိရဋ္ဌပရိစ္ဆေဒော။ **ရဇ္ဇသီမာ** နာမ "စောဠဘောဂေါ ကေရဠဘော ဂေါ"တိ ဧဝံ ဧကေကဿ ရညော အာဏာပဝတ္တိဋ္ဌာနံ။ **ဒီပသီမာ** နာမ သမုဒ္ဒန္တေန ပရိစ္ဆိန္နမဟာဒီပာ စ အန္တရဒီ ပာ စ။ **စက္ကဝါဠသီမာ** စက္ကဝါဠပဗ္ဗတေနေဝ ပရိစ္ဆိန္နာ။ ဧဝမေတာသု သီမာသု ခဏ္ဍသီမာယ ကေနစိ ကမ္မေန သန္ နိပတိတံ သင်္ဃံ ဒိသ္ဂာ "ဧတ္ထေဝ သီမာယ သင်္ဃဿ ဒေမီ"တိ ဝုတ္တေ ယာဝတိကာ ဘိက္ခူ အန္တောခဏ္ဍသီမာဂ တာ, တေဟိ ဘာဇေတဗ္ဗံ။ တေသံယေဝ ဟိ တံ ပာပုဏာတိ, အညေသံ သီမန္တရိကာယ ဝါ ဥပစာရသီမာယ ဝါ ဌိတာနမ္ပိ န ပာပုဏာတိ။ ခဏ္ဍသီမာယ ဌိတေ ပန ရုက္ခေ ဝါ ပဗ္ဗတေ ဝါ ဌိတဿ ဟေဋ္ဌာ ဝါ ပထဝီဝေမဇ္ဈဂတဿ ပာပုဏာ တိယေဝ။ "ဣမိဿာ ဥပစာရသီမာယ သင်္ဃဿ ဒမ္မီ"တိ ဒိန္နံ ပန ခဏ္ဍသီမာသီမန္တရိကာသု ဌိတာနမ္ပိ ပာပုဏာ တိ။ "သမာနသံဝါသသီမာယ ဒမ္မီ"တိ ဒိန္နံ ပန ခဏ္ဍသီမာသီမန္တရိကာသု ဌိတာနံ န ပာပုဏာတိ။ အဝိပ္ပဝါသသီမာလာ ဘသီမာသု ဒိန္နံ တာသု သီမာသု အန္တောဂတာနံ ပာပုဏာတိ။ ကမသီမာဒီသု ဒိန္နံ တာသံ သီမာနံ အဗ္ဘန္တရေ ဗဒ္ဓသီမာ ယ ဌိတာနမ္ပိ ပာပုဏာတိ။ အဗ္ဘန္တရသီမာဥဒကုက္ခေပသီမာသု ဒိန္နံ တတ္ထ အန္တောဂတာနံယေဝ ပာပုဏာတိ။ ဇနပဒ ရဋ္ဌရဇ္ဇဒီပစက္ကဝါဠသီမာသုပိ ကမသီမာဒီသု ဝုတ္တသဒိသောယေဝ ဝိနိစ္ဆယော။

သစေ ပန ဇမ္ဗုဒီပေ ဌိတော "တမ္ဗပဏ္ဏိဒီပေ သင်္ဃဿ ဒမ္မီ"တိ ဒေတိ, တမ္ဗပဏ္ဏိဒီပတော ဧကောပိ အာဂန္ တ္ဂာ သဗ္ဗေသံ ဂဏှိတုံ လဘတိ။ သစေပိ တတြေဝ ဧကော သဘာဂဘိက္ခု သဘာဂာနံ ဘာဂံ ဂဏှာတိ, န တရေတဗ္ ဗော။ ဧဝံ တာဝ ယော သီမံ ပရာမသိတ္ဂာ ဒေတိ, တဿ ဒာနေ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယော ပန "အသုကသီမာ ယ"န္တိ ဝတ္တုံ န ဇာနာတိ, ကေဝလံ "သီမာ"တိ ဝစနမတ္တမေဝ ဇာနန္တော ဝိဟာရံ အာဂန္တ္ဂာ "သီမာယ ဒမ္မီ"တိ တ

“သီမဋ္ဌကသင်္ဃဿ ဒမ္မီ”တိ ဝါ ဘဏတိ, သော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော “သီမာ နာမ ဗဟုဝိဓာ, ကတရသီမံ သန္ဓာယ ဘဏ
သီ”တိ။ သစေ ဝဒတိ “အဟံ ‘အသုကသီမာ’တိ န ဇာနာမိ, သီမဋ္ဌကသင်္ဃော ဘာဇေတွာ ဂဏှတူ”တိ, ကတရသီမာ
ယ ဘာဇေတဗ္ဗံ? မဟာသီဝတ္ထေရော ကိရာဟ “အဝိပ္ပဝါသသီမာယာ”တိ။ တတော နံ အာဟံသု “အဝိပ္ပဝါသသီမာ
နာမ တိယောဇနာပိ ဟောတိ, ဧဝံ သန္တေ တိယောဇနေ ဌိတာ လာဘံ ဂဏှိဿန္တိ, တိယောဇနေ ဌတွာ အာဂန္တုကဝ
တ္တံ ပူရေတွာ အာရာမံ ပဝိသိတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ, ဂမိကော တိယောဇနံ ဂန္တွာ သေနာသနံ အာပုစ္ဆိဿတိ, နိဿ
ယပဋိပန္နဿ တိယောဇနာတိက္ကမေ နိဿယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘိဿတိ, ပါရိဝါသိကေန တိယောဇနံ အတိက္ကမိ
တွာ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ, ဘိက္ခုနိယာ တိယောဇနေ ဌတွာ အာရာမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ဘဝိသ်
သတိ, သဗ္ဗမ္ပေတံ ဥပစာရသီမာပရိစ္ဆေဒဝသေနေဝ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, တသ္မာ ဥပစာရသီမာယ ဘာဇေတဗ္ဗ”န္တိ။

၂၀၀. **ကတိကာယ ဒေတီ**တိ ဧတ္ထ ပန ကတိကာ နာမ သမာနလာဘကတိကာ။ တတြေဝံ ကတိကာ ကာတဗ္ဗာ, ဧက
သ္မိံ ဝိဟာရေ သန္နိပတိတေဟိ ဘိက္ခူဟိ ယံ ဝိဟာရံ သင်္ဂဏှိတုကာမာ သမာနလာဘံ ကာတုံ ဣစ္ဆန္တိ, တဿ နာ
မံ ဂဟေတွာ “အသုကော နာမ ဝိဟာရော ပေါရာဏကော”တိ ဝါ “ဗုဒ္ဓဓိဝုတ္ထော”တိ ဝါ “အပ္ပလာဘော”တိ ဝါ ယ ကိ
ဉ္စိ ကာရဏံ ဝတွာ “တံ ဝိဟာရံ ဣမိနာ ဝိဟာရေန သဒ္ဓိံ ဧကလာဘံ ကာတုံ သင်္ဃဿ ရုစ္စတီ”တိ တိက္ခတ္တုံ သာ
ဝေတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာ တသ္မိံ ဝိဟာရေ နိသိန္နောပိ ဣဓ နိသိန္နောဝ ဟောတိ။ တသ္မိံ ဝိဟာရေပိ သင်္ဃေန ဧဝမေဝ
ကာတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာ ဣဓ နိသိန္နောပိ တသ္မိံ နိသိန္နောဝ ဟောတိ။ ဧကသ္မိံ ဝိဟာရေ လာဘေ ဘာဇိယမာနေ ဣတရ
သ္မိံ ဌိတဿ ဘာဂံ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ဧကေန ဝိဟာရေန သဒ္ဓိံ ဗဟူပိ အာဝါသာ ဧကလာဘာ ကာတဗ္ဗာ။ ဝဋ္ဋ
ကတေ ဧကသ္မိံ အာဝါသေ ဒိန္နေ သဗ္ဗတ္ထ ဒိန္နံ ဟောတိ။

၂၀၁. **ဘိက္ခာပညတ္တိ** နာမ အတ္တနော ပရိစ္စာဂပညာပနဋ္ဌာနံ, ယတ္ထ သင်္ဃဿ ဓုဝကာရာ ကရီယန္တိ။ ဧတ္
ထ စ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမဿ စီဝရဒါယကဿ သန္တကံ သင်္ဃဿ ပါကဝဋ္ဋံ ဝါ ဝတ္တတိ, ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဘိ
က္ခူ အတ္တနော ဘာရံ ကတွာ သဒါ ဂေဟေ ဘောဇေတိ, ယတ္ထ ဝါ တေန အာဝါသော ကာရိတော, သလာကဘတ္တာဒီနိ
ဝါ နိဗဒ္ဓါနိ, ဣမေ ဓုဝကာရာ နာမ။ ယေန ပန သကလောပိ ဝိဟာရော ပတိဋ္ဌာပိတော, တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ, တ
သ္မာ သစေ သော “ယတ္ထ မယှံ ဓုဝကာရာ ကရီယန္တိ, တတ္ထ ဒမ္မီ”တိ ဝါ “တတ္ထ ဒေထာ”တိ ဝါ ဘဏတိ, ဗဟူ
သု စေပိ ဌာနေသု ဓုဝကာရာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗတ္ထ ဒိန္နမေဝ ဟောတိ။ သစေ ပန ဧကသ္မိံ ဝိဟာရေ ဘိက္ခူ ဗဟုတရာ
ဟောန္တိ, တေဟိ ဝတ္တဗ္ဗံ “တုမှာကံ ဓုဝကာရေ ဧကတ္ထ ဘိက္ခူ ဗဟူ, ဧကတ္ထ အပ္ပကာ”တိ။ သစေ “ဘိက္ခုဂဏ
နာယ ဂဏှထာ”တိ ဘဏတိ, တထာ ဘာဇေတွာ ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧတ္ထ စ ဝတ္ထဘေသဇ္ဇာဒိ အပ္ပကမ္ပိ သုခေန
ဘာဇီယတိ။ ယဒိ ပန မဉ္စော ဝါ ပီဌံ ဝါ ဧကမေဝ ဟောတိ, တံ ပုစ္ဆိတွာ ယဿ ဝိဟာရဿ, ဧကဝိဟာရေပိ ဝါ ယသ်
သ သေနာသနဿ သော ဝိစာရေတိ, တတ္ထ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေပိ “အသုကဘိက္ခု ဂဏှတူ”တိ ဝဒတိ, ဝဋ္ဋတိ။ အထ “မ
ယှံ ဓုဝကာရေ ဒေထာ”တိ ဝတွာ အဝိစာရေတွာဝ ဂစ္ဆတိ, သင်္ဃဿပိ ဝိစာရေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ပန ဝိစာရေတဗ္ဗံ,
“သင်္ဃတ္ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနေ ဒေထာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ တတ္ထ သေနာသနံ ပရိပုဏ္ဏံ ဟောတိ, ယတ္ထ နပ္ပ
ဟောတိ, တတ္ထ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ဧကော ဘိက္ခု “မယှံ ဝသနဋ္ဌာနေ သေနာသနပရိဘောဂဘဏ္ဍံ နတ္ထီ”တိ ဝဒတိ,
တတ္ထ ဒါတဗ္ဗံ။

၂၀၂. **သင်္ဃဿ ဒေတီ**တိ ဧတ္ထ ပန သစေ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ “ဣမာနိ စီဝရာနိ သင်္ဃဿ ဒမ္မီ”တိ ဒေတိ,
ဥပစာရသီမာယ ဌိတေန သင်္ဃေန ဃဏ္ဋိံ ပဟရိတွာ ကာလံ ဃောသေတွာ ဘာဇေတဗ္ဗာနိ, သီမဋ္ဌကဿ အသမ္ပတ္တ
ဿပိ ဘာဂံ ဂဏှန္တော န ဝါရေတဗ္ဗော။ ဝိဟာရော မဟာ ဟောတိ, ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ဝတ္ထေသု ဒီယမာ
နေသု အလသဇာတိကာ မဟာထေရာ ပစ္ဆာ အာဂစ္ဆန္တိ, “ဘန္တေ, ဝီသတိဝဿာနံ ဒီယတိ, တုမှာကံ ဌိတိကာ အ
တိက္ကန္တာ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗာ, ဌိတိကံ ဌပေတွာ တေသံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ဌိတိဘာယ ဒါတဗ္ဗံ။ “အသုကဝိဟာရေ ကိရ
ဗဟု စီဝရံ ဥပ္ပန္န”န္တိ သုတွာ ယောဇနန္တရိကဝိဟာရတောပိ ဘိက္ခူ အာဂစ္ဆန္တိ, သမ္ပတ္တသမ္ပတ္တာနံ ဌိတဋ္ဌာန
တော ပဋ္ဌာယ ဒါတဗ္ဗံ, အသမ္ပတ္တာနမ္ပိ ဥပစာရသီမံ ပဝိဋ္ဌာနံ အန္တေဝါသိကာဒီသု ဂဏှန္တေသု ဒါတဗ္ဗမေဝ။ “ဗ
ဟိဥပစာရသီမာယ ဌိတာနံ ဒေထာ”တိ ဝဒန္တိ, န ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဥပစာရသီမံ ဩက္ကန္တေဟိ ဧကာဗဒ္ဓာ ဟုတွာ
အတ္တနော ဝိဟာရဒွါရေ ဝါ အန္တောဝိဟာရေယေဝ ဝါ ဟောန္တိ, ပရိသဝသေန ဝဍ္ဎိတာ နာမ သီမာ ဟောတိ, တသ္မာ
ဒါတဗ္ဗံ။ သင်္ဃနဝကဿ ဒိန္နေပိ ပစ္ဆာ အာဂတာနံ ဒါတဗ္ဗမေဝ။ ဒုတိယဘာဂေ ပန ထေရာသနံ အာရုဠှေ အာဂတာ
နံ ပဌမဘာဂေါ န ပါပုဏာတိ, ဒုတိယဘာဂတော ဝဿဂ္ဂေန ဒါတဗ္ဗံ။

ကေသိံ ဝိဟာရေ ဒသ ဘိက္ခူ ဟောန္တိ, ဒသ ဝတ္ထာနိ “သင်္ဃဿ ဒေမာ”တိ ဒေန္တိ, ပါဋေက္ကံ ဘာဇေတဗ္ဗာနိ။ သစေ “သဗ္ဗာနေဝ အမှာကံ ပါပုဏန္တီ”တိ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တိ, ဒုပ္ပာပိတာနိ စေဝ ဒုဂ္ဂဟိတာနိ စ, ဂတဂတဋ္ဌာနေ သင်္ဃိကာနေဝ ဟောန္တိ။ ဧကံ ပန ဥဒ္ဓရိတွာ “ဣဒံ တုမှာကံ ပါပုဏာတီ”တိ သင်္ဃတ္ထေရဿ ဒတွာ “သေသာနိ အမှာကံ ပါပုဏန္တီ”တိ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧကမေဝ ဝတ္ထံ “သင်္ဃဿ ဒေမာ”တိ အာဟရန္တိ, အဘာဇေတွာဝ “အမှာကံ ပါပုဏာတီ”တိ ဂဏှန္တိ, ဒုပ္ပာပိတဉ္စေဝ ဒုဂ္ဂဟိတဉ္စ။ သတ္ထကေန ဝါ ဟလိဒ္ဒိအာဒိနာ ဝါ လေခံ ကတွာ ဧကကောဋ္ဌာသံ “ဣဒံ ဌာနံ တုမှာကံ ပါပုဏာတီ”တိ သင်္ဃတ္ထေရဿ ပါပေတွာ “သေသံ အမှာကံ ပါပုဏာတီ”တိ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ပန ဝတ္ထဿေဝ ပုပ္ဖံ ဝါ ဝလိ ဝါ, တေန ပရိစ္ဆေဒံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဧကံ တန္တံ ဥဒ္ဓရိတွာ “ဣဒံ ဌာနံ တုမှာကံ ပါပုဏာတီ”တိ ထေရဿ ဒတွာ “သေသံ အမှာကံ ပါပုဏာတီ”တိ ဂဏှာတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ခဏ္ဍံ ခဏ္ဍံ ဆိန္ဒိတွာ ဘာဇိယမာနံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

ဧကဘိက္ခုကေ ဝိဟာရေ သင်္ဃဿ စီဝရေသု ဥပ္ပန္နေသု သစေ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ သော ဘိက္ခု “သဗ္ဗာနိ မယှံ ပါပုဏန္တီ”တိ ဂဏှာတိ, သုဂ္ဂဟိတာနိ, ဌိတိကာ ပန န တိဋ္ဌတိ။ သစေ ဧကေကံ ဥဒ္ဓရိတွာ “ဣဒံ မယှံ ပါပုဏာတီ”တိ ဂဏှာတိ, ဌိတိကာ တိဋ္ဌတိ။ တတ္ထ အဋ္ဌိတာယ ဌိတိကာယ ပုန အညသ္မိံ စီဝရေ ဥပ္ပန္နေ သစေ ဧကော ဘိက္ခု အာဂစ္ဆတိ, မဇ္ဈေ ဆိန္ဒိတွာ ဒွီဟိပိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဌိတာယ ဌိတိကာယ ပုန အညသ္မိံ စီဝရေ ဥပ္ပန္နေ သစေ နဝကတရော အာဂစ္ဆတိ, ဌိတိကာ ဟေဋ္ဌာ ဩရောဟတိ။ သစေ ဝုဍ္ဎတရော အာဂစ္ဆတိ, ဌိတိကာ ဥဒ္ဓံ အာရောဟတိ။ အထ အညော နတ္ထိ, ပုန အတ္တနော ပါပေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ “သင်္ဃဿ ဒေမာ”တိ ဝါ “ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ဒေမာ”တိ ဝါ ယေန ကေနစိ အာကာရေန သင်္ဃံ အာမသိတွာ ဒိန္နံ ပန ပံသုကူလိကာနံ န ဝဋ္ဋတိ “ဂဟပတိစီဝရံ ပဋိက္ခိပါမိ, ပံသုကူလိကင်္ဂံ သမာဒိယာမီ”တိ ဝုတ္တတ္တာ, န ပန အကပ္ပိယတ္တာ။ ဘိက္ခုသင်္ဃေန အပလောကေတွာ ဒိန္နမ္ပိ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယံ ပန ဘိက္ခု အတ္တနော သန္တကံ ဒေတိ, တံ ဘိက္ခုဒတ္တိယံ နာမ ဝဋ္ဋတိ, ပံသုကူလံ ပန န ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ဓုတင်္ဂံ န ဘိဇ္ဇတိ။ “ဘိက္ခူနံ ဒေမ, ထေရာနံ ဒေမာ”တိ ဝုတ္တေ ပန ပံသုကူလိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, “ဣဒံ ဝတ္ထံ သင်္ဃဿ ဒေမ, ဣမိနာ ဥပါဟနတ္ထဝိကပတ္တတ္ထဝိကအာယောဂအံသဗဒ္ဓကာဒီနိ ကရောထာ”တိ ဒိန္နမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ပတ္တတ္ထဝိကာဒီနံ အတ္ထာယ ဒိန္နာနိ ဗဟူနိပိ ဟောန္တိ, စီဝရတ္ထာယပိ ပဟောန္တိ, တတော စီဝရံ ကတွာ ပါရုပိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန သင်္ဃော ဘာဇိတာတိရိတ္တာနိ ဝတ္ထာနိ ဆိန္ဒိတွာ ဥပါဟနတ္ထဝိကာဒီနံ အတ္ထာယ ဘာဇေတိ, တတော ဂဟေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သာမိကေဟိ ဝိစာရိတမေဝ ဟိ ဝဋ္ဋတိ, န ဣတရံ။ ပံသုကူလိကံ “သင်္ဃဿ ဓမ္မကရဏပဋ္ဋာဒီနံ အတ္ထာယ ဒေမာ”တိ ဝုတ္တေပိ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပရိက္ခာရော နာမ ပံသုကူလိကာနမ္ပိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော။ ယံ တတ္ထ အတိရေကံ ဟောတိ, တံ စီဝရေပိ ဥပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သုတ္တံ သင်္ဃဿ ဒေန္တိ, ပံသုကူလိကေဟိပိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အယံ တာဝ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ “ဣမာနိ စီဝရာနိ သင်္ဃဿ ဒမ္မီ”တိ ဒိန္နေသု ဝိနိစ္ဆယော။ သစေ ပန ဗဟိဥပစာရသီမာယ အဒ္ဓာနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နေ ဘိက္ခူ ဒိသွာ “သင်္ဃဿ ဒေမာ”တိ သင်္ဃတ္ထေရဿ ဝါ သင်္ဃနဝကဿ ဝါ အာရောစေတိ, သစေပိ ယောဇနံ ဖရိတွာ ပရိသာ ဌိတာ ဟောတိ, ဧကဗဒ္ဓါ စေ, သဗ္ဗေသံ ပါပုဏာတိ။ ယေ ပန ဒွါဒသဟိ ဟတ္ထေဟိ ပရိသံ အသမ္ပတ္တာ, တေသံ န ပါပုဏာတိ။

၂၀၃. ဥဘတောသင်္ဃဿ ဒေတိ တိ ဧတ္ထ “ဥဘတောသင်္ဃဿ ဒမ္မီ”တိ ဝုတ္တေပိ “ဒွိဓာ သင်္ဃဿ ဒမ္မီ”တိ, “ဒွိန္နံ သင်္ဃာနံ ဒမ္မီ”တိ, “ဘိက္ခုသင်္ဃဿ စ ဘိက္ခုနီသင်္ဃဿ စ ဒမ္မီ”တိ ဝုတ္တေပိ ဥဘတောသင်္ဃဿ ဒိန္နမေဝ ဟောတိ။ တတ္ထ သစေ ဗဟုကာပိ ဘိက္ခူ ဟောန္တိ, ဧကာ ဘိက္ခုနီ ဟောတိ, ဥပဍ္ဎံ ဒါတဗ္ဗံ, ဒွေ ဘာဂေ သမေ ကတွာ ဧကော ဘာဂော ဒါတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ သစေ ဗဟုကာပိ ဘိက္ခုနိယော ဟောန္တိ, ဧကော ဘိက္ခု ဟောတိ, ဥပဍ္ဎံ ဒါတဗ္ဗံ။ “ဥဘတောသင်္ဃဿ စ တုယှဉ္စ ဒမ္မီ”တိ ဝုတ္တေ သစေ ဒသ ဒသ ဘိက္ခူ စ ဘိက္ခုနိယော စ ဟောန္တိ, ဧကဝီသတိ ပဋိဝီသေ ကတွာ ဧကော ပုဂ္ဂလဿ ဒါတဗ္ဗော, ဒသ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ, ဒသ ဘိက္ခုနီသင်္ဃဿ။ ယေန ပုဂ္ဂလိကော လဒ္ဓေါ, သော သင်္ဃတောပိ အတ္တနော ဝဿဂ္ဂေန ဂဟေတုံ လဘတိ။ ကသ္မာ? ဥဘတောသင်္ဃဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတတ္တာ။ “ဥဘတောသင်္ဃဿ စ စေတိယဿ စ ဒမ္မီ”တိ ဝုတ္တေပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဓ ပန စေတိယဿ သင်္ဃတော ပါပုဏနကောဋ္ဌာသော နာမ နတ္ထိ, ဧကပုဂ္ဂလဿ ပတ္တကောဋ္ဌာသသမောဝ ကောဋ္ဌာသော ဟောတိ။ “ဥဘတောသင်္ဃဿ စ တုယှဉ္စ စေတိယဿ စာ”တိ ဝုတ္တေ ပန ဒွာဝီသတိ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ဒသ ဘိက္ခူနံ, ဒသ ဘိက္ခုနီနံ, ဧကော ပုဂ္ဂလဿ, ဧကော စေတိယဿ ဒါတဗ္ဗော။ တတ္ထ ပုဂ္ဂလော သင်္ဃတောပိ အတ္တနော ဝဿဂ္ဂေန ဂဟေတုံ လဘတိ, စေတိယဿ ဧကောယေဝ။

“ဘိက္ခုသင္ဃဿ စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ ဒမ္မီ”တိ ဝုတ္တေ ပန န မဇ္ဈေ ဘိန္ဒိတွာ ဒါတဗ္ဗံ, ဘိက္ခူ စ ဘိက္ခုနိယော စ ဂဏေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ “ဘိက္ခုသင္ဃဿ စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ တုယှဉ္စာ”တိ ဝုတ္တေ ပန ပုဂ္ဂလော ဝိသုံ န လဗ္ဘတိ, ပါပုဏနဋ္ဌာနတော ဧကမေဝ လဗ္ဘတိ။ ကသ္မာ? ဘိက္ခုသင္ဃဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတတ္တာ။ “ဘိက္ခုသင္ဃဿ စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ တုယှဉ္စ စေတိယဿ စာ”တိ ဝုတ္တေပိ စေတိယဿ ဧကပုဂ္ဂလပဋိဝီသော လဗ္ဘတိ, ပုဂ္ဂလဿ ဝိသုံ န လဗ္ဘတိ, တသ္မာ ဧကံ စေတိယဿ ဒတွာ အဝသေသံ ဘိက္ခူ စ ဘိက္ခုနိယော စ ဂဏေတွာ ဘာဇေတဗ္ဗံ။

“ဘိက္ခူနဉ္စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ ဒမ္မီ”တိ ဝုတ္တေပိ မဇ္ဈေ ဘိန္ဒိတွာ န ဒါတဗ္ဗံ, ပုဂ္ဂလဂဏနာယ ဧဝ ဝိဘဇိတဗ္ဗံ။ “ဘိက္ခူနဉ္စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ တုယှဉ္စ, ဘိက္ခူနဉ္စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ စေတိယဿ စ, ဘိက္ခူနဉ္စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ တုယှဉ္စ စေတိယဿ စာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ စေတိယဿ ဧကပဋိဝီသော လဗ္ဘတိ, ပုဂ္ဂလဿ ဝိသုံ နတ္ထိ, ဘိက္ခူ စ ဘိက္ခုနိယော စ ဂဏေတွာ ဧဝ ဘာဇေတဗ္ဗံ။ ယထာ စ ဘိက္ခုသင္ဃံ အာဒိံ ကတွာ နယော နီတော, ဧဝံ ဘိက္ခုနိသင္ဃံ အာဒိံ ကတွာပိ နေတဗ္ဗော။

“ဘိက္ခုသင္ဃဿ စ တုယှဉ္စာ”တိ ဝုတ္တေ ပုဂ္ဂလဿ ဝိသုံ န လဗ္ဘတိ, ဝဿဂ္ဂေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။ “ဘိက္ခုသင္ဃဿ စ စေတိယဿ စာ”တိ ဝုတ္တေ ပန စေတိယဿ ဝိသုံ ပဋိဝီသော လဗ္ဘတိ။ “ဘိက္ခုသင္ဃဿ စ တုယှဉ္စ စေတိယဿ စာ”တိ ဝုတ္တေပိ စေတိယဿေဝ ဝိသုံ လဗ္ဘတိ, န ပုဂ္ဂလဿ။ “ဘိက္ခူနဉ္စ တုယှဉ္စ စာ”တိ ဝုတ္တေပိ ဝိသုံ န လဗ္ဘတိ, “ဘိက္ခူနဉ္စ စေတိယဿ စာ”တိ ဝုတ္တေ ပန စေတိယဿ လဗ္ဘတိ။ “ဘိက္ခူနဉ္စ တုယှဉ္စ စေတိယဿ စာ”တိ ဝုတ္တေပိ စေတိယဿေဝ ဝိသုံ လဗ္ဘတိ, န ပုဂ္ဂလဿ။ ဘိက္ခုနိသင္ဃံ အာဒိံ ကတွာပိ ဧဝမေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ပုဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဥဘတောသင္ဃဿ ဒါနံ ဒေန္တိ, ဘဂဝါ မဇ္ဈေ နိသီဒတိ, ဒက္ခိဏတော ဘိက္ခူ, ဝါမတော ဘိက္ခုနိယော နိသီဒန္တိ, ဘဂဝါ ဥဘိန္နံ သင္ဃတ္ထေရော, တဒါ ဘဂဝါ အတ္တနာ လဒ္ဓပစ္စယေ အတ္တနာပိ ပရိဘုဉ္ဇတိ, ဘိက္ခူနမ္ပိ ဒါပေတိ။ ဧတရဟိ ပန ပဏ္ဍိတမနုဿာ သဓာတုကံ ပဋိမံ ဝါ စေတိယံ ဝါ ဌပေတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဥဘတောသင္ဃဿ ဒါနံ ဒေန္တိ, ပဋိမာယ ဝါ စေတိယဿ ဝါ ပုရတော အာဓာရကေ ပတ္တံ ဌပေတွာ ဒက္ခိဏောဒကံ ဒတွာ “ဗုဒ္ဓါနံ ဒေမာ”တိ, တတ္ထ ယံ ပဌမံ ခါဒနီယဘောဇနီယံ ဒေန္တိ, ဝိဟာရံ ဝါ အာဟရိတွာ “ဣဒံ စေတိယဿ ဒေမာ”တိ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ မာလာဂန္ဓာဒီနိ စ ဒေန္တိ, တတ္ထ ကထံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ? မာလာဂန္ဓာဒီနိ တာဝ စေတိယေ အာရောပေတဗ္ဗာနိ, ဝတ္ထေဟိ ပဋာကာ, တေလေန ပဒီပါ ကာတဗ္ဗာ။ ပိဏ္ဍပါတမဓုဖာဏိတာဒီနိ ပန ယော နိဗဒ္ဓစေတိယဇဂ္ဂကော ဟောတိ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ ဂဟဋ္ဌော ဝါ, တဿ ဒါတဗ္ဗာနိ။ နိဗဒ္ဓဇဂ္ဂကေ အသတိ အာဟဋဘတ္တံ ဌပေတွာ ဝတ္တံ ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဥပကဋ္ဌေ ကာလေ ဘုဉ္ဇိတွာ ပစ္ဆာပိ ဝတ္တံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ မာလာဂန္ဓာဒီသု စ ယံ ကိဉ္စိ “ဣဒံ ဟရိတွာ စေတိယေ ပူဇံ ကရောထာ”တိ ဝုတ္တေ ဒူရမ္ပိ ဟရိတွာ ပူဇေတဗ္ဗံ, “ဘိက္ခုသင္ဃဿ ဟရာ”တိ ဝုတ္တေပိ ဟရိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန “အဟံ ပိဏ္ဍာယ စရာမိ, အာသနသာလာယ ဘိက္ခူ အတ္ထိ, တေ ဟရိဿန္တီ”တိ ဝုတ္တေ “ဘန္တေ, တုယှမေဝ ဒမ္မီ”တိ ဝဒတိ, ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အထ ပန “ဘိက္ခုသင္ဃဿ ဒဿာမီ”တိ ဟရန္တဿ ဂစ္ဆတော အန္တရာဝ ကာလော ဥပကဋ္ဌော ဟောတိ, အတ္တနော ပါပေတွာ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၂၀၄. ဝဿံဝုဋ္ဌသင္ဃဿ ဒေတီတိ ဧတ္ထ ပန သစေ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ “ဣမာနိ စီဝရာနိ ဝဿံဝုဋ္ဌသင္ဃဿ ဒမ္မီ”တိ ဒေတိ, ယတ္တကာ ဘိက္ခူ တသ္မိံ အာဝါသေ ဝဿစ္ဆေဒံ အကတွာ ပုရိမဝဿံဝုဋ္ဌာ, တေဟိ ဘာဇေတဗ္ဗံ, အညေသံ န ပါပုဏာတိ။ ဒိသာပက္ကန္တဿပိ သတိ ဂါဟကေ ယာဝ ကထိနဿုဗ္ဘာရာ ဒါတဗ္ဗံ။ “အနတ္ထတေ ပန ကထိနေ အန္တောဟေမန္တေ ဧဝဉ္စ ဝတွာ ဒိန္နံ ပစ္ဆိမဝဿံဝုဋ္ဌာနမ္ပိ ပါပုဏာတီ”တိ လက္ခဏညူ ဝဒန္တိ။ အဋ္ဌကထာသု ပနေတံ န ဝိစာရိတံ။ သစေ ပန ဗဟိဥပစာရသီမာယံ ဌိတော “ဝဿံဝုဋ္ဌသင္ဃဿ ဒမ္မီ”တိ ဝဒတိ, သမ္ပတ္တာနံ သဗ္ဗေသံ ပါပုဏာတိ။ အထ “အသုကဝိဟာရေ ဝဿံဝုဋ္ဌသင္ဃဿာ”တိ ဝဒတိ, တတ္ထ ဝဿံဝုဋ္ဌာနမေဝ ယာဝ ကထိနဿုဗ္ဘာရာ ပါပုဏာတိ။ သစေ ပန ဂိမှာနံ ပဌမဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဧဝံ ဝဒတိ, တတြ သမ္မုခီဘူတာနံ သဗ္ဗေသံ ပါပုဏာတိ။ ကသ္မာ? ပိဋ္ဌိသမယေ ဥပ္ပန္နတ္တာ။ အန္တောဝဿေယေဝ “ဝဿံ ဝသန္တာနံ ဒမ္မီ”တိ ဝုတ္တေ ဆိန္နဝဿာ န လဘန္တိ, ဝဿံ ဝသန္တာဝ လဘန္တိ။ စီဝရမာသေ ပန “ဝဿံ ဝသန္တာနံ ဒမ္မီ”တိ ဝုတ္တေ ပစ္ဆိမိကာယ ဝဿူပဂတာနံယေဝ ပါပုဏာတိ, ပုရိမိကာယ ဝဿူပဂတာနဉ္စ ဆိန္နဝဿာနဉ္စ န ပါပုဏာတိ။

စီဝရမာသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဟေမန္တဿ ပစ္ဆိမော ဒိဝသော, တာဝ “ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာ”တိ ဝုတ္တေ ကထိနံ အတ္ထတံ ဝါ ဟောတု အနတ္ထတံ ဝါ, အတီတဝဿံဝုဋ္ဌာနမေဝ ပါပုဏာတိ။ ဂိမှာနံ ပဌမဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဝုတ္တေ ပန မာတိကာ အာရောပေတဗ္ဗာ “အတီတဝဿာဝါသဿ ပဉ္စ မာသာ အတိက္ကန္တာ, အနာဂတော စာတုမာသစ္စယေန ဘဝိဿတိ, ကတရဝဿာဝါသဿ ဒေသီ”တိ။ သစေ “အတီတဝဿံဝုဋ္ဌာနံ ဒမ္မီ”တိ ဝဒတိ, တံ အန္တောဝဿံဝုဋ္ဌာနမေဝ ပါပုဏာတိ, ဒိသာပက္ကန္တာနမ္ပိ သဘာဂါ ဂဏှိတုံ လဘန္တိ။ သစေ “အနာဂတေ ဝဿာဝါသိကံ ဒမ္မီ”တိ ဝဒတိ, တံ ဌပေတွာ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အထ “အဂုတ္တော ဝိဟာရော, စောရဘယံ အတ္ထိ, န သက္ကာ ဌပေတုံ ဂဏှိတွာ ဝါ အာဟိဏ္ဍိတု”န္တိ ဝုတ္တေ “သမ္ပတ္တာနံ ဒမ္မီ”တိ ဝဒတိ, ဘာဇေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ဝဒတိ “တတော မေ, ဘန္တေ, တတိယေ ဝဿေ ဝဿာဝါသိကံ န ဒိန္နံ, တံ ဒမ္မီ”တိ, တသ္မိံ အန္တောဝဿေ ဝုဋ္ဌဘိက္ခူနံ ပါပုဏာတိ။ သစေ တေ ဒိသာ ပက္ကန္တာ, အညော ဝိဿာသိကော ဂဏှာတိ, ဒါတဗ္ဗံ။ အထေကောယေဝ အဝသိဋ္ဌော, သေသာ ကာလကတာ, သဗ္ဗံ ဧကဿေဝ ပါပုဏာတိ။ သစေ ဧကောပိ နတ္ထိ, သံဃိကံ ဟောတိ, သမ္မုခီဘူတေဟိ ဘာဇေတဗ္ဗံ။

၂၀၅. အာဒိဿ ဒေတီတိ ဧတ္ထ ပန ယာဂုယာ ဝါ ဘတ္တေ ဝါ ခါဒနီယေ ဝါ စီဝရေ ဝါ သေနာသနေ ဝါ ဘေသဇ္ဇေ ဝါ အာဒိသိတွာ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဒေန္တော အာဒိဿ ဒေတိ နာမ။ တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော – ဘိက္ခူ အဇ္ဇတနာယ ဝါ သွာတနာယ ဝါ ယာဂုယာ နိမန္တေတွာ တေသံ ဃရံ ပဝိဋ္ဌာနံ ယာဂုံ ဒေတိ, ယာဂုံ ဒတွာ ပီတာယ ယာဂုယာ “ဣမာနိ စီဝရာနိ ယေဟိ မယှံ ယာဂု ပီတာ, တေသံ ဒမ္မီ”တိ ဒေတိ, ယေဟိ နိမန္တိတေဟိ ယာဂု ပီတာ, တေသံယေဝ ပါပုဏာတိ။ ယေဟိ ပန ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန ဃရဒွာရေန ဂစ္ဆန္တေဟိ ဝါ ဃရံ ပဝိဋ္ဌေဟိ ဝါ ယာဂု လဒ္ဓါ, ယေသံ ဝါ အာသနသာလတော ပတ္တံ အာဟရိတွာ မနုဿေဟိ နီတာ, ယေသံ ဝါ ထေရေဟိ ပေသိတာ, တေသံ န ပါပုဏာတိ။ သစေ ပန နိမန္တိတဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ အညေပိ ဗဟူ အာဂန္တွာ အန္တောဂေဟဉ္စ ဗဟိဂေဟဉ္စ ပူရေတွာ နိသိန္နာ, ဒါယကော စ ဧဝံ ဝဒတိ “နိမန္တိတာ ဝါ ဟောန္တု အနိမန္တိတာ ဝါ, ယေသံ မယာ ယာဂု ဒိန္နာ, သဗ္ဗေသံ ဣမာနိ ဝတ္ထာနိ ဟောန္တူ”တိ, သဗ္ဗေသံ ပါပုဏာတိ။ ယေဟိ ပန ထေရာနံ ဟတ္ထတော ယာဂု လဒ္ဓါ, တေသံ န ပါပုဏာတိ။ အထ သော “ယေဟိ မယှံ ယာဂု ပီတာ, သဗ္ဗေသံ ဟောတူ”တိ ဝဒတိ, သဗ္ဗေသံ ပါပုဏာတိ။ ဘတ္တခါဒနီယေသုပိ ဧသေဝ နယော။ စီဝရေ ပန ပုဗ္ဗေပိ တေန ဝဿံ ဝါသေတွာ ဘိက္ခူနံ စီဝရံ ဒိန္နပုဗ္ဗံ ဟောတိ, သော စေ ဘိက္ခူ ဘောဇေတွာ ဝဒတိ “ယေသံ မယာ ပုဗ္ဗေ စီဝရံ ဒိန္နံ, တေသံယေဝ ဣမံ စီဝရံ ဝါ သုတ္တံ ဝါ သပ္ပိမဓုဖာဏိတာဒီနိ ဝါ ဟောန္တူ”တိ, သဗ္ဗံ တေသံယေဝ ပါပုဏာတိ။ သေနာသနေပိ “ယော မယာ ကာရိတေ ဝိဟာရေ ဝါ ပရိဝေဏေ ဝါ ဝသတိ, တဿိဒံ ဟောတူ”တိ ဝုတ္တေ တဿေဝ ဟောတိ။ ဘေသဇ္ဇေပိ “မယံ ကာလေန ကာလံ ထေရာနံ သပ္ပိအာဒီနိ ဘေသဇ္ဇာနိ ဒေမ, ယေဟိ တာနိ လဒ္ဓါနိ, တေသံယေဝိဒံ ဟောတူ”တိ ဝုတ္တေ တေသံယေဝ ဟောတိ။

၂၀၆. ပုဂ္ဂလဿ ဒေတီတိ ဧတ္ထ ပန “ဣမံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဒမ္မီ”တိ ဧဝံ ပရမ္မုခါ ဝါ, ပါဒမူလေ ဌပေတွာ “ဣဒံ, ဘန္တေ, တုမှာကံ ဒမ္မီ”တိ ဧဝံ သမ္မုခါ ဝါ ဒေတိ, တံ တဿေဝ ဟောတိ။ သစေ ပန “ဣဒံ တုမှာကဉ္စ တုမှာကံ အန္တေဝါသိကာနဉ္စ ဒမ္မီ”တိ ဧဝံ ဝဒတိ, ထေရဿ စ အန္တေဝါသိကာနဉ္စ ပါပုဏာတိ။ ဥဒ္ဒေသံ ဂဟေတုံ အာဂတော ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တော စ အတ္ထိ, တဿပိ ပါပုဏာတိ။ “တုမှေဟိ သဒ္ဓိံ နိဗဒ္ဓစာရိကဘိက္ခူနံ ဒမ္မီ”တိ ဝုတ္တေ ဥဒ္ဒေသန္တေဝါသိကာနံ ဝတ္တံ ကတွာ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒီနိ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တာနံ သဗ္ဗေသံ ပါပုဏာတိ။ အယံ “ပုဂ္ဂလဿ ဒေတီ”တိ ဣမသ္မိံ ပဒေ ဝိနိစ္ဆယော။

သစေ ကောစိ ဘိက္ခု ဧကော ဝဿံ ဝသတိ, တတ္ထ မနုဿာ “သံဃဿ ဒေမာ”တိ စီဝရာနိ ဒေန္တိ, တတ္ထ ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ? “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, တဿေဝ တာနိ စီဝရာနိ ယာဝ ကထိနဿ ဥဗ္ဘာရာ”တိ (မဟာဝ. ၃၆၃) ဝစနတော သစေ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၃၆၃) ဂဏပူရကေ ဘိက္ခူ လဘိတွာ ကထိနံ အတ္ထတံ ဟောတိ, ပဉ္စ မာသေ, နော စေ အတ္ထတံ ဟောတိ, ဧကံ စီဝရမာသံ အညတ္ထ ဂဟေတွာ နီတာနိပိ တဿေဝ တာနိ စီဝရာနိ, န တေသံ အညော ကောစိ ဣဿရော။ ယံ ယဉှိ “သံဃဿ ဒေမာ”တိ ဝါ “သံဃံ ဥဒ္ဒိဿ ဒေမာ”တိ ဝါ “ဝဿံဝုဋ္ဌသံဃဿ ဒေမာ”တိ ဝါ “ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာ”တိ ဝါ ဒေန္တိ, သစေပိ မတကစီဝရံ အဝိဘဇိတွာ တံ ဝိဟာရံ ပဝိသတိ, တံ သဗ္ဗံ တဿေဝ ဘိက္ခုနော ဟောတိ။ ယမ္ပိ သော ဝဿာဝါသတ္ထာယ ဝဍ္ဎိံ ပယောဇေတွာ ဌပိတဥပနိက္ခေပတော ဝါ တတြုပ္ပာဒတော ဝါ ဝဿာဝါသိကံ ဂဏှာတိ, သဗ္ဗံ သုဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ ဣဒဉ္စေတ္ထ လက္ခဏံ – ယေန တေနာကာရေန သံဃဿ ဥပ္ပန္နဝတ္ထံ အတ္ထတကထိနဿ ပဉ္စ မာသေ, အနတ္ထတကထိနဿ ဧကံ စီဝရမာသံ ပါပု

ဏာတိ။ သစေ ပန ကောစိ ဘိက္ခု ဝဿာနတော အညသ္မိံ ဥတုကာလေ ဧကကော ဝသတိ, တတ္ထ မနုဿာ ''သင်္ဃဿ ဒေမာ''တိ စီဝရာနိ ဒေန္တိ, တေန ဘိက္ခုနာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ ''မယှံ ဣမာနိ စီဝရာနီ''တိ။ အဓိဋ္ဌဟန္တေန ပန ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တေန ဟိ ဘိက္ခုနာ ဃဏ္ဋိံ ဝါ ပဟရိတွာ ကာလံ ဝါ ဃောသေတွာ ထောကံ အာဂမေတွာ သစေ ဃဏ္ဋိသညာယ ဝါ ကာလသညာယ ဝါ ဘိက္ခူ အာဂစ္ဆန္တိ, တေဟိ သဒ္ဓိံ ဘာဇေတဗ္ဗာနိ။ တေဟိ စေ ဘိက္ခူဟိ တသ္မိံ စီဝရေ ဘာဇိယမာနေ အပာတိတေ ကုသေ အညော ဘိက္ခု အာဂစ္ဆတိ, သမကော ဒါတဗ္ဗော ဘာဂေါ, ပာတိတေ ကုသေ အညော ဘိက္ခု အာဂစ္ဆတိ, န အကာမာ ဒါတဗ္ဗော ဘာဂေါ။ ဧကေကကောဋ္ဌာသေပိ ဟိ ကုသဒဏ္ဍကေ ပာတိတမတ္တေ သစေပိ ဘိက္ခုသဟဿံ ဟောတိ, ဂဟိတမေဝ နာမ စီဝရံ, တသ္မာ န အကာမာ ဘာဂေါ ဒါတဗ္ဗော။ သစေ ပန အတ္တနော ရုစိယာ ဒါတုကာမာ ဟောန္တိ, ဒေန္တု။ အနုဘာဂေပိ ဧသေဝ နယော။

အထ ဃဏ္ဋိသညာယ ဝါ ကာလသညာယ ဝါ အညေ ဘိက္ခူ န အာဂစ္ဆန္တိ, ''မယှံ ဣမာနိ စီဝရာနိ ပါပုဏန္တီ''တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ။ ဧဝံ အဓိဋ္ဌိတေ သဗ္ဗာနိ တဿေဝ ဟောန္တိ, ဌိတိကာ ပန န တိဋ္ဌတိ။ သစေ ဧကေကံ ဥဒ္ဓရိတွာ ''အယံ ပဌမဘာဂေါ မယှံ ပါပုဏာတိ, အယံ ဒုတိယဘာဂေါ''တိ ဧဝံ ဂဏှာတိ, ဂဟိတာနိ စ သုဂ္ဂဟိတာနိ ဟောန္တိ, ဌိတိကာ စ တိဋ္ဌတိ, ဧဝံ ပါပေတွာ ဂဏှန္တေနပိ အဓိဋ္ဌိတမေဝ ဟောတိ။ သစေ ပန ဃဏ္ဋိံ ပဟရိတွာ ဝါ အပ္ပဟရိတွာ ဝါ ကာလမ္ပိ ဃောသေတွာ ဝါ အဃောသေတွာ ဝါ ''အဟမေဝေတ္ထ , မယှမေဝ ဣမာနိ စီဝရာနီ''တိ ဂဏှာတိ , ဒုဂ္ဂဟိတာနိ ဟောန္တိ။ အထ ''အညော ကောစိ ဣဓ နတ္ထိ, မယှံ ဧတာနိ ပါပုဏန္တီ''တိ ဂဏှာတိ, သုဂ္ဂဟိတာနိ။ အထ အနဓိဋ္ဌဟိတွာဝ တာနိ စီဝရာနိ ဂဟေတွာ အညံ ဝိဟာရံ ဥဒ္ဒိဿ ဂစ္ဆတိ ''တတ္ထ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ဘာဇေဿာမီ''တိ, တာနိ စီဝရာနိ ဂတဂတဋ္ဌာနေ သင်္ဃိကာနေဝ ဟောန္တိ။ ဘိက္ခူဟိ ဒိဋ္ဌမတ္တမေဝေတ္ထ ပမာဏံ။ တသ္မာ သစေ ကောစိ ပဋိပထံ အာဂစ္ဆန္တော ''ကုဟိံ, အာဝုသော, ဂစ္ဆသီ''တိ ပုစ္ဆိတွာ တမတ္ထံ သုတွာ ''ကိံ, အာဝုသော, မယံ သင်္ဃော န ဟောမာ''တိ တတ္ထေဝ ဘာဇေတွာ ဂဏှာတိ, သုဂ္ဂဟိတာနိ။ သစေပိ ဧသ မဂ္ဂါ ဩက္ကမိတွာ ကဉ္စိ ဝိဟာရံ ဝါ အာသနသာလံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော ဂေဟမေဝ ဝါ ပဝိသတိ, တတ္ထ စ နံ ဘိက္ခူ ဒိသွာ တမတ္ထံ ပုစ္ဆိတွာ ဘာဇေတွာ ဂဏှန္တိ, သုဂ္ဂဟိတာနေဝ။

''န, ဘိက္ခဝေ, အညတ္ရ ဝဿံဝုဋ္ဌေန အညတ္ရ စီဝရဘာဂေါ သာဒိတဗ္ဗော, ယော သာဒိယေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (မဟာဝ. ၃၆၄) ဝစနတော အညတ္ရ ဝဿံဝုဋ္ဌော အညတ္ရ ဘာဂံ ဂဏှာတိ, ဒုက္ကဋံ။ ဧတ္ထ ပန ကိဉ္စာပိ လဟုကာ အာပတ္တိ, အထ ခော ဂဟိတာနိ စီဝရာနိ ဂဟိတဋ္ဌာနေ ဒါတဗ္ဗာနိ။ သစေပိ နဋ္ဌာနိ ဝါ ဇိဏ္ဏာနိ ဝါ ဟောန္တိ, တဿေဝ ဂီဝါ။ ''ဒေဟီ''တိ ဝုတ္တေ အဒေန္တော ဓုရနိက္ခေပေ ဘဏ္ဍဂ္ဃေန ကာရေတဗ္ဗော။

ဧကော ဘိက္ခု ဒွီသု အာဝါသေသု ဝဿံ ဝသတိ ''ဧဝံ မေ ဗဟု စီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ''တိ, ဧကံ ပုဂ္ဂလပဋိဝီသံယေဝ လဘတိ။ တသ္မာ သစေ ဧကေကသ္မိံ ဝိဟာရေ ဧကာဟမေကာဟံ ဝါ သတ္တာဟံ ဝါ ဝသတိ, ဧကေကသ္မိံ ဝိဟာရေ ယံ ဧကော ပုဂ္ဂလော လဘတိ, တတော တတော ဥပဍ္ဎံ ဥပဍ္ဎံ ဒါတဗ္ဗံ။ ဧဝဉှိ ဧကပုဂ္ဂလပဋိဝီသော ဒိန္နော ဟောတိ။ သစေ ပန ဧကသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝသန္တော ဣတရသ္မိံ သတ္တာဟဝါရေန အရုဏမေဝ ဥဋ္ဌာပေတိ, ဗဟုတရံ ဝသိတဝိဟာရတော တဿ ပဋိဝီသော ဒါတဗ္ဗော။ ဧဝမ္ပိ ဧကပုဂ္ဂလပဋိဝီသောယေဝ ဒိန္နော ဟောတိ။ ဣဒဉ္စ နာနာလာဘေဟိ နာနူပစာရေဟိ ဧကသီမာဝိဟာရေဟိ ကထိတံ, နာနာသီမာဝိဟာရေ ပန သေနာသနဂ္ဂါဟော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ တသ္မာ တတ္ထ စီဝရပဋိဝီသော န ပါပုဏာတိ, သေသံ ပန အာမိသဘေသဇ္ဇာဒိ သဗ္ဗံ သဗ္ဗတ္ထ အန္တောသီမာဂတဿ ပါပုဏာတိ။

၂၀၇. ''ဘိက္ခုဿ, ဘိက္ခဝေ, ကာလင်္ကတေ သင်္ဃော သာမီ ပတ္တစီဝရေ, အပိစ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာ ဗဟူပကာရာ, အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သင်္ဃေန တိစီဝရဉ္စ ပတ္တဉ္စ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ ဒါတုံ, ယံ တတ္ထ လဟုဘဏ္ဍံ လဟုပရိက္ခာရံ, တံ သမ္မုခီဘူတေန သင်္ဃေန ဘာဇေတုံ, ယံ တတ္ထ ဂရုဘဏ္ဍံ ဂရုပရိက္ခာရံ, တံ အာဂတာနာဂတဿ စာတုဒ္ဒိသဿ သင်္ဃဿ အဝိဿဇ္ဇိကံ အဝေဘင်္ဂိက''န္တိ (မဟာဝ. ၃၆၉) ဝစနတော ဘိက္ခုသ္မိံ ကာလင်္ကတေ အပလောကေတွာ ဝါ –

''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု ကာလင်္ကတော, ဣဒံ တဿ တိစီဝရဉ္စ ပတ္တော စ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣမံ တိစီဝရဉ္စ ပတ္တဉ္စ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ ဒဒေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

‘‘သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု ကာလကတော, ဣဒံ တဿ တိစီဝရဉ္စ ပတ္တော စ, သင်္ဃော ဣမံ တိစီဝရဉ္စ ပတ္တဉ္စ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ ဒေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣမဿ တိစီဝရဿ စ ပတ္တဿ စ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ အနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

‘‘ဒိန္နံ ဣဒံ သင်္ဃေန တိစီဝရဉ္စ ပတ္တော စ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝ မေတံ ဓာရယာမီ’’တိ (မဟာဝ. ၃၆၇) –

ဧဝံ ကမ္မဝါစံ တ သာဝေတွာ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ ပတ္တစီဝရံ ဒာတွာ သေသံ လဟုပရိက္ခာရံ သမ္မုခီဘူတေန သင်္ဃေန ဘာဇေတဗ္ဗံ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၂၀၈. ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ လာဘေ ပန အယံ ဝိနိစ္ဆယော – သစေ သကလေ ဘိက္ခုသင်္ဃေ ဥပဋ္ဌဟန္တေ ကာလံ ကရောတိ, သဗ္ဗေပိ သာမိကာ။ အထ ကေစ္စေဟိ တရေ ကတေ ကေစ္စေဟိ အကတေယေဝ ကာလံ ကရောတိ, တတ္ထ ကေစ္စ အာစရိယာ ဝဒန္တိ ‘‘သဗ္ဗေပိ အတ္တနော တရေ သမ္ပတ္တေ ကရေယျုံ, တသ္မာ သဗ္ဗေပိ သာမိနော’’တိ။ ကေစ္စ ဝဒန္တိ ‘‘ယေဟိ ဇဂ္ဂိတော, တေ ဧဝ လဘန္တိ, ဣတရေ န လဘန္တီ’’တိ။ သာမဏေရေပိ ကာလကတေ သစေ စီဝရံ အတ္ထိ, ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ အတဗ္ဗံ။ နော စေ အတ္ထိ, ယံ အတ္ထိ, တံ အာတဗ္ဗံ။ အညသ္မိံ ပရိက္ခာရေ သတိ စီဝရဘာဂံ ကတွာ တ အာတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခု စ သာမဏေရော စ သစေ သမံ ဥပဋ္ဌဟိံသု, သမကော ဘာဂေ အာတဗ္ဗော။ အထ သာမဏေရောဝ ဥပဋ္ဌဟတိ, ဘိက္ခုဿ သံဝိဒဟနမတ္တမေဝ ဟောတိ, သာမဏေရဿ ဇေဋ္ဌကောဋ္ဌာသော အာတဗ္ဗော။ သစေ သာမဏေရော ဘိက္ခုနာ အာနီတဥဒကေန ယာဂုံ ပစိတွာ ပဋိဂ္ဂဟာပနမတ္တမေဝ ကရောတိ, ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌဟတိ, ဘိက္ခုဿ ဇေဋ္ဌဘာဂေ အာတဗ္ဗော။ ဗဟူ ဘိက္ခူ သဗ္ဗေ သမဂ္ဂါ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ, သဗ္ဗေသံ သမကော ဘာဂေ အာတဗ္ဗော။ ယော ပနေတ္ထ ဝိသေသေန ဥပဋ္ဌဟတိ, တဿ ဝိသေသော ကာတဗ္ဗော။

ယေန ပန ဧကဒိဝသမ္ပိ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဝသေန ယာဂုဘတ္တံ တ ပစိတွာ ဒိန္နံ, နှာနံ တ ပဋိသာဒိတံ, သောပိ ဂိလာနုပဋ္ဌာကောဝ။ ယော ပန သမီပံ အနာဂန္တွာ ဘေသဇ္ဇတဏ္ဍုလာဒီနိ ပေသေတိ, အယံ ဂိလာနုပဋ္ဌာကော န ဟောတိ။ ယော ပရိယေသိတွာ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆတိ, အယံ ဂိလာနုပဋ္ဌာကောဝ ။ ဧကော ဝတ္တသီသေန ဇဂ္ဂတိ, ဧကော ပစ္စာသာယ, မတကာလေ ဥဘောပိ ပစ္စာသီသန္တိ, ဥဘိန္နမ္ပိ အာတဗ္ဗံ။ ဧကော ဥပဋ္ဌဟိတွာ ဂိလာနဿ တ ကမ္မေန အတ္တနော တ ကမ္မေန ကတ္ထစိ ဂတော ‘‘ပုန အာဂန္တွာ ဇဂ္ဂိဿာမီ’’တိ, တေဿပိ အာတဗ္ဗံ။ ဧကော စိရံ ဥပဋ္ဌဟိတွာ ‘‘ဣအာနိ န သက္ကောမီ’’တိ ဓုရံ နိက္ခိပိတွာ ဂစ္ဆတိ, သစေပိ တံ ဒိဝသမေဝ ဂိလာနော ကာလံ ကရောတိ, ဥပဋ္ဌာကဘာဂေ န အာတဗ္ဗော။ ဂိလာနုပဋ္ဌာကော နာမ ဂိဟီ တ ဟောတု ပဗ္ဗဇိတော တ အန္တမသော မာတုဂါမောပိ, သဗ္ဗေ ဘာဂံ လဘန္တိ။ သစေ တဿ ဘိက္ခုနော ပတ္တစီဝရမတ္တမေဝ ဟောတိ, အညံ နတ္ထိ, သဗ္ဗံ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံယေဝ အာတဗ္ဗံ။ သစေပိ သဟဿံ အဂ္ဃတိ, အညံ ပန ဗဟုမ္ပိ ပရိက္ခာရံ တေ န လဘန္တိ, သင်္ဃဿေဝ ဟောတိ။ အဝသေသံ ဘဏ္ဍံ ဗဟု စေဝ မဟဂ္ဃဉ္စ, တိစီဝရံ အပ္ပဂ္ဃံ, တတော ဂဟေတွာ တိစီဝရပရိက္ခာရော အာတဗ္ဗော, သဗ္ဗဉ္စေတံ သင်္ဃိကတောဝ လဗ္ဘတိ။ သစေ ပန သော ဇီဝမာနောယေဝ သဗ္ဗံ အတ္တနော ပရိက္ခာရံ နိဿဇ္ဇိတွာ ကဿစိ အဒါသိ, ကောစိ တ ဝိဿာသံ အဂ္ဂဟေသိ, ယဿ ဒိန္နံ, ယေန စ ဂဟိတံ, တဿေဝ ဟောတိ, တဿ ရုစိယာ ဧဝ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာ လဘန္တိ။ အဇ္ဈောသိတံ အဒတွာ ဒူရေ ဌပိတပရိက္ခာရာပိ တတ္ထ တတ္ထ သင်္ဃဿေဝ ဟောန္တိ။ ဒွိန္နံ သန္တကံ ဟောတိ အဝိဘတ္တံ, ဧကသ္မိံ ကာလကတေ ဣတရော သာမီ။ ဗဟူနမ္ပိ သန္တကေ ဧသေဝ နယော။ သဗ္ဗေသု မတေသု သင်္ဃိကံ ဟောတိ။ သစေပိ အဝိဘဇိတွာ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒီနံ ဒေန္တိ, အဒိန္နမေဝ ဟောတိ, ဝိဘဇိတွာ ဒိန္နံ ပန သုဒိန္နံ။ တံ တေသု မတေသုပိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒီနံယေဝ ဟောတိ, န သင်္ဃဿ။

သစေ ဝဿံဝုတ္ထော ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နေ တ ဥပ္ပန္နေ တ စီဝရေ အဘာဇိတေ တ ပက္ကမတိ, ဥမ္မတ္တကော ခိတ္တစိတ္တော ဝေဒနာဋ္ဋော ဥက္ခိတ္တကော တ ဟောတိ, သန္တေ ပတိရူပေ ဂါဟကေ ဘာဂေ အာတဗ္ဗော။ သစေ ပန ဝိဗ္ဗမတိ တ ကာလံ တ ကရောတိ သာမဏေရော တ ပဋိဇာနာတိ, သိက္ခံ ပစ္စက္ခာတကော, အန္တိမဝတ္ထုံ အဇ္ဈာပန္နကော, ပဏ္ဍကော, ထေယျသံဝာသကော, တိတ္ထိယပက္ကန္တကော, တိရစ္ဆာနဂတော, မာတုဃာတကော, ပိတုဃာတကော,

အရဟန္တဃာတကော, ဘိက္ခုနိဒူသကော, သင်္ဃဘေဒကော, လောဟိတုပ္ပာဒကော, ဥဘတောဗျဉ္ဇနကော တ ပဋိဇာနာတိ, သင်္ဃော သာမီ, ဘာဂေါ န အတ္ထေဝ။

သစေ ဝဿံဝုတ္ထာနံ ဘိက္ခူနံ အနုပ္ပန္နေ စီဝရေ သင်္ဃော ဘိဇ္ဇတိ, ကောသမ္ဗကဘိက္ခူ ဝိယ ဒွေဝ ကောဋ္ဌာသာ ဟောန္တိ, တတ္ထ မနုဿာ ဧကသ္မိံ ပက္ခေ ဒက္ခိဏောဒကဉ္စ ဂန္ဓာဒီနိ စ ဒေန္တိ, ဧကသ္မိံ စီဝရာနိ ဒေန္တိ "သင်္ဃဿ ဒေမာ"တိ, ယတ္ထ တ ဥဒကံ ဒိန္နံ, ယသ္မိံယေဝ ပက္ခေ စီဝရာနိ ဒေန္တိ "သင်္ဃဿ ဒေမာ"တိ, သင်္ဃဿေဝ တာနိ စီဝရာနိ, ဒွိဝိန္နမ္ပိ ကောဋ္ဌာသာနံ ဟပုဏန္တိ, ဃဏ္ဍိံ ပဟရိတွာ ဒွိဝီဟိပိ ပက္ခေဟိ ဧကတော ဘာဇေတဗ္ဗာနိ။ သစေ ပန မနုဿာ ဧကသ္မိံ ပက္ခေ ဒက္ခိဏောဒကံ ဂန္ဓာဒီနိ စ ဒေန္တိ, ဧကသ္မိံ ပက္ခေ စီဝရာနိ ဒေန္တိ "ပက္ခဿ ဒေမာ"တိ, ပက္ခဿေဝ တာနိ စီဝရာနိ။ ဧဝဉ္ဟိ ဒိန္နေ ယဿ ကောဋ္ဌာသဿ ဥဒကံ ဒိန္နံ, တဿ ဥဒကမေဝ ဟောတိ။ ယဿ စီဝရံ ဒိန္နံ, တဿေဝ စီဝရံ။ ယသ္မိံ ပဒေသေ ဒက္ခိဏောဒကံ ပမာဏံ ဟောတိ, တတ္ထ ဧကော ပက္ခော ဒက္ခိဏောဒကဿ လဒ္ဓတ္တာ စီဝရာနိ လဘတိ, ဧကော စီဝရာနမေဝ လဒ္ဓတ္တာတိ ဥဘောဟိ ဧကတော ဟုတွာ ယထာဝုမုံ ဘာဇေတဗ္ဗံ။ "ဣဓံ ကိရ ပရသမုဒ္ဒေ လက္ခဏာ"န္တိ **မဟာအဋ္ဌကထာယံ** ဝုတ္တံ။ သစေ ယသ္မိံ ပက္ခေ ဥဒကံ ဒိန္နံ, တသ္မိံယေဝ ပက္ခေ စီဝရာနိ ဒေန္တိ "ပက္ခဿ ဒေမာ"တိ, ပက္ခဿေဝ တာနိ စီဝရာနိ, ဣတရော ပက္ခော အနိဿရောယေဝ။ သစေ ပန ဝဿံဝုတ္ထာနံ ဘိက္ခူနံ ဥပ္ပန္နေ စီဝရေ အဘာဇိတေ သင်္ဃော ဘိဇ္ဇတိ, သဗ္ဗေသံ သမကံ ဘာဇေတဗ္ဗံ။

သစေ သမ္ဗဟုလေသု ဘိက္ခူသု အဒ္ဓာနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နေသု ကေစိ ဘိက္ခူ ပံသုကူလတ္ထာယ သုသာနံ ဩက္ကမန္တိ, ကေစိ အနာဂမေန္တာ ပက္ကမန္တိ, အနာဂမေန္တာနံ န အကာမာ ဘာဂေါ အတ္ထေဝ, အာဂမေန္တာနံ ပန အကာမာပိ အတ္ထေဝ ဘာဂေါ။ ယဒိ ပန မနုဿာ "ဣဓာဂတာ ဧဝ ဂဏှန္တူ"တိ ဒေန္တိ, သညာဏံ တ ကတွာ ဂစ္ဆန္တိ "သမ္ပတ္တာ ဂဏှန္တူ"တိ, သမ္ပတ္တာနံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဟပုဏာတိ ။ သစေ ဆဍ္ဍေတွာ ဂတာ, ယေန ဂဟိတံ, သော ဧဝ သာမီ။ သစေ ကေစိ ဘိက္ခူ ပဌမံ သုသာနံ ဩက္ကမန္တိ, ကေစိ ပစ္ဆာ, တတ္ထ ပဌမံ ဩက္ကန္တာ ပံသုကူလံ လဘန္တိ, ပစ္ဆာ ဩက္ကန္တာ န လဘန္တိ။ "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပစ္ဆာ ဩက္ကန္တာနံ န အကာမာ ဘာဂံ ဒာတု"န္တိ (မဟာဝ. ၃၄၁) ဝစနတော ပစ္ဆာ ဩက္ကန္တာနံ အကာမာ ဘာဂေါ န အတ္ထေဝ။ သစေ ပန သဗ္ဗေပိ သမံ ဩက္ကန္တာ, ကေစိ လဘန္တိ, ကေစိ န လဘန္တိ။ "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သဒိသာနံ ဩက္ကန္တာနံ အကာမာပိ ဘာဂံ ဒာတု"န္တိ (မဟာဝ. ၃၄၁) ဝစနတော သမံ ဩက္ကန္တာနံ အကာမာပိ ဘာဂေါ အတ္ထေဝ။ သစေ ပန "လဒ္ဓံ ပံသုကူလံ သဗ္ဗေ ဘာဇေတွာ ဂဏှိဿာမာ"တိ ဗဟိမေဝ ကတိကံ ကတွာ သုသာနံ ဩက္ကန္တာ ကေစိ လဘန္တိ, ကေစိ န လဘန္တိ, "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ကတိကံ ကတွာ ဩက္ကန္တာနံ အကာမာ ဘာဂံ ဒာတု"န္တိ (မဟာဝ. ၃၄၁) ဝစနတော ကတိကံ ကတွာ ဩက္ကန္တာနမ္ပိ အကာမာ ဘာဂေါ အတ္ထေဝ။ အယံ တာဝ စီဝရဘာဇနီယကထာ။

၂၀၉. ပိဏ္ဍပာတဘာဇနေ ပန "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သင်္ဃဘတ္တံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ နိမန္တနံ သလာကဘတ္တံ ပက္ခိကံ ဥပောသထိကံ ပာဋိပဒိက"န္တိ (စူဠဝ. ၃၂၅) ဧဝံ အနုညာတေသု သင်္ဃဘတ္တာဒီသု အယံ ဝိနိစ္ဆယော (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၃၂၅) –

သင်္ဃဘတ္တံ နာမ သကလဿ သင်္ဃဿ အတ္ထဗ္ဗံ ဘတ္တံ။ တသ္မာ သင်္ဃဘတ္တေ ဌိတိကာ နာမ နတ္ထိ, တတောယေဝ စ "အမှာကံ အဇ္ဇ ဒသ ဒွာဒသ ဒိဝသာ ဘုဉ္ဇန္တာနံ, ဣဒာနိ အညတော ဘိက္ခူ အာနေထာ"တိ န ဧဝံ တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ, "ပုရိမဒိဝသေသု အမှေဟိ န လဒ္ဓံ, ဣဒာနိ တံ အမှာကံ ဂဟေထာ"တိ ဧဝမ္ပိ ဝတ္တုံ န လဘတိ။ တဉှိ အာဂတာဂတာနံ ဟပုဏာတိယေဝ။

ဥဒ္ဒေသဘတ္တာဒီသု ပန အယံ နယော – ရညာ တ ရာဇမဟာမတ္တေန တ "သင်္ဃတော ဥဒ္ဒိသိတွာ တတ္တကေ ဘိက္ခူ အာနေထာ"တိ ပဟိတေ ကာလံ ဃောသေတွာ ဌိတိကာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ။ သစေ အတ္ထိ, တတော ပဋ္ဌာယ ဂဟေတဗ္ဗံ။ နော စေ, ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဥဒ္ဒေသကေန ပိဏ္ဍပာတိကာနမ္ပိ န အတိက္ကာမေတဗ္ဗံ။ တေ ပန ဓုတင်္ဂံ ရက္ခန္တာ သယမေဝ အတိက္ကမိဿန္တိ။ ဧဝံ ကပ်ယမာနေ အလသဇာတိကာ မဟာထေရာ ပစ္ဆာ အာဂစ္ဆန္တိ, "ဘန္တေ, ဝီသတိဝဿာနံ ကပ်ီယတိ, တုမှာကံ ဌိတိကာ အတိက္ကန္တာ"တိ န ဝတ္တဗ္ဗာ, ဌိတိကံ ဌပေတွာ တ တေသံ ကဟေတွာ ပစ္ဆာ ဌိတိကာယ ကဟေတဗ္ဗံ။ "အသုကဝိဟာရေ ဗဟု ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ဥပ္ပန္န"န္တိ သုတွာ

ယောဇနန္တရိကဝိဟာရတောပိ ဘိက္ခူ အာဂစ္ဆန္တိ, သမ္ပတ္တာသမ္ပတ္တာနံ ဌိတဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ ဂဟေတဗ္ဗံ, အသမ္ပတ္တာနမ္ပိ ဥပစာရသီမံ ပဝိဋ္ဌာနံ အန္တေဝါသိကာဒီသု ဂဏှန္တေသု ဂဟေတဗ္ဗမေဝ။ “ဗဟိဥပစာရသီမာယံ ဌိတာနံ ဂဟေထာ”တိ ဝဒန္တိ, န ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ဥပစာရသီမံ ဩက္ကန္တေဟိ ဧကာဗဒ္ဓါ ဟုတွာ အတ္တနော ဝိဟာရဒွါရေ ဝါ အန္တောဝိဟာရေယေဝ ဝါ ဟောန္တိ, ပရိသဝသေန ဝဍ္ဎိတာ နာမ သီမာ ဟောတိ, တသ္မာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သင်္ဃနဝကဿ ဒိန္နေပိ ပစ္ဆာ အာဂတာနံ ဂဟေတဗ္ဗမေဝ။ ဒုတိယဘာဂေ ပန ထေရာသနံ အာရုဠှေ ပုန အာဂတာနံ ပဌမဘာဂေါ န ပါပုဏာတိ, ဒုတိယဘာဂတော ဝဿဂ္ဂေန ဂဟေတဗ္ဗံ။

ဧကသ္မိံ ဝိဟာရေ ဧကံ ဘတ္တုဒ္ဒေသဋ္ဌာနံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဂါဝုတပ္ပမာဏာယပိ ဥပစာရသီမာယ ယတ္ထ ကတ္ထစိ အာရောစိတံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ တသ္မိံယေဝ ဘတ္တုဒ္ဒေသဋ္ဌာနေ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဧကော ဧကဿ ဘိက္ခုနော ပဟိဏတိ “သွေဝ သင်္ဃတော ဥဒ္ဒိသိတွာ ဒသ ဘိက္ခူ ပဟိဏထာ”တိ, တေန သော အတ္ထော ဘတ္တုဒ္ဒေသကဿ အာရောစေတဗ္ဗော။ သစေ တံ ဒိဝသံ ပမုဿတိ, ဒုတိယဒိဝသေ ပါတောဝ အာရောစေတဗ္ဗော, အထ ပမုဿိတွာဝ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသန္တော သရတိ, ယာဝ ဥပစာရသီမံ နာတိက္ကမတိ, တာဝ ယာ ဘောဇနသာလာယ ပကတိဋ္ဌိတိကာ, တဿာ ဝသေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေပိ ဥပစာရသီမံ အတိက္ကန္တော, ဘိက္ခူ စ ဥပစာရသီမဋ္ဌကေဟိ ဧကာဗဒ္ဓါ ဟောန္တိ, အညမညံ ဒွါဒသဟတ္ထန္တရံ အဝိဇဟိတွာ ဂစ္ဆန္တိ, ပကတိဋ္ဌိတိကာယ ဝသေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခူနံ ပန တာဒိသေ ဧကာဗဒ္ဓေ အသတိ ဗဟိဥပစာရသီမာယ ယသ္မိံ ဌာနေ သရတိ, တတ္ထ နဝံ ဌိတိကံ ကတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အန္တောဂါမေ အာသနသာလာယ သရန္တေန အာသနသာလာယ ဌိတိကာယ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ သရိတွာ ဂဟေတဗ္ဗမေဝ, အဂဟေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ န ဟိ တံ ဒုတိယဒိဝသေ လဗ္ဘတီတိ။

သစေ သကဝိဟာရတော အညံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တေ ဘိက္ခူ ဒိသွာ ကောစိ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ဥဒ္ဒိသာပေတိ, ယာဝ အန္တောဥပစာရေ ဝါ ဥပစာရသီမဋ္ဌကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝုတ္တနယေန ဧကာဗဒ္ဓါ ဝါ ဟောန္တိ, တာဝ သကဝိဟာရေ ဌိတိကာဝသေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဗဟိဥပစာရေ ဌိတာနံ ဒိန္နံ ပန “သင်္ဃတော, ဘန္တေ, ဧတ္တကေ နာမ ဘိက္ခူ ဥဒ္ဒိသထာ”တိ ဝုတ္တေ သမ္ပတ္တာသမ္ပတ္တာနံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဒွါဒသဟတ္ထန္တရံ အဝိဇဟိတွာ ဧကာဗဒ္ဓနယေန ဒူရေ ဌိတာပိ သမ္ပတ္တာယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သစေ ယံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ, တတ္ထ ပဝိဋ္ဌာနံ အာရောစေန္တိ, တဿ ဝိဟာရဿ ဌိတိကာဝသေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေပိ ဂါမဒွါရေ ဝါ ဝီထိယံ ဝါ စတုက္ကေ ဝါ အန္တရဃရေ ဝါ ဘိက္ခူ ဒိသွာ ကောစိ သင်္ဃုဒ္ဒေသံ အာရောစေတိ, တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ အန္တောဥပစာရဂတာနံ ဂဟေတဗ္ဗံ။

ဃရူပစာရော စေတ္ထ ဧကဃရံ ဧကူပစာရံ, ဧကဃရံ နာနူပစာရံ, နာနာဃရံ ဧကူပစာရံ, နာနာဃရံ နာနူပစာရန္တိ ဣမေသံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယံ ဧကကုလဿ ဃရံ ဧကဝဠဉ္ဇံ ဟောတိ, တံ သုပ္ပပါတပရိစ္ဆေဒဿ အန္တော ဧကူပစာရံ နာမ, တတ္ထုပ္ပန္နော ဥဒ္ဒေသလာဘော ဧကသ္မိံ ဥပစာရေ ဘိက္ခာစာရဝတ္တေနပိ ဌိတာနံ သဗ္ဗေသံ ပါပုဏာတိ။ ဣဒံ **ဧကဃရံ ဧကူပစာရံ** နာမ။ ယံ ပန ဧကဃရံ ဒွိန္နံ ဘရိယာနံ သုခဝိဟာရတ္ထာယ မဇ္ဈေ ဘိတ္တိံ ဥဋ္ဌပေတွာ နာနာဒွါရဝဠဉ္ဇံ ကတံ, တတ္ထုပ္ပန္နော ဥဒ္ဒေသလာဘော ဘိတ္တိအန္တရိကဿ န ပါပုဏာတိ, တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ နိသိန္နဿေဝ ပါပုဏာတိ။ ဣဒံ **ဧကဃရံ နာနူပစာရံ** နာမ။ ယသ္မိံ ပန ဃရေ ဗဟူ ဘိက္ခူ နိမန္တေတွာ အန္တောဂေဟတော ပဋ္ဌာယ ဧကာဗဒ္ဓေ ကတွာ ပဋိဝိဿကဃရာနိပိ ပူရေတွာ နိသီဒါပေန္တိ, တတ္ထ ဥပ္ပန္နော ဥဒ္ဒေသလာဘော သဗ္ဗေသံ ပါပုဏာတိ။ ယမ္ပိ နာနာကုလဿ နိဝေသနံ မဇ္ဈေ ဘိတ္တိံ အကတွာ ဧကဒွါရေနေဝ ဝဠဉ္ဇန္တိ, တတြာပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဒံ **နာနာဃရံ ဧကူပစာရံ** နာမ။ ယော ပန နာနာနိဝေသနေသု နိသိန္နာနံ ဘိက္ခူနံ ဥဒ္ဒေသလာဘော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ကိဉ္စာပိ ဘိတ္တိစ္ဆိဒ္ဒေန ဘိက္ခူ ဒိဿန္တိ, တသ္မိံ တသ္မိံ နိဝေသနေ နိသိန္နာနံယေဝ ပါပုဏာတိ။ ဣဒံ **နာနာဃရံ နာနူပစာရံ** နာမ။

ယော ပန ဂါမဒွါရဝီထိစတုက္ကေသု အညတရသ္မိံ ဌာနေ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ လဘိတွာ အညသ္မိံ ဘိက္ခုသ္မိံ အသတိ အတ္တနော ပါပုဏာပေတွာ ဒုတိယဒိဝသေပိ တသ္မိံယေဝ ဌာနေ အညံ လဘတိ, တေန ယံ အညံ နဝကံ ဝါ ဝုဍ္ဎံ ဝါ ဘိက္ခုံ ပဿတိ, တဿ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ကောစိ နတ္ထိ, အတ္တနော ပါပေတွာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေ အာသနသာလာယ နိသီဒိတွာ ကာလံ ပဋိမာနေန္တေသု ဘိက္ခူသု ကောစိ အာဂန္တွာ “သင်္ဃုဒ္ဒေသပတ္တံ ဒေထ, ဥဒ္ဒေသပတ္တံ ဒေထ, သင်္ဃတော ဥဒ္ဒိသိတွာ ပတ္တံ ဒေထ, သင်္ဃိကံ ပတ္တံ ဒေထာ”တိ ဝါ ဝဒတိ, ဥဒ္ဒေသပတ္တံ ဌိတိကာယ ဂ

ဟောတတ အတဖ္ဗံ။ "သဃျဒ္ဒေသဘိက္ခုံ ဒေထ, သဃ္ယတော ဥဒ္ဒိသိတတ ဘိက္ခုံ ဒေထ, သဃ္ယိကံ ဘိက္ခုံ ဒေထာ"တိ ဝုတ္တေပိ ဧသေဝ နယော။

ဥဒ္ဒေသကော ပနေတ္ထ ပေသလော လဇ္ဇီ မေဓာဝီ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော, တေန တိက္ခတ္တုံ ဌိတိကံ ပုစ္ဆိတတ သစေ ကောစိ ဌိတိကံ ဇာနန္တော နတ္ထိ, ထေရာသနတော ကပေဟတဗ္ဗံ။ သစေ ပန "အဟံ ဇာနာမိ, ဒသဝဿေန လဒ္ဓ"န္တိ ကောစိ ဘဏတိ, "အတ္ထာဝုသော, ဒသဝဿာ ဘိက္ခူ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ သစေ တဿ သုတတဝ "ဒသဝဿမဟ ဒသဝဿမဟာ"တိ ဗဟူ အာဂစ္ဆန္တိ, "တုယဟံ ဟပုဏ္ဏာတိ, တုယဟံ ဟပုဏ္ဏာတီ"တိ အဂတတ "သဗ္ဗေ အပ္ပသဒ္ဒာ ဟောထာ"တိ ဝတတ ပဋိဟဋိယာ ဌပေတဗ္ဗာ, ဌပေတတ "ကတိ ဘိက္ခူ ဣစ္ဆထာ"တိ ဥပာသကော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, "ဧ တ္တကေ နာမ, ဘန္တေ"တိ ဝုတ္တေ "တုယဟံ ဟပုဏ္ဏာတိ, တုယဟံ ဟပုဏ္ဏာတီ"တိ အဝတတ သဗ္ဗနဝကဿ ဝဿဂ္ဂ ဂ္ဂစ္ဆ ဥတု စ ဒိဝသဘာကေ စ ဆာယာ စ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ။ သစေ ဆာယာယပိ ပုစ္ဆိယမာနာယ အညော ဝုမုတရော အာဂစ္ဆ တိ, တဿ အတဖ္ဗံ။ အထ ဆာယံ ပုစ္ဆိတတ "တုယဟံ ဟပုဏ္ဏာတီ"တိ ဝုတ္တေ ဝုမုတရော အာဂစ္ဆတိ, န လဘတိ။ ကထာပပဉ္စေန ဟိ နိသိန္နဿပိ နိဒ္ဒာယန္တဿပိ ကဟိတံ သုဂ္ဂဟိတံ, အတိက္ကန္တံ သုအတိက္ကန္တံ။ ဘာဇနီယ ဘဏ္ဍညပဟိ နာမေတံ သမ္ပတ္တဿေဝ ဟပုဏ္ဏာတိ, တတ္ထ သမ္ပတ္တဘာတေ ဥပစာရေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗော။ အာ သနသာလာယ စ အန္တောပရိက္ခေပေ ဥပစာရော, တသ္မိံ ဌိတဿ လာဘော ဟပုဏ္ဏာတိ။

ကောစိ အာသနသာလတော အဋ္ဌ ဥဒ္ဒေသပတ္တေ အာဟရာပေတတ သတ္တ ပတ္တေ ပဏီတဘောဇနာနံ, ဧကံ ဥဒက ဿ ပူရေတတ အာသနသာလံ ပဟိဏာတိ, ဂဟေတတ အာဂတာ ကိဉ္စိ အဝတတ ဘိက္ခူနံ ဟတ္ထေသု ပတိဋ္ဌပေတတ ပက္ကမန္တိ, ယေန ယံ လဒ္ဓံ, တဿေဝ တံ ဟောတိ။ ယေန ပန ဥဒကံ လဒ္ဓံ, တဿ အတိက္ကန္တမ္ပိ ဌိတိကံ ဌပေ တတ အညံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ကပေဟတဗ္ဗံ, တဉ္စ လူခံ တ လဘတု ပဏီတံ တ တိစီဝရပရိတရံ တ, တဿေဝ တံ ဟောတိ။ ဤဒိသော ဟိဿ ပုညဝိသေသော, ဥဒကံ ပန ယသ္မာ အာမိသံ န ဟောတိ, တသ္မာ အညံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ လဘတိ။ သစေ ပန တေ ဂဟေတတ အာဂတာ "ဣဒံ ကိရ, ဘန္တေ, သဗ္ဗံ ဘာဇေတတ ဘုဉ္ဇထာ"တိ ဝတတ ဂစ္ဆန္တိ, သဗ္ဗေဟိ ဘာ ဇေတတ ဘုဉ္ဇိတတ ဥဒကံ ဟာတဗ္ဗံ။ "သဃ္ယတော ဥဒ္ဒိသိတတ အဋ္ဌ မဟာထေရေ ဒေထ, မဇ္ဈိမေ ဒေထ, နဝကေ ဒေထ, ပရိပုဏ္ဏဝဿေ သာမဏေရေ ဒေထ, မဇ္ဈိမဘာဏကာဒယော ဒေထ, မယဟံ ဉာတိဘိက္ခူ ဒေထာ"တိ ဝဒန္တဿ သ ပန "ဥပာသက, တဝံ ဧဝံ ဝဒသိ, ဌိတိကာယ ပန တေသံ န ဟပုဏ္ဏာတီ"တိ ဝတတ ဌိတိကာဝသေနေဝ အတဗ္ဗာ။ ဒဟရ သာမဏေရေဟိ ပန ဥဒ္ဒေသဘတ္တေသု လဒ္ဓေသု သစေ အယကာနံ ဃရေ မင်္ဂလံ ဟောတိ, "တုမ့ဟာကံ အာစရိယုပဇ္ ဈာယေ ပေသေထာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယသ္မိံ ပန ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ ပဌမဘာကေ သာမဏေရာနံ ဟပုဏ္ဏာတိ, အနုဘာကေ မဟာထေရာနံ, န တတ္ထ သာမဏေရာ "မယံ ပဌမဘာဂံ လဘိမဟာ"တိ ပုရတော ဂန္တုံ လဘန္တိ, ယထာပဋိဟဋိယာ ဧဝ ဂန္တဗ္ဗံ။ "သဃ္ယတော ဥဒ္ဒိသိတတ တုမ့ေဟ ထော"တိ ဝုတ္တေ "မယဟံ အညအာပိ ဇာနိဿသိ, ဌိတိကာ ပန ဧဝံ ဂစ ဆတီ"တိ ဌိတိကာဝသေနေဝ ကပေဟတဗ္ဗံ။ အထ "သဃျဒ္ဒေသပတ္တံ ဒေထာ"တိ ဝတတ အဂ္ဂဟိတေယေဝ ပတ တေ ယဿ ကဿစိ ပတ္တံ ဂဟေတတ ပူရေတတ အာဟရတိ, အာဟဋမ္ပိ ဌိတိကာယ ဧဝ ကပေဟတဗ္ဗံ။

ဧကော "သဃျဒ္ဒေသပတ္တံ အာဟရာ"တိ ပေသိတော "ဘန္တေ, ဧကံ ပတ္တံ ဒေထ, နိမန္တနဘတ္တံ အာဟရိ ဿာမီ"တိ ဝဒတိ, သော စေ "ဥဒ္ဒေသဘတ္တဃရတော အယံ အာဂတော"တိ ဉတတ ဘိက္ခူဟိ "နနု တဝံ အသုကဃရ တော အာဂတော"တိ ဝုတ္တော "အာမ, ဘန္တေ, န နိမန္တနဘတ္တံ, ဥဒ္ဒေသဘတ္တ"န္တိ ဘဏတိ, ဌိတိကာယ ကပေ တဗ္ဗံ။ ယော ပန "ဧကံ ပတ္တံ အာဟရာ"တိ ဝုတ္တေ "ကိန္တိ ဝတတ အာဟရာမီ"တိ ဝတတ "ယထာ တေ ရုစ္စတီ"တိ ဝုတ္တော အာဂစ္ဆတိ, အယံ ဝိဿဋ္ဌဒူတော နာမ။ ဥဒ္ဒေသပတ္တံ တ ပဋိဟဋိပတ္တံ တ ပုဂ္ဂလိကပတ္တံ တ ယံ ဣစ္ဆ တိ, တံ တေဿ အတဖ္ဗံ။ ဧကော ဗာလော အဗ္ယတ္တော "ဥဒ္ဒေသပတ္တံ အာဟရာ"တိ ပေသိတော ဝတ္တုံ န ဇာနာတိ, တုဏှီဘူတော တိဋ္ဌတိ, သော "ကဿ သန္တိကံ အာဂတောသီ"တိ တ "ကဿ ပတ္တံ ဟရိဿသီ"တိ တ န ဝတ တဗ္ဗော။ ဧဝဉ္ဟိ ဝုတ္တော ပုစ္ဆာသဘာဂေန "တုမ့ဟာကံ သန္တိကံ အာဂတောမဟိ"တိ တ "တုမ့ဟာကံ ပတ္တံ ဟရိဿ သာမီ"တိ တ ဝဒေယ္ယ။ တတော တံ ဘိက္ခုံ အညေ ဘိက္ခူ ဇိဂုစ္ဆန္တာ န ဩလောကေယျုံ, "ကုဟိံ ဂစ္ဆသိ, ကိံ က ရောန္တော အာဟိဏ္ဍသီ"တိ ပန ဝတ္တဗ္ဗော။ တဿ "ဥဒ္ဒေသပတ္တတ္ထာယ အာဂတောမဟိ"တိ ဝဒန္တဿ က ဟေတတ ပတ္တော အတဗ္ဗော။

ကော ကူဋဋ္ဌိတိကာ နာမ ဟောတိ။ ရညော တ ရာဇမဟာမတ္တဿ တ ဂေဟေ အတိပဏီတာနိ အဌ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာနိ နိစ္စံ ဒီယန္တိ, တာနိ ကေစာရိကဘတ္တာနိ ကတ္တတ ဘိက္ခူ ဝိသုံ ဌိတိကာယ ပရိဘုဥ္ဇန္တိ။ ကေစ္စေ ဘိက္ခူ “သွေ အနိ အမ္ဟာကံ ဟာပုဏိဿန္တီ”တိ အတ္တနော ဌိတိကံ သလ္လက္ခေတ္တတ ဂတာ။ တေသု အနာဂတေသုယေဝ အညေ အာဂန္တုကာ ဘိက္ခူ အာဂန္တွာ အာသနသာလာယ နိသီဒန္တိ။ တင္ခဏညေဝ ရာဇပုရိသာ အာဂန္တွာ “ပဏီတဘတ္တပတ္တေ ဒေထာ”တိ ဝဒန္တိ, အာဂန္တုကာ ဌိတိကံ အဇာနန္တာ ကဟေန္တိ, တင္ခဏညေဝ စ ဌိတိကံ ဇာနနကဘိက္ခူ အာဂန္တွာ “ကိံ ကဟေထာ”တိ ဝဒန္တိ ။ ရာဇဂေဟေ ပဏီတဘတ္တန္တိ။ ကတိဝဿတော ပဋ္ဌာယာတိ။ တ္တေကဝဿတော နာမာတိ။ “မာ ကဟေထာ”တိ နိတရေတ္တတ ဌိတိကာယ ကဟေတဗ္ဗံ။ ကဟိတေ အာဂတေဟိပိ, ပတ္တအနကာလေ အာဂတေဟိပိ, ဒိန္နကာလေ အာဂတေဟိပိ, ရာဇဂေဟတော ပတ္တေ ပူရေတ္တတ အာဟဋကာလေ အာဂတေဟိပိ, ရာဇာ “အဇ္ဇ ဘိက္ခူယေဝ အာဂစ္ဆန္တု”တိ ပေသေတ္တတ ဘိက္ခူနံယေဝ ဟတ္ထေ ပိဏ္ဍပာတံ ဒေတိ, ဧဝံ ဒိန္နံ ပိဏ္ဍပာတံ ဂဟေတ္တတ အာဂတကာလေ အာဂတေဟိပိ ဌိတိကံ ဇာနနကဘိက္ခူဟိ “မာ ဘုဥ္ဇိတ္ထာ”တိ တရေတ္တတ ဌိတိကာယမေဝ ကဟေတဗ္ဗံ။

အထ နေ ရာဇာ ဘောဇေတ္တတ ပတ္တေပိ နေသံ ပူရေတ္တတ ဒေတိ, ယံ အာဟဋံ, တံ ဌိတိကာယ ကဟေတဗ္ဗံ ။ သစေ ပန “မာ တုစ္ဆဟတ္ထာ ဂစ္ဆန္တု”တိ ထောကမေဝ ပတ္တေသု ပက္ခိတ္တံ ဟောတိ, တံ န ကဟေတဗ္ဗံ။ “အထ ဘုဥ္ဇိတ္တတ တုစ္ဆပတ္တာဝ အာဂစ္ဆန္တိ, ယံ တေဟိ ဘုတ္တံ, တံ နေသံ ဂီတ ဟောတီ”တိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပနာဟ “ဂီတကိစ္စံ တ္တေ နတ္ထိ, ဌိတိကံ ပန အဇာနန္တေဟိ ယာဝ ဇာနနကာ အာဂစ္ဆန္တိ, တာဝ နိသီဒိတဗ္ဗံ သိယာ, ဧဝံ သန္တေပိ ဘိက္ခူဟိ ဘုတ္တံ သုဘုတ္တံ, ဣာအနိ ပတ္တဋ္ဌာနေန ကဟေတဗ္ဗ”န္တိ။

ကော တိစီဝရပရိတရော သတဂ္ဃနကော ပိဏ္ဍပာတော အဝဿိကဿ ဘိက္ခုနော ပတ္တော, ဝိဟာရေ စ “ဇေရူဟေ ပိဏ္ဍပာတော အဝဿိကဿ ပတ္တော”တိ လိခိတ္တတ ဌပေသုံ။ အထ သဋ္ဌိဝဿစ္စယေန အညော တထာရူပေ ပိဏ္ဍပာတော ဥပ္ပန္နော, အယံ ကိံ အဝဿိကဋ္ဌိတိကာယ ကဟေတဗ္ဗော, ဥဒာဟု သဋ္ဌိဝဿဋ္ဌိတိကာယာတိ? သဋ္ဌိဝဿဋ္ဌိတိကာယာတိ ဝုတ္တံ။ အယဥှိ ဘိက္ခုဋ္ဌိတိကံ ဂဟေတ္တတယေဝ ဝမိုတောတိ။ ကော ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ဘုဥ္ဇိတ္တတ သာမဏေရော ဇာတော, ပုန တံ ဘတ္တံ သာမဏေရဋ္ဌိတိကာယ ပတ္တံ ဂဏှိတုံ လဘတိ။ အယံ ကိရ အန္တရာဘဋ္ဌကော နာမ။ ယော ပန ပရိပုဏ္ဏဝဿော သာမဏေရော “သွေဝ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ လဘိဿတီ”တိ အဇ္ဇေဝ ဥပသမ္ပဇ္ဇတိ, အတိက္ကန္တာ တဿ ဌိတိကာ။ ကေဿ ဘိက္ခုနော ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ပတ္တံ, ပတ္တော စဿ န တုစ္ဆော ဟောတိ, သော အညဿ သမီပေ နိသိန္နဿ ပတ္တံ အပေတိ, တံ စေ ထေယျာယ ဟရန္တိ, ဂီတ ဟောတိ။ သစေ ပန သော ဘိက္ခု “မယှံ ပတ္တံ ဒမ္မီ”တိ သယမေဝ ဒေတိ, အဿ ဂီတ န ဟောတိ။ အထာပိ တေန ဘတ္တေန အနတ္ထိကော ဟုတ္တတ “အလံ မယှံ, တဝေတံ ဘတ္တံ ဒမ္မိ, ပတ္တံ ပေသေတ္တတ အာဟရာပေဟီ”တိ အညံ ဝဒတိ, ယံ တတော အာဟရိယတိ, သဗ္ဗံ ပတ္တသာမိကဿ ဟောတိ။ ပတ္တံ စေ ထေယျာယ ဟရန္တိ, သုဟဋော, ဘတ္တဿ ဒိန္နတ္တာ ဂီတ န ဟောတိ။

ဝိဟာရေ ဒသ ဘိက္ခူ ဟောန္တိ, တေသု နဝ ပိဏ္ဍပာတိကာ, ကော သာဒိယနကော, “ဒသ ဥဒ္ဒေသပတ္တေ ဒေထာ”တိ ဝုတ္တေ ပိဏ္ဍပာတိကာ ဂဟေတုံ န ဣစ္ဆန္တိ။ ဣတရော ဘိက္ခု “သဗ္ဗာနိ မယှံ ဟာပုဏန္တီ”တိ ဂဏှာတိ, ဌိတိကာ န ဟောတိ။ ကေကံ စေ ဟာပေတ္တတ ဂဏှာတိ, ဌိတိကာ တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ ကဟေတ္တတ ဒသဟိပိ ပတ္တေဟိ အာဟရာပေတ္တတ “ဘန္တေ, မယှံ သင်္ဂဟံ ကရောထာ”တိ နဝ ပတ္တေ ပိဏ္ဍပာတိကာနံ ဒေတိ, ဘိက္ခုဒတ္တိယံ နာမေတံ, ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ သော ဥပာသကော “ဘန္တေ, ဃရံ အာဂန္တွ”န္တိ ဝဒတိ, သော စ ဘိက္ခု တေ ဘိက္ခူ “ထေ, ဘန္တေ, မယှံ သဟာယာ ဟောထာ”တိ တဿ ဃရံ ဂစ္ဆတိ, ယံ တတ္ထ လဘတိ, သဗ္ဗံ တဿေဝ ဟောတိ, ဣတရေ တေန ဒိန္နံ လဘန္တိ။ အထ နေသံ ဃရေယေဝ နိသီဒာပေတ္တတ ဒက္ခိဏောဒကံ ဒတ္တတ ယာဂုခဇ္ဇကာဒီနိ ဒေန္တိ “ဘန္တေ, ယံ မနုဿာ ဒေန္တိ, တံ ဂဏှထာ”တိ, တဿ ဘိက္ခုနော ဝစနေနေဝ ဣတရေသံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘုတ္တာဝီနံ ပတ္တေ ပူရေတ္တတ ဂဏှိတ္တတ ဂမနတ္ထာယ ဒေန္တိ, သဗ္ဗံ တဿေဝ ဘိက္ခုနော ဟောတိ, တေန ဒိန္နံ ဣတရေသံ ဝဋ္ဋတိ။ ယဒိ ပန တေ ဝိဟာရေယေဝ တေန ဘိက္ခုနာ “ဘန္တေ, မယှံ ဘိက္ခံ ဂဏှထ, မနုဿာနံ ဝစနံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ ဝုတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ, တတ္ထ ယံ ဘုဥ္ဇန္တိ စေဝ နီဟရန္တိ စ, သဗ္ဗံ တံ တေသံယေဝ သန္တကံ။ အထာပိ “မယှံ ဘိက္ခံ ဂဏှထာ”တိ အဝုတ္တာ “မနုဿာနံ ဝစနံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ ဂစ္ဆန္တိ, တတ္ရ စေ ကေဿ မဓုရေန သရေ

န အနုမောဒနံ ကရောန္တဿ သုတွာ ထေရာနမ္ပိ ဥပသမေ ပသီဒိတွာ ဗဟုံ သမဏပရိက္ခာရံ ဒေန္တိ, အယံ ထေရေသု ပသာဒေန ဥပ္ပန္နော အကတဘာဂေ နာမ, တသ္မာ သဗ္ဗေသံ ပါပုဏာတိ။

ဧကော သင်္ဃတော ဥဒ္ဒိသာပေတွာ ဌိတိကာယ ဂဟိတပတ္တံ ဟရိတွာ ပဏီတဿ ခါဒနီယဘောဇနီယဿ ပူရေတွာ အာဟရိတွာ “ဣမံ, ဘန္တေ, သဗ္ဗော သင်္ဃော ပရိဘုဉ္ဇတူ”တိ ဒေတိ, သဗ္ဗေဟိ ဘာဇေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ပတ္တသာမိကဿ ပန အတိက္ကန္တမ္ပိ ဌိတိကံ ဌပေတွာ အညံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ဒါတဗ္ဗံ။ အထ ပဌမံယေဝ “သဗ္ဗံ သင်္ဃိကပတ္တံ ဒေထာ”တိ ဝဒတိ, ဧကဿ လဒ္ဓဘိက္ခုနော သန္တကော ပတ္တော ဒါတဗ္ဗော။ အာဟရိတွာ စ “သဗ္ဗော သင်္ဃော ပရိဘုဉ္ဇတူ”တိ ဝုတ္တေ ဘာဇေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဧကော ဟတ္ထိယာ ဘတ္တံ အာဟရိတွာ “သင်္ဃုဒ္ဒေသံ ဒမ္မီ”တိ ဝဒတိ, ဧကေကံ အာလောပံ အဒတွာ ဌိတိကာယ ဧကဿ ယာပနမတ္တံ ကတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ အထ သော ဘတ္တံ အာဟရိတွာ ကိဉ္စိ ဝတ္တုံ အဇာနန္တော တုဏှီဘူတော အစ္ဆတိ, “ကဿ တေ အာနီတံ, ကဿ အတုကာမောသီ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပုစ္ဆာသဘာဂေန ဟိ “တုမှာကံ အာနီတံ, တုမှာကံ အတုကာမောမှီ”တိ ဝဒေယျ, တတော တံ ဘိက္ခုံ အညေ ဘိက္ခူ ဇိဂုစ္ဆန္တာ ဂီဝံ ပရိဝတ္တေတွာ ဩလောကေတဗ္ဗမ္ပိ န မညေယျုံ။ သစေ ပန “ကုဟိံ ယာသိ, ကိံ ကရောန္တော အာဟိဏ္ဍသီ”တိ ဝုတ္တေ “ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ဂဟေတွာ အာဂတောမှီ”တိ ဝဒတိ, ဧကေန လဒ္ဓဘိက္ခုနာ ဌိတိကာယ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ အာဘတံ ဗဟု ဟောတိ, သဗ္ဗေသံ ပဟောတိ, ဌိတိကာကိစ္စံ နတ္ထိ။ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ပတ္တံ ပူရေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။

“သင်္ဃုဒ္ဒေသပတ္တံ ဒေထာ”တိ ဝုတ္တေ “ကိံ အာဟရိဿသီ”တိ အဝတွာ ပကတိဌိတိကာယ ဧဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယော ပန ပါယာသော ဝါ ရသပိဏ္ဍပါတော ဝါ နိစ္စံ လဗ္ဘတိ, ဧဝရူပါနံ ပဏီတဘောဇနာနံ အာဝေဏိကာ ဌိတိကာ ကာတဗ္ဗာ, တတ္ထ သပရိတရာယ ယာဂုယာ မဟဂ္ဃာနံ ဖလာနံ ပဏီတာနမ္ပိ ခဇ္ဇကာနံ။ ပကတိဘတ္တယာဂုဖလခဇ္ဇကာနံ ဧကာဝ ဌိတိကာ ကာတဗ္ဗာ။ “သပ္ပိံ အာဟရိဿာမီ”တိ ဝုတ္တေ သဗ္ဗသပ္ပီနံ ဧကာဝ ဌိတိကာ ဝဋ္ဋတိ, တထာ သဗ္ဗတေလာနံ။ “မဓုံ အာဟရိဿာမီ”တိ ဝုတ္တေ ပန မဓုနော ဧကာဝ ဌိတိကာ ဝဋ္ဋတိ, တထာ ဖာဏိတဿ လဋ္ဌိမဓုကာဒီနမ္ပိ ဘေသဇ္ဇာနံ။ သစေ ပန ဂန္ဓမာလံ သင်္ဃုဒ္ဒေသံ ဒေန္တိ, ပိဏ္ဍပါတိကဿ ဝဋ္ဋတိ, န ဝဋ္ဋတီတိ? အာမိသဿေဝ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ ဝဋ္ဋတိ။ “သင်္ဃံ ဥဒ္ဒိဿ ဒိန္နတ္တာ ပန န ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒန္တိ။

ဥဒ္ဒေသဘတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၁၀. နိမန္တနံ ပုဂ္ဂလိကံ စေ, သယမေဝ ဣဿရော။ သင်္ဃိကံ ပန ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ပနေတ္ထ ဒူတော ဗျတ္တော ဟောတိ, “ဘန္တေ, ရာဇဂေဟေ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ဘတ္တံ ဂဏှထာ”တိ အဝတွာ “ဘိက္ခံ ဂဏှထာ”တိ ဝဒတိ, ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ အထ ဒူတော အဗျတ္တော “ဘတ္တံ ဂဏှထာ”တိ ဝဒတိ, ဘတ္တုဒ္ဒေသကော ဗျတ္တော “ဘတ္တ”န္တိ အဝတွာ “ဘန္တေ, တုမှေ ယာထ, တုမှေ ယာထာ”တိ ဝဒတိ, ဧဝမ္ပိ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, “တုမှာကံ, ဘန္တေ, ပဋိပါဋိယာ ဘတ္တံ ပါပုဏာတီ”တိ ဝုတ္တေ ပန န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ နိမန္တိတုံ အာဂတမနုဿော အာသနသာလံ ပဝိသိတွာ “အဋ္ဌ ဘိက္ခူ ဒေထာ”တိ ဝါ “အဋ္ဌ ပတ္တေ ဒေထာ”တိ ဝါ ဝဒတိ, ဧဝမ္ပိ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ ဝဋ္ဋတိ, “တုမှေ စ တုမှေ စ ဂစ္ဆထာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ “အဋ္ဌ ဘိက္ခူ ဒေထ, ဘတ္တံ ဂဏှထ, အဋ္ဌ ပတ္တေ ဒေထ, ဘတ္တံ ဂဏှထာ”တိ ဝါ ဝဒတိ, ပဋိပါဋိယာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဂဏှန္တေန ပန ဝိစ္ဆိန္ဒိတွာ “ဘတ္တ”န္တိ အဝဒန္တေန “တုမှေ စ တုမှေ စ ဂစ္ဆထာ”တိ ဝုတ္တေ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ ဝဋ္ဋတိ။ “ဘန္တေ, တုမှာကံ ပတ္တံ ဒေထ, တုမှေ ဧထာ”တိ ဝုတ္တေ ပန “သာဓု ဥပါသကာ”တိ ဂန္တဗ္ဗံ။ “သင်္ဃတော ဥဒ္ဒိသိတွာ တုမှေ ဧထာ”တိ ဝုတ္တေပိ ဌိတိကာယ ဂဟေတဗ္ဗံ။

နိမန္တနဘတ္တဃရတော ပန ပတ္တတ္ထာယ အာဂတဿ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဌိတိကာယ ပတ္တော ဒါတဗ္ဗော။ ဧကော “သင်္ဃတော ပဋိပါဋိယာ ပတ္တ”န္တိ အဝတွာ ကေဝလံ “ဧကံ ပတ္တံ ဒေထာ”တိ ဝတွာ အဂ္ဂဟိတေယေဝ ပတ္တေ ယဿ ကဿစိ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ပူရေတွာ အာဟရတိ, တံ ပတ္တသာမိကဿေဝ ဟောတိ။ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ ဝိယ ဌိတိကာယ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဣဓာပိ ယော အာဂန္တွာ တုဏှီဘူတော တိဋ္ဌတိ, သော “ကဿ သန္တိကံ အာဂတောသီ”တိ ဝါ “ကဿ ပတ္တံ ဟရိဿသီ”တိ ဝါ န ဝတ္တဗ္ဗော။ ပုစ္ဆာသဘာဂေန ဟိ “တုမှာကံ သန္တိကံ အာဂတော, တုမှာကံ ပတ္တံ ဟရိဿာမီ”တိ ဝဒေယျ, တတော သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ဇိဂုစ္

ဆနိယော အသ္သ။ "ကုဟိံ ဂစ္ဆသိ, ကိံ ကရောန္တော အာဟိဏ္ဍသီ"တိ ပန ဝုတ္တေ "တသ္သ ပတ္တတ္ထာယ အာဂ တောမှဟီ"တိ ဝဒန္တသ္သ ပဋိဟဋ္ဋိဘတ္တဌိတိကာယ ဂဟေတ္ွတ ပတ္တော အာတဗ္ဗော။ "ဘတ္တဟရဏပတ္တံ ဒေ ထာ"တိ ဝုတ္တေပိ ပဋိဟဋ္ဋိဘတ္တဌိတိကာယ ဧဝ အာတဗ္ဗော။ သစေ အာဟရိတ္ွတ "သဗ္ဗော သဗ္ဗော ဘုဉ္ဇတူ"တိ ဝဒတိ, ဘာဇေတ္ွတ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ပတ္တသာမိကသ္သ အတိက္ကန္တမ္ပိ ဌိတိကံ ဌပေတ္ွတ အညံ ပဋိဟဋ္ဋိဘတ္တံ ကဟေ တဗ္ဗံ။

ဧကော ဟတိယာ ဘတ္တံ အာဟရိတ္ွတ "သင္ဃသ္သ ဒမ္မီ"တိ ဝဒတိ, အာလောပဘတ္တဌိတိကတော ပဋ္ဌာယ အာလောပသင္ခေပေန ဘာဇေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန တုဏ္ဍ္ဟိဘူတော အစ္ဆတိ, "ကသ္သ တေ အာဘတံ, ကသ္သ အာတုကာ မောသီ"တိ န ဝတ္တဗ္ဗော။ သစေ ပန "ကုဟိံ ဂစ္ဆသိ, ကိံ ကရောန္တော အာဟိဏ္ဍသီ"တိ ဝုတ္တေ ပန "သင္ဃသ္သ မေ ဘတ္တံ အာဘတံ, ထေရာနံ မေ ဘတ္တံ အာဘတ"န္တိ ဝဒတိ, ဂဟေတ္ွတ အာလောပဘတ္တဌိတိကာယ ဘာဇေတ ဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဧဝံ အာဘတံ ဘတ္တံ ဗဟု ဟောတိ, သကလသင္ဃသ္သ ပဟောတိ, အဘိဟဋ္ဋဘိက္ခာ နာမ, ပိဏ္ဍဟတိ ကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ဌိတိကာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ, ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ပတ္တံ ပူရေတ္ွတ အာတဗ္ဗံ။

ဥပာသကော သင္ဃတ္ထေရသ္သ တ ဂန္ထဓုတင္ဂဝသေန အဘိညာတသ္သ တ ဘတ္တုဒ္ဒေသကသ္သ တ ပဟိဏ တိ "အမှာကံ ဘတ္တဂဟဏတ္ထာယ အဋ္ဌ ဘိက္ခူ ဂဟေတ္ွတ အာဂစ္ဆထာ"တိ, သစေပိ ဉာတိဉပဋ္ဌာကေဟိ ပေသိ တံ ဟောတိ, က္ကမေ တယော ဇနာ ပုစ္ဆိတုံ န လဘန္တိ, အာရုဠ္ဍ္ဟာယေဝ မာတိကံ။ သင္ဃတော အဋ္ဌ ဘိက္ခူ ဥဒ္ဒိသာပေ တ္ွတ အတ္တနဝမေဟိ ဂန္တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? ဘိက္ခုသင္ဃသ္သ ဟိ ဧတေ ဘိက္ခူ နိသ္သာယ လာဘော ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ ဂန္ထဓု တင္ဂါဒီဟိ ပန အနဘိညာတော အာတသိကဘိက္ခု အာပုစ္ဆိတုံ လဘတိ, တသ္မာ တေန "ကိံ သင္ဃတော ဂဏ္ဍ္ဟာမိ, ဥအာ ဟု ယေ ဇာနာမိ, တေဟိ သဒ္ဓိံ အာဂစ္ဆာမီ"တိ မာတိကံ အာရောပေတ္ွတ ယထာ အာယကာ ဝဒန္တိ, တထာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ ဗံ။ "တုမှာကံ နိသ္သိတကေ တ ယေ တ ဇာနာထ, တေ ဂဟေတ္ွတ ထော"တိ ဝုတ္တေ ပန ယေ က္ကစ္ဆန္တိ, တေဟိ သဒ္ ဓိံ ဂန္တုံ လဘတိ။ သစေ "အဋ္ဌ ဘိက္ခူ ပဟိဏထာ"တိ ပေသေန္တိ, သင္ဃတောဝ ပေသေတဗ္ဗာ။ အတ္တနာ သစေ အည သ္မိံ ကမေ သက္ကာ ဟောတိ ဘိက္ခာ လဘိတုံ, အညော ကမော ဂန္တဗ္ဗော။ န သက္ကာ စေ ဟောတိ လဘိတုံ, သော ယေဝ ကမော ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတဗ္ဗော။

နိမန္တိတဘိက္ခူ အာသနသာလာယ နိသိန္နာ ဟောန္တိ, တတ္ရ စေ မနုသ္သာ "ပတ္တေ ဒေထာ"တိ အာဂစ္ဆန္တိ, အနိမန္တိတေဟိ န အာတဗ္ဗာ, "ဧတေ နိမန္တိတာ ဘိက္ခူ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, "တုမှေဟပိ ဒေထာ"တိ ဝုတ္တေ ပန အာတုံ ဝဋ္ ဋတိ။ ဥသ္သတဒီသု မနုသ္သာ သယမေဝ ပရိဝေဏာနိ စ ပဓာနဃရာနိ စ ဂန္တ္ွတာ တိပိဋ္ဋကေ စ ဓမ္မကထိကေ စ ဘိက္ခုသ တေနပိ သဒ္ဓိံ နိမန္တေန္တိ, တအာ တေဟိ ယေ ဇာနန္တိ, တေ ဂဟေတ္ွတ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကသ္မာ? န ဟိ မဟာဘိက္ခုသင္ ယေန အတ္ထိကာ မနုသ္သာ ပရိဝေဏပဓာနဃရာနိ ဂစ္ဆန္တိ, သန္နိဟတဋ္ဌာနတောဝ ယထာသတ္တိ ယထာဗလံ ဘိက္ခူ ဂ ဏ္ဍ္ဟိတ္ွတ ဂစ္ဆန္တီတိ။

သစေ ပန သင္ဃတ္ထေရော တ ဂန္ထဓုတင္ဂဝသေန အဘိညာတော တ ဘတ္တုဒ္ဒေသကော တ အညတ္ရ တ ဝသ္ သံ ဝသိတ္ွတ ကတ္ထစိ တ ဂန္တ္ွတာ ပုန သကဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆတိ, မနုသ္သာ စ အာဂန္တုကသ္သ သက္ကာရံ ကရောန္တိ, ဧ ကတရံ ယေ ဇာနန္တိ, တေ ဂဟေတ္ွတ ဂန္တဗ္ဗံ။ ပဋိဗဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ ဒုတိယတရေ အာရဒ္ဓေ သင္ဃတောယေဝ ဂဟေတ္ွတ ဂန္တဗ္ဗံ။ အဘိနဝအာဂန္တုကာဝ ဟုတ္ွတ "ဉာတီ တ ဥပဋ္ဌာကေ တ ပသ္သိသ္သာမီ"တိ ဂစ္ဆန္တိ, တတ္ရ စေ တေသံ ဉာတီ စ ဥပဋ္ဌာကာ စ သက္ကာရံ ကရောန္တိ, ဧတ္ထ ပန ယေ ဇာနန္တိ, တေ ဂဟေတ္ွတ ဂန္တုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ယော ပန အတိလာဘီ ဟောတိ, သကဋ္ဌာနဋ္ဌ အာဂန္တုကဋ္ဌာနဋ္ဌ ကောသဒိသံ, သဗ္ဗတ္ထ မနုသ္သာ သင္ဃဘတ္တံ သဇ္ ဇေတ္ွတဝ နိသီဒန္တိ, တေန သင္ဃတောဝ ဂဟေတ္ွတ ဂန္တဗ္ဗန္တိ အယံ နိမန္တနေ ဝိသေသော။ အဝသေသော သဗ္ဗပဉ္ ဟော ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန "အဋ္ဌ မဟာထေရေ ဒေထာတိ ဝုတ္တေ အဋ္ဌ မဟာထေရာဝ အာတဗ္ဗာ"တိ ဝုတ္တံ။ ဧသ နယော မဇ္ဈိမာဒီသု။ သစေ ပန အဝိသေသေတ္ွတ "အဋ္ဌ ဘိက္ခူ ဒေထာ"တိ ဝဒတိ, သင္ဃတော အာတဗ္ဗာတိ။

နိမန္တနဘတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၁၁. သလာကဘတ္တံ ပန "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သလာကာယ တ ပဋ္ဋိကာယ တ ဥပနိဗန္ဓိတ္ဝာ ဩပုဉ္ဇိတ္ဝာ ဘတ္တံ ဥဒ္ဒိသိတု"န္တိ (စူဠဝ. ၃၂၆) ဝစနတော ရုက္ခသာရမယာယ သလာကာယ တ ဝေဠုဝိလီဝတာလပဏ္ဏာဒိမယာယ ပဋ္ဋိကာယ တ "အသုကဿ နာမ သလာကဘတ္တ"န္တိ ဧဝံ အက္ခရာနိ ဥပနိဗန္ဓိတ္ဝာ ပစ္ဆိယံ တ စီဝရဘောဂေ တ ကတ္ဝာ သဗ္ဗသလာကာယော ဩပုဉ္ဇိတ္ဝာ ပုနပ္ပုနံ ဟေဋ္ဌုပရိယဝသေန အာလောဠေတ္ဝာ ပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတေန ဘတ္တုဒ္ဒေသကေန သစေ ဌိတိကာ အတ္ထိ, ဌိတိကတော ပဋ္ဌာယ, နော စေ အတ္ထိ, ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ သလာကာ အာတဗ္ဗာ။ ပစ္ဆာ အာဂတာနမ္ပိ ဧကာဗဒ္ဓဝသေန ဒူရေ ဌိတာနမ္ပိ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ အာတဗ္ဗာ။

သစေ ဝိဟာရဿ သမန္တတော ဗဟူ ဂေစရဂါမာ, ဘိက္ခူ ပန န ဗဟူ, ဂါမဝသေနပိ သလာကာ ဟာပုဏန္တိ။ "တုမ္ဟာကံ အသုကဂါမေ သလာကဘတ္တံ ဟာပုဏာတီ"တိ ဂါမဝသေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဂဟေတ္ဝေန သစေပိ ဧကေ ဂါမေ ကသ္မိံ ဂါမေ နာနပ္ပကာရာနိ သဋ္ဌိ သလာကဘတ္တာနိ, သဗ္ဗာနိ ဂဟိတာနေဝ ဟောန္တိ။ တဿ ပတ္တကမသမိပေ အညာနိပိ ဒွေဝ တီဏိ သလာကဘတ္တာနိ ဟောန္တိ, တာနိ တဿေဝ အာတဗ္ဗာနိ။ န ဟိ သက္ကာ တေသံ ကာရဏာ အညံ ဘိက္ခုံ ပဟိဏိတုန္တိ။

သစေ ဂေစ္ဆေသု ဂါမေသု ဗဟူနိ သလာကဘတ္တာနိ သလ္လက္ခေတ္ဝာ သတ္တန္နမ္ပိ အဋ္ဌန္နမ္ပိ ဘိက္ခူနံ အာတဗ္ဗာနိ။ ဒေန္တေန ပန စတုန္နံ ပဉ္စန္နံ ဘတ္တာနံ သလာကာယော ဧကတော ဗန္ဓိတ္ဝာ အာတဗ္ဗာ။ သစေ တံ ဂါမံ အတိက္ကမိတ္ဝာ အညော ဂါမော ဟောတိ, တသ္မိဉ္စ ဧကမေဝ သလာကဘတ္တံ, တံ ပန ဟာတောဝ ဒေန္တိ, တမ္ပိ တေသု ဘိက္ခူသု ဧကဿ နိဂ္ဂဟေန ဒတ္ဝာ "ဟာတောဝ တံ ဂဟေတ္ဝာ ပစ္ဆာ ဩရိမဂါမေ ဣတရာနိ ဘတ္တာနိ ဂဏှေယျာ ဟီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ သစေ ဩရိမဂါမေ သလာကဘတ္တေသု အဂ္ဂဟိတေသ္ဝေဝ ဂဟိတသညာယ ဂစ္ဆတိ, ပရဘာဂ ဂါမေ သလာကဘတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ ပုန ဝိဟာရံ အာဂန္တ္ဝာ ဣတရာနိ ဂဟေတ္ဝာ ဩရိမဂါမော ဂန္တဗ္ဗော။ န ဟိ ဗဟိ သီမာယ သင်္ဃလာဘော ဂဟေတုံ လဗ္ဘတီတိ အယံ နယော **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တော။ သစေ ပန ဘိက္ခူ ဗဟူ ဟောန္တိ, ဂါမဝသေန သလာကာ န ဟာပုဏန္တိ, ဝီထိဝသေန တ ဝီထိယံ ဧကဂေဟဝသေန တ ဧကကုလဝသေန တ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဝီထိ အာဒီသု စ ယတ္ထ ဗဟူနိ ဘတ္တာနိ, တတ္ထ ဂါမေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဗဟူနံ ဘိက္ခူနံ ဂဟေတဗ္ဗာနိ, သလာကာသု အသတိ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာပိ ဂဟေတဗ္ဗာနိ။

၂၁၂. သလာကဒါယကေန ပန ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တေန ဟိ ကာလဿေဝ ဝုဋ္ဌာယ ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတ္ဝာ ဘောဇနသာလံ ဂန္တ္ဝာ အသမ္မုဋ္ဌာနံ သမ္မဇ္ဇိတ္ဝာ ပါနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတ္ဝာ "ကြအနိ ဘိက္ခူဟိ ဝတ္တံ ကတံ ဘဝိဿတီ"တိ ကာလံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ဃဏ္ဋိံ ပဟရိတ္ဝာ ဘိက္ခူသု သန္နိပတိတေသု ပဌမမေဝ တရကမေ သလာကဘတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ, "တုယှံ အသုကသ္မိံ နာမ တရကမေ သလာကာ ဟာပုဏာတိ, တတ္ထ ဂစ္ဆာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ အဘိရေကကဝုတေ ဂါမော ဟောတိ, တံ ဒိဝသံ ဂစ္ဆန္တာ ကိလမန္တိ, "သွေဝ တုယှံ တရကမေ ဟာပုဏာတီ"တိ အဇ္ဇေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယော တရကမံ ပေသိယမာနော န ဂစ္ဆတိ, အညံ သလာကံ မဂ္ဂတိ, န အာတဗ္ဗာ။ သဒ္ဓါန ဥပ္ပဟိ မနုဿာနံ ပုညဟာနိ စ သင်္ဃဿ စ လာဘစ္ဆေဒော ဟောတိ, တသ္မာ တဿ ဒုတိယေပိ တတိယေပိ ဒိဝသေ အညာ သလာကာ န အာတဗ္ဗာ, "အတ္တနော ပတ္တဋ္ဌာနံ ဂန္တ္ဝာ ဘုဉ္ဇာဟီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော, တီဏိ ပန ဒိဝသာနိ အဂစ္ဆန္တဿ တရကမတော ဩရိမတရကမေ သလာကာ ဂဟေတဗ္ဗာ။ တဥ္စေ န ဂဏှာတိ, တတော ပဋ္ဌာယ တဿ အညံ သလာကံ အတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဒဏ္ဍကမ္မံ ဒဠှံ ကာတဗ္ဗံ ။ သဋ္ဌိတော တ ပဏ္ဏာသတော တ န ပရိဟာပေတဗ္ဗံ။ တရကမေ ဂဟေတ္ဝာ ဝိဟာရတရော ဂဟေတဗ္ဗော, "တုယှံ ဝိဟာရတရော ဟာပုဏာတီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဝိဟာရတရိကဿ ဒွေဝ တိဿော ယာဂုသလာကာယော တိဿော စတဿော ဘတ္တသလာကာယော စ အာတဗ္ဗာ, နိဗဒ္ဓံ ကတ္ဝာ ပန န အာတဗ္ဗာ။ ယာဂုဘတ္တဒါယကာ ဟိ "အမှာကံ ယာဂုဘတ္တံ ဝိဟာရဂေပကာဝဘုဉ္ဇန္တူ"တိ အညထတ္တံ အာပဇ္ဇေယျုံ, တသ္မာ အညေသု ကုလေသု အာတဗ္ဗာ။

သစေ ဝိဟာရတရိကာနံ သဘာဂ အာဟရိတ္ဝာ ဒေန္တိ, ကြစ္ဆေတံ ကုသလံ။ နော စေ, တရံ ဂဟေတ္ဝာ တေသံ ယာဂုဘတ္တံ အာဟရာပေတဗ္ဗံ, တာဝ နေသံ သလာကာ ဖာတိကမ္မမေဝ ဘဝန္တိ။ ဝဿဂ္ဂေန ပတ္တဋ္ဌာနေ ပန အညမ္ပိ ပဏီတဘတ္တသလာကံ ဂဏှာဟိတုံ လဘန္တိယေဝ။ အတိရေကဥတ္တရိဘင်္ဂဿ ဧကစာရိကဘတ္တဿ ဝိသုံ ဌိတိကံ ကတ္ဝာ သလာကာ အာတဗ္ဗာ။ သစေ ယေန သလာကာ လဒ္ဓါ, သော တံ ဒိဝသံ တံ ဘတ္တံ န လဘတိ, ပုန ဒိဝသေ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဘတ္တညေဝ လဘတိ, န ဥတ္တရိဘင်္ဂံ, ဧဝမ္ပိ ပုန ဂဟေတဗ္ဗံ။ ခီရဘတ္တသလာကာယပိ ဧသေဝ နယော။

သစေ ပန ခီရမေဝ လဘတိ, န ဘတ္တံ, ခီရလာဘတော ပဌာယ ပုန န ကဟေတဗ္ဗံ။ ဒွေဝ တီဏိ ဧကေစာရိကဘတ္တာနိ ဧကသ္မေ ဟပုဏ္ဏန္တိ, ဒုဗ္ဘိက္ခသမယေ သင္ဃနဝကေန လဒ္ဓကာလေ ဝိဇဋေတ္တွာ ဝိသုံ ကဟေတဗ္ဗာနိ။ ဟကတိက သလာကဘတ္တံ အလဒ္ဓဿပိ ပုနဒိဝသေ ကဟေတဗ္ဗံ။

သစေ ခုဒ္ဒကော ဝိဟာရော ဟောတိ, သဗ္ဗေ ဘိက္ခူ ဧကသ္မော့က, ဥစ္ဆုသလာကံ ကဟေန္တေန ယဿ ကဿ သစိ သမ္မုခီဘူတဿ ဟပေတွ္တာ မဟာထေရာဒီနံ ဒိတ တစ္ဆေတွ္တာ အတုံ ဝင္ဋတိ။ ရသသလာကံ ဟပေတွ္တာ ပစ္ဆာဘတ္တမ္ပိ ပရိဿာဝေတွ္တာ ဖာဏိတံ တ ကာရေတွ္တာ ပိဏ္ဍပာတိကာဒီနမ္ပိ အတဗ္ဗံ, အာဂန္တုကာနံ အာဂတာနာဂတာဘာဝံ ဥတွ္တာ ကဟေတဗ္ဗာ။ မဟာအာတသေ ဋ္ဌိတိကံ ကတွ္တာ ကဟေတဗ္ဗာ။ တက္ကသလာကမ္ပိ သဘာဂဋ္ဌာနေ ဟပေတွ္တာ တ ဓူမာပေတွ္တာ ပစာပေတွ္တာ တ ထေရာနံ အတုံ ဝင္ဋတိ။ မဟာအာတသေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဖလသလာကပူဝသလာကဘေသဇ္ဇဂန္ဓမာလာသလာကာယောပိ ဝိသုံ ဋ္ဌိတိကာယ ကဟေတဗ္ဗာ။ ဘေသဇ္ဇာဒိသလာကာယော စေတ္တကိစ္ဆပြိ ပိဏ္ဍပာတိကာနမ္ပိ ဝင္ဋန္တိ, သလာကဝသေန ပန ကဟိတတ္တာ န သာဒိတဗ္ဗာ။ အဂ္ဂဘိက္ခာမတ္တံ သလာကဘတ္တံ ဒေန္တိ, ဋ္ဌိတိကံ ပုစ္ဆိတွ္တာ ကဟေတဗ္ဗံ။ အသတိယာ ဋ္ဌိတိကာယ ထေရာသနတော ပဌာယ ကဟေတဗ္ဗံ။ သစေ တာဒိသာနိ ဘတ္တာနိ ဗဟူနိ ဟောန္တိ, ဧကေကဿ ဘိက္ခုနော ဒွေဝ တီဏိ အတဗ္ဗာနိ။ နော စေ, ဧကေကမေဝ ဒတွ္တာ ပဋိပာဋိယာ ဂတာယ ပုန ထေရာသနတော ပဌာယ အတဗ္ဗံ။ အထ အန္တရာဝ ဥပစ္ဆိဇ္ဇတိ, ဋ္ဌိတိကာ သလ္လက္ခေတဗ္ဗာ။ ယဒိ ပန တာဒိသံ ဘတ္တံ နိဗဒ္ဓမေဝ ဟောတိ, ယဿ ဟပုဏ္ဏာတိ, သော ဝတ္တဗ္ဗော "လဒ္ဓာ တ အလဒ္ဓာ တ သွေဝပိ ဂဏှေယ္ယာသီ"တိ။ ဧကံ အနိဗဒ္ဓံ ဟောတိ, လဘနဒိဝသေ ပန ယာဝဒတ္ထံ လဘတိ။ အလဘနဒိဝသာ ဗဟုတရာ ဟောန္တိ, တံ ယဿ ဟပုဏ္ဏာတိ, သော အလဘိတွ္တာ "သွေဝ ဂဏှေယ္ယာသီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော။

ယော သလာကာသု ဂဟိတာသု ပစ္ဆာ အာဂစ္ဆတိ, တဿ အတိက္ကန္တာဝ သလာကာ န ဥပဋ္ဌာပေတွ္တာ အတဗ္ဗာ။ သလာကံ နာမ ဃဏ္ဋိံ ပဟရဏာတော ပဌာယ အာဂန္တွာ ဟတ္ထံ ပသာရေန္တောဝ လဘတိ, အညဿ အာဂန္တွာ တ သမီပေ ဋ္ဌိတဿပိ အတိက္ကန္တာ အတိက္ကန္တာဝ ဟောတိ။ သစေ ပနဿ အညော ဂဏှာဟန္တော အတ္ထိ, သယံ အနာဂတောပိ လဘတိ, သဘာဂဋ္ဌာနေ "အသုကော အနာဂတော"တိ ဥတွ္တာ "အယံ တဿ သလာကာ"တိ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ "အနာဂတဿ န အတဗ္ဗာ"တိ ကတိကံ ကရောန္တိ, အဓမ္မိကာ ဟောတိ။ အန္တောဥပစာရေ ဋ္ဌိတဿ ဟိဘာဇနီယဘဏ္ဍံ ဟပုဏ္ဏာတိ။ သစေ ပန "အနာဂတဿ ဒေထာ"တိ မဟာသဒ္ဒံ ကရောန္တိ, ဒဏ္ဍကမ္မံ ဌပေတဗ္ဗံ, "အာဂန္တွာ ဂဏှာဟန္တု"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဆ ပဋ္ဌသလာကာ နဋ္ဌာ ဟောန္တိ, ဘတ္တုဒ္ဒေသကော အာယကာနံ နာမံ န သရတိ, သော စေ နဋ္ဌသလာကာ မဟာထေရဿ တ အတ္တနော တ ဟပေတွ္တာ ဘိက္ခူ ဝဒေယ္ယ "မယာ အသုကကမေ သလာကဘတ္တံ မယှံ ဟပိတံ, တုမ္ဟေ တတ္ထ လဒ္ဓသလာကဘတ္တံ ဘုဉ္ဇေယ္ယာထာ"တိ, ဝဋ္ဋတိ, ဝိဟာရေ အဟပိတံ ပန အာသနသာလာယ တံ ဘတ္တံ လဘိတွ္တာ တတ္ထေဝ ဟပေတွ္တာ ဘုဉ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ "အဇ္ဇ ပဌာယ မယှံ သလာကဘတ္တံ ဂဏှာထာ"တိ ဝုတ္တေ တတ္ရ အာသနသာလာယ ကဟေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဝိဟာရံ အာနေတွ္တာ ကဟေတဗ္ဗံ။ "သွေဝ ပဌာယာ"တိ ဝုတ္တေ ပန ဘတ္တုဒ္ဒေသကဿ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ "သွေဝ ပဌာယ အသုကကုလံ နာမ သလာကဘတ္တံ ဒေတိ, သလာကဂ္ဂဟဏကာလေ သရေယ္ယာသီ"တိ။ ဒုဗ္ဘိက္ခေ သလာကဘတ္တံ ပစ္ဆိန္ဒိတွ္တာ သုဘိက္ခေ ဇာတေ ကဋ္ဌိ ဘိက္ခုံ ဒိသွာ "အဇ္ဇ ပဌာယ အမှာကံ သလာကဘတ္တံ ဂဏှာထာ"တိ ပုန ပဋ္ဌပေန္တိ, အန္တောကမေ အကဟေတွ္တာ ဝိဟာရံ အာနေတွ္တာ ကဟေတဗ္ဗံ။ ဣဒဥဟိ သလာကဘတ္တံ နာမ ဥဒ္ဒေသဘတ္တသဒိသံ န ဟောတိ, ဝိဟာရမေဝ သန္ဓာယ ဒီယတိ, တသ္မာ ဗဟိဥပစာရေ ကဟေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, "သွေဝ ပဌာယာ"တိ ဝုတ္တေ ပန ဝိဟာရေ ကဟေတဗ္ဗမေဝ။

ဂမိကော ဘိက္ခု ယံ ဒိသာဘာဂံ ဂန္တုကာမော, တတ္ထ အညေန တရကမသလာကာ လဒ္ဓာ ဟောတိ, တံ ဂဟေတွ္တာ ဂန္တဗ္ဗံ ဘိက္ခုံ "မယှံ ပတ္တသလာကံ တွံ ဂဏှာဟီ"တိ ဝတွ္တာ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ တေန ပန ဥပစာရသီမံ အနတိက္ကန္တေယေဝ တသ္မိံ တဿ သလာကာ ကဟေတဗ္ဗာ။ ဆဋ္ဌိတဝိဟာရေ ဝသိတွ္တာ မနုဿာ "ဗောဓိစေတိယာဒိနိ ဇဂ္ဂိတွ္တာ ဘုဉ္ဇန္တု"တိ သလာကဘတ္တံ ပဋ္ဌပေန္တိ, ဘိက္ခူ သဘာဂဋ္ဌာနေသု ဝသိတွ္တာ ကာလသ္သေဝ ဂန္တွာ တတ္ထ ဝတ္တံ ကရိတွ္တာ တံ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ သစေ တေသု သွတတနာယ အတ္တနော ဟပေတွ္တာ ဂတေသု အာဂန္တုကော ဘိက္ခု ဆဋ္ဌိတဝိဟာရေ ဝသိတွ္တာ ကာလသ္သေဝ ဝတ္တံ ကတွ္တာ ဃဏ္ဋိံ ပဟရိတွ္တာ သလာကဘတ္တံ အတ္တနော ဟပေတွ္တာ အာသနသာလံ ဂစ္ဆတိ, သောဝ တဿ ဘတ္တဿ ဣဿရော။ ယော ပန ဘိက္ခူသု ဝတ္တံ ကရောန္တေသု ယေဝ ဘုမိယံ ဒွေဝ တယော သမ္မုဉ္ဇနီပဟာရေ ဒတွ္တာ ဃဏ္ဋိံ ပဟရိတွ္တာ "ခုရကမေ သလာကဘတ္တံ မယှံ ဟပုဏ္ဏာ

တီ”တိ ဂစ္ဆတိ, တဿ တံ စောရိကာယ ဂဟိတတ္တာ န ပါပုဏာတိ, ဝတ္တံ ကတွာ ပါပေတွာ ပစ္ဆာဂတဘိက္ခူနံ ယေဝ ဟောတိ။

ဧကော ဂါမော အတိဒူရေ ဟောတိ, ဘိက္ခူ နိစ္စံ ဂန္တုံ န သက္ကောန္တိ, မနုဿာ “မယံ ပုညေန ပရိဗာဟိရာ ဟောမ”တိ ဝဒန္တိ, ယေ တဿ ဂါမဿ အာသန္နဝိဟာရေ သဘာဂဘိက္ခူ, တေ ဝတ္တဗ္ဗာ “ဣမေသံ ဘိက္ခူနံ အနာဂတဒိဝသေ တုမှေ ဘုဉ္ဇထာ”တိ, သလာကာ ပန ဒေဝသိကံ ပါပေတဗ္ဗာ။ တာ စ ခော ပန ဃဏ္ဍိပဟာရဏမတ္တေန ဝါ ပစ္ဆိစာလနမတ္တေန ဝါ ပါပိတာ န ဟောန္တိ, ပစ္ဆိံ ပန ဂဟေတွာ သလာကာ ပီဌကေ အာကိရိတဗ္ဗာ, ပစ္ဆိ ပန မုခဝဋ္ဋိယံ န ဂဟေတဗ္ဗာ။ သစေ ဟိ တတ္ထ အဟိ ဝါ ဝိစ္ဆိကော ဝါ ဘဝေယျ, ဒုက္ခံ ဥပ္ပာဒေယျ, တသ္မာ ဟေဋ္ဌာ ဂဟေတွာ ပစ္ဆိံ ပရမ္မုခံ ကတွာ သလာကာ အာကိရိတဗ္ဗာ “သစေပိ သပ္ပော ဘဝိဿတိ, ဧတ္တောဝ ပလာယိဿတီ”တိ။ ဧဝံ သလာကာ အာကိရိတွာ ဂါမာဒိဝသေန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဂါဟေတဗ္ဗာ။

အပိစ ဧကံ မဟာထေရဿ ပါပေတွာ “အဝသေသာ မယှံ ပါပုဏန္တီ”တိ အတ္တနော ပါပေတွာ ဝတ္တံ ကတွာ စေတိယံ ဝန္ဒိတွာ ဝိတက္ကမာဠကေ ဌိတေဟိ ဘိက္ခူဟိ “ပါပိတာ, အာဝုသော, သလာကာ”တိ ဝုတ္တေ “အာမ, ဘန္တေ, တုမှေ ပန ဂတဂတဂါမေ သလာကဘတ္တံ ဂဏှထာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝဉှိ ပါပိတာပိ သုပါပိတာဝ ဟောန္တိ။ ဘိက္ခူ သဗ္ဗရတ္တိံ ဓမ္မဿဝနတ္ထံ အညံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တာ “မယံ တတ္ထ အနံ အဂ္ဂဟေတွာဝ အမှာကံ ဂေါစရဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ အာဂမိဿာမာ”တိ သလာကာ အဂ္ဂဟေတွာဝ ဂတာ ဝိဟာရေ ထေရဿ ပတ္တံ သလာကဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိတုံ အာဂစ္ဆန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ အထ မဟာထေရောပိ “အဟံ ကိံ ကရောမီ”တိ တေဟိယေဝ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတိ, တေဟိ ဂတဝိဟာရေ အဘုဉ္ဇိတွာဝ ဂေါစရဂါမံ အနုပ္ပတ္တေဟိ “ဒေထ, ဘန္တေ, ပတ္တေ, သလာကယာဂုအာဒီနိ အာဟရိဿာမာ”တိ ဝုတ္တေ ပတ္တာ န ဒါတဗ္ဗာ။ ကသ္မာ, ဘန္တေ, န ဒေထာတိ။ ဝိဟာရဋ္ဌကံ ဘတ္တံ ဝိဟာရေ ဝုတ္ထာနံ ပါပုဏာတိ, မယံ အညဝိဟာရေ ဝုတ္ထာတိ။ “ဒေထ, ဘန္တေ, န မယံ ဝိဟာရေ ပါလိကာယ ဒေမ, တုမှာကံ ဒေမ, ဂဏှထ အမှာကံ ဘိက္ခ”န္တိ ဝုတ္တေ ပန ဝဋ္ဋတိ။

သလာကဘတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၁၃. ပက္ခိကာဒီသု ပန ယံ အဘိလက္ခိတေသု စာတုဒ္ဒသီ ပဉ္စဒသီ ပဉ္စမီ အဋ္ဌမီတိ ဣမေသု ပက္ခေသု ကမ္မပ္ပသု တေဟိ ဥပေါသထံ ကာတုံ သတိကရဏတ္ထာယ ဒီယတိ, တံ ပက္ခိကံ နာမ။ တံ သလာကဘတ္တဂတိကမေဝ ဟောတိ, ဂါဟေတွာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေ သလာကဘတ္တမ္ပိ ပက္ခိကဘတ္တမ္ပိ ဗဟုံ သဗ္ဗေသံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ဂစ္ဆတိ, ဒွေဝပိ ဘတ္တာနိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ။ သစေ ဘိက္ခုသင်္ဃော မဟာ, ပက္ခိကံ ဂါဟေတွာ တဿ ဌိတိကာယ သလာကဘတ္တံ ဂါဟေတဗ္ဗံ, သလာကဘတ္တံ ဝါ ဂါဟာပေတွာ တဿ ဌိတိကာယ ပက္ခိကံ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ယေသံ န ပါပုဏာတိ, တေ ပိဏ္ဍာယ စရိဿန္တိ။ သစေ ဒွေဝပိ ဘတ္တာနိ ဗဟူနိ, ဘိက္ခူ မန္ဒာ, သလာကဘတ္တံ နာမ ဒေဝသိကံ လဗ္ဘတိ, တသ္မာ တံ ဌပေတွာ “ပက္ခိကံ, အာဝုသော, ဘုဉ္ဇထာ”တိ ပက္ခိကမေဝ ဒါတဗ္ဗံ။ ပက္ခိကံ ပဏီတံ ဒေန္တိ, ဝိသုံ ဌိတိကာ ကာတဗ္ဗာ, “သွေဝ ပက္ခော”တိ အဇ္ဇ ပက္ခိကံ န ဂါဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန အာယကာ ဝဒန္တိ “သွေဝပိ အမှာကံ ဃရေ လူခဘတ္တံ ဘဝိဿတိ, အဇ္ဇေဝ ပက္ခိကဘတ္တံ ဥဒ္ဒိသထာ”တိ, ဧဝံ ဝဋ္ဋတိ။

ဥပေါသထိကံ နာမ အန္ဝဍ္ဎမာသေ ဥပေါသထဒိဝသေ ဥပေါသထင်္ဂါနိ သမာဒိယိတွာ ယံ အတ္တနာ ဘုဉ္ဇတိ, တဒေဝ ဒီယတိ။ **ပါဋိပဒိကံ** နာမ “ဥပေါသထေ ဗဟူ သဒ္ဓါ ပသန္နာ ဘိက္ခူနံ သက္ကာရံ ကရောန္တိ, ပါဋိပဒေ ပန ဘိက္ခူ ကိလမန္တိ, ပါဋိပဒေ ဒိန္နံ ဒုဗ္ဘိက္ခဒါနသဒိသံ မဟပ္ဖလံ ဟောတိ, ဥပေါသထကမ္မေန ဝါ ပရိသုဒ္ဓသီလာနံ ဒုတိယဒိဝသေ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလံ ဟောတီ”တိ သလ္လက္ခေတွာ ပါဋိပဒေ ဒီယမာနကဘတ္တံ။ တမ္ပိ ဥဘယံ သလာကဘတ္တဂတိကမေဝ။ ဣတိ ဣမာနိ သတ္တပိ ဘတ္တာနိ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ န ဝဋ္ဋန္တိ, ဓုတင်္ဂဘေဒံ ကရောန္တိယေဝ။

၂၁၄. အပရာနိပိ စီဝရက္ခန္ဓကေ (မဟာဝ. ၃၅၀) ဝိသာခါယ ဝရံ ယာစိတွာ ဒိန္နာနိ အာဂန္တုကဘတ္တံ ဂမိကဘတ္တံ ဂိလာနဘတ္တံ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တန္တိ စတ္တာရိ ဘတ္တာနိ ပါဠိယံ အာဂတာနေဝ။ တတ္ထ အာဂန္တုကာနံ ဒိန္နံ ဘတ္တံ **အာဂန္တုကဘတ္တံ** ။ ဧသ နယော သေသေသု။ သစေ ပနေတ္ထ အာဂန္တုကဘတ္တာနိပိ အာဂန္တုကာပိ ဗဟူ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေသံ ဧကေကံ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဘတ္တေသု အပ္ပဟောန္တေသု ဌိတိကာယ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဧကော အာဂန္တုကော

ပဌမမေဝ အာဂန္တုတ္တ သဗ္ဗံ အာဂန္တုကဘတ္တံ အတ္တနော ကဟေတု္တ နိသီဒတိ, သဗ္ဗံ တသ္သေဝ ဟောတိ။ ပစ္ဆာ အာဂတေဟိ အာဂန္တုကေဟိ တေန ဒိန္နာနိ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ။ တေနပိ ကေဝ အတ္တနော ဂဟေတု္တ သေသာနိ အာတဗ္ဗာနိ။ အယံ ဥဋ္ဌာရတာ။ သစေ ပန ပဌမံ အာဂန္တုတ္တပိ အတ္တနော အဂ္ဂဟေတု္တ တုဏှိဘူတော နိသီဒတိ, ပစ္ဆာ အာဂတေဟိ သဒ္ဓိံ ပဋိပာဋိယာ ဂဏှိတဗ္ဗံ။ သစေ နိစ္စံ အာဂန္တုကာ အာဂစ္ဆန္တိ, အာဂတဒိဝသေယေဝ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ အန္တရန္တ ရာ စေ အာဂစ္ဆန္တိ, ဒွေ တီဏိ ဒိဝသာနိ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန "သတ္တ ဒိဝသာနိ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ ဝုတ္တံ။ အာဝါသိကော ကတ္ထစိ ဂန္တွာ အာဂတော, တေနပိ အာဂန္တုကဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန တံ ဝိဟာရေ နိဗဒ္ဓံပိတံ ဟောတိ, ဝိဟာရေ ကဟေတဗ္ဗံ။ အထ ဝိဟာရော ဒူရေ ဟောတိ, အာသနသာလာယ နိဗဒ္ဓံပိတံ, အာသနသာလာယ က ဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဒာယကာ "အာဂန္တုကေသု အသတိ အာဝါသိကာပိ ဘုဉ္ဇန္တု"တိ ဝဒန္တိ, ဝဋ္ဋတိ, အဝုတ္တေ ပန န ဝဋ္ဋတိ။

ဂမိကဘတ္တေ ပိ အယမေဝ ကထာမဂ္ဂေါ။ အယံ ပန ဝိသေသော – အာဂန္တုကော အာဂန္တုကဘတ္တမေဝ လဘတိ, ဂမိကော အာဂန္တုကဘတ္တမ္ပိ ဂမိကဘတ္တမ္ပိ။ အာဝါသိကောပိ ပက္ကမိတုကာမော ဂမိကော ဟောတိ, ဂမိကဘတ္တံ လဘတိ။ ယထာ ပန အာဂန္တုကဘတ္တံ, ဧဝမိဒံ ဒွေ တီဏိ တ သတ္တ တ ဒိဝသာနိ န လဘတိ။ "ဂမိဿာမီ"တိ ဘုတ္တော ပိ တံ ဒိဝသံ ကေနစိ ကာရဏေန န ဂတော, ပုနဒိဝသေပိ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ သဥဿာဟတ္တာ။ "ဂမိဿာမီ"တိ ဘုတ္တဿ စောရာ တ ပန္ထံ ရုန္ဓန္တိ, ဥဒကံ တ ဒေဝေါ တ ဝဿတိ, သတ္ထော တ န ဂစ္ဆတိ, သဥဿာဟေန ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ "ဧတေ ဥပဒ္ဒဝေ ဩလောကေန္တေန ဒွေ တယော ဒိဝသေ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။ "ဂမိဿာ မိ ဂမိဿာမီ"တိ ပန လေသံ ဩဍ္ဍေတွာ ဘုဉ္ဇိတုံ န လဘတိ။

ဂိလာနဘတ္တ မ္ပိ သစေ သဗ္ဗေသံ ဂိလာနာနံ ပဟောတိ, တံ သဗ္ဗေသံ အာတဗ္ဗံ။ နော စေ, ဌိတိကံ ကတွာ ကဟေ တဗ္ဗံ။ ကော ဂိလာနော အရောဂရူပေ သက္ကောတိ အန္တောကာမံ ဂန္တုံ, ကော န သက္ကောတိ, အယံ မဟာဂိလာ နော နာမ, တဿ ဂိလာနဘတ္တံ အာတဗ္ဗံ။ ဒွေ မဟာဂိလာနာ, ကော လာဘီ အဘိညာတော ဗဟုံ ခါဒနီယဘောဇနီယံ လဘတိ, ကော အနာထော အပ္ပလာဘတာယ အန္တောကာမံ ပဝိသတိ, တဿ ဂိလာနဘတ္တံ အာတဗ္ဗံ။ ဂိလာနဘတ္ တေ ဒိဝသပရိစ္ဆေဒော နတ္ထိ, ယာဝ ရောဂေါ န ဝူပသမ္မတိ, သပ္ပာယဘောဇနံ အဘုဉ္ဇန္တော န ယာပေတိ, တာဝ ဘုဉ္ဇိ တဗ္ဗံ။ ယဒါ ပန မိဿကယာဂုံ တ မိဿကဘတ္တံ တ ဘုတ္တဿပိ ရောဂေါ န ကုပ္ပတိ, တတော ပဋ္ဌာယ န ဘုဉ္ဇိ တဗ္ဗံ။

ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တ မ္ပိ ယံ သဗ္ဗေသံ ပဟောတိ, တံ သဗ္ဗေသံ အာတဗ္ဗံ။ နော စေ ပဟောတိ, ဌိတိကံ ကတွာ ကဟေတဗ္ဗံ။ ဣဒမ္ပိ ဒွိသု ဂိလာနေသု မဟာဂိလာနုပဋ္ဌာကဿ ကဟေတဗ္ဗံ, ဒွီသု မဟာဂိလာနေသု အနာထဂိလာနုပ ဋ္ဌာကဿ။ ယံ ကုလံ ဂိလာနဘတ္တမ္ပိ ဒေတိ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တမ္ပိ, တတ္ထ ယဿ ဂိလာနဿ ဂိလာနဘတ္တံ ဟာပုဏာတိ, တဒုပဋ္ဌာကဿပိ တတ္ထေဝ ကဟေတဗ္ဗံ။ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တေပိ ဒိဝသပရိစ္ဆေဒော နတ္ထိ, ယာဝ ဂိ လာနော လဘတိ, တာဝဿ ဥပဋ္ဌာကောပိ လဘတီတိ။ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဘတ္တာနိ သစေ ဧဝံ ဒိန္နာနိ ဟောန္တိ "အာဂန္တုကဂမိကဂိလာနဂိလာနုပဋ္ဌာကာ မမ ဘိက္ခံ ဂဏှန္တု"တိ, ပိဏ္ဍပာတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန "အာဂန္တုကာဒီနံ စတုန္နံ ဘတ္တံ နိဗန္ဓာပေမိ, မမ ဘတ္တံ ဂဏှန္တု"တိ ဧဝံ ဒိန္နာနိ ဟောန္တိ, ပိဏ္ဍပာတိကာနံ န ဝဋ္ ဋတိ။

၂၁၅. အပရာနိပိ ဓုရဘတ္တံ ကုဋိဘတ္တံ ဝါရကဘတ္တန္တိ တီဏိ ဘတ္တာနိ။ တတ္ထ **ဓုရဘတ္တ** န္တိ နိစ္စဘတ္ တံ ဝုစ္စတိ, တံ ဒုဝိဓံ သင်္ဃိကဉ္စ ပုဂ္ဂလိကဉ္စ။ တတ္ထ ယံ "သင်္ဃဿ ဓုရဘတ္တံ ဒေမာ"တိ နိဗန္ဓာပိတံ, တံ သလာ ကဘတ္တဂတိကံ။ "မမ နိဗဒ္ဓဘိက္ခံ ဂဏှန္တု"တိ ဝတွာ ဒိန္နံ ပန ပိဏ္ဍပာတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ပုဂ္ဂလိကေပိ "တုမှ ဟာကံ ဓုရဘတ္တံ ဒမ္မိ"တိ ဝုတ္တေ ပိဏ္ဍပာတိကော စေ, န ဝဋ္ဋတိ, "မမ နိဗဒ္ဓဘိက္ခံ ဂဏှထာ"တိ ဝုတ္တေ ပန ဝ ဋ္ဋတိ, သာဒိတဗ္ဗံ။ သစေ ပစ္ဆာ ကတိပာဟေ ဝီတိဝတ္တေ "ဓုရဘတ္တံ ဂဏှထာ"တိ ဝဒတိ, မူလေ သုဋ္ဌု သမ္ပဋိစ္ ဆိတတ္တာ ဝဋ္ဋတိ။

ကုဋိဘတ္တံ နာမ ယံ သင်္ဃဿ အာဝါသံ ကာရေတွာ "အမှာကံ သေနာသနဝါသိနော အမှာကံယေဝ ဘတ္ တံ ဂဏှန္တု"တိ ဧဝံ နိဗန္ဓာပိတံ, တံ သလာကဘတ္တဂတိကမေဝ ဟောတိ, ကဟေတွာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ "အမှာကံ

သေနာသနတသိနော အမှဟာကံယေဝ ဘိက္ခံ ဂဏှဟန္တူ’’တိ ဝုတ္တေ ပန ပိဏ္ဍပာတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ပန ပုဂ္ဂလေ ပသီဒိတွာ တဿ အာဝာသံ ကတွာ ‘‘တုမှာကံ ဒေမာ’’တိ ဒိန္နံ, တံ တဿေဝ ဟောတိ, တသ္မိံ ကတ္တစိ ဂတေ နိ ဿိတကေဟိ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။

တရကဘတ္တံ နာမ ဒုဗ္ဘိက္ခသမယေ ‘‘တရေန ဘိက္ခူ ဇဂ္ဂိဿာမာ’’တိ ဓုရဂေဟတော ပဋ္ဌာယ ဒိန္နံ, တမ္ပိ ဘိ က္ခာဝစနေန ဒိန္နံ ပိဏ္ဍပာတိကာနံ ဝဋ္ဋတိ, ‘‘တရကဘတ္တ’’န္တိ ဝုတ္တေ ပန သလာကဘတ္တဂတိကံ ဟောတိ။ သစေ တဏ္ဍုလာဒီနိ ပေသေန္တိ ‘‘သာမဏေရာ ပစိတွာ ဒေန္တူ’’တိ, ပိဏ္ဍပာတိကာနံ ဝဋ္ဋတိ။ ဣတိ ဣမာနိ စ တီဏိ, အာဂန္တု ကဘတ္တာဒီနိ စ စတ္တာရီတိ သတ္တ, တာနိ သင်္ဃဘတ္တာဒီဟိ သဟ စုဒ္ဒသ ဘတ္တာနိ ဟောန္တိ။

၂၁၆. အဋ္ဌကထာယံ ပန ဝိဟာရဘတ္တံ အဋ္ဌကဘတ္တံ စတုက္ကဘတ္တံ ဂုဠ္ဌဟကဘတ္တန္တိ အညာနိပိ စတ္တာ ရိ ဘတ္တာနိ ဝုတ္တာနိ။ တတ္ထ **ဝိဟာရဘတ္တံ** နာမ ဝိဟာရေ တတ္ရုပ္ပာဒဘတ္တံ, တံ သင်္ဃဘတ္တေန သင်္ဂဟိတံ။ တံ ပန တိဿမဟာဝိဟာရစိတ္တလပဗ္ဗတာဒီသု ပဋိသမ္ဘိဒာပ္ပတ္တေဟိ ခီဏာသဝေဟိ ယထာ ပိဏ္ဍပာတိကာနမ္ပိ သက္ကာ ဟောန္တိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ, တထာ ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ တာဒိသေသု ဌာနေသု ပိဏ္ဍပာတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ‘‘အဋ္ဌန္နံ ဘိက္ခူနံ ဒေမ, စတုန္နံ ဒေမာ’’တိ ဧဝံ ဒိန္နံ ပန **အဋ္ဌကဘတ္တဉ္စေဝ စတုက္ကဘတ္တဉ္စ,** တမ္ပိ ဘိက္ခာဝစနေန ဒိန္နံ ပိဏ္ဍပာတိကာနံ ဝဋ္ဋတိ။ မဟာဘိသင်္ဃာရေန အတိရသကပူဝေန ပတ္တံ ထကေတွာ ဒိန္နံ **ဂုဠ္ဌဟကဘတ္တံ** နာမ။ ဣမာ နိ တီဏိ သလာကဘတ္တဂတိကာနေဝ။ အပရမ္ပိ **ဂုဠ္ဌဟကဘတ္တံ** နာမ အတ္ထိ, ဣဓေကစ္စေ မနုဿာ မဟာဓမ္မဿ ဝနန္တ ဝိဟာရပူဇန္တ ကာရေတွာ ‘‘သကလသင်္ဃဿ အတုံ န သက္ကောမ, ဒွေဝ တီဏိ ဘိက္ခုသတာနိ အမှာကံ ဘိက္ ခံ ဂဏှဟန္တူ’’တိ ဘိက္ခုပရိစ္ဆေဒဇာနနတ္ထံ ဂုဠ္ဌဟကေ ဒေန္တိ, ဣဒံ ပိဏ္ဍပာတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။

ပိဏ္ဍပာတဘာဇနီယံ နိဋ္ဌိတံ။

၂၁၇. **ဂိလာနပစ္စယဘာဇနီယံ** ပန ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၃၂၅ ပက္ခိကဘတ္တာဒိကထာ) – သပ္ပိအာဒီသု ဘေ သဇ္ဇေသု ရာဇရာဇမဟာမတ္တာ သပ္ပိဿ တာဝ ကုမ္ဘသတမ္ပိ ကုမ္ဘသဟဿမ္ပိ ဝိဟာရံ ပေသေန္တိ, ဃဏ္ဋိံ ပ ဟရိတွာ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ဂဟိတဘာဇန် ပူရေတွာ အတဗ္ဗံ, ပိဏ္ဍပာတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ အလသဇာတိ ကာ မဟာထေရာ ပစ္ဆာ အာဂစ္ဆန္တိ, ‘‘ဘန္တေ, ဝီသတိဝဿာနံ ဒီယတိ, တုမှာကံ ဌိတိကာ အတိက္ကန္တာ’’တိ န ဝတ္တဗ္ဗာ, ဌိတိကံ ဌပေတွာ တေသံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ဌိတိကာယ အတဗ္ဗံ။ ‘‘အသုကဝိဟာရေ ဗဟု သပ္ပိ ဥပ္ပန္န’’န္တိ သုတွာ ယောဇနန္တရဝိဟာရတောပိ ဘိက္ခူ အာဂစ္ဆန္တိ, သမ္ပတ္တသမ္ပတ္တာနမ္ပိ ဌိတဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ အတဗ္ဗံ။ အသမ္ပတ္တာနမ္ပိ ဥပစာရသီမံ ပဝိဋ္ဌာနံ အန္တေဝာသိကာဒီသု ဂဏှဟန္တေသု အတဗ္ဗမေဝ။ ‘‘ဗဟိဥပစာရသီမာယ ဌိတာနံ ဒေထာ’’တိ ဝဒန္တိ, န အတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဥပစာရသီမံ ဩက္ကန္တေဟိ ဧကာဗဒ္ဓာ ဟုတွာ အတ္တနော ဝိဟာရဒွာရေ အ န္တောဝိဟာရေယေဝ တ ဟောန္တိ, ပရိသဝသေန ဝဍ္ဎိတာ နာမ သီမာ ဟောတိ, တသ္မာ အတဗ္ဗာ။ သင်္ဃနဝကဿ ဒိန္နေ ပေပိ ပစ္ဆာ အာဂတာနံ အတဗ္ဗမေဝ။ ဒုတိယဘာဂေ ပန ထေရာသနံ အာရုဠှေပြ အာဂတာနံ ပဌမဘာဂေ န ဟာပုဏာတိ, ဒုတိယဘာဂတော ဝဿဂ္ဂေန အတဗ္ဗံ။ အန္တောဥပစာရသီမံ ပဝိသိတွာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဒိန္နံ ဟောတိ, သဗ္ဗံ သန္နိ ပတဋ္ဌာနေယေဝ ဘာဇေတဗ္ဗံ။

ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဒသ ဘိက္ခူ, ဒသေဝ စ သပ္ပိကုမ္ဘာ ဒီယန္တိ, ဧကေကကုမ္ဘဝသေန ဘာဇေတဗ္ဗံ။ ဧကော သပ္ပိ ကုမ္ဘော ဟောတိ, ဒသဘိက္ခူဟိ ဘာဇေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ‘‘ယထာဌိတံယေဝ အမှာကံ ဟာပုဏာတီ’’တိ ဂဏှဟ န္တိ, ဒုဂ္ဂဟိတံ, တံ ဂတဂတဋ္ဌာနေ သင်္ဃိကမေဝ ဟောတိ။ ကုမ္ဘံ ပန အာဝဇ္ဇေတွာ ထာလကေ ထောကံ သပ္ပိံ ကတွာ တ ‘‘ဣဒံ မဟာထေရဿ ဟာပုဏာတိ, အဝသေသံ အမှာကံ ဟာပုဏာတီ’’တိ ဝတွာ တမ္ပိ ကုမ္ဘေယေဝ အာကိရိတွာ ယထိစ္ဆိတံ ဂဟေတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ ထိနံ သပ္ပိ ဟောတိ, လေခံ ကတွာ ‘‘လေခတော ပရဘာဂေ မဟာထေရဿ ဟာပုဏာတိ, အဝသေသံ အမှာက’’န္တိ ဂဟိတမ္ပိ သုဂ္ဂဟိတံ။ ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒတော ဦနာဓိကေသု ဘိက္ခူသု သပ္ပိကုမ္ ဘေသု စ ဧတေနေဝ ဥပာယေန ဘာဇေတဗ္ဗံ။ သစေ ပနေကော ဘိက္ခု, ဧကော ကုမ္ဘော ဟောတိ, ဃဏ္ဋိံ ပဟရိတွာ ‘‘အယံ မယှံ ဟာပုဏာတီ’’တိပိ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ‘‘အယံ ပဌမဘာဂေ မယှံ ဟာပုဏာတိ, အယံ ဒုတိယဘာဂေ’’တိ ဧဝံ ထောကံ ထောကမ္ပိ ဟာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သေ နယော နဝနီတာဒီသုပိ ။ ယသ္မိံ ပန ဝိပ္ပသန္နတိလတေလာဒိမှဟိ လေခာ န သ

န္တိဋ္ဌတိ, တံ ဥဒ္ဓရိတုံ့တ ဘာဇေတဗ္ဗံ။ သိင္ဂိဝေရမရိစာဒိဘေသဇ္ဇမ္ပိ အဝသေသပတ္တထာလကာဒိသမဏပရိက္ခာရော ပိ သဗ္ဗော ဝုတ္တာနုရူပေနေဝ နယေန သုဋ္ဌု သလ္လက္ခေတွာ့တ ဘာဇေတဗ္ဗောတိ။ အယံ ဂိလာနပစ္စယဘာဇနီယကထာ။

၂၁၈. က္လာအနိ **သေနာသနဂ္ဂါဟော** ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၃၁၈) – အယံ သေနာသနဂ္ဂါဟော နာမ ဒုဝိဓော ဟောတိ ဥတုကာလေ စ ဝဿာဝာသေ စ။ တတ္ထ **ဥတုကာလေ** တာဝ ကေစိ အာဂန္တုကာ ဘိက္ခူ ပုရေဘတ္တံ အာဂစ္ဆန္တိ, ကေစိ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပဌမယာမံ မဇ္ဈိမယာမံ ပစ္ဆိမယာမံ တာ။ ယေ ယဒာ အာဂစ္ဆန္တိ, တေသံ တဒာဝ ဘိက္ခူ ဥဋ္ဌာပေတွ့တ သေနာသနံ အာတဗ္ဗံ, အကာလော နာမ နတ္ထိ။ သေနာသနပညာပကေန ပန ပဏ္ဍိတေန ဘဝိတဗ္ဗံ, ဇော် တ ဒွေဝ တ မဉ္စဋ္ဌာနာနိ ဌပေတဗ္ဗာနိ။ သစေ ဝိကာလေ ဇောော တ ဒွေဝ တ ထေရာ အာဂစ္ဆန္တိ, တေ ဝတ္တဗ္ဗာ ''ဘန္တေ, အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဝုဋ္ဌာပိယမာနေ သဗ္ဗေပိ ဘိက္ခူ ဉဗ္ဗာဏ္ဏိကာ ဘဝိဿန္တိ, တုမှေ့ပ အမ့္ဟာကံ ဝသနဋ္ဌာနေ ဝသထာ''တိ။

ဗဟူသု ပန အာဂတေသု ဝုဋ္ဌာပေတွ့တ ပဋိပာဋိယာ အာတဗ္ဗံ။ သစေ ဇောကံ ပရိဝေဏံ ပဟောတိ, ဇောကံ ပရိဝေဏံ အာတဗ္ဗံ။ တတ္ထ အဂ္ဂိသာလာဒီဃသာလာမဏ္ဍလမာဠာဒယော သဗ္ဗေပိ တဿေဝ ဟပုဏာန္တိ။ ဇံ အပ္ပဟောန္တေ ဟသာဒင္ဂေန အာတဗ္ဗံ, ဟသာဒေသု အပ္ပဟောန္တေသု ဩဝရကင္ဂေန အာတဗ္ဗံ, ဩဝရကေသု အပ္ပဟောန္တေသု သေယ္ယင္ဂေန အာတဗ္ဗံ, သေယ္ယင္ဂေသု အပ္ပဟောန္တေသု မဉ္စဋ္ဌာနေန အာတဗ္ဗံ, မဉ္စဋ္ဌာနေ အပ္ပဟောန္တေ ဇောပီ ဌကဋ္ဌာနဝသေန အာတဗ္ဗံ, ဘိက္ခုနော ပန ဌိတောကာသမတ္တံ န ကဟေတဗ္ဗံ။ တေဥဟိ သေနာသနံ နာမ န ဟောတိ။ ပီဌ ကဋ္ဌာနေ ပန အပ္ပဟောန္တေ ဇော် မဉ္စဋ္ဌာနံ တ ဇော် ပီဌဋ္ဌာနံ တ ''တရေန တရေန, ဘန္တေ ဝိဿမထာ''တိ တိဏ္ဏံ ဇနာနံ အာတဗ္ဗံ။ န ဟိ သက္ကာ သီတသမယေ သဗ္ဗရတ္တိံ အဇ္ဈောကာသေဝ ဝသိတုံ။ မဟာထေရေန ပဌမယာမံ ဝိဿမိတွ့တ နိက္ခမိတွ့တ ဒုတိယတ္ထေရဿ ဝတ္တဗ္ဗံ ''အာဝုသော က္လာဝ ပဝိသာဟီ''တိ။ သစေ မဟာထေရော နိဒ္ဒါဂရုကော ဟောတိ, ကာလံ န ဇာနာတိ, ဥက္ကာသိတွ့တ ဒွာရံ အာကောဋ္ဋေတွ့တ ''ဘန္တေ ကာလော ဇာတော, သီတံ အနုဒဟတီ''တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေန နိက္ခမိတွ့တ ဩကာသော အာတဗ္ဗော, အအာတုံ န လဘတိ။ ဒုတိယတ္ထေရေနပိ မဇ္ဈိမယာမံ ဝိဿမိတွ့တ ပုရိမနယေနေဝ က္လာတရဿ အာတဗ္ဗံ။ နိဒ္ဒါဂရုကော ဝုတ္တနယေနေဝ ဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ ဇံ ဇောရတ္တိံ ဇောမဉ္စဋ္ဌာနံ တိဏ္ဏံ အာတဗ္ဗံ။ ဇမ္ဗုဒီပေ ပန ဇောစ္စေ ဘိက္ခူ ''သေနာသနံ နာမ မဉ္စဋ္ဌာနံ တ ပီဌဋ္ဌာနံ တ ကိဥ္စိဒေဝ ကဿစိ သပ္ပာယံ ဟောတိ, ကဿစိ အသပ္ပာယ''န္တိ အာဂန္တုကာ ဟောန္တု တ မာ တ, ဒေဝသိကံ သေနာသနံ ကဟေန္တိ။ အယံ ဥတုကာလေ သေနာသနဂ္ဂါဟော နာမ။

၂၁၉. **ဝဿာဝာသေ** ပန အတ္ထိ အာဂန္တုကဝတ္တံ, အတ္ထိ အာဝာသိကဝတ္တံ။ အာဂန္တုကေန တာဝ သကဋ္ဌာနံ မုဥ္စိတွ့တ အညတ္ထ ဂန္တွ့တ ဝသိတုကာမေန ဝဿူပနာယိကဒိဝသမေဝ တတ္ထ န ဂန္တဗ္ဗံ။ ဝသနဋ္ဌာနံ တ ဟိ တတ္ထ သမ္မာဓံ ဘဝေယ္ယ, ဘိက္ခာစာရော တ န သမ္ပဇ္ဇေယ္ယ, တေန န ဖာသုကံ ဝိဟရေယ္ယ, တသ္မာ ''က္လာအနိ မာသမတ္တံ တေန ဝဿူပနာယိကာ ဘဝိဿတီ''တိ တံ ဝိဟာရံ ပဝိသိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ မာသမတ္တံ ဝသန္တော သစေ ဥဒ္ဒေသတ္ထိ ကော, ဥဒ္ဒေသသမ္ပတ္တိံ သလ္လက္ခေတွ့တ, သစေ ကမ္မဋ္ဌာနိကော, ကမ္မဋ္ဌာနသပ္ပာယတံ သလ္လက္ခေတွ့တ, သစေ ပစ္စယတ္ထိကော, ပစ္စယလာဘံ သလ္လက္ခေတွ့တ အန္တောဝဿေ သုခံ ဝသိဿတိ။ သကဋ္ဌာနတော စ တတ္ထ ဂစ္ဆန္တေန န ကေစရကမော ဃဋ္ဋေတဗ္ဗော။ န တတ္ထ မနုဿာ ဝတ္တဗ္ဗာ ''တုမှေ့ပ နိဿာယ သလာကဘ တ္တာဒီနိ တ ယာဂုခဇ္ဇကာဒီနိ တ ဝဿာဝာသိကံ တ နတ္ထိ, အယံ စေတိယဿ ပရိက္ခာရော, အယံ ဥပေါသထာကရဿ သ, က္လာဒံ တာဠစ္ဆိဒ္ဒေဝ သူစိ စ, သမ္ပဋိစ္ဆထ တုမ့္ဟာကံ ဝိဟာရ''န္တိ။ သေနာသနံ ပန ဇဂ္ဂိတွ့တ အရုဘဏ္ဍမတ္တိကာ ဘဏ္ဍာနိ ပဋိသာမေတွ့တ ဂမိကဝတ္တံ ပူရေတွ့တ ဂန္တဗ္ဗံ။

ဇံ ဂစ္ဆန္တေနပိ ဒဟရေဟိ ပတ္တစီဝရဘဏ္ဍိကာယော ဥက္ခိပာပေတွ့တ တေလနာဠိကတ္တရဒဏ္ဍာဒီနိ ကဟေတွ့တ ဆတ္တံ ပဂ္ဂယှ့ပ အတ္တာနံ ဒဿေန္တေန ကမဒ္ဒတရေနေဝ န ဂန္တဗ္ဗံ, ပဋိစ္ဆန္နေန အင္ဂဝိမင္ဂေန ဂန္တဗ္ဗံ။ အင္ဂဝိမင္ဂေ အသတိ ဂုမ္ဗာဒီနိ မဒ္ဒန္တေန န ဂန္တဗ္ဗံ, ဂမိကဝတ္တံ ပန ပူရေတွ့တ ဝိတက္ကံ ဆိန္ဒိတွ့တ သုဒ္ဓစိတ္တေန ဂမနဝတ္တေနေဝ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ ပန ကမဒ္ဒတရေန မင္ဂေ ဟောတိ, ဂစ္ဆန္တဥ္စ နံ သပရိတရံ ဒိသွ့တ မနုဿာ ''အမ့္ဟာကံ ထေရော ဝိယာ''တိ ဥပဓာဝိတွ့တ ''ကုဟိံ, ဘန္တေ, သဗ္ဗပရိက္ခာရေ ဂဟေတွ့တ ဂစ္ဆထာ''တိ ဝဒန္တိ, တေသု စေ ဇောော ဇံ ဝဒတိ ''ဝဿူပနာယိကကာလော နာမာယံ, ယတ္ထ အန္တောဝဿေနိဗဒ္ဓဘိက္ခာစာရော ဘဏ္ဍပဋိစ္ဆာဒ နဥ္စ လဗ္ဘတိ, တတ္ထ ဘိက္ခူ ဂစ္ဆန္တီ''တိ, တဿ စေ သုတွ့တ တေ မနုဿာ ''ဘန္တေ, က္လာမသ္မိမ္ပိ ကမေ ဇနော

ဘုဉ္ဇတိ စေဝ နိဝါသေတိ စ, မာ အညတ္ထ ဂစ္ဆထာ”တိ ဝတွာ မိတ္တာမစ္စေ ပက္ကောသိတွာ သဗ္ဗေ သမ္မန္တယိတွာ ဝိဟာရေ နိဗဒ္ဓဝတ္တဉ္စ သလာကဘတ္တာဒီနိ စ ဝဿာဝါသိကဉ္စ ဥပနေတွာ “ဣဓေဝ, ဘန္တေ, ဝသထာ”တိ ယာစန္တိ, သဗ္ဗေသံ သာဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သဗ္ဗဉ္စေတံ ကပ္ပိယဉ္စေဝ အနဝဇ္ဇဉ္စ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန “ကုဟိံ ဂစ္ဆထာတိ ဝုတ္တေ ‘အသုကဋ္ဌာန’န္တိ ဝတွာ ‘ကသ္မာ တတ္ထ ဂစ္ဆထာ’တိ ဝုတ္တေ ‘ကာရဏံ အာစိက္ခိတဗ္ဗ’”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဥဘယမ္ပိ ပနေတံ သုဒ္ဓစိတ္တတ္တာ အနဝဇ္ဇံ။ ဣဒံ **အာဂန္တုကဝတ္တံ** နာမ။

ဣဒံ ပန **အာဝါသိကဝတ္တံ** ။ ပဋိကစ္စေဝ ဟိ အာဝါသိကေဟိ ဝိဟာရော ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော, ခဏ္ဍဖုလ္လပဋိသင်္ခရဏပရိဘဏ္ဍာနိ ကာတဗ္ဗာနိ, ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနဝစ္စကုဋိပဿာဝဋ္ဌာနာနိ ပဓာနဃရဝိဟာရမဂ္ဂေါတိ ဣမာနိ သဇ္ဇာနိ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗာနိ။ စေတိယေ သုဓာကမ္မံ မုဏ္ဍဝေဒိကာယ တေလမက္ခနံ မဉ္စပီဌဇဂ္ဂနန္တိ ဣဒမ္ပိ သဗ္ဗံ ကာတဗ္ဗံ “ဝဿံ ဝသိတုကာမာ အာဂန္တုကာ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂါဒီနိ ကရောန္တာ သုခံ ဝသိဿန္တီ”တိ။ ကတပရိကမ္မေဟိ အာသာဠှီဇုဏှပဉ္စမိတော ပဋ္ဌာယ ဝဿာဝါသိကံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ကတ္ထ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ? ယတော ပကတိယာ လဗ္ဘတိ။ ယေဟိ ပန န ဒိန္နပုဗ္ဗံ, တေ ပုစ္ဆိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ကသ္မာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ? ကဒါစိ ဟိ မနုဿာ ဒေန္တိ, ကဒါစိ ဒုဗ္ဘိက္ခာဒီဟိ ဥပဒ္ဒုတာ န ဒေန္တိ, တတ္ထ ယေ န ဒဿန္တိ, တေ အပုစ္ဆိတွာ ဝဿာဝါသိကေ ဂဟိတေ ဂဟိတဘိက္ခူနံ လာဘန္တရာယော ဟောတိ, တသ္မာ ပုစ္ဆိတွာဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။

ပုစ္ဆန္တေန “တုမှာကံ ဝဿာဝါသိကံ ဂဟဏကာလော ဥပကဋ္ဌော”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ ဝဒန္တိ “ဘန္တေ, ဣမံ သံဝစ္ဆရံ ဆာတကာဒီဟိ ဥပဒ္ဒုတမှ, န သက္ကောမ ဒါတု”န္တိ ဝါ “ယံ ပုဗ္ဗေ ဒေမ, တတော ဦနတရံ ဒဿာမာ”တိ ဝါ “ဣဒါနိ ကပ္ပာသော သုလဘော, ယံ ပုဗ္ဗေ ဒေမ, တတော ဗဟုတရံ ဒဿာမာ”တိ ဝါ, တံ သလ္လက္ခေတွာ တဒနုရူပေန နယေန တေသံ သေနာသနေ ဘိက္ခူနံ ဝဿာဝါသိကံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ မနုဿာ ဝဒန္တိ “ယဿ အမှာကံ ဝဿာဝါသိကံ ပါပုဏာတိ, သော တေမာသံ ပါနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတု, ဝိဟာရမဂ္ဂံ ဇဂ္ဂတု, စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏာနိ ဇဂ္ဂတု, ဗောဓိရုက္ခေ ဥဒကံ အာသိဉ္စတူ”တိ, ယဿ တံ ပါပုဏာတိ, တဿ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ ယော ပန ဂါမော ပဋိက္ကမ္မ ယောဇနဒွိယောဇနန္တရေ ဟောတိ, တတြ စေ ကုလာနိ ဥပနိက္ခေပံ ဌပေတွာ ပဟာရေ ဝဿာဝါသိကံ ဒေန္တိယေဝ, တာနိ ကုလာနိ အပုစ္ဆိတွာပိ တေသံ သေနာသနေ ဝတ္တံ ကတွာ ဝသန္တဿ ဝဿာဝါသိကံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန တေသံ သေနာသနေ ပံသုကူလိကော ဝသတိ, အာဂတဉ္စ တံ ဒိသွာ “တုမှာကံ ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာ”တိ ဝဒန္တိ, တေန သင်္ဃဿ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ သစေ တာနိ ကုလာနိ သင်္ဃဿ ဒါတုံ န ဣစ္ဆန္တိ, “တုမှာကံယေဝ ဒေမာ”တိ ဝဒန္တိ, သဘာဂေ ဘိက္ခု “ဝတ္တံ ကတွာ ဂဏှာဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ပံသုကူလိကဿ ပနေတံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဣတိ သဒ္ဓါဒေယျေ ဒါယကမနုဿာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ။

တတြုပ္ပါဒေ ပန ကပ္ပိယကာရကာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ။ ကထံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ? ကိံ, အာဝုသော, သင်္ဃဿ ဘဏ္ဍပဋိစ္ဆာဒနံ ဘဝိဿတီတိ? သစေ ဝဒန္တိ “ဘဝိဿတိ, ဘန္တေ, ဧကေကဿ နဝဟတ္ထသာဋကံ ဒဿာမ, ဝဿာဝါသိကံ ဂဟေထာ”တိ, ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေပိ ဝဒန္တိ “သာဋကာ နတ္ထိ, ဝတ္ထု ပန အတ္ထိ, ဂဟေထ, ဘန္တေ”တိ, ဝတ္ထုမှိ သန္တေပိ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ကပ္ပိယကာရကာနဉှိ ဟတ္ထေ “ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ပရိဘုဉ္ဇထာ”တိ ဒိန္နဝတ္ထုတော ယံ ယံ ကပ္ပိယံ, တံ သဗ္ဗံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အနုညာတံ။ ယံ ပနေတ္ထ ပိဏ္ဍပါတတ္ထာယ ဂိလာနပစ္စယတ္ထာယ စ ဥဒ္ဒိဿ ဒိန္နံ, တံ စီဝရေ ဥပနာမေန္တေဟိ သင်္ဃသုဋ္ဌုတာယ အပလောကေတွာ ဥပနာမေတဗ္ဗံ, သေနာသနတ္ထာယ ပန ဥဒ္ဒိဿ ဒိန္နံ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ။ စီဝရဝသေနေဝ ပန စတုပစ္စယဝသေန ဝါ ဒိန္နံ စီဝရေ ဥပနာမေန္တာနံ အပလောကနကမ္မကိစ္စံ နတ္ထိ။ အပလောကနကမ္မံ ကရောန္တေဟိ စ ပုဂ္ဂလဝသေနေဝ ကာတဗ္ဗံ, သင်္ဃဝသေန န ကာတဗ္ဗံ။ ဇာတရူပရဇတဝသေနပိ အာမကဓညဝသေန ဝါ အပလောကနကမ္မံ န ဝဋ္ဋတိ, ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေန စီဝရတဏ္ဍုလာဒိဝသေနေဝ စ ဝဋ္ဋတိ။ တံ ပန ဧဝံ ကတ္တဗ္ဗံ “ဣဒါနိ သုဘိက္ခံ သုလဘပိဏ္ဍံ, ဘိက္ခူ စီဝရေန ကိလမန္တိ, ဧတ္တကံ နာမ တဏ္ဍုလဘာဂံ ဘိက္ခူနံ စီဝရံ ကာတုံ ရုစ္စတီ”တိ, “ဂိလာနပစ္စယော သုလဘော, ဂိလာနာ ဝါ နတ္ထိ, ဧတ္တကံ နာမ တဏ္ဍုလဘာဂံ ဘိက္ခူနံ စီဝရံ ကာတုံ ရုစ္စတီ”တိ။

ဧဝံ စီဝရပစ္စယံ သလ္လက္ခေတွာ သေနာသနဿ ကာလေ ဃောသိတေ သန္နိပတိတေ သင်္ဃေ သေနာသနဂ္ဂါဟကော သမ္မန္နိတဗ္ဗော။ သမ္မန္နန္တေန စ ဒွေဝ သမ္မန္နိတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ။ ဧဝဉှိ နဝကော ဝုဍ္ဎဿ, ဝုဍ္ဎော စ နဝကဿ ဂါဟေဿတီတိ။ မဟန္တေ ပန မဟာဝိဟာရသဒိသေ ဝိဟာရေ တယော စတ္တာရော ဇနာ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။ **ကု**

ရုန္ဒိယံ ပန “အဋ္ဌပိ သောဠသပိ ဇနေ သမ္မန္နိတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ ဝုတ္တံ။ တေသံ သမ္မုတိ ကမ္မဝါစာယပိ အပလောကနေနပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ တေဟိ သမ္မတေဟိ ဘိက္ခူဟိ သေနာသနံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ။ စေတိယဃရံ ဗောဓိဃရံ အာသနဃရံ သမ္မုဉ္ဇနိအဋ္ဋော အရူအဋ္ဋော ဝစ္စကုဋိ ကဋ္ဌကသာလာ ဝမုကိသာလာ ဒွါရကောဋ္ဌကော ပါနီယမာဠော မဂ္ဂေါ ပေါက္ခရဏီတိ ဧတာနိ ဟိ အသေနာသနာနိ, ဝိဟာရော အဍ္ဎယောဂေါ ပါသာဒေါ ဟမ္မိယံ ဂုဟာ မဏ္ဍပေါ ရုက္ခမူလံ ဝေဠုဂုမ္ဗောတိ ဣမာနိ သေနာသနာနိ, တာနိ ဂဟေတဗ္ဗာနိ။

၂၂၀. ဂဟေတ္ဗေန စ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပဌမံ ဘိက္ခူ ဂဏေတုံ, ဘိက္ခူ ဂဏေတွာ သေယျာ ဂဏေတုံ, သေယျာ ဂဏေတွာ သေယျဂ္ဂေန ဂါဟေတု”န္တိ(စူဠဝ. ၃၁၈) အာဒိဝစနတော ပဌမံ ဝိဟာရေ ဘိက္ခူ ဂဏေတွာ မဥ္စဋ္ဌာနာနိ ဂဏေတဗ္ဗာနိ, တတော ဧကေကံ မဉ္စဋ္ဌာနံ ဧကေကဿ ဘိက္ခုနော ဂါဟေတဗ္ဗံ။ သစေ မဉ္စဋ္ဌာနာနိ အတိရေကာနိ ဟောန္တိ, ဝိဟာရဂ္ဂေန ဂါဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ဝိဟာရာပိ အတိရေကာ ဟောန္တိ, ပရိဝေဏဂ္ဂေန ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ပရိဝေဏေသုပိ အတိရေကေသု ပုန အပရေပိ ဘာဂေ အာတဗ္ဗော။ အတိမန္ဒေသု ဟိ ဘိက္ခူသု ဧကေကဿ ဘိက္ခုနော ဒွေ တီဏိ ပရိဝေဏာနိ အာတဗ္ဗာနိ။ ဂဟိတေ ပန ဒုတိယဘာဂေ အညော ဘိက္ခု အာဂစ္ဆတိ, န အတ္တနော အရုစိယာ သော ဘာဂေ တဿ အာတဗ္ဗော။ သစေ ပန ယေန ဂဟိတော, သော အတ္တနော ရုစိယာ တံ ဒုတိယဘာဂံ တ ပဌမဘာဂံ တ ဒေတိ, ဝဋ္ဋတိ။

“န, ဘိက္ခဝေ, နိဿီမေ ဌိတဿ သေနာသနံ ဂါဟေတဗ္ဗံ, ယော ဂါဟေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (စူဠဝ. ၃၁၈) ဝစနတော ဥပစာရသီမတော ဗဟိ ဌိတဿ န ဂါဟေတဗ္ဗံ, အန္တောဥပစာရသီမာယ ပန ဒူရေ ဌိတဿပိ လဗ္ဘတိယေဝ။

“အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဂိလာနဿ ပတိရူပံ သေယျံ အာတု”န္တိ (စူဠဝ. ၃၁၆) ဝစနတော ယော (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၃၁၆) ကာသသာသဘဂန္ဒရာတိသာရာဒီဟိ ဂိလာနော ဟောတိ, ခေဠမလ္လကဝစ္စကပာလာဒီနိ ဌပေတဗ္ဗာနိ ဟောန္တိ, ကုဋ္ဌိ တ ဟောတိ, သေနာသနံ ဒူသေတိ, ဝေရူပဿ ဟေဋ္ဌာဟာသာဒပဏ္ဏသာလာဒီသု အညတရံ ဧကမန္တံ သေနာသနံ အာတဗ္ဗံ။ ယသ္မိံ ဝသန္တေ သေနာသနံ န ဒုဿတိ, တဿ ဝရသေယျာပိ အာတဗ္ဗာဝ။ ယောပိ သိနေဟပါနဝိရေစနနတ္ထုကမ္မာဒီသု ယံ ကိဉ္စိ ဘေသဇ္ဇံ ကရောတိ, သဗ္ဗော သော ဂိလာနောယေဝ။ တဿပိ သလ္လက္ခေတွာ ပတိရူပံ သေနာသနံ အာတဗ္ဗံ။

“န, ဘိက္ခဝေ, ဧကေန ဒွေ ပဋိဗာဟေတဗ္ဗာ, ယော ပဋိဗာဟေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (စူဠဝ. ၃၁၇) ဝစနတော ဧကေန ဒွေ သေနာသနာနိ န ဂဟေတဗ္ဗာနိ။ သစေပိ ဂဏှေယျ, ပစ္ဆိမေန ဂဟဏေန ပုရိမဂ္ဂဟဏံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ ဂဟဏေန ဟိ ဂဟဏံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ, ဂဟဏေန အာလယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ, အာလယေန ဂဟဏံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ, အာလယေန အာလယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ ကထံ? ဣဓေကစ္စော (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၃၁၇) ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ဧကသ္မိံ ဝိဟာရေ သေနာသနံ ဂဟေတွာ သာမန္တဝိဟာရံ ဂန္တွာ တတ္ရာပိ ဂဏှာတိ, တဿ ဣမိနာ ဂဟဏေန ပုရိမဂ္ဂဟဏံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ အပရော “ဣဓ ဝသိဿာမီ”တိ အာလယမတ္တံ ကတွာ သာမန္တဝိဟာရံ ဂန္တွာ တတ္ထ သေနာသနံ ဂဏှာတိ, တဿ ဣမိနာ ဂဟဏေနေဝ ပုရိမော အာလယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ ဧကော “ဣဓ ဝသိဿာမီ”တိ သေနာသနံ ဝါ ဂဟေတွာ အာလယံ ဝါ ကတွာ သာမန္တဝိဟာရံ ဂန္တွာ “ဣဓေဝ ဒါနိ ဝသိဿာမီ”တိ အာလယံ ကရောတိ, ဣစ္စဿ အာလယေန ဝါ ဂဟဏံ, အာလယေန ဝါ အာလယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ, သဗ္ဗတ္ထ ပစ္ဆိမေ ဂဟဏေ ဝါ အာလယေ ဝါ တိဋ္ဌတိ။ ယော ပန ဧကသ္မိံ ဝိဟာရေ သေနာသနံ ဂဟေတွာ “အညသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝသိဿာမီ”တိ ဂစ္ဆတိ, တဿ ဥပစာရသီမာတိက္ကမေ သေနာသနဂ္ဂါဟော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ ယဒိ ပန “တတ္ထ ဖာသု ဘဝိဿတိ, ဝသိဿာမိ, နော စေ, အာဂမိဿာမီ”တိ ဂန္တွာ အဖာသုကဘာဝံ ဉတွာ ပစ္စာ ဝါ ဂစ္ဆတိ, ဝဋ္ဋတိ။

သေနာသနဂ္ဂါဟကေန စ သေနာသနံ ဂါဟေတွာ ဝဿာဝါသိကံ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဂါဟေန္တေန သစေ သင်္ဃိကော စ သဒ္ဓာဒေယျော စာတိ ဒွေ စီဝရပစ္စယာ ဟောန္တိ, တေသု ယံ ဘိက္ခူ ပဌမံ ဂဟိတုံ ဣစ္ဆန္တိ, တံ ဂါဟေတွာ တဿ ဌိတိကတော ပဋ္ဌာယ ဣတရော ဂါဟေတဗ္ဗော။ “သစေ ဘိက္ခူနံ အပ္ပတာယ ပရိဝေဏဂ္ဂေန သေနာသနေ ဂဟိယမာနေ ဧကံ ပရိဝေဏံ မဟာလာဘံ ဟောတိ, ဒသ ဝါ ဒွါဒသ ဝါ စီဝရာနိ လဗ္ဘန္တိ, တံ ဝိဇ္ဇေတွာ အညေသု အလာ

ဘကေသု အာတသေသု ပက္ခိပိတ္ဝာ အညေသမ္ပိ ဘိက္ခူနံ ကဟေတဗ္ဗ”န္တိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပနာဟ “န ဇဝံ ကာတဗ္ဗံ။ မနုဿာ ဟိ အတ္တနော အာတသပဋိဇဂ္ဂနတ္ထာယ ပစ္စယံ ဒေန္တိ, တသ္မာ အညေဟိ ဘိက္ခူဟိ တတ္ထ ပဝိသိတဗ္ဗ”န္တိ။

၂၂၁. သစေ ပနေတ္ထ မဟာထေရော ပဋိက္ကောသတိ “မာ, အာဝုသော, ဇဝံ ကဟေထ, ဘဂဝတော အနုသိဋ္ဌိံ ကရောထ။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပရိဝေဏဂ္ဂေန ကဟေတု”န္တိ (စူဠဝ. ၃၁၈)။ တဿ ပဋိက္ကောသနာယ အဋ္ဌတွာ “ဘန္တေ, ဘိက္ခူ ဗဟူ, ပစ္စယော မန္ဒော, သင်္ဂဟံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ သညာပေတွာ ကဟေတဗ္ဗမေဝ။ ကဟေန္တေန စ သမ္မတေန ဘိက္ခုနာ မဟာထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တွာ ဇဝံ ဝတ္တဗ္ဗံ “ဘန္တေ, တုမှာကံ သေနာသနံ ဟပုဏာတိ, ပစ္စယံ ဓာရေထာ”တိ။ အသုကကုလဿ ပစ္စယော အသုကသေနာသနဥ္စ မယှံ ဟပုဏာတိ, အာဝုသောတိ။ ဟပုဏာတိ ဘန္တေ, ဂဏှထ နန္တိ။ ဂဏှာမိ, အာဝုသောတိ။ ဂဟိတံ ဟောတိ။ “သစေ ပန ‘ဂဟိတံ တေ, ဘန္တေ’တိ ဝုတ္တေ ‘ဂဟိတံ မေ’တိ တ, ‘ဂဏှိဿထ, ဘန္တေ’တိ ဝုတ္တေ ‘ဂဏှိဿာမီ’တိ တ ဝဒတိ, အဂ္ဂဟိတံ ဟောတီ”တိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပနာဟ “အတီတာနာဂတဝစနံ တ ဟောတု ဝတ္တမာနဝစနံ တ, သတုပ္ပာဒမတ္တံ အာလယကရဏမတ္တမေဝ စေတ္ထ ပမာဏံ, တသ္မာ ဂဟိတမေဝ ဟောတီ”တိ။

ယောပိ ပံသုကူလိကော ဘိက္ခု သေနာသနံ ဂဟေတွာ ပစ္စယံ ဝိဿဇ္ဇေတိ, အယမ္ပိ န အညသ္မိံ အာတသေ ပက္ခိပိတဗ္ဗော, တသ္မိံယေဝ ပရိဝေဏေ အဂ္ဂိသာလာယ တ ဒီဃသာလာယ တ ရုက္ခမူလေ တ အညဿ ကဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပံသုကူလိကော “ဝသာမီ”တိ သေနာသနံ ဇဂ္ဂိဿတိ, ဣတရော “ပစ္စယံ ဂဏှာမီ”တိ ဇဝံ ဒ္ဝီဟိ ကာရဏေဟိ သေနာသနံ သုဇဂ္ဂိတတရံ ဘဝိဿတိ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန ဝုတ္တံ “ပံသုကူလိကေ တာသတ္ထာယ သေနာသနံ ဂဏှန္တေ သေနာသနဂ္ဂါဟကေန ဝတ္တဗ္ဗံ, ‘ဘန္တေ ဣမ ပစ္စယော အတ္ထိ, သော ကိံ ကာတဗ္ဗော’တိ။ တေန ‘ဟေဋ္ဌာ အညံ ကဟာပေဟီ’တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ သစေ ပန ကိဥ္စိ အဝတွာဝ ဝသတိ, ဝုဋ္ဌဝဿဿ စ ဟဒမူလေ ဌပေတွာ သာဋ္ဌကံ ဒေန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ အထ ‘ဝဿာဝာသိကံ ဒေမာ’တိ ဝဒန္တိ, တသ္မိံ သေနာသနေ ဝဿံဝုဋ္ဌဘိက္ခူနံ ဟပုဏာတီ”တိ။ ယေသံ ပန သေနာသနံ နတ္ထိ, ကေဝလံ ပစ္စယမေဝ ဒေန္တိ, တေသံ ပစ္စယံ အဝဿာဝာသိကသေနာသနေ ကဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မနုဿာ ထူပံ ကတွာ ဝဿာဝာသိကံ ကဟာပေန္တိ။ ထူပေ နာမ အသေနာသနံ, တဿ သမီပေ ရုက္ခေ တ မဏ္ဍပေ တ ဥပနိဗန္ဓိတွာ ကဟေတဗ္ဗံ။ တေန ဘိက္ခုနာ စေတိယံ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗံ။ ဗောဓိရုက္ခဗောဓိဃရအာသနဃရသမ္မုဥ္စနိအဋ္ဋအာရုအဋ္ဋဝစ္စကုဋိဒွါရကောဋ္ဌကပာနီယကုဋိပာနီယမာဠကဒန္တကဋ္ဌမာဠကေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဘောဇနသာလာ ပန သေနာသနမေဝ, တသ္မာ တံ ဧကဿ တ ဗဟူနံ တ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ကဟေတုံ ဝဋ္ဋတီတိ သဗ္ဗမိဒံ ဝိတ္ထာရေန **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။

သေနာသနဂ္ဂါဟကေန ပန ဟင္ဓိပဒအရုဏတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပုန အရုဏံ န ဘိဇ္ဇတိ, တာဝ ကဟေတဗ္ဗံ။ ဣဒဉှိ သေနာသနဂ္ဂါဟဿ ခေတ္တံ။ သစေ ဟတောဝ ကဘိတေ သေနာသနေ အညော ဝိတက္ကစာရိကော ဘိက္ခု အာဂန္တွာ တ သေနာသနံ ယာစတိ, “ဂဟိတံ, ဘန္တေ, သေနာသနံ, ဝဿူပဂတော သင်္ဃော, ရမဏီယော ဝိဟာရော, ရုက္ခမူလာဒီသု ယတ္ထ ဣစ္ဆထ, တတ္ထ ဝသထာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ပစ္ဆိမဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ပန သစေ ကာလံ ဃောသေတွာ သန္နိပတိတေ သင်္ဃေ ကောစိ ဒသဟတ္ထံ ဝတ္ထံ အာဟရိတွာ ဝဿာဝာသိကံ ဒေတိ, အာဂန္တုကော စေ ဘိက္ခု သင်္ဃတ္ထေရော ဟောတိ, တဿ အတဗ္ဗံ။ နဝကော စေ ဟောတိ, သမ္မတေန ဘိက္ခုနာ သင်္ဃတ္ထေရော ဝတ္တဗ္ဗော “သစေ, ဘန္တေ, ဣစ္ဆထ, ပဌမဘာဂံ မုဉ္စိတွာ ဣဒံ ဝတ္ထံ ဂဏှထာ”တိ, အမုဉ္စန္တဿ န အတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ပုဗ္ဗေ ဂဟိတံ မုဉ္စိတွာ ဂဏှာတိ, အတဗ္ဗံ။ ဧတေနေဝ ဥပာယေန ဒုတိယတ္ထေရတော ပဋ္ဌာယ ပရိဝတ္တေတွာ ပတ္တဋ္ဌာနေဝ အာဂန္တုကဿ အတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ပဌမဝဿူပဂတာ ဒွေဝ တီဏိ စတ္တာရိ ပဉ္စ တ ဝတ္ထာနိ အလတ္ထုံ, လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ ဧတေနေဝ ဥပာယေန ဝိဿဇ္ဇာပေတွာ ယာဝ အာဂန္တုကဿ သမကံ ဟောတိ, တာဝ အတဗ္ဗံ။ တေန သမကေ လဒ္ဓေ အဝသိဋ္ဌော အနုဘာဂေ ထေရာသနေ အတဗ္ဗော။ ပစ္စုပ္ပန္နေ လာဘေ သတိ ဌိတိကာယ ကဟေတုံ ကတိကံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။

သစေ ဒုတ္တိကံ့ ဟောတိ, ဒ္ဝီသုပိ ဝဿူပနာယိကာသု ဝဿူပဂတာ ဘိက္ခူ ဘိက္ခာယ ကိလမန္တာ “အာဝုသော, ဣမ ဝသန္တာ သဗ္ဗေဝ ကိလမာမ, သာဓု ဝတ ဒွေဝ ဘာဂ ဟောမ, ယေသံ ဉာတိပဝာရိတဋ္ဌာနာနိ အတ္ထိ, တေ တတ္ထ ဝသိတွာ ပဝာရဏာယ အာဂန္တွာ အတ္တနော ပတ္တံ ဝဿာဝာသိကံ ဂဏှန္တူ”တိ ဝဒန္တိ, တေသု ယေ တတ္ထ ဝသိ

တ္တတ ပတရဏာယ အာဂစ္ဆန္တိ, တေသံ အပလောကေတ္တတ ဝဿာတသိကံ အတဖွံ။ သာဒိယန္တာပိ ဟိ တေနေဝ ဝဿ္သာတသိကဿ သာမိနော, ခီယန္တာပိ စ အာတသိကာ နေဝ အအာတုံ လဘန္တိ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန ဝုတ္တံ "ကတိကဝတ္တံ ကာတဖွံ 'သဗ္ဗေသံ နော က္လစ ယာဂုဘတ္တံ နပ္ပဟောတိ, သဘာဂဋ္ဌာနေ ဝသိတ္တတ အာဂစ္ဆထ, တုမ္ဟာကံ ပတ္တံ ဝဿာတသိကံ လဘိဿထာ'တိ။ တေဠေ ဧကော ပဋိဗာဟတိ, သုပဋိဗာဟိတံ။ နော စေ ပဋိဗာဟတိ, ကတိကာ သုကတာ။ ပစ္ဆာ တေသံ တတ္ထ ဝသိတ္တတ အာဂတာနံ အပလောကေတ္တတ အာတဖွံ, အပလောကနကာလေ ပဋိဗာဟိတုံ န လဗ္ဘတီ"တိ။ ပုနပိ ဝုတ္တံ "သစေ ဝဿူပဂတေသု ဧကစ္စာနံ ဝဿာတသိကေ အဟပုဏ္ဏေ္တ ဘိက္ခူ ကတိကံ ကရောန္တိ 'ဆိန္နဝဿာနံ ဝဿာတသိကဉ္စ က္လအနိ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝဿာတသိကဉ္စ က္လမေသံ အတုံ ရုစ္စတီ'တိ, ဧဝံ ကတိကာယ ကတာယ ကဟိတသဒိသမေဝ ဟောတိ, ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နံ တေသမေဝ အတဗ္ဗ"န္တိ။ တေမာသံ ဟနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတ္တတ ဝိဟာရမဂ္ဂစေတိယင္ဂဏဗောဓိယင္ဂဏာနိ ဇဂ္ဂိတ္တတ ဗောဓိရုက္ခေ ဥဒကံ သိဉ္စိတ္တတ ပက္ကန္တောပိ ဝိဗ္ဘန္တောပိ ဝဿာတသိကံ လဘတိယေဝ။ ဘတိနိဝိဋ္ဌဉ္ဟိ တေန ကတံ, သင်္ဃိကံ ပန အပလောကနကမ္မံ ကတ္တတ ကဟိတံ အန္တော ဝဿေ ဝိဗ္ဘန္တောပိ လဘတေဝ, ပစ္စယဝသေန ကဟိတံ ပန န လဘတီတိ ဝဒန္တိ။

သစေ ဝုဋ္ဌဝဿော ဒိသံဂမိကော ဘိက္ခု အာတသိကဿ ဟတ္တတော ကိဉ္စိဒေဝ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဂဟေတ္တတ "အသုကကုလေ မယှံ ဝဿာတသိကံ ပတ္တံ, တံ ဂဏှဟထာ"တိ ဝတ္တတ ဂတဋ္ဌာနေ ဝိဗ္ဘမတိ, ဝဿာတသိကံ သင်္ဃိကံ ဟောတိ။ သစေ ပန မနုဿေ သမ္မုခါ သမ္ပဋိစ္ဆာပေတ္တတ ဂစ္ဆတိ, လဘတိ။ "က္လဒံ ဝဿာတသိကံ အမှာကံ သေနာသနေ ဝုတ္ထဘိက္ခုနော ဒေမာ"တိ ဝုတ္တေ ယဿ ကဟိတံ, တဿေဝ ဟောတိ။ သစေ ပန သေနာသနသာမိက ဿ ပိယကမ္ယတာယ ပုတ္တဓီတာဒယော ဗဟူနိ ဝတ္ထာနိ အာဟရိတ္တတ "အမှာကံ သေနာသနေ ဒေမာ"တိ ဒေန္တိ, တတ္ထ ဝဿူပဂတဿ ဧကမေဝ ဝတ္ထံ အတဖွံ, သေသာနိ သင်္ဃိကာနိ ဟောန္တိ။ ဝဿာတသိကဋ္ဌိတိကာယ က ဟေတဗ္ဗာနိ, ဋ္ဌိတိကာယ အသတိ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ကဟေတဗ္ဗာနိ။ သေနာသနေ ဝဿူပဂတံ ဘိက္ခုံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နေန စိတ္တပ္ပသာဒေန ဗဟူနိ ဝတ္ထာနိ အာဟရိတ္တတ "သေနာသနဿ ဒေမာ"တိ ဒိန္နေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပန ဟဒမူလေ ဌပေတ္တတ "တေဿ ဘိက္ခုနော ဒေမာ"တိ ဝဒန္တိ, တဿေဝ ဟောန္တိ။

ဧကဿ ဂေဟေ ဒွေဝ ဝဿာတသိကာနိ, ပဌမဘာဂေ သာမဏေရဿ ကဟိတော ဟောတိ, ဒုတိယော ထေရာသနေ။ သော ဧကံ ဒသဟတ္ထံ, ဧကံ အဋ္ဌဟတ္ထံ သာဋကံ ပေသေတိ "ဝဿာတသိကံ ပတ္တဘိက္ခူနံ ဒေထာ"တိ, ဝိစိနိ တ္တတ ဝရဘာဂံ သာမဏေရဿ ဒတ္တတ အနုဘာဂေ ထေရာသနေ အာတဗ္ဗော ။ သစေ ပန ဥဘောပိ ဃရံ နေတ္တတ ဘော ဇေတ္တတ သယမေဝ ဟဒမူလေ ဌပေတိ, ယံ ယဿ ဒိန္နံ, တဒေဝ တဿ ဟောတိ။ က္လတော ပရံ **မဟာပစ္စရိယံ** အာဂတန ယော ဟောတိ – ဧကဿ ဃရေ ဒဟရသာမဏေရဿ ဝဿာတသိကံ ဟပုဏ္ဏာတိ, သော စေ ပုစ္ဆတိ "အမှာကံ ဝ ဿာတသိကံ ကဿ ပတ္တ"န္တိ, "သာမဏေရဿာ"တိ အဝတ္တတ "အနကာလေ ဇာနိဿသီ"တိ ဝတ္တတ အနဒိဝ သေ ဧကံ မဟာထေရံ ပေသေတ္တတ နီဟရာပေတဖွံ။ သစေ ယဿ ဝဿာတသိကံ ပတ္တံ, သော ဝိဗ္ဘမတိ တ ကာလံ တ ကရောတိ, မနုဿာ စေ ပုစ္ဆန္တိ "ကဿ အမှာကံ ဝဿာတသိကံ ပတ္တ"န္တိ, တေသံ ယထာဘူတံ အာစိက္ ခိတဖွံ။ သစေ တေ ဝဒန္တိ "တုမှာကံ ဒေမာ"တိ, တဿ ဘိက္ခုနော ဟပုဏ္ဏာတိ။ အထ သင်္ဃဿ တ ဂဏဿ တ ဒေန္တိ, သင်္ဃဿ တ ဂဏဿ တ ဟပုဏ္ဏာတိ။ သစေ ဝဿူပဂတာ သုဒ္ဓပံသုကူလိကာယေဝ ဟောန္တိ, အာနေတ္တတ ဒိန္နံ ဝဿာတသိကံ သေနာသနပရိက္ခာရံ တ ကတ္တတ ဌပေတဖွံ, ဗိမ္ဗောဟနာဒီနိ တ ကာတဗ္ဗာနီတိ။

အယံ တာဝ အန္တောဝဿေ ဝဿူပနာယိကဒိဝသဝသေန

သေနာသနဂ္ဂဟကထာ။

၂၂၂. အယမပရောပိ ဥတုကာလေ **အန္တရာမုတ္တကော** နာမ သေနာသနဂ္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဒိဝသဝသေန ဟိ တိ ဝိဓော သေနာသနဂ္ဂဟော ပုရိမကော ပစ္ဆိမကော အန္တရာမုတ္တကောတိ။ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ –

"တယောမေ, ဘိက္ခဝေ, သေနာသနဂ္ဂဟာ, ပုရိမကော ပစ္ဆိမကော အန္တရာမုတ္တကော။ အပရဇ္ဇုဂတာယ အာသာဠှိယာ ပုရိမကော ကဟေတဗ္ဗော, မာသဂတာယ အာသာဠှိယာ ပစ္ဆိမကော ကဟေတဗ္ဗော, အပရဇ္ဇုဂ တာယ ပဝာရဏာယ အာယတိံ ဝဿာတသတ္တာယ အန္တရာမုတ္တကော ကဟေတဗ္ဗော"တိ (မဟာဝ. ၃၁၈)။

ဓောတသု (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၃၁၈) တီသု သေနာသနဂ္ဂါဟေသု ပုရိမကော ပစ္ဆိမကော စာတိ ဣမေ ဒွေ ဂါဟာ ထာဝရာ, အန္တရာမုတ္တကော ပန သေနာသနပဋိဇဂ္ဂနတ္ထံ ဘဂဝတာ အနုညာတော။ တထာ ဟိ ကေသိဉ္စိ ဝိဟာရေ မဟာလာဘံ သေနာသနံ ဟောတိ, သေနာသနသာမိကာ ဝဿူပဂတံ ဘိက္ခုံ သဗ္ဗပစ္စယေဟိ သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌဟိတွာ ပဝါရေတွာ ဂမနကာလေ ဗဟုံ သမဏပရိက္ခာရံ ဒေန္တိ, မဟာထေရာ ဒူရတောပိ အာဂန္တွာ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ တံ ဂဟေတွာ ဖာသုံ ဝသိတွာ ဝုဋ္ဌဝဿာ လာဘံ ဂဏှိတွာ ပက္ကမန္တိ။ အာဝါသိကာ "မယံ ဥပ္ပန္နံ လာဘံ န လဘာမ, နိစ္စံ အာဂန္တုကမဟာထေရာဝ လဘန္တိ, တေယေဝ နံ အာဂန္တွာ ပဋိဇဂ္ဂိဿန္တီ"တိ ပလုဇ္ဇန္တမ္ပိ န ဩလောကေန္တိ။ ဘဂဝါ တဿ ပဋိဇဂ္ဂနတ္ထံ "အပရဇ္ဇုဂတာယ ပဝါရဏာယ အာယတိံ ဝဿာဝါသတ္ထာယ အန္တရာမုတ္တကော ဂါဟေတဗ္ဗော"တိ အာဟ။

တံ ဂါဟေန္တေန သင်္ဃတ္ထေရော ဝတ္တဗ္ဗော "ဘန္တေ, အန္တရာမုတ္တကသေနာသနံ ဂဏှထာ"တိ။ သစေ ဂဏှာတိ, ဒါတဗ္ဗံ။ နော စေ, ဧတေနေဝ ဥပါယေန အနုထေရံ အာဒိံ ကတွာ ယော ဂဏှာတိ, တဿ အန္တမသော သာမဏေရဿာပိ ဒါတဗ္ဗံ။ တေန တံ သေနာသနံ အဋ္ဌ မာသေ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗံ, ဆဒနဘိတ္တိဘူမိသု ယံ ကိဉ္စိ ခဏ္ဍံ ဝါ ဖုလ္လံ ဝါ ဟောတိ, တံ သဗ္ဗံ ပဋိသင်္ခရိတဗ္ဗံ။ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒီဟိ ဒိဝသံ ခေပေတွာ ရတ္တိံ တတ္ထ ဝသိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ရတ္တိံ ပရိဝေဏေ ဝသိတွာ တတ္ထ ဒိဝသံ ခေပေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ရတ္တိန္ဒိဝံ တတ္ထေဝ ဝသိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ဥတုကာလေ အာဂတာနံ ဝုဍ္ဎာနံ န ပဋိဗာဟိတဗ္ဗံ။ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ပန သမ္ပတ္တေ သစေ သင်္ဃတ္ထေရော "မယှံ ဣဒံ ပန သေနာသနံ ဒေထာ"တိ ဝဒတိ, န လဘတိ။ "ဘန္တေ, ဣဒံ အန္တရာမုတ္တကံ ဂဟေတွာ ဧကေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဇဂ္ဂိတ"န္တိ ဝတွာ န ဒါတဗ္ဗံ, အဋ္ဌ မာသေ ပဋိဇဂ္ဂိတဘိက္ခုဿေဝ ဂါဟိတံ ဟောတိ။ ယသ္မိံ ပန သေနာသနေ ဧကသံဝစ္ဆရေ ဒွိက္ခတ္တုံ ပစ္စယေ ဒေန္တိ ဆမာသစ္စယေန ဆမာသစ္စယေန, တံ အန္တရာမုတ္တကံ န ကာတဗ္ဗံ။ ယသ္မိံ ဝါ တိက္ခတ္တုံ ဒေန္တိ စတုမာသစ္စယေန စတုမာသစ္စယေန, ယသ္မိံ ဝါ စတုက္ခတ္တုံ ဒေန္တိ တေမာသစ္စယေန တေမာသစ္စယေန, တံ အန္တရာမုတ္တကံ န ကာတဗ္ဗံ။ ပစ္စယေနေဝ ဟိ တံ ပဋိဇဂ္ဂနံ လဘိဿတိ။ ယသ္မိံ ပန ဧကသံဝစ္ဆရေ သကိဒေဝ ဗဟူ ပစ္စယေ ဒေန္တိ, ဧတံ အန္တရာမုတ္တကံ ကာတဗ္ဗန္တိ။

၂၂၃. "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အကတံ ဝါ ဝိဟာရံ ဝိပ္ပကတံ ဝါ နဝကမ္မံ ဒါတုံ, ခုဒ္ဒကေ ဝိဟာရေ ကမ္မံ ဩလောကေတွာ ဆပ္ပဉ္စဝဿိကံ နဝကမ္မံ ဒါတုံ, အဍ္ဎယောဂေ ကမ္မံ ဩလောကေတွာ သတ္တဋ္ဌဝဿိကံ နဝကမ္မံ ဒါတုံ, မဟလ္လကေ ဝိဟာရေ ပါသာဒေ ဝါ ကမ္မံ ဩလောကေတွာ ဒသဒွါဒသဝဿိကံ နဝကမ္မံ ဒါတု"န္တိ (စူဠဝ. ၃၂၃) ဝစနတော အကတံ ဝိပ္ပကတံ ဝါ သေနာသနံ ကေဿစိ ဘိက္ခုနော အပလောကနေန ဝါ ကမ္မဝါစာယ ဝါ သာဝေတွာ နဝကမ္မံ ကတွာ ဝသိတုံ ယထာဝုတ္တကာလပရိစ္ဆေဒဝသေန ဒါတဗ္ဗံ။ နဝကမ္မိကော ဘိက္ခု အန္တောဝဿေ တံ အာဝါသံ လဘတိ, ဥတုကာလေ ပဋိဗာဟိတုံ န လဘတိ။ လဒ္ဓနဝကမ္မေန ပန ဘိက္ခုနာ ဝါသိဖရသုနိခါဒနာဒီနိ ဂဟေတွာ သယံ ဝါ ကာတဗ္ဗံ, ကတာကတံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ သစေ သော အာဝါသော ဇီရတိ, အာဝါသသာမိကဿ ဝါ တဿ ဝံသေ ဥပ္ပန္နဿ ဝါ ကဿစိ ကထေတဗ္ဗံ "အာဝါသော တေ နဿတိ, ဇဂ္ဂထ ဧတံ အာဝါသ"န္တိ။ သစေ သော န သက္ကောတိ, ဘိက္ခူဟိ ဉာတီဟိ ဝါ ဥပဋ္ဌာကေဟိ ဝါ သမာဒပေတွာ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော။ သစေ တေပိ န သက္ကောန္တိ, သင်္ဃိကေန ပစ္စယေန ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော, တသ္မိမ္ပိ အသတိ ဧကံ အာဝါသံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အဝသေသာ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗာ, ဗဟူ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဧကံ သဏ္ဌပေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

ဒုဗ္ဘိက္ခေ ဘိက္ခူသု ပက္ကန္တေသု သဗ္ဗေ အာဝါသာ နဿန္တိ, တသ္မာ ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ အာဝါသေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ တတော ယာဂုဘတ္တစီဝရာဒီနိ ပရိဘုဉ္ဇန္တေဟိ သေသာ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗာယေဝ။

ကုရုန္ဒိယံ ပန ဝုတ္တံ "သင်္ဃိကေ ပစ္စယေ အသတိ ဧကော ဘိက္ခု 'တုယှံ ဧကမဉ္စဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဇဂ္ဂါဟီ'တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ သစေ ဗဟုတရံ ဣစ္ဆတိ, တိဘာဂံ ဝါ ဥပဍ္ဎဘာဂံ ဝါ ဒတွာပိ ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗံ။ အထ ထမ္ဘမတ္တမေဝေတ္ထ အဝသိဋ္ဌံ, ဗဟုကမ္မံ ကာတဗ္ဗန္တိ န ဣစ္ဆတိ, 'တုယှံ ပုဂ္ဂလိကမေဝ ကတွာ ဇဂ္ဂါဟီ'တိ ဒါတဗ္ဗံ။ ဧဝမ္ပိ ဟိ 'သင်္ဃဿ ဘဏ္ဍကဋ္ဌပနဋ္ဌာနဉ္စ နဝကာနဉ္စ ဝသနဋ္ဌာနံ လဘိဿတီ'တိ ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗော။ ဧဝံ ဇဂ္ဂိတော ပန တသ္မိံ ဇီဝန္တေ ပုဂ္ဂလိကော ဟောတိ, မတေ သင်္ဃိကောဝ။ သစေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ ဒါတုကာမော ဟောတိ, ကမ္မံ ဩလောကေတွာ တိဘာဂံ ဝါ ဥပဍ္ဎံ ဝါ ပုဂ္ဂလိကံ ကတွာ ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗော။ ဧဝဉှိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ ဒါတုံ လဘာ

တိ။ ဧဝံ ဇဂ္ဂနကေ ပန အသတိ ကေ်ာ အာတသံ ဝိသ္သဇ္ဇေတ္ဝတတိအာဒိနာ နယေန ဇက္ကပေတဗ္ဗော’’တိ ဝုတ္တံ။ ဣ္ကဒမ္ပိ စ အညံ တတ္တေဝ ဝုတ္တံ။

ဒ္ဝေဝ ဘိက္ခု သင္ဃိကဘူမိ ဂဟေတ္ဝတ သောဓေတ္ဝတ သင္ဃိကသေနာသနံ ကရောန္တိ, ယေန သာ ဘူမိ ပဠမံ ဂဟိတာ, သော သာမီ။ ဥဘောပိ ပုဂ္ဂလိကံ ကရောန္တိ, သောယေဝ သာမီ။ သော သင္ဃိကံ ကရောတိ, ဣတရော ပုဂ္ဂလိကံ ကရောတိ, အညံ စေ ဗဟု သေနာသနဋ္ဌာနံ အတ္ထိ, ပုဂ္ဂလိကံ ကရောန္တောပိ န တရေတဗ္ဗော။ အညသ္မိံ ပန တာဒိသေ ပတိရူပေ ဌာနေ အသတိ တံ ပဋိဗာဟိတ္ဝတ သင္ဃိကံ ကရောန္တေနေဝ ကာတဗ္ဗံ။ ယံ ပန တသ္သ တတ္ထ ဝယကမ္မံ ကတံ, တံ အတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ကတာတသေ တ အာတသကရဏဋ္ဌာနေ တ ဆာယူပဂဖလူပက ရုက္ခာ ဟောန္တိ, အပလောကေတ္ဝတ ဟာရေတဗ္ဗာ။ ပုဂ္ဂလိကာ စေ ဟောန္တိ, သာမိကာ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗာ။ နော စေ ဒေန္တိ, ယာဝတတိယကံ အာပုစ္ဆိတ္ဝတ ‘‘ရုက္ခအဃ္ဃနကမူလံ ဒသ္သာမာ’’တိ ဟာရေတဗ္ဗာ။

၂၂၄. ယော ပန သင္ဃိကံ ဝလ္လိမတ္တမ္ပိ အဂ္ဂဟေတ္ဝတ အာဟရိမေန ဥပကရဏေန သင္ဃိကာယ ဘူမိယာ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရံ ကာရေတိ, ဥပဍ္ဎံ သင္ဃိကံ ဟောတိ, ဥပဍ္ဎံ ပုဂ္ဂလိကံ။ ဟသာအော စေ ဟောတိ, ဟေဋ္ဌာဟသာအော သင္ဃိကော, ဥပရိ ပုဂ္ဂလိကော။ သစေ ယော ဟေဋ္ဌာဟသာဒံ ဣစ္ဆတိ, ဟေဋ္ဌာဟသာဒံ တသ္သ ဟောတိ။ အထ ဟေဋ္ဌာ စ ဥပရိ စ ဣစ္ဆတိ, ဥဘယတ္ထ ဥပဍ္ဎံ လဘတိ။ ဒ္ဝေဝ သေနာသနာနိ ကာရေတိ, ဧကံ သင္ဃိကံ, ဧကံ ပုဂ္ဂလိကံ။ သစေ ဝိဟာရေ ဥဋ္ဌိတေန ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေန ကာရေတိ, တိဘာဂံ လဘတိ။ သစေ အကတဋ္ဌာနေ စယံ တ ပမုခံ တ ကရောတိ ဗဟိကုဋ္ဋေ, ဥပဍ္ဎံ သင္ဃသ္သ, ဥပဍ္ဎံ တသ္သ။ အထ မဟန္တံ ဝိသမံ ပူရေတ္ဝတ အပဒေ ပဒံ ဒသ္သေတ္ဝတ ကတံ ဟောတိ, အနိသ္သရော တတ္ထ သင္ဃော။

သစေ ဘိက္ခု သင္ဃိကဝိဟာရတော ဂေဟာနသိအာဒီနိ ဂဟေတ္ဝတ အညသ္မိံ သင္ဃိကာတသေ ယောဇေတိ, သုယောဇိတာနိ။ ပုဂ္ဂလိကာတသေ ယောဇေန္တေဟိ ပန မူလံ တ အတဗ္ဗံ, ပဋိဟကတိကံ တ ကာတဗ္ဗံ။ ဆဍ္ဍိတဝိဟာရတော မဉ္စပီဌာဒီနိ ထေယျစိတ္တေန ဂဏှန္တော ဥဒ္ဓာရေယေဝ ဘဏ္ဍဂ္ဃေန ကာရေတဗ္ဗော။ ‘‘ပုန အာတသိကကာလေ ဒသ္သာမီ’’တိ ဂဟေတ္ဝတ သင္ဃိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဥ္ဇန္တသ္သ နဋ္ဌံ သုနဋ္ဌံ, ဇိဏ္ဏံ သုဇိဏ္ဏံ။ အရောဂံ စေ, ဟကတိကံ ကာတဗ္ဗံ, ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဥ္ဇန္တသ္သ နဋ္ဌံ တ ဇိဏ္ဏံ တ ဂီတ ဟောတိ။ တတော ဒ္ဝတရတတဟနာဒီနိ သင္ဃိကာတသေ တ ပုဂ္ဂလိကာတသေ တ ယောဇိတာနိ, ပဋိအာတဗ္ဗာနိယေဝ။ သစေ ကောစိ သင္ဃိကော ဝိဟာရော ဥန္ဒြိယတိ, ယံ တတ္ထ မဉ္စပီဌာဒိကံ, တံ ဂုတ္တတ္ထာယ အညတ္ရ ဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တသ္မာ အညတ္ရ ဟရိတ္ဝတ သင္ဃိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဥ္ဇန္တသ္သ နဋ္ဌံ သုနဋ္ဌံ, ဇိဏ္ဏံ သုဇိဏ္ဏံ။ သစေ အရောဂံ, တသ္မိံ ဝိဟာရေ ပဋိသင္ခတေ ပုန ဟကတိကံ ကာတဗ္ဗံ။ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဥ္ဇတော နဋ္ဌံ တ ဇိဏ္ဏံ တ ဂီတ ဟောတိ, တသ္မိံ ပဋိသင္ခတေ အတဗ္ဗမေဝ။ အယံ သေနာသနက္ကဟကထာ။

၂၂၅. အယံ ပနေတ္ထ **စတုပစ္စယသာဓာရဏကထာ** (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၃၂၅ ပက္ခိကဘတ္တာဒိကထာ) – သမ္မတေန အပ္ပမတ္တကဝိသ္သဇ္ဇကေန ဘိက္ခုနာ စီဝရကမ္မံ ကရောန္တသ္သ ‘‘သူစိံ ဒေဟီ’’တိ ဝဒတော ကော ဒီဃာ, ကော ရသ္သာတိ ဒ္ဝေဝ သူစိယော အတဗ္ဗာ။ ‘‘အဝိဘတ္တံ သင္ဃိကဘဏ္ဍ’’န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗကိစ္စံ နတ္ထိ။ ပိပ္ဖလတ္ထိကသ္သ ဧကော ပိပ္ဖလကော, ကန္တာရံ ပဋိပဇ္ဇိတုကာမသ္သ ဥပာဟနယုဂဠံ, ကာယဗန္ဓနတ္ထိကသ္သ ကာယဗန္ဓနံ, ‘‘အံသဗဒ္ဓကော မေ ဇိဏ္ဏော’’တိ အာဂတသ္သ အံသဗဒ္ဓကော, ပရိသ္သာဝနတ္ထိကသ္သ ပရိသ္သာဝနံ အတဗ္ဗံ, ဓမ္မကရဏတ္ထိကသ္သ ဓမ္မကရဏော။ သစေ ပဋ္ဋကော န ဟောတိ, ဓမ္မကရဏော ပဋ္ဋကေန သဒ္ဓိံ အတဗ္ဗော။ ‘‘အာဂန္တုကပတ္တံ အာရောပေသ္သာမီ’’တိ ယာစန္တသ္သ ကုသိယာ စ အဍ္ဍကုသိယာ စ ပဟောနကံ အတဗ္ဗံ။ ‘‘မဏ္ဍလံ နပ္ပဟောတီ’’တိ အာဂတသ္သ မဏ္ဍလံ ဧကံ အတဗ္ဗံ, အဍ္ဍမဏ္ဍလာနိ ဒ္ဝေဝ အတဗ္ဗာနိ, ဒ္ဝေဝ မဏ္ဍလာနိ ယာစန္တသ္သ န အတဗ္ဗာနိ။ အနုတတပရိဘဏ္ဍတ္ထိကသ္သ ဧကသ္သ စီဝရသ္သ ပဟောနကံ အတဗ္ဗံ, သပ္ပိနဝနီတာဒိအတ္ထိကသ္သ ဂိလာနသ္သ ဧကံ ဘေသဇ္ဇ နာဠိမတ္တံ ကတ္ဝတ တတော တတိယကောဋ္ဌာသော အတဗ္ဗော။ ဧဝံ တီဏိ ဒိဝသာနိ ဒတ္ဝတ နာဠိယာ ပရိပုဏ္ဏာယ စတုတ္ထဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ သင္ဃံ အာပုစ္ဆိတ္ဝတ အတဗ္ဗံ, ဂုဠပိဏ္ဍေပိ ဧကေဒိဝသံ တတိယဘာဂေ အတဗ္ဗော။ ဧဝံ တီဟိ ဒိဝသေဟိ နိဋ္ဌိတေ ပိဏ္ဍေ တတော ပရံ သင္ဃံ အာပုစ္ဆိတ္ဝတ အတဗ္ဗံ။ သမ္မန္နိတ္ဝတ ဌပိတဃာဂုဘာဇကာဒီဟိ စ ဘာဇနီယဋ္ဌာနံ အာဂတမနုသ္သာနံ အနာပုစ္ဆိတ္ဝတဝ ဥပဍ္ဎဘာဂေ အတဗ္ဗော။ အသမ္မတေဟိ ပန အပလောကေတ္ဝတ အတဗ္ဗောတိ။

သင်္ဃဿ သန္တကံ သမ္မတေန တ အာဏတ္တေဟိ တ အာရာမိကာဒီဟိ ဒီယမာနံ, ဂိဟီနဉ္စ သန္တကံ သာမိကေန တ အာဏတ္တေန တ ဒီယမာနံ "အပရဿ ဘာဂံ ဒေဟီ"တိ အသန္တံ ပုဂ္ဂလံ ဝတွာ ဂဏှာတော ဘဏ္ဍာဒေယျံ။ အညေန ဒီယမာနံ ဂဏှန္တော ဘဏ္ဍာဂ္ဃေန ကာရေတဗ္ဗော။ အသမ္မတေန တ အနာဏတ္တေန တ ဒီယမာနေ "အပရမ္ပိ ဘာဂံ ဒေဟီ"တိ ဝတွာ တ ကူဋဝဿာနိ ဂဏေတွာ တ ဂဏှန္တော ဥဒ္ဓာရေယေဝ ဘဏ္ဍာဂ္ဃေန ကာရေတဗ္ဗော။ ဣတရေဟိ ဒီယမာနံ ဧဝံ ဂဏှာတော ဘဏ္ဍာဒေယျံ သာမိကေန ပန "ဣမဿ ဒေဟီ"တိ အပိတံ တ သယံ ဒိန္နံ တ သုဒိန္နန္တိ အယံ သဗ္ဗဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယတော သာရော။

ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌဿပိ ဩဒနပဋိဝိသော အန္တောဥပစာရသီမာယံ ဌိတဿေဝ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယဒိ ပန အယကာ "ဗဟိဥပစာရသီမဋ္ဌာနမ္ပိ, ဘန္တေ, ဂဏှထ, အာဂန္တွာ ပရိဘုဉ္ဇိဿန္တီ"တိ ဝဒန္တိ, ဧဝံ အန္တောကမဋ္ဌာနမ္ပိ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဟဋ္ဌိံ အဋ္ဌကထဉ္စေဝ၊ ဩလောကေတွာ ဝိစက္ခဏော။
သင်္ဃိကေ ပစ္စယေ ဧဝံ၊ အပ္ပမတ္တော ဘာဇယေတိ။

ဣတိ ဟဋ္ဌိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ သဗ္ဗာကာရတော

စတုပစ္စယဘာဇနီယဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၂၉. ကထိနတ္ထာရဝိနိစ္ဆယကထာ

၂၂၆. **ကထိနန္တိ** ဧတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၃၀၆) ပန ကထိနံ အတ္ထရိတုံ ကေ လဘန္တိ, ကေ န လဘန္တိ? ဂဏနဝ
သေန တာဝ ပစ္ဆိမကောဋိယာ ပဉ္စ ဇနာ လဘန္တိ, ဥဒ္ဓံ သတသဟဿမ္ပိ, ပဉ္စန္နံ ဟေဋ္ဌာ န လဘန္တိ။ ဝုတ္ထဝဿဝ
သေန ပုရိမိကာယ ဝဿံ ဥပဂန္တွာ ပဌမပဝါရဏာယ ပဝါရိတာ လဘန္တိ။ ဆိန္နဝဿာ ဝါ ပစ္ဆိမိကာယ ဥပဂတာ
ဝါ န လဘန္တိ။ "အညသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝုတ္ထဝဿာပိ န လဘန္တီ"တိ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။ ပုရိမိကာယ ဥပဂတာနံ ပန
သဗ္ဗေ ဂဏပူရကာ ဟောန္တိ, အာနိသံသံ န လဘန္တိ, အာနိသံသော ဣတရေသံယေဝ ဟောတိ။ သစေ ပုရိမိကာယ ဥပဂ
တာ စတ္တာရော ဝါ ဟောန္တိ တယော ဝါ ဒွေ ဝါ ဧကော ဝါ, ဣတရေ ဂဏပူရကေ ကတွာ ကထိနံ အတ္ထရိတဗ္ဗံ။
အထ စတ္တာရော ဘိက္ခူ ဥပဂတာ, ဧကော ပရိပုဏ္ဏဝဿော သာမဏေရော, သော စေ ပစ္ဆိမိကာယ ဥပသမ္ပဇ္ဇတိ,
ဂဏပူရကော စေဝ ဟောတိ အာနိသံသဉ္စ လဘတိ။ တယော ဘိက္ခူ ဒွေ သာမဏေရာ, ဒွေ ဘိက္ခူ တယော သာမဏေ
ရာ, ဧကော ဘိက္ခု စတ္တာရော သာမဏေရာတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပုရိမိကာယ ဥပဂတာ ကထိနတ္ထာရကု
သလာ န ဟောန္တိ, အတ္ထာရကုသလာ ခန္ဓကဘာဏကတ္ထေရာ ပရိယေသိတွာ အာနေတဗ္ဗာ။ ကမ္မဝါစံ သာဝေတွာ
ကထိနံ အတ္ထရာပေတွာ ဒါနဉ္စ ဘုဉ္ဇိတွာ ဂမိဿန္တိ, အာနိသံသော ပန ဣတရေသံယေဝ ဟောတိ။

ကထိနံ ကေန ဒိန္နံ ဝဋ္ဋတိ? ယေန ကေနစိ ဒေဝေန ဝါ မနုဿေန ဝါ ပဉ္စန္နံ ဝါ သဟဓမ္မိကာနံ အညတရေန ဒိန္နံ
ဝဋ္ဋတိ။ ကထိနဒာယကဿ ဝတ္တံ အတ္ထိ, သစေ သော တံ အဇာနန္တော ပုစ္ဆတိ – "ဘန္တေ, ကထံ ကထိနံ ဒါတဗ္
ဗ"န္တိ, တဿ ဧဝံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ "တိဏ္ဏံ စီဝရာနံ အညတရပ္ပဟောနကံ သူရိယုဂ္ဂမနသမယေ ဝတ္ထံ 'ကထိနစီဝရံ
ဒေမာ'တိ ဒာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တဿ ပရိကမ္မတ္ထံ ဧတ္တကာ နာမ သူစိယော, ဧတ္တကံ သုတ္တံ, ဧတ္တကံ ရဇနံ, ပရိကမ္မံ
ကရောန္တာနံ ဧတ္တကာနံ ဘိက္ခူနံ ယာဂုဘတ္တဉ္စ ဒာတုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ။

ကထိနတ္ထာရကေနာပိ ဓမ္မေန သမေန ဥပ္ပန္နံ ကထိနံ အတ္ထရန္တေန ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တန္တဝါယဂေဟတော
ဟိ အာဘတသန္တာနေနေဝ ခလိမက္ခိတသာဋကော န ဝဋ္ဋတိ, မလီနသာဋကောပိ န ဝဋ္ဋတိ, တသ္မာ ကထိနတ္ထာရသာဋ
ကံ လဘိတွာ သုဋ္ဌု ဓောဝိတွာ သူစိအာဒီနိ စီဝရကမ္မုပကရဏာနိ သဇ္ဇေတွာ ဗဟူဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ တဒဟေဝ သိဗ္
ဗိတွာ နိဋ္ဌိတသူစိကမ္မံ ရဇိတွာ ကပ္ပဗိန္ဒုံ ဒတွာ ကထိနံ အတ္ထရိတဗ္ဗံ။ သစေ တသ္မိံ အနတ္ထတေယေဝ အညံ က
ထိနသာဋကံ အာဟရတိ, အညာနိ စ ဗဟူနိ ကထိနာနိသံသဝတ္ထာနိ ဒေတိ, ယော အာနိသံသံ ဗဟုံ ဒေတိ, တဿ သန္တ
ကေန အတ္ထရိတဗ္ဗံ။ ဣတရော တထာ တထာ ဩဝဒိတွာ သညာပေတဗ္ဗော။

ကထိနံ ပန ကေန အတ္ထရိတဗ္ဗံ? ယဿ သင်္ဃော ကထိနစီဝရံ ဒေတိ။ သင်္ဃေန ပန ကဿ ဒါတဗ္ဗံ? ယော ဇိ
ဏ္ဏစီဝရော ဟောတိ။ သစေ ဗဟူ ဇိဏ္ဏစီဝရာ, ဝုဍ္ဎဿ ဒါတဗ္ဗံ။ ဝုဍ္ဎေသုပိ ယော မဟာပရိသော တဒဟေဝ စီဝရံ က
တွာ အတ္ထရိတုံ သက္ကောတိ, တဿ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ဝုဍ္ဎော န သက္ကောတိ, နဝကတရော သက္ကောတိ, တဿ
ဒါတဗ္ဗံ။ အပိစ သင်္ဃေန မဟာထေရဿ သင်္ဂဟံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, တသ္မာ "တုမှေ ဂဏှထ, ဘန္တေ, မယံ ကတွာ
ဒဿာမာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တီသု စီဝရေသု ယံ ဇိဏ္ဏံ ဟောတိ, တဒတ္ထာယ ဒါတဗ္ဗံ။ ပကတိယာ ဒုပဋ္ဋစီဝရဿ ဒု
ပဋ္ဋတ္ထာယေဝ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေပိဿ ဧကပဋ္ဋစီဝရံ ဃနံ ဟောတိ, ကထိနသာဋကော စ ပေလဝေါ, သာရုပ္ပတ္ထာယ ဒုပ
ဋ္ဋပ္ပဟောနကမေဝ ဒါတဗ္ဗံ, "အဟံ အလဘန္တော ဧကပဋ္ဋံ ပါရုပါမီ"တိ ဝဒန္တဿပိ ဒုပဋ္ဋံ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယော
ပန လောဘပကတိကော ဟောတိ, တဿ န ဒါတဗ္ဗံ။ တေနာပိ "ကထိနံ အတ္ထရိတွာ ပစ္ဆာ ဝိသိဗ္ဗေတွာ ဒွေ စီဝရာ
နိ ကရိဿာမီ"တိ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယဿ ပန ဒီယတိ, တဿ –

"သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ဣဒံ သင်္ဃဿ ကထိနဒုဿံ ဥပ္ပန္နံ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တက
လ္လံ, သင်္ဃော ဣမံ ကထိနဒုဿံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော ဒဒေယျ ကထိနံ အတ္ထရိတုံ, ဧသာ ဉတ္တိ။

"သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ဣဒံ သင်္ဃဿ ကထိနဒုဿံ ဥပ္ပန္နံ, သင်္ဃော ဣမံ ကထိနဒုဿံ
ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော ဒေတိ ကထိနံ အတ္ထရိတုံ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣမဿ ကထိနဒုဿ
ဿ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော ဒါနံ ကထိနံ အတ္ထရိတုံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော
ဘာသေယျ။

“ဒိန္နံ ဣဒံ သင္ဃေန ကထိနဒုဿံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော ကထိနံ အတ္ထရိတုံ, ခမတိ သင္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ (မဟာဝ. ၃၀၇) –

ဧဝံ ဒုတိယကမ္မဝါစာယ ဒါတဗ္ဗံ။

ဧဝံ ဒိန္နေ ပန ကထိနေ သစေ တံ ကထိနဒုဿံ နိဋ္ဌိတပရိကမ္မမေဝ ဟောတိ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ နိဋ္ဌိတပရိကမ္မံ ဟောတိ, “အဟံ ထေရော”တိ ဝါ “ဗဟုဿုတော”တိ ဝါ ကေနစိ အကာတုံ န လဗ္ဘတိ , သဗ္ဗေဟေဝ သန္နိပတိတွာ ဓောဝနသိဗ္ဗနရဇနာနိ နိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာနိ။ ဣဒဉှိ ကထိနဝတ္တံ နာမ ဗုဒ္ဓပ္ပသတ္ထံ။ အတီတေ ပဒုမုတ္တရောပိ ဘဂဝါ ကထိနဝတ္တံ အကာသိ။ တဿ ကိရ အဂ္ဂသာဝကော သုဇာတတ္ထေရော နာမ ကထိနံ ဂဏှိ။ တံ သတ္ထာ အဋ္ဌသဋ္ဌိယာ ဘိက္ခုသတသဟဿေဟိ သဒ္ဓိံ နိသီဒိတွာ အကာသိ။

ကတပရိယောသိတံ ပန ကထိနံ ဂဟေတွာ အတ္ထာရကေန ဘိက္ခုနာ သစေ သင္ဃာဋိယာ ကထိနံ အတ္ထရိတုကာမော ဟောတိ, ပောရာဏိကာ သင္ဃာဋိ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗာ, နဝါ သင္ဃာဋိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ, “ဣမာယ သင္ဃာဋိယာ ကထိနံ အတ္ထရာမီ”တိ ဝါစာ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ။ သစေ ဥတ္တရာသင္ဂေန ကထိနံ အတ္ထရိတုကာမော ဟောတိ, ပောရာဏကော ဥတ္တရာသင္ဂေါ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗော, နဝေါ ဥတ္တရာသင္ဂေါ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော, “ဣမိနာ ဥတ္တရာသင္ဂေန ကထိနံ အတ္ထရာမီ”တိ ဝါစာ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ။ သစေ အန္တရဝါသကေန ကထိနံ အတ္ထရိတုကာမော ဟောတိ, ပောရာဏကော အန္တရဝါသကော ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗော, နဝေါ အန္တရဝါသကော အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော, “ဣမိနာ အန္တရဝါသကေန ကထိနံ အတ္ထရာမီ”တိ ဝါစာ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ။

တေန (ပရိ. ၄၁၃) ကထိနတ္ထာရကေန ဘိက္ခုနာ သင္ဃံ ဥပသင္ကမိတွာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင္ဂံ ကရိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “အတ္ထတံ, ဘန္တေ, သင္ဃဿ ကထိနံ, ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော, အနုမောဒထာ”တိ။ တေဟိ အနုမောဒကေဟိ ဘိက္ခူဟိ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင္ဂံ ကရိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “အတ္ထတံ, အာဝုသော, သင္ဃဿ ကထိနံ, ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော, အနုမောဒာမာ”တိ။ တေန ကထိနတ္ထာရကေန ဘိက္ခုနာ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ ဥပသင္ကမိတွာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင္ဂံ ကရိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “အတ္ထတံ, ဘန္တေ, သင္ဃဿ ကထိနံ, ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော, အနုမောဒထာ”တိ။ တေဟိ အနုမောဒကေဟိ ဘိက္ခူဟိ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင္ဂံ ကရိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “အတ္ထတံ, အာဝုသော, သင္ဃဿ ကထိနံ, ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော, အနုမောဒာမာ”တိ။ တေန ကထိနတ္ထာရကေန ဘိက္ခုနာ ဧကံ ဘိက္ခုံ ဥပသင္ကမိတွာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင္ဂံ ကရိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “အတ္ထတံ, အာဝုသော, သင္ဃဿ ကထိနံ, ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော, အနုမောဒာဟီ”တိ။ တေန အနုမောဒကေန ဘိက္ခုနာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင္ဂံ ကရိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “အတ္ထတံ, အာဝုသော, သင္ဃဿ ကထိနံ, ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော, အနုမောဒာမီ”တိ။ ဧဝံ သဗ္ဗေသံ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ။ ဝုတ္တဉှေတံ ပရိဝါရေ “ဒ္ဝိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ အတ္ထာရကဿ စ အနုမောဒကဿ စာ”တိ (ပရိ. ၄၀၃)။ ပုနပိ ဝုတ္တံ “န သင္ဃော ကထိနံ အတ္ထရတိ, န ဂဏော ကထိနံ အတ္ထရတိ, ပုဂ္ဂလော ကထိနံ အတ္ထရတိ, သင္ဃဿ အနုမောဒနာယ ဂဏဿ အနုမောဒနာယ ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထာရာယ သင္ဃဿ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ, ဂဏဿ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ, ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိန”န္တိ (ပရိ. ၄၁၄)။

ဧဝံ အတ္ထတေ ပန ကထိနေ သစေ ကထိနစီဝရေန သဒ္ဓိံ အာဘတံ အာနိသံသံ ဒာယကာ “ယေန အမှာကံ ကထိနံ ဂဟိတံ, တဿေဝ ဒေမာ”တိ ဒေန္တိ, ဘိက္ခုသင္ဃော အနိဿရော။ အထ အဝိစာရေတွာဝ ဒတွာ ဂစ္ဆန္တိ, ဘိက္ခုသင္ဃော ဣဿရော။ တသ္မာ သစေ ကထိနတ္ထာရကဿ သေသစီဝရာနိပိ ဒုဗ္ဗလာနိ ဟောန္တိ, သင္ဃေန အပလောကေတွာ တေသမ္ပိ အတ္ထာယ ဝတ္ထာနိ ဒါတဗ္ဗာနိ, ကမ္မဝါစာ ပန ဧကာယေဝ ဝဋ္ဋတိ။ အဝသေသကထိနာနိသံသေ ဗလဝဝတ္ထာနိ ဝဿာဝါသိကဋ္ဌိတိကာယ ဒါတဗ္ဗာနိ, ဌိတိကာယ အဘာဝေ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ဒါတဗ္ဗာနိ, ဂရုဘဏ္ဍံ န ဘာဇေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဧကသီမာယ ဗဟူ ဝိဟာရာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဟိ ဘိက္ခူဟိ သန္နိပတိတွာ ဧကတ္ထ ကထိနံ အတ္ထရိတဗ္ဗံ, ဝိသုံ ဝိသုံ အတ္ထရိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

“အတ္ထတကထိနာနံ တေ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စ ကပ္ပိဿန္တိ, အနာမန္တစာရော အသမာဒာနစာရော ဂဏဘောဇနံ ယာဝဒတ္ထစီဝရံ ယော စ တတ္ထ စီဝရုပ္ပါဒော။ သော နေသံ ဘဝိဿတီ”တိ (မဟာဝ. ၃၀၆) ဝစနတော အတ္ထတကထိနာနံ ဘိက္ခူနံ အနာမန္တစာရာဒယော ပန ပဉ္စာနိသံသာ လဗ္ဘန္တိ။ တတ္ထ **အနာမန္တစာရော**တိ အနာမန္တေတွာ စရဏံ, ယာဝ ကထိနံ န ဥဒ္ဓရီယတိ, တာဝ စာရိတ္တသိက္ခာပဒေန အနာပတ္တီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အသမာဒာနစာရော**တိ စီဝရံ အသမာဒါယ စရဏံ, စီဝရဝိပ္ပဝါသောတိ အတ္ထော။ **ဂဏဘောဇန**န္တိ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပဒေန အနာပတ္တိ ဝုတ္တာ။ **ယာဝဒတ္ထစီဝရ**န္တိ ယာဝတာ စီဝရေန အတ္ထော, တာဝတကံ အနဓိဋ္ဌိတံ အဝိကပ္ပိတံ ဝဋ္ဋတီတိ အတ္ထော။ **ယော စ တတ္ထ စီဝရုပ္ပါဒော**တိ တတ္ထ ကထိနတ္ထတသီမာယ မတကစီဝရံ ဝါ ဟောတု သင်္ဃံ ဥဒ္ဒိဿ ဒိန္နံ ဝါ သင်္ဃိကေန တတြုပ္ပါဒေန အာဘတံ ဝါ, ယေန ကေနစိ အာကာရေန ယံ သင်္ဃိကံ စီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တံ တေသံ ဘဝိဿတီတိ အတ္ထော။

ဣတိ ပါဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ကထိနတ္ထာရဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၃၀. ဂရုဘဏ္ဍဝိနိစ္ဆယကထာ

၂၂၇. **ဂရုဘဏ္ဍာနီ**တိ ဧတ္ထ “ပဉ္စိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, အဝိဿဇ္ဇိယာနိ န ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာနိ သင်္ဃေန ဝါ ဂဏေန ဝါ ပုဂ္ဂလေန ဝါ, ဝိဿဇ္ဇိတာနိပိ အဝိဿဇ္ဇိတာနိ ဟောန္တိ, ယော ဝိဿဇ္ဇေယျ, အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာ”တိအာဒိနာ (စူဠဝ. ၃၂၁) နယေန ဒဿိတာနိ အာရာမော အာရာမဝတ္ထု, ဝိဟာရော ဝိဟာရဝတ္ထု, မဉ္စော ပီဌံ ဘိသိ ဗိမ္ဗောဟနံ, လောဟကုမ္ဘီ လောဟဘာဏကံ လောဟဝါရကော လောဟကဋာဟံ ဝါသိ ဖရသု ကုဌာရီ ကုဒါလော နိခါဒနံ, ဝလ္လိ ဝေဠု မုဉ္ဇံ ပဗ္ဗဇံ တိဏံ မတ္တိကာ ဒါရုဘဏ္ဍံ မတ္တိကာဘဏ္ဍန္တိ ဣမာနိ ပဉ္စ ဂရုဘဏ္ဍာနိ နာမ။

တတ္ထ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၃၂၁) **အာရာမော** နာမ ပုပ္ဖာရာမော ဝါ ဖလာရာမော ဝါ။ **အာရာမဝတ္ထု** နာမ တေသံယေဝ အာရာမာနံ အတ္ထာယ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဌပိတောကာသော, တေသု ဝါ အာရာမေသု ဝိနဋ္ဌေသု တေသံ ပေါရာဏကဘူမိဘာဂေါ။ **ဝိဟာရော** နာမ ယံ ကိဉ္စိ ပါသာဒါဒိ သေနာသနံ။ **ဝိဟာရဝတ္ထု** နာမ တဿ ပတိဋ္ဌာနောကာသော။ **မဉ္စော** နာမ မသာရကော ဗုန္ဒိကာဗဒ္ဓော ကုဠီရပါဒကော အာဟစ္စပါဒကောတိ ဣမေသံ စတုန္နံ မဉ္စာနံ အညတရော။ **ပီဌံ** နာမ မသာရကာဒီနံယေဝ စတုန္နံ ပီဌာနံ အညတရံ။ **ဘိသိ** နာမ ဥဏ္ဏာဘိသိအာဒီနံ ပဉ္စန္နံ အညတရာ။ **ဗိမ္ဗောဟနံ** နာမ ရုက္ခတူလလတာတူလပေါဋကိတူလာနံ အညတရံ။ **လောဟကုမ္ဘီ** နာမ ကာဠလောဟေန ဝါ တမ္ဗလောဟေန ဝါ ယေန ကေနစိ လောဟေန ကတကုမ္ဘီ။ **လောဟဘာဏကာ**ဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္ထ ပန **ဘာဏကန္တိ** အရဉ္ဇရော ဝုစ္စတိ။ **ဝါရကော**တိ ဃဋော။ **ကဋာဟံ** ကဋာဟမေဝ။ **ဝါသိ**အာဒီသု **ဝလ္လိ** အာဒီသု စ ဒုဝိညေယျံ နာမ နတ္ထိ။ **ပဉ္စ**တိ စ ရာသိဝသေန ဝုတ္တံ, သရူပဝသေန ပနေတာနိ ပဉ္စဝီသတိဝိဓာနိ ဟောန္တိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ –

“ဒွိသင်္ဂဟာနိ ဒွေ ဟောန္တိ, တတိယံ စတုသင်္ဂဟံ။
စတုတ္ထံ နဝကောဋ္ဌာသံ, ပဉ္စမံ အဋ္ဌဘေဒနံ။

“ဣတိ ပဉ္စဟိ ရာသီဟိ, ပဉ္စနိမ္မလလောစနော။
ပဉ္စဝီသဝိဓံ နာထော, ဂရုဘဏ္ဍံ ပကာသယီ”တိ။

တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယကထာ – ဣဒဉှိ သဗ္ဗမ္ပိ ဂရုဘဏ္ဍံ သေနာသနက္ခန္ဓကေ “အဝိဿဇ္ဇိယ”န္တိ ဝုတ္တံ, ကီဋာဂိရိဝတ္ထုသ္မိံ “အဝေဘင်္ဂိယ”န္တိ ဒဿိတံ, ပရိဝါရေ ပန –

“အဝိဿဇ္ဇိယံ အဝေဘင်္ဂိယံ,
ပဉ္စ ဝုတ္တာ မဟေသိနာ။
ဝိဿဇ္ဇေန္တဿ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ အနာပတ္တိ,
ပဉှာမေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ”တိ။ (ပရိ. ၄၇၉) –

အာဂတံ။ တသ္မာ မူလစ္ဆေဇ္ဇဝသေန အဝိဿဇ္ဇိယဉ္စ အဝေဘင်္ဂိယဉ္စ, ပရိဝတ္တနဝသေန ပန ဝိဿဇ္ဇေန္တဿ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ စ အနာပတ္တီတိ ဧဝမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၂၈. တတြာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ – ဣဒံ တာဝ ပဉ္စဝိဓမ္ပိ စီဝရပိဏ္ဍပါတဘေသဇ္ဇတ္ထာယ ဥပနေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ထာဝရေန စ ထာဝရံ, ဂရုဘဏ္ဍေန စ ဂရုဘဏ္ဍံ ပရိဝတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ထာဝရေ ပန ခေတ္တံ ဝတ္ထု တဠာကံ မာတိကာတိ ဧဝရူပံ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ဝိစာရေတုံ ဝါ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝါ အဓိဝါသေတုံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ, ကပ္ပိယကာရကေဟေဝ ဝိစာရိတတော ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဝဋ္ဋတိ။ အာရာမေန ပန အာရာမံ အာရာမဝတ္ထုံ ဝိဟာရံ ဝိဟာရဝတ္ထုန္တိ ဣမာနိ စတ္တာရိပိ ပရိဝတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

တတြာယံ ပရိဝတ္တနနယော – သင်္ဃဿ နာဠိကေရာရာမော ဒူရေ ဟောတိ, ကပ္ပိယကာရကာ ဗဟုတရံ ခါဒန္တိ, ယမ္ပိ န ခါဒန္တိ, တတော သကဋဝေတနံ ဒတွာ အပ္ပမေဝ အာဟရန္တိ, အညေသံ ပန တဿ အာရာမဿ အဝိဒူရေ ဂါမဝါသီနံ မနုဿာနံ ဝိဟာရဿ သမီပေ အာရာမော ဟောတိ, တေ သင်္ဃံ ဥပသင်္ကမိတွာ သကေန အာရာမေန တံ အာ

ရာမံ ယာစန္တိ, သင်္ဃေန “ရိစ္စတိ သင်္ဃဿာ”တိ အပလောကေတွာ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗော။ သစေပိ ဘိက္ခုနံ ရုက္ခသဟဿံ ဟောတိ, မနုဿာနံ ပဉ္စ သတာနိ, “တုမှာကံ အာရာမော ခုဒ္ဒကော”တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကိဉ္စာပိ ဟိ အယံ ခုဒ္ဒကော, အထ ခော ဣတရတော ဗဟုတရံ အာယံ ဒေတိ။ သစေပိ သမကမေဝ ဒေတိ, ဧဝမ္ပိ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ သက္ကာတိ ဂဟေတဗ္ဗမေဝ။ သစေ ပန မနုဿာနံ ဗဟုတရာ ရုက္ခာ ဟောန္တိ, “နနု တုမှာကံ ဗဟုတရာ ရုက္ခာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ “အတိရေကံ အမှာကံ ပုညံ ဟောတု, သင်္ဃဿ ဒေမာ”တိ ဝဒန္တိ, ဇာနာပေတွာ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခုနံ ရုက္ခာ ဖလဓာရိနော, မနုဿာနံ ရုက္ခာ န တာဝ ဖလံ ဂဏှန္တိ, ကိဉ္စာပိ န ဂဏှန္တိ, “န စိရေန ဂဏှိဿန္တီ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗမေဝ။ မနုဿာနံ ရုက္ခာ ဖလဓာရိနော, ဘိက္ခုနံ ရုက္ခာ န တာဝ ဖလံ ဂဏှန္တိ, “နနု တုမှာကံ ရုက္ခာ ဖလဓာရိနော”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ “ဂဏှထ, ဘန္တေ, အမှာကံ ပုညံ ဘဝိဿတီ”တိ ဒေန္တိ, ဇာနာပေတွာ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ အာရာမေန အာရာမော ပရိဝတ္တေတဗ္ဗော။ ဧတေနေဝ နယေန အာရာမဝတ္ထုပိ ဝိဟာရောပိ ဝိဟာရဝတ္ထုပိ အာရာမေန ပရိဝတ္တေတဗ္ဗံ, အာရာမဝတ္ထုနာ စ မဟန္တေန ဝါ ခုဒ္ဒကေန ဝါ အာရာမအာရာမဝတ္ထုဝိဟာရဝိဟာရဝတ္ထူနိ။

ကထံ ဝိဟာရေန ဝိဟာရော ပရိဝတ္တေတဗ္ဗော? သင်္ဃဿ အန္တောဂါမေ ဂေဟံ ဟောတိ, မနုဿာနံ ဝိဟာရမဇ္ဈေ ပါသာဒေါ ဟောတိ, ဥဘောပိ အဂ္ဃေန သမကာ, သစေ မနုဿာ တေန ပါသာဒေန တံ ဂေဟံ ယာစန္တိ, သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခုနံ စေ မဟဂ္ဃတရံ ဂေဟံ ဟောတိ, “မဟဂ္ဃတရံ အမှာကံ ဂေဟ”န္တိ ဝုတ္တေ စ “ကိဉ္စာပိ မဟဂ္ဃတရံ ပဗ္ဗဇိတာနံ အသာရုပ္ပံ, န သက္ကာ တတ္ထ ပဗ္ဗဇိတေဟိ ဝသိတုံ, ဣဒံ ပန သာရုပ္ပံ, ဂဏှထာ”တိ ဝဒန္တိ, ဧဝမ္ပိ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန မနုဿာနံ မဟဂ္ဃံ ဟောတိ, “နနု တုမှာကံ ဂေဟံ မဟဂ္ဃ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ “ဟောတု, ဘန္တေ, အမှာကံ ပုညံ ဘဝိဿတိ, ဂဏှထာ”တိ ဝုတ္တေ ပန သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝမ္ပိ ဝိဟာရေန ဝိဟာရော ပရိဝတ္တေတဗ္ဗော။ ဧတေနေဝ နယေန ဝိဟာရဝတ္ထုပိ အာရာမောပိ အာရာမဝတ္ထုပိ ဝိဟာရေန ပရိဝတ္တေတဗ္ဗံ, ဝိဟာရဝတ္ထုနာ စ မဟဂ္ဃေန ဝါ အပ္ပဂ္ဃေန ဝါ ဝိဟာရဝိဟာရဝတ္ထုအာရာမအာရာမဝတ္ထူနိ။ ဧဝံ **ထာဝရေန ထာဝရ**ပရိဝတ္တနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဂရုဘဏ္ဍေန ဂရုဘဏ္ဍပရိဝတ္တနေ ပန မဉ္စပီဌံ မဟန္တံ ဝါ ဟောတု ခုဒ္ဒကံ ဝါ, အန္တမသော စတုရင်္ဂုလပါဒကံ ဂါမဒါရကေဟိ ပံသွာဂါရကေသု ကီဠန္တေဟိ ကတမ္ပိ သင်္ဃဿ ဒိန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ။ သစေပိ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒယော ဧကပ္ပဟာရေနေဝ မဉ္စသတံ ဝါ မဉ္စသဟဿံ ဝါ ဒေန္တိ, သဗ္ဗေ ကပ္ပိယမဉ္စာ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗာ, သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ “ဝုဍ္ဎပဋိပါဋိယာ သင်္ဃိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇထာ”တိ ဒါတဗ္ဗာ, ပုဂ္ဂလိကဝသေန န ဒါတဗ္ဗာ။ အတိရေကမဉ္စေ ဘဏ္ဍာဂါရာဒီသု ပညပေတွာ ပတ္တစီဝရံ နိက္ခိပိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဗဟိသီမာယ “သင်္ဃဿ ဒေမာ”တိ ဒိန္နမဉ္စော သင်္ဃတ္ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနေ ဒါတဗ္ဗော။ တတ္ထ စေ ဗဟူ မဉ္စာ ဟောန္တိ, မဉ္စေန ကမ္မံ နတ္ထိ။ ယဿ ဝသနဋ္ဌာနေ ကမ္မံ အတ္ထိ, တတ္ထ “သင်္ဃိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇထာ”တိ ဒါတဗ္ဗော။ မဟဂ္ဃေန သတဂ္ဃနကေန ဝါ သဟဿဂ္ဃနကေန ဝါ မဉ္စေန အညံ မဉ္စသတံ လဗ္ဘတိ, ပရိဝတ္တေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ န ကေဝလံ မဉ္စေန မဉ္စောယေဝ, အာရာမအာရာမဝတ္ထုဝိဟာရဝိဟာရဝတ္ထုပီဌဘိသိဗိမ္ဗောဟနာနိပိ ပရိဝတ္တေတုံ ဝဋ္ဋန္တိ။ ဧသ နယော ပီဌဘိသိဗိမ္ဗောဟနေသုပိ။ ဧတေသု ပန အကပ္ပိယံ န ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, ကပ္ပိယံ သင်္ဃိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ အကပ္ပိယံ ဝါ မဟဂ္ဃံ ကပ္ပိယံ ဝါ ပရိဝတ္တေတွာ ဝုတ္တဝတ္ထူနိ ဂဟေတဗ္ဗာနိ။ အဂရုဘဏ္ဍုပဂံ ပန ဘိသိဗိမ္ဗောဟနံ နာမ နတ္ထိ။

၂၂၉. **လောဟကုမ္ဘီ လောဟဘာဏကံ လောဟကဋာဟ**န္တိ ဣမာနိ တီဏိ မဟန္တာနိ ဝါ ဟောန္တု ခုဒ္ဒကာနိ ဝါ, အန္တမသော ပသတမတ္တဥဒကဂဏှနကာနိပိ ဂရုဘဏ္ဍာနိယေဝ။ **လောဟဝါရကော** ပန ကာဠလောဟတမ္ဗလောဟဝဋ္ဋလောဟကံသလောဟာနံ ယေန ကေနစိ ကတော သီဟဠဒီပေ ပါဒဂဏှနကော ဘာဇေတဗ္ဗော။ ပါဒော စ နာမ မဂဓနာဠိယာ ပဉ္စနာဠိမတ္တံ ဂဏှာတိ , တတော အတိရေကဂဏှနကော ဂရုဘဏ္ဍံ။ ဣမာနိ တာဝ ပါဠိယံ အာဂတာနိ လောဟဘာဇနာနိ။ ပါဠိယံ ပန အနာဂတာနိ ဘိင်္ကာရပဋိဂ္ဂဟဥဠုင်္ကဒဗ္ဗိကဋစ္ဆုပါတိတဋ္ဋကသရကသမုဂ္ဂအင်္ဂါရကပလ္လဓူမကဋစ္ဆုအာဒီနိ ခုဒ္ဒကာနိ ဝါ မဟန္တာနိ ဝါ သဗ္ဗာနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိ။ ပတ္တော အယထာလကံ တမ္ဗလောဟထာလကန္တိ ဣမာနိ ပန ဘာဇနီယာနိ။ ကံသလောဟဝဋ္ဋလောဟဘာဇနဝိကတိ သင်္ဃိကပရိဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋာ ဝါ ဝဋ္ဋတိ, ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန န ဝဋ္ဋတိ။ ကံသလောဟာဒိဘာဇနံ သင်္ဃဿ ဒိန္နမ္ပိ ဟိ ပါရိဟာရိယံ န ဝဋ္ဋတိ, ဂိဟိဝိကဋနီဟာရေနေဝ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။

ဌပေတွာ ပန ဘာဇနဝိကတိံ အညသ္မိမ္ပိ ကပ္ပိယလောဟဘဏ္ဍေ အဉ္ဇနီ အဉ္ဇနိသလာကာ ကဏ္ဏမလဟရဏီ သူစိ ပဏ္ဏသူစိ ခုဒ္ဒကော ပိပ္ဖလကော ခုဒ္ဒကံ အာရကဏ္ဋကံ ကုဉ္စိကာ တာဠံ ကတ္တရယဋ္ဌိ ဝေဓကော နတ္ထုဒါနံ ဘိဏ္ဍိဝါလော လောဟကူဋော လောဟကုတ္တိ လောဟဂုဠော လောဟပိဏ္ဍိ လောဟစက္ကလိကံ အညမ္ပိ ဝိပ္ပကတလောဟဘဏ္ဍံ ဘာဇနီယံ။ ဓူမနေတ္တဖာလဒီပရုက္ခဒီပကပလ္လကဩလမ္ဗကဒီပဣတ္ထိပုရိသတိရစ္ဆာနဂတရူပကာနိ ပန အညာနိ ဝါ ဘိတ္တိစ္ဆဒနကဝါဋာဒီသု ဥပနေတဗ္ဗာနိ အန္တမသော လောဟခိလကံ ဥပါဒါယ သဗ္ဗာနိ လောဟဘဏ္ဍာနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိယေဝ ဟောန္တိ, အတ္တနာ လဒ္ဓာနိပိ ပရိဟရိတွာ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန န ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ, သင်္ဃိကပရိဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋာနိ ဝါ ဝဋ္ဋန္တိ။ တိပုဘဏ္ဍေပိ ဧသေဝ နယော။ ခီရပါသာဏမယာနိ တဋ္ဋကသရကာဒီနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိယေဝ။

ဃဋ္ဋကော ပန တေလဘာဇနံ ဝါ ပါဒဂဏှနကတော အတိရေကမေဝ ဂရုဘဏ္ဍံ။ သုဝဏ္ဏရဇတဟာရကူဋဇာတိဖလိကဘာဇနာနိ ဂိဟိဝိကဋာနိပိ န ဝဋ္ဋန္တိ, ပဂေဝ သင်္ဃိကပရိဘောဂေန ဝါ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ဝါ။ သေနာသနပရိဘောဂေ ပန အာမာသမ္ပိ အနာမာသမ္ပိ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ။

ဝါသိအာဒီသု ယာယ ဝါသိယာ ဌပေတွာ ဒန္တကဋ္ဌစ္ဆေဒနံ ဝါ ဥစ္ဆုတစ္ဆနံ ဝါ အညံ မဟာကမ္မံ ကာတုံ န သက္ကာ, အယံ ဘာဇနီယာ။ တတော မဟန္တတရာ ယေန ကေနစိ အာကာရေန ကတာ ဝါသိ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။ **ဖရသု** ပန အန္တမသော ဝေဇ္ဇာနံ သိရာဝေဓနဖရသုပိ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။ **ကုဌာရိယံ** ဖရသုသဒိသောယေဝ ဝိနိစ္ဆယော။ ယာ ပန အာဝုဓသင်္ခေပေန ကတာ, အယံ အနာမာသာ။ **ကုဒါလော** အန္တမသော စတုရင်္ဂုလမတ္တောပိ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။ **နိခါဒနံ** စတုရဿမုခံ ဝါ ဟောတု ဒောဏိမုခံ ဝါ ဝင်္ကံ ဝါ ဥဇုကံ ဝါ, အန္တမသော သမ္မုဉ္ဇနီဒဏ္ဍကဝေဓနမ္ပိ ဒဏ္ဍဗဒ္ဓံ စေ, ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။ သမ္မုဉ္ဇနီဒဏ္ဍခဏနကံ ပန အဒဏ္ဍကံ ဖလမတ္တမေဝ။ ယံ သက္ကာ သိပါဋိကာယ ပက္ခိပိတွာ ပရိဟရိတုံ, တံ ဘာဇနီယံ။ သိခရမ္ပိ နိခါဒနေနေဝ သင်္ဂဟိတံ။ ယေဟိ မနုဿေဟိ ဝိဟာရေ ဝါသိအာဒီနိ ဒိန္နာနိ ဟောန္တိ, တေ စေ ဃရေ ဒဍ္ဎေ ဝါ စောရေဟိ ဝါ ဝိလုတ္တေ “ဒေထ နော, ဘန္တေ, ဥပကရဏေ, ပုန ပါကတိကေ ကရိဿာမာ”တိ ဝဒန္တိ, ဒါတဗ္ဗာ။ သစေ အာဟရန္တိ, န ဝါရေတဗ္ဗာ, အနာဟရန္တာပိ န စောဒေတဗ္ဗာ။

ကမ္မာရတစ္ဆကာရစုန္ဒကာရနဠကာရမဏိကာရပတ္တဗန္ဓကာနံ အဓိကရဏိမုဋ္ဌိကသဏ္ဍာသတုလာဒီနိ သဗ္ဗာနိ လောဟမယဥပကရဏာနိ သင်္ဃေ ဒိန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ဂရုဘဏ္ဍာနိ။ တိပုကောဋ္ဋကသုဝဏ္ဏကာရစမ္မကာရဥပကရဏေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော – တိပုကောဋ္ဋကဥပကရဏေသုပိ တိပုစ္ဆေဒနကသတ္ထကံ, သုဝဏ္ဏကာရဥပကရဏေသု သုဝဏ္ဏစ္ဆေဒနကသတ္ထကံ, စမ္မကာရဥပကရဏေသု ကတပရိကမ္မစမ္မစ္ဆေဒနကခုဒ္ဒကသတ္ထကန္တိ ဣမာနိ ဘာဇနီယဘဏ္ဍာနိ။ နဟာပိတတုန္နကာရဥပကရဏေသုပိ ဌပေတွာ မဟာကတ္တရိံ မဟာသဏ္ဍာသံ မဟာပိပ္ဖလိကဉ္စ သဗ္ဗံ ဘာဇနီယံ, မဟာကတ္တရိအာဒီနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိ။

ဝလ္လိ အာဒီသု ဝေတ္တဝလ္လိအာဒိကာ ယာ ကာစိ အဍ္ဎဗာဟုပ္ပမာဏာ ဝလ္လိ သင်္ဃဿ ဒိန္နာ ဝါ တတ္ထဇာတကာ ဝါ ရက္ခိတဂောပိတာ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ, သာ သင်္ဃကမ္မေ စ စေတိယကမ္မေ စ ကတေ သစေ အတိရေကာ ဟောတိ, ပုဂ္ဂလိကကမ္မေပိ ဥပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အရက္ခိတာ ပန ဂရုဘဏ္ဍမေဝ န ဟောတိ။ သုတ္တမကစိတကနာဠိကေရဟီရစမ္မမယာ ရဇ္ဇုကာ ဝါ ယောတ္တာနိ ဝါ ဝါကေ စ နာဠိကေရဟီရေ စ ဝဋ္ဋေတွာ ကတာ ဧကဝဋ္ဋာ ဝါ ဒွိဝဋ္ဋာ ဝါ သင်္ဃဿ ဒိန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ဂရုဘဏ္ဍံ။ သုတ္တံ ပန အဝဋ္ဋေတွာ ဒိန္နံ မကစိတကနာဠိကေရဟီရာ စ ဘာဇနီယာ။ ယေဟိ ပနေတာနိ ရဇ္ဇုကယောတ္တာဒီနိ ဒိန္နာနိ ဟောန္တိ, တေ အတ္တနော ကရဏီယေန ဟရန္တာ န ဝါရေတဗ္ဗာ။

ယော ကောစိ အန္တမသော အင်္ဂုလသူစိဒဏ္ဍကမတ္တောပိ **ဝေဠု** သင်္ဃဿ ဒိန္နော ဝါ တတ္ထဇာတကော ဝါ ရက္ခိတဂောပိတော ဂရုဘဏ္ဍံ, သောပိ သင်္ဃကမ္မေ စ စေတိယကမ္မေ စ ကတေ အတိရေကော ပုဂ္ဂလိကကမ္မေ စ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပါဒဂဏှနကတေလနာဠိ ပန ကတ္တရယဋ္ဌိ ဥပါဟနဒဏ္ဍကော ဆတ္တဒဏ္ဍကော ဆတ္တသလာကာတိ ဣဒမေတ္ထ ဘာဇနီယဘဏ္ဍံ။ ဒဍ္ဎဂေဟမနုဿာ ဂဏှိတွာ ဂစ္ဆန္တာ န ဝါရေတဗ္ဗာ။ ရက္ခိတဂောပိတံ ဝေဠုံ ဂဏှန္တေန သမကံ ဝါ အတိရေကံ ဝါ ထာဝရံ အန္တမသော တံအဂ္ဃနကဝလ္လိကာယပိ ဖာတိကမ္မံ ကတွာ ဂဟေတဗ္ဗော, ဖာတိကမ္မံ အကတွာ ဂဏှန္တေန တတ္ထေဝ ဝဠဉ္ဇေတဗ္ဗော။ ဂမနကာလေ သင်္ဃိကေ အာဝါသေ ဌပေ

တွာ ဂန္တွာ, အသတိယာ ဂဟေတွာ ဂတေန ပဟိဏိတွာ အာတဗ္ဗော။ ဒေသန္တရဂတေန သမ္ပတ္တဝိဟာရော သင်္ဃိကာတသေ ဌပေတဗ္ဗော။

တိဏန္တိ မုဥ္ဇပဗ္ဗဇာဒိ ဌပေတွာ အဝသေသံ ယံ ကိဉ္စိ တိဏံ။ ယတ္ထ ပန တိဏံ နတ္ထိ, တတ္ထ ပဏ္ဏေဟိ ဆာဒေန္တိ, တသ္မာ ပဏ္ဏမ္ပိ တိဏေနေဝ သင်္ဂဟိတံ။ ဣတိ မုဥ္ဇာဒီသု ယံ ကိဉ္စိ မုဋ္ဌိပ္ပမာဏံ တိဏံ တာလပဏ္ဏာဒီသု စ ဧကပဏ္ဏမ္ပိ သင်္ဃဿ ဒိန္နံ တ တတ္ထဇာတကံ တ ဗဟာရာမေ သင်္ဃဿ တိဏဝတ္ထုတော ဇာတတိဏံ တ ရက္ခိတဂေါပိတံ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ, တမ္ပိ သင်္ဃကမ္မေ စ စေတိယကမ္မေ စ ကတေ အတိရေကံ ပုဂ္ဂလိကကမ္မေ အဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဒသုဂေဟမနုဿာ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တာ န တရေတဗ္ဗာ။ အဋ္ဌင်္ဂုလပ္ပမာဏောပိ ရိတ္တပေါတ္ထကော ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။

မတ္တိကာ ပကတိမတ္တိကာ တ ဟောတု ပဉ္စဝဏ္ဏာ တ သုဓာ တ သဇ္ဇုရသကင်္ဂုဋ္ဌသိလေသာဒီသု တ ယံ ကိဉ္စိ ဒုလ္လဘဋ္ဌာနေ အာနေတွာ ဒိန္နံ တတ္ထဇာတကံ တ, ရက္ခိတဂေါပိတံ တာလဖလပက္ကမတ္တံ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ, တမ္ပိ သင်္ဃကမ္မေ စ စေတိယကမ္မေ စ နိဋ္ဌိတေ အတိရေကံ ပုဂ္ဂလိကကမ္မေ စ အတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဟိင်္ဂုဟိင်္ဂုလကဟရိတာလမနောသိလဉ္ဇနာနိ ပန ဘာဇနီယဘဏ္ဍာနိ။

အရုဘဏ္ဍော “ယော ကောစိ အဋ္ဌင်္ဂုလသူစိဒဏ္ဍမတ္တောပိ အရုဘဏ္ဍကော အရုဒုလ္လဘဋ္ဌာနေ သင်္ဃဿ ဒိန္နော တ တတ္ထဇာတကော တ ရက္ခိတဂေါပိတော, အယံ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတီ”တိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။ **မဟာအဋ္ဌကထာယံ** ပန သဗ္ဗမ္ပိ အရုဝေဠုစမ္မဟာသာဏာဒိဝိကတိံ အရုဘဏ္ဍေန သင်္ဂဏှိတွာ အာသန္ဒိကတော ပဋ္ဌာယ အရုဘဏ္ဍေ ဝိနိစ္ဆယော ဝုတ္တော။ တတြာယံ နယော – အာသန္ဒိကော သတ္တင်္ဂေါ ဘဒ္ဒပီဌံ ပီဌိကာ ဧကပါဒကပီဌံ အာမဏ္ဍကဝဏ္ဋကပီဌံ ဖလကံ ကောစ္ဆံ ပလာလပီဌန္တိ ဣမေသု တာဝ ယံ ကိဉ္စိ ခုဒ္ဒကံ တ ဟောတု မဟန္တံ တ, သင်္ဃဿ ဒိန္နံ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ။ ပလာလပီဌေန စေတ္ထ ကဒလိပတ္တာဒိပီဌာနိပိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ဗျဂ္ဃစမ္မဩနဒ္ဓမ္ပိ တဋ္ဋရူပပ ရိက္ခိတ္တံ ရတနပရိသိဗ္ဗိတံ ကောစ္ဆံ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ, ဝင်္ကဖလကံ ဒီဃဖလကံ စီဝရဓောဝနဖလကံ ဃဋ္ဋနဖလကံ ဃဋ္ဋနမုဂ္ဂရော ဒန္တကဋ္ဌစ္ဆေဒနဂဏ္ဌိကာ ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရော အမ္ဗဏံ ရဇနဒေါဏိ ဥဒကပဋိစ္ဆကော အရုမယော တ ဒန္တမယော တ ဝေဠုမယော တ သပာဒကောပိ အပါဒကောပိ သမုဂ္ဂေါ မဉ္ဇူသာ ပါဒဂဏှနကတော အတိရေကပ္ပမာဏော ကရဏ္ဍော ဥဒကဒေါဏိ ဥဒကကဋာဟံ ဥဠုင်္ကော ကဋစ္ဆု ပါနီယသရာဝံ ပါနီယသင်္ခောတိ ဧတေသုပိ ယံ ကိဉ္စိ သင်္ဃဿ ဒိန္နံ ဂရုဘဏ္ဍံ။ သင်္ခထာလကံ ပန ဘာဇနီယံ, တထာ အရုမယော ဥဒကတုမ္ဗော။

ပါဒကထလိကမဏ္ဍလံ အရုမယံ တ ဟောတု စောဠပဏ္ဏာဒိမယံ တ, သဗ္ဗံ ဂရုဘဏ္ဍံ။ အာဓာရကော ပတ္တပိဓာနံ တာလဝဏ္ဋံ ဗီဇနီ စင်္ကောဋကံ ပစ္ဆိ ယဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနီ မုဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနီတိ ဧတေသုပိ ယံ ကိဉ္စိ ခုဒ္ဒကံ တ ဟောတု မဟန္တံ တ, အရုဝေဠုပဏ္ဏစမ္မာဒီသု ယေန ကေနစိ ကတံ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။ ထမ္ဘတုလာသောပါနဖလကာဒီသု အရုမယံ တ ပါသာဏမယံ တ ယံ ကိဉ္စိ ဂေဟသမ္ဘာရရူပံ ယော ကောစိ ကဋ္ဌသာရကော ယံ ကိဉ္စိ ဘူမတ္ထရဏံ ယံ ကိဉ္စိ အကပ္ပိယစမ္မံ, သဗ္ဗံ သင်္ဃေ ဒိန္နံ ဂရုဘဏ္ဍံ, ဘူမတ္ထရဏံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဠကစမ္မံ ပန ပစ္စတ္ထရဏဂတိကံ ဟောတိ, တမ္ပိ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။ ကပ္ပိယစမ္မာနိ ဘာဇနီယာနိ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန “သဗ္ဗံ မဉ္စပ္ပမာဏံ စမ္မံ ဂရုဘဏ္ဍ”န္တိ ဝုတ္တံ။

ဥဒုက္ခလံ မုသလံ သုပ္ပံ နိသဒံ နိသဒပေါတော ပါသာဏဒေါဏိ ပါသာဏကဋာဟံ တုရိဝေမဘသ္တာဒိ သဗ္ဗံ ပေသကာရာဒိဘဏ္ဍံ သဗ္ဗံ ကသိဘဏ္ဍံ သဗ္ဗံ စက္ကယုတ္တကံ ယာနံ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။ မဉ္စပါဒေါ မဉ္စအဋနီ ပီဌပါဒေါ ပီဌအဋနီ တသိဖရသုအာဒီနံ ဒဏ္ဍာတိ ဧတေသု ယံ ကိဉ္စိ ဝိပ္ပကတတစ္ဆနကမ္မံ အနိဋ္ဌိတမေဝ ဘာဇနီယံ, တစ္ဆိတမဋ္ဌံ ပန ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ။ အနုညာတတတသိယာ ပန ဒဏ္ဍော ဆတ္တမုဋ္ဌိပဏ္ဏံ ကတ္တရယဋ္ဌိ ဥပါဟနာ အရဏိသဟိတံ ဓမ္မကရဏော ပါဒဂဏှနကတော အနတိရိတ္တံ အာမလကတုမ္ဗံ အာမလကဃဋော လာဗုကတုမ္ဗံ လာဗုဃဋော ဝိသာဏကတုမ္ဗန္တိ သဗ္ဗမေဝေတံ ဘာဇနီယံ, တတော မဟန္တတရံ ဂရုဘဏ္ဍံ။ ဟတ္ထိဒန္တော တ ယံ ကိဉ္စိ ဝိသာဏံ တ အတစ္ဆိတံ ယထာဂတမေဝ ဘာဇနီယံ။ တေဟိ ကတမဉ္စပါဒါဒီသု ပုရိမသဒိသောယေဝ ဝိနိစ္ဆယော။ တစ္ဆိတနိဋ္ဌိတောပိ ဟိင်္ဂုကရဏ္ဍကော ဂဏ္ဌိကာ ဝိဓော အဥ္ဇနီ အဥ္ဇနီသလာကာ ဥဒကပုဉ္ဆနီတိ ဣဒံ သဗ္ဗံ ဘာဇနီယမေဝ။

မတ္တိကာဘဏ္ဍေ သဗ္ဗံ မနုဿာနံ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ ဃဋပိဌရာဒိကုလာလဘာဇနံ ပတ္တကဋာဟံ အင္ဂါရကဋာဟံ ဓူမဒါနံ ဒီပရုက္ခကော ဒီပကပလ္လိကာ စယနိဋ္ဌကာ ဆဒနိဋ္ဌကာ ထူပိကာတိ သင္ဃဿ ဒိန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ဂရုဘဏ္ဍံ, ဟဒဂဏ္ဍဟနကတော အနတိရိတ္တပ္ပမာဏော ပန ဃဋကော ပတ္တံ ထာလကံ ကဉ္စနကော ကုဏ္ဍိကာတိ ဣဒမေတ္ထ ဘာဇနီယဘဏ္ဍံ။ ယထာ စ မတ္တိကာဘဏ္ဍေ, ဧဝံ လောဟဘဏ္ဍေပိ ကုဏ္ဍိကာ ဘာဇနီယကောဋ္ဌာသမေဝ ဘဇတီတိ အယမေတ္ထ အနုပုဗ္ဗိကထာ။

ဣတိ ဟဋ္ဌိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင္ဂဟေ

ဂရုဘဏ္ဍဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၃၁. စောဒနာဒိဝိနိစ္ဆယကထာ

၂၃၀. **စောဒနာဒိဝိနိစ္ဆယော** တိ ဧတ္ထ (ပာရာ. အဋ္ဌ. ၂.၃၈၅-၆) ပန စောဒေတုံ ကော လဘတိ, ကော န လဘတိ? ဒုဗ္ဗလစောဒကဝစနံ တာဝ ဂဟေတွာ ကောစိ န လဘတိ။ ဒုဗ္ဗလစောဒကော နာမ သမ္ဗဟုလေသု ကထာသလ္လာပေန နိသိန္နေသု ဧကော ဧကံ အာရဗ္ဘ အနောဒိဿကံ ကတွာ ပာရာဇိကဝတ္ထုံ ကထေတိ, အညော တံ သုတွာ ဣတရဿ ဂန္တွာ အာရောစေတိ, သော တံ ဥပသင်္ကမိတွာ "တွံ ကိရ မံ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ဝဒသီ"တိ ဘဏတိ, သော "နာဟံ ဧဝရူပံ ဇာနာမိ, ကထာပဝတ္တိယံ ပန မယာ အနောဒိဿကံ ကတွာ ဝုတ္တမတ္ထိ။ သစေ အဟံ တဝ ဣမံ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိံ ဇာနေယျံ, ဧတ္တကမ္ပိ န ကထေယျ"န္တိ။ အယံ ဒုဗ္ဗလစောဒကော။ တဿေတံ ကထာသလ္လာပံ ဂဟေတွာ တံ ဘိက္ခုံ ကောစိ စောဒေတုံ န လဘတိ, ဧတံ ပန အဂ္ဂဟေတွာ သီလသမ္ပန္နော ဘိက္ခု ဘိက္ခုံ ဝါ ဘိက္ခုနိံ ဝါ, သီလသမ္ပန္နာ စ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိမေဝ စောဒေတုံ လဘတီတိ မဟာပဒုမတ္ထေရော အာဟ။ မဟာသုမတ္ထေရော ပန "ပဉ္စပိ သဟဓမ္မိကာ လဘန္တီ"တိ အာဟ။ ဂောဒတ္တတ္ထေရော "န ကောစိ န လဘတီ"တိ ဝတွာ "ဘိက္ခုဿ သုတွာ စောဒေတိ, ဘိက္ခုနိယာ သုတွာ။ပေ။ တိတ္ထိယသာဝကာနံ သုတွာ စောဒေတီ"တိ ဣဒံ သုတ္တံ အာဟရိ။ တိဏ္ဏမ္ပိ ထေရာနံ ဝါဒေ စုဒိတကဿေဝ ပဋိညာယ ကာရေတဗ္ဗော။

အယံ ပန စောဒနာ နာမ ဒိဋ္ဌစောဒနာ သုတစောဒနာ ပရိသင်္ကိတစောဒနာတိ တိဝိဓာ ဟောတိ။ အပရာပိ စတုဗ္ဗိဓာ ဟောတိ သီလဝိပတ္တိစောဒနာ အာစာရဝိပတ္တိစောဒနာ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိစောဒနာ အာဇီဝဝိပတ္တိစောဒနာတိ။ တတ္ထ ဂရုကာနံ ဒွိန္နံ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ ဝသေန **သီလဝိပတ္တိစောဒနာ** ဝေဒိတဗ္ဗာ, အဝသေသာနံ ဝသေန **အာစာရဝိပတ္တိစောဒနာ,** မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအန္တဂ္ဂါဟိကဒိဋ္ဌိဝသေန **ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိစောဒနာ,** အာဇီဝဟေတု ပညတ္တာနံ ဆန္နံ သိက္ခာပဒာနံ ဝသေန **အာဇီဝဝိပတ္တိစောဒနာ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အပရာပိ စတုဗ္ဗိဓာ ဟောတိ ဝတ္ထုသန္ဒဿနာ အာပတ္တိသန္ဒဿနာ သံဝါသပဋိက္ခေပေါ သာမီစိပဋိက္ခေပေါတိ။ တတ္ထ **ဝတ္ထုသန္ဒဿနာ** နာမ "တွံ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိ, အဒိန္နံ အာဒိယိ, မနုဿံ ဃာတယိတ္ထ, အဘူတံ အာရောစယိတ္ထာ"တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ။ **အာပတ္တိသန္ဒဿနာ** နာမ "တွံ မေထုနဓမ္မပာရာဇိကာပတ္တိံ အာပန္နော"တိဧဝမာဒိနယပ္ပဝတ္တာ။ **သံဝါသပဋိက္ခေပေါ** နာမ "နတ္ထိ တယာ သဒ္ဓိံ ဥပေါသထော ဝါ ပဝါရဏာ ဝါ သင်္ဃကမ္မံ ဝါ"တိ ဧဝံ ပဝတ္တော။ **သာမီစိပဋိက္ခေပေါ** နာမ အဘိဝါဒနပစ္စုဋ္ဌာနအဉ္ဇလိကမ္မဗီဇနာဒိကမ္မာနံ အကရဏံ။ တံ ပဋိပာဋိယာ ဝန္ဒနာဒီနိ ကရောန္တော ဧကဿ အကတွာ သေသာနံ ကရဏကာလေ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာပိ စောဒနာ နာမ ဟောတိ။ ယာဂုဘတ္တာဒီနိ ပန ယံ ဣစ္ဆတိ, တံ အာပုစ္ဆတိ, န တာဝတာ စောဒနာ ဟောတိ။

အပရာ **ဟတ္ထိမောက္ခဥပနက္ခန္ဓကေ** (စူဠဝ. ၃၈၇) "ဧကံ, ဘိက္ခဝေ, အဓမ္မိကံ ဟတ္ထိမောက္ခဥပနံ, ဧကံ ဓမ္မိက"န္တိအာဒိံ ကတွာ ယာဝ ဒသ အဓမ္မိကာနိ ဟတ္ထိမောက္ခဥပနာနိ, ဒသ ဓမ္မိကာနီတိ ဧဝံ အဓမ္မိကာ ပဉ္စပညာသ, ဓမ္မိကာ ပဉ္စပညာသာတိ ဒသုတ္တရသတံ စောဒနာ ဝုတ္တာ။ တာ ဒိဋ္ဌေန စောဒေန္တဿ ဒသုတ္တရသတံ, သုတေန စောဒေန္တဿ ဒသုတ္တရသတံ, ပရိသင်္ကာယ စောဒေန္တဿ ဒသုတ္တရသတန္တိ တိံသာဓိကာနိ တီဏိ သတာနိ ဟောန္တိ။ တာနိ ကာယေန စောဒေန္တဿ, ဝါစာယ စောဒေန္တဿ, ကာယဝါစာယ စောဒေန္တဿာတိ တိဂုဏာနိ ကတာနိ နဝုတာဓိကာနိ နဝ သတာနိ ဟောန္တိ။ တာနိ အတ္တနာ စောဒေန္တဿပိ ပရေန စောဒာပေန္တဿပိ တတ္တကာနေဝါတိ ဝီသတိဦနာနိ ဒွေ ဝ သဟဿာနိ ဟောန္တိ။ ပုန ဒိဋ္ဌာဒိဘေဒေ သမူလိကာမူလိကဝသေန အနေကသဟဿာ စောဒနာ ဟောန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၂၃၁. ဝုတ္တပ္ပဘေဒာသု ပန ဣမာသု စောဒနာသု ယာယ ကာယစိ စောဒနာယ ဝသေန သင်္ဃမဇ္ဈေ ဩသဋေ ဝတ္ထုသ္မိံ စုဒိတကစောဒကာ ဝတ္တဗ္ဗာ "တုမှေ ဟိ အမှာကံ ဝိနိစ္ဆယေန တုဋ္ဌာ ဘဝိဿထာ"တိ။ သစေ "ဘဝိဿာမာ"တိ ဝဒန္တိ, သင်္ဃေန တံ အဓိကရဏံ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ။ အထ ပန "ဝိနိစ္ဆိနထ တာဝ, ဘန္တေ, သစေ အမှာကံ ခမိဿတိ, ဂဏှိဿာမာ"တိ ဝဒန္တိ, "စေတိယံ တာဝ ဝန္ဒထာ"တိအာဒီနိ ဝတွာ ဒီဃသုတ္တံ ကတွာ ဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ တေ စေ စိရရတ္တံ ကိလန္တာ ပက္ကန္တပရိသာ ဥပစ္ဆိန္နပက္ခာ ဟုတွာ ပုန ယာစန္တိ, ယာဝတတိယံ ပဋိက္ခိပိတွာ ယဒာ နိမ္မဒာ ဟောန္တိ, တဒါ နေသံ အဓိကရဏံ ဝိနိစ္ဆိနိတဗ္ဗံ။ ဝိနိစ္ဆိနန္တေဟိ စ သစေ အလဇ္ဇုဿန္နာ

ဟောတိ ပရိသာ, ဥဗ္ဗာဟိကာယ တံ အဓိကရဏံ ဝိနိစ္ဆိနိတဗ္ဗံ။ သစေ ဗာလုဿန္နာ ဟောတိ ပရိသာ, “တုမှာကံ သဘာဂေ ဝိနယဓရေ ပရိယေသထာ”တိ ဝိနယဓရေ ပရိယေသာပေတွာ ယေန ဓမ္မေန ယေန ဝိနယေန ယေန သတ္ထုသာသနေန တံ အဓိကရဏံ ဝူပသမ္မတိ, တထာ တံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေတဗ္ဗံ။

တတ္ထ စ **ဓမ္မော**တိ ဘူတံ ဝတ္ထု။ **ဝိနယော**တိ စောဒနာ စေဝ သာရဏာ စ။ **သတ္ထုသာသန**န္တိ ဉတ္တိသမ္ပဒာ စ အနုဿာဝနသမ္ပဒာ စ။ တသ္မာ စောဒကေန ဝတ္ထုသ္မိံ အာရောစိတေ စုဒိတကော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော “သန္တမေတံ, နော”တိ။ ဧဝံ ဝတ္ထုံ ဥပပရိက္ခိတွာ ဘူတေန ဝတ္ထုနာ စောဒေတွာ သာရေတွာ ဉတ္တိသမ္ပဒာယ စ အနုဿာဝနသမ္ပဒာယ စ တံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေတဗ္ဗံ။ တတြ စေ အလဇ္ဇီ လဇ္ဇိံ စောဒေတိ, သော စ အလဇ္ဇီ ဗာလော ဟောတိ အဗျတ္တော, နာဿ နယော ဒါတဗ္ဗော, ဧဝံ ပန ဝတ္တဗ္ဗော “ကိမှိ နံ စောဒေသီ”တိ။ အဒ္ဓာ သော ဝက္ခတိ “ကိမိဒံ, ဘန္တေ, ကိမှိ နံ နာမာ”တိ။ “တွံ ကိမှိ နမ္ပိ န ဇာနာသိ, န ယုတ္တံ တယာ ဧဝရူပေန ဗာလေန ပရံ စောဒေတု”န္တိ ဥယျောဇေတဗ္ဗော, နာဿ အနုယောဂေါ ဒါတဗ္ဗော။ သစေ ပန သော အလဇ္ဇီ ပဏ္ဍိတော ဟောတိ ဗျတ္တော, ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ သမ္ပာဒေတုံ သက္ကောတိ, ဧတဿ အနုယောဂံ ဒတွာ လဇ္ဇိဿေဝ ပဋိညာယ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။

သစေ လဇ္ဇီ အလဇ္ဇိံ စောဒေတိ, သော စ လဇ္ဇီ ဗာလော ဟောတိ အဗျတ္တော, န သက္ကောတိ အနုယောဂံ ဒါတုံ, တဿ နယော ဒါတဗ္ဗော “ကိမှိ နံ စောဒေသိ သီလဝိပတ္တိယာ ဝါ အာစာရဝိပတ္တိအာဒီသု ဝါ ဧကိဿာ”တိ။ ကသ္မာ ပန ဣမဿေဝ ဧဝံ နယော ဒါတဗ္ဗော, န ဣတရဿာတိ, နနု န ယုတ္တံ ဝိနယဓရာနံ အဂတိဂမနန္တိ? န ယုတ္တမေဝ။ ဣဒံ ပန အဂတိဂမနံ န ဟောတိ, ဓမ္မာနုဂ္ဂဟော နာမ ဧသော။ အလဇ္ဇိနိဂ္ဂဟတ္ထာယ ဟိ လဇ္ဇိပဂ္ဂဟတ္ထာယ စ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ။ တတြ အလဇ္ဇီ နယံ လဘိတွာ အဇ္ဈောတ္ထရန္တော ဧဟိတိ, လဇ္ဇီ ပန နယံ လဘိတွာ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌသန္တာနေန သုတေ သုတသန္တာနေန ပတိဋ္ဌာယ ကထေဿတိ, တသ္မာ ဧတဿ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟော ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန သော လဇ္ဇီ ပဏ္ဍိတော ဟောတိ ဗျတ္တော, ပတိဋ္ဌာယ ကထေတိ, အလဇ္ဇီ စ “ဧတမ္ပိ နတ္ထိ, ဧတမ္ပိ နတ္ထီ”တိ ပဋိညံ န ဒေတိ, အလဇ္ဇိဿ ပဋိညာယ ဧဝ ကာတဗ္ဗံ။

တဒတ္ထဒီပနတ္ထဉ္စ ဣဒံ ဝတ္ထု ဝေဒိတဗ္ဗံ – တိပိဋကစူဠာဘယတ္ထေရော ကိရ လောဟပါသာဒဿ ဟေဋ္ဌာ ဘိက္ခူနံ ဝိနယံ ကထေတွာ သာယန္ဟသမယေ ဝုဋ္ဌာတိ, တဿ ဝုဋ္ဌာနသမယေ ဒွေ အတ္တပစ္စတ္ထိကာ ကထံ ပဝတ္တေသုံ။ ဧကော “ဧတမ္ပိ နတ္ထိ, ဧတမ္ပိ နတ္ထီ”တိ ပဋိညံ န ဒေတိ, အထ အပ္ပါဝသေသေ ပဌမယာမေ ထေရဿ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ “အယံ ပတိဋ္ဌာယ ကထေတိ, အယံ ပန ပဋိညံ န ဒေတိ, ဗဟူနိ စ ဝတ္ထူနိ ဩသဋ္ဌာနိ, အဒ္ဓာ ဧတံ ကတံ ဘဝိဿတီ”တိ အသုဒ္ဓလဒ္ဓိ ဥပ္ပန္နာ။ တတော ဗီဇနီဒဏ္ဍကေန ပါဒကထလိကာယ သညံ ဒတွာ “အဟံ, အာဝုသော, ဝိနိစ္ဆိနိတုံ အနနုစ္ဆဝိကော, အညေန ဝိနိစ္ဆိနာပေဟီ”တိ အာဟ။ “ကသ္မာ, ဘန္တေ”တိ? ထေရော တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ စုဒိတကပုဂ္ဂလဿ ကာယေ ဍာဟော ဥဋ္ဌိတော, တတော သော ထေရံ ဝန္ဒိတွာ “ဘန္တေ, ဝိနိစ္ဆိနိတုံ အနုရူပေန ဝိနယဓရေန နာမ တုမှာဒိသေနေဝ ဘဝိတုံ ဝဋ္ဋတိ, စောဒကေန စ ဤဒိသေနေဝ ဘဝိတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ ဝတွာ သေတကာနိ နိဝါသေတွာ “စိရံ ကိလမိတတ္ထ မယာ”တိ ခမာပေတွာ ပက္ကာမိ။

ဧဝံ လဇ္ဇိနာ စောဒိယမာနော အလဇ္ဇီ ဗဟူသုပိ ဝတ္ထူသု ဥပ္ပန္နေသု ပဋိညံ န ဒေတိ, သော နေဝ “သုဒ္ဓော”တိ ဝတ္တဗ္ဗော, န “အသုဒ္ဓော”တိ, ဇီဝမတကော နာမ အာမကပူတိကော နာမ စေသ။ သစေ ပနဿ အညမ္ပိ တာဒိသံ ဝတ္ထု ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န ဝိနိစ္ဆိနိတဗ္ဗံ, တထာ နာသိတကော ဘဝိဿတိ ။ သစေ ပန အလဇ္ဇီယေဝ အလဇ္ဇိံ စောဒေတိ, သော ဝတ္တဗ္ဗော “အာဝုသော, တဝ ဝစနေနာယံ ကိံ သက္ကာ ဝတ္တု”န္တိ။ ဣတရမ္ပိ တထေဝ ဝတွာ “ဥဘောပိ ဧကသမ္ဘောဂပရိဘောဂါ ဟုတွာ ဇီဝထာ”တိ ဥယျောဇေတဗ္ဗာ။ သီလတ္ထာယ နေသံ ဝိနိစ္ဆယော န ကာတဗ္ဗော, ပတ္တစီဝရပရိဝေဏာဒိအတ္ထာယ ပန ပတိရူပံ သက္ခိံ လဘိတွာ ကာတဗ္ဗောတိ။

အထ လဇ္ဇီ လဇ္ဇိံ စောဒေတိ, ဝိဝါဒော စ နေသံ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ အပ္ပမတ္တကေ ဟောတိ, သညာပေတွာ “မာ ဧဝံ ကရောထာ”တိ အစ္စယံ ဒေသာပေတွာ ဥယျောဇေတဗ္ဗာ ။ အထ ပနေတ္ထ စုဒိတကေန သဟသာ ဝိရဒ္ဓံ ဟောတိ, အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အလဇ္ဇီ နာမ နတ္ထိ။ သော စ ပက္ခာနုရက္ခဏတ္ထာယ ပဋိညံ န ဒေတိ, “မယံ သဒ္ဒဟာမ, မယံ သဒ္ဒဟာ

မာ''တိ ဗဟူ ဥဋ္ဌဟန္တိ, သော တေသံ ပဋိညာယ ကေတရံ ဒွေဝတရံ သုဒ္ဓော ဟောတု, အထ ပန ဝိရဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ ဌာနေ န တိဋ္ဌတိ, ဝိနိစ္ဆယော န အာတဗ္ဗော။

၂၃၂. အဒိန္နာဒါနဝတ္ထုံ ဝိနိစ္ဆိနန္တေန (ပာရာ. အဋ္ဌ. ၁.၉၂) ပန ပဉ္စဝီသတိ အဝဟာရာ သာဓုကံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗာ။ တေသု စ ကုသလေန ဝိနယဓရေန ဩတိဏ္ဏံ ဝတ္ထုံ သဟသာ အဝိနိစ္ဆိနိတွာဝ **ပဉ္စ ဌာနာနိ** ဩလောကေတဗ္ဗာနိ, ယာနိ သန္ဓာယ ပေါရာဏာ အာဟု –

''ဝတ္ထုံ ကာလဉ္စ ဒေသဉ္စ၊ အဂ္ဃံ ပရိဘောဂပဉ္စမံ။
တုလယိတွာ ပဉ္စ ဌာနာနိ၊ ဓာရေယျတ္ထံ ဝိစက္ခဏော''တိ။ (ပာရာ. အဋ္ဌ. ၁.၉၂)။

တတ္ထ **ဝတ္ထုန္တိ** ဘဏ္ဍံ။ အဝဟာရကေန ဟိ ''မယာ ဣဒံ နာမ အဝဟဋ''န္တိ ဝုတ္တေပိ အာပတ္တိံ အနာရောပေတွာဝ တံ ဘဏ္ဍံ ''သသာမိကံ ဝါ အသာမိကံ ဝါ''တိ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ။ သသာမိကေပိ သာမိကာနံ သာလယဘာဝေါ ဝါ နိရာလယဘာဝေါ ဝါ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော။ သစေ တေသံ သာလယကာလေ အဝဟဋံ, ဘဏ္ဍံ အဂ္ဃာပေတွာ အာပတ္တိ ကာတဗ္ဗာ။ သစေ နိရာလယကာလေ, ပါရာဇိကေန န ကာတဗ္ဗာ။ ဘဏ္ဍသာမိကေသု ပန ဘဏ္ဍံ အာဟရာပေန္တေသု ဘဏ္ဍံ အာတဗ္ဗံ။ အယမေတ္ထ သာမီစိ။

ဣမဿ ပနတ္ထဿ ဒီပနတ္ထမိဒံ ဝတ္ထု – ဘာတိယရာဇကာလေ ကိရ မဟာစေတိယပူဇာယ ဒက္ခိဏဒိသတော ဧကော ဘိက္ခု သတ္တဟတ္ထံ ပဏ္ဍုကာသာဝံ အံသေ ကရိတွာ စေတိယင်္ဂဏံ ပာဝိသိ။ တင်္ခဏမေဝ စ ရာဇာပိ စေတိယဝန္ဒနတ္ထံ အာဂတော။ တတော ဥဿာရဏာယ ဝတ္တမာနာယ မဟာဇနသမ္မဒ္ဒော အဟောသိ။ အထ သော ဘိက္ခု ဇနသမ္မဒ္ဒပီဠိတော အံသတော ပတန္တံ ကာသာဝံ အဒိသွာဝ နိက္ခန္တော, နိက္ခမိတွာ ကာသာဝံ အပဿန္တော ''ကော ဤဒိသေ ဇနသမ္မဒ္ဒေ ကာသာဝံ လစ္ဆတိ, န အနိ တံ မယှ''န္တိ ဓုရနိက္ခေပံ ကတွာ ဂတော။ အထညော ဘိက္ခု ပစ္ဆာ အာဂစ္ဆန္တော တံ ကာသာဝံ ဒိသွာ ထေယျစိတ္တေန ဂဟေတွာ ပုန ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟုတွာ ''အဿမဏော ဒါနိမှိ, ဝိဗ္ဘမိဿာမီ''တိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ ''ဝိနယဓရေ ပုစ္ဆိတွာ ဉဿာမီ''တိ စိန္တေသိ။

တေန သမယေန စူဠသုမနတ္ထေရော နာမ သဗ္ဗပရိယတ္တိဓရော ဝိနယာစရိယပါမောက္ခော မဟာဝိဟာရေ ပဋိဝသတိ။ သော ဘိက္ခု ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္ဒိတွာ ဩကာသံ ကာရေတွာ အတ္တနော ကုက္ကုစ္စံ ပုစ္ဆိ။ ထေရော တေန ဘဏ္ဍေ ဇနကာယေ ပစ္ဆာ အာဂန္တွာ ဂဟိတဘာဝံ ဉတွာ ''အတ္ထိ အနိ ဇတ္ထေ ဩကာသော''တိ စိန္တေတွာ အာဟ ''သစေ ကာသာဝသာမိကံ ဘိက္ခုံ အာနေယျာသိ, သက္ကာ ဘဝေယျ တဝ ပတိဋ္ဌာ ကာတု''န္တိ။ ကထာဟံ, ဘန္တေ, တံ ဒက္ခိဿာမီတိ။ တဟိံ တဟိံ ဂန္တွာ ဩလောကေဟီတိ။ သော ပဉ္စပိ မဟာဝိဟာရေ ဩလောကေတွာ နေဝ အဒ္ဒက္ခိ။ တတော နံ ထေရော ပုစ္ဆိ ''ကတရာယ ဒိသာယ ဗဟူ ဘိက္ခူ အာဂစ္ဆန္တီ''တိ? ''ဒက္ခိဏဒိသာယ, ဘန္တေ''တိ။ တေန ဟိ ကာသာဝံ ဒီဃတော စ တိရိယဉ္စ မိနိတွာ ဌပေဟိ, ဌပေတွာ ဒက္ခိဏဒိသာယ ဝိဟာရပဋိပါဋိယာ ဝိစိနိတွာ တံ ဘိက္ခုံ အာနေဟီတိ။ သော တထာ ကတွာ တံ ဘိက္ခုံ ဒိသွာ ထေရဿ သန္တိကံ အာနေသိ။ ထေရော ပုစ္ဆိ ''တဝေဒံ ကာသာဝ''န္တိ? ''အာမ, ဘန္တေ''တိ။ ကုဟိံ တေ ပါတိတန္တိ? သော သဗ္ဗံ အာစိက္ခိ။ ထေရော တေန ကတံ ဓုရနိက္ခေပံ သုတွာ ဣတရံ ပုစ္ဆိ ''တယာ ဣဒံ ကုဟိံ ဒိသွာ ဂဟိတ''န္တိ? သောပိ သဗ္ဗံ အာရောစေသိ။ တတော တံ ထေရော အာဟ ''သစေ တေ သုဒ္ဓစိတ္တေန ဂဟိတံ အဘဝိဿ, အနာပတ္တိယေဝ တေ အဿ, ထေယျစိတ္တေန ပန ဂဟိတတ္တာ ဒုက္ကဋံ အာပန္နောသိ, တံ ဒေသေတွာ အနာပတ္တိကော ဟောတိ, ဣဒဉ္စ ကာသာဝံ အတ္တနော သန္တကံ ကတွာ ဧတဿေဝ ဘိက္ခုနော ဒေဟီ''တိ။ သော ဘိက္ခု အမတေနေဝ အဘိသိတ္တော ဝရမဿာသပ္ပတ္တော အဟောသိ။ ဧဝံ ဝတ္ထု ဩလောကေတဗ္ဗံ။

ကာလောတိ အဝဟာရကာလော။ တဒေဝ ဟိ ဘဏ္ဍံ ကဒါစိ အပ္ပဂ္ဃံ ဟောတိ, ကဒါစိ မဟဂ္ဃံ။ တသ္မာ တံ ဘဏ္ဍံ ယသ္မိံ ကာလေ အဝဟဋံ, တသ္မိံယေဝ ကာလေ ယော တဿ အဂ္ဃော ဟောတိ, တေန အဂ္ဃေန အာပတ္တိ ကာရေတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ကာလော ဩလောကေတဗ္ဗော။

ဒေသောတိ အဝဟာရဒေသော။ တဉ္ဟိ ဘဏ္ဍံ ယသ္မိံ ဒေသေ အဝဟဋံ, တသ္မိံယေဝ ဒေသေ ယော တဿ အဂ္ဃော ဟောတိ, တေန အဂ္ဃေန အာပတ္တိ ကာရေတဗ္ဗာ။ ဘဏ္ဍုဋ္ဌာနဒေသေ ဟိ ဘဏ္ဍံ အပ္ပဂ္ဃံ ဟောတိ, အညတ္ထ

ထ မဟာဂုံ။

ကြမသ္သပိ စ အတ္ထသ္သ ဒီပနတ္ထမိဒံ ဝတ္ထု – အန္တရသမုဒ္ဒေ ကိရ ဧကော ဘိက္ခု သုသဏ္ဌာနံ နာဠိကေရံ လဘိတွာ ဘမံ အာရောပေတွာ သင်္ခထာလကသဒိသံ မနောရမံ ပါနီယထာလကံ ကတွာ တတ္ထေဝ ဌပေတွာ စေတိယဂိရိံ အဂမာသိ ။ အညော ဘိက္ခု အန္တရသမုဒ္ဒံ ဂန္တွာ တသ္မိံ ဝိဟာရေ ပဋိဝသန္တော တံ ထာလကံ ဒိသွာ ထေယျစိတ္တေန ဂဟေတွာ စေတိယဂိရိမေဝ အာဂတော။ တသ္သ တတ္ထ ယာဂုံ ပိဝန္တသ္သ တံ ထာလကံ ဒိသွာ ထာလကသာမိကော ဘိက္ခု အာဟ “ကုတော တေ ဣဒံ လဒ္ဓ”န္တိ။ အန္တရသမုဒ္ဒတော မေ အာနီတန္တိ။ သော တံ “နေတံ တဝ သန္တကံ, ထေယျာယ တေ ဂဟိတ”န္တိ သင်္ဃမဇ္ဈံ အာကဍ္ဎိ။ တတ္ထ စ ဝိနိစ္ဆယံ အလဘိတွာ မဟာဝိဟာရံ အဂမိံသု, တတ္ထ စ ဘေရိံ ပဟရာပေတွာ မဟာစေတိယသမီပေ သန္နိပါတံ ကတွာ ဝိနိစ္ဆယံ အာရဘိံသု။ ဝိနယဓရတ္ထေရာ အဝဟာရံ သညာပေသုံ။

တသ္မိဉ္စ သန္နိပါတေ အာဘိဓမ္မိကဂေါဒတ္တတ္ထေရော နာမ ဝိနယကုသလော ဟောတိ, သော ဧဝမာဟ “ဣမိနာ ဣဒံ ထာလကံ ကုဟိံ အဝဟဋ”န္တိ? “အန္တရသမုဒ္ဒေ အဝဟဋ”န္တိ။ တတ္ထ တံ ကိံ အဂ္ဃတီတိ။ န ကိဉ္စိ အဂ္ဃတိ။ တတ္ရ ဟိ နာဠိကေရံ ဘိန္ဒိတွာ မိဉ္ဇံ ခါဒိတွာ ကပါလံ ဆဍ္ဍေန္တိ, ဒါရုအတ္ထံ ပန ဖရတီတိ။ ဣမသ္သ ဘိက္ခုနော ဧတ္ထ ဟတ္ထကမ္မံ ကိံ အဂ္ဃတီတိ? မာသကံ ဝါ ဦနမာသကံ ဝါတိ။ အတ္ထိ ပန ကတ္ထစိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန မာသကေ ဝါ ဦနမာသကေ ဝါ ပါရာဇိကံ ပညတ္တန္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ “သာဓု သာဓု, သုကထိတံ သုဝိနိစ္ဆိတ”န္တိ ဧကသာဓုကာရော အဟောသိ။ တေန စ သမယေန ဘာတိယရာဇာပိ စေတိယဝန္ဒနတ္ထံ နဂရတော နိက္ခန္တော တံ သဒ္ဒံ သုတွာ “ကိံ ဣဒ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ သဗ္ဗံ ပဋိပါဋိယာ သုတွာ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေသိ “မယိ သန္တေ ဘိက္ခူနမ္ပိ ဘိက္ခုနီနမ္ပိ ဂိဟီနမ္ပိ အဓိကရဏံ အာဘိဓမ္မိကဂေါဒတ္တတ္ထေရေန ဝိနိစ္ဆိတံ သုဝိနိစ္ဆိတံ, တသ္သ ဝိနိစ္ဆယေ အတိဋ္ဌမာနံ ရာဇာဏာယ ဌပေမီ”တိ။ ဧဝံ ဒေသော ဉာတဗ္ဗော။

အဂ္ဃောတိ ဘဏ္ဍဂ္ဃော။ နဝဘဏ္ဍသ္သ ဟိ ယော အဂ္ဃော ဟောတိ, သော ပစ္ဆာ ပရိဟာယတိ။ ယထာ နဝဓောတော ပတ္တော အဋ္ဌ ဝါ ဒသ ဝါ အဂ္ဃတိ, သော ပစ္ဆာ ဘိန္နော ဝါ ဆိဒ္ဒော ဝါ အာဏိဂဏ္ဌိကာဟတော ဝါ အပ္ပဂ္ဃော ဟောတိ, တသ္မာ န သဗ္ဗဒါ ဘဏ္ဍံ ပကတိအဂ္ဃေနေဝ ကာတဗ္ဗန္တိ။ ဧဝံ အဂ္ဃော ဉာတဗ္ဗော။

ပရိဘောဂေတိ ဘဏ္ဍပရိဘောဂေ။ ပရိဘောဂေနာပိ ဟိ ဝါသိအာဒိဘဏ္ဍသ္သ အဂ္ဃော ပရိဟာယတိ။ တသ္မာ ဧဝံ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ – သစေ ကောစိ ကသ္သစိ ပါဒဂ္ဃနကံ ဝါသိံ ဟရတိ, တတြ ဝါသိသာမိကော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော “တယာ အယံ ဝါသိ ကိတ္တကေန ကီတာ”တိ? “ပါဒေန, ဘန္တေ”တိ။ ကိံ ပန တေ ကိဏိတွာဝ ဌပိတာ, ဥဒါဟု နံ ဝဠဉ္ဇေသီတိ? သစေ ဝဒတိ “ဧကဒိဝသံ မေ ဒန္တကဋ္ဌံ ဝါ ရဇနဆလ္လိ ဝါ ပတ္တပစနကဒါရု ဝါ ဆိန္နံ, ဃံသိတွာ ဝါ နိသိတာ”တိ, အထသ္သ ပေါရာဏော အဂ္ဃော ဘဋ္ဌောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ စ ဝါသိယာ, ဧဝံ အဉ္ဇနိယာ ဝါ အဉ္ဇနိသလာကာယ ဝါ ကုဉ္စိကာယ ဝါ ပလာလေန ဝါ ထုသေဟိ ဝါ ဣဋ္ဌကစုဏ္ဏေန ဝါ ဧကဝါရံ ဃံသိတွာ ဓောဝိတမတ္တေနပိ အဂ္ဃော ဘဋ္ဌော။ တိပုမဏ္ဍလသ္သ မကရဒန္တစ္ဆေဒနေနပိ ပရိမဇ္ဇနမတ္တေနပိ, ဥဒကသာဋိကာယ သကိံ နိဝါသနပါရုပနေနပိ ပရိဘောဂသီသေန အံသေ ဝါ သီသေ ဝါ ဌပနမတ္တေနပိ, တဏ္ဍုလာဒီနံ ပပ္ဖောဋနေနပိ တတော ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ အပနယနေနပိ အန္တမသော ဧကံ ပါသာဏသက္ခရံ ဥဒ္ဓရိတွာ ဆဍ္ဍိတမတ္တေနပိ, သပ္ပိတေလာဒီနံ ဘာဇနန္တရပရိဝတ္တနေနပိ အန္တမသော တတော မက္ခိကံ ဝါ ကိပိလ္လိကံ ဝါ ဥဒ္ဓရိတွာ ဆဍ္ဍိတမတ္တေနပိ, ဂုဠပိဏ္ဍကသ္သ မဓုရဘာဝဇာနနတ္ထံ နခေန ဝိဇ္ဈိတွာ အဏုမတ္တံ ဂဟိတမတ္တေနပိ အဂ္ဃော ဘဋ္ဌော။ တသ္မာ ယံ ကိဉ္စိ ပါဒဂ္ဃနကံ ဝုတ္တနယေနေဝ သာမိကေဟိ ပရိဘောဂေန ဦနံ ကတံ ဟောတိ, န တံ အဝဟဋော ဘိက္ခု ပါရာဇိကေန ကာတဗ္ဗောတိ။ ဧဝံ အဂ္ဃော ဉာတဗ္ဗော။

ဧဝံ ဣမာနိ တုလယိတွာ ပဉ္စ ဌာနာနိ ဓာရေယျ အတ္ထံ ဝိစက္ခဏော, အာပတ္တိံ ဝါ အနာပတ္တိံ ဝါ ဂရုကံ ဝါ လဟုကံ ဝါ အာပတ္တိံ ယထာဌာနေ ဌပေယျာတိ။ တေနာဟု အဋ္ဌကထာစရိယာ –

“သိက္ခာပဒံ သမံ တေန၊ အညံ ကိဉ္စိ န ဝိဇ္ဇတိ။
အနေကနယဝေါကိဏ္ဏံ၊ ဂမ္ဘီရတ္ထဝိနိစ္ဆယံ။

“တသ္မာ ဝတ္ထုမွပိ ဩတိဏ္ဏော၊ ဘိက္ခုနာ ဝိနယညုနာ။
ဝိနယာနုဂ္ဂဟေနေတ္ထ၊ ကရောန္တေန ဝိနိစ္ဆယံ။

“ပာဠိံ အဋ္ဌကထဉ္စေဝ၊ သာဓိပ္ပာယမသေသတော။
ဩဂယ္ဟ အပ္ပမတ္တေန၊ ကရဏီယော ဝိနိစ္ဆယော။

“အာပတ္တိဒဿနုဿာဟော၊ န ကတ္တဗ္ဗော ကုဒာစနံ။
ပဿိဿာမိ အနာပတ္တိ-မိတိ ကယိရာထ မာနသံ။

“ပဿိတွာပိ စ အာပတ္တိံ၊ အဝတွာဝ ပုနပ္ပုနံ။
ဝီမံသိတွာထ ဝိညူဟိ၊ သံသန္ဒိတွာ စ တံ ဝဒေ။

“ကပ္ပိယေပိ စ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ စိတ္တဿ လဟုဝတ္တိနော။
ဝသေန သာမညဂုဏာ၊ စဝန္တီဓ ပုထုဇ္ဇနာ။

“တသ္မာ ပရပရိက္ခာရံ၊ အာသီဝိသမိဝောရဂံ။
အဂ္ဂိံ ဝိယ စ သမ္ပဿံ၊ နာမသေယ္ယ ဝိစက္ခဏော”တိ။ (ပာရာ. အဋ္ဌ. ၁.၁၆၀-၁ တတ္ထာယံ အနုသာသနီ)။

၂၃၃. ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာရောစနံ ဝိနိစ္ဆိနန္တေန (ပာရာ. အဋ္ဌ. ၂.၁၉၇) ပန “ကိံ တေ အဓိဂတံ။ ကိန္တိ တေ အဓိဂတံ, ကဒါ တေ အဓိဂတံ, ကတ္ထ တေ အဓိဂတံ, ကတမေ တေ ကိလေသာ ပဟီနာ, ကတမေသံ တွံ ဓမ္မာနံ လာဘီ”တိ ဣမာနိ ဆ ဌာနာနိ ဝိသောဓေတဗ္ဗာနိ။ သစေ ဟိ ကောစိ ဘိက္ခု ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာဓိဂမံ ဗျာကရေယျ, န သော ဧတ္တာဝတာ သက္ကာရော ကာတဗ္ဗော, ဣမေသံ ပန ဆန္နံ ဌာနာနံ သောဓနတ္ထံ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော “ကိံ တေ အဓိဂတံ, ကိံ ဈာနံ ဥဒာဟု ဝိမောက္ခာဒီသု အညတရ”န္တိ။ ယော ဟိ ယေန အဓိဂတော ဓမ္မော, သော တဿ ပာကဋော ဟောတိ။ သစေ “ဣဒံ နာမ မေ အဓိဂတ”န္တိ ဝဒတိ, တတော “ကိန္တိ တေ အဓိဂတ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, “အနိစ္စလက္ခဏာဒီသု ကိံ ဓုရံ ကတွာ အဋ္ဌတိံသာယ တ အာရမ္မဏေသု ရူပာရူပအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဒိဘေဒေသု တ ဓမ္မေသု ကေန မုခေန အဘိနိဝိသိတွာ”တိ။ ယော ဟိ ယဿာဘိနိဝေသော, သော တဿ ပာကဋော ဟောတိ။ သစေ “အယံ နာမ မေ အဘိနိဝေသော, ဧဝံ မယာ အဓိဂတ”န္တိ ဝဒတိ, တတော “ကဒါ တေ အဓိဂတ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, “ကိံ ပုဗ္ဗဏှေ, ဥဒာဟု မဇ္ဈန္ဟိကာဒီသု အညတရသ္မိံ ကာလေ”တိ။ သဗ္ဗေသဉှိ အတ္တနာ အဓိဂတကာလော ပာကဋော ဟောတိ။ သစေ “အမုကသ္မိံ နာမ ကာလေ အဓိဂက”န္တိ ဝဒတိ, တတော “ကတ္ထ တေ အဓိဂတ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, “ကိံ ဒိဝါဋ္ဌာနေ, ဥဒာဟု ရတ္တိဋ္ဌာနာဒီသု အညတရသ္မိံ ဩကာသေ”တိ။ သဗ္ဗေသဉှိ အတ္တနာ အဓိဂတောကာသော ပာကဋော ဟောတိ။ သစေ “အမုကသ္မိံ နာမ မေ ဩကာသေ အဓိဂတ”န္တိ ဝဒတိ, တတော “ကတမေ တေ ကိလေသာ ပဟီနာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, “ကိံ ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဈာ, ဥဒာဟု ဒုတိယာဒိမဂ္ဂဝဇ္ဈာ”တိ။ သဗ္ဗေသဉှိ အတ္တနာ အဓိဂတမဂ္ဂေန ပဟီနာ ကိလေသာ ပာကဋာ ဟောန္တိ။

သစေ “ဣမေ နာမ မေ ကိလေသာ ပဟီနာ”တိ ဝဒတိ, တတော “ကတမေသံ တွံ ဓမ္မာနံ လာဘီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, “ကိံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ, ဥဒာဟု သကဒါဂါမိမဂ္ဂါဒီသု အညတရဿာ”တိ။ သဗ္ဗေသဉှိ အတ္တနာ အဓိဂတဓမ္မော ပာကဋော ဟောတိ။ သစေ “ဣမေသံ နာမာဟံ ဓမ္မာနံ လာဘီ”တိ ဝဒတိ, ဧတ္တာဝတာပိဿ ဝစနံ န သဒ္ဓါတဗ္ဗံ။ ဗဟုဿုတာ ဟိ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာကုသလာ ဘိက္ခူ ဣမာနိ ဆ ဌာနာနိ သောဓေတုံ သက္ကောန္တိ, ဣမဿ ပန ဘိက္ခုနော အာဂမနပဋိပဒာ သောဓေတဗ္ဗာ။ ယဒိ အာဂမနပဋိပဒာ န သုဇ္ဈတိ, “ဣမာယ ပဋိပဒာယ လောကုတ္တရဓမ္မော နာမ န လဗ္ဘတီ”တိ အပနေတဗ္ဗော။ ယဒိ ပနဿ အာဂမနပဋိပဒာ သုဇ္ဈတိ, ဒီဃရတ္တံ တီသု သိက္ခာသု အပ္ပမတ္တော ဇာဂရိယမနုယုတ္တော စတူသု ပစ္စယေသု အလဂ္ဂော အာကာသေ ပာဏိသမေန စေတသာ ဝိဟရတီတိ ပညာယတိ, တဿ ဘိက္ခုနော ဗျာကရဏံ ပဋိပဒာယ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒတိ။ “သေယျထာပိ နာမ ဂင်္ဂောဒကံ ယမုနောဒကေန သံသန္ဒတိ သမေတိ, ဧဝမေဝ သုပညတ္တာ တေန ဘဂဝတာ သာဝကာနံ နိဗ္ဗာနဂါမိနီ ပဋိပဒာ, သံသန္ဒတိ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပဋိပဒာ စာ”တိ (ဒီ. နိ. ၂.၂၉၆) ဝုတ္တသဒိသံ ဟောတိ။ အပိစ ခေါ န ဧတ္တကေနပိ သက္ကာရော ကာတဗ္ဗော။ ကသ္မာ? ဧကစ္စဿ ဟိ ပုထုဇ္ဇနဿပိ သတော ခီဏာသဝဿ ပဋိပတ္တိသဒိသာ ပဋိပတ္တိ ဟောတိ, တသ္မာ သော ဘိက္ခု တေဟိ တေဟိ

ဥပဟယေဟိ ဥတ္တာသေတဗ္ဗော။ ခီဏာသဝဿ နာမ အသနိယာပိ မတ္ထကေ ပတမာနာယ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္တံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ န ဟောတိ, ပုထုဇ္ဇနဿ အပ္ပမတ္တကေနပိ ဟောတိ။

တတ္ရိမာနိ ဝတ္ထူနိ (မ. နိ. အဋ္ဌ. ၃.၁၀၂) – ဒီဃဘာဏကအဘယတ္ထေရော ကိရ ဧကံ ပိဏ္ဍပာတိကံ ပရိဂ္ဂဟေတုံ အသက္ကောန္တော ဒဟရဿ သညံ အဒါသိ။ သော တံ နဟာယမာနံ ကလျာဏီနဒီမုခဒွါရေ နိမုဇ္ဇိတွာ ပာဒေ အဂ္ဂဟေသိ။ ပိဏ္ဍပာတိကော ''ကုမ္ဘီလော''တိ သညာယ မဟာသဒ္ဒမကာသိ, တတော နံ ''ပုထုဇ္ဇနော''တိ ဇာနိံသု။

စန္ဒမုခတိဿရာဇကာလေ ပန မဟာဝိဟာရေ သင်္ဃတ္ထေရော ခီဏာသဝေါ ဒုဗ္ဗလစက္ခုကော ဝိဟာရေယေဝ အစ္ဆတိ။ ရာဇာ ''ထေရံ ပရိဂ္ဂဏှိဿာမီ''တိ ဘိက္ခူသု ဘိက္ခာစာရံ ဂတေသု အပ္ပသဒ္ဒော ဥပသင်္ကမိတွာ သပ္ပော ဝိယ ပာဒေ အဂ္ဂဟေသိ။ ထေရော သိလာထမ္ဘော ဝိယ နိစ္စလော ဟုတွာ ''ကော ဧတ္ထာ''တိ အာဟ။ ''အဟံ, ဘန္တေ, တိဿော''တိ? ''သုဂန္ဓံ ဝါယသိ နော တိဿာ''တိ။ ဧဝံ ခီဏာသဝဿ ဘယံ နာမ နတ္ထိ။

ဧကစ္စော ပန ပုထုဇ္ဇနောပိ အတိသူရော ဟောတိ နိဗ္ဘယော။ သော ရဇနီယေန အာရမ္မဏေန ပရိဂ္ဂဏှိတဗ္ဗော။ ဝသဘရာဇာပိ ဧကံ ထေရံ ပရိဂ္ဂဏှမာနော ဃရေ နိသီဒါပေတွာ တဿ သန္တိကေ ဗဒရသာဠဝံ မဒ္ဒမာနော နိသီဒိ။ မဟာထေရဿ ခေဠော စလိတော, ထေရဿ ပုထုဇ္ဇနဘာဝေါ အာဝိဘူတော။ ခီဏာသဝဿ ဟိ ရသတဏှာ နာမ သုပ္ပဟီနာ, ဒိဗ္ဗေသုပိ ရသေသု နိကန္တိ နာမ န ဟောတိ, တသ္မာ ဣမေဟိ ဥပာယေဟိ ပရိဂ္ဂဟေတွာ သစဿ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္တံ ဝါ ရသတဏှာ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ''န တွံ အရဟာ''တိ အပနေတဗ္ဗော။ သစေ ပန အဘီရု အစ္ဆမ္ဘီ အနုတြာသီ ဟုတွာ သီဟော ဝိယ နိသီဒတိ, ဒိဗ္ဗာရမ္မဏေပိ နိကန္တိံ န ဇနေတိ, အယံ ဘိက္ခု သမ္မန္နဝေဏ္ဏော ကရဏ္ဍော သမန္တာ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒီဟိ ပေသိတံ သက္ကာရံ အရဟတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ တာဝ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာရောစနံ ဝိနိစ္ဆိနိတဗ္ဗံ။

၂၄၄. သကလေ ပန ဝိနယဝိနိစ္ဆယေ (ဟရာ. အဋ္ဌ. ၁.၄၅) ကောသလ္လံ ပတ္ထယန္တေန **စတုဗ္ဗိဓော ဝိနယော** ဇာနိတဗ္ဗော။

> စတုဗ္ဗိဓဉှိ ဝိနယံ၊ မဟာထေရာ မဟိဒ္ဓိကာ။
> နီဟရိတွာ ပကာသေသုံ၊ ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ ပုရာ။

ကတမံ စတုဗ္ဗိဓံ? သုတ္တံ သုတ္တာနုလောမံ အာစရိယဝါဒံ အတ္တနောမတိန္တိ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ''အာဟစ္စပဒေန ခော, မဟာရာဇ, ရသေန အာစရိယဝံသေန အဓိပ္ပာယာ''တိ (မိ. ပ. ၄.၂.၃)။ ဧတ္ထ ဟိ **အာဟစ္စပဒ** န္တိ သုတ္တံ အဓိပ္ပေတံ။ **ရသော**တိ သုတ္တာနုလောမံ။ **အာစရိယဝံသော**တိ အာစရိယဝါဒေါ။ **အဓိပ္ပာယော** တိ အတ္တနောမတိ။

တတ္ထ **သုတ္တံ** နာမ သကလဝိနယပိဋကေ ပါဠိ။

သုတ္တာနုလောမံ နာမ စတ္တာရော မဟာပဒေသာ။ ယေ ဘဂဝတာ ဧဝံ ဝုတ္တာ –

> ''ယံ, ဘိက္ခဝေ, မယာ 'ဣဒံ န ကပ္ပတီ'တိ အပ္ပဋိက္ခိတ္တံ, တဉ္စေ အကပ္ပိယံ အနုလောမေတိ, ကပ္ပိယံ ပဋိဗာဟတိ, တံ ဝေါ န ကပ္ပတိ။ ယံ, ဘိက္ခဝေ, မယာ 'ဣဒံ န ကပ္ပတီ'တိ အပ္ပဋိက္ခိတ္တံ, တဉ္စေ ကပ္ပိယံ အနုလောမေတိ, အကပ္ပိယံ ပဋိဗာဟတိ, တံ ဝေါ ကပ္ပတိ။ ယံ, ဘိက္ခဝေ, မယာ 'ဣဒံ ကပ္ပတီ'တိ အနနုညာတံ, တဉ္စေ အကပ္ပိယံ အနုလောမေတိ, ကပ္ပိယံ ပဋိဗာဟတိ, တံ ဝေါ န ကပ္ပတိ။ ယံ, ဘိက္ခဝေ, မယာ 'ဣဒံ ကပ္ပတီ'တိ အနနုညာတံ, တဉ္စေ ကပ္ပိယံ အနုလောမေတိ, အကပ္ပိယံ ပဋိဗာဟတိ, တံ ဝေါ ကပ္ပတီ''တိ (မဟာဝ. ၃၀၅)။

အာစရိယဝါဒေါ နာမ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ ပဉ္စဟိ အရဟန္တသတေဟိ ဌပိတာ ပါဠိဝိနိမုတ္တာ ဩက္ကန္တဝိနိစ္ဆယပ္ပဝတ္တာ အဋ္ဌကထာတန္တိ။

အတ္တနောမတိ နာမ သုတ္တသုတ္တာနုလောမအာစရိယဝါဒေ မုဉ္စိတွာ အနုမာနေန အတ္တနော အနုဗုဒ္ဓိယာ နယဂ္ဂါဟေန ဥပဋ္ဌိတာကာရကထနံ။

အပိစ သုတ္တန္တာဘိဓမ္မဝိနယဋ္ဌကထာသု အာဂတော ထေရဝါဒေါပိ အတ္တနောမတိ နာမ။ တံ ပန အတ္တနောမတိံ ဂဟေတွာ ကထေန္တေန န ဒဠှဂ္ဂါဟံ ဂဟေတွာ ဝေါဟရိတဗ္ဗံ, ကာရဏံ သလ္လက္ခေတွာ အတ္ထေန ပါဠိံ, ပါဠိယာ စ အတ္ထံ သံသန္ဒိတွာ ကထေတဗ္ဗံ, အတ္တနောမတိ အာစရိယဝါဒေ ဩတာရေတဗ္ဗာ။ သစေ တတ္ထ ဩတရတိ စေဝ သမေတိ စ, ဂဟေတဗ္ဗာ။ သစေ နေဝ ဩတရတိ န သမေတိ, န ဂဟေတဗ္ဗာ။ အယဉှိ အတ္တနောမတိ နာမ သဗ္ဗဒုဗ္ဗလာ, အတ္တနောမတိတော အာစရိယဝါဒေါ ဗလဝတရော။

အာစရိယဝါဒေါပိ သုတ္တာနုလောမေ ဩတာရေတဗ္ဗော။ တတ္ထ ဩတရန္တော သမေန္တော ဧဝ ဂဟေတဗ္ဗော, ဣတရော န ဂဟေတဗ္ဗော။ အာစရိယဝါဒတော ဟိ သုတ္တာနုလောမံ ဗလဝတရံ။

သုတ္တာနုလောမမ္ပိ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဩတရန္တံ သမေန္တမေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ, ဣတရံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ သုတ္တာနုလောမတော ဟိ သုတ္တမေဝ ဗလဝတရံ။ သုတ္တဉှိ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ ကာရကသင်္ဃသဒိသံ ဗုဒ္ဓါနံ ဌိတကာလသဒိသံ။ တသ္မာ ယဒါ ဒွေ ဘိက္ခူ သာကစ္ဆန္တိ, သကဝါဒီ သုတ္တံ ဂဟေတွာ ကထေတိ, ပရဝါဒီ သုတ္တာနုလောမံ။ တေဟိ အညမညံ ခေပံ ဝါ ဂရဟံ ဝါ အကတွာ သုတ္တာနုလောမံ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗံ။ သစေ ဩတရတိ သမေတိ, ဂဟေတဗ္ဗံ, နော စေ, န ဂဟေတဗ္ဗံ, သုတ္တသ္မိံယေဝ ဌာတဗ္ဗံ။ အထာယံ သုတ္တံ ဂဟေတွာ ကထေတိ, ပရော အာစရိယဝါဒံ။ တေဟိပိ အညမညံ ခေပံ ဝါ ဂရဟံ ဝါ အကတွာ အာစရိယဝါဒေါ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗော။ သစေ ဩတရတိ သမေတိ, ဂဟေတဗ္ဗော။ အနောတရန္တော အသမေန္တော စ ဂါရယှာစရိယဝါဒေါ န ဂဟေတဗ္ဗော, သုတ္တသ္မိံယေဝ ဌာတဗ္ဗံ။ အထာယံ သုတ္တံ ဂဟေတွာ ကထေတိ, ပရော အတ္တနောမတိံ။ တေဟိပိ အညမညံ ခေပံ ဝါ ဂရဟံ ဝါ အကတွာ အတ္တနောမတိ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာ။ သစေ ဩတရတိ သမေတိ, ဂဟေတဗ္ဗာ, နော စေ, န ဂဟေတဗ္ဗာ, သုတ္တသ္မိံယေဝ ဌာတဗ္ဗံ။

အထာယံ သုတ္တာနုလောမံ ဂဟေတွာ ကထေတိ, ပရော သုတ္တံ, သုတ္တာနုလောမေ ဩတာရေတဗ္ဗံ။ သစေ ဩတရတိ သမေတိ, တိဿော သင်္ဂီတိယော အာရုဠှံ ပါဠိအာဂတံ ပညာယတိ, ဂဟေတဗ္ဗံ, နော စေ တထာ ပညာယတိ, န ဩတရတိ န သမေတိ, ဗာဟိရကသုတ္တံ ဝါ ဟောတိ သိလောကော ဝါ အညံ ဝါ ဂါရယှသုတ္တံ ဂုဠှဝေဿန္တရ ဂုဠှဝိနယဝေဒလ္လာဒီနံ အညတရတော အာဂတံ, န ဂဟေတဗ္ဗံ, သုတ္တာနုလောမသ္မိံယေဝ ဌာတဗ္ဗံ။ အထာယံ သုတ္တာနုလောမံ ဂဟေတွာ ကထေတိ, ပရော အာစရိယဝါဒံ။ အာစရိယဝါဒေါ သုတ္တာနုလောမေ ဩတာရေတဗ္ဗော။ သစေ ဩတရတိ သမေတိ, ဂဟေတဗ္ဗော။ နော စေ, န ဂဟေတဗ္ဗော, သုတ္တာနုလောမေယေဝ ဌာတဗ္ဗံ။ အထာယံ သုတ္တာနုလောမံ ဂဟေတွာ ကထေတိ, ပရော အတ္တနောမတိံ။ အတ္တနောမတိ သုတ္တာနုလောမေ ဩတာရေတဗ္ဗာ။ သစေ ဩတရတိ သမေတိ, ဂဟေတဗ္ဗာ။ နော စေ, န ဂဟေတဗ္ဗာ, သုတ္တာနုလောမေယေဝ ဌာတဗ္ဗံ။

အထာယံ အာစရိယဝါဒံ ဂဟေတွာ ကထေတိ, ပရော သုတ္တံ။ သုတ္တံ အာစရိယဝါဒေ ဩတာရေတဗ္ဗံ။ သစေ ဩတရတိ သမေတိ, ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဣတရံ ဂါရယှသုတ္တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ, အာစရိယဝါဒေယေဝ ဌာတဗ္ဗံ။ အထာယံ အာစရိယဝါဒံ ဂဟေတွာ ကထေတိ, ပရော သုတ္တာနုလောမံ။ သုတ္တာနုလောမံ အာစရိယဝါဒေ ဩတာရေတဗ္ဗံ။ ဩတရန္တံ သမေန္တမေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ, ဣတရံ န ဂဟေတဗ္ဗံ, အာစရိယဝါဒေယေဝ ဌာတဗ္ဗံ။ အထာယံ အာစရိယဝါဒံ ဂဟေတွာ ကထေတိ, ပရော အတ္တနောမတိံ။ အတ္တနောမတိ အာစရိယဝါဒေ ဩတာရေတဗ္ဗာ။ သစေ ဩတရတိ သမေတိ, ဂဟေတဗ္ဗာ။ နော စေ, န ဂဟေတဗ္ဗာ, အာစရိယဝါဒေယေဝ ဌာတဗ္ဗံ။

အထ ပနာယံ အတ္တနောမတိံ ဂဟေတွာ ကထေတိ, ပရော သုတ္တံ။ သုတ္တံ အတ္တနောမတိယံ ဩတာရေတဗ္ဗံ။ သစေ ဩတရတိ သမေတိ, ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဣတရံ ဂါရယှသုတ္တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ, အတ္တနောမတိယမေဝ ဌာတဗ္ဗံ။ အထာယံ အတ္တနောမတိံ ဂဟေတွာ ကထေတိ, ပရော သုတ္တာနုလောမံ။ သုတ္တာနုလောမံ အတ္တနောမတိယံ ဩတာရေတဗ္ဗံ။ ဩတရန္တံ သမေန္တမေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ, ဣတရံ န ဂဟေတဗ္ဗံ, အတ္တနောမတိယမေဝ ဌာတဗ္ဗံ။ အထာယံ အတ္တနောမတိံ ဂဟေတွာ ကထေတိ, ပရော အာစရိယဝါဒံ။ အာစရိယဝါဒေါ အတ္တနောမတိယံ ဩတာရေတဗ္ဗော။ သစေ ဩတရတိ သမေ

တိ, ဂဟေတဗ္ဗော။ ဣတရော ကရယ္ဟာစရိယဝါဒေ န ဂဟေတဗ္ဗော, အတ္တနောမတိယမေဝ ဌာတဗ္ဗံ, အတ္တနော ဂဟဏမေဝ ဗလိယံ ကာတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု စ ခေပေါ ဝါ ဂရဟာ ဝါ န ကာတဗ္ဗာတိ။

အထ ပနာယံ ကပ္ပိယန္တိ ဂဟေတွာ ကထေတိ, ပရော အကပ္ပိယန္တိ, သုတ္တေ စ သုတ္တာနုလောမေ စ ဩတာရေတဗ္ဗံ။ သစေ ကပ္ပိယံ ဟောတိ, ကပ္ပိယေ ဌာတဗ္ဗံ။ သစေ အကပ္ပိယံ, အကပ္ပိယေ ဌာတဗ္ဗံ။ အထာယံ တဿ ကပ္ပိယဘာဝသာဓကံ သုတ္တတော ဗဟုံ ကာရဏဉ္စ ဝိနိစ္ဆယဉ္စ ဒဿေတိ, ပရော ကာရဏံ န ဝိန္ဒတိ, ကပ္ပိယေဝ ဌာတဗ္ဗံ။ အထ ပရော တဿ အကပ္ပိယဘာဝသာဓကံ သုတ္တတော ဗဟုံ ကာရဏဉ္စ ဝိနိစ္ဆယဉ္စ ဒဿေတိ, အနေန အတ္တနော ဂဟဏန္တိ ကတွာ ဒဠှံ အာဒါယ န ဌာတဗ္ဗံ, "သာဓူ"တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ အကပ္ပိယေဝ ဌာတဗ္ဗံ။ အထ ဒွိန္နမ္ပိ ကာရဏစ္ဆာယာ ဒိဿတိ, ပဋိက္ခိတ္တဘာဝေယေဝ သာဓု, အကပ္ပိယေ ဌာတဗ္ဗံ။ ဝိနယဉှိ ပတွာ ကပ္ပိယာကပ္ပိယဝိစာရဏံ အာဂမ္မ ရုန္ဓိတဗ္ဗံ, ကဠှံ ကတ္တဗ္ဗံ, သောတံ ပစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ, ဂရုကဘာဝေယေဝ ဌာတဗ္ဗံ။

အထ ပနာယံ အကပ္ပိယန္တိ ဂဟေတွာ ကထေတိ, ပရော ကပ္ပိယန္တိ, သုတ္တေ စ သုတ္တာနုလောမေ စ ဩတာရေတဗ္ဗံ။ သစေ ကပ္ပိယံ ဟောတိ, ကပ္ပိယေ ဌာတဗ္ဗံ။ သစေ အကပ္ပိယံ, အကပ္ပိယေ ဌာတဗ္ဗံ။ အထာယံ ဗဟူဟိ သုတ္တဝိနိစ္ဆယကာရဏေဟိ အကပ္ပိယဘာဝံ ဒဿေတိ, ပရော ကာရဏံ န ဝိန္ဒတိ, အကပ္ပိယေ ဌာတဗ္ဗံ။ အထ ပရော ဗဟူဟိ သုတ္တဝိနိစ္ဆယကာရဏေဟိ ကပ္ပိယဘာဝံ ဒဿေတိ, အယံ ကာရဏံ န ဝိန္ဒတိ, ကပ္ပိယေ ဌာတဗ္ဗံ။ အထ ဒွိန္နမ္ပိ ကာရဏစ္ဆာယာ ဒိဿတိ, အတ္တနော ဂဟဏံ န ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗံ။ ယထာ စာယံ ကပ္ပိယာကပ္ပိယေ အကပ္ပိယကပ္ပိယေ စ ဝိနိစ္ဆယော ဝုတ္တော, ဧဝံ အနာပတ္တိအာပတ္တိဝါဒေ အာပတ္တာနာပတ္တိဝါဒေ စ, လဟုကဂရုကာပတ္တိဝါဒေ ဂရုကလဟုကာပတ္တိဝါဒေ စာပိ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ နာမမတ္တမေဝ ဟိ ဧတ္ထ နာနံ, ယောဇနာနယေ နာနံ နတ္ထိ, တသ္မာ န ဝိတ္ထာရိတံ။

ဧဝံ ကပ္ပိယာကပ္ပိယာဒိဝိနိစ္ဆယေ ဥပ္ပန္နေ ယော သုတ္တသုတ္တာနုလောမအာစရိယဝါဒအတ္တနောမတီသု အတိရေကကာရဏံ လဘတိ, တဿ ဝါဒေ ဌာတဗ္ဗံ, သဗ္ဗသော ပန ကာရဏဝိနိစ္ဆယံ အလဘန္တေန သုတ္တံ န ဇဟိတဗ္ဗံ, သုတ္တသ္မိံယေဝ ဌာတဗ္ဗန္တိ။ ဧဝံ သကလဝိနယဝိနိစ္ဆယေ ကောသလ္လံ ပတ္ထယန္တေန အယံ စတုဗ္ဗိဓော ဝိနယော ဇာနိတဗ္ဗော။

ဣမဉ္စ ပန စတုဗ္ဗိဓံ ဝိနယံ ဉတွာပိ ဝိနယဓရေန ပုဂ္ဂလေန တိလက္ခဏသမန္နာဂတေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ **တီဏိ ဟိ ဝိနယဓရဿ လက္ခဏာနိ** ဣစ္ဆိတဗ္ဗာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? သုတ္တဉ္စဿ သွာဂတံ ဟောတိ သုပ္ပဝတ္တိ သုဝိနိစ္ဆိတံ သုတ္တတော အနုဗျဉ္ဇနသောတိ ဣဒမေကံ လက္ခဏံ။ ဝိနယေ ခော ပန ဌိတော ဟောတိ အသံဟီရောတိ ဣဒံ ဒုတိယံ။ အာစရိယပရမ္ပရာ ခော ပနဿ သုဂ္ဂဟိတာ ဟောတိ သုမနသိကတာ သူပဓာရိတာတိ ဣဒံ တတိယံ။

တတ္ထ **သုတ္တံ** နာမ သကလံ ဝိနယပိဋကံ။ တဒဿ **သွာဂတံ ဟောတီ**တိ သုဋ္ဌု အာဂတံ။ **သုပ္ပဝတ္တီ**တိ သုဋ္ဌု ပဝတ္တံ ပဂုဏံ ဝါစုဂ္ဂတံ။ **သုဝိနိစ္ဆိတံ သုတ္တသော အနုဗျဉ္ဇနသော**တိ ပါဠိတော စ ပရိပုစ္ဆတော စ အဋ္ဌကထာတော စ သုဝိနိစ္ဆိတံ ဟောတိ ကင်္ခစ္ဆေဒနံ ကတွာ ဥဂ္ဂဟိတံ။ **ဝိနယေ ခော ပန ဌိတော ဟောတီ**တိ ဝိနယေ လဇ္ဇိဘာဝေန ပတိဋ္ဌိတော ဟောတိ။ အလဇ္ဇီ ဟိ ဗဟုဿုတောပိ သမာနော လာဘဂရုကတာယ တန္တိံ ဝိသံဝါဒေတွာ ဥဒ္ဓမ္မံ ဥဗ္ဗိနယံ သတ္ထုသာသနံ ဒီပေတွာ သာသနေ မဟန္တံ ဥပဒ္ဒဝံ ကရောတိ, သင်္ဃဘေဒမ္ပိ သင်္ဃရာဇိမ္ပိ ဥပ္ပါဒေတိ။ လဇ္ဇီ ပန ကုက္ကုစ္စကော သိက္ခာကာမော ဇီဝိတဟေတုပိ တန္တိံ အဝိသံဝါဒေတွာ ဓမ္မမေဝ ဝိနယမေဝ ဒီပေတိ, သတ္ထုသာသနံ ဂရုကံ ကတွာ ဌပေတိ။ တထာ ဟိ ပုဗ္ဗေ မဟာထေရာ တိက္ခတ္တုံ ဝါစံ နိစ္ဆာရေသုံ **"အနာဂတေ လဇ္ဇီ ရက္ခိဿတိ, လဇ္ဇီ ရက္ခိဿတိ, လဇ္ဇီ ရက္ခိဿတီ"**တိ (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၁.၄၅)။ ဧဝံ ယော လဇ္ဇီ, သော ဝိနယံ အဝိဇဟန္တော အဝေါက္ကမန္တော လဇ္ဇိဘာဝေနေဝ ဝိနယေ ဌိတော ဟောတိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတောတိ။

အသံဟီရောတိ သံဟီရော နာမ ယော ပါဠိယံ ဝါ အဋ္ဌကထာယံ ဝါ ဟေဋ္ဌတော ဝါ ဥပရိတော ဝါ ပဒပဋိပါဋိယာ ဝါ ပုစ္ဆိယမာနော ဝိတ္ထာယတိ ဝိပ္ဖန္ဒတိ သန္တိဋ္ဌိတုံ န သက္ကောတိ, ယံ ယံ ပရေန ဝုစ္စတိ, တံ တံ အနုဇာနာတိ, သကဝါဒံ ဆဍ္ဍေတွာ ပရဝါဒံ ဂဏှာတိ။ ယော ပန ပါဠိယံ ဝါ အဋ္ဌကထာယံ ဝါ ဟေဋ္ဌုပရိယေန ဝါ ပဒပဋိပါဋိယာ ဝါ ပုစ္ဆိယမာနော န ဝိတ္ထာယတိ န ဝိပ္ဖန္ဒတိ, ဧကေကလောမံ သဏ္ဍာသေန ဂဏှန္တော ဝိယ "ဧဝံ မယံ ဝဒါမ, ဧဝံ နော အာစရိ

ယာ ဝဒန္တိ’’တိ ဝိသ္သဇ္ဇေတိ, ယမ္ပတိ ဟဋ္ဌိ စ ဟဋ္ဌိဝိနိစ္ဆယော စ သုဝဏ္ဏဘာဇနေ ပက္ခိတ္တသီဟဝသာ ဝိယ ပရိက္ခယံ ပရိယာဒာနံ အဂစ္ဆန္တော တိဋ္ဌတိ, အယံ ဝုစ္စတိ ‘‘အသံဟီရော’’တိ။

အာစရိယပရမ္ပရာ ခော ပနဿ သုဂ္ဂဟိတာ ဟောတီတိ ထေရပရမ္ပရာ ဝံသပရမ္ပရာ အဿ သုဋ္ဌု ဂဟိတာ ဟောတိ။ **သုမနသိကတာ**တိ သုဋ္ဌု မနသိကတာ, အာဝဇ္ဇိတမတ္တေ ဥဇ္ဇလိတပဒီပေ ဝိယ ဟောတိ။ **သူပဓာရိတာ**တိ သုဋ္ဌု ဥပဓာရိတာ ပုဗ္ဗာပရာနုသန္ဓိတော အတ္ထတော ကာရဏတော စ ဥပဓာရိတာ ။ အတ္တနောမတိံ ပဟာယ အာစရိယသုဒ္ဓိယာ ဝတ္တာ ဟောတိ, ‘‘မယှံ အာစရိယော အသုကာစရိယဿ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဏှိ, သော အသုကဿာ’’တိ ဧဝံ သဗ္ဗံ အာစရိယပရမ္ပရံ ထေရဝာဒင်္ဂံ ဟရိတွာ ယာဝ ဥပါလိတ္ထေရော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဏှီတိ ဟာပေတွာ ဌပေတိ, တတောပိ အာဟရိတွာ ဥပါလိတ္ထေရော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဏှိ, ဒာသကတ္ထေရော အတ္တနော ဥပဇ္ဈာယဿ ဥပါလိတ္ထေရဿ, သောဏကတ္ထေရော အတ္တနော ဥပဇ္ဈာယဿ ဒာသကတ္ထေရဿ, သိဂ္ဂဝတ္ထေရော အတ္တနော ဥပဇ္ဈာယဿ သောဏကတ္ထေရဿ, မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရော အတ္တနော ဥပဇ္ဈာယဿ သိဂ္ဂဝတ္ထေရဿ စဏ္ဍဝဇ္ဇိတ္ထေရဿ စာတိ ဧဝံ သဗ္ဗံ အာစရိယပရမ္ပရံ ထေရဝာဒင်္ဂံ အာဟရိတွာ အတ္တနော အာစရိယံ ပာပေတွာ ဌပေတိ။ ဧဝံ ဥဂ္ဂဟိတာ ဟိ အာစရိယပရမ္ပရာ သုဂ္ဂဟိတာ ဟောတိ။ ဧဝံ အသက္ကောန္တေန ပန အဝသ္သံ ဒွေ တယော ပရိဝဋ္ဋာ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ သဗ္ဗပစ္ဆိမေန ဟိ နယေန ယထာ အာစရိယော အာစရိယာစရိယော စ ဟဋ္ဌိဥ္စ ပရိပုစ္ဆဥ္စ ဝဒန္တိ, တထာ ဉာတုံ ဝဋ္ဋတိ။

က္လမေဟိ စ ပန တီဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတေန ဝိနယဓရေန ဝတ္ထုဝိနိစ္ဆယတ္ထံ သန္နိပတိတေ သင်္ဃေ ဩတိဏ္ဏေ ဝတ္ထုသ္မိံ စောဒကေန စ စုဒိတကေန စ ဝုတ္တေ ဝတ္တဗ္ဗေ သဟသာ အဝိနိစ္ဆိနိတွာဝ **ဆ ဌာနာနိ** ဩလောကေတဗ္ဗာနိ။ ကတမာနိ ဆ? ဝတ္ထု ဩလောကေတဗ္ဗံ, မာတိကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ, ပဒဘာဇနီယံ ဩလောကေတဗ္ဗံ, တိကပရိစ္ဆေဒေ ဩလောကေတဗ္ဗော, အန္တရာပတ္တိ ဩလောကေတဗ္ဗာ, အနာပတ္တိ ဩလောကေတဗ္ဗာတိ။

ဝတ္ထုံ ဩလောကေန္တောပိ ဟိ ‘‘တိဏေန ဝာ ပဏ္ဏေန ဝာ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အာဂန္တဗ္ဗံ, န တွေဝ နဂ္ဂေန အာဂန္တဗ္ဗံ, ယော အာဂစ္ဆေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ’’တိ (ဟရာ. ၅၁၇) ဧဝံ ကေစ္စိ အာပတ္တိံ ပဿတိ, သော တံ သုတ္တံ အာနေတွာ တံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေဿတိ။

မာတိကံ ဩလောကေန္တောပိ ‘‘သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပာစိတ္တိယ’’န္တိအာဒိနာ (ပာစိ. ၃) နယေန ပဉ္စန္နံ အာပတ္တီနံ အညတရံ အာပတ္တိံ ပဿတိ, သော တံ သုတ္တံ အာနေတွာ တံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေဿတိ။

ပဒဘာဇနီယံ ဩလောကေန္တောပိ ‘‘အက္ခယိတေ သရီရေ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝတိ, အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿ။ ယေဘုယျေန ခယိတေ သရီရေ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝတိ, အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာ’’တိအာဒိနာ (ဟရာ. ၅၉ အတ္ထတော သမာနံ) နယေန သတ္တန္နံ အာပတ္တီနံ အညတရံ အာပတ္တိံ ပဿတိ, သော ပဒဘာဇနီယတော သုတ္တံ အာနေတွာ တံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေဿတိ။

တိကပရိစ္ဆေဒံ ဩလောကေန္တောပိ တိကသင်္ဃာဒိသေသံ ဝါ တိကပာစိတ္တိယံ ဝါ တိကဒုက္ကဋံ ဝါ အညတရံ ဝါ အာပတ္တိံ တိကပရိစ္ဆေဒေ ပဿတိ, သော တတော သုတ္တံ အာနေတွာ တံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေဿတိ။

အန္တရာပတ္တိံ ဩလောကေန္တောပိ ‘‘ပဋိလာတံ ဥက္ခိပတိ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ’’တိ (ပာစိ. ၃၅၅) ဧဝံ ယာ သိက္ခာပဒန္တရေသု အန္တရာပတ္တိ ဟောတိ, တံ ပဿတိ, သော တံ သုတ္တံ အာနေတွာ တံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေဿတိ။

အနာပတ္တိံ ဩလောကေန္တောပိ ‘‘အနာပတ္တိ ဘိက္ခု အသာဒိယန္တဿ, အထေယျစိတ္တဿ, န မရဏာဓိပ္ပာယဿ, အနုလ္လပနာဓိပ္ပာယဿ, န မောစနာဓိပ္ပာယဿ အသဉ္စိစ္စ အသတိယာ အဇာနန္တဿာ’’တိ (ဟရာ. ၇၂, ၁၃၆, ၁၈၀, ၂၂၅, ၂၆၃ ထောကံ ထောကံ ဝိသဒိသံ) ဧဝံ တသ္မိံ တသ္မိံ သိက္ခာပဒေ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ အနာပတ္တိံ ပဿတိ, သော တံ သုတ္တံ အာနေတွာ တံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေဿတိ။

ယော ဟိ ဘိက္ခု စတုဗ္ဗိဓဝိနယကောဝိဒေါ တိလက္ခဏသမ္ပန္နော ဣမာနိ ဆ ဌာနာနိ ဩလောကေတွာ အဓိကရဏံ ဝူပသမေဿတိ, တဿ ဝိနိစ္ဆယော အပ္ပဋိဝတ္တိယော ဗုဒ္ဓေန သယံ နိသီဒိတွာ ဝိနိစ္ဆိတသဒိသော ဟောတိ။ တံ စေ ဧဝံ ဝိနိစ္ဆယကုသလံ ဘိက္ခုံ ကောစိ ကတသိက္ခာပဒဝီတိက္ကမော ဘိက္ခု ဥပသင်္ကမိတွာ အတ္တနော ကုက္ကုစ္စံ ပုစ္ဆေယျ, တေန သာဓုကံ သလ္လက္ခေတွာ သစေ အနာပတ္တိ ဟောတိ, “အနာပတ္တီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ ပန အာပတ္တိ ဟောတိ, သာ ဒေသနာဂါမိနီ စေ, “ဒေသနာဂါမိနီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ စေ, “ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အထဿ ပါရာဇိကစ္ဆာယာ ဒိဿတိ, “ပါရာဇိကာပတ္တီ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? မေထုနဓမ္မဝီတိက္ကမော ဟိ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဝီတိက္ကမော စ ဩဠာရိကော, အဒိန္နာဒာနမနုဿဝိဂ္ဂဟဝီတိက္ကမာ ပန သုခုမာ စိတ္တလဟုကာ။ တေ သုခုမေနေဝ အာပဇ္ဇတိ, သုခုမေန ရက္ခတိ, တသ္မာ ဝိသေသေန တံဝတ္ထုကံ ကုက္ကုစ္စံ ပုစ္ဆိယမာနော “အာပတ္တီ”တိ အဝတွာ သစဿ အာစရိယော ဓရတိ, တတော တေန သော ဘိက္ခု “အမှာကံ အာစရိယံ ပုစ္ဆာ”တိ ပေသေတဗ္ဗော။ သစေ သော ပုန အာဂန္တွာ “တုမှာကံ အာစရိယော သုတ္တတော နယတော ဩလောကေတွာ ‘သတေကိစ္ဆော’တိ မံ အာဟာ”တိ ဝဒတိ, တတော တေန သော “သာဓု သုဋ္ဌု ယံ အာစရိယော ဘဏတိ, တံ ကရောဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ အထ ပနဿ အာစရိယော နတ္ထိ, သဒ္ဓိံ ဥဂ္ဂဟိတတ္ထေရော ပန အတ္ထိ, တဿ သန္တိကံ ပေသေတဗ္ဗော “အမှေဟိ သဟ ဥဂ္ဂဟိတတ္ထေရော ဂဏပါမောက္ခော, တံ ဂန္တွာ ပုစ္ဆာ”တိ။ တေနပိ “သတေကိစ္ဆော”တိ ဝိနိစ္ဆိတေ “သာဓု သုဋ္ဌု တဿ ဝစနံ ကရောဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ အထ တဿ သဒ္ဓိံ ဥဂ္ဂဟိတတ္ထေရောပိ နတ္ထိ, အန္တေဝါသိကော ပဏ္ဍိတော အတ္ထိ, တဿ သန္တိကံ ပေသေတဗ္ဗော “အသုကဒဟရံ ဂန္တွာ ပုစ္ဆာ”တိ။ တေနပိ “သတေကိစ္ဆော”တိ ဝိနိစ္ဆိတေ “သာဓု သုဋ္ဌု တဿ ဝစနံ ကရောဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ အထ ဒဟရဿပိ ပါရာဇိကစ္ဆာယာဝ ဥပဋ္ဌာတိ, တေနပိ “ပါရာဇိကောသီ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗော။ ဒုလ္လဘော ဟိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒော, တတော ဒုလ္လဘတရာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ ဥပသမ္ပဒာ စ။ ဧဝံ ပန ဝတ္တဗ္ဗော “ဝိဝိတ္တံ ဩကာသံ သမ္မဇ္ဇိတွာ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိတွာ သီလာနိ ဝိသောဓေတွာ ဒွတ္တိံသာကာရံ တာဝ မနသိကရောဟီ”တိ။ သစေ တဿ အရောဂံ သီလံ, ကမ္မဋ္ဌာနံ ဃဋယတိ, သင်္ခါရာ ပါကဋာ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ, ဥပစာရပ္ပနာပ္ပတ္တံ ဝိယ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ, ဒိဝသံ အတိက္ကန္တမ္ပိ န ဇာနာတိ, သော ဒိဝသာတိက္ကမေ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂတော ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော “ကီဒိသာ တေ စိတ္တပ္ပဝတ္တီ”တိ။ အာရောစိတာယ စ စိတ္တပဝတ္တိယာ ဝတ္တဗ္ဗော “ပဗ္ဗဇ္ဇာ နာမ စိတ္တဝိသုဒ္ဓတ္ထာယ, အပ္ပမတ္တော သမဏဓမ္မံ ကရောဟီ”တိ။

ယဿ ပန သီလံ ဘိန္နံ ဟောတိ, တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ န ဃဋယတိ, ပတောဒါဘိတုန္နံ ဝိယ စိတ္တံ ဝိကမ္ပတိ, ဝိပ္ပဋိသာရဂ္ဂိနာ ဍယှတိ, တတ္တပါသာဏေ နိသိန္နော ဝိယ တင်္ခဏေယေဝ ဝုဋ္ဌာတိ။ သော အာဂတော “ကာ တေ စိတ္တပဝတ္တီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ အာရောစိတာယ စိတ္တပဝတ္တိယာ “နတ္ထိ လောကေ ရဟော နာမ ပါပကမ္မံ ပကုဗ္ဗတော။ သဗ္ဗပဌမဉှိ ပါပံ ကရောန္တော အတ္တနာ ဇာနာတိ။ အထဿ အာရက္ခဒေဝတာ ပရစိတ္တဝိဒူ သမဏဗြာဟ္မဏာ အညာ စ ဒေဝတာ ဇာနန္တိ, တွံယေဝ ဒါနိ တဝ သောတ္ထိံ ပရိယေသာဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဧဝံ ကတဝီတိက္ကမေနေဝ ဘိက္ခုနာ သယမေဝ အာဂန္တွာ အာရောစိတေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

၂၃၅. ဣဒါနိ ယာ သာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပဘေဒါ စောဒနာ, တဿာယေဝ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိဇာနနတ္ထံ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာဒီနံ ဝသေန ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော ။ သေယျထိဒံ, စောဒနာယ ကော အာဒိ, ကိံ မဇ္ဈေ, ကိံ ပရိယောသာနံ? **စောဒနာယ** “အဟံ တံ ဝတ္တုကာမော, ကရောတု မေ အာယသ္မာ ဩကာသ”န္တိ ဧဝံ ဩကာသကမ္မံ **အာဒိ**။ ဩတိဏ္ဏေန ဝတ္ထုနာ စောဒေတွာ သာရေတွာ ဝိနိစ္ဆယော **မဇ္ဈေ** ။ အာပတ္တိယံ ဝါ အနာပတ္တိယံ ဝါ ပတိဋ္ဌာပနေန သမထော **ပရိယောသာနံ**။

စောဒနာယ ကတိ မူလာနိ, ကတိ ဝတ္ထူနိ, ကတိ ဘူမိယော? စောဒနာယ ဒွေ မူလာနိ သမူလိကာ ဝါ အမူလိကာ ဝါ။ တီဏိ ဝတ္ထူနိ ဒိဋ္ဌံ သုတံ ပရိသင်္ကိတံ။ ပဉ္စ ဘူမိယော ကာလေန ဝက္ခာမိ, နော အကာလေန, ဘူတေန ဝက္ခာမိ, နော အဘူတေန, သဏှေန ဝက္ခာမိ, နော ဖရုသေန, အတ္ထသံဟိတေန ဝက္ခာမိ, နော အနတ္ထသံဟိတေန, မေတ္တစိတ္တော ဝက္ခာမိ, နော ဒေါသန္တရောတိ။ ဣမာယ စ ပန စောဒနာယ **စောဒကေန** ပုဂ္ဂလေန “ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရော နု ခေါမှီ”တိအာဒီသု (ပရိ. ၄၃၆) နယေန ဥပါလိပဉ္စကေသု ဝုတ္တေသု ပန္နရသသု ဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ **စုဒိတကေန** ဒွီသု ဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗံ သစ္စေ စ အကုပ္ပေ စာတိ။

အနုဝိဇ္ဇကေန (ပရိ. ၃၆၀) စ စောဒကော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော ''ယံ ခော တွံ, အာဝုသော, ဣမံ ဘိက္ခုံ စောဒေသိ, ကိမှိ နံ စောဒေသိ, သီလဝိပတ္တိယာ စောဒေသိ, အာစာရဝိပတ္တိယာ စောဒေသိ, ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ စောဒေသီ''တိ။ သော စေ ဧဝံ ဝဒေယျ ''သီလဝိပတ္တိယာ တ စောဒေမိ, အာစာရဝိပတ္တိယာ တ စောဒေမိ, ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ တ စောဒေမီ''တိ။ သော ဧဝမဿ ဝစနီယော ''ဇာနာသိ ပနာယသ္မာ သီလဝိပတ္တိံ, ဇာနာသိ အာစာရဝိပတ္တိံ, ဇာနာသိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ''န္တိ။ သော စေ ဧဝံ ဝဒေယျ ''ဇာနာမိ ခော အဟံ, အာဝုသော, သီလဝိပတ္တိံ, ဇာနာမိ အာစာရဝိပတ္တိံ, ဇာနာမိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ''န္တိ။ သော ဧဝမဿ ဝစနီယော ''ကတမာ ပနာဝုသော, သီလဝိပတ္တိ, ကတမာ အာစာရဝိပတ္တိ, ကတမာ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တီ''တိ? သော စေ ဧဝံ ဝဒေယျ ''စတ္တာရိ ပာရာဇိကာနိ တေရသ သင်္ဃာဒိသေသာ, အယံ သီလဝိပတ္တိ။ ထုလ္လစ္စယံ ပာစိတ္တိယံ ပါဋိဒေသနီယံ ဒုက္ကဋံ ဒုဗ္ဘာသိတံ, အယံ အာစာရဝိပတ္တိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ, အယံ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တီ''တိ။

သော ဧဝမဿ ဝစနီယော ''ယံ ခော တွံ, အာဝုသော, ဣမံ ဘိက္ခုံ စောဒေသိ, ဒိဋ္ဌေန တ စောဒေသိ, သုတေန တ စောဒေသိ, ပရိသင်္ကာယ တ စောဒေသီ''တိ ။ သော စေ ဧဝံ ဝဒေယျ ''ဒိဋ္ဌေန တ စောဒေမိ, သုတေန တ စောဒေမိ, ပရိသင်္ကာယ တ စောဒေမီ''တိ။ သော ဧဝမဿ ဝစနီယော ''ယံ ခော တွံ, အာဝုသော, ဣမံ ဘိက္ခုံ ဒိဋ္ဌေန စောဒေသိ, ကိံ တေ ဒိဋ္ဌံ, ကိန္တိ တေ ဒိဋ္ဌံ, ကဒါ တေ ဒိဋ္ဌံ, ကတ္ထ တေ ဒိဋ္ဌံ, ပါရာဇိကံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော ဒိဋ္ဌော, သင်္ဃာဒိသေသံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော ဒိဋ္ဌော, ထုလ္လစ္စယံ ပာစိတ္တိယံ ပါဋိဒေသနီယံ ဒုက္ကဋံ ဒုဗ္ဘာသိတံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော ဒိဋ္ဌော, ကတ္ထ စာယံ ဘိက္ခု အဟောသိ, ကတ္ထ စ တွံ ကရောသိ, ကိဉ္စ တွံ ကရောသိ, ကိံ အယံ ဘိက္ခု ကရောတီ''တိ?

သော စေ ဧဝံ ဝဒေယျ ''န ခော အဟံ, အာဝုသော, ဣမံ ဘိက္ခုံ ဒိဋ္ဌေန စောဒေမိ, အပိစ သုတေန စောဒေမီ''တိ။ သော ဧဝမဿ ဝစနီယော ''ယံ ခော တွံ, အာဝုသော, ဣမံ ဘိက္ခုံ သုတေန စောဒေသိ, ကိံ တေ သုတံ, ကိန္တိ တေ သုတံ, ကဒါ တေ သုတံ, ကတ္ထ တေ သုတံ, ပါရာဇိကံ အဇ္ဈာပန္နောတိ သုတံ, သင်္ဃာဒိသေသံ အဇ္ဈာပန္နောတိ သုတံ, ထုလ္လစ္စယံ ပာစိတ္တိယံ ပါဋိဒေသနီယံ ဒုက္ကဋံ ဒုဗ္ဘာသိတံ အဇ္ဈာပန္နောတိ သုတံ, ဘိက္ခုဿ သုတံ, ဘိက္ခုနိယာ သုတံ, သိက္ခမာနာယ သုတံ, သာမဏေရဿ သုတံ, သာမဏေရိယာ သုတံ, ဥပါသကဿ သုတံ, ဥပါသိကာယ သုတံ, ရာဇူနံ သုတံ, ရာဇမဟာမတ္တာနံ သုတံ, တိတ္ထိယာနံ သုတံ, တိတ္ထိယသာဝကာနံ သုတ''န္တိ။

သော စေ ဧဝံ ဝဒေယျ ''န ခော အဟံ, အာဝုသော, ဣမံ ဘိက္ခုံ သုတေန စောဒေမိ, အပိစ ပရိသင်္ကာယ စောဒေမီ''တိ။ သော ဧဝမဿ ဝစနီယော ''ယံ ခော တွံ, အာဝုသော, ဣမံ ဘိက္ခုံ ပရိသင်္ကာယ စောဒေသိ, ကိံ ပရိသင်္ကသိ, ကိန္တိ ပရိသင်္ကသိ, ကဒါ ပရိသင်္ကသိ, ကတ္ထ ပရိသင်္ကသိ? ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နောတိ ပရိသင်္ကသိ, သင်္ဃာဒိသေသံ ထုလ္လစ္စယံ ပာစိတ္တိယံ ပါဋိဒေသနီယံ ဒုက္ကဋံ ဒုဗ္ဘာသိတံ အဇ္ဈာပန္နောတိ ပရိသင်္ကသိ, ဘိက္ခုဿ သုတွာ ပရိသင်္ကသိ, ဘိက္ခုနိယာ သုတွာ။ပေ။ တိတ္ထိယသာဝကာနံ သုတွာ ပရိသင်္ကသီ''တိ။

ဒိဋ္ဌံ ဒိဋ္ဌေန သမေတိ၊ ဒိဋ္ဌေန သံသန္ဒတေ ဒိဋ္ဌံ။
ဒိဋ္ဌံ ပဋိစ္စ န ဥပေတိ၊ အသုဒ္ဓပရိသင်္ကိတော။
သော ပုဂ္ဂလော ပဋိညာယ၊ ကာတဗ္ဗော တေနုပေါသထော။

သုတံ သုတေန သမေတိ၊ သုတေန သံသန္ဒတေ သုတံ။
သုတံ ပဋိစ္စ န ဥပေတိ၊ အသုဒ္ဓပရိသင်္ကိတော။
သော ပုဂ္ဂလော ပဋိညာယ၊ ကာတဗ္ဗော တေနုပေါသထော။

မုတံ မုတေန သမေတိ၊ မုတေန သံသန္ဒတေ မုတံ။
မုတံ ပဋိစ္စ န ဥပေတိ၊ အသုဒ္ဓပရိသင်္ကိတော။
သော ပုဂ္ဂလော ပဋိညာယ၊ ကာတဗ္ဗော တေနုပေါသထော။

ပဋိညာ လဇ္ဇီသု ကတာ၊ အလဇ္ဇီသု ဧဝံ န ဝိဇ္ဇတိ။
ဗဟုမ္ပိ အလဇ္ဇီ ဘာသေယျ၊ ဝတ္တာနုသန္ဓိတေန ကာရယေတိ။ (ပရိ. ၃၅၉)။

အပိစေတ္ထ သင်္ဂါမာဝစရေန ဘိက္ခုနာ သင်္ဃံ ဥပသင်္ကမန္တေန နီစစိတ္တေန သင်္ဃော ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော ရဇောဟရဏသမေန စိတ္တေန, အာသနကုသလေန ဘဝိတဗ္ဗံ နိသဇ္ဇကုသလေန, ထေရေ ဘိက္ခူ အနုပခဇ္ဇန္တေန နဝေ ဘိက္ခူ အာသနေန အပ္ပဋိဗာဟန္တေန ယထာပတိရူပေ အာသနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, အနာနာကထိကေန ဘဝိတဗ္ဗံ အတိရစ္ဆာနကထိကေန, သာမံ တ ဓမ္မော ဘာသိတဗ္ဗော, ပရော တ အဇ္ဈေသိတဗ္ဗော, အရိယော တ တုဏှီဘာတေ နာတိမညိတဗ္ဗော။

သင်္ဃေန အနုမတေန ပုဂ္ဂလေန အနုဝိဇ္ဇကေန အနုဝိဇ္ဇိတုကာမေန န ဥပဇ္ဈာယော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, န အာစရိယော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, န သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, န အန္တေဝါသိကော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, န သမာနုပဇ္ဈာယကော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, န သမာနာစရိယကော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, န ဇာတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ, န နာမံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ, န ဂေါတ္တံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ, န အာဂမော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, န ကုလပဒေသော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, န ဇာတိဘူမိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ။ တံ ကိံကာရဏာ? အတြဿ ပေမံ တ ဒေါသော တ, ပေမေ တ သတိ ဒေါသေ တ ဆန္ဒာပိ ဂစ္ဆေယျ ဒေါသာပိ ဂစ္ဆေယျ မောဟာပိ ဂစ္ဆေယျ ဘယာပိ ဂစ္ဆေယျာတိ။

သင်္ဃေန အနုမတေန ပုဂ္ဂလေန အနုဝိဇ္ဇကေန အနုဝိဇ္ဇိတုကာမေန သင်္ဃဂရုကေန ဘဝိတဗ္ဗံ, နော ပုဂ္ဂလဂရုကေန, သဒ္ဓမ္မဂရုကေန ဘဝိတဗ္ဗံ, နော အာမိသဂရုကေန, အတ္ထဝသိကေန ဘဝိတဗ္ဗံ, နော ပရိသကပ္ပိကေန, ကာလေန အနုဝိဇ္ဇိတဗ္ဗံ, နော အကာလေန, ဘူတေန အနုဝိဇ္ဇိတဗ္ဗံ, နော အဘူတေန, သဏှေန အနုဝိဇ္ဇိတဗ္ဗံ, နော ဖရုသေန, အတ္ထသံဟိတေန အနုဝိဇ္ဇိတဗ္ဗံ, နော အနတ္ထသံဟိတေန, မေတ္တစိတ္တေန အနုဝိဇ္ဇိတဗ္ဗံ, နော ဒေါသန္တရေန, န ဥပကဏ္ဏကဇပ္ပိနာ ဘဝိတဗ္ဗံ, န ဇိမှံ ပေက္ခိတဗ္ဗံ, န အက္ခိ နိခဏိတဗ္ဗံ, န ဘမုကံ ဥက္ခိပိတဗ္ဗံ, န သီသံ ဥက္ခိပိတဗ္ဗံ, န ဟတ္ထဝိကာရော ကာတဗ္ဗော, န ဟတ္ထမုဒ္ဒါ ဒဿေတဗ္ဗာ။

အာသနကုသလေန ဘဝိတဗ္ဗံ နိသဇ္ဇကုသလေန, ယုဂမတ္တံ ပေက္ခန္တေန အတ္ထံ အနုဝိဓိယန္တေန သကေ အာသနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, န စ အာသနာ ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗံ, န ဝီတိဟာတဗ္ဗံ, န ကုမ္မဂ္ဂေါ သေဝိတဗ္ဗော, န ဗာဟာဝိက္ခေပကံ ဘဏိတဗ္ဗံ, အတုရိတေန ဘဝိတဗ္ဗံ အသာဟသိကေန, အစဏ္ဍိကတေန ဘဝိတဗ္ဗံ ဝစနက္ခမေန, မေတ္တစိတ္တေန ဘဝိတဗ္ဗံ ဟိတာနုကမ္ပိနာ, ကာရုဏိကေန ဘဝိတဗ္ဗံ ဟိတပရိသက္ကိနာ, အသမ္ဖပ္ပလာပိနာ ဘဝိတဗ္ဗံ ပရိယန္တဘာဏိနာ, အဝေရဝသိကေန ဘဝိတဗ္ဗံ အနသုရုတ္တေန, အတ္တာ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, ပရော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, စောဒကော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, စုဒိတကော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, အဓမ္မစောဒကော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, အဓမ္မစုဒိတကော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, ဓမ္မစောဒကော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, ဓမ္မစုဒိတကော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော, ဝုတ္တံ အဟာပေန္တေန အဝုတ္တံ အပ္ပကာသေန္တေန ဩတိဏ္ဏာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ပရော ပရိပုစ္ဆိတွာ ယထာပဋိညာယ ကာရေတဗ္ဗော, မန္ဒော ဟာသေတဗ္ဗော, ဘီရု အဿာသေတဗ္ဗော, စဏ္ဍော နိသေဓေတဗ္ဗော, အသုစိ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော, ဥဇုမဒ္ဒဝေန န ဆန္ဒာဂတိ ဂန္တဗ္ဗာ, န ဒေါသာဂတိ ဂန္တဗ္ဗာ, န မောဟာဂတိ ဂန္တဗ္ဗာ, န ဘယာဂတိ ဂန္တဗ္ဗာ, မဇ္ဈတ္တေန ဘဝိတဗ္ဗံ ဓမ္မေသု စ ပုဂ္ဂလေသု စ, ဧဝဉ္စ ပန အနုဝိဇ္ဇကော အနုဝိဇ္ဇမာနော သတ္ထု စေဝ သာသနကရော ဟောတိ, ဝိညူနဉ္စ သဗြဟ္မစာရီနံ ပိယော စ ဟောတိ မနာပေါ စ ဂရု စ ဘာဝနီယော စာတိ။

ဣတိ ပါဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

စောဒနာဒိဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၃၂. ဂရုကာပတ္တိဝုဋ္ဌာနဝိနိစ္ဆယကထာ

၂၃၆. ဂရုကာပတ္တိဝုဋ္ဌာနန္တိ ပရိတ္တသမာနတ္တာဒီဟိ ဝိနယကမ္မေဟိ ဂရုကာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာနံ။ တတ္ထ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၁၀၂) တိဝိဓော ပရိတ္တသော ပဋိစ္ဆန္နပရိတ္တသော သုဒ္ဓန္တပရိတ္တသော သမောဓာနပရိတ္တသောတိ။ တေသု **ပဋိစ္ဆန္နပရိတ္တသော** တာဝ ယထာပဋိစ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ အာတဗ္ဗော။ ကဿစိ ဟိ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ အာပတ္တိ ဟောတိ, ကဿစိ ဒွီဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ, ကဿစိ ဧကာပတ္တိ ဟောတိ, ကဿစိ ဒွေ တိဿော တတုတ္တရိ တာ။ တဿာ ပဋိစ္ဆန္နပရိတ္တသံ ဒေန္တေန ပဌမံ တာဝ ပဋိစ္ဆန္နဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော။ အယဉှိ အာပတ္တိ နာမ ဒသဟာကာရေဟိ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ။

တတြာယံ မာတိကာ – အာပတ္တိ စ ဟောတိ အာပတ္တိသညီ စ, ပကတတ္တော စ ဟောတိ ပကတတ္တသညီ စ, အနန္တရာယိကော စ ဟောတိ အနန္တရာယိကသညီ စ, ပဟု စ ဟောတိ ပဟုသညီ စ, ဆာဒေတုကာမော စ ဟောတိ ဆာဒေတိ စာတိ။ တတ္ထ **အာပတ္တိ စ ဟောတိ အာပတ္တိသညီ စာ**တိ ယံ အာပန္နော, သာ အာပတ္တိယေဝ ဟောတိ, သောပိ စ တတ္ထ အာပတ္တိသညီယေဝ။ ဣတိ ဇာနန္တော ဆာဒေတိ, ဆန္နာ ဟောတိ, အထ ပနာယံ တတ္ထ အနာပတ္တိသညီ, အစ္ဆန္နာ ဟောတိ။ အနာပတ္တိ ပန အာပတ္တိသညာယပိ အနာပတ္တိသညာယပိ ဆာဒေန္တေန အစ္ဆာဒိတာဝ ဟောတိ, လဟုကံ တ ဂရုကာတိ ဂရုကံ တ လဟုကာတိ ဆာဒေတိ, အလဇ္ဇိပက္ခေ တိဋ္ဌတိ, အာပတ္တိ ပန အစ္ဆန္နာ ဟောတိ, ဂရုကံ လဟုကာတိ မညမာနော ဒေသေတိ, နေဝ ဒေသိတာ ဟောတိ, န ဆန္နာ, ဂရုကံ တ ဂရုကာတိ ဥတ္တ ဆာဒေတိ, ဆန္နာ ဟောတိ, ဂရုကလဟုကဘာဝံ န ဇာနာတိ, အာပတ္တိံ ဆာဒေမီတိ ဆာဒေတိ, ဆန္နာဝ ဟောတိ။

ပကတတ္တောတိ တိဝိဓံ ဥက္ခေပနီယကမ္မံ အကတော။ သော စေ ပကတတ္တသညီ ဟုတွာ ဆာဒေတိ, ဆန္နာ ဟောတိ။ အထ ''မယှံ သင်္ဃေန ကမ္မံ ကတ''န္တိ အပကတတ္တသညီ ဟုတွာ ဆာဒေတိ, အစ္ဆန္နာ ဟောတိ။ အပကတတ္တေန ပန ပကတတ္တသညိနာ တ အပကတတ္တသညိနာ တ ဆာဒိတာပိ အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ –

''အာပဇ္ဇတိ ဂရုကံ သာဝသေသံ၊
ဆာဒေတိ အနာဒရိယံ ပဋိစ္စ။
န ဘိက္ခုနီ နော စ ဖုသေယျ ဝဇ္ဇံ၊
ပဉှာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ''တိ။ (ပရိ. ၄၈၁) –

အယဉှိ ပဉ္ဟော ဥက္ခိတ္တကေန ကထိတော။

အနန္တရာယိကောတိ ယဿ ဒသသု အန္တရာယေသု ဧကောပိ နတ္ထိ, သော စေ အနန္တရာယိကသညီ ဟုတွာ ဆာဒေတိ, ဆန္နာ ဟောတိ။ သစေပိ သော ဘီရုဇာတိကတာယ အန္ဓကာရေ အမနုဿစဏ္ဍမိဂဘယေန အန္တရာယိကသညီ ဟုတွာ ဆာဒေတိ, အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ။ ယဿပိ ပဗ္ဗတဝိဟာရေ ဝသန္တဿ ကန္ဒရံ တ နဒိံ တ အတိက္ကမိတွာ အာရောစေတဗ္ဗံ ဟောတိ, အန္တရာမဂ္ဂေ စ စဏ္ဍတဋ္ဌအမနုဿာဒိဘယံ အတ္ထိ, မဂ္ဂေ အဇဂရာ နိပဇ္ဇန္တိ, နဒီ ပူရာ ဟောတိ, တေဿ ပန သတိယေဝ အန္တရာယေ အန္တရာယိကသညီ ဆာဒေတိ, အစ္ဆန္နာ ဟောတိ။ အန္တရာယိကဿ ပန အန္တရာယိကသညာယ ဆာဒယတော အစ္ဆန္နာဝ။

ပဟူတိ သော သက္ကောတိ ဘိက္ခုနော သန္တိကံ ဂန္တုံ ဧဝ အာရောစေတုံ, သော စေ ပဟုသညီ ဟုတွာ ဆာဒေတိ, ဆန္နာ ဟောတိ။ သစဿ မုခေ အပ္ပမတ္တကော ဂဏ္ဍော တ ဟောတိ, ဟနုကတတော တ ဝိဇ္ဈတိ, ဒန္တော တ ရုဇ္ဇတိ, ဘိက္ခာ တ မန္ဒာ လဒ္ဓါ ဟောတိ, တာဝတကေန ပန နေဝ ဝတ္တုံ န သက္ကောတိ, န ဂန္တုံ, အပိစ ခေါ ''န သက္ကောမိ''တိ သညီ ဟောတိ, အယံ ပဟု ဟုတွာ အပ္ပဟုသညီ နာမ။ ဣမိနာ ဆာဒိတာပိ အစ္ဆာဒိတာ။ အပ္ပဟုနာ ပန ဝတ္တုံ တ ဂန္တုံ တ အသမတ္ထေန ပဟုသညိနာ တ အပ္ပဟုသညိနာ တ ဆာဒိတာ ဟောတိ, အစ္ဆာဒိတာဝ။

ဆာဒေတုကာမော စ ဟောတိ ဆာဒေတိ စာတိ ဣဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ သစေ ပန "ဆာဒေဿာမီ"တိ ဓုရနိက္ခေပံ ကတွာ ပုရေဘတ္တေ ဝါ ပစ္ဆာဘတ္တေ ဝါ ပဌမယာမာဒီသု ဝါ လဒ္ဓိဖမ္မံ ဩက္ကမိတွာ အန္တောအရုဏေယေဝ အာရောစေတိ, အယံ **ဆာဒေတုကာမော န ဆာဒေတိ** နာမ။ ယဿ ပန အဘိက္ခုကေ ဌာနေ ဝသန္တဿ အာပဇ္ဇိတွာ သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော အာဂမနံ အာဂမေန္တဿ, သဘာဂဿ သန္တိကံ ဝါ ဂစ္ဆန္တဿ အဓုမာသောပိ မာသောပိ အတိက္ကမတိ, အယံ **န ဆာဒေတုကာမော ဆာဒေတိ** နာမ, အယမ္ပိ အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ။ ယော ပန အာပန္နမတ္တောဝ အဂ္ဂိ အက္ကန္တပုရိသော ဝိယ သဟသာ ပက္ကမိတွာ သဘာဂဋ္ဌာနံ ဂန္တွာ အာဝိကရောတိ, အယံ **န ဆာဒေတုကာမောဝ န ဆာဒေတိ** နာမ။ သစေ ပန သဘာဂံ ဒိသွာပိ "အယံ မေ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ အာစရိယော ဝါ"တိ လဇ္ဇာယ နာရောစေတိ, ဆန္နာဝ ဟောတိ အာပတ္တိ။ ဥပဇ္ဈာယာဒိဘာဝေါ ဟိ ဣဓ အပ္ပမာဏံ, အဝေရိသဘာဂမတ္တမေဝ ပမာဏံ။ တသ္မာ အဝေရိသဘာဂဿ သန္တိကေ အာရောစေတဗ္ဗာ။ ယော ပန ဝိသဘာဂေါ ဟောတိ သုတွာ ပကာသေတုကာမော, ဧဝရူပဿ ဥပဇ္ဈာယဿာပိ သန္တိကေ န အာရောစေတဗ္ဗာ။

တတ္ထ ပုရေဘတ္တံ ဝါ အာပတ္တိံ အာပန္နော ဟောတု ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ ဒိဝါ ဝါ ရတ္တိံ ဝါ, ယာဝ အရုဏံ န ဥဂ္ဂစ္ဆတိ, တာဝ အာရောစေတဗ္ဗံ။ ဥဒ္ဓသ္တေ အရုဏေ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ, ပဋိစ္ဆာဒနပစ္စယာ စ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ, သဘာဂသဃ္ဃာဒိသေသံ အာပန္နဿ ပန သန္တိကေ အာဝိကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ အာဝိကရောတိ, အာပတ္တိ အာဝိကတာ ဟောတိ, ဒုက္ကဋာ ပန န မုစ္စတိ။ တသ္မာ သုဒ္ဓဿ သန္တိကေ အာဝိကာတဗ္ဗာ။ အာဝိကရောန္တော စ "တုယှံ သန္တိကေ ဧကံ အာပတ္တိံ အာဝိကရောမီ"တိ ဝါ "အာစိက္ခာမီ"တိ ဝါ အာရောစေမီ"တိ ဝါ "မမ ဧကံ အာပတ္တိံ အာပန္နဘာဝံ ဇာနာဟီ"တိ ဝါ ဝဒတု, "ဧကံ ဂရုကာပတ္တိံ အာဝိကရောမီ"တိအာဒိနာ ဝါ နယေန ဝဒတု, သဗ္ဗေဟိပိ အာကာရေဟိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာဝ ဟောတီတိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။ သစေ ပန "လဟုကာပတ္တိံ အာဝိကရောမီ"တိအာဒိနာ နယေန ဝဒတိ, ပဋိစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ။ ဝတ္ထုံ အာရောစေတိ, အာပတ္တိံ အာရောစေတိ, ဥဘယံ အာရောစေတိ, တိဝိဓေနပိ အာရောစိတာဝ ဟောတိ။

၂၃၇. ဣတိ ဣမာနိ ဒသ ကာရဏာနိ ဥပပရိက္ခိတွာ ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသံ ဒေသေန္တေန ပဌမမေဝ ပဋိစ္ဆန္နဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော, တတော ပဋိစ္ဆန္နဒိဝသေ စ အာပတ္တိယော စ သလ္လက္ခေတွာ သစေ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ, "အဟံ, ဘန္တေ, ဧကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိံ သဉ္စေတနိကံ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္န"န္တိ ဧဝံ ယာစာပေတွာ ဝါ **ခန္ဓကေ** (စူဠဝ. ၉၈) အာဂတနယေနေဝ ကမ္မဝါစံ ဝတွာ ဝါ ပရိဝါသော ဒါတဗ္ဗော။ အထ ဒွီဟတီဟာဒိပ္ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ, "ဒွီဟပ္ပဋိစ္ဆန္နံ, တီဟပ္ပဋိစ္ဆန္နံ, စတူဟပ္ပဋိစ္ဆန္နံ, ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နံ။ပေ။ စုဒ္ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္န"န္တိ ဧဝံ ယာဝ စုဒ္ဒသဒိဝသာနိ ဒိဝသဝသေန ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ, ပဉ္စဒသဒိဝသပ္ပဋိစ္ဆန္နာယ "ပက္ခပ္ပဋိစ္ဆန္န"န္တိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ တတော ယာဝ ဧကူနတိံသတိမော ဒိဝသော, တာဝ "အတိရေကပက္ခပ္ပဋိစ္ဆန္န"န္တိ, တတော "မာသပ္ပဋိစ္ဆန္နံ, အတိရေကမာသပ္ပဋိစ္ဆန္နံ, ဒွေမာသပ္ပဋိစ္ဆန္နံ, အတိရေကဒွေမာသပ္ပဋိစ္ဆန္နံ, တေမာသ။ပေ။ အတိရေကဧကာဒသမာသပ္ပဋိစ္ဆန္န"န္တိ ဧဝံ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ သံဝစ္ဆရေ ပုဏ္ဏေ "ဧကသံဝစ္ဆရပ္ပဋိစ္ဆန္န"န္တိ, တတော ပရံ "အတိရေကသံဝစ္ဆရံ, ဒွေသံဝစ္ဆရ"န္တိ ဧဝံ ယာဝ "သဋ္ဌိသံဝစ္ဆရံ, အတိရေကသဋ္ဌိသံဝစ္ဆရပ္ပဋိစ္ဆန္န"န္တိ ဝါ တတော ဝါ ဘိယျောပိ ဝတွာ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

သစေ ပန ဒွေ တိဿော တတုတ္တရိ ဝါ အာပတ္တိယော ဟောန္တိ, ယထာ "ဧကံ အာပတ္တိ"န္တိ ဝုတ္တံ, ဧဝံ "ဒွေ အာပတ္တိယော, တိဿော အာပတ္တိယော"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တတော ပရံ ပန သတံ ဝါ ဟောတု သဟဿံ ဝါ, "သမ္ဗဟုလာ"တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ နာနာဝတ္ထုကာသုပိ "အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သဃ္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကံ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ, ဧကံ ကာယသံသဂ္ဂံ, ဧကံ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစံ, ဧကံ အတ္တကာမံ, ဧကံ သဉ္စရိတ္တံ, ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော"တိ ဧဝံ ဂဏနဝသေန ဝါ "အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သဃ္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ နာနာဝတ္ထုကာ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော"တိ ဧဝံ ဝတ္ထုကိတ္တနဝသေန ဝါ "အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သဃ္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော"တိ ဧဝံ နာမမတ္တဝသေန ဝါ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ တတ္ထ နာမံ ဒုဝိဓံ သဇာတိသာဓာရဏံ သဗ္ဗသာဓာရဏဉ္စ။ တတ္ထ သဃ္ဃာဒိသေသောတိ **သဇာတိသာဓာရဏံ**။ အာပတ္တီတိ **သဗ္ဗသာဓာရဏံ**။ တသ္မာ "သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော"တိ ဧဝံ **သဗ္ဗသာဓာရဏနာမဝသေန**ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဣဒဉှိ ပရိဝါသာဒိဝိနယကမ္မံ **ဝတ္ထုဝသေန ဂောတ္တဝသေန နာမဝသေန အာပတ္တိဝသေန စ** ကာတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

တတ္ထ သုက္ကဝိဿဋ္ဌီတိ **ဝတ္ထု စေဝ ဂေါတ္တဉ္စ**။ သင်္ဃာဒိသေသောတိ **နာမဉ္စေဝ အာပတ္တိ** စ။ တတ္ထ “သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ ကာယသံသဂ္ဂ”န္တိအာဒိနာ ဝစနေနပိ “နာနာဝတ္ထုကာယော”တိ ဝစနေနပိ ဝတ္ထု စေဝ ဂေါတ္တဉ္စ ဂဟိတံ ဟောတိ။ “သင်္ဃာဒိသေသော”တိ ဝစနေနပိ “အာပတ္တိယော”တိ ဝစနေနပိ နာမဉ္စေဝ အာပတ္တိ စ ဂဟိတာ ဟောတိ။ တသ္မာ ဧတေသု ယဿ ကဿစိ ဝသေန ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။ ဣဓ ပန သဗ္ဗာပတ္တီနံ သာဓာရဏဝသေန သမ္ဗဟုလနယေနေဝ စ သဗ္ဗတ္ထ ကမ္မဝါစံ ယောဇေတွာ ဒဿယိဿာမ။ ဧကဉှိ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ “သမ္ဗဟုလာ”တိ ဝိနယကမ္မံ ကရောန္တဿာပိ ဝုဋ္ဌာတိ ဧကံ ဝိနာ သမ္ဗဟုလာနံ အဘာဝတော။ သမ္ဗဟုလာ ပန အာပဇ္ဇိတွာ “ဧကံ အာပဇ္ဇိ”န္တိ ကရောန္တဿ န ဝုဋ္ဌာတိ, တသ္မာ သမ္ဗဟုလနယေနေဝ ယောဇယိဿာမ။ သေယျထိဒံ – ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသံ ဒေန္တေန သစေ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ အာပတ္တိ ဟောတိ။

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာစာမိ။ အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, ဒုတိယမ္ပိ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာစာမိ။ အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော , တတိယမ္ပိ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာစာမီတိ –

ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတွာ –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ဒဒေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ဒေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသဿ ဒါနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။။

“ဒိန္နော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသော, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ –

ဧဝံ ယော ယော အာပန္နော ဟောတိ, တဿ တဿ နာမံ ဂဟေတွာ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ စ တေန ဘိက္ခုနာ မာဠကသီမာယမေဝ “ပရိဝါသံ သမာဒိယာမိ, ဝတ္တံ သမာဒိယာမီ”တိ ဝတ္တံ သမာဒာတဗ္ဗံ, သမာဒိယိတွာ တတ္ထေဝ သင်္ဃဿ အာရောစေတဗ္ဗံ။ အာရောစေန္တေန စ –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝသာမိ, ဝေဒိယာမဟံ, ဘန္တေ, ဝေဒိယတီတိ မံ သင်္ဃော ဓာရေတူ”တိ –

ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ။ ဣမဉ္စ အတ္ထံ ဂဟေတွာ ယာယ ကာယစိ ဘာသာယ အာရောစေတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

အာရောစေတဗ္ဗတ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၁၀၂) သစေ နိက္ခိပိတုကာမော ဟောတိ, ''ပရိတသံ နိက္ခိပာမိ, ဝတ္တံ နိက္ခိပာ
မိ''တိ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ ဧကပဒေနပိ စေတ္ထ နိက္ခိတ္တော ဟောတိ ပရိတသော, ဒ္ဝီဟိ ပန သုနိက္ခိတ္တောယေဝ။ သမာဒာ
နေပိ ဧသေဝ နယော။ နိက္ခိတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ မာနတ္တကတော ဘိက္ခူသု နိက္ခန္တေ
သု ဧကေဿပိ သန္တိကေ နိက္ခိပိတုံ ဝဋ္ဋတိ, မာနတ္တကတော နိက္ခမိတဗ္ဗတ သတိ ပဋိလာဘန္တေန သဟာဂစ္ဆန္တဿ သန္
တိကေ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သစေ သောပိ ပက္ကန္တော, အညဿ ယဿ မာနတ္တကေ နာရောစိတံ, တဿ အာရောစေတဗ္ဗတ နိ
က္ခိပိတဗ္ဗံ။ အာရောစေန္တေန စ အဝသာနေ ''ဝေဒိယတီတိ မံ အာယသ္မာ ဓာရေတူ''တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဒ္ဝိန္နံ အာရောစေန္
တေန ''အာယသ္မန္တာ ဓာရေန္တူ''တိ, တိဏ္ဏံ အာရောစေန္တေန ''အာယသ္မန္တော ဓာရေန္တူ''တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ
အပ္ပဘိက္ခုကော ဝိဟာရော ဟောတိ, သဘာဂ ဘိက္ခူ ဝသန္တိ, ဝတ္တံ အနိက္ခိပိတ္ဗတ ဝိဟာရေယေဝ ရတ္တိပရိဂ္ဂဟော
ကာတဗ္ဗော။ အထ န သက္ကာ သောဓေတုံ, ဝုတ္တနယေနေဝ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတ္ဗတ ပစ္စူသသမယေ ဧကေန ဘိက္ခုနာ သဒ္
ဓိံ ပရိက္ခိတ္တဿ ဝိဟာရဿ ပရိက္ခေပတော, အပရိက္ခိတ္တဿ ဝိဟာရဿ ပရိက္ခေပာရဟဋ္ဌာနတော ဒွေ
လေဍ္ဍုပာတေ အတိက္ကမိတ္ဗတ မဟာမဂ္ဂတော ဩက္ကမ္မ ဂုမ္ဗေန ဝာ ဝတိယာ ဝာ ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, အန္
တောအရုဏေယေဝ ဝုတ္တနယေန ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္ဗတ အာရောစေတဗ္ဗံ။ အာရောစေန္တေန သစေ နဝကတရော ဟော
တိ, ''အာဝုသော''တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ ဝုဍ္ဎတရော, ''ဘန္တေ''တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ အညော ကောစိ ဘိက္ခု ဧကေနစိဒေဝ
ကရဏီယေန တံ ဌာနံ အာဂစ္ဆတိ, သစေ ဧသ တံ ပဿတိ, သဒ္ဒံ ဝါ သုဏာတိ, အာရောစေတဗ္ဗံ, အနာရောစေန္
တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒော စေဝ ဝတ္တဘေဒော စ။ အထ ဒွာဒသဟတ္ထံ ဥပစာရံ ဩက္ကမိတ္ဗတ အဇာနန္တဿေဝ ဂစ္
ဆတိ, ရတ္တိစ္ဆေဒော ဟောတိယေဝ, ဝတ္တဘေဒော ပန နတ္ထိ, ဥဂ္ဂတေ အရုဏေ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သစေ သော
ဘိက္ခု ဧကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ပက္ကန္တော ဟောတိ, ယံ အညံ သဗ္ဗပဌမံ ပဿတိ, တဿ အာရောစေတ္ဗတ နိက္ခိပိ
တဗ္ဗံ။ ဝိဟာရံ ဂန္တွာပိ ယံ ပဌမံ ပဿတိ, တဿ အာရောစေတ္ဗတ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ အယံ **နိက္ခိတ္တဝတ္တဿ ပရိ
ဟာရော**။

၂၃၈. ဧဝံ ယတ္တကာနိ ဒိဝသာနိ အာပတ္တိ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ, တတ္တကာနိ တတော အဓိကတရာနိ ဝါ ကုက္ကုစ္စဝိ
နောဒနတ္ထာယ ပရိဝသိတ္ဗတ သင်္ဃံ ဥပသင်္ကမိတ္ဗတ ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္ဗတ မာနတ္တံ ယာစိတဗ္ဗံ။ အယဉှိ ဝတ္တေ
သမာဒိန္နေ ဧဝ မာနတ္တာရဟော ဟောတိ နိက္ခိတ္တဝတ္တေန ပရိဝုတ္ထတ္တာ။ အနိက္ခိတ္တဝတ္တဿ ပန ပုန သ
မာဒာနကိစ္စံ နတ္ထိ။ သော ဟိ ပဋိစ္ဆန္နဒိဝသာတိက္ကမေနေဝ မာနတ္တာရဟော ဟောတိ, တသ္မာ တဿ မာနတ္တံ အ
တဗ္ဗမေဝ။ တံ ဒေန္တေန –

''အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗ
ဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပ
တ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ, ဘန္တေ, ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ သမ္ဗ
ဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမိ။ အဟံ, ဘန္တေ။ပေ.။ သောဟံ ပရိဝု
တ္ထပရိဝါသော, ဒုတိယမ္ပိ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာန
တ္တံ ယာစာမိ။ အဟံ, ဘန္တေ။ပေ.။ သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော, တတိယမ္ပိ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ
အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမိ''တိ –

ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတ္ဗတ –

''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ဧ
ကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာ
စိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ
အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာန
တ္တံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္
တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒဒေယျ, သော ဉတ္တိ။

‘‘သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တဿ ဒါနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

‘‘ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။

‘‘ဒိန္နံ သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ’’တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ စ ဧတေန ဘိက္ခုနာ မာဠကသီမာယမေဝ ‘‘မာနတ္တံ သမာဒိယာမိ, ဝတ္တံ သမာဒိယာမီ’’တိ ဝတ္တံ သမာဒါတဗ္ဗံ, သမာဒိယိတွာ တတ္ထေဝ သင်္ဃဿ အာရောစေတဗ္ဗံ။ အာရောစေန္တေန စ –

‘‘အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ မာနတ္တံ စရာမိ, ဝေဒိယာမဟံ ဘန္တေ, ဝေဒိယတီတိ မံ သင်္ဃော ဓာရေတူ’’တိ –

ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ။ ဣမဿ ပန အတ္ထံ ဂဟေတွာ ယာယ ကာယစိ ဘာသာယ အာရောစေတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

အာရောစေတွာ သစေ နိက္ခိပိတုကာမော ဟောတိ, ‘‘မာနတ္တံ နိက္ခိပာမိ, ဝတ္တံ နိက္ခိပာမီ’’တိ သင်္ဃမဇ္ဈေ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ မာဠကတော ဘိက္ခူသု နိက္ခန္တေသု ဧကဿပိ သန္တိကေ နိက္ခိပိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မာဠကတော နိက္ခမိတွာ သတိ ပဋိလာဘန္တေန သဟဂစ္ဆန္တဿ သန္တိကေ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သစေ သောပိ ပက္ကန္တော, အညဿ ယဿ မာဠကေ နာရောစိတံ, တဿ အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ အာရောစေန္တေန ပန အဝသာနေ ‘‘ဝေဒိယတီတိ မံ အာယသ္မာ ဓာရေတူ’’တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဒွိန္နံ အာရောစေန္တေန ‘‘အာယသ္မန္တာ ဓာရေန္တူ’’တိ, တိဏ္ဏံ အာရောစေန္တေန ‘‘အာယသ္မန္တော ဓာရေန္တူ’’တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ နိက္ခိတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ သစေ အပ္ပဘိက္ခုကော ဝိဟာရော ဟောတိ, သဘာဂ ဘိက္ခူ ဝသန္တိ, ဝတ္တံ အနိက္ခိပိတွာ အန္တောဝိဟာရေယေဝ ရတ္တိယော ဂဏေတဗ္ဗာ။ အထ န သက္ကာ သောဓေတုံ, ဝုတ္တနယေနေဝ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတွာ ပစ္စူသသမယေ စတူဟိ ပဉ္စဟိ ဝာ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ပရိက္ခိတ္တဿ ဝိဟာရဿ ပရိက္ခေပတော, အပရိက္ခိတ္တဿ ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနတော ဒွေ လေဍ္ဍုပါတေ အတိက္ကမိတွာ မဟာမဂ္ဂတော ဩက္ကမ္မ ဂုမ္ဗေန ဝါ ဝတိယာ ဝါ ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, အန္တောအရုဏေယေဝ ဝုတ္တနယေန ဝတ္တံ သမာဒိယိတွာ အာရောစေတဗ္ဗံ။ သစေ အညော ကောစိ ဘိက္ခု ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန တံ ဌာနံ အာဂစ္ဆတိ, သစေ သော တံ ပဿတိ, သဒ္ဒံ ဝါ သုဏာတိ, အာရောစေတဗ္ဗံ။ အနာရောစေန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒော စေဝ ဝတ္တဘေဒော စ, အထ ဒွါဒသဟတ္ထံ ဥပစာရံ ဩက္ကမိတွာ အဇာနန္တဿေဝ ဂစ္ဆတိ, ရတ္တိစ္ဆေဒော ဟောတိ ဧဝ, ဝတ္တဘေဒော ပန နတ္ထိ။ အာရောစိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဧကံ ဘိက္ခုံ ဌပေတွာ သေသေဟိ သတိ ကရဏီယေ ဂန္တုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, အရုဏေ ဥဋ္ဌိတေ တဿ ဘိက္ခုဿ သန္တိကေ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သစေ သောပိ ကေနစိ ကမ္မေန ပုရေ အရုဏေယေဝ ဂစ္ဆတိ, အညံ ဝိဟာရတော နိက္ခန္တံ ဝါ အာဂန္တုကံ ဝါ ယံ ပဌမံ ပဿတိ, တဿ သန္တိကေ အာရောစေတွာ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ အယဉ္စ ယသ္မာ ဂဏဿ အာရောစေတွာ ဘိ

ကျွန္တေ့ အတ္တိဘာဝံ သလ္လက္ခေတ္တာဝ ဝသိ, တေနသ္သ ဥိနေ ဂဏော စရဏအေသော တ ဝိပ္ပတသော တ န ဟော တိ။ သစေ န ကစ္ဆိ ပသ္သတိ, ဝိဟာရံ ဂန္တွာပိ ယံ ပဌမံ ပသ္သတိ, တဿ အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ အယံ **နိက္ခိ တ္တဝတ္တဿ ပရိဟာရော**။

၂၃၉. ဧဝံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အခဏ္ဍံ စရိတွာ ယတ္ထ သိယာ ဝီသတိဂဏော ဘိက္ခုသင်္ဃော, တတ္ထ သော ဘိက္ခု အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ အဗ္ဘေန္တေဟိ စ ပဌမံ အဗ္ဘာနာရဟော ကာတဗ္ဗော။ အယဥှိ နိက္ခိတ္တဝတ္တတ္တာ ပ ကတတ္တဋ္ဌာနေ ဌိတော, ပကတတ္တဿ စ အဗ္ဘာနံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, တသ္မာ ဝတ္တံ သမာဒပေတဗ္ဗော, ဝတ္တေ သမာဒိန္နေ အဗ္ဘာနာရဟော ဟောတိ။ တေနပိ ဝတ္တံ သမာဒိယိတွာ အာရောစေတွာ အဗ္ဘာနံ ယာစိတဗ္ဗံ။ အနိ က္ခိတ္တဝတ္တဿ ပုန ဝတ္တသမာဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ။ သော ဟိ ဆာရတ္တာတိက္ကမေနေဝ အဗ္ဘာနာရဟော ဟောတိ, တသ္မာ သော အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ အဗ္ဘေန္တေန စ –

"အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗ ဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပ တ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီ နံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ, ဘန္တေ, စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစာမိ။ အဟံ, ဘန္တေ။ပေ။ သောဟံ စိဏ္ဏမာနတ္တော ဒုတိယမ္ပိ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစာမိ။ အဟံ, ဘန္တေ။ပေ။ သောဟံ စိဏ္ဏမာနတ္တော တတိယမ္ပိ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစာမီ"တိ –

ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတွာ –

"သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ဧ ကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာ စိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာန တ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္ တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သ င်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

"သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ဧ ကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာ စိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာန တ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္ တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ ဘေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အဗ္ဘာနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

"ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ။။

"အဗ္ဘိတော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာ မီ"တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ဧဝံ တာဝ ကောဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသော မာနတ္တအနံ့ အဗ္ဘာနဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမိနာဝ နယေန ဒွီဟာဒိပဋိစ္ဆန္နာသုပိ တဒနုရူပာ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

၂၄၀. သစေ ပန အပ္ပဋိစ္ဆန္နာ အာပတ္တိ ဟောတိ, ပရိဝါသံ အဒတွာ မာနတ္တမေဝ ဒတွာ စိဏ္ဏမာနတ္တော အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ ကထံ? မာနတ္တံ ဒေန္တေန တာဝ –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမိ။ အဟံ, ဘန္တေ။ပေ.။ ဒုတိယမ္ပိ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမိ။ အဟံ , ဘန္တေ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမီ”တိ –

တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတွာ –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒဒေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တဿ ဒါနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။။

“ဒိန္နံ သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ စ ဝတ္တသမာဒာနံ ဝတ္တနိက္ခေပော မာနတ္တစရဏဉ္စ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာရောစေန္တေန ပန –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ မာနတ္တံ စရာမိ, ဝေဒိယာမဟံ, ဘန္တေ, ဝေဒိယတီတိ မံ သင်္ဃော ဓာရေတူ”တိ –

ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ။

ကေဿ ဒွိန္နံ တိဏ္ဏံ တ အာရောစေန္တေန ပဋိစ္ဆန္နမာနတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ အာရောစေတဗ္ဗံ။ စိဏ္ဏမာနတ္တော စ ယတ္ထ သိယာ ဝီသတိဂဏော ဘိက္ခုသင်္ဃော, တတ္ထ သော အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ အဗ္ဘေန္တေန စ –

“အဟံ , ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ

အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစာမိ။ အဟံ, ဘန္တေ။ပေ.။ သောဟံ စိဏ္ဏမာနတ္တော ဒုတိယမ္ပိ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစာမိ။ အဟံ, ဘန္တေ။ပေ.။ သောဟံ စိဏ္ဏမာနတ္တော တတိယမ္ပိ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစာမီ''တိ –

ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတဗ္ဗော –

''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အဗ္ဘာနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

''ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။။

အဗ္ဘိတော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ''တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစံ ဝတွာ အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ ဧဝံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂၄၁. သစေ ကဿစိ ကောပတ္တိ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ, ကော အပ္ပဋိစ္ဆန္နာ, တဿ ပဋိစ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ ပရိဝါသံ ဒတွာ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသဿ မာနတ္တံ ဒေန္တေန အပ္ပဋိစ္ဆန္နာပတ္တိံ ပဋိစ္ဆန္နာပတ္တိယာ သမောဓာနေတွာပိ အတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကထံ? သစေ ပဋိစ္ဆန္နာပတ္တိ ကောဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ –

''အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ကောဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ကောဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ကောဟပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ကောဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ကောဟပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော, အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမီ''တိ –

တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတဗ္ဗော –

''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ကောဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ကောဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ကောဟပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ကောဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ကောဟပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒဒေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တဿ ဒါနံ, သော တုဏှဿ; ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။။

“ဒိန္နံ သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ စ ဝတ္တသမာဒါနာဒိ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယမေဝ။ အာရောစေန္တေန ပန –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော, အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ မာနတ္တံ စရာမိ, ဝေဒိယာမဟံ, ဘန္တေ, ဝေဒိယတီတိ မံ သင်္ဃော ဓာရေတူ”တိ –

ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ။

သမာဒိန္နမာနတ္တေန စ အနူနံ ကတွာ ဝုတ္တနယေန ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ စရိတဗ္ဗံ။ စိဏ္ဏမာနတ္တော စ ယတ္ထ သိယာ ဝီသတိဂဏော ဘိက္ခုသင်္ဃော, တတ္ထ သော အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ အဗ္ဘေန္တေန စ –

“အဟံ , ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော, အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ, ဘန္တေ, စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစာမီ”တိ –

ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတွာ –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ

အအာသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အအာသိ, သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေယျ, သော ဥတ္တိ။

''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဧကာဟပရိဝါသံ အအာသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အအာသိ, သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အဗ္ဘာနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

''ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။။

''အဗ္ဘိတော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ''တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစံ ကတွာ အဗ္ဘေတဗ္ဗော။

ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၄၂. သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော သမောဓာနပရိဝါသောတိ ဒွေဝ အဝသေသာ။ တတ္ထ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၁၀၂) **သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော** ဒုဝိဓော စူဠသုဒ္ဓန္တော မဟာသုဒ္ဓန္တောတိ။ ဒုဝိဓောပိ စေသ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒံ သကလံ ဝါ ဧကစ္စံ ဝါ အဇာနန္တဿ စ အဿရန္တဿ စ တတ္ထ ဝေမတိကဿ စ အာတဗ္ဗော။ အာပတ္တိပရိယန္တံ ပန ''ဧတ္တကာ အဟံ အာပတ္တိယော အာပန္နော''တိ ဇာနာတု ဝါ မာ ဝါ, အကာရဏမေတံ, တတ္ထ ယော ဥပသမ္ပဒတော ပဋ္ဌာယ အနုလောမက္ကမေန ဝါ အာရောစိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ပဋိလောမက္ကမေန ဝါ ''အသုကဉ္စ အသုကဉ္စ ဒိဝသံ ဝါ ပက္ခံ ဝါ မာသံ ဝါ သံဝစ္ဆရံ ဝါ တဝ သုဒ္ဓဘာဝံ ဇာနာသီ''တိ ပုစ္ဆိယမာနော ''အာမ, ဘန္တေ, ဇာနာမိ, ဧတ္တကံ နာမ ကာလံ အဟံ သုဒ္ဓော''တိ ဝဒတိ, တဿ ဒိန္နော သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော **စူဠသုဒ္ဓန္တော**တိ ဝုစ္စတိ။

တံ ဂဟေတွာ ပရိဝသန္တေန ယတ္တကံ ကာလံ အတ္တနော သုဒ္ဓိံ ဇာနာတိ, တတ္တကံ အပနေတွာ အဝသေသံ မာသံ ဝါ ဒွေမာသံ ဝါ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ ''မာသမတ္တံ အသုဒ္ဓောမှီ''တိ သလ္လက္ခေတွာ အဂ္ဂဟေသိ, ပရိဝသန္တော စ ပုန အညံ မာသံ သရတိ, တမ္ပိ မာသံ ပရိဝသိတဗ္ဗမေဝ, ပုန ပရိဝါသဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ။ အထ ''ဒွေမာသံ အသုဒ္ဓောမှီ''တိ သလ္လက္ခေတွာ အဂ္ဂဟေသိ, ပရိဝသန္တော စ ''မာသမတ္တမေဝါဟံ အသုဒ္ဓောမှီ''တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကရောတိ, မာသမေဝ ပရိဝသိတဗ္ဗံ, ပုန ပရိဝါသဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ။ အယဉှိ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော နာမ ဥဒ္ဓမ္ပိ အာရောဟတိ, ဟေဋ္ဌာပိ ဩရောဟတိ။ ဣဒမဿ လက္ခဏံ။ အညသ္မိံ ပန အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနေ ဣဒံ လက္ခဏံ – ယော အပ္ပဋိစ္ဆန္နံ အာပတ္တိံ ''ပဋိစ္ဆန္နာ''တိ ဝိနယကမ္မံ ကရောတိ, တဿာပတ္တိ ဝုဋ္ဌာတိ။ ယော ပဋိစ္ဆန္နံ ''အပ္ပဋိစ္ဆန္နာ''တိ ဝိနယကမ္မံ ကရောတိ, တဿ န ဝုဋ္ဌာတိ။ အစိရပဋိစ္ဆန္နံ ''စိရပဋိစ္ဆန္နာ''တိ ကရောန္တဿပိ ဝုဋ္ဌာတိ, စိရပဋိစ္ဆန္နံ ''အစိရပဋိစ္ဆန္နာ''တိ ကရောန္တဿ န ဝုဋ္ဌာတိ။ ဧကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ ''သမ္ဗဟုလာ''တိ ကရောန္တဿ ဝုဋ္ဌာတိ ဧကံ ဝိနာ သမ္ဗဟုလာနံ အဘာဝတော။ သမ္ဗဟုလာ ပန အာပဇ္ဇိတွာ ''ဧကံ အာပဇ္ဇိ''န္တိ ကရောန္တဿ န ဝုဋ္ဌာတိ။

ယော ပန ယထာဝုတ္တေန အနုလောမပဋိလောမနယေန ပုစ္ဆိယမာနောပိ ရတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတိ နသ္သရတိ, ဝေမတိကော တ ဟောတိ, တဿ ဒိန္နော သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော **မဟာသုဒ္ဓန္တော** တိ ဝုစ္စတိ။ တံ ဂဟေတွာ ဂဟိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဥပသမ္ပဒဒိဝသော, တာဝ ရတ္တိယော ဂဏေတွာ ပရိဝသိတဗ္ဗံ, အယံ ဥဒ္ဓံ နာရောဟတိ, ဟေဋ္ဌာ ပန သြရောဟတိ။ တသ္မာ သစေ ပရိဝသန္တော ရတ္တိပရိစ္ဆေဒေ သန္နိဋ္ဌာနံ ကရောတိ "မာသော တ သံဝစ္ဆရော တ မယှံ အာပန္နဿာ"တိ, မာသံ တ သံဝစ္ဆရံ တ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။

ပရိတသယာစနအနုလက္ခဏံ ပနေတ္ထ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ – တေန ဘိက္ခုနာ သင်္ဃံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကံသံ ဥတ္တရာ သင်္ဂံ ကရိတွာ ဝုမာနံ ဘိက္ခူနံ ဟဒေ ဝန္ဒိတွာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတွာ အဥ္စလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဝေမဿ ဝစနီယော –

"အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ, အာပတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာမိ, ရတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာမိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ, ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ, အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, သောဟံ သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစာမီ"တိ။

ဒုတိယမ္ပိ ယာစိတဗ္ဗော။ တတိယမ္ပိ ယာစိတဗ္ဗော။

ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သင်္ဃော ဉာပေတဗ္ဗော –

"သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတိ, ရတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ, ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ, အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, သော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ဒဒေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

"သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတိ, ရတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ, ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ, အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, သော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ဒေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသဿ ဒါနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

"ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။။

"ဒိန္နော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ။ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ"တိ –

ဧဝံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော ဒာတဗ္ဗော။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ ဝတ္တသမာဒါနာဒိ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယမေဝ။ အာရောစေန္တေန ပန –

"အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ, အာပတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာမိ, ရတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာမိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ, ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ, အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, သောဟံ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝသာမိ, ဝေဒိယာမဟံ, ဘန္တေ, ဝေဒိယတီတိ မံ သင်္ဃော ဓာရေတူ"တိ အာရောစေတဗ္ဗံ။

ကေသ္သ ဒုဝိန္နံ တ တိဏ္ဏံ တ အာရောစနံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ပရိဝုတ္ထပရိတာသဒ္ဒ မာနတ္တံ ဒေန္တေန –

“အဟံ , ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သင္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ, အာပတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာမိ, ရတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာမိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ, ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ, အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, သောဟံ, ဘန္တေ, သင္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင္ဃော တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ, ဘန္တေ, ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမီ”တိ –

ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတွာ –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ သင္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတိ, ရတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ, ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ, အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, သော သင္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိ, သင္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ, ယဒိ သင္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒဒေယ်ျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ သင္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတိ, ရတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ, ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ, အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, သော သင္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိ, သင္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ, သင္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တဿ ဒာနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။။

“ဒိန္နံ သင္ဃေန ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ, ခမတိ သင္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ မာနတ္တသမာဒါနာဒိ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယမေဝ။ အာရောစေန္တေန ပန –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သင္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ, အာပတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာမိ, ရတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာမိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ, ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ, အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, သောဟံ သင္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင္ဃော တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင္ဃော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ မာနတ္တံ စရာမိ, ဝေဒိယာမဟံ, ဘန္တေ, ဝေဒိယတီတိ မံ သင္ဃော ဓာရေတူ”တိ –

ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ။

စိဏ္ဏမာနတ္တော စ ယတ္ထ သိယာ ဝိသတိဂဏော ဘိက္ခုသင်္ဃော, တတ္ထ သော ဘိက္ခု အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ အဗ္ဘေန္တေန စ –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ, အာပတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာမိ, ရတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာမိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ, ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ, အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, သောဟံ သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ ဘန္တေ စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစာမိ”တိ –

ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတဗ္ဗ –

“သုဏာတု မေ , ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတိ, ရတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ, ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ, အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, သော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေယျ, သော ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတိ, ရတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတိ, အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ, ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ, အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော, သော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အဗ္ဘာနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။။

“အဗ္ဘိတော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစံ ကတွာ အဗ္ဘေတဗ္ဗော။

သုဒ္ဓန္တပရိဝါသကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၄၃. **သမောဓာနပရိဝါသော** ပန တိဝိဓော ဟောတိ – ဩဓာနသမောဓာနော အဂ္ဃသမောဓာနော မိဿကသမောဓာနောတိ။ တတ္ထ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၁၀၂) **ဩဓာနသမောဓာနော** နာမ အန္တရာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ ပဋိစ္ဆာဒေန္တဿ ပရိဝုတ္ထဒိဝသေ ဩဓုနိတွာ မက္ခေတွာ ပုရိမာယ အာပတ္တိယာ မူလဒိဝသပရိစ္ဆေဒေ ပစ္ဆာ အာပန္နံ အာပတ္တိံ သမောဒဟိတွာ အဒါတဗ္ဗပရိဝါသော ဝုစ္စတိ။

အယံ ပနေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော – ယော ပဋိစ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ ပရိဝသန္တော တ မာနတ္တာရဟော တ မာနတ္တံ စရန္တော တ အဗ္ဘာနာရဟော တ အနိက္ခိတ္တဝတ္တော အညံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ ပုရိမာယ အာပတ္တိယာ သမာ တ ဦနတရာ တ ရတ္တိယော ပဋိစ္ဆာဒေတိ, တဿ မူလာယပဋိကဿနေန တေ ပရိဝုတ္ထဒိဝသေ စ မာနတ္တစိဏ္ဏဒိဝသေ စ သဗ္ဗေ ဩဓုနိတွာ အဒိဝသေ ကတွာ ပစ္ဆာ အာပန္နာပတ္တိံ မူလအာပတ္တိယံ သမောဓာယ ပရိတသော အတတဗ္ဗော။ တေန သစေ မူလာပတ္တိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာ, အန္တရာပတ္တိ ဦနကပက္ခပဋိစ္ဆန္နာ, ပုန ပက္ခမေဝ ပရိတသော ပရိဝသိတဗ္ဗော။ အထာပိ အန္တရာပတ္တိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာဝ, ပက္ခမေဝ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ တေေနဟယေန ယာဝ သဋ္ဌိဝဿပဋိစ္ဆန္နာ မူလာပတ္တိ, တာဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဋ္ဌိဝဿာနိပိ ပရိဝသိတွာ မာနတ္တာရဟော ဟုတွာပိ ဟိ ဧကဒိဝသံ အန္တရာပတ္တိံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ပုန သဋ္ဌိဝဿာနိ ပရိတသာရဟော ဟောတိ။ ဧဝံ မာနတ္တစာရိကမာနတ္တာရဟာကာလေပိ အာပန္နာယ အာပတ္တိယာ မူလာယပဋိကဿနေ ကတေ မာနတ္တစိဏ္ဏဒိဝသာပိ ပရိတသဝုတ္ထဒိဝသာပိ သဗ္ဗေ မက္ခိတာဝ ဟောန္တိ။ သစေ ပန နိက္ခိတ္တဝတ္တော အာပဇ္ဇတိ, မူလာယပဋိကဿနာရဟော နာမ န ဟောတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ န သော ပရိဝသန္တော အာပန္နော, ပကတတ္တဋ္ဌာနေ ဌိတော အာပန္နော, တသ္မာ တဿာ အာပတ္တိယာ ဝိသုံ မာနတ္တံ စရိတဗ္ဗံ။ သစေ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ, ပရိတသောပိ ဝသိတဗ္ဗော။

“သစေ ပန အန္တရာပတ္တိ မူလာပတ္တိတော အတိရေကပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ, တတ္ထ ကိံ ကာတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တေ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ “အတေကိစ္ဆော အယံ ပုဂ္ဂလော, အတေကိစ္ဆော နာမ အာဝိကာရာပေတွာ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော”တိ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပနာဟ “ကသ္မာ အတေကိစ္ဆော နာမ, နနု အယံ သမုစ္စယက္ခန္ဓကော နာမ ဗုဒ္ဓာနံ ဌိတကာလသဒိသော, အာပတ္တိ နာမ ပဋိစ္ဆန္နာ တ ဟောတု အပ္ပဋိစ္ဆန္နာ တ သမကဦနတရအတိရေကပဋိစ္ဆန္နာ တ, ဝိနယဓရဿ ကမ္မတစံ ယောဇေတုံ သမတ္ထဘာတေယေဝေတ္ထ ပမာဏံ, တသ္မာ ယာ အတိရေကပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ, တံ မူလာပတ္တိံ ကတွာ တတ္ထ ကွတရံ သမောဓာယ ပရိတသော အတတဗ္ဗော”တိ။ အယံ ဩဓာနသမောဓာနော နာမ။

တံ ဒေန္တေန ပဌမံ မူလာယ ပဋိကဿိတွာ ပစ္ဆာ ပရိတသော အတတဗ္ဗော။ သစေ ကောစိ ဘိက္ခု ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ ပရိဝသန္တော အန္တရာ အနိက္ခိတ္တဝတ္တောဝ ပုန ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ, တေန ဘိက္ခုနာ သင်္ဃံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဝုမာနံ ဘိက္ခူနံ ပာဒေ ဝန္ဒိတွာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော –

“အဟံ , ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိတသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိတသံ အဒာသိ, သောဟံ ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစာမိ”တိ။

ဒုတိယမ္ပိ ယာစိတဗ္ဗော။ တတိယမ္ပိ ယာစိတဗ္ဗော။

ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သင်္ဃော ဉာပေတဗ္ဗော –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိတသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိတသံ အဒာသိ, သော ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနာ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။။

“ပဋိကဿိတော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနာ, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ –

ဧဝံ မူလာယပဋိကဿနာ ကာတဗ္ဗာ။

ဝေဠ သမောဓာနပရိဝါသော ဒါတဗ္ဗော။ တေန ဘိက္ခုနာ သင်္ဃံ ဥပသင်္ကမိတွာ။ပေ.။ ဧဝမဿ ဝစနီယော –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိံ, တံ မံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သောဟံ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစာမီ”တိ။

ဒုတိယမ္ပိ ယာစိတဗ္ဗော။ တတိယမ္ပိ ယာစိတဗ္ဗော။

ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သင်္ဃော ဉာပေတဗ္ဗော –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစတိ , ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ ဒဒေယျ, သော ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အန္တ

ရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋ္ဌာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋ္ဌာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစတိ, သင်္ဃော ကုတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋ္ဌာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ ဒေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ကုတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋ္ဌာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသဿ ဒာနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ န က္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

''ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။။

''ဒိန္နော သင်္ဃေန ကုတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋ္ဌာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသော , ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ''တိ –

ဧဝံ သမောဓာနပရိဝါသော အတဗ္ဗော။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ စ ဝတ္တသမာဒါနာဒိ သဗ္ဗံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယမေဝ။ အာရောစေန္တေန ပန –

''အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပက္ခပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋ္ဌာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိံ, တံ မံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋ္ဌာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သောဟံ သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋ္ဌာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋ္ဌာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝသာမိ, ဝေဒိယာမဟံ, ဘန္တေ, ဝေဒိယတီတိ မံ သင်္ဃော ဓာရေတူ''တိ –

ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ။

ပရိဝုတ္ထပရိဝါသဿ မာနတ္တံ ဒေန္တေန –

''အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပက္ခပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋ္ဌာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိံ, တံ မံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋ္ဌာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သောဟံ သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋ္ဌာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋ္ဌာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ, ဘန္တေ, ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမီ''တိ –

ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတ္ဝာ –

''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ကုတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပက္ခပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော

ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒဒေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တဿ ဒါနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။။

“ဒိန္နံ သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ စ မာနတ္တသမာဒါနာဒိ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယမေဝ။ အာရောစေန္တေန ပန –

“အဟံ , ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိံ, တံ မံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သောဟံ သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ , သောဟံ မာနတ္တံ စရာမိ, ဝေဒိယာမဟံ ဘန္တေ, ဝေဒိယတီတိ မံ သင်္ဃော ဓာရေတူ”တိ –

ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ။

စိတ္တမာနတ္တံ အဇ္ဈတ္တေန စ –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိံ, တံ မံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သောဟံ သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ, ဘန္တေ, စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစာမီ”တိ –

ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတဗ္ဗော –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ပုရိမာသု အာပတ္တီသု သမောဓာန ပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အဗ္ဘာနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ။။

“အဗ္ဘိတော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ –

ဇဝံ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

သစေ မာနတ္တာရဟော တ မာနတ္တံ စရန္တော တ အဗ္ဘာနာရဟော တ အနိက္ခိတ္တဝတ္တော အန္တရာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ ပဋိစ္ဆာဒေတိ, ဝုတ္တနယေနေဝ ပုရိမာပတ္တိယာ အန္တရာပတ္တိယာ စ ဒိဝသပရိစ္ဆေဒံ သလ္လက္ခေတွာ တဒနုရူပာယ ကမ္မဝါစာယ မူလာယ ပဋိကဿိတွာ ပရိဝါသံ ဒတွာ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသဿ မာနတ္တံ ဒတွာ စိဏ္ဏမာနတ္တော အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ သစေ ပန ပဋိစ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ ပရိဝသန္တော အန္တရာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ န ပဋိစ္ဆာဒေတိ, တဿ မူလာယပဋိကဿနာယေဝ ကာတဗ္ဗာ, ပုန ပရိဝါသဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ။ မူလာယပဋိကဿနေန ပန ပရိဝုတ္ထဒိဝသာနံ မက္ခိတတ္တာ ပုန အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသဿ စ မူလာပတ္တိယာ အန္တရာပတ္တိံ သမောဓာနေတွာ မာနတ္တံ ဒာတဗ္ဗံ, စိဏ္ဏမာနတ္တော စ အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ ကထံ? မူလာယပဋိကဿနံ ကရောန္တေန တာဝ သစေ မူလာပတ္တိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ,

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ အန္တရာသမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစာမီ”တိ –

တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတွာ –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿေယျ, သော ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနာ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ။

“ပဋိကဿိတော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု, အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿနာ ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ –

ဇဝံ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ဇဝံ မူလာယ ပဋိကဿိတေန ပုန အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ ပရိဝသန္တေန စ –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိံ, တံ မံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သောဟံ ပရိဝသာမိ, ဝေဒိယာမဟံ, ဘန္တေ, ဝေဒိယတီတိ မံ သင်္ဃော ဓာရေတူ”တိ –

အာရောစေတဗ္ဗံ။

ပရိဝုတ္ထပရိဝါသဿ မာနတ္တံ ဒေန္တေန –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိံ, တံ မံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သောဟံ, ဘန္တေ, ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမီ”တိ –

တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတ္ဝာ –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိ, တံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒဒေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိ, တံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တဿ ဒါနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။။

“ဒိန္နံ သင္ဃေန ဣတ္ထန္နာမသ္သ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ, ခမတိ သင္ဃသ္သ, တသ္မာ တုဏ္ဟီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ မာနတ္တသမာဒါနာဒိ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယမေဝ။ အာရောစေန္တေန ပန –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိံ, တသ္သ မေ သင္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကသ္သနံ ယာစိံ, တံ မံ သင္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကသ္သိ, သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင္ဃံ တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တသ္သ မေ သင္ဃော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ မာနတ္တံ စရာမိ, ဝေဒိယာမဟံ ဘန္တေ, ဝေဒိယတီတိ မံ သင္ဃော ဓာရေတူ”တိ –

ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ။

စိဏ္ဏမာနတ္တံ အဗ္ဘေန္တေန စ –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိံ, တသ္သ မေ သင္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကသ္သနံ ယာစိံ, တံ မံ သင္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကသ္သိ, သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင္ဃံ တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တသ္သ မေ သင္ဃော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ ဘန္တေ စိဏ္ဏမာနတ္တော သင္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစာမီ”တိ –

တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတဗ္ဗော –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိ, သင္ဃော ဣတ္ထန္နာမသ္သ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝသန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကသ္သနံ ယာစိ, တံ သင္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကသ္သိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင္ဃံ တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင္ဃော ဣတ္ထန္နာမသ္သ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ , သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, ယဒိ သင္ဃသ္သ ပတ္တကလ္လံ, သင္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေယ္ယ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ ယာစိ, သင္ဃော ဣတ္ထန္နာမသ္သ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာနံ ပက္ခပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝသန္

တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိ, တံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အဗ္ဘာနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

''ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ။။

''အဗ္ဘိတော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ''တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ဣမိနာဝ နယေန မာနတ္တာရဟမာနတ္တစာရိကအဗ္ဘာနာရဟကာလေသုပိ အန္တရာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ အပ္ပဋိစ္ဆာဒေန္တဿ မူလာယပဋိကဿနမေဝ ကတွာ မူလာပတ္တိယာ အန္တရာပတ္တိံ သမောဓာနေတွာ မာနတ္တံ ဒတွာ စိဏ္ဏမာနတ္တဿ အဗ္ဘာနံ ကာတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ ပန ''သောဟံ ပရိဝသန္တော''တိ အာဂတဋ္ဌာနေ ''သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော မာနတ္တာရဟော''တိ စ ''သောဟံ မာနတ္တံ စရန္တော''တိ စ ''သောဟံ စိဏ္ဏမာနတ္တော အဗ္ဘာနာရဟော''တိ စ ဝတ္တဗ္ဗံ။

သစေ ပန အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ မာနတ္တံ စရန္တော အန္တရာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ န ပဋိစ္ဆာဒေတိ, သော မူလာယ ပဋိကဿိတွာ အန္တရာပတ္တိယာ ပုန မာနတ္တံ ဒတွာ စိဏ္ဏမာနတ္တော အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ ကထံ? မူလာယပဋိကဿနံ ကရောန္တေန တာဝ –

''အဟံ , ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ မာနတ္တံ စရန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစာမီ''တိ –

တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတွာ –

''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော မာနတ္တံ စရန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿေယျ, သော ဉတ္တိ။

''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော မာနတ္တံ စရန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အ

န္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနာ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

''ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။။

''ပဋိကဿိတော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု, အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနာ ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ''တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ဧဝံ မူလာယ ပဋိကဿိတွာ မာနတ္တံ ဒေန္တေန –

''အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ မာနတ္တံ စရန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိံ, တံ မံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သောဟံ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမိ''တိ –

တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတွာ –

''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော မာနတ္တံ စရန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိ, တံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒဒေယျ, သော ဉတ္တိ။

''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော မာနတ္တံ စရန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိ, တံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တဿ ဒါနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

''ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။။

“ဒိန္နံ သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ မာနတ္တသမာဒါနာဒိ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယမေဝ။ အာရောစေန္တေန ပန –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ မာနတ္တံ စရန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တံ မံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သောဟံ သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ မာနတ္တံ စရာမိ, ဝေဒိယာမဟံ, ဘန္တေ, ဝေဒိယတီတိ မံ သင်္ဃော ဓာရေတူ”တိ –

ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ။

စိဏ္ဏမာနတ္တံ အဗ္ဘေန္တေန စ –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ မာနတ္တံ စရန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိံ, တံ မံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သောဟံ သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ, ဘန္တေ, စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစာမီ”တိ –

တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတ္တ –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော မာနတ္တံ စရန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိ, တံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿိ, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော မာနတ္တံ စရန္တော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ အ

န္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယပဋိကဿနံ ယာစိ, တံ သင်္ဃော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ မူလာယ ပဋိကဿတိ, သော သင်္ဃံ အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အန္တရာ သမ္ဗဟုလာနံ အာပတ္တီနံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အဗ္ဘာနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

''ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။။

''အဗ္ဘိတော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ''တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစံ ကတွာ အဗ္ဘေတဗ္ဗော။

အဗ္ဘာနာရဟကာလေပိ အန္တရာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ အပ္ပဋိစ္ဆာဒေန္တဿ ဣမိနာဝ နယေန မူလာယပဋိကဿနာ မာနတ္တအနံ အဗ္ဘာနဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကေဝလံ ပနေတ္ထ ''မာနတ္တံ စရန္တော''တိ အဝတွာ ''စိဏ္ဏမာနတ္တော အဗ္ဘာနာရဟော''တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

သမောဓာနပရိဝါသကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၄၄. အဂ္ဃသမောဓာနော (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၁၀၂) နာမ သမ္ဗဟုလာသု အာပတ္တီသု ယာ ဧကာ ဝါ ဒွေ ဝါ တိဿော ဝါ သမ္ဗဟုလာ ဝါ အာပတ္တိယော သဗ္ဗစိရပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာယ တာသံ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒဝသေန အဝသေသာနံ ဦနတရပဋိစ္ဆန္နာနံ အာပတ္တီနံ ပရိဝါသော ဒီယတိ, အယံ ဝုစ္စတိ အဂ္ဃသမောဓာနော။ ယဿ ပန သတံ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ, အပရာပိ သတံ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာတိ ဧဝံ ဒသက္ခတ္တုံ ကတွာ အာပတ္တိသဟဿံ ဒိဝသသတံ ပဋိစ္ဆန္နံ ဟောတိ, ဧတေန ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ? သဗ္ဗာ သမောဓာဟိတွာ ဒသ ဒိဝသေ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဧကေနေဝ ဒသာဟေန ဒိဝသသတမ္ပိ ပရိဝသိတဗ္ဗမေဝ ဟောတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ –

''ဒသသတံ ရတ္တိသတံ၊ အာပတ္တိယော ဆာဒယိတွာန။
ဒသ ရတ္တိယော ဝသိတွာန၊ မုစ္စေယျ ပါရိဝါသိကော''တိ။ (ပရိ. ၄၇၇)။

အယံ အဂ္ဃသမောဓာနော နာမ။

တဿ အာရောစနအာနုလက္ခဏံ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ – သစေ ကဿစိ ဘိက္ခုနော ဧကာ အာပတ္တိ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ, ဧကာ အာပတ္တိ ဒွီဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ, ဧကာ တီဟပဋိစ္ဆန္နာ, ဧကာ စတူဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ, ဧကာ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ, ဧကာ ဆာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ, ဧကာ သတ္တာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ, ဧကာ အဋ္ဌာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ, ဧကာ နဝါဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ, ဧကာ ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ, တေန ဘိက္ခုနာ သင်္ဃံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ။ ပေ.။ ဧဝမဿ ဝစနီယော –

''အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဒွီဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော။ပေ.။ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစာမီ''တိ။

ဒုတိယမ္ပိ ယာစိတဗ္ဗော။ တတိယမ္ပိ ယာစိတဗ္ဗော။

ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သင်္ဃော ဉာပေတဗ္ဗော –

‘‘သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော။ပေ.။ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ ဒဒေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

‘‘သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော။ပေ.။ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ ဒေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသဿ ဒါနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

‘‘ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။။

‘‘ဒိန္နော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသော, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ’’တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ ဝတ္တသမာဒာနာဒိ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယမေဝ။ အာရောစေန္တေန ပန –

‘‘အဟံ , ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော။ပေ.။ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝသာမိ, ဝေဒိယာမဟံ, ဘန္တေ, ဝေဒိယတီတိ မံ သင်္ဃော ဓာရေတူ’’တိ –

ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ။

ပရိဝုတ္ထပရိဝါသဿ မာနတ္တံ ဒေန္တေန –

‘‘အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော။ပေ.။ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ, ဘန္တေ, ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမီ’’တိ –

တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတဗ္ဗ –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော။ပေ.။ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ , သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒဒေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော။ပေ.။ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တဿ ဒါနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။။

“ဒိန္နံ သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ စ မာနတ္တသမာဒါနာဒိ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယမေဝ။ အာရောစေန္တေန ပန –

“အဟံ , ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော။ပေ.။ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ မာနတ္တံ စရာမိ, ဝေဒိယာမဟံ, ဘန္တေ, ဝေဒိယတီတိ မံ သင်္ဃော ဓာရေတူ”တိ အာရောစေတဗ္ဗံ။

စိဏ္ဏမာနတ္တော အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ အဗ္ဘေန္တေန စ –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော။ပေ.။ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သောဟံ သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ, သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ, တဿ မေ သင်္ဃော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သောဟံ, ဘန္တေ, စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစာမီ”တိ –

တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတဗ္ဗတ –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော။ပေ.။ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော။ပေ.။ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, သော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ, သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ, သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သင်္ဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ, သင်္ဃော ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေတိ, ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အဗ္ဘာနံ, သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

“ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒာမိ။ပေ.။။

“အဗ္ဘိတော သင်္ဃေန ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု, ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ –

ဧဝံ ကမ္မဝါစံ ကတွာ အဗ္ဘေတဗ္ဗော။

အဂ္ဃသမောဓာနပရိဝါသကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၄၅. **မိဿကသမောဓာနော** (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၁၀၂) နာမ – ယော နာနာဝတ္ထုကာ အာပတ္တိယော ဧကတော ကတွာ ဒီယတိ။ တတ္ရာယံ နယော –

“အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကံ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ, ဧကံ ကာယသံသဂ္ဂံ, ဧကံ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစံ, ဧကံ အတ္တကာမံ, ဧကံ သဉ္စရိတ္တံ, ဧကံ ကုဋိကာရံ, ဧကံ ဝိဟာရကာရံ, ဧကံ ဒုဋ္ဌဒောသံ, ဧကံ အညဘာဂိယံ, ဧကံ သင်္ဃဘေဒကံ, ဧကံ သင်္ဃဘေဒာနုဝတ္တကံ, ဧကံ ဒုဗ္ဗစံ, ဧကံ ကုလဒူသကံ, သောဟံ, ဘန္တေ, သင်္ဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစာမီ”တိ –

တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတွာ တဒနုရူပာယ ကမ္မဝါစာယ ပရိဝါသော ဒါတဗ္ဗော။

ဧတ္ထ စ “သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ နာနာဝတ္ထုကာယော”တိပိ “သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ”န္တိပိ ဧဝံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန ဝတ္ထုဝသေနပိ ဂောတ္တဝသေနပိ နာမဝသေနပိ အာပတ္တိဝသေနပိ ယောဇေတွာ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ, တသ္မာ န ဣဓ ဝိသုံ ကမ္မဝါစံ ယောဇေတွာ ဒဿယိဿာမ ပုဗ္ဗေ သဗ္ဗာပတ္တိသာဓာရဏံ ကတွာ ယောဇေတွာ ဒဿိတာယ ဧဝ ကမ္မဝါစာယ နာနာဝတ္ထုကာဟိပိ အာပတ္တီဟိ ဝုဋ္ဌာနသမ္ဘဝတော သာယေဝေတ္ထ ကမ္မဝါစာ အလန္တိ။

မိဿကသမောဓာနပရိဝါသကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၄၆. သစေ ကောစိ ဘိက္ခု ပရိဝသန္တော ဝိဗ္ဘမတိ, သာမဏေရော ဝါ ဟောတိ, ဝိဗ္ဘမန္တဿ သာမဏေရဿ စ ပရိဝါသော န ရုဟတိ။ သော စေ ပုန ဥပသမ္ပဇ္ဇတိ, တဿ တဒေဝ ပုရိမံ ပရိဝါသဒါနံ, ယော ပရိဝါသော ဒိန္နော, သုဒိန္နော, ယော ပရိဝုတ္ထော, သုပရိဝုတ္ထော, အဝသေသော ပရိဝသိတဗ္ဗော။ သစေပိ မာနတ္တာရဟော မာနတ္တံ စရန္တော အဗ္ဘာနာရဟော ဝါ ဝိဗ္ဘမတိ, သာမဏေရော ဝါ ဟောတိ, သော စေ ပုန ဥပသမ္ပဇ္ဇတိ, တဿ တဒေဝ ပုရိမံ ပရိဝါသဒါနံ, ယော ပရိဝါသော ဒိန္နော, သုဒိန္နော, ယော ပရိဝုတ္ထော, သုပရိဝုတ္ထော, ယံ မာနတ္တံ ဒိန္နံ, သုဒိန္နံ, ယံ မာနတ္တံ စိဏ္ဏံ, တံ သုစိဏ္ဏံ, သော ဘိက္ခု အဗ္ဘေတဗ္ဗော။

သစေ ကောစိ ဘိက္ခု ပရိဝသန္တော ဥမ္မတ္တကော ဟောတိ ခိတ္တစိတ္တော ဝေဒနာဋ္ဋော, ဥမ္မတ္တကဿ ခိတ္တစိတ္တဿ ဝေဒနာဋ္ဋဿ စ ပရိဝါသော န ရုဟတိ။ သော စေ ပုန အနုမ္မတ္တကော ဟောတိ အခိတ္တစိတ္တော အဝေဒနာဋ္ဋော, တဒေဝ ပုရိမံ ပရိဝါသဒါနံ, ယော ပရိဝါသော ဒိန္နော, သုဒိန္နော, ယော ပရိဝုတ္ထော, သုပရိဝုတ္ထော, အဝသေသော ပရိဝသိတဗ္ဗော။ မာနတ္တာရဟာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

သစေ ကောစိ ပရိဝသန္တော ဥက္ခိတ္တကော ဟောတိ, ဥက္ခိတ္တကဿ ပရိဝါသော န ရုဟတိ။ သစေ ပုန ဩသာရီယတိ, တဿ တဒေဝ ပုရိမံ ပရိဝါသဒါနံ, ယော ပရိဝါသော ဒိန္နော, သုဒိန္နော, ယော ပရိဝုတ္ထော, သုပရိဝုတ္ထော, အဝသေသော ပရိဝသိတဗ္ဗော။ မာနတ္တာရဟာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

သစေ ကဿစိ ဘိက္ခုနော ဣတ္ထိလိင်္ဂံ ပါတုဘဝတိ, တဿ သာယေဝ ဥပဇ္ဈာ, သာယေဝ ဥပသမ္ပဒါ, ပုန ဥပဇ္ဈာ န ဂဟေတဗ္ဗာ, ဥပသမ္ပဒါ စ န ကာတဗ္ဗာ, ဘိက္ခုဥပသမ္ပဒတော ပဘုတိ ယာဝ ဝဿဂဏနာ, သာယေဝ ဝဿဂဏနာ , န ဣတော ပဋ္ဌာယ ဝဿဂဏနာ ကာတဗ္ဗာ။ အပ္ပတိရူပံ အနိဿာ ဘိက္ခုနံ မဇ္ဈေ ဝသိတုံ, တသ္မာ ဘိက္ခုနုပဿယံ ဂန္တွာ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ ဝသိတဗ္ဗံ။ ယာ ဒေသနာဂါမိနိယော ဝါ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယော ဝါ အာပတ္တိယော ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနီဟိ သာဓာရဏာ, တာသံ ဘိက္ခုနီဟိ ကာတဗ္ဗံ, ဝိနယကမ္မမေဝ ဘိက္ခုနီနံ သန္တိကေ ကာတဗ္ဗံ။ ယာ ပန ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနီဟိ အသာဓာရဏာ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိအာဒိကာ အာပတ္တိယော, တာဟိ အာပတ္တီဟိ အနာပတ္တိ, လိင်္ဂေ ပရိဝတ္တေ တာ အာပတ္တိယော ဝုဋ္ဌိတာဝ ဟောန္တိ, ပုန ပကတိလိင်္ဂေ ဥပ္ပန္နေပိ တာဟိ အာပတ္တီဟိ တဿ အနာပတ္တိယေဝ။ ဘိက္ခုနိယာ ပုရိသလိင်္ဂေ ပါတုဘူတေပိ ဧသေဝ နယော။ ဝုတ္တဉ္စေတံ –

‘‘တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရဿ ဘိက္ခုနော ဣတ္ထိလိင်္ဂံ ပါတုဘူတံ ဟောတိ။ ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တံယေဝ ဥပဇ္ဈံ, တံယေဝ ဥပသမ္ပဒံ, တာနိယေဝ ဝဿာနိ ဘိက္ခုနီဟိ သင်္ဂမိတုံ, ယာ အာပတ္တိယော ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနီဟိ သာဓာရဏာ, တာ အာပတ္တိယော ဘိက္ခုနီနံ သန္တိကေ ဝုဋ္ဌာတုံ။ ယာ အာပတ္တိယော ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနီဟိ အသာဓာရဏာ, တာဟိ အာပတ္တီဟိ အနာပတ္တိ။

‘‘တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရိဿာ ဘိက္ခုနိယာ ပုရိသလိင်္ဂံ ပါတုဘူတံ ဟောတိ။ ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တံယေဝ ဥပဇ္ဈံ, တံယေဝ ဥပသမ္ပဒံ, တာနိယေဝ ဝဿာနိ ဘိက္ခူဟိ သင်္ဂမိတုံ, ယာ အာပတ္တိယော ဘိက္ခုနီနံ ဘိက္ခူဟိ သာဓာရဏာ, တာ အာပတ္တိယော ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဝုဋ္ဌာတုံ။ ယာ အာပတ္တိယော ဘိက္ခုနီနံ ဘိက္ခူဟိ အသာဓာရဏာ, တာဟိ အာပတ္တီဟိ အနာပတ္တီ’’တိ (ပါရာ. ၆၉)။

၂၄၇. **အယံ ပနေတ္ထ ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယော** (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၁.၆၉) – ဣမေသု ဒွီသု လိင်္ဂေသု ပုရိသလိင်္ဂံ ဥတ္တမံ, ဣတ္ထိလိင်္ဂံ ဟီနံ, တသ္မာ ပုရိသလိင်္ဂံ ဗလဝအကုသလေန အန္တရဓာယတိ, ဣတ္ထိလိင်္ဂံ ဒုဗ္ဗလကုသလေန ပတိဋ္ဌာတိ။ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ ပန အန္တရဓာယန္တံ ဒုဗ္ဗလအကုသလေန အန္တရဓာယတိ, ပုရိသလိင်္ဂံ ဗလဝကုသလေန ပတိဋ္ဌာတိ။ ဧဝံ ဥဘယမ္ပိ အကုသလေန အန္တရဓာယတိ, ကုသလေန ပဋိလဗ္ဘတိ။

တတ္ထ သစေ ဒွိန္နံ ဘိက္ခူနံ ဧကတော သဇ္ဈာယံ ဝါ ဓမ္မသာကစ္ဆံ ဝါ ကတွာ ဧကာဂါရေ နိပဇ္ဇိတွာ နိဒ္ဒံ ဩက္ကန္တာနံ ဧကဿ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ ပါတုဘဝတိ, ဥဘိန္နမ္ပိ သဟသေယျာပတ္တိ ဟောတိ။ သော စေ ပဋိဗုဇ္ဈိတွာ အတ္တနော ဝိပ္ပကာရံ ဒိသွာ ဒုက္ခီ ဒုမ္မနော ရတ္တိဘာဂေယေဝ ဣတရဿ အာရောစေယျ, တေန သမဿာသေတဗ္ဗော ‘‘ဟောတု မာ စိန္တယိတ္ထ, ဝဋ္ဋဿေဝေသော ဒောသော, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဒွါရံ ဒိန္နံ, ဘိက္ခု ဝါ ဟောတု ဘိက္ခုနီ

တ, အနာဝဋ္ဌော ဓမ္မော, အတရိတော သင်္ဂမဂ္ဂေ”တိ။ သမဿာသေတွာတ ဝေ ဝတ္တဗ္ဗံ “တုမ္ဟေဟိ ဘိက္ခုနုပဿ သယံ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ, အတ္တိ ပန တေ ကာစိ သန္နိဋ္ဌာ ဘိက္ခုနိယော”တိ။ သစဿာ ဟောန္တိ တာဒိသာ ဘိက္ခုနိယော, “အတ္တီ”တိ, နော စေ ဟောန္တိ, “နတ္ထီ”တိ ဝတွာတ သော ဘိက္ခု ဝတ္တဗ္ဗော “မမ သင်္ဂဟံ ကရောထ, ဣာအနိ မံ ပဌ မံ ဘိက္ခုနုပဿယံ နေထာ”တိ။ တေန ဘိက္ခုနာ တံ ဂဟေတွာတ တဿာ တ သန္နိဋ္ဌာနံ အတ္တနော တ သန္နိဋ္ဌာနံ ဘိက္ခုနီ နံ သန္တိကံ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဂစ္ဆန္တေန စ န ကေကေန ဂန္တဗ္ဗံ, စတူဟိ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဇောတိကဥ္စ ကတ္တရဒဏ္ဍ ဉ္စ ဂဟေတွာတ သံဝိဒဟနံ ပရိမောစေတွာတ “မယံ အသုကံ နာမ ဌာနံ ဂစ္ဆာမာ”တိ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ ဗဟိကမေ ဒူရေ ဝိဟာရော ဟောတိ, အန္တရာမဂ္ဂေ ကမန္တရနဒီဟရရတ္တိဝိပ္ပဝါသဂဏဩဟီယနာပတ္တီဟိ အနာပတ္တိ။ ဘိက္ခုနုပ ဿယံ ဂန္တွာ တာ ဘိက္ခုနိယော ဝတ္တဗ္ဗာ “အသုကံ နာမ ဘိက္ခုံ ဇာနာထာ”တိ? “အာမ, အယျော”တိ။ တဿ ဣ တ္တိလိင်္ဂံ ဟတုဘူတံ, သင်္ဂဟံ အနိဿာ ကရောထာတိ။ တာ စေ “သာဓု အယျော, ဣာအနိ မယမ္ပိ သဇ္ဈာယိဿာမ, ဓမ္မံ သောဿာမ, ဂစ္ဆထ တုမ္ဟေ”တိ ဝတွာတ သင်္ဂဟံ ကရောန္တိ, အာရာမိကာ စ ဟောန္တိ သင်္ဂါဟိကာ လဇ္ဇိနိ ယော, တာ ကောပေတွာတ အညတ္ထ န ဂန္တဗ္ဗံ။ ဂစ္ဆတိ စေ, ကမန္တရနဒီဟရရတ္တိဝိပ္ပဝါသဂဏဩဟီယနာပတ္တီ ဟိ န မုစ္စတိ။

သစေ ပန လဇ္ဇိနိယော ဟောန္တိ, န သင်္ဂါဟိကာယော, အညတ္ထ ဂန္တုံ လဗ္ဘတိ။ သစေပိ အလဇ္ဇိနိယော ဟော န္တိ, သင်္ဂဟံ ပန ကရောန္တိ, တာပိ ပရိစ္စဇိတွာတ အညတ္ထ ဂန္တုံ လဗ္ဘတိ။ သစေ လဇ္ဇိနိယော စ သင်္ဂါဟိကာ စ, ဉာတိကာ န ဟောန္တိ, အာသန္နကမေ ပန အညာ ဉာတိကာ ဟောန္တိ ပဋိဇဂ္ဂနိကာ, တာသမ္ပိ သန္တိကံ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဝဒန္တိ။ ဂန္တွာ သစေ ဘိက္ခုဘာဝေပိ နိဿယပဋိပန္နော, ပတိရူပာယ ဘိက္ခုနိယာ သန္တိကေ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော, မာတိကာ တ ဝိနယော တ ဥဂ္ဂဟိတော သုဂ္ဂဟိတော, ပုန ဥဂ္ဂဏှာပနကာရဏံ နတ္ထိ။ သစေ ဘိက္ခုဘာဝေပိ ပရိသာဝ စရော, တဿ သန္တိကေယေဝ ဥပသမ္ပန္နာ သူပသမ္ပန္နာ, အညဿ သန္တိကေ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော။ ပုဗ္ဗေ တံ နိဿာယ ဝသန္တေဟိပိ အညဿ သန္တိကေ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော။ ပရိပုဏ္ဏဝဿသာမဏေရေနပိ အည ဿ သန္တိကေ ဥပဇ္ဈာ ဂဟေတဗ္ဗာ။

ယံ ပနဿ ဘိက္ခုဘာဝေ အဓိဋ္ဌိတံ တိစီဝရဉ္စ ပတ္တော စ, တံ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတိ, ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ သင်္ကစ္စိ ကာ စ ဥဒကသာဋိကာ စ ဂဟေတဗ္ဗာ။ ယံ အတိရေကစီဝရံ တ အတိရေကပတ္တော တ ဝိနယကမ္မံ ကတွာတ ဌပိတော ဟောတိ, တမ္ပိ သဗ္ဗံ ဝိနယကမ္မံ ဝိဇဟတိ, ပုန ကာတဗ္ဗံ။ ပဋိဂ္ဂဟိတတေလမဓုဖာဏိတာဒီနိပိ ပဋိဂ္ဂဟဏံ ဝိဇဟန္တိ။ သစေ ပဋိဂ္ဂဟဏတော သတ္တမေ ဒိဝသေ လိင်္ဂံ ပရိဝတ္တတိ, ပုန ပဋိဂ္ဂဟေတွာတ သတ္တာဟံ ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ပန ဘိက္ခုကာ လေ အညဿ ဘိက္ခုနော သန္တကံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ, တံ ပဋိဂ္ဂဟဏံ န ဝိဇဟတိ။ ယမ္ပိ ဥဘိန္နံ သာဓာရဏံ အဝိဘဇိတွာတ ဌ ပိတံ, တံ ပကတတ္တော ရက္ခတိ။ ယံ ပန ဝိဘတ္တံ တေဿဝ သန္တကံ, တံ ပဋိဂ္ဂဟဏံ ဝိဇဟတိ။ ဝုတ္တမ္ပေတံ ပရိ တရေ –

> “တေလံ မဓု ဖာဏိတဉ္စာပိ သပ္ပိံ၊ သာမံ ဂဟေတွာတ နိက္ခိပေယျ။
> အဝီတိဝတ္တေ သတ္တာဟေ၊ သတိ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ အာပတ္တိ။
> ပဉ္ဟာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ”တိ။ (ပရိ. ၄၈၀)။

ဣဒဥ္ဟိ လိင်္ဂပရိဝတ္တနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပဋိဂ္ဂဟဏံ နာမ လိင်္ဂပရိဝတ္တနေန, ကာလကိရိယာယ, သိက္ခာပစ္စ က္ခာနေန, ဟီနာယာဝတ္တနေန, အနုပသမ္ပန္နဿ အနေန, အနပေက္ခဝိဿဇ္ဇနေန, အစ္ဆိန္ဒိတွာတ ဂဟဏေန စ ဝိဇ ဟတိ။ တဿမာ သစေပိ ဟရီတကခဏ္ဍမ္ပိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာတ ဌပိတမတ္ထိ, သဗ္ဗမဿ ပဋိဂ္ဂဟဏံ ဝိဇဟတိ။ ဘိက္ခုဝိဟာ ရေ ပန ယံ ကိဥ္စိဿာ သန္တကံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာတ တ အပ္ပဋိဂ္ဂဟေတွာတ တ ဌပိတံ, သဗ္ဗဿ သာဝ ဣာဿရာ, အာဟ ရာပေတွာတ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယံ ပနေတ္ထ ထာဝရံ တဿာ သန္တကံ သေနာသနံ တ ဥပရောပကာ တ, တေ ယဿိစ္ဆတိ, တဿ အတဗ္ဗာ။ တေရသသု သမ္မုတီသု ယာ ဘိက္ခုကာလေ လဒ္ဓာ သမ္မုတိ, သဗ္ဗာ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ, ပုရိမိကာယ သေနာသနဂ္ဂဟော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ သစေ ပစ္ဆိမိကာယ သေနာသနေ ဂဟိတေ လိင်္ဂံ ပရိဝတ္တတိ, ဘိက္ခုသင်္ဃော စဿာ ဥပ္ပန္နလာဘံ အတုကာမော ဟောတိ, အပလောကေတွာတ အတဗ္ဗော။

သစေ ဘိက္ခုနီပိ သာဓာရဏာယ ပဋိစ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ ပရိဝသန္တဿ လိင်္ဂံ ပရိဝတ္တတိ, ပုန ပက္ခမာနတ္တမေဝ အာတဗ္ဗံ။ သစေ မာနတ္တံ စရန္တဿ ပရိဝတ္တတိ , ပုန ပက္ခမာနတ္တမေဝ အာတဗ္ဗံ။ သစေ စိဏ္ဏမာနတ္တဿ ပရိဝတ္တတိ, ဘိက္ခုနီဟိ အဗ္ဘာနကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ အကုသလဝိပါကေ ပရိက္ခီဏေ ပက္ခမာနတ္တကာလေ ပုနဒေဝ လိင်္ဂံ ပရိဝတ္တတိ, ဆာရတ္တံ မာနတ္တမေဝ အာတဗ္ဗံ။ သစေ စိဏ္ဏေ ပက္ခမာနတ္တေ ပရိဝတ္တတိ, ဘိက္ခူဟိ အဗ္ဘာနကမ္မံ ကာတဗ္ဗန္တိ။

ဘိက္ခုနိယာ လိင်္ဂပရိဝတ္တနေပိ ဝုတ္တနယေနေဝ သဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ ပန ဝိသေသော – သစေ ဘိက္ခုနိကာလေ အာပန္နာ သဥ္စရိတ္တာပတ္တိ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ, ပရိဝါသဒါနံ နတ္ထိ, ဆာရတ္တံ မာနတ္တမေဝ အာတဗ္ဗံ။ သစေ ပက္ခမာနတ္တံ စရန္တိယာ လိင်္ဂံ ပရိဝတ္တတိ, န တေနတ္ထော, ဆာရတ္တံ မာနတ္တမေဝ အာတဗ္ဗံ။ သစေ စိဏ္ဏမာနတ္တာယ ပရိဝတ္တတိ, ပုန မာနတ္တံ အဒတွာ ဘိက္ခူဟိ အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ အထ ဘိက္ခူဟိ မာနတ္တေ အဒိန္နေ ပုန လိင်္ဂံ ပရိဝတ္တတိ, ဘိက္ခုနီဟိ ပက္ခမာနတ္တမေဝ အာတဗ္ဗံ။ အထ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ စရန္တဿ ပုန ပရိဝတ္တတိ, ပက္ခမာနတ္တမေဝ အာတဗ္ဗံ။ စိဏ္ဏမာနတ္တဿ ပန လိင်္ဂပရိဝတ္တေ ဇာတေ ဘိက္ခုနီဟိ အဗ္ဘာနကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ ပုန ပရိဝတ္တေ စ လိင်္ဂေ ဘိက္ခုနိဘာဝေ ဌိတာယပိ ယာ အာပတ္တိယော ပုဗ္ဗေ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓာ, တာ သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓာ ဧဝါတိ။

၂၄၈. ဣတော ပရံ ဟရိတဂိကာဒီနံ ဝတ္တံ ဒဿယိဿာမ – ဟရိတဂိကေန (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၇၆) ဘိက္ခုနာ ဥပဇ္ဈာယေန ဟုတွာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ, ဝတ္တံ နိက္ခိပိတွာ ပန ဥပသမ္ပာဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အာစရိယေန ဟုတွာပိ ကမ္မဝါစာ န သာဝေတဗ္ဗာ, အညသ္မိံ အသတိ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတွာ သာဝေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အာဂန္တုကာနံ နိဿယော န အာတဗ္ဗော။ ယေဟိပိ ပကတိယာဝ နိဿယော ဂဟိတော, တေ ဝတ္တဗ္ဗာ “အဟံ ဝိနယကမ္မံ ကရောမိ, အညကတ္တေရဿ နာမ သန္တိကေ နိဿယံ ဂဏှထ, မယှံ ဝတ္တံ မာ ကရောထ, မာ မံ ကမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆထာ”တိ။ သစေ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ ကရောန္တိယေဝ, တရိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ကရောန္တေသုပိ အနာပတ္တိ။ အညော သာမဏေရောပိ န ဂဟေတဗ္ဗော, ဥပဇ္ဈံ ဒတွာ ဂဟိတသာမဏေရောပိ ဝတ္တဗ္ဗော “အဟံ ဝိနယကမ္မံ ကရောမိ, မယှံ ဝတ္တံ မာ ကရောထ, မာ မံ ကမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆထာ”တိ။ သစေ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ ကရောန္တိယေဝ, တရိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ကရောန္တေသုပိ အနာပတ္တိ။ န ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိ သာဒိတဗ္ဗာ, သမ္မတေနပိ ဘိက္ခုနိယော န ဩဝဒိတဗ္ဗာ, တသ္မာ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ဝတ္တဗ္ဗံ “ဘန္တေ, အဟံ ဝိနယကမ္မံ ကရောမိ, ဘိက္ခုနောဝါဒကံ ဇာနာထာ”တိ။ ပဋိဗလဿ တ ဘိက္ခုဿ ဘာရော ကာတဗ္ဗော။ အာဂတာ ဘိက္ခုနိယော “သင်္ဃဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆထ, သင်္ဃော တေ ဩဝါဒဒါယကံ ဇာနိဿတီ”တိ ဝ “အဟံ ဝိနယကမ္မံ ကရောမိ, အညကဘိက္ခုဿ နာမ သန္တိကံ ဂစ္ဆထ, သော တေ ဩဝါဒံ ဒဿတီ”တိ ဝ ဝတ္တဗ္ဗာ။

ယာယ အာပတ္တိယာ သင်္ဃေန ပရိဝါသော ဒိန္နော ဟောတိ, သာ အာပတ္တိ န အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာ, အညာ ဝ တာဒိသိကာ တတော ဝ ပာပိဋ္ဌတရာ, ကမ္မံ န ဂရဟိတဗ္ဗံ, ကမ္မိကာ န ဂရဟိတဗ္ဗာ, န ပကတတ္တဿ ဘိက္ခုနော ဥပေါသထော ဌပေတဗ္ဗော, န ပဝါရဏာ ဌပေတဗ္ဗာ, ပလိဗောဓတ္ထာယ ဝ ပက္ကောသနတ္ထာယ ဝ သဝစနီယံ န ကာတဗ္ဗံ။ ပလိဗောဓတ္ထာယ ဟိ ကရောန္တော “အဟံ အာယသ္မန္တံ ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ သဝစနီယံ ကရောမိ, ဣမမှာ အာဝါသာ ပရမ္ပိ မာ ပက္ကမ, ယာဝ န တံ အဓိကရဏံ ဝူပသန္တံ ဟောတီ”တိ ဧဝံ ကရောတိ, ပက္ကောသနတ္ထာယ ကရောန္တော “အဟံ တံ သဝစနီယံ ကရောမိ, ဧဟိ မယာ သဒ္ဓိံ ဝိနယဓရာနံ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆာဟီ”တိ ဧဝံ ကရောတိ, တဒုဘယမ္ပိ န ကာတဗ္ဗံ။ ဝိဟာရေ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနံ န ကာတဗ္ဗံ, ဟတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန ဝ ဓမ္မဇ္ဈေသကေန ဝ န ဘဝိတဗ္ဗံ, နပိ တေရသသု သမ္မုတီသု ဧကသမ္မုတိဝသေနပိ ဣဿရိယကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ, “ကရောတု မေ အာယသ္မာ ဩကာသံ, အဟံ တံ ဝတ္တုကာမော”တိ ဧဝံ ပကတတ္တဿ ဩကာသော န ကာရေတဗ္ဗော, ဝတ္ထုနာ ဝ အာပတ္တိယာ ဝ န စောဒေတဗ္ဗော, “အယံ တေ ဒေါသော”တိ န သာရေတဗ္ဗော, ဘိက္ခူဟိ အညမညံ ယောဇေတွာ ကလဟော န ကာရေတဗ္ဗော, သင်္ဃတ္ထေရေန ဟုတွာ ပကတတ္တဿ ဘိက္ခုနော ပုရတော န ဂန္တဗ္ဗံ န နိသီဒိတဗ္ဗံ, ဒွတ္တိံသဟတ္ထံ ဥပစာရံ မုဉ္စိတွာ ဧကေကေနေဝ ဂန္တဗ္ဗဥ္စေဝ နိသီဒိတဗ္ဗဥ္စ, ယော ဟောတိ သင်္ဃဿ အာသနပရိယန္တော သေယျာပရိယန္တော ဝိဟာရပရိယန္တော, သော တဿ အာတဗ္ဗော။

တတ္ထ **အာသနပရိယန္တော** နာမ ဘတ္တဂ္ဂာဒီသု သင်္ဃနဝကာသနံ, သုဝဏ္ဏ အတဗ္ဗော, တတ္ထ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ **သေယျာပရိယန္တော** နာမ သေယျာနံ ပရိယန္တော သဗ္ဗလာမကံ မဉ္စပီဌံ။ အယဉှိ ဝဿဂ္ဂေန အတ္တနော ပတ္တဋ္ဌာနေ သေယျံ ဂဟေတုံ န လဘတိ, သဗ္ဗဘိက္ခူဟိ ဝိစိနိတွာ ဂဟိတာဝသေသာ မင်္ဂုလဂူထဘရိတာ ဝေတ္တလတာဒိဝိနဒ္ဓာ လာမကသေယျာဝဿ အတဗ္ဗာ။ ယထာ စ သေယျာ, ဇံ ဝသနအာဝာသောပိ ဝဿဂ္ဂေန အတ္တနော ပတ္တဋ္ဌာနေ တဿ န ဝဋ္ဋတိ, သဗ္ဗဘိက္ခူဟိ ဝိစိနိတွာ ဂဟိတာဝသေသော ပန ရဇောဟတဘူမိ ဇတုကမူသိကာဘရိတာ ပဏ္ဏသာလာ အဿ အတဗ္ဗာ။ သစေ ပကတတ္တာ သဗ္ဗေ ရုက္ခမူလိကာ အဗ္ဘောကာသိကာ စ ဟောန္တိ, ဆန္နံ န ဥပေန္တိ, သဗ္ဗေပိ တေဟိ ဝိဿဇ္ဇိတာသာ နာမ ဟောန္တိ, တေသု ယံ ဣစ္ဆတိ, တံ လဘတိ။

ဝဿူပနာယိကာဒိဝသေ ပစ္စယံ ဧကပဿေ ဌတွာ ဝဿဂ္ဂေန ဂဏှိတုံ လဘတိ, သေနာသနံ န လဘတိ, နိဗဒ္ဓဝဿာဝာတသိကံ သေနာသနံ ဂဏှိတု ကာမေန ဝတ္တံ နိက္ခိပိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဉာတိပတရိတဋ္ဌာနေ "တွေကေ ဘိက္ခူ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆထာ"တိ နိမန္တိတေန "ဘန္တေ, အသုကံ နာမ ကုလံ ဘိက္ခူ နိမန္တေသိ, ဧထ, တတ္ထ ဂစ္ဆာမာ"တိ ဇံ သံဝိဓာယ ဘိက္ခူနံ ပုရေသမဏေန တ ပစ္ဆာသမဏေန တ ဟုတွာ ကုလာနိ န ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာနိ, "ဘန္တေ, အသုကသ္မိံ နာမ ကမေ မနုဿာ ဘိက္ခူနံ အာဂမနံ ဣစ္ဆန္တိ, သာဓု ဝတဿ, သစေ တေသံ သင်္ဂဟံ ကရေယျာထာ"တိ ဇံ ပနဿ ဝိနယပရိယာယေန ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အာဂတာဂတာနံ အာရောစေတုံ ဟရာယမာနေန အာရညိကစုတင်္ဂံ န သမာအတဗ္ဗံ။ ယေနပိ ပကတိယာ သမာဒိန္နံ, တေန ဒုတိယံ ဘိက္ခုံ ဂဟေတွာ အရညေ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ, န ဧကေန ဝတ္တဗ္ဗံ။ တထာ ဘတ္တဂ္ဂာဒီသု အာသနပရိယန္တေ နိသဇ္ဇာယ ဟရာယမာနေန ပိဏ္ဍပာတိကဓုတင်္ဂမ္ပိ န သမာအတဗ္ဗံ။ ယော ပန ပကတိယာဝ ပိဏ္ဍပာတိကော, တဿ ပဋိသေဓော နတ္ထိ, န စ တပ္ပစ္စယာ ပိဏ္ဍပာတော နီဟရာပေတဗ္ဗော "မာ မံ ဇာနိံသူ"တိ။ နီဟဋ္ဌဘတ္တော ဟုတွာ ဝိဟာရေယေဝ နိသီဒိတွာ ဘုဉ္ဇန္တော "ရတ္တိယော ဂဏယိဿာမိ, ဂစ္ဆတော မေ ဘိက္ခုံ ဒိသွာ အနာရောစေန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒော သိယာ"တိ ဣမိနာ ကာရဏေန ပိဏ္ဍပာတော န နီဟရာပေတဗ္ဗော, "မာ မံ ကေစိ ဘိက္ခူပိ ဇာနာတူ"တိ စ ဣမိနာ အဇ္ဈာသယေန ဝိဟာရေ သာမဏေရေဟိ ပစာပေတွာ ဘုဉ္ဇိတုမ္ပိ န လဘတိ, ကမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတဗ္ဗမေဝ။ ဂိလာနဿ ပန နဝကမ္မအာစရိယုပဇ္ဈာယကိစ္စာဒိ ပသုတဿ တ ဝိဟာရေယေဝ အစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

သစေပိ ကမေ အနေကသတာ ဘိက္ခူ ဝိစရန္တိ, န သက္ကာ ဟောတိ အာရောစေတုံ, ကမကာတသံ ဂန္တွာ သဘာဂဋ္ဌာနေ ဝသိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယသ္မာ "ဟရိတသိကေန, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနာ အာဂန္တုကေန အာရောစေတဗ္ဗံ, အာဂန္တုကဿ အာရောစေတဗ္ဗံ, ဥပေါသထေ အာရောစေတဗ္ဗံ, ပဝာရဏာယ အာရောစေတဗ္ဗံ, သစေ ဂိလာနော ဟောတိ, ဒူတေနပိ အာရောစေတဗ္ဗ"န္တိ (စူဠဝ. ၇၆) ဝုတ္တံ , တသ္မာ ကဉ္စိ ဝိဟာရံ ဂတေန အာဂန္တုကေန တတ္ထ ဘိက္ခူနံ အာရောစေတဗ္ဗံ။ သစေ သဗ္ဗေ ကေဋ္ဌာနေ ဌိတေ ပဿတိ, ကေဋ္ဌာနေ ဌိတေနေဝ အာရောစေတဗ္ဗံ။ အထ ရုက္ခမူလာဒီသု ဝိသုံ ဌိတာ ဟောန္တိ, တတ္ထ တတ္ထ ဂန္တွာ အာရောစေတဗ္ဗံ, သဥ္စေ အနာရောစေန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒော စ ဟောတိ, ဝတ္တဘေဒေ စ ဒုက္ကဋံ။ အထ ဝိစိနန္တော ဧကစ္စေ န ပဿတိ, ရတ္တိစ္ဆေဒောဝ ဟောတိ, န ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋံ။

အာဂန္တုကဿပိ အတ္တနော ဝသနဝိဟာရံ အာဂတဿ ဧကဿ တ ဗဟူနံ တ ဝုတ္တနယေနေဝ အာရောစေတဗ္ဗံ, ရတ္တိစ္ဆေဒဝတ္တဘေဒာပိ စေတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သစေ အာဂန္တုကာ မုဟုတ္တံ ဝိဿမိတွာ တ အဝိဿမိတွာ ဇဝ တ ဝိဟာရမဇ္ဈေန ဂစ္ဆန္တိ, တေသမ္ပိ အာရောစေတဗ္ဗံ။ သစေ တဿ အဇာနန္တဿေဝ ဂစ္ဆန္တိ, အယဥ္စ ဂတကာလေ ဇာနာတိ, ဂန္တွာ အာရောစေတဗ္ဗံ, သမ္ပာပုဏိတုံ တ သာဝေတုံ တ အသက္ကောန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒောဝ ဟောတိ, န ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋံ။ ယေပိ အန္တောဝိဟာရံ အပ္ပဝိသိတွာ ဥပစာရသီမံ ဩက္ကမိတွာ ဂစ္ဆန္တိ, အယဥ္စ နေသံ ဆတ္တသဒ္ဒံ တ ဥက္ကာသိတသဒ္ဒံ တ ခိပိတသဒ္ဒံ တ သုတွာ အာဂန္တုကဘာဝံ ဇာနာတိ, ဂန္တွာ အာရောစေတဗ္ဗံ, ဂတကာလေ ဇာနန္တေနပိ အနုဗန္ဓိတွာ အာရောစေတဗ္ဗမေဝ, သမ္ပာပုဏိတုံ အသက္ကောန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒောဝ ဟောတိ, န ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋံ။ ယောပိ ရတ္တိံ အာဂန္တွာ ရတ္တိံယေဝ ဂစ္ဆတိ, သောပိ သရတ္တိစ္ဆေဒံ ကရောတိ, အညာတတ္တာ ပန ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋံ နတ္ထိ။ သစေ အဇာနိတွာဝ အဗ္ဘာနံ ကရောတိ, အကတမေဝ ဟောတီတိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ, တသ္မာ အဓိကာ ရတ္တိယော ဂဟေတွာ ကာတဗ္ဗံ။ အယံ အပဏ္ဏကပဋိပဒါ။

နဒီအာဒီသု နာတယ ဂစ္ဆန္တမ္ပိ ပရတီရေ ဌိတမ္ပိ အာကာသေ ဂစ္ဆန္တမ္ပိ ပဗ္ဗတတလအရညာဒီသု ဒူရေ ဌိတမ္ပိ ဘိက္ခုံ ဒိသွတ သစေ “ဘိက္ခူ”တိ ဝတ္တာနံ အတ္ထိ, နာတဒီဟိ ဂန္တွာ တ မဟာသဒ္ဒံ ကတွတ တ ဝေဂေန အနုဗန္ဓိတွတ တ အာရောစေတဗ္ဗံ, အနာရောစေန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒော စေဝ ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋဉ္စ။ သစေ တယမန္တောပိ သမ္မာပုဏိတုံ တ သာဝေတုံ တ န သက္ကောတိ, ရတ္တိစ္ဆေဒောဝ ဟောတိ, န ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋံ။ သင်္ဃသေနာဘယတ္ထေရော ပန ဝိသယာဝိသယေန ကထေတိ “ဝိသယေ ကိရ အနာရောစေန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒော စေဝ ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋဉ္စ ဟောတိ, အဝိသယေ ပန ဥဘယမ္ပိ နတ္ထီ”တိ။ ကရဝိကတိဿတ္ထေရော “သမဏော အယန္တိ ဝတ္တာနမေဝ ပမာဏံ။ သစေပိ အဝိသယော ဟောတိ, ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋမေဝ နတ္ထိ, ရတ္တိစ္ဆေဒော ပန ဟောတိယေဝါ”တိ အာဟ။

ဥပေါသထဒိဝသေ “ဥပေါသထံ သမ္မာပုဏိဿာမာ”တိ အာဂန္တုကာ ဘိက္ခူ အာဂစ္ဆန္တိ, ကတ္ထိယာ ဂစ္ဆန္တာပိ ဥပေါသထဘာဝံ ဉတွ္တ ဩတရိတွ္တ ဥပေါသထံ ကရောန္တိ, တသ္မာ အာဂန္တုကသောဓနတ္ထံ ဥပေါသထဒိဝသေပိ အာရောစေတဗ္ဗံ။ ပတရဏာယပိ ဧသေဝ နယော။ ဂန္တုံ အသမတ္ထေန ဂိလာနေန ဘိက္ခုံ ပေသေတွ္တ အာရောစာပေတဗ္ဗံ, အနုပသမ္ပန္နံ ပေသေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

န ဟာရိတသိကေန ဘိက္ခုနာ သဘိက္ခုကာ အာဝါသာ တ အနာဝါသာ တ အဘိက္ခုကော နာနာသံဝါသကေဟိ တ သဘိက္ခုကော အာဝါသော တ အနာဝါသော တ ဂန္တဗ္ဗော အညတ္ရ ပကတတ္တေန အညတ္ရ အန္တရာယာ။ ယတ္ထ ဟိ ဧကောပိ ဘိက္ခု နတ္ထိ, တတ္ထ န ဝသိတဗ္ဗံ။ န ဟိ တတ္ထ ဝုတ္တရတ္တိယော ဂဏနူပိကာ ဟောန္တိ။ ဒသဝိဓေ အန္တရာယေ ပန သစေပိ ရတ္တိယော ဂဏနူပိကာ န ဟောန္တိ, အန္တရာယတော ပရိမုစ္စနတ္ထာယ ဂန္တဗ္ဗမေဝ။ တေန ဝုတ္တံ “အညတ္ရ အန္တရာယာ”တိ။ နာနာသံဝါသကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိနယကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, တေသံ အနာရောစနေပိ ရတ္တိစ္ဆေဒော နတ္ထိ, အဘိက္ခုကာဝါသသဒိသမေဝ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “နာနာသံဝါသကေဟိ တ သဘိက္ခုကော”တိ။

န ဟာရိတသိကေန ဘိက္ခုနာ ပကတတ္တေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ဧကစ္ဆန္နေ အာဝါသေ တ အနာဝါသေ တ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ တတ္ထ **အာဝါသော** နာမ ဝသနတ္ထာယ ကတသေနာသနံ။ **အနာဝါသော** နာမ စေတိယဃရံ ဗောဓိဃရံ သမ္မုဉ္ဇနီအဋ္ဋကော အရုအဋ္ဋကော ဟနီယမာဠော ဝစ္စကုဋိ ဒွါရကောဋ္ဌကောတိ ဧဝမာဒိ။ “ဧတေသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဧကစ္ဆန္နေ ဆဒနတော ဥဒကပတနဋ္ဌာနပရိစ္ဆိန္နေ ဩကာသေ ဥက္ခိတ္တကောဝ ဝသိတုံ န လဘတိ, ဟာရိတသိကော ပန အန္တော အာဝါသေယေဝ န လဘတီ”တိ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။ **မဟာအဋ္ဌကထာယံ** အဝိသေသေန “ဥဒကပတေန တရိတ”န္တိ ဝုတ္တံ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန “ဧတေသု ဧတ္တကေသု ပဉ္စဝဏ္ဏစ္ဆဒနဗဒ္ဓဋ္ဌာနေသု ဟာရိတသိကဿ စ ဥက္ခိတ္တကဿ စ ပကတတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥဒကပတေန တရိတ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ နာနူပစာရေပိ ဧကစ္ဆန္နေ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပနေတ္ထ တဒဟုပသမ္ပန္နေပိ ပကတတ္တေ ပဌမံ ပဝိသိတွ္တ နိပန္နေပိ သဥ္ဈိဝသိကောပိ ဟာရိတသိကော ပစ္ဆာ ပဝိသိတွ္တ ဇာနန္တော နိပဇ္ဇတိ, ရတ္တိစ္ဆေဒော စေဝ ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋဉ္စ, အဇာနန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒောဝ, န ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋံ။ သစေ ပန တသ္မိံ နိသိန္နေ ပစ္ဆာ ပကတတ္တော ပဝိသိတွ္တ နိပဇ္ဇတိ, ဟာရိတသိကော စ ဇာနာတိ, ရတ္တိစ္ဆေဒော စေဝ ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋဉ္စ။ နော စေ ဇာနာတိ, ရတ္တိစ္ဆေဒောဝ, န ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋံ။

ဟာရိတသိကေန ဘိက္ခုနာ ပကတတ္တံ ဘိက္ခုံ တဒဟုပသမ္ပန္နမ္ပိ ဒိသွတ အာသနာ ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗံ, ဝုဋ္ဌာယ စ “အဟံ ဘန္တေ ကမ္မိနာ သုခနိသိန္နော ဝုဋ္ဌာပိတော”တိ ပရမ္မုခေနပိ န ဂန္တဗ္ဗံ, “ကဒံ အာစရိယ အာသနံ, ဧတ္ထ နိသီဒထာ”တိ ဧဝံ ပကတတ္တော ဘိက္ခု အာသနေန နိမန္တေတဗ္ဗောယေဝ။ နဝကေန ပန “မဟာထေရံ ဩဗဒ္ဓံ ကရောမီ”တိ ဟာရိတသိကတ္ထေရဿ သန္တိကံ န ဂန္တဗ္ဗံ။ ဟာရိတသိကေန ပကတတ္တေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ န ဧကာသနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, န နီစေ အာသနေ နိသိန္နေ ဥစ္စေ အာသနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, န ဆမာယံ နိသိန္နေ အာသနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, ဒွါဒသဟတ္ထံ ပန ဥပစာရံ မုဉ္စိတွ္တ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဟာရိတသိကေန ဘိက္ခုနာ ပကတတ္တေန သဒ္ဓိံ န ဧကစင်္ကမေ စင်္ကမိတဗ္ဗံ, န နီစေ စင်္ကမေ စင်္ကမန္တေ ဥစ္စေ စင်္ကမေ စင်္ကမိတဗ္ဗံ, န ဆမာယံ စင်္ကမန္တေ စင်္ကမေ စင်္ကမိတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ ပန အကတပရိစ္ဆေဒါယ ဘူမိယာ စင်္ကမန္တေ ပရိစ္ဆေဒံ ကတွ္တ တလုကံ အာကိရိတွ္တ အာလမ္ဗနံ ယောဇေတွ္တ ကတစင်္ကမေ နီစေပိ န စင်္ကမိတဗ္ဗံ, ကော ပန ဝါဒေါ ကူဋ္ဌကစယေန သမ္ပန္နေ ဝေဒိကာပရိက္ခိတ္တေ။ သစေ ပန ဟာကာရပရိက္ခိတ္တော ဟောတိ, ဒွါရကောဋ္ဌကယုတ္တော ပဗ္ဗတန္တရဝနန္တရဂုမ္ဗန္တရေသု ဝါ သုပ္ပဋိစ္ဆန္နော, တာဒိသေ စင်္ကမေ စင်္ကမိတုံ ဝဋ္ဋတိ, အပ္ပဋိစ္ဆန္နေပိ ဥပစာရံ မုဉ္စိတွ္တ ဝဋ္ဋတိ။

ဟရိတသိကေန ဘိက္ခုနာ ဟရိတသိကဝုမှုတရေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ မူလာယပဋိကဿနာရဟေန မာနတ္တာရဟေန
မာနတ္တစာရိကေန အဗ္ဘာနာရဟေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ န ကေစ္ဆန္နေ အာတသေ တ အနာတသေ တ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ တွေ
ပန သစေ ဝုမှုတရေ ဟရိတသိကေ ပဌမံ နိပန္နေ ဣတရော ဇာနန္တော ပစ္ဆာ နိပဇ္ဇတိ, ရတ္တိစ္ဆေဒော စဿ ဟော
တိ, ဝတ္တဘေဒေ စ ဒုက္ကဋံ။ ဝုမှုတရဿ ပန ရတ္တိစ္ဆေဒော, န ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋံ။ အဇာနိတွာ နိပဇ္ဇတိ, ဒွ
ိန္နမ္ပိ ဝတ္တဘေဒော နတ္ထိ, ရတ္တိစ္ဆေဒော ပန ဟောတိ။ အထ နဝကဟရိတသိကေ ပဌမံ နိပန္နေ ဝုမှုတရော ပစ္ဆာ
နိပဇ္ဇတိ, နဝကော စ ဇာနာတိ, ရတ္တိ စဿ ဆိဇ္ဇတိ, ဝတ္တဘေဒေ စ ဒုက္ကဋံ ဟောတိ။ ဝုမှုတရဿ ရတ္တိစ္ဆေ
ဒော, န ဝတ္တဘေဒော။ နော စေ ဇာနာတိ, ဒွိန္နမ္ပိ ဝတ္တဘေဒော နတ္ထိ, ရတ္တိစ္ဆေဒော ပန ဟောတိ။ သစေ အပစ္
ဆာပုရိမံ နိပဇ္ဇန္တိ, ဝုမှုတရဿ ရတ္တိစ္ဆေဒော, ဣတရဿ ဝတ္တဘေဒောပီတိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။

ဒွေဝ ဟရိတသိကာ သမဝဿာ, ဧကော ပဌမံ နိပန္နော, ဧကော ဇာနန္တော၀ ပစ္ဆာ နိပဇ္ဇတိ, ရတ္တိ စဿ ဆိဇ္
ဇတိ, ဝတ္တဘေဒေ စ ဒုက္ကဋံ။ ပဌမံ နိပန္နဿ ရတ္တိစ္ဆေဒော, န ဝတ္တဘေဒော။ သစေ ပစ္ဆာ နိပဇ္ဇန္တောပိ န
ဇာနာတိ, ဒွိန္နမ္ပိ ဝတ္တဘေဒော နတ္ထိ, ရတ္တိစ္ဆေဒော ပန ဟောတိ။ သစေ ဒွေဝပိ အပစ္ဆာပုရိမံ နိပဇ္ဇန္တိ, ဒွိန္နမ္ပိ
ရတ္တိစ္ဆေဒောယေဝ, န ဝတ္တဘေဒော။ သစေ ဟိ ဒွေဝ ဟရိတသိကာ ဧကတော ဝသေယျုံ, တေ အညမညဿ အဇ္
ဈာစာရံ ဥတွာ အကရတ တ ဝိပ္ပဋိသာရိနော တ ဟုတွာ တံ တ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇေယျုံ တတော ဟပိဋ္ဌတရံ တ, ဝိဗ္
ဘမေယျုံ တ, တသ္မာ နေသံ သဟသေယျာ သဗ္ဗပကာရေန ပဋိက္ခိတ္တာ။ မူလာယပဋိကဿနာရဟာဒယော စေတ္
ထ ဟရိတသိကာနံ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ ဌိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တသ္မာ ဟရိတသိကေန ဘိက္ခုနာ မူလာယပဋိကဿနာရ
ဟေန မာနတ္တာရဟေန မာနတ္တစာရိကေန အဗ္ဘာနာရဟေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ န ကောသနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, န နီစေ အာသ
နေ နိသိန္နေ ဥစ္စေ အာသနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, န ဆမာယ နိသိန္နေ အာသနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, န ကေစင်္ကမေ စင်္ကမိတဗ္ဗံ, န နီ
စေ စင်္ကမေ စင်္ကမန္တေ ဥစ္စေ စင်္ကမေ စင်္ကမိတဗ္ဗံ, န ဆမာယ စင်္ကမန္တေ စင်္ကမေ စင်္ကမိတဗ္ဗံ။

"န, ဘိက္ခဝေ, ဟရိတသိကေန ဘိက္ခုနာ သာဒိတဗ္ဗံ ပကတတ္တာနံ ဘိက္ခူနံ အဘိတဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဉ္ဇလိကမ္မံ
သာမီစိကမ္မံ အာသနာဘိဟာရော သေယျာဘိဟာရော ဟာဒောဒကံ ဟာဒပီဌံ ဟာဒကထလိကံ ပတ္တစီဝရပဋိဂ္ဂဟဏံ နဟာ
နေ ပိဋ္ဌိပရိကမ္မံ, ယော သာဒိယေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (စူဠဝ. ၇၅) ဝစနတော ပကတတ္တာနံ ဘိက္ခူနံ ဌ
ပေတွာ နဝကတရံ ဟရိတသိကံ အဝသေသာနံ အန္တမသော မူလာယပဋိကဿနာရဟာဒီနမ္ပိ အဘိတဒနာဒိံ သာဒိယန္
တဿ ဒုက္ကဋံ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနမ္ပိ သာဒိယန္တဿ ဒုက္ကဋမေဝ။ တသ္မာ တေ ဝတ္တဗ္ဗာ "အဟံ ဝိနယကမ္မံ က
ရောမိ, မယှံ ဝတ္တံ မာ ကရောထ, မာ မံ ကမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆထာ"တိ။ သစေ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတာ ကုလပုတ္တာ "တု
မှေဟ, ဘန္တေ, တုမှာကံ ဝိနယကမ္မံ ကရောထာ"တိ ဝတွာ ဝတ္တံ ကရောန္တိ, ကမပ္ပဝေသနမ္ပိ အာပုစ္ဆန္တိယေ
ဝ, တရိတကာလတော ပဋ္ဌာယ အနာပတ္တိ။

"အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဟရိတသိကာနံ ဘိက္ခူနံ မိထူ ယထာဝုမှုံ အဘိတဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဉ္ဇလိကမ္မံ သာမီစိကမ္
မံ အာသနာဘိဟာရံ သေယျာဘိဟာရံ ဟာဒောဒကံ ဟာဒပီဌံ ဟာဒကထလိကံ ပတ္တစီဝရပဋိဂ္ဂဟဏံ နဟာနေ ပိဋ္ဌိပရိ
ကမ္မ"န္တိ (စူဠဝ. ၇၅) ဝစနတော ပန ဟရိတသိကာနံ ဘိက္ခူနံ အညမညံ ယော ယော ဝုမှော, တေန တေန နဝကတရဿ
အဘိတဒနာဒိံ သာဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

"အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဟရိတသိကာနံ ဘိက္ခူနံ ပဉ္စ ယထာဝုမှုံ ဥပေဟသထံ ပတရဏံ ဝဿိကသာဋိကံ ဩဃောဇ
နံ ဘတ္တ"န္တိ (စူဠဝ. ၇၅) ဝစနတော ဣမာနိ ဥပေဟသထာဒီနိ ပဉ္စ ပကတတ္တေဟိပိ သဒ္ဓိံ ဝုမှုပဋိဟဋိယာ ကာတုံ ဝဋ္ဋ
တိ, တသ္မာ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၇၅) ဟတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဿမာနေ ဟတ္ထဟသေ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန "ဟ
ဋ္ဌိယာ အနိသီဒိတွာ ဟဋ္ဌိံ ဝိဟာယ ဟတ္ထဟသံ အမုဉ္စန္တေန နိသီဒိတဗ္ဗ"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဟရိသုဒ္ဓိဥပေဟသထေ ကရိယ
မာနေ သင်္ဃနဝကဋ္ဌာနေ နိသီဒိတွာ တတ္ထေဝ နိသိန္နေန အတ္တနော ဟဋ္ဌိယာ ဟရိသုဒ္ဓိဥပေဟသထော ကာတဗ္ဗော။ ပ
တရဏာယပိ သင်္ဃနဝကဋ္ဌာနေ နိသီဒိတွာ တတ္ထေဝ နိသိန္နေန အတ္တနော ဟဋ္ဌိယာ ပတရေတဗ္ဗံ။ သင်္ဃေန ဃဏ္ဍိံ
ပဟရိတွာ ဘာဇိယမာနံ ဝဿိကသာဋိကမ္ပိ အတ္တနော ပတ္တဋ္ဌာနေ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဩဃောဇနန္တိ ဝိဿဇ္ဇနံ ဝုစ္စတိ။ သစေ ဟိ ဟရိတသိကဿ ဒွေဝ တိဏိ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာဒီနိ ဟပုဏန္တိ,
အညာ စဿ ပုဂ္ဂလိကဘတ္တပစ္စာသာ ဟောတိ, တာနိ ပဋိဟဋိယာ ဂဟေတွာ "ဘန္တေ, ဟေဋ္ဌာ ဂဟေထ, အဇ္ဇ မ

ယ့ပံ ဘတ္တပစ္စာသာ အတ္ထိ, သေ့ဝဝ ဂဏှ့ဟိဿာမိ”တိ ဝတ့တ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာနိ။ ဇဝံ တာနိ ပုနဒိဝသေသု ဂဏှ့ဟိတုံ လဘတိ။ “ပုနဒိဝသေ သဗ္ဗပဌမံ တဿ အတဗ္ဗ”န္တိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။ ယဒိ ပန န ဂဏှ့ဟာတိ န ဝိဿဇ္ဇေတိ, ပုနဒိဝသေ န လဘတိ။ ဣဒံ ဩဏောဇနံ နာမ ဟရိတသိက္ခသ္မေဝ ဩဒိဿ အနုညာတံ။ ကသ္မာ? တဿ ဟိ သဋ္ဃနဝ ကဌာနေ နိသိန္နဿ ဘတ္တဂ္ဂေ ယာဂုခဇ္ဇကာဒီနိ ဟပုဏန္တိ တ န တ, တသ္မာ “သော ဘိက္ခုာဟာရေန မာ ကိလမိတ္ထာ”တိ ဣဒမဿ သင်္ဂဟကရဏတ္ထာယ ဩဒိဿ အနုညာတံ။

ဘတ္တ န္တိ အာဂတာဂတေဟိ ဝုမုပဋ္ဌိဟဋ္ဌိယာ ဂဟေတ့တ ဂန္တဗ္ဗံ ဝိဟာရေ သဋ္ဃဿ စတုဿာလဘတ္တံ။ ဇတံ ယထာဝုမ္ဗံ လဘတိ, ဟဋ္ဌိယာ ပန ဂန္တုံ တ ဌာတုံ တ န လဘတိ, တသ္မာ ဟဋ္ဌိတော ဩသက္ကိတ့တ ဟတ္ထပာသေ ဌိတေန ဟတ္ထံ ပသာရေတ့တ ယထာ သေနော နိပတိတ့တ ဂဏှ့ဟာတိ, ဇဝံ ဂဏှ့ဟိတဗ္ဗံ။ အာရာမိကသမဏုဒ္ဒေသေဟိ အာဟရာပေတုံ န လဘတိ။ သစေ သယမေဝ အာဟရန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ ရညော မဟာပေဠဘတ္တေပိ ဇသေဝ နယော။ စတုဿာလဘတ္တေ ပန သစေ ဩဏောဇနံ ကတ္တုကာမော ဟောတိ, အတ္တနော အတ္ထာယ ဥက္ခိတ္တေ ပိဏ္ဍေ “အဇ္ဇ မေ ဘတ္တံ အတ္ထိ, သေ့ဝဝ ဂဏှ့ဟိဿာမိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ “ပုနဒိဝသေ ဒွေ့ဝ ပိဏ္ဍေ လဘတီ”တိ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာဒီနိပိ ဟဋ္ဌိတော ဩသက္ကိတ့တဝ ဂဟေတဗ္ဗာနိ, ယတ္ထ ပန နိသီဒာပေတ့တ ပရိဝိသန္တိ, တတ္ထ သာမဏေရာနံ ဇေဋ္ဌကေန, ဘိက္ခုုနံ သဋ္ဃနဝကေန ဟုတ့တ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ဟရိတသိကဝတ္တံ။

မူလာယပဋိကဿနာရဟာနံ မာနတ္တာရဟာနံ မာနတ္တစာရိကာနံ အဗ္ဘာနာရဟာနဉ္စ ဣဒမေဝ ဝတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မာနတ္တစာရိကဿ ဝတ္တေ ပန “ဒေဝသိကံ အာရောစေတဗ္ဗ”န္တိ ဝိသေသော။ ရတ္တိစ္ဆေဒေသု စ “တယော ခေါ, ဥပာလိ, ဟရိတသိကဿ ဘိက္ခုနော ရတ္တိစ္ဆေဒာ, သဟတသော ဝိပ္ပတသော အနာရောစနာ”တိ (စူဠ၀. ၈၃) ဝစနတော ယ့တယံ “ပကတတ္တေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ဧကစ္ဆန္နေ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တော သဟတသော, ယော စ ဧကေသ္မေဝ တသော, ယာ စာယံ အာဂန္တုကာဒီနံ အနာရောစနာ, ဇတေသု တီသု ဧကေနပိ ကာရဏေန ဟရိတသိကဿ ဘိက္ခုနော ရတ္တိစ္ဆေဒော ဟောတိ။

မာနတ္တစာရိကဿ ပန “စတ္တာရော ခေါ, ဥပာလိ, မာနတ္တစာရိကဿ ဘိက္ခုနော ရတ္တိစ္ဆေဒာ, သဟတသော, ဝိပ္ပတသော, အနာရောစနာ, ဦနေ ဂဏေ စရဏ”န္တိ ဝစနတော ဣမေသု စတူသု ကာရဏေသု ဧကေနပိ ရတ္တိစ္ဆေဒော ဟောတိ။ **ဂဏော**တိ စေတ္ထ စတ္တာရော တ အတိရေကာ တ။ တသ္မာ သစေပိ တီဟိ ဘိက္ခုူဟိ သဒ္ဓိံ ဝသတိ, ရတ္တိစ္ဆေဒော ဟောတိယေဝ။

ဣတိ ဟဋ္ဌိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ဂရုကာပတ္တိဝုဌာနဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

၃၃. ကမ္မာကမ္မဝိနိစ္ဆယကထာ

၂၄၉. **ကမ္မာကမ္မ**န္တိ ဧတ္ထ (ပရိ. ၄၈၂-၄၈၄) ပန ကမ္မာနိ စတ္တာရိ – အပလောကနကမ္မံ ဉတ္တိကမ္မံ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မန္တိ။ ဣမာနိ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ ကတိဟာကာရေဟိ ဝိပဇ္ဇန္တိ? ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဝိပဇ္ဇန္တိ – ဝတ္ထုတော ဝါ ဉတ္တိတော ဝါ အနုဿာဝနတော ဝါ သီမတော ဝါ ပရိသတော ဝါ။

ကထံ **ဝတ္ထုတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ**? သမ္မုခါကရဏီယံ ကမ္မံ အသမ္မုခါ ကရောတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ ပဋိပုစ္ဆာကရဏီယံ ကမ္မံ အပဋိပုစ္ဆာ ကရောတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ ပဋိညာယ ကရဏီယံ ကမ္မံ အပဋိညာယ ကရောတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ သတိဝိနယာရဟဿ အမူဠှဝိနယံ ဒေတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ အမူဠှဝိနယာရဟဿ တဿ ပါပိယသိကကမ္မံ ကရောတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ တဿ ပါပိယသိကကမ္မာရဟဿ တဇ္ဇနီယကမ္မံ ကရောတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ တဇ္ဇနီယကမ္မာရဟဿ နိယဿကမ္မံ ကရောတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ နိယဿကမ္မာရဟဿ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မံ ကရောတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မာရဟဿ ပဋိသာရဏီယကမ္မံ ကရောတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ ပဋိသာရဏီယကမ္မာရဟဿ ဥက္ခေပနီယကမ္မံ ကရောတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ ဥက္ခေပနီယကမ္မာရဟဿ ပရိဝါသံ ဒေတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ ပရိဝါသာရဟဿ မူလာယ ပဋိကဿတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ မူလာယပဋိကဿနာရဟဿ မာနတ္တံ ဒေတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ မာနတ္တာရဟံ အဗ္ဘေတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ အဗ္ဘာနာရဟံ ဥပသမ္ပာဒေတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ အနုပောသထေ ဥပောသထံ ကရောတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ အပဝါရဏာယ ပဝါရေတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ ပဏ္ဍကံ ဥပသမ္ပာဒေတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ ထေယျသံဝါသကံ, တိတ္ထိယပက္ကန္တကံ, တိရစ္ဆာနဂတံ, မာတုဃာတကံ, ပိတုဃာတကံ, အရဟန္တဃာတကံ, ဘိက္ခုနိဒူသကံ, သင်္ဃဘေဒကံ, လောဟိတုပ္ပာဒကံ, ဥဘတောဗျဉ္ဇနကံ, ဦနဝီသတိဝဿံ ပုဂ္ဂလံ ဥပသမ္ပာဒေတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ။ ဧဝံ ဝတ္ထုတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ။

ကထံ **ဉတ္တိတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ**? ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဉတ္တိတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ – ဝတ္ထုံ န ပရာမသတိ, သင်္ဃံ န ပရာမသတိ, ပုဂ္ဂလံ န ပရာမသတိ, ဉတ္တိံ န ပရာမသတိ, ပစ္ဆာ ဝါ ဉတ္တိံ ဌပေတိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဉတ္တိတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ။

ကထံ **အနုဿာဝနတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ**? ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနုဿာဝနတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ – ဝတ္ထုံ န ပရာမသတိ, သင်္ဃံ န ပရာမသတိ, ပုဂ္ဂလံ န ပရာမသတိ, သာဝနံ ဟာပေတိ, အကာလေ ဝါ သာဝေတိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနုဿာဝနတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ။

ကထံ **သီမတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ**? ဧကာဒသဟိ အာကာရေဟိ သီမတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ – အတိခုဒ္ဒကံ သီမံ သမ္မန္နတိ, အတိမဟတိံ သီမံ သမ္မန္နတိ, ခဏ္ဍနိမိတ္တံ သီမံ သမ္မန္နတိ, ဆာယာနိမိတ္တံ သီမံ သမ္မန္နတိ, အနိမိတ္တံ သီမံ သမ္မန္နတိ, ဗဟိသီမေ ဌိတော သီမံ သမ္မန္နတိ, နဒိယာ သီမံ သမ္မန္နတိ, သမုဒ္ဒေ သီမံ သမ္မန္နတိ, ဇာတဿရေ သီမံ သမ္မန္နတိ, သီမာယ သီမံ သမ္ဘိန္ဒတိ, သီမာယ သီမံ အဇ္ဈောတ္ထရတိ။ ဣမေဟိ ဧကာဒသဟိ အာကာရေဟိ သီမတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ။

ကထံ **ပရိသတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ**? ဒွါဒသဟိ အာကာရေဟိ ပရိသတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ – စတုဝဂ္ဂကရဏီယေ ကမ္မေ ယာဝတိကာ ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တာ တေ အနာဂတာ ဟောန္တိ, ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒော အနာဟဋော ဟောတိ, သမ္မုခီဘူတာ ပဋိက္ကောသန္တိ, စတုဝဂ္ဂကရဏေ ကမ္မေ ယာဝတိကာ ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တာ, တေ အာဂတာ ဟောန္တိ, ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒော အနာဟဋော ဟောတိ, သမ္မုခီဘူတာ ပဋိက္ကောသန္တိ, စတုဝဂ္ဂကရဏေ ကမ္မေ ယာဝတိကာ ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တာ, တေ အာဂတာ ဟောန္တိ, ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒော အာဟဋော ဟောတိ, သမ္မုခီဘူတာ ပဋိက္ကောသန္တိ။

ပဉ္စဝဂ္ဂကရဏေ ကမ္မေ။ပေ။ ဒသဝဂ္ဂကရဏေ ကမ္မေ။ပေ။ ဝီသတိဝဂ္ဂကရဏေ ကမ္မေ ယာဝတိကာ ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တာ, တေ အနာဂတာ ဟောန္တိ, ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒော အနာဟဋော ဟောတိ, သမ္မုခီဘူတာ ပဋိက္ကောသန္တိ, ဝီ

သတိဝဂ္ဂကရဏေ ကမ္မေ ယာဝတိကာ ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တာ, တေ အာဂတာ ဟောန္တိ, ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒော အနာဟဋော ဟောတိ, သမ္မုခီဘူတာ ပဋိက္ကောသန္တိ, ဝီသတိဝဂ္ဂကရဏေ ကမ္မေ ယာဝတိကာ ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တာ, တေ အာဂတာ ဟောန္တိ, ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒော အာဟဋော ဟောတိ, သမ္မုခီဘူတာ ပဋိက္ကောသန္တိ။ ဣမေဟိ ဒွါဒသဟိ အာကာရေဟိ ပရိသတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ။

စတုဝဂ္ဂကရဏေ ကမ္မေ စတ္တာရော ဘိက္ခူ ပကတတ္တာ ကမ္မပ္ပတ္တာ, အဝသေသာ ပကတတ္တာ ဆန္ဒာရဟာ။ ယဿ သင်္ဃော ကမ္မံ ကရောတိ, သော နေဝ ကမ္မပ္ပတ္တော နာပိ ဆန္ဒာရဟော, အပိစ ကမ္မာရဟော။ ပဉ္စဝဂ္ဂကရဏေ ကမ္မေ ပဉ္စ ဘိက္ခူ ပကတတ္တာ ကမ္မပ္ပတ္တာ, အဝသေသာ ပကတတ္တာ ဆန္ဒာရဟာ။ ယဿ သင်္ဃော ကမ္မံ ကရောတိ, သော နေဝ ကမ္မပ္ပတ္တော နာပိ ဆန္ဒာရဟော, အပိစ ကမ္မာရဟော ။ ဒသဝဂ္ဂကရဏေ ကမ္မေ ဒသ ဘိက္ခူ ပကတတ္တာ ကမ္မပ္ပတ္တာ, အဝသေသာ ပကတတ္တာ ဆန္ဒာရဟာ။ ယဿ သင်္ဃော ကမ္မံ ကရောတိ, သော နေဝ ကမ္မပ္ပတ္တော နာပိ ဆန္ဒာရဟော, အပိစ ကမ္မာရဟော။ ဝီသတိဝဂ္ဂကရဏေ ကမ္မေ ဝီသတိ ဘိက္ခူ ပကတတ္တာ ကမ္မပ္ပတ္တာ, အဝသေသာ ပကတတ္တာ ဆန္ဒာရဟာ။ ယဿ သင်္ဃော ကမ္မံ ကရောတိ, သော နေဝ ကမ္မပ္ပတ္တော နာပိ ဆန္ဒာရဟော, အပိစ ကမ္မာရဟော။

၂၅၀. **အပလောကနကမ္မံ** ကတိ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ? **ဉတ္တိကမ္မံ, ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ, ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ** ကတိ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ? အပလောကနကမ္မံ ပဉ္စ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။ ဉတ္တိကမ္မံ နဝ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

အပလောကနကမ္မံ ကတမာနိ ပဉ္စ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ? ဩသာရဏံ နိဿာရဏံ ဘဏ္ဍုကမ္မံ ဗြဟ္မဒဏ္ဍံ ကမ္မလက္ခဏညေဝ ပဉ္စမံ။ အပလောကနကမ္မံ ဣမာနိ ပဉ္စ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

ဉတ္တိကမ္မံ ကတမာနိ နဝ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ? ဩသာရဏံ နိဿာရဏံ ဥပေါသထံ ပဝါရဏံ သမ္မုတိံ ဒာနံ ပဋိဂ္ဂဟံ ပစ္စုက္ကဍ္ဎနံ ကမ္မလက္ခဏညေဝ နဝမံ။ ဉတ္တိကမ္မံ ဣမာနိ နဝ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ ကတမာနိ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ? ဩသာရဏံ နိဿာရဏံ သမ္မုတိံ ဒာနံ ဥဒ္ဓရဏံ ဒေသနံ ကမ္မလက္ခဏညေဝ သတ္တမံ။ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ ဣမာနိ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ ကတမာနိ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ? ဩသာရဏံ နိဿာရဏံ သမ္မုတိံ ဒာနံ နိဂ္ဂဟံ သမနုဘာသနံ ကမ္မလက္ခဏညေဝ သတ္တမံ။ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ ဣမာနိ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။ အယံ တာဝ ဟဒ္ဒိနယော။

၂၅၁. အယံ ပနေတ္ထ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဝိနိစ္ဆယကထာ (ပရိ. အဋ္ဌ. ၄၈၂) – **အပလောကနကမ္မံ** နာမ သီမဋ္ဌကသင်္ဃံ သောဓေတွာ ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒံ အာဟရိတွာ သမဂ္ဂဿ သင်္ဃဿ အနုမတိယာ တိက္ခတ္တုံ သာဝေတွာ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ။ **ဉတ္တိကမ္မံ** နာမ ဝုတ္တနယေနေဝ သမဂ္ဂဿ သင်္ဃဿ အနုမတိယာ ဧကာယ ဉတ္တိယာ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ။ **ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ** နာမ ဝုတ္တနယေနေဝ သမဂ္ဂဿ သင်္ဃဿ အနုမတိယာ ဧကာယ ဉတ္တိယာ ဧကာယ စ အနုဿာဝနာယာတိ ဧဝံ ဉတ္တိဒုတိယာယ အနုဿာဝနာယ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ။ **ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ** နာမ ဝုတ္တနယေနေဝ သမဂ္ဂဿ သင်္ဃဿ အနုမတိယာ ဧကာယ ဉတ္တိယာ တီဟိ စ အနုဿာဝနာဟီတိ ဧဝံ ဉတ္တိစတုတ္ထာဟိ တီဟိ အနုဿာဝနာဟိ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ။

တတ္ထ အပလောကနကမ္မံ အပလောကေတွာဝ ကာတဗ္ဗံ, ဉတ္တိကမ္မာဒိဝသေန န ကာတဗ္ဗံ။ ဉတ္တိကမ္မမ္ပိ ဧကံ ဉတ္တိံ ဌပေတွာဝ ကာတဗ္ဗံ, အပလောကနကမ္မာဒိဝသေန န ကာတဗ္ဗံ။ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ ပန အပလောကေတွာ ကာတဗ္ဗမ္ပိ အကာတဗ္ဗမ္ပိ အတ္ထိ။ တတ္ထ သီမာသမ္မုတိ သီမာသမူဟနံ ကထိနဒာနံ ကထိနုဒ္ဓာရော ကုဋိဝတ္ထုဒေသနာ ဝိဟာရဝတ္ထုဒေသနာတိ ဣမာနိ ဆကမ္မာနိ ဂရုကာနိ အပလောကေတွာ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဉတ္တိဒုတိယကမ္မဝာစံ သာဝေတွာဝ ကာတဗ္ဗာနိ။ အဝသေသာ တေရသ သမ္မုတိယော သေနာသနဂ္ဂါဟကမတကစီဝရဒါနာဒိသမ္မုတိယော စာတိ ဧတာနိ လဟုကကမ္မာနိ, အပလောကေတွာပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋန္တိ, ဉတ္တိကမ္မဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မဝသေန ပန န ကာတဗ္ဗမေဝ။ "ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မဝသေန ကယိရမာနံ ဒဠှတရံ ဟောတိ, တသ္မာ ကာတဗ္ဗ"န္တိ ဧကစ္စေ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ ပန

သတိ ကမ္မသင်္ကရော ဟောတိ, တသ္မာ န ကာတဗ္ဗန္တိ ပဋိက္ခိတ္တမေဝ။ သစေ ပန အက္ခရပရိဟီနံ ဝါ ပဒပရိဟီနံ ဝါ ဒုရုတ္တပဒံ ဝါ ဟောတိ, တဿ သောဓနတ္ထံ ပုနပ္ပုနံ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဣဒံ အကုပ္ပကမ္မဿ ဒဠှီကမ္မံ ဟောတိ, ကုပ္ပကမ္မေ ကမ္မံ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ ဉတ္တိဉ္စ တိဿော စ ကမ္မဝါစာယော သာဝေတွာဝ ကာတဗ္ဗံ, အပလောကနကမ္မာဒိဝသေန န ကာတဗ္ဗံ။

သမ္မုခါကရဏီယံ ကမ္မံ အသမ္မုခါ ကရောတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မန္တိ ဧတ္ထ ပန အတ္ထိ ကမ္မံ သမ္မုခါကရဏီယံ, အတ္ထိ ကမ္မံ အသမ္မုခါကရဏီယံ။ တတ္ထ **အသမ္မုခါကရဏီယံ** နာမ ဒူတေနူပသမ္ပဒါ, ပတ္တနိက္ကုဇ္ဇနံ, ပတ္တုက္ကုဇ္ဇနံ, ဥမ္မတ္တကဿ ဘိက္ခုနော ဥမ္မတ္တကသမ္မုတိ, သေက္ခာနံ ကုလာနံ သေက္ခသမ္မုတိ, ဆန္နဿ ဘိက္ခုနော ဗြဟ္မဒဏ္ဍော, ဒေဝဒတ္တဿ ပကာသနီယကမ္မံ, အပသာဒနီယံ ဒဿေန္တဿ ဘိက္ခုနော ဘိက္ခုနိသင်္ဃေန ကာတဗ္ဗံ အဝန္ဒိယကမ္မန္တိ အဋ္ဌဝိဓံ ဟောတိ။ ဣဒံ အဋ္ဌဝိဓမ္ပိ ကမ္မံ အသမ္မုခါ ကတံ သုကတံ ဟောတိ အကုပ္ပံ, သေသာနိ သဗ္ဗကမ္မာနိ သမ္မုခါ ဧဝ ကာတဗ္ဗာနိ။ သင်္ဃသမ္မုခတာ ဓမ္မသမ္မုခတာ ဝိနယသမ္မုခတာ ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာတိ ဣမံ စတုဗ္ဗိဓံ သမ္မုခါဝိနယံ ဥပနေတွာဝ ကာတဗ္ဗာနိ။ ဧဝံ ကတာနိ ဟိ သုကတာနိ ဟောန္တိ, ဧဝံ အကတာနိ ပနေတာနိ ဣမံ သမ္မုခါဝိနယသင်္ခါတံ ဝတ္ထုံ ဝိနာ ကတတ္တာ ဝတ္ထုဝိပန္နာနိ နာမ ဟောန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “သမ္မုခါကရဏီယံ ကမ္မံ အသမ္မုခါ ကရောတိ, ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မ”န္တိ။ **ပဋိပုစ္ဆာကရဏီယာဒီ**သုပိ ပဋိပုစ္ဆာဒိကရဏမေဝ ဝတ္ထု, တံ ဝတ္ထုံ ဝိနာ ကတတ္တာ တေသမ္ပိ ဝတ္ထုဝိပန္နတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အပိစ ဦနဝီသတိဝဿံ ဝါ အန္တိမဝတ္ထုံ အဇ္ဈာပန္နပုဗ္ဗံ ဝါ ဧကာဒသသု ဝါ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂလေသု အညတရံ ဥပသမ္ပာဒေန္တဿပိ ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ ဟောတိ။ အယံ ဝတ္ထုတော ကမ္မဝိပတ္တိယံ ဝိနိစ္ဆယော။

ဉတ္တိတော ဝိပတ္တိယံ ပန **ဝတ္ထုံ န ပရာမသတီ**တိ ယဿ ဥပသမ္ပဒါဒိကမ္မံ ကရောတိ, တံ န ပရာမသတိ, တဿ နာမံ န ဂဏှာတိ။ “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဓမ္မရက္ခိတော အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော”တိ ဝဒတိ။ ဧဝံ ဝတ္ထုံ န ပရာမသတိ။

သင်္ဃံ န ပရာမသတီတိ သင်္ဃဿ နာမံ န ဂဏှာတိ။ “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဓမ္မရက္ခိတော”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, အယံ ဓမ္မရက္ခိတော”တိ ဝဒတိ။ ဧဝံ သင်္ဃံ န ပရာမသတိ။

ပုဂ္ဂလံ န ပရာမသတီတိ ယော ဥပသမ္ပဒါပေက္ခဿ ဥပဇ္ဈာယော, တံ န ပရာမသတိ, တဿ နာမံ န ဂဏှာတိ။ “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဓမ္မရက္ခိတော အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဓမ္မရက္ခိတော ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော”တိ ဝဒတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလံ န ပရာမသတိ။

ဉတ္တိံ န ပရာမသတီတိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဉတ္တိံ န ပရာမသတိ, ဉတ္တိဒုတိယကမ္မေ ဉတ္တိံ အဋ္ဌပေတွာ ဒွိက္ခတ္တုံ ကမ္မဝါစာယ ဧဝ အနုဿာဝနကမ္မံ ကရောတိ, ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မေပိ ဉတ္တိံ အဋ္ဌပေတွာ စတုက္ခတ္တုံ ကမ္မဝါစာယ ဧဝ အနုဿာဝနကမ္မံ ကရောတိ။ ဧဝံ ဉတ္တိံ န ပရာမသတိ။

ပစ္ဆာ ဝါ ဉတ္တိံ ဌပေတီတိ ပဌမံ ကမ္မဝါစာယ အနုဿာဝနကမ္မံ ကတွာ “ဧသာ ဉတ္တီ”တိ ဝတွာ “ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ ဝဒတိ။ ဧဝံ ပစ္ဆာ ဉတ္တိံ ဌပေတိ။ ဣတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဉတ္တိတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ။

အနုဿာဝနတော ဝိပတ္တိယံ ပန ဝတ္ထုအာဒီနိ တာဝ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧဝံ ပန နေသံ အပရာမသနံ ဟောတိ – “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော”တိ ပဌမာနုဿာဝနာယ ဝါ “ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော”တိ ဒုတိယတတိယာနုဿာဝနာသု ဝါ “အယံ ဓမ္မရက္ခိတော အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿာ”တိ ဝဒန္တော **ဝတ္ထုံ န ပရာမသတိ** နာမ။ “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဓမ္မရက္ခိတော”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, အယံ ဓမ္မရက္ခိတော”တိ ဝဒန္တော **သင်္ဃံ န ပရာမသတိ** နာမ။ “သုဏာ

တု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဓမ္မရက္ခိတော အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿာ''တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဓမ္မရက္ခိတော ဥပသမ္ပဒာပေက္ခော''တိ ဝဒန္တော **ပုဂ္ဂလံ န ပရာမသတိ** နာမ။

သာဝနံ ဟာပေတီတိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ကမ္မဝါစာယ အနုဿာဝနံ န ကရောတိ, ဉတ္တိဒုတိယကမ္မေ ဒွိက္ခတ္တုံ ဉတ္တိံမေဝ ဌပေတိ, ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မေ စတုက္ခတ္တုံ ဉတ္တိံမေဝ ဌပေတိ။ ဧဝံ သာဝနံ ဟာပေတိ။ ယောပိ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မေ ဧကံ ဉတ္တိံ ဌပေတွာ ဧကံ ကမ္မဝါစံ အနုဿာဝေန္တော အက္ခရံ ဝါ ဆဍ္ဍေတိ, ပဒံ ဝါ ဒုရုတ္တံ ကရောတိ, အယမ္ပိ သာဝနံ ဟာပေတိယေဝ။ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မေ ပန ဧကံ ဉတ္တိံ ဌပေတွာ သကိမေဝ ဝါ ဒွိက္ခတ္တုံ ဝါ ကမ္မဝါစာယ အနုဿာဝနံ ကရောန္တောပိ အက္ခရံ ဝါ ပဒံ ဝါ ဆဍ္ဍေန္တောပိ ဒုရုတ္တံ ကရောန္တောပိ အနုဿာဝနံ ဟာပေတိယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၅၂. ''ဒုရုတ္တံ ကရောတီ''တိ ဧတ္ထ ပန အယံ ဝိနိစ္ဆယော။ ယော ဟိ အညသ္မိံ အက္ခရေ ဝတ္တဗ္ဗေ အညံ ဝဒတိ, အယံ ဒုရုတ္တံ ကရောတိ နာမ။ တသ္မာ ကမ္မဝါစံ ကရောန္တေန ဘိက္ခုနာ ယွာယံ –

''သိထိလံ ဓနိတဉ္စ ဒီဃရဿံ၊ ဂရုကံ လဟုကဉ္စ နိဂ္ဂဟိတံ။
သမ္ဗန္ဓံ ဝဝတ္ထိတံ ဝိမုတ္တံ၊ ဒသဓာ ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိယာ ပဘေဒေါ''တိ။ –

ဝုတ္တော, အယံ သုဋ္ဌု ဥပလက္ခေတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ ဟိ **သိထိလံ** နာမ ပဉ္စသု ဝဂ္ဂေသု ပဌမတတိယံ။ **ဓနိတံ** နာမ တေသွေဝ ဒုတိယစတုတ္ထံ။ **ဒီဃ**န္တိ ဒီဃေန ကာလေန ဝတ္တဗ္ဗံ အာကာရာဒိ။ **ရဿ**န္တိ တတော ဥပဍ္ဎကာလေန ဝတ္တဗ္ဗံ အကာရာဒိ။ **ဂရုက**န္တိ ဒီဃမေဝ, ယံ ဝါ ''အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓရက္ခိတတ္ထေရဿ ယဿ နက္ခမတီ''တိ ဧဝံ သံယောဂပရံ ကတွာ ဝုစ္စတိ။ **လဟုက**န္တိ ရဿမေဝ, ယံ ဝါ ''အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓရက္ခိတတ္ထေရဿ ယဿ န ခမတီ''တိ ဧဝံ အသံယောဂပရံ ကတွာ ဝုစ္စတိ။ **နိဂ္ဂဟိတ**န္တိ ယံ ကရဏာနိ နိဂ္ဂဟေတွာ အဝိဿဇ္ဇေတွာ အဝိဝဋေန မုခေန သာနုနာသိကံ ကတွာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ **သမ္ဗန္ဓ**န္တိ ယံ ပရပဒေန သမ္ဗန္ဓိတွာ ''တုဏှိဿာ''တိ ဝါ ''တုဏှဿာ''တိ ဝါ ဝုစ္စတိ။ **ဝဝတ္ထိတ**န္တိ ယံ ပရပဒေန အသမ္ဗန္ဓံ ကတွာ ဝိစ္ဆိန္ဒိတွာ ''တုဏှီ အဿာ''တိ ဝါ ''တုဏှ အဿာ''တိ ဝါ ဝုစ္စတိ။ **ဝိမုတ္တ**န္တိ ယံ ကရဏာနိ အနိဂ္ဂဟေတွာ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝိဝဋေန မုခေန အနုနာသိကံ အကတွာ ဝုစ္စတိ။

တတ္ထ ''သုဏာတု မေ''တိ ဝတ္တဗ္ဗေ တ-ကာရဿ ထ-ကာရံ ကတွာ ''သုဏာထု မေ''တိ ဝစနံ သိထိလဿ ဓနိတကရဏံ နာမ, တထာ ''ပတ္တကလ္လံ ဧသာ ဉတ္တီ''တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ''ပတ္ထကလ္လံ ဧသာ ဉတ္ထီ''တိအာဒိဝစနံ။ ''ဘန္တေ သင်္ဃော''တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဘ-ကာရဃ-ကာရာနံ ဗ-ကာရဂ-ကာရေ ကတွာ ''ဗန္တေ သံဂေါ''တိ ဝစနံ ဓနိတဿ သိထိလကရဏံ နာမ။ ''သုဏာတု မေ''တိ ဝိဝဋေန မုခေန ဝတ္တဗ္ဗေ ပန ''သုဏံတု မေ''တိ ဝါ ''ဧသာ ဉတ္တီ''တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ''ဧသံ ဉတ္တီ''တိ ဝါ အဝိဝဋေန မုခေန အနနုနာသိကံ ကတွာ ဝစနံ ဝိမုတ္တဿ နိဂ္ဂဟိတဝစနံ နာမ။ ''ပတ္တကလ္လ''န္တိ အဝိဝဋေန မုခေန အနုနာသိကံ ကတွာ ဝတ္တဗ္ဗေ ''ပတ္တကလ္လာ''တိ ဝိဝဋေန မုခေန အနုနာသိကံ အကတွာ ဝစနံ နိဂ္ဂဟိတဿ ဝိမုတ္တဝစနံ နာမ။ ဣတိ သိထိလေ ကတ္တဗ္ဗေ ဓနိတံ, ဓနိတေ ကတ္တဗ္ဗေ သိထိလံ, ဝိမုတ္တေ ကတ္တဗ္ဗေ နိဂ္ဂဟိတံ, နိဂ္ဂဟိတေ ကတ္တဗ္ဗေ ဝိမုတ္တန္တိ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဗျဉ္ဇနာနိ အန္တောကမ္မဝါစာယ ကမ္မံ ဒူသေန္တိ။ ဧဝံ ဝဒန္တော ဟိ အညသ္မိံ အက္ခရေ ဝတ္တဗ္ဗေ အညံ ဝဒတိ, ဒုရုတ္တံ ကရောတီတိ ဝုစ္စတိ။

ဣတရေသု ပန ဒီဃရဿာဒီသု ဆသု ဗျဉ္ဇနေသု ဒီဃဋ္ဌာနေ ဒီဃမေဝ, ရဿဋ္ဌာနေ ရဿမေဝါတိ ဧဝံ ယထာဌာနေ တံ တဒေဝ အက္ခရံ ဘာသန္တေန အနုက္ကမာဂတံ ပဝေဏိံ အဝိနာသေန္တေန ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။ သစေ ပန ဧဝံ အကတွာ ဒီဃေ ဝတ္တဗ္ဗေ ရဿံ, ရဿေ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗေ ဒီဃံ ဝဒတိ, တထာ ဂရုကေ ဝတ္တဗ္ဗေ လဟုကံ, လဟုကေ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗေ ဂရုကံ ဝဒတိ, သမ္ဗန္ဓေ ဝါ ပန ဝတ္တဗ္ဗေ ဝဝတ္ထိတံ, ဝဝတ္ထိတေ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗေ သမ္ဗန္ဓံ ဝဒတိ, ဧဝံ ဝုတ္တေပိ ကမ္မဝါစာ န ကုပ္ပတိ။ ဣမာနိ ဟိ ဆ ဗျဉ္ဇနာနိ ကမ္မံ န ကောပေန္တိ။ ယံ ပန သုတ္တန္တိကတ္ထေရာ ''ဒ-ကာရော တ-ကာရမာပဇ္ဇတိ, တ-ကာရော ဒ-ကာရမာပဇ္ဇတိ, စ-ကာရော ဇ-ကာရမာပဇ္ဇတိ, ဇ-ကာရော စ-ကာရမာပဇ္ဇတိ, ယ-ကာရော က-ကာရမာပဇ္ဇတိ, က-ကာရော ယ-ကာရမာပဇ္ဇတိ, တသ္မာ ဒ-ကာရာဒီသု ဝတ္တဗ္ဗေသု တ-ကာရာဒိဝစနံ န ဝိရုဇ္ဈတီ''တိ ဝဒန္တိ, တံ ကမ္မဝါစံ ပတွာ န ဝဋ္ဋတိ။ တသ္မာ ဝိနယဓရေန နေဝ ဒ-ကာရော တ-ကာ

ရော ကာတဗ္ဗော။ပေ.။ န က-ကာရော ယ-ကာရော။ ယထာဟဋ္ဌိယာ နိရုတ္တိံ သောဓေတွာ ဒသဝိဓာယ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တိ
ယာ ဝုတ္တာဒေသေ ပရိဟရန္တေန ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။ ဉတ္တရထာ ဟိ သာဝနံ ဟာပေတိ နာမ။

အကာလေ ဝါ သာဝေတီတိ သာဝနာယ အကာလေ အနောကာသေ ဉတ္တိံ အဋ္ဌပေတွာ ပဌမံယေဝ အနုဿာဝန
ကမ္မံ ကတွာ ပစ္ဆာ ဉတ္တိံ ဌပေတိ။ ဣတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနုဿာဝနတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ။

၂၅၃. **သီမတော ဝိပတ္တိယံ** ပန **အတိခုဒ္ဒကသီမာ** နာမ ယာ ဧကဝီသတိ ဘိက္ခူ န ဂဏှာတိ ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန “ယ
တ္ထ ဧကဝီသတိ ဘိက္ခူ နိသီဒိတုံ န သက္ကောန္တီ”တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ယာ ဝေဠုဟ သီမာ, အယံ သမ္မတာပိ အသမ္မ
တာ ကမခေတ္တသဒိသာဝ ဟောတိ, တတ္ထ ကတံ ကမ္မံ ကုပ္ပတိ။ ဧသ နယော သေသသီမာသုပိ။ တတ္ထ ပန **အတိမဟတီ**
နာမ ယာ ကေသဂ္ဂမတ္တေနပိ တိယောဇနံ အတိက္ကမိတွာ သမ္မတာ ဟောတိ။ **ခဏ္ဍနိမိတ္တာ** နာမ အဃဋိတနိမိတ္
တာ ဝုစ္စတိ။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွာ အနုက္ကမေနေဝ ဒက္ခိဏာယ ပစ္ဆိမာယ ဥတ္တရာယ ဒိ
သာယ ကိတ္တေတွာ ပုန ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပုဗ္ဗကိတ္တိတံ နိမိတ္တံ ပဋိကိတ္တေတွာ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဧဝံ အခဏ္ဍနိ
မိတ္တာ ဟောတိ။ သစေ ပန အနုက္ကမေန အာဟရိတွာ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွာ တတ္ထေဝ ဌပေ
တိ, ခဏ္ဍနိမိတ္တာ ဟောတိ။ အပရာပိ **ခဏ္ဍနိမိတ္တာ** နာမ ယာ အနိမိတ္တုပဂံ တစသာရရုက္ခံ ဝါ ခာဏုကံ ဝါ ပံသုပုဉ္ဇံ
ဝါ ဝါလုကပုဉ္ဇံ ဝါ အညတရံ အန္တရာ ဧကံ နိမိတ္တံ ကတွာ သမ္မတာ ဟောတိ။ **ဆာယာနိမိတ္တာ** နာမ ယာ ပဗ္ဗတစ္
ဆာယာဒီနံ ယံ ကိဉ္စိ ဆာယံ နိမိတ္တံ ကတွာ သမ္မတာ ဟောတိ။ **အနိမိတ္တာ** နာမ ယာ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နိမိတ္တာနိ အ
ကိတ္တေတွာ သမ္မတာ ဟောတိ။ **ဗဟိသီမေ ဌိတော သီမံ သမ္မန္နတိ** နာမ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတွာ နိမိတ္တာနံ ဗဟိ
ဌိတော သမ္မန္နတိ။ **နဒိယာ သမုဒ္ဒေ ဇာတဿရေ သီမံ သမ္မန္နတီ**တိ ဧတေသု နဒီအာဒီသု ယံ သမ္မန္နတိ, သာ ဧဝံ သ
မ္မတာပိ “သဗ္ဗာ, ဘိက္ခဝေ, နဒီ အသီမာ, သဗ္ဗော သမုဒ္ဒေါ အသီမော, သဗ္ဗော ဇာတဿရော အသီမော”တိ (မဟာ
ဝ. ၁၄၇) ဝစနတော အသမ္မတာဝ ဟောတိ။ **သီမာယ သီမံ သမ္ဘိန္ဒတီ**တိ အတ္တနော သီမာယ ပရေသံ သီမံ သမ္ဘိန္ဒတိ။
သီမာယ သီမံ အဇ္ဈောတ္ထရတီတိ အတ္တနော သီမာယ ပရေသံ သီမံ အဇ္ဈောတ္ထရတိ။ တတ္ထ ယထာ သမ္ဘေဒေါ စ
အဇ္ဈောတ္ထရဏဉ္စ ဟောတိ, တံ သဗ္ဗံ သီမာကထာယံ ဝုတ္တမေဝ။ ဣတိ ဣမာ ဧကာဒသပိ သီမာ အသီမာ ကမခေတ္တ
သဒိသာ ဧဝ, တာသု နိသီဒိတွာ ကတံ ကမ္မံ ကုပ္ပတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဣမေဟိ ဧကာဒသဟိ အာကာရေဟိ သီမတော ကမ္
မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တီ”တိ။

ပရိသတော ကမ္မဝိပတ္တိယံ ပန ကိဉ္စိ အနုတ္တာနံ နာမ နတ္ထိ။ ယမ္ပိ တတ္ထ ကမ္မပ္ပတ္တဆန္ဒာရဟလက္ခဏံ ဝ
တ္တဗ္ဗံ သိယာ, တမ္ပိ ပရတော “စတ္တာရော ဘိက္ခူ ပကတတ္တာ ကမ္မပ္ပတ္တာ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တမေဝ။ တ
တ္ထ **ပကတတ္တာ ကမ္မပ္ပတ္တာ**တိ စတုဝဂ္ဂကရဏေ ကမ္မေ စတ္တာရော ပကတတ္တာ အနုက္ခိတ္တာ အနိဿာရိ
တာ ပရိသုဒ္ဓသီလာ စတ္တာရော ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တာ ကမ္မဿ အရဟာ အနုစ္ဆဝိကာ သာမိနော။ န တေဟိ ဝိနာ တံ
ကမ္မံ ကရီယတိ, န တေသံ ဆန္ဒော ဝါ ပါရိသုဒ္ဓိ ဝါ ဧတိ, အဝသေသာ ပန သစေပိ သဟဿမတ္တာ ဟောန္တိ, သစေ
သမာနသံဝါသကာ သဗ္ဗေ ဆန္ဒာရဟာဝ ဟောန္တိ, ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိံ ဒတွာ အာဂစ္ဆန္တု ဝါ မာ ဝါ, ကမ္မံ ပန တိဋ္ဌတိ။
ယဿ ပန သင်္ဃော ပရိဝါသာဒိကမ္မံ ကရောတိ, သော နေဝ ကမ္မပ္ပတ္တော နာပိ ဆန္ဒာရဟော, အပိစ ယသ္မာ တံ ပု
ဂ္ဂလံ ဝတ္ထုံ ကတွာ သင်္ဃော ကမ္မံ ကရောတိ, တသ္မာ ကမ္မာရဟောတိ ဝုစ္စတိ။ သေသကမ္မေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၂၅၄. **အပလောကနကမ္မံ ကတမာနိ ပဉ္စ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ, ဩသာရဏံ နိဿာရဏံ ဘဏ္ဍုကမ္မံ ဗြဟ္မဒဏ္ဍံ
ကမ္မလက္ခဏညေဝ ပဉ္စမန္တိ** တတ္ထ “ဩသာရဏံ နိဿာရဏ”န္တိ ပဒသိလိဋ္ဌတာယေတံ ဝုတ္တံ, ပဌမံ ပန နိဿာရ
ဏာ ဟောတိ, ပစ္ဆာ ဩသာရဏာ။ တတ္ထ ယာ သာ ကဏ္ဋကဿ သာမဏေရဿ ဒဏ္ဍကမ္မနာသနာ, သာ နိဿာရ
ဏာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တသ္မာ ဧတရဟိ သစေပိ သာမဏေရော ဗုဒ္ဓဿ ဝါ ဓမ္မဿ ဝါ သင်္ဃဿ ဝါ အဝဏ္ဏံ ဘဏ
တိ, အကပ္ပိယံ “ကပ္ပိယ”န္တိ ဒီပေတိ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ, အန္တဝဂ္ဂဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော, သော ယာဝ
တတိယံ နိဝာရေတွာ တံ လဒ္ဓိံ ဝိဿဇ္ဇာပေတဗ္ဗော။ နော စေ ဝိဿဇ္ဇေတိ, သင်္ဃံ သန္နိပါတေတွာ “ဝိဿဇ္ဇေ
ဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ နော စေ ဝိဿဇ္ဇေတိ, ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ အပလောကနကမ္မံ ကတွာ နိဿာရေတဗ္ဗော။ ဧ
ဝဉ္စ ပန ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ –

“သင့္ခံ, ဘန္တေ, ပုစ္ဆာမိ ‘အယံ ႀကတ္ထန္ဒာမော သာမဏေရော ဗုဒ္ဓသ္ဿ ဓမ္မသ္ဿ သင္ဃသ္ဿ အဝဏ္ဏံ တာဒီ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော, ယံ အညေ သာမဏေရာ လဘန္တိ ဒိရတ္တတိရတ္တံ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ သဟသေယ်ံ, တသ္သ အလာဘာယ နိသ္သာရဏာ ရုစ္စတိ သင္ဃသ္ဿာ’တိ။ ဒုတိယမ္ပိ။ တတိယမ္ပိ ဘန္တေ သင့္ခံ ပုစ္ဆာမိ ‘အယံ ႀကတ္ထန္ဒာမော သာမဏေရော။ပေ။ ရုစ္စတိ သင္ဃသ္ဿာ’တိ, စရ ပိရေ ဝိနသ္သာ”တိ။

သော အပရေန သမယေန “အဟံ, ဘန္တေ, ဗာလတာယ အဉာဏတာယ အလက္ခိကတာယ ဧဝံ အကာသိံ, သ္ဿတဟံ သင့္ခံ ခမာပေမီ”တိ ခမာပေန္တော ယာဝတတိယံ ယာစာပေတ္ဗတ အပလောကနကမ္မေနေဝ ဩသာရေတဗ္ဗော, ဧဝဥ္စ ပန ဩသာရေတဗ္ဗော။ သင္ဃမဇ္ဈေ ဗ်တ္တေန ဘိက္ခုနာ သင္ဃသ္ဿ အနုမတိယာ သာဝေတဗ္ဗံ –

“သင့္ခံ , ဘန္တေ, ပုစ္ဆာမိ ‘အယံ ႀကတ္ထန္ဒာမော သာမဏေရော ဗုဒ္ဓသ္ဿ ဓမ္မသ္ဿ သင္ဃသ္ဿ အဝဏ္ဏဝါဒီ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော, ယံ အညေ သာမဏေရာ လဘန္တိ ဒိရတ္တတိရတ္တံ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ သဟသေယ်ံ, တသ္သ အလာဘာယ နိသ္သာရိတော, သ္ဿတယံ ႀကအနိ သောရတော နိတတဝုတ္တိ လဇ္ဇိဓမ္မံ ဩက္ကန္တော ဟိရော တ္တပ္ပေ ပတိဋ္ဌိတော ကတဒဏ္ဍကမ္မော အစ္စယံ ဒေသေတိ, ႀကမသ္သ သာမဏေရသ္ဿ ယထာ ပုရေ ကာယ သမ္ဘောဂသာမဂ္ဂိအနံ ရုစ္စတိ သင္ဃသ္ဿာ’”တိ။

ဧဝံ တိကၡတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ အပလောကနကမ္မံ **ဩသာရဏဥ္စ နိသ္သာရဏဥ္စ** ဂစ္ဆတိ။ **ဘဏ္ဍုကမ္မံ** ပဗ္ဗဇ္ဇာဝိနိ စ္ဆယကထာယ ဝုတ္တမေဝ။

ဗ္ရဟ္မဒဏ္ဍော ပန န ကေဝလံ ဆန္နသ္သေဝ ပညတ္တော, ယော အညောပိ ဘိက္ခု မုခရော ဟောတိ, ဘိက္ခူ ဒုရုတ္တ တဝစနေဟိ ဃဋ္ဋေန္တော ခုံသေန္တော ဝမ္ဘေန္တော ဝိဟရတိ, တသ္သပိ အာတဗ္ဗော, ဧဝဥ္စ ပန အာတဗ္ဗော။ သင္ဃမ ဇ္ဈေ ဗ်တ္တေန ဘိက္ခုနာ သင္ဃသ္ဿ အနုမတိယာ သာဝေတဗ္ဗံ –

“ဘန္တေ, ႀကတ္ထန္ဒာမော ဘိက္ခု မုခရော, ဘိက္ခူ ဒုရုတ္တဝစနေဟိ ဃဋ္ဋေန္တော ခုံသေန္တော ဝမ္ဘေန္တော ဝိဟရတိ, သော ဘိက္ခု ယံ ႀကစ္ဆေယ်, တံ ဝဒေယ်, ဘိက္ခူဟိ ႀကတ္ထန္ဒာမော ဘိက္ခု နေဝ ဝတ္တဗ္ဗော, န ဩဝဒိတဗ္ဗော န အနုသာသိတဗ္ဗော, သင့္ခံ, ဘန္တေ, ပုစ္ဆာမိ ‘ႀကတ္ထန္ဒာမသ္သ ဘိက္ခုနော ဗ္ရဟ္မဒဏ္ဍသ္ဿ အနံ ရုစ္စတိ သင္ဃသ္ဿာ’တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ။ပေ။ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ‘ႀကတ္ထန္ဒာမသ္သ ဘိက္ခုနော ဗ္ရဟ္မဒဏ္ဍသ္ဿ အနံ ရုစ္စတိ သင္ဃသ္ဿာ’”တိ။

တသ္သ အပရေန သမယေန သမ္မာ ဝတ္တိတ္ဗတ ခမာပေန္တသ္သ ဗ္ရဟ္မဒဏ္ဍော ပဋိပ္ပသ္သမ္ဘေတဗ္ဗော, ဧဝဥ္စ ပန ပဋိပ္ပသ္သမ္ဘေတဗ္ဗော။ ဗ်တ္တေန ဘိက္ခုနာ သင္ဃမဇ္ဈေ သာဝေတဗ္ဗံ –

“ဘန္တေ, ဘိက္ခုသင္ဃော အသုကသ္သ ဘိက္ခုနော ဗ္ရဟ္မဒဏ္ဍံ အဒာသိ, သော ဘိက္ခု သောရတော နိတ တဝုတ္တိ လဇ္ဇိဓမ္မံ ဩက္ကန္တော ဟိရောတ္တပ္ပေ ပတိဋ္ဌိတော ပဋိသင္ခာ အာယတိံ သံဝရေ တိဋ္ဌတိ, သင့္ခံ, ဘန္တေ, ပုစ္ဆာမိ ‘တသ္သ ဘိက္ခုနော ဗ္ရဟ္မဒဏ္ဍသ္ဿ ပဋိပ္ပသ္သဒ္ဓိ ရုစ္စတိ သင္ဃသ္ဿာ’”တိ။

ဧဝံ ယာဝတတိယံ ဝတ္ဗတ အပလောကနကမ္မေနေဝ ဗ္ရဟ္မဒဏ္ဍော ပဋိပ္ပသ္သမ္ဘေတဗ္ဗောတိ။

ကမ္မလက္ခဏညေဝ ပဉ္စမန္တိ ယံ တံ ဘဂဝတာ ဘိက္ခုနိက္ခန္ဓကေ –

“တေန ခော ပန သမယေန ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ ဘိက္ခုနီယော ကဒ္ဒမောဒကေန ဩသိဥ္စန္တိ ‘အပ္ပေဝ နာမ အမ္ဘေ့ဟသု သာရဇ္ဇေယ်ု’န္တိ, ကာယံ ဝိဝရိတ္ဗတ ဘိက္ခုနီနံ ဒသ္သေန္တိ, ဦရုံ ဝိဝရိတ္ဗတ ဘိက္ခုနီနံ ဒသ္သေန္တိ, အင္ဂဇာတံ ဝိဝရိတ္ဗတ ဘိက္ခုနီနံ ဒသ္သေန္တိ။ ဘိက္ခုနီယော ဩဘာသေန္တိ, ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ သမ္ပယောဇေန္တိ ‘အပ္ပေဝ နာမ အမ္ဘေ့ဟသု သာရဇ္ဇေယ်ု’”န္တိ (စူဠဝ. ၄၁၁) –

ဣမေသု ဝတ္ထူသု ယေသံ ဘိက္ခူနံ ဒုက္ကဋံ ပညပေတုံ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, တဿ ဘိက္ခုနော ဒုက္ကဋကမ္မံ ကာတုံ”န္တိ ဝတ္တုံ “ကိံ နု ခော ဒုက္ကဋကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ”န္တိ သံသယေ ဥပ္ပန္နေ “အဝန္ဒိယော သော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိသင်္ဃေန ကာတဗ္ဗော”တိ ဧဝံ အဝန္ဒိယကမ္မံ အနုညာတံ, တံ ကမ္မလက္ခဏသဥ္စံ ပဉ္စမံ, ဣမဿ အပလောကန ကမ္မဿ ဌာနံ ဟောတိ။ တဿ ဟိ ကမ္မဿ လက္ခဏံ, န သြသာရဏာဒီနိ, တသ္မာ ကမ္မလက္ခဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ တဿ ကရဏံ ပဠိပ္ပဿဒ္ဓိယာ သဒ္ဓိံ ဝိတ္ထာရတော ဒဿယိဿာမ။ ဘိက္ခုနုပဿယေ သန္နိပတိတဿ ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿ အနုမတိယာ ဗျတ္တာယ ဘိက္ခုနိယာ သာဝေတဗ္ဗံ –

“အယျော, အသုကော နာမ အယျော ဘိက္ခုနီနံ အဟသာဒိကံ ဒဿေတိ, တေဿ အယျဿ အဝန္ဒိယကရဏံ ရုစ္စတိ”တိ ဘိက္ခုနိသင်္ဃံ ပုစ္ဆာမိ။ ‘အယျော, အသုကော နာမ အယျော ဘိက္ခုနီနံ အဟသာဒိကံ ဒဿေတိ, တေဿ အယျဿ အဝန္ဒိယကရဏံ ရုစ္စတီ’တိ ဒုတိယမ္ပိ။ တတိယမ္ပိ ဘိက္ခုနိသင်္ဃံ ပုစ္ဆာမီ”တိ။

ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ သာဝေတ္တာ အပလောကနကမ္မေန အဝန္ဒိယကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။

တတော ပဋ္ဌာယ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီဟိ န ဝန္ဒိတဗ္ဗော။ သစေ အဝန္ဒိယမာနော ဟိရောတ္တပ္ပံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ သမ္မာ ဝတ္တတိ, တေန ဘိက္ခုနိယော ခမာပေတဗ္ဗာ။ ခမာပေန္တေန ဘိက္ခုနုပဿယံ အဂန္တွာ ဝိဟာရေယေဝ သင်္ဃံ တ ဂဏံ တ ဧကံ ဘိက္ခုံ တ ဥပသင်္ကမိတွာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ “အဟံ, ဘန္တေ, ပဋိသင်္ခာ အာယတိံ သံဝရေ တိဋ္ဌာမိ, န ပုန အဟသာဒိကံ ဒဿေဿာမိ, ဘိက္ခုနိသင်္ဃော မယှံ ခမတူ”တိ ခမာပေတဗ္ဗံ။ တေန သင်္ဃေန တ ဂဏေန တ ဧကံ ဘိက္ခုံ ပေသေတွာ ဧကဘိက္ခုနာ တ သယမေဝ ဂန္တွာ ဘိက္ခုနိယော ဝတ္တဗ္ဗာ “အယံ ဘိက္ခု ပဋိသင်္ခာ အာယတိံ သံဝရေ ဌိတော, ဣမိနာ အစ္စယံ ဒေသေတွာ ဘိက္ခုနိသင်္ဃော ခမာပိတော, ဘိက္ခုနိသ င်္ဃော ဣမံ ဘိက္ခုံ ဝန္ဒိယံ ကရောတူ”တိ။ သော ဝန္ဒိယော ကာတဗ္ဗော, ဧဝဉ္စ ပန ကာတဗ္ဗော။ ဘိက္ခုနုပဿယေ သ န္နိပတိတဿ ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿ အနုမတိယာ ဗျတ္တာယ ဘိက္ခုနိယာ သာဝေတဗ္ဗံ –

“အယျော, အသုကော နာမ အယျော ဘိက္ခုနီနံ အဟသာဒိကံ ဒဿေတီတိ ဘိက္ခုနိသင်္ဃေန အဝန္ဒိ ယော ကတော, သော လဇ္ဇိဓမ္မံ သြက္ကမိတွာ ပဋိသင်္ခာ အာယတိံ သံဝရေ ဌိတော, အစ္စယံ ဒေသေတွာ ဘိက္ခုနိသင်္ဃံ ခမာပေသိ, တဿ အယျဿ ဝန္ဒိယကရဏံ ရုစ္စတီတိ ဘိက္ခုနိသင်္ဃံ ပုစ္ဆာမီ”တိ –

တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ အပလောကနကမ္မေနေဝ ဝန္ဒိယော ကာတဗ္ဗော။

၂၅၅. အယံ ပနေတ္ထ ပာဠိမုတ္တကောပိ ကမ္မလက္ခဏဝိနိစ္ဆယော (ပရိ. အဋ္ဌ. ၄၉၅-၄၉၆)။ ဣဒဉ္စဟိ ကမ္မလက္ခဏံ နာမ ဘိက္ခုနိသင်္ဃမူလကံ ပညတ္တံ, ဘိက္ခုသင်္ဃဿပိ ပနေတံ လဗ္ဘတိယေဝ။ ယဉ္စဟိ ဘိက္ခုသင်္ဃော သလာကဘတ္တ တဉ္စပောသထဂ္ဂေသု စ အပလောကနကမ္မံ ကရောတိ, တေမ္ပိ ကမ္မလက္ခဏမေဝ။ အစ္ဆိန္နစီဝရဇိဏ္ဏစီဝရနဋ္ဌစီဝရာ နဉ္စဟိ သင်္ဃံ သန္နိပာတေတွာ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ယာဝတတိယံ သာဝေတွာ အပလောကနကမ္မံ ကတွာ စီဝရံ အ တုံ ဝဋ္ဋတိ။ အပ္ပမတ္တကဝိဿဇ္ဇကေန ပန စီဝရံ ကရောန္တဿ ပစ္စယဘာဇနီယကထာယံ ဝုတ္တပ္ပဘေဒအနိ သူစိအာဒီ နိ အနပလောကေတွာပိ အာတဗ္ဗာနိ။ တေသံ အနေ သောယေဝ ဣဿရော, တတော အတိရေကံ ဒေန္တေန အပလော ကေတွာ အာတဗ္ဗံ။ တတော ဟိ အတိရေကအနေ သင်္ဃော သာမီ။ ဂိလာနဘေသဇ္ဇမ္ပိ တတ္ထ ဝုတ္တပ္ပကာရံ သယ မေဝ အာတဗ္ဗံ, အတိရေကံ ဣစ္ဆန္တဿ အပလောကေတွာ အာတဗ္ဗံ။ ယောပိ စ ဒုဗ္ဗလော တ ဆိန္နိရိယာပထော တ ပ စ္ဆိန္နဘိက္ခာစာရပထော တ မဟာဂိလာနော, တဿ မဟာတသေသု တတ္ထုပ္ပာဒတော ဒေဝသိကံ နာဠိ တ ဥပမုနာဠိ တ, ဧကဒိဝသံယေဝ တ ပဉ္စ တ ဒသ တ တဏ္ဍုလနာဠိယော ဒေန္တေန အပလောကနကမ္မံ ကတွာတဝ အာတဗ္ဗာ။ ပေသလ ဿ ဘိက္ခုနော တတ္ထုပ္ပာဒတော ဣဏပလိဗောဓမ္ပိ ဗဟုဿုတဿ သင်္ဃဘာရနိတ္ထရကဿ ဘိက္ခုနော အနုရူ ဌာပနီယသေနာသနမ္ပိ သင်္ဃကိစ္စံ ကရောန္တာနံ ကပ္ပိယကာရကာဒီနံ ဘတ္တဝေတနမ္ပိ အပလောကနကမ္မေန အတုံ ဝ ဋ္ဋတိ။

စတုပစ္စယဝသေန ဒိန္နတတ္ထုပ္ပာဒတော သင်္ဃိကံ အာတသံ ဇဂ္ဂပေတုံ ဝဋ္ဋတိ, “အယံ ဘိက္ခု ဣဿရဝတာယ ဝိစာရေတီ”တိ ကထာပစ္ဆိန္နနတ္ထံ ပန သလာကဂ္ဂာဒီသု တ အန္တရသန္နိပာတေ တ သင်္ဃံ အာပုစ္ဆိတွာတဝ ဇဂ္ဂ ပေတဗ္ဗော။ စီဝရပိဏ္ဍပာတတ္ထာယ သြဒိဿ ဒိန္နတတ္ထုပ္ပာဒတောပိ အပလောကေတွာ အာတသော ဇဂ္ဂပေတဗ္ဗ

ဟော, အနပလောကေတွာပိ ဝဋ္ဋတိ, “သူရော ဝတာယံ ဘိက္ခု စီဝရပိဏ္ဍပာတတ္ထာယ ဩဒိဿ ဒိန္နတော အာဝါသံ ဇဂ္ဂပေတီ”တိ ဧဝံ ဥပ္ပန္နကထာပစ္ဆေဒနတ္ထံ ပန အပလောကနကမ္မမေဝ ကတွာ ဇဂ္ဂပေတဗ္ဗော။

စေတိယေ ဆတ္တံ ဝါ ဝေဒိကံ ဝါ ဗောဓိဃရံ ဝါ အာသနဃရံ ဝါ အကတံ ဝါ ကရောန္တေန ဇိဏ္ဏံ ဝါ ပဋိသင်္ခရောန္တေန သုဓာကမ္မံ ဝါ ကရောန္တေန မနုဿေ သမာဒပေတွာ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ကာရကော နတ္ထိ, စေတိယဿ ဥပနိက္ခေပတော ကာရေတဗ္ဗံ။ ဥပနိက္ခေပေပိ အသတိ အပလောကနကမ္မံ ကတွာ တတ္ထုပ္ပာဒတော ကာရေတဗ္ဗံ, သင်္ဃိကေနပိ အပလောကေတွာ စေတိယကိစ္စံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ စေတိယဿ သန္တကေန အပလောကေတွာပိ သင်္ဃိကကိစ္စံ န ဝဋ္ဋတိ, တာဝကာလိကံ ပန ဂဟေတွာ ပဋိပါကတိကံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ စေတိယေ သုဓာကမ္မာဒီနိ ကရောန္တေဟိ ပန ဘိက္ခာစာရတော ဝါ သင်္ဃတော ဝါ ယာပနမတ္တံ အလဘန္တေဟိ စေတိယသန္တကတော ယာပနမတ္တံ ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တေဟိ ဝတ္တံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, “ဝတ္တံ ကရောမာ”တိ မစ္ဆမံသာဒီဟိ သင်္ဃဘတ္တံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

ယေ ဝိဟာရေ ရောပိတာ ဖလရုက္ခာ သင်္ဃေန ပရိဂ္ဂဟိတာ ဟောန္တိ, ဇဂ္ဂနကမ္မံ လဘန္တိ။ ယေသံ ဖလာနိ ဃဏ္ဋိံ ပဟရိတွာ ဘာဇေတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ, တေသု အပလောကနကမ္မံ န ကာတဗ္ဗံ။ ယေ ပန အပရိဂ္ဂဟိတာ, တေသု အပလောကနကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ, တံ ပန သလာကဂ္ဂယာဂုဂ္ဂဘတ္တဂ္ဂအန္တရသအအာဟတေသုပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဥပေါသထဂ္ဂေ ပန ဝဋ္ဋတိယေဝ။ တတ္ထ ဟိ အနာဂတာနမ္ပိ ဆန္ဒဟာရိသုဒ္ဓိ အာဟရီယတိ, တသ္မာ တံ သုဝိသောဓိတံ ဟောတိ။ ဧဝဉ္စ ပန ကာတဗ္ဗံ, ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ အနုမတိယာ သာဝေတဗ္ဗံ –

“ဘန္တေ, ယံ ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ အန္တောသီမာယ သင်္ဃသန္တကံ မူလတစပတ္တအင်္ကုရပုပ္ဖဖလခါဒနီယာဒိ အတ္ထိ, တံ သဗ္ဗံ အာဂတာဂတာနံ ဘိက္ခူနံ ယထာသုခံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ရုစ္စတီတိ သင်္ဃံ ပုစ္ဆာမီ”တိ –

တိက္ခတ္တုံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။

စတူဟိ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခူဟိ ကတံ သုကတမေဝ။ ယသ္မိံ ပန ဝိဟာရေ ဒွေ တယော ဇနာ ဝသန္တိ, တေဟိ နိသီဒိတွာ ကတမ္ပိ သင်္ဃေန ကတသဒိသမေဝ။ ယသ္မိံ ပန ဧကော ဘိက္ခု ဟောတိ, တေန ဘိက္ခုနာ ဥပေါသထဒိဝသေ ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စံ ကတွာ နိသိန္နေန ကတမ္ပိ ကတိကဝတ္တံ သင်္ဃေန ကတသဒိသမေဝ ဟောတိ။ ကရောန္တေန ပန ဖလဝါရေန ကာတုမ္ပိ စတ္တာရော မာသေ ဆ မာသေ ဧကသံဝစ္ဆရန္တိ ဧဝံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာပိ အပရိစ္ဆိန္ဒိတွာပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပရိစ္ဆိန္နေ ယထာပရိစ္ဆေဒံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပုန ကာတဗ္ဗံ။ အပရိစ္ဆိန္နေ ယာဝ ရုက္ခာ ဓရန္တိ, တာဝ ဝဋ္ဋတိ။ ယေပိ တေသံ ရုက္ခာနံ ဗီဇေဟိ အညေ ရုက္ခာ ရောပိတာ ဟောန္တိ, တေသမ္ပိ သာ ဧဝ ကတိကာ။

သစေ ပန အညသ္မိံ ဝိဟာရေ ရောပိတာ ဟောန္တိ, တေသံ ယတ္ထ ရောပိတာ, တသ္မိံယေဝ ဝိဟာရေ သင်္ဃော သာမီ။ ယေပိ အညတော ဗီဇာနိ အာဟရိတွာ ပုရိမဝိဟာရေ ပစ္ဆာ ရောပိတာ, တေသု အညာ ကတိကာ ကာတဗ္ဗာ, ကတိကာယ ကတာယ ပုဂ္ဂလိကဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌန္တိ, ယထာသုခံ ဖလာဒီနိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋန္တိ။ သစေ ပနေတ္ထ တံ တံ ဩကာသံ ပရိက္ခိပိတွာ ပရိဝေဏာနိ ကတွာ ဇဂ္ဂန္တိ, တေသံ ဘိက္ခူနံ ပုဂ္ဂလိကဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌန္တိ, အညေ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ န လဘန္တိ။ တေဟိ ပန သင်္ဃဿ ဒသမဘာဂံ ဒတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ။ ယောပိ မဇ္ဈေဝိဟာရေ ရုက္ခံ သာခါဟိ ပရိဝါရေတွာ ရက္ခတိ, တဿာပိ ဧသေဝ နယော။

ပေါရာဏကဝိဟာရံ ဂတဿ သမ္မာဝဋ္ဋနိယဘိက္ခုနော “ထေရော အာဂတော”တိ ဖလာဖလံ အာဟရန္တိ, သစေ တတ္ထ မူလေ သဗ္ဗပရိယတ္တိဓရော ဗဟုဿုတဘိက္ခု ဝိဟာသိ, “အဒ္ဓာ ဧတ္ထ ဒီဃာ ကတိကာ ကတာ ဘဝိဿတီ”တိ နိက္ကုက္ကုစ္စေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဝိဟာရေ ဖလာဖလံ ပိဏ္ဍပာတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ဓုတင်္ဂံ န ကောပေတိ။ သာမဏေရာ အတ္တနော အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ ဗဟူနိ ဖလာနိ ဒေန္တိ, အညေ ဘိက္ခူ အလဘန္တာ ခိယျန္တိ, ခိယျနမတ္တမေဝ တံ ဟောတိ။ သစေ ဒုဗ္ဘိက္ခံ ဟောတိ, ဧကံ ပနသရုက္ခံ နိဿာယ သဋ္ဌိပိ ဇနာ ဇီဝန္တိ, တာဒိသေ ကာလေ သဗ္ဗေသံ သင်္ဂဟကရဏတ္ထာယ ဘာဇေတွာ ခါဒိတဗ္ဗံ။ အယံ သာမီစိ။ ယာဝ ပန ကတိကဝတ္တံ န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ, တာဝ တေဟိ ခါယိတံ သုခါယိတမေဝ။ ကဒါ ပန ကတိကဝတ္တံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ? ယဒါ သမဂ္ဂေ သင်္ဃော သန္နိပတိတွာ “ဣတော ပဋ္ဌာယ ဘာဇေတွာ ခါဒန္တူ”တိ သာဝေတိ, ဧကဘိက္ခုကေ ပန ဝိဟာရေ ဧတေန သာဝိတေပိ ပုရိမကတိကာ ပဋိပ္ပ

ပဿမ္ဘတိယေဝ ။ သစေ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓာယ ကတိကာယ သာမဏေရာ နေဝ ရုက္ခတော ပါတေန္တိ, န ဘူမိတော ဂဟေတွာ ဘိက္ခူနံ ဒေန္တိ, ပတိတဖလာနိ ပါဒေဟိ ပဟရန္တာ ဝိစရန္တိ, တေသံ ဒသမဘာဂတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဥပဍ္ဎဖလဘာဂေန ဖာတိကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ အဒ္ဓာ ဖာတိကမ္မလောဘေန အာဟရိတွာ ဒဿေန္တိ, ပုန သုဘိက္ခေ ဇာတေ ကပ္ပိယကာရကေသု အာဂန္တွာ သာခါပရိဝါရာဒီနိ ကတွာ ရုက္ခေ ရက္ခန္တေသု သာမဏေရာနံ ဖာတိကမ္မံ န ကာတဗ္ဗံ, ဘာဇေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။

“ဝိဟာရေ ဖလာဖလံ အတ္ထိ”တိ သာမန္တဂါမေဟိ မနုဿာ ဂိလာနာနံ ဝါ ဂဗ္ဘိနီနံ ဝါ အတ္ထာယ အာဂန္တွာ “ဧကံ နာဠိကေရံ ဒေထ, အမ္ဗံ ဒေထ, လဗုဇံ ဒေထာ”တိ ယာစန္တိ, ဒါတဗ္ဗံ, န ဒါတဗ္ဗန္တိ? ဒါတဗ္ဗံ။ အဒီယမာနေ ဟိ တေ ဒေါမနဿိကာ ဟောန္တိ။ ဒေန္တေန ပန သင်္ဃံ သန္နိပါတေတွာ ယာဝတတိယံ သာဝေတွာ အပလောကနကမ္မံ ကတွာဝ ဒါတဗ္ဗံ, ကတိကဝတ္တံ ဝါ ကတွာ ဌပေတဗ္ဗံ, ဧဝဉ္စ ပန ကာတဗ္ဗံ။ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ သင်္ဃော ဉာပေတဗ္ဗော –

“သာမန္တဂါမေဟိ မနုဿာ အာဂန္တွာ ဂိလာနာဒီနံ အတ္ထာယ ဖလာဖလံ ယာစန္တိ, ဒွေ ဝါ နာဠိကေရာနိ ဒွေ ဝါ တာလဖလာနိ ဒွေ ဝါ ပနသာနိ ပဉ္စ အမ္ဗာနိ ပဉ္စ ကဒလိဖလာနိ ဂဏှန္တာနံ အနိဝါရဏံ, အသုကရုက္ခတော စ အသုကရုက္ခတော စ ဖလံ ဂဏှန္တာနံ အနိဝါရဏံ ရုစ္စတိ ဘိက္ခုသင်္ဃဿာ”တိ –

တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဂိလာနာဒီနံ နာမံ ဂဟေတွာ ယာစန္တာ “ဂဏှထာ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗာ   , ဝတ္တံ ပန အာစိက္ခိတဗ္ဗံ “နာဠိကေရာဒီနိ ဣမိနာ နာမ ပရိစ္ဆေဒေန ဂဏှန္တာနံ အသုကရုက္ခတော စ အသုကရုက္ခတော စ ဖလံ ဂဏှန္တာနံ အနိဝါရဏံ ကတ”န္တိ။ အနုဝိစရိတွာ ပန “အယံ မဓုရဖလော အမ္ဗော, ဣတော ဂဏှထာ”တိပိ န ဝတ္တဗ္ဗာ။

ဖလဘာဇနကာလေ ပန အာဂတာနံ သမ္မတေန ဥပဍ္ဎဘာဂေါ ဒါတဗ္ဗော, အသမ္မတေန အပလောကေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ ခီဏပရိဗ္ဗယော ဝါ မဂ္ဂဂမိယသတ္ထဝါဟော ဝါ အညော ဝါ ဣဿရော အာဂန္တွာ ယာစတိ, အပလောကေတွာဝ ဒါတဗ္ဗံ, ဗလက္ကာရေန ဂဟေတွာ ခါဒန္တော န ဝါရေတဗ္ဗော။ ကုဒ္ဓော ဟိ သော ရုက္ခေပိ ဆိန္ဒေယျ, အညမ္ပိ အနတ္ထံ ကရေယျ။ ပုဂ္ဂလိကပရိဝေဏံ အာဂန္တွာ ဂိလာနဿ နာမေန ယာစန္တော “အမှေဟိ ဆာယာဒီနံ အတ္ထာယ ရောပိတံ, သစေ အတ္ထိ, တုမှေဟ ဇာနာထာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ယဒိ ပန ဖလဘရိတာဝ ရုက္ခာ ဟောန္တိ, ကဏ္ဋကေ ဗန္ဓိတွာ ဖလဝါရေန ဂဏှန္တိ, အပစ္စာသီသန္တေန ဟုတွာ ဒါတဗ္ဗံ, ဗလက္ကာရေန ဂဏှန္တော န ဝါရေတဗ္ဗော။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တမေဝေတ္ထ ကာရဏံ။

သင်္ဃဿ ဖလာရာမော ဟောတိ, ပဋိဇဂ္ဂနံ န လဘတိ။ သစေ တံ ကောစိ ဝတ္တသီသေန ဇဂ္ဂတိ, သင်္ဃဿေဝ ဟောတိ။ အထာပိ ကဿစိ ပဋိဗလဿ ဘိက္ခုနော “ဣမံ သပ္ပုရိသ ဇဂ္ဂိတွာ ဒေဟီ”တိ သင်္ဃော ဘာရံ ကရောတိ, သော စေ ဝတ္တသီသေန ဇဂ္ဂတိ, ဧဝမ္ပိ သင်္ဃဿေဝ ဟောတိ။ ဖာတိကမ္မံ ပစ္စာသီသန္တဿ ပန တတိယဘာဂေန ဝါ ဥပဍ္ဎဘာဂေန ဝါ ဖာတိကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ “ဘာရိယံ ကမ္မ”န္တိ ဝတွာ တတ္တကေန အနိစ္ဆန္တော ပန “သဗ္ဗံ တဝေဝ သန္တကံ ကတွာ မူလဘာဂံ ဒသမဘာဂမတ္တံ ဒတွာ ဇဂ္ဂါဟီ”တိပိ ဝတ္တဗ္ဗော, ဂရုဘဏ္ဍတ္တာ ပန န မူလစ္ဆေဇ္ဇဝသေန ဒါတဗ္ဗံ။ သော မူလဘာဂံ ဒတွာ ခါဒန္တော အကတာဝါသံ ဝါ ကတွာ ကတာဝါသံ ဝါ ဇဂ္ဂိတွာ နိဿိတကာနံ အာရာမံ နိယျာတေတိ, တေဟိပိ မူလဘာဂေါ ဒါတဗ္ဗောဝ။

ယော ပန ဘိက္ခု သယံ ဇဂ္ဂိတုံ ပဟောန္တိ, အထ တေသံ ဇဂ္ဂိတုံ န ဒါတဗ္ဗံ, ဇဂ္ဂိတကာလေ ပန န ဝါရေတဗ္ဗာ, ဇဂ္ဂနကာလေယေဝ ဝါရေတဗ္ဗာ။ “ဗဟု တုမှေဟိ ခါယိတံ, ဣဒါနိ မာ ဇဂ္ဂိတ္ထ, ဘိက္ခုသင်္ဃောယေဝ ဇဂ္ဂိဿတီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ ပန နေဝ ဝတ္တသီသေန ဇဂ္ဂန္တော အတ္ထိ, န ဖာတိကမ္မေန, န သင်္ဃော ဇဂ္ဂိတုံ ပဟောတိ, ဧကော အနာပုစ္ဆိတွာဝ ဇဂ္ဂိတွာ ဖာတိကမ္မံ ဝဍ္ဎေတွာ ပစ္စာသီသတိ, အပလောကနကမ္မေန ဖာတိကမ္မံ ဝဍ္ဎေတွာဝ ဒါတဗ္ဗံ။ ဣတိ ဣမံ သဗ္ဗမ္ပိ ကမ္မလက္ခဏမေဝ ဟောတိ။ အပလောကနကမ္မံ ဣမာနိ ပဉ္စ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

၂၅၆. ဉတ္တိကမ္မဋ္ဌာနဘေဒေ ပန (ပရိ. အဋ္ဌ. ၄၉၅-၄၉၆) –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ဣတ္ထန္နာမော ဣတ္ထန္နာမဿ အာယသ္မတော ဥပသမ္ပဒာပေက္ခော, အနုသိဋ္ဌော သော မယာ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, ဣတ္ထန္နာမော အာဂစ္ဆေယျ, ‘အာဂစ္ဆာဟီ’တိ ဝတ္တဗ္ဗော”တိ –

ဧဝံ ဥပသမ္ပဒာပေက္ခဿ သြဿာရဏာ **သြဿာရဏာ** နာမ။

“သုဏာန္တု မေ အာယသ္မန္တာ, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု ဓမ္မကထိကော, ဣမဿ နေဝ သုတ္တံ အာဂစ္ဆတိ, နော သုတ္တဝိဘင်္ဂေါ, သော အတ္ထံ အသလ္လက္ခေတွာ ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာယ အတ္ထံ ပဋိဗာဟတိ, ယဒာယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ, ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ ဝုဋ္ဌာပေတွာ အဝသေသာ ဣမံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေယျာမာ”တိ –

ဧဝံ ဥဗ္ဗာဟိကဝိနိစ္ဆယေ ဓမ္မကထိကဿ ဘိက္ခုနော နိဿာရဏာ **နိဿာရဏာ** နာမ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အဇ္ဇုပောသထော ပန္နရသော, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဥပောသထံ ကရေယျာ”တိ –

ဧဝံ ဥပောသထကမ္မဝသေန ဌပိတာ ဉတ္တိ **ဥပောသထော** နာမ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ပဝါရေယျာ”တိ –

ဧဝံ ပဝါရဏာကမ္မဝသေန ဌပိတာ ဉတ္တိ **ပဝါရဏာ** နာမ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ဣတ္ထန္နာမော ဣတ္ထန္နာမဿ အာယသ္မတော ဥပသမ္ပဒာပေက္ခော, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, အဟံ ဣတ္ထန္နာမံ အနုသာသေယျ”န္တိ, “ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, ဣတ္ထန္နာမော ဣတ္ထန္နာမံ အနုသာသေယျာ”တိ, “ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, အဟံ ဣတ္ထန္နာမံ အန္တရာယိကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆေယျ”န္တိ, “ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, ဣတ္ထန္နာမော ဣတ္ထန္နာမံ အန္တရာယိကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆေယျာ”တိ, “ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, အဟံ ဣတ္ထန္နာမံ ဝိနယံ ပုစ္ဆေယျ”န္တိ, “ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, ဣတ္ထန္နာမော ဣတ္ထန္နာမံ ဝိနယံ ပုစ္ဆေယျာ”တိ, “ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, အဟံ ဣတ္ထန္နာမေန ဝိနယံ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေယျ”န္တိ, “ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, ဣတ္ထန္နာမော ဣတ္ထန္နာမေန ဝိနယံ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေယျာ”တိ –

ဧဝံ အတ္တာနံ ဝါ ပရံ ဝါ သမ္မန္နိတုံ ဌပိတာ ဉတ္တိ **သမ္မုတိ** နာမ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ဣဒံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော နိဿဂ္ဂိယံ သင်္ဃဿ နိဿဋ္ဌံ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣမံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော ဒဒေယျာ”တိ, “ယဒာယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ, အာယသ္မန္တာ ဣမံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော ဒဒေယျု”န္တိ –

ဧဝံ နိဿဋ္ဌစီဝရပတ္တာဒီနံ အနံ **အနံ** နာမ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု အာပတ္တိံ သရတိ ဝိဝရတိ ဥတ္တာနိံ ကရောတိ ဒေသေတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, အဟံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အာပတ္တိံ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ”န္တိ, “ယဒာယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ, အဟံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အာပတ္တိံ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ”န္တိ, တေန ဝတ္တဗ္ဗော “ပဿသီ”တိ။ အာမ, ပဿာမီတိ။ “အာယတိံ သံဝရေယျာသီ”တိ –

ဧဝံ အာပတ္တိပဋိဂ္ဂဟော **ပဋိဂ္ဂဟော** နာမ။

“သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တာ အာတသိကာ, ယဒာယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ, ႀကာ့အနိ ဥပေဟသထံ က ရေယ္ယာမ, ဟတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသေယ္ယာမ, အာဂမေ ကာင္ဒေ ပတာရေယ္ယာမာ”တိ။

တေ စေ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခူ ဘဏ္ဍနကာရကာ ကလဟကာရကာ ဝိတဒကာရကာ ဘသ္သကာရကာ သင္ဃေ အဓိကရဏကာရကာ တံ ကာင္ခံ အနုဝသေယ္ယုံ, အာတသိကေန ဘိက္ခုနာ ဗ္ယတ္တေန ပဋိဗလေန အာတသိကာ ဘိက္ခူ ဉာ ပေတဗ္ဗာ –

“သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တာ အာတသိကာ, ယဒာယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ, ႀကာ့အနိ ဥပေဟသထံ က ရေယ္ယာမ, ဟတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသေယ္ယာမ, အာဂမေ ဇုဏ္ဟေ ပတာရေယ္ယာမာ”တိ –

ဇဝံ ကတာ ပတရဏာပစ္စုက္ကမုနာ **ပစ္စုက္ကမုနာ** နာမ။

သဗ္ဗေဟဝ ဧကဇ္ဈံ သန္နိပတိတဗ္ဗံ, သန္နိပတိတ္ဝာ ဗ္ယတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သင္ဃော ဉာပေတဗ္ဗော –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင္ဃော, အမ္ဟာကံ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ ကလဟဇာတာနံ ဝိဝါဒာပန္နာနံ ဝိဟရတံ ဗဟုံ အသ္သာမဏကံ အဇ္ဈာစိဏ္ဏံ ဘာသိတပရိက္ကန္တံ, သစေ မယံ ႀကာ့မာဟိ အာပတ္တီဟိ အညမညံ ကာရေ သ္သာမ, သိယာပိ တံ အဓိကရဏံ ကက္ခဠတ္တာယ ဝါဠတ္တာယ ဘေဒာယ သံဝတ္တေယ္ယ, ယဒိ သင္ဃသ္သ ပတ္တကလ္လံ, သင္ဃော ႀကာ့မံ အဓိကရဏံ တိဏဝတ္ထာရကေန ဝူပသမေယ္ယ ဌပေတ္ဝာ ထုလ္လဝဇ္ဇံ ဌပေတ္ဝာ ဂိဟိပ္ပဋိသံယုတ္တ”န္တိ –

ဇဝံ တိဏဝတ္ထာရကသမထေန ကတ္ဝာ သဗ္ဗပဌမာ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဉတ္တိ **ကမ္မလက္ခဏံ** နာမ။

တထာ တတော ပရာ ဧကေကသ္မိံ ပက္ခေ ဧကေကံ ကတ္ဝာ ဒ္ဝေ ဉတ္တိယော။ ႀကာ့တိ ယထာဝုတ္တပ္ပဘေဒံ သြသာ ရဏံ နိသ္သာရဏံ။ပေ။ ကမ္မလက္ခဏညေဝ နဝမန္တိ ဉတ္တိကမ္မံ ႀကာ့မာနိ နဝ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

၂၅၇. **ဉတ္တိဒုတိယကမ္မဋ္ဌာနဘေဒေ** (ပရိ. အဋ္ဌ. ၄၉၅-၄၉၆) ပန ဝဓုသ္သ လိစ္ဆဝိနော ပတ္တနိက္ကုဇ္ဇနဝ သေန ခန္ဓကေ ဝုတ္တာ **နိသ္သာရဏာ,** တသ္သေဝ ပတ္တုက္ကုဇ္ဇနဝသေန ခန္ဓကေ ဝုတ္တာ **သြသာရဏာ** စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ (စူဠဝ. ၂၆၅-၂၆၆) –

“အဋ္ဌဟိ, ဘိက္ခဝေ, အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတသ္သ ဥပာသကသ္သ ပတ္တော နိက္ကုဇ္ဇိတဗ္ဗော။ ဘိက္ခူနံ အလာဘာယ ပရိသက္ကတိ, ဘိက္ခူနံ အနတ္ထာယ ပရိသက္ကတိ, ဘိက္ခူနံ အဝါသာယ ပရိသက္ကတိ, ဘိက္ခူ အက္ကောသတိ ပရိဘာသတိ, ဘိက္ခူ ဘိက္ခူဟိ ဘေဒေတိ, ဗုဒ္ဓသ္သ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ, ဓမ္မသ္သ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ, သင္ဃသ္သ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ႀကာ့မေဟိ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတသ္သ ဥပာသကသ္သ ပတ္တံ နိက္ကုဇ္ဇိတုံ။

ဇဝဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ နိက္ကုဇ္ဇိတဗ္ဗော။ ဗ္ယတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သင္ဃော ဉာပေတဗ္ဗော –

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင္ဃော, ဝဓော လိစ္ဆဝီ အာယသ္မန္တံ ဒဗ္ဗံ မလ္လပုတ္တံ အမူလိကာယ သီလဝိပတ္တိယာ အနုဒ္ဓံသေတိ, ယဒိ သင္ဃသ္သ ပတ္တကလ္လံ, သင္ဃော ဝဓုသ္သ လိစ္ဆဝိသ္သ ပတ္တံ နိ က္ကုဇ္ဇေယ္ယ, အသမ္ဘောဂံ သင္ဃေန ကရေယ္ယ, ဧသာ ဉတ္တိ။

“သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင္ဃော, ဝဓော လိစ္ဆဝီ အာယသ္မန္တံ ဒဗ္ဗံ မလ္လပုတ္တံ အမူလိကာယ သီလဝိပတ္တိယာ အနုဒ္ဓံသေတိ, သင္ဃော ဝဓုသ္သ လိစ္ဆဝိသ္သ ပတ္တံ နိက္ကုဇ္ဇတိ, အသမ္ဘောဂံ သင္ ဃေန ကရောတိ, ယသ္သာယသ္မတော ခမတိ ဝဓုသ္သ လိစ္ဆဝိသ္သ ပတ္တသ္သ နိက္ကုဇ္ဇနာ အသမ္ဘောဂံ သင္ဃေန ကရဏံ, သော တုဏ္ဟဿ။ ယသ္သ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယ္ယ။

‘‘နိက္ကုဇ္ဇိတော သင်္ဃေန ဝဍ္ဎုသ္သ လိစ္ဆဝိဿ ပတ္တော အသမ္ဘောဂေါ သင်္ဃေန, ခမတိ သင်္ဃ
ဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ’’တိ။

အဋ္ဌဟိ, ဘိက္ခဝေ, အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ ဥပာသကဿ ပတ္တော ဥက္ကုဇ္ဇိတဗ္ဗော။ န ဘိက္ခူနံ
အလာဘာယ ပရိသက္ကတိ, န ဘိက္ခူနံ အနတ္ထာယ ပရိသက္ကတိ။ပေ.။ န သင်္ဃဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။
အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ ဥပာသကဿ ပတ္တံ ဥက္ကုဇ္ဇိတုံ။

ဧတ္ထ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဥက္ကုဇ္ဇိတဗ္ဗော။ တေန, ဘိက္ခဝေ, ဝဍ္ဎေန လိစ္ဆဝိနာ သင်္ဃံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧကံသံ
ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတ္ဝာ ဘိက္ခူနံ ပါဒေ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္ဝာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဧဝမဿ ဝစနီယော
–

‘‘သင်္ဃေန မေ, ဘန္တေ, ပတ္တော နိက္ကုဇ္ဇိတော, အသမ္ဘောဂေမှိ သင်္ဃေန, သောဟံ, ဘန္တေ,
သမ္မာ ဝတ္တာမိ, လောမံ ပာတေမိ, နေတ္ထာရံ ဝတ္တာမိ, သင်္ဃံ ပတ္တုက္ကုဇ္ဇနံ ယာစာမီ’’တိ။

ဒုတိယမ္ပိ ယာစိတဗ္ဗော။ တတိယမ္ပိ ယာစိတဗ္ဗော။

ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သင်္ဃော ဉာပေတဗ္ဗော –

‘‘သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, သင်္ဃေန ဝဍ္ဎဿ လိစ္ဆဝိဿ ပတ္တော နိက္ကုဇ္ဇိတော, အသမ္
ဘောဂေါ သင်္ဃေန, သော သမ္မာ ဝတ္တတိ, လောမံ ပာတေတိ, နေတ္ထာရံ ဝတ္တတိ, သင်္ဃံ ပတ္တုက္ကုဇ္ဇနံ
ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဝဍ္ဎဿ လိစ္ဆဝိဿ ပတ္တံ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ, သမ္
ဘောဂံ သင်္ဃေန ကရေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

‘‘သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, သင်္ဃေန ဝဍ္ဎဿ လိစ္ဆဝိဿ ပတ္တော နိက္ကုဇ္ဇိတော, အသမ္
ဘောဂေါ သင်္ဃေန, သော သမ္မာ ဝတ္တတိ, လောမံ ပာတေတိ, နေတ္ထာရံ ဝတ္တတိ, သင်္ဃံ ပတ္တုက္ကုဇ္ဇနံ
ယာစတိ, သင်္ဃော ဝဍ္ဎဿ လိစ္ဆဝိဿ ပတ္တံ ဥက္ကုဇ္ဇတိ, သမ္ဘောဂံ သင်္ဃေန ကရောတိ, ယဿာယ
သ္မတော ခမတိ ဝဍ္ဎဿ လိစ္ဆဝိဿ ပတ္တဿ ဥက္ကုဇ္ဇနာ သမ္ဘောဂံ သင်္ဃေန ကရဏံ, သော တုဏှ
ဿ။ ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျ။

‘‘ဥက္ကုဇ္ဇိတော သင်္ဃေန ဝဍ္ဎဿ လိစ္ဆဝိဿ ပတ္တော သမ္ဘောဂေါ သင်္ဃေန, ခမတိ သင်္ဃဿ
သ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ’’တိ။

ဧတ္ထ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၂၆၅) စ အဋ္ဌသု အင်္ဂေသု ဧကေနပိ အင်္ဂေန သမန္နာဂတဿ ပတ္တနိက္ကုဇ္ဇနကမ္မံ
ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, အန္တောသီမာယ တ နိသ္သိမံ ဂန္တွ နဒီအာဒီသု တ နိက္ကုဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဧဝံ နိက္ကုဇ္ဇိတေ ပန
ပတ္တေ တဿ ဂေဟေ ကောစိ ဒေယျဓမ္မော န ဂဟေတဗ္ဗော, ‘‘အသုကဿ ဂေဟေ ဘိက္ခံ မာ ဂဏှိတ္ထာ’’တိ
အညဝိဟာရေသုပိ ပေသေတဗ္ဗံ။ ဥက္ကုဇ္ဇနကာလေ ပန ယာဝတတိယံ ယာစာပေတွာ ဟတ္ထပာသံ ဝိဇဟာပေတွာ ဉ
တ္တိဒုတိယကမ္မေန ဥက္ကုဇ္ဇိတဗ္ဗော။

သီမာသမ္မုတိ, တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝာသသမ္မုတိ, သန္ထတသမ္မုတိ, ဘတ္တုဒ္ဒေသကသေနာသနဂ္ဂာဟာပကဘဏ္
ဍာဂါရိယစီဝရပဋိဂ္ဂာဟကစီဝရဘာဇကယာဂုဘာဇကခဇ္ဇဘာဇကဖလဘာဇကအပ္ပမတ္တကဝိဿဇ္ဇကသာဋိယဂ္ဂာဟာပ
ကပတ္တဂ္ဂာဟာပကအာရာမိကပေသကသာမဏေရပေသကသမ္မုတီတိ ဧတာသံ သမ္မုတီနံ ဝသေန **သမ္မုတိ** ဝေဒိတဗ္
ဗာ။ ကထိနစီဝရဒါနမတကစီဝရဒါနဝသေန **ဒာနံ** ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကထိနုဒ္ဓာရဝသေန **ဥဒ္ဓာရော** ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကုဋိဝတ္ထု
ဝိဟာရဝတ္ထုဒေသနာဝသေန **ဒေသနာ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယာ ပန တိဏဝတ္ထာရကသမထေ သဗ္ဗသင်္ဂာဟိကဉတ္တိဉ္စ ဧကေက
သ္မိံ ပက္ခေ ဧကေကဉတ္တိဉ္စာတိ တိဿော ဉတ္တိယော ဌပေတွာ ပုန ဧကေကသ္မိံ ပက္ခေ ဧကေကာတိ ဒွေ ဉတ္

တိဒုတိယကမ္မတစာ ဝုတ္တာ, တာသံ ဝသေန **ကမ္မလက္ခဏံ** ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ ဣမာနိ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

၂၅၈. ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မဋ္ဌာနဘေဒေ ပန တဇ္ဇနီယကမ္မာဒီနံ သတ္တန္နံ ကမ္မာနံ ဝသေန **နိဿာရဏာ,** တေသံယေဝ စ ကမ္မာနံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘနဝသေန **ဩသာရဏာ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိဝသေန **သမ္မုတိ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပရိဝါသာဒိနမာနတ္တဒာနဝသေန **ဒါနံ** ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မူလာယပဋိကဿနကမ္မဝသေန **နိဂ္ဂဟော** ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာ, အဋ္ဌ ယာဝတတိယကာ, အရိဋ္ဌော, စဏ္ဍကာဠီ စ ဣမေတေ ယာဝတတိယကာတိ ဣမာသံ ဧကာဒသန္နံ သမနုဘာသနာနံ ဝသေန **သမနုဘာသနာ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဥပသမ္ပဒကမ္မအဗ္ဘာနကမ္မဝသေန **ကမ္မလက္ခဏံ** ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ ဣမာနိ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ ကမ္မာနိ စ ကမ္မဝိပတ္တိ စ တေသံ ကမ္မာနံ ကာရကသင်္ဃပရိစ္ဆေဒော စ ဝိပတ္တိဝိရဟိတာနံ ကမ္မာနံ ဌာနဘေဒဂမနဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣတိ ပာဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ကမ္မာကမ္မဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

ပကိဏ္ဏကကထာမာတိကာ

ဂဏဘောဇံ ပရမ္ပရံ၊ နာပုစ္ဆာ ပံသုကူလကံ။
အစ္ဆိန္နံ ပဋိဘာနဉ္စ၊ ဝိပ္ပကတဥဒ္ဒိသနံ။

တိဝဿန္တံ ဒီဃာသနံ၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာဝဏ္ဏနံ။
အတ္တဟတမနဝေက္ခ၊ သိလာပဝိဇ္ဈလိမ္ပနံ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကောပဒါနံ၊ ဓမ္မိကာရက္ခဒါရာဒိ။
နှာနဃံသံ ပဏ္ဍကာဒိ၊ ဒီဃကေသာဒ္ဒာသာဒိ။

နစ္စာဒင်္ဂဆေဒနိဒ္ဒိ၊ ပတ္တော သဗ္ဗပံသုကူလံ။
ပရိဿာဝနံ နဂ္ဂေ စ၊ ပုပ္ဖဂန္ဓအာသိတ္တကံ။

မဉ္စောရိကေကဘာဇနံ၊ စေလပဋိ ဟာဒဃံသိ။
ဗီဇနီ ဆတ္တနခါဒိ၊ ကာယဗန္ဓနိတသနံ။

ကာဇဟာရံ ဒန္တကဋ္ဌံ၊ ရုက္ခာရောဟော ဆန္ဒာရောပေါ။
လောကာယတံ ခိပိတကော၊ လသုဏံ နက္ကမိတဗ္ဗံ။

အဝန္ဒိယော တူလဘိသိ၊ ဗိမ္ဗောဟနအာသန္ဒာဒိ။
ဥစ္စာသနမဟာသနံ၊ စီဝရအဓမ္မောကာသော။

သဒ္ဒါဒေယ္ယံ သန္တုတ္တရံ၊ နိက္ခေပေ သတ္တကမ္မာဒိ။
နဟာပိတော ဒသဘာဂေါ၊ ဟထေယ္ယံ မဟာပဒေသော။
အာနိသံသောတိ မာတိကာ။

၃၄. ပကိဏ္ဏကဝိနိစ္ဆယကထာ

၁. ဣဒါနိ ပကိဏ္ဏကကထာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “ဂဏဘောဇနေ အညတြ သမယာ ပါစိတ္တိယ”န္တိ (ပါစိ. ၂၁၇) ဝုတ္တံ **ဂဏဘောဇနံ** (ပါစိ. အဋ္ဌ. ၂၁၇-၂၁၈) ဒွီဟိ အာကာရေဟိ ပသဝတိ ဝိညတ္တိတော ဝါ နိမန္တနတော ဝါ။ ကထံ **ဝိညတ္တိတော ပသဝတိ**? စတ္တာရော ဘိက္ခူ ဧကတော ဌိတာ ဝါ နိသိန္နာ ဝါ ဥပါသကံ ဒိသွာ “အမှာကံ စတုန္နမ္ပိ ဘတ္တံ ဒေဟီ”တိ ဝါ ဝိညာပေယျုံ, ပါဋေက္ကံ ဝါ ပဿိတွာ “မယှံ ဒေဟိ, မယှံ ဒေဟီ”တိ ဧဝံ ဧကတော ဝါ နာနာတော ဝါ ဝိညာပေတွာ ဧကတော ဝါ ဂစ္ဆန္တု နာနာတော ဝါ, ဘတ္တံ ဂဟေတွာပိ ဧကတော ဝါ ဘုဉ္ဇန္တု နာနာတော ဝါ။ သစေ ဧကတော ဂဏှန္တိ, ဂဏဘောဇနံ ဟောတိ, သဗ္ဗေသံ အာပတ္တိ။ ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ ဟေတ္ထ ပမာဏံ။ ဧဝံ ဝိညတ္တိတော ပသဝတိ။

ကထံ **နိမန္တနတော ပသဝတိ** ? စတ္တာရော ဘိက္ခူ ဥပသင်္ကမိတွာ “တုမှေ ဘန္တေ, ဩဒနေန နိမန္တေမိ, ဩဒနံ မေ ဂဏှထ အာကင်္ခထ ဩလောကေထ အဓိဝါသေထ ပဋိမာနေထာ”တိ ဧဝံ ယေန ကေနစိ ဝေဝစနေန ဝါ ဘာသန္တရေန ဝါ ပဉ္စန္နံ ဘောဇနာနံ နာမံ ဂဟေတွာ နိမန္တေတိ။ ဧဝံ ဧကတော နိမန္တိတာ ပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေန အဇ္ဇတနာယ ဝါ သွာတနာယ ဝါ ဧကတော ဂစ္ဆန္တိ, ဧကတော ဂဏှန္တိ, ဧကတော ဘုဉ္ဇန္တိ, ဂဏဘောဇနံ ဟောတိ, သဗ္ဗေသံ အာပတ္တိ။ ဧကတော နိမန္တိတာ ဧကတော ဝါ နာနာတော ဝါ ဂစ္ဆန္တိ, ဧကတော ဂဏှန္တိ, ဧကတော ဝါ နာနာတော ဝါ ဘုဉ္ဇန္တိ, အာပတ္တိယေဝ။ ဧကတော နိမန္တိတာ ဧကတော ဝါ နာနာတော ဝါ ဂစ္ဆန္တိ, နာနာတော ဂဏှန္တိ, ဧကတော ဝါ နာနာတော ဝါ ဘုဉ္ဇန္တိ, အနာပတ္တိ။ စတ္တာရိ ပရိဝေဏာနိ ဝါ ဝိဟာရေ ဝါ ဂန္တွာ နာနာတော နိမန္တိတာ, ဧကဋ္ဌာနေ ဌိတေသုယေဝ ဝါ ဧကော ပုတ္တေန ဧကော ပိတရာတိ ဧဝမ္ပိ နာနာတော နိမန္တိတာ ဧကတော ဝါ နာနာတော ဝါ ဂစ္ဆန္တု, ဧကတော ဝါ နာနာတော ဝါ ဘုဉ္ဇန္တု, သစေ ဧကတော ဂဏှန္တိ, ဂဏဘောဇနံ ဟောတိ, သဗ္ဗေသံ အာပတ္တိ။ ဧဝံ တာဝ နိမန္တနတော ပသဝတိ။

တသ္မာ သစေ ကောစိ သံဃဘတ္တံ ကတ္တုကာမေန နိမန္တနတ္ထာယ ပေသိတော ဝိဟာရံ အာဂမ္မ “ဘန္တေ, သွေ အမှာကံ ဃရေ ဘိက္ခံ ဂဏှထာ”တိ အဝတွာ “ဘတ္တံ ဂဏှထာ”တိ ဝါ “သံဃဘတ္တံ ဂဏှထာ”တိ ဝါ “သံဃော ဘတ္တံ ဂဏှတူ”တိ ဝါ ဝဒတိ, ဘတ္တုဒ္ဒေသကေန ပဏ္ဍိတေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ နိမန္တနိကာ ဂဏဘောဇနတော, ပိဏ္ဍပါတိကာ စ ဓုတင်္ဂဘေဒတော မောစေတဗ္ဗာ။ ကထံ? ဧဝံ တာဝ ဝတ္တဗ္ဗံ “သွေ န သက္ကာ ဥပါသကာ”တိ။ ပုနဒိဝသေ, ဘန္တေတိ။ ပုနဒိဝသေပိ န သက္ကာတိ။ ဧဝံ ယာဝ အဒ္ဓမာသမ္ပိ ဟရိတွာ ပုန ဝတ္တဗ္ဗော “ကိံ တွံ အဝစာ”တိ။ သစေ ပုနပိ “သံဃဘတ္တံ ဂဏှထာ”တိ ဝဒတိ, တတော “ဣမံ တာဝ ဥပါသက ပုပ္ဖံ ကပ္ပိယံ ကရောဟိ, ဣမံ တိဏ”န္တိ ဧဝံ ဝိက္ခေပံ ကတွာ ပုန “တွံ ကိံ ကထယိတ္ထာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ သစေ ပုနပိ တထေဝ ဝဒတိ, “အာဝုသော, တွံ ပိဏ္ဍပါတိကေ ဝါ မဟလ္လကတ္ထေရေ ဝါ န လစ္ဆသိ, သာမဏေရေ လစ္ဆသီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ “နနု, ဘန္တေ, အသုကသ္မိံ အသုကသ္မိဉ္စ ဂါမေ ဘဒန္တေ ဘောဇေသုံ, အဟံ ကသ္မာ န လဘာမီ”တိ စ ဝုတ္တေ တေ နိမန္တိတုံ ဇာနန္တိ, တွံ န ဇာနာသီတိ။ တေ ကထံ နိမန္တေသုံ, ဘန္တေတိ? တေ ဧဝမာဟံသု “အမှာကံ, ဘန္တေ, ဘိက္ခံ ဂဏှထာ”တိ။ သစေ သောပိ တထေဝ ဝဒတိ, ဝဋ္ဋတိ။

အထ ပုနပိ “ဘတ္တံ ဂဏှထာ”တိ ဝဒတိ, “န ဒါနိ တွံ, အာဝုသော, ဗဟူ ဘိက္ခူ လစ္ဆသိ, တယော ဧဝ, အာဝုသော, လစ္ဆသီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ “နနု, ဘန္တေ, အမုကသ္မိဉ္စ အမုကသ္မိဉ္စ ဂါမေ သကလံ ဘိက္ခုသံဃံ ဘောဇေသုံ, အဟံ ကသ္မာ န လဘာမီ”တိ။ “တွံ နိမန္တိတုံ န ဇာနာသီ”တိ။ တေ ကထံ နိမန္တေသုံ, ဘန္တေတိ? တေ ဧဝမာဟံသု “အမှာကံ, ဘန္တေ, ဘိက္ခံ ဂဏှထာ”တိ။ သစေ သောပိ တထေဝ “ဘိက္ခံ ဂဏှထာ”တိ ဝဒတိ, ဝဋ္ဋတိ။ အထ ပုနပိ “ဘတ္တမေဝါ”တိ ဝဒတိ, တတော ဝတ္တဗ္ဗော – “ဂစ္ဆ တွံ, နတ္ထမှာကံ တဝ ဘတ္တေနတ္ထော, နိဗဒ္ဓဂေါစရော ဧသ အမှာကံ, မယမေတ္ထ ပိဏ္ဍာယ စရိဿာမာ”တိ။ တံ “စရထ, ဘန္တေ”တိ ဝတွာ အာဂတံ ပုစ္ဆန္တိ “ကိံ ဘော လဒ္ဓါ ဘိက္ခူ”တိ? ကိံ ဧတေန, ဗဟု ထေ ဝတ္တမ္ပိ, ထေရာ “သွေ ပိဏ္ဍာယ စရိဿာမာ”တိ အာဟံသု, မာ ဒါနိ တုမှေ ပမဇ္ဇိတ္ထာတိ။ ဒုတိယဒိဝသေ စေတိယဝတ္တံ ကတွာ ဌိတဘိက္ခူ သံဃတ္ထေရေန ဝတ္တဗ္ဗာ “အာဝုသော, ဓုရဂါမေ သံဃဘတ္တံ, အပဏ္ဍိတမနုဿော ပန အာဂမာသိ, ဂစ္ဆာမ, ဓုရဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရိဿာ

မာ''တိ။ ဘိက္ခုုဟိ ထေရဿ ဝစနံ ကာတဗ္ဗံ, န ဒုဗ္ဗစေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ, ကမဒ္ဒတရေ အဌတွာ တာဝ ပိဏ္ဍာယ စရိတဗ္ဗံ, တေသု ပတ္တာနိ ဂဟေတွာ နိသီအပေတွာ ဘောဇေန္တေသု ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။

သစေ အာသနသာလာယ ဘတ္တံ ဌပေတွာ ရထိကာသု အာဟိဏ္ဍန္တာ အာရောစေန္တိ ''အာသနသာလာယံ, ဘန္တေ, ဘတ္တံ ဂဏှထာ''တိ, န ဝဋ္ဋတိ။ အထ ပန ''ဘတ္တံ အာဒာယ တတ္ထ တတ္ထ ဂန္တွာ ဘတ္တံ ဂဏှထာ''တိ ဝဒန္တိ, ပဋိက္ကစ္စေဝ တ ဝိဟာရံ အတိဟရိတွာ ပတိရူပေ ဌာနေ ဌပေတွာ အာဂတာဂတာနံ ဒေန္တိ, အယံ အဘိဟဋ္ဌဘိက္ခာ နာမ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ဘတ္တသာလာယ အနံ သဇ္ဇေတွာ တံ တံ ပရိဝေဏံ ပဟိဏန္တိ ''ဘတ္တသာလာယ ဘတ္တံ ဂဏှထာ''တိ, ဝဋ္ဋတိ။ ယေ ပန မနုဿာ ပိဏ္ဍစာရိကေ ဘိက္ခူ ဒိသွာ အာသနသာလံ သမ္မဇ္ဇိတွာ တတ္ထ နိသီအပေတွာ ဘောဇေန္တိ, န တေ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ။ ယေ ပန ကမေ ဘိက္ခံ အလဘိတွာ ကမတော နိက္ခမန္တေ ဘိက္ခူ ဒိသွာ ''ဘန္တေ, ဘတ္တံ ဂဏှထာ''တိ ဝဒန္တိ, တေ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ, န နိဝတ္တိတဗ္ဗံ။ သစေ ''နိဝတ္တထ, ဘန္တေ, ဘတ္တံ ဂဏှထာ''တိ ဝဒန္တိ, ''နိဝတ္တထာ''တိ ဝုတ္တပဒေ နိဝတ္တိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ''နိဝတ္တထ, ဘန္တေ, ဃရေ ဘတ္တံ ကတံ, ကမေ ဘတ္တံ ကတ''န္တိ ဝဒန္တိ, ဂေဟေ စ ကမေ စ ဘတ္တံ နာမ ယဿ ကဿစိ ဟောတိ, နိဝတ္တိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ''နိဝတ္တထ ဘတ္တံ ဂဏှထာ''တိ သမ္ဗန္ဓံ ကတွာ ဝဒန္တိ, နိဝတ္တိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ အာသနသာလာတော ပိဏ္ဍာယ စရိတုံ နိက္ခမန္တေ ဒိသွာ ''နိသီဒထ, ဘန္တေ, ဘတ္တံ ဂဏှထာ''တိ ဝုတ္တေပိ ဧသေဝ နယော။

''အညတ္ရ သမယာ''တိ ဝစနတော ဂိလာနသမယော စီဝရဒာနသမယော စီဝရကာရသမယော အဒ္ဓာနဂမနသမယော နာဝါဘိရုဟနသမယော မဟာသမယော သမဏဘတ္တသမယောတိ ဧတေသု သတ္တသု သမယေသု အညတရသ္မိံ အနာပတ္တိ။ တသ္မာ ယထာ မဟာစမ္မဿ ပရတော မံသံ ဒိသွာတိ, ဧဝံ အန္တမသော ဟာအပိ ဖာလိတာ ဟောန္တိ, တလိကာယ တ သက္ခရာယ တ ပဟဋ္ဌမတ္တေ ဒုက္ခံ ဥပ္ပာဒေန္တိ, န သက္ကာ စ ဟောတိ အန္တောကမေ ပိဏ္ဍာယ စရိတုံ, ဤဒိသေ ဂေလညေ **ဂိလာနသမယော**တိ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ, န လေသကပ္ပိယံ ကာတဗ္ဗံ။

စီဝရဒာနသမယော နာမ အနတ္ထတေ ကထိနေ ဝဿာနဿ ပစ္ဆိမော မာသော, အတ္ထတေ ကထိနေ ပဉ္စမာသာ။ ဧတ္ထန္တရေ ''စီဝရဒာနသမယော''တိ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။ စီဝရေ ကရိယမာနေ **စီဝရကာရသမယော**တိ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။ ယအာဟိ သာဋ္ဌကဥ္စ သုတ္တဥ္စ လဘိတွာ စီဝရံ ကရောန္တိ, အယံ စီဝရကာရသမယော နာမ, ဝိသုံ စီဝရကာရသမယော နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ ယော တတ္ထ စီဝရေ ကတ္တဗ္ဗံ ယံ ကိဉ္စိ ကမ္မံ ကရောတိ, **မဟာပစ္စရိယံ** ဥဟိ ''အန္တမသော သူစိဝေဓ ကော''တိပိ ဝုတ္တံ။ တေန ''စီဝရကာရသမယော''တိ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန ဝိတ္ထာရေနေဝ ဝုတ္တံ ''ယော စီဝရံ ဝိစာရေတိ ဆိန္ဒတိ, မောဃသုတ္တကံ ဌပေတိ, အာဂန္တုကပတ္တံ ဌပေတိ, ပစ္စာဂတံ သိဗ္ဗေတိ, အာဂန္တုကပတ္တံ ဗန္ဓတိ, အနုဝါတံ ဆိန္ဒတိ ဃဋ္ဋေတိ အာရောပေတိ, တတ္ထ ပစ္စာဂတံ သိဗ္ဗေတိ, သုတ္တံ ကရောတိ ဝလေတိ, ပိပ္ဖလိကံ နိသေတိ, ပရိဝတ္တနံ ကရောတိ, သဗ္ဗောပိ စီဝရံ ကရောတိယေဝတိ ဝုစ္စတိ။ ယော ပန သမီပေ နိသိန္နော ဇာတကံ တ ဓမ္မပဒံ တ ကထေတိ, အယံ န စီဝရကာရကော, ဧတံ ဌပေတွာ သေသာနံ ဂဏဘောဇနေ အနာပတ္တိ''တိ။

အဒ္ဓာနဂမနသမယေ အန္တမသော အဍ္ဎယောဇနံ ဂန္တုကာမေနပိ ''အဍ္ဎယောဇနံ ဂစ္ဆိဿာမီ''တိ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ, ဂစ္ဆန္တေန ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ, ဂတေန ဧကဒိဝသံ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။

နာဝါဘိရုဟနသမယေ ''နာဝံ အဘိရုဟိဿာမီ''တိ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ, အာရုဠ္ဟေန ကူလဋ္ဌိတဌာနံ ဂန္တွာပိ ယာဝ နောရောဟတိ, တာဝ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ, ဩရုဠ္ဟေန ဧကဒိဝသံ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။

မဟာသမယော နာမ ယတ္ထ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ ဘိက္ခူ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ယာပေန္တိ, အန္တမသော စတုတ္ထေပိ အာဂတေ န ယာပေန္တိ, အယံ မဟာသမယော။ ယတ္ထ ပန သတံ ဝါ သဟဿံ ဝါ သန္နိပတန္တိ, တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ, တသ္မာ တာဒိသေ ကာလေ ''မဟာသမယော''တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။

သမဏဘတ္တသမယော နာမ ယော ကောစိ ပရိဗ္ဗာဇကသမာပန္နော ဘတ္တံ ကရောတိ, အယံ သမဏဘတ္တသမယော။ တသ္မာ သဟဓမ္မိကေသု ဝါ တိတ္ထိယေသု ဝါ အညတရေန ယေန ကေနစိ ကတေ ဘတ္တေ ''သမဏဘတ္တသမယော''တိ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။ ''အနာပတ္တိ သမယေ, ဒွေ ဝါ တယော ဧကတော ဘုဉ္ဇန္တိ, ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဧကတော သန္နိပတိတွာ ဘုဉ္ဇန္တိ, နိစ္စဘတ္တံ, သလာကဘတ္တံ, ပက္ခိကံ, ဥပောသထိကံ, ပာဋိပဒိကံ, ပဉ္စ ဘောဇနာနိ ဌပေတွာ သဗ္ဗ

တ္ထ အနာပတ္တိ”တိ (ဟစိ. ၂၂၀) ဝစနတော ယေပိ အကပ္ပိယနိမန္တနံ သာဒိယိတွာ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ ဧကတော ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇန္တိ, တေသမ္ပိ အနာပတ္တိ။

တတ္ထ အနိမန္တိတစတုတ္ထံ ပိဏ္ဍပာတိကစတုတ္ထံ အနုပသမ္ပန္နစတုတ္ထံ ပတ္တစတုတ္ထံ ဂိလာနစတုတ္ထန္တိ ပဉ္စန္နံ စတုတ္ထာနံ ဝသေန ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကထံ? ဣဓေကစ္စော စတ္တာရော ဘိက္ခူ “ဘတ္တံ ဂဏှထာ”တိ နိမန္တေတိ။ တေသု တယော ဂတာ, ဧကော န ဂတော။ ဥပာသကော “ဧကော, ဘန္တေ, ထေရော ကုဟိ”န္တိ ပုစ္ဆတိ။ နာဂတော ဥပာသကာတိ။ သော အညံ တံခဏပ္ပတ္တံ ကဉ္စိ “ဧဟိ, ဘန္တေ”တိ ဃရံ ပဝေသေတွာ စတုန္နမ္ပိ ဘတ္တံ ဒေတိ , သဗ္ဗေသံ အနာပတ္တိ။ ကသ္မာ? ဂဏပူရကဿ အနိမန္တိတတ္တာ။ တယော ဧဝ ဟိ တတ္ထ နိမန္တိတာ ဂဏှိံသု, တေဟိ ဂဏော န ပူရတိ, ဂဏပူရကော စ အနိမန္တိတော, တေန ဂဏော ဘိဇ္ဇတီတိ။ ဧတံ **အနိမန္တိတစတုတ္ထံ**။

ပိဏ္ဍပာတိကစတုတ္ထေ နိမန္တနကာလေ ဧကော ပိဏ္ဍပာတိကော ဟောတိ, သော နာဓိဝါသေတိ, ဂမနဝေလာယံ ပန “ဧဟိ ဘန္တေ”တိ ဝုတ္တေ အနဓိဝါသိတတ္တာ အနာဂစ္ဆန္တမ္ပိ “ထေ ဘိက္ခုံ လစ္ဆထာ”တိ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တိ, သော တံ ဂဏံ ဘိန္ဒတိ, တသ္မာ သဗ္ဗေသံ အနာပတ္တိ။

အနုပသမ္ပန္နစတုတ္ထေ သာမဏေရေန သဒ္ဓိံ နိမန္တိတာ ဟောန္တိ, သောပိ ဂဏံ ဘိန္ဒတိ။

ပတ္တစတုတ္ထေ ဧကော သယံ အာဂန္တွာ ပတ္တံ ပေသေတိ, ဧဝမ္ပိ ဂဏော ဘိဇ္ဇတိ, တသ္မာ သဗ္ဗေသံ အနာပတ္တိ။

ဂိလာနစတုတ္ထေ ဂိလာနေန သဒ္ဓိံ နိမန္တိတာ ဟောန္တိ, တတ္ထ ဂိလာနဿေဝ အနာပတ္တိ, ဣတရေသံ ပန ဂဏပူရကော ဟောတိ။ န ဟိ ဂိလာနေန ဂဏော ဘိဇ္ဇတိ, တသ္မာ တေသံ အာပတ္တိ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန အဝိသေသေန ဝုတ္တံ “သမယလဒ္ဓကော သယမေဝ မုစ္စတိ, သေသာနံ ဂဏပူရကတ္တာ အာပတ္တိကရော ဟောတီ”တိ။ တသ္မာ စီဝရဒါန သမယလဒ္ဓကာဒီနမ္ပိ ဝသေန စတုက္ကာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

သစေ ပန အဓိဝါသေတွာ ဂတေသုပိ စတူသု ဇနေသု ဧကော ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခု “အဟံ တုမှာကံ ဂဏံ ဘိန္ဒိဿာမိ, နိမန္တနံ သာဒိယထာ”တိ ဝတွာ ယာဂုခဇ္ဇကာဝသာနေ ဘတ္တတ္ထာယ ပတ္တံ ဂဏှန္တာနံ အဒတွာ “ဣမေ တာဝ ဘိက္ခူ ဘောဇေတွာ ဝိဿဇ္ဇေထ, အဟံ ပစ္ဆာ အနုမောဒနံ ကတွာ ဂမိဿာမီ”တိ နိသိန္နော, တေသု ဘုတွာ ဂတေသု “ဒေထ, ဘန္တေ, ပတ္တ”န္တိ ဥပာသကေန ပတ္တံ ဂဟေတွာ ဘတ္တေ ဒိန္နေ ဘုဉ္ဇိတွာ အနုမောဒနံ ကတွာ ဂစ္ဆတိ, သဗ္ဗေသံ အနာပတ္တိ။ ပဉ္စန္နဉှိ ဘောဇနာနံယေဝ ဝသေန ဂဏဘောဇနေ ဝိသင်္ကေတံ နတ္ထိ, ဩဒနေန နိမန္တေတွာ ကုမ္မာသံ ဂဏှန္တာပိ အာပဇ္ဇန္တိ, တာနိ စ တေဟိ ဧကတော န ဂဟိတာနိ, ယာဂုအာဒီဟိ ပန ဝိသင်္ကေတံ ဟောတိ, တာနိ တေဟိ ဧကတော ဂဟိတာနီတိ ဧဝံ ဧကော ပဏ္ဍိတော အညေသမ္ပိ အနာပတ္တိံ ကရောတိ။ **နိစ္စဘတ္တန္တိ** ဓုဝဘတ္တံ ဝုစ္စတိ, “နိစ္စဘတ္တံ ဂဏှထာ”တိ ဝဒန္တိ, ဗဟူနံ ဧကတော ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **သလာကဘတ္တာ** ဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၂. “ပရမ္ပရဘောဇနေ အညတြ သမယာ ပါစိတ္တိယ”န္တိ (ဟစိ. ၂၂၂-၂၂၃, ၂၂၅) ဝုတ္တံ **ပရမ္ပရဘောဇနံ** ပန နိမန္တနတောယေဝ ပသဝတိ။ ယော ဟိ “ပဉ္စန္နံ ဘောဇနာနံ အညတရေန ဘောဇနေန ဘတ္တံ ဂဏှထာ”တိအာဒိနာ နိမန္တိတော တံ ဌပေတွာ အညံ ပဉ္စန္နံ ဘောဇနာနံ အညတရဘောဇနံ ဘုဉ္ဇတိ, တဿေတံ ဘောဇနံ “ပရမ္ပရဘောဇန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ဘုဉ္ဇန္တဿ ဌပေတွာ ဂိလာနသမယံ စီဝရဒါနသမယံ စီဝရကာရသမယဉ္စ အညသ္မိံ သမယေ ပါစိတ္တိယံ ဝုတ္တံ, တသ္မာ နိမန္တနပဋိပာဋိယာဝ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, န ဥပ္ပဋိပာဋိယာ။

“အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဝိကပ္ပေတွာ ပရမ္ပရဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတု”န္တိ (ဟစိ. ၂၂၆) ဝစနတော ပဌမနိမန္တနံ အညဿ ဝိကပ္ပေတွာပိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အယံ (ဟစိ. အဋ္ဌ. ၂၂၆ အာဒယော) ဝိကပ္ပနာ နာမ သမ္မုခါပိ ပရမ္မုခါပိ ဝဋ္ဋတိ။ သမ္မုခါ ဒိန္နေ “မယှံ ဘတ္တပစ္စာသံ တုယှံ ဝိကပ္ပေမီ”တိ ဝါ “ဒမ္မီ”တိ ဝါ ဝတွာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, အဒိန္နေ ပဉ္စသု သဟဓမ္မိကေသု ယဿ ကဿစိ နာမံ ဂဟေတွာ “မယှံ ဘတ္တပစ္စာသံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဝိကပ္ပေမီ”တိ

တ ''ဒမ္မီ''တိ တ ဝတ္တ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဒွေ ဝ တီဏိ နိမန္တနာနိ ပန ကေသိ ပတ္တေ ပက္ခိပိတ္တ မိဿေတ္တ ကောံ က တ္တ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ''အနာပတ္တိ ဒွေ ဝ တယော နိမန္တနေ ကေတော ဘုဉ္ဇတိ''တိ (ပာစိ. ၂၂၉) ဟိ ဝုတ္တံ။ သစေ ဒွ ဝေ တီဏိ ကုလာနိ နိမန္တေတ္တ ကေသိ ဌာနေ နိသီဒါပေတ္တ ဣတော စိတော စ အာဟရိတ္တ ဘတ္တံ အာကိရန္တိ, သူပဗျဉ္ဇနံ အာကိရန္တိ, ကေမိဿကံ ဟောတိ, တွောပိ အနာပတ္တိ။

သစေ ပန မူလနိမန္တနံ ဟေဋ္ဌာ ဟောတိ, ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ ဥပရိ, တံ ဥပရိတော ပဋ္ဌာယ ဘုဉ္ဇန္တဿ အာပတ္တိ, ဟတ္ထံ ပန အန္တော ပဝေသေတ္တ ပဌမနိမန္တနတော ကေမ္ပိ ကဗဠံ ဥဒ္ဓရိတ္တ ဘုတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ယထာ တထာ တ ဘုဉ္ဇန္တဿ အနာပတ္တိ။ ''သစေပိ တတ္ထ ခီရံ တ ရသံ တ အာကိရန္တိ, ယေန အဇ္ဈောတ္ထတံ ဘတ္တံ ကေရသံ ဟောတိ, ကောဋ္ဌိတော ပဋ္ဌာယ ဘုဉ္ဇန္တဿ အနာပတ္တိ''တိ **မဟာပစ္စရိယံ** ဝုတ္တံ။ **မဟာအဋ္ဌကထာယံ** ပန ဝုတ္တံ ''ခီရဘတ္တံ တ ရသဘတ္တံ တ လဘိတ္တ နိသိန္နဿ တတ္ထေဝ အညေပိ ခီရဘတ္တံ တ ရသဘတ္တံ တ အာကိရန္တိ, ခီရံ တ ရသံ တ ပိဝတော အနာပတ္တိ, ဘုဉ္ဇန္တေန ပဌမံ လဒ္ဓမံသခဏ္ဍံ တ ဘတ္တပိဏ္ဍံ တ မုခေ ပက္ခိ ပိတ္တ ကောဋ္ဌိတော ပဋ္ဌာယ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သပ္ပိပာယာသေပိ ဧသေဝ နယော''တိ။

မဟာဥပာသကော ဘိက္ခုံ နိမန္တေတိ, တဿ ကုလံ ဥပဂတဿ ဥပာသကောပိ တဿ ပုတ္တဒာရဘာတုဘဂိနိ အာဒယောပိ အတ္တနော အတ္တနော ကောဋ္ဌာသံ အာဟရိတ္တ ပတ္တေ ပက္ခိပန္တိ, ''ဥပာသကေန ပဌမံ ဒိန္နံ အဘုဉ္ဇိတ္တ ပစ္ဆာ လဒ္ဓံ ဘုဉ္ဇန္တဿ အာပတ္တိ''တိ **မဟာအဋ္ဌကထာယံ** ဝုတ္တံ။ **ကုရုန္ဒဋ္ဌကထာယံ** ''ဝဋ္ဋတီ''တိ ဝုတ္တံ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ''သစေ ပာဋေက္ကံ ပစန္တိ, အတ္တနော အတ္တနော ပက္ကဘတ္တတော အာဟရိတ္တ ဒေန္တိ, တတ္ထ ပစ္ဆာ အာဟဋံ ပဌမံ ဘုဉ္ဇန္တဿ ပာစိတ္တိယံ။ ယဒိ ပန သဗ္ဗေသံ ဧကော ဝ ပာကော ဟောတိ, ပရမ္ပရဘောဇနံ န ဟော တီ''တိ ဝုတ္တံ။ မဟာဥပာသကော နိမန္တေတ္တ နိသီဒါပေတိ, အညော မနုဿော ပတ္တံ ဂဏှာတိ, န ဒါတဗ္ဗံ။ ကိံ, ဘန္တေ, န ဒေထာတိ။ နနု ဥပာသက တယာ နိမန္တိတမှာတိ။ ''ဟောတု, ဘန္တေ, လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ ဘုဉ္ဇထာ''တိ ဝဒတိ, ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ''အညေန အာဟရိတ္တ ဘတ္တေ ဒိန္နေ အာပုစ္ဆိတ္တပိ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတီ''တိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။

အနုမောဒနံ ကတ္တ ဂစ္ဆန္တံ ဓမ္မံ သောတုကာမာ ''သွေပိ, ဘန္တေ, အာဂစ္ဆေယျာထာ''တိ သဗ္ဗေ နိမန္တေ န္တိ, ပုနဒိဝသေ အာဂန္တ္တ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကသ္မာ? သဗ္ဗေဟိ နိမန္တိတတ္တာ။ ကောပိ ဘိက္ခု ပိဏ္ဍာ ယ စရန္တော ဘတ္တံ လဘတိ, တမညော ဥပာသကော နိမန္တေတ္တ ဃရေ နိသီဒါပေတိ, န စ တာဝ ဘတ္တံ သမ္ပဇ္ဇ တိ, သစေ သော ဘိက္ခု ပိဏ္ဍာယ စရိတ္တ လဒ္ဓဘတ္တံ ဘုဉ္ဇတိ, အာပတ္တိ။ အဘုဉ္ဇိတ္တ နိသိန္နေ ''ကိံ, ဘန္တေ, န ဘုဉ္ဇသီ''တိ ဝုတ္တေ ''တယာ နိမန္တိတတ္တာ''တိ ဝတ္တ ''လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ ဘုဉ္ဇထ, ဘန္တေ''တိ ဝုတ္တေ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝ ဋ္ဋတိ။ သကလေန ဂာမေန ဧကတော ဟုတ္တ နိမန္တိတဿ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဘုဉ္ဇတော အနာပတ္တိ။ ပူဂေပိ ဧသေဝ နယော။ ''အနာပတ္တိ သကလေန ဂာမေန နိမန္တိတော တသ္မိံ ဂာမေ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဘုဉ္ဇတိ, သကလေန ပူဂေန နိမ န္တိတော တသ္မိံ ပူဂေ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဘုဉ္ဇတိ, နိမန္တိယမာနော 'ဘိက္ခံ ဂဟေဿာမီ'တိ ဘဏတိ, နိစ္စဘတ္တေ သလာကဘတ္တေ ပက္ခိကေ ဥပောသထိကေ ပာဋိပဒိကေ ပဉ္စ ဘောဇနာနိ ဌပေတ္တ သဗ္ဗတ္ထ အနာပတ္တီ''တိ (ပာစိ. ၂၂၉) ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **နိမန္တိယမာနော ဘိက္ခံ ဂဟေဿာမီတိ ဘဏတီ**တိ ဧတ္ထ ''ဘတ္တံ ဂဏှထာ''တိ နိမန္တိယမာနော ''န မယှံ တဝ ဘတ္တေနတ္ထော, ဘိက္ခံ ဂဏှိဿာမီ''တိ ဝဒတိ, အနာပတ္တီတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ ပန မဟာပဒုမတ္ထေရော အာဟ ''ဧဝံ ဝဒန္တော ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေ အနိမန္တနံ ကာတုံ သက္ကောတိ, ဘုဉ္ဇနတ္ထာယ ပန ဩကာသော ကတော ဟောတီတိ နေဝ ဂဏဘောဇနတော, န စာရိတ္တတော မုစ္စတီ''တိ။ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ ''ယဒဂ္ဂေန အနိမ န္တနံ ကာတုံ သက္ကောတိ, တဒဂ္ဂေန နေဝ ဂဏဘောဇနံ, န စာရိတ္တံ ဟောတီ''တိ။

တတ္ထ **စာရိတ္တန္တိ** –

''ယော ပန ဘိက္ခု နိမန္တိတော သဘတ္တော သမာနော သန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ ပုရေဘတ္တံ ဝါ ပစ္ဆာဘ တ္တံ ဝါ ကုလေသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇေယျ အညတြ သမယာ ပာစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော စီဝရဒါန သမယော စီဝရကာရသမယော။ အယံ တတ္ထ သမယော''တိ (ပာစိ. ၂၉၉) –

ဝေမာဂတံ စာရိတ္တသိက္ခာပဒံ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ ဟိ သိက္ခာပဒေန ယော ပဉ္စန္နံ ဘောဇနာနံ အညတရေန “ဘတ္တံ ဂဏှထာ”တိအာဒိနာ အကပ္ပိယနိမန္တနေန နိမန္တိတော, တေနေဝ နိမန္တနဘတ္တေန သဘတ္တော သမာနော သန္တံ ဘိက္ခုံ “အဟံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဃရံ ဂစ္ဆာမီ”တိ တ “စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇာမီ”တိ တ ဤဒိသေန ဝစနေန အနာပုစ္ဆိတွာ ယေန ဘတ္တေန နိမန္တိတော, တံ ဘုတွာ တ အဘုတွာ တ အဝီတိဝတ္တေယေဝ မဇ္ဈန္ဟိကေ ယသ္မိံ ကုလေ နိမန္တိတော, တတော အညာနိ ကုလာနိ ပဝိသေယျ, တဿ ဝုတ္တလက္ခဏံ ဒုဝိဓမ္ပိ သမယံ ဌပေတွာ အညတ္ထ ပာစိတ္တိယံ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ အကပ္ပိယနိမန္တနေန နိမန္တိယမာနော သစေ “ဘိက္ခံ ဂဏှိဿာမီ”တိ ဝဒတိ, ဣမိနာပိ သိက္ခာပဒေန အနာပတ္တိ။

၃. **သန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ** တိ ဧတ္ထ (ပာစိ. အဋ္ဌ. ၂၉၈) ပန ကိတ္တာဝတာ သန္တော ဟောတိ, ကိတ္တာဝတာ အသန္တော? အန္တောဝိဟာရေ ယတ္ထ ဌိတဿ ကုလာနိ ပယိရုပာသနစိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ, တတော ပဋ္ဌာယ ယံ ပဿေ တ အဘိမုခေ တ ပဿတိ, ယဿ သက္ကာ ဟောတိ ပကတိဝစနေန အာရောစေတုံ, အယံ သန္တော နာမ, ဣတော စိတော စ ပရိယေသိတွာ အာရောစနကိစ္စံ ပန နတ္ထိ။ ယော ဟိ ဧဝံ ပရိယေသိတဗ္ဗော, သော အသန္တောယေဝ။ အပိစ အန္တောဥပစာရသီမာယ ဘိက္ခုံ ဒိသွာ “အာပုစ္ဆိဿာမီ”တိ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ ယံ ပဿတိ, သော အာပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ နော စေ ပဿတိ, အသန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ ပဝိဋ္ဌော နာမ ဟောတိ။ ဝိကာလကမပ္ပဝေသနေပိ အယမေဝ နယော။

သစေ (ပာစိ. အဋ္ဌ. ၅၁၂) ပန သမ္ဗဟုလာ ကေနစိ ကမ္မေန ကမံ ပဝိသန္တိ, “ဝိကာလေ ကမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆာမီ”တိ သဗ္ဗေဟိ အညမညံ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ တသ္မိံ ကမေ တံ ကမ္မံ န သမ္ပဇ္ဇတီတိ အညံ ကမံ ဂစ္ဆန္တိ, ကမသတမ္ပိ ဟောတု, ပုန အာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ။ သစေ ပန ဥဿာဟံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတွာ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တာ အန္တရာ အညံ ကမံ ပဝိသိတုကာမာ ဟောန္တိ, ပုန အာပုစ္ဆိတဗ္ဗမေဝ။ ကုလဃရေ တ အာသနသာလာယ တ ဘတ္တကိစ္စံ ကတွာ တေလဘိက္ခာယ တ သပ္ပိဘိက္ခာယ တ စရိတုကာမော ဟောတိ, သစေ ပဿေ ဘိက္ခု အတ္ထိ, အာပုစ္ဆိတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ အသန္တေ ဘိက္ခုမှိ “နတ္ထီ”တိ ဂန္တဗ္ဗံ, ဝီထိံ ဩတရိတွာ ဘိက္ခုံ ပဿတိ, အာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ, အနာပုစ္ဆိတွာပိ စရိတဗ္ဗမေဝ။ ကမမဇ္ဈေန မဂ္ဂေ ဟောတိ, တေန ဂစ္ဆန္တဿ “တေလာဒိဘိက္ခာယ စရိဿာမီ”တိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ သစေ ပဿေ ဘိက္ခု အတ္ထိ, အာပုစ္ဆိတွာ စရိတဗ္ဗံ။ မဂ္ဂါ အနောက္ကမ္မ ဘိက္ခာယ စရန္တဿ ပန အာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ။ သစေ သီဟော တ ဗျဂ္ဃော တ အာဂစ္ဆတိ, မေဃော တ ဥဋ္ဌေတိ, အညော တ ကောစိ ဥပဒ္ဒဝေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဝေရူပာသု အာပဒါသု အနာပုစ္ဆာပိ ဗဟိကမတော အန္တောကမံ ပဝိသိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၄. “န စ, ဘိက္ခဝေ, အဘိန္နေ သရီရေ ပံသုကူလံ ဂဟေတဗ္ဗံ, ယော ဂဏှေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (ဟာရာ. ၁၃၇) ဝစနတော အစ္ဆုပ္ပဏှေယျ အလ္လသရီရေ **ပံသုကူလံ** န ဂဟေတဗ္ဗံ, ဂဏှဟန္တော ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။ ဥပဒ္ဒုတ စ တဿ ဟောန္တိ, ဘိန္နေ ပန ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ကိတ္တာဝတာ ပန ဘိန္နံ ဟောတိ? ကာကကုလလသောဏသိင်္ဂါလာဒီဟိ မုခတုဏ္ဍကေန တ အဂ္ဂဍဌာယ တ ဤသကံ ဖာလိတမတ္တေနပိ။ ယဿ ပန ပတတော ဃံသနေန ဆဝိမတ္တံ ဆိန္နံ ဟောတိ, စမ္မံ အစ္ဆိန္နံ, ဧတံ အဘိန္နမေဝ, စမ္မေ ပန ဆိန္နေ ဘိန္နံ။ ယဿပိ သဇီဝကာလေယေဝ ပဘိန္နာ ဂဏ္ဍကုဋ္ဌပီဠကာ တ ဝဏော တ ဟောတိ, ဣဒမ္ပိ ဘိန္နံ, တတိယဒိဝသတော ပဘုတိ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိဘာဝေန ကုဏပဘာဝံ ဥပဂတမ္ပိ ဘိန္နမေဝ။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ပန အဘိန္နေပိ သုသာနဂေါပကေဟိ တ အညေဟိ တ မနုဿေဟိ ကဟာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ နော စေ အညံ လဘတိ, သတ္ထကေန တ ကေနစိ တ ဝဏံ ကတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဝိသဘာဂသရီရေ ပန သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ သမဏသညံ ဥပ္ပာဒေတွာ သီသေ တ ဟတ္ထပါဒပိဋ္ဌိယံ တ ဝဏံ ကတွာ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၅. **အစ္ဆိန္နစီဝရကေန** ဘိက္ခုနာ ကထံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ? “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အစ္ဆိန္နစီဝရဿ တ နဋ္ဌစီဝရဿ တ အညာတကံ ဂဟပတိံ တ ဂဟပတာနိံ တ စီဝရံ ဝိညာပေတုံ။ ယံ အာဝါသံ ပဌမံ ဥပဂစ္ဆတိ, သစေ တတ္ထ ဟောတိ သင်္ဃဿ ဝိဟာရစီဝရံ တ ဥတ္တရတ္ထရဏံ တ ဘူမတ္ထရဏံ တ ဘိသိစ္ဆဝိ တ, တံ ဂဟေတွာ ပာရုပိတုံ ‘လဘိတွာ ဩဒဟိဿာမီ’တိ။ နော စေ ဟောတိ သင်္ဃဿ ဝိဟာရစီဝရံ တ ဥတ္တရတ္ထရဏံ တ ဘူမတ္ထရဏံ တ ဘိသိစ္ဆဝိ တ, တိဏေန တ ပဏ္ဏေန တ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အာဂန္တဗ္ဗံ, န တွေဝ နဂ္ဂေန အာဂန္တဗ္ဗံ, ယော အာဂစ္ဆေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (ဟာရာ. ၅၁၇) ဝစနတော ဣမေ ဝုတ္တနယေန ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

အယံ ပနေတ္ထ အနုပုဗ္ဗကထာ (ဟာရာ. အဋ္ဌ. ၂.၅၁၇)။ သစေ ဟိ စောရေ ပဿိတွာ ဒဟရာ ပတ္တစီဝရာနိ ဂဟေတွာ ပလာတာ, စောရာ ထေရာနံ နိတသနဟာရုပနမတ္တံယေဝ ဟရိတွာ ဂစ္ဆန္တိ, ထေရေဟိ နေဝ တာဝ စီဝရံ ဝိညာပေတဗ္ဗံ, န သာခါပလာသံ ဘဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ အထ ဒဟရာ သဗ္ဗံ ဘဏ္ဍကံ ဆဍ္ဍေတွာ ပလာတာ, စောရာ ထေရာနဥ္စ နိတသနဟာရုပနံ တဥ္စ ဘဏ္ဍကံ ဟရိတွာ ဂစ္ဆန္တိ, ဒဟရေဟိ အာဂန္တွာ အတ္တနော နိတသနဟာရုပနာနိ န တာဝ ထေရာနံ အာတဗ္ဗာနိ။ န ဟိ တေ အနစ္ဆိန္နစီဝရာ အတ္တနော အတ္ထာယ သာခါပလာသံ ဘဉ္ဇိတုံ လဘန္တိ, အစ္ဆိန္နစီဝရာနံ ပန အတ္ထာယ လဘန္တိ။ အစ္ဆိန္နစီဝရာဝ အတ္တနောပိ ပရေသမ္ပိ အတ္ထာယ လဘန္တိ, တသ္မာ ထေရေဟိ တ သာခါပလာသံ ဘဉ္ဇိတွာ တကာဒီဟိ ဂန္ထေတွာ ဒဟရာနံ အာတဗ္ဗံ, ဒဟရေဟိ တ ထေရာနံ အတ္ထာယ ဘဉ္ဇိတွာ ဂန္ထေတွာ တေသံ ဟတ္ထေ ဒတွာ တ အဒတွာ တ အတ္တနာ နိတသေတွာ အတ္တနော နိတသနဟာရုပနာနိ ထေရာနံ အာတဗ္ဗာနိ, နေဝ ဘူတကာမဟာတဗ္ဗတာယ ဟာစိတ္တိယံ ဟောတိ, န တေသံ ဓာရဏေ ဒုက္ကဋံ။

သစေ အန္တရာမဂ္ဂေ ရဇကတ္ထရဏံ တ ဟောတိ, အညေ တ တာဒိသေ မနုဿေ ပဿန္တိ, စီဝရံ ဝိညာပေတဗ္ဗံ။ ယာနိ စ နေသံ တေ တ ဝိညတ္တမနုဿာ အညေ တ သာခါပလာသနိတသနေ ဘိက္ခူ ဒိသွာ ဥဿာဟဇာတာ ဝတ္ထာနိ ဒေန္တိ, တာနိ သဒသာနိ တ ဟောန္တု အဒသာနိ တ နီလာဒိနာနာဝဏ္ဏာနိ တ, ကပ္ပိယာနိပိ အကပ္ပိယာနိပိ သဗ္ဗာနိပိ အစ္ဆိန္နစီဝရဋ္ဌာနေ ဌိတတ္တာ တေသံ နိတသေတုဉ္စ ဟာရုပိတုဉ္စ ဝဋ္ဋန္တိ။

ဝုတ္တမ္ပိဟေတံ ပရိတရေ –

"အကပ္ပကတံ နာပိ ရဇနာယ ရတ္တံ၊
တေန နိဝတ္ထော ယေနကာမံ ဝဇေယျ။
န စဿ ဟောတိ အာပတ္တိ၊
သော စ ဓမ္မော သုဂတေန ဒေသိတော။
ပဉှာမေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ"တိ။ (ပရိ. ၄၈၁)။

အယဉှိ ပဉှော အစ္ဆိန္နစီဝရကဘိက္ခုံ သန္ဓာယ ဝုတ္တော။ အထ ပန တိတ္ထိယေဟိ သမာဂစ္ဆန္တိ, တေ စ နေသံ ကုသစီရတကစီရဖလကစီရာနိ ဒေန္တိ, တာနိပိ လဒ္ဓိံ အဂ္ဂဟေတွာ နိတသေတုံ ဝဋ္ဋန္တိ, နိတသေတွာပိ လဒ္ဓိ န ဂဟေတဗ္ဗာ။

ယံ အာတသံ ပဌမံ ဥပဂစ္ဆန္တိ, တတ္ထ ဝိဟာရစီဝရာဒီသု ယံ အတ္ထိ, တံ အနာပုစ္ဆာပိ ဂဟေတွာ နိတသေတုံ တ ဟာရုပိတုံ တ လဘတိ။ တဉ္စ ခေါ "လဘိတွာ ဩဒဟိဿာမိ, ပုန ဌပေဿာမီ"တိ အဓိပ္ပာယေန, န မူလစ္ဆေဇ္ဇာယ။ လဘိတွာ စ ပန ဉာတိတော တ ဥပဋ္ဌာကတော တ အညတော တ ကုတောစိ ဟာကတိကမေဝ ကာတဗ္ဗံ။ ဝိဒေသဂတေန ပန ဧကသ္မိံ သင္ဃိကေ အာတသေ သင္ဃိကပရိဘောဂေန ဘုဉ္ဇနတ္ထာယ ဌပေတဗ္ဗံ။ သစဿ ပရိဘောဂေနေဝ တံ ဇီရတိ တ နဿတိ တ, ဂီတ န ဟောတိ။ သစေ ပန ဧတေသံ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ ဂိဟိဝတ္ထာဒီနံ ဘိသိစ္ဆဝိပရိယန္တာနံ ကိဉ္စိ န လဘတိ, တေန တိဏေန တ ပဏ္ဏေန တ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အာဂန္တဗ္ဗန္တိ။

၆. "န, ဘိက္ခဝေ, ပဋိဘာနစိတ္တံ ကာရာပေတဗ္ဗံ ဣတ္ထိရူပကံ ပုရိသရူပကံ, ယော ကာရာပေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (စူဠဝ. ၂၉၉) ဝစနတော ဣတ္ထိပုရိသရူပံ ကာတုံ တ ကာရာပေတုံ တ ဘိက္ခုနော န ဝဋ္ဋတိ။ န ကေဝလံ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၂၉၉) ဣတ္ထိပုရိသရူပမေဝ, တိရစ္ဆာနရူပမ္ပိ အန္တမသော ဂဏ္ဍုပ္ပာဒရူပံ ဘိက္ခုနော သယံ ကာတုံ တ "ကရောဟီ"တိ ဝတ္တုံ တ န ဝဋ္ဋတိ, "ဥပာသက ဒွတရဟာလံ ကရောဟီ"တိ ဝတ္တုမ္ပိ န လဘတိ။ ဇာတကပကရဏအသဒိသအနာဒီနိ ပန ပသာဒနီယာနိ နိဗ္ဗိအပဋိသံယုတ္တာနိ တ ဝတ္ထူနိ ပရေဟိ ကာရာပေတုံ လဘတိ, မာလာကမ္မာဒီနိ သယမ္ပိ ကာတုံ လဘတိ။

၇. "န, ဘိက္ခဝေ, ဝိပ္ပကတဘောဇနော ဘိက္ခု ဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော, ယော ဝုဋ္ဌာပေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (စူဠဝ. ၃၁၆) ဝစနတော အန္တရဃရေ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၃၁၆) တ ဝိဟာရေ တ အရညေ တ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဘုဉ္ဇမာနော ဘိက္ခု အနိဋ္ဌိတေ ဘောဇနေ န ဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော, အန္တရဃရေ ပစ္ဆာ အာဂတေန ဘိက္ခံ ဂဟေတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ မနုဿာ တ ဘိက္ခူ တ "ပဝိသထာ"တိ ဝဒန္တိ, "မယိ ပဝိသန္တေ ဘိက္ခူ ဥဋ္ဌဟိဿန္တီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

‘‘ဧထ, ဘန္တေ, အာသနံ အတ္ထိ’’တိ ဝုတ္တေ ပန ပဋိသိတဗ္ဗံ။ သစေ ကောစိ ကိဉ္စိ န ဝဒတိ, အာသနသာလံ ဂန္တွာ အတိသမီပံ အဂန္တွာ သဘာဂဌာနေ ဌာတဗ္ဗံ။ ဩကာသေ ကတေ ‘‘ပဋိသထာ’’တိ ဝုတ္တေန ပဋိသိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ယံ အာသနံ တဿ ပာပုဏာတိ, တတ္ထ အဘုဥ္ဈန္တော ဘိက္ခု နိသိန္နော ဟောတိ, တံ ဥဋ္ဌာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယာဂုခဇ္ဇ ကာဒီသု ပန ယံ ကိဉ္စိ ပိဝိတ္ွာ ခာဒိတ္ွာ ဧ ယာဝ အညော အာဂစ္ဆတိ, တာဝ နိသိန္နံ ရိတ္တဟတ္ထမ္ပိ ဥဋ္ဌာပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဝိပ္ပကတဘောဇနောယေဝ ဟိ သော ဟောတိ။

သစေ ပန အာပတ္တိံ အတိက္ကမိတ္ွာပိ ဝုဋ္ဌာပေတိယေဝ, ယံ သော ဝုဋ္ဌာပေတိ, အယဥ္စ ဘိက္ခု ပတရိတော ဟောတိ, တေန ဝတ္တဗ္ဗော ‘‘ဂစ္ဆ ဥဒကံ အာဟရာဟီ’’တိ။ ဝုမုတရံ ဘိက္ခုံ အာဏာပေတုံ ကူဒမေဝ ကေဌာနံ။ သစေ သော ဥဒကမ္ပိ န အာဟရတိ, သာဓုကံ သိတ္ထာနိ ဂိလိတ္ွာ ဝုမုဿ အာသနံ အာတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ –

‘‘သစေ ဝုဋ္ဌာပေတိ, ပတရိတော စ ဟောတိ, ‘ဂစ္ဆ ဥဒကံ အာဟရာ’တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဧဝဥ္စေတံ လဘေထ, ကူစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ လဘေထ, သာဓုကံ သိတ္ထာနိ ဂိလိတ္ွာ ဝုမုဿ အာသနံ အာတဗ္ဗံ။ နတွေဝ တဟံ, ဘိက္ခဝေ, ‘ကေနစိ ပရိယာယေန ဝုမုတရဿ ဘိက္ခုနော အာသနံ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗံ’န္တိ ဝဒာမိ, ယော ပဋိ ဗာဟေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ’’တိ (စူဠဝ. ၃၁၆)။

၈. ‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, နဝကေန ဘိက္ခုနာ ဥဒ္ဒိသန္တေန သမကေ တ အာသနေ နိသီဒိတုံ ဥစ္စတရေ တ ဓမ္မက ရဝေန, ထေရေန ဘိက္ခုနာ ဥဒ္ဒိသာပေန္တေန သမကေ တ အာသနေ နိသီဒိတုံ နီစတရေ တ ဓမ္မကရဝေနာ’’တိ (စူဠဝ. ၃၂၀) ဝစနတော နဝကတရေန ဘိက္ခုနာ ဥဒ္ဒိသန္တေန ဥစ္စတရေပိ အာသနေ နိသီဒိတုံ, ဝုမုတရေန ဘိက္ခုနာ ဥဒ္ဒိသာပေန္ တေန နီစတရေပိ အာသနေ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၉. ‘‘အနုဇာနာမိ , ဘိက္ခဝေ, တိဝဿန္တရေန သဟ နိသီဒိတု’’န္တိ (စူဠဝ. ၃၂၀) ဝစနတော တိဝဿန္တရေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ဧကာသနေ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **တိဝဿန္တရော** (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၃၂၀) နာမ ယော ဒွ္ဝီဟိ ဝဿေဟိ မဟန္တ တတရော ဝါ ဒဟရတရော ဝါ ဟောတိ, ယော ပန ဧကေန ဝဿေန မဟန္တတရော ဝါ ဒဟရတရော ဝါ, ယော ဝါ သ မာနဝဿော, တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ, ကူမေ သဗ္ဗေ ကေသ္မိံ မဥ္စေ ဝါ ပီဌေ ဝါ ဒွေ ဒွေ ဟုတ္ွာ နိသီဒိတုံ လ ဘန္တိ။ ‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဒုဝဂ္ဂဿ မဥ္စံ ဒုဝဂ္ဂဿ ပီဌ’’န္တိ (စူဠဝ. ၃၂၀) ဟိ ဝုတ္တံ။

၁၀. ယံ ပန တိဏ္ဏံ ပဟောတိ, တံ သံဟာရိမံ ဝါ ဟောတု အသံဟာရိမံ ဝါ, တထာရူပေ အပိ ဖလကခဏ္ဍေ အနုပသ မ္ပန္နေနပိ သဒ္ဓိံ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ယံ တိဏ္ဏံ ပဟောတိ, ဧတ္တကံ ပစ္ဆိမံ ဒီဃာသန’’န္တိ (စူ ဠဝ. ၃၂၀) ဟိ ဝုတ္တံ။ ‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဌပေတွာ ပဏ္ဍကံ မာတုဂါမံ ဥဘတောဗျဥ္ဇနကံ အသမာနာသနိကေ ဟိ သဟ ဒီဃာသနေ နိသီဒိတု’’န္တိ (စူဠဝ. ၃၂၀) ဝစနတော ပန ဒီဃာသနေပိ ပဏ္ဍကာဒီဟိ သဟ နိသီဒိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

၁၁. ဂိလာနံ ဥပဋ္ဌဟန္တေန ‘‘နတ္ထိ ဝေ, ဘိက္ခဝေ, မာတာ, နတ္ထိ ပိတာ, ယေ ဝေ ဥပဋ္ဌဟေယျုံ, တုမှေ စေ, ဘိ က္ခဝေ, အညမညံ န ဥပဋ္ဌဟိဿထ, အထ ကော စရဟိ ဥပဋ္ဌဟိဿတိ။ ယော, ဘိက္ခဝေ, မံ ဥပဋ္ဌဟေယျ, သော ဂိလာနံ ဥပဋ္ဌဟေယျာ’’တိ (မဟာဝ. ၃၆၅) ဣမံ ဘဂဝတော အနုသာသနိံ အနုဿရန္တေန သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌာတဗ္ ဗော။

သစေ ဥပဇ္ဈာယော ဟောတိ, ဥပဇ္ဈာယေန ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော, ဝုဋ္ဌာနမဿ အာဂမေတဗ္ဗံ။ သစေ အာစရိယော ဟောတိ, အာစရိယေန ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော, ဝုဋ္ဌာနမဿ အာဂမေတဗ္ဗံ။ သစေ သဒ္ဓိဝိဟာရိ ကော ဟောတိ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော, ဝုဋ္ဌာနမဿ အာဂမေတဗ္ဗံ။ သစေ အန္တေဝာသိ ကော ဟောတိ, အန္တေဝာသိကေန ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော, ဝုဋ္ဌာနမဿ အာဂမေတဗ္ဗံ။ သစေ သမာနုပဇ္ဈာ ယကော ဟောတိ, သမာနုပဇ္ဈာယကေန ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော, ဝုဋ္ဌာနမဿ အာဂမေတဗ္ဗံ။ သစေ သမာနာ စရိယကော ဟောတိ, သမာနာစရိယကေန ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော, ဝုဋ္ဌာနမဿ အာဂမေတဗ္ဗံ။ သစေ န ဟော တိ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ အာစရိယော ဝါ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ဝါ အန္တေဝာသိကော ဝါ သမာနုပဇ္ဈာယကော ဝါ သမာ နာစရိယကော ဝါ, သင်္ဃေန ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော။ နော စေ ဥပဋ္ဌဟေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ’’တိ (မဟာဝ. ၃၆၅) –

ဝစနတော ယဿ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၃၆၅) တေ ဥပဇ္ဈာယာဒယော တသ္မိံ ဝိဟာရေ နတ္ထိ, အာဂန္တုကော ဟောတိ ဧကစာရိ ကဘိက္ခု, သင်္ဃဿ ဘာရော, တသ္မာ သင်္ဃေန ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော။ နော စေ ဥပဋ္ဌဟေယျ, သကလဿ သင်္ဃဿ အာပတ္တိ။ တရ် ဌပေတွာ ဇဂ္ဂန္တေသု ပန ယော အတ္တနော တရေ န ဇဂ္ဂတိ, တဿေဝ အာပတ္တိ, သင်္ဃတ္ထေရော ပိ တရတော န မုစ္စတိ။ သစေ သကလော သင်္ဃော ဧကဿ ဘာရံ ကရောတိ, ဧကော တ ဝတ္တသမ္ပန္နော ဘိက္ခု "အဟမေဝ ဇဂ္ဂိဿာမီ"တိ ဇဂ္ဂတိ, သင်္ဃော အာပတ္တိတော မုစ္စတိ။

ဂိလာနေန ပန –

"ပဉ္စဟိ, ဘိက္ခဝေ, အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ဂိလာနော ဒုပဋ္ဌော ဟောတိ။ အသပ္ပာယကာရီ ဟောတိ, သပ္ပာယေ မတ္တံ န ဇာနာတိ, ဘေသဇ္ဇံ န ပဋိသေဝိတာ ဟောတိ, အတ္ထကာမဿ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဿ ယထာဘူတံ အာဗာဓံ နာဝိကတ္တာ ဟောတိ 'အဘိက္ကမန္တံ တ အဘိက္ကမတီတိ, ပဋိက္ကမန္တံ တ ပဋိက္ကမတီတိ, ဌိတံ တ ဌိတော'တိ, ဥပ္ပန္နာနံ သာရီရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋုကာနံ အသာတာနံ အမနာပာနံ ပာဏဟရာနံ အနဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတီ"တိ (မဟာဝ. ၃၆၆) –

ဧဝံ ဝုတ္တာနိ ပဉ္စ အယုတ္တင်္ဂါနိ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေတွာ –

"ပဉ္စဟိ, ဘိက္ခဝေ, အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ဂိလာနော သုပဋ္ဌော ဟောတိ။ သပ္ပာယကာရီ ဟောတိ, သပ္ပာယေ မတ္တံ ဇာနာတိ, ဘေသဇ္ဇံ ပဋိသေဝိတာ ဟောတိ, အတ္ထကာမဿ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဿ ယထာဘူတံ အာဗာဓံ အာဝိကတ္တာ ဟောတိ 'အဘိက္ကမန္တံ တ အဘိက္ကမတီတိ, ပဋိက္ကမန္တံ တ ပဋိက္ကမတီတိ, ဌိတံ တ ဌိတော'တိ, ဥပ္ပန္နာနံ သာရီရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋုကာနံ အသာတာနံ အမနာပာနံ ပာဏဟရာနံ အဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတီ"တိ (မဟာဝ. ၃၆၆) –

ဧဝံ ဝုတ္တပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတေန ဘဝိတဗ္ဗံ။

ဂိလာနုပဋ္ဌာကေန စ –

"ပဉ္စဟိ, ဘိက္ခဝေ, အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ဂိလာနုပဋ္ဌာကော နာလံ ဂိလာနံ ဥပဋ္ဌာတုံ။ န ပဋိဗလော ဟောတိ ဘေသဇ္ဇံ သံဝိဓာတုံ, သပ္ပာယာသပ္ပာယံ န ဇာနာတိ, အသပ္ပာယံ ဥပနာမေတိ, သပ္ပာယံ အပနာမေတိ, အာမိသန္တရော ဂိလာနံ ဥပဋ္ဌာတိ, နော မေတ္တစိတ္တော, ဇေဂုစ္ဆီ ဟောတိ ဥစ္စာရံ တ ပဿာဝံ တ ခေဠံ တ ဝန္တံ တ နီဟာတုံ, န ပဋိဗလော ဟောတိ ဂိလာနံ ကာလေန ကာလံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဒဿေတုံ သမာဒပေတုံ သမုတ္တေဇေတုံ သမ္ပဟံသေတု"န္တိ (မဟာဝ. ၃၆၆) –

ဧဝံ ဝုတ္တာနိ ပဉ္စ အယုတ္တင်္ဂါနိ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေတွာ –

"ပဉ္စဟိ, ဘိက္ခဝေ, အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ဂိလာနုပဋ္ဌာကော အလံ ဂိလာနံ ဥပဋ္ဌာတုံ။ ပဋိဗလော ဟောတိ ဘေသဇ္ဇံ သံဝိဓာတုံ, သပ္ပာယာသပ္ပာယံ ဇာနာတိ, အသပ္ပာယံ အပနာမေတိ, သပ္ပာယံ ဥပနာမေတိ, မေတ္တစိတ္တော ဂိလာနံ ဥပဋ္ဌာတိ, နော အာမိသန္တရော, အဇေဂုစ္ဆီ ဟောတိ ဥစ္စာရံ တ ပဿာဝံ တ ခေဠံ တ ဝန္တံ တ နီဟာတုံ, ပဋိဗလော ဟောတိ ဂိလာနံ ကာလေန ကာလံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဒဿေတုံ သမာဒပေတုံ သမုတ္တေဇေတုံ သမ္ပဟံသေတု"န္တိ (မဟာဝ. ၃၆၆) –

ဧဝံ ဝုတ္တပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတေန ဘဝိတဗ္ဗံ။

၁၂. ဓမ္မိံ ကထံ ကရောန္တေနေ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂.၁၈၀) စ "သီလဝတ ဟိ တွံ ကတကုသလော, ကသ္မာ မီယမာနော ဘာယသိ, နနု သီလဝတော သဂ္ဂေ နာမ မရဏမတ္တပဋိဗဒ္ဓေယေတ"တိ ဧဝံ ဂိလာနဿ ဘိက္ခုနော မရဏဝဏ္ဏော န သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗော။ သစေ ဟိ တဿ သံဝဏ္ဏနံ သုတွာ အာဟာရုပစ္ဆေဒါဒိနာ ဥပက္ကမေန ဧကဇဝနတရာဝသေသေပိ

အာယုသ္မိံ အန္တရာ ကာလံ ကရောတိ, ကြမိနာဝ မာရိတော ဟောတိ။ ပဏ္ဍိတေန ပန ဘိက္ခုနာ ကြမိနာ နယေန အနုသိဋ္ဌိ
အတဗ္ဗာ “သီလဝတော နာမ အနုစ္ဆရိယာ မဂ္ဂဖလုပ္ပတ္တိ, တသ္မာ ဝိဟာရာဒီသု အာသတ္တိံ အကတွာ ဗုဒ္ဓဂတံ ဓမ္မဂ
တံ သင်္ဃဂတံ ကာယဂတဉ္စ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ မနသိကာရေ အပ္ပမာဒော ကာတဗ္ဗော”တိ။ မရဏဝဏ္ဏောပိ သံဝဏ္ဏေ
တော သော တာယ သံဝဏ္ဏနာယ ကဉ္စိ ဥပက္ကမံ အကတွာ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ယထာယုနာ ယထာနုသန္ဓိနာဝ မရတိ,
တပ္ပစ္စယာ သံဝဏ္ဏကော အာပတ္တိယာ န ကာရေတဗ္ဗော။

၁၃. “န စ, ဘိက္ခဝေ, အတ္တာနံ ဟာတေတဗ္ဗံ, ယော ဟာတေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (ပါရာ. ၁၈၃) ဝ
စနတော ဂိလာနေန (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၁၈၂-၁၈၃) ဘိက္ခုနာပိ ယေန ကေနစိ ဥပက္ကမေန အန္တမသော အာဟာရုပစ္ဆေဒ
နေနပိ အတ္တာ န မာရေတဗ္ဗော။ ယောပိ ဂိလာနော ဝိဇ္ဇမာနေ ဘေသဇ္ဇေ စ ဥပဋ္ဌာကေသု စ မရိတုကာမော အာဟာရံ
ဥပစ္ဆိန္ဒတိ, ဒုက္ကဋမေဝ။ ယဿ ပန မဟာအာဗာဓော စိရာနုဗန္ဓော, ဘိက္ခူ ဥပဋ္ဌဟန္တာ ကိလမန္တိ ဇိဂုစ္ဆန္တိ,
“ကဒါ နု ခော ဂိလာနတော မုစ္စိဿာမာ”တိ အဋ္ဋီယန္တိ။ သစေ သော “အယံ အတ္တဘာဝေါ ပဋိဇဂ္ဂိယမာနောပိ န တိဋ္ဌ
ဋ္ဌတိ, ဘိက္ခူ စ ကိလမန္တီ”တိ အာဟာရံ ဥပစ္ဆိန္ဒတိ, ဘေသဇ္ဇံ န သေဝတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ယော ပန “အယံ ရောဂေါ ခရော,
အာယုသင်္ခာရာ န တိဋ္ဌန္တိ, အယဉ္စ မေ ဝိသေသာဓိဂမော ဟတ္ထပ္ပတ္တော ဝိယ ဒိဿတီ”တိ ဥပစ္ဆိန္ဒတိ, ဝဋ္ဋ
တိယေဝ။ အဂိလာနဿာပိ ဥပ္ပန္နသံဝေဂဿ “အာဟာရပရိယေသနံ နာမ ပပဉ္စော, ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ အနုယုဉ္ဇိဿ
သာမီ”တိ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန ဥပစ္ဆိန္ဒန္တဿ ဝဋ္ဋတိ။ ဝိသေသာဓိဂမံ ဗျာကရိတွာ အာဟာရံ ဥပစ္ဆိန္ဒတိ, န ဝဋ္ဋ
ဋ္ဋတိ။ သဘာဂါနဉှိ လဇ္ဇီဘိက္ခူနံ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၁၄. “န စ, ဘိက္ခဝေ, အပ္ပဋိဝေက္ခိတွာ အာသနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, ယော နိသီဒေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ
(ပါရာ. ၁၈၀) ဝစနတော အာသနံ အနုပပရိက္ခိတွာ န နိသီဒိတဗ္ဗံ။ ကီဒိသံ (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၁၈၀) ပန အာသနံ ဥပပရိက္ခိ
တဗ္ဗံ, ကီဒိသံ န ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ? ယံ သုဒ္ဓံ အာသနမေဝ ဟောတိ အပစ္စတ္ထရဏကံ, ယဉ္စ အာဂန္တွာ ဌိတာနံ ပဿ
သတံယေဝ အတ္ထရီယတိ, တံ န ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ, နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယမ္ပိ မနုဿာ သယံ ဟတ္ထေန အက္ကမိတွာ
“ဣဓ ဘန္တေ နိသီဒထာ”တိ ဒေန္တိ, တသ္မိမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ ပဌမမေဝ အာဂန္တွာပိ နိသိန္နာ ပစ္ဆာ ဥဋ္ဌာယ တ အ
ဓော တ သင်္ကမန္တိ, ပဋိဝေက္ခဏကိစ္စံ နတ္ထိ။ ယမ္ပိ တနုကေန ဝတ္ထေန ယထာ တလံ ဒိဿတိ, ဧဝံ ပဋိစ္ဆန္နံ ဟော
တိ, တသ္မိမ္ပိ ပဋိဝေက္ခဏကိစ္စံ နတ္ထိ။ ယံ ပန ပဋိကစ္စေဝ ဟတရကောဇဝတာဒီဟိ အတ္ထတံ ဟောတိ, တံ ဟတ္ထေန ပ
ရာမသိတွာ သလ္လက္ခေတွာ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန “ဃနသာဋကေနပိ အတ္ထတေ ယသ္မိံ ဝလိ န ပညာ
ယတိ, တံ န ပဋိဝေက္ခိတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။

၁၅. “န , ဘိက္ခဝေ, ဒဝါယ သိလာ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗာ, ယော ပဋိဝိဇ္ဈေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (ပါရာ.
၁၈၃) ဝစနတော ဟသာဓိပ္ပာယေန ဟသာဏော န ပဝဋ္ဋေတဗ္ဗော။ န ကေဝလဉ္စ (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၁၈၂-၁၈၃) ဟသာ
ဏော, အညမ္ပိ ယံ ကိဉ္စိ အရုခဏ္ဍံ တ ကဋ္ဌကခဏ္ဍံ တ ဟတ္ထေန တ ယန္တေန တ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ စေတိယာဒီ
နံ အတ္ထာယ ဟသာဏာဒယော ဟသန္တာ ဟသန္တာ ပဝဋ္ဋေန္တိပိ ခိပန္တိပိ ဥက္ခိပန္တိပိ, “ကမ္မသမယော”တိ ဝဋ္ဋတိ, အ
ညမ္ပိ ဤဒိသံ နဝကမ္မံ တ ကရောန္တာ ဘဏ္ဍကံ တ ဓောဝန္တာ ရုက္ခံ တ ဓောဝနဒဏ္ဍကံ တ ဥက္ခိပိတွာ ပဋိဝိဇ္ဈန္
တိ, ဝဋ္ဋတိ, ဘတ္တဝိဿဂ္ဂကာလာဒီသု ကာကေ တ သောဏေ တ ကဋ္ဌံ တ ကထလံ တ ခိပိတွာ ပလာပေန္တိ, ဝဋ္ဋ
တိ။

၁၆. “န, ဘိက္ခဝေ, အဟော အာလိမ္ပိတဗ္ဗော, ယော အာလိမ္ပေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (စူဠဝ.
၂၈၃) ဝစနတော ဝနေ အဂ္ဂိ န အတဗ္ဗော။ သစေ (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၁၉၀) ပန “ဝတ္တန္တရေ ယော ကောစိ သတ္တော မ
ရတူ”တိ အဂ္ဂိံ ဒေတိ, ပါရာဇိကာနန္တရိယထုလ္လစ္စယပါစိတ္တိယဝတ္ထူနံ အနုရူပတော ပါရာဇိကာဒီနိ အကုသလရာ
သိ စ ဟောတိ။ “အလ္လတိဏဝနပ္ပတယော ဍယှန္တူ”တိ အဂ္ဂိံ ဒေန္တဿ ပါစိတ္တိယံ, “ဒဗ္ဗူပကရဏာနိ ဝိနဿ
န္တူ”တိ အဂ္ဂိံ ဒေန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ “ခိဍ္ဍာဓိပ္ပာယေနပိ ဒုက္ကဋ”န္တိ **သင်္ခေပဋ္ဌကထာယံ** ဝုတ္တံ။ “ယံ ကိဉ္စိ အ
လ္လသုက္ခံ သကိန္ဒြိယာနိန္ဒြိယံ ဍယှတူ”တိ အဂ္ဂိံ ဒေန္တဿ ဝတ္ထုဝသေန ပါရာဇိကထုလ္လစ္စယပါစိတ္တိယဒု
က္ကဋာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ပဋ္ဌဂ္ဂိအနံ ပန ပရိတ္တကရဏတ္ထ ဘဂဝတာ အနုညာတံ, တသ္မာ အရညေ ဝနကမ္မိကေဟိ တ ဒိန္နံ သယံ တ ဥဋ္ဌိတံ အဂ္ဂိံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ “တိဏကုဋိယော မာ ဝိနဿန္တူ”တိ တဿ အဂ္ဂိနော ပဋိအဂ္ဂိံ ဒာတုံ ဝဋ္ဋတိ, ယေန သဒ္ဓိံ အာဂစ္ဆန္တော အဂ္ဂိ ဧကတော ဟုတွာ နိရုပါဒါနော နိဗ္ဗာတိ။ “ပရိတ္တမ္ပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ တိဏကုဋိကာနံ သမန္တာ ဘူမိတစ္ဆနံ ပရိခါခဏနံ တ, ယထာ အာဂတော အဂ္ဂိ ဥပါဒါနံ အလဘိတွာ နိဗ္ဗာတိ, ဧတဒတ္ထံ သဗ္ဗံ ဥဋ္ဌိတေ ယေဝ အဂ္ဂိသ္မိံ အသတိ အနုပသမ္ပန္နေ သယမ္ပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အနုဋ္ဌိတေ ပန အနုပသမ္ပန္နေဟိ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန ကာရေတဗ္ဗံ, ဥဒကေန ပန နိဗ္ဗာပေန္တေဟိ အပ္ပါဏကမေဝ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတဗ္ဗံ။

၁၇. အဿဒ္ဓေသု (ဟာရာ. အဋ္ဌ. ၂.၁၈၁) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကုလေသု သက္ကစ္စံ ပဏီတဘောဇနံ လဘိတွာ အနုပပရိက္ခိတွာ နေဝ အတ္တနာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, န ပရေသံ ဒါတဗ္ဗံ။ ဝိသမိဿမ္ပိ ဟိ တာနိ ကုလာနိ ပိဏ္ဍပါတံ ဒေန္တိ။ ယမ္ပိ အာဘိဒေသိကံ ဘတ္တံ တ ခဇ္ဇကံ တ တတော လဘတိ, တမ္ပိ န ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ အပိဟိတဝတ္ထုမ္ပိ ဟိ သပ္ပဝိစ္ဆိကာဒီဟိ အဓိသယိတံ ဆဍ္ဍနီယဓမ္မံ တာနိ ကုလာနိ ဒေန္တိ။ ဂန္ဓဟလိဒ္ဒါဒိမက္ခိတောပိ တတော ပိဏ္ဍပါတော န ဂဟေတဗ္ဗော။ သရီရေ ရောဂဋ္ဌာနာနိ ပုဉ္ဆိတွာ ဌပိတဘတ္တမ္ပိ ဟိ တာနိ အာတဗ္ဗံ မညန္တီတိ။

၁၈. “အနာပတ္တိ, ဘိက္ခဝေ, ကေပကဿ အနေ”တိ (ဟာရာ. ၁၅၆) ဝုတ္တံ။ တတ္ထ (ဟာရာ. အဋ္ဌ. ၁.၁၅၆) ကတရံ ကေပကအနံ ဝဋ္ဋတိ, ကတရံ န ဝဋ္ဋတိ? မဟာသုမတ္ထေရော တာဝ အာဟ “ယံ ကေပကဿ ပရိစ္စိန္ဒိတွာ ဒိန္နံ ဟောတိ ‘ဧတ္တကံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဂဏှာ’တိ, တဒေဝ ဝဋ္ဋတိ, တတော ဥတ္တရိ န ဝဋ္ဋတီ”တိ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပနာဟ “ကိံ ကေပကာနံ ပဏ္ဏံ အာရောပေတွာ နိမိတ္တသညံ တ ကတွာ ဒိန္နံ အတ္ထိ, ဧတေသံ ဟတ္ထေ ဝိဿဋ္ဌကဿ ဧတေ ဣဿရာ, တသ္မာ ယံ ဒေန္တိ, တံ ဗဟုကမ္ပိ ဝဋ္ဋတီ”တိ။ **ကုရုန္ဒဋ္ဌကထာယံ** ပန ဝုတ္တံ “မနုဿာနံ အာရာမံ တ အညံ တ ဖလာဖလံ အရက္ခာ ရက္ခန္တိ, တေဟိ ဒိန္နံ ဝဋ္ဋတိ, အာဟရာပေတွာ ပန န ဂဟေတဗ္ဗံ။ သင်္ဃိကေ ပန စေတိယဿ သန္တကေ စ ကေဏိယာ ဂဟေတွာ ရက္ခန္တဿေဝ အနံ ဝဋ္ဋတိ, ဝေတနေန ရက္ခန္တဿ အတ္တနော ဘာဂမတ္တံ ဝဋ္ဋတီ”တိ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန “ယံ ဂိဟီနံ အာရာမရက္ခကာ ဘိက္ခူနံ ဒေန္တိ, ဧတမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ အာရာမကေပကာ ယံ အတ္တနော ဘတိယာ ခဏ္ဍိတွာ ဒေန္တိ, ဧတံ ဝဋ္ဋတိ။ ယောပိ ဥပဍ္ဎာရာမံ တ ကေစိဒေဝ ရုက္ခေ တ ဘတိံ လဘိတွာ ရက္ခတိ, တဿပိ အတ္တနော သမ္ပတ္တရုက္ခတောယေဝ အာတုံ ဝဋ္ဋတိ, ကေဏိယာ ဂဟေတွာ ရက္ခန္တဿ ပန သဗ္ဗမ္ပိ ဝဋ္ဋတီ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧတံ ပန သဗ္ဗံ ဗျဥ္ဇနတော နာနံ, အတ္ထတော ဧကမေဝ, တသ္မာ အဓိပ္ပာယံ ဉတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

အပိစေတ္ထ အယမ္ပိ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော (ဟာရာ. အဋ္ဌ. ၁.၁၅၆) – ယတ္ထ အာတသိကာ အာဂန္တုကာနံ န ဒေန္တိ, ဖလတရေ စ သမ္ပတ္တေ အညေသံ အဘာဝံ ဒိသွာ စောရိကာယ အတ္တနာဝ ခါဒန္တိ, တတ္ထ အာဂန္တုကေဟိ ဃဏ္ဋိံ ပဟရိတွာ ဘာဇေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယတ္ထ ပန အာတသိကာ ရုက္ခေ ရက္ခိတွာ ဖလတရေ သမ္ပတ္တေ ဘာဇေတွာ ခါဒန္တိ, စတူသု ပစ္စယေသု သမ္မာ ဥပနေန္တိ, အနိဿရာ တတ္ထ အာဂန္တုကာ။ ယေပိ ရုက္ခာ စီဝရတ္ထာယ နိယမေတွာ ဒိန္နာ, တေသုပိ အာဂန္တုကာ အနိဿရာ။ ဧသ နယော သေသပစ္စယတ္ထာယ နိယမေတွာ ဒိန္နေသုပိ။ ယေ ပန တထာ အနိယမေတွာ အာတသိကာ စ တေ ရက္ခိတွာ ကေပေတွာ စောရိကာယ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ, န တေသု အာတသိကာနံ ကတိကာယ ဌာတဗ္ဗံ။ ယေ ဖလပရိဘောဂတ္ထာယ ဒိန္နာ, အာတသိကာ စ နေ ရက္ခိတွာ ကေပေတွာ သမ္မာ ဥပနေန္တိ, တေသုယေဝ တေသံ ကတိကာယ ဌာတဗ္ဗံ။ **မဟာပစ္စရိယံ** ပန ဝုတ္တံ “စတုန္နံ ပစ္စယာနံ နိယမေတွာ ဒိန္နံ ထေယျစိတ္တေန ပရိဘုဉ္ဇန္တော ဘဏ္ဍံ အဂ္ဃာပေတွာ ကာရေတဗ္ဗော, ပရိဘောဂဝသေန ဘာဇေတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ဘဏ္ဍဒေယျံ။ ယံ ပနေတ္ထ သေနာသနတ္ထာယ နိယမိတံ, တံ ပရိဘောဂဝသေနေဝ ဘာဇေတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ထုလ္လစ္စယဉ္စ ဘဏ္ဍဒေယျဉ္စာ”တိ။

ဩဒိဿ စီဝရတ္ထာယ ဒိန္နံ စီဝရေယေဝ ဥပနေတဗ္ဗံ။ သစေ ဒုဗ္ဘိက္ခံ ဟောတိ, ဘိက္ခူ ပိဏ္ဍပါတေန ကိလမန္တိ, စီဝရံ ပန သုလဘံ, သင်္ဃသုဋ္ဌုတာယ အပလောကနကမ္မံ ကတွာ ပိဏ္ဍပါတေပိ ဥပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သေနာသနေန ဂိလာနပစ္စယေန တ ကိလမန္တေသု သင်္ဃသုဋ္ဌုတာယ အပလောကနကမ္မံ ကတွာ တဒတ္ထာယပိ ဥပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဩဒိဿ ပိဏ္ဍပါတတ္ထာယ စ ဂိလာနပစ္စယတ္ထာယ စ ဒိန္နေပိ ဧသေဝ နယော။ ဩဒိဿ သေနာသနတ္ထာယ ဒိန္နံ ပန ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ, တံ ရက္ခိတွာ ကေပေတွာ တဒတ္ထမေဝ ဥပနေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဒုဗ္ဘိက္ခံ ဟောတိ, ဘိက္ခူ ပိဏ္ဍပါတေန န ယာပေန္တိ, ဧတ္ထ ရာဇရောဂစောရဘယာဒီဟိ အညတ္ထ ဂစ္ဆန္တာနံ ဝိဟာရာ ပလုဇ္ဇန္တိ, တာလနာဠိ

ကေရာဒိကေ ဝိနာသေန္တိ, သေနာသနပစ္စယံ ပန နိဿာယ ယာပေတုံ သက္ကာ ဟောတိ, ဧဝရူပေ ကာလေ သေနာသနံ ဝိသုဒ္ဓေတ္တပိ သေနာသနဇဂ္ဂနတ္ထာယ ပရိဘောဂေ ဘဂဝတာ အနုညာတော။ တသ္မာ ဧကံ ဝါ ဒ္ဒေဝ ဝါ ဝရသေနာသနာနိ ဌပေတ္တ ကတရာနိ လာမကကောဋ္ဌိယာ ပိဏ္ဍပာတတ္ထာယ ဝိသုဒ္ဓေတုံ ဝဋ္ဋန္တိ, မူလဝတ္ထုစ္ဆေဒံ ပန ကတ္တ န ဥပနေတဗ္ဗံ။

ယော ပန အာရာမော စတုပစ္စယတ္ထာယ နိယမေတ္တ ဒိန္နော, တတ္ထ အပလောကနကမ္မံ န ကာတဗ္ဗံ။ ယေန ပစ္စယေန ပန ဦနံ, တဒတ္ထံ ဥပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ, အာရာမော ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗော, ဝေတနံ ဒတ္တပိ ဇဂ္ဂပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယေ ပန ဝေတနံ လဘိတ္တ အာရာမမေဝ ဂေပံ ကတ္တ ဝသန္တာ ရက္ခန္တိ, တေ စေ အာဂတာနံ ဘိက္ခူနံ နာဠိကေရံ ဝါ တာလပက္ကံ ဝါ ဒေန္တိ, ယံ တေသံ သင်္ဃေန အနုညာတံ ဟောတိ "ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဧတ္တကံ နာမ ခါဒထာ"တိ, တဒေဝ တေ အာတုံ လဘန္တိ, တတော ဥတ္တရိ တေသံ ဒေန္တာနမ္ပိ ဂဟေတုံ န ဝဋ္ဋန္တိ။ ယော ပန အာရာမံ ကေဏိယာ ဂဟေတ္တ သင်္ဃဿ စတုပစ္စယတ္ထာယ ကပ္ပိယဘဏ္ဍမေဝ ဒေတိ, အယံ ဗဟုကမ္ပိ အာတုံ လဘတိ။ စေတိယဿ ပဒီပတ္ထာယ ဝါ ခဏ္ဍဖုလ္လပဋိသင်္ခရဏတ္ထာယ ဝါ ဒိန္နအာရာမောပိ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော, ဝေတနံ ဒတ္တပိ ဇဂ္ဂပေတဗ္ဗော။ ဝေတနဉ္စ ပနေတ္ထ စေတိယသန္တကမ္ပိ သင်္ဃသန္တကမ္ပိ အာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧတမ္ပိ အာရာမံ ဝေတနေန တတ္ထေဝ ဝသိတ္တ ရက္ခန္တာနဉ္စ ကေဏိယာ ဂဟေတ္တ ကပ္ပိယဘဏ္ဍဒာယကာနဉ္စ တတ္ထဇာတကဖလဒာနံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၉. ဓမ္မိကရက္ခံ (ပာစိ. အဋ္ဌ. ၆၇၉) ယာစန္တေန အတီတံ အနာဂတံ စ အာရဗ္ဘ ဩဒိဿ အာစိက္ခိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ အတီတဉ္ဟိ အာရဗ္ဘ အတ္ထိ ဩဒိဿ အာစိက္ခနာ, အတ္ထိ အနောဒိဿ အာစိက္ခနာ, အနာဂတံ အာရဗ္ဘာပိ အတ္ထိ ဩဒိဿ အာစိက္ခနာ, အတ္ထိ အနောဒိဿ အာစိက္ခနာ။ ကထံ **အတီတံ အာရဗ္ဘ ဩဒိဿ အာစိက္ခနာ** ဟောတိ? ဘိက္ခူနံ ဝိဟာရေ ကမအရကာ ဝါ ဓုတ္တာဒယော ဝါ ယေ ကေစိ အနာစာရံ အာစရန္တိ, ရုက္ခံ ဝါ ဆိန္ဒန္တိ, ဖလာဖလံ ဝါ ဟရန္တိ, ပရိက္ခာရေ ဝါ အစ္ဆိန္ဒန္တိ, ဘိက္ခု ဝောဟာရိကေ ဥပသင်္ကမိတ္တ "အမှာကံ ဝိဟာရေ ကြဒံ နာမ ကတ"န္တိ ဝဒတိ။ "ကေနာ"တိ ဝုတ္တေ "အသုကေန စ အသုကေန စာ"တိ အာစိက္ခတိ။ ဧဝံ အတီတံ အာရဗ္ဘ ဩဒိဿ အာစိက္ခနာ ဟောတိ, သာ န ဝဋ္ဋတိ။ တဉ္စေ သုတ္တ တေ ဝောဟာရိကာ တေသံ ဒဏ္ဍံ ကရောန္တိ, သဗ္ဗံ ဘိက္ခုဿ ဂီဝါ ဟောတိ, "ဒဏ္ဍံ ဂဏှိဿန္တီ"တိ အဓိပ္ပာယေပိ သတိ ဂီဝါယေဝ ဟောတိ။ သစေ ပန "တဿ ဒဏ္ဍံ ဂဏှထာ"တိ ဝဒတိ, ပဉ္စမာသကမတ္တေ ဂဟိတေ ပာရာဇိကံ ဟောတိ။ "ကေနာ"တိ ဝုတ္တေ ပန "အသုကေနာတိ ဝတ္တုံ အမှာကံ န ဝဋ္ဋတိ, တုမှေယေဝ ဇာနိဿထ။ ကေဝလဉ္ဟိ မယံ ရက္ခံ ယာစာမ, တံ နော ဒေထ, အဝဟဋဘဏ္ဍဉ္စ အာဟရာပေထာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ **အနောဒိဿ အာစိက္ခနာ** ဟောတိ, သာ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သစေပိ တေ ဝောဟာရိကာ ကာရကေ ဂဝေသိတ္တ တေသံ ဒဏ္ဍံ ကရောန္တိ, သဗ္ဗသာပတေယျေပိ ဂဟိတေ ဘိက္ခုနော နေဝ ဂီဝါ, န အာပတ္တိ။ ပရိက္ခာရံ ဟရန္တေ ဒိသွာ တေသံ အနတ္ထကာမတာယ "စောရော စောရော"တိ ဝတ္တုမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ ဟိ ယံ တေသံ ဒဏ္ဍံ ကရောန္တိ, သဗ္ဗံ ဘိက္ခုနော ဂီဝါ ဟောတိ။ အတ္တနော ဝစနကရံ ပန "ကြမိနာ မေ ပရိက္ခာရော ဂဟိတော, တံ အာဟရာပေဟိ, မာ စဿ ဒဏ္ဍံ ကရောဟီ"တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ အသအာသိတပိအာဒီနမ္ပိ အတ္ထာယ အဍ္ဍံ ကရောန္တိ အယံ အကပ္ပိယအဍ္ဍော နာမ, န ဝဋ္ဋတိ။

ကထံ **အနာဂတံ အာရဗ္ဘ ဩဒိဿ အာစိက္ခနာ** ဟောတိ? ဝုတ္တနယေနေဝ ပရေဟိ အနာစာရာဒီသု ကတေသု ဘိက္ခု ဝောဟာရိကေ ဧဝံ ဝဒတိ "အမှာကံ ဝိဟာရေ ကြဒဉ္စိဒဉ္စ ကရောန္တိ, ရက္ခံ နော ဒေထ အာယတိံ အကရဏတ္ထာယာ"တိ။ "ကေန ဧဝံ ကတ"န္တိ ဝုတ္တေ စ "အသုကေန စ အသုကေန စာ"တိ အာစိက္ခတိ။ ဧဝံ အနာဂတံ အာရဗ္ဘ ဩဒိဿ အာစိက္ခနာ ဟောတိ, သာပိ န ဝဋ္ဋတိ။ တေသဉ္ဟိ ဒဏ္ဍေ ကတေ ပုရိမနယေနေဝ သဗ္ဗံ ဘိက္ခုဿ ဂီဝါ, သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝ။ သစေ ဝောဟာရိကာ "ဘိက္ခူနံ ဝိဟာရေ ဧဝရူပံ အနာစာရံ ကရောန္တာနံ ကြမံ နာမ ဒဏ္ဍံ ကရောမာ"တိ ဘေရိံ စရာပေတ္တ အာဏာယ အတိဋ္ဌမာနေ ပရိယေသိတ္တ ဒဏ္ဍံ ကရောန္တိ, ဘိက္ခုနော နေဝ ဂီဝါ, န အာပတ္တိ။ ဝိဟာရသီမာယ ရုက္ခာဒီနိ ဆိန္ဒန္တာနံ ဝါသိဖရသုအာဒီနိ ဂဟေတ္တ ပါသာဏေဟိ ကောဋ္ဋေန္တိ, န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဓာရာ ဘိဇ္ဇတိ, ကာရာပေတ္တ ဒါတဗ္ဗာ။ ဥပဓာဝိတ္တ တေသံ ပရိက္ခာရေ ဂဏှန္တိ, တမ္ပိ န ကာတဗ္ဗံ။ လဟုပရိဝတ္တဉ္ဟိ စိတ္တံ, ထေယျစေတနာယ ဥပ္ပန္နာယ မူလစ္ဆေဇ္ဇမ္ပိ ဂစ္ဆေယျ။

၂၀. ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ သင်္ကာရံ ဝါ ဝိဃာသံ ဝါ တိရောကုဋ္ဋေ ဝါ တိရောပါကာရေ ဝါ ဆဍ္ဍေတုံ ဝါ ဆဍ္ဍာပေတုံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ။ စတ္တာရိပိ (ပါစိ. အဋ္ဌ. ၈၂၆) ဝတ္ထူနိ ဧကပယောဂေန ဆဍ္ဍေန္တဿ ဧကမေဝ ဒုက္ကဋံ, ပါဋေက္ကံ ဆဍ္ဍေန္တဿ ဝတ္ထုဂဏနာယ ဒုက္ကဋာနိ။ အာဏတ္တိယမ္ပိ ဧသေဝ နယော။ ဒန္တကဋ္ဌဆဍ္ဍနေပိ ဒုက္ကဋမေဝ။ ဩလောကေတွာ ဝါ အဝလဉ္ဇေ ဝါ ဥစ္စာရာဒီနိ ဆဍ္ဍေန္တဿ အနာပတ္တိ။ ယမ္ပိ မနုဿာနံ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ ရောပိမံ ခေတ္တံ ဟောတု နာဠိကေရာဒိအာရာမော ဝါ, တတ္တာပိ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ရောပိမဟရိတဋ္ဌာနေ တာနိ ဝတ္ထူနိ ဆဍ္ဍေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဆဍ္ဍေန္တဿ ပုရိမနယေနေဝ အာပတ္တိဘေဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ခေတ္တေ ဝါ အာရာမေ ဝါ နိသီဒိတွာ ဘုဉ္ဇမာနော ဥစ္ဆုအာဒီနိ ဝါ ခါဒမာနော ဂစ္ဆန္တော ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကစလကာဒီနိ ဟရိတဋ္ဌာနေ ဆဍ္ဍေတိ, အန္တမသော ဥဒကံ ပိဝိတွာ မတ္တကစ္ဆိန္နနာဠိကေရမ္ပိ ဆဍ္ဍေတိ, ဒုက္ကဋံ။ ကသိတဋ္ဌာနေ နိက္ခိတ္တဗီဇေ အင်္ကုရေ ဥဋ္ဌိတေပိ အဝုဋ္ဌိတေပိ ဒုက္ကဋမေဝ။ အနိက္ခိတ္တဗီဇေသု ပန ခေတ္တကောဏာဒီသု ဝါ အသဉ္ဇာတရောပိမေသု ခေတ္တမရိယာဒါဒီသု ဝါ ဆဍ္ဍေတုံ ဝဋ္ဋတိ, မနုဿာနံ ကစဝရဆဍ္ဍနဋ္ဌာနေပိ ဝဋ္ဋတိ။ မနုဿေသု သဿံ ဥဒ္ဓရိတွာ ဂတေသု ဆဍ္ဍိတခေတ္တံ နာမ ဟောတိ, တတ္ထ ဝဋ္ဋတိ။ ယတ္ထ ပန “လာယိတမ္ပိ ပုဗ္ဗဏ္ဏာဒိ ပုန ဥဋ္ဌဟိဿတီ”တိ ရက္ခန္တိ, တတ္ထ န ဝဋ္ဋတိ။

၂၁. “န , ဘိက္ခဝေ, နဟာယမာနေန ဘိက္ခုနာ ရုက္ခေ ကာယော ဥဂ္ဃံသေတဗ္ဗော, ယော ဥဂ္ဃံသေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (စူဠဝ. ၂၄၃) ဝစနတော နဟာယန္တေန (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၂၄၃ အာဒယော) ရုက္ခေ ဝါ နဟာနတိတ္ထေ နိခနိတွာ ဌပိတတ္ထမ္ဘေ ဝါ ကုဋ္ဋကသိလာဒါရုကုဋ္ဋာနံ အညတရသ္မိံ ကုဋ္ဋေ ဝါ ကာယော န ဃံသေတဗ္ဗော။

“န, ဘိက္ခဝေ, အဋ္ဋာနေ နဟာယိတဗ္ဗံ, ယော နဟာယေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (စူဠဝ. ၂၄၃) ဝစနတော အဋ္ဋာနေပိ နဟာယိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ **အဋ္ဋာနံ** နာမ ရုက္ခံ ဖလကံ ဝိယ တစ္ဆေတွာ အဋ္ဌပဒာကာရေန ရာဇိယော ဆိန္ဒိတွာ နဟာနတိတ္ထေ နိခနန္တိ, တတ္ထ စုဏ္ဏာနိ အာကိရိတွာ မနုဿာ ကာယံ ဃံသန္တိ။

“န, ဘိက္ခဝေ, ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထကေန နဟာယိတဗ္ဗံ, ယော နဟာယေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (စူဠဝ. ၂၄၃) ဝစနတော နဟာနတိတ္ထေ ဌပိတေန ဒါရုမယဟတ္ထေန စုဏ္ဏာနိ ဂဟေတွာ မနုဿာ သရီရံ ဃံသန္တိ, တေန နဟာယိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

“န, ဘိက္ခဝေ, ကုရုဝိန္ဒကသုတ္တိယာ နဟာယိတဗ္ဗံ, ယော နဟာယေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (စူဠဝ. ၂၄၃) ဝစနတော ကုရုဝိန္ဒကသုတ္တိယာပိ နဟာယိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ **ကုရုဝိန္ဒကသုတ္တိ** နာမ ကုရုဝိန္ဒကပါသာဏစုဏ္ဏာနိ လာခါယ ဗန္ဓိတွာ ကတဂုဠိကကလာပကော ဝုစ္စတိ, ယံ ဥဘောသု အန္တေသု ဂဟေတွာ သရီရံ ဃံသန္တိ။

“န, ဘိက္ခဝေ, ဝိဂ္ဂယှ ပရိကမ္မံ ကာရာပေတဗ္ဗံ, ယော ကာရာပေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (စူဠဝ. ၂၄၃) ဝစနတော အညမညံ သရီရေန ဃံသိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

“န, ဘိက္ခဝေ, မလ္လကေန နဟာယိတဗ္ဗံ, ယော နဟာယေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဂိလာနဿ အကတမလ္လက”န္တိ (စူဠဝ. ၂၄၃-၂၄၄) ဝစနတော မကရဒန္တကေ ဆိန္ဒိတွာ မလ္လကမူလသဏ္ဌာနေန ကတံ “မလ္လက”န္တိ ဝုစ္စတိ, ဣဒံ ဂိလာနဿပိ န ဝဋ္ဋတိ။ **အကတမလ္လကံ** နာမ ဒန္တေ အစ္ဆိန္ဒိတွာ ကတံ, ဣဒံ အဂိလာနဿ န ဝဋ္ဋတိ, ဣဋ္ဌကခဏ္ဍံ ပန ကပါလခဏ္ဍံ ဝါ ဝဋ္ဋတိ။

“အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဥက္ကာသိကံ ပုထုပါဏိက”န္တိ (စူဠဝ. ၂၄၄) ဝစနတော ဥက္ကာသိကံ ပုထုပါဏိကဉ္စ ဝဋ္ဋတိ။ **ဥက္ကာသိကံ** နာမ ဝတ္ထဝဋ္ဋိ, တသ္မာ နဟာယန္တဿ ယဿ ကဿစိ နဟာနသာဋကဝဋ္ဋိယာ ပိဋ္ဌိ ဃံသိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ပုထုပါဏိက**န္တိ ဟတ္ထပရိကမ္မံ ဝုစ္စတိ, တသ္မာ သဗ္ဗေသံ ဟတ္ထေန ပိဋ္ဌိပရိကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဣဒံ ပနေတ္ထ နဟာနဝတ္တံ – ဥဒကတိတ္ထံ ဂန္တွာ ယတ္ထ ဝါ တတ္ထ ဝါ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ ဝေဂေန ဩတကေ နေဝ န ဩတရိတဗ္ဗံ, သဗ္ဗဒိသာ ပန ဩလောကေတွာ ဝိဝိတ္တဘာဝံ ဉတွာ ခါဏုဂုမ္ဗလတာဒီနိ ဝဝတ္ထပေတွာ တိက္ခတ္တုံ ဥက္ကာသိတွာ အဝကုဇ္ဇ ဌိတေန ဥတ္တရာသင်္ဂစီဝရံ အပနေတွာ ပသာရေတဗ္ဗံ, ကာယဗန္ဓနံ မောစေတွာ စီဝရပိဋ္ဌေယေဝ ဌပေတဗ္ဗံ။ သစေ ဥဒကသာဋိကာ နတ္ထိ, ဥဒကန္တေ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတွာ နိဝါသနံ မောစေတွာ သစေ နိန္

နဋ္ဌာနံ အတ္ထိ, အာတပေ ပသာရေတဗ္ဗံ။ နော စေ အတ္ထိ, သံဟရိတ္ဝာ ဌပေတဗ္ဗံ။ ဩတရန္တေန သဏိကံ နာဘိပ္ပမာဏမတ္တံ ဩတရိတ္ဝာ ဝီစိံ အနုဋ္ဌပေန္တေန သဒ္ဒံ အကရောန္တေန နိဝတ္တိတ္ဝာ အာဂတဒိသာဘိမုခေန နိမုဇ္ဇိတဗ္ဗံ, ဧဝံ စီဝရံ ရက္ခိတံ ဟောတိ။ ဥမ္မုဇ္ဇန္တေနပိ သဒ္ဒံ အကရောန္တေန သဏိကံ ဥမ္မုဇ္ဇိတ္ဝာ နဟာနပရိယောသာနေ ဥဒကန္တေ ဥက္ကုဋိကေန နိသီဒိတ္ဝာ နိဝာသနံ ပရိက္ခိပိတ္ဝာ ဥဋ္ဌာယ သုပရိမဏ္ဍလံ နိဝာသေတ္ဝာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတ္ဝာ စီဝရံ ပာရုပိတ္ဝာဝ ဌာတဗ္ဗံ။

၂၂. ''န, ဘိက္ခဝေ, ဝလ္လိကာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န ပါမင္ဂံ ဓာရေတဗ္ဗံ။ န ကဏ္ဌသုတ္တကံ ဓာရေတဗ္ဗံ။ န ကဋိသုတ္တကံ ဓာရေတဗ္ဗံ။ န ဩဝဋ္ဋိကံ ဓာရေတဗ္ဗံ။ န ကာယူရံ ဓာရေတဗ္ဗံ။ န ဟတ္ထာဘရဏံ ဓာရေတဗ္ဗံ။ န အင်္ဂုလိမုဒ္ဒိကာ ဓာရေတဗ္ဗာ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၄၅) ဝစနတော ကဏ္ဏပိဠန္ဓနာဒိ ယံ ကိဉ္စိ အာဘရဏံ န ဝဋ္ဋတိ။ တတ္ထ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၂၄၅) **ဝလ္လိကာ**တိ ကဏ္ဏတော နိက္ခန္တမုတ္တောလမ္ဗကာဒီနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ န ကေဝလဉ္စ ဝလ္လိကာ ဧဝ, ယံ ကိဉ္စိ ကဏ္ဏပိဠန္ဓနံ အန္တမသော တာလပဏ္ဏမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ **ပါမင်္ဂ**န္တိ ယံ ကိဉ္စိ ပလမ္ဗကသုတ္တံ။ **ကဏ္ဌသုတ္တက**န္တိ ယံ ကိဉ္စိ ဂီဝူပဂံ အာဘရဏံ။ **ကဋိသုတ္တက**န္တိ ယံ ကိဉ္စိ ကဋိပိဠန္ဓနံ, အန္တမသော သုတ္တတန္တုမတ္တမ္ပိ။ **ဩဝဋ္ဋိက**န္တိ ဝလယံ။ **ကာယူရာ**ဒီနိ ပါကဋာနေဝ။

၂၃. ''န, ဘိက္ခဝေ, ဒီဃာ ကေသာ ဓာရေတဗ္ဗာ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဒွေမာသိကံ ဝါ ဒွင်္ဂုလံ ဝါ''တိ (စူဠဝ. ၂၄၆) ဝစနတော သစေ ကေသာ အန္တောဒွေမာသေ ဒွင်္ဂုလံ ပါပုဏန္တိ, အန္တောဒွေမာသေယေဝ ဆိန္ဒိတဗ္ဗာ, ဒွင်္ဂုလေဟိ အတိက္ကာမေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ န ဒီဃာ, ဒွေမာသတော ဧကဒိဝသမ္ပိ အတိက္ကာမေတုံ န လဗ္ဘတိယေဝ။ ဧဝမယံ ဥဘယထာပိ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါဝ ဝုတ္တော, တတော ဩရံ ပန န ဝဋ္ဋနဘာဝေါ နာမ နတ္ထိ။

''န , ဘိက္ခဝေ, ကတ္တရိကာယ ကေသာ ဆေဒါပေတဗ္ဗာ, ယော ဆေဒါပေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အာဗာဓပစ္စယာ ကတ္တရိကာယ ကေသေ ဆေဒါပေတု''န္တိ (စူဠဝ. ၂၇၅) ဝစနတော အာဗာဓံ ဝိနာ ကတ္တရိကာယ ကေသေ ဆေဒါပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

''န, ဘိက္ခဝေ, ကောစ္ဆေန ကေသာ ဩသဏ္ဌေတဗ္ဗာ။ န ဖဏကေန ကေသာ ဩသဏ္ဌေတဗ္ဗာ။ န ဟတ္ထဖဏကေန ကေသာ ဩသဏ္ဌေတဗ္ဗာ။ န သိတ္ထတေလကေန ကေသာ ဩသဏ္ဌေတဗ္ဗာ။ န ဥဒကတေလကေန ကေသာ ဩသဏ္ဌေတဗ္ဗာ, ယော ဩသဏ္ဌေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၄၆) ဝစနတော မဏ္ဍနတ္ထာယ ကောစ္ဆာဒီဟိ ကေသာ န ဩသဏ္ဌေတဗ္ဗာ, ဥဒ္ဓလောမေန ပန အနုလောမနိပါတနတ္ထံ ဟတ္ထံ တေမေတ္ဝာ သီသံ ပုဉ္ဆိတဗ္ဗံ, ဥဏှာဘိတတ္တရဇသိရာနမ္ပိ အလ္လဟတ္ထေန ပုဉ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၂၄. ''န, ဘိက္ခဝေ, အာဒါသေ ဝါ ဥဒကပတ္တေ ဝါ မုခနိမိတ္တံ ဩလောကေတဗ္ဗံ, ယော ဩလောကေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အာဗာဓပစ္စယာ အာဒါသေ ဝါ ဥဒကပတ္တေ ဝါ မုခနိမိတ္တံ ဩလောကေတု''န္တိ (စူဠဝ. ၂၄၇) ဝစနတော အာဗာဓံ ဝိနာ အာဒါသေ ဝါ ဥဒကပတ္တေ ဝါ မုခံ န ဩလောကေတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ စ ကံသပတ္တာဒီနိပိ ယေသု မုခနိမိတ္တံ ပညာယတိ, သဗ္ဗာနိ အာဒါသသင်္ခမေဝ ဂစ္ဆန္တိ, ကဉ္ဇိယာဒီနိပိ စ ဥဒကပတ္တသင်္ခမေဝ။ တသ္မာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဩလောကေန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ အာဗာဓပစ္စယာ ပန ''သဉ္ဆဝိ နု ခေါ မေ ဝဏော, ဥဒါဟု န တာဝ''တိ ဇာနနတ္ထံ ဝဋ္ဋတိ, ''ဇိဏ္ဏော နု ခေါမှိ, နော''တိ ဧဝံ အာယုသင်္ခါရံ ဩလောကနတ္ထမ္ပိ ဝဋ္ဋတီတိ ဝုတ္တံ။

''န, ဘိက္ခဝေ, မုခံ အာလိမ္ပိတဗ္ဗံ။ န မုခံ ဥမ္မဒ္ဒိတဗ္ဗံ။ န မုခံ စုဏ္ဏေတဗ္ဗံ။ န မနောသိလိကာယ မုခံ လဉ္ဆေတဗ္ဗံ။ န အင်္ဂရာဂေါ ကာတဗ္ဗော။ န မုခရာဂေါ ကာတဗ္ဗော။ န အင်္ဂရာဂမုခရာဂေါ ကာတဗ္ဗော, ယော ကရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အာဗာဓပစ္စယာ မုခံ အာလိမ္ပိတု''န္တိ (စူဠဝ. ၂၄၇) ဝစနတော အာဗာဓံ ဝိနာ မုခဝိလိမ္ပနာဒိ န ကာတဗ္ဗံ။

၂၅. ''န, ဘိက္ခဝေ, နစ္စံ ဝါ ဂီတံ ဝါ ဝါဒိတံ ဝါ ဒဿနာယ ဂန္တဗ္ဗံ, ယော ဂစ္ဆေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၄၈) ဝစနတော နစ္စာဒိံ ဒဿနာယ န ဂန္တဗ္ဗံ။ တတ္ထ (ပါစိ. အဋ္ဌ. ၈၃၅) စ **နစ္စ**န္တိ နဋာဒယော ဝါ

နစ္စန္တုံ သောဏ္ဍာ တ အန္တမသော မောရသူဝမကၠဋ္ဌာဒယောပိ, သဗ္ဗမေတံ နစ္စမေဝ, တသ္မာ အန္တမသော မောရန စ္စမ္ပိ ဒဿနာယ ဂစ္ဆန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ သယမ္ပိ နစ္စန္တဿ တ နစ္စာပေန္တဿ တ ဒုက္ကဋမေဝ။ **ဂီတန္တိ** န ဋ္ဌာဒီနံ တ ဂီတံ ဟောတု အရိယာနံ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ ရတနတ္တယဂုဏူပသဉှိတံ သာဓုကီဠိတဂီတံ တ အသညတဘိက္ခူ နံ ဓမ္မဘာဏကဂီတံ တ အန္တမသော ဒန္တဂီတမ္ပိ, "ယံ ကယိဿာမာ"တိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဩကူဇန္တာ ကရောန္တိ, သဗ္ဗမေ တံ ဂီတမေဝ, သယံ ကယန္တဿပိ ကယာပေန္တဿပိ ဒုက္ကဋမေဝ။

> "ပဉ္စိမေ, ဘိက္ခဝေ, အာဒီနဝ အာယတကေန ဂီတဿရေန ဓမ္မံ ကယန္တဿ။ အတ္တနာပိ တသ္မိံ သရေ သာရဇ္ဇတိ, ပရေပိ တသ္မိံ သရေ သာရဇ္ဇန္တိ, ဂဟပတိကာပိ ဥဇ္ဈာယန္တိ, သရကုတ္တိမ္ပိ နိကာမယမာ နဿ သမာဓိဿ ဘင်္ဂေါ ဟောတိ, ပစ္ဆိမာ ဇနတာ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇတိ။ ဣမေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စ အာ ဒီနဝ အာယတကေန ဂီတဿရေန ဓမ္မံ ကယန္တဿ။ န, ဘိက္ခဝေ, အာယတကေန ဂီတဿရေန ဓမ္မော ကယိတဗ္ဗော, ယော ကယေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (စူဠဝ. ၂၄၉) –

ဝစနတော အာယတကေန ဂီတဿရေန ဓမ္မောပိ န ကယိတဗ္ဗော။

အာယတကော (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၂၄၉) နာမ **ဂီတဿရော** တံ တံ ဝတ္တံ ဘိန္ဒိတွာ အက္ခရာနိ ဝိနာသေတွာ ပဝတ္တော။ ဓမ္မေ ပန သုတ္တန္တဝတ္တံ နာမ အတ္ထိ, ဇာတကဝတ္တံ နာမ အတ္ထိ, ကထာဝတ္တံ နာမ အတ္ထိ, တံ ဝိနာသေ တွာ အတိဒီဃံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, စတုရဿေန ဝတ္တေန ပရိမဏ္ဍလာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ ဒဿေတဗ္ဗာနိ။ "အနုဇာနာ မိ, ဘိက္ခဝေ, သရဘည"န္တိ (စူဠဝ. ၂၄၉) ဝစနတော ပန သရေန ဓမ္မံ ဘဏိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **သရဘညေ** ကိရ တရင်္ဂဝတ္တ ဓောတကဝတ္တဂလိတဝတ္တာဒီနိ ဒွတ္တိံသ ဝတ္တာနိ အတ္ထိ, တေသု ယံ ဣစ္ဆတိ, တံ ကာတုံ လဘတိ။ သဗ္ဗေသံ ပ ဒဗျဉ္ဇနံ အဝိနာသေတွာ ဝိကာရံ အကတွာ သမဏသာရုပ္ပေန စတုရဿေန နယေန ပဝတ္တနံယေဝ လက္ခဏံ။

တဒိတံ နာမ တန္တိဗဒ္ဓာဒိတဒနီယဘဏ္ဍံ တဒိတံ တ ဟောတု ကုဋ္ဋဘေရိတဒိတံ တ အန္တမသော ဥဒကဘေရိတဒိ တမ္ပိ, သဗ္ဗမေတံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ပန နိဗ္ဗုဘန္တော တ သာသင်္ကေ တ ဌိတော အစ္ဆရိကံ တ ဖောဋေတိ, ဟဏိံ တ ပဟရ တိ, တတ္ထ အနာပတ္တိ, သဗ္ဗံ အန္တရာရာမေ ဌိတဿ ပဿတော အနာပတ္တိ, ပဿိဿာမီတိ ဝိဟာရတော ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တဿ အာပတ္တိယေဝ။ အာသနသာလာယံ နိသိန္နော ပဿတိ, အနာပတ္တိ။ ပဿိဿာမီတိ ဥဋ္ဌဟိ တွာ ဂစ္ဆတော အာပတ္တိ, ဝီထိယံ ဌတွာ ဂီဝံ ပရိဝတ္တေတွာ ပဿတောပိ အာပတ္တိယေဝ။ သလာကဘတ္တာဒီနံ တ အတ္ထာယ အညေန တ ကေနစိ ကရဏီယေန ဂန္တွာ ဂတဋ္ဌာနေ ပဿတိ တ သုဏာတိ တ, အနာပတ္တိ။ အာပအာ သု တာဒိသေန ဥပဒ္ဒဝေန ဥပဒ္ဒုတော သမဇ္ဇဋ္ဌာနံ ပဝိသတိ, ဇဝံ ပဝိသိတွာ ပဿန္တဿ သုဏန္တဿ တ အနာပ တ္တိ။ "စေတိယဿ ဥပဟာရံ ဒေထ ဥပာသကာ"တိ ဝတ္တုမ္ပိ, "တုမှာကံ စေတိယဿ ဥပဟာရံ ကရောမာ"တိ ဝု တ္တေ သမ္ပဋိစ္ဆိတုမ္ပိ န လဘတိ။ "တုမှာကံ စေတိယဿ ဥပဋ္ဌာနံ ကရောမာ"တိ ဝုတ္တေ ပန "ဥပဋ္ဌာနကရဏံ နာမ သုန္ဒရ"န္တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။

၂၆. "န, ဘိက္ခဝေ, အတ္တနော အင်္ဂဇာတံ ဆေတဗ္ဗံ, ယော ဆိန္ဒေယျ, အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာ"တိ (စူဠ ဝ. ၂၅၁) ဝစနတော အင်္ဂဇာတံ (စူဠဝ. ၂၅၁) ဆိန္ဒန္တဿ ထုလ္လစ္စယံ, အညံ ပန ကဏ္ဏနာသာအင်္ဂုလိအာဒိံ ယံ ကိ ဥ္စိ ဆိန္ဒန္တဿ တာဒိသံ တ ဒုက္ခံ ဥပ္ပာဒေန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ အဟိကီဋဒဋ္ဌာဒီသု ပန အညာဗာဓပစ္စယာ တ လောဟိ တံ တ မောစေန္တဿ ဆိန္ဒန္တဿ တ အနာပတ္တိ။

၂၇. "န, ဘိက္ခဝေ, ဂိဟီနံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ ဣဒ္ဓိပာဋိဟာရိယံ ဒဿေတဗ္ဗံ, ယော ဒဿေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (စူဠဝ. ၂၅၂) ဝစနတော ဂိဟီနံ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ ဒဿေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ ပန အပ္ပဋိက္ခိတ္တာ။

၂၈. "န, ဘိက္ခဝေ, သောဝဏ္ဏမယော ပတ္တော ဓာရေတဗ္ဗော။ပေ.။ န ရူပိယမယော။ပေ.။ န မဏိမယော။ပေ.။ န ဝေ ဠုရိယမယော။ပေ.။ န ဖလိကမယော။ပေ.။ န ကံသမယော။ပေ.။ န ကာစမယော။ပေ.။ န တိပုမယော ။ပေ.။ န သီသမယော။ ပေ.။ န တမ္ဗလောဟမယော ပတ္တော ဓာရေတဗ္ဗော, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (စူဠဝ. ၂၅၂) ဝစ နတော သုဝဏ္ဏမယာဒိပတ္တော န ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ ဂိဟီ ဘတ္တဂ္ဂေ သုဝဏ္ဏတဋ္ဋိကာဒီသု ဗျဉ္ဇနံ ကတွာ ဥပနာမေန္တိ, အာမသိတုမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ ဖလိကမယကာစမယကံသမယာနိ ပန တဋ္ဋိကာဒီနိ ဘာဇနာနိ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေနေဝ န ဝဋ္ဋ

ဠန္တိ, သင်္ဃိကပရိဘောဂေနေ တ ဂိဟိဝိကဋ္ဋာနိ တ ဝဋ္ဋန္တိ။ တမ္ဗလောဟမယောပိ ပတ္တောယေဝ န ဝဋ္ဋတိ, ထာလကံ ပန ဝဋ္ဋတိ။ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဒွေ ပတ္တေ အယောပတ္တံ မတ္တိကာပတ္တ''န္တိ (စူဠဝ. ၂၅၂) ဒွေဝယေဝ စ ပတ္တာ အနုညာတာ။

''န, ဘိက္ခဝေ, တုမ္ဗကဋ္ဋာဟေ ပိဏ္ဍာယ စရိတဗ္ဗံ, ယော စရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၅၅) ဝစနတော လာဗုကဋ္ဋာဟံ ပရိဟရိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, တံ လဘိတွာ ပန တာဝကာလိကံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ဃဋိကဋ္ဋာဟေပိ** ဧသေဝ နယော။

''န , ဘိက္ခဝေ, ဆဝသီသပတ္တော ဓာရေတဗ္ဗော, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၅၅) ဝစနတော ဆဝသီသမယောပိ ပတ္တော န ဝဋ္ဋတိ။

''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပတ္တာဓာရက''န္တိ (စူဠဝ. ၂၅၄) ဝစနတော ဘူမိအာရဒဏ္ဍာဝအလဝေတ္တာဒီဟိ ကတေ ဘူမိအာဓာရကေ အာရဒဏ္ဍအာဓာရကေ စ ပတ္တံ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တတ္ထ စ ''ဘူမိအာဓာရကေ တယော ဒဏ္ဍာဓာရကေ ဒွေဝ ပတ္တေ ဥပရူပရိ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတီ''တိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။ **မဟာအဋ္ဌကထာယံ** ပန ဝုတ္တံ ''ဘူမိအာဓာရကေ တိဏ္ဏံ ပတ္တာနံ အနောကာသော, ဒွေဝ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အရအာဓာရကဒဏ္ဍာဓာရကေသုပိ သုသဇ္ဇိတေသု ဧသေဝ နယော။ ဘမကောဋိသဒိသော ပန အရအာဓာရကော တီဟိ ဒဏ္ဍကေဟိ ဗဒ္ဓေါ, ဒဏ္ဍာဓာရကော စ ဧကေသ္ပပိ ပတ္တဿ အနောကာသော, တတ္ထ ဌပေတွာတပိ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာဝ နိသီဒိတဗ္ဗံ, ဘူမိယံ ပန နိက္ကုဇ္ဇိတွာ ဧကမေဝ ဌပေတဗ္ဗ''န္တိ။

''န, ဘိက္ခဝေ, မိဓန္တေ ပတ္တော နိက္ခိပိတဗ္ဗော, ယော နိက္ခိပေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၅၄) ဝစနတော အာလိန္ဒကမိဓိကာဒီနံ အန္တေ ဌပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ပရိဝတ္တေတွာ တတ္ထေဝ ပတိဋ္ဌာတိ, ဝေရူဟာယ ဝိတ္ထိဏ္ဏာယ မိဓိကာယ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

''န, ဘိက္ခဝေ, ပရိဘဏ္ဍန္တေ ပတ္တော နိက္ခိပိတဗ္ဗော, ယော နိက္ခိပေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၅၄) ဝစနတော ဗာဟိရပဿေ ကတာယ တနုကမိဓိကာယ အန္တေပိ ဧသေဝ နယော။ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, စောဠက''န္တိ (စူဠဝ. ၂၅၄) ဝစနတော စောဠကံ ပတ္ထရိတွာ တတ္ထ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တဿိံ ပန အသတိ ကဋဿာရကေ တ တဋ္ဋိကာယ တ မတ္တိကာယ တ ပရိဘဏ္ဍကတာယ ဘူမိယာ ယတ္ထ န ဒုဿတိ, တထာရူပာယ တလိကာယ တ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပံသုရဇာဒီသု ပန ခရဘူမိယံ တ ဌပေန္တဿ ဒုက္ကဋံ။

''န, ဘိက္ခဝေ, ပတ္တော လဂ္ဂေတဗ္ဗော, ယော လဂ္ဂေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၅၄) ဝစနတော နာဂဒန္တာဒီသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ လဂ္ဂေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, စီဝရဝံသေပိ ဗန္ဓိတွာ ဌပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

''န, ဘိက္ခဝေ, မဉ္စေ ပတ္တော နိက္ခိပိတဗ္ဗော, ယော နိက္ခိပေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၅၄) ဝစနတော ဘဏ္ဍာကဋ္ဌပနတ္ထမေဝ တ ကတံ ဟောတု နိသီဒနသယနတ္ထံ တ, ယတ္ထ ကတ္ထစိ မဉ္စေ တ ပီဌေ တ ဌပေန္တဿ ဒုက္ကဋံ, အင်္ဂေန ပန ဘဏ္ဍကေန သဒ္ဓိံ ဗန္ဓိတွာ ဌပေတုံ, အဋ္ဋနိယံ ဗန္ဓိတွာ ဩလမ္ဗိတုံ တ ဝဋ္ဋတိ, ဗန္ဓိတွာတပိ ဥပရိ ဌပေတုံ န ဝဋ္ဋတိယေဝ။ သစေ ပန မဉ္စော တ ပီဌံ တ ဥက္ခိပိတွာ စီဝရဝံသာဒီသု အဋ္ဋကဋ္ဌန္တေနေ ဌပိတံ ဟောတိ, တတ္ထ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အံသဝဋ္ဋကေန အံသကူဋေ လဂ္ဂေတွာ အင်္ကေ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဆတ္တေ ဘတ္တပူရောပိ အံသကူဋေ လဂ္ဂိတပတ္တောပိ ဌပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဘဏ္ဍကေန ပန သဒ္ဓိံ ဗန္ဓိတွာ အဋ္ဋကံ ကတွာ တ ဌပိတေ ယော ကောစိ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

''န, ဘိက္ခဝေ, ပတ္တဟတ္ထေန ကဝာဋံ ပဏာမေတဗ္ဗံ, ယော ပဏာမေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၅၅) ဝစနတော ပတ္တဟတ္ထေန ကဝာဋံ န ပဏာမေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ စ န ကေဝလံ ယဿ ပတ္တော ဟတ္ထေ, သော ဧဝ ပတ္တဟတ္ထော။ န ကေဝလဉ္စ ကဝာဋမေဝ ပဏာမေတုံ န လဘတိ, အပိစ ခော ပန ဟတ္ထေ တ ပိဋ္ဌိပာဒေ တ ယ တ္ထ ယတ္ထစိ သရီရာဝယဝေ ပတ္တသ္မိံ သတိ ဟတ္ထေန တ ပာဒေန တ သီသေန တ ယေန ကေနစိ သရီရာဝယဝေန

ကတင္န႔ တ ပဏာမေတုံ ဃဋ္ဒိကံ တ ဥက္ခိပိတုံ သူစိံ တ ကုဋ္ဋိကာယ အတပုရိတုံ န လဘတိ, အံသကူဋ္ေ ပန ပတ္တံ လဂ္ဂေတ္ြာ ယထာသုခံ အတပုရိတုံ လဘတိ။

“န, ဘိက္ခေဝ, စလကာနိ တ အဋ္ဌိကာနိ တ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကံ တ ပတ္တေန နီဟရိတဗ္ဗံ, ယော နီဟရေယ်ျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဋႆာ”တိ (စူဠဝ. ၂၅၅) ဝစနတော စလကာဒီနိ ပတ္တေန နီဟရိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ တတ္ထ စ **စလကာနီ**တိ စဗ္ဗေတ္ြာ အပဝိဒ္ဓာမိသာနိ။ **အဋ္ဌိကာနိ** တိ မစ္ဆမံသအအကာနိ။ **ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒက** န္တိ မုခဝိက္ခာလိတောဒကံ။ ဧတေသု ယံ ကိဉ္စိ ပတ္တေန နီဟရန္တႆ ဒုက္ကဋံ။ ပတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟံ ကတ္ြာ ဟတ္ထံ ဓောဝိတုမ္ပိ န လဘတိ။ ဟတ္ထဓောတဟဒ ဓောတဉဒကမ္ပိ ပတ္တေ အာကိရိတ္ြာ နီဟရိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, အနုစ္ဆိဋ္ဌံ သုဒ္ဓပတ္တံ ဥစ္ဆိဋ္ဌဟတ္ထေန ဂဏ္ဟိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, တမဟတ္ထေန ပနေတ္ထ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတ္ြာ ဧကံ ဥဒကဂဏ္ဍုသံ ဂဟေတ္ြာ ဥစ္ဆိဋ္ဌဟတ္ထေန ဂဏ္ဟိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တတ္တာဝတာပိ ဟိ သော ဥစ္ဆိဋ္ဌပတ္တော ဟောတိ, ဟတ္ထံ ပန ဗဟိဉဒကေန ဝိက္ခာလေတ္ြာ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မစ္ဆမံသဖလာဖလာဒီနိ စ ခာဒန္တော ယံ တတ္ထ အဋ္ဌိံ တ စလကံ တ ဆဍ္ဍေတုကာမော ဟောတိ, တံ ပတ္တေ ဌပေတုံ န လဘတိ။ ယံ ပန ပဋိခာဒိတုကာမော ဟောတိ, တံ ပတ္တေ ဌပေတုံ လဘတိ။ အဋ္ဌိကကဏ္ဍကာဒီနိ တတ္ထေဝ ကတ္ြာ ဟတ္ထေန လုဉ္စိတ္ြာ ခာဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မုခတော နီဟဋံ ပန ယံ ကိဉ္စိ ပုန ခာဒိတုကာမော ပတ္တေ ဌပေတုံ န လဘတိ, သိင္ဂိဝေရနာဠိကေရခဏ္ဍာဒီနိ ဍံသိတ္ြာ ပုန ဌပေတုံ လဘတိ။

၂၉. “န စ, ဘိက္ခေဝ, သဗ္ဗပံသုကူလိကေန ဘဝိတဗ္ဗံ, ယော ဘဝေယ်ျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋႆာ”တိ (စူဠဝ. ၂၅၅) ဝစနတော သဗ္ဗပံသုကူလိကေန န ဘဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ပန စီဝရဉ္စ မဉ္စပီဌဉ္စ ပံသုကူလံ ဝဋ္ဋတိ, အဇ္ဈောဟရဏီယံ ပန ဒိန္နမေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၃၀. “န , ဘိက္ခေဝ, အဒ္ဓာနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နေန ဘိက္ခုနာ ပရိဿာဝနံ ယာစိယမာနေန န အတဗ္ဗံ, ယော န ဒဒေယ်ျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋႆာ”တိ (စူဠဝ. ၂၅၉) ဝစနတော အပရိဿာဝနကဿ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၂၅၉) ယာစမာနဿ ပရိဿာဝနံ အအာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယော ပန အတ္တနော ဟတ္ထေ ပရိဿာဝနေ ဝိဇ္ဇမာနေပိ ယာစတိ, တဿ န အကာမာ အာတဗ္ဗံ။

“န စ, ဘိက္ခေဝ, အပရိဿာဝနကေန ဘိက္ခုနာ အဒ္ဓာနမဂ္ဂေါ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗော, ယော ပဋိပဇ္ဇေယ်ျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋႆာ”တိ (စူဠဝ. ၂၅၉) ဝစနတော အပရိဿာဝနကေန မဂ္ဂေါ န ဂန္တဗ္ဗော။ သစေပိ န ဟောတိ ပရိဿာဝနံ တ ဓမ္မကရဏံ တ, သင်္ဃာဋိကဏ္ဏောပိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော “ဣမိနာ ပရိဿာဝေတ္ြာ ပိဝိဿာမီ”တိ။

“အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခေဝ, ဒဏ္ဍပရိဿာဝန”န္တိ (စူဠဝ. ၂၅၉) ဝစနတော ဒဏ္ဍပရိဿာဝနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ **ဒဏ္ဍပရိဿာဝနံ** နာမ ယတ္ထ ရဇကာနံ ခာရပရိဿာဝနံ ဝိယ စတူသု ဟဒေသု ဗဒ္ဓနိဿေဏိကာယ သာဋကံ ဗန္ဓိတ္ြာ မဇ္ဈေ ဒဏ္ဍကေ ဥဒကံ အာသိဉ္စန္တိ, တံ ဥဘောပိ ကောဋ္ဌာသေ ပူရေတ္ြာ ပရိဿာဝတိ။

“အနုဇာနာမိ , ဘိက္ခေဝ, ဩတ္ထရက”န္တိ (စူဠဝ. ၂၅၉) ဝစနတော ဩတ္ထရကံ ပရိဿာဝနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ **ဩတ္ထရကံ** နာမ ယံ ဥဒကေ ဩတ္ထရိတ္ြာ ဃဋေနေဝ ဥဒကံ ဂဏ္ဟန္တိ, တဉှိ စတူသု ဒဏ္ဍကေသု ဝတ္ထံ ဗန္ဓိတ္ြာ ဥဒကေ စတ္တာရော ခာဏုကေ နိခနိတ္ြာ တေသု ဗန္ဓိတ္ြာ သဗ္ဗပရိယန္တေ ဥဒကတော မောစေတ္ြာ မဇ္ဈေ ဩတ္ထရိတ္ြာ ဃဋေန ဥဒကံ ဂဏ္ဟန္တိ။

၃၁. “န, ဘိက္ခေဝ, နဂ္ဂေန နဂ္ဂေ အဘိဝါဒေတဗ္ဗော, ယော အဘိဝါဒေယ်ျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋႆာ”တိ အာဒိဝစနတော (စူဠဝ. ၂၆၁) န နဂ္ဂေန နဂ္ဂေ အဘိဝါဒေတဗ္ဗော, န နဂ္ဂေန အဘိဝါဒေတဗ္ဗံ, န နဂ္ဂေန နဂ္ဂေ အဘိဝါဒါပေတဗ္ဗော, န နဂ္ဂေန အဘိဝါဒါပေတဗ္ဗံ, န နဂ္ဂေန နဂ္ဂဿ ပရိကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ, န နဂ္ဂေန နဂ္ဂဿ အာတဗ္ဗံ, န နဂ္ဂေန ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, န နဂ္ဂေန ခာဒိတဗ္ဗံ, န နဂ္ဂေန ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, န နဂ္ဂေန သာယိတဗ္ဗံ, န နဂ္ဂေန ပါတဗ္ဗံ။

“အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခေဝ, တိဿော ပဋိစ္ဆာဒိယော ဇန္တာဃရပဋိစ္ဆာဒိံ ဥဒကပဋိစ္ဆာဒိံ ဝတ္ထပဋိစ္ဆာဒိ”န္တိ (စူဠဝ. ၂၆၁) ဝစနတော တိဿော ပဋိစ္ဆာဒိယော ဝဋ္ဋန္တိ။ တတ္ထ စ ဇန္တာဃရပဋိစ္ဆာဒိ ဥဒကပဋိစ္ဆာဒိ စ ပရိကမ္မံ ကရောန္တဿေဝ ဝဋ္ဋတိ, သေသေသု အဘိဝါဒနာဒီသု န ဝဋ္ဋတိ။ ဝတ္ထပဋိစ္ဆာဒိ ပန သဗ္ဗကမ္မေသု ဝဋ္ဋတိ။

၃၂. “န , ဘိက္ခဝေ, ပုပ္ဖာဘိကိဏ္ဏေသု သယနေသု သယိတဗ္ဗံ, ယော သယေယ္ယ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ” တိ (စူဠဝ. ၂၆၄) ဝစနတော ပုပ္ဖေဟိ သန္ထတေသု သယနေသု န သယိတဗ္ဗံ, ဂန္ဓဂန္ဓံ ပန ဂဟေတွာ ကတဋ္ဌေ ပဉ္စင်္ဂုလိံ အတုံ ဝဋ္ဋတိ ပုပ္ဖံ ဂဟေတွာ ဝိဟာရေ ကေမန္တံ နိက္ခိပိတုံ။

၃၃. “န, ဘိက္ခဝေ, အာသိတ္တကူပဓာနေ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, ယော ဘုဉ္ဇေယ္ယ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ” တိ (စူဠဝ. ၂၆၄) ဝစနတော အာသိတ္တကူပဓာနေ ဌပေတွာ န ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ **အာသိတ္တကူပဓာန** န္တိ တမ္ဗလောဟေန ဝါ ရဇတေန ဝါ ကတာယ ပေဠာယ ဇေတံ အဓိဝစနံ, ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ ပန အာရုမယာပိ န ဝဋ္ဋတိ။

၃၄. “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, မဠောရိက” န္တိ (စူဠဝ. ၂၆၄) ဝစနတော မဠောရိကာယ ဌပေတွာ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မ **ဠောရိကာ**တိ ဒဏ္ဍာဓာရကော ဝုစ္စတိ။ ယဋ္ဌိအာဓာရကပဏ္ဏာဓာရကပစ္ဆိကပီဌာဒီနိပိ ဧတ္တေဝ ပဝိဋ္ဌာနိ။ အာဓာရကသ ဠေပဂမနတော ဟိ ပဌာယ ဆိဒ္ဒံ ဝိဒ္ဓမ္ပိ အဝိဒ္ဓမ္ပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

၃၅. “န , ဘိက္ခဝေ, ဧကဘာဇနေ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, ယော ဘုဉ္ဇေယ္ယ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ” တိ(စူဠဝ. ၂၆၄) အာဒိဝစနတော န ဧကဘာဇနေ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, န ဧကထာလကေ ဟာတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဧကော ဘိက္ခု ဘာဇနတော ဖလံ ဝါ ပူဝံ ဝါ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆတိ, တဿ် အပဂတေ ဣတရဿ သေသကံ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဣတရဿပိ တဿ် ခီဏေ ပုန ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

“န, ဘိက္ခဝေ, ဧကမဉ္စေ တုဝဋ္ဋိတဗ္ဗံ, ယော တုဝဋ္ဋေယ္ယ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ” တိ(စူဠဝ. ၂၆၄) အာဒိဝစနတော န ဧကမဉ္စေ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ, န ဧကတ္ထရဏေ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဝဝတ္ထာနံ ပန ဒဿေတွာ မဇ္ဈေ ကာသာဝံ ဝါ ကတ္တရယဋ္ဌိံ ဝါ အန္တမသော ကာယဗန္ဓနမ္ပိ ဌပေတွာ နိပဇ္ဇန္တာနံ အနာပတ္တိ။ ဧကပာဝုရဏေဟိ ဧကတ္ထရဏပာဝုရဏေဟိ စ န နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဧကံ အတ္ထရဏဉ္စေဝ ပာဝုရဏဉ္စ ဧတေသန္တိ ဧကတ္ထရဏပာဝုရဏာ။ သံဟာရိမာနံ ဟတ္ထတ္ထရဏကဋသာရကာဒီနံ ဧကံ အန္တံ အတ္ထရိတွာ ဧကံ ပာရုပိတွာ နိပဇ္ဇန္တာနမေတံ အဓိဝစနံ။

၃၆. “န, ဘိက္ခဝေ, စေလပဋိကာ အက္ကမိတဗ္ဗာ, ယော အက္ကမေယ္ယ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ” တိ (စူဠဝ. ၂၆၈) ဝစနတော န စေလသန္ထရော အက္ကမိတဗ္ဗော, “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဂိဟီနံ မင်္ဂလတ္ထာယ ယာစိယမာနေန စေလပဋိကံ အက္ကမိတု” န္တိ (စူဠဝ. ၂၆၈) ဝစနတော ပန ကာစိ ဣတ္ထီ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၂၆၈) အပဂတဂဗ္ဘာ ဝါ ဟောတိ ဂရုဂဗ္ဘာ ဝါ, ဧဝရူပေသု ဌာနေသု မင်္ဂလတ္ထာယ ယာစိယမာနေန အက္ကမိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဓောတပာဒကံ အက္ကမိတု” န္တိ (စူဠဝ. ၂၆၈) ဝစနတော ပါဒဓောဝနဌာနေ ဓောတေဟိ ပါဒေဟိ အက္ကမနတ္ထာယ အတ္ထတပစ္စတ္ထရဏံ အက္ကမိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၃၇. “န, ဘိက္ခဝေ, ကတကံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, ယော ပရိဘုဉ္ဇေယ္ယ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ” တိ (စူဠဝ. ၂၆၉) ဝစနတော ကတကံ န ဝဋ္ဋတိ။ **ကတကံ** နာမ ပဒုမကဏ္ဏိကာကာရံ ပာဒဃံသနတ္ထံ ကဏ္ဋကေ ဥဋ္ဌာပေတွာ ကတံ။ တံ ဝဋ္ဋံ ဝါ ဟောတု စတုရဿာဒိဘေဒံ ဝါ, ဗာဟုလိကာနုယောဂတ္တာ ပဋိက္ခိတ္တမေဝ, နေဝ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ, န ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, တိဿော ပာဒဃံသနိယော သက္ခရံ ကထလံ သမုဒ္ဒဖေဏက” န္တိ (စူဠဝ. ၂၆၉) ဝစနတော သက္ခရာဒီဟိ ပာဒဃံသနံ ဝဋ္ဋတိ။ **သက္ခရာ** တိ ပာသာဏော ဝုစ္စတိ, ပာသာဏဖေဏကောပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

၃၈. “န , ဘိက္ခဝေ, စာမရိဗီဇနီ ဓာရေတဗ္ဗာ, ယော ဓာရေယ္ယ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ” တိ (စူဠဝ. ၂၆၉) ဝစန တော စာမရိဝါလေဟိ ကတဗီဇနီ န ဝဋ္ဋတိ။ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, မကသဗီဇနိံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိဿော ဗီဇနိယော ဝါကမယံ ဥသီရမယံ မောရပိဉ္ဆမယံ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဝိဓူပနဉ္စ တာလဝဏ္ဋဉ္စာ” တိ (စူဠဝ. ၂၆၉) ဝစန တော မကသဗီဇနီအာဒိ ဝဋ္ဋတိ။ တတ္ထ **ဝိဓူပန**န္တိ ဗီဇနီ ဝုစ္စတိ။ **တာလဝဏ္ဋံ** ပန တာလပဏ္ဏေဟိ ဝါ ကတံ ဟောတု ဝေဠုဒန္တဝိလီဝေဟိ ဝါ မောရပိဉ္ဆေဟိ ဝါ စမ္မဝိကတီဟိ ဝါ, သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ။ **မကသဗီဇနီ** ဒန္တမယဝိသာဏမယဒဏ္ဍကာပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဝါကမယဗီဇနိယာ ကေတကပာရောဟကုန္တာလပဏ္ဏာဒိမယာပိ သင်္ဂဟိတာ။

၃၉. “န, ဘိက္ခဝေ, ဆတ္တံ ဓာရေတဗ္ဗံ, ယော ဓာရေယ္ယ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဂိလာနဿ ဆတ္တ” န္တိ (စူဠဝ. ၂၇၀) ဝစနတော အဂိလာနေန ဆတ္တံ န ဓာရေတဗ္ဗံ။ ယဿ ပန ကာယဍာဟော ဝါ ပိ

တ္တကောပော တ ဟောတိ စက္ခု တ ဒုဗ္ဗလံ, အညော တ ကောစိ အာဗာဓော ဝိနာ ဆတ္တေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ကမေ တ အရညေ တ ဆတ္တံ ဝဋ္ဋတိ။ ဝဿေ ပန စီဝရဂုတ္တတ္ထမ္ပိ တဋ္ဌမိဂစောရဘယေသု အတ္တဂုတ္တတ္ထမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ကေပဏ္ဏစ္ဆတ္တံ ပန သဗ္ဗတ္ထေဝ ဝဋ္ဋတိ။ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အဂိလာနေနပိ အာရာမေ အာရာမူပစာရေ ဆတ္တံ ဓာရေတု''န္တိ (စူဠဝ. ၂၇၀) ဝစနတော ပန အဂိလာနဿပိ အာရာမအာရာမူပစာရေသု ဆတ္တံ ဓာရေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၄၀. ''န, ဘိက္ခဝေ, ဒီဃာ နခာ ဓာရေတဗ္ဗာ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ , ဘိက္ခဝေ, မံသပ္ပမာဏေန နခံ ဆိန္ဒိတု''န္တိ (စူဠဝ. ၂၇၄) ဝစနတော ဒီဃာ နခာ ဆိန္ဒိတဗ္ဗာ။ ''န, ဘိက္ခဝေ, ဝီသတိမဋ္ဌံ ကာရာပေတဗ္ဗံ, ယော ကာရာပေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, မလမတ္တံ အပကမိတု''န္တိ (စူဠဝ. ၂၇၄) ဝစနတော ဝီသတိပိ နခေ လိခိတမဋ္ဌေ ကာရာပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, နခတော မလမတ္တံ ပန အပကမိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

''န, ဘိက္ခဝေ, သမ္ဗာဓေ လောမံ သံဟရာပေတဗ္ဗံ, ယော သံဟရာပေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အာဗာဓပစ္စယာ သမ္ဗာဓေ လောမံ သံဟရာပေတု''န္တိ (စူဠဝ. ၂၇၅) ဝစနတော ဂဏ္ဍဝဏာဒိအာဗာဓံ ဝိနာ သမ္ဗာဓေ လောမံ သံဟရာပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ''န, ဘိက္ခဝေ, ဒီဃံ နာသိကာလောမံ ဓာရေတဗ္ဗံ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၇၅) ဝစနတော သဏ္ဍာသေန နာသိကာလောမံ သံဟရာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သက္ခရာဒီဟိ နာသိကာလောမံ ကပ္ပာပနေပိ အာပတ္တိ နတ္ထိ, အနုရက္ခဏတ္ထံ ပန ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သဏ္ဍာသ''န္တိ (စူဠဝ. ၂၇၅) သဏ္ဍာသော အနုညာတော။ ''န, ဘိက္ခဝေ, ပလိတံ ကပ္ပာပေတဗ္ဗံ, ယော ကပ္ပာပေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၇၅) ဝစနတော ပလိတံ ကပ္ပာပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ပန ဘမုကာယ တ နလာဋေ တ အဒ္ဓိကာယ တ ဥဂ္ဂန္တွာ ဗီဘစ္ဆံ ဟုတွာ ဌိတံ, တာဒိသံ လောမံ ပလိတံ တ အပလိတံ တ ကပ္ပာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၄၁. ''န, ဘိက္ခဝေ, အကာယဗန္ဓနေန ကမော ပဝိသိတဗ္ဗော, ယော ပဝိသေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၇၈) ဝစနတော အကာယဗန္ဓနေန ကမော န ပဝိသိတဗ္ဗော, အဗန္ဓိတွာ နိက္ခမန္တေန ယတ္ထ သရတိ, တတ္ထ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ ''အာသနသာလာယ ဗန္ဓိဿာမီ''တိ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ, သရိတွာ ယာဝ န ဗန္ဓတိ, န တာဝ ပိဏ္ဍာယ စရိတဗ္ဗံ။

၄၂. ''န, ဘိက္ခဝေ, ဂိဟိနိဝတ္ထံ နိဝာသေတဗ္ဗံ, ယော နိဝာသေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ(စူဠဝ. ၂၈၀) အာဒိဝစနတော ဟတ္ထိသောဏ္ဍာဒိဝသေန ဂိဟိနိဝတ္ထံ န နိဝာသေတဗ္ဗံ, သေတပဋ္ဋပာရုတာဒိဝသေန န ဂိဟိပာရုတံ ပါရုပိတဗ္ဗံ, မလ္လကမ္မကရာဒယော ဝိယ ကစ္ဆံ ဗန္ဓိတွာ န နိဝာသေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ နိဝာသေတုံ ဂိလာနဿပိ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿပိ န ဝဋ္ဋတိ။ ယမ္ပိ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တာ ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ ကောဏေ ဥက္ခိပိတွာ အန္တရဝါသကဿ ဥပရိ လဂ္ဂေန္တိ, အန္တော ဝါ ဧကံ ကာသာဝံ တထာ နိဝာသေတွာ ဗဟိ အပရံ နိဝာသေန္တိ, သဗ္ဗံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဂိလာနော ပန အန္တောကာသာဝဿ ဩဝဋ္ဋိကံ ဒဿေတွာ အပရံ ဥပရိ နိဝာသေတုံ လဘတိ, အဂိလာနေန ဒွေ နိဝာသေန္တေန သဂုဏံ ကတွာ နိဝာသေတဗ္ဗာနိ။

၄၃. ''န , ဘိက္ခဝေ, ဥဘတောကာဇံ ဟရိတဗ္ဗံ, ယော ဟရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၈၁) ဝစနတော ဥဘတောကာဇံ ဟရိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဧကတောကာဇံ အန္တရာကာဇံ သီသဘာရံ ခန္ဓဘာရံ ကဋိဘာရံ ဩလမ္ဗက''န္တိ ဝစနတော ဧကတောကာဇာဒိ ဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၄၄. ''န, ဘိက္ခဝေ, ဒီဃံ ဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒိတဗ္ဗံ, ယော ခါဒေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၈၂) ဝစနတော န ဒီဃံ ဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒိတဗ္ဗံ။ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အဋ္ဌင်္ဂုလပရမံ ဒန္တကဋ္ဌံ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, စတုရင်္ဂုလပစ္ဆိမံ ဒန္တကဋ္ဌ''န္တိ (စူဠဝ. ၂၈၂) ဝစနတော မနုဿာနံ ပမာဏင်္ဂုလေန အဋ္ဌင်္ဂုလပရမံ စတုရင်္ဂုလပစ္ဆိမဉ္စ ဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒိတဗ္ဗံ။

၄၅. ''န, ဘိက္ခဝေ, ရုက္ခော အဘိရုဟိတဗ္ဗော, ယော အဘိရုဟေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သတိ ကရဏီယေ ပေါရိသံ ရုက္ခံ အဘိရုဟိတုံ အာပဒါသု ယာဝဒတ္ထ''န္တိ (စူဠဝ. ၂၈၄) ဝစနတော န ရုက္ခံ အဘိရုဟိတဗ္ဗံ, သုက္ခကဋ္ဌဂဟဏာဒိကိစ္စေ ပန သတိ ပုရိသပ္ပမာဏံ အဘိရုဟိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **အာပဒါသူ**တိ ဝာဠမိဂါဒ

ယော တ ဒိသ္ဝာ မဂ္ဂမူဠှော ဟာ တ ဒိသာ ဩလောကေတုကာမော ဟုတွာ ဒ၀ဍ္ဎာဟံ တ ဥဒကောဃံ တ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ တ အတိဥစ္စမ္ပိ ရုက္ခံ အာရောဟိတုံ ၀ဋ္ဋတိ။

၄၆. “န, ဘိက္ခဝေ, ဗုဒ္ဓ၀စနံ ဆန္ဒသော အာရောပေတဗ္ဗံ, ယော အာရောပေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သကာယ နိရုတ္တိယာ ဗုဒ္ဓ၀စနံ ပရိယာပုဏိတု”န္တိ (စူဠ၀. ၂၈၅) ၀စနတော ဝေဒံ ဝိယ ဗုဒ္ဓ၀စနံ သက္ကဋဘာသာယ တစနာမဂ္ဂံ အာရောစေတုံ န ၀ဋ္ဋတိ, သကာယ ပန မာဂဓိကာယ နိရုတ္တိယာ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ။

၄၇. “န, ဘိက္ခဝေ, လောကာယတံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ, ယော ပရိယာပုဏေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ(စဠီ၀. ၂၈၆) အာဒိ၀စနတော လောကာယတသတ္ထာတံ “သဗ္ဗံ ဥစ္ဆိဋ္ဌံ, သဗ္ဗံ အနုစ္ဆိဋ္ဌံ, သေတော ကာကော, ကာဠော ဗကော ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ ကာရဏေနာ”တိ ဧဝမာဒိနိရတ္ထကကာရဏပဋိသံယုတ္တံ တိတ္ထိယသတ္ထံ နေ၀ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ, န ပရဿ တစေတဗ္ဗံ။ န စ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗာ, န ပရဿ တစေတဗ္ဗာ။

၄၈. “န, ဘိက္ခဝေ, ခိပိတေ ‘ဇီတ’တိ ၀တ္တဗ္ဗော, ယော ၀ဒေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ , ဘိက္ခဝေ, ဂိဟီနံ ‘ဇီ၀ထ ဘန္တေ’တိ ၀ုစ္စမာနေန ‘စိရံ ဇီတ’တိ ၀တ္တု”န္တိ (စူဠ၀. ၂၈၈) ၀စနတော ခိပိတေ “ဇီတ”တိ န ၀တ္တဗ္ဗံ, ဂိဟီနာ ပန “ဇီ၀ထာ”တိ ၀ုစ္စမာနေန “စိရံ ဇီတ”တိ ၀တ္တုံ ၀ဋ္ဋတိ။

၄၉. “န, ဘိက္ခဝေ, လသုဏံ ခာဒိတဗ္ဗံ, ယော ခာဒေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အာဗာဓပစ္စယာ လသုဏံ ခာဒိတု”န္တိ (စူဠ၀. ၂၈၉) ၀စနတော အာဗာဓံ ဝိနာ လသုဏံ ခာဒိတုံ န ၀ဋ္ဋတိ, သူပသမ္ပာကာဒီသု (ပာစိ. အဋ္ဌ. ၇၉၇) ပက္ခိတ္တံ ပန ၀ဋ္ဋတိ။ တဥ္ဟိ ပစ္စမာနေသု မုဂ္ဂသူပာဒီသု တ မစ္ဆမံသ၀ိကတိယာ တ တေလေ တ ဗဒရသာဠ၀တာဒီသု တ အမ္ဗိလသာကာဒီသု တ ဥတ္တရိဘင်္ဂေသု တ ယတ္ထ ကတ္ထစိ အန္တမသော ယာဂုဘတ္တေပိ ပက္ခိတ္တံ ၀ဋ္ဋတိ။

၅၀. “န, ဘိက္ခဝေ, အဓောတေဟိ ဟဒေဟိ သေနာသနံ အက္ကမိတဗ္ဗံ, ယော အက္ကမေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (စူဠ၀. ၃၂၄) ၀စနတော အဓောတေဟိ ဟဒေဟိ မဋ္ဌပိဋ္ဌာဒိသေနာသနံ ပရိကမ္မကတာ တ ဘူမိ န အက္ကမိတဗ္ဗာ။ “န, ဘိက္ခဝေ, အလ္လေဟိ ဟဒေဟိ သေနာသနံ အက္ကမိတဗ္ဗံ, ယော အက္ကမေယျ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (စူဠ၀. ၃၂၄) ၀စနတော ယေဟိ (စူဠ၀. အဋ္ဌ. ၃၂၄) အက္ကန္တဋ္ဌာနေ ဥဒကံ ပညာယတိ, ဧဝရူပေဟိ အလ္လဟဒေဟိ ပရိဘဏ္ဍကတာ ဘူမိ တ သေနာသနံ တ န အက္ကမိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဥဒကသိနေဟမတ္တမေ၀ ပညာယတိ, န ဥဒကံ, ၀ဋ္ဋတိ။ ဟဒပုဥ္ဆနိံ ပန အလ္လဟဒေဟိပိ အက္ကမိတုံ ၀ဋ္ဋတိယေ၀။ “န, ဘိက္ခဝေ, သဥပာဟနေန သေနာသနံ အက္ကမိတဗ္ဗံ, ယော အက္ကမေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (စူဠ၀. ၃၂၄) ၀စနတော ဓောတဟဒေဟိ အက္ကမိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ သဥပာဟနေန အက္ကမိတုံ န ၀ဋ္ဋတိ။

“န, ဘိက္ခဝေ, ပရိကမ္မကတာယ ဘူမိယာ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ, ယော နိပဇ္ဇေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (စူဠ၀. ၃၂၄) ၀စနတော ပရိကမ္မကတာယ ဘူမိယာ န နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ခေဠမလ္လက”န္တိ (စူဠ၀. ၃၂၄) ဧဝံ အနုညာတေ ခေဠမလ္လကေ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, စောဠကေန ပလိဝေဌေတု”န္တိ (စူဠ၀. ၃၂၄) ၀စနတော သုဓာဘူမိယာ တ ပရိဘဏ္ဍဘူမိယာ တ မဋ္ဌပိဋ္ဌံ နိက္ခိပန္တေန သစေ တဋ္ဋိကာ တ ကဋသာရကော တ နတ္ထိ, စောဠကေန မဋ္ဌပိဋ္ဌာနံ ဟာအာ ဝေဌေတဗ္ဗာ, တသ္မိံ အသတိ ပဏ္ဏမ္ပိ အတ္ထရိတုံ ၀ဋ္ဋတိ, ကိဥ္စိ အနတ္ထရိတွာ ဌပေန္တဿ ပန ဒုက္ကဋံ။ ယဒိ ပန တတ္ထ နေ၀တသိကာ အနတ္ထတာယ ဘူမိယာပိ ဌပေန္တိ, အဓောတဟဒေဟိပိ ၀ဠဉ္ဇေန္တိ, တထေ၀ ၀ဠဉ္ဇေတုံ ၀ဋ္ဋတိ။

“န , ဘိက္ခဝေ, ပရိကမ္မကတာ ဘိတ္တိ အပဿေတဗ္ဗာ, ယော အပဿေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (စူဠ၀. ၃၂၄) ၀စနတော ပရိကမ္မကတာ ဘိတ္တိ သေတဘိတ္တိ တ ဟောတု စိတ္တကမ္မကတာ တ, န အပဿေတဗ္ဗာ။ န ကေ၀လဥ္စ ဘိတ္တိမေ၀, ဒွါရမ္ပိ တတဟာနမ္ပိ အပဿေနဖလကမ္ပိ ဟာသာဏတ္ထမ္ဘမ္ပိ ရုက္ခတ္ထမ္ဘမ္ပိ စီ၀ရေန တ ယေန ကေနစိ အပ္ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အပဿိတုံ န လဗ္ဘတိ။ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ , ပစ္စတ္ထရိတွာ နိပဇ္ဇိတု”န္တိ (စူဠ၀. ၃၂၅) ၀စနတော ပန ဓောတဟဒေဟိ အက္ကမိတဗ္ဗံ, ပရိဘဏ္ဍကတံ ဘူမိံ တ ဘူမတ္ထရဏံ သေနာသနံ တ သင်္ဃိကမဋ္ဌပိဋ္ဌံ တ အတ္တနော သန္တကေန ပစ္စတ္ထရဏေန ပစ္စတ္ထရိတွာ၀ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေ နိဒ္ဒာယတောပိ ပစ္စ

တ္တရဏေ သင်္ကျင့်တေ ကောစိ သရီရာဝယဝေ မဥ္စံ တ ပီဌံ တ ဖုသတိ, အာပတ္တိယေဝ, လောမေသု ပန ဖုသန္တေသု လောမဂဏနာယ အာပတ္တိယော။ ပရိဘောဂသီသေန အပဿယန္တဿပိ ဧသေဝ နယော။ ဟတ္ထတလပါဒတလေဟိ ပန ဖုသိတုံ အက္ကမိတုံ တ ဝဋ္ဋတိ, မဥ္စံ တ ပီဌံ တ ဟရန္တဿ ကာယေ ပဋိဟညတိ, အနာပတ္တိ။

၅၁. ''ဒသယိမေ, ဘိက္ခဝေ, အဝန္ဒိယာ။ ပုရေဉပသမ္ပန္နေန ပစ္ဆာဉပသမ္ပန္နော အဝန္ဒိယော, အနုပသမ္ပန္နော အဝန္ဒိယော, နာနာသံဝါသကော ဝုဍ္ဎတရော အဓမ္မဝါဒီ အဝန္ဒိယော, မာတုဂါမော အဝန္ဒိယော, ပဏ္ဍကော အဝန္ဒိယော, ပါရိဝါသိကော အဝန္ဒိယော, မူလာယပဋိကဿနာရဟော အဝန္ဒိယော, မာနတ္တာရဟော အဝန္ဒိယော, မာနတ္တစာရိကော အဝန္ဒိယော, အဗ္ဘာနာရဟော အဝန္ဒိယော''တိ (စူဠဝ. ၃၁၂) ဝစနတော ဣမေ ဒသ အဝန္ဒိယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

''ပစ္ဆာဉပသမ္ပန္နေန ပုရေဉပသမ္ပန္နော ဝန္ဒိယော, နာနာသံဝါသကော ဝုဍ္ဎတရော ဓမ္မဝါဒီ ဝန္ဒိယော, တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝန္ဒိယော''တိ (စူဠဝ. ၃၁၂) – ဝစနတော ဣမေ တယော ဝန္ဒိတဗ္ဗာ။

၅၂. ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, တီဏိ တူလာနိ ရုက္ခတူလံ လတာတူလံ ပေါဋကိတူလ''န္တိ (စူဠဝ. ၂၉၇) ဝစနတော ဣမာနိ တီဏိ တူလာနိ ကပ္ပိယာနိ။ တတ္ထ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၂၉၇) **ရုက္ခတူလ**န္တိ သိမ္ဗလိရုက္ခာဒီနံ ယေသံ ကေသဉ္စိ ရုက္ခာနံ တူလံ။ **လတာတူလ**န္တိ ခီရဝလ္လိအာဒီနံ ယာသံ ကာသဉ္စိ ဝလ္လီနံ တူလံ။ **ပေါဋကိတူလ**န္တိ ပေါဋကိတိဏာဒီနံ ယေသံ ကေသဉ္စိ တိဏဇာတိကာနံ အန္တမသော ဥစ္ဆုနဠာဒီနမ္ပိ တူလံ။ ဧတေဟိ တီဟိ သဗ္ဗဘူတဂါမာ သင်္ဂဟိတာ ဟောန္တိ။ ရုက္ခဝလ္လိတိဏဇာတိယော ဟိ မုဉ္စိတွာ အညော ဘူတဂါမော နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ ယဿ ကဿစိ ဘူတဂါမဿ တူလံ ဗိမ္ဗောဟနေ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိသိံ ပန ပါပုဏိတွာ သဗ္ဗမေတံ အကပ္ပိယတူလန္တိ ဝုစ္စတိ။ န ကေဝလဉ္စ ဗိမ္ဗောဟနေ ဧတံ တူလမေဝ, ဟံသမောရာဒီနံ သဗ္ဗသကုဏာနံ သီဟာဒီနံ သဗ္ဗစတုပ္ပဒါနဉ္စ လောမမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ပိယင်္ဂုပုပ္ဖဗကုလပုပ္ဖာဒီနံ ပန ယံ ကိဉ္စိ ပုပ္ဖံ န ဝဋ္ဋတိ။ တမာလပတ္တံ သုဒ္ဓမေဝ န ဝဋ္ဋတိ, မိဿကံ ပန ဝဋ္ဋတိ, ဘိသီနံ အနုညာတံ ပဉ္စဝိဓံ ဥဏ္ဏာဒိတူလမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။

၅၃. ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စ ဘိသိယော ဥဏ္ဏာဘိသိံ စောဠဘိသိံ ဝါကဘိသိံ တိဏဘိသိံ ပဏ္ဏဘိသိ''န္တိ (စူဠဝ. ၂၉၇) ဝစနတော ပဉ္စဟိ ဥဏ္ဏာဒီဟိ ပူရိတာ ပဉ္စ ဘိသိယော အနုညာတာ။ တူလဂဏနာယ ဟိ ဧတာသံ ဂဏနာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ဥဏ္ဏာဂ္ဂဟဏေန န ကေဝလံ ဧဠကလောမမေဝ ဂဟိတံ, ဌပေတွာ ပန မနုဿလောမံ ယံ ကိဉ္စိ ကပ္ပိယာကပ္ပိယမံသဇာတီနံ ပက္ခိစတုပ္ပဒါနံ လောမံ သဗ္ဗံ ဣဓ ဥဏ္ဏာဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတံ။ တသ္မာ ဆန္နံ စီဝရာနံ ဆန္နံ အနုလောမစီဝရာနဉ္စ အညတရေန ဘိသိစ္ဆဝိံ ကတွာ တံ သဗ္ဗံ ပက္ခိပိတွာ ဘိသိံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဠကလောမာနိ ပန အပက္ခိပိတွာ ကမ္ဗလမေဝ စတုဂ္ဂုဏံ ပဉ္စဂုဏံ ဝါ ပက္ခိပိတွာ ကတာပိ **ဥဏ္ဏာဘိသိ** သင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ။

စောဠဘိသိအာဒီသု ယံ ကိဉ္စိ နဝစောဠံ ဝါ ပုရာဏစောဠံ ဝါ သံဟရိတွာ အန္တော ပက္ခိပိတွာ ဝါ ကတာ စောဠဘိသိ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝါကံ ပက္ခိပိတွာ ကတာ **ဝါကဘိသိ**။ ယံ ကိဉ္စိ တိဏံ ပက္ခိပိတွာ ကတာ **တိဏဘိသိ**။ အညတြ သုဒ္ဓတမာလပတ္တာ ယံ ကိဉ္စိ ပဏ္ဏံ ပက္ခိပိတွာ ကတာ **ပဏ္ဏဘိသီ** တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တမာလပတ္တံ ပန အညေန မိဿမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ သုဒ္ဓံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ပနေတံ ဥဏ္ဏာဒိပဉ္စဝိဓံ တူလံ ဘိသိယံ ဝဋ္ဋတိ, တံ မသူရကေပိ ဝဋ္ဋတီတိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။ ဧတေန မသူရကံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတီတိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ ဘိသိယာ ပမာဏနိယမော နတ္ထိ, မဉ္စဘိသိ ပီဌဘိသိ ဘူမတ္ထရဏဘိသိ စင်္ကမနဘိသိ ပါဒပုဉ္ဆနဘိသီတိ ဧတာသံ အနုရူပတော သလ္လက္ခေတွာ အတ္တနော ရုစိဝသေန ပမာဏံ ကာတဗ္ဗံ။ ဗိမ္ဗောဟနံ ပန ပမာဏယုတ္တမေဝ ဝဋ္ဋတိ။

၅၄. ''န, ဘိက္ခဝေ, အဍ္ဎကာယိကာနိ ဗိမ္ဗောဟနာနိ ဓာရေတဗ္ဗာနိ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (စူဠဝ. ၂၉၇) ယေသု ကဋ္ဌိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သီသံ ဥပဓာနန္တိ, တာဒိသာနိ ဥပဍ္ဎကာယပ္ပမာဏာနိ ဗိမ္ဗောဟနာနိ ပဋိက္ခိပိတွာ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သီသပ္ပမာဏံ ဗိမ္ဗောဟန''န္တိ (စူဠဝ. ၂၉၇) သီသပ္ပမာဏံ အနုညာတံ။ **သီသပ္ပမာဏံ** နာမ ယဿ ဝိတ္ထာရတော တီသု ကဏ္ဏေသု ဒွိန္နံ ကဏ္ဏာနံ အန္တရံ မိနိယမာနံ ဝိဒတ္ထိ စေဝ စတုရင်္ဂုလဉ္စ ဟောတိ, မဇ္ဈဋ္ဌာနံ မုဋ္ဌိရတနံ ဟောတိ။ ''ဒီဃတော ပန ဒိယဍ္ဎရတနံ ဝါ ဒွိရတနံ ဝါ''တိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။ အယံ သီသပ္ပမာဏဿ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒော, ဣတော ဥဒ္ဓံ န ဝဋ္ဋတိ, ဟေဋ္ဌာ ဝဋ္ဋတိ ။ အဂိလာနဿ သီသူပဓာနဉ္စ ပါဒူပဓာနဉ္စာတိ ဒွယမေဝ ဝဋ္ဋတိ, ဂိလာနဿ ဗိမ္ဗောဟနာနိ သန္ထရိတွာ ဥပရိ ပစ္စတ္ထရဏံ ဒတွာ နိပဇ္ဇိတုမ္ပိ

ဝဍ္ဎတိ။ ‘‘ယာနိ ပန ဘိသီနံ အနုညာတာနိ ပဥ္စ ကပ္ပိယတူလာနိ, တေဟိ ဗိမ္ဗောဟနံ မဟန္တမ္ပိ ဝဍ္ဎတီ’’တိ ဖုဿဒေဝတ္ထေရော အာဟ။ ဝိနယဓရဥပတိဿတ္ထေရော ပန ‘‘ဗိမ္ဗောဟနံ ကရိဿာမီတိ ကပ္ပိယတူလံ ဝါ အကပ္ပိယတူလံ ဝါ ပက္ခိပိတ္ဝာ ကရောန္တဿ ပမာဏမေဝ ဝဍ္ဎတီ’’တိ အာဟ။

၅၅. ‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အာသန္ဒိက’’န္တိ (စူဠဝ. ၂၉၇) ဝစနတော စတုရဿပီဌသင်္ခါတော အာသန္ဒိကော ဝဍ္ဎတိ, သော စ ‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဥစ္စကမ္ပိ အာသန္ဒိက’’န္တိ (စူဠဝ. ၂၉၇) ဝစနတော အဋ္ဌင်္ဂုလတော ဥစ္စပါဒကောပိ ဝဍ္ဎတိ။ ဧကတောဘာဂေန ဒီဃပီဌမေဝ ဟိ အဋ္ဌင်္ဂုလတော ဥစ္စပါဒကံ န ဝဍ္ဎတိ, တသ္မာ စတုရဿပီဌံ ပမာဏာတိက္ကန္တမ္ပိ ဝဍ္ဎတိ။ ‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သတ္တင်္ဂ’’န္တိ (စူဠဝ. ၂၉၇) ဝစနတော တီသု ဒိသာသု အပဿယံ ကတ္ဝာ ကတမဉ္စောပိ ဝဍ္ဎတိ။ ‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဥစ္စကမ္ပိ သတ္တင်္ဂ’’န္တိ (စူဠဝ. ၂၉၇) ဝစနတော အယမ္ပိ ပမာဏာတိက္ကန္တော စ ဝဍ္ဎတိ။ ‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဘဒ္ဒပီဌ’’န္တိအာဒိနာ (စူဠဝ. ၂၉၇) ဟဋ္ဌိယံ အနုညာတံ ဝေတ္တမယပီဌံ ပိလောတိကာဗဒ္ဓပီဌံ အရုပဋ္ဋိကာယ ဥပရိ ဟဒေ ဌပေတ္ဝာ ဘောဇနဖလကံ ဝိယ ကတံ ဧဠကပါဒပီဌံ အာမလကဝဋ္ဋကပီဌံ ပလာလပီဌံ ဖလကပီဌဉ္စ ဟဋ္ဌိယံ အနာဂတဉ္စ အညမ္ပိ ယံ ကိဉ္စိ အရုမယပီဌံ ဝဍ္ဎတိ။

‘‘န, ဘိက္ခဝေ, ဥစ္စေ မဉ္စေ သယိတဗ္ဗံ, ယော သယေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ’’တိ (စူဠဝ. ၂၉၇) ဝစနတော ပမာဏာတိက္ကန္တေ မဉ္စေ သယန္တဿ ဒုက္ကဋံ, တံ ပန ကရောန္တဿ ကာရာပေန္တဿ စ ဆေဒနကံ ပာစိတ္တိယံ။ အညေန ကတံ ပဋိလဘိတ္ဝာ ပရိဘုဥ္ဇန္တေန ဆိန္ဒိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေ န ဆိန္ဒိတုကာမော ဟောတိ, ဘူမိယံ နိခနိတ္ဝာ ပမာဏံ ဥပရိ ဒဿေတိ, ဥတ္တာနကံ ဝါ ကတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇတိ, ဥက္ခိပိတ္ဝာ တုလာသင်္ဃာဋေ ဌပေတ္ဝာ အဋ္ဋံ ကတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇတိ, ဝဍ္ဎတိ။ ‘‘န, ဘိက္ခဝေ, ဥစ္စာ မဉ္စပဋိပါဒကာ ဓာရေတဗ္ဗာ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အဋ္ဌင်္ဂုလပရမံ မဉ္စပဋိပါဒက’’န္တိ (စူဠဝ. ၂၉၇) ဝစနတော မနုဿာနံ ပမာဏင်္ဂုလေန အဋ္ဌင်္ဂုလပရမော မဉ္စပဋိပါဒကော ဝဍ္ဎတိ, တတော ဥဒ္ဓံ န ဝဍ္ဎတိ။

၅၆. ‘‘န , ဘိက္ခဝေ, ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနိ ဓာရေတဗ္ဗာနိ, သေယျထိဒံ, အာသန္ဒိ ပလ္လင်္ကော ဂောနကော စိတ္တကော ပဋိကာ ပဋလိကာ တူလိကာ ဝိကတိကာ ဥဒ္ဒလောမိ ဧကန္တလောမိ ကဋ္ဋိဿံ ကောသေယျံ ကုတ္တကံ ဟတ္ထတ္ထရံ အဿတ္ထရံ ရထတ္ထရံ အဇိနပဝေဏီ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏံ သဥတ္တရစ္ဆဒံ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ’’တိ (မဟာဝ. ၂၅၄) ဝစနတော ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနိ န ဝဋ္ဋန္တိ။ တတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂၅၄) **ဥစ္စာသယနံ** နာမ ပမာဏာတိက္ကန္တံ မဉ္စံ။ **မဟာသယနံ** နာမ အကပ္ပိယတ္ထရဏံ။ အာသန္ဒိအာဒီသု **အာသန္ဒီ** တိ ပမာဏာတိက္ကန္တာသနံ။ **ပလ္လင်္ကော** တိ ပာဒေသု ဝါဠရူပါနိ ဌပေတ္ဝာ ကတော။ **ဂောနကော**တိ ဒီဃလောမကော မဟာကောဇဝော။ စတုရင်္ဂုလာဓိကာနိ ကိရ တဿ လောမာနိ။ **စိတ္တကော** တိ ရတနစိတ္တံ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏော။ **ပဋိကာ**တိ ဥဏ္ဏာမယော သေတတ္ထရဏော။ **ပဋလိကာ**တိ ဃနပုပ္ဖကော ဥဏ္ဏာမယလောမတ္ထရဏော, ယော ‘‘အာမလကပဋ္ဋော’’တိပိ ဝုစ္စတိ။ **တူလိကာ**တိ ပကတိတူလိကာယေဝ။ **ဝိကတိကာ**တိ သီဟဗျဂ္ဃာဒိရူပဝိစိတ္တော ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏော။ **ဥဒ္ဒလောမီ** တိ ဧကတော ဥဂ္ဂတလောမံ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ။ **ဧကန္တလောမီ**တိ ဥဘတော ဥဂ္ဂတလောမံ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ။ **ကဋ္ဋိဿ** န္တိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတံ ကောသေယျကဋ္ဋိဿမယံ ပစ္စတ္ထရဏံ။ **ကောသေယျ** န္တိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတံ ကောသိယသုတ္တမယံ ပစ္စတ္ထရဏံ, သုဒ္ဓကောသေယျံ ပန ဝဋ္ဋတိ။

ကုတ္တက န္တိ သောဠသန္နံ နာဋကိတ္ထီနံ ဌတ္ဝာ နစ္စနယောဂ္ဂံ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ။ **ဟတ္ထတ္ထရအဿတ္ထရာ** ဟတ္ထိအဿပိဋ္ဌီသု အတ္ထရဏကအတ္ထရဏာ ဧဝ။ ရထတ္ထရေပိ ဧသေဝ နယော။ **အဇိနပဝေဏီ**တိ အဇိနစမ္မေဟိ မဉ္စပ္ပမာဏေန သိဗ္ဗိတ္ဝာ ကတာ ပဝေဏီ။ **ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏ** န္တိ ကဒလိမိဂစမ္မံ နာမ အတ္ထိ, တေန ကတံ ပဝရပစ္စတ္ထရဏန္တိ အတ္ထော။ တံ ကိရ သေတဝတ္ထဿ ဥပရိ ကဒလိမိဂစမ္မံ ပတ္ထရိတ္ဝာ သိဗ္ဗိတ္ဝာ ကရောန္တိ။ **သဥတ္တရစ္ဆဒ** န္တိ သဟ ဥတ္တရစ္ဆဒေန, ဥပရိဗဒ္ဓေန ရတ္တဝိတာနေန သဒ္ဓိန္တိ အတ္ထော။ သေတဝိတာနမ္ပိ ဟေဋ္ဌာ အကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏေ သတိ န ဝဍ္ဎတိ, အသတိ ပန ဝဍ္ဎတိ။ **ဥဘတောလောဟိတကူပဓာန** န္တိ သီသူပဓာနဉ္စ ပါဒူပဓာနဉ္စာတိ မဉ္စဿ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ, ဧတံ န ကပ္ပတိ။ ယံ ပန ဧကမေဝ ဥပဓာနံ ဥဘောသု ပဿေသု ရတ္တံ ဝါ ဟောတိ ပဒုမဝဏ္ဏံ ဝါ ဝိစိတ္တံ ဝါ, သစေ ပမာဏယုတ္တံ, ဝဍ္ဎတိ, မဟာဥပဓာနံ ပန ပဋိ

က္ခိတ္တံ။ ဂေါနကာဒီနိ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၃၂၀) သင်္ဃိကဝိဟာရေ ဝါ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရေ ဝါ မဉ္စပီဌကေသု အတ္ထရိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋန္တိ, ဓမ္မာသနေ ပန ဂိဟိဝိကတနီဟာရေန လဗ္ဘန္တိ, တတြာပိ နိပဇ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

“အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဌပေတွာ တီဏိ အာသန္ဒိံ ပလ္လင်္ကံ တူလိကံ ဂိဟိဝိကတံ အဘိနိသီဒိတုံ, န တွေဝ အဘိနိပဇ္ဇိတု”န္တိ (စူဠဝ. ၃၁၄) – ဝစနတော အာသန္ဒာဒိတ္တယံ ဌပေတွာ အဝသေသေသု ဂေါနကာဒီသု ဂိဟိဝိကတေသု ဓမ္မာသနေ ဝါ ဘတ္တဂ္ဂေ ဝါ အန္တရဃရေ ဝါ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ, နိပဇ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ တူလောနဒ္ဓံ ပန မဉ္စပီဌံ ဘတ္တဂ္ဂေ အန္တရဃရေယေဝ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ, တတ္ထာပိ နိပဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တူလောနဒ္ဓံ ပန မဉ္စပီဌံ ကာရာပေန္တဿပိ ဥဒ္ဒါလနကံ ပါစိတ္တိယံ။

“အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဩနဒ္ဓမဉ္စံ ဩနဒ္ဓပီဌ”န္တိ (စူဠဝ. ၂၉၇) ဝစနတော ပန စမ္မာဒီဟိ ဩနဒ္ဓံ မဉ္စပီဌံ ဝဋ္ဋတိ။ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပါဝါရံ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ကောသေယျပါဝါရံ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ကောဇဝံ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ကမ္ဗလ”န္တိ (မဟာဝ. ၃၃၇-၃၃၈) – ဝစနတော ပါဝါရာဒီနိ သင်္ဃိကာနိ ဝါ ဟောန္တု ပုဂ္ဂလိကာနိ ဝါ, ယထာသုခံ ဝိဟာရေ ဝါ အန္တရဃရေ ဝါ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋန္တိ။ ကောဇဝံ ပနေတ္ထ ပကတိကောဇဝမေဝ ဝဋ္ဋတိ, မဟာပိဋ္ဌိယကောဇဝံ န ဝဋ္ဋတိ။

“အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗံ ပါသာဒပရိဘောဂ”န္တိ (စူဠဝ. ၃၂၀) ဝစနတော သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဝိစိတြာနိ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၃၂၀) ကဝါဋာနိ မဉ္စပီဌာနိ တာလဝဏ္ဋာနိ သုဝဏ္ဏရဇတမယာနိ ပါနီယဃဋပါနီယသရာဝါနိ, ယံ ကိဉ္စိ စိတ္တကမ္မကတံ, သဗ္ဗံ သေနာသနပရိဘောဂေ ဝဋ္ဋတိ။ “ပါသာဒဿ ဒါသိဒါသံ ခေတ္တဝတ္ထုံ ဂေါမဟိံသံ ဒေမာ”တိ ဝဒန္တိ, ပါဋေက္ကံ ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ, ပါသာဒေ ပဋိဂ္ဂဟိတေ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။

“အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဧကပလာသိကံ ဥပါဟနံ။ န, ဘိက္ခဝေ, ဒိဂုဏာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န တိဂုဏာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န ဂုဏင်္ဂုဏူပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၂၄၅) – ဝစနတော ဧကပဋလာယေဝ ဥပါဟနာ ဝဋ္ဋတိ, ဒွိပဋလာ ပန တိပဋလာ န ဝဋ္ဋတိယေဝ။ **ဂုဏင်္ဂုဏူပါဟနာ** (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂၄၅) နာမ စတုပဋလတော ပဋ္ဌာယ ဝုစ္စတိ, သာ ပန မဇ္ဈိမဒေသေယေဝ န ဝဋ္ဋတိ။ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗပစ္စန္တိမေသု ဇနပဒေသု ဂုဏင်္ဂုဏူပါဟန”န္တိ (မဟာဝ. ၂၅၉) – ဝစနတော ပစ္စန္တိမေသု ဇနပဒေသု ဂုဏင်္ဂုဏူပါဟနာ နဝါ ဝါ ဟောတု ပရိဘုတ္တာ ဝါ, ဝဋ္ဋတိ။ မဇ္ဈိမဒေသေ ပန “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဩမုက္ကံ ဂုဏင်္ဂုဏူပါဟနံ။ န, ဘိက္ခဝေ, နဝါ ဂုဏင်္ဂုဏူပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၂၄၇) ဝစနတော ပဋိမုဉ္စိတွာ အပနီတာ ပရိဘုတ္တာယေဝ ဂုဏင်္ဂုဏူပါဟနာ ဝဋ္ဋတိ, အပရိဘုတ္တာ ပဋိက္ခိတ္တာယေဝ။ ဧကပဋလာ ပန ပရိဘုတ္တာ ဝါ ဟောတု အပရိဘုတ္တာ ဝါ, သဗ္ဗတ္ထ ဝဋ္ဋတိ။ ဧတ္ထ စ မနုဿစမ္မံ ဌပေတွာ ယေန ကေနစိ စမ္မေန ကတာ ဥပါဟနာ ဝဋ္ဋတိ။ ဥပါဟနကောသကသတ္ထကကောသကကုဉ္စိကကောသကေသုပိ ဧသေဝ နယော။

“န, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗနီလိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န သဗ္ဗပီတိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န သဗ္ဗလောဟိတိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န သဗ္ဗမဉ္ဇိဋ္ဌိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န သဗ္ဗကဏှာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န သဗ္ဗမဟာရင်္ဂရတ္တာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န သဗ္ဗမဟာနာမရတ္တာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၂၄၆) – ဝစနတော သဗ္ဗနီလိကာဒိ ဥပါဟနာ န ဝဋ္ဋတိ။ ဧတ္ထ စ **နီလိကာ** ဥမာပုပ္ဖဝဏ္ဏာ ဟောတိ။ **ပီတိကာ** ကဏိကာရပုပ္ဖဝဏ္ဏာ။ **လောဟိတိကာ** ဇယသုမနပုပ္ဖဝဏ္ဏာ။ **မဉ္ဇိဋ္ဌိကာ** မဉ္ဇိဋ္ဌဝဏ္ဏာ ဧဝ။ **ကဏှာ** အဒ္ဒါရိဋ္ဌကဝဏ္ဏာ။ **မဟာရင်္ဂရတ္တာ** သတပဒိပိဋ္ဌိဝဏ္ဏာ။ **မဟာနာမရတ္တာ** သမ္ဘိန္နဝဏ္ဏာ ဟောတိ ပဏ္ဍုပလာသဝဏ္ဏာ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန “ပဒုမပုပ္ဖဝဏ္ဏာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧတာသု ယံ ကိဉ္စိ လဘိတွာ ရဇနံ စောဠကေန ပုဉ္ဆိတွာ ဝဏ္ဏံ ဘိန္ဒိတွာ ဓာရေတုံ ဝဋ္ဋတိ, အပ္ပမတ္တကေပိ ဘိန္နေ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

“န, ဘိက္ခဝေ, နီလကဝဒ္ဓိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န ပီတကဝဒ္ဓိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န လောဟိတကဝဒ္ဓိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န မဉ္ဇိဋ္ဌိကဝဒ္ဓိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န ကဏှဝဒ္ဓိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န မဟာရင်္ဂရတ္တဝဒ္ဓိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န မဟာနာမရတ္တဝဒ္ဓိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ ယော ဓာ

ရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ’’တိ (မဟာဝ. ၂၄၆) – ဝစနတော ယာသံ ဝဒ္ဓာယေဝ နီလာဒိဝဏ္ဏာ ဟောန္တိ, တာပိ န ဝဋ္ဋန္တိ, ဝဏ္ဏဘေဒံ ပန ကတွာ ဓာရေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

‘‘န, ဘိက္ခဝေ, ခလ္လကဗဒ္ဓာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န ပုဋဗဒ္ဓာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န ပါလိဂုဏ္ဌိမာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န တူလပုဏ္ဏိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န တိတ္တိရပတ္တိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န မေဏ္ဍဝိသာဏဝဒ္ဓိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န အဇဝိသာဏဝဒ္ဓိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န ဝိစ္ဆိကာဠိကာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န မောရပိဉ္ဆပရိသိဗ္ဗိတာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န စိတြာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ’’တိ (မဟာဝ. ၂၄၆) – ဝစနတော ခလ္လကဗဒ္ဓာဒိ ဥပါဟနာပိ န ဝဋ္ဋတိ။ တတ္ထ **ခလ္လကဗဒ္ဓာ**တိ ပဏှိပိဓာနတ္ထံ တလေ ခလ္လကံ ဗန္ဓိတွာ ကတာ။ **ပုဋဗဒ္ဓာ**တိ ယောနကဥပါဟနာ ဝုစ္စတိ, ယာ ယာဝ ဇင်္ဃတော သဗ္ဗပါဒံ ပဋိစ္ဆာဒေတိ။ **ပါလိဂုဏ္ဌိမာ**တိ ပလိဂုဏ္ဌိတွာ ကတာ, ဥပရိ ပါဒမတ္တမေဝ ပဋိစ္ဆာဒေတိ, န ဇင်္ဃံ။ **တူလပုဏ္ဏိကာ**တိ တူလပိစုနာ ပူရေတွာ ကတာ။ **တိတ္တိရပတ္တိကာ**တိ တိတ္တိရပတ္တသဒိသာ ဝိစိတြဗဒ္ဓာ။ **မေဏ္ဍဝိသာဏဝဒ္ဓိကာ**တိ ကဏ္ဏိကဋ္ဌာနေ မေဏ္ဍကသိင်္ဂသဏ္ဌာနေ ဝဒ္ဓေ ယောဇေတွာ ကတာ။ **အဇဝိသာဏဝဒ္ဓိကာ**ဒီသုပိ ဧသေဝ နယော, **ဝိစ္ဆိကာဠိကာ**ပိ တတ္ထေဝ ဝိစ္ဆိကနင်္ဂုဋ္ဌသဏ္ဌာနေ ဝဒ္ဓေ ယောဇေတွာ ကတာ။ **မောရပိဉ္ဆပရိသိဗ္ဗိတာ**တိ တလေသု ဝါ ဝဒ္ဓေသု ဝါ မောရပိဉ္ဆေဟိ သုတ္တကသဒိသေဟိ ပရိသိဗ္ဗိတာ။ **စိတြာ**တိ ဝိစိတြာ။ ဧတာသု ယံ ကိဉ္စိ လဘိတွာ သစေ တာနိ ခလ္လကာဒီနိ အပနေတွာ သက္ကာ ဟောန္တိ ဝဠဉ္ဇိတုံ, ဝဠဉ္ဇေတဗ္ဗာ။ တေသု ပန သတိ ဝဠဉ္ဇန္တဿ ဒုက္ကဋံ။

‘‘န, ဘိက္ခဝေ, သီဟစမ္မပရိက္ခဋာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န ဗျဂ္ဃစမ္မပရိက္ခဋာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န ဒီပိစမ္မပရိက္ခဋာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န အဇိနစမ္မပရိက္ခဋာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န ဥဒ္ဒစမ္မပရိက္ခဋာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န မဇ္ဇာရစမ္မပရိက္ခဋာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န ကာဠကစမ္မပရိက္ခဋာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န လုဝကစမ္မပရိက္ခဋာ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ’’တိ (မဟာဝ. ၂၄၆) – ဝစနတော သီဟစမ္မာဒိပရိက္ခဋာပိ ဥပါဟနာ န ဝဋ္ဋတိ။ တတ္ထ **သီဟစမ္မပရိက္ခဋာ** နာမ ပရိယန္တေသု စီဝရေ အနုဝါတံ ဝိယ သီဟစမ္မံ ယောဇေတွာ ကတာ။ ဧသေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ **လုဝကစမ္မပရိက္ခဋာ**တိ ပက္ခိဗိဠာလစမ္မပရိက္ခဋာ။ ဧတာသုပိ ယာ ကာစိ တံ စမ္မံ အပနေတွာ ဓာရေတဗ္ဗာ။

‘‘န, ဘိက္ခဝေ, ကဋ္ဌပါဒုကာ ဓာရေတဗ္ဗာ။ န တာလပတ္တပါဒုကာ။ န ဝေဠုပတ္တပါဒုကာ, န တိဏပါဒုကာ။ န မုဉ္ဇပါဒုကာ, န ပဗ္ဗဇပါဒုကာ။ န ဟိန္တာလပါဒုကာ, န ကမလပါဒုကာ။ န ကမ္ဗလပါဒုကာ။ န သောဝဏ္ဏပါဒုကာ။ န ရူပိယမယာ ပါဒုကာ။ န မဏိမယာ။ န ဝေဠုရိယမယာ။ န ဖလိကမယာ ။ န ကံသမယာ။ န ကာစမယာ။ န တိပုမယာ။ န သီသမယာ။ န တမ္ဗလောဟမယာ။ န ကာစိ သင်္ကမနီယာ ပါဒုကာ ဓာရေတဗ္ဗာ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ’’တိ (မဟာဝ. ၂၅၀-၂၅၁) – ဝစနတော ယေန ကေနစိ တိဏေန ဝါ အညေန ဝါ ကတာ ယာ ကာစိ သင်္ကမနီယာ ပါဒုကာ န ဓာရေတဗ္ဗာ။ ‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, တိဿော ပါဒုကာ ဓုဝဋ္ဌာနိယာ အသင်္ကမနီယာယော, ဝစ္စပါဒုကံ ပဿာဝပါဒုကံ အာစမနပါဒုက’’န္တိ (မဟာဝ. ၂၅၁) – ဝစနတော ပန ဘူမိယံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ နိစ္စလာ အသံဟာရိယာ ဝစ္စပါဒုကာဒီ တိဿော ပါဒုကာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋန္တိ။

‘‘န, ဘိက္ခဝေ, သဥပါဟနေန ဂါမော ပဝိသိတဗ္ဗော, ယော ပဝိသေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ’’တိ (မဟာဝ. ၂၅၉) ဝစနတော သဥပါဟနေန ဂါမော န ပဝိသိတဗ္ဗော။ ‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ သဥပါဟနေန ဂါမံ ပဝိသိတု’’န္တိ (မဟာဝ. ၂၅၆) ဝစနတော ပန ယဿ ပါဒါ ဝါ ဖါလိတာ ပါဒခီလာ ဝါ အာဗာဓော ပါဒါ ဝါ ဒုက္ခာ ဟောန္တိ, ယော န သက္ကောတိ အနုပါဟနော ဂါမံ ပဝိသိတုံ, ဧဝရူပေန ဂိလာနေန သဥပါဟနေန ဂါမံ ပဝိသိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အဇ္ဈာရာမေ ဥပါဟနံ ဓာရေတုံ ဥက္ကံ ပဒီပံ ကတ္တရဒဏ္ဍ’’န္တိ (မဟာဝ. ၂၄၉) ဝစနတော အဇ္ဈာရာမေ အဂိလာနဿာပိ ဥပါဟနံ ဓာရေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

‘‘န, ဘိက္ခဝေ, အာစရိယေသု အာစရိယမတ္တေသု ဥပဇ္ဈာယေသု ဥပဇ္ဈာယမတ္တေသု အနုပါဟနေသု စင်္ကမမာနေသု သဥပါဟနေန စင်္ကမိတဗ္ဗံ, ယော စင်္ကမေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ’’တိ (မဟာဝ. ၂၄၈) – ဝစနတော အာစရိယာဒီသု အနုပါဟနေသု စင်္ကမန္တေသု သဥပါဟနေန န စင်္ကမိတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂၄၈) စ ပဗ္ဗဇ္ဇာ

စရိယော ဥပသမ္ပဒာစရိယော နိဿယာစရိယော ဥဒ္ဒေသာစရိယောတိ ဣမေ စတ္တာရောပိ ဣဓ **အာစရိယာ** ဧဝ။ အဝသ္သိကဿ ဆဗ္ဗဿော အာစရိယမတ္တော။ သော ဟိ စတုဝဿကာလေ တံ နိဿာယ ဝစ္ဆတိ။ ဧဝံ ဧကဝဿဿ သတ္တဝဿော, ဒုဝဿဿ အဋ္ဌဝဿော, တိဝဿဿ နဝဝဿော, စတုဝဿဿ ဒသဝဿောတိ ဣမေပိ **အာစရိယမတ္တာ** ဧဝ။ ဥပဇ္ဈာယဿ သန္ဒိဋ္ဌသမ္ဘတ္တာ ပန သဟာယဘိက္ခူ, ယေ တ ပန ကေစိ ဒသဝဿေဟိ မဟန္တတရာ, တေ သဗ္ဗေပိ **ဥပဇ္ဈာယမတ္တာ** နာမ။ ဧတ္တကေသု ဘိက္ခူသု အနုဟာပနေသု စင်္ကမန္တေသု သဥဟာပနဿ စင်္ကမတော အာပတ္တိ။

''န , ဘိက္ခဝေ, မဟာစမ္မာနိ ဓာရေတဗ္ဗာနိ သီဟစမ္မံ ဗျဂ္ဃစမ္မံ ဒီပိစမ္မံ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ''။ ''န, ဘိက္ခဝေ, ဂေစမ္မံ ဓာရေတဗ္ဗံ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ''။ ''န, ဘိက္ခဝေ, ကိဉ္စိ စမ္မံ ဓာရေတဗ္ဗံ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိဒုက္ကဋဿာ''တိ (မဟာဝ. ၂၅၅) – ဝစနတော မဇ္ဈိမဒေသေ သီဟစမ္မာဒိ ယံ ကိဉ္စိ စမ္မံ ဂဟေတွာ ပရိဟရိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သီဟစမ္မာဒီနဉ္စ ပရိဟရဏေယေဝ ပဋိက္ခေပေါ ကတော။ ဘူမတ္ထရဏဝသေန ပန အညတ္ထ အနိဂ်ဟရန္တေန ယံ ကိဉ္စိ စမ္မံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗပစ္စန္တိမေသု ဇနပဒေသု စမ္မာနိ အတ္ထရဏာနိ ဧဠကစမ္မံ အဇစမ္မံ မိဂစမ္မ''န္တိ (မဟာဝ. ၂၅၉) ဝစနကော ပန ပစ္စန္တိမေသု ဇနပဒေသု ယံ ကိဉ္စိ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂၅၉) ဧဠကစမ္မဉ္စ အဇစမ္မဉ္စ အတ္ထရိတွာ နိပဇ္ဇိတုံ တ နိသီဒိတုံ တ ဝဋ္ဋတိ။ မိဂစမ္မေ ဏေဏိမိဂေ တတမိဂေ ပသဒမိဂေ ကုရုင်္ဂမိဂေ မိဂမာတုကော ရောဟိတမိဂေတိ ဧတေသံယေဝ စမ္မာနိ ဝဋ္ဋန္တိ, အညေသံ ပန –

မက္ကဋော ကာဠသီဟော စ၊ သရဘော ကဒလီမိဂေါ။
ယေ စ တဋ္ဌမိဂ ကေစိ၊ တေသံ စမ္မံ န ဝဋ္ဋတိ။

တတ္ထ **တဋ္ဌမိဂ**တိ သီဟဗျဂ္ဃအစ္ဆတရစ္ဆာ။ န ကေဝလဉ္စ ဧတေယေဝ, ယေသံ တ ပန စမ္မံ ဝဋ္ဋတီတိ ဝုတ္တံ, တေ ဌပေတွာ အဝသေသာ အန္တမသော ဂေမဟိံသသသဗိဠာရာဒယောပိ သဗ္ဗေ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ ''တဋ္ဌမိက''တွေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတေသဉ္ဟိ သဗ္ဗေသံ ပန စမ္မံ န ဝဋ္ဋတိ။

''န, ဘိက္ခဝေ, ယာနေန ယာယိတဗ္ဗံ, ယော ယာယေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဂိလာနဿ ယာန''န္တိ (မဟာဝ. ၂၅၃) ဝစနတော အဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ ယာနေန န ဂန္တဗ္ဗံ။ ကတရံ ပန ယာနံ ကပ္ပတိ, ကတရံ န ကပ္ပတီတိ? ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပုရိသယုတ္တံ ဟတ္ထဝဋ္ဋကံ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သိဝိကံ ပာဋင်္ကိ''န္တိ (မဟာဝ. ၂၅၃) ဝစနတော ပုရိသယုတ္တံ ဟတ္ထဝဋ္ဋကံ သိဝိကာ ပာဋင်္ကီ စ ဝဋ္ဋတိ။ ဧတ္ထ စ ပုရိသယုတ္တံ ဣတ္ထိသာရထိ တ ဟောတု ပုရိသသာရထိ တ, ဝဋ္ဋတိ, ဓေနုယုတ္တံ ပန န ဝဋ္ဋတိ။ ဟတ္ထဝဋ္ဋကံ ပန ဣတ္ထိယော တ ဝဋ္ဋေန္တု ပုရိသာ တ, ဝဋ္ဋတိယေဝ။

၅၇. ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အဟတာနံ ဒုဿာနံ အဟတကပ္ပာနံ ဒိဂုဏံ သင်္ဃာဋိံ ဧကစ္စိယံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ဧကစ္စိယံ အန္တရဝါသကံ, ဥတုဒ္ဓဋာနံ ဒုဿာနံ စတုဂ္ဂုဏံ သင်္ဃာဋိံ ဒိဂုဏံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ဒိဂုဏံ အန္တရဝါသကံ, ပံသုကူလေ ယာဝဒတ္ထံ, ဟပဏိကေ ဥဿာဟော ကရဏီယော''တိ (မဟာဝ. ၃၄၈) ဝစနတော အဓောတာနံ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၃၄၈) ကေတရံ ဓောတာနဉ္စ ဝတ္ထာနံ ဒုပဋ္ဋာ သင်္ဃာဋိ ကာတဗ္ဗာ, ဥတ္တရာသင်္ဂေါ အန္တရဝါသကော စ ဧကပဋ္ဋော ကာတဗ္ဗော။ ဥတုဒ္ဓဋာနံ ပန ဟတဝတ္ထာနံ ပိလောတိကာနံ သင်္ဃာဋိ စတုဂ္ဂုဏာ ကာတဗ္ဗာ, ဥတ္တရာသင်္ဂေါ အန္တရဝါသကော စ ဒုပဋ္ဋော ကာတဗ္ဗော, ပံသုကူလေ ပန ယထာရုစိ ကာတဗ္ဗံ။ အန္တရာပဏတော ပတိတပိလောတိကစီဝရေပိ ဥဿာဟော ကရဏီယော, ပရိယေသနာ ကာတဗ္ဗာ, ပရိဧေသအေ ပန နတ္ထိ, ပဋ္ဋသတမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ သဗ္ဗမိဒံ သာဒိယန္တဿ ဘိက္ခုနော ဝုတ္တံ။ တီသု ပန စီဝရေသု ဒွေ ဝ တ ဧကံ တ ဆိန္ဒိတွာ တ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ နပ္ပဟောတိ, အာဂန္တုကပတ္တံ အာတဗ္ဗံ။ အာဂန္တုကပတ္တဉ္ဟိ အပ္ပဟောနကေ အနုညာတံ။ ဝုတ္တဉ္စေဟတံ –

''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဒွေ ဆိန္နကာနိ ဧကံ အစ္ဆိန္နကန္တိ။ ဒွေ ဆိန္နကာနိ ဧကံ အစ္ဆိန္နကံ နပ္ပဟောတိ။ ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဒွေ အစ္ဆိန္နကာနိ ဧကံ ဆိန္နကန္တိ။ ဒွေ အစ္ဆိန္နကာနိ ဧကံ ဆိန္နကံ နပ္ပဟောတိ။ ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ,

အန္ဝာဓိကမ္ပိ အာရောပေတုံ။ န စ, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗံ အစ္ဆိန္နကံ ဓာရေတဗ္ဗံ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (မဟာဝ. ၃၆၀)။

တသ္မာ သစေ ပဟောတိ အာဂန္တုကပတ္တံ, န ဝဋ္ဋတိ, ဆိန္ဒိတဗ္ဗမေဝ။

''န, ဘိက္ခဝေ, ဟေတ္ထကော နိဝာသေတဗ္ဗော, ယော နိဝာသေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ န, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗနီလကာနိ စီဝရာနိ ဓာရေတဗ္ဗာနိ။ န သဗ္ဗပီတကာနိ။ န သဗ္ဗလောဟိတကာနိ။ န သဗ္ဗမဉ္ဇိဋ္ဌကာနိ။ န သဗ္ဗကဏှာနိ။ န သဗ္ဗမဟာရင်္ဂရတ္တာနိ။ န သဗ္ဗမဟာနာမရတ္တာနိ။ န အစ္ဆိန္နဒသာနိ။ န ဒီဃဒသာနိ။ န ပုပ္ဖဒသာနိ။ န ဖလဒသာနိ စီဝရာနိ ဓာရေတဗ္ဗာနိ။ န ကဉ္စုကံ။ န တိရီဋကံ။ န ဝေဌနံ ဓာရေတဗ္ဗံ, ယော ဓာရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (မဟာဝ. ၃၇၁-၃၇၂) – ဝစနတော ဟေတ္ထကာဒီနိ န ဓာရေတဗ္ဗာနိ။ တတ္ထ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၃၇၁-၃၇၂) **ဟေတ္ထကော**တိ မကစိမယော ဝုစ္စတိ, အက္ကဒုဿကဒလိဒုဿဧရကဒုဿာနိပိ ဟေတ္ထကဂတိကာနေဝ။ **သဗ္ဗနီလကာ**ဒီနိ ရဇနံ ဓောဝိတ္ဝာ ပုန ရဇိတ္ဝာ ဓာရေတဗ္ဗာနိ။ န သက္ကာ စေ ဟောန္တိ ဓောဝိတုံ, ပစ္စတ္ထရဏာနိ ဝါ ကာတဗ္ဗာနိ။ တိပဋ္ဋစီဝရဿ ဝါ မဇ္ဈေ အာတဗ္ဗာနိ။ တေသံ ဝဏ္ဏနာနတ္တံ ဥပာဟနာသု ဝုတ္တနယမေဝ။ **အစ္ဆိန္နဒသဒီဃဒသာနိ** ဒသာ ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဓာရေတဗ္ဗာနိ။ **ကဉ္စုကံ** လဘိတ္ဝာ ဖာလေတ္ဝာ ရဇိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ဝေဌနေပိ** ဧသေဝ နယော။ **တိရီဋကံ** ပန ရုက္ခဆလ္လိမယံ, တံ ပါဒပုဉ္ဆနိံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၅၈. ''န, ဘိက္ခဝေ, အဓမ္မကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ, ယော ကရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အဓမ္မကမ္မေ ကယိရမာနေ ပဋိက္ကောသိတု''န္တိ (မဟာဝ. ၁၅၄) ဝစနတော အဓမ္မကမ္မံ န ကာတဗ္ဗံ, ကယိရမာနဉ္စ နိဝာရေတဗ္ဗံ။ နိဝာရေန္တေဟိ စ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, စတူဟိ ပဉ္စဟိ ပဋိက္ကောသိတုံ, ဒ္ဝီဟိ တီဟိ ဒိဋ္ဌိံ အာဝိကာတုံ, ဧကေန အဓိဋ္ဌာတုံ 'န မေတံ ခမတီ''တိ (မဟာဝ. ၁၅၄) ဝစနတော ယတ္တ နိဝာရေန္တဿ ဘိက္ခုနော ဥပဒ္ဒဝံ ကရောန္တိ, တတ္ထ ဧကေန န နိဝာရေတဗ္ဗံ။ သစေ စတ္တာရော ပဉ္စ ဝါ ဟောန္တိ, နိဝာရေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဒ္ဝေဝ ဝါ တယော ဝါ ဟောန္တိ, ''အဓမ္မကမ္မံ ဣဒံ, န မေတံ ခမတီ''တိ ဧဝံ အညဿ သန္တိကေ အတ္တနော ဒိဋ္ဌိ အာဝိကာတဗ္ဗာ။ သစေ ဧကောဝ ဟောတိ, ''န မေတံ ခမတီ''တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗဉ္စေတံ တေသံ အနုပဒ္ဒဝတ္ထာယ ဝုတ္တံ။

၅၉. ''န, ဘိက္ခဝေ, အနောကာသကတော ဘိက္ခု အာပတ္တိယာ စောဒေတဗ္ဗော, ယော စောဒေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ''တိ (မဟာဝ. ၁၅၃) ဝစနတော စောဒေန္တေန ''ကရောတု မေ အာယသ္မာ ဩကာသံ, အဟံ တံ ဝတ္တုကာမော''တိ ဧဝံ ဩကာသံ ကာရာပေတ္ဝာ စောဒေတဗ္ဗော။ အဓိပ္ပာယဘေဒေ ပနေတ္ထ ဝေဒိတဗ္ဗော (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂.၃၈၉)။ အယဉ္ဟိ အဓိပ္ပာယော နာမ စာဝနာဓိပ္ပာယော အက္ကောသာဓိပ္ပာယော ကမ္မာဓိပ္ပာယော ဝုဋ္ဌာနာဓိပ္ပာယော ဥပောသထပဝါရဏဋ္ဌပနာဓိပ္ပာယော အနုဝိဇ္ဇနာဓိပ္ပာယော ဓမ္မကထာဓိပ္ပာယောတိ အနေကဝိဓော။ တတ္ထ ပုရိမေသု စတူသု အဓိပ္ပာယေသု ဩကာသံ အကာရာပေန္တဿ ဒုက္ကဋံ, ဩကာသံ ကာရာပေတ္ဝာပိ သမ္မုခါ အမူလကေန ပါရာဇိကေန စောဒေန္တဿ သင်္ဃာဒိသေသော, အမူလကေန သင်္ဃာဒိသေသေန စောဒေန္တဿ ပါစိတ္တိယံ, အမူလိကာယ အာစာရဝိပတ္တိယာ စောဒေန္တဿ ဒုက္ကဋံ, အက္ကောသာဓိပ္ပာယေန ဝဒန္တဿ ပါစိတ္တိယံ။ အသမ္မုခါ ပန သတ္တဟိပိ အာပတ္တိက္ခန္ဓေဟိ ဝဒန္တဿ ဒုက္ကဋံ, အသမ္မုခါ ဧဝ သတ္တဝိဓမ္ပိ ကမ္မံ ကရောန္တဿ ဒုက္ကဋမေဝ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန ''ဝုဋ္ဌာနာဓိပ္ပာယေန 'တ္ဝံ ဣမံ နာမ အာပတ္တိံ အာပန္နော, တံ ပဋိကရောဟီ'တိ ဝဒန္တဿ ဩကာသကိစ္စံ နတ္ထီ''တိ ဝုတ္တံ။ ဥပောသထပဝါရဏံ ဌပေန္တဿပိ ဩကာသကမ္မံ နတ္ထိ, ဌပနခေတ္တံ ပန ဇာနိတဗ္ဗံ ''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အဇ္ဇုပေါသထော ပန္နရသော, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဥပောသထံ ကရေယျ''တိ။

တေသ္မိဉ္ဟိ **ရေ**-ကာရေ အနတိက္កန္တေယေဝ ဌပေတုံ လဗ္ဘတိ, တတော ပရံ ပန **ယျ**-ကာရေ ပတ္တေ န လဗ္ဘတိ။ ဧသ နယော ပဝါရဏာယ။

အနုဝိဇ္ဇကဿပိ ဩသဋေ ဝတ္ထုသ္မိံ ''အတ္ထေတံ တဝါ''တိ အနုဝိဇ္ဇနာဓိပ္ပာယေန ဝဒန္တဿ ဩကာသကမ္မံ နတ္ထိ။ ဓမ္မကထိကဿပိ ဓမ္မာသနေ နိသီဒိတ္ဝာ ''ယော ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ကရောတိ, အယံ ဘိက္ခု အဿမဏော''တိအာဒိနာ နယေန အနောဒိဿ ဓမ္မံ ကထေန္တဿ ဩကာသကမ္မံ နတ္ထိ။ သစေ ပန ဩဒိဿ နိယမေတ္ဝာ ''အသုကော စ

အသုကော စ အဿမဏော အနုပါသကော”တိ ကထေတိ, ဓမ္မာသနတော ဩရောဟိတွာ အာပတ္တိံ ဒေသေတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ “န, ဘိက္ခဝေ, သုဒ္ဓါနံ ဘိက္ခူနံ အနာပတ္တိကာနံ အဝတ္ထုသ္မိံ အကာရဏေ ဩကာသော ကာရာပေတဗ္ဗော, ယော ကာရာပေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၁၅၃) ဝစနတော သုဒ္ဓါနံ ဘိက္ခူနံ အကာရဏေ ဝတ္ထုသ္မိံ ဩကာသော န ကာရေတဗ္ဗော။ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပုဂ္ဂလံ တုလယိတွာ ဩကာသံ ကာတု”န္တိ (မဟာဝ. ၁၅၃) ဝစနတော “ဘူတမေဝ နု ခော အာပတ္တိံ ဝဒတိ, အဘူတ”န္တိ ဧဝံ ဥပပရိက္ခိတွာ ဩကာသော ကာတဗ္ဗော။

၆၀. “န, ဘိက္ခဝေ, သဒ္ဓါဒေယျံ ဝိနိပါတေတဗ္ဗံ, ယော ဝိနိပါတေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၃၆၁) ဝစနတော သဒ္ဓါဒေယျံ န ဝိနိပါတေတဗ္ဗံ။ ဌပေတွာ မာတာပိတရော (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၃၆၁) သေသဉာတီနံ ဒေန္တောပိ ဝိနိပါတေတိယေဝ, မာတာပိတရော ပန ရဇ္ဇေ ဌိတာပိ ပတ္ထယန္တိ, ဒါတဗ္ဗံ။

၆၁. “န , ဘိက္ခဝေ, သန္တရုတ္တရေန ဂါမော ပဝိသိတဗ္ဗော, ယော ပဝိသေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၃၆၂) ဝစနတော သန္တရုတ္တရေန ဂါမော န ပဝိသိတဗ္ဗော။

၆၂. “ပဉ္စိမေ, ဘိက္ခဝေ, ပစ္စယာ သင်္ဃာဋိယာ နိက္ခေပါယ။ ဂိလာနော ဝါ ဟောတိ, ဝဿိကသင်္ကေတံ ဝါ ဟောတိ, နဒီပါရဂတံ ဝါ ဟောတိ, အဂ္ဂဠဂုတ္တိဝိဟာရော ဝါ ဟောတိ, အတ္ထတကထိနံ ဝါ ဟောတိ။ ဣမေ ခော, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စ ပစ္စယာ သင်္ဃာဋိယာ နိက္ခေပါယာ”တိ (မဟာဝ. ၃၆၂) – ဝစနတော ပန ဂဟေတွာ ဂန္တုံ အသမတ္ထော ဂိလာနော ဝါ ဟောတိ, ဝဿိကသင်္ကေတာဒီသု ဝါ အညတရံ ကာရဏံ, ဧဝရူပေသု ပစ္စယေသု သင်္ဃာဋိံ အဂ္ဂဠဂုတ္တိဝိဟာရေ ဌပေတွာ သန္တရုတ္တရေန ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ သဗ္ဗေသွေဝ ဟိ ဧတေသု ဂိလာနဝဿိကသင်္ကေတနဒီပါရဂမနအတ္ထတကထိနဘာဝေသု အဂ္ဂဠဂုတ္တိယေဝ ပမာဏံ, ဂုတ္တေ ဧဝ ဝိဟာရေ နိက္ခိပိတွာ ဗဟိ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ, နာဂုတ္တေ။ အာရညကဿ ပန ဝိဟာရော န သုဂုတ္တော ဟောတိ, တေန ဘဏ္ဍုက္ခလိကာယ ပက္ခိပိတွာ ပါသာဏသုသိရရုက္ခသုသိရာဒီသု သုပ္ပဋိစ္ဆန္နေသု ဌပေတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဥတ္တရာသင်္ဂအန္တရဝါသကာနံ နိက္ခေပေပိ ဣမေယေဝ ပဉ္စ ပစ္စယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၆၃. “န, ဘိက္ခဝေ, သမ္ဗာဓဿ သာမန္တာ ဒွင်္ဂုလာ သတ္ထကမ္မံ ဝါ ဝတ္ထိကမ္မံ ဝါ ကာရာပေတဗ္ဗံ, ယော ကာရာပေယျ, အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာ”တိ (မဟာဝ. ၂၇၉) ဝစနတော ယထာပရိစ္ဆိန္နေ ဩကာသေ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂၇၉) ယေန ကေနစိ သတ္ထေန ဝါ သူစိယာ ဝါ ကဏ္ဋကေန ဝါ သတ္တိကာယ ဝါ ပါသာဏသက္ခလိကာယ ဝါ နခေန ဝါ ဆိန္ဒနံ ဝါ ဖာလနံ ဝါ ဝိဇ္ဈနံ ဝါ လေခနံ ဝါ န ကာတဗ္ဗံ, သဗ္ဗဉှေတံ သတ္ထကမ္မမေဝ ဟောတိ။ ယေန ကေနစိ ပန စမ္မေန ဝါ ဝတ္ထေန ဝါ ဝတ္ထိပီဠနမ္ပိ န ကာတဗ္ဗံ, သဗ္ဗဉှေတံ ဝတ္ထိကမ္မမေဝ ဟောတိ။ ဧတ္ထ စ **“သမ္ဗာဓဿ သာမန္တာ ဒွင်္ဂုလာ”**တိ ဣဒံ သတ္ထကမ္မံယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, ဝတ္ထိကမ္မံ ပန သမ္ဗာဓေယေဝ ပဋိက္ခိတ္တံ။ တတ္ထ ပန ခါရံ ဝါ ဒါတုံ ယေန ကေနစိ ရဇ္ဇုကေန ဝါ ဗန္ဓိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ယဒိ တေန ဆိဇ္ဇတိ, သုဆိန္နံ။ အဏ္ဍဝုဍ္ဎိရောဂေပိ သတ္ထကမ္မံ န ဝဋ္ဋတိ, တသ္မာ “အဏ္ဍံ ဖာလေတွာ ဗီဇာနိ ဥဒ္ဓရိတွာ အရောဂံ ကရိဿာမီ”တိ န ကာတဗ္ဗံ, အဂ္ဂိတာပနဘေသဇ္ဇလေပနေသု ပန ပဋိက္ခေပေါ နတ္ထိ။ ဝစ္စမဂ္ဂေ ဘေသဇ္ဇမက္ခိတာ အာဒါနဝဋ္ဋိ ဝါ ဝေဠုနာဠိကာ ဝါ ဝဋ္ဋတိ, ယာယ ခါရကမ္မံ ဝါ ကရောန္တိ, တေလံ ဝါ ပဝေသေန္တိ။

၆၄. “န, ဘိက္ခဝေ, နှာပိတပုဗ္ဗေန ခုရဘဏ္ဍံ ပရိဟရိတဗ္ဗံ, ယော ပရိဟရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (မဟာဝ. ၃၀၃) ဝစနတော နှာပိတပုဗ္ဗေန (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၃၀၃) ခုရဘဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ပရိဟရိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, အညဿ သန္တကေန ပန ကေသေ ဆေဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဝေတနံ ဂဟေတွာ ဆိန္ဒတိ, န ဝဋ္ဋတိ။ ယော အနှာပိတပုဗ္ဗော, တဿေဝ ပရိဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိ, တံ ဝါ အညံ ဝါ ဂဟေတွာ ကေသေ ဆေဒေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။

၆၅. “သင်္ဃိကာနိ , ဘိက္ခဝေ, ဗီဇာနိ ပုဂ္ဂလိကာယ ဘူမိယာ ရောပိတာနိ ဘာဂံ ဒတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ။ ပုဂ္ဂလိကာနိ ဗီဇာနိ သင်္ဃိကာယ ဘူမိယာ ရောပိတာနိ ဘာဂံ ဒတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနီ”တိ (မဟာဝ. ၃၀၄) – ဝစနတော ပုဂ္ဂလိကာယ ဘူမိယာ သင်္ဃိကေသု ဗီဇေသု ရောပိတေသု သင်္ဃိကာယ ဘူမိယာ ဝါ ပုဂ္ဂလိကေသု ဗီဇေသု ရောပိတေသု ဒသမဘာဂံ ဒတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ကိရ ဇမ္ဗုဒီပေ ပေါရာဏကစာရိတ္တံ, တသ္မာ ဒသ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ဧကော ကောဋ္ဌာသော ဘူမိသာမိကာနံ ဒါတဗ္ဗော။

၆၆. ‘‘သန္တိ, ဘိက္ခဝေ, မဂ္ဂါ ကန္တာရာ အပ္ပောဒကာ အပ္ပဘက္ခာ, န သုကရာ အပာထေယ္ယေန ဂန္တုံ။ အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ပာထေယျံ ပရိယေသိတုံ။ တဏ္ဍုလော တဏ္ဍုလတ္ထိကေန, မုဂ္ဂော မုဂ္ဂတ္ထိကေန, မာသော မာသတ္ထိကေန, လောဏံ လောဏတ္ထိကေန, ဂုဠော ဂုဠတ္ထိကေန, တေလံ တေလတ္ထိကေန, သပ္ပိ သပ္ပိတ္ထိကေနာ’’တိ (မဟာဝ. ၂၉၉) – ဝစနတော တာဒိသံ ကန္တာရံ နိတ္ထရန္တေန ပာထေယျံ ပရိယေသိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကထံ ပန ပရိယေသိတဗ္ဗန္တိ? သစေ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂၉၆) ကေစိ သယမေဝ ဉတွာ ဒေန္တိ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ ဒေန္တိ, ဉာတိပဝါရိတဋ္ဌာနတော ဝါ ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန ဝါ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။ တထာ အလဘန္တေန အညာတိကအပ္ပဝါရိတဋ္ဌာနတော ယာစိတွာပိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဧကဒိဝသေန ဂမနီယေ မဂ္ဂေ ဧကဘတ္တတ္ထာယ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။ ဒီဃေ အဒ္ဓါနေ ယတ္တကေန ကန္တာရံ နိတ္ထရတိ, တတ္တကံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။

၆၇. ‘‘ယံ, ဘိက္ခဝေ, မယာ ‘ဣဒံ န ကပ္ပတီ’တိ အပ္ပဋိက္ခိတ္တံ, တဉ္စေ အကပ္ပိယံ အနုလောမေတိ, ကပ္ပိယံ ပဋိဗာဟတိ, တံ ဝေါ န ကပ္ပတိ။ ယံ, ဘိက္ခဝေ, မယာ ‘ဣဒံ န ကပ္ပတီ’တိ အပ္ပဋိက္ခိတ္တံ, တဉ္စေ ကပ္ပိယံ အနုလောမေတိ, အကပ္ပိယံ ပဋိဗာဟတိ, တံ ဝေါ ကပ္ပတိ။ ယံ, ဘိက္ခဝေ, မယာ ‘ဣဒံ ကပ္ပတီ’တိ အနနုညာတံ, တဉ္စေ အကပ္ပိယံ အနုလောမေတိ, ကပ္ပိယံ ပဋိဗာဟတိ, တံ ဝေါ န ကပ္ပတိ။ ယံ, ဘိက္ခဝေ, မယာ ‘ဣဒံ ကပ္ပတီ’တိ အနနုညာတံ, တဉ္စေ ကပ္ပိယံ အနုလောမေတိ, အကပ္ပိယံ ပဋိဗာဟတိ, တံ ဝေါ ကပ္ပတီ’’တိ (မဟာဝ. ၃၀၅) – ဣမေ စတ္တာရော မဟာပဒေသေ ဘဂဝါ ဘိက္ခူနံ နယဂ္ဂဟဏတ္ထာယ အာဟ။ တတ္ထ ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရာ သုတ္တံ ဂဟေတွာ ပရိမဒ္ဒန္တာ ဣဒံ အဒ္ဒသံသု။ ‘‘ဌပေတွာ ဓညဖလရသ’’န္တိ သတ္တ ဓညရသာနိ ‘‘ပစ္ဆာဘတ္တံ န ကပ္ပတီ’’တိ ပဋိက္ခိတ္တာနိ ။ တာလနာဠိကေရပနသလဗုဇအလာဗုကုမ္ဘဏ္ဍပုဿဖလတိပုသဖလဧဠာလုကာနိ နဝ မဟာဖလာနိ သဗ္ဗဉ္စ အပရဏ္ဏံ ဓညဂတိကမေဝ။ တံ ကိဉ္စာပိ န ပဋိက္ခိတ္တံ , အထ ခေါ အကပ္ပိယံ အနုလောမေတိ, တသ္မာ ပစ္ဆာဘတ္တံ န ကပ္ပတိ။ အဋ္ဌ ပါနာနိ အနုညာတာနိ, အဝသေသာနိ ဝေတ္တတိန္တိဏိကမာတုလုင်္ဂကပိဋ္ဌကောသမ္ဗကရမန္ဒာဒိခုဒ္ဒကဖလပါနာနိ အဋ္ဌပါနဂတိကာနေဝ။ တာနိ ကိဉ္စာပိ န အနုညာတာနိ, အထ ခေါ ကပ္ပိယံ အနုလောမေန္တိ, တသ္မာ ကပ္ပန္တိ။ ဌပေတွာ ဟိ သာနုလောမံ ဓညဖလရသံ အညံ ဖလပါနံ နာမ အကပ္ပိယံ နတ္ထိ, သဗ္ဗံ ယာမကာလိကံယေဝါတိ **ကုရုန္ဒိယံ** ဝုတ္တံ။

ဘဂဝတာ – ‘‘အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဆ စီဝရာနိ ခေါမံ ကပ္ပာသိကံ ကောသေယျံ ကမ္ဗလံ သာဏံ ဘင်္ဂ’’န္တိ (မဟာဝ. ၃၃၉) ဆ စီဝရာနိ အနုညာတာနိ, ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရေဟိ တေသံ အနုလောမာနိ ဒုကူလံ ပတ္တုဏ္ဏံ စီနပဋ္ဋံ သောမာရပဋ္ဋံ ဣဒ္ဓိမယံ ဒေဝဒတ္တိယန္တိ အပရာနိ ဆ အနုညာတာနိ။ တတ္ထ **ပတ္တုဏ္ဏ**န္တိ ပတ္တုဏ္ဏဒေသေ ပာဏကေဟိ သဉ္ဇာတဝတ္ထံ။ ဒွေ ပဋာနိ ဒေသနာမေနေဝ ဝုတ္တာနိ။ တီဏိ ကောသေယျဿ အနုလောမာနိ, ဒုကူလံ သာဏဿ, ဣတရာနိ ဒွေ ကပ္ပာသိကဿ ဝါ သဗ္ဗေသံ ဝါ။

ဘဂဝတာ ဧကာဒသ ပတ္တေ ပဋိက္ခိပိတွာ ဒွေ ပတ္တာ အနုညာတာ လောဟပတ္တော စ မတ္တိကာပတ္တော စ။ လောဟထာလကံ မတ္တိကာထာလကံ တမ္ဗလောဟထာလကန္တိ တေသံယေဝ အနုလောမာနိ။ ဘဂဝတာ တယော တုမ္ဗာ အနုညာတာ လောဟတုမ္ဗော ကဋ္ဌတုမ္ဗော ဖလတုမ္ဗောတိ။ ကုဏ္ဍိကာ ကဉ္စနကော ဥဒကတုမ္ဗောတိ တေသံယေဝ အနုလောမာနိ။ **ကုရုန္ဒိယံ** ပန ‘‘ပါနီယသင်္ခပါနီယသရာဝကာနံ ဧတေ အနုလောမာ’’တိ ဝုတ္တံ။ ပဋ္ဋိကာ သူကရန္တကန္တိ ဒွေ ကာယဗန္ဓနာနိ အနုညာတာနိ။ ဒုဿပဋ္ဋေန ရဇ္ဇုကေန စ ကတကာယဗန္ဓနာနိ တေသံယေဝ အနုလောမာနိ။ သေတစ္ဆတ္တံ ကိလဉ္ဇစ္ဆတ္တံ ပဏ္ဏစ္ဆတ္တန္တိ တီဏိ ဆတ္တာနိ အနုညာတာနိ။ ဧကပဏ္ဏစ္ဆတ္တံ တေသံယေဝ အနုလောမန္တိ ဣမိနာ နယေန ဟဋ္ဌေ၀ အဋ္ဌကထာ၀ အနုပေက္ခိတွာ အညာနိပိ ကပ္ပိယာကပ္ပိယာနံ အနုလောမာနိ ဝိနယဓရေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၆၈. ဝိနယဓရော (ပာစိ. အဋ္ဌ. ၄၃၈) စ ပုဂ္ဂလော ဝိနယပရိယတ္တိမူလကေ ပဉ္စာနိသံသေ ဆာနိသံသေ သတ္တာနိသံသေ အဋ္ဌာနိသံသေ နဝါနိသံသေ ဒသာနိသံသေ ဧကာဒသာနိသံသေ လဘတိ။ ကတမေ ပဉ္စာနိသံသေ လဘတိ? အတ္တနော သီလက္ခန္ဓဂုတ္တိအာဒိကေ။ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ –

> ‘‘ပဉ္စိမေ, ဘိက္ခဝေ, အာနိသံသာ ဝိနယဓရေ ပုဂ္ဂလေ။ အတ္တနော သီလက္ခန္ဓော သုဂုတ္တော ဟောတိ သုရက္ခိတော, ကုက္ကုစ္စပကတာနံ ပဋိသရဏံ ဟောတိ, ဝိသာရဒေါ သင်္ဃမဇ္ဈေ ဝောဟရတိ, ပစ္စတ္ထိကေ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဏှာတိ, သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ ပဋိပန္နော ဟောတီ’’တိ (ပရိ. ၃၂၅)။

ကထမသ္သု **အတ္တနော သီလက္ခန္ဓော သုဂုတ္တော ဟောတိ သုရက္ခိတော** ? ဣဓေကစ္စော ဘိက္ခု အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇန္တော ဆဟာကာရေဟိ အာပဇ္ဇတိ အလဇ္ဇိတာ, အညာဏတာ, ကုက္ကုစ္စပကတတာ, အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာ, ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိတာ, သတိသမ္မောသာ။ ကထံ **အလဇ္ဇိတာယ** အာပဇ္ဇတိ? အကပ္ပိယဘာဝံ ဇာနန္တောယေဝ မဒ္ဒိတ္ဝာ ဝီတိက္ကမံ ကရောတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ –

“သဉ္စိစ္စ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ အာပတ္တိံ ပရိဂူဟတိ။
အဂတိဂမနဉ္စ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဒိသော ဝုစ္စတိ အလဇ္ဇိပုဂ္ဂလော”တိ။ (ပရိ. ၃၅၉)။

ကထံ **အညာဏတာယ** အာပဇ္ဇတိ? အညာဏပုဂ္ဂလော ဟိ မန္ဒော မောမူဟော ကတ္တဗ္ဗာကတ္တဗ္ဗံ အဇာနန္တော အကတ္တဗ္ဗံ ကရောတိ, ကတ္တဗ္ဗံ ဝိရာဓေတိ။ ဧဝံ အညာဏတာယ အာပဇ္ဇတိ။ ကထံ **ကုက္ကုစ္စပကတတာယ** အာပဇ္ဇတိ? ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ နိဿာယ ကုက္ကုစ္စေ ဥပ္ပန္နေ ဝိနယဓရံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ ကပ္ပိယံ စေ, ကတ္တဗ္ဗံ သိယာ, အကပ္ပိယံ စေ, န ကတ္တဗ္ဗံ, အယံ ပန “ဝဋ္ဋတီ”တိ မဒ္ဒိတ္ဝာ ဝီတိက္ကမတိယေဝ။ ဧဝံ ကုက္ကုစ္စပကတတာယ အာပဇ္ဇတိ။

ကထံ **အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာယ** အာပဇ္ဇတိ? အစ္ဆမံသံ “သူကရမံသ”န္တိ ခာဒတိ, ဒီပိမံသံ “မိဂမံသ”န္တိ ခာဒတိ, အကပ္ပိယဘောဇနံ “ကပ္ပိယဘောဇန”န္တိ ဘုဉ္ဇတိ, ဝိကာလေ ကာလသညာယ ဘုဉ္ဇတိ, အကပ္ပိယပာနကံ “ကပ္ပိယပာနက”န္တိ ပိဝတိ။ ဧဝံ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာယ အာပဇ္ဇတိ။ ကထံ **ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိတာယ** အာပဇ္ဇတိ? သူကရမံသံ “အစ္ဆမံသ”န္တိ ခာဒတိ, မိဂမံသံ “ဒီပိမံသ”န္တိ ခာဒတိ, ကပ္ပိယဘောဇနံ “အကပ္ပိယဘောဇန”န္တိ ဘုဉ္ဇတိ, ကာလေ ဝိကာလသညာယ ဘုဉ္ဇတိ, ကပ္ပိယပာနကံ “အကပ္ပိယပာနက”န္တိ ပိဝတိ။ ဧဝံ ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိတာယ အာပဇ္ဇတိ။ ကထံ **သတိသမ္မောသာ** အာပဇ္ဇတိ? သဟသေယျစီဝရဝိပ္ပဝါသဘေသဇ္ဇစီဝရကာလာတိက္ကမနပစ္စယာ အာပတ္တိံ သတိသမ္မောသာ အာပဇ္ဇတိ။ ဧဝမိဓေကစ္စော ဘိက္ခု ဣမေဟိ ဆဟိ အာကာရေဟိ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။

ဝိနယဓရော ပန ဣမေဟိ ဆဟာကာရေဟိ အာပတ္တိံ န အာပဇ္ဇတိ။ ကထံ **လဇ္ဇိတာယ** နာပဇ္ဇတိ? သော ဟိ “ပဿထ ဘော, အယံ ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ ဇာနန္တောယေဝ ပဏ္ဏတ္တိဝီတိက္ကမံ ကရောတီ”တိ ဣမံ ပရူပဝါဒံ ရက္ခန္တောပိ နာပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ လဇ္ဇိတာယ နာပဇ္ဇတိ, သဟသာ အာပန္နမ္ပိ ဒေသနာကမ္မိနံ ဒေသေတ္ဝာ ဝုဋ္ဌာနကမ္မိနိယာ ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ သုဒ္ဓန္တေ ပတိဋ္ဌာတိ။ တတော –

“သဉ္စိစ္စ အာပတ္တိံ နာပဇ္ဇတိ၊ အာပတ္တိံ န ပရိဂူဟတိ။
အဂတိဂမနဉ္စ န ဂစ္ဆတိ၊ ဧဒိသော ဝုစ္စတိ လဇ္ဇိပုဂ္ဂလော”တိ။ (ပရိ. ၃၅၉) –

ဣမသ္မိံ လဇ္ဇိဘာဝေ ပတိဋ္ဌိတောဝ ဟောတိ။

ကထံ **ဉာဏတာယ** နာပဇ္ဇတိ? သော ဟိ ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ ဇာနာတိ, တသ္မာ ကပ္ပိယံယေဝ ကရောတိ, အကပ္ပိယံ န ကရောတိ။ ဧဝံ ဉာဏတာယ နာပဇ္ဇတိ။ ကထံ **အကုက္ကုစ္စပကတတာယ** နာပဇ္ဇတိ? ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ နိဿာယ ကုက္ကုစ္စေ ဥပ္ပန္နေ ဝတ္ထုံ ဩလောကေတ္ဝာ မာတိကံ ပဒဘာဇနံ အန္တရာပတ္တိံ အနာပတ္တိံ ဩလောကေတ္ဝာ ကပ္ပိယံ စေ ဟောတိ, ကရောတိ, အကပ္ပိယံ စေ, န ကရောတိ။ ဧဝံ အကုက္ကုစ္စပကတတာယ နာပဇ္ဇတိ။ ကထံ **အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာဒီဟိ** နာပဇ္ဇတိ? သော ဟိ ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ ဇာနာတိ, တသ္မာ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညီ န ဟောတိ, ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညီ န ဟောတိ, သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ စဿ သတိ ဟောတိ, အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ အဓိဋ္ဌေတိ, ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ ဝိကပ္ပေတိ။ ဣတိ ဣမေဟိ ဆဟိ အာကာရေဟိ အာပတ္တိံ နာပဇ္ဇတိ။ အနာပဇ္ဇန္တော အခဏ္ဍသီလော ဟောတိ, ပရိသုဒ္ဓသီလော ဟောတိ။ ဧဝမဿ အတ္တနော သီလက္ခန္ဓော သုဂုတ္တော ဟောတိ သုရက္ခိတော။

ကထံ **ကုက္ကုစ္စပကတာနံ ပဋိသရဏံ ဟောတိ**? တိရောရဋ္ဌေသု တိရောဇနပဒေသု စ ဥပ္ပန္နကုက္ကုစ္စာ ဘိက္ခူ “အသုကသ္မိံ ကိရ ဝိဟာရေ ဝိနယဓရော ဝသတီ”တိ ဒူရတောဝ တဿ သန္တိကံ အာဂန္တွာ ကုက္ကုစ္စံ ပုစ္ဆန္တိ။ သော တေဟိ ကတဿ ကမ္မဿ ဝတ္ထုံ ဩလောကေတ္ဝာ အာပတ္တာနာပတ္တိဂရုကလဟုကာဒိဘေဒံ သလ္လက္ခေတွာ

ဒေသနာကမိနိ ဒေသာပေတ္ဝာ, ဝုဋ္ဌာနကမိနိယာ ဝုဋ္ဌာပေတ္ဝာ သုဒ္ဓန္တေ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ ဧဝံ ကုက္ကုစ္စပကတာနံ ပဋိသရဏံ ဟောတိ။

ဝိသာရဒေါ သင်္ဃမဇ္ဈေ ဝောဟရတီ တိ အဝိနယဓရဿ ဟိ သင်္ဃမဇ္ဈေ ကထေန္တဿ ဘယံ သာရဇ္ဇံ ဩက္ကမတိ, ဝိနယဓရဿ တံ န ဟောတိ။ ကသ္မာ? "ဧဝံ ကထေန္တဿ ဒေါသော ဟောတိ, ဧဝံ န ဒေါသော"တိ ဉတွာ ကထနတော။

ပစ္စတ္ထိကေ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဏှာတီ တိ ဧတ္ထ ဒွိဓာ ပစ္စတ္ထိကာ နာမ အတ္တပစ္စတ္ထိကာ စ သာသနပစ္စတ္ထိကာ စ။ တတ္ထ မေတ္တိယဘူမဇကာ စ ဘိက္ခူ ဝဍ္ဎော စ လိစ္ဆဝိ အမူလကေန အန္တိမဝတ္ထုနာ စောဒေသုံ, ဣမေ **အတ္တပစ္စတ္ထိကာ** နာမ။ ယေ ပန အညေပိ ဒုဿီလာ ပာပဓမ္မာ, သဗ္ဗေတေ အတ္တပစ္စတ္ထိကာ။ ဝိပရီတဒဿနာ ပန အရိဋ္ဌဘိက္ခုကဏ္ဋကသာမဏေရဝေသာလိကဝဇ္ဇိပုတ္တကာ ပရူပဟာရအညာဏကင်္ခာဝိတရဏာဒိဝါဒါ မဟာသင်္ဃိကာဒယော စ အဗုဒ္ဓသာသနံ "ဗုဒ္ဓသာသန"န္တိ ဝတွာ ကတပဂ္ဂဟာ **သာသနပစ္စတ္ထိကာ** နာမ။ တေ သဗ္ဗေပိ သဟဓမ္မေန သဟကာရဏေန ဝစနေန ယထာ တံ အသဒ္ဓမ္မံ ပတိဋ္ဌာပေတုံ န သက္ကောန္တိ, ဧဝံ သုနိဂ္ဂဟိတံ ကတွာ နိဂ္ဂဏှာတိ။

သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ ပဋိပန္နော ဟောတီ တိ ဧတ္ထ ပန တိဝိဓော သဒ္ဓမ္မော ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိအဓိဂမဝသေန။ တတ္ထ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ **ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မော** နာမ။ တေရသ ဓုတဂုဏာ စုဒ္ဒသ ခန္ဓကဝတ္တာနိ ဒွေအသီတိ မဟာဝတ္တာနီတိ အယံ **ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မော** နာမ။ စတ္တာရော မဂ္ဂါ စ စတ္တာရိ ဖလာနိ စ, အယံ **အဓိဂမသဒ္ဓမ္မော** နာမ။

တတ္ထ ကေစိ ထေရာ "ယော ဝေါ, အာနန္ဒ, မယာ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဒေသိတော ပညတ္တော, သော ဝေါ မမစ္စယေန သတ္ထာ"တိ ဣမိနာ သုတ္တေန (ဒီ. နိ. ၂.၂၁၆) "သာသနဿ ပရိယတ္တိ မူလ"န္တိ ဝဒန္တိ။ ကေစိ ထေရာ "ဣမေ စ သုဘဒ္ဒ ဘိက္ခူ သမ္မာ ဝိဟရေယျုံ, အသုညော လောကော အရဟန္တေဟိ အဿာ"တိ ဣမိနာ သုတ္တေန (ဒီ. နိ. ၂.၂၁၄) "သာသနဿ ပဋိပတ္တိ မူလ"န္တိ ဝတွာ "ယာဝ ပဉ္စ ဘိက္ခူ သမ္မာပဋိပန္နာ သံဝိဇ္ဇန္တိ, တာဝ သာသနံ ဌိတံ ဟောတီ"တိ အာဟံသု။ ဣတရေ ပန ထေရာ "ပရိယတ္တိယာ အန္တရဟိတာယ သုပ္ပဋိပန္နဿပိ ဓမ္မာဘိသမယော နတ္ထီ"တိ ဝတွာ အာဟံသု "သစေပိ ပဉ္စ ဘိက္ခူ စတ္တာရိ ပာရာဇိကာနိ ရက္ခကာ ဟောန္တိ, တေ သဒ္ဓေ ကုလပုတ္တေ ပဗ္ဗာဇေတွာ ပစ္စန္တိမေ ဇနပဒေ ဥပသမ္ပာဒေတွာ ဒသဝဂ္ဂံ ဂဏံ ပူရေတွာ မဇ္ဈိမဇနပဒေ ဥပသမ္ပဒံ ကရိဿန္တိ, ဧတေနုပာယေန ဝီသတိဝဂ္ဂံ သင်္ဃံ ပူရေတွာ အတ္တနောပိ အဗ္ဘာနကမ္မံ ကတွာ သာသနံ ဝုဍ္ဎိံ ဝိရူဠှိံ ဂမယိဿန္တီ"တိ။ ဧဝမယံ ဝိနယဓရော တိဝိဓဿပိ သဒ္ဓမ္မဿ စိရဋ္ဌိတိယာ ပဋိပန္နော ဟောတီ"တိ။ ဧဝမယံ ဝိနယဓရော ဣမေ တာဝ ပဉ္စာနိသံသေ ပဋိလဘတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကတမေ ဆာနိသံသေ လဘတီတိ? တဿာဓေယျော ဥပေါသထော ပဝါရဏာ သင်္ဃကမ္မံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဥပသမ္ပဒါ, နိဿယံ ဒေတိ, သာမဏေရံ ဥပဋ္ဌာပေတိ။ ယေပိ ဣမေ စာတုဒ္ဒသိကော, ပန္နရသိကော, သာမဂ္ဂီဥပေါသထော, သင်္ဃေ ဥပေါသထော, ဂဏေ ဥပေါသထော, ပုဂ္ဂလေ ဥပေါသထော, သုတ္တုဒ္ဒေသော, ပာရိသုဒ္ဓိ, အဓိဋ္ဌာနဥပေါသထောတိ နဝ ဥပေါသထာ, သဗ္ဗေ တေ ဝိနယဓရာယတ္တာ, ယာပိ စ ဣမာ စာတုဒ္ဒသိကာ, ပန္နရသိကာ, သာမဂ္ဂီပဝါရဏာ, သင်္ဃေ ပဝါရဏာ, ဂဏေ ပဝါရဏာ, ပုဂ္ဂလေ ပဝါရဏာ, တေဝါစိကာ ပဝါရဏာ , ဒွေဝါစိကာ ပဝါရဏာ, သမာနဝဿိကာ ပဝါရဏာတိ နဝ ပဝါရဏာ, တာပိ ဝိနယဓရာယတ္တာ ဧဝ, တဿ သန္တကာ, သော တာသံ သာမီ။

ယာနိပိ ဣမာနိ အပလောကနကမ္မံ ဉတ္တိကမ္မံ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မန္တိ စတ္တာရိ သင်္ဃကမ္မာနိ, ယာ စာယံ ဥပဇ္ဈာယေန ဟုတွာ ကုလပုတ္တာနံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ ဥပသမ္ပဒါ စ ကာတဗ္ဗာ, အယမ္ပိ ဝိနယဓရာယတ္တာဝ။ န ဟိ အညော ဒွိဝိပိဋကဓရောပိ ဧဝံ ကာတုံ လဘတိ, သော ဧဝ နိဿယံ ဒေတိ, သာမဏေရံ ဥပဋ္ဌာပေတိ, အညော နေဝ နိဿယံ အတုံ လဘတိ, န သာမဏေရံ ဥပဋ္ဌာပေတုံ။ တေနေဝ "န, ဘိက္ခဝေ, ဧကေန ဒွေ ဝ သာမဏေရာ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ, ယော ဥပဋ္ဌာပေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (မဟာဝ. ၁၀၁) ပဋိက္ခိပိတွာ ပုန အနုဇာနန္တေနပိ "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ဧကေန ဒွေ သာမဏေရေ ဥပဋ္ဌာပေတုံ, ယာဝတကေ ဝါ ပန ဥဿဟတိ ဩဝဒိတုံ အနုသာသိတုံ, တာဝတကေ ဥပဋ္ဌာပေတု"န္တိ (မဟာဝ. ၁၀၅) ဗျတ္တဿေဝ သာမဏေရုပဋ္ဌာပနံ အနု

ညာတံ။ သာမဏေရပဉ္ဇာပနံ ပစ္စာသီသန္တော ပန ဝိနယဓရဿ သန္တိကေ ဥပဇ္ဈံ ကဟာပေတွာ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ သာဒိတုံ လဘတိ။ ဧတ္ထ စ နိဿယအနန္တရံ သာမဏေရပဉ္ဇာနဥ္စ ဧကမင်္ဂ။ ဣတိ ဣမေသု ဆသု အာနိသံသေသု ဧကေန သဒ္ဓိံ ပုရိမာနိ ပဉ္စ ဆ ဟောန္တိ။ ဒွီဟိ သဒ္ဓိံ သတ္တ, တီဟိ သဒ္ဓိံ အဋ္ဌ, စတူဟိ သဒ္ဓိံ နဝ, ပဉ္စဟိ သဒ္ဓိံ ဒသ, သဗ္ဗေဟိပေတေဟိ သဒ္ဓိံ ဧကာဒသာတိ ဧဝံ ဝိနယဓရော ပုဂ္ဂလော ပဉ္စ ဆ သတ္တ အဋ္ဌ နဝ ဒသ ဧကာဒသ စ အာနိသံသေ လဘတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

မဟာနိသံသမိစ္စေဝံ ၊ ဧကာဒသလ္လံ ဝိနယေ သဒါ။
ပတ္ထေန္တေနေတ္ထ ကာတဗ္ဗော၊ အဘိယောဂေ ပုနပ္ပုနန္တိ။

ဣတိ ပာဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟေ

ပကိဏ္ဏကဝိနိစ္ဆယကထာ သမတ္တာ။

နိဋ္ဌိတော စာယံ ပာဠိမုတ္တကဝိနယဝိနိစ္ဆယသင်္ဂဟော။

နိဂမနကထာ

အဇ္ဈေသိတော နရိန္ဒေန၊ သောဟံ **ပရက္ကမဗာဟုနာ** ။
သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကာမေန၊ သာသနုဇ္ဇောတကာရိနာ။

တေနေဝ ကာရိတေ ရမ္မေ၊ ပာသာဒသတမဏ္ဍိတေ။
နာနာဒုမဂဏာကိဏ္ဏေ၊ ဘာဝနာဘိရတာလယေ။

သီတလူဒကသမ္ပန္နေ၊ ဝသံ **ဇေတဝနေ** ဣမံ။
ဝိနယသင်္ဂဟံ သာရံ၊ အကာသိ ယောဂိနံ ဟိတံ။

ယံ သိဒ္ဓံ ဣမိနာ ပုညံ၊ ယဉ္စညံ ပသုတံ မယာ။
ဧတေန ပုညကမ္မေန၊ ဒုတိယေ အတ္တသမ္ဘဝေ။

တာဝတိံသေ ပမောဒေန္တော၊ သီလာစာရဂုဏေ ရတော။
အလဂ္ဂေါ ပဉ္စကာမေသု၊ ပတွာန ပဌမံ ဖလံ။

အန္တိမေ အတ္တဘာဝမှိ၊ မေတ္တေယျံ မုနိပုင်္ဂဝံ။
လောကဂ္ဂပုဂ္ဂလံ နာထံ၊ သဗ္ဗသတ္တဟိတေ ရတံ။

ဒိသွာန တဿ ဓီရဿ၊ သုတွာ သဒ္ဓမ္မဒေသနံ။
အဓိဂန္တွာ ဖလံ အဂ္ဂံ၊ သောဘေယျံ ဇိနသာသနန္တိ။

ဝိနယသင်္ဂဟ-အဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။